

**BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
DE ZARAGOZA**

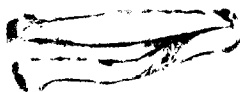
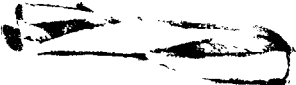
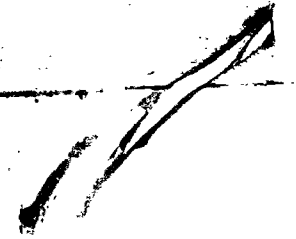
SIGNATURA: I – 113

*Caracciolo, Robertus. Sermones
quadragésimales ... Venetiis. 1476.*

25 - 2a

J. E.

254 I 178
333

9
178

178

4

3
Camp

178

P

ratio

2
Camp

ratio

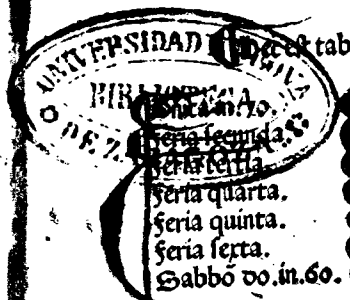
178

1
Camp

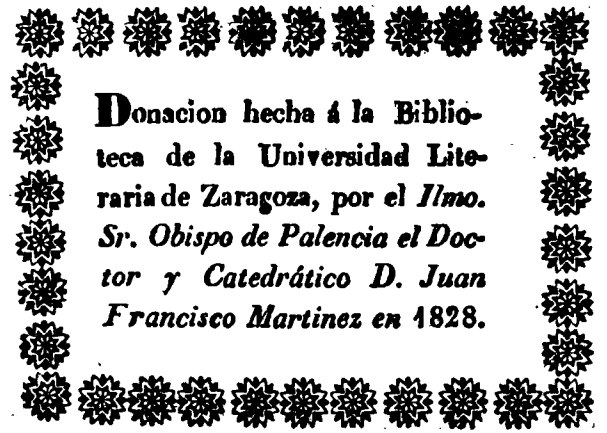
7-178

I
254

16.716

tabula omnium sermonum contentorum hoc in volumine.

Donacion hecha á la Biblio-
teca de la Universidad Lite-
raria de Zaragoza, por el Ilmo.
Sr. Obispo de Palencia el Doc-
tor y Catedrático D. Juan
Francisco Martinez en 1828.

De facilitate bonoz operum. sermo. i. fo. 2º
 De qualitate additionib⁹ seu regula bonoz opuz. sermo. 2. fo. 8.
 De his q mouebit peccos ad obediēdū dei. sermo. 3. fo. 13.
 De infinita misericordia dei. sermo. 4. fo. 18.
 De cōplacētia dei qñ peccos auertit a sp̄niam. sermo. 5. fo. 22.
 De inamato 7 ardentissimo amore dei erga peccos. sermo. 6. fo. 24.
 De dilatione penitētie. sermo. 7. fo. 28.
 De fructuoso 7 vtili verbo dei. sermo. 8. fo. 30.
 De verbo dei 7 eius auditione. sermo. 9. fo. 36.
 De leueritate diuine iusticie. sermo. 10. fo. 38.
 De leueritate diuine iusticie otra Origenistas. sermo. xi. fo. 42.
 De grauitate pene dānatoz. sermo. 12. fo. 44.
 De grauitate pene dānatoz. sermo. 13. fo. 49.
 De grauitate dānatoz. sermo. 14. fo. 91.
 De potētia dei. sermo. 15. fo. 99.
 De timore dei. sermo. 16. fo. 98.
 De ieiunio. sermo. 17. fo. 67.
 De ieiunio. sermo. 18. fo. 67.
 De ysu 7 laudib⁹ sanctissime oronis. sermo. 19. fo. 67.
 De additionibus que requirunt in oratione. sermo. 20. fo. 11.
 De impedimentis orationis. sermo. 21. fo. 73.
 De spe bñ dispēfando. sermo. 22. fo. 78.
 De veritate tremēdi iudicii. sermo. 24. fo. 81.
 De ignidabilibus iudicii signis. sermo. 25. fo. 83.
 De ordine 7 conditionibus iudicii. sermo. 26. fo. 89.
 De necessitate sanctissime confessionis. sermo. 27. fo. 87.
 De sanctissima confessione. sermo. 28. fo. 91.
 De fructuosa 7 vtili confessione. sermo. 29. fo. 99.
 De fetidissimo luxurie vitio. sermo. 30. fo. 99.
 De execrando adulterii vitio. sermo. 31. fo. 103.
 De fuga peccati. sermo. 32. fo. 108.
 De superbie vitio. sermo. 33. fo. 112.
 De periculoso ambitionis vitio. sermo. 34. fo. 116.
 De vitio vane glie. sermo. 35. fo. 125.
 De inobediētia. sermo. 36. fo. 124. 23

Do. j. in. 40. i. mane
 feria secunda
 feria tertia
 feria quarta
 feria quinta
 feria sexta
 sabbo. do. 2. i. 40

Do. 2. in. 40. in mane
 Doit prandii.
 feria secunda.
 feria tertia.
 feria quarta.
 feria quinta.
 feria sexta.

Este libro de Sr. Anonimo...
 de ma que... de la...
 le... de la...

Sabbō. 3. do. in. 40. De vitio attentionis. sermo. 37. fo. 127 fo

129 fo

Do. 3. i. 40. i. mae. De ira dei. ser. 38. Post pradiū. De discordie vitio. ser. 39. 137.
 Feria secūda. De diuitiis. sermo. 40. fo. 138. fo
 Feria tertia. De execrando symonie vitio. sermo. 41. fo. 141 fo
 Feria quarta. De cogitationibus malis vitandis. sermo. 42. fo. 143.
 Feria quinta. De religioso votoꝝ emissione. sermo. 43. fo. 144.
 Feria sexta. De misericordia primis exhibenda. sermo. 44. fo. 149.
 Sabbō. 4. do. in. 40. De simulato adulationis vitio. sermo. 45. fo. 142.

Do. 4. in. 40. i. mane. De sacro cultu dierū festoꝝ. sermo. 46. fo. 147
 Post prandium. De pietate defunctis exhibenda. sermo. 47. fo. 147.
 Feria secūda. De purgatorio ⁊ atrocissimis eius penis. sermo. 48. fo. 162
 Feria tertia. De iudicio curioso ⁊ temerario. sermo. 49. fo. 164.
 Feria quarta. De sacratissimis ecclesie indulgentiis. sermo. 50. fo. 167.
 Feria quinta. De viduitate seruanda ⁊ eius laudib⁹. sermo. 51. fo. 171.
 Feria sexta. De diuinitate dñi nostri Jesu xpi. sermo. 52. fo. 172.
 Sabbō. do. de pas. De aduentu anti xpi. sermo. 53. fo. 174.

Do. de pas. in mane. De honore parentū. sermo. 54. fo. 188.
 Post prandium. De maledictionibus diuersarū creaturarū. sermo. 55. fo. 182.
 Feria secūda. De inuidie vitio. sermo. 56. fo. 184.
 Feria tertia. De detractionis vitio. sermo. 57. fo. 186.
 Feria quarta. De periurii vitio. sermo. 58. fo. 188.
 Feria quinta. De Maria magdalena. sermo. 59. fo. 194.
 Feria sexta. De horrendo homicidii vitio. sermo. 60. fo. 193.
 Sabbō. do. palma. De sacratissima cōmunionē. sermo. 61. fo. 196.

Dñica palmarū. De cōtemptu mūdi. sermo. 62. fo. 199.
 Feria secūda. De mysteriis sacramenti eucaristie. sermo. 63. fo. 207.
 Feria tertia. De veritate sacramēti eucaristie. sermo. 64. fo. 211.
 Feria quarta. De sacramēto eucaristie. sermo. 65. fo. 213.
 Feria gn^a i cena do. De exēplis a xpo nobis exhibitis. sermo. 66. fo. 216.
 Feria gn^a i cena do. De missa. sermo. 67. fo. 218.
 Feria gn^a i cena do. De baptismo. sermo. 68. fo. 222.
 Feria ser^a i pasce. De passione dñi nostri Jesu xpi et eius doloribus. ser. 69. fo. 239.
 Sabbō sancto. De morte dñi nostri Jesu xpi. sermo. 70. fo. 244.

Do. resurrectionis. De ipa refredioe dñi nri Jesu xpi scz de ei⁹ iocūditate. ser. 71. fo. 247.
 Feria secūda. De resurrectionis dñi tpalitate q̄litate ⁊ xitate. sermo. 72. fo. 241.
 Feria tertia. De resurrectione generali omniū defunctoꝝ. sermo. 73. fo. 244.

Sermo de amiguo fo. 249.
 Sermo de mūdo dāpūdoꝝ. fo. 265.
 Sermo de archemō fo. 271.
 Sermo de boni spe. fo. 281.
 Sermo de vīspū cōdiciois hūmē. fo. 284.
 Sermo de elemosina. fo. 288.

Sacre theologie magistri necnon fa
 tri eloqui sponis celeberrimi fratris
 Roberti Epi Agn. ordinis minorū p
 cessoris opus quadragesimale putilif
 sinuz quod de penitencia dictum est.
 feliciter incipit.

Dominica in septuagesima de faci
 litate bonoꝝ opoꝝ seu bene operādi
 propt̄ quā peccatores ad penitentiaꝝ
 redire debent.

Sermo. i.

Quili sūt vocati pau
 ci ho electi. habent
 hec verba Math.
 20. c. ⁊ in euāgelio
 hodierno. Propter
 nimā caritatē suāꝝ

quā diligit deus rōnalez creaturā nō
 desinit vocitare miserof pctōres post
 lapsū atq̄ ruinā peccati vt ad euz re
 deant p penitētiā. Monet eos ⁊ ex
 peccat blāde multifaria multiq̄ mo
 dis attrahit: ⁊ allicit illos vt nō de
 spent: s̄ currāt cōfidenter ad fontem
 clemētie sue. Meriq̄ ho negligunt re
 nuūtoꝝ obedire voci eius suauissime
 existimantes opa bona in quib⁹ peni
 tētes exercei oportet nō solū difficī
 lia ⁊ dura sed oīno ipossibilia: Quo
 errore firmato i eoz mente licentiam
 in malo p̄senerādi suscipiūt: in vicijs
 deteriorēs sūt. quā ppter existimāui
 rem fructuosissimā facere si apuero
 quāta sit ad bene opandū recteq̄ vi
 uedū facilitas ⁊ suauitas. Vñ in hoc
 sermone ad excitāda corda dura pec
 catoꝝ quos deus vocat vt p penitē
 tiā electoꝝ numero ascribant de faci
 litate bonoꝝ opoꝝ ero xba factur⁹:
 qm̄ sapientissim⁹ mūdi redemptoꝝ in

thematē iam pposito explicat mani
 feste tarditate penitentiū quib⁹ salus
 esse non potest: asserens multos fore
 vocatos: paucos ho electos. ga pau
 ci sūt fortes aio ad virtutum opera
 aggredienda: quib⁹ facilitatem actūū
 virtuosoꝝ ostēdēdam duri maxime
 ppter tria.

1. propter causam originale.
 2. propter adiutoriu diuinale.
 3. propter premiū eternale.

De facile est vnicuiq̄ opari bonū p̄p̄
 causaꝝ originale que ē hois dūtas
 libera que nō cogit. Caplm. i.

Primo ostendo facile eē vni
 cuiq̄ opari bonū p̄p̄ causaꝝ
 originale. Nam si recte con
 siderem⁹ vnde est q̄ alig boni: aliqui
 mali sint. nōnulli recte: nōnulli ho p
 nicioissime viuāt. inueniem⁹ p̄fecto
 id puenire ab vniuscuiusq̄ libero ar
 bitrio ⁊ spōtanea volūtate. h̄ asserūt
 oēs sapientes siue p̄bi siue sancti. Un
 Aris. ethico. c. 7. ait. Iustū operari
 omne voluntariū est. Et in. 3. ethico.
 .c. 3. Vñ voluntariū est. ⁊ nihilomi⁹
 ⁊ malicia voluntariū est. Et ibidem
 Dñs ingt nullus nolēs est. Et Sen.
 libro de mouib⁹ ait. Omne peccatum
 actio est volūtaria. ⁊ idē ad Lucillū
 Valentior omni fortuna anim⁹ ē ⁊ in
 vtrāq̄ ptē ipse res suas ducit: breq̄
 ac misere vite sibi causa est. ⁊ Salu
 stius in iugurtino. Dux atq̄ impatoꝝ
 vite mortalitū anim⁹ est. Hinc Aug⁹
 li. 5. de ci. dei. c. dicit. Sūt nostre
 volūtatis i nobis: ⁊ ipse faciūt q̄qd
 volēdo facim⁹ siue bonū siue malū
 In libro ho de libero arbitrio. Pec
 catū asserit vsq̄ adeo fore volūtariū

q. si nō esset volūtariū nullū esset pec-
 catum. quod dictū etiā sacri canones
 sep̄ ostent. sicut ptz. 4. dicitur de in-
 deis. 7. is. q. i. c. merito. cilla. c. nō est
 7. 3. q. 5. c. sicut enī. 7. 2. q. 4. c. Ra-
 buchodonofo. vbi dicit. Satis ire
 nūq. de redderet interitū si nō spon-
 taneū inueniret homo habere pccm.
 Et idem habet de snia excoica. c. uz
 volūtate. s. dicitur qua femia. c. si gl
 c. quātū. c. hi qui. c. sepe cōtingit. 7. c.
 ad lico. mediaz de sicariis. s. i. ff. de
 furtis. qui in iure. in principio. 7. hoc
 retulit Tullius in. 2. rethor. noue iqui-
 ens. Volūtate in oib. reb. spectare
 cōuenit. 7. Seneca ad Lucillū. Actio
 aut rca nō erit nisi rca fuerit volūtas.
 Ad h. n. auctor. Statia. sup. affirmat
 qd dicitur de pe. dicitur. c. si. n. s. liberi
 arbitrii. nec ad virtutē nec ad vitia
 necessitate trahimur s. volūtate. Die-
 ronim. aut in questionib. ad Delbi-
 diā sic pulchre loq. Domies suo ar-
 bitrio derelicti sūt. neq. enī bonuz ne-
 cessitate faciūt sed volūtate vt credē-
 tes co. onā accipiāt increduli suppli-
 cis mācipens. 7. iterū ibidē ait. Deus
 equali cūctos so. te generauit 7. dedit
 arbitriū libertatē vt faciat vnusq. q.
 qd vult siue bonū siue malū. In tātū
 aut dedit hoib. libertatē vt vox im-
 pia disputet oia creatorē suū. 7. cās
 volūtati illius pseruet. hec ille. que
 omnia sapiēs b. cui sentētia collegit.
 Eccl. 1. c. vbi ait. Deus ab initio cōsu-
 luit hominē 7. reliquit eū in manu cō-
 silii sui. 7. Paulop. subdit. Apposuit
 tibi ignē 7. aquā ad qd volueris por-
 rige manū. q. aut homo liberi sit ar-
 bitriū pbat scōs Tho. i. pte sūme. q. 3.

q. n. nisi sic cēt frustra essent cōsilia ex
 hortatiōes 7. pcepta phibitōes pma
 7. pene. In sup. idipsum colligit a suffici-
 enti agētū diuisiōe. Quedā. n. sūt q.
 agūt absq. iudicio sic lapis mouet d.
 orsū absq. cognitiōe. Quedā agūt i
 iudi. s. nō libo sic aialia bruta. Iudi-
 cat quidē ovis videns lupū eū esse fu-
 giendū nāli iudicio 7. nō libero. q. nō
 ex collectione sed ex nāli instictu. Et
 sili. est d. quolibz brutoz aialū. s. hō
 agit iudicio qa p. vim cognoscitiaz
 indicat aliqd esse fugiendū vel prosa-
 quendū. Et qa iudiciū illud nō est ex
 naturali instictu i pticulari opabili
 sed ex collectione rationis. ideo agit
 libero iudicio potens in viera fer-
 ri. Ratio quippe circa contingētia
 habet viā ad opposita. vt patet in
 dialectic. syllogismis 7. rethor. id. per
 suasiōib. Particularia aut opabilia
 sūt quedā cōtingētia. 7. iō circa ea in-
 dicitū rōnis ad diuersa se habet 7. nō
 est determinate ad vnū. Et pro tātō
 necesse q. hōmo sit liberi arbitriū eo
 ipso q. est rōnalis. hec Tho. Quedo
 sit oia inter liberū arbitriū hois aut
 angeloz vel beatoz siue ipsi summi
 dei nō est ppositi nostri cum intēdaz
 tātū dare patefacere cūct. qd pbatū
 est per iam dicta. videlicet q. qui vo-
 lunt bene operari 7. boni esse id facile
 possūt. q. ex eozū volūtate id depen-
 det. Qui xpo mali sunt 7. mala facere
 nō fo. midat iō sic faciūt. q. sic volūt
 7. eccōsequēti si ppter pccā dānant
 mali. 7. ppter iusticie opa saluāt boni.
 nullus dānat neq. saluāt inuit. sed
 nō imerito ppter ea que dicta sūt cō-
 tria dubitare contingit. p. circa liberi

si qm b
 motat h
 berny arbi

arbitriū violētā. 2. circa liberi arbi-
 triū excellentiā. 3. circa liberi arbitriū
 penitentiā. Primo dubitatur circa li-
 beri arbitriū violētā. vtrū scz libez
 arbitrium cogi possit aut violētari.
 Et quibusdā videt q. sic. p. a. ppria
 natura. 2. ab alia creatura. 3. a crea-
 trice diuina eētia. Primo videt
 quibusdā nō bene intelligētib. q. libe-
 rum arbitriū i quibusdā cogi possit
 7. violētari ab eoz. ppria natura p-
 pter vehemētes quasdā passiones 7.
 naturalē concupiscētia quib. quasi vi-
 dent impelli ad maliciā inuoluntarii
 sicut ptz. de quibusdā qui nulla disci-
 plina. nulla cōcediōe. nulla monitio-
 ne. timore punitiōe castigatōeq. enē-
 vant. Quare vidēt talib. a deo an-
 nera vitia 7. peccata vt etiā si velit
 abstinere non possint. Ego xpo dico
 cum Sivaldo odonis super 3. chi. q.
 nulla naturalis concupiscētia quātū
 cūq. intēsa p. natiuitatē vel p. etatem
 necessitat. v. l. co. git hominē ad eē ma-
 lum 7. vitiosū inuoluntarie eo q. per
 rōnem vnusq. supare pōt q. cūq.
 passiones etiā potētissimas inclinan-
 tes ad malū. Et hoc ostat nō solū ex
 scripture sacre testimoniis s. etiam ex
 dictis atq. exemplis moralū p. hōz.
 Sūt Senec. vba ad Lucillū. d. Erras
 enī existimas nobiscum vitia nasci.
 supuenerūt. ingesta sūt. nllī nos vitio
 natura cōliat. nō s. illa integros ac li-
 beros genuit. hec ille. qualē aut h. q.
 maliciosissimi vidēt esse si volūt bo-
 ni fieri possūt. ostēdit Valer. mari.
 li. 6. de mutatione morū 7. fortune.
 vbi enī de Lucio sylia sic loq. Lucio
 sylia vsq. ad questure sue comitia vi-

Exempla

tam libidine vino lubrica artis amo-
 re inquinatā pduxit. Quas p. p. c.
 mariū asulē moleste tulisse traditur
 q. sibi aspirū in africa bellū gerenti
 taz delicat. questo. forte obuēisset
 eiusdē virt. q. si p. r. u. p. t. i. s. i. e. t. i.
 nequitie qua obsidebat claustris ca-
 thenas. Iurgite iniecit manibus. Mi-
 tridatē cōpelcuit sociales belli lud.
 repressit. Ibidē narrat de Xenisto.
 cle p. hō qui adolecēs tāta fuit pol-
 lutus infamia q. se ab eo pat. abdica-
 uit 7. mater ppter filiū turpitudinez
 laqueo se suspēdit. Euasit deinde ro-
 bustiōe etate p. h. clarissim. 7. Athe-
 narum p. n. c. e. s. Apparet q. claruz
 est ab hoie volente supari posse oēz
 malā inclinationez prauāq. cōsuetudi-
 nem. 2. videt aliis nō recte sapiē-
 tib. q. libez arbitriū cogi possit atq.
 cōpelli ab alia creatura vt puta ab
 influētia celesti videlicet corpuz siue
 a malicia demonū. Sed de corpibus
 celestib. que admodum nihil possunt
 supra liberū arbitriū ad illud cogen-
 dū diffusi. suo loco dicaz. nūc audire
 sufficiat qd de diabolo sit tenendum.
 Possit nāq. q. dicere q. q. cūq. aliq.
 potens 7. sapiēs p. liat cam debili 7. i-
 supiēti q. de necessitate viciē 7. supat
 illū 7. p. sequeus cogit 7. violētat euz
 iuxta dictū p. h. c. ethi. Qui habiles
 sūt igneio naturalē sūt vni. qui xpo
 lubrici corpore naturaliter sūt serui.
 s. diabolus potentio. 7. sapiētio. ho-
 mine impo. tune tēptat illū vt mala
 faciat. s. sequit q. de necessitate hoiez
 viciat 7. supat. eiq. supato atq. deu-
 do vim iserat ac violētā. De sapia
 sigdē siue astutia hostis antig. Aug.
 3. 4.

loquit in li^o d^o nā demonū d^o diabolu
habere mille nocēdi modos. qd̄ etiā
notat in dicitur. 26. q. 4. b. sciendū
De ptate etiā eius loq̄. Job. 41. c. d.
Nō est ptas sup̄ terrā que cōpēt ei.
qd̄ Job. Apoch. 2. declarauit eū dī
x̄i. De terre ⁊ mari q̄ descendit ad
vos diabol^o habēs irā magnā. i. ptā
tem. q̄ importūna sūt ⁊ frequēs sit
ōtra nos eius pugna. Peti. ap̄lorum
p̄nceps. i. epla. 65. clamās audiatur.
Sobriū estote ⁊ vigilate. q̄ aduersa
rius v̄r diabol^o rāq̄ leo rugies circuit
q̄rēs que d̄uozet. q̄ videt q̄ null^o etiā
volēs cauere sibi possit a malo ⁊ opa
ri bonū cū diabol^o idistit de oēs oppu
gnat. Dis ita mideo q̄ diabol^o nō tē
prat hominē q̄tū pōt: q̄tū scit q̄
vult s̄ q̄ a deo nob̄ benigno p̄mitti
tur. At vt gētū docto: Paul. i. cor. 1.
x. c. meminit. fideis de^o ē q̄ nō patif
vos tēptari supra id qd̄ potestis sed
facit cū tēptatiōe. puentū vt possitis
sustinere. Propterea debilis ē hostis
⁊ nō vincit nisi volente. Instant
alig q̄ li. arbitriū cogi possit ab ipa
creatrice vīna eēn^a ex eo q̄. Job. 6.
scribit. Nemo pōt venire ad me nisi
pater qui misit me traxerit illū. s̄ tra
ctus est mot^o violēt^o vt. d. p̄hs. q̄ li
berū arbitriū violēt^o. ⁊. p̄. 20. ha
bet. sicut diuisiones aq̄z: ita cor̄ regis
in manu d̄ni quocūq̄ voluerit imuta
bit illud. Sed talis imutatio est qd̄a
coactio. q̄ deus cogit libez arbitriū
⁊. Peterea. De^o pōt oīa facē: q̄ ē o ipo
tens. q̄ pōt ⁊ cogere ac violētare libe
rū arbitriū. Propter hec declarāda
notāda sūt tria fm̄ d̄im̄. Doñ. i. z. di.
25. **Q̄** notādū q̄ de libero arbitrio

possim^o log duplici. s. q̄tū ad actū
exterio: ē ⁊ q̄tū ad actū interiozem.
Si loq̄mur p̄ mō respectu talis act^o
pōt interuenire coactō. pōt enī quis
cōpelli vt ipō nolēte genua corā ido
lo flectat. si aut loq̄mur q̄tū ad actū
interio: ē qui. s. est velle digē ⁊ cōsen
tire. sic nllō mō pōt cogi. nec ab agē
te creato. nec a deo creatore. **Q̄** no
tandū q̄ cum dicit liberū arbitriū a
deo nō posse cogi dupl^r pōt itelligi
aut ita q̄ deus non possit auferre li
bertatē ⁊ supinducē coactionē. ⁊ h̄
falsū est. q̄ p̄ imēitate potētē sue n̄
solū pōt cōditionē mutare nature: s̄
naturā ipsam creatā in nihilū etiā v̄
tere. Alio^o pōt itelligi q̄ de^o nō pos
sit liberū arbitriū cogere salua p̄pe
tate libertatis ⁊ ei^o nā. ⁊ hoc modo
verū est q̄ ipossibile ē deū liberū ar
bitriū violētare posse. p̄ eo q̄ impli
cat in se duo traditōie opposita.
ex hoc enī q̄ liberū est si aliqd̄ vult li
bere vult. ⁊ ex hoc q̄ volūtariū est si
aliqd̄ vult volūtariē vult. ⁊ scipō mo
uente vult. q̄ fm̄ Ar. 3. ethic. 3. glo
luntariū vtiq̄ videt esse cui^o p̄ncipiū
in ipso ē. Ex h̄ aut q̄ liberū arbitriū
cogit si qd̄ vult seruilē vult. ⁊ si qd̄
vult iuste vult. ⁊ si qd̄ vult ab alio
vult. q̄ iuxta sniam Ar. 3. ethic. p̄. Si
olentū est cui^o p̄ncipiū est extra tale
existēs in quo nihil estert opant v̄l pa
tiens. q̄ libez arbitriū a deo cogi nō
est aliud q̄ actū ei^o s̄l^o ⁊ semel esse li
berū ⁊ seruilē. eē volūtariū ⁊ nō vo
luntariū. esse a se ⁊ nō a se. si q̄ est im
possibile q̄ claudat in se vtrāq̄ p̄tem
traditōis nō tm̄ est ipossibile cre
ature sed ipsi optimo deo. quia illud

ly. 2.

143.

2^m malle
3^m potest

possenō est posse. ⁊ sic r̄ndendū est
ad tertiū obiectū. **Q̄** nō tradū q̄ dif
fert dicē volūtate induci. voluntatē
mutari. ⁊ volūtate cogi. tunc enim in
dici dicit qn̄ aliqua p̄suasio ei sit q̄
disponit vt ad aliqd̄ appetibile incli
net que si valde intēsa est nomē coa
ctōis forit q̄us nō sit vera coactō
tūc aut volūtas mutat qn̄ ipsa nolen
te vni^o potenti v̄tute affectio imittit
ei in strariū ⁊ de nolēte sit volēs ita
q̄ vna affectio expellit ⁊ straria idu
atur: sicut cū de^o amato: tēporaliū
facit epaliū tēptōie. ⁊ de hoc dicit
David i ps. Hec mutatio dextere ex
celsi. ⁊ hec v̄r eē quedā sp̄ulsio ⁊ tra
ctio diuina. tunc vo volūtas dicit co
gi quādo intelligit ipsam iustā aliqd̄
velle: ⁊ repugnare actū volūtatis de
liberatio aliena v̄tute mouente ⁊ re
pugnantia manente ad aliqd̄ idinari
nolendo. Volūtas q̄ induci potest ab
agēte creato. mutari deo ab alio non
pōt nisi ab agente increato. ⁊ p̄ hac
mutatione sumit traditō illa de qua
dictū est opponēdo. cogi aut volūtate
a nullo pōt. ⁊ hoc Bern. tenuit in li^o
de libero arbitrio cū dicit: Volūtas
p̄ ingenta sui nobilitate nulla cogit
necessitate. **Q̄** dubitat circa liberi
arbitriū excellētia: qm̄ hoc qd̄ homi
cessū est ab opifice sumo ad decorē
⁊ gloriā quidā p̄bare nitāt ei credē
ad vānū dedecus ⁊ detrimētū. Ar
guūt quippe sic. Optimū est optima
queq̄ facē vt ait Dio. in li. de diui.
nō sed deus est optim^o. q̄ debuit ho
minē optimū facere. s̄ in v̄tibilitate
arbitriū nō fecit eū optimū qm̄ meli^o
esset boi peccare nō posse q̄ peccādi

facultatē habere. q̄ deus rectū mīme
didit hoiez. Vis q̄ r̄ideo fm̄ Alex.
d̄ ales. ⁊ p̄re. su. ⁊. d. Doñ. di. ⁊. sc̄bi
li. q̄ optimū duplici^o v̄r. s̄ simpliciter
⁊ in ordine. deus oīa q̄ fecerat vidit
⁊ errāt valde bona. i. optima. Doñ.
p̄. Nō simpl^r s̄ ⁊ in ordine ⁊ sp̄atiōe
ad totū vniuersū i quo nihil ē sup̄flu
um. nihil d̄minutū nihilq̄ io: diatū
fornica optia ē n̄ simpl^r ⁊ i se: quia
leo melior ē illa atq̄ nobilio: i genē
aialiū brutoz ⁊ irronabiliū. s̄ i cōpa
tione fm̄ ordinē vniuersi sic leo opti
mus ē. quo tm̄ dignior ē hō. sic homo
optim^o ē quo tm̄ dignior ē angelus in
sua nā. oīa tm̄ ista ⁊ cūda q̄ fec̄ deus
fm̄ ordinē cōsiderata optia s̄i ⁊ opti
ma eē dicit. Scdm̄ hūc igi^o ordinē
de^o didit hominē optimū qm̄ ei liber
tatē dedit arbitriū eo q̄ finis hois ē
ipsa beatitudo. ad b̄titudinē de^o esse
quedā voluit de^o hoiem dispositum
fore aliquo suo merito infueniēte vt
sic hō b̄tificabilis ap̄loze gl̄ia refu
geret ⁊ dei liberalissimi iusticie satisf
fieret. Accedit itaq̄ liberi arbitriū cō
ditio ad dei viuētis p̄coniū: qui iuste
saluat b̄ficiētes ⁊ delinquentes eter
naliter punit. facit ⁊ ad hois laudez
qui potuit mala facere ⁊ nō fecit. ex
quo Laet. in. 6. li. di. insti. ait. Nulla
laus ē nō facē qd̄ facē nō possit. Die
ronym^o v̄o diffusū cōprobat ea que
dico in epla ad Demetriādā. v̄. quaz
sic allego. Vā puidēdū ē ne forte illō
remordiat te i quo temere impitum
vulgus offendit. vt iō nō vere bonū
factū hoiem putes eo q̄ is facē malū
pōt. nec ipa nā astrigat ad imutabil
boni necessitatē. nam si diligēter rem
a 5

q̄ obit
s̄ simpl^r
ex de

tractes 7 ad subtiliorē intellectū aiuz cogas hinc tibi melior: ac supbio: ho minis status appebit. vnde putat ise rior. in hoc eni geni itineris discrimi ne i hac vtriusq; libertatis pte ronal aie decus positū ē. hic in qua tot? nāe nre hono: consistit: hic dignitas hic pre miū. hic deniq; optimi q; laudē me renf. nec esset hois vlla virt? i bono p seueratis si is ad ima trāsire nō pos set. hec ille. **D**ubitat cū liberi ar bitriū penitentiā. vtrū. f. pēiores oēs q; diū i statu sūt vie ad pniāz possint redire q; si nō faciant an suo libero arbitrio 7 volūtatē male sit iputādū 7 respōdeo fm vitatē rei affirmatiē q; sic. ad q; iduco Aug. doc. egregii sniam iuincibilē q; i li. de li. ar. exēpla affert in mediū **P**honis 7 **R**abac. d. Nabuchodonoso: pniām meruit fru ctuosam. nōne p inumeras impietates flagellat? rex iste vere penituit 7 re gnū q; pdiderat rurs? accepit? **P**ha rao aut ipsiis flagellis durior: est esse ctus 7 perit. hic mihi ronē reddat q; diuinū cōsilū nūmū alio 7 sapiētī cor: de diiudicat. Cur medicamētū vnius medici māu cōfētū aliū ad iteritū. aliū ad vitā valuerit 7 salutem nisi q; rpi bon? odor: aliis est odor: vite i vitam aliis odor: mortis i morte? Quātum ad naturā ābo hoies erāt: q; tū ad di gnitatē ābo reges. q; tū ad cāz ambo captiuū dei populū possidebat. q; tū ad penā ābo flagellis elemēter admo niti. Quid g; fines eoz fecit eē diuer sos nisi q; vn? manū dei sup se sentiēs in reco: datioē. ppe inigtatis igemuit aliter vō libero ctra dei misericordis simā vitatem pugnavit arbitrio: bec

2 pthara
2 v de
vodonosa
pory
rezte

ille. Et nota ē. c. sup? alle. Nabuch. 23. q. 4. i. qb? vbis inuit Aug. q; **P**ha rao a deo pculsus decē plagis humi liare se noluit 7 suo arbitrio pniām spreuit. Nabuchodonoso: vō vt dī Daniel. 4. p? septēnē sui castigatioz q; fuit mutat? q; si bestia leuauit oculos ad celū 7 se deo hūiliās 7 p suis inigtatib? igemiscēs pēoz venā f? **R**ico. de lira. 7 regni fastigiuz simul adept? est. neq; alia cā potuit assigri q; re ad deū ouertit cor: suū nisi q; vo luit. volēs **N**abuch. 7 nō iuit? post pēcām salutē ē assecut?. volēs **P**har. mentem indurauit 7 perit. Sūt silia exēpla discipuloz xpi. **P**etri negātis 7 pditoris iude. quoz alē p? peccatū stendo 7 lach: ymādo xpi misicordi am iuenit 7 i apostolatū restituit? fa ctus est aploz pnceps: regni celozum clauiger: 7 in empyreo celo dign? as sistere xpi filio dei. **A**lter aut. f. **J**udas despationē vidit? laqueo se su spedit. q; eū ad despationē ad suspē diū 7 suimet crudelē occisionē iduxit nisi ei? ppa volūtas. **S**3 penituit inq; es **J**udas: vt patz i euāgelio **M**atth. 27. vbi dicit q; pnia ductus retulit. triginta argēteos pncipib? sacerdotū 7 senioib? d. **P**eccaui tradēs sāgui nē iustū. g; videt q; dānari nō debuit **S**3 **J**o. **O**s aureū de pe. di. 3. in. c. **J**udas rīdēs. v. **J**udas penituit f; male q; laqueo se suspedit. dicit etiā in. c. nemo vō pe. di. i. **N**emo pōt hū agere pniām nisi spauerit indulgentiā. hinc **L**eo papa i fmonē quoda; **J**udā sic alloq; **S**cleratio: oib? o. **J**udā 7 in felicio: extitisti quē nō pniā reuoca uit ad dīm f; despa? tra: rit ad laq;.

fuit itaq; falsa penitētia **J**ude quam cōsecuta est despacio. nec dubiū ē q; si ad pedes dñi cucurrisset iuēissetq; eū siue i medio orisoz 7 pcutiētū deco rē faciē ei? ac caput āgelicis spiritib? tremebūdū siue colūne inherētē 7 in ea dure ligatū ac ppe flagella terraz suo sanguine madesaciētē siue inē du os latrones pēdētē i cruce nudatum vulneratū 7 totū cōfū 7 humili cor: de indulgētiā postulasset nūq; ei fuis set negata. paratissim? erat xps q; p peccatozib? patiebat: p peccatozib? sanguinē suū fundebat: p pēcozibus mouebat in cruce **J**udā si penitētiāz verā agere voluisset ad se pio amore suscipere indulgē grāq; imptiri. **E**st de h? vidū **S**ratiani de pe. di. i. c. his ptati vbi ait. Arbitro: q; etiā **J**udas potuisset tāta misicōiōe dñi nō cōclu di a venia si pniām non solū apud iu deos f; apud xpm agē voluisset. āre volūtatē ei? ascribēda ē despacio illa q; sup oia pēca displicet misicō: diffi mo deo. qd **P**etri aiuz mouit vt p? tam grāde peccatū ab eo cōmissū nō desparet f; cōsidēt i bonitate icarnati dei dulcissimi sui mgti? **C**erte grā ei? fuit quā ipse **P**etr? volēs acceptauit volēs nō recusauit. **E**gressus inquit euāgelista foras fleuit amāe **L**uc. 22 quid flebat? quid dicebat? qd cogita bat in corde? qd sonabat i ore. **V**ide o aia mea 7 cōsidera **P**etrū flentez 7 lach: ymātē: q; negauerat xpm huma no tior: e deuid? dicebat forte. o quā ta est inigtas mea. o q; gūe pēcām. ne gaudi me scire **J**esū quē vidi quē ama ui q; me dilexit. vidi euz sup aq; am bulare. mo: tuos suscitare. cecos illū

nare. 7 mūdare leprosoz: 7 iure iurā do dixi me eū nō nouisse. heu me ma gister mi dulcissime negaui nosse te quē asperi oculis ppriis trāsfigura tum in mōte: 7 cap? pulchritudine 7 splēdore claritatis tue: dixi. faciam? hic tria tabernacula. o piissime salua to: mūdi. o fons ideficiēs ois māsue tudinis. tu me ad tuā societate voca sti. tu mihi reuelasti secreta tua. tu mihi familiarē te 7 affabile exhibuisti. tu lauisti hūilitē pedes meos: exem plū hūilitatis me docens. tu innumera mihi bñficia cōtulisti 7 ego negaui te. o bone **J**esu peccaui. iique egi. tu vō misicō: s idulge pētis meis: 7 non me despicias penitēte. o q; libet? pe pcat ei? xps cui tū nullā itulit violētiā sume 7 tu peccatrix aia exēplum: 7 si volueris cū **P**etro gratiosū tibi ppi tiūq; dīm **J**esum xpm hēbis. **S**i vō pēca tua dimittē nolueris tuā dāna tuā accusa durissimā volūtatē. itelle rit h? **A**ug? postq; ad lucē grē dei ve nerat q; in li? cōf. dicebat ad eū. **N**o casti me 7 nō erat q; rīderet tibi di centi mihi. **S**urge q; dormis 7 exur ge a mortuis. ligatus enim eram non alieno ferro sed mea ferrea volunta te. o quant? est numerus peccatozum q; cathena diaboli trabūf ad ierna volētes. o miseri. o negligētes. o vō bisipsis crudelissime **B**elue. surge a mortuis. soluite vincula vitioz vō rū 7 ad deū reuertimi: nec vos freāt opa bona que facile est exercere dū modo adsit ipsa voluntas. **C** facile est opari bonū ppter au rilū vine gratie q; adiunat oēs illam volētes: licz neminē cogat **C**ca. 2.

Cūdo ostendo facile eē vni
cuiq; opari bonū pp̄t adiu-
torū vīnale. paratus eadem
dens est adiuuare gr̄a sua oēs volen-
tes et cupientes facē bñ. Verū solēt
pleriq; de ipsa gr̄a bñdīca dubitare
boiem adiuuare maxie cū tria: p̄ cū
necessitate. 2° circa liberalitatē. 3° cū
impeccabilitatē. **Primo** dubitant
aliqui de gratia ip̄a circa necessitatē
vtrū sit necessaria hōi ad bñ opandū
ita q̄ absq; illa nō possit opari bonū
et p̄ vna pte stat snia theologorum
qui i 2° sniarū attribuūt oēm motū
volūtatis et liberi arbitriū ad bñfaci-
endū gratie: vānatq; Pelagianos he-
reticos qui dixerūt liberū arbitrium
solū et p se sufficē hōi ad opa bona.
hinc et magister sniaz. 28. d. 2. li. in-
ducit. Aug. 2. l. i. retractationū. v. De
tici. Pelagiani sic libez asserūt volū-
tatis arbitriū: vt gr̄e dei nō reliquat
locū quā fm merita nra vari asserūt.
At et p̄fat^r Aug⁹ in plerisq; locis De
lagianos viriliter expugnat oñdens
gratie necessitatē. vñ ad Bonifaciu
papā. v. Nō pōt hō aliqd hōi velle
nisi iuef ab eo q̄ malū nō pōt velle
et in li. de p̄destinatioe scōrū. Dñs
inquit est cogitare bonū q̄ credere et
ipsū cogitare bonū ex deo ē. et idē in
libro d̄ correptione et gr̄a. Sine gratia
dei nullū p̄lus siue volēdo siue agē-
do faciūt homies bonū. et idē ad Ua-
lentīnū. Cogitare vel agē s^o deū nul-
la rōe sine gratia dei possum. et idē
in Encb. Bñ puenit vt velim⁹ bo⁹
Et idē in li. de ecclīasticis. dogm. mo-
uet ad querendū salutē libertas arbi-
trū. s̄ mouētē pu⁹ deo. et idē in solilo

quus ad deū loquēs. Velle eē q̄ d̄ bo-
nū est nō possū nisi tu velis. hoc idē
dicit Bern in li. de li. ar. cū ait. Tri-
a in nobis opaf deus cogitare. s. bonū
velle et p̄ficere. p̄mū sine nobis. 2° nō
biscū. tertiu p nos. ad idē ē illud. **Si-**
dou in li. vray. Gratia ē diuine mi-
serico: die donū p q̄d bone volūtati
est exitus. et hoc magister i textu sic
scribit. Bona volūtatis comitat gram
nō gratia volūtate. Et doctor gētū
Paul⁹ 2. Cor. 3. c. eadē sniaz appo-
bant ingt. Nō sum⁹ iustificetes cogita-
re aliqd a nobis q̄ si ex nob. Et q̄bus
oib⁹ colligim⁹ vsq; adeo gratia fore
necessaria ad expleda v̄tutis opa. vt
etiā sine illa nec cogitare nec velle ea
qs possit. **Et** pte altera strarium
onidī pōt et rōer expimēto. Rōne sic
Magis se habz vniūq; ad illud ad
q̄d nālī ē ordiatū q̄ ad illud ad q̄d
nālīter nō ē ordiatū. s̄ hō nālīē ad
bonū ordiat^r ē: nō aut naturalīē ad
malū. s̄ magi se hz hō ad bonū q̄ ad
malū. si itaq; pōt facē malū p se: po-
terit etiā facē bonū p se. s̄ gr̄a nō est
necessaria ad h̄ q̄ opet bonū. Insup
Dīs creatā nā pōt i suū actū et illū
educē absq; adminiculo gr̄e: sic ignis
lucet et calefac. canis latrat. celū moue-
tur. aque fluūt. et cetera hī⁹ i q̄d gr̄a n̄
ē. s̄ aut hō poterit absq; gr̄a p nāz i
suū actū et illū educē. aut peior⁹ d̄ diti-
onis erit q̄ ceterē creature. s̄ h̄ ē falsū.
s̄ p nāz pōt hō suū actū educē. s̄ ad⁹
ei⁹ ē viuē fm rōez rcām: et opari bo⁹
vt ptz ex p̄ ethi. s̄ v̄ q̄ gr̄a non sit ei
necia. **Expimēto** h̄ adhuc clarissimū
est q̄n qdē iuētī sūt tot gētiles idola-
tre et infideles q̄ v̄tutū opa miro mō s̄

p̄secuti. qs neget bonā fuisse iusticiā
Bruti. fidelitatē Marci reguli. ostā-
tiā Nūciū paup̄tatē Valerū publico-
le. continentia Scipiois. et phoz mora-
les ad⁹: nō op⁹ nūc ē eoz recēdere ge-
sta de q̄b⁹ tū i hīstoris multa legim⁹
laudabilia et memoratu digna. Opa
ti sūt q̄ illi opa bona plurima: et tam
eis nulla erat gr̄a. Pro hui⁹ difficul-
tatis solutiōe asserā i mediū responsi-
onē dñi. Bonū. qui in. 2°. sniaz. v. 28:
distiguit triplex bonū q̄d hō potest
opari. p̄mū moralis cōditiois. 2° dis-
positiois. 3° ordinatiois. **Primū**
bonū est cū ad⁹ trāsī sup mām debi-
tā. nō tamē ordinat ad finē vltimū
ad sumū bonū: ad britudinē siue ad
ipsum deū. sicut cū q̄nō p̄pter deū
nec ut p̄ceptis ei⁹ obediat: s̄ tātum q̄
rō dicitur: subuenit misero et idigēti
fideliter seruata restituit. iusticia i se-
riorib⁹ administrat. et h̄ mōi. ut testa-
tur p̄hs in li. pol. v. q. hō ē aial pol-
liticū: q̄ indiget diuersaz opationū.
ideo nā p̄misit nos siml⁹ habitare vt
alter alī subuēret. et iō dicit. **So-**
litari⁹ homo aut de⁹ aut bestia. Ad
talia bona pōt liberū arbitriū absq;
gratia exire coopante sibi deo sic co-
opef aliis creaturis. nā siue h̄mō agē-
te nullū agēs pōt agere. **Secūdu**
bonū dicit dispositiois et ē illud q̄d
fit p amore dei. licz extra caritatē q̄d
qdē de ogro disponit ad finē vlti⁹
vt dicit in sequēti sermōe. in tale bo-
nū nō pōt libez arbitriū absq; munē
gratie gratis date p q̄d illumiet: vi-
rigat et excitet vt velit aliqd facē q̄d
sit deo placitū. **Tertiu** bonū dicit
ordinatiois q̄d. h̄ ordinat i finē et fit

in caritate. et hoc nō pōt liberū ar-
bitriū lapsū absq; auxilio gr̄e gratū
facientis. et hac s̄ distīdo ad obie-
cta in strariū q̄ licet hō possit opari
bonū morale: sicut fecerūt gentiles et
p̄bi absq; gr̄a dei. nō tamē bonū me-
ritōiū siue sit meritōiū mēito ogriū
siue merito d̄digni. et sic eē solū rō
nēf oppositē q̄ cōcludūt de bono mo-
rali nō merito:io. **2°** nōnli dubitāt
de gratia ipsa circa liberalitatē. vñ.
s. deus det gratiā ipsam faciēti q̄d ē
in se ex necessitate aut ex liberalitate
et q̄ ex necessitate arguēdo posset oñ
di. sic. p̄ q̄. Aug⁹ sup illud. r. ad. Thb.
2°. Regare se ipsū nō pōt. cū sit iust⁹
nō pōt negare suā iusticiā. s̄ cū sit bo-
nus et misericō: s nō pōt negare suaz
bonitatē et misericō: diā: q̄ p̄nior est
ad largiendū de mīa et bōitate q̄ ad
puniēdū de iusticia. si s̄ nō pōt suam
iusticiā negare faciētib⁹ malū multo
magis nec suā mīam illis q̄ requirunt
ea. s̄ qui facit q̄d in se est requit bo-
nitatē ei⁹ et mīaz. s̄ de necessitate dat
illi. **3°** q̄ Aug⁹ sup illud. Ro. 5°. Iu-
stificati ex fide pacē habeam⁹ ait. De-
us recipit ofugietes ad se aliter in eo
esset iniquitas. s̄ ipossibile ē q̄ non reci-
piat fugietes ad se: q̄ ipossibile ē q̄ i
eo sit iniquitas. s̄ faciēs q̄d i se ē ofugit
ad ipsū. s̄ necē ē q̄ ipsū recipiat. Sed
ipsū recipere est p̄ infusione gr̄e. s̄ r̄.
3° impossibile ē sumā veritatē mētiri
s̄ necē hz implē illud q̄d dicit. s̄ dicit q̄
duertēti ad ipsū duertēt se. Zacha. p̄
Cōuertimi ad me et ego cōuertar ad
vos. Ergo cū faciēs q̄d i se ē duertat
ad ipsam veritatē h̄mā necesse est q̄
deus duertat ad illū. s̄ h̄ non ē nisi p

Solūto

gratia. g. x. Soluit hec qd fm Alex.
in 3. volumie sume. q. de dat gratia
sua sola liberalitate. 7 cu clauditur
ex his que dicta sut qd dat illam de ne
cessitate. distinguenda est duplex ne
cessitas. Prima vocat coactionis 7
phibitionis qua aliqua res cogit vt
phibet esse vel no esse. 7 hec nullo
cadit in deo. Secunda vocat coactionis 7
necessitatis que deo dicitur. 7 sic dicitur
necesse est deum esse immortalē. nō q ali
qua vis cogat eū eē immortalē: 7 necē
est nō esse iniustū. nō q aliq vis phi
beat eū eē iniustū. s qm nulla res pot
facere vt nō sit immortalis seu vt sit i
ustus. nō dat igit de gratia de necē
tate coactionis 7 phibitionis: q deus
nō pot cogi s bene de necessitate im
mutabilitatis: q immutabilē se habet
dina bonitas ad donū grē oī volēti
recipere faciēdo qd in se est: sic sol imu
tabilitate dat lumē suū oī volēti susci
pere. s. dispositio ad hoc 7 se habēti
in recta dispositione ad solē: que oīa
reducit ad illā affluentissimā liberali
tate dei qui qd ex se est creature rō
nali coopat vt bona sit: vt bñ opes
vt deniq salua fiat. Indeficiens pe
lagus caritatis dīne que tāta est vt
oībus se offerat: neminē abiciat nisi
eā nolētē 7 respuentē. Vnde Cypan?
i epla ad Donatū sic suauissime loq
profuens largiter spiritus nulli finib?
pmit: nec vllis coercētibus claudit
itra certa metaz spacia refrenat: ina
nat iugit: exuberat affluenter nostrū
tātū pectus sitiat: 7 pateat quātum
illie fidei capaci afferim?: tantū inde
gratie inundantis haurim?. hec ille.
Quā g excusationez habere poterūt

qui bene opari nolunt: qm deū sciunt
ad se adiunadū paratū? Qd negari
nō pot cum in pmpu sint tot scōuz
exempla q carne suā crucifixerūt cu
vitiis 7 occupiscētis. ieiunādo. orādo
vigilādo. oberrādo in solitudinib?
7 ferocissimos cruciat?: eē vq ad mor
tem ferēdo. Voies fuerūt martyres
homines cōfessores. hoies etiā 7 deli
cate v gines que se ipsas mūdaz at ty
rannos oēs 7 dira tormēta superare
potuerūt. Ciusdē nature erant cuius
nos sum?: tñ q obtulerunt corda sua
dño inuenerūt ad intōiū abūdāt grē
eius qua mediāte 7 assistente illis reli
querūt posteris: tot vrtutuz exempla
o vere dānabilis multoz malicia qui
suā fragilitatē accusat ex q recusant
opari bonū: supad dētē q de saluat
quos vult sin aliqua eoz dispōe sine
cōsensu s audiāt. Aug? i li? de liar. v.
Qui fecit te sine te nō saluabit te sin te
nec contraria sūt eiusdē vba q i eodem
li? scribit cū asserit. Virtutē de? i nob
sine nobis opaf. q f? Alex. de Ales
En? idēq sensus dicitur i oib?. nā cū
Aug. d. De opaf vrtutē it. notat duo
ad salutē hoīs cōcurrētia. Cāz effecti
uā q ē ipa grā dei: 7 cāz susceptiuam
seu dispositiuā: q ē ipa volūtas cōsen
tiēs 7 nō repugnās. vñ vba Aug? sic
exponit. Virtutē de? i nob cōsentiēti
bus opaf sine nob efficiētib?. Idēp
cōplectit p? dēm qd sic expōit. Qui
fecit te sine te efficiēte. nō saluabit te
sine te cōsentiēte. Cū alii dubitat cū i
peccabilitatē. Utz ex pntia grē pos
sit hō in hac vita eē sine peccō. Et fm
Aug? in li? de pfectione iusticie. here
tici quidam arguebant. v. Aut deus

vult nos eē sine peccō aut cū peccato
nō vult q sum? cū peccato: q hoc in
cōueniēs est. g vult q sum? sine peccō
in pnti vita. g aut possumus esse sine
peccato aut deus veller aliqd quod
non posset esse qd est incōueniēs ma
gnū. Et p? multa recitata pfar? doc.
Aug? firmū. v. q nullus in hac vita
pot esse sine peccato veniali de cōi le
ge. 7 hoc ppter fomitē peccati qui ē
inclinās ad malū 7 auertēs a bono p
pter qd exclamabat apls Ro. 7. di
cens qd nolo malū hoc ago. 7 iteruz
Nideo aliā legē in mēbris meis repu
gnantē legi mētis mee. Ad dictū hō
bereticoz rōdet idē Aug? q hō pot
esse sine peccato mortali in vita ista
per gratiā. potest etiā esse sine peccō i
gloria. Quātū hō ad pntē statū licz
posset qs vitare peccā venialia in pri
eulari: 7 p aliquo intuallo tps nō tñ
in vniuersali nec oī tpe. ideo Jon: ca.
no. c. i. i. i. qd dixerim: qd peccatuz
nō habem? ipsi nos seducim? 7 veri
tas in nobis nō est. Et Sap. p. x. zo.
Quis pot dicere mūdū est cor meum
7 Ro. 3. Et aut deus verax: omnis
aut hō mēdax. 7 Greg? in pastorali
Remo est qui ita viuat vt aliqten?
nō delinquat. 7 in Aut. de monach.
6. Cuius. Dumana natura labif
ad delicta. Sed ppterea nō est diffi
dendū de bonitate dei: qd venialia
peccā caritatē nō excludūt: 7 gratiaz
ab aia nō cūciūt: neq ianuā claudūt
regni celoz. De quoz qualitate 7 con
ditione in tractatu de peccatis pleni
erim? dicturi. nūc hō satis esse debet
q deus benedict? tantā gratiā nobis
offert quāta sufficē ad peccā mortalia

deponēdū 7 euitādū quāta q necessa
ria est ad virtuosos act? exercēdos.
ideo salubre est cōsiliū vtileq remedi
um 7 documētū vt p sepe iuocemus
deū eiq mētē offeram? itētioe recta.
Facile debz eē vnicuiq operari
bonū ppter indeficiēs pmiū eīne vite
qd dat benefaciētib? Caplm. 3.
Certo ostēdo facile esse vni
cuiq operari bonum propter
pemiū etnale: pmittitur
etnū oib? bene opantibus pmiū eīne
vite de quo qm in trib? accidit dubi
tare. p in v dīgnitate. 2? i difficultate
3? in supioritate. Primo solet dubi
tare i v dīgnitate. Utrū. s. aliq possit
de cōdigno mereri vitā eterna. Et q
nō videt p: q apls. Ro. 8. ait. Nō
sunt v digne passioēs hui? tps ad fu
turā gloriā que reuelabit in nob. Et
idē ad Abitū: cano ex opib? iusticie
que fecim? nos s fm suā misicō: diaz
saluos nos fecit p lauacuz regenerati
onis 7 renouatiōis spūs scī quā estu
dit in nobis abūde p Iesū xpm salua
tozē nostrū vt iustificati gratia ipsi?
heredes sum? vite etne. Utrū arguis
p dictū glo. Ro. 6. sup illo hōbo gra
dei vita etna. que sic ingt. posset rē
dicē. Stipēdiū iusticie vita eterna. s
maluit dicē. grā dei vita etna vt in
telligem? deū i etnā vitā p sua misa
tionē nos pducere nō merit. nis. Et
his hōbis apparet q hō nō mereat ex
v digno vitā etnā. q illud qd ex v dī
gno qs meret nō ē ex misatiōe dei.
Cōducit q illud meritū videt eē cō
dignū qd eqf mercedi. s null? pnt. ui
te ad? pot equari vite etne q cogniti
onem 7 desideriz nostrum excedit.

Et si ago
etna de go

Et si ego
de go

Excedit etiā caritatē vel dilectionē
 vie. g̃ nō pōt homo mereri vitā etna
 de cōdigno. **I**n oppositum adhuc
 posset dici: q̃ illd̃ q̃ reddid̃ fm̃ iustū
 iudiciū videt̃ esse merces digna. **S**;
 vita eterna reddid̃ a deo fm̃ iustum
 iudiciū: iuxta illud apli. z. **Thimoti.**
 4°. **I**n reliquo reposita est mihi co
 rona iusticie quā reddet mihi d̃s in
 illa die iust̃ iudex. Ergo videt̃ q̃ hō
 mereat vitā etnā ex cōdigno. **R**is
 ad istā. q. fm̃ **Tho. i. z. q. vlt. q. op.**
 meritoiū hoīs duplici cōsiderari pōt
 vno° fm̃ q̃ pcedit ex libero arbitrio
 Alio° fm̃ q̃ pcedit ex gratia spūs. s.
Si cōsideret̃ fm̃ substantiā opis: et fm̃
 q̃ procedit ex libero arbitrio sic non
 pōt esse d̃ dignitas ppter maximam
 inequalitatē: sed est ibi cōgruitas p̃p̃
 quadā equalitatē p̃p̃ortionis. videt̃
 enī cōgruū vt hōi opanti fm̃ suā ṽtu
 tem deus recōpētet fm̃ excellētiam
 bonitatis suē. **S**i autē loquamur de
 ope meritoiū fm̃ q̃ pcedit ex gratia
 spūs sc̃i: sic est meritoiū vite eterne
 ex d̃ digno: q̃ tūc valō: meriti atten
 dit fm̃ virtutē spūs sc̃i mouētis nos
 in vitā etnā. fm̃ illud **Job. 4.** sicut
 in eo fons aque salientis in vitā eter
 nam. **A**ttēdit etiā p̃ciū opis f̃ digni
 tatem gr̃e p̃ quā hō s̃o: s̃ fact̃ vine
 nature adoptat̃ in filiū dei cui debet
 hereditas ex ipso iure adoptiōis fm̃
 illud apli. **Ro. 8.** Si filii et heredes.
Ad primā g̃ auctō: itatē apli ṽd̃.
 q̃ loquit̃ de passioib̃ sanctōz sc̃dm
 eoz substantiā: **A**d auctō: itatē et ad
 vidū glo. m̃deo q̃ intelligit̃ q̃tū ad
 primā cām pueniēdi ad vitā etnam
 que est miseratio dei. **M**eritum autē

nostrū est cā subsequēs. **A**d t̃ium
 ṽd̃ q̃ gr̃a spūs. s. quā in p̃nti habem⁹
 et si nō sit equalis glorie in adu: ē tū
 equalis in ṽtute: sicut est semē arbo
 rum in quo est ṽrt⁹ ad totā arborē
Silr per gratiā inhabitat hominem
 spūs. s. qui est sufficiens cā vite eterne
 vnde d̃r pignus hereditatis nōstre.
 z. **Co. 1. p.** **E**t tolet dubitari de p̃
 mio vite eterne in difficultate. **V**trū
 qui cū maiori difficultate opat̃ bonū
 magis mereat et ampliore dono gl̃ie
 remuneret̃ a deo. **E**t om̃ssis obiecti
 onibus que p̃ vtraq̃ pte fieri posset
 dico cuz doc. seraphico. **B**onū in libel
 lo quodam qui Apologia pauperū
 aduersus calūniatoz: ē titulat̃ ab ip̃o
 q̃ triplex est difficultas. **P**rima ex ge
 nere opis sicut difficult⁹ est oia vedē
 et paupib̃ erogare q̃ mimū aut minu
 tum de suis bonis erogare paupib̃
Et difficult⁹ est pati mortē p̃ ip̃o q̃
 absq̃ ipsa quoscunq̃ alios labores.
Talis difficultas simplr̃ auget meritū
 q̃ magis mereat q̃ mai⁹ opat̃ bonum.
Et de hac dic̃ **Viero** ad erupantiū
 hec verba: **R**udū r̃p̃m nud⁹ sequere
 durū gr̃ade difficile sed magna sunt
 premia. **S**ecūda difficultas ad b̃ñ
 opandū est ex circūstantia extrinseca
 originem trahens sicut difficult⁹ ē ab
 stinere a cibis et ieiunare vbi multi
 sunt viuantes et comedētes q̃ in soli
 tudine. **E**t hec difficultas p̃ accidens
 auget meritū: q̃n. s. q̃ tales occasiōes
 ab abstinentiā retrahētē vitare non
 potest. **S**ed si q̃ h̃mōi tēptationes
 declinare nolet nō p̃pterea: q̃a diffi
 cili⁹ opat̃ bonū magis merētur. hinc
Viero aduersus **Vigilantiūz** qui ei

dicebat. **C**ur pergi ad heremū? r̃dit
 vt te nō videat: vt te ñ audiat: ut tuo
 furore nō mouear: ut tua bella nō pa
 tiar. ne me capiat oculus meretrici: et
 pulcherrima ad illicitos deducat am
 plexus. **R**idebis. hoc nō ē pugnare s̃
 fugere. **S**ta in acie aduersariū arma
 tus obsiste. fateor: ibecillitatē meam
 nolo spe pugnare victorie ne p̃dā ali
 quā victoriā. si fugero gladiū euitaui.
Tertia est difficultas ex vitio p̃so
 ne agentis pueniēs. sicut difficult⁹ est
 seruare castitatē ei q̃ viu libidini de
 seruiuit q̃ illi g̃ t̃inet̃er vixit. et talis
 difficultas meritū ñ auget: q̃b̃ **Vier**
 ep̃ss̃e testat̃ in ep̃la ad **E**ustochium
 ad quā sic scribit. **S**oror tua **B**esil
 la etate maior s̃ p̃posito minor: septi
 mo mēse p̃ acceptū maritū viduata
 est. **I**nfelix humana cōditio et futuri
 nescia. nā virginitatis coronaz et nu
 ptiaz p̃didit voluptatē. et quāq̃ fm̃
 pudicitie gradū teneat quas illa exi
 stimas p̃ momenta sustine crucez spe
 rantē quotidie in sorore q̃b̃ se. vi
 det am̃isse: et cū difficult⁹ expta care
 voluptate minorē tū cōtinētie h̃re
 mercedē. hec ille. **T**ertio dubitari
 solet circa bonū eterne vite in supio
 ritate: an sup̃ sit copios⁹ et affluen
 tias bonū q̃buslibet tēp̃alib̃ hoīs. et
 q̃ de illo d̃ss̃us? tractaturi erim⁹ lo
 ro suo. p̃ p̃nti sufficiat audire sic dicē
 tem **Dregl.** in om̃el. **S**i cōsiderat̃ fra
 tres carissimi que et quāta s̃nt q̃ vob̃
 p̃mittūt̃ in celis vilescit̃ aio oia que
 habēt̃ in terris. **T**errēna nāq̃ substa
 tia sup̃ne felicitati cōpata pond⁹ est
 nō subsidiū. t̃p̃al vita etne vite cōpa
 ta mori ē potius dicēda q̃ vita. **I**pe

enī quottidian⁹ defect⁹ corruptionis
 quid est aliud q̃ quedam proliritas
 mortis. **Q**ue autē lingua dicere ṽl q̃
 intellect⁹ cape sufficit illa. sup̃ne ciui
 tatis quāta sint gaudia. a geloz cho
 ris interesse. cū beatissimis spiritibus
 glorie cōditōis assistē. p̃ntē dei vul
 tum cernē. icircūscriptūz lumē videre
 nullo mortis metu affici. icorruptiōis
 p̃petue munē letari: hec ille. **V**ere
 bonū desiderabile: bonū amabile: bo
 nū quietū: bonū p̃fectū: bo⁹ ab omni
 malo sepatū q̃b̃ de p̃ssim⁹ parat la
 boratib̃ p̃ suo amore. **B**onū inde
 ficiens. **B**onum excedēs q̃cūq̃ t̃p̃alia
 cōmoda quēlibet h̃at⁹ seculi blādam
 ta q̃b̃ negligētēs p̃ccōres et miseri p̃
 momētanea h̃ t̃p̃is breuissimū p̃spira
 te amittūt̃. **Q**uid dici pōt magi inq̃
 tū q̃ dei iugū refugē ad q̃b̃ seq̃ tam
 copiosa merces? **S**urdi. o stulti et
 tardi corde ad credēdū. nō sit vobis
 difficile opari bo⁹. nō vos fr̃eat ad
 ṽtutū. **E**stote fortes. estote cōstantes
 ad b̃nfaciēdū et audite vocē benigni
Iesu clamantis. i euāgelio **Matth. 5. c.**
Merces ṽra copiosa ē i cel. ad quā
 nos p̃ducit ip̃e fili⁹ dei q̃ cū p̃ier spū
 s. viuūt et reg̃t p̃ etna sc̃loz sc̃la. **A**mē.
Seria secūda p̃ d̃icā i. 70. de q̃li
 tate cōditōib̃ seu regula bonoz opuz
 q̃bus p̃ccōres sciētēs qd̃ eos op̃teat
 facē ad p̃niam animā. **S**ermo. z.
Multi sunt vocati pauci vero
 iustitiam necessariū esse his
 qui volunt benefacere scire qualiter
 habeat in bonis operibus regulari.
 quoniam dubia et perplexitates que
 super id possent oriri faciunt q̃ncq̃

quos igno:ares via dñi salutis ppe
 a cepto pposito bono deficē. Quare
 in presenti sermone de dñi: oib? bo-
 noz operū dicē statui ut sic null? ex-
 cūsare se possit. v. nescire qd sibi eēt
 agenduz. Declarabim? itaq; q opari
 bene volētib? expediat noscē ut ex h
 magis excites vnusq; ad opa vtu-
 tis amplectēda: qm ad illa vocat de?
 pccozes qui nisi nouerit illoz ordinē
 de electoz numero esse mime possūt.
 Idcirco ad tria cōsiderāda d bonoz
 operum necitate 7 qūitate sermo est
 extendendus.

- Primū vicif extrinseca opatio.
- Secūdu exemplaris imitatio.
- Tertiū caritatiua informatio.

Qd bene ad opandū cum facultas
 adest necessari? ē ad? extrinsecus nec
 sufficit intētio sola. Caplm .i.

Primo cōsiderādū circa regu-
 lam necessariā bonoz operū
 vicif extrinseca opatio. Pro
 cui? declaratione querit. Utz ad bñ
 opandū necessari? sit ad? extrinsec?
 Et videt q nō. 7 q sola intētio bene
 opandi sufficit ad salutē. pbat p san-
 ctoz dicta. Inquit enī Greg? i omel.
 Rūq; vacua est man? a munē cū ar-
 cha cordis repleta fuerit bona volū-
 tate. Et Bern. de hoc aut. Intentio
 sufficit ad meritum: bona adō regrif
 ad exemplū. Et glo. sup illud ps. Di-
 xi dñi: ebo: aduersū me. votū pio-
 patione iudicat. Et Aug? 14. q. 5c. Si
 qd. de? interrogat eo: in manu. Et Jo-
 ch. yso? 22. q. 5c. qui piurare. Deus
 nō ex opib? iudicat s ex cogitatiōib?
 7 ex corde. 7 de pe. di. i. c. Si cui? s
 sequēti. Volūtas remunerat nō op?

Et is. q. 6. c. Si a sacerdotib? Magi-
 spectro: cordis ē de? q opis. 7 volū-
 tas p facto reputat: sicut ptz i. c. ho-
 micidior. in. c. Oia. in. c. Nunqd. in. c.
 Noli. in. c. Homicidū. 7 in. c. Si p-
 pterea. de pe. di. i. Dis 7 similib? au-
 dōtatib? qdā iheretes dicūt nō esse
 boi expēdies vt laboret in actib? ex-
 trinsecis bonoz opuz: s sufficit habē
 cor bonū 7 mēte bñ dispositā. Sed i
 strariū induci possūt alia dicta. scōp
 Aut enī Jac. 2. c. fides sine opib? mor-
 tua est. Et Amb? in li. de officiis. Nō
 satis est bñ velle s etiā bñ facere: nec
 satis iterū benefacere nisi id ex fonte
 bono pcedat. hoc est ex bona volun-
 tate pficiscat. q vba notat. 86. di. in
 .c. Non satis. Et Paul? ad Gal. 6.
 Dū tēpus habem? opemur bonū. Et
 Apoc. 22. inducit de? iudez? oīuz. v
 Ecce venio cito 7 merces mea mecum
 ē dare vniciq; s? opa sua. Et Apoc
 14. vicif de bonis: Opa enī illoz se-
 cuntur illos. Et Mat. 5. c. Redde
 vniciq; s?m opa sua. Ex qbus oībz
 colligit q astringit oēs salutē volē-
 tes acqrere nō solū ad bene volētē
 intrinsec? s etiā ad bñ opandū ex-
 sec? In sup pns euāgelū explicat
 nescite q opariū tātū dñs mercedē
 tribuendaz designat. Pro hui? qd
 solutiōe notāda ē snia: v. bono 22. q
 secūdi. vbi ait. q volēs opar. m
 aut pōt in actū extrinsecū aut nō pōt
 Si nō pōt volūtas reputat p fa. h
 7 intētio bona sufficit ad e? meritū
 q ut dñs. ff. de r. i. u. l. impossibiliū. ad
 impossibile nemo tenet. 7 h attestat
 Greg? in omel. supra Mat. 5. Cōti-
 mationē regū dei nō bz. tan? saler

ad q pro
 bona fra
 mor? pro

qz faciles se cognoscunt ad ruendū in
 peccata ne benefaciēdo laboret 7 tps
 amittat. Pro qb? in hac vltima pte
 disputādū ē. Utrū bona facta i mor-
 tali peccato sint alicuius valoris. Et
 argui possēt q nō. p ex vbo. Greg? i
 omel. Nec habet aliqd viriditatis ra-
 mus boni opis si nō māserit i radice
 caritatis. 2. qz ap?us ait. 2. Cor. 13.
 Si linguis hoīuz loquar 7 angelozū
 caritatē aut nō habēa: fact? sū velut
 esonās aut cibalū tiniēs. Et si habu-
 ero pphiam 7 noueri mysteria oīa
 7 oēm sciam: 7 si habuero oēm fidez
 ita vt mōtes trāsferā. caritatē aut nō
 habuero nihil sū. 7 si distribuero i ci-
 bos paupuz oēs facultates meas. 7
 si tradidero corp? meū: ita vt ardeā
 caritatē autē nō habuero nihil mihi
 pdest. Et ad idē est textus. i. q. i. c. vi
 de. 7 in. c. teneam? 7 ē tritū vītatūq;
 vidū. Opa in pcco mortali facta ad
 nihil esse pficia. Sed i oppositū
 est auctoritas Aug. in li. de li. arbi. v
 Nullū malū impunitū: nullū bonū ir-
 remuneratū. Pro hui? vbi declarā-
 tione tria sūt vidēda. Primū qdū
 vicif qs extra caritatē eē i statu pec-
 cati. 2. qd ē bonū i caritate factū
 esse meritūū vite eterne? 3. an illi
 qui sūt in statu pccī adhortādi sunt
 vt bñfaciāt. Primū vidēdum qdū
 dicat qs eē in statu pccī 7 extra cari-
 tatē. Et i h nō pauci solēt quī erra-
 re tenētes q p? pccm mortale cōmis-
 sū vsq; ad cōfessionē sequētē semp hō
 pccoz sit extra caritatē. S ego dico
 q p? peccatū mortale vsq; ad cōtriti-
 onē sequētē hō ē in statu pccī. ita q
 h vñ nūc peccet. 7 hinc ad vñā bona

vel ad vñā diē: vel ad vñā annū: vel
 ad plures nō oteraf: qdū nō oterif
 semp ē extra gratiā 7 caritatē: 7 bo-
 na p eū facta in pcco fieri dicunt. Si
 qs vo p? mortale cōmissū statim aut
 paululū post eēt orrit? 7 a cōtritione
 vsq; ad cōfessionē sequētē vl vsq; ad
 aliq? aliud peccatū mortale p eū no-
 uiter pperatum bona aliq; facēt illa
 essent facta in caritate. Qualis autē p
 cōtritionē aīa iustificet 7 qre cōfessio
 vltra illā sit necessaria pleni? dicit in
 sequētib? 2. vidēdū ē qd ē bonū
 in caritate factū eē meritūū eterne
 vite. 7 dico q cū i bñitudine sanctoz
 def grad? q nō oēs eqūl? illā pēpūit
 qto plura qs i caritate opaf bona tā-
 to plures illius bñitudinis qd meret
 Alputa si aliqs opaf decē i bona ca-
 ritate: possibile ē ipsū i bñitudine sub-
 limari ad equalitatē āgeloz. Si idēz
 sup adderet alia decē bona possēt eq
 ri glorie archangeloz. 7 qto magis i
 bono pficeret: 7 bonis bona adderet
 tāto alt? cōcederet ad altiorē bñitu-
 dinis statū. De illo g q i pcco morta-
 li opaf bonū dico q nihil meret d cō-
 digno qtu ad meritū vite eterne. vñ
 posito q aliqs in statu pccī opat? eēt
 tot bona quot oēs sci simul: si ad pe-
 nitētiā rediēs ppter illa mortaf i sta-
 tu salutis nihil omn? ex opib? ill nullū
 qdū bñitudis obtinebit. 7 licz i statu
 peccati fecerit illa bona q fecerūt illi
 q meruerūt eē cū angel: aut illi q me-
 ruerūt eē cū archāgel: aut illi q meru-
 erūt eē cū vtuib? dñatiōib? pncipa-
 tib? ptatib? thronis. cherubin. 7 se-
 raphin. tū p p? illa talis non merebit
 eē etiā i infimo āgeloz loco 7 ordine.
 b z

D. D. L. O. L. D. Z.

Et hoc modo bonū in peccō mortali factū dicitur nihil eē: nihil. p. pdesse. scz quo ad meritū eterne vite. **S**ic videnduz an illi qui sūt in statu peccati mortalis monendi sint 7 adhortandi vt bñ opent 7 bñ faciant. Et dico qd sic dūmō opent bona aio 7 intentōe bono: adī deū: eiq; ac a^o ecclie obediendi: q; talia bona sp vtilia sūt spq; fructuosa. nec patit deus liberalissimus ianē eē laborē quozūcūq; opantiā bene. qnimo ut pz in fmōe pcedēti capitulo. **S**pe est qui obstinatos 7 duos sna gratia gñs data monet vt velint 7 opent bonuz. Adeo est a deo o peccōres negligimī. Si qñ vobis firmātib; mētē in aliquo vestro delicto de quo emēdari nō vult. vēiat in corde vt faciatis aliq; bonū: vt ie iumetis: vt oretis: vt vilitetis ecclias vt elemosynas paupibus erogetis: 7 filia. Audite vocē dei 7 facite qd im mittit in aio vestro. nō laborati etiā in peccō bñfaciēdo absq; mercede. Et vt id clarū videat oib; assignabo nō nē utilitates que pueniunt ex bono facto in mortali peccō que ponunt ab Alex. de Ales. in. 4. volumine sūme. **P**rima dī delectationis. **S**atisfactio nis. **D**iminutionis. **A**ugmentatio nis. **L**iberatiōis. **D**ispositiōis. **C**ōtinuationis. **A**lleuiationis. **G**lorificationis. **P**rima vtilitas q puenit ex bono facto in peccō mortali dicitur delectationis. Valer nanc; tale bonū ad delectationē 7 iocūditatez mentis. hie Ar. ait in. 4. ethi. Nullus est qui nō gaudeat bonis opationib; Et in. 2. etho. Benefacē 7 bñ pati d leclabilissimū ē fm naturā. Et. 9. ethi.

22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Boni opatio studiosa delectabil est s; se ipsaz. Et Tulli' in li' de senectute. Conscia bñ acie vite multozq; bñ factorū recordatio iocūditissima ē. **S**ecūda vtilitas p:oueniēs ex bono qd fit i peccō mortali dicitur satisfactio p illud qdē satisfit pceptis dei 7 ecclesie: 7 inobediētie pctm vitaf. nā si qs in peccato mortali existēs tenet offi cū diuinā dīe si illud omittit mortali ter peccat. si vō illud psoluit satisfacit pcepto. Sicut etiā si laic' obligat dieb; festiuis audire missaz licz in peccō sit si illā ex contemptu omittat aliud peccm mortale incurrit. si vō au diat pceptū iplēuit: 7 sic de reliq; ē dicēdū. **T**ertia vtilitas dī diminutio. valet bonū i peccō mortali factuz ad diminutionē tpalis pene. merētur siqdē peccōres qñq; nō solū puniri et: naliter s; tpaliter flagellari. **S**z ppf bona que faciūt de' tpalis pene miti gat seueritatē. qd puam' eē sodomi tas. vsurarios 7 sacrilegos. hōicidas puos. blasphemos. 7 sceleratissimos hoies quos nisi suaret bona q faciūt extirparet de tra potentissim' de' s; eos suffert eos tolēat eiq; q mala i p senti vita mererēt suspendit. io qto magis quis voluntatē suā sentit ad pniām min' dispositā tātomagis con nari debet facē aliq; bonū: vt sic sal tem vitare possit tribilia iudicia dei **Q**uarta vtilitas dī augmētatio nis. adauget siqdē de' his q in peccō mortali aliq; sua pcepta seruare oē dūt tpalia bona quib; dat salubrem aerē. fertiles agros. armēta secunda. vberes fruct'. letā familiā. amicorū co piā. sanitatē leticiā. honorū excellētiā

7 alia filia. Propterea dicit de' peccatorū oib; illud Iſa. i. Si volueritis. s. adhuc in peccō exites bñfacere 7 audieritis me: bona terre comedetis **Q**uinta vtilitas dicitur liberationis liberat pfecto bonū a peccōib; opati a ptate dyabolica. quanto enī qs magis habūdat peccati. tāto maiore auctoritatē sumit dyabol' extra eū 7 p' multitudinē peccōrum ita iusto dei iudicio permittit vexare 7 molestare malos aiam 7 corp' simul qñq; ledē do: s; cū inf tot peccā interserit aliq; opus bonū pūssim' de' restringit aucta e' tanq; magna ē opis dōi vilitatē in peccōib; vt nō solū dyabolo resistē: s; illū vincē valeat 7 expugna re. Est de h' exēplū Gregi. in dyal. li. de iudeo illo nō baptizato. q nocturno spe existēs sub quodā antiquo te do: 7 in heremo sito idolis dsecrato signo crucis tm omunit'. demōes oēs q ibidem duenerāt terruit atq; fugauit. cui demones ipsi ppf signū crud tm nullā molestiā inferre potuerunt. **S**exta vtilitas dī dispositio. valz adhuc bonū factū a peccōib; vt in a gis dispositi sūt ad suscipiēda graz dei vocatiō 7 eos illustratis ad pniāz unde de eo qui nō est parat' peccā di mittē. Greg' ait de pe. vi. s. i. e. falsas. Rec tñ despet' 7 interz qd potērit boni facē hortamur ut faciat. vt oipotens de' cor illi' illustret ad pniāz **D**ic Alex. in. 4. volumine sūme con sulit his q nō sūt parati sua peccā relin quere vt semel in āno fm ecclie statutū sacerdoti se representēt eiq; dicat ora p me ad deū pr: qd tale peccm ha beo qd dimittē nō ppono. Et h' in

quit ipe possibile esset vt q credebatur ppos tū malū mutare nō posse tāta; a deo assequat gram vt mutet in alterū virū 7 de nō strito fiat stritus sic 7 Ric. in. 4. d. 20. cum qrit. An ua leat existētib; in mortali indulgentie sacre 7 relaxatiōes quas facit ecclia. Rūdit q quū nō possit fieri remissio pene manere culpa 7 ex cōsequēti ex istentes i mortali indul gētiā nō cōse quāf tñ si faciūt illud qd dīnet i for ma indulgētie prudēter faciūt: qd bo na facta in mortali peccō peccōre de cōgruo disponūt ad pniām 7 illa medi ante ad susceptionē gre 7 remissiois peccōz p diuinā miam. **H**ec Ric. Et qd ipse doctissime loq; Marie egyptiace peccatrici exēplū roborat 7 affirmat que ex Alexandria vbiā 7 an nis libidini publice deseruierat discel sit vt iret Ierosolimā cū his q ibant ad adorādū crucē xpi nō eo pposito vt a turpitudine sua desisteret: s; tm vt modicū illud bonuz ipsa cum aliis oparet. In itinere nauigando nauis suū corp' pstituit. cū tandē Ierosoli mā aduenisset terq; tēptans ingredi tēplū 7 tanq; mētrix repulsā passa a dno tacta se ouertit ad lacrias peccā dñe cepit q iā cogscēbat illa abboze bat illa detestabat illa apli' nō pseq affirmabat clamabat ad dñz. Misere mei q peccavi nimis. clamabat ad vginem matrē. Succurre 7 tu mihi de mentissima genitrix dei. Ecce iā tūo ingredi volui ecclesiā vt adorare cru cē filii tui in qua pepedit p me peccā trice 7 vilitet vt in teo: eicta sum. Succurre tu mihi o fons pietatis. o misericordie speculū. 7 audiuit vocē

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Et not
Et not

de celo dicente sibi. Si trāsieris Jordanē salua eris. Quā voce forata iterū ad ecclesiā accessit ac eā libere intravit absq; traditiōe et cū lachrymis et cōpūctiōe cordis deosculata cruce foras p̄dit: affuitq; illi p̄sona q̄ dā venerabilis tot nūmos illi afferēs quot ad tres panes emēdos sufficere potuerat. Quib; emptis deserta trās Jordanē petiit ibi. 7. anis orōni etē platiōi et deuotiōi iūstēs tres tm̄ illos panes cōsumpsit. Multiplicabāt sigdē ex miraculo dei ita q; toto illo tepe illā cibā et. Ibi etiā. 7. aliis anis supuit sine cibo et potu grā dei et cibo celesti recreata. Ibi abbatē Iosimā deserta p̄currētē spū p̄pheticō nouit ab eo petiit et vitā suā illi reuelauit: postulauitq; ut scō dñice resurrectionis die ad ripā Jordanis scissimū sacramētū dñi ferret ibiq; illū expectāret. Distabat loc⁹ ille a Jordanis flumie p̄ dietas triginta. Recessit Iosimas fecitq; que Maria humiliē petierat. et ipsa die pasce stās i ripa Jordanis vidit eā veniētē et factō crucis signo sup aquā siccis pedib; ambulātē. Et cū puenisset ad eā reuerētissime colone suscepta p̄ eandē viā rediit ad locū vnde recesserat. Eadē enī die per angelos deportata fuit p̄ oē spaciū illud quo distabat loc⁹ ad quē rediit a Jordane. Sequēti vō ano ad locū illū Iosimas puenit viditq; in terraz Mariā iacentē corpusq; ei⁹ exaie: ad caput vō scripturā quandā dicētē Sepeli Iosimā Marię corpusculum que die pasce qua a te sacramētū venerabile suscepit migravit ad dñm. i

telleritq; q; nō nisi āgeli portauerāt eā qñ p̄ .30. dietas vna die iter p̄fecit. Et cū de sepultura ei⁹ sollicit⁹ Iosimas cogitaret: nec habēt modū effodiendi trā: vidit leonem ferocissimū ad se gradiētē q; fortiter cepit eō dē sepultureq; locū cūuentissime p̄parauit. In qua recondito corpore sancte leo viā suā tenuit: et Iosimas ad suā cellā rediit in dño solat⁹. Admirabilis bonitas p̄ris n̄ri dei que non respicit peccā hōiūz cū rediit ad p̄niāz nō negligit etiā peccatores ad p̄niāz illustrare si et ipsi bonis opib; se adiuuare voluerint. **S**eptima vtilitas v̄r̄ cōtinuatio. valet bonūz in mortali peccō factū ad cōtinuādū et p̄seuerādū in bona vita. facili⁹ enī pōt p̄seuerare in bono q; bñfacē cōsuevit q; bñfacē nūq; didicit: sicut diffusus v̄ri in statu de v̄rtutib; s̄mone. i. e. z. Hinc sapiēs Eccl. 3. ait. Nō ē ei bene qui assidu⁹ est in malo. **O**ctaua vtilitas v̄r̄ alienatio. posito enim q; q; i peccō mortali facies bonū p̄p̄t suā ipenitētiā esset vānat⁹ v̄tute illi⁹ boni: penā forti⁹ subitineret leuiorq; ei fieret. vñ Aug⁹ in ench. ait. Tale bonū facit ut tolerabilior fiat damnatio. **N**ona vtilitas v̄r̄ gloriificatio. Na si peccōz p̄ p̄niāz mouat in statu salutis et p̄ illā obtineat vnū tm̄ ḡdū b̄titudinis in eo gradu erit cū aplōi gaudiū accidētali p̄p̄t bonū qd̄ i mortali peccato fecit q; si illd̄ obmisisset. Animē tur ḡ oēs et iusti et peccōres ad bona opa p̄p̄t q; piūsim⁹ de⁹ puocat et ipe etiā peccōres eq̄nimitē ferre eisq; sua bñficia innumera i p̄turi largiēs h̄ grā et in futuro gloriā i qua viuit et regē

in infinita seculorum secula. Amen.

Tertia tertia post dñicā i septuagesima de his que moē habēt penitentes ad obediendū deo. et qualis oēs hoies studēt debēt ad seruādū p̄cepta altissimi.

Sermo .3.

Multi sūt vocati pauci vō electi iterū vbi. s. Data ē ab oī potētī deo suo digito c̄scripta lex mādatoz ad que obseruāda oēs hoies cōuocauit. s̄ paucissimi reperit qui vt decet taz excelsō et gloriosissimo dño obedire velint. nec rē excusare se possūt vnoz p̄ceptoz transgressores quos oēs voces scripturaz excitat et iurat ad obediētīā dei. Et q; ut p̄missū est in s̄mone p̄cedēti merces eterne vite nō datur nisi seruātib; dei mandata. idcirco i hoc sermōe de his q; merito inducūt nos ad ferēdū iugū obediē vīne ero dicturus: vt sic h̄i q; ad p̄niāz redire se disponūt magi aient ad exequēda opa bona: et eē valeāt de numero illoz paucoz q; electi erunt. Nōbim⁹ ḡ tria esse illa que nos ad dei obediētiam p̄cipue et principalit̄ debēt aiare.

Primū est legis excellentia.

Secundum dei reuerētia.

Tertiu obediētie efficacia.

De excellentia moysayce legis et q̄re nō seruat a nobis nisi quo ad p̄cepta moralia.

Caplm. i.

Primū qd̄ nos aiare et iducē debz ad obediētīā dei dicif legis excellentia. Mandat q; de nobis et iniūgit seruare legē excellentissimā cōtinētē p̄cepta v̄tutum. ut dicit Alex. de gles. 1. 3. volumie s̄mne. Sed p̄clariorū intelligētia h̄ partis

tria erūt dubia declaranda. **P**rimam vtrū lex vnoz p̄ceptoz sit a bono deo data. **S**ecūdū vtrū lex Moysi sit a nobis cūueniēter obseruata. **T**ertiu vtrū in p̄ceptis decalogi sit regula salutis sufficient assignata. **P**rimū dubiū declarādū vtrū lex vnoz p̄ceptoz sit a bono deo data: q; lex illa est ea quaz Moyses dux populi hebreoz tulit et p̄mulgavit. et statim offerant se heretici asserētēs illam legē esse nō a deo s̄ a p̄ncipe tenebrarū. Et arguebant s̄m q; Aug⁹ dicit i li. 1. tra aduersariū legis et p̄p̄barū dicentes dei p̄fecti sūt opa. s̄ lex Moysi erat ip̄fecta. **Deb. 7. Nihil ad p̄fectū ad duxit lex. ḡ nō erat opus dei. S; scis Tho. 1. 2. q. 88. r̄ndit q; lex illa p̄ illo tpe bona erat et optima licet ip̄fecta sit respectu t̄pis euāgelii et legis grē. Q; aut fuit a bono deo: p̄bat trip̄l̄ p̄ ex Moysi scitate. 2. ex xpi auctoritate. 3. ex legis bonitate. **P**̄p̄bat ex Moysi scitate. Ipse egdēz legislatoz scissim⁹ et amic⁹ dei fuit amatoz veritatis. et iusticie sanctio. **R**ūma p̄p̄pilio qui s̄. **I**sidoz. 6. ethimol. leges dedit romanis et foroneo q; grecis. et Mercurio Thermegisto qui egyptiū et ipso Ligurgo qui leges tulit Lacedemoniis de qb; oib; est. c. Moyses di. 7. decretoz. De scitate vō Moysi loq; sapiēs Eccl. 4. cum de eo dicit. **D**ilect⁹ deo et hoib; cui⁹ memoria in b̄ndictiōe ē. **S**imilē illū fecit i gloria scōz: et magnificauit eū i timore cōm̄icōz: et in v̄bis suis monstra placuit. glorificauit eū in cōspectu regū: et vnxit illū corā p̄p̄o suo et ondit illi gloriā suā in fide et lenitate ipsi⁹ sc̄m̄i**

fecit illū 7 elegit eū ex oī carne. Audi
uit enī vocē ipsi⁹ 7 inducit illū i nu-
be. Et dedit illi co: ad pcepta 7 legē
vite 7 discipline. Et Num. 12. c. d eo
dicit erat Moyses vir mitissim⁹ sup
oēs homines q morabantur in terra.
Et Exo. 34. Recitat historia qualiter
Moyes ieiunando. 40. dies 7. 40.
noctes legē accepit a dño. Et Act. 7.
Stephan⁹ leuita accusantib⁹ eū quasi
male sensisset de lege 7 de Moyse re-
spondebat. v. Moyes fuit grat⁹ deo
7 erudit⁹ in oī sapia egyptioꝝ potēs
in vbo 7 in opibus suis. 7 infra Dic
est Moyses de quo dixit deus filiis
isrl. Prophetam vobis suscitabit de
frīb⁹ vestri tanq̄ meipsum audietis
Et infra Accepistis legē i dispōe an-
geloz. Et gal. 3. apls ingt. Lex data
est p angelos in manu mediatoris.
Pbat q lex Moysi a bono deo fu-
erit data ex fpi auctoritate. nā Bar-
uch. 5. dicit. Nō veni solvere legē s̄ ad-
plere. Si igit fuisset lex a principe te-
nebray nō ipluisset eā. Et Luc. 2. dicit
Postq̄ impleti sūt dies purgationis
Marie fm legē Moysi tulerūt illā i
Hierusalē ut susterēt eū dño sicut scri-
ptū est in lege dñi. Et Luc. 16. habēt
Moysem 7 pphas audiāt illos. Et
Luc. vlt. c. Necessē est impleri oīa q̄
scripta sunt in lege Moysi 7 pphis
7 psalmis de me. Et apls scientes vo-
luntate xpi de lege Moysi eius pdi-
cata illā cōmēdarūt. Unde Paul⁹ ad
Ro. 7. ait. Lex qdē sancta 7 mādātū
sc̄m est. Et i. Th. 5. p. Scim⁹ aut q bo-
na est lex si q̄ ea iuste vtaf. Pbat
q lex fuerit bona ex legis boitate: q
lex illa hoies ordiabat ad bonū illō

sc̄piēdo 7 malū p̄hibendo. nō enim
dyabol⁹ legē tulisset p quā hoies fie-
rent boni 7 dyabol⁹ ipse esset cōfūdē-
dus. Secundū dubiū declarādū
erat. vtrū lex Moysi sit a nobis cōue-
nient obseruata. Et videt q nō: quia
nos illi⁹ legis sum⁹ manifestissimi vio-
latores. nā in lege illa multa vānt p-
cepta que nō obfuaif a nobis. vtrū
ta pceptū de sc̄ificatiōe sabbati. Exo-
20. de celebratione senophegie pasce
pentecostes. 7 de esu agni pascalis. d
lapidatiōe filii inobedientis mulier
adultere 7 violātis sabbatum. ac de
aliis oīb⁹ de qb⁹ habet in li. Leuit.
numeroꝝ. 7 Exo. i plurib⁹ caplis. Si
lex illa bona erat: 7 xps illaz iplēuit
ea faciēs que 7 iudei faciūt p̄seuerāf
quō possūt ea xpiani dimittere absq̄
pccō. Ad hanc difficultatē ego rīdeo
fm Alex. de ales. in. 3. volumie sūme
Et Tho. in. 2. q. 99. q. in lege Moysi
tria erāt genera pceptoz. Judicialiū
Cerimōialiū. Moralīū. In lege illa
erāt pcepta iudicialia qb⁹ plectebant
delinquentes 7 puniebāt rei. S̄ seue-
ritas taliū pceptoz sine habuit i ad-
uentu Jesu xpi redēptiois p quez sc̄a
est pax inter deū 7 hoies pccōres. ex
hoc ingt Diero⁹ ad Damasū papam
de filio pdigo lex q̄ppe iusticie tenax
demētia nō habebat: s̄ quicūq̄ adul-
ter fraudator homicida. 7 vt breuif
dicā mortali crimine detinebat nulla
venia p̄nie laxabat a crimie oculū p
oculo. dentē p dente. aiā p aiā vi-
debat exolvere. s̄ misit de filiū suum
natū ex muliere. factū s̄b lege q̄ auste-
ritatē legis euāgelii grā tēpauit. vñ
apls ecclesiis scribēs. Ḡra igit vobis

Hobri dicit de
obsequio legi
mānēre et

Hic genia p
appose in ne-
le. In hinc
cerimonia h
mānēre

7 pax a deo p̄re 7 dño Jesu xpo grā
que nō ex merito retributa est sed ex
donante cōcessa. Pax vō qua deo re-
cōciliati sum⁹ habētes p̄piciato: em
dominū nostrū Jesū xpm: 7 ipse est p-
piciatio pro peccatis nostris. hec ille.
Ideo dicendū q p xpm dñm liberati
sum⁹ ab onere iudicialiū pcepto: um
7 a timore penaz legis q̄ nō obliga-
bant q̄tum ad hoc nisi vsq̄ quo xps
venisset qui adultē dixit. Job. 8. c.
Nec ego te cōdenabo. vade 7 ampl⁹
noli peccare. In lege erant pce-
pta ceremonialia de qb⁹ scribit Exo.
18. c. Cito populo i his que ad deum
sūt ondēsq̄ ei ceremonias 7 ritū co-
lendi. hec pcepta cōtinebāt oīa ad dei
cultū p̄tinētia de qb⁹ in tractatu de
legib⁹ deo dāte tractabo distīde. iō
nūc sufficit declarare quare illa obf-
uare p̄mittim⁹. Et dico q id faci-
mus rōnabili⁹ 7 absq̄ pccō quoniaz
oēs cerimōie vetis legis vmbra erāt
7 figura eoz que p xpm erāt gerēda
ideo adueniente vitate cessat figura.
vnde 7 apls ad. Hebr. 10. dicebat.
Vmbra habēs lex futuroꝝ bonozum
nō ipsam imaginē rerū. Vmbra sig-
den min⁹ est q̄ imago. tāq̄ imago p-
tineat ad nouā legē. vmbra ad vete-
rem. Et iterū Col. 2. Nemo vos iu-
dicet in cibo aut i potu. aut in parte
dici festi: aut neomenie aut sabbatoꝝ
que sūt vmbra futuroꝝ. Et Aug. 1. 7.
li. de ciui. dei. c. 22. d̄ hac re sic pulchre
loquit. Omnes enī nō solū pphete
que in vbis sunt: nec tm̄ pcepta vite
q̄ mores hominū pietatēq̄ cōformant
atq̄ illis litteris cōtinent. verū etiam
sacra sacerdotia tabernaculū siue tē

plū cerimōie: 7 dies festi 7 oīa alia
que ad eā religionē p̄tinent que deo
debet 7 grece pp̄ie latricia dicit ea si
gnificarūt 7 p̄nūciarūt que pp̄f et̄na
vitā fidelīū. impleta in xpo credimus
impleri cernim⁹ 7 iplēda cōfidim⁹. hec
ille. Sed cōtra arguē possum⁹: q̄ ceri-
monie veteris legis n̄ cessauerūt i xpi
aduentu. s̄ q̄ Baruch. 4. d̄. Dic est
liber mādatoꝝ dei 7 lex que est i et-
nū. s̄ ad legē p̄tinebāt cerimōie. q̄ du-
rature erāt in eternum. P̄. d̄ q̄ ob-
latio leprosi mūdātū ad legis cerimo-
nias p̄tinet. s̄ etiā in euāgelio p̄cipif
leproso mundato. vt huiusmōi obla-
tiones offerat. q̄ cerimōie legis vetis
nō cessauerūt xpo veniēte. P̄. 3. ob-
uicif ex eo q̄ circūcisio erat instituta in
signū fidei. Dab̄abe. obfuaio autez
sabbati ad recolēduz b̄nificiū creatio-
nis: 7 alie solēnitates legis ad recolē-
dum alia dei b̄nificia. s̄ fides Dab̄ae
est sp̄ imitāda etiā a nobis. 7 b̄nificiū
creationis: 7 alia dei b̄nificia s̄p̄ sunt
recolēda. q̄ ad min⁹ circūcisio 7 solēni-
tates legis cessare nō debuerūt. Re-
spōsio ad hec oīa fm Tho. 1. 2. q. 103.
Ad p̄mū q̄ lex vetus dicit eē in et̄nū
P̄. moralia qdē simplr 7 absolute. s̄
cerimōnialia s̄o q̄tū ad vitatē p ea
figurata. Ad 2. d̄icēdū q̄ mysteriū
redemptiois humani generis cōpletū
fuit in passione xpi. vñ tūc dñs dixit.
cōsumatū est. Job. 19. iō tunc totalitē
debuere cessare legalia iā vitate eo-
rū cōsumata in cui⁹ signū i passiōe xpi
velum tēpli sc̄issū est. Mat. 27. 7 iō
ante passiōē xpo p̄dicatē 7 mirac̄a
faciēte currebat lex 7 euāgelīū. q̄ iaz
mysteriū xpi erat inchoatū: s̄ non dū
b 5

cōsumatū 7 ppter hoc mādatū dñs ante passionē suā leproso vt legales ceremonias obseruaret. Post passioz vō xpi vsq ad tēp euāgelii diuulgati legalia cū euāgelio currebāt nō de necessitate s ex qdā congruitate ne scā valizāret iudei. ideo Paulus circūcidit Thimotheuz qui ex matre iudea erat. Titū vō q simpliciter erat gentil circūcidere noluit: vt in circūcisione Thimothei ostendēt sacramenta legalia non debere dānari. 7 in hoc q Titum circūcidere noluit ostenderet ea non esse necessaria. Post diuulgatum aut euāgelii sunt omnia phibita 7 mortifera. Concordat his Alex in 4. volumine sūme. 7 Ric. in 4. di. i. Ad 3. obiectū sic respondit. Thō. q fides Habrahe fuit cōmēdara in hoc q credidit diuine pmissioni d futuro semine in quo benedicerent oēs gentes. 7 ideo qdū hoc erat futurū oportebat prestari fidem Habrahe in circūcisione. s post qd iā hoc est pfectum oportet alio signo declarari scz baptismo qui in hoc circūcisioni succedit fm illud apli Col. 2. Circūcisi estis circūcisione nō manifesta. sed in circūcisione xpi cōsepulti ei in baptismo in quo 7 resurrexistis p fidē operationis dei. hec ille. De sabbato autē qd significabat pma creatioz vicim q mutatu est in diem dominicū i quo commemorat noua creatura inchoata in resurrectione xpi. Similit aliis solēnitatib veteris legis noue solēnitates succedunt. q beneficia illi populo exhibita signif. cāt bñficia nob p xpm cōcessa. vnde festo pasce succedit festū passionis xpi 7 resurrectionis. festo

pent. i quo data fuit vet⁹ lex successit festū pent. i quo data fuit lex spūs vite. festo. Reomenie succedit festum beate virginis in qua p apparuit illa minatio solis. i. xpi p copiam gratie. festo tubarū succedūt festa aplozum festo expiationis succedūt festa martyru 7 confessorū. festo tabernaculoz succedit festū cōsecrationis ecclesie. 3° in lege Moysi erāt pcepta moralia de qb⁹ dicitur Ecc. 17. Addidit illis disciplina 7 legem vite hereditauit illi vbi glosa ait. Disciplina est eruditio morū. Talia q pcepta moralia a nob obseruari debet que Exo. 20. c. com. memorat. Et hec duratura erūt vsq ad cōpletū numerū electoz. 6° Dubiū declarandū erat. vtrū in pceptis decalogi sit regula salutis sufficient as. signata. nā ex. x. c. exodi colligūt tm decem mādata. videlicet. Primū. Nō habebis deos alienos. Secūdū. Nō assumes nomē dei tui inuanū. 3° Memeto vt diē sabbati scifices. 4° Honorā patrē tuū 7 matrē tuā vt sis loquens sup tetra. 5° Nō occides. 6° Nō mechaberis. 7° Nō furtū facies 8° Nō loqris oīa p primū tuū falsuz testimonii. 9° Nō concupisces domū proximi tui. Decimū. Nō desiderabis vxorē eius. In qb⁹ pceptis plene continent oīa p q possit hō cōtinuā salutē accipere. Quonia ut inqt Bon. in 3. di. 37. Oīs lex mādat iusticiā q coiter dca nil aliud est nisi ut hō sit ad deum 7 ad primū ordiat. vñ Lud. x. 7 Mat. 22. xps dixit. Diliges do. v. t. 7 p. t. sicut teipm. i his duob⁹ pceptis tota lex pendet 7 ppbe. Ex h⁹ Moysi data fuerūt due tabule lapidee: in qru

dece
pcepta.

prima continetur mādata ad deum nos ordinaria. in 2° mādata nos ad primū ordinaria. Sufficientia vō mādata pme tabule sumi pōt tripliciter ex pte obiecti. ex pte subiecti. ex pte act⁹ medii: p sumit ex pte obiecti sic. nā cū i deo sint tres psonae: 7 tria appata: 7 triplex gen⁹ cāe s⁹ q opaf ad creaturā triplex est pceptuz s⁹ q creatura rōnalis ordinari habet ad deum. nā fm rationem maiestatis q appropriatur patri 7 cōuenit deo s⁹ q est causa efficiens creature ordiat per illud pceptū. Non habebis deos alienos. fm rōnē vitatis que appropriatur filio 7 conuenit deo fm q est causa formalis 7 exēplaris creature ordiat per illud. Nō assumes nomen dei tui inuanū. scdm rationē bonitatis que appropriatur spūritu scō 7 cōuenit deo s⁹ q est causa finalis ordiat homo per illud pceptum. Memeto vt diē sabbati sanctifices. ita ut per hec tria subiaceat sūme maiestati: credat sūme veritati: 7 ad hereat sūme bonitati. Sumitur sufficientia ex parte subiecti ordinabilis quod est anima rationalis in qua est triplex vis motiua s⁹ quā habet in deum ordinari. videlicet rationalis. concupiscibilis. 7 irascibilis. Mādatum de adoratione respicit ipam irascibile. mādatū vō 2°: ipsam rōnalē. Et mādatū tertiu de sanctificatione sabbati respicit ipsam concupiscibile. Sumit sufficientia ex pte act⁹ medii. Triplex enī est actus fm quem hō homo in deū ordinari. videlicet cordis. oris. 7 operis. Denes actum operis attenditur primum mādatū de ad

ratione. Denes actum oris attendit⁹ mādatū quo phibet falsa inuocatio nominis diuini. fm actum cordis attenditur tertium mādatum in quo picipit scificatio menti. 7 sic mādata ad deū nos dirigentia sufficientissime tradita esse ostat. Sufficientia autē mādatoz scdm tabule haberi pōt ex pte actus medii. nā ad primū ordinari habent fm beneficentia 7 fm innocētia. i. vt ei bñfaciam 7 illi non noceam: que sūt duo pcepta iuris nature de quib⁹ dicit. di. i. decretoz. c. i. Jus naturale est quod i lege 7 in euāgelio continet quo quis iubeat alii facere que sibi vult fieri: 7 phibet alii inferre qd sibi nō vult fieri. vñ xps in euāgelio. Dia quecūq vultis ut faciant vob hoies 7 vos facite illi. hec ē enī lex 7 ppbe. fm bñficiā igitur ordiat hō ad primū p illud pceptū. Donora ptem tuuz 7 matrem tuā. fm innocētia vō necesse est triplicē ordine obferuare. s. opis oris 7 cordis. i. vt primo nō noceamus. non opere. nō ore. nō corde. Nocere autē qd pōt proximo suo tripliciter opere. Aut in psona ppria 7 hoc prohibetur p illud pceptū. Nō occides. Aut in psona cōiuncta. 7 p hoc ē illud pceptū. Non mechaberis. Aut in possessione trena 7 p h⁹ ē aliud pceptuz. Non furtuz facies. 2° pōt primo nocemētū inferri ore. 7 ad id repemēdū vaf illud pceptū. Non loquaris oīa p primū tuū. scdm actum cordis proximus leat pōt. Aut concupiscēdo ei⁹ vxorē 7 sic est illud pceptum. Non concupisces vxorē eius. Aut inordinate dei derando ei⁹ bona tpaia. 7 de h⁹ vaf

ultimū fceptū. Nō occupas rē pri
mi tui. 7 sic p3 sufficientia mādator.
S3 statim est qui obiciat 7 dicat. q
tū septē sint capitalia pcca 7 non nisi
de duob' fiat p: obibitio. s. luxuria 7
auaricia. nihilq; dicat de supbia. de
accidia. de gula. de inuidia. 7 de ira/
cundia. Aut q̄ ista nō sūt. pcca aut re
gula pceptoz deficiet: q̄ illa nō phi
bet. r̄ndet dñs Doñ. q̄ oia hec pcca
phibēt in pceptis decalogi iplicite.
Nā supbia phibet in adoratiōe dei.
Inuidia 7 ira in fuga homicidii. Acci
dia in scificatiōe sabbati. 7 gula i de
restatione luxurie. Luxuria aut 7 au
ricia phibēt explicate pp̄ maiore p
nitate quā ad illā oēs vniuersalit' ha
bent. Et pp̄ v̄cta asserit. Doñ. q̄ in
osb' pceptis quādo de' explicate ali
qd phibet: iplicite p̄cipit ei' serariuz
7 qñ aliqd explicate p̄cipit: iplicite p
hibz ei' serariū. Est igit pceptoz de
calogi regula op̄diōsa b: cuius 7 sua
uissima cōtinēsq; oia ad salutē spectā
tia. Ad eius obligatione null' excipit
s oēs illā fuare tenēt. Meritū dolēd
pato d xpianoz ignauia ignorātiaq;
multoz q nō pcepta dei trāsgrediūt
verū etiā illa scire nō curā. Di sunt q
si introgēt q̄ 7 quot sūt legis fcepta
r̄ndē mīme sciēt. Q̄ de detestabil' ce
citas. Q̄ rephēibile malā. Q̄ vāna
bilis deniq; negligētia. Verificat cer
te in talib': illud Osec. 4. d. Audite
vob' dñi filii isrl'. q̄ iudiciū dñi cum bi
tatorib' fr̄e. nō ē v̄itas nō ē mīa 7 n̄
ē scia dei in fra. Maldictū. n. 7 mē
daciū: homicidiiuz 7 furtū 7 adulteriuz
iundauerūt. Sanguis sanguinē teti
git pp̄ hec lugebit fra 7 infirmabil'

ois q̄ habitat i ea. hec ille. Que. n. cō
fusio q̄ v̄cundia inēē d3 ignorātib'us
salutis sue regulā cū sciat tot cantile
nas vanas: tot inutilia 7 curiosa: 7 il
lud qd̄ dei fuiciū respicit dei honore
deiq; obediētia addiscē nolunt.

¶ Des debēt p̄mpto aio fuare p
cepta dei ob reuerētia dñe maiesta
tis: 7 q̄re de hoiez obligauit ad illa.

¶ Scidū qd̄ nos **Ca. 2.**

aiat 7 inducit ad obiaz dei
v̄ dei reuerētia. Dicitur eq̄

de ipsa natura reuerētia exhibēdam
fore sūmo impatori celi fr̄e āgeloz 7
hoiuz oiazq; creaturaz. Hoc asit ma
rime fit cū ei' mādara fuāt ad q̄ ipse
hoies ligauit rōnabilif m̄grime pp̄
tria. p. pp̄ auxiliatiōe. 2. pp̄ iusti
ficatiōe. 3. pp̄ hūiliatiōe. **¶** De
rōnabilif obligauit hoies ad obfua
tiā mādator pp̄ auxiliatiōe. vt sic
auxiliū habēt liberū arbitriū qd̄ po
terat a bono deficē 7 in malū dedi
nare. Quoniā vt inqt' Hiero' ad He
met. v. Vtrūq; nos posse voluit opti
mus creator: s̄ facē tantū qd̄ ipauit.
Et si obicēt q̄ obligatio repugnat
libertati. Et vt Aug' dicit supra Beñ.
ad lra3. Meliores iudicauit homies
qui ei liberalif defuirēt. Si q̄ a p̄nci
pio deus reliquit hominē i manu cō
silii sui dando ei libertatem arbitriū:
videtur q̄ nullo mō debuerit addē
obligatiōe pcepti. Responderi pōt
fm̄ Doñ. q̄ obligatio ad bonuz non
repugnat libertati simplicif: s̄ repu
gnat libertati peccadi. Quanto autē
qs̄ magis inbret virtutib' 7 cuitat
peccata: tanto liberioz esse censetur.
qd̄ plene oñdi in fm̄ oia de virtutib'.

Et hoc exp̄sse asseruit. Tullius in pa
radoris. dictū inquit ē ab eruditissi
mis neminem nisi sapientē libez esse.
nam cū seruit' fit obediētia fracti ai
arq; abiecti 7 arbitrio suo carētis qs̄
neget oēs leues: oēs cupidos: omnes
deniq; improbos esse seruos. hec ille.

¶ Deus rōnabilif obligauit hoies
ad obseruariā pceptoz pp̄ iustifica
tiōe. Decēs nāq; est iustu iudicē fm̄
merita retribuere. s̄ meritū 7 demeri
tū nō habet locū vbi nulla cadit ob
ligatio legis. q̄re oueniēs fuit ut deus
hoiem cui otulerat libez arbitriū s̄
iusticiam remuneraret. Q̄ si obicēt
q̄ maioris liberalitatis dare ē aliqd
sine merito. q̄ cū merito 7 de' ē libe
ralissim'. q̄ videt q̄ debuit hoi dare
britudine sine merito: 7 p̄ cōsequens
sine mādator obligatiōe. Dicit pōt
q̄ licz h̄ verū sit ex pte dei v̄at' b̄ritu
dinē sine merito. nō tñ ē tante glorie
7 excellētie ex pte suscipiēt. Et qm̄
oīs in s̄ferēdo premiū nō tñ attēdit
sue liberalitatis manifestationē imo
etiā 7 glorie n̄e p̄motionē. hinc ē q̄
maluit nobis dare etnā b̄ritudinē p
impletiōe mādator 7 meritū obedi
entie q̄ nullo merito p̄cedēte. neq; p
pterea merita nostra derogant dñe
liberalitati: q̄ de' remunerat vltra cō
dignū. Ob qd̄ Hiero' in qōnib' ad
Debidia exclamat. **¶** Quata b̄ri
tudo p̄ puis magna recipit eterna p
b̄reūb'. p̄ mo: ituris semp viuētia 7
habē deū debitoz. Et ide ad Celan
tiā inqt'. Quid tam ingrātū: qd̄ tam
supbi videri pōt q̄ aduersus ei' vi
tere volūtate q̄ iō aliqd ipat ut cās
h̄eat remuneradi? Neq; enī obsequiū

nri de' indiget: s̄ nos illi' idigem' i
perio. hec ille. **¶** Rōnabilif de' ob
ligauit hoies ad obfua da mādara p
prer hūiliatiōe. Decēs nāq; erat vt
hō deū cōf̄cēt supiore 7 dñm suum
se aut suū 7 inferio. em. Et si ad eius
famularū cūcta mouēt eiq; obediunt
vt insensibilia elementa. fra. aq. aer.
ignis. planete. herbe. arbores. 7 peco
ra capi. fontes. flūia. maria. volucres
celi. pisces mari. sol. luna. stelle. 7 cele
stia corpa. q̄tomagis hō sui creato
ris impio parē debet: s̄ heu heu. q̄ in
ordine creaturaz nulla ē tam p̄tinax
tā p̄suptuosa tamq; temeraria ad cō
tēnēdū deū q̄ igratissim' hō. Quia
ut ait Aug' ad heremitas. Ad nutuz
dei sol sua via nō deuia: nō luna: nō
stelle. Capi decorāf florib'. frondib'
crispaf silua. i nemoz cytharizat au
cula. Insensibilia 7 irrōnabilia obe
diūt deo. solus hō dei volūtati rei
stit. hec ille. Ex p̄gicim' itaq; o p̄cō
res 7 audite loquētē dei. Deut'. 4.
c. dicētēq;. Custodite mandata mea
que ego p̄cipio vobis. 7 d̄ h̄ xps de'
nr̄ Joh. 14. dicebat. Si diligitis me
mandata mea seruate.

¶ Deo est obediēdū: q̄ p obediē
tiāz assequit hō bona t̄palia spūalia
7 eterna. **¶** Caplm. 3.

¶ Scidū qd̄ nos inducē debet
ad obediēdū deo ē obediētie
efficacia. Est qdē obia effica
cissima ad impetrādū marie tria bo
na: p̄mū t̄pale. 2. spūale. 3. etnale.
¶ Obia ē eff. car ad impetrādū bonū
t̄pale. s. p̄spiratē 7 rerū t̄paliū habū
dātā. Q̄ imortal' de' cui. 2. sic d̄
clāuit. d. Si i p̄cepti meis ablauit

et mandata mea custodierit et fecerit
 ea dabo vobis pluuia temporibus suis
 Terra gignet germen suum et pomis ar-
 boribus replebitur. Apprehendet messium
 tritura vindemia: et vindemia occu-
 pabit semetipsum et comedetis panem ve-
 strum in saturitate et absque pauore ha-
 bitabitis in terra vestra. Dabo pacem
 in finibus vestris: dormietis et non erit qui
 extreat. Auferam malas bestias et gla-
 dius non transibit in finibus vestris. Perse-
 quimini inimicos vestros et corruet co-
 ram vobis. Persequetis quoque de vestris
 centum alienos et centum erunt vobis decem
 millia. Cadent inimici vestri in conspectu ve-
 stro gladio. Respiciam vos et crescet fa-
 cia et multiplicabitur. Et firmabo pactum
 meum vobiscum. Comedetis vetustissima
 veterum et vetera nouis supuentibus
 pluciet. Domus tabernaculum meum in me-
 dio vestri et non abiiciet vos anima mea
 Ambulabo inter vos et ero vestri deus
 vosque eritis populus meus. hec ibi. De
 sunt promissiones quas audiui a deo
 factas in quibus temporalia bona offeruntur
 si condenda obseruauerit dei mandata. sed
 contra inobediens in dicto. sic de
 omnipotens cominat. Si spreueritis le-
 ges meas et iudicia mea contempseritis:
 ut non faciatis ea que a me constituta sunt:
 et ad irritum perducatis pactum meum ego
 hoc quoque faciam vobis. Visitabo vos
 velociter egestate et ardore qui conficiat
 oculos vestros et consumat aias vestras.
 frustra seretis semetipsum que ab hostibus
 deuorabit. Domus faciem meam contra vos
 et corruetis coram hostibus vestris et sub-
 iiciemini his qui oderunt vos fugietisque
 neminem persequete. Sin autem nec sic obe-
 dieritis mihi addam ad conceptores ve-

stras septuplum propter peccata vestra et cetera
 superbia duricie vestre: dabo quoque vobis celum
 desuper: sicut ferrum et terra arena. Consumet
 in casu labor vestri. non proferet terra germen
 suum nec arborum fructus pomorum proberunt. Si am-
 bulaueritis ex aduerso mihi nec vo-
 lueritis audire me addam ad plagas
 vestras usque in septuplum propter peccata
 vestra. Immittam in vobis bestias a gri-
 que consumat vos et peccata vestra et ad
 paucitatem cuncta redigant: desertaque fi-
 ant viae vestre: que si nec sic volueritis
 recipe disciplinam: sed ambulaueritis ex ad-
 uerso mihi ego quoque contra vos ince-
 dam et percussam vos septies propter peccata
 vestra: inducam quoque super vos gladium ultro-
 re federis mei. Cum fugeritis in vr-
 bes mittam pestilentiam in medio vestri et
 ibi **E**t obedientia est efficax ad imper-
 trandum bonum spirituale dei. s. gram. ami-
 citiam. et benivolentiam. Dec fuit illa de-
 cora vestri propter quam Dabrahaz meruit
 audire angelum sibi. d. Per me metipsum
 iuravi dicit dominus: que fecisti rem hanc et non
 pepercisti filio tuo vnigenito propter me
 benedicam tibi et multiplicabo seminem tuum
 sicut stellas celi: et velut arenam que est in
 litore maris. Possidebit semen tuum
 portas inimicorum suorum et benedicent in
 semine tuo omnes gentes terre. que obedisti
 voci mee. Grate admirandumque obse-
 quium deo placitum Dabrahaz ut ei obe-
 diret: s. maiora securus est vine liberali-
 tatis beneficia. Reptavit siquidem deus illum
 sicut scribit Genesius id est experientiaz
 fecit s. Rico. de lira. Non propter se sed
 propter aliorum exemplum: ut filium suum dile-
 ctum et vnigenitum imolaret in morte: quod
 utique quissimum erat imperium. propter quod iunge-
 batur ei ut res sibi carissima se pararet

*de obia
habrahe*

Et quod filium suum occidi et moxi violenta
 morte pateretis: quod ad hoc exequendum
 et committendum suis propriis manibus aliter
 gebat. **4.** quod filius ille vnigenitus erat
 neque alius ex libera vxore filium habebat
 quod miraculose illum genuerat sener iam
 centum annorum cum vxore vetula et sterili
6. quod magna promissio facta erat Da-
 brabe de ipso quod ipse Isaac solati-
 um erat matri sue: et baculus senectutis
 patris quod debebat eum non solum occidere
 sed etiam in igne cremare quod noluit deus
 eum statim audito precepto illud perficere sed
 triduo perseuerare quousque veniret ad
 montem ad quem potuissent citi propare
 Sed iudeo deo volente usque in tertium diem
 ibidem non puenit ut sic magis luce-
 sceret firmitas voluntatis Dabrahaz
8. Rico. de lira. **11.** et glo. Genesius. **22.**
 ait. Non est iussus Dabrahaz statim oc-
 cidere filium: sed per triduum duxit ad imola-
 tionis locum: ut longitudine temporis tem-
 ptatio auferret et cresceret curis pa-
 terna viscera cruciaretur. Accepto ita-
 que precepto tam difficili Dabrahaz non se
 excusauit nec precepti causam interrogauit:
 nec in eius executione filium blandiuit
 vulci pietas mutatus est a proposito.
 Ibant simul et atque cum eis duo famuli
 domus qui ligna inciderant pro holocau-
 sto. et die tertio remanentibus illis cum
 asino tulit Dabrahaz ligna et iposuit
 super Isaac filium suum et s. Josephus age-
 bat tunc annus 25. Ipse vero Dabrahaz
 portabat in manibus suis ignem et gla-
 dium. Quod reuerter cum pgeret duo
 fil dicebat Isaac patri suo. Ecce ignis
 et ligna vbi est victima holocausti? Quod
 quod ardens ridebat ei pater seipsum supas
 seipsum vincens. Nihil pudebit sibi victi-

ma holocausti filii mi. voluntate sensu
 alitatis forte secum tacite colloquente
 atque dicente. Tu es victima que ego pro
 propriis manibus interficiam que aduram
 super altare ut satisfaciam deo nostro. Quod
 quod spectaculum. Quod quale virtutis exem-
 plum merito inspicere illos. postquam vene-
 runt in montem. postquam ibi destruxerunt al-
 tare: postquam denique super illud ligna com-
 posuit. Inquit. n. Josephus in i. antigatam
 li. q. Dabrahaz antequam filium ligasset aduo-
 cauit illum ad se dixitque illi. Quod puer
 quem inumeris votis optavi a deo mi-
 hi offerri et dum puenisset ad vitam nihil
 est quod pro alimentis tuis non feci. Neque
 me feliciose magis arbitrabar quam cum
 te ad hanc viderem etate successore mei
 principat relinquare. Cogaudetis quod
 dei voluntate tuam partem suam factam deuotio-
 nem eius placitum te reponam. Hanc fortiter
 porta dicatione. Deo namque te cedo quod
 mihi pro omnia placidum fuit et suffragator
 Ratus quod morire non commo hanc vita
 egrediens: sed a precepto oblatum cunctorum
 ob legitimum sacrificium. Rico. n. quod te
 dignum iudicauerit non egritudine nec
 bello: nec quilibet alia passione que solet
 hominibus accidere: hac vita liberare. sed cum
 igni et sacrificiis tuam animam susciperet
 apud se retinere. Eratque de celo mei
 cura habes senectute reges que gratia te
 maxie nutriebam. Auditis his Isaac
 humiliter voce patris respondit. Quod pater mihi colledis
 sume rem audio gratiam ac duram. Asserit
 te preceptum meum velle me propriis manibus
 interficere et igne adure ut obedias deo
 Doleo nempe gratissime iuuentutis mee
 flores amittere. doleo patris mei me dile-
 gentis experiri in me gladium senectutis.
 Doleo insuper tali modo deserere dilectas

*Septimum
beatum
capitulum
de obia
de legibus
habrahe
capitulum
de obia
de digno*

matre. et te patre meū cui paruerā in
hac senectute tua in oib⁹ subuenire.
O care genitor. O pater amatissimē
credebā me esse baculū senectuti tue
et ecce mihi dicit ut fortiter ferā mor-
tam p te mihi inferendā. O inaudita
res. o admirandū nouū quo viscera
mea cōmouēt aia turbat et cor vndi
q³ verat angustia. Verūtamē p^r mi
dulcissime: q³ sic placet deo ita fiat.
Et si nūq³ hoc fieri ille mādasset et tu
tantū iuberēs adhuc p^rptissim⁹ obe-
dire. nō fugiā a tua pātia. nō me de-
fendā. et hui⁹ modi verbis p^rstrauit se
i terrā patrēq³ adhuc alloquebat. O
Dabes me filiū tuū ad vota p^r: strige
man⁹ meas et pedes meos fumibus
interfice me sicut tibi et deo nō placet
O quid erat videre venerandū senē
illū mirando seruoze ligare manus et
pedes filiū: eleuatēq³ euagiatū gladiū
ut illū p^rmeret. O laudita obediētia
p^ris et filii. o vtriusq³ ardētissima vo-
luntas ad obsequēdū deo. O deniq³
imēsa dīne largitati bñficia eisdē col-
lata. Multo qdē suscepit abo am-
pliora dona a liberalissimo deo q³ fu-
erit illoz ad obediēdū cōmendabilis
seruoz volūtatis. **3** obediētia est effi-
cax ad ipetrādū bonū etuale. dixim⁹
enī in pcedētib⁹ sermōib⁹ quēdamo-
dū de⁹ bñdīā largit⁹ etne vite p^rmiū
oib⁹ seruātib⁹ ei⁹ mādāta. sed tāta ē
humana nequicia q³ magis hoies de-
abolo obedire volūt q³ deo. Clamat
de⁹. Non habebis deos alienos. Et
Dya⁹ dicit. Sint tibi dū tui tēgalia
bona que magis q³ deū diligas. Nō
li scripturis credē. Nōli debita vo-
ta cōplē. supstitiōes. incantatiōes et

diuinationes sedare. Galat⁹ dei negli-
gas et cōtēnas. Sacris locis atq³ p-
sonis reuerētia nullā exhibeas. Eccle-
siasticas leges atq³ cēsuras despicias
vociq³ mee obedias ut deū mīme eo-
las. Clamat de⁹. Nō assumes nomen
dei tui inuānū. Et Dya⁹ d. Sīs pi-
rus. blasphemā sepi⁹. maledic nomen
scī dei et oīz scoz suoz ac mīs ei⁹
nomēq³ meū i oib⁹ tuis opib⁹ frequē-
tius cōmēora et dei nomē i turpib⁹
catilenis admisce. Clamat de⁹. Sab-
bata scifices. Et Dya⁹ d. Dieb⁹ festi-
uis nulla sit in te memoria dei: nulla
reco: datio salutis pprie et etnoz bo-
noz. Ecclesiā fugias: et p^rdicatiōes euā-
gelii ad quas si accesseris nullā mode-
stia serues. Glano aspectu mulieres et
viros circūspice. vestib⁹ in bonestis ill-
dieb⁹ vtere. ludo chorēis atq³ tripu-
diis tēpus expēdas: et p^r lucro tpali
si qd opis facere poteris facias. Cla-
mat de⁹. Donora p^rem zc. Et Dya⁹
dicit. Parētib⁹ tuis infestus sis. disci-
plinā eoz et co: rectionē fuge. pietatē
reuerētia et obiam eis denega. contu-
melius illos affice: et si potes v⁹bis ver-
bera adde: atq³ d⁹ domo illos expelle
Clamat de⁹. Nō occides. Et Dya⁹.
d. Iniuriā noli sufferre. sūme de iūi-
cis vidiā. va locū ire. p^rcutē. infice
et q³ nō potes māu psequē corde. Cla-
mat de⁹. Nō mechaberis. Et Dya⁹ d.
Nullū sit p^ratū qd nō p^ratēat luru-
ria tua. Nō erubescas a dalfari for-
nicāi icestū moliciē sacrilegiū et sodo-
miā nefandissimā et inoiabile p^retra-
re. Clamat de⁹. Nō furtū facies. Et
Dya⁹ d. Rape dep^rare furare q³
potes. Nulla sit tibi scia p^r lucz de

piuris de mēdaciis de fraude d⁹ sumi-
latiōib⁹. d⁹ iūiti⁹. d⁹ vsur⁹. d⁹ extortitiōi-
bus. d⁹ mal⁹ tractib⁹ et d⁹ erroicatiōi-
bus. Clamat de⁹. Nō dices sīm testio-
niū o^rtra primū tuū. Et Dya⁹ ait. Lo-
quere sine mēsurā in deder⁹ alioz de-
trabe vicinis extraneis sacerdotibus
religiōis p^rdati. d⁹ oīs v⁹ginib⁹ viduis
et cōiugatis. Clamat deus. Nō cōcu-
piscēs vxorē p^rimi tui. Et Dya⁹ dicit
Dēs mulieres quas vides concupiscet
voluptuosa mente desiderā. Clamat
deus. Nō concupiscēs rē p^rimi tui. Et
Dya⁹ d. Appone cor tuū ad alioz
bona: desiderā mortē p^riquoz tuoz
vt eoz bona ad man⁹ tuas pueniūt
Et tū sine cōpatiōe magis audis vox
dyaboli q³ dei. O extrema demētia.
O stulticia p^riciohilissima seruire dya-
bolo p^r eternis icēdūz et relinq^re deū
liberalē et munificētissimū q³ seruis et
amicis suis pollicet⁹ gaudia paradisi
ad que nos p^rducatur xps dei fili⁹ q³ vi-
uit et regnat p^r infinita secula. Amen.
Seria quarta p⁹ dicit⁹ in septuage-
sima. De infinita mīa dei qua ipse p^r-
pūssim⁹ dulcissime vocat aīam ad pe-
nitētia: oēs etiā pessimos peccatores
p^rmittēs eis liberalit⁹ indulgētia et
remissionem. **Sermo 4.**
O dilecti mei pulsat⁹. Api-
mibi soroz mea sponsa. Aie
peccatrici ad penitētia: re-
dire disposite verba sūt ista origina-
liter. Cant⁹. c. piūssim⁹ oīz p^r de⁹
offert peccato: ib⁹ vt occasiōne habe-
ant ad eū reuertēdi vberimū fonte⁹
et indeficētē et inauribilem⁹ mīe sue.
Req³ vnq³ tam grādīs peccato: iue-
tus est qd ad eū cōfugere volēs nō fue-

rit benigne misericordissimeq³ susce-
ptus. hec est illa mīa que fiducia p^r-
stare debet cūctis peccōib⁹ ne vnq³ d⁹
spēt. Hec est illa decora et formosa
regina q³ semp altar a detritis dei in
velitu deaurato circūdata varieta-
te. hec est illa que blāda voce humilī
sermone delinquentēs admoet vt ad
fontē aque viue deū p^riciū atq³ be-
nignū currāt sitiētēs. Et qm⁹ multoz
corda moliri nolunt: et duriora saris
in dies obstināt in malo. Itatu i hoc
sermone verba facere d⁹ iocū diffima
voce mīe dei qua ipse dilect⁹ aīarum
sponsus illas in peccatis errātes libe-
ralissime aduocat vt de erratis con-
puncte veniā et indulgētia suscipiant
O d⁹ hū sensu aīa peccatrix disposita
iam p^rterita mala corrigē et de cetero
a futuris cauere. d. in verbis notatis
in themate. Vox dilecti mei q³ creauit
me: qui me fecit: qui me redemit: qui
mibi pollicetur gaudia paradisi pul-
santis per intrinsecas insp^rationes
p^r extrinsecas monitiōes: p^r spūales il-
lumiatiōes p^r sacramētoz disponem.
Aperi mibi. s. cor tuū. o soroz mea. o
aīa mea ad meā imaginē et similitudinē
facta. O spōsa mea quam desposāui
mibi in fide cū sacrū suscepisti baptis-
ma: et ego tibi meā gratiā sū largit⁹.
Aperi in quaz mibi vt audias me ex-
ho: tantē te quatenus p^riam agas et
peccatoz tuoz veniā indulgētiaq³ a
misericordia mea habunde suscipias.
In quib⁹ v⁹bis de voce mīe dei aīam
vocatistria mysteria proponimus
contemplanda.
Prīmū dicit⁹ reuelationis.
Secūndum ampliatiōis.

de misericordia dei

Tertiu accelerationis.
De preconiis et laudibus mie dei q
peccob' demonstrat in scripturis. si
guris et exemplis. **Capitulum. i.**
Primu mysteriu ostendendum
dicitur in quatuor in quo et q
rere licet qualiter dei mia q
peccobes allieit reuelata et pconizata e
Et ad h' dicitur q' mia ipa maxime ma
nifestat in trib' p in scripturis. 2 in
enigmatib' et figuris. 3 in exemplis.
P manifestat et reuelat pconiu mie
dei in scripturis que videt ee lre qm
quedam familiares et domestice ex can
cellaria celi ad miseros peccobes ex p
te viventis dei misse ac destinate. Jo
reueret atq' iocude illaz lectio a cu
stis e audieda. Dicitur igitur ppber sci
gd ferit de mia dei. **Doyles** ad deū
loquens **Exo. 24** inq' sic. **D**iator dñe
de misericors et clemens patiens et mul
te misericors. **Et Deut. 4.** Reuer
teris ad dñm deū tuū et audies vocē
eius: q' de' misericors dñs de' tu'. **Et**
sapiēs Eccl. 2. Dñs et misericors est
de' et remittit i die tribulatiōis peccā
Et. 2. 7. q' magna mia dñi et ppitiō
illius auertētib' ad se. **Et. 2. 8.** Quis
aduciet enarrare miaz ei'. **Et. 5. 1. 6.** Le
tel aia v'ra mia ei'. **Et Sap. 11.** Mi
sereris oīz qm oīa potes. **Et. 15.** Tu
aut dñe suavis et ver'es patiens et in
mia disponēs oīa. **Et p. 1. 5. 4.** dñs
ait. **Derelinquat impi' viā suā et vir**
iniqui. 2. co. 1. 7. re. ad. d. 7. mie. 7. ad.
dit. d. n. q. m. e. ad istēdus. Et. 58. In
vocabis et dñs exaudiet. clamabis et
dicit. Ecce ad su q' misericors sū dñs
de' tu'. **Et. 54.** In mia sempitna mi
ser' tu' dicit redēptor tuus dñs.

Et Joel. 2. Couertim' ad dñz dei ve
stru q' benign' et misericors e patiens: et
mlte mie et p'stabil sup malicia populi
Et Jonas. 4. Scio inq' tu tu de' cle
mens et misericors es patiens et multe
misericors. **Et David psal. 99.** Lau
date nomē ei' quonia suavis e dñs i
eternū mia eius. **Et psal. 29.** Magni
ficata est vsq' ad celos mia tua. **Et**
psal. 85. Tu aut dñe suavis et mitis. et
multe mie oib' innocētib'. **Et psal. 1.**
Miserere mei de' 8. magna miaz tuā
Et psal. 139. idē habet. **Et Petr. 2.**
epist. 1. c. 1. Benedic' de' et pi dñi nri Je
su xpi qui fm magnā miam suā rege
nerauit nos i spē v'ra. **Et Pau. Ep. 1.**
2. c. 1. Deus dñs est in mia. **Et. 2. co. 1.**
p. Benedic' de' et p. d. n. i. x. pi. m. 7.
d. t. c. o. qui. c. o. n. m. o. t. r. i. a. n. a. **Et cy.**
tharista spūs sci virgo gloriosissima.
Luce. 2. **Et mia ei' a. p. g. n. i. e. in. p. t. i.**
eū. 7. Luc. 6. **Et oīe misericordes sic**
et pater v' electis misericors est. Et
Diero' de pe. di. i. in. c. Quia dñitas
nā ait. Dñitatis nā clemēs e et pia
magis q' ad indulgētā pna q' ad v'
victā que nō vult mortē peccobis. sed
ut magis auertatur et uiuat. **Et idē**
Diero' in. c. vide. d. p. di. i. v. l. d. e. be.
nignū dñm miaz cū seueritate miscētē
Et Ambro' li. de. pe. Deus miaz suā
oibus pmsit et relarandi licentiā fa
cerdotib' suis sine vlla exceptiōe cō
cessit. Et. 26. q. 6. c. Dis qui. Vñe dñi
nec mēsuras possumus ponē. nec tpa
diffinire. Et quib' oib' apprehēdim'
deū nostrū benignū esse misericordē
et pium. Et manifestat et reuelatur
pconiu mie dei i enigmatib' et figuris.
Loquebat sepe dñs Jesus in parabol'

accipiūt. Et idē in li' de sermone dñi
in monte. Peccare in spīritū sandū e
p malicia et inuidiā fraternā impugre
caritate; post acceptā spūs sci grām
q' peccatū neq' hic neq' in futuro re
mitti dicim'. Hoc ipsū magister snia
rū cōfirmat. **4. di. 2. li. 3. vide q' dei**
mia non supat oē peccatū. **¶** **Rūdet**
ad hoc Alex. de ales. 1. 2. 7. 13. sūne
vbi tractat de irremissibilitate peccī
Ade. Et peccō tripliciter dī irremis
sibile. 1. negatiue. p. uatiue. contrarie
2. Negatiue dicit irremissibile q' nullo
mō potest remitti. sicut peccō luciferi
aliorūq' dānatorū. P. uatiue dī irre
missibile peccō q' nō hz aliqd dignū
ut reitrat. 7 sic oē peccō mortē e irre
missibile. q' nō peccō mortē hz aliqd p
q' sit remissione dignū. Contrarie vō
dicit irremissibile: q' habz contrariā di
spōsitōne ad gratiam sine qua peccō
nullo mō pot' remitti. 7 sic e irremissi
bile peccatū in spīritū scō: q' directe
est cōtra effectū. s. s. qui gde dicit gra
prialis. ¶ **Sū aut hui' peccō sex spēs**
vt patz p Aug. i. Encb. 7 de fide ad
Petrū 7 de sermone dñi in mōte et d
baptismo puulorū. 1. Despatio. p. sum
ptio. inuidētia fraternē gratie. obsti
natio. finalis impnia. 7 ipugnatio vī
tatis agnīe. quaz spēs numerus fm
Dōñ. in. di. 4. 2. li. sic assignatur. De
peccō in spm. s. est cōtra prialē gratiā
tunc eni aut e cōtra ipsaz rōne sui. aut
rōne aīcedētū. aut rōne subsequētū
Si rōne aīcedētū cū ad pniām aīce
dant tanq' due mole. spēs et timor cō
tra timorē est psumptio: cōtra spēm est
desperatio. Si rōne cōsequētū cum
ad pniām cōsequat emēdatio q' cōsi

stir in duob'. videlicet in vera cōfessio
ne et bona satisfactiōe. sic sumis due
spēs: quarū vna est ipugnatio vīta
tis agnīe. altera detestatio boni. Si
rōne sui sic e obstinatio que cōprehē
dit etiā finalē ipniām. Dicitur q' peccō
i spm. s. irremissibile magi q' alia pec
catorū genera: q' fm magistrum. Uix
aut raro aut vix tūc remittit p eo
q' nō tātū repugnat grē: s. etiā dispo
sitōni ad veniā et grām suscipiendā
Remissibile vō est fm Dōñ. cum rōe
pīne potētie remittētis. tū q' hō pot'
de illo penitē excepto finalis impnie
que etiā duplici' sumis. Vno' p ppo
sitōni nō penitētis. Alio' p pūna pna
mentia i malo. Impnia p mō sumpta
est peccatū irremissibile cōtrarie non
negatiue eo q' claudit viā ad grām et
impendit igressū. s. tū possibile est ut
de illa hō penitēat et remissibilis fiat.
Impnia 2' mō victa nullo mō pot' re
mitti. Dec aut nemini e attribuenda
vsq' ad illud instans i quo dicit d' ali
quo posset q' finalis sit ipnitēs. Dic
Leo papa de pe. di. 7. c. Rēo. ait. Re
mo despatō' est dū in hoc corpore cō
stitur' est. Idē dī. 2. q. 2. c. Ancillam
7. 2. q. 3. c. Corruptā. Patz q' omne
peccō p pniām liquefieri ad cōspectum
mie dei qui nihil tātū abhomiāt q'
impnia et despatōne. Dñc. Diero'
ad. Rūsticū monachum ait. Nihil sic
offendit deū sicut cor ipnitēs. Sōlū
despatōis crimē est q' veniā cōseq
nō pot' ¶ **q' in peccis cōsideratur**
horrendū: et piculosum est peccōz fre
quēs iteratio. qm. s. frequētī iterant
Tamē tāta est mia dei q' si q' icipit
peccare a p' hora dicit: et pacto peccō

peccō
irremissibile

iovenale

stati pnia ageret: et pnia facta sub-
to laberet et post lapsu itez surgeret
et post surrectione iteru caderet et p
casu venio stritione habet sp deum
immobilis ppiciu iueneret ad remit-
tendu: **Dinc. Aug.** de pe. di. 3. in. ead
huc istant. **ait.** Quonia quottidiana
est offensio opoz et quottidiana fit
remissio: **Cur** docuisset dñs orantes
dicē. **dimitte nob debita nra. nisi ipse**
nobis misericors pferaret qui nos
ab hac petitione nō vult desicē! **Leo**
papa de pe. di. 3. **Multiplex** mia dei
ingit. **Multiplex** mia dei ita lapsibus
humais subuenit: vt nō solū p baptis-
mi gratia: s etia pnie medicinaz spes
viret. **repef etne:** vt q regenerationis
dona violassent pprio se iudicio co-
denantes ad remissionē criminū pue-
nirēt. **Et Lactanti** i li. vi. in. i. ad. g.
sic loqf. **Nemo** pōt esse tā circūspēd-
tā prudēs q nō aliqñ labatur. idcirco
de imbecillitatē nostrā sciens apuit
hoi portum salut. vt huic necessitati
cui fragilitas nostra subiecta ē medi-
cina penitētie subueniat. **Et Diero**
ad Rusticu monachū de pe. di. 4. c.
septies. **ait.** **Septies** i die cadit iust-
us et iurgit. **Si iust** quō cadit: si cadit
quō iust? **S; iusti** vocabulū nō amit-
tit: q p pniā sp resurgit. **Et nō solū**
septies: sed septuagies septies delin-
quēti sicouertat ad pniā peccā do-
nant. **Doc xps** Petru docuit. **Dat.**
ib. c. **S; nōnulli** heretici temē asserue-
rūt duo falsa et merito reprobanda.
Primū q si hō cadat a pnia q nō ve-
penituit. **Scōtra** qō dēm Alex. d. ales.
in. 4. voluit. sūme adducit viciōz
de vitate pnie. d. q dupl. pōt sumi.

Uno^o ut pnia vera dicat q verū hz
vturis adū q ē detestari malū omisū
et p illo tēpe nullū comittē et pponē
nō comittere de futuro i quo statu si
qs decedēt salu^o esset. **Et ab hac** pōt
hō cadere et i peccā labi. **Alio^o** ut vi-
caf pnia vera q pducit in finem: vt si
nalis et cōtinuata et ab hac nō ē cadē
S; adhuc heretici ad sui erroris ro-
bur auctoritates et dca scōz adducēt
Et p illud Amb. i fmōe qdragesime.
d. **Pnia** ē mala pterita plāgē. et plā-
genda itez nō omittē. q q itez peccat
verā pniā nō fecit. **Et ad idē** alle-
gāt **Reg. sic. d.** Qui ita alia peccā d
plorat: vt tñ alia comittat adhuc pe-
nitētia agē aut ignorat aut dissilat.
Insup ad hoc ppositū hñt **Isidor** in
li. de sumo bono sic loquētē. **Irrisō**
est nō penitēs q adhuc agit qō peni-
tet. nec videt deū postē sedit. s sba
nare suph. **Et his** scordat **Aug.** i li.
solilogoz. qñ dicit. **Inanis** ē pnia quā
sequēs culpa ingnat: **Que** aucto: ita-
tes et alie siles habēt i decret. de pe.
di. 3. d. qō p solutioe **Stratian** ibidē
in. 4. s vba. **ait.** illa vba aucto: ita-
tū nō ad diuersa tpa: s ad idē tps re-
ferūt. vt. **leo** tpe quo qf desset mala
q comisit et pniā fac nō peccet et sce-
lera nō comittat. **Et aut** i diuersis tē-
porib^o possit qs facē pniaz verā: et p
illā itez possit peccare. **pbat** rōne eo
q pnia hz eē i libero ar^o fm statū vie
qō xibile ē: et pōt a bono i malū: et
a malo in bonū sep^o exire. **Doc etia**
appet euidēti exēplo. nā niniute ppē
verā pniaz grām cōsecuti sūt. s p^o ad
vomitū redeūtes deū puocarunt ad
iracūdiā et eoz ciuitas vt **Derodot**^o

scribit a rege medoz subuerfa ē apō-
bebricos regnate **Jolia.** **Est** et de hoc
exēplū oueniēs peccat. **Dauid** q pnia
quā fecit de peccō mortis **Urie** deū si-
bi placabilē fecit. et tñ p^o peccauit ite-
rā i numerādo populūz p ut hēt. 2.
Reg. c. penult. Quare sileat heretici
et cōfidant. **Et** falsū qō ipsi pdicant
est q de^o nō nisi semel peccā dimittit.
Quib^o et si obstēt auctoritates alle-
gate in pncipio hui^o secūde pncule: tñ
ipsi curiose suū erro: cōfirmare conā-
tur cūctq. **Et si** baptism^o nō iterat. q
nec pnia. **Ad** qō dñs **Don.** in. 4. vil.
14. sic rīdet. **Et** pnia pōt iterari. ba-
ptism^o aut nō. **Et** i baptismo ipmif
caracter q ē indelebil. in pnia nō. **Et**
q baptism^o ē cōtra moribū nō iterabi-
lē qlis ē morib^o originalis. **Sed** pnia
cōtra moribū iterabilē qlis ē morib^o pec-
cati actualis. **Et** medicina et aptari
morbo. et iō baptism^o nō iterat. pnia
vō iterat fm q volūtas nra ouertit
et reuertit. **Concludi** q de^o bñdīd^o
mifico: dīf subuenit nī e fragilitati: q
suā nō nisi impie de illo cōquerit. **Et**
peccō: negligēs. **Et** peccō: obduratis-
sime dīsrūpe vincula colligatiōis ag-
sce blandiētē tibi dīm q n tñ semel s
millies millū et toties quoties postu-
laneris indulgētia tibi cōfert idesesse.
Et qō i peccōs cōsiderat horrendū vī-
dētama detētio qñ peccā diu retēta
sūt ita vt de illis pniā qs differat
vsq ad decrepitā senectutē extremū
qō tēp^o vite. et licet piculōsū sit sic dīf
ferre. posito tñ q aliqs excedēt ānos
Mathusalē quos expēdit i iniuriam
dei: pposuitq i aio nūq bñfacē. cum
aia tñ a co: pte egredīf vere igemiscit

et dolet. tāta est dei mia q ei liberali-
sime pōt. **Dic Diero** ad **Paulā** de
doctrinōe **Bleilla.** **Secura** esto o mi
Bleilla. **Cōfidim^o** pbates vera eē q
vicim^o nūq ē sera couersio. **Uox** hec
pmū in latrone dedicata ē. **Amē** dico
tibi: hodie mecū eris in paradiso. **Et**
idem ad **Damasū** papā et po. de pe.
di. 3. **Impōrtuna.** **Xps** de cruce i pa-
radisū latrone tulit: et ne qs aliqñ se-
rā ouersionē putaret: fecit homicidū
pena martyriū. **Et** **Julī** papa: 26. q.
6. c. si pbr. **Vera.** n. cōfessio i vltimo
tpe pōt eē: q dñs nō solū tps s etia
cordis inspecto: ē. sicut latro vnus
momēti pnia meruit esse in paradiso
in hora vltia cōfessiois. **Et** **Celestin**
papa in. c. cognouim^o eadē tā. 2. q. 1. c.
Perdidisset latro in cruce pmium ad
xpi dexterā pendēs si illū hore vnus
pnia nō inuisset. **Cū** eēt in pena peni-
tuit: et p vni^o cōfessioe sermōis **Bitacu-
lū** padisū cōmittēte pmeruit. vā g
ad deū ouersio in vltimis positozum
mēte poti^o ē estimāda q tpe ppba h
talit^o asserēte. **Cū** ouersus ingemueris
tūc salu^o eris. **Et** ad idē facit illud di-
ctū **Cipriani** in epla. 2. ad **Demetria-
nū.** In isto mūdo manenti pnia nulla
sera ē. **Dat** ad idulgētia dei aditus
et querētib^o atq intelligētib^o vitatē
facilē accessus. **Et** aplissima mia dei
Et largissima caritas sumi creatoris:
que tāta est vt si daret hō viator se
cū ferēs peccā oia q dyaboli cōmiserūt
et oēs hoies q i iudicio dānabūt inuo-
quot sūt i celo stelle et i mari aq gut-
te. in nemo: e frondes. et i pratis lilia
et de ill pnia: facēt ac hūili mēte deū
exozaret. p vicia sp audāref benigne.

Deus remittit penitentibus propter
miam suam sine dilatione et de iu-
stificatione impiorum ac eius conditionibus.
Tertium mysterium co-
replendum circa miam dei de
accelerationis. Non enim dis-
sert de remittit peccata penitentibus non
tempus aliquod imponit. Unde si sitire sa-
lutem peccatorum quod est prima fuerit striti-
vel copiam statim eis peccatis illorum iusti-
ficatione solet a doctoribus dubitari
marie circa trinitatem. Circa tempus circum-
stantiam. Circa operis excellentiam. Circa
miraculi relictionem. Ut Tollet du-
bitari circa tempus circumstantiam. Utrum
impiorum iustificetur in instanti. Et ad hoc
ligendum non datur sit trinitas. Primum no-
tandum secundum Iheronimum. Quod iusti-
ficatio est quodammodo quo anima mouetur
a deo a statu culpe in statum iusticie. Iu-
sticia autem dicitur tripliciter. Uno modo pro ut im-
portat reuerentiam ordinatam ad homi-
nibus in operatōe ad aliam singularem ho-
minem. Et sic est iusticia particularis et
particularis: et virtus cardinalis. Et modo
deus putat importat reuerentiam ordinatam
ad homines in operatōe ad bonorum com-
munitatem. Et sic de iusticia legalis.
Et modo de iusticia secundum quod importat redi-
tudinem ordinatam ad homines in copatōe
ad bonum proprium cum homo subicitur deo et
virtutes inferiores subducuntur aie rationi. Et
hanc iusticiam philosophus. Et ethicus appellat me-
thaphoricam. Ab hac igitur iusticia scio
modo supra sumit iustificatio passive ac-
cepta. pro fieri iustitiam non pro facere iustitiam
Et hoc etiam non pro modo simpliciter gene-
rationis: quod sic posset competere ei quod non
esset in peccato dicitur iusticiam accipere a deo

si. Adaz in principio accepit iusticiam ori-
ginalē cum adhuc non habet peccatum. Sed
sumit propter hoc iusticiam in homine in-
cludit rationem motus de strario et strariū
s. iusticia ad iusticiam. Et non dicitur quod
ad iustificationem impiorum dicitur quod
pro ordine. Primum est gratia infusio. Et
motus liberi arbitrii pro fide firmata in
deum. Et motus liberi arbitrii in detesta-
tione peccati. Et est remissio culpe.
Tertium notandum secundum Richardum. Dicitur
de iustificatione impiorum quod ad ea que sunt
de eius essentia. scilicet quod ad remissionem
peccatorum et gratia infusione sunt in instanti
quod secundum gloriosum Augustinum. super illo verbo. Sa-
ctus est repente de celo sonus. Tunc ad
uenientis spiritus vehementer. Describitur
de molimia spiritus sancti gratia. Et contin-
git dubitare de iustificatione impiorum cum
operis excellentiam. Utrum sit maximam opus
dei. Et videtur quod sic non in psalmo. Mi-
serationes eius super omnia opera eius. Et ex-
celsa carat. De quo omnipotentia tua pe-
do maxie et mirando manifestas. Et
Augustinus exponens illud Iob. 14. Maior
ra boni faciet. ait. Maior est ut ex ipso
iustus fiat quod creare celum et terram. Sed in co-
trarium arguere possumus. Quod pro iustifi-
catione ipsius deservit aliquam gratiam vicem
pro glorificatione deservit aliquam gratiam pa-
trie que maior est. gratia glorificationis angelorum
vel hominum est maior opus quod ipsi iustifica-
re arguimus quoniam iustificatio ipsius or-
dinat ad bonum particularem unius hominis. Sed
bonum vel scilicet univiersum est maior quod bonum
unius hominis ut patet in ethico. gratia maior opus
est creatio celi et terre quod iustificatio ipsius.
Respondit Iheronimus. ubi dicitur quod opus ali-
quod potest esse magnum dupliciter. Uno modo ex parte
moti agendi. et sic maximam est opus

creationis in quo ex nihilo fit aliquid.
Alio modo potest dici magnum aliquid propter eius
magnitudinem quod fit. et secundum hoc maius
opus est iustificatio ipsius quam finalis ad bo-
num eternum dicitur participationis quam creatio
celi et terre que finalis ad bonum natu-
re mutabilis. Unde Augustinus cum dixerit. Quod
maius est ut ex impio fiat iustus. Et sub-
iunxit. Celum enim et terra transibit predesti-
natorum autem salus et iustificatio permanet
bit. Ad primum autem argumentum quod infer-
tur. quod glorificatio angelorum et hominum est
maius opus quam ipsius iustificatio dicitur
quod aliquid magnum dicitur dupliciter. Uno modo secundum
quantitatem absolutam. et hoc modo donum glorie
est maius quam donum gratie iustificantis un-
ius. Et secundum hoc glorificatio iustorum est
maius opus quam iustificatio ipsius. Alio modo de ali-
quod magnum quantitate proportionis: sic de
mons pauperum et milia magna. Et hoc modo
donum gratie iustificantis ipsius est maius quam do-
num glorie beatificantis iustis: quod plus excedit
peccata quam donum glorie dignitate iusti: quod ex
hoc ipso quod est iustificatus est dignus gloria. et
id est Augustinus ubi dicit. Iudicet et potest.
Utrum maius sit iustos angelos creare quam
impios iustificare. Certe si equalis est
utrumque possibile hoc maius est me.
Ad secundum vero quod bonum univiersum est ma-
ius quam bonum particularis unius accipiat
utrumque in eodem genere. Sed bonum gratie unius
est maius quam bonum nature totius univiersi
Et dicitur dubitare de iustificatione
peccatorum. Utrum sit miraculosa. Et dicitur
Richardus. et Iheronimus. quod iustificatio ipsius si fiat
pro potentia supernaturali agendis: tunc mira-
culosa non est loquedo prope de miraculo
eo quod naturalis anima est gratia capax. Et primo
quod facta est ad imaginem dei capax est dei

pro gratia. ut Augustinus dicit. 14. de tri. Si
vero de quibus tam vehementer animam mo-
ueret: ut statim quadam perfectione iusti-
cie assequeretur: sic fuit in conversione Pauli
adhibita etiam exteriori admirabili visu
one: et stratione alius quam circumstantiis mi-
raculosis: tunc talis iustificatio miracu-
losa dicitur. Ideo conversio Pauli tamquam
miraculosa in ecclesia commemoratur cele-
briter. Quare vero deus non dicitur se-
ad iustificationem ipsius cum si libet signis non
inest nostra vindicare. Nobis satis esse
debet: quod pro facinorosa et delicta postquam
invenit mala quibusque circumstantiis gratias
est et caritatem nobis conciliare se pro ad
vota illius inveniemus paratum non differre
animam peccatrice: si ea copuncta viderit
iustitiam facere. Redite ergo purgatores ad
cor et agnoscite miseria animarum vestrarum
videte pericula inferni que vobis imminet
cogitate clementiam mansuetudinem. pie-
tatem. et misericordiam omnipotentis dei
et eruentes veterem hominem revertimini
ad illum et agite penitentiam ut sic
obtinereis gratiam in presenti et in fu-
turo eternam gloriam Amen.
Hec quinta post dominicam in se-
ptuagesima. De coplacencia quam habet
deus quando peccatores revertuntur
ad penitentiam. Sermo 5.
De dilecti pulcherrime. Aperi
mibi foros mea sponsa. Item
ubi supra. Excogitat creatio
noster deus semper homines salvos
facere: non solum iustos: sed peccato-
res si eorum malicia non obstat. Quos
et si vocet cum misericordia ut dictum est
in precedenti sermone excitat adhuc ut
ad penitentiam revertantur eum voce con-
placencie. Dicitur autem quod manifestissimum
c 3

B. D. C. O. . . .

sum. nā habē cōplacētia de uerfi
one peccator. nam non solū illis pec
cata remittit: s̄ adhuc copiosa bene
ficia illis clementissime tribuit. Quā
obzē in p̄nti sermōe colligere volo q
sunt effectus diuine cōplacētie qui se
quūf penitētia anime audientis vo
cem dilecti sponsi. Et notabo tres pn
cipales effectus.

Primus dicit bonoz restitutio.

Secundus angeloz letificatio.

Tertius peccatorz cōsultatio.

Q deus restituit peccato: ibi peni
tentib' ppter cōplacētia quā habz
de illoz cōuersione oia bona que fu
erāt per peccatum mortificata.

Caplm. i.

Primus effectus q sequit ad
cōuersionē peccatoris i quo
reducet cōplacētia dei dicit
bonoz restitutio. Secūdu enī doctri
nā theologorum Ric. de media villa
dicit: Bonū et alioz di. 4. qrti li. Deus
restituit penitēti opa p culpā morti
ficata que antea uiua fuerāt. Ad qd
clarins intelligēdū notāda sunt tria.

Primum nōndū q oia opera bona
in caritate facta adueniente mortali
culpa mortificant et depund s̄ illō
Eccl. 18. Si auerterit se iust' a iu
sticia sua et fecerit iniquitatē fm omnes
abominaciones quas opari solet im
pms nūqd uiuet. Qēs iusticie ei' qd
fecerat nō recordabūf. **Secūndum**
notandū q cū dicit in scripturis. deū
nō recordari: ut in pfata auctoritate
aut nescire. ut Mat. 23. Nescio uos
fic ē intelligēdum q nō recordet: aut
nesciat illos quos nō approbat: ut re
muneratiōe dignos. nam ut inqt dñs

Boñ. in p̄ di. 39. Duplex ē scia in deo
Una que dicit simplicis noticie q co
gnoscat oia bona et mala in qua nlla
cadit ignorantia: Alia uocat scientia
approbatiōis: ut dicit scire aliqd qñ
illō approbat: et nescire cū reprobat.
Sic etiā nō recordari dicit nō q ob
liuio cadat in eo: s̄ q nō recordatur
maloz que qs fecit: et de illis penituit
ut ea puniat nec recordat bonoz q
qs fecit et p pccm ab illis cecidit ut ea
remuneret. **Tertiu** notādū q si qs
ante peccatū ppter bona p eū i cari
tate scia meruisset eē de 2. aut. 8. 3. v̄
de ultimo ordine angeloz: et postea
peccato adueniēte tale meritū perdi
disset: et talis ad p̄niam rediret reui
uiscūt ei bona p̄terita q fuerāt morti
ficata eo q i tali statu meriti ē i quo
erāt anteq caderet: ut puta si erat i
merito pueniēdi ad secundū ordinem
beatoz ad p̄niam ueniēs in tali meri
to se repiet. et sic de oib' gradib' b̄f
itudinis. Quod exp̄sse saluator n̄ in
nuit in pabola de filio pdigo Luc. 15.
quē cū uidisset p̄f seminuduz uestes
laceratas habētē et discalciatū id est
pp̄ suā culpā p̄uatiū merito p̄ce
denti dixit ad seruos suos: Cito pro
ferte stolā p̄mā et induite illū et date
annulū in manu eius et calciamēta in
pedes eius p que oia p̄cedēs merituz
depditū p peccatū bonitate dei peni
tentib' restitutū uerissime itelligitur
Sed extra hoc nōnulli arguūt p qd
dā Ugonis dictū. Remo inqt in spe
torrectionis peccare debet: q qd sel
amittit ipsū ampli' nō recupat. Ad h̄
respōdet Boñ. ubi s̄ q dicit Ugonis
intelligit de illo ope bono qd homo

potuisset facē v̄ fecisset illo tpe quo
peccauit qd qdēz nō recupabit: quia
si alio tpe uelit facē qd omisit perdit
opus qd deberet facere p illo tpe.
Et si adhuc instet p illud qd dicit
ait in. c. Quicūq. di. 50. Reverti i pri
stinū gradū difficile est. Possum' r̄i
dere q dicit loqf ibi de gdu t̄pal
dignitatis: aut sp̄ualis et ecclesiastice.
Sicut patz in v̄bis eius et pleriq cap
itulū p̄cedentib' et sequētib' nos
autē loquimur d̄ statu eterne salutis
et merito triumphantis ecclesie.

Q deus facit angelos letari i con
uersione peccatorum et de augmento
gaudii in angelis beatis. **Cap. 2.**

Secundus effect' qui sequit
cōuersionē peccatrici aie in
quo reducet cōplacētia dei
dicit angeloz letificatio. facit utiq
deus angelos oēs iubilare et exulta
re cū peccatoz cōuertitur ad p̄niam.
Uñ Luc. 15. v̄ verbo xpi. Gaudiu ē
angelis dei sup vno p̄ccore penitētia
agente. Ad qd intelligendū nōndūz
fm Boñ. di. 2. 2. di. qd gaudiu angelo
rum crescē. pōt itelligi duplicit'. Aut
extensiuē. Aut intensiuē. Extensiuē d̄
crescere qñ qs de plurib' gaudet: In
tensiuē vō qñ affectus eius de aliquo
copiosius gaudet. Si ḡ loquamur d̄
cremēto gaudii fm p̄mū modū: sic ve
rum est q doctores coiter sentiunt q
ipsis beatis angelis accrescit gaudiu
ex salute peccatoz: q de plurib' gau
dent fm q plures saluāt. Si aut loq
mur de cremēto gaudii q̄tū ad intē
sionē sic est distigendū. nam gaudiu
duplex ē. Quoddā est gaudiu i quo
cōsistit p̄mū sbale. et illud est: gaudiu

*igitur an
gaudet de
p̄nitiā peccator*

de bono icreato: qd angel' h̄z d̄ deo
et ē i deo: Est itez gaudiu qd dā acci
dentale. et illud ē gaudiu qd angel' h̄z
de bono creato: siue pp̄uo: siue alie
no: De hui' vō gaudiu augmēto tri
plex fuit opinio. **Prima** eoz q d̄
xerūt q i angelis b̄f accrescit v̄trūq
gaudiu intensiuē: q nō dū sūt perfecte
beati q̄uis sint cōfirmati in grā. Sed
hec opinio falsa est qm perfecta be
tudo in uisione cōsistit diuine essentice.
Et Mat. 18. v̄. Angeli eoz sp̄ uidēt
faciem patris mei qui in celis est.

Secūda opinio fuit eoz qui dixerūt
q neutru' gaudiu crescat in angelis i
tensiuē: s̄ solū extensiuē: sicut caritas
eoz nō ē maior q̄ fuit ab initio q̄uis
ples nūc diligūt q̄ tūc. Sed istud nō
videt' pbabile: q si angelis accrescit
materia gaudii accrescit et ipsū gau
diū. **Tertia** opinio catholica et se
cura est eoz qui tenent q in angelis
nullo modo accrescit gaudiu: in quo
cōsistit p̄mū essentialē: q q̄tū ad
illud perfecte sūt beati. Sed gaudiu
in quo cōsistit p̄mū accidentale accre
scere potest nō solū extensiuē v̄z etiā
intensiuē: et rōne boni pp̄ui: et rōne
boni cōiūdi: q ministrado aliis bōa
opa faciūt in qb' p̄mū accidentale
merent: et q etiā cōciues suos ad be
atitudinē pducūt sup quib' cōgratu
lanf: Q̄ vigilan' itaq atq sollici
te debēt curare p̄ccōres mis̄i de suis
peccatis penitentiam facere quos ex
pectant oēs angelici chozi quos inui
tant angeli ad paradisi delicias. Ne
nite inquit o peccatores fetidi: Veni
te ad possidendam ciuitatem omniū
bonoz vbertate refertissimā: Venite

*igitur an
gaudet de
p̄nitiā peccator*

per sanctā penitentiā ad cenā magni dei. Quid queritis male opando cum tenebrarū princepe! qd cū commertio demonū: quale p̄miū de peccatis et malis commissis spectare potestis! Stipendia ingt apls peccati mors ē Ro. 6. Nostra sit vobis grā societatis vt siml cōiuam⁹ in felicissimo regno dei. Peccatores vari. o peccatores obstinati. vos expectamus ut agatis penitentiā q̄ tantū placet deo nostro vt et nos velit etiā in vestra cōuersione latissimos fieri atq; iocundos.

Deus etiā in ecclesia militati exaltat et sublimat ad dignitates spūales peccatores si reuertat ad penitentiā.

Caplm. 3.

Tertius effectus qui cōsequit cōuersionē peccatoris dicitur peccatorū exaltatio. Voluit quidē deus ostendere q̄ gratū sibi ē cū peccatores ad penitentiā conuertunt eos mirū in modū sublimādo et exaltando in vtraq; ecclesia militanti scilicet et triūphanti. Et licet fm rigorem discipline quōq; factū vt ab ecclesiasticis dignitatib⁹ ppter crimina nōnulli caderent ad quos etiā post peccatā penitentiā nō licet redire. vt scribit. 50. di. c. Et cōstitueret. 7. c. Si lapsus. 7. c. Qui semel. 7. c. Presbiter. 7. c. Minor. 7. c. Clericū. 7. c. Clerico. 7. c. Si eps. Meritū hoc nō dicit ex desperatione indulgentie. Quinimo inuenti sūt q̄ plures q post lapsum p pniā restituti sūt ad spūales ordines et ecclesiasticas dignitates. fuit princeps apostolorū. Petrus restituit⁹ p pniā ad ap̄latū et principatū ap̄lorū nō ob

stante p̄cedēti peccato: sicut scribitur 50. di. c. Ponderet. 7. c. Cōsiderandū. 7. c. Fidelior. In. c. v. Si post ordinationē. 6. Si cōtra alia peccatorū penitentiā inducūt exempla. dicit. n. ibi sic. Maria soror: Aaron post q̄ lepra percussa est: q̄ in Moyse murmurauerat acta p̄niā a peccato mūdāta est: et p̄stina gratia p̄bandi recepit. Aaron post cōflatū vitulū in sūmū sacerdotē cōsecrat⁹ est. Dauid p̄ adulteriū homicidiū p̄bie spiritum recepit et in proprio gradu pmanit. Achab quoq; post mortem Naboth viri sanctissimi p penitentiā humiliatus in regia sede remansit. Et vt p̄tereamus multa exempla veteris testamenti. Petrus negauit xpm: et postea princeps ap̄lorū fact⁹ est. Paul⁹ Stephanū lapidauit: et tñ a deo i ap̄lm ē electus. Multi quoq; ab hēi ad vnitatē fidei catholice reuertētes in suis ordinib⁹ sūt recepti. Alii vō ad ep̄alem etiā gradū sunt promoti utpote Aug⁹. et alii plurimi. hec ibi. Meritū inter omnes peccatores p penitentiā restituit⁹ ad p̄cedētes gradus siue ad alios aliquos de nouo eis collatos efficaciorē nobis fiducia et aiuz prestant tres illi negāmi viri: Paul⁹ superbissim⁹. Dauid iuriosissim⁹. Machabeus vō cupidissim⁹ et auar⁹. Voz tñ voces magis q̄ aliorū voluit spūs sanctus in ecclesia resonare. Licet enim scripserit euangelia Iohes Lucas et Marcus. tamē frequēt⁹ legit euangeliū fm Mat h. Et licet inueniantur psal. aliorū multorū non solū illi quos Dauid cecinit. tñ ecclesia illos Dauid sepius decantat. licet etiam Petrus

Jacobus et Iohes ac Judas. Thadeus suas ep̄las canōicas scripserint tamē ep̄le. Pauli magis i diuini officii habēt in vfu. qd ideo factum esse credendū est vt oēs percipiant q̄ cara deo sit cōuersio peccatorū quos tā sublimiter p penitentiā in ecclesia sua dignatus est exaltare. Quāta at erit talium in regno celorū gloria a redemptore mundi dictū est Mat h. 21. Meretrices ingt et publicani p̄cedēt vos i regno celorū. et hoc exemplo mōstratur est i Tharsis meretrice pulcherrima et formosa que post q̄ multorū aias illa queauerat dedissetq; multis occasione seipso interficiendi accedēte ad eū Panutio sanctissimo viro oratio nem et cōpūctionem suorū scelerū habuit aduultisq; oib⁹ vanitatib⁹ in platea publica vt daret exemplum his cum quib⁹ peccauerat: in cellula quāda pauula se includit i qua p fenestrā paulatim panis et aque quib⁹ sustentaretur die qualib⁹ accipiebat. Cū g trib⁹ annis fuisset inclusa: p̄ced⁹ Panuti⁹ ad abbatē. Anthoniū cui multa reuelabant a deo vt ab eo iquirēt si ei de sua peccā remississet. Narrata cā scūs Anthoni⁹ suocatis discipulis p̄cepit vt illa nocte oraret statimq; abbas Paulus maior discipul⁹ Anthoniū vidit in celis lectum speciosus ac p̄ciosus vestibus ornātū quē tres v̄gines sacre facie clara custodiebant. Cumq; Paulus diceret gloriā illā ēē Anthoniū audiuit vocē. d. sibi. Nō est Anthoni⁹ sed Tharsis meretricis. Quō cū mae audisset. Panuti⁹ cum gaudio discessit. et cū illa eduxisset de cella. is. diebus supuixit post quos meretrix pe-

nitens quieuit in dño. Audiuim⁹ igit ex tribus effectibus enarratis q̄ sūma est in deo cōplacētia ut peccatores reuertant ad illum. et tñ cum ipse hac voce melliflusa incitet oēs nescio vñ fiat nisi ex humani cordis ducticia vt nō audiat. O infelix aia peccatrix. o seua imanis et crudelior oi belua: de sine iam male facē. Impone finē delictis tuis quere dominū deū tuū dum inueniri pot vt accipias ab eo grām in p̄iti et i futuro p̄petuā gliaz. Amē

Meria sexta post dñicā in septuagesima De inflammato et ardentissimo amore dei ipse clemētissim⁹ pater peccatorū quē exhibet et ostēdit vt illos ad se trahat ac reuocet et inducat ad penitentiā.

Sermo 6.

More lingueo. Dabentur hec vba in p̄sona x̄i dei: et hominis salutē peccatorū sitietis originalit. Cath. 5. Si cogitarēt excecari peccatores quāta dilectioe cōplectit illos p̄ssim⁹ deus p̄fecto oi studio et vigilatia deposita delictorū sarcina ad diligētē se p̄parare. Neq; enī inueniri ḡpiā pot non pat nō mater nō frater: nō soror nō filia nō filius: nō deniq; domestic⁹ glibet amicus siue p̄pinquus qui tantū diligat eos quantū amat ipse mitissimus pater celestis. Quō cōsideras Ergo in li. de arra sponse: sic allegē aiaz peccatricē. Sponsū habes et nescis: pulcherrimū oiu: et faciē ei non vidisti. Ille te videt q̄ nisi te vidisset non te diligeret. Noluit adhuc seip̄m tibi p̄sentare: sed munera mittit: arraz dedit pignus amoris. hec ille. Est vtiq; aie

In Am ad 701

legitim? et immaculat? sponfus de? dei
filius q in cruce exaltat? clamat grā
ti et amoroſa voce dicit? aie ppter
peccata peccati: et ad inferna currēti.
illud dicit? z. Tu autē fornicata es
cū amato:ib? multis: tū reuertere ad
me: et ego ſuſcipiā te. Quidnā dulci?
qd ſuauis qdne clemētī? pōt audiri
Oſtendit neq? multis diuerſiſq? mo
dis rex regū deus noſter q hominez
diligat ei꿯q? ſalutē etiā p? peccata et
nepbanda facinora ardentiffime ſitit
qua ppter vt euigilet ſomnoletū pec
catores et expugnant? ad vocē beni
uolētie ſūmī dei i piti ſermōe o amo
re quē deus peccato:ib? exhibet nō
nulla erūt videnda. vt verificetur i
corde oī꿯 qd vidū est in themate in
pſona illius: q. ſ. amo: e languēo. In
quib? verbis de amo:re illo tria my
ſteria pūcipaliſ? pponim? declaran
da.

Primū de ipſius veritate.

Secundū de eius voluntate.

Tertiū de illius copioſitate.

Qualiter deus ex amo:re malis et
peccato:ib? copioſiſſima biſſicia ſua
largit. Et quid est amo:re ſue dilectō
dei.

Caplm. i.

Primū myſteriū declarandū
de amo:re quo deus peccato:res
diligat dicit? veritati. nā poſ
ſet nō in merito aliquis dubitare. An
verū ſit q? de? peccato:res diligat? Quā
ſi videret q? ſic ſtati occurreret videri
ſcripture ſacre qb? inſinuari videtur
ſtrariū. vnde i pſona dei. p. 8. c. d. f.
Ego diligētes me diligō. Et Job. 14.
ſp. dixit. Qui diligit me diligetur
a patre meo et ego diligā eū. ſ. peccō:

res nō diligūt deū. ſ. nō deus diligit
illos. Et Eccl. 12. ſapientis inquit. Altis
ſimus odio habet peccato:res. Et Ju
dith. ſ. dicit? Deus peccato:꿯 odit
inigratē. Et Aug. 12. li. dicit? de. c. 2.
ita aſſerit. Dicit? in ſcripturis. In
mici dei oēs q? eius aduerſant? impio
nō natura ſed vitiiſ? nihil ei nocē vo
lentes: ſ. ſibi. Inmici enī ſūt p̄tate nō
reſtendi: ſ. volūtate ledendi. Et idez
Aug. in l. de p̄nā reſert qd etiā po
niſ? de pe. dicit? in. c. Sūt plures. Scio
dīm inimicū oī? criminoſo. Et David
in pſal. ad deum ſic loq̄. Odifti oēs
obſeruātes vanitates. i. peccā. Et ſap
14. c. ſimilit? d. Sūt deo odioſiſ? impius
et impietas eius. Si itaq? in? deum et
peccato:res est inimicitia: et odiū q? deest
amo:re qm̄ ſimul iſta ſtare nō poſſunt.
Sed extra ē vidū ſapientis. Sap. 2. c.
qui deo dicit? Diligis oīa que ſunt et
nihil odifti eoz? que feciſti. Pro hui꿯
dubii declaratiōe notāda ē ſinia dī
boni. dicit? ſ. dicit? qd talis ē. De?
nō dicit? creaturaz? diligere rōne affe
ctiōis aī: ſ. rōne coicatiōis alicuius
boni. Ita q? dilectio dei dicit? potius
eſſe dilectio eſſectus q? affectus. Coi
catio aut? bonitatis dicit? ſi attendat?
q̄tū ad eſſectū grē nō ſe extendit ad
peccato:res. ideo p̄p? hui? boni ſtradi
onē dicit? illos odire. et ſic intelligūſ?
aucto:itates ſupius allegate. S; cōi
catio alio꿯 biſſicio꿯 et bonis et malis
eadē est ob qd? et malos etiā diligit:
nō ut malos: ſ. ſua ill? biſſicia tribuēs
vt boni ſiant. Sūt aut? in? cetera tria
beneficia peccato:ib? a deo collata.

Primū creatiōis. **S**ecundū gubernatiōis.
Tertiū lociatiōis. **Q**uartū beneficiū.

quod de? peccato:ib? fert ex dilectiōe
et amo:re dicit? creatiōis. Quisnam
eſtimat q̄tū bonū eſſe in numero
creaturaz? nō quarūcūq? ſ. rōnabiliū
Nullo quidez? p̄cio enī poſſet vn? ex
oculis vel aliis mēbriſ? nriſ? mltoma
gis nec aliqua potētia aie. et q? est q?
dedit aiam cū potētis: et corp? tam
bonis q? malis niſi de? Et cur dedit
niſi ex mera caritate et liberalitate ſua
Doc est qd? Lactan. in. 2. li. di. inſti.
ait. Deus veri patris officio ſuū? eſt
ipſe corp? eſſicit: ipſe aiam qua ſpi
ritus inſudit. Illi? ē totū qd? ſu
mus. Et Bern. in ſer. Parū ne tibi vi
det? o hō cogita qlē te fecit. Rempe
ſm corp? egregiā creaturaz? ſm aiam
magis imagine creatiōis inſignē: rō
nis p̄ticipē. b̄titudinis eterne capace
Porro abo ſibi coherē fecit artificio
icōp̄henſibili et ſapia inueſtigabili.
Nec h? an? p̄meruit q? ante non fuit.
nec ſpes retributiōis fuit: qm̄ bono
rū nōz? nō eget. bec ille. S; q? nō r̄e
de deo ſentiūt: de eius biſſiciis ingr̄iſ?
bonū ſit eē qd? p? creatiōem peccato:is
acceperūt a deo: tū cū deus p̄ſciuerit
eos futuros malos atq? damnandos
cur illos creauit. Quib? ſic reſpōdet
Aug. 2. li. de ciui. dei. c. 18. Neq? enīz
de? vllū nō dico āgeloz? ſ. vel hoi꿯
crearet quē malū futurū eē p̄ſciſſet
niſi parit? noſſet qbus eos bonoz? vſi
bus comodaret atq? ita ordinē ſecu
lo꿯 tanq? pulcherrimū carnē ex qui
buſdā qm̄ antithetis honeſtaret. An
titheta enī que appellāſ? in ornamētis
elocutionis ſūt decentiſſima q? latine
appellāſ? appoſita. v? qd? exp̄ſiſſiſ?

dicit? ſtrapoſita. Non est apud nos
hui? vocabuli cōſuetudo. cū tñ ei꿯
de ornamētis: elocutionis etiā ſmo
latinus vraf. imo lingue oī꿯 gentiū
his antithetis. Et Paul? ap̄lus i. 2.
epiſtola ad Cor. illum locū ſuauiter
exp̄licat vbi. d. Per arma iuſticie a
dextris et a ſiniſtris p? gloriā et igno
biliratē p? infamiā et bonā ſamam vt
ſeducatores et veraces. vt q? igramur et
cognoſcimur quaſi morientes et ecce
viviſ? ut tēptati et nō mortificati
vt tristes. ſemper aut? gaudentes ſic
egentes. multos autem locupletates
tanq? nihil habentes et omnia poſſi
dentes. Sicut enim iſta contraria cō
trariis oppoſita ſermonis pulchritu
dinem reddunt ita quadam non ver
borum: ſed rerum eloquentia contra
rioz?um oppoſitione ſeculi pulchritu
do componitur. bec. Auguſtinus. Et
ſi adhuc argueret impū et maligni q?
ſcōm Auguſtini verba videret quaſi
neceſſarium fore: vt aliqui mali eēnt
vt ſic ſeculi pulchritudo perſiceretur
Ego dico q? licet deus ſm Aug. 1. li.
de l. h. b. i. Rouerit ex quocūq? malo
bonū eligere. tamē ſi nullus vnq? pec
caſſet ſiue angelus ſiue hō adhuc vni
uerſum p̄fectū eſſet nihilq? qd? ad ei?
ornatū ſpectaret ſiue deco:em inue
niretur diminutum. Neq? p̄opterea
culpandus eſt ſapientiſſimus artiſex
deus qui creauit illos qui damnari
debebat qm̄ nō p̄p̄ea dānāſ? q? ſūt
creati: ſ. qm̄ p? creatiōem ſua volūta
te ſci ſūt mali. Quinimo i h? maxime
reducet immenſa bonitas dei q? tam
grāde biſſiciū ſerre dignat? eē illiſ?
quos p̄ſciebat ſuſ? os ingr̄os et malos

Secundū bñficiū qđ de peccatorib' cō
fert ex dilectōe ⁊ amore dī gubernā
tiōis. Indiget eqđez hō auxiliō oīz
creaturaz celi. s. ⁊ terre celestīz infē
riorūq; corpōz sine quib' nime vi
uere possēt. Oīa tamē ista dei sūt de
quo in psal. dicit. Domini est terra ⁊
plenitudo ei' oater. ⁊ vni q; habi. in
eo. nihilominus ex clemētia largistua
⁊ affluentissima sua libere donat fru
ctum. hoz oīz etīz impiis ⁊ malis.
Inde Vgo in li. de arra sponse ait.
Respice vniuersū mūdū istū ⁊ cōde
ra si aliquid in eo sit qđ tibi nō fuit
Omnis natura ad hāc finem dirigit
curfuz suū vt obsequiis tuis famulef
⁊ vtilitati deseruiat tuisq; oblectamē
tis pariter ⁊ necessitatib' fm affluen
tiam indeficientē occurrat. Hoc celi
hoc terra hoc mare hoc aer cum his
que sūt i eis vniuersis explere nō ces
sant. hec ille. Et ipsi i euāgelio dicit
s. ait. Pluit sup iustos ⁊ iniustos ⁊ so
lem suū oriri facit sup bonos ⁊ malos
Tertū bñficiū qđ de' erogat ⁊ lar
gitur ex dilectione ⁊ amore ipfis pec
catorib' dicit sociationis. Magnū
quippe donū est vt vnusq; habeat
sociū angelū. hinc magister sen. dicit.
Secūdi li allegat. Hiero sup. Mar
tic. Magna dignitas aīaz vt vna
queq; ab ortu natiuitatis sue i sui p.
fectū ⁊ custodiā habeat angelū speci
aliter delegatū. Ex qua auctoritate
fm doctō. theo. colligūf tria catholi
ca documenta. Primū documentū f.
Alex. de ales in 2. volumine sūme. ⁊
Archidia. canonista sup. c. firmissime
de cōse. d. 4. q. duplex est hoīs nati
uitas. s. in vtero. ⁊ ex vtero. Prīa ē

qñ aīa creatur sūt ⁊ infundit corpōz
E. vō quādo erit d' ventre matris
Angelus aut deputat hoi a pma na
tuitate. s. in vtero. Ratio aut qre nō
debeat ante infusione aie angel' de
putari ad custodia corpis fm Boni
2. dicit. in declaratione littere. est q
illa custodia principal' respicit spm
q; corpus. Et ideo nō debet spāliter
angelū ad suā custodia habē anteq;
spūs infundat. Nō debz etiā differri
ptra aie ifusione. q; extunc defendē
pōtēt ⁊ adiuuare. Etz aut qđiu p.
culus caret rōnis vsu aliq; occultū
effectū habeat custodia angeli q̄tum
ad habitacionē ⁊ directionē i bonuz
assignare est difficile. s. negare nō est
tutum. Secūdu documentū ē q; an
gelus beatus ppter custodia homis
nō est hoie inferior viatore neq; indi
gnior. cum id fiat ex dulcedine sūmi
dei. Tertū documentū ē q; angelus
nō deserit obstinatū in peccāt vsq; ad
mortē. Ratio est fm Boni. q; p̄ior ē
bonus angelus ad iuuādū q; malus
ad perdendū. Si g; malus angel' non
dereliquit vsq; ad mortē hoīem etiā
quātūcūq; sanctū. nec bon' hominem
quātūcūq; sceleratūz dimittit vsq; in
finē. Etz extra hoc instāt nonnulli qm̄
glo. sup illud. Viere. si. Curauim' ba
bylone ⁊ nō est curata. dereliquam'
eaz. ait. Medici sūt angeli quos a no
bis repellim' dū eoz cōsilio nō acce
scimus. Itē Dama. d. q; antiips care
bit angelico presidio. Ex qb' colligi
posse videt q; angelus quōq; sbrabit
ab hoie ppter peccata custodie benefi
cium. Respōdet ad hoc dñs Boni. q;
coīf tenef a doctōz sacre scripture.

Angelus nō oīno deserat obstina
tos qđiu sūt viatores. nec tñ iō dili
genter custodit bonos aut mediocri
ter malos. Ideo communiter dicitur
q; quodam modo deserit ⁊ quodam
modo semper custodit. Explicatio
aut hui' pōt diuersimode fieri. Raz
aliq; custodiri ab angelo pōt du
pliciter intelligi. v. secūdu habitū v.
f. actū. Noluerūt g; aliq; dicē q; āgel'
obstinatū fm actū custodiēdi religt
p eo q; ipse custodiēti angelo non
obedit imo extra monita mētē obfir
mauit. q̄tum vō ad habitū nō dese
rit: q; semp p̄mptus est ei subuenire
si quo mō ipsū ad viam veritatis vi
deat inclinari. Sed hic mod' dicendi
nō sufficit: q; nullus est adeo malus ⁊
puersus qñ angelus bonus possit ei
aliq; bñficiū custodiēdo largiri.
Ergo si semp est ei p̄mptus facere
bonū videt q; nūq; subtrahat omnē
actum. Et ideo est secūdu mod' dicē
dicit. q; duplex est custodia āgelice ac
tus. vnus respectu corpōis. alter re
spectu spiritus. vnus cōsistit in repul
sione hostis ne opprimat cōpōza. alē
arcendo ipsum ne puertat aīas. p̄mi
actus efficacia est i angelo. secūdi vō
nō solū est in angelo sed etiā i nobis
Quātū ad p̄mū actū bonus angel'
hoīem vsq; ad mortē nō derelinquit
q; nō patit ipsū a venōe opprimī v.
occidi nisi qñ alit erigit fieri snia di
uini iudicii. Quātū vō ad secundum
actū: q; illius efficacia nō tantū est in
angelo. s. etiā in nobis subtrahit cu
stodie bñficiū ab his circa quos vidz
se frustra exerceri: vtpote ab eccēa
tis ⁊ obstinatis. qui nec recipiūt ūtra

tionē nec exhortationem. s. cū custo
dia magis respiciat aīam q; corpus:
adhuc nō videt oīno pbabile q; an
gelus omnē actū custodie subtrahat
respectu aīe. Et ideo adhuc est tert'
modus dicendi pbabilior: istis scz q;
effect' āgelice custodie est respectu
boni ⁊ mali. respectu boni cōseruādi
vel acgredi vel augendi. respēū vō
mali discernēdi vel eutādi vel vni
nuendi. bon' g; āgel' obstinatos non
deserit q; ad actū custodie q; respic'
malū: q; sp; retrahit hoīes ne labant
in peius. q̄tū vō ad actū q; respic' bo
nū obstinatos deserit ⁊ antiipm nō
custodiet. hec Boni. Considera nūc
aīa peccatrix q̄ta fecit tibi de' ⁊ cū
admiratione dic ei illud Job. 7. Quid
est homo q; magnificas eū: aut filius
hominis: q; reputas eū: ⁊ qre appōis
erga eū cor tuū. Cur o magne de' cre
are voluisti hominē paulom' ab an
gelis minoratū quib; vlibet aliis a te
creatis cōditisq; naturis excellētior;
imagine tua decoratū p̄dotatūq; in
signib' potētis aīe rōnalis quē p̄scie
bas tibi furtū rebellē atq; cotrariū.
Cur tot beneficia innumera creatura
rū tuaz p̄itas his q; te fugiūt. q; te de
spiciūt. qui te cōtēnūt. Grandis p̄se
cto numer' est eoz q; te dereliquerūt
venā a iū uictiū. Dereliquerūt inq;
te ⁊ auerterūt se a te qui es via recta
omnes infideles idolatre. iudei. here
tici. scismatici. ⁊ xpiani. dyabolicis
opib' seruientes excoicati. sacrilegi.
p̄ditores. sediciofi. iracundi. odiōfi.
crudeles. detractatores. murmurato
res. bilingues. falsarii cursores. p̄uri
deceptōes. mēdaces. cupidi. raptōes.

fures. usurarii. sortilegi. malefici. icaratores. elati. superbi. hypocrite. ambiciofi. arrogantes. manifesti glorie cupidigloziosi. blasphemii. lusores. fornicatores. adulteri. sodomite. et alii sceleribus nefandissimis inuoluti: Et tunc tu deus meus impasti frere ut sustineret illos pduceretque fructum quibus sustentare se possent. Iussisti soli lune et stellis ut suos motus exercerent ad illorum utilitatem mandasti quoque omnibus que in celis terrisque recipiunt ut se comunicent prociatis inimicis tuis. Cur insuper et angelos cum talibus conuicere etiam usque ad mortem ad illorum custodiam disposuisti? Cur ita blandiris tu deus iustus et rectus peccatoribus et iniquis? O peccata dura o ferreas metes. o sarea et adamantia corda eorum qui intelligere nolunt quod ardens sit amor dei etiam ad peccatores quibus ut tactum est beneficia sua gratiosissime impartit. ut sic occasione habeat confidenter ad illum redire.

Qualiter deus quantum de se est velle omnes peccatores esse saluos et quare si sic vult non omnes saluantur.

Capitulum 2.

Secundum mysterium declarandum de amore quo deus peccatores diligit dicit de eius voluntate vellet enim deus ex caritate sua omnes homines non solum bonos: sed etiam malos saluos fieri: secundum illud apostoli. Timothee. Omnes homines vult saluos fieri et ad agnitionem venire. Verumtamen ex hoc apostoli dicto propleta poterit esse dubia quod mens non multum recteque intelligentius Nam si deus vult omnes homines saluos fieri. ergo omnes homines saluabuntur. Quia ut inquit psalmista: Omnia quecunque vo-

luit fecit dominus in celo et in terra in mari et in omnibus abyssiis. sed non omnes homines saluabuntur. igitur non vult deus omnes homines saluos fieri. Soluit hec difficultas per hoc. sacros qui apostoli auctoritate tripliciter exponere solet.

Prima expositio est Augustina quam inducit magister in textu. dicitur. 46. primi. l. Quod dictum apostoli potest intelligi ut in eo sit distributio accomodata: sicut cum dicitur. Omnis homo timet in mari secundum communem modum loquendi intelligendum est qui est in mari. Similiter si dicatur magister iste docet omnes pueros huius civitatis. intelligitur quod docet eos qui addiscunt. Nullus enim docet nisi per ipsam. Sic in proposito potest esse sensus: quod deus vult saluos fieri omnes homines qui saluantur: quod nullus saluatur nisi velit deus.

Secunda expositio est magistri in textu quod dicit: quod ibi est distributio per generum singulorum et non pro singulis generum. Sicut cum dicitur Omne animal fuit in archa. Noe: quod de omnibus generibus animalium fuerunt ibi aliqui individua. Et sic deus de omni genere vult aliquos saluari. et gradus de latius de iudeis de platis. et sedit. et de aliis.

Tertia expositio est secundum d. d. quod deus vult omnes homines saluos fieri voluntate antecedente non consequente. Voluntas autem antecedens secundum eundem reliquosque theos. est quod quis vult aliquid absolute. Voluntas vero consequens est quod quis vult aliquid considerationis circumstantiarum. Voluntas ergo antecedens in deo est voluntas respectu eius propter quod deus homines facit et est irrefragabilis bonorum. Voluntas consequens est quod vult aliquid secundum preteritam meritum non que sequitur merita: sicut. s. antecedens deus a magistris

voluntas conditionalis siue voluntas qua deus vult quantum in se est. Et autem scilicet consequens dicitur absoluta. Differentia autem inter hanc voluntatem et illam non est secundum diuerstitatem affectus siue modi volendi qui sit in deo: sed secundum rationem connotandi et intelligendi. put enim deus dicit velle omnium salutem quantum in se est: et antecedenter connotat in omnibus hominibus ordinabilitatem ad salutem tum ex preteritate: tum ex parte gratie oblate. Dedit enim deus naturam secundum quam possent homines cognoscere illum et cognitu querere et per hoc salutem obtinere. Gratia sibi obtulit dum filium misit cuius meritum omnium salutis sufficit. Leges et mandata salutis tribuit et ostendit. Ipse etiam preterito est omnibus inquirere et inuocare eum.

Nelle ergo hominem antecedenter saluare est ordinatum ad salutem facere et saluari volenti non deesse. Non velle antecedenter saluare non connotat salutem sed ordinabilitatem ad salutem. Nelle autem consequenter siue absolute saluare. est velle dare salutem ei que preterit ad salutem puenturum propter suum auxilium et gratiam et connotat salutis eventum. Et sic non est dicere quod deus velit omnes homines saluos fieri: Et hec etiam expositio magis efficax est ad dare intelligenda apostoli verba. Ex quibus elicitur quod amarus deus nec in minimo deest ad succurrendum subueniendum fauendumque peccatoribus ut saluentur. Qui si non saluatur ipsi soli sunt accusandi meritoque reprehendendi qui bibere noluerunt aquam fontis indeficientis amoris diuini.

Qualiter deus ostendit amorem suum peccatoribus illos supportando vocando et offerendo filium suum unigenitum

et sanguinem eius. Capitulum 3.

tertium mysterium contemplandum est de amore quo deus peccatores diligit dicit de ipsius copiositate. Nam propter ea que dicta sunt in primo et secundo mysterio procedentibus inuenio adhuc precipue tria signa exprimentia copiosissimi apostolici amoris diuini erga peccatorum salutem. Primum deus supportatio. Et vocatio. Oblatio. Primum si gnus deus supportatio. supportat eadem deus et expectat patienter peccatores: qui post commissa peccata iuste meritoque puniri possent. Dis enim quod peccatum facit et mortaliter peccat meretur subito puniri quibuslibet beneficiis corporalibus et spiritualibus. Meretur adhuc descendere viuens in infernum. Et quid est quod deus hunc rigorem iusticie contra peccatores non exercet quoniam differt ultionem non solum pro diebus sed pro mensibus et annis. Quot reperiuntur in hac mortalivita quod pro. io. aut 20. aut 30. aut plures annos semper in peccatis dormierunt: et tamen illos non exterminauit deus? An forte putamus id factum esse: quod sibi peccata non displicent vel quia iniustus illa punire negligat: vel quod ignoas illa non videt: aut impotens factus illa vindicare non valet? Absit ut ista cogitemus de deo magno et immortali qui optimus abhominat omne malum iustusque nullum relinquit impunitum sapiens oia videt: oia noscitur: oia perscrutatur cuius potentie nulla creatura resistere possit. Cur ergo tam diu punire peccata dissimulat nisi quia languet amore. Hinc est quod Petrus. 2. epistola. 3. ait. Dominus patienter agit nolens aliquos perire sed omnes ad penitentiam reuertentur. Salomon sapientia. 11. c. dicit.

Asereris omnium dñe quonia oia po-
 tes et dissiles peccata hominum propter penitentiam.
Secundum signum exprimes copiosissi-
 mum amorem dñi dicitur vocatio. Appa-
 ret utique quod vellet de peccatorum sa-
 lute quoniam non solum illos non punit et sus-
 fert verum etiam multipliciter iuvat et vo-
 cat. Quid nam sunt tot dei beneficia pec-
 catoribus collata de quibus paulo ante
 memoriam fecimus nisi voces blandie ipsos
 peccatores allicientes. Quid sunt scri-
 pturæ sacræ quod sanctorum exempla quod do-
 ctorum tam diffusa dicta quod promissiones
 quod comminationes quod precepta legis quod
 ecclesie sacramenta quod denique vine vo-
 ces tot predicatorum et hominum. Oia siquidem
 ista clamor quodam sunt ad peccatorum aures
 foris sonans et tandem ab alto crucis
 audis vox illa non puerpedita pedetis
 in ea crucifixi Iesu. Sitio sitio sitio.
 Sitebat enim ut dicitur et Augustinus expo-
 nit nostram salutem. Unde et dicitur ait. As-
 cendit in altum crucis ut ab omnibus videret
 voce magna clamavit ut ab omnibus au-
 dieret clamorem lachrymas addidit ut
 homo ei coparetur. Qui ad eius clamorem
 non excitat ad vocem non compungit. gra-
 uis: terra purior: petra et fetidior
 sepulchro. **T**ertium signum in quo re-
 lucet erga nos amor dñi de obla-
 tio pro salute namque peccatorum obtulit deus
 pater unigenitum filium suum illumque misit in
 mundum. Unde Iohannes. Sic deus dilexit
 mundum ut filium suum unigenitum daret ut
 ois qui credit in illum non pereat: sed habe-
 at vitam eternam. Ipse vero dei filius incarnatus
 vitæ ipsius obtulit in ligno crucis ho-
 locaustum et hostiam sanguine propitiu su-
 uens in remissione peccatorum quod tante
 fuit efficacie ut sufficere posset ad salu-

tem infinitorum hominum tot darent. Unde
 Apoc. 1. dilexit nos et lauit nos
 a peccatis nostris in sanguine suo. Sanguis
 namque itaque illum passum et indistincte offert
 omnibus peccatoribus. Offert in quo de capite
 suo spinis pungentibus coronato. O facie
 sua decora alaphis dure percussa.
 de manibus et pedibus clavis in cruce infi-
 xis. de toto corpore ad calumiam crudeli-
 ter flagellato et de latere suo lancea
 apto et vulnerato. Proprie quod oia deu-
 tus dicitur. f. m. o. e. z. z. sup. cat. ait. Ad
 cumulatum pietatis tradidit in morte aiaz
 sua et de proprio latere protulit precium nostre
 satisfactionis. Unde ad se vniculum illum
 traxit. **A**pod dñm misericordia et corpi-
 osa apud eum redemptio. **A**mor vere
 incopabilis. o amor incogitabilis. Stare
 in cruce dei filii et peccatoribus dicitur. si
 saluari cupit: si salutem querit. et ego
 pro vobis ut saluemi patri meo sanguis
 ne incederet vitam offero. Sed tanta est
 humani cordis duricia ut paucissimi
 inueniant qui velint sua peccata corrigere.
 deo quod summo bono firmiter inherere.
 Qui autem redire non neglexerit salua-
 buntur pro misericordia et clemencia illius
 qui est benedictus in secula seculorum. Amen.
Sabbato dñice sexagesime. De di-
 latione penitentiae: et quare multi tardant
 seu differunt ad penitentiam redire au-
 dietes deum benignum sic misericorditer ipsos
 vocantem. **T**ertio.

Am tempus habemus operum
 bonum. Doctoris gentium verba
 sunt ista originaliter. Gal.
 6. c. Cum audiunt peccatores plurimi
 ea que dicta sunt de benignitate be-
 niuolentia ac dilectione dei vocantis
 et inuitantis illos ad penitentiam

de dilatoe penit

statuunt in alio suo oino ad illam redire
 Sed dyabolica fraude decepti in po-
 nit tempus spacia asserentes se penitentiam fa-
 cturos non in penitentia sed in futuro cum vel
 infirmitas aliquid vel languor quis ad-
 uenerit vel cum senecta iam seculi delicia
 as amplius non gustabit. Talibus autem sic
 opinantibus videtur tutam ducere vitam eorum
 in statu salutis et gratie. Meritum quod picu-
 losissime errant in hoc sermone apire ce-
 sui in quo de dilatione penitentiae aliquid
 pulchra et utilia deo ducere curram:
 quoniam non est perastinatum ut bene faciamus
 secundum apostolum documetum. qui dicit in
 themate nostro propositum. Dum tempus ha-
 bebimus. nunc et non postea. hodie et non
 cras operemur bonum ad deum pro penitentia
 reuertentes. **U**bi de dilatione penitentiae seu
 prolongatione tria mysteria occurrunt
 declaranda.

Primum dicit causalitatem.
Secundum fatuitatem.
Tertium iniquitatis.

Multi differunt penitere seducti
 a dyabolo aut pro timore aut propter pu-
 doris aut propter spem aut desperationem.
Primum mysterium dicitur causalitatem. In quo ex parte licet
 que est causa cum peccatorum efficaciam
 et necessitatem penitentiae cognoscere
 illa differere volunt. Et prout assignari princi-
 paliter quatuor causas potissime ac principales
 quibus homines peccatis involuti perastinant
 penitere. **P**rima dicitur timor. **S**ecunda pudor.
Tercia spes. **Q**uarta despatio. **P**rima causa
 dicitur timor. Timet enim multi ad penitentiam
 redire quod cogitant laboriosum esse et suis
 culpis atque peccatis satisfacere. Sed his tria
 remedia ad timorem repellendum dari
 possunt. **P**rimum est consideratio presentis

pene facilitatis. **S**ecunda consideratio peni-
 tentis pene beniuolentiae. **T**ertium consideratio
 penitentis pene beniuolentiae. **P**rimum re-
 medium est consideratio facilitatis et pos-
 sibilitatis pene quam exigit satisfactio
 de qua tria dico notanda secundum Tho. in
 4. d. 1. **P**rimum notandum quod licet pe-
 nitentia infructuosa sit sine satisfactioe:
 tamen aliud est facere equalis aliud possi-
 bile. **D**eus non exigit a peccatoribus equa-
 lens vel equalis: quod hoc est impossibile. **R**as
 secundum philosophum. i. ethicorum. In his honoribus
 qui sunt ad deum et ad parentes non tenet
 homo ad equalis sed ad possibile. ideo
 tenet homo satisfacere secundum possibilitatem suam
 Unde apostolus ad Corinthios. Non est opibus
 iusticie que fecimus nos. **S**ecundum notandum quod
 quis homo totum posse suum debeat deo
 non tamen exigit de necessitate ut totum
 quod possit faciat: quod hoc est impossibile
 secundum statum penitentis vite cum oporteat ho-
 minem circa multa sollicitum esse. **T**er-
 tium notandum quod facere aliquid acceptum deo
 potest intelligi dupliciter. Aut virtute propria
 et sic nullus potest satisfacere de peccatis in deum
 commissis. aut virtute alterius: et sic vnus
 quisque merito christi potest satisfacere quod est in-
 finitum. Et si obiceret quod christus liberauit
 nos a pena debita pro peccatis nostris iuxta
 illud. **P**ec. z. c. Peccata nostra ipse protulit
 in corpore suo super lignum. **Q**ui exponens
 magister sententiarum. in 2. di. 19. ait. Peccata
 portare est pena illorum exoluere. et ad
 hoc est dictum Iherosolymis. **S**ed langores
 nostros ipse tulit: et dolores nostros
 ipse portauit. **g** nulla satisfactio pena
 lis erit necessaria. **v** si erit necessaria
 non plene christus satisfecit pro nobis. **R**ideri
 potest secundum Bonum. i. 2. di. 19. quod passio christi li-
 berat nos a pena penitentiae quod est de se: quod

22 sing

fm q̄ dicit magister in lra in baptismo
 ois p̄ca q̄ p̄ peccō dēf̄ penit̄ relaxat
 Sed cū ho peccā iterat reddit se idī
 gnū tāto bñficio. Et p̄ passionē nō re
 mittit ei tota pena: s̄ minorat fm q̄
 dicit magister in lra quātū decet et ex
 pediat salua vna iusticia. Et q̄ possi
 bil̄ facilisq̄ pena satisfactōria. qm̄ vt
 scribit. ff. de re. iur. l. i. impossibiliū. ad i
 possibile nemo tenet. Et ut Aug⁹ dicit
 in sermōe. De seruu pigrū nō dāna
 ret si ea que nullo mō fieri poterāt i
 peraret. **2°** remediū extra timorem
 satisfactōis ē consideratio modicitatis
 ipsi⁹ pene. Ois etenim pena modici⁹ mo
 dici⁹ ē: et q̄ nihil respectu future pene
 non solā inferni: s̄ etiā purgatoriu. de
 cui⁹ grauitate suo loco disputabitur
3° remediū extra timorē p̄actū est
 consideratio breuitatis pene satisfactō
 rie. Nā sicut brevis ē vita ita breuis
 est p̄nia p̄ quā salui esse valent. Quis
 re nullo timore p̄nia ē differēda. **4°**
 cā q̄re pleriq̄ differūt p̄niam age d̄
 pudor: siue verecūdia. Erubescūt enī
 et verecūdiā bñfacē. qm̄ solēt vt plu
 rimū hoīes mali quoz mult⁹ ē nume
 rus volētes bñfacē: suāq̄ malā vitā
 emēdari i derisū haberi. Sed ad con
 futationē erroris hī⁹ triplicē pudorē
 nōre debem⁹. videlicet. **1°** p̄m⁹ d̄r cō
 mēdabilis. **2°** vitupabilis. **3°** abho
 minabilis. **1°** p̄m⁹ pudor seu vere
 cūdia d̄r comēdabil. cū. s. q̄s erube
 scat male facē. nā fm Jo. dama. Vere
 cūdia ē timor alicuius turpitudinis
 Qd̄ Ar. explicauit in 3° ethi. Qui ti
 met decet et verecūdi⁹ est. qui autē nō
 timet iuercūdi⁹. Et de verecūdia lo
 quit Valerius li. 4. d. Verecūdia ē p̄f

hoīs honesti. filii turela. solēniū offi
 cioz magistra. inocētie. cara. p̄m̄is
 accepta. alienis oī loco oī tpe fauora
 bile. p̄ se referēs multū. Et sapiens
 Eccl. 32. ait. Ante grandinē p̄bit co
 ruscatio: et an verecūdiā p̄bit gratia
 De verecūdia refrenat sensus. mode
 rat gust⁹. librat verba. p̄derat fmo
 nes. ornat senes. decorat iuuenes. ma
 gnificat reges. s̄blenat s̄ditos. extol
 lit platos. et mores deaurat. quonia
 qui erubescitui sūt hac erubescētia
 et rubore declināt mala. Sed ve mū
 do a scandal qm̄ rarissima ē hec eru
 bescētia inter hoīes deparat. nāz
 nō erubescūt publice blasphemare. lu
 dere. rape. fenerari. piurare. lasciuia
 verba et scurilia nō solū dicē s̄ cāta
 re: inhonesta vestimēta referre: et p̄
 cipue mulieres peccō colla brachiaq̄
 nudātes: et ornatu meretricio coram
 hoīb⁹ excurrentes: et turpissima federa
 adulterii fornicatōis stupri sodomie
 et sacrilegii perpetrare. **2°** pudor d̄r
 vitupabilis. cū. s. q̄s omittit vtuolos
 actus etiā ad salutem necessarios ne
 mali irrideat eū. certū enī ē q̄ displi
 cet malis vita bonoz. Nā sapiēs. p̄v
 29. ait. Via impii desiderat maluz. Et
 29. eadē ait. Abhoianf impii eos q̄ t
 recta sūt via. Et. 14. c. Ambulās ingre
 rō itinē et timēs deū despiciat ab eo
 q̄ infami ḡdit via. Et. 13. c. Detestant
 stulti eos q̄ fugiūt mala. Et h̄ iō ē q̄
 vt d̄r. Joh. 3. Ois q̄ male agit odit
 lucē. qd̄ v̄bū p̄ōit. is. q. 2. i. c. p̄niciosū
 v̄ctū fatui sūt et abhoiabilē q̄ ne ir
 rideat a malis maloz. focū effici pati
 untur. Quando etenim mali irridēt
 eos qui boni sunt idem est ac si cecū

irridēt eos q̄ vidēt aut claudī eos
 q̄ recte ābulāt. aut lacēatas veites ha
 bentes illos qui regio hitu sūt amici
tertius dicit pudor abhoiabilis eo
 s. quis ad penitētiā redire recusat q̄
 q̄ sua peccata turpi cōmissa cōfiteri
 confūdīt. De isto h̄o pudore lati⁹ di
 cam i tractatu de confessione. **tertia**
 causa q̄re multi p̄niam in longū p̄tra
 hunt d̄r spes hec aut triplex ē. **1°**
 diu viuēdi. **2°** t̄p̄lia degustādi. **3°**
 miām cōsequēdi. **1°** p̄nia ē spes diu
 viuēdi d̄ qua innumerabiles decipiūt
 p̄mittētes sibi ipsi⁹ lōgitudinē dierū
 Nam ut ingt Cicero in li. de senectu
 te. Remo ē enī tā senex qui se nō pu
 ter annū viuē. Et Diero. ad Serun
 tiā. Nemo est tā fractis virib⁹. et taz
 decrepitate senectutē vt nō se putet ad
 huc annū posse supuiuē. Nā subreptē
 obliuio cōditionis sue: vt t̄renū aial
 iam iāq̄ soluēdā erigat in supbia et
 aīo celū teneat. Meritā sic quātū
 cūq̄ excogitare quis velit diuturna
 vita s̄p̄ breuis erit. Nā et Jacob⁹. 4.
 cait. Que ē vita nostra? Vapor ad
 modicū parēs et deinde ext̄minabit.
 De vite aut breuitate plene scribam
 in finōe de vita hoīs et d̄ceptu mun
 di. et in sermōe de tpe et i tractatu d̄
 otutib⁹. **2°** spes est t̄p̄lia degustā
 di. Sperat enī diligentes mūdū mun
 danis bonis p̄ libito posse diuti⁹ io
 cundari. Et t̄n̄ exp̄ientia docet q̄ cū
 da hui⁹ seculi falsa et desiderata bo
 na caduca sunt et vana nullā in se sta
 bilitatē firmitatēq̄ retinētia. Hinc
 Seneca ad Lucillū ait. Noli huic trā
 quillitati confidere. Memento mare
 cuertit vt eodē die vbi luserit nauī

2
 gia s̄orbēt: p̄optea a dño Jēsu xp̄o
 ppulchra v̄cta ē pabola quā Lucas
 scribit. iz. c. 14. Hoīs igt cuiusdā diuif
 vberes fruct⁹ ager attulit. et cogita
 bat intra se. d. Quid faciā: q̄ nō ha
 beo quo cōgregē fruct⁹ meos. Et di
 xit. hoc faciā: destrua hōrea mea et
 maio: a faciā: et illuc cōgregabo oia q̄
 nata sūt mihi et vicā aīe mee. Anima
 mea habes multa bona posita in an
 nos plurimos. Regesce. comede. bibe
 et epulare. Dixit aut illi dñs. Stulte
 hac nocte aīz tuā reperēt a te: Que
 autē parasti cui⁹ erūt: sic est. Qui ci
 bit thesaurizat: et nō est in dño diues
3° est spes miām cōsequēdi. nā ple
 riq̄ deliberāt oē suū tps i iuriā cre
 atoz sui exponē et tandē ab eo mi
 serico: diā impetrare. Hāc spes refre
 nat sapiēs: cū dicit Eccl. 5. Ne dixerit
 peccaui. et qd̄ mihi accidit triste. Al
 tissim⁹ est patiens redditor. de pp̄cia
 tu peccatoruz noli esse sine metu neq̄
 adicias peccatū sup̄ peccm. Et ne oc
 cas. Misericordia dñi magna est multi
 tudinis peccoz meoz miserebis. Mi
 sericordia et ira ab illo cito p̄minat
 et in peccatores respicit ira eius. Re
 tardes cōuertit ad dñm. Subito enīz
 venit ira illi⁹ et in tpe vindicte disp
 oet te. **4°** Quarta cā quare peccato
 res p̄niam retardāt dicit desperatio
 ad quā induciū p̄p̄ tria. videlicet. **1°**
 p̄p̄ peccoz magnitudinē. **2°** p̄p̄ter
 peccoz multitudinē. **3°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **1°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **2°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **3°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **4°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **5°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **6°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **7°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **8°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **9°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **10°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **11°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **12°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **13°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **14°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **15°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **16°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **17°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **18°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **19°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **20°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **21°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **22°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **23°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **24°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **25°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **26°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **27°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **28°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **29°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **30°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **31°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **32°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **33°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **34°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **35°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **36°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **37°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **38°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **39°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **40°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **41°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **42°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **43°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **44°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **45°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **46°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **47°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **48°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **49°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **50°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **51°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **52°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **53°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **54°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **55°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **56°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **57°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **58°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **59°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **60°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **61°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **62°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **63°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **64°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **65°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **66°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **67°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **68°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **69°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **70°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **71°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **72°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **73°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **74°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **75°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **76°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **77°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **78°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **79°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **80°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **81°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **82°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **83°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **84°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **85°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **86°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **87°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **88°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **89°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **90°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **91°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **92°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **93°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **94°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **95°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **96°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **97°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **98°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **99°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē. **100°** p̄p̄ter peccoz
 vicissitudinē.

Qua fatue agūt q differūt pñiam ppter impedimenta que possūt diffe redō puenire ppter que exponūt se piculo marimo. **Caplin. 2.**
Ecūdū mysteriū declarādū de dilatioe pñie dicit fatuitas. Qui n. sic differāt qdruplici stuitate laborāt. Prima dī picitationis. **2.** Abbreuiat iōis. **3.** ruinationis. **4.** cessatiois. **1.** Prima fatuitas dicit picitationis. q illi q pñiam nō faciūt cū possūt exponūt se piculo nō facē illā posse cū credūt. **Vic Die ronym^o** ad Galinū de Reuidio **7** viduitate sic ait. **Gauēdū ē vuln^o qd piculo 7 dolore curat. Aliud ē integ nauī 7 saluis mercantiis portū intra re salutis. aliud nudū herēdo tabulis 7 crebris cursib^o fluduū ad asprima saxa collidi. hec ille. Potest egdē euenire ut p^o diuturnā pccōrū sūctudinē ē malus habit^o nō ira defacili amoueat sic q pccōr impenitēs fiat. **Un^o 7 Job. 20. c.** de tali sic loquit. **Ossa ei^o implebūt vitiiis adoleſctie sue: 7 cū eo in puluere dōmiēt. Et sapiēs p^o. 22. ait. Adoleſcēs ambulās iurta viā suā etiā cū senuerit nō recedet ab ea. Et **Viere. 13. c.** ingt. **Si mutare pōt ethiops pellē suā: 7 p dūs varietates suas. sic vos poteritis bñfacē cū vidi ceritis malū. Ex hoc ē q pccm ex cōsuetudine cōmissū mortū Lazari compaf. Prop^o qd Aug^o de pe. di. 2. c. sic ait. **Sicut trib^o gētib^o ad pccm puenitur suggestione. delectatioe. cōsensu ita ipsi^o peccati tres sūt differētie. s. in corde. i factō. 7 i sūctudine. tāq tres mōtes. Una qsi i domo id est cū ni cor: de consenti. libidini. altera qsi********

piata iam extra portā cū in factū pcedit assensio. **3.** cū in vitio cōsuetudinis male tāq mole terrena pñif animus qsi i sepulchro iam putēs. **Que** tria genera mortuoz dñs resuscitat. se qsq̄ euangeliū legit agnoscat **H**ibi **In glo** vō ponūt bi vsus sup verbo tanq̄. **D**ens mala mo: s int^o malus actus mo: s foris vsus. **T**uba pñella puer Lazar^o ista notāt. **V**ac vbo hūc motu lachrymādo suscitāt illū. **X**p̄s 7 i medico nascit eger hō. **In** Lazaro aut resuscitādo q̄tuor erāt cōditiones. **1.** Prima q̄ secebat. **2.** q̄ lapis erat ei^o sepulchro supposit^o. **3.** q̄ ligatos habebat pedes 7 man^o. **4.** q̄ sudario velata erat facies ei^o. **Job. 31. c.** Sic repiunt spūalī ista q̄tuor: in pccōre qui longo spacio pccā retinuit p̄ se tet deo angelis 7 hoib^o. **2.** ē ei lapis suppositus id est mala sūctudo. **In glo. Jo. 31. ait.** **D**ñs frenuit 7 lachrymatus est 7 clamauit voce magna q̄ difficile surgit quē mola male sūctudinis premit. hoc est qd iuuenā. pulchre decantat **l^o. satyra. 1.** **C**ōsuetudo mali tenet insanabile vulnus. **Et** **Marcialis** cocus. **D**ens assueta malo firmi^o heret ei. **Et** **Quidi^o** de arte amādi. **f**ac tibi sūscat nil sūctudine maius. **Rō. est. q̄ fm Arli. de me mori. 7 remūscen.** **C**ōsuetudo ē alta natura. **Et** **li. 7. ethi.** **C**ōsuetudo nature assimilaf. **Et** **li. p. retho.** **S**imil est sūctudo nature. ppe enī qd sepe ei qd semp ē. **E**st aut natura ei^o quod semp sūctudo ei^o qd sepe. **hec ille.**
Habet man^o 7 pedes ligatos: quia ipotēs factus est p pccm ad bñ opan dum. **4.** pccōr habet facies velatam

sudario: q̄ ex quo in tenebris pccōz fuit spūale visu amittit. **de talib^o nāq̄** pccō. **ib^o q̄t.** **Sophōias. i. c.** **A**mbula būt ut ceci q dño peccauerūt. **Et** **sap. 2. c.** **sapiēs** ait. **E**ccecauit illos mali^o eoz. **Q**uare piculosus est frequētare pccā 7 penitētiā plongare. **2.** fatuitas illoz q differūt dūeri ad pñiaz dicit abbreuiationis: q̄ cū tēp^o breue sit nō curant sibi de salute necessaria puidere. **fatuus** nāq̄ nō imerito reputari posset si q̄s iter cepisset ad locum aliquē ad quē longa esset via 7 vir ibi ambulās p totam diē vsq̄ ad noctē puenire valeret. 7 tamē p^o ceptū iter stās gesseret. **o** hora vesptina vlt^o hora cōpletōriū pficiā iter meū **S**ic fatuus ē q ad regnū celoꝝ debz accedere hōz tardā p̄stolās quā se ad pñiam dūertat. **3.** fatuitas eozū q dūerūt pñiam facere dī ruinationis qm̄ peccata nō deponēs facile ad alia trahit. **Et** quāto pccā magis multiplicant magis grauāt aiām 7 ex p̄se qnēti cū maio: i difficultate resurgit **I**deo legis i vitis patru q̄ vēit vox ad beatū **A**rseniū. **d.** **E**gredē 7 oīdā tibi opa hoīū. **E**t egress^o vidit ethi open nigrū cedentē ligna securi 7 facientē grandē sarcinā 7 tēptabat leuare eā: s̄ p magnitudine nō poterat **E**t iterū scindebat alia ligna 7 addebat sarcine. **I**nnitebat ad huc leuare illā: 7 min^o q̄ pius poterat. **Q**uā b̄ ponebat: 7 iterū scindebat alia ligna sarcine adiūgebat. 7 fatigabat me aceto. **D**e prius illā leuare: 7 ppter mai^o pōdus maioꝝ q̄ grauitatē negbat illā mouere. **fuit** hec visio sibi exposita sic. q̄ qui cedebat ligna 7 addebat sarcine

homo pccō: est q̄ pccōis onerat^o sepi^o illa leuare nō sūt c. s̄ sup addē 7 alia intra se dicit. **P**ostq̄ congregauerūt multa pccā plura p̄uoi^o: tūc illa leuabo: 7 de illis pñiam faciā. **14.** fatuitas dicit cessatiois. **C**essat egdem mltoties 7 deficit illud qd fuerat hō pmeditat^o. **P**ro: meditati nāq̄ fuerat mulri mo: i in senectute: 7 mortui sūt in iuētute. 7 mo: i domo 7 mortui sūt extra domū. mo: i in suos 7 mo: i sūt iter extraneos. mo: i loquētes 7 mortui sūt ligue vsu p̄uati. mo: i diuitiis 7 mortui sūt in egestate. mo: i cū pñia: 7 mortui sūt obstinati. **O** vita fallax. o vita fragilis. o vita mutabilis cui^o exitū nullus p̄scire mo: i lū potest. **Un^o sapiēs Eccl. 9. c. ait.** **N**escit hō finē suū: s̄ sicut p̄fice ca p̄iunt hāmo: 7 auē cōp: e hē dūf laqueo: sic capient hoies in tēpore malo cum eis extemplo supuenerit.
Quā iniqui sūt q̄ pñiam tardant 7 cōverti ad dñm 7 agūt oīra deum 7 angelos 7 oīra scip̄os 7 oīra oēz creaturam. **Caplin. 2.**
Circa penitētie dilatioe dī inigtas. **P**eccato: nāq̄ qui penitētiā differt iniqu^o ē q̄druplici iigtate. **1.** Prima ē oīra deū. **2.** oīra angelos. **3.** cōtra scip̄s. **4.** cōtra oēm creaturā. **1.** Prima inigtas est oīra deū cui apponit sel in escā iurta illud psal. **D**ederūt in escā meā sel: 7 in siti mea potauerūt me aceto. **D**e lut enī escā dñi est opus bonū: q̄ in eo dñs delectaf tāq̄ inter flores: fm̄ illud **Cant. 2. c.** **D**ascitis inter lilla. i. inter munda opa. **E**scē ḡ domini sel

227

2. 4.

apponit q bonis opib⁹ que agit ama-
ritudine peccati admiscet pniaz refugit.
Calus etiā qui senectutem ad pnam
agenda expectat deteriorē ptez vite
sue deo referuat. 7 meliorē diabolo
immolat. **S**ecūda iniquitas ē i āge-
los. Impenitentes utiq⁹ pro suo mō
cōtū de se ē angelos affligere nō eru-
bescūt. nam licet angeli beati ipassibi-
les sint: 7 oī iocūditate: repleti tamē
vt dixim⁹ in pcedētib⁹ de maloz cō-
uersione gaudiū aliq⁹ accidētale su-
scipiūt. **D**oc vō eis deesse necesse est
cū peccōres nō cōuertūt. **T**ertia ini-
gras peccatrici aie impenitētis ē in
seipsum. nā dū peccō: differt conuerti
vult potius habere se malū q⁹ bonū
infirmū q⁹ sanū. seruū q⁹ liberū. in sta-
tu latronis q⁹ in statu regis. nihil ha-
bētum q⁹ oīuz bonoz ecclie. pncipem
inutilē q⁹ multū valētē. peccatū nē-
pe facit hoīem malū. infirmū. mortuū
seruū. latronē: q⁹ furas bona dei. pau-
perem: 7 inutile. **Q**uarta iniquitas
est in oēm creatura: q⁹ pp⁹ duriciam
hoīuz peccōrum creature irrōnabiles
quodamō puniūt. **O**bscurat⁹ ē enim
sol tpe passionis pp⁹ iudeoz crude-
litate. Perierūt in diluuiō tot aialia
7 volucres celi pp⁹ peccā hoīuz. **A**d
ledicta sunt terra pp⁹ peccā pmoꝝ pa-
rentū. **E**xpuglami g⁹ o peccōres tardi.
ecce nūc tepus acceptabile inq⁹ apls
2. Cor. 6. **E**cce nūc dies salutis. **R**e-
mini dātes vllā offensionem nec deo
nec angelis: nec vobismetipsis: nec ec-
creaturis p tarditate cōuersionis v⁹e
7 sic faciētes accipietis b⁹ a deo grāz
7 in futuro gloriā. Amen.

Dominica i sexagesima de fructuo-
lo 7 vtili vbo dei quo mediāte oēs
gentes crediderūt in xpm saluatoꝝ
nostrum. **S**ermo 8.
Emē est verbū dei. **S**cribāf
hec verba Luc. 8. c. 7 i euan-
gelio hodierno 7 pntis dñi
ce. **N**ihil tam efficax esse pōt ad con-
uersionē cuiuslibet peccatoris. 7 cui⁹
libet virtuosi cōsolationē sicut de-
uota 7 frequēs audi⁹ vbi dñi. **S**ci-
mus etenī p predicationem euāgelii
mūdū totū ab idolatrie errore reuo-
catū. **N**am antea oēs gētes vna ex-
cepta populi iudeoz deos falsos cuz
vanatissimis supstitiōib⁹ excolebant.
At vbi vox euāgelii audita ē i omni
terra: oīs error ab eius conspectu fu-
gatus ē tāq⁹ si tenebre a luce radiis
fuisent depulsi. **E**t hoc iqt. **E**usebi⁹
pamphili. l. 4. de euāgelica p⁹patione.
Nō enī p⁹e qui xpm secuti sunt mres
suas nephandis nuptiis cognoscunt
nō hūanis velscūf carnib⁹ scythē qm
ad eos vsq⁹ predicatō xpi puenit nec
carissimos falsa religione ipulsi filios
ingulāt. **D**ec certe ac talia pene infi-
nita hoīuz quondam vita verabāt.
Massagethe ac varbices tradūf ppi
quos atq⁹ affines suos qui senectute
cōficiēbāt miserrimos putasse. ac iō
imolatas carnes eozū quos plurimi
fecerāt deuoz abāt. **T**ibareni viuos se-
niores suos pcpitarūt **D**yrchani ra-
pacia generis auib⁹ ac canib⁹ pūcē
soliti. **Q**ue qdē cūcta in religiosisime
faciebāt. nūc xpo sola euāgelica vtu-
te vndiq⁹ truculētissima b⁹ pestis ex-
pulsā ē. hec ille. **E**t ut pleni⁹ itelligaf
ab oib⁹ quanta sit virtus dñi verbi

in hoc sermone de ipso dñi uenient tra-
dābim⁹ eo q⁹ saluator oīuz i vbi al
legaris in themate dixit. verbum dei
fore semē. s. spūaliū carismatū 7 dono
rū. **I**n quib⁹ verbis tria mysteria sūt
deklaranda.
Pri⁹ ē de vbi dei pdicati dignitate
Secūd⁹ de predicatis verbū qlitate.
Terū de auditiōis ei⁹ vtilitate.
Quā q⁹ sūt egregie 7 excellentissi-
me dignitates vbi dei 7 officii predi-
candi. **C**apituli.
Primū mysteriū deklarandū
est de dignitate verbi dei p-
dicati seu officii pdicadi. **E**t
ad hoc intelligēdū s⁹notabim⁹ q⁹q⁹
excellētias de dignitate ei⁹. **P**ria d⁹
xpi exercitatio. **S**ecūda aploꝝ electō
Tertia miraculoꝝ cōuulscatio. **P**-
dicatoꝝ defensio. **E**cclie s⁹blumatio.
Prima excellētia verbi dñi 7 of-
ficii pdicandi d⁹ xpi exercitatio. **D**ñs
qdē Iesus deus dei fili⁹ pdicare vo-
luit 7 pdicationis officii exercē. **N**ū
Mat. 4. v. **C**epit Iesus pdicare 7
dicē penitētiā agite. **E**t Luc. 8. d⁹ ipo-
dicif. **I**ter faciebat p ciuitates: 7 ea-
stella pdicās 7 euāgelizās regnū dei.
Et ut colligit ex viciis euāgelistarū
p⁹cipue. **I**os. 8. 7 18. capitulis sepi⁹ vo-
cebat pdicando i tēplo 7 in synago-
ga. **D**erūt amē non imerito querē q⁹
pōt. **A**trū xps debuit solum iudeis 7
nō gentilib⁹ pdicare. **A**d qd⁹ respōd⁹
Iho. 3. pte. q. 42. **Q**uā cōueniēs fuit p-
dicationē xpi tam p aplos q⁹ p ipsuz
a principio solis iudeis exhiberi tri-
plici rōne. **P**ri⁹ rōne impletiois. **S**ecūda
ordinationis. **T**er⁹ rōne triumphatiōis
Prima rō dicit impletiois. **D**ie

dicitur enim xps iudeis vt implēt pro-
missiones factas antiq⁹ p⁹rib⁹. nō at
gentilib⁹: qm popul⁹ ille iudeoz tātd
viuebat sub dei veri cultu: **N**ū aplus
Roan. ait. **D**ico xpm fuisse ministrū
circūcūionis id est pdicationis iudeo-
rū propter veritatē dei ad cōfirmā-
das pmissiones patrū. **E**t vt etiam
Dico⁹ dic⁹ sup illud **M**at. 1. **I**n viā
gentiū ne abieritis. **O**portebat p⁹muz
aduētū xpi nūciari iudeis ne iusta ha-
berēt exultationē. dicētes iō se dñm
reiecitse: q⁹ ad gētes trāsierit. **V**erūtū
sicut nō debuit a pncipio indifferēt
suā doctrinā gētib⁹ coicare. Ita etiā
nō debuit gentiles oīno repellere ne
spes salutis eis pcluderet. **I**ō aliqui
gentiliū p⁹cularit⁹ sūt admisi sic sa-
maritana. **I**o. 4. 7 chananea. **M**at.
15. **P**ropt⁹ excellētiā fidei 7 deuotiōis
earū. **S**ecūda rō quare xps tm iudeis 7
nō gentilib⁹ pdicauit d⁹ ordinatiōis
Exigebat nāq⁹ debuit⁹ ordo ut iudeis
q⁹ erat ppingores p fidē 7 cultū vni⁹
dei prius doctrina xpi pponeret 7 p
eos trāsmitteret ad gētes: sicut i cele-
sti hierarchia p supiores angelos ad
inferiores dñe illuminatiōes pueniunt
Nū. **D**ico⁹ sup illud **M**at. 15. **N**ō
sū missus nūi ad oues q⁹ pierūt dom⁹
isrl. **N**ō inq⁹ hoc dicit q⁹ ad gentes
missus sit sed q⁹ primū ad isrl⁹ missus
est. **E**t b⁹ pdicit **I**saias. vlt. c. **M**ittā
ex eis q⁹ saluati fuerūt. s. ex iudeis ad
gentes in mare in african in lidiam
tenētes sagittā in italiā: in greciā ad
insulas longe ad eos q⁹ nō audierunt
de me: 7 nō viderūt gloriā meam 7
anūciabunt glām meā gentib⁹. **S**ecūda
rō q⁹re xps voluit iudeis 7 nō gētib⁹

pd: 2 jn 90

predicare de triumphationis. ut ostendat triumphum et victoriam crucis et passionis sue per quam meruit preteritum et dominum super gentes: secundum illud **Mat. vlt.** **Data est mihi omnis potestas in celo et in terra.** Maioris significatione preteritis et virtutis ostendit suum fuit per passionem suam per apostolos reducere gentes quasi si ante passionem ipse personaliter eis predicasset. **Secunda excellencia ubi dicitur et officii predicandi de apostolorum electio.** Ad hoc signum illos elegit ipse: ut ad predicandum illos mittet **Mat. 10. 1.** dicebat eis. **Ego vos elegi de mundo ut estis et fructum afferat et fructus vester maneat.** **Passio** ne vero sua et resurrectione dixit eis illud: **Mat. vlt.** **Euntes in mundum universum predicare euangelium omni creature.** Et illud **Mat. 23. vlt.** **Euntes docete omnes gentes.** **De** et ipsi preceperunt de gibus de i. **ps. In omni terra. ex. 10. 20.** et si **oz. ter. ver. 10.** **Ipse homo experientia docet quod ex eorum doctrina mundus totus illuminatus est.** **De** hic queri ab aliquo potest. **Utrum** apostoli ex vine gre preterita aut aliquid vis seu arte preterita predicando per populum corda mentesque attraxerunt ad christum. Et dico quod non potuissent tam cito euangelium omnibus gentibus cum illorum commendatione predicare nisi eis affuisset virtus divina et spiritus sancti gratia: secundum illud **Marci. vlt.** **Predicauerunt ubique domino cooperate et sermone confirmate sequentibus signis.** **Na** tria sunt illa que vel per naturam vel arte homines inducere preterit ad aliquid credendum vel operandum que tamen in apostolis christum predicantibus non sunt iuncta. **Primum** est dialectica et loicalis argumentatio. **Est** est bonorum temporalium promissio. **Primum** est dialectica

et loicalis argumentatio: Argumentationem namque ut loici tradunt: est rei dubie facies fide. **Dis** argumentis commoti sunt plerique ad sequendum. **Platonem** alii. **Aristoteli** Pythagoram alii reliquos philosophos: et eorum discipuli facti. **Silibus** insuper argumentationibus: **Arri** Appollinaris. **Danicheus** Valentinus. **Cherintus** Fortin. **Debion**. **Paulus** Samofitanus. **Carpotarches** Appelles. **Darchion**. **Dermogenes** Rouatus. **Dacedonius** Florianus. **Tertulianus** Pelagius. **Restor**. et ceteri alii suam heresim venena pestifera disseminaverunt: quibus contumaciter fuere et populi et nationes. **Secundum** quod potest homines inducere ad aliquid credendum vel operandum dicitur rhetorice persuasio. **Inquit** mihi **Seneca** ad **Luclium** incredibile est quod facile magnos viros dulcedo orationis abducatur a vero. **Et** idem de consolatione ad **Paulinum** ait: **Dot** eloquentia que sua sunt approbare per magnis. rursus magna attenuare et ad ima deducere. **Et** **Tullius** li. 2. de oratore sic loquitur. **Quid** admirabilius quam res splendore illustrata verborum? **Tanta** vim habet illa que recta a bono poeta dicta est vox atque nimirum regina rerum oratio ut non modo inclinantes erigat aut stantem inclinare: sed etiam aduersantem atque repugnantem ut ipsorum bonum ac fortiter capere possit. **hec** ille. **Sunt** ad hoc propositum exempla. **Na** recitat **Valerius** quanta sit vis eloquentie. **Et** **Tullius** in quonibus **Tuscul** quod **Egeas** Cyrenais per philosophus quod cyrene civitatis. **Egypti** adeo copiose differerebat de bono mortis mala vite plenissime demonstrando quod multi auditis illis sibi inferebant mortem.

qua propter a rege. **Ptholomeo** phibitus est illa amplius edocere. **Refert** adhuc **Valerius** de studio et industria **De** **Cato** cesorinus tam eloquens fuit quod non per ab alio quatuor per alium defendi voluisset. **Et** ut **Plinius** dicit in li. de viris illustribus quod dragesies quatuor accusatus per se solum cum dixit optimeque fuit absolutus. **Et** ut **Tullius** in i. quoniam tusculanarum scribit. fuit in eo tanta eloquentia quanta illis temporibus dici potuisset. **De** **Tullio** insuper sic ait **Lactantius** li. 2. diuinitas. **Tullius** summus per philosophus sedet athenis demice profectus orator: sua eloquentia corda hominum in manibus suis habuit ut quod quod eloquii per latinorum alueos fluxit: ab hoc fonte progressum est. **Quarta** autem vis dicitur fuerit in eo aperte ponit **Plutarchus** vitam eius describens. **Dicit** mihi cum **Cicero** venit **Rhodu** ad **Appollonium** **Miloi** clarissimum oratore. et **Possidonium** per philosophum gloriosum tradidit. **Apollonium** cum esset ex parte latie ligue rogasset. **Cicerone** ut grece aliquid declararet quod **Cicero** libens fecit. **Et** illa declaratione omnes in stuporem versi non poterant saturari de laudibus **Ciceronis**. **Sed** et **Appollonium** venit in tanta admiratione quod velut per extasim tractus non intelligebat: et per multam moram tacitus sedit dixit tandem. **Te** nempe **Cicero** laudo et admiro. **Sed** me fortuna grecorum misit ut videam eruditionem et eloquentiam que sola bonorum nobis relicta erat per te **Roma** accessisset. **Subdit** et idem **Plutarchus** de facundia **Ciceronis**. quod dum orauit apud **cesarem**. pro **Quinto** **ligario** quod ex aduersarius **cesaris** erat tanta gratia admirabilis fuit ut **cesar** in plurimos colo

res vultu vertent: manifestumque fuit quod animus **cesaris** mutabatur. **Pharsalicam** tamen pugnam cum orator attingeret **cesar** velut amens corpe ac mente alienatus est quosdam que e manibus suis fluxisse libellos dicit. **Quae** **cesar** dulci oratione victus cum crimine liberauit. **Tertium** quod potest homines inducere ad aliquid credendum vel operandum dicitur temporalium bonorum promissio. **Sic** **Daumeth** demulsiit aures omnium eorum quod ipsi colunt et venerantur. **Promisit** eis diuitias concessit lasciuias et ad omnem voluptatem libere laxauit habenas. **Quid** igitur de apostolis predicantibus euangelium tenendum est. **An** ipsi dialectici aut rhetorici vel forte temporalia promittentes. **Abiit**. **De** illis etenim ait **Augustinus** li. 22. de ciuitate dei. c. 5. **In** eruditos liberalibus disciplinis et oino quantum ad eorum doctrinas attinet ipoliticos non pitos gramatica non armatos dialectica non rhetorica inhatos piscatores ipse cum retibus fidei ad mare huius seculi paucissimos misit atque ita ut ex omni genere tam multos pisces et tanto mirabiliores quanto rariores etiam philosophos cepit. **hec** ille. **Neque** insuper temporalia aliquid pollicebatur apostoli predicando quicquid est et ipsi aspuebant temporalia cuncta spernendaque per eterna immortalique vita clamabant. **fuerunt** igitur ipsi tube spiritus sancti superno munere dei ad officium predicationis deputati. **Excellentia** ubi dei et officii predicandi dicitur miraculorum conuulsio. **Comitat** quippe sepenumero vultu dei claritas miraculorum nam secundum **Thomam** 2. 2. q. 78. **deus** facit miracula maxime propter tria. **per** propter scitatis alicuius demonstrationem. **per** propter fidei approbationem. **per** propter veritatis

De miraculis
corruptione

predicare confirmatione. **¶** Facit de miracula ad ostēdēdā scitātē alicu⁹ que p merito vite vult preponē aliis in exemplū virtutis: sicut fecit de magno Anthonio **¶** Machario **¶** aliis.

¶ Facit deus miracula ut fidē approbat. unde glo. sup illud psal. Et det illis hereditatē gētū ait. hec fuit intentio miraculorū ut crederēt gētes.

¶ Facit de miracula ad cōfirmādā veritatē predicatā. Et sic facta sunt miracula **¶** signa p̄dicantib⁹ apostol⁹ apostolicisq⁹ viris. Quisnā explicet quot signis claruit cōfessor dñi gl⁹ sus sanct⁹ Antoni⁹ de ordine minorū predicator⁹ egregius. Referat ex multis q⁹ in eius legenda magna cōtinet. Dū enī quadā die in ciuitate Bituricensi populo p̄dicaret tā in gens multitudo ad eū audiēdū cōuenit: q⁹ nullus locus ciuitatis illam cape posset. Dñi canonici ciuitatis p̄cessionaliter ciuitatē exeuntes eū pp̄lo ad q⁹ daz pratū latissimū puenērūt: Dū autē beatus Antoni⁹ p̄dicare cepisset subito tps̄ sn̄rrexit **¶** tēpestas valida adeo q⁹ oēs timere ceperūt tā de pluuia futura q̄ de coruscationib⁹ **¶** tonitruis **¶** sic ceperūt fugē **¶** velle abire. Q⁹ cernēs btūs Antoni⁹ dixit eis: Ego p̄ pte dñi nr̄i Iesu xpi vobis dico. q⁹ nullus vestrū aligd mali habebit. stetit firmi **¶** nō timeatis. Qui eis v̄bis fidentes immobiles ad audiēdū p̄dicationē ei⁹ steterūt. Et cū grādo grossissima descēdisset sup̄ trā circa audientes: nec grādo: nec pluuia descēdit cū trā grādo ex nimietate ad altitudinē magnā oēm locū ambūisset: Quo viso miraculo cuncti gratias deo de

de p̄
padua

derūt: Et h̄ miraculū sculptū ē in lapide in frōtispicio ecclie maioris bituricensi. Quid dicā de sancto Petro martyre. Quid de scō patre nostro frācisco. Quid de scō dn̄icol. Quid deniq⁹ de scō Bernardino. Lōgū certe esset singillati eoz miracula p̄ cōfirmationē euāgelii dimit⁹ facta enarrare. **¶** Quarta excellentia vini v̄bi **¶** officiū p̄dicadi d̄ p̄dicatoz defensio. Defēdit egdē illos de⁹ g nom ei⁹ p̄dicant marie a trib⁹ p̄ ab emulis. **¶** 2^a a diabolis **¶** 3^a a piculis. **¶** 1° defendit de p̄dicatores ab emulis. Nā ut scribit⁹ z. q. 3. c. quicūq⁹. Quicūq⁹ cōtristauerit doctore vitatis peccat i xpm̄ **¶** p̄ em̄ oiu⁹: exacerbat deū p̄pter q⁹ **¶** vita carebit. **¶** Dic legit in vita bti Amadi ep̄i q⁹ cū p̄dicaret q⁹ vā ioculatoz: irridebat eū q⁹ arreptus a diabolo iuriā factam scō ex v̄bis eius fatebat⁹: **¶** se discerpēs **¶** lacerās vnguib⁹ **¶** v̄tib⁹ expirauit. Legitur adhuc de b̄to frācisco q⁹ dū p̄dicaret in castro Citerne quedam mulier supueniēs cū cimbalo pulsabat **¶** ei⁹ p̄dicationē irridebat: **¶** a scō frācisco p̄monita ut desisteret: noluit obedire. Tandē scūs frācis⁹ dixit. Tolle tolle diabole q⁹ tuū ē. Et statim capta est mulier mulera **¶** in aerē leuata ac deinceps ampli⁹ nō visa. **¶** 2° defendit deus p̄dicatores v̄bi sui a diabolis. Legim⁹ enī de b̄to Antonio de padua. q⁹ vltima qdragesima añ obitū suū vacās p̄dicationib⁹ **¶** cōfessionib⁹ **¶** audiendis. in p̄ncipio ips⁹ quadragesime a diabolo tēptatus ē sus focari. Qui nomē v̄ginis Marie deuote inuocās **¶** crucis signum fronti

in g⁹ m⁹ h⁹ e⁹
v⁹ h⁹ e⁹ t⁹
f⁹ h⁹ o⁹ f⁹
p̄ h⁹ e⁹ c⁹ m⁹ s⁹

impūmēs totā cellā lumine dno cir cūfulsam cōspērit **¶** diabolus statim aufugit. **¶** 3° defendit de p̄dicatores a periculis: sicut p̄t⁹ in **¶** paulo q⁹ de se ipso dicit in eplā hodierna. q⁹ fuit in piculis fluminū piculis latronū piculis ex gñe. piculis ex gētib⁹ **¶** **¶** Quarta excellentia verbi dei **¶** officiū p̄dicandi d̄ ecclie s̄blimatio. s̄blimat enī ecclia scā officiū p̄dicadi tripl̄. **¶** 1° mulierū exceptione. **¶** 2° laicoz p̄hibitione. **¶** 3° p̄latoz obligatione. **¶** 1° ecclia excipit mulieres ab officio p̄dicandi. iuxta illud i. cor. 14. Mulieres i ecclia taceat. Et i. thimoth. 2. Docē mulieri nō p̄mitto. Et de con. di. 4. c. mulier. Mulier quāuis docta **¶** scā viros in cōuētū docē vel baptizare aliquos nō p̄sumat. ad idē fac. c. muliere. 3. q. 5. Et. c. mulier. 23. di. **¶** Rō at quare mulierib⁹ iterdicif ad⁹ p̄dicā di. 5. **¶** Iho. 2. 2. q. 17. p̄t eē triplex **¶** 1^a p̄t p̄ cōditionē sexus feminei cui p̄pter p̄c̄m cōuenit subici viro. Docere aut publice nō p̄tinet ad subditos: s̄ magis ad platos. **¶** 2^a ratio est ne ai hoiuz alluciant ad libidinem qm̄ ut ait sapiēs. Eccl. 9. c. Colloquz mulieris q̄ ignis exardescit **¶** specie eius admirati rep̄obi facti sunt. **¶** 3^a rō assignat q⁹ ut coiter mulieres sūt insipientes **¶** nō sūt i sapiētia p̄fecte ut eis posset cōueniētē publica doctrina mitti: **¶** diuine tñ p̄t m̄lires docē q⁹ sciūt. **¶** 2° ecclia magnificat officiū p̄dicadi laicoz p̄hibitione: q⁹ p̄hibet laicis oib⁹ publice p̄dicare. Dñi Greg. nonus archiepo mediolanēsi ait ill⁹ q⁹ notat extra de here. e. sic in vno. cū nōnulli laici p̄dicare p̄sē

māt: **¶** verēdū existat ne vitia s̄b spē v̄tutū occulte s̄bintrēt. Nos attēdētē q⁹ doctoz ordo est q̄si p̄cipu⁹ in ecclia dei mandam⁹ quaten⁹ cū alios dñs ap̄los dederit alios p̄p̄bas alios doctozes inf̄dicim⁹ laicis vniuersis cuiuscūq⁹ ordinis censent⁹ officium p̄dicadi. Ad hoc p̄positū diffusē loq̄. c. cū ex iuncto extra. e. Rō aut assignat in glo. sup. v. c. Cū ex iuncto: q⁹ singula officia singulis debēt esse cōmissa. sicut etiā apte patet 89. di. c. singula. Et nō solū de p̄dicatione: s̄ etiā de q̄buslib⁹ aliis negociis eccliaisticis se intrōmittē laici non debent sicut p̄t⁹ extra de iudi. c. decemimus. Et de reb⁹ ecclia. nō alie. c. Sūz laicis. Et de arbi. c. Contigit. Et de consti. c. Ecclia. Et. 96. di. c. Dñi qdez. **¶** Ecclia magnificat v̄bū dei **¶** sublimat illud p̄latoz obligatione. obligat enī platos vt de p̄dicatione sollicitaz curam habeat. Un̄ extra de offi. iudi. ord. c. inter cetera. sic habet. Inter cetera q⁹ ad salutē spectāt populi xp̄iani pabulū v̄bi dei p̄maxie sibi noscīt necessariū: q⁹ sicut corp⁹ mali. sic ala spūali cibo nutrit eo q⁹ nō i solo p̄ae uiuit hō **¶** i oi v̄bo q⁹ p̄cedit de ore dei. Un̄ cū sepe t̄ngat q⁹ ep̄i p̄t oe cupationes multiplices vel inualitudines corpales aut hostiles incurfus seu occasiōes alias ne dicam⁹ descēdū scie q⁹ in eis reprobandū est oino nec de cetero tolerādū p̄ seip̄os nō sufficiunt ministrare v̄bū dei pp̄lo maxie p̄ amplas dyoceses **¶** diffusas ḡali cōstitutione sanctim⁹ vt ep̄i viros idoneos ad scē p̄dicatois officiū salub̄: ifrequēdū assumāt potētēs in opere

22 q⁹ p̄
comple
ofm̄ p̄dic
magis p̄
i m̄mor
de. Dñi

7 sermone qui plebes sibi commissas vice ipsorum cum per se idem nequerint sollicitate visitates eas verbo edificet et exemplo quibus ipsi cum indigerint cogruentia necessaria subministrat ne per necessarios defectu copellat desistat ab incepto. hec ibi. In demum. vero dudum. de se pult. Aplica auctoritate concedit predicatores et minoribus ut in eorum ecclesie locis et plateis omnibus populo et clero libere valeant predicare ea hora duntaxat excepta qua ipsi ordinarii locorum per predicarent aut coram se facerent solenni predicari nisi contrarium ex eorum voluntate maneret. Arbitror autem et ego dispois spiritus sancti actum esse ut prefata licentia predicandi minoribus et predicatores impetretur quam nisi ipsi ceterique medicates excoletet vinea domini sabbaoth vitice vepres et spine iam impleret illa cunctaque erroribus multiplicibus et heresibus essent maculata. Multi pauperes fratres desudant studiis literarum ut predicationem suam fulgore orbem illuminent.

Quod quatuor sunt conditiones necessarie in unoquoque qui vult bene fructuose et vtiliter predicare verbum dei. **Capitulum 2.**

Primum mysterium declarandum est de qualitate seu conditione predicantis verbum dei: et nomen

quatuor precipuas conditiones quas habet deus qui officium predicationis exercet. **P**rima scilicet mundicia. **S**ecunda sapientia. **T**ercia caritas. **Q**uarta patientia. **P**rima conditio que in unoquoque predicante inueniri debet: de scia. **U**bi aduertendum est secundum Alex. de ales in 3. volumine sume que triplex est doctrina. **P**rima simplicis exhortationis. **S**ecunda assumpsit professionis. **T**ercia predicationis. **P**rima est doctrina simplicis exhortationis qua potest unusquisque fratrum ad monitionem corrigere et docere primum suum: et hic totus est ordo secundum quam omnes scire tenentur: sicut in omni dicitur: per cepta decalogi. peccata capitalia: opera misericordie et ecclesie sacramenta. **S**ecunda doctrina dicitur assumpsit professionis. **E**t sic per hanc unusquisque scire debet ea que pertinent ad facultatem suam ad minus competere. **S**ic medici scire debent regulas medicine et non iuriste. **I**uriste vero scire debent sententias legum et non medicine. **E**t sic de aliis. **T**ercia doctrina de predicationis cuius ministri id est predicatorum scire tenentur non tamen credenda: sed etiam expones preceptorum: ita ut saltem competere docti possint alios instruere et docere. **N**on extra debet heretici. **E**t ex iniuncto. de scia valde necessaria est sacerdotibus ad doctrinam que iuxta verbum prophetice labia sacerdotum custodiunt. id est custodire debent sciam: sic glo. **Q**ue verba etiam notantur 43. di. **S**ic rector. **E**t. 8. quatuor. **O**portet. ubi sic habet. **O**portet cum qui docet et instruit animas rudes esse tale: ut per ingenio discipulum semetipsum possit aptare: et ubi ordinem paucitatem capacitatem dirigere. **D**ebet ergo appropinquare et eruditus et doctus. **E**t. 16. quatuor. **S**ic viue. **E**t. c. **S**i clericus de. **N**on tempore discere postmodum doceas. **E**t. 3. di. **E**t. 3. di. **S**ic gratia. **S**acrum consilium inquit. **I**gnorantiam matrem cunctorum errorum maxime in sacerdotibus vitanda est et docendi officium in populo dei suscipiunt. **S**acerdotes enim ad monitionem legem sanctas scripturas. **P**aulo apostolo dicente ad Thimo. **A**ttende lectioni exhortationi et doctrina. **E**t ad hoc facit. **S**i in laicis. **E**t. c. **N**ulli sacerdotum. **E**t. c. **S**i iuxta. **E**t. c. **Q**ui est

34
prefata. **De 38. 769. di. c.** **O**rdinatorum de
Qui minime litteris operam dedit precepto: esse non potest literarum. **E**t Hiero. ad **R**eputianum ita scribit. **D**icitur scripturas sepius lege: imo nunquam de manibus tuis sacra lectio deponatur. **S**ermo sacerdotis scripturarum sale conditus sit. **N**olo te declaratum esse esse et fabulum garrulorum: sed ministerium patrum et sacramentorum dei tui eruditissimum. **V**erba uoluerunt et sceleritati dicendi apud ipsum vulgus admirationem sui facere indoctorum hominum est. **E**t quibus omnibus colligitur quod nullus predicare debet nisi sit doctus: ita ut saltem in eo sit mediocris scia: et si non multum eminens: ut habet extra de electis. **C**um nobis. **S**ed ut: **H**iero. inquit ad **P**aulinum. **Q**ui medicorum est permittunt medici tractant fabulosa fabula. **S**ola scripturarum ars est quam sibi omnes passim vendicant. **S**cribimus indocti doctique poemata passim. **H**anc garrula anus hanc delirus senex: hanc sophista verbosus: hanc uniuersi presumunt lacerant docent antequam discant. **A**lii adducto supercilio gradibus verba trutinantes inter mulierculas et sacris literis philosophantur hec ille. **S**ed nonnulli imperti illiterati et ideote presumptionis vento tumefacti sciam vanant: studia literarum sacrarum vituperant. **L**audant vere ignorantiam et rusticitatem. asserunt enim christum humilimos piscatores. scilicet apostolos ad predicandum misisse. **Q**ui **P**aulus. **2. Cor. 12. c.** approbat. **Q**ue stulta sunt mundi elegit deus ut confundat sapientes. **S**i igitur apostoli omnino rudes ad predicationem euangelii sunt electi non videtur ratione consonum dicere sciam fore predicantibus necessariam. **T**alibus sic arguentibus respondet Hiero. ad **P**aulinum. **S**ed

quippe rusticitas solum tibi predestinatum est edificat ex vite merito ecclesiarum christi: tantum nocet si destruetibus non resistat. **M**alachias propheta: imo per **M**alachiam dominus interrogat sacerdotes legem in tantum sacerdotis officium est interrogatum respondere de lege. **E**t in **D**eut. legitur. **I**nterrogas presbyter tuum et annuntiabit tibi seniores tuos et dicet tibi. **I**n psal. quod quatuor. **C**arabiles mihi erant iustificationes tue in loco peregrinationis mee. **E**t in descriptione viri iusti cum esse arbori vite **D**avid que est in paradiso comparat in ceteris virtutibus etiam intulit. **I**n lege domini voluntas eius: et in lege eius meditabitur die ac nocte. **D**aniel in fine sacratissime visionis iustos ait fulgere quasi stellas et intellegendos: id est doctos quasi firmamentum. **V**ides quantum in se distat iusta rusticitas et docta iusticia: **A**lii stellas. alii celo comparant. **Q**uiaque iuxta hebraicam veritatem veritatem de eruditus possit intelligi. **I**ta enim apud eos legitur. **Q**ui autem docti fuerit fulgebunt quasi splendor firmamenti: et ad iusticia erudient multos quasi stelle in perpetuas eternitates. **C**ur. **D**e. **P**aulus apostolus vas electionis. neque quod vas legis et scripturarum sanctarum armarium erat. **P**harisei stupet in doctrina domini: et miratur in **P**etro et **I**oane quomodo legem sciatur cum non vidicerit litteras quod quod. **N**on alius exercitatio et quotidiana in lege meditatio tribuere solet habet illi spiritus sancti suggerebat et erat iuxta quod scriptum est docibiles deo. hec ille. **E**t cuius verbum clare deprehendimus quod licet apostoli sciam non habuerunt: acqum tamen illam habuerunt infusam. **S**icut et pater noster gratificus ex dono spiritus sancti tantam plenitudinem gratie et scie accepit ut predicasset

oēs in stupore cōuerteret audientes
Unde. d. Bona. 3. pte legēde maioris
de eo sic ait. Erāt eloq̄a ei nō iania
nec risu digna. s̄ v̄tute spūs sci plena
erāt medullas cordis penetrātia ita
vt in vehemētē stupore audierēs cō
uerterēt. Et in. 2. pte legēde inquit.
Erat v̄bū eius velut ignis ardēs pe
netrās intima cordis. oīuzq̄ mentes
admiratione replebat cū non hūane
iuentiōis ornatū p̄tenderet. s̄ vine re
uelationis afflatu redoleret. **I**z. cō
ditio quā p̄dicatoz habē d̄: d̄ mun
dicia. Debet enī eē mūdus et imacula
tus. nō solū in se. s̄ primis exēplo bo
no illos edificās. q̄ ut ingt. **E**. eg. in
omek. Cui vita despiciat restat vt ei
p̄dicatio cōtēnā. Et **D**iero. ad. **R**e
potianū ait. Nō confundāt opa tua
sermonē tuū. ne cū in ecclia loqueris.
tacit⁹ q̄s rīdeat. Cur ḡ q̄ dicit ipse nō
facis. Delicat⁹ magister ē: q̄ ventre
pleno. de ieiuniis disputat. Et **I**ohes
Criso. d̄. 40. c. Multi. ait. Si bñ vi
xeris et bñ docueris: populū instruis
Si bñ docueris et male vixeris: tui so
lus cōdemnator es. nā bñ viuēdo et
bñ docēdo populū instruis: quō debe
at viuere. Bñ autē docēdo et male vi
uendo deū instruis quō te debeat cō
dēnare. Ad hoc p̄positū etiā **L**actā.
in. 4. li. di. insti. ait. Dies malūt ex
empla quā v̄ba. qm̄ loq̄ facile ē. p̄sta
re difficile. Utinā qdē tā multi bñsa
cerēt. q̄ multi bñ loquūt. Et idē i. 3.
li. ingt. Qui docēt tm̄ nec faciūt: ipsi
p̄ceptis suis detrahūt pond⁹. hec ille
Nec sufficit extrinsec⁹ exēplū bonum
p̄bere. nisi et mēs ipsa p̄dicatoz in
trinsec⁹ fuerit mūda. q̄ ut ingt. **E**reg

sup. **E**zech. **S**ermo dulcedinē nō h̄
quē infra sciaz vita reproba remoz
det. **T**ertia d̄ditio p̄dicatoz v̄bi
dei d̄ sapia siue p̄. udetia. **D**ebz nāq̄
p̄udent doctrina coicare. ita vt non
semp oia dicat. nec sp oia taceat. s̄ p
loco et tpe fm̄ q̄ viderit audito: um
utilitati meli⁹ uenire. **V**inc **E**reg.
in pastoralī ait illō qd̄ ponit. 4. d̄.
ait rector. Sit rector discret⁹ in silē
tio: vtil⁹ i v̄bo: ne aut tacēdo p̄ferat
aut p̄ferēda reticēcat. Nā sic inca
uta locutio in errore p̄trahit. ita indi
cretū silētiū eos q̄ erudiri poterant:
in errore derelinqt. **S**epe nāq̄ rector
res iprouidi humanā grām amittere
formidātes loq̄ libē recta p̄mescūt
hec illa. Et licz in quolibz officio pu
blico erigat p̄uidetia: ipsa tm̄ multū
est necessaria his q̄ p̄dicat v̄bum dei
ita vt locis p̄sonis et t̄pib⁹ suos sciāt
aptare s̄mones. nā fm̄ aplm̄. **S**apiaz
loq̄mur inter p̄fectos. puulis autē lac
damus in potū. **M**eritāmē p̄sepe con
trariū fieri videm⁹ ab insipientib⁹. **P**re
dicauit qdā tpe meo corā vetul. 7. ul
8. de ludo aleaz et ebdomoda sequē
ti de vitio **S**odomie. **A**lter vō i die
spūs sci corā ingenti multitudine do
ctoꝝ viroz. laudes narrauit sci **B**er
nardini: et silia m̄ta omitto. ne vide
ar p̄bos patres velle corrigē. **I**llud
tm̄ silētiū nō ē p̄terēdū q̄ qdā qui
seruētēs: s̄ vere potius surētēs voca
ri possūt glīant sub spē detestatiōis
vitioꝝ. talia publice tanq̄ sordida et
obscena spurcissimaq̄ v̄ba sanctiā
minus q̄libz histrio ioculatoꝝ satyra
et fetidissim⁹ leno loq̄ erubesceret. **E**t
quoz impudenti doctrina q̄plures

nedum p̄ca quedā que ignoꝝabant
vidicerūt. verū etiā et illa perpetrare
conati sunt. **D** reprehēbiles. o vitiofi
o deniq̄ nephandi vitioꝝ corrupto
res. **A**udite b̄ti frācisci cōsiliū i regla
sic. d. **D**oneo quoz et exhortoz fr̄es
meos in dño **I**esu x̄po. ut i p̄dicatiōe
quā faciūt sint exaiata et casta eozuz
eloga: ad vtilitatē et edificationē po
puli. anūciando eis vitia et virtutes
penā et gloriā cū breuitate fm̄ oīs.
Nonnulli gloriānt p̄plm̄ induisse ad
risū et trūstā. **C**ōtra quos **D**iero. ad
Repotianū ait. **L**achryme auditoꝝ
laudes tue sint. hec ille. **T**ales autē ma
gis vicēdi sūt trūstatoꝝ: es q̄ p̄dicato
res: qui q̄busdā gesticulatiōib⁹ et trū
stis conant p̄plm̄ in risū v̄tere. **I**git̄ q̄
p̄udens est vitia hec reprehēbilia d̄
q̄b⁹ dixim⁹ vitare curat. **Q**uarta
cōditio p̄dicatiū dicit patetia. **E**ue
nire q̄ppe solet ut inf̄ multos q̄ lau
dant p̄dicatoꝝ res inueniāt nonnulli de
tractatoꝝes q̄b⁹ v̄na agit disp̄satione
vt pōdē detrahētū sum⁹ depūmā
inanis gl̄ie. q̄ o. iri posset ex v̄bis blā
dentiū. **D**ic **E**reg. 6. q̄. c. **S**ūt plu
rimi. igt. **S**ūt plurimi q̄ vitā bonoz
ampli⁹ q̄ debēt laudāt. et ne q̄ elatio
de laude sbrepat: permittit oipotēs
deus malos i obtredatione et obur
gatione prumpe: vt si qua culpa ab
o: e laudatiū i corde nascitur: ab ore
vitupantiū suffocet. hec ille. **P**atienf
itaq̄ et eq̄ aio serēdi s̄ rumuseli pleb⁹
nec curādā ē d̄ oib⁹ que dicuntur. nisi
talīa essent p̄p̄ que si nō cōfutarent
isamia notabilis i p̄iudiciū aiaz o. iri
posset. **N**ū **D**iero. ad. **R**epotianū ait
Cauene hoīuz rumusculo aucuperis

et offensam dei p̄ploꝝ laude cōmutes
Per infamā et bonā famā x̄pi miles
gradif. nec laude extollif. nec vitupa
tione frangif et leta cōtēnit et trititia
Per diē sol nō vrit cū neq̄ luna per
nodē. hec ille. **E**t vere nūi p̄dicatoꝝ
paties extiterit: multā sentiat amari
tudinē. qm̄ qd̄ vnus laudat alter vi
tupat. **L**audāt v̄diti sbilitates et p̄
funda dubia scripturaruz. vitupant
ista vulgares et ignozātes. **E**xtollunt
ignozātes et muliercule vulgaria q̄
dam exēpla siue p̄bolas et de illis
viri p̄ti qui nō habēt deuotionē ri
sū suscipiūt. et sic p̄ vitate audientiū
varia est opinio. variusq̄ appetitus
vnoquoq̄ fm̄ suū modū referēte.

Quinta cōditio p̄dicatoz euangeliū
nūcupat caritas. hec facit p̄dicatōes
querē nō q̄ sua sunt: s̄ que **I**esu x̄pi.
Etā. **C**or. 13. 7. capitul. doctoꝝ ge
tū ait. **N**ō querēs qd̄ mihi vtilē est.
s̄ quod multis: vt salui fiāt. **Q**uerūt
que sua sūt q̄ p̄dicant. aut cupiditate
glorie. aut appetitu ābitiōis honoꝝis
et dignitatis. aut amore lucri et spe q̄
stus. aut deniq̄ respectu cuiuslibz cō
modi t̄pālis. **N**ō stant ista cū carita
te que deū diligē facit. p̄pter se: et p̄
rimū p̄opter deum.

De q̄nq̄ fructib⁹ et vtilitatib⁹ v̄bi
dei. et q̄ vtilē ē oib⁹ ill⁹ audire libēf
Tertiu mysteriū **C**aplm̄. 3.
declarat d̄ ē d̄ vtilitate audi
entiū v̄bū dei. **E**t licz multi
sunt fruct⁹ et vtilitates deuote audi
entiū v̄bū dei. tm̄ nos in p̄ntiaz tm̄ q̄nq̄
explicabim⁹ q̄ten⁹ his fructib⁹ exco
gitatis vnusquisq̄ animetur ad libē
ter et deuote audiendum illud.

os qre
m eac

p^a d^r illuminatio. 2^a confortatio. 3^a
 fortificatio. 4^a delectatio. 5^a exem
 platio. **P**rima utilitas vbi dei d^r
 illuminatio. Illuminat q^ope intellectuz
 hois. sicut sol illuminat mudu. Et hoc
 ingt. David in ps. Declaratio s^moniu
 tuoz illuminat: 7 intellectuz dat pulvis.
 Et iteru Lucerna pedib⁹ meis vbum
 tuu: 7 lumē semitū meis. Illumiatur
 siqdē mēs attēte audientiū 7 cū vti
 litate p^r respectu credēdoz vt sciant
 fidei erudimēta. 2^a respectu colēdoz
 vt deū colāt creatoz. 3^a respectu ab
 horēdoz vt vitia abhorēat 7 vi
 tent. 4^a respectu acceptādoz: vt v
 tutes acceptēt 7 insequā. 5^a respectu
 spnēdoz: vt mudū spnēt 7 eius bo
 na. 6^a respectu agēdoz: vt opa agāt
 que mādāt in legē. 7^a respectu timē
 doz: vt penas inferni timeāt. 8ª respectu
 desiderādoz vt britudinē etnā des
 derēt. nā nisi hec 7 h⁹ mōi pplis p^rdi
 carent oēs velut ceci variis inuolue
 ref errorib⁹. **S**ecūda utilitas quā
 cōsequā vbu dei audietes d^r cōfor
 tatio. Nā licet multi sciāt bona que
 opari tenēt 7 mala a qb⁹ sibi cauere
 debēt. tñ qñq nec bōa faciūt nec ma
 la fugiūt deuidi qdā tepiditate vel
 poti⁹ sensualitate. 7 delectatiōe hoz
 tpaliū. Alii etiā quis sciāt penas in
 ferni fore timēdas. desiderādūq^o celū
 pieq^o rpi passionē desendā. tñ cor
 habēt inspidū sine timore sine deside
 rio. 7 sine vlla pietate. Cum vō tales
 audiūt vbu dei frequēt confortant ad
 deponēdā oēm tepiditatem. ad am
 plectēdas v^rutes. ad surgēdū a pec
 catis. ad cōpatiēdū xpo passio. ad timē
 doz gehēne cruciat⁹ 7 ad deside

rādū regnū dei. Quia vt Hiero. ait
 ad Paulinū. Dabz nescio qd latētis
 energie viue vocis act⁹. 7 in aures di
 scipuli 7 doctoris ore trāsmissa forti
 sonat. Cū 7 Deschines cū Rhodi eru
 laret 7 legēt illa. Demosthenis oro
 quā aduersus eū habuerat miratib⁹
 cūctis atq^o laudantib⁹ suspirans ait.
 Quid si audissetis ipsam bestiaz sua
 vba resonāre! hec ille. Quarta at sit
 vis i vbo dei p^rdicato. appet vndiq^o
 ex mirādis exēplis. tā aploz q^o alioz
 Petrus nāq^o p^r susceptū. s. i. vna p^rdi
 catioē tria milia aiaz ouertit ad x^o
 Ad. 2. c. Quid fecit Paulus vas ele
 ctionis! qd relig oēs apli 7 discipuli
 xpi. Et dieb⁹ nostris vñ qñ renoua
 ta videt religio xpi sustētata ecclia 7
 peccō: es ad p^riam aiat: nisi ex audi
 tu p^rdicantiū. **D** vbu dei bndictūz. o
 vbu saluterū. o p^rdicatō secūdisima
 o instrumētuz salubre. quo cōmoueri
 possūt mētes dure ad agēdū p^riam
 7 corda oīuz ad v^rutes sedādas.
Tertia utilitas audiētū vbu dei d^r
 fortificatio. fortificat enī eos q boni
 sunt. vt in meli⁹ p^rficiāt 7 p^rseuerent.
 ita q^o ex vbo dei quasi cōseruāt 7 nu
 triunt. sic plātula q^o vt viriditate f.
 uet irrigat ags. **I**ō Xps ait. Mat. 4.
 Nō i solo pane viuit hō: s i oi vbo
 qd p^rcedit de ore dei. **4^a** utilitas
 d^r delectatio. Delectat enī vbu dei
 7 recreat spūalit audietes. nā oīs aia
 bōa letāt audit maglia sumi ipatorū
 celoz. 7 qūq^o aliq^o diligit d^r ipo libēt
 loq^o. 7 libēt audit bñ de illo loquē
 tel. Sic q^o deū amat 7 ex xpo sūt vba
 eius audiūt. vt d^r. Joh. 8. c. Et Ma
 ria magdalene quem dilexit multum

Luc. 7. Saturari non poterat audi
 endo vba melliflua xpi Iesu Luc. 10.
Quinta utilitas dicit⁹ exēplatio.
 Prebēt nāq^o audientes vbu dei exē
 plū bonū primis suis. nā sepe cōtin
 git. ut hi q infime sūt cōditōis vidē
 tes viros graues. vtputa religiosos
 viros doctos. nobiles. 7 honestos ci
 ues ad p^rdicatiōē cōfluere animēf
 7 ipsi ad eā audiēdā diligēt. Ergo
 vt sine huic sermoni facia cū tā grā
 dia tamq^o mirifica sint priuilegia vbi
 diuini oēs aduoco. cūctos inuito. sin
 gulosq^o clamo. Uēiter audite vt au
 diendo vbu dei acqrere possitis eius
 gratiam. 7 deinde puenire ad btām
 gloriā. in qua xps benedictus viuit
 7 regnat in secula seculozum. Amen.
Sexta secūda p^r d^r vnicā i seragesima
 de vbo dei 7 ei⁹ auditōe. **S**er. 9.
 R corde bono 7 optimo au
 dientes vbu retinēt 7 fructū
 afferūt in paciētia. **V**erba
 sūt xpi Iesu saluatoris originaliter.
 Luc. 8. c. Quāuis multa dicta sint in
 impiori sermone de p^rdicato vbo dei
 restāt tñ adhuc de eius auditōe aliq^o
 differēda. Opus enī ē cōfutare illos
 qui vel audire respuunt. ul negligent
 audiūt. aut audientes nō custodiunt
 vbu. Et reuera satif supq^o necessaria
 est hec cōsābulatio vt inducāt hoies
 ad audiēdū vbu diuini euz affectu. 7
 vtilitate salutis sue. Nā nō desūt di
 aboli tēptamēta: ad remouēdas mē
 tes ab auditu spūalis doctrine. cum
 ipsa sit qñ sagitta vulnerāf astutiam
 eius. Idcirco de ei⁹ auditōne vbi dei
 dicere volētes. notabim⁹ in hoc ser
 mone p^ricipalit⁹ tria mysteria decla

randa.
Primū dicit⁹ inductio.
Secundū modificatio.
Tertium obligatio.
Qualit⁹ oēs inducūt ad audiēdū
 vbu dei a scriptura a nā 7 ab exe. npl⁹
 Primū mysteriū. **C**aplin. i.
 declarādū de auditōne vbi
 dei dicit⁹ inductio. Ad illud
 etēni audiēdū inducimur p^r tria.
P p^r p^r nām. 2^a p^r scripturā. 3^a
 p^r p^r exempla. **P** inducimur vt li
 benter audiamus vbu dei ab ipa nā
 Nā vt Seneca ad Lucil. ait. Docibi
 les nā nos edidit. Et s^m. Ciceronez
 in sua Rhetorica. Is docilis est: qui
 vult attēte audire. Et ut idē Cicero
 in qō. tuscul. ait. Inest mētib⁹ nostris
 insatiabilis quedā cupiditas veri vi
 dendū. **D** vbi in. i. de offi. confirmat. v.
 Oēs trahimur 7 ducimur ad cogni
 tionis 7 scie cupiditatez. in q^o excellē
 pulchrū putam⁹. Et hoc ipsū. Ari. ex
 plicauit in. i. metha. inquit. Oēs ho
 mines natura scire desiderāt. Et in. 3.
 ethi. 7 in. 1. pte. pbleumatū asserens
 Addiscē quidem facile 7 delectabile
 natura oib⁹ ē. Cum g^o qñ incredibilis
 sit numer⁹ igno:atiū viā dñi. 7 p^r dica
 tores illā doceāt: natura ipsa mouē
 debet oīuz aios ad illos audiēdū
 Nec valet quō:ūdā de se supba p^rū
 ptio: q se credunt oīa scire: qñ ut ait
 sapiēs. p^r. i. Audiēs sapiens sapien
 tior erit. Quinimmo nullus est adeo
 peritus qui peritio: fieri non possit.
 Dinc Lactan. de ira dei. de Socrate
 ait. Socrates cū esset oīuz phoz do
 ctissim⁹. ut ceteroz argueret insciam
 qui se aliquid tenē arbitrabāt ait se

229
Indm
p. e.

nihil scire, nisi vñ ga nihil sciret. Et Mercurius thermegitus pbs maxime dicebat. Maxima ps eoz q scim? est minima pf eoz que ignoram? Ideo notanda valde sūt Dero. vba qui ad Palmachiū 7 Oceanum ita scribit. Dū esse iuuenis. nimio ferueba amō re discendi. nec iuxta quorūda psumptionē ipse me docui. Apollinare au diui Antiochie frequenter 7 colui. Jam canis spgebat caput: 7 magistra potius q̄ discipulū docebat. Perrexi tñ Alexandriā audiui. Didimū i multis ei gratias ago. q̄ qd̄ nesciui didi ti. qd̄ sciebā illo docete non perdidi. Putabāt me hoies sine fecisse discendi. Vni rursus Hierosolimā 7 Bethleē. quo laborē q̄ p̄cio. Paraniā nocturnā habui p̄ceptoz. 7 timebat n. iudeos. 7 alterum mihi exhibebat Nichodemū. hec ille. Si itaq̄ tant? docto: luce scie p̄ditus audire vt ad disceret nō erubescere q̄ p̄sumptio illa est eoz q̄ vel ignorātes vel paru; docti sūt dicētū se p̄dicationem non velle audire: q̄ illa nō egent. Prop̄ tales utiq̄ Seneca li. de trāglitate ai ait. Puto multos ad sapiētā venire potuisse. si nō putassent se puenisse. ¶ Inducimur ut p̄mpte audiamus verbum dei ab ipsa scriptura. Concordāt ḡppe voces oīuz scripturarū nedū vīnaz. verū etiā 7 moraliū p̄hoz. q̄ vnusq̄q̄ sollicit? eē v; ad discendū. Dñ Ar. p̄. ethi. ait. Qui neq̄ ipse intelligit. neq̄ aliu; audiens in aīo ponit. hic inutilis natus ē. Et Macrobi? li. 2. saturnalia. Sine doctrina vita est q̄si mortis imago. Et Kalli? li. 2. q̄. tūl. Et q̄er̄ quis ferti

lia. sine cultura fructuosus eē nō pōt sic sine doctrina anim? Et idē lū. de oratore. Nō ignoro ea que bona sūt meliora fieri posse doctrina. Et iuris cōsultus. ff. de fidei cōmissariis libertatibus. Apud iulianū. ingt. Cupiditas discendi ē optima rō viuēdi. Dñ Julian? dixisse fert. Et si alterū pedē in sepulchro habere adhuc dilce qd̄ velle. Vinc est qd̄ etiā sapiēs Eccl. 6. ait. Si inclinaueris aurē tuā accipies doctrina: 7 si dilexeris audire sapiēs eris. Et ideo. p̄. 12. Qui diligit disciplinā diligit sciām. Et p̄. 17. Qui euitat discē incidit i mala. Et p̄. 19. Suscipe disciplinā vt sis sapiēs i nouissimis tuis. Et. 22. ibidem. Inclina aurē tuā 7 audi vba sapiētū. Sūt 7 alie h̄mōi scripturarū voces q̄i innumerabiles: hortātēs hoies ut p̄mpto aīo audire velint verba docto: 7 sapiētū. vt 7 ipsi p̄ exercitiū disciplinē docti euadē possunt. ¶ Inducimur ad audiendum eos q̄ docēt bñ b̄tēq̄ viuē ab exēplis. Scribit enī Ual. maxim? Ru. de studio 7 industria. quod etiā refert Cull. li. de senectute. Sōlū p̄bus significauit v̄sib? se q̄tidie senescētē aliqd̄ discē. Supmo vo die vite assistentib? amicis. qd̄q̄ in se offerētib? satis iā p̄sū caput erexit irogatusq̄. Quapropt̄ id fecisset r̄dit vt cū istud q̄q̄d ē d̄ q̄ disputati p̄cepto moriar. At 7 Dero. ad. Paulinū inducit multozū p̄hoz exēpla q̄ auditate discēdi. nullū timuerāt laborē. Legim? ingt in veterib? historiis. quosdā lustrasse puicias nouos adiuise. pplos maria tranhsse. vt eos q̄s ex lib: nō uouerāt corā q̄s viderent

Sic Pythagoras mēphiticos vates sic Plato egyptū. Et Architā taren tinū eā orā italie que quōdā magna grecia dicebat laboriosissime pagrauit. ut qui Athenis magister erat: 7 potius cuiusq̄ doctrinas Achademie gymmasia psonabāt fieret pegrinus atq̄ discipulus. malēs aliena verētū de discē. q̄ sua imprudēter ingerere Deniq̄ cū lrās q̄si toto fugiētē orbe psequit capt? a pirratis. venūdatus tyrano crudelissimo paruit captiuus vincitus 7 seruus. Tū q̄ p̄bus maior enēte se fuit. Ad Titum liuiū lacteo eloquētie fonte manātem ex vltimis hispanie galliazq̄ finib? quosdā venisse nobiles legim?: 7 quos ad sui cōtemplatiōē. Roma nō traxerit. vni? hois fama p̄durit. Dabuī illa etas inauditū oib? seculis celebrādūq̄ miraculū: vt vrbes tantā ingressi alud extra vrben querētē Appollonius ille magus vt vulgus loq̄t siue p̄bus vt Pythagorici tradūt intrauit psas p̄transiuit caucasum albanos scytras massagetas opulētissima idie regna penetrauit. 7 ad extremum latissimo physō amne trāmissō puenit ad brachmanas vt Dyarchan in throno se dentē aureo: 7 de tantali potantem inter paucos discipulos. de nā. d̄ moribus. de cursu diē 7 syderū audire docētē. Vñ p̄ belamitas babylo-nios: chaldeos: medos: assirios: parthos: syros: senices: arabes. palestinos reuersus alexandriā prexit ethiopia: vt gymnosophistas. 7 famosissimā solis mensam videret in sabulo. Inuenit vir ille vbiq̄ qd̄ discēt. 7 sp̄ficiens. sp̄ se melior fieret. Scripsit

sup hoc plenissime octo voluminib? Philostratus. hec ille. Et idē Dero ad Repotianū emēdās sapie studiū ait de Demosthene. Sapiens vir ille grecie Demosthenes cū expletis cētū septē anis. se mori cernēt dixisse fert se dolē q̄ tūc egredēt e vita cū sape cepisset. Dis igit exēplis vānari pōt temeritas illoz q̄ se existimāt oīa sci re. oīa sape. oīa deniq̄ itelligē. Quo fit ut p̄dicatores doctos nō solū audire recusent. verū etiā 7 quipēdant sepe 7 aspenti. Ex vidi tñ clarissime costat. nil vniciq̄ tñ vucire posse q̄tū audire disciplinā 7 eruditionē. Nā ex eius auditu fructū nō medio cre fuscipiāt viri 7 mulieres. senes 7 puuli. boni 7 mali. docti pariter 7 in docti.

¶ Vbi dei ē audiēdū cū sollicitudine deuotiōē 7 hūilitate. Cap. 2.

Scūdū mysteriū cōteplādū v̄i modificatio in q̄ apire licz q̄līē v̄bū dei sit ab oib? audiēdū vt i oib? feruet ordo debet 7 mēsurā. Et ad hoc intelligēdū dico q̄ v̄bū debet audiri tripl̄. 1. Sollicitē. 2. deuote. 3. humilit. ¶ Vbi dei ē audiēdū sollicitē. vt q̄ fructū ei? habere cupit. conef a p̄ncipio intesse sermōi. nā sūt nōnulli q̄ ad p̄dicatiōē fluūt. s̄ tñ ob pigriciā 7 somnolētā raro integrā illā audiūt. Aliū v̄o auaricia vidi. dieb? serialib? molūt p̄dicatiōē audire. timētēs amittē t̄p̄ 7 lūē Quibus ego dico q̄ nō bene faciūt q̄m si audiret gn̄quaginta p̄dicatiōē nō expenderēt in illis audiendis triū diē 7 spaciū. Et tamē mai? eēt lucrū aīe: quod inde vucire posset q̄ lucz

de. 3. b. andr. dimm

oīuz t'paliū bonoz. Sed si aliqs tāta
 necessitate cōstringeret q' nisi laborā-
 do victū acquirere nō posset. tūc illum
 ad audiendū verbū dei nō cōpelleret
 qm̄ vt ait Aris. topicozū. **Dei** est
 p'phari q' dicitur. s' nō indigēti ne-
 cessariū. **2°** est audiendū v'bu' dei
 deuote. Et hoc dico aut pp' eos q' i
 p'dicatione dormiūt aut pp' illos q'
 inter se cōfabulāt. aut pp' alios qui
 cōfabulādo cū suo strepitu 7 irreue-
 rentia p'dicatorē 7 ipsū audietes tur-
 bant. aut pp'ter lasciuos 7 vanos iu-
 uenes. leuēq' mulierculas. qui dū p-
 dicat' mutuo se feruocādo. cocupiscē-
 do. ridendoq' cōspiciūt. In q' nulla
 est cōpactio. nulla fides. nulla religio
 Et p' his oib' facit illud d'cm Aug.
 i. q. i. c. Interrogo sic. d. Nos fratres
 vel sorores dicite mihi. quid pl' eē vi-
 det vobis corpus xpi aut v'bu' xpi?
 Si verū vult' r'ndē hoc dicē debet.
 q' non sit min' v'bu' dei. q' corp' xpi.
 Et iō q'ta sollicitudine obseruamus
 qm̄ nobis corpus xpi ministrat. ne ex
 ipso de manib' nostris aliqd i'fram
 cadat. tanta sollicitudine obseruem'
 ne verbū d'ni qd nobis erogaf: dum
 aliud cogitam'. aut loq'mur de cōde
 puro debeat. q' nō minus reus erit q'
 v'bu' dei negligēter audierit. q' ille q'
 corp' xpi sua negligētia in fraz cadē
 pmiserit. hec ille. Archi. v'o sup h. c.
 d. q' cōpatio corpis xpi 7 v'bi p'dica-
 ti nō sit resp'ū dignitatis 7 excellen-
 tie. s' respectu efficacie qm̄ nō minore
 efficacia cōsequ' q' cū deuotione audit
 v'bu' dei. q' q' cū reuerētia suscipit cor-
 pus xpi. Unde glo. sup dco v'bo. d.
 Verbū id est p'dicatio q' plures cō

debes an
 i q' m' d'ca
 ty non
 emp' n
 11/17

uertit: 7 pl' facit cōpūgi hōlez ita vt
 oīa p'ca p' ea tollant. **3°** p' corp' xpi
 tollunt tūc venalia. vt de ofe. d. i. z.
 .c. Iteraf. **4°** est audiendū v'bu' dei
 humilit'. Constit' aut humilitas i au-
 ditore vt bñ imp'etret. 7 i bonā p'tē
 suscipiat ea q' p'dicāf. **5°** nā rep'unt
 etiā qdē plurimi q' vellēt oīa fm ap-
 petitū suū dici. nec cogitāt q' i p'dica-
 tione satisfaciendū est tot varietati-
 bus p'sonaz. Alii aut si n' sentiūt euā-
 gelū textū de v'bo ad v'bu' explicari.
 statim detrahūt murmurāt arguunt. o
 xpm̄ misisse ap'los ad p'dicandū euā-
 gelū. Et tū q'gd reducūt ad dei 7 p-
 ximi caritatē. q'gd inducit hōies ad
 deū colēdū timēdū 7 diligēdū. q'gd
 deniq' ipsos a vitūis retrahit 7 ad v-
 tutes hōital' recte euāgelium d'f. **6°**
 Diero. i. eplā ad Gal. scribit illd qd
 ponit. i. q. i. c. **7°** Darchion. Darchion
 7 Basilides 7 cetera hereticoz sede
 nō habēt dei euāgelū: q' nō h'nt spi-
 ritū sc'm sine quo humanā sit euange-
 liū qd docet. nec putem' in v'bis scri-
 pturaz eē euāgelū: s' in sensu: non in
 sup'ficie. s' in medulla. nō in sermonuz
 foliis: s' in radice rōnis. hec ibi. nō n' h'
 insup' egre ferūt si qnq' vitia reprehē-
 dant: eo q' 7 ipsi vitiosi sūt. nec v' suis
 vitūis corrigi patiūt. **8°** qd' est illa
 Diero. Inia ad. **9°** Repotianū. Reminē
 spālīf me' fmo pulsauit. **10°** Hūilis de
 vitūis disputatio ē. Qui mihi prius.
 Itaq' irasci voluerit ipse de se q' tal'
 sit cōstet. hec ille. **11°** Cōcludo igit' di-
 cendo oib' illud Jac. i. In mansuetu-
 dine suscipite insitū v'bu' qd saluare
 pōt animas vestras.
12° Obligant hōies p' loco 7 tpe

Et bonū g'ne
 re audien
 de n' b' n' g'
 d' m' n' ut
 m' s' s' m' g'
 ad q' mag'
 tenentur

audire v'bu' dei: 7 memoriter retinē
 ac opere implere. **13°** **Capitulum 3°**
Omnī mysteriū declarandū
 dicit obligatio. Obligatur
 sigdē hōies circa auditiōnē
 verbi dei maxime ad tria. **1°** ad illd
 audiendū. **2°** ad retinēdū. **3°** ad fa-
 ciendū. **1°** Obligat hōies ad verbū
 dei audiendū. **1°** q' accipi pōt: tum q'
 vnusq'sq' suā salutē desiderare debz
 quā asseq' pōt v'bo dei mediāte. tum
 q' ad hoc inducit scriptura vt sup'
 v'isū est. Sed queri pōt. cur nō prece-
 pit ecclia audiri d'ni v'bu' ita exp'ise
 sicut 7 missas. cum tāte vtilitatis sit'
 audire p'dicatiōes. Et dicim' q' hoc
 fit p'pter tria. **1°** p' obligationem
 curatoz. **2°** p' paucitatē p'dicato-
 rū. **3°** p' incommoditatē populoz.
1° Prima rō ē p' obligationē cu-
 ratoz. Nā q' curā aīaz habet: tenet
 suo populo p'dicare. sicut patz in. c.
 sup'ius allegato in sermone p'cedenti
 iter cetera de officio iudicis ordi. **Et**
2° dicitur. **Ecce. Et. i. q. i. c. Adūcim'. c.**
Ecce. Si g' plati obligat suo populo
p'dicare g' populi p' loco 7 tpe p'dica-
tiones debēt audire. Vñ de colē. d. i.
.c. Sacerdote d'f. Sacerdote xbum
in ecclia faciente: si qs egressus fuerit
de auditorio excoicet. Et in. c. oēs fi-
deles. d'f. Oēs fideles q' conuēiūt i so-
lennitatib' sacris ad eccliaz 7 scriptu-
ras ap'loz 7 euāgelū audiāt. 2° nō
 obligauit ecclia ad audiendū v'bu' dei
 determinate sicut ad audiendū missas
 p'pter paucitatē 7 raritatē p'dicato-
 rū: q' rari sūt q' p'dicēt. 7 multi sūt q'
 celebrāt missas. **3°** Tertia rō ē p'pter in-
 cōmoditatē populoz. Nā multi sūt

ruralē: 7 i mōtib' habitātes. 7 i aliis
 qbus difficile esset sic audire p'dicati-
 ones sicut 7 missas. **Nō** tū excusant
 hī' p' loco 7 tpe addicē p' aliqua vi-
 am que sūt f' statū suū eis necessaria
 ad salutē. **2°** Obligat hōies ad v-
 bu' dei retinēdū. **Debz** nāq' vnusq'sq'
 facere qd in se ē: vt 7 si nō oīuz q' p'ce-
 dicant. salte aliq' memoriter teneat.
 Ad qd multū p'desse pōt domestica
 cōfabulatio 7 coicatio cū vxore filiis
 aut amicis de his q' p'dicata sunt.
3° Obligant hōies ad v'bu' dei faciēdū
 Nā vt d'f. Luc. xi. c. Beati g' audiūt
 v'bu' dei 7 custodiūt illud. **Et Mat.**
7. Xps intulit. **Ois** qui audit verba
 mea 7 facit ea. assimilaf viro sapiēti
 qui edificauit domū suā supra petrā
 Et descēdit pluuia 7 venerūt flumia
 7 flauerūt venti: 7 irruerūt in domū
 illā 7 nō cecidit. **Sūdata** enī erat sup
 firmā petrā. **Et oīs** q' audit v'ba mea
 7 nō facit ea: simīl' est viro stulto qui
 edificat domū suā supra arenam. **Et**
 descēdit pluuia 7 venerūt flumia: 7
 flauerūt venti: 7 impegerūt in domū
 illā: 7 cecidit 7 fuit ruina ei' magna
 Dinc etiā 7 **Jacobus** p. c. ait. **Et** tōte
 factores v'bi 7 nō auditores tantum
 fallētes vosmetipsos: q' si qs auditor
 est verbi 7 nō factor: hic cōpabit vi-
 ro cōsiderati vultū natiuitatis sue in
 speculo. **Cōsiderauit** enī se 7 abūt. 7
 statim oblitus ē qualis fuerit: **Ergo**
 seruent oīa q' tacta sūt de auditiōne
 v'bi dei. vt sit semē cadēs i bonā frā
 nō sec' viā. nō supra petrā. nec inter
 spinas. afferēs fructum put saluator
 benignus in lectiōne euāgelica expli-
 cauit. quam 7 p'posuit p' similitudinem

loquens, indeq; illa exposuit: sicut patet in textu sapientis concludens: q; bono corde deuotusq; mente dei verbum audiuit. fructu in presenti suscipiunt gratia, et in futuro penam glorie in qua christus saluator omnium sedet ad dexteram patris cum quo vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

Tertio tertia post omnia in sexagesima. De severitate divine iusticie: que movet de peccatores ad penam. Sermo: 7.

Eddet unicuique secundum merita sua. Domini nostri Jesu christi verba sunt ista originaliter. Mat. 16. c.

Letantur plurimi in malis suis neque de illis penam agere villo pacto proponunt quam non arbitratur deus peccatorum suorum ultor. Quoniam falso sibi blandiunt: et persuadent: nulla per hanc vitam obstinatis peccatoribus pena a iusto iudice fore parata. Quo fit ut in die deterioribus fiant: et ad vitia quibus sine timore laborant. Quapropter in penam timore aliquo de divine iusticie severitate dicere statui. ut per eam tremenda consideratione dura peccatorum corda molestant. quibus ostendemus quod sevensi se non cohererit punietur a deo quam ipse ut verba proposita dicunt reddet unicuique secundum opera sua. bonis. scilicet gaudia paradisi. et malis gehene cruciatum. In quibus verbis de divine iusticie severitate tria mysteria sunt consideranda.

Primum dicitur punio.

Secundum restrictio.

Tertium permissio.

Qualiter deus punit malos per hanc vitam si se non cohererint. protra eos quod dicitur non esse aliud malum neque bonum quam illud quod expiatur in penam. Capitulum.

Primum mysterium considerandum per severitate divine iusticie de

punitio. In quo declaranda est falsa et erronea sententia et opinio eorum qui dicunt. non expedire peccatoribus ad penam reverti: quia per hanc vitam nullum amplius sentiet malum. Contra tales ergo theologum sacri sic potestissime arguunt. Ubique est summa iusticia ibi debet esse iusta meritoque retributio. Sed cum non puniat malos in hac vita. ergo punit illos per hanc vitam. Maior propositio dicitur ex dictis Tullii in epistola de casu republice. Iusticia est constantis et perpetua voluntas ius suum unicuique tribuere. et hoc est definitio iusticie que habet. scilicet de iusticia et iuri. Iusticia. Et instituta de iusticia et iuri. Iusticia. Probare etiam debemus tria que continentur in ratione precepta. Iusticie divine veritate. Et malorum in hac vita impunitate. Et contra ipsos rigidam asperitatem. Probare debemus divine iusticie veritate. Et ad hoc sunt scripturae sacre copiosissima testimonia. Unde David in psalmo 100. ait. Iustus dominus et iusticia dilexit equitatem vidit vultus eius. Et psal. 18. Iusticie domini. Et psal. 30. In iusticia tua libera me. Et psal. 39. Annuncia mihi iusticia tua in ecclesia magna. Et psal. 70. Memorabor iusticie tue soli. Et psal. 84. Iusticia ante eum ambulabit. Et psal. 47. Iusticia domini plena est terra. Et psal. 88. Iusticia et iudicium. Et psal. 110. Iusticia eius manet in seculum seculi. Et Isaie. 56. dicit dominus. Iusticia mea non deficiet. Et Isaie. 59. Induetur est iustus ut lorica. Et Baruch. 5. Dominus deo nostro iusticia. Et Hieremie. 12. Iustus quidem tu es domine. Et i. Thimo. 2. In reliquo reposita est mihi cozona iusticie quam reddet mihi dominus in illa die iustus iudex. Et ad aliquos potest arguere

in similitudine de iusticia:

quod in deo nulla sit iusticia. per quod secundum non per bonum. scilicet ethicoz. c. 2. Unde ad servum non est iusticia: quod iusticia in quadam equalitate ad alterum consistit. Sed deus est omnium omnium. ergo in ipso non est iusticia. Et arguitur: quod iusticia respicit debitum. deus autem nulli debitor est. ergo in ipso non est iusticia. Dicitur quoque. solum. Ric. de media villa. 46. dicitur. dicitur. iusticia potest accipi: per rectitudine voluntatis qua vult aliquid reddere unicuique in distributione deo vel commutatio quod ei debet. et secundum hoc duplex est iusticia. scilicet distributiva qua aliquis vult omnibus qui sunt de coitate distribuere bona cois secundum debitam proportionem equalitatem. Et commutativa qua aliquis in commutatio vult servare debitam equalitatem secundum equitatem. Commutativa iusticia proprie loquendo in deo non est: quia nulli est debitor: ex legis necessitate: et de bono retribuit ultra meritum: et de malo citra demeritum. Iusticia vero distributiva in deo est. Quibus enim distribuit bona sua secundum debitam proportionem equalitatem. Ad primum ergo argumentum dicendum. quod licet dominus ad servum non sit iusticia commutativa secundum plenam rationem eiusdem: quia inter dominum et servum non est equalitas eo quod omnia que sunt servum sunt domini. tamen dominus ad servum potest esse iusticia distributiva que non requirit equalitatem equitatis. sed proportionem litatis que est equalitas duarum proportionum que consistit in hoc quod servus proportionaliter retribuit secundum merita sua. Ad secundum dicitur quod etiam de nulli creatura sit debitor: ex recepto tamen debitor est ex permissio: Nulli enim est debitor nisi cui vult. Si autem querat quare vult: non respondebo nisi: quia vult: quia voluntas

sua est prima causa. Deo Ric. Ergo quis deus nihil patitur ex peccatis commissis nihilque eius infinite bonitati adaugeatur ex bonis commissis: tamen malos punire: bonos punire ex iusticia distributiva debet: quam sic ipse permittit. Dicit enim per prophetam psal. 36. Qui malignas extermiabant. Et Apoc. 20. Ecce venio cito et merces mea mecum est dare unicuique secundum opera sua. propter hoc dicit sapiens psal. 5. Iniquitates tue capient impius: et funibus peccatorum suorum circumstringet. et per. 11. Simplicitas iustorum diriget eos. et subplantatio peccatorum vastabit illos. Et psal. 13. c. Peccatores persequetur malus: et iustis retribuetur bona. Et psal. 14. Dominus impius: unde debet: tabernacula iustorum germinabunt. Et Job. 34. Opus hominis reddet illi deus: et iuxta vias singulorum revertetur. Et Paulus Gal. 6. ait. Que enim semiauerit homo: hec et metet. Et i. cor. 3. Unusquisque propter mercedem accipiet secundum suum laborem. Et Ep. 6. Unusquisque quodcumque fecerit bonum habet percipiet. Que auctoritates et scripturae dicta iusticia distributiva summi dei narrat. Probare debemus peccatorum impunitatem. scilicet in hac vita non omnes peccatores de suis malis puniuntur. et ad hoc est auctoritas. Job. 12. d. Abundat tabernacula perdonum. Et Hierem. 17. q sic deus alloquitur. Quare via impiorum prospere habet omnibus que paritatem et inique agunt: dilatasti eos et radicem miserunt proficiunt et faciunt fructum. Et Abacuch idem. d. i. c. Quare deus respicit super iniquos agites et facies devotate impio iustior se. Et ne multa dicamus. expiata omnium rerum magna docet qualem multi in via sua mala prosperant.

in deum bonum

Tertio pbare debem⁹ extra illos sic p̄sperantes p̄paratū esse p̄ hanc vitam rigidā seueritatē penāq; hō: ibi lē dānationis eterne. 7 ad hoc p̄positū sic. d. Aug. 20. li. de ciui. dei. c. 2. Nūc autē 7 mala ferre equo aio dīsci mus que patiā 7 boni. 7 bona non magnū p̄dere que adipiscū 7 mali. **A**d p̄ hoc etiā in his reb⁹ in qb⁹ non apparet vna iusticia salutarī ē diuina vōdria. Rescūm enī quo iudicio dei bon⁹ ille sit paup. mal⁹ iste sit v̄nes. Ille gaudeat que pro suis pditis moribus cruciari debuisse merito: v̄ arbitramur. cōtristat ille quem vita laudabilis gaudere debuisse persuadet. exeat de iudicio nō solū inultus verum etiam damnatus innocēs aut iniquitate iudicis p̄fusus: aut falsis obrutus testimoniis. e contrario scelest⁹ aduersari⁹ eius nō solū ipunit⁹: verū etiā vindicatus insultet. Impi⁹ optile valeat. pi⁹ languore tabescat. Lator cinē 7 sanissimi iuuenes: 7 q nec v̄bo queq; ledē potuerūt diuersa morborū atrocitate affligā infantes. Ut i reb⁹ humanis imatura morte rapiatur. 7 q videt nō nasci debuisse diuissime insup viuat. Men⁹ criminibus sblimef honorib⁹. 7 hoīem sine q̄rela tenebre ignobilitatis abscondāt 7 hi⁹ que q̄s colligit q̄s enumerat. Que si haberēt in ipsa velut in obscuritate stantia: vt in hac vita in q̄ hō sic facer psal. eloq; Vanitati s̄tis fact⁹ est 7 dies eius velut vmbra p̄tereūt nō nisi mali adipiscerētur trāitoria ista bona atq; frena: nec nisi hōi talia paterent mala posset hoc referri ad iudiciū iustū dei: siue etiā benignū vt q

nō erāt affecturi bona etna q̄ faciēte beatos t̄palib⁹ deciperēt: vel p̄ malicia sua vel p̄ dei mīa cōsolarēt bonis. 7 q nō erāt passuri eterna tormēta t̄palib⁹: v̄ p̄ suis q̄buscūq; v̄ q̄tū liscūq; peccatis affligerent: vel p̄pter implendas v̄tutes exererent malis. hec ille. Et idē in p̄. de ci. dei. c. 7. ait. **P**lacuit q̄ppe dīne puidētie p̄pare 7 postēz bona iustis q̄bus nō fruuntur iusti: 7 mala impiis: qb⁹ nō ex crucia bunt boni. **I**sta x̄o t̄palia bona 7 mala v̄triscūq; voluit esse cōia: vt nec bona cupid⁹ appetat q̄ mali quosq; habē cernūt: nec mala turpi⁹ euitent quib⁹ 7 boni plerūq; afficiunt. **I**nfest autē plurimū q̄lis sit v̄sus vel eaz rez que p̄spe: vel eaz que v̄tū aduerse. **N**ā bon⁹ t̄palib⁹ nec bonis extollit: nec malis frangit. **N**al⁹ aut h⁹ cemōi infelicitate puniunt: q̄ felicitate eorum p̄itur. **O**stendit t̄n de⁹ sepe etiā i his v̄tribaendis euidētī opationē suā. **N**ā si nūc oē p̄cēm māifesta p̄leteret pena nihil vltimo iudicio resuari p̄taret. **R**ursus si nullū p̄cēm nūc puniret aperte eius diuinitas nulla ēē v̄uina puidētia credēt. **S**imiliē i reb⁹ q̄dis si nō eas deus q̄busdā petē: q̄bus euidētissima largitate cōcedēt nō ad eū ista p̄tinere dicerem⁹. **I**teq; si oib⁹ ea petētib⁹ daret nō nisi p̄p̄talia p̄mia seruiēdū illi ēē arbitrarēt: nec pios nos faceret talis seruitus. sed poti⁹ cupidos 7 auaros. hec ille. **N**ō letent q̄ p̄cōres 7 inimici dei quibus blādus est mūd⁹: si sp̄era viderint sibi cūcta succedē: q̄ nō ē ab breuiata man⁹ v̄ni q̄ p̄cā q̄ nūc ipunita relinquit strict⁹ puniēdi resuat

post hanc vitā. **O** p̄fidi peccatores ad vos clamo vobiscūq; dico. nolite cōfidere i iniquitate. nolite inebriari dulcedine bonoz h⁹ mūdi: q̄ oīa t̄palia cito deficient: 7 illoz gaudiū q̄d i p̄fanti gustatis vobis cōuertet in luctum: **N**ō trūstent insup hi q̄ deo seruiūt: si i p̄nti aliq̄d patriā laboriosū q̄ p̄ labore calamitates 7 erūnas s̄b seq̄t q̄s: 7 par oīuzq; bonoz assuetia in rep̄missa felici ac beata vita **P** p̄ vno solo p̄cō mortali iust⁹ deus dānat etnaliter aīam: nec suffic penitētia de oib⁹ aliis si vnum soluz retinet.

Capitulum 22. **E**tūdū mysteriū declarādū de seueritate dīne iusticie v̄ restrictio in quo disputādū est extra nonnullos qui multa p̄cā relinquentes aliq̄d t̄n sibi in q̄ delectant referuat cōfidentes p̄ talē p̄niaz posse saluari. **Q**uerit q̄ v̄trū tā restricta tanq; arcta sit dei iusticia vt p̄p̄t v̄nū solū p̄cēm mortale dānare velit tā q̄ de oib⁹ aliis p̄niaz egerit illo solo reseruato punies illū 7 p̄ illo 7 p̄ oib⁹ aliis. 7 rīdeo q̄ sic ita q̄ si v̄nū mille p̄cā mortalia cōmississet: 7 pro illis oib⁹ tadē vno dātarat excepto longam fecisset p̄niam moreret q̄ euz illo p̄cō mortali dānat⁹ v̄tūq; h̄ret: 7 puniret p̄ illo ac p̄ aliis de qb⁹ p̄niaz egerat illo vno stante. **P**robat autē hoc q̄d dicitur tripl̄ p̄ auctoritate 7 rōne 7 exemplis. **P** auctoritate: vnde sapiens eccl. 19. ait. Qui in vno peccauit multa bona p̄det. **E**t Jac. 2. habet illud q̄d ponit d̄ regiu. c. desolat. Qui tota legē seruauit offēdat aut in vno fact⁹ est oīuz re

Notandum
fortissimè

Et de pe. di. 3. c. p̄niam agere. p̄p̄. e. si aplūs Greg⁹ ait. Quid enī p̄dest si p̄cā luxurie q̄s defleat: 7 t̄n adhuc auaricie estib⁹ anhelat. **E**t Aug⁹ i li. de penitētia ingt: illud q̄d ponit de pe. di. 3. c. sunt plures. **S**ūt plures q̄s penitet peccasse: s̄ nō oīo reseruātes sibi q̄da in qb⁹ delectēt nō ai aduertentes d̄m mutū simul 7 surdū a de mōio liberasse p̄ hoc docēt nos nūq; v̄nū d̄ oib⁹ posse sanari. **S**i enī vellet p̄cā ex p̄te reseruari habētē septem demonia p̄ficē poterat sex expulsi. **E**xpulsit autē septē vt oīa crimia siml̄ eiciēda doceret. **L**egioez aut ab alio eiciens neminē religt de oib⁹ q̄ liberatū possiderēt oīdes q̄ si etiā p̄cā sint mille oportere de oib⁹ penitē. **P**bat rōne q̄ de⁹ nec penitētia ac cepta: illoz q̄ sibi aliq̄d p̄cēm referuant: nec si eos dānat illoz penā remittit. **E**t est p̄ma ratio domini **D**ona. 7 Ricardi de media villa ni 4. di. 15. Quia oē p̄cēm mortale contrariā ḡe gratū faciēti: sine q̄ p̄cā remitti nō possūt. 7 q̄ in p̄ia nō pōt esse simul p̄ctū 7 grā p̄dicit a vno peccato mortali t̄n huic ḡe contrariante nō pōt de aliis venia sperari. 7 v̄ rō ista contrariatiois. **R**ō v̄ falsificationis quā tangit Tho. in 3. parte q. 86. **N**ā de⁹ p̄cā non dimittit sine p̄nia vera. **S**ed p̄nia q̄ ē i aīa adhuc vel actu vel voluntate peccāte mortaliter est p̄nia falsa. q̄ de⁹ p̄ talē p̄niaz falsam mime p̄cā dimittit. **I**deo ait **I**sid⁹: de pe. di. 3. c. irrifoz. **I**rrifoz ē 7 nō penitēs q̄ adhuc agit q̄d penitet nec v̄ dei posse subdit⁹: s̄ subternare supbus. 7 de pe. di. 5. c. fratres

nostros dicit. falsam penitētia eē cō-
stat cū spretis plurib⁹ de vno solo pe-
nitētia agit. **T**ertia rō fm p̄atos
theologi. d̄ p̄fectionis: q̄ de p̄fectis
simus nihil facit imp̄fectū. Cū ḡ iusti-
ficatio ip̄i sit op⁹ dei: debet eē opus
p̄fectū. Aut ḡ nihil dimittit fm ordi-
nē sue iusticie: aut totū fm cōdescen-
sionē sue infinite m̄e. Et h̄ ingt Aug⁹
in pallegi. c. sunt plures. Quedaz im-
pietas infidelitatis ē ab eo q̄ iustus
iusticia ē dimidiā spare veniam. Nec
p̄pterea tñ desp̄andi sunt peccōes q̄
de multis penitētia agit vno refer-
uato cū facili⁹ possint ad gratiam ⁊
verā penitētia redire si m̄lta peccata
vel aliqua licet nō oīa deponat. **P**
p̄bat q̄ tam arcta sit dei iusticia vt
pp̄ vnā solā pecc̄m mortale damnet
eū q̄ cū illo ex hac vita miḡuerit ma-
nifestis exemplis. Narrat qdē Greg
i. 4. diali. q̄ fuit i monasterio quo-
da monachus vn⁹ q̄ cuz apperet vir
p̄bus ⁊ totus religiosus exiit longe
aliū q̄ apparebat fuit. Nā cū se iei-
nare cū fratrib⁹ demōstraret: occulte
māducare cōsueuerat. Corpis autez
sup̄ueniēte molestia ad vitē extrema
p̄ductus est. Qui cū iam esset in fine
frēs oēs ad se gerant in monasterio
vocari fecit. At illi putabāt viro mo-
riente magnū qd ac delectabile se ab
eo audire. Quib⁹ ipse afflic⁹ ⁊ tre-
mens cōpulsus ē pdere cui hosti tra-
ditus cogebat exire. Nā dixit qm̄ me
vobiscū ieiunare credebatis occulte
comedebā. ⁊ ecce nūc ad deuorandū
draconi sū traditus ⁊ cauda sua ge-
nuā mea pedesq̄ colligauit. caput vō
suū intra meū os mittēs spiritū meū

ebibens abstrahit: quib⁹ vidis statim
defundus est atq; vt penitēdo libe-
rari potuisset a dracone quē viderat
expectatus nō ē qd̄ nimirū cōstat: q̄
ad solā audientū vtilitatē viderit.
Ad idē ē exemplū qd̄ recitat Cyrill⁹
scribēs ad Aug⁹ de transitu. Diero.
Repos ingt qdē me⁹. Rufus nomie
vtroq; p̄uat⁹ pente a teneris annis
ad meas deuenit man⁹ q̄ vtinam ex-
vtero nō exisset ne illi qd̄ sustinet cō-
tingisset: quē tanta diligentia enutriui
vt a pluribus a me genit⁹ putaretur
Crescēs itaq; infelix puer etate qdē
nō sapia: ingētī pulchritudine corpis
decoratus sed nō aie: a cūctis dilecti-
one sup̄flua colebas. Is nāq; i8. etat-
tis sue anno ibecillis ⁊ miserim⁹ ex-
pirauit: de cui⁹ morte tantus ab oib⁹
insonnit lud⁹ q̄ vix p̄ mēsem potuit
quietari. At ego nimie ei⁹ icūbēs di-
lectiōi pluries rogauī gliosū Diero.
vt mihi qd̄ acciderat nepoti meo re-
uelaret. Quātū aut̄ mihi die qdā hō
nona: tantus affuit fetoz q̄ nullaten⁹
potui sustinē ⁊ dū tacit⁹ admirarer:
vn̄ tant⁹ fetoz esset sup̄ meū v̄ticem:
elevationis oculis infelicē nepotē meum
vidi tribili v̄sionē ita q̄ v̄sū in eū im-
primē nō audebā nā cathenis igneis
circūligat⁹ flāmas fetidissimas erum-
pebat. Ad hanc tribilē v̄sionē sb̄ito
me tāt⁹ timori inuasi⁹ vt dā plurimū
loq; vellē formare vocē penit⁹ nō va-
lerē. Postremo aliquātulū ad me re-
diēs si me⁹ erat nepos voce cepi p̄-
rere tremebūdā. Ad hec ingt ille vlu-
latib⁹ ⁊ suspiriis. Vtinā nō eēs ne tā
diris essem cruciatib⁹ deputat⁹. nam
scias me p̄petuis t̄pib⁹ mansionibus

tartareis p̄māsuraz. **D**en qd̄ dicam?
Dis dictis tantus mihi dolo: affuit
vt per plures sum mirat⁹ quō de hac
vita protin⁹ nō recessi. Longis autē
expletis colloquiis ab eo scissitatus
fui: cur ita dinā miam pdiderat cum
tot v̄tutib⁹ viderē pollē. Pro nlla
ingt me scias causa fore dānatuz nisi
q̄ in ludis maxie delectabar. Atq; i
morte volūtarie postposui cōsiteri. q̄
bus vidis disparuit: ⁊ tāt⁹ fetoz re-
mansit vt in locū illū p̄ magnū spaciū
nullus ausus sit introire. **D**ec Cyrill⁹
De igit̄ his q̄ cū talia vel legūt vel au-
diunt nō timēt nō mutās nō ouertūf
ad v̄m deū suū. Nā si pro vno peccō
solūmō hoīem dei iusticia eternalit̄
dānat qd̄ faciet p̄ multos. **S**omno
lenti peccōes. o pegrini velocissimi ⁊
aduene in hoc seculo cōsiderate. q̄ v̄
tura sunt: ⁊ cognoscite quāta vobis
impenitētib⁹ ⁊ in peccatis obstinatib⁹
diuina iusticia cōmial̄ mala. **N**ec sus-
ficiat aliq; peccā reliquē: vt p̄ ex dicti.
nisi oīa pariter relinquātur.

Qualit̄ de iusto iudicio p̄mittit
eos q̄ p̄niaz differūt vsq; ad extremū
vite impugnari variis impedimētis.
Tertū mysteriū **C**aplmuz
cōteplādū de seueritate di-
uine iusticie cōtra peccōes im-
pētētes d̄ p̄missio. Cōsueuit nāq;
in peccatis suis aliq; eē securi p̄mittē
tes sibi in extremo vite p̄niaz se factu-
ros. **D**erūtū iusticia dei seuera q̄ fre-
quēter p̄mittit tales ipugnari maxie
a trib⁹ qb⁹ eoz p̄nia ipedit. **P**a pas-
sionib⁹ ⁊ a demonib⁹ ⁊ a paren-
tibus. **P**̄mittit de⁹ tales peccōes
ipugnari a passionib⁹. Nā vt inquit

29 p̄p̄t
p̄p̄t
p̄p̄t
20 d̄ nom̄

71
Scotus in 4. **S**olet euenire q̄ i ex-
tremo vite qm̄ peccōes infirmat i sen-
sitiua p̄te adest maxim⁹ dolo: ⁊ ma-
ximus timor. **D**olet relinq̄re mūdum
quē cū suis bonis magis dilexerūt q̄
deū. **T**imēt mortē q̄ p̄uat eos oī ter-
reno bono ⁊ vita tpali quā p̄posue-
rūt etne. **Q**uātus labor eoz corda
mētēq; occupat. **A**lteraf ex hi⁹ pas-
sionib⁹ rō: q̄ fm Aug⁹ passiones tri-
stabilēs pl⁹ rōnē suffocāt q̄ delecta-
biles. **A**nde fit vt ⁊ ip̄i miseri q̄ p̄po-
suerūt malefaciendo in extremo vite
ad penitētia venire: nihil de deo co-
giter: nullaq; d̄ p̄pa salute memoriā
habeat: q̄ vt Aug⁹ i f̄mōe de inocen-
tib⁹ ait. p̄cutit hac aiadherētiōe peccō
vt mouens obliuiscat sui q̄ dā vitē
oblitus ē dei. **S**ūt de h̄ quotidie ex-
empla clarissima: Nā ⁊ ego vidi quā-
dā in extremis laborātē q̄ ditissimus
erat ⁊ diuitias nō sine peccatis cōgre-
gauerat. Cūq; monerē eū vt iam aie
salutē q̄reret male libenter audiebat
hi⁹ v̄ba. q̄nimo in lectulo i q̄ iacebat
se voluēs suspirabat gemebat immo-
rugiebat. **Q**ūto laboraui vt thesau-
ris meis. **Q**ūto gaudebāt de thesau-
ris meis. **Q**ūto dicit mee. o pecunie mee
o localia mea: q̄ vos possidebit ⁊ q̄
bus vos relinquit. ⁊ in his ⁊ silibus
retinēs cor ⁊ aīuz miserrim⁹ expira-
uit. **I**n ciuitate etiā Spoletana puella
qdā formosa fuit que vanitatibus
sp̄ intēta nil d̄ futura vita cogitabat.
Dec ifirmare p̄cassa monitiones ⁊
hortamēta salutis abhorrebat: sicut
mihi retulerūt q̄ viderūt ⁊ audierūt
illā. **E**ādē iualecēte mōbo cū cernēt
infelix iuuecula de primo sibi iminē
e 2

71
finali

24
singlar

270
024

mortē rogauit instanē mēm vt eam
vestiret ⁊ p̄ciōsis indumētis q̄ ferre
p̄sueuerat: o naret poliretq; illā tāq;
si ad nuptias esset accessura. Annuit
ei mat̄ fecitq; qd̄ filia volebat. **O** tri
bile iudiciū. **O** stupēdū ⁊ admirabi
le vīdū. Sic ornata: sic induta suspi
rando clamare cepit iuēcula vana.
Deū q; moriar ego sic pulchra. mori
ar ego sic deco: a. moriar ego in tam
tenara etate. Dicebat illi. cūcūstātes
Cōmitte te deo filia: q; benign⁹ ⁊ de
mens est. At illa magis lamētabiliter
rīdebat. Et qd̄ mihi cū deo? veni tu
diabole suscipe tu aiam meā. inter q;
vba exspirauit dānata ⁊ despata.
Penitētis in extremo vite a demōib⁹
Ipsi eteni spūs maligni estī a circum
stantib⁹ nō videat̄: appareant tū his
q; moriūā aspectu horribilissimo tem
ptatq; iſtāt ac conāt durissimo cer
tamie: vt de mīa desperēt. Un̄ Beda
refert de gestis angelorū. q; rex qdaz
anglie. Adouerēdus noīe habuit mi
litē in armis pbū: s; corruptū in mo
ribus. Cū autē improuisa infirmitate
feriret a rege visitat⁹ ⁊ monēt ad pe
nitētā q; renuit. **D**e q; videt̄ h̄ facē
ex timiditate cordis. Cū vō ad mor
tis deducet̄ f̄mīos iterū rex visita
uit eū cōfortās vt penitēt. **O** dñe mi
rex tarda hora est cū iudicat⁹ sum
⁊ dānat⁹. Nā paulo ante q̄ huc in
trares ingressi sunt duo clarissimi iu
uenes: quoz vn⁹ sedit ad pedes lecti
mei: alter ad caput: ⁊ dixerunt. Iste
adiudicatus ē morti videam⁹ si ali
qd̄ ius habem⁹ in eo. ⁊ vn⁹ extraxit
librū speciosissimū: s; valde p̄uulū de

sinu suo: litteris aureis ⁊ fulgētib⁹ cō
scriptū: in quo legēs: vidi aliq; parua
bona que fecerā i iuētute mea añq;
mortalit̄ peccasse. Et cū miro modo
exultarē in vīsiōe horz: ecce duo de
terrini demones intrauerūt: ⁊ vnuz
magnū librū lris nigris scriptū i quo
vidi oīa p̄ca mea. Et dixerūt demo
nes angelis q; ibi erāt. Quid hic faci
tis cū i eo nullū ius habeatis: ⁊ liber
vester nihil valeat: s; noster. Et rī
derūt angeli q; verū ē ⁊ recesserunt.
⁊ hi duo demōes cruciat me. Quib⁹
vidis iselicitissim⁹ exspirauit. Est g; mo
lestus diabol⁹ morietib⁹ nō solū im
pius atq; pueris: s; etiā scīs ⁊ amicis
dei. Scribit enī Cyrillus ad Augū.
trāstu Diero. q; Eusebi⁹ vir scīssim⁹
quōdā Diero. gl̄iosissimi discipulus
cū eēt de hac vita migratur⁹ aduen
te die q; se ex Diero. reuelatiōe mi
grare sciebat die tertio p̄eunte la
bor: e febrīuz cōcussus valide se super
terrā magistri nō imemo: nudum de
ferri fecit a fratrib⁹ ⁊ a singulis ofcu
lā accipiēs benigna eos solatiōe cō
fortauit: vt in scō maneret p̄posito.
Deide sacco q; opiebat gl̄ios⁹ Diero
deserri: ⁊ sup se poni fecit: o: dinauit
q; se nudū instar mgri sui Diero gl̄io
si ext̄ eccliam in q; iacebat sci Diero.
corpus sepeliri. p̄ hec corpe sacratis
simo dñi semuniēs deo ⁊ b̄cō Diero
deuote se cōmēdauit: ⁊ sic p̄ tridūuz
locutiōe corpali ac vīsiōe puat⁹ cir
cūstātib⁹ frīb⁹ p̄salterū ac passioez
dñi: ac alia scā legētib⁹. Die vō quo
moritur⁹ erat añ b̄cō aie exitū p̄ du
as horas venerabil̄ Eusebius cepit
ita frībiles ad⁹ pagere q; circūstātes

monachi pauore p̄teriti velut amē
tes in tra iacebat. Nā q̄nc; trāsfur
oculis manib⁹ simul iudicis voce dira
facieq; frībilib; clamabat. Nō faciam.
nō faciā. Metiris. metiris. Post hec
ad tra rediēs faciem in tra firmabat
q̄tū poterat clamans. Adiuuate me
frēs ne peā. **O** monachi vidētes la
chrymatib⁹ oculis eū infrogauerunt
quid esset. Ad q̄s ille. Nōne videtis
demonū agmīa q; me deuorare cupi
unt. Et illi. Quid te factuz volebat
cū vicebas. Nō faciā. metiris: At ille
Conabāf nāq; vt nomē dei blasphemā
re: ⁊ ego hoc nolle facē acclama
bā. Dicebat insup vt de dei mīa de
sperare eo q; eēm dānat⁹. Quib⁹ ego
rīdebat q; metirēt. Abscōdebā autē
faciē meā ne videre eoz aspectū qui
tā frībilib; ē vt sustineri nō possit. Si
g; hic dei amic⁹ tā durū plū a demo
nibus sensit qd̄ facēt p̄cōres nephā
dissimī q; tā duu diabolo seruiunt.
Penitit de⁹ p̄cōres ipenitētes
spugnari i extremo vite a parētib⁹
a domesticis ⁊ ppings. Ipsi eqdē sūt
q; egrotatib⁹ cōfessionē noiare nō au
dent: sacerdotes ⁊ religiosos noiare
volētes: indignāt expellūt notarios
si cōparuerit vt testa cōficiāt turpiē
cūctū. **O** amici carnales. o iūmici aia
rū caroz vroz de vobis dī Mat̄h.
10. c. Iūmici hoīs domesticī ei⁹. Pro
p̄terea salubrit̄ puilū ē p. ecū infirmi
tas de pe. ⁊ re. dī. n. h. c. Cū infirmi
tas corpalis nō nūq; ex p̄cō puēiat
dicēt dño languido que sanauerat.
Uade ⁊ apli. nolī peccare ne detius
tibi cōtingat: p̄nti decreto statuimus
⁊ districte p̄cipim⁹ medicis corporuz

et cū eos ad infirmos vocari otige
rit ipsos a te omnia moneant ⁊ idu
cāt: vt medicos aduoct̄ aiaz vt p̄
q; infirmo fuerit de spūali salute pu
lū ad corpalis medicīne remediū salu
bius p̄cedat cum cessante cā cesset ⁊
effec⁹. hec ibi. **S**; p̄mittente deo ad
puniēdā negligētiā ipenitētū: nec ipi
medici statutuz h̄ saluberrimū ecclie
obseruat. Timēdū igit̄ ē oib⁹ p̄cōi
bus ne seuiat i eos iusticia dei. **V**o in
tpe oppozitimo sine dilatiōe studeāt
ad p̄niam redire: vt illa mediāte faci
ant se dignos gra ⁊ cōsequētī beata
gl̄ia: i q; viuūt de⁹ i secla seclor. Amē
Verū q̄ta p̄ dñicā in sexagesima
de seueritate diuine iusticie cōi⁹ orige
nistas q; dicit in sine oēs diabolos ac
boīes fore saluandos. **S**ermo. xi.
Eddet vnicuiq; s̄m opa sua
Sapientissimi filii dei verba
sūt ista. Mat̄h. 16. c. origina
liter scripta. **O**ffert se nobis ex oī p
te magis ac magis tremenda iusticia
dei q; nō respicit p̄sonas boīnz: nō cu
rat angeloz dignitatē: s; oib⁹ peccā
tib⁹ ⁊ de p̄cō nō penitētib⁹ cōmīaf
indifferēt dānationē etnā. **S**ūt tam
origeniste qdā p̄tinacī asserētes q; i
fine de⁹ lapsis angelis ⁊ dānatis ve
niā dabit q; q; ifideles oēs ruocabāf
ad celū. ⁊ q; xpiani gl̄ib⁹ habitabunt
in paradiso itaq; dei mīa supabit oēs
rigiditatē iusticie ei⁹. **C**ōn tales i p̄
ti f̄mone. dicē statū oīdēq; q; fortis
⁊ aspa sit diuina iusticia cōtra p̄cōres
quoscuq;. **A**d qd̄ intelligēdū cōsiderā
vāq; illa p̄ponim⁹ ex triplici pte.
P ex pte angeloz maloz.
P ex pte infidelū exccatoroz.

Et pre xpianoꝝ falsoꝝ.
Qualiter erravit Origenes circa
salvatione maloz angeloz. 7 quod ta
tus error p sacras scriptas roboꝝ:af

Primo pponimꝝ xi. Capis
derad dei iusticia tribile 7
severa ex pte angeloz maloz
Na eos excellentissimos nobilissimos
pfectissimosq; in donis nae multos 7
qñ innumerabiles pp vnũ solũ pccm
supbie a paradiso seu empireo celo eie
ctos etnalit cõdenauit. Vex p clari
ori noticia huiꝝ ptis tria dubia emer
gũt disputanda. **P** vtrũ Origenis
opio fuit q mali angeli saluabũtur.

2 vtrũ mali angeli sint in inferno.
3 vtrũ scripturas pbari possit q
angeloz malozum pena nãq; finiet.

de opmoe
W gte ex
aham

Circa hũm dubiũ e triplex modꝝ di
cedi. p e qũdã q Origenẽ excusãe
volũt. de nũq; eũ falsa aut rephẽsiõe
digna: nõ solum scripsisse: s nec docẽ
potuisse. S; inuidie qũdã attribuunt
oia q de Origene erronea 7 hẽtica
pdicãt. Inuidi aut talia Origeni: vt
illũ crimiarẽt iposuerũt: Mouẽt at
isti defensores Origenis ad sic tenẽd
tũ pp eĩ scimonia: tũ pp pfudam
sciaz: tũ pp seruetissimũ zelũ. Na vt
colligitur ex dictis Eusebii i historia
ecclesiastica. 7 Diero. i li. de viris illu
stribꝝ. Origenes habuit p̄ez Leoni
dã xpianũ 7 martyre: p cuiꝝ marty
riũ cũ rebꝝ p̄ionalibꝝ ob cõfessioneꝝ
nois xpi eẽt p̄nat: cum rebe vidua: 7
sex fr̄ibꝝ paup veridia: hũs años cir
citer. i. 7. etatis studio lrãz itẽt se ma
trem 7 fr̄es de eo qd docens lucrari
poterat sustetabat: 7 sepius martyr
migrasset ad tãm: nisi mĩ eĩ pia frau

de nocte vestes eiꝝ s̄ripuisset: Cõse
cut: rãdẽ est a deo scie grãm: eratq;
potẽtissimꝝ i grãmatica 7 oibꝝ secla
ribꝝ lris: in oi qz pbia 7 nãli eruditi
one pfect: s̄ istrudꝝ marie i lectioez
doctria vnoꝝ voluminũ. Nã p cre
dibili scie sue progatiua docto ecclie
Alexãdrie a Demetrio ipiꝝ loci epo
istitut: e cathedraꝝ doctois p: Pa
theriũ 7 Clemẽtẽ fr̄i obtinuit. Cuiꝝ
s; Clemẽtĩ 7 ipe auditor extitãt. Vbi
dũ vbu tũ docẽt palã: tam viros qz
scias istruxit. Et ut ois maledicti tur
pis occõez ifidẽibꝝ tollẽt qdã minꝝ
p̄ci sent: s̄ seruẽtĩ fidei castitati op
exercuit: Na illud euãgelicũ attẽdẽs
Sũt eunuchi q se castrauerũt pp̄ re
gnũ celoz: moꝝ illõ i se cõpleuit. Tãc
q; nulla aduersariũs dehbendi occõe
relicta vigilãt doctrie 7 pdicationi
vacauit i abstinentia pluria i ieiuniũ i
vigiliis. Ex eĩ v̄o auditõibꝝ mlti mar
tyres sũt effecti. Et nũq; pmisit ea q i
ecclesiis dissebat a notatoribꝝ exci
pi: nisi qñ seragẽsimũ etatis sue annũ
agẽs multo vsu 7 labore plimũ i v̄bo
dei fiducie accepat. V̄sido at i. 6. et̄hi
li. sic de ipso ait. Origenes i scrip̄az
labore ta grecos qz latios opuz suoz
magnitudie supauit. Deniq; Diero
sex millia libroz eiꝝ se legisse fatetur
Prop̄ hec oia q non vidẽt qbusdã
vt diximꝝ q Origenes ta gũit potuerit
errare: vt dicẽt etiã danatos angelof
fore saluãdos. Sed his ego rãdeo q
null e ta scũs: ta iust: ta doct: i le
ge dñi taq; exercitat: i via eiꝝ vt ca
de nõ possit fm cõez legẽ: Sapiẽtiõ
terte mũdior: q iplo Origene erat in
celo empireo lucifer: 7 tñ ppter pccã

no

expulsus est inde. Quare aut deus v
mittat ruere eos q diu i v̄tutibꝝ ple
uerarũt penitus ignozam: q iudicia
dei abyssus multa. **Secũdꝝ** modꝝ
dicẽdi de Origene est alioꝝ q tenent
ipsũ errasse: s p erroẽ ad penitẽtia
venisse. Qũdũ aut planũ quẽdã q
ascribit Origeni tñ plãd: ille inf apo
chrisphã scripturas anumerat: vt p3
is. di. e. scã ro. ecclia. **Tertio** modus
dicẽdi de Origene e q i v̄tate erra
uerit. Nã Aug. z. li. d. ci. de. ci. 7. vel
z. ait. Rãc iã cã misericordibꝝ nostris
agendã eẽ video: 7 pacifice disputan
tũ q vel oibꝝ illis hoibꝝ q̄s iustissimꝝ
indẽ dignos gebẽne supplicia iudi
cabit: vl qbusdã eoz q nõ uolunt credẽ
penã sempitẽnã futura: s p certi t̄pis
metas p cuiusq; pccũ q̄titate lõgio
ris sine boeuozis eos inde estimãt li
berãdos: Quã i re misericordioꝝ p̄e
fecto fuit Origenes q i ipsũ diabolu
7 angelos eius p̄ gũiorã p meritis 7
diuturniorã supplicia ex illis crucia
tibus ernẽdos 7 sociãdos scis angel
credidit. Sed illũ pp̄ b 7 pp̄ alia
nõnã nõ inerito reprobauit ecclia
hec illo. Et Diero ad palmachium
ingẽ. Si mihi creditis origẽsta nãq;
fui: 7 si nõ creditis nãc eẽ cessauit. Na
le sentit de filio: pei de spũ scõ: aiaz
de celo ruina ipie p̄uit: verã totius
carnis resurrectionẽ negauit. Et idẽz
ad defidentũ ait. Origenẽ melior in
bonis peior in malis fuit cuiꝝ hereset
in libris p̄riarchon q̄s ipse p̄posuit
marie iueniri dicũt. Et idẽ aduersus
Vigiliãũ sic loq̄. Opis mei e 7 stu
dũ multos legẽ: vt ex plurimis diuer
sos flores carpã: nõ tã p̄batũ: rã

qz q bona sint electur. Assumo mul
tos i manu mea: vt a multis mlta co
gnosca. Origenes hẽticũ qd ad me: qui
illũ in plenisq; hẽticũ esse nõ dubito.
Erravit eni de diaboli p̄na: erravit
de aiaz statu: 7 qd de his veteri est
p̄em 7 spm scm in cõmẽtariis. Iste
seraphin eẽ testat: e. Si errassenon
dicerẽ: 7 hec quotidie nõ anathema
figarẽ eẽm errozis illi soci. Neq; n.
ita debemꝝ illi bona suscipere: vt mala
qz suscipere videamur. At idẽ i mal
tis scripturis bñ iñp̄tat: e 7 pp̄ba
rũ obscura differuit: 7 tã noui qz ve
teris testi reuandũ maria sacra. hec
ille. **Secũdũ** dubiũ erat vtrũ mali
angeli sint i inferno. Et ad hoc rãdet
v̄s Dõn. di. 6. z. li. d. cã Alexandro
de ales in. 2. volumie sũme. q loc de
monũ p lapsũ vsq; ad diẽ iudicũ nõ
e loc s̄brane que vocamꝝ infernũ: s
ser caliginosus in q gñalit demonũ
habitat multitudo. Vtrũ aut aliqui
detrahũt i infernũ: b ego nescio nec
iuenio defmiatũ a scis. b at bñ credo
q alig deccẽdẽt ad torquẽdas alas
fm q hñt inf se deputata maledictio
nis officia: Si etiã i isto acre p̄nãt
pena ignis diuersi s̄tũt diuersa. Qui
vã dicũt q sic lz min: intẽse qz p̄ iudi
cũ. Alii aut dicũt q talis p̄ca differẽt
eis vsq; ad iudiciũ 7 iteri gũẽ penãz
suscipiũt: ex eo q sũt i isto acre caligi
nosõ: q loc in q diti sũt: erat ad re
tũ empireũ qd e lamiosũ 7 e eis loc
nãlis ad que nõ p̄t aplũ reuertĩ.
3 dubiũ p̄positũ e utz p scripturas
pbari possit q nũq; diaboli saluabũ
tur. Et ad hoc Aug. z. li. de ci. dei. c.
z. iducit duas auctoritates. Una est

27
fm h̄m

13
D. D. L. O. . . .

10. Apoc. 20. d. Diabolus q seduce-
 bat eos: missus ē i stagnū ignis 7 sul-
 phuris: vbi bestia 7 pseudo prophe-
 cruciabūt die ac nocte i scia seculoz.
 Alia ē audōitas spī q Math. 25. ait
 Ite maledicti i ignē eternū: q patris est
 diabolo 7 angel ei. Et qd sic Aug.
 d. q hic dī in eternū: ibi dī i scia seculoz.
 Quib' vbi scriptura vna nihil aliū
 significare placuit: nisi q sine tps nū
 q h. 3. Jo Aug' audacter i li. de fide
 ad Petrū sic loquit. firmissime crede
 diaboli 7 āgelos ei' i ignē eternū a
 ppo. eē mittēdos vbi nūq' carebunt
 pēa quā eis ppanit vna iusticia. Si
 igit' de' tā dure pūit āgelos: q pec-
 cauerūt 7 i malicia sua obstiati per-
 māserūt quō securi sūt trāsgressores
 hoies dinoz pceptoz. O reprobi of-
 fensores maiestatis dīne. o pūptuosi
 7 temerarii executores oīuz malarū
 affectionū: cur nō timetis? cur nō pa-
 nescitis? cur deniq' nō cōpūgim' ad
 cōminatē vocē sūmi dei? Ipse qdē ut
 in smōe pcedēti ptz ad vos clamitat
 Nisi cōuersi fueritis sic āgel' nō pe-
 cti nec vobis parca. sicut āgelos a se-
 dib' celi eieci: ita 7 vos eiciam. sicut
 illos ppetuo cruciados dānauit: ita 7
 vos dānabo. O tremēda iusticia dei
 cui resistē null' pōt: nō hoies nō an-
 geli spiritus potentissimi.
 Qualit' iusticia dei dānabit oēs i
 fideles: 7 qd sentiēdū ē de puulis de
 pbis: 7 aliis infidelib'. Caplm. 2.
 Scūdo pponim' cōsiderādū
 tribilē iusticiā dei ex pte infi-
 deliū executoz. q' oēs q' q' t'
 fuerūt q' sunt vel erūt cū infidelitate
 moriētes dānatoz ppetue deputant

Sciēdū tñ q' triplex ē fīdelitas p'
 puuloz. 1. p' hōz. 2. maliciozoz.
 Prima ē fīdelitas puuloz: 7 hec dī
 fm purā negationē: ex h' solo q' puu-
 li nō hūt fidē. 7 hec fm Tho. 2. 2. q.
 10. Nō habet rōnē pccī: s' mag' pene
 q' talis ignozātia dinoz ex pccō pri-
 moz parētū secuta ē. Jo q' cū tali infī-
 delitate moriūt dānāt qdē non ppē
 infidelitatis pccm: s' ppē originalē
 culpā ab illis cōtractā: ita q' oēs par-
 uuli sine baptismo moriētes: 7 i lege
 vctī sine aliis remediis extra pccm ori-
 ginale adhibitis erāt de numero dā-
 natoz. Meritū de illis dubitari solet
 vtrū puniēdi sūt pena mā' ignis: qm
 Aug. de fide ad Petrū ait: firmissi-
 me tene puulos q' sine sacro bap-
 tismatis de hoc seculo trāseūt etni ignis
 supplicio sempiterno puniēdos. Et idē
 in Encb. Cōtrariū vī dicit. Dicitissia
 ingt sane eoz erit pena q' pzet pccm
 qd originalit' cōtraxerūt nullū insup
 addiderūt: s' si panitē pena ignis: nō
 eēt mitissima. Jo dicit. d. Dohuz. d.
 3. qdā attēdētes rigorē dīne iusti-
 cie ac iniam q' de' hoīem p vno mo-
 dico mortali in q' momentanea: 7 qm
 nulla fuit delectatō cruciāf eternaliter
 dicit q' puuli cremabūtur igne māli-
 lōge tñ min' q' illi q' peccauerūt pccō
 actuali. 7 h' dicunt sensisse Aug. cum
 dixit i Encb. penā puuloz mitissima.
 Et in li. d fide ad Petrū ait: paruuli
 cruciabūt etno supplicio. Dicitissimā
 enī illā vocat non absolute: s' respctū
 alioz. S; cū valde durū videatur q'
 de' tā dure tā aspe agat cū puul sic
 decedētib'. iō alia extat postio mī-
 or q' magis concordat pietati fidei: 7

de pe
 na puuloz

iudicio rōnis. q' puuli decedentes
 cū originali culpa carēt iusticia 7 spūs
 sci grā que ē pignus hereditatis etne
 pūat in etnū vitiōe dei: Quia nō in
 carne fuit feditas: iō ponēt i loco vi-
 li vtpote infernali. S; q' nō habuerūt
 in se actualē delectationē pccī nec in
 spū nec i carne: ideo nō sentiūt pene
 ignis acerbitatē. Et huic opinioi in-
 heret magister i lra 7 i textu. Ad vi-
 dū dō Aug' pall. in li' de fide ad Pe-
 trū dicit' possum' q' ipse sic locut' est
 nō intēdēt dicit' q' puuli sensibilib' cru-
 ciaz q' tū ad carētiā vitiōis dei 7 q'
 etiā ad vilitatē loci. Et h' valde abū-
 vant expm' pl' dicit' 7 min' volēs
 intelligi. Nec sine cā sic loq' facit. n.
 hoc ad extirpādā illā heresim q' dicit'
 dat puulos nulla pena puniri. Unde
 sicut i mou' documentū ē: q' q' vult
 ab vno extremoz puenire ad mediū
 debet declinare ad aliud extremū sic
 docet p'hus. 2. ethi. c. 9. Nō puniēnt
 q' puuli pena sensus 7 mālis ignis: s'
 pena dāni 7 carētia vitiōis dīne.
 Vtrū autē inht eis aliq' dolo: inte-
 rior satis apud doctos dubium est.
 Quidā n. voluerūt dicit' carebūt co-
 gnitione 7 dolore. Cognitiōe qdem
 exigente de iusticia: 7 dolore exigen-
 te misericordia dīna. Iusticia namq'
 erigit vt nō def eis p' hāc vitā donū
 aliq' cognitiōis qd i hac vitā nō ha-
 buerūt. Nō sicut caruerūt cognitiōne
 fidei 7 oī grāe cognitiōis intellectuē
 illi q' mortui sunt ante vsuz rōnis: sic
 etiā carebūt p' hāc vitā nec diutur-
 nitate tps addiscēt. Nā erigit vt
 nō habeat penā actualis doloris cū

nō habuerit maculā actualis culpe. 7
 iō iusto suo iudicio pūat eos deus
 oī eoz cognitiōe q' pnt eis inferre do-
 loz. Adcl' ē enī talia ignorare q' sci-
 re: s' q' difficile ē intelligē q' aīa sepa-
 ra nō habeat vsū rōis: 7 nō cōficat
 ea saltē quoz cognitio ē ei nālit iser-
 ta cū ex pte corpis ipedimētū nō ha-
 beat. Jo alii alit' opināt. s' q' aīe puu-
 loz: 7 habebūt cognitiōnem: 7 habe-
 būt dolorē. Scient enī ppē qd facte
 sūt: 7 sciēt se ab illo bono merito ori-
 ginalis culpe eē pūatof: 7 tñ nō ha-
 bebunt dolorē q' mereat vici vermīs
 q' nō habebūt remorsū q' pdiderint
 illud bonū ppē p'pam negligētiam 7
 cōtēptū. Et p tanto dolor eozū erit
 multo mitior q' dolor a dultoz. S;
 opinio ista bñ stare nō pōt tū ppter
 h' q' dolor: ille est absq' spe: 7 ita cū
 murmure 7 despatioe: tū etiā q' do-
 loz aīe redūdat in carnē. Et si tal' do-
 loz ex deliberatiōe pcedit nō videt
 eē absq' actuali obligatiōe. Proptea
 ē stius mod' dicit' p'abilior 7 cōi-
 or: aīe puuloz carebūt actuali do-
 loz 7 afflictioe nō tñ carebūt cogniti-
 tione. 7 hoc pōt satis rōnabil' intel-
 ligi p hūc modū. Decedēt enī i solo
 originali mediū tenēt inf' hūes grāz
 7 culpā actualē. Et qm stat' retribu-
 tionis d; rōdē statui vite pntis i tali
 statu debēt aīe puuloz pōi: vt q' me-
 diū teneat inf' btōs 7 etnis ignib' cru-
 ciatos. Qu' q' bti carent malo pene
 sensibilis: 7 cū hoc habēt dei vitiōnē
 dānati cōtrario sunt i tenebris 7 pu-
 niunt pena sensibilis. Paruuli fm ordi-
 nē rectū dīne eqtatis debēt coicare i
 vno cū dānatis 7 in alio cum beatis

1179

Sed nō pnt coicare cū btis in habē-
do diuina pūtia: q̄ tūc i nullo coica-
rēt cū dānatis. Pūtia enī vīsiōis dei
nō stat cū pena sensibili. Nō cum btis
coicant in hoc q̄ carēt oī afflictione
exterio: 7 infio: cū dānatis vō i h
q̄ puāf vīsiōe dei 7 lucis cozpalis.
Paruali igit sic dīno iudicio int̄ bea-
tos 7 simplr mīfos q̄t in medio con-
stituti h̄ nouerūt. Et cum ex vna pte
consideratio generet dāsolationē ex
altera cōsolationē: ita equa lance di-
uino iudicio eozū cognitiō 7 affectio
librāf 7 in tali statu ppetuaf nec
eristica deiiciat nec leticia ficiat. Et
in h̄ mirabilis oīdis o: do dīne sapie
q̄ cūcta nouit suis locis disponē 7 ad
suā gloriā ordinare. Nā sicut in btis
potissime manifestat mīa 7 i dānati
iusticia: ita i istis mīa simul 7 iusticia
7 ex hoc ptz q̄ nō facit de^o aias fru-
stra quas nouit de cozpe aī suscepti-
onē baptismatis egressuras. Dīa enī
facit de^o ad suā glīam manifestandā
Nā si tu q̄ras qd̄ puuli faciūt vtz ad
discāt vel cōserāt vel aliq̄ op^o exer-
ceant breuīf ego rīdeo. q̄ dīne iusti-
cie eq̄tas 7 imutabilitas i eodē statu
q̄tū ad cozpa 7 q̄tū ad aias siue ad
cognitiuā: 7 q̄ ad effectiuā ppetualitē
eos cōsolidat: vt nec pficiat: nec defi-
ciant: nec letēf: nec tristēf: s̄ semp sic
vniformit̄ maneāt: vt sint mafia lau-
dādi dīni iudiciū qd̄ sic equū 7 iustū
ē ut nullū malū relinq̄t ipunitū 7 nul-
lū bonū irremuneratum 7 pcedissime
teneat mediū int̄ supflūū 7 dīminutū
hec Doñ. Ego aut̄ dico q̄ difficile ē
assiḡre puuloz dānatoz q̄litatē 7 cō-
ditiōē: Robis tñ sufficē debz q̄ dei

iusticia eos ppetuo cōdēnabit. Et in
h̄ redarguēde sūt libidinosē matres
fornicarie 7 adultere imo filicide q̄rū
culpa sit sepenuero vt vel in vtero
vel extra vterū puuli inficiāf. O ne
phandissimū scel^o. O detestāb malū
q̄ fit vt aie sūt 7 cozpa pūmāf. Et
ifidelitas ē moraliū pboz q̄ fm fois
regulā vixerūt extollētēs vtutes: vi-
tia vō reprobatēs tñ fidē nō habue-
rūt nec explicitā nec iplicitā. Qui p-
fecto oēs ex dīna iusticia euz dānatis
sūt deputati. Nec duz videri debet
ista sentire de sapiētib^o huius seculi:
Quī ut ingt. Paul^o ad Ro. i. Inerca
sabiles sūt q̄ cū deū cognissent nō sic
deū glīficarūt aut grās egerūt: s̄ eua-
nuerūt i cogitatiōib^o suis 7 obscura
tū ē inspiēs eoz eoz 7 dicētēs se esse
sapientes: stulti facti sūt. Et infideli-
tas malicioz: que fm Tho. 2. 2. q.
io. est p cōtrarietatem ad fidē: qñ. s.
aligs repugnat auditui fidei vt ipaz
stenit. 7 in h̄ ppe pficif rō infideli-
tatis q̄ peccm ē mortale. Et i hac im-
plicati sūt iudei idolatre Machome-
tani: 7 alii cōtradictēs xpiane fidē
quoz pchdolo: gradis ē numer^o oēs
q̄ dei iusticia dānabit ad iferos etiā
si alia peccā nō haberent. Nec valet
opio illoz q̄ dicūt vnūquēq̄ i sua fi-
de vel lege ex q̄ credit ea bonā posse
saluari: q̄ vt scribit̄ extra de summa
trini. 7 si. ca. vna ē fidelit̄ vltis ecclia
ert qua null^o oio saluat. Et d̄ hac. d.
Cypa. 24. q. i. c. dogf. Dāc vnā ecclia
i catico caticoz spūs scūs ex persona
xpi dñi deligt. d. Vna ē colūba mea:
formosa mea. Dāc ecclie vnitatem 7
btūs Paulus docet 7 facim vnitatis

ostendit. d. Vnus de^o vna fides. vnū
baptismū. vnū cozp^o. 7 vn^o spūs. vna
spes vocationis nre. Ad idē ē. c. qm̄
vet^o. 24. q. i. 7. aliud de cōse. vi. 4.
Qualit̄ iusticia dei dānabit oēs
malos xpianos. sine penitētia moriē-
tes: 7 q̄re pena eoz q̄no: erit alioz.
Caplm. 3.

Tertio pponim^o cōsiderādā
acerrimā iusticia: dei ex pte
xpianoz falsoz quos cū dia-
bolis 7 infidelib^o si in peccō moriatur
cōdēnabit. Et ad hoc clari^o itelligen-
dū de illoz dānatiōe nō bim^o tria p-
verificationē. 7 rōnē. 7 ḡuationē
Nō notabim^o vificationē. Nā. s. veri-
ficari pōt q̄ xpiani mali cū ipnia mo-
rientes saluari nō possint. Ad h̄ suffi-
ciat audire Augm̄ li. de fide ad. pe-
trū. d. firmissime tene 7 nullaten^o du-
bites. nō oēs q̄ itra eccliam catholi-
cā baptizat accepturos eē vitā etnā
s̄ eos q̄ pcepto baptismate rēe viuūt
id est q̄ abstinerūt se a vitis 7 ocu-
piscentiis carnis. Regnū enī celozum
sicut heretici infideles atq̄ scismatici
nō habebūt sic catholici criminosi pos-
sidere nō poterūt. Et sic aiose locut^o
est. Aug^o ppē vba xpi. d. Mat^o. 7.
Nō ois q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit
i regnū celoz. Multi dicēt mihi i illa
die dñe. nōne i noie tuo pp̄babimus
7 i noie tuo vtutes multas fecimus. Et
tūc cōfitebo: illis: q̄ nūq̄ noui vos.
Discedite a me oēs q̄ opami iigatē.
Nō notabim^o rōnē quare. s. bapti-
zati xpiani dānabūt. cū Mar. vlt. di-
cat. Qui crediderit 7 baptizat^o fuerit
saluus erit. Et ad hoc rīdet. Jacob^o

2. c. q̄ fides sine opib^o mortua est. Nō
norada ē illa Amb^o. snia q̄ ponit. 22.
q. 5. c. Cauete frēs. Cauete ingt frēs
mēdaciū: q̄ oēs q̄ amēt mēdaciū filii
sūt diaboli. Mēdaciū nāq̄ ē xpianū
se dicē 7 opa xpi nō facē. Mēdaciū
nō solū i falsis vbiis: s̄ in falsis dicitē
opibus. Et vt Aug^o. dicit i. 4. de do-
ctria xpiana. Ex sacro vndiōis xpi-
ano: nō oīz vocabulū desēdit: 7 no-
mē qd̄ nom̄ ille frustra sortif q̄ xpm̄
mīme imitat. Quid mīz igit si cōtra
malos xpianos seuiet iusticia diuina
qñ 7 ipsi criminosi flagitiosi vitiosissi-
mi repunt. Deu heu nō solū de infi-
delib^o. s̄ 7 de xpianis dici pōt ill^o p-
phete. Corrupti sūt 7 abhomiabiles
facti sūt in studiis suis nō est q̄ faciat
bo^o. nā baptismate dātarat excepto
tpibus istis detiores sūt i malis mo-
rib^o xpiani q̄ iudei siue gētilēs. Nō
est in eis hoc est p maiorū pre i p̄lib^o
fides: nō religio: nō pietas: nō reuerē-
tia: nō timor: nō amor dei: non zelus
nō iusticia: nō simplicitas: nō rectitu-
do: nō vītas: nō inocētia: nō cōpassio
nō liberalitas: nō humilitas: nō man-
suetudo: nō modestia: nō cōtinētia: nō
sobrietas: nō pudicitia: non castitas.
Quinimo vbiq̄ regnat vitia cōtra
hēses: supstitiōes: erronee: crudelita-
tes: irreuerētia ad sacra p̄suptō: amō
seculi: tepiditas: iusticia: duplicitas:
fraudulētia: falsitas: neq̄tia: auaricia:
symōia: supbia: iuidia: odiū: icōtinē-
lasciua i oī abhoiatiōe blasphemie:
sacrilegia 7 hi^o. O xpiani tñ noie 7
nō re. o xpiani oī volo 7 malignitate
plēiā it. q̄ itis: que spāt̄ ire cum tāta
mole uitioz p̄ioz. certe vob̄ dico nisi
Credierit ad vtutū

semita et ad pnia; habitabit in inferno
qm ut dcm e sic erigit vna iusticia.

Tertio notabim⁹ de danatioe xpi
anoz falsoz gnatione. Na cetis pib⁹
qui⁹ i inferno puniet xpiani falsi q⁹ i
fideles danati. q⁹ stat exeplo. Na
chari alexandrini i cui⁹ vita legit q⁹
qda die cu ipe deabularet i heremo
repi caput cui⁹ da desudi: et cu oraf
set: interrogauit cui⁹ caput illud fuerit
et ridit se fuisse pagani cuiusda. Di
xit ei. Mach. Ubi e aia tua? Ridit i
inferno. cuq⁹ regreret si multu i pfudo
eet. ridit q⁹ tata q⁹ distat celu a tra
Cui Machari. Snt ne aliq pfudio
res? Cui ille. Profudiores sut oibus
falsi xpiani qui xpi sanguie redempti et
sacro baptisinate mudati tot bnificia
pupedat. Sollicite g⁹ carem⁹ oes er
rata corrig⁹ de peccis q⁹ comsum⁹ du
facultas adest: du tps dat vera age
pniam: vt sic euadam⁹ morte gehene
q⁹ nos liberet bndict⁹ de⁹ dei filius
xps Iesus q⁹ e bndict⁹ i scia scloz. A:
Merita qnta p⁹ tncia in sexagesima
de g⁹uitate pene danatoz con illos q⁹
dicat leuiscruatiu freri damnatos.

Ruciabuf die ac Ser. iz.
nocte in secula seculoz. Scri
bunt hec verba Apoc. iz. c.

Satis dura et insensibilia sut cor da
illoz qui no pauescut: no timet neq⁹
mouet ad vocem tribilis iusticie dei
cui pfecto nulla vt⁹ creature resist⁹:
nec i mimo qd⁹ pote. Na licet i supi
oibus multa dicta sint de illa. tu ad
huc nonnulla occurrut clarado qb⁹
meito opugi debz vniuscuiusq⁹ pecc
ris mes exccata. No logmur somniu
no recitam⁹ fabulas cu; narrem⁹ se

ueritatē iustissimi et omnipotentis dei q
oiz iniquitatū asprim⁹ vltor est. Idcir
co cū timore audiēda sē eloga dinaz
scripturaz q⁹ p emēdatioe nra mani
festat nobis q⁹ quis et cura erit dam
natoz pena de qb⁹ d⁹ in themate. Et
cruciabuf i penis atrocissimis p infini
ta secula. In qb⁹ vbis de g⁹uitate pe
ne danatoz assigbim⁹ triplicē rōnez.

Prima de localitatis.

Secunda horribilitatis.

Tertia eternitatis.

Quissima erit danatoz pena p
pter horribiles additioes inferni et de
inferni vitate et q⁹litate. **Caplm.**

Prima rō qre grauisima est
danatoz pena de localitatis
Na cōcludē in loco satia i
t⁹ b. s. i inferno: in q⁹ tres sūt penales
additiones. videlicet 1. de vilitatis.

2. tenebrositatis. 3. paupertatis.

Prima penalis conditio inferni et loci
danatoz de vilitatis. Est infern⁹ loc⁹
vilissim⁹ in cetro tre vedut carcer da
natoz a deo sapiētissimo ordinatus.

Neq⁹ fictio ē sic Tulli⁹ iuediaz i Ca
tilina. li. 4. videt asserē. Ut inqt aliq
formido iprobis eet posita apud infe
ros. antiq supplicia ipis cōstituta eē
voluerūt. In qb⁹ vbis q⁹ v⁹ innuere
q⁹ ad frozē ipioz sapiētes fide de in
feris sūt locuti. S; talē errozē elimi
nant et destruit maxie tria qb⁹ pbat
inferni vitas merito cū timore exco
gitada p⁹ est theologialis rō.

Scripture cōfirmatio. 1. fidei cō
fessio. **P**rimum quod ostendit in
ferni veritatem est theologialis rō.
na ut colligit ex dictis sci Tho. Ric.
de media villa. Et. d. Doñ. in. 4. dis.

44. Sic se h⁹ mia dei ad electos: ita
se h⁹ ei⁹ iusticia ad reprobos et mali
gnos: s⁹ mia dei p⁹ p⁹ aut electis locum
deliciosū et amenū celū. s. empireū i q⁹
etnalit pmanebūt. Ergo iusticia p⁹ p⁹
uit reprobis et malignis locū vilissi
et horredū in q⁹ etnalit cruciabuntur
Ista rō sūdaf sup dictis Aug. q. 19. li.
de ci. dei. c. 3. ait. Q⁹ do ē parū dispa
riūq⁹ rerū sua cuiq⁹ loca tribuēs di
spostio. Et li. 3. subidē. c. 9. d. De⁹ ni
hil iordinatū relinqt. Ergo vniūq⁹
rei locū tribuit suo pōderi cōueniēte
S; q⁹ ē pōd⁹ in corpib⁹ ē amor i spi
ritib⁹ et creaturis rōnalib⁹. Nū idem
Aug. ruli. b. ci. dei. c. 28. inqt. Ita cor
pus pōdē sic anim⁹ amorē fert. Et. iz.
li. cōfēs. Amor me⁹ pond⁹ meū eo se
roz quocūq⁹ feror. Ergo sic de⁹ ordi
nat corpa in suis locis fm exigētiam
suoꝝ naliū pōdez sic ordinat creatu
ras rōnales i locis fm exigētia amoꝝ
Et q⁹ sic electi sūt i celo: q⁹ celestia tre
nis pposuerūt i suo amore: ita repro
bi: et erūt et sūt i loco infimo: q⁹ i suo
amore infima et frena supiozib⁹ et ce
lestib⁹ pposuerūt. Loc⁹ aut oiz isim⁹
est i cetro tre. Nō s⁹ fra i cetro iser
nus ē. Nū Iudoz? li. 4. ethi. infernus
de q⁹ infer⁹. Et hāc rōnē secut⁹ ē Ze
no pbus de q⁹ sic inqt Lacti. 6. li. vi.
insti. Esse iseros Zeno stoye⁹ docuit
et sedes pioꝝ ab ipiis eē discretas: et
illos qdē getas ac delectabiles icolē
regiōes. hos vō pēas luere i tenebro
sis locis atq⁹ in ceni voraginib⁹ hor
rendis. et Seneca in Igediis. Ingens
vorago faucib⁹ vastis patz. latūq⁹ pā
dit oib⁹ pplis iter. **Q**z q⁹ oñdit i
ferni vitatē est scripture testificatio.

Dis nāq⁹ scriptura taz veris q⁹ noui
testi: tā doctoz sacroz q⁹ et gētilium
moralūq⁹ p⁹ orū infernū dīcar. Nū
Dei. 8. Jacob dixit. Descēda ad fili
um meū lugēs infernū. Et Job. 7. Qui
descēdit ad iseros nō ascēdit. Et idē
Et idē. 14. Quis mihi hoc tribuat ut
in inferno ptegas me. Et idē. 21. In pū
cto ad iserna descēdūt. Et Dauid in
ps. 6. In inferno qs cōfitebit tibi. Et
ps. 9. Cōuertat peccō: et i infernū. Et
ps. 15. Nō dereliqs aiaz meā i inferno.
Et ps. 17. Doloꝝ iseri circūdedēt
me. Et ps. 29. Erubescat ipi et dedu
cant i infernū. et ps. 48. Sic oues i in
ferno positi sūt. et ps 86. Vita mea in
ferno appropinquit. Et ps. 117. Peri
cula iseri iuenerūt me. Et sapiēs pō
9. In pfidū inferni diuine ei⁹. Et ec
clesiastes. 9. Corda filioꝝ hoiz ipiēf
malicia et cōtēptu i vita sua. et p⁹ h
ad inferos deducēt. Et cant. 8. c. Du
ra sic isern⁹ emulato. Et Isaie. 14. In
fern⁹ s⁹ bus. et turbat⁹ ē i occursum ad
uētus tui. Et ibidē. Ad isernū detra
het i pfidū laci. Et Eccl. 32. Dēs
incircūcū iustēctiq⁹ gladio descēdūt
ad infernū. Et Apoc. 20. Adors et in
fern⁹ dederūt mortuos suos. Et ad. 2.
2. Dūc de⁹ suscitauit solutis inferni
dolorib⁹. Et. 2. Pet. 2. Deus agectis
peccatib⁹ nō peccit: s⁹ rudētib⁹ inferni
detractos i tartaz tradidit crucian
dos. Et ad Phil. 2. No noie Iesu oē
g. A. c. t. et inferno. Et in glo. 13. q. 2. c.
tps. sup vbo abditis. In fern⁹ ē s⁹ ter
ra et celu sup. et notat etiā. 23. q. 4. c.
b at. vita et Luc. 16. Mortu⁹ ē diues
et sepl⁹ ē i inferno et Mat. 23. et tu

Caphamañ vsq; ad ierū descēdēs
 7 Virgil. 6. Encidos. facilis descēdēs
 auerit. Et Seneca. i. tragediis. Nūq;
 stigas scri ad vmbra inclita vrus.
 Nec letheos seu p amnes eos fata
 fbrē. Sūt 7 alie inumē q̄si aucto: ita
 tes pbātes q̄ ifern' sit loc' sbrane?
 deputat' dānatis q̄s cā breuitati di
 mittim'. s̄ increduli qdā stati sbridē
 do rīdēt scōs de inferi ita fuisse locu
 tos vt hoies frerent. put paulo añ
 memorauim' q̄ audire debēt. Hiero
 ad. Palmachū 7 Oceanū sic scribē
 tē. An putam' frēs q̄ iocādo ppbe
 pdicēt ridēdo loquat' apli. Eps iudi
 tiū infantiliē comēt. s̄ ioci nō sūt vbi
 supplicia infcedūt. Si iocando passi
 sūt credat' 7 iocādo locuti. Jsaia ser
 ra secas. Daniel leōib' deputat'. Pau
 lus trūcat gladio. Petr' in cruce dūi
 exemplo suspēdit. 7 b totū vt nos a
 pcōis sua doctrina reuocaret. hec ille
 O igit' ipia. o pueria. o fraudulenta.
 o veniq; diabolica cogitatio eoz qui
 existimat ifernū nō eē. q̄b' suffice de
 bēt 7 satisfacc tot clarissima testimo
 nia. **H'** qd' oñdit inferni vīratē est
 fidei cofessio. Nā i simbolo aploz
 dī de xpo 7 scribē. cā. de sūma trini
 7 fide catho. Descēdit ad inferos.
C' cōditio penal' inferni dī teneb: osi
 tas. Est enī infern' loc' obscur' 7 to
 tus teneb: osus. Nū Dar. h. z. dicit
 rex de nō hīte vestē nuptialē. Adit
 tite eū i tenebris exīoza. Et Job. io
 Dimitte me vt ingt plāgā paululum
 doloze meū aq̄u. 7. nr. ad. t. t. 7. op
 m. c. 7. t. u. vmbza. m. 7 nullus. o. s. l.
 hoz: in habitat. Rōndaz fm Riciā
 4. d. l. q̄ lumē p se ē delectabile per

accis vō pōt eē tristabile: in q̄tū ali
 qd' oñdit qd' displicet. 7 q̄ infern' loc'
 cus ē ois triticie: iō simplr' loc' tene
 b: osus ē in quo nō ē aliqd' puz lumē
 qd' visū delectet. Est tñ ibi aliqd' lu
 mē obscuritati pmix' q̄ dānati vidē
 possint vñ doceat. 7 h' ingt Regl. 9
 li. morl. 6. s̄. finē. d. Jgnis iferni q̄uis
 ad solationē nō luceat: tñ ut magi
 torqat ad aliqd' luat. Nā scēces q̄s
 q̄ suos secū i to: mēto reprobi flāma
 illustrāte visuri sūt. q̄n amozē deliq̄
 rūt. Doc ipsū i sua. d. Jsidor' li. i. d.
 sūmo bono. Jgnē gebēne ad aliqd' lu
 mē habē ad aliqd' vero nō habē h' ē
 habē lumē ad dānationē vt videāt
 ipi vñ doceat: 7 nō habē ad cōsola
 tiōz ne videāt vñ gaudeat: apta fuit
 cōpatio d' camino triā pueroz ad ex
 emplā ignis gebēne. Nā sic ignis ille
 nō arsit ad triā pueroz supplicium 7
 arsit ad cōburēda ligamīa vinculoz
 ita ignis gebēne lucebit mētri ad au
 gmetā penaz: ut videāt vñ doceat: 7
 nō lucebit ad solationē ne videant
 vñ gaudeat. Int hui' vite 7 future
 infelicitatis mīsiā mltā discretio est.
 Illic enī mīsiā ē pp' cruciationē vo
 loz 7 teneb: pp' lucis auersionē q̄z
 vñ i hac vita ē. i. mīsiā. 7 aliō nō ē
 In iferno at vtrūq; ē. hec ille. Simp
 plicite' g' loc' iferni teneb: osus erit ad
 que sol nō expādet lumē suū: nō lūa
 nec stelle i q̄ nihil videbit nisi qd' h' i
 cutē frōze. sic. Gro. io. dī de tenebris
 egypti. facte sūt teneb:e horribiles i
 vniuersa fra egypti trib' dieb' nēo
 vidit frēm suū: nec mouit se d' loco i
 q̄ erat. Sup q̄ ē ba. d. Rico' d' lura. q̄
 teneb:e ille iō dicant' horribiles: quia

de de
 ardes

inf' illas videbāt egypti vifione ima
 ginaria fatasmata qdā 7 figuras tur
 pes q̄ nō puū eis ingerebāt timorem
 Ita 7 in iferno erūt horribiles tene
 b: e: q̄ dānati inf' illas 7 vñ videbūt
 se mutuo inf' tormētoz angustias la
 borātes 7 vifioe imaginaria ispiciēt
 malignos spūs qui dānatis diuersis
 modis 7 figuris horēdissimis appa
 rebāt. **O** q̄ dolenda erit hoz: illa q̄
 miser pccō: intrabit infernū nūq; vi
 surus lucē p tot anoz millia 7 p' u
 diciū p infinita seclā. **O** quāt' timor
 tūc cor eius inuadet cū videbit noctē
 sine die tā lōgissimā sibi factā. Nā si
 h' in mūdo viderēt hoies noctē p'bi
 vsq; ad mēse vel anū cūcti dāmarēt
 ad sydera miam. Ingt Virgl. i. geoz
 gicorū de obscurato sole p' Cesarī
 mortē. Ille etiā extinto miserat' Ce
 sare romā. Cū caput obscura nitidū
 ferrugine terit. Impiaq; erinā timue
 rūt seclā noctē. Que igit' mēs q̄līue
 aiūs fiet dānatis i tenebris iferni vbi
 nō solū puati erūt i eternū oī splēdo
 re 7 luce delectabili: verū etiā vt di
 ximus q̄qd' poterunt accedet eis ad
 merore 7 luctū. **H'** penal' cōditio
 inferni dī paup' tatis. oēs qdē ibi ha
 bitātes paup' tate affligēt 7 egestate
 nimia. 7 q̄ i hoc mundo affluebāt di
 nitūs: abūdabāt t'palib' bonis: possi
 debāt thesauros: 7 impabāt aliis: in
 uebāt purpura 7 bysso: dormiebāt
 in lectis eburneis: nutriebāt canes: 7
 pascebāt aues celi: gaudebāt i sonis
 canticus 7 chorēis: 7 letos ducebant
 dies. oib' his in iferno penit' expolia
 ti guttā aque cupiscēt: 7 illā habē
 non poterūt pvt expisse redēpto: nī

spuit Lucis. c. asserēs d' diuite Epu
 lone. q̄ instans rogabat: Dabzā q̄
 ten' mittēt Lazarū vt intidū i aquā
 digitū: nō totū: s̄ extremā pte ad euz
 deferret: oziq; ei' imponeret nec fuit
 exaudit'. De quo Hreg' in omel' viē
 Buttā aque petiit q̄ micas panis la
 zaro negauit. Jō audiet flebilis vox
 diuitū 7 potētū i inferno sic lamētā
 tiū. vt dī Haps. Errauim' a via vi
 tatis 7 iusticie: lumē non luxit nobis
 7 sol intelligētie nō est ortus nobis.
 Lassati sumus in via mig' tatis 7 pdi
 tionis: 7 ambulauim' vias difficiles.
 viā aut vñ igrauim'. Quid nobis p
 fuit supbia nra: aut diuitiaz iactātia
 cōtulit nobis: Crāserūt oia illa tāq;
 vmbra 7 tāq; nūci' pcurres: 7 tanq;
 nanis q̄ p' rāst fluctuātē aquā cuius
 cū p' rāserit nō ē vestigium inuenire
 neq; semitā carine illi' in fluctib': aut
 auis q̄ trāsuolat in aere nullū iuenit
 argumētū itineris illi': s̄ tñ sonit' ala
 rū verberās leuū vētū 7 scindēs p vi
 itineris aerē cōmotis alis tranfluola
 uit: 7 p' hoc nullū signū itineris iueni
 tur illius: aut tāq; sagitta emissa i lo
 cū destinātū diuisus aer cōtinuo i se
 reclusus est vt ignoret trāsitus illius.
 Sic 7 nos nati cōtinuo desimim' esse
 7 virtutis qdē signū nullū valuimus
 oñdere. In malignitate aut nra cōsū
 pti sumus. hec ibi.

H' guissima erit dānatoz pena p
 pte lamēta 7 blasphemias q̄ sunt in
 inferno 7 pp' societate demonum.
Paplm. z.
 Cūda rō q̄re guissima erit
 dānatoz pena dī horribili
 tatis. Nā inf' ceta q̄b' mise

illi afficiens dolo: et tria erunt maxime horribilia. **1°** horribilis lamentatio. **2°** horribil blasphematio. **3°** horribilis sociatio. **Primum** horribile erit lamentatio. **1°** ubi iqt xps. Erat fletus et stridor vetricu. **Secundum** vō Ricl. i. 4. vi. 50. Nō erit ibi corporal fletus in q̄tā ē quedam resolutio corporaliū la thymaz: q̄ talis resolutio tunc non erit: s̄ ptinet ad corruptibile statum tū erit ibi maxim' dolor infior q̄ signi ficabit p̄ signa i facie et oculis cū tur batione et motu capitis. et cū stridē vetricu vult' q̄ tristitia: Quisnā expli cet quātus mero: erit i cordib' dam natoz: inf illos strepit' vlatat' atq̄ q̄relas. **Q̄ bti** g nūc lugēt: vt ait xps Mat. 5. **Qm̄** ipi cōsolabūt. **Et** Luc. 6. **Ne** vob' g nūc ridetis: et lugebitis et flebit. **2°** horribile erit blasphe matio. **Pro** despiciōe vtiq̄ blasphe mabūt dānati scipos p̄tes suos deū et angelos et oēm creataz. **Uñ** Apoc. 16. **Job** ait. **Blasphemauerūt** et cum celi p̄ dolorib' et vulnerib' suis. **Ad** h̄ est exēplū qd̄ legit i sūma de septem donis. **Cū** qdā vsurari' ifirmaret ad mortē: nec sacerdos vellet ei facia cō ferre nisi restituēt et el cautionē facēt illeq̄ recusaret hōtabāf ad h̄ filii ne ad infernū descēdēt moriēs. **Ille** vō rīdebat. **Rescit** qd̄ petat. **Si** vellē mala ablata restituēt relinquere vos paupes et egenos meliusq̄ ē se comite re mīe dei q̄ mīe hoīuz. et in hac p̄ tinacia mortu' ē vsurari' ille ac i ifer no sepult'. **Ex** filiis at̄ ei' duob' dixit alter ad alteri ū. **Pi** nī dānat' ē: non imitcmur cū retrēdo vsuras p̄ illum extortas: s̄ reddam' creditoribus vt

saluāi possim'. **At** ille respōdit. **Ego** meā ptē retinebo nec illā restituē cu ro. **Si** p̄ nī vsuras fec' et nō restituit ipse nō ego pena potes. **Alī** ḡ porti onē suā restituēt et seculum deserens dei obsego se totū tradidit. **Dū** aut' ḡ in seculo remaserat mūdānis se im mergeret infirmat' ad mortē: nec penitēs secut' ē p̄reme. **Uñ** frat' audies rogauit deū vt p̄ris et fr̄is ei' statum ei dignaret oñdē. **Una** igif̄ dix' euz oraret: vidit frā apta: et i inferno patre i flāmis penit' sepultū: et filiū euz frēz suū iacētē sup eū: maledicebatq̄ p̄ filiū dices. **Maledicta** sit hora in q̄ te genui fili: et tu sis maledict' q̄ p̄ pter te feci vsuras: nec volui restituē ne te paupem relinquere et p̄pter h̄ crucior i hac flāma. **Et** fili' rīdebat. **Maledict'** sis tu p̄ et maledicta di es in q̄ me genuisti: q̄ exēplo tuo do cuisti me fenerari: et vsuras extortas noluit reddē p̄p̄ qd̄ crucior i ifer no. **Et** p̄ ambo p̄ter euantes blas phemabāt cūcta creata et creatorem illoz. qd̄ cernens ille seruus dei gr̄as deo egit q̄ cū liberauit de tāto malo. **3°** horribile erit sociatio. **Erunt** namq̄ socii dānatoz negligimi spūs et maligni diaboli. **Q̄tū** enī sit eoz soci etas dura atq̄ molesta pōt cogsci p̄ effect' pestilētes q̄s exercēt in illis q̄s deo pmittēte obsidēt i hac vita. **Nā** adeo illos turbāt: et sic gūit vepant vt q̄z sic obsessi muci aut surdi fiāt q̄z manib' p̄p̄ris scipos lacerāt et dissipāt. q̄zq̄ nisi cathenis strige rent etiā domesticos et amicos conēf oppmē. **Quid** igif̄ faciet diaboli euz ill' q̄s i inferno volēte deo p̄ libitu suo

verare poterūt si tal' agūt hic cū his q̄ de eoz manib' et ptate p̄nt penitus liberari. **Nullus** p̄fēdo aut cogitāe aut dicē pōt q̄ ip̄ortabilis erit dam natis miseris societas diaboloz. **Ronabilis** punit deus dānatos pe na etna seu infinita p̄ durationez licz actus peccati fm̄ se fit finit' et t̄p̄alis

Capitulum 13

Tertia rō q̄re grauissima erit dānatoz: ū pena dī eternitatis. **Duratura** q̄ppe in scripturis sanctis ponit' pena dānatoz in etnuz vt p̄t̄ ex v̄ctis. **Verūtū** vt Aug' dicit' dicit' dicit' dicit'. **Quidā** iustū putat vt p̄ccis quātūlibz magnif̄ puo. s. tpe p̄petratis pena q̄s damnet' etna q̄si vllius id vnq̄ iusticia legis attēdat vt tāta mora t̄p̄is q̄s p̄uniaf quāta mora tempis vnde puniret' admittit. **Q̄do** genera penaz in legib' ēē scri bit Tull' dānū. Vincula. Verbera. Calione. Ignominia. Exiliū. **Mortē** seruitutē. **Quid** hoz est qd̄ in breue tps p̄ cuiusq̄ p̄ccī celeritate coaptet vt tāta iudicet' morula: quāta depre hendit' p̄petratuz nūi forte talio. **Id** enī agit vt hoc patiat' q̄s qd̄ fecit. **Uñ** illud est legis. **Oculū** p̄ oculo dē tē p̄ dente. fieri enīz pōt vt tā breui tpe q̄s amittat oculū seueritate vin dicte q̄ tulit ipse alteri imp̄obitate p̄ccī. **Porro** aut' si aliene seie osculum infirū rōnis sit vberē vdicare: nōne qui illud p̄fēdo t̄p̄is fecerit icōpabili hozaz spacio vberat' et suauitas vo luptatis exigue diuturno dolore pu nit'. **Quid** i vicul'. **Nūqd** tādiu q̄s iudicand' ē i illis ēē debē. q̄diu fecit vñ meruit alligari'. **Dec** Aug'. **Qui**

Ad h̄

etiā de dāno ignomia exilio et fuitu te cōtēdit q̄ plerūq̄ instigūf p̄ moñ taneo: q̄si delicto logo tpe duratura que iō etna ēē nō p̄nt: q̄ p̄is vita nō pōt ēē eterna. **Q̄to** magis ḡ appo banda ē dei seuera iusticia q̄ p̄cca pu nit etna pena: licz in tēpe sint cōmissa verūtū vt tāte vitati meli' anim' ac gēscat ex v̄ctis scōzū tres p̄ncipal: s rōnes aptissime p̄ducūf q̄b' liquido cōstat iuste deū face: cū punit malos etno suppliciof. **1°** rō ē p̄p̄ volūta tē. **2°** p̄p̄ obiectū. **3°** p̄p̄ dēceptū. **Prima** rō ē p̄p̄ volūtatē. **Nā** si viderem' in p̄cco volūtatē. iustū est vt p̄ccm dānatoz etna pena puniat: q̄ oē p̄ccm tātū gūe ē: quātū volun tas ad illud ardēt' se inclinat. **Et** q̄ volūtas maloz q̄diu in hac vita sūt ita se inclinat ad p̄ccm q̄ sp̄ velit pec care. **Ergo** iust' iudex q̄ cor aspīc magis q̄ opul' debet eos pena in etnum durata p̄ūre. **Quidnā** ē q̄ tā mlti se sentūt morturos: et tñ peccare nō desinūt. **Veniūt** ad ianuas mortis et de peccatis nō volēt nūi q̄ sp̄ pecca re vellēt qd̄ vtiq̄ ipse de' scrutator cordiū oculo sapie sue clarissime itru etur. **Hac** rōne tangit Greg' 4. li. dial. ubi Petr' interrogat euz et dicit. **Scire** vellē quō iustū est vt culpa q̄ cum fine perpetrat' sine fine puniat. **Et** Greg' rīdet. **Doc** rōe Petre diceret. **Si** iust' iudex nō corda hoīuz s̄ facta pensaret. **Vniq̄** enī iō cum fine deliquerūt: q̄ cū sine vixerūt. **Nam** voluissent vtiq̄ si potuissent sine fine viuē. ut potuissent sine fine peccare. **Q̄ndū** enī q̄ in p̄cco sp̄ viuē cupiūt qui nūq̄ desinūt peccare dū viuunt.

Ad magnā g̃ iusticiā iudicātū ptinet
vt nūq̃ carcat supplicio: q̃ i hac vita
nūq̃ voluerūt care pccō. h̃ ille. Que
ēta etiā habet d̃ pe. di. c. voluisset
Et ad hoc facit ill d̃ q̃ scribit. 93. di.
diaconi sūt. vbi sic habet. Mode
ratio dei ac pietas solū in rēditum
operit ac nos cupit longa bonitate
sua saluari. Si nō dūertimur. si vari
collū sum⁹. si i peccatis vsq̃ ad mortē
illicite pdaram⁹. assidue peccatiū nō
miseret de⁹. Ad idē ē Cap. Legatus.
14. q. 2. Aug. ilup d̃ pe. di. 7. c. vlt. i
sicut. Qui ipenitēs morit. oino. mo.
rit⁹. 7 eternalit cruciat⁹. Qui aut ipē
nitēs finit. si sp̃ viuēt sp̃ peccaret.

¶ 1^a rō q̃re de iuste etnalit dānat 7
punit iniquos ē p̃p̃ obiectū. Queli
bet. n. offesa d̃iderat nō solū resp̃cū
adus: s̃ resp̃cū dignitatis illi⁹ q̃ offen
dit. Quāto etni p̃sona q̃ offēdit di
uio: est. tāto culpa in illā cōmissa g̃
uior: 7 p̃ cōsequēs pena debet eē ve
rior. Sic q̃ regē offēdit g̃ui⁹ punit:
q̃ q̃ offēdit suū famulū vel aliquem
rusticū. Qui g̃ mortalit peccat: deum
q̃ ē infinitū bonū offēdit: 7 caritatē
p̃ quā ē societas brōz. g̃ tā vitiōe dei
q̃ brōz societate etnalit puari debz
7 etna pena puniri. Bernardus aut
sup cantl. d. q̃ q̃ mortalit peccat vult
nō eē deū: q̃ sic pbat. Qui vult deū
aut ipotētē aut iūstū aut insipientē
esse: vult deū nō eē. s̃ q̃ mortalit pec
cat vellet deum aut sua pccā nescire
aut vindicare nō posse: aut vindicāe
nolle. g̃ vellet deū nō eē deū. 7 q̃ vult
deū nō eē deū: meritō puniēd⁹ ē eter
no supplicio. **¶** 2^a rō q̃re iuste deus
malos etnalit dānatē p̃p̃ cōtēptuz

Peccato: es nāq̃ cōtēnt infinitū bo
nū 7 etnū gaudiū: q̃d potuissent di
gere: 7 q̃ volūtariē elegerunt etnū
malū iuste illis etna supplicia dōnā
tur. **¶** 1^a Aug. 21. li. de ciui. dei. c. 12. in
gt. factus ē malo dign⁹ etnū q̃ i se p̃
emit bonū q̃d eē posset etnū. hec ille.
Adiūt sigdē pccōres scripturas da
mātes p̃mittēs: tā felicissima 7 co
piofa bona atq̃ iocūda in regno ce
lozū amicis dei. 7 ipsi d̃ his nō curāt
Vocat eos de⁹ p̃ dicta scōz p̃ bona
mēta p̃p̃baz: p̃ instructioes doctoz
p̃ trozes cōmationū: p̃ suauitatē
bñficiōz. Venite inqt ad cenā magna
ad iocūda gaudia: ad paradisi delici
as: vbi bonū absq̃ malo: 7 leticia est
absq̃ merore. Et tū ipū sic blādītē
deū nolūt audire: gnimo ipsū q̃tū
posūt suis malis opib⁹ impagnāt 7
psequūt. **¶** 2ª bñditi dei ordinata iu
sticia q̃ malos etnis cruciatib⁹ depu
tasti null⁹ p̃fecto de te conqueri pōt
Q̃ misabil dānatoz cōditio q̃ tantū
exp̃it seueritatē: vt finē illozū pena
nūq̃ suscipiat: nūq̃ eēt hōi sano per
diē 7 noctē assidere lecto: 7 i ei⁹ mol
licie voluptari. Durū eēt cuiq̃ dis
soluto iuueni p̃ lōga spacia cū fo: mos
iuuēculis puellisq̃ o: natissimis cho
rizare. Durū eēt muliereule cuiusq̃
corpis ornāmēta deponē. Et vt ex
p̃ientia docet hec 7 hi⁹ que solatiose
7 delectabilē fieri solēt fastidiū i du
cūt assiduitate sui. Deu inq̃: heu cur
dormiunt peccatores! Cur non euigi
lāt! Cur non corrigunt malā vitam!
Cur nō cōsiderāt q̃ eis parati sūt in
inferno cruciat⁹ horrendū. Et tamen
semp̃ ibi habitabūt p̃ cētū annos: p̃

mille: p̃ millia millū: imo nūq̃ pena
ipsoz smiabit. **¶** 3ª aia sterilis. **¶** 4ª aia
dura. **¶** 5ª aia insensatas. **¶** 6ª aia vitio
sa qd̃ agis: quoue tendis iter. q̃re ad
infernū p̃pas: vt ibi in etnū infelicif
vivas. Reuertē g̃ ad dñm deū tuū q̃
te liberet a piculis dānatiōis. 7 tibi
cedat gratiā i p̃nti 7 i futuro gliaz
in qua viuūt 7 regnat de⁹ p̃ infinita
secula seculozum. Amen.

¶ 7ª aia p̃ dñicā in sexagesima d̃
grauitate pene dānatoz extra illos
q̃ plus timēt mala vite p̃ntis q̃ iuse.

¶ 8ª aia p̃ dñicā in sexagesima d̃

Ruciabūt die ac nocte in se
cula seculozum. Apoc. 20. Ma
gna p̃fecto detestabilisq̃ ē
credulitas eoz q̃ cognoscētes p̃pter
sua pccā iminē sibi incitū dānatiōis
etnē nō timēt: nō formidāt: nō corri
gunt suā vitā malā. Quidnā magis
vnusq̃q̃ ptimescē debz: q̃ cruciat⁹
acerbissimos atrocēsq̃ penas ac lu
ctus intolerabiles inferni. Timēt ple
riq̃ in hac vita exites labores. angu
stias. paupertatez. egritudines. illatas
dumelias. dāna. seruitutē. exilia. car
ceres. tēpstatē aeris. vehemētā vē
tozū. aliaq̃ picula q̃bus verari solet
mortalit gen⁹. **¶** 9^a reuera si recte sa
perēt magis timere deberēt ad infer
na descendere vbi labores. angustie.
tormenta. calamitas. luctus. gemitus.
suspiria. clamōes. lamta. blasphemie
fames. 7 sitis. ignomia. 7 ardo: ignif
ic. quib⁹ dānati molestabūt 7 nunq̃
deficient. Et qm̃ nō parū p̃desse pōt
vnicuiq̃ talia cogitāt ad cōtritiōnē
7 delectiōnē pccōz. **¶** Idcirco adhuc i
p̃nti sermōe de grauitate pene dāna

49
ro: ū aliqd̃ psequemur. Et notabim⁹
tres rōnes p̃cipuas q̃bus intelligere
valent dānatoz penā fore g̃uissimā.

¶ 1^a rō dicit cognitiōis.

¶ 2^a rō dicit cōtritiōis.

¶ 3^a rō dicit dānatiōis.

¶ 1^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 2^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 3^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 4^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 5^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 6^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 7^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 8^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 9^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 10^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 11^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

¶ 12^a rō dicit dānatoz penā
eo q̃ nihil cognoscēt p̃ter illud q̃ cō
tristari possunt. 7 de illoz scientia.

Et hinc
in bono:

de penis dā
natorum:

Sed extra argui pot. p quia Luc. 16.
habes. q. Dabaa dixit civiti dana-
to. fili reco: dare. q. recepisti bona in
vita tua. q. d. si no dixisset nisi illi uti
potuisset scia acquita in hoc mudo.

Arguit q. danati odium deus. s. nullus
odit illud de quo no cogitat. g. dana-
to. s. deo cogitat. r. a fili pnt de aliis
cogitare. Arguit q. danati habet
remorsu colicie. r. vermē. s. colicia no
remordet nisi d. pcūs que cognoscit
q. in danatis est vsus scie. Rndēt ad
bas. q. Ric. d. media villa. r. d. Bon.
in. 4. di. 50. q. danati vti scia acqui-
ta in hoc mudo marie q̄tum ad aliq
cōsiderat enī mala que fecerūt. r. bo-
na opa que obmiserunt. ut hic vsus
scie sit ad maiorē eoz afflictionē.

Ad p̄mū q̄ argumētū in oppositū est
vō q. q̄uis vsus scie sit p se delecta-
bilis. tñ p accidēs pot ee tristabilis.
In danatis enī p̄ iudiciū erit eorum
natura ita plene cōprehēsa tristitia:
ut oīno sint indispositi ad aliq̄ de-
lectationē. Et q. sicut dicitur p̄. 2. d.
ais. Adus adiuoz sūt in patiente hū
disposito. iō vsus scie nullā in eis de-
lectationē poterit generare. Rndū
tñ q. demones ante iudiciū possūt ha-
bere r. indū hnt aliqs modicas de-
lectationes vanas. r. multuz respas
amaritudine. Sic aut danate nullam
penit. vnq̄ habebūt delectationem

Ad secūdū argumētū vō. q. q̄uis
ille pene sint maiores q̄ iste. tñ no ita
poterūt auferre danatis vsū scie. sic
pnt alique pene hoib. in h mudo: q.
o:zana corpuz illoz ex voluntate dei
seruabūt incorruptibilia ad maiorē
afflictionē. Que o:zana hic p̄ veban

tiā penaz aliq̄ contingit co:rupti.
Danati tñ multo min. erunt apti ad
vsū scie nisi respē eoz quoz cōsidera-
tio erit ad augmētuz. s. tristicie.

Ad ttiū argumētū vō. q. q̄uis deus
sit p̄p̄ngoz intellectui eoz p cēntiaz
q̄ alia obiecta: no tamē sub rōne ob-
iecti nisi inq̄tum ē puniēs. r. sic de eo
maxie cogitās no ex amōe: s. ex odio
Inq̄tū aut ē dulcis r. misicōs mīme
de eo cogitat. Secūdū dubiū ē d
nra distātia. vtz videlicz danati di-
stantes a nobis cognoscāt ea q̄ circa
nos sūt. Et videt q. sic vt hēt Luc.
16. dixit ille viues danat. ad Dabra-
am se q̄q̄ frēs hē. q̄ sciebat adhuc
illos supuē. In cōtrariū ē auctō: i-
tas Aug. li. de cura p mortuis agē-
ta que ponit. 13. q. 2. c. statendum. vbi
ait. statendū ē nescire q̄dem mortuos
qd hic agat. rndet q̄ fm Ric. in. 4. d.
l. q. danatos cognoscere q̄ circa nos
sunt pot intelligi tripl̄.

Per sciam
q̄ cōiecturā q̄ reuelationē. q̄ mo-
dū cogit ea que circa nos sūt: q̄ co-
gnosce sic no possent nisi accipiendo
filtradines a reb. ad quas accipiēdas
regis. p̄porcionata p̄p̄ngtas itelle-
ctus ad ipsam rē. Quāvis aut distā-
tiā no spediāt cognitionem intellect. re-
sp̄ctu rei cui iā habz sp̄m: tñ p̄por-
tionata distātia q̄lis est int̄ aias que
sūt in inferno. r. ea q̄ circa viuos sūt
in hoc mudo ipedit cognitionē intel-
lectus: resp̄ctu rei cui no habz sp̄m
q̄ p̄hibet speciei acquisitionē. 2. mo-
danati cognoscūt multa q̄ circa nos
sūt. Ex statu enī p̄terito i quo hoies
viderūt postea cōiecturā. ultra que
accidūt circa eos. Et sic cognoscebat

ille viues danatus q̄q̄ fratres suos
adhuc viuē: q. secū i to:metis illos n̄
videbat. nec cū regescebūt i sinu Da-
brae. tñ no erat cognitio certa: q. mō-
tui ex sp̄ali p̄uilegio q̄q̄ p̄niam faci-
unt in locis i q̄b. peccauerūt. 3. mo-
cognoscūt aliq̄ q̄ circa nos sūt. vel p
reuelationē demonū. vel aiarum ad
eos delectatiū. Sed nūq̄ sit eis aliq̄
reuelatio nisi talis vn̄ tristētun. Et sic
pt̄ solutio ad obiecta. 4. Tertū du-
biū ē d scōz glia. vtz. s. danati vide-
ant scōz gloriā i celo. Et ad h rīdet
Ric. vbi. s. q. danati gl̄iam scōz non
vidēt: q. visio ē cognitio intuitiua r
clara p̄p̄loquēdo de visionē. Sic. n̄
s̄ posset videri glia beatorū: q̄ vide-
rent beati r ipse de. Cū ḡ glia imp-
fecta eoz cōiunctione cū deo consistat.
No enī pot videri inmediate r clare
cōiunctio aliquoz: q̄ videat ipsa ois
ā. In ḡniali tñ r pt̄ i sp̄ali cogitō
gl̄iam beoz q̄si arguēdo. Nullū enī
videt danatū q̄ tēuerit fidē r bonos
mores. Vñ cogit̄ itellect. eoz assenti-
re q̄ vā est sacra scripta: r ex conse-
quēti q̄ boni habeat ea q̄ ipsi in sac-
scriptura p̄mittūt: Et q. b̄tudo in
sacra scriptura p̄mittit̄ iustis: no so-
lū in ḡniali: s. etia pt̄ i sp̄ali: in q̄tū
est bonū trāscēdēs oīa tp̄alia bona.
Vō danati cognoscūt gl̄iam beoz. no
tñ in ḡniali: s. pt̄ i sp̄ali: de hac vō
cognitiōe danati tristat̄ p̄p̄t̄ inuidia:
felicitatis aliene. r carētia b̄titudinis
p̄p̄e. Post iudiciū tñ danati eo q̄ ad
ppas penas q̄i totalit̄ eoz cognitio
reflectet. cognitionē istā no habebūt
nī i forte i ee ḡnialissimo: q. p̄ oplemē-
tā volōis intellect. eoz p̄dicte argu-

9.
mētatiōi nō uacabit. Quāta igitur
erit i danatis angustia: quāta amari-
tudo: q̄tāne tristitia: q̄i cognoscent
distincte oīa p̄cā p̄ illos omissa. quā-
tus dolo: q̄i cognosceat bona q̄ facē
potuerūt. q̄i cognosceat mala q̄ patiē-
tur. q̄i reuelabūt eis ea q̄ i hoc mu-
do sūt vt displicētia habeat. q̄i cōsi-
derabūt q̄ boni r amici dei sūt i per-
enni gloria: p̄p̄t̄ hec r h. mōi oīs co-
rū cognitio erit eis dolo:osa.

Qualis ḡnissima erit danatorum
p̄cā. eo q̄ illoz desideria nūq̄ iplebit̄
r qd ē qd ipsi appetūt. Caplm. 2.

Quāta rō oīdēs ḡnitate pe-
ne danatoz d̄ rariatiois
serf nāq̄ eoz volūtas ad de-
siderā dū ea quoz rariū sp̄ eueniet
p̄t̄ ē b̄titudinis p̄cipatio. 2. p̄
cāti delectatio. 3. sui annihilatio.

Prīmū qd danati appetūt ē b̄titudi-
nis p̄cipatio. Na s. Ric. in. 4. di.
sociū p̄cā vt Aug. dicit. 19. d. ci. dei.
ciz. Delē nō possit extrema nāc ve-
stigia: in danatis remanet aliq̄ nālis
cognitio r appetit. nālis. Cū ḡ p̄m.
mot. nālis appetit. sit resp̄ctu finis
in ḡniali. q. s. p̄m. 7. Cū b̄. ciz. finis
est principii i appetibilib. r agibili-
bus. seq̄ q. danati nāliter appetunt
finē in ḡniali. Sed vltim. finis ē b̄tū-
do. seq̄ ḡ q. nālit̄ appetūt b̄titudinē
in ḡniali: q̄uis appetitū debili r exili.
S̄ hic nālis appetit. in his delibera-
tiua volūrate quo ad hoc p̄uertit: q.
bonū quod naturalit̄ appetūt s̄ cir-
cūstātis malis appetunt. Nec ē iste
appetit. ad eoz cōpletionē: sed ma-
gis ad afflictionē. Naturalit̄. n. appe-
tere qd appetēs videt se nō cōsequi
f

posse. magna est afflictio appetentis. **S**ecundum autem. **I**ho. 2. 2. 9. 7. In vana
tis nulla est spes beatitudinis consequere
de qua sicut de ratione beatitudinis est ut
in ipsa getes voluntas talis quod beati sciatur
se certitudinaliter se nunquam beatitudinem
amissuros. ita de ratione beatitudinis est
ut ipsa molestet voluntas sic ut vani
nati certitudinaliter sciatur se nunquam beati-
tudine adepturos. **S**ecundum quod dam-
nati appetunt est peccati delectatio. **N**ellert
enim se non peccasse. et illud est impossibile
seruare dicit dominus **B**on. di. 50. q. 1. li. q.
mala voluntas de duplici. s. ad? et bit?
Limor: g. scrullis vanatis non aufert
habitum male voluntatis: s. aufert actum
Iste enim non vult luxuriari: quod timer
puniri. de ipsa tamen voluntate habitum non
aufert: quod si separet impunitas vellet
vitiis luxuriari. **S**ic est intelligendum in
damnatis. quod dolor penalis aufert ab
ipso voluntate actum volendi peccare:
quod reuera vanati non appetunt luxuria-
ri nec diari propter penas quas ex illis
actibus sentiunt se incurrisse. **H**abet tamen
habitum male voluntatis per quam appete-
rent peccare: si non crederet ex hoc puni-
ri. **D**anati ergo vellet se non peccasse: non
propter hoc quod peccatum eis displiceat: quod iu-
stus: quod displiceat eis pena iusta. **E**t ideo
malam habet voluntatem hoc volendo: et
ideo adhuc viuunt in eis voluntas pec-
candi: licet dolore penarum impediat ne
exeat in actum suum. **T**ertium quod dam-
nati appetunt est sui annihilatio. **E**t circa
hoc varie opinati sunt etiam magni do-
ctores. **A**n. s. vanati vellet non esse. quod
namque dicitur. **D**anati non possunt vel-
le non esse: quod hoc non est appetibile: nec
per accidens: nec per se. et allegat Aug. in

libro de libero arbitrio. **S**i quis dixerit si
esse quod miserum esse me mallem respondeo
Nentur. in sup. et Ar. In 2. de anima. **D**
Oia appetunt esse illius causa agunt quod
quod agunt secundum naturam. **E**t idem Aug. li. 8. li.
an. **C**onsidera quantum bonum esse quod et beati
et miseri volunt. **E**t idem. xli. de ci. dei.
c. 27. inquit. **I**ta et quodammodo vi naturali
ipsi esse iocundum est: ut non ob aliud et
hi qui miseri sunt nolunt inferi. **E**t paulo
in eiusdem ait. **Q**uid aialia oia et
rationalia quibus non est datum ista cogi-
tare ab imemis draconibus vsque ad exi-
guos vermiculos. nonne se esse velle
atque ob hoc interitum fugere oibus quibus
possunt motibus indicat. **E**st adhuc
promptum ratio talis. quod peccatio presupponit
electionem. **S**ed non esse non est eligibile
quod est eligibile habet appetentiam boni
sed ipsum non esse non habet appetentiam
boni: quod quod apparet bonum apparet esse
ergo. **A**lii autem doctores vt doctores sub-
tilis Ric. de media villa. et dominus Bon.
di. si. q. 1. dicit quod vanati vellet non
esse non voluntate naturali: quoniam id velle non
potest. quod esse in pena melius est quam nihil esse
cum in nihilitate nulla penitus sit bonitas
Et sicut. d. phus. 2. de generatione. **I**n
oibus in quibus est esse. melius est desidera-
re natura loquedo de meliore tate natu-
rali. **V**olunt ergo vanati se non esse volun-
tate deliberativa non per se: s. per accidens
in quantum s. ad non esse sequitur carentia pene
quam per se appetunt. **V**idetur enim ex suo
esse quod non possunt consequi delectationem
nec utilitatem nec per suum esse videtur pos-
se acquirere aliquod bonum: ideo non est mi-
rum si tali esse vellet carere ut malis quod
essendo patitur careret. **N**am non tamen
bonum est per se obiectum voluntatis: sed

etiam carentia mali quoniam non per. **Q**ua-
propter dicitur. **E**thica. 6. quod in boni ratione
sit minus malum ad maius malum: quod minus
malum magis est eligibile maiori. **E**t ratio
huius carentie mali non esse per esse appete-
re suum potest esse vanate voluntatis obiectum.
Et quibus colligimus hanc secundam opinionem
sequentes: quod tanta pena vanati veritas
ut si possibile esset vellet non esse. **E**t hoc
est quod **J**ob. dicit Apoc. 9. **I**n diebus
illis queret homines mortem: et non inueniet
eam: desiderabunt mortem et fugiet mors
ab eis. **E**t Aug. li. de miseria hominum mundi
dicit. **O** mors quam dulcis es quibus tam ama-
ra fuitis. **E**t sola desiderat quod te velle
mentem oderunt. **E**t si querat cur deo vani
natos esse non priuat et ad nihilum redi-
git. **R**idet **T**ho. 1. 2. q. 87. ar. 4. in so-
lutione primi ar. quod hoc est per tres causas. **P**ri-
ma est quod redigi in nihilum cum peccat non
conuenit diuine iusticie: quod repugnat pro-
prietati pene que est secundum diuinam iusticiam.
Secunda est quod esse presupponit ad meritum
et demeritum. **T**ertia ratio est quod per ordina-
tionem peccati esse non tollit vel corrumpit: et
ideo puatio esse non potest esse peccata debita
alicuius culpe. **H**oc tamen methaphorice in
nihilum redigi secundum illud ps. **A**d nihilum
deductus est in conspectu eius malignus
quod. s. spiritualis bonis puat. **U**bi. 7. p. **C**or.
1. **S**i caritatem non habuero nihil sum
Et grauissima erit pena vanatorum
eo quod erant despiciuntur: nec suffragia ecclesie
possunt eis prodesse aut coicari. **C**ap. 3.
Tertia ratio ostendit caritatem pe-
ne vanatorum deo despiciuntur. **N**am
inter tot asprina mala hoc
eis vnum superadditum adauget ipsorum
dolorum: quod videlicet despiciuntur sunt scientes
et expietes nullo ecclesie suffragio eorum

penam posse mitigari. **N**am si colligeret
in vnum omnes lachryme: omnes orationes: omnia
ieiunia: omniaque pietatis opera quicquid iu-
storum in hoc mundo placuerunt deo.
et offerret pro vno vanato nihil eis pro-
desset. **E**t licet quodammodo canonicis dixerit
quod suffragia ecclesie licet non prodesse vani-
natis quantum ad liberationem a pena: pro-
sunt quantum ad aliquam mitigationem siue al-
leuiationem. **C**ontra eos est sententia theolo-
gorum: 45. di. q. 1. li. d. quod suffragia ec-
clesie nullo modo prosunt vanatis eo quod sunt
extra caritatem: et cum non sint ad vitam
ordinati: nec possunt beatitudine partem
parentem sunt ex caritate diligendum. **C**ari-
tas autem est que facit suffragia accepta-
bile: ob quod suffragia ipsis nihil prosunt.
Dec. Ric. 10. di. q. 12. c. probeantibus
Probeantibus prope consuluisse cogno-
sceris: si liceat pro eis oblationes offerri
Sada sic tenet ecclesia ut quod quod mortuus
vere catholicus offerat oblationes atque
pro fratre memoria eorum faciat. **E**t quia
omnes peccatis subiaceam: et cognuit ut sa-
cerdos pro mortuis catholicis memo-
ria faciat et intercedat: non tamen pro impiis
quoniam christiani fuerint tale quod agere lice-
bit. **H**ec ibi. **E**t idem ponit. **S**ed. **C**uynar-
the de cele. miss. **S**ed contra hanc opinionem
inducit aliquod exemplum. **T**raianus de quo
legit in vita beati Gregorii. quod cum quodam
die ipse festiaret ad bellum vidua quodam
occurrit ei. **O**bscuro vt sanguinem
filii mei innocenti proempti vindicari di-
gneris. **C**uius **T**raianus si sanus reuertetur
dixisset se vindicare vidua dixit. **E**t
ergo mihi hoc prestabit si tu in plio mor-
tuus fueris: **T**raianus respondit. **N**olle quod post
me impabit: cui vidua. **E**t quod tibi pro-
derit si alter mihi iusticiam fecerit?

damna-
re esse ad nos

Hand-
written
marginal
note

Traianū dixit. vtiq; nihil. Et vidua.
 Nonne inq; melius est vt tu mihi iu-
 sticiā facias q̄ alteri hāc trāsmittas
 Tūc Traian' pie mot' de eq̄ desce-
 dit: 7 vidue iusticiā ministravit. serf-
 nāq; q̄ dū fili' Traiani p̄ vrbē egā-
 do nimis lascine discurreret filiū vi-
 due infemit: 7 Traianus filiū suū q̄ h̄
 fecerat vidue loco filiū sui defūcti tra-
 didit: 7 magnifice ipsaz dorauit. Duz
 igit̄ qdā vice defūcto Traiano Greg
 p̄ for' Traiani trāsiit: 7 ei' māsueta
 diuis recordatus fuisse: ad scī Petri
 basilicā puenit: 7 ibidē p̄ eius errore
 amarissime flevit. Tūc sibi diuinitus
 rīnū est. Ecce petitionē tuā compleui
 7 Traiano penā etnā pepci. De celo
 aut̄ caue ne p̄ dānato aliq̄ p̄ces fun-
 das. Damascen' aut̄ in quodā suo s̄-
 mone dicit q̄ Greg. audiuit voce cū
 diuinit' alloquerē. Vocē tuā audiri
 7 Traiano veniā dō: p̄t; ḡ ex h̄ cre-
 plo q̄ oīo Greg. p̄sūt Traiano dā-
 nato. S; sup̄ h̄ diuersi diuersa sunt
 opiat. Aliq̄ enī dixerūt q̄ Traia'
 fuit reuocat' ad vitā vbi grām cōse-
 cutus est: 7 veniā meruit: 7 sic glīam
 obtinuit. Alij aut̄ dixerūt q̄ aia Tra-
 iani nō fuit simplici' a reatu pene et̄
 ne absoluta: s̄ eius pena vsq; ad tps
 s̄ vsq; ad diē iudicij fuit suspensa.

Alij aut̄ ingunt sic est. Io Bes diaco'
 q̄ vitā Greg. descripsit. q̄ nō legitur
 orasse: s̄ fleuisse: 7 frequenter de' mis-
 tus cōcedit q̄ hō quis desiderās pe-
 tere nō p̄sumit. Io aia Traiani non
 fuit ab inferno liberata 7 i paradiso re-
 posita: s̄ tñ ab inferni cruciatib' scā
 exempta. Pōt enī aia 7 i inferno ex-
 istere: 7 inferni cruciat' p̄ dei miāz nō

sentire. Alioz tñ oplo color est 7 ve-
 rior. q̄ Traian' 7 a pena liberat': et
 ad glīam sic assūpt' orōne bti Greg.
 Qd nō ē factū fm coēm legē: s̄ scdm
 dispōsationē diuine sapie: que p̄uidēs
 Greg. oratur p̄ Traiano nō dāna-
 uit ipsū p̄ diffinitiuā sniam. 7 iō nō ē
 dicēdū ex illo exemplo vno 7 singula-
 ri: q̄ dānatis p̄ diffinitiuā sniaz ecclē
 suffragia p̄sūt: cū nec i minio possint
 fauere. Quinimo audiēduz ē salubze
 documētū 7 obseruādū sapiētis. Et
 dēstas. Qd cūq; inq; pōt manus
 tua facere: instānt opare: q̄ nec opus
 nec rō: nec scia: nec sapia erūt apud i-
 feros quo tu p̄peras. Q̄ igit̄ volēda
 dānatoz pena q̄ mitigari 7 adiuuari
 nullo mō poterit: n̄ p̄p̄is virib' nō
 lachrymis: nō diuitijs: nō amicoz sul-
 fragijs: nō amicoz potētia: nō veniq;
 aliq̄ oīuz creaturāz industria. Q̄ tū-
 mēda vindicta dei ad cui' cōspectuz
 velut cera añ facie ignis p̄ccōzes eliq̄
 scend. Q̄ p̄ccōzes inebuiati dulcedine
 bonozū hui' seculi. fugite irā dei 7 no-
 lite pugnare cū oipotēti deo: q̄ dāna-
 tis vt didū ē tā tremēda commatur
 mala: a qb' nos ipse p̄ suā clementiā
 liberet cui ē honor 7 oīs laus 7 glīa
 p̄ infinita seculoz secula. Amen

Sabbato p' dñicā in seraphima.
 De gūitate pene dānatoz ad frozēz
 incorrigibiliū 7 obstiatoz. Ser. 14.
 Ruciabūf die ac nocte in se-
 cula seculoz. Apoc. 20. Cū
 mēte reuoluo quāte erūt in
 inferno angustie rep̄oboz: admirāi
 p̄simū cogoz: cur tā diu p̄ccōzes disti-
 mulāt agē p̄niām. Et certē de his
 malis de qb' loqmur: aut nunq; aut

Depensio dampna
 totum magistro

p̄ longissima spacia tpuz traherētur
 aliquale de sua ipenitētia excusatoz
 haberēt. S; cū tā eriguū velocissimū
 q̄ sit hui' labilis vite tps: p' qd mali
 icorrigibiles descēdūt ad tartara. ne
 scio qd ipsi dicere possint. Rep̄ben-
 biles qdē sūt: 7 p̄ sua tarditate meri-
 to redarguēdi. Et licet i p̄cedētibz
 explicaderimus multa q̄ duras men-
 tes domare sufficiūt: tñ adhuc d̄ gūi-
 tate pene dānatoz nōnulla occurrūt
 cōsiderāda. quoz cōsideratione dili-
 genti molliat̄ p̄tinaces mētes obstia-
 toz p̄ccōz. Dicen' q̄ q̄ guissima est 7
 satis acerba pena dānatozūz adhuc
 triplici ratione.

Prima dicit cōbustio.
Secunda dicit supatio.
Tertia dicit p̄natio.

Qualit' dānati patiāt acēbissimā
 penā p̄p̄ ignē inferni. 7 de illi' ignis
 tribulissimis cōditioib'. Cap. 1.

Prima rō qua ondit gūitas
 dānatoz d̄ cōbustio. Tra-
 dēt nāq; dānati misere etnū
 ignib' cōburēdi. Et h̄ itelligit̄ ex scri-
 pturis sacris. Alī Job. 20. Dēuo-
 rabit eos ignis q̄ nō succēdet. Et Iu-
 dith vlt. c. Dabit ignē 7 vermes in
 carnes eoz. Et Abacuch. 2. c. Laboza
 būt populi i multo igne. Et Isa. vlt.
 c. Mermis eoz n̄ moriet: 7 ignis eoz
 nō extinguet. Et Dauid in ps. 10. Plu-
 et sup̄ p̄ccōzes laqueos ignis. Et Eze-
 22. In igne ire mee cōsumpsi eos. Et
 Apoc. 18. In vna die venient plage
 eius mo: s: 7 lud': 7 fames: 7 igni cō-
 buret. Et Apoc. 20. Qui nō ē iuent'
 in libro vite scriptus: missus ē in sta-
 gnū ignis. Et Mat. 13. Tribūt ageli

7 sepabūt malos de medio iustoz: 7
 mittēt eos i caminū ignis. Et Mat. 13.
 Oīs arbor: que nō facit fructū bo-
 nū excidet: 7 i ignē mittet. Et Mat. 18.
 Bonū ē tibi cū vno oculo i vitam
 intrare: q̄ duos oculos habet ē mitti
 in gebennā ignis. Et Mat. 10. Cum
 timete q̄ habet p̄tātē corp' 7 aiam p̄-
 dere i gebennā. Et Mat. 25. Ite ma-
 ledicti in ignē etnū: Serūtū de h̄ igne
 dubitat̄ circa tria. P̄. circa vitatē
 P̄. circa p̄tātē P̄. circa qlitatem.

Primo cotingit dubitare de inferni
 igne circa vitatē. An sit ignis ver'
 habēs formā 7 naturā 7 spēm ignis
 7 rīdet. Rū. in. 4. sniaz q̄ quozūdā
 opio fuit q̄ ille ignis nō ē corporeus
 s̄ ē quedā spūalis p̄ca: q̄ p̄p̄ suā acu-
 me methaphouice d̄ ignis: q̄ ut ipsi
 dicūt. Cū vīna potētia rep̄obos pos-
 sit cruciare sufficiēt spūali pena: sup-
 fluū fuisse in inferno ponē corporeum
 ignē. Et ad hoc adducit illud Luc.
 16. de diuite q̄ dicebat linguā suā cru-
 ciari in hac flāma: Cū enī cōstet aiaz
 illi' diuitis linguā corpale nō habuīf
 se videt q̄ sicut scriptura ibi de lin-
 gua loq̄ methaphouice aliqd spūale
 vocas linguā: ita aliquā penā spūalē
 methaphouice vocet ignē. S; opinio
 ista falsa ē 7 cōn scripturā q̄ distiguit
 inē ignē 7 dānatoz penā spirituale:
 que vocat̄ noīe v̄mis. Alī Eccl. 7. Ml-
 dicta carnis impii ignis 7 vermis. Nō
 cōiter doctores oēs occludūt. 44. di-
 q̄rti. q̄ in inferno ē ignis corpo: e' a p̄n-
 cipio mūdi cū alīs creaturis p̄duct'
 7 ordinatus ad rep̄obos cruciādūz
 Et h̄ asserit Aug. in li. de mirabilib'
 sacre scripture. Et idē in l. 2. de ci.
 f 3

dei. cio. ait. **S**ebena illa qd' itag' ignis sulphur' de corpore: ignis erit cui consonat illud **H**egh. 4. diali. d. **I**gne gehene coporeu' ee' no' abigo **E**t fm Theologos. Ignis ille q'rum ad illud qd' in eo e' de centia ignis est eius spei cui igne elementali: q' sicut ois aqua oi aque e' eade' spe' fm p'bm p' thora ois ignis oi igni e' ides' spe'. **D**iversificat' tñ q' ad dispositionem 7 opatione: q' sibi copetit aliq' actio q' igni elementali no' uenit. Na' ignis in aliena ma' multu' diuersificat' i opationib' suis: fm exigentia' dispois' ma'e. **Q**d apte ptz in fulgure: ubi ignis resp'ctū habet ad diuersas ma's: fm diuersitate' celestis influētie in ma' icor' patet. **U**n' aliqñ no' ledit ma'm mollē 7 dissoluit dura: 7 e' conuerso. qñq' calefacit 7 non cōburit: 7 e' conuerso. Aliq' tñ opiat' q' i inferno sit ignis i ma' p'pria: q'uis ibi no' luceat: nisi ad modi cū 7 satis impēde. **H**eg' q' i inferno uer' e' ignis ad maloru' cruciatū dispositus 7 deputat'. **Q**z' attingit dubitare de igne iferni circa p'tate. **U**tz' s. possit in corpore: eos angelos 7 spūs sepatos cruciare. **E**t ad istaz qñcū multi multipl'r rīderūt. Na' qdā dixerūt spūs sepatos igne no' affligi nisi p' puationē boni desiderati. **E**x q' p'uatione tāq' qdā malo p'iti in eis uenit tristia' gñat'. **E**t hec fuit opinio **A**lgazelis. **S**il' p' bicoz: scōñ hāc sūt dca scōz. d. **S**pūs icor' p'oreos posse pena corp'alis ignis affligi: sic apte. d. **H**egh. in. 4. diali. **E**t **A**ug' 2. d. i. d. c. i. d. e. i. o. **N**o' aliq' dicit spūs sepatos cruciari igne corporeo inq'tū uident ipsū p'patū ad hoc ut eo cruciē i cor

porib' suis. sicut latro suspēdē p' tribulo: ipsū uideō cruciē anq' suspendat' in eo. **E**t hec opinio no' sufficit: q' nullo mō pōt ad āgelos malos applicari: q' tñ illo igne i p'petuū cruciabunt'. **Q**uidā aut' aliq' dicit q' cruciabunt' igne corporeo inq'tū eoz' intellectui impmet' supercellēs illi' ignis silitudo. **S**z' h' dcm' deficit: q' fm p'bm. 3. de aia. **N**o' sic excellētia intelligibilis ledit intellectū: sicut excellētia sensibilis ledit sensū: q' p' excellēs sensibile: sensus impedit' in sentiēdo: s' intellectus p' excellēs intelligibile no' min' intelligit infima: s' magis: q' sensus apprehēdit' p' organū corporeū. intellectus aut' no'. **N**onnulli iusup' tenent q' spūs sepati igne corporeo cruciē: no' i q' ipsū apprehēdit' apprehēsiōne simplici: s' cū firma est iatiōne q' e' cōtrarius sue nature: q'uis est iatiōne falsa sit. **U**nde **A**uic' q' met' b. loques de dispositiōe alaz a corp'orib' sepataz dicit. **A**iq' male uidet' pena quā imaginauerūt in h' mūdo 7 affligūt' ea. forma n. imaginata no' e' debilior: sensibilis: s' e' maior: imp'fioer' claritate: sicut uidem' in somnijs. **F**ortasse eni somniatū maior e' p' modulo suo q' sensibilis: tunc quāto magis illud qd' e' i alio seculo e' fort' q' qd' e' i somnijs p'p' paucitate' impedientū 7 expeditionez' aie 7 claritate' recipiētis. **S**z' h' inconueniēs uidet': q' fm h' spūs no' paterēt' ab igne corporeo: s' a sua falsa est iatiōne. **P**ropterea non uidetur probabile q' de mones q' s' bilitate ingenij uigēt: illū ignē est iaret' sue nāe cōtrariū 7 leuiū nisi ita eēt in re. **A**liq' adhuc dicunt q' spūs patiūt' ab igne corporeo n' p' uirtute

ius ignis absolute: s' inq'tū e' istm' uirtute iusticie. **S**edem' eni res multas habē actiōes in uirtute pncipal' agēt' que eis no' ppetēt' absolute. **U**erbi gra. calo: nālis in uirtute aie cōuertit' nutrimentū in carnem. **L**umē solare luna receptū 7 cū uirtute lune ab eo d' riuatū i uirtute lune gñat' hūiditatem 7 fantasia i uirtute lunis intellectus agentis: mouet' intellectū possibilem. **C**orpa celestia cū tanita sint. tñ i uirtute intelligētiaz motricū generāt in his inferiorib' uirtū. ut ptz i gñatis p' putrefactiōe. **S**ecuris i uirtute motor' scidit arborē. **K**enedo g' q' ignis affligat' spūs inq'tū e' istrumentū uirtute iusticie. ad huc p'quirendū est magis in spūali: p' que modū. dicit' aliq' q' sup'nā liter imp'fius est igni infernali qdam spūalis uirtus: p' quaz spūs affligit' nāli uirtute ignis. ad h' no' coopate nec uis ponētē: q' ut dicit' non e' possibile ut aliq' uirtus nālis coopet' i sup'nāli actiōe. cū p' se ad ea nullo mō nec cōplete nec incōplete possit attingē. **P**ro tāto q' ille ignis affligē d' spūs: q' sup'nālis uirtus cruciēs i eo sic in s'bo illos affligit: sic aliq' s'ba sup'nāli' dealbata possēt dicit' uisū d'gregare. **S**z' hec opinio in trib' deficit. **U**nā e' q' fm eā ignis n' affligit' illos spūs ut istm': q' oportz q' in instrō sit aliq' nālis aptitudo ad illā actiōez' ad quā applicatur a uirtute motoris: ut ptz in securi resp'ctū act' scindēdi: 7 i maleo i spū nā' cōterēdi. **A**liud e' q' no' v' pbabile uirtutez' spūales eē imediate i re corp'ali sicut in s'bo: ita ut sit ibi manens 7 nō i fieri: sicut pōit opinio p'dca. **E**t est qd' uidem' q' nāle lum' rōis p' qd'

solā intellect' nullo pōt attingē ad uirtutem dei. coopari cūz lumē glie ad illā uisionē. **U**erūm qd' in actiōe sup'nāli q' a deo no' est mediate finita uirtute: s' tñmō imediate: ut creare: no' pōt coopari uirtus sup'nālis. **U**dicirco dicit'. **R**ic' q' ignis ifernal' no' obstāte q' sit corporeus: spūs sepatos affligit' inq'tū est uirtute iusticie istm': eos affligit' afflictioe ad quā disponit' nā' ut' illi' ignis: nec tñ qlēcūq' afflictionem pōt cāre i illis spiritib'. **N**isi in uirtute iusticie pncipalit' illos spūs p'uenientis mouētis 7 dirigētis illū ignē ad illos spiritū cruciatū. **I**n illo eni igne est nā' aptitudo: ut ei' spēs recipiat' i itellū spūs sepati: s' q' p' talez modū in illo intellectu imp'nat': 7 uirtute uirtute tal' q' ita ad se renocat' seu uertit' itentioez' ipsi' spūs q' p' h' ita nobilit' ipediāt' in illaz rez' cōsideratiōe cōtra suā uolūtate 7 q' tale ipediētū sibi sit p' gñiōne: h' e' p' uirtute iusticie indite. **I**n illo etiā igne e' nā' aptitudo ut i ipso sit spūs sepat' sic i loco diffinitive. **S**z' q' spūs sepatū de timent' cōi' suā uolūtate h' ei uenit i uirtute iusticie indite. **I**lla aut' uolūtaria uirtute e' ipi' ip'obo spūs' p'p'lica bilis cruciat'. **Q**uis etiā ille ignis i uirtute nāli tñ no' possēt i spū sepatō cāre dispositōez' repugnātē illi' dispositiōi: q' uenit eē spūs fm uirtute ita eū sue nāe. tñ in ei' catione coopatur uirtute idite iusticie inq'tū e' instrō ei'. **E**x apprehēsiōe aut' p'dicte dispositōis q' cōtraria e' bono statui nāe: gñatur i ipso reprobō spū cruciat' exp'mētal'. **U**n' **H**eg' 4. dial. d. q' aia no' solam uidēdo: s' etiā expiēdo iocēdiu' patit'

per pccm aut in spu e dispo: vt igni
infernali ino pdicto i patiedo sbdaf
Et sic ptz q deo volere poterit ignis
afflige sps separatos. **C**orrigit du
bitare de igne inferni circa qlitatē seu
ppetitate. **N** s. erit q p' gnalem re
surrectioz corpa danatorz i illo igne
ppetuo patiet: nec ignis oficiet: nec
corpa illa ofumēt. Et licet possint m
ta dici: tñ pncipalis rō ē ordo vine in
Ricie: vt eni ingt Ricl. ille ordo exigit
illa corpa in eternis supplicis fore per
māfura: 7 iō assistete influētia dei ge
nerali: ad h vt ignis ille infernal illa
corpa fortit calefaciat 7 affligat. nō
adest tñ ad h vt cōsumat. Sicut aut
creatura nō pōt manē i eē suo: nisi i
supposita influētia dei gñali fm q. d
Aug. 4. sup. Eccl. ad lram. Et comē
tator sup pma ppoe. de caus. sic dico
q actioez sua hie nō pōt: nisi illa ista
entia gñali assistete: sicut patuit i pas
sione Jhu xpi qñ fuerunt tenebre sup
vniuersā frā: nō sup frā in deozū tñ
vt alig senserūt 7 male. Eclipsis aut
solis q ad vniuersū orbe nō potuisset
eē p solā inpositionē lune. vñ cū in
positione lune fuit alia cā. f. q influētia
gñal cāe pmet: tñ nō affuit soli ad ir
radiādū. Et sicut hec influētia adesse
pōt: ad hoc vt res sit: 7 nō opef ita
aliqñ adest ad h vt creatura habeat
vna sui actioez: 7 nō alia. Et hec ē pnc
cipalis rō qre ignis infernalis calefa
ciat danatorz corpa et affligat nec tñ
ofumet hec Ricl. Aug. 1. de. zi. li. de ci
dei. Des huiusmōi opatioes ignis in
fernalis attribuit volūtatē 7 potētē
dei a q sūt de nihilo inēē cūda pdu
ta: vniuersū q nāe sue ppetatib' 7 le

gibus regulata. **N** s. c. z. eiusdē li. ait.
Oñdā vñ cōuicāf icreduli posse hūa
na corpa aiata atq; viuētia nō solu
nūq; mōte dissolui: s. i etnoz qz igniū
durare tō: mētis. Nolūt eni h ad oi
potētis referre potētia: s. aliq' exēplo
psuaderi sibi flagitāt. Quib' si rñde
bim' eē aialia pfecto corruptibilia q
mortalia: q tñ i med'is ignib' viuant
nōnullū etia genus vniū i calidarum
aqrū scaturigie repiri: qruj feruorem
nemo ipune cōtractat. Illos aut nō
solū sñ vlla sui lesioe ibi eē: s. exē eē nō
posse. Aut nolūt eē dē si oñdē nō uale
ant si valuerim' siue oculis demōstire
res ipsas: siue p testes idēos edocē nō
satis eē ad h exēplū rei b q qō ē ead
ifideitate cōtēdet. Quia hec aialia
nec sp viuūt: 7 i illis feruorib' siue do
loub' viuūt: siue gype nāe cōueniēti
bus vegetaf illis: nō cruciāf elemēt
qñ nō incredibil' sit vegetari q cruci
ari talib' reb'. Mirabile ē eni dolē
in ignib' 7 tñ viuē: s. mirabil' i igni
bus nō dolē. Si aut h credūt cur nō
7 illud i. c. d. d. li. idē ait. Quid
adhuc a nob rez postūf exēpla qbus
doceam' nō esse incredibile: vt hoīuz
corpa sempitno supplicio punitoz 7
in igne aiata nō amittat. 7 sine detri
mēto ardeat: 7 sine interitu voleāt.
Habebit eni tñ ista corpa sba qlita
te ab illo indita: q tā miras 7 varias
tot reb' ididit qz vident: vt eas q
multe sūt nō miremur. Nā sicut scri
pserūt q nāf aialia curios' idagarūt
Salamādra i ignib' viuūt. Et qdem
notissimi sicilie mōtes q tāta tps di
urnitate ac vetustate vsq; nūc ac de
inceps flammis estuant: atq; integri

psuerat fati idonei testes sūt nō de
qō ardet absumi 7 oino idicāt: nō oē
qō volē pōt posse etia mori. Quis n
nūc de' creator: oīuz dedit carni pau
nis mortui ne putrescēt. **N** s. cū audi
tu incredibile vidēf: euenit vt apud
Cartaginē cocta nob apponēt hec
auis: de cui' pectorē: pulparū qru vi
sū ē decerptū suari iussimus. **N** s. p'
dierū tātū sapaū quātū alia caro q
cūq; cocta putrescēt platū atq; obla
tū nihil nostrū offendit olfatū. Itēq;
repositū p' dies apl' qz trigita. idē
qō erat iuētū ē idēq; p' anū: nūc q
aliquātulū corrupētie fictiois 7 co
tractiois fuit. Quis palee dedit vel
tam frigidam vim vt obuatas nives
seruet: vt tā seruāda: vt poma imatu
ra maturet: de ipso igne mira qz ex
plicet q qz adusta nigrescāt. cum ipe
sit lucidus 7 pene oia q abūt 7 labūt
colo: e pulcherrimo o colorat atq; ex
puna fulgida carbonē tērimuz red
dit. Neq; id qñ regularē diffinitū ē.
Nam ecōtrario lapides igne cādēte
decodi 7 ipsi sūt cādidi: 7 quis ma
gis ille rubeat illi albescat. **O**gruit tñ
luci qō albū ē: sicut nigrum tenebris.
Cū itaq; ignis i lignis ardeat vt lapi
des coqt: cōtrarios hz nō i contrariis re
bus effēd'. **N** s. eni lapides 7 ligna di
uersa sūt: cōtraria tñ nō sūt sicut albu
7 nigrū: quoz vñ i lapidib' altez fa
cit in lignis clar' illos clarificās h of
fuscās: cur in illis de: icēt nisi i istis vi
ueret. Quid i carbonib'. Nōne mi
rada ē 7 tāta ifirmitas vt ictu leuis
simo fragāf pssu facillimō dēteratur 7
tāta firmitas vt nullo hūore cōūpāf
nulla etate vitant: vsq; adeo vt eos

sustine soleāt q limites figūt ad vni
cēdū litigatoie: qsq; p' tpa qstulibz
extiterit firūq; lapidē limitē non esse
cōtēderit. Qui eos i fra hūida infol
sol vbi lig putrescēt tādiu durare
icōruptibili posse: nisi rez ille corru
ptoz ignis effecit. Intueamur etia mi
raculū calcis excepto eo de q iā satis
dicim'. **N** igne cadescat q alia terra
reddūt etia occltissime ab igne ignē
cōcipit: eūq; iā gleba tagētib' frigida
tā latef seruat: vt nulli nro sensui p
sus appareat. **S** cōptus expimento
etia vñ nō appet sciat eē sopit'. ppf
qō eā viuā calce; loqmur: velut ipse
ignis latef: aia sit inuisibilis corpis iā
vō q mirū ē q cū extinguit tūc accē
dit. **N** eni occulto igne careat aq in
fundis: aq; p fūdif 7 cū an sit frigida
inde seruescit: vñ seruētia cūda frige
scūt velut expirate. **G** illa gleba visce
des ignis q latebat appet: ac deinde
tāq; mortua: sicut frigida ē vt abie
ta: vñ nō sit arsura 7 quā calce voca
bam' viuā vocem' extinctā. Quid ē
qō huic miraculo addi posse videaf
7 tñ addit'. **N**ā si nō adhibeas aqua
s oleū: qō magis fomes ē ignis nulla
ei' p fūsiōe vel ifusiōe seruescit. **D**oc
miraculū si de aliq' indico lapide lege
rem' siue audirem': 7 i nrm expintū
venire nō poss; pfecto aut medaciuz
putarem': aut certe grandit mirare
mur. Quaru vō rerū an nros oculos
qttidiana documēta vsant: nō genē
min' mirabili: s. ipsa assiduitate vile
scūt: ita vt ex ipa india q remota est
ps orbis a nob desierim' nōnulla mi
rari: q ad nos potuerit mirada pduci
Adamātē lapidē mlti apud nos hnt
f 5

7 marie aurifices insignitiores gemaz
g lapis nec ferro nec igne nec alia vi
villa phibet: pter hircio sanguie vici
S; q eū hū atq; nouerūt nūquid ita
mirant: sicut hi qb' p mū oñdit potē
eius! Quib' at nō oñdit fortasse nec
credūt: aut si credūt inerptra mirant:
7 si otigerit expiri adhuc qdē mirāt
insolita. S; assiduitas expiendi pau
lati sberabit admiratiōis icitamētū
Magnētē lapidē nouim' mirabilem
ferri eē raptō: ē: qb' cū p mū vidi ve
hemētē ibozui. Quippe cernebā a
lapide ferreū anulū raptū atq; suspē
dū. Deinde tāq; ferro qb' rapuerat vi
dedisset suā com: idēq; fecisset anul'
alī admot' eundemq; suspēdit atq;
vt ille por lapidi sic alē anul' pōi an
nulo coherbat. Accessit eodē modo
ctius accessit 7 qrt': iāq; sibi pmutua
circul neris nō iplicatoz itrice: s; ex
trifec' adherētū qsi cathena pepēde
rat anuloz. Quis istā vi lapidis nō
stupet q illi nō solū ierat: vez etiam
p tot suspēsa trāsbat 7 inuisibil' ea
viculis sbligabat. S; multo ē mira
bili' qb' a frē 7 coepo meo Severo
Dileuitano de isto lapide cōpi. Se
ipsū nāq; vidisse narrauit queadmo
dū Bathanari' quōdā comes africe
cū apud eū cōuiuaret eps eūdē ptule
rit lapidē: 7 tenuerit sū argētō: ferrū
q; sup argētū posuerit deinde sic sū
mouebat manū: q lapidē tenebat ita
ferz desup mouebat atq; argētō me
dio nihilq; patiēte cōcitatissimo cur
su: 7 recurso ista lapis ab hoie supra
ferz rapiebaf a lapide. Dixi qb' 7 ipe
asperi: dixi qb' ab illo audiui: cui tāq;
ipse videri credidi. Quid etiā d' isto

magnete legeri dicā. Quā iuxta cū po
nif adamas nō rapit ferrū: 7 si qn ra
puerit vt ei ppinquerit mox remittit
India mittit hos lapides: sed si eos
iā cognitos nos dehitimus admirari
quātomagis illi a qb' veniūt. Et. c. s.
idē ait. Agrigētū sicilie salē phibet
cū fuerit admot' igni velut in aq; fluē
Cū vō ipsi aque velut i igne crepita
re. Apud gramāthas quedā fontē tā
frigidū dieb': vt nō bibaf tā feruidū
noctib': vt nō rāgaf In Epiro alium
fontē i q; facit vt i ceteris extinguitur
accēse: s; nō vt i ceteris accēdit extide
Mueston archadie lapidez p ptea sic
vocari q; accēsus sel' iā nō possit ex
tingui. lignū cuiusdā sic' egyptie nō
vt ligna cesa i ags natat: s; mergit
qb' ē mirabili' cū i infimo aliquādiu
fuerit: nō ad aq; supficiē rur' emerge
qñ madefact' debuit humoris pondē
pgrauari. Dec Aug. q; vbi ob sui p
lixitate nō sūt textualit' recitata: sed
tū vulgariē. Ex qb' manuducimur q;
oipotētia dei cni' vtute facta sūt oia
7 mouēt: dānatos i inferno etnū igni
bus faciet cruciari. Q; vrens. o q;
ardēs. o deniq; q; laboriosa ē illa flā
ma i q; miser lugebūt. clamabūt. sus
pirabūt: 7 nō exaudiēt. S; si possibile
eēt vt aures ad os ponerem' inferni:
audirem' pfecto diuitem Epulonem
imo secū oēs auaros. oēs supbos. oēs
luxoriosos. oēs deiq; pccō: res clamo
rosis vocib' lamētātes atq; dicētes.
Heu heu q; ardēs ē ista flāma. Quis
dabit nob' ad refrigeriū guttulā aq;
Quis nos liberabit a cruciatib' q; hē
net' Quis nō solabit i tot mero: ib'
Et vbi sunt amici? vbi beniuoli. vbi

diuitie. vbi vltus. vbi potētia. Vita
nra plena oī dolore oīq; angustia
Vita destituta oī auxilio oīq; so
lacio. Credite credite o icorrigibiles
pccō: res. Nāq; pccet vobis iusticia dei
nūi pcca deposueritis: quimo vos p
ficiet i ignē etnū. Qd erit eē i igne
illo qñ ad modicum sustineri nō pot
coctura cādelet. Et vt Isaias. 33. dic.
Quis poterit habitare de vobis cū
igne deuozate? Quis habitabit d' vo
bis cū ardo: ib' sempiternis.

Qualit' pena dānatoz supat oēm
alia penā seu purgatoz seu pūte q; i
bac vita haberi pot. Caplm: 2:

Quida rō q; oñdit gūitas pe
ne dānatoz d' supatio. Su
pat eni nomē alia penā: qb'
vt meli' intelligat triplex pena ē di
stinguēda. 1^a ē pena mūdi. 2ª pena
purgatoz. 3^a ē pena inferni. 1ª pena
pena ē mūdi q; i hac vita sentit. Et lz
multiplex sit ut experientia docet: tñ
tribūlis fuit illa qua p xpo sci sustinu
erūt: de qb' d' Heb. xi. Ludibua 7
vbera expri sūt: insup 7 vicula 7 car
ceres. Lapidati sūt: sedī sūt: rēptati
sūt: in occisiōe gladij mortui sūt. Cir
cuiērūt i melozi 7 i pellib' capnis egē
tes. angustiatī afflicti. Quisnā expli
cet q; tōmētōz gñā exq; sērūt tyran
ni quib' cruciari mādabat martyres.
scōsi. Quis enarrare sufficiat: q; t disci
plinis: ieiunijs: 7 orōnib' carne suam
amici dei crucifixērūt cū vitijs! Et tñ
oia ista mīma sūt: 7 q; nihil i ppatōe
pene dānatoz. Jo. 8. v. 3. mor. li.
ait. Ecce aut dū bti Job vulnera cru
ciatuz cōsidero: repēte mētis oculos

Ad hunc
penam
purgatoz
inferni
penam

ad Jobez deduco: 7 nō sine gūissima
admiratione ppēdo: q; ille ppbie spū
intra matris vterum replet: atq; vt
ita dixerit atēq; nasceret renat'. Ille
amicus spōi: ille q; inf' natos mulierū
maior: nemo surrexit. Ille sic ppba 7
plusq; ppba: ab iniqs in carcere mit
tus: 7 p puelle saltu capite trūcaf. Et
vir tate sobrietatis p risu turpiū mo
rif. Nūqd credim' aliqd fuisse i eius
vita q; illa sic despecta mors terget
S; qñ ille vel i cibo peccauit: q; locu
stas solamō 7 mel siluestre comedit?
Quid deo vel d' qlitate sui regnūis
deligt: q; cameloz pilis corp' apuit?
qd de ouerlatiōe sua ostendē potuit
q; de heremo nō recessit: qd illū loqci
tatis reatus polluit q; visūā? longe
ab hoib' fuit: qñ illū vel silēciū culpa
attigit q; ad se veniētes tā vehemētē
icrepauit dicēs. Senūia vipaz quis
docebit vos fugere ab ira ventura?
Quid ē q; Job dei testimonio pbat
7 tñ plagis vsq; ad steriliū sterat?
Quid ē q; Jo. dei voce laudaf: 7 tñ
p tremuletis vōbis i saltatiōis pmiuz
morif? Quid ē q; ops de' sic vehemētē
in hoc seculo despicit q; sic sublimiter
an secula elegit: nisi h' q; pietati fidelis
ptz: qñ idcirco sic eos pmit i infimis:
quos videt quō remuneret i summis
Dine g' vnusq; colligat qd illic pas
suri sint quos repozbat: si hic sic cru
ciat quos amat. Aut quō seric' qui i
iudicio arguēdi sunt: si sic eoz vita p
mis qui ipso iudice teste laudaf. hec
ille. Et ad idē ē illud Hiero. ad Pal
machium 7 Oceanum. d. Job sand'
in temptatione ad gloriā suam de
uotus sic in suo dolore clamabat.

Qui pdest i tormto meo lux. Ut qd
 mihi iucta st genua. Ut qd vbera su
 ri. Cur no in vetre mis mortu su
 mox vt de vtero exiui no ptni obij
 Si h dei amic dicebat i luce qd ab
 inimicis ei dicef i tenebris. Si ille do
 let genua sibi fuisse iucta cui pedes
 i dei timore semp cucurrerut. quid di
 ctur est cui nuq i vitate steterunt.
 Si ille ingemiscit que febriis vrebat
 qd videtur. que gehenna consumet.
 Displect 7 illi q nat ex vto viri: q
 hu viri: q illa vermis mouitur. ede
 bat: qd faciet q ignis est. 7 vermis
 nuq mouitur. expectat. Secunda est
 pena purgatorij de q suo loco dice.
 E pena isteni cui ois alia pena taz
 mudi q purgatorij no e copabilis.
 Quis erit danatorij pena ppter
 carctia visiois vine. 7 de differentia
 pene sensus 7 pene dani. Cap. 3.
 Erna ro q ondis guitas pe
 ne danatorij tr pnatio. Du
 uabaf figde dani i etnum
 visioe dei. Et vt. d. Ric. vlti. di. 4. li
 Inf penas dani carctia visiois dei e
 maria 7 tristitia cara ex illa carctia
 apprehesa: vt puenies ex aduali ma
 licia ppe volutatis e maria inf pcaf
 sensus: q quis dani no appetat vi
 dere deij ppe amorem sue bonitatis
 tn vehemētissime illud appetit ppe
 desideriu ppe delectationis: eo q cre
 dere firmi copellit ex illa visioe ma
 rimā delectatione in videte cari. Ca
 rentia eni visiois illi apphēsa: vt ex
 aduali malicia ppe volutatis pueni
 ens: maior est pena q pea sensus. In
 puulis tn mitior est hec pena dani: q
 ipaz apphēdit no ee i eis carā ex ac

tuali malicia sue ppe volutat. Pro
 curerit g pccores du tps 7 facultas va
 tur ad vera redire pnam: qm vt ta
 ctu e i pcedētib irrepabilis erit iser
 ni iactura: i q no semel suffic itroisse
 Sel gpe dānat malos de. Semel sen
 tētia irruocabile pferit. O q amara
 erit illa dies: imo illa hora qm pecca
 trij aia frenū h corp derelinquēf: pū
 tabif etiā i vita nolēf corā maiesta
 tate sumi dei. suscipiet q punitioez 7
 pena delictoz suoz. Nō dico q no est
 expectada: s poti timēda dies illa. q
 conuertimi pccores 7 agite pnam vt
 de mifeat vri: q e bndi. i sela se. Am
 Onica i gnquagētima de potentia
 dei ppe qua bñliari obet pccoz cor
 da: vt ad pnam redeat. Sermo. is.
 Omnis plebs vt vidit dedit
 laudē deo. Vabēf hec vba
 Luc. 18. 7 i euāgelio pnti do
 mēico. Ex miraculo celi illuminati p
 xpm de q Lud. memit i euāgelio bo
 dierno comoti sue vniuersi: q rē tam
 gradē viderūt magnificare oipotētē
 deū: cui solius vtute ce. ille potuit
 illuiri. Clamat inq euāgelista. Iesu
 fili David miserē mei. Et ad vocem
 xpi. d. sibi. Respice fides tua te saluū
 fecit. sbito videndi bñficiū obtinuit 7
 accepit. Neq alia vis q icreata diui
 nal talē potuisset effectū pduē. Nō
 admirātes illi q h ispererūt deum ex
 tollēdo laudabāt. Nos vō q nō solū
 h vni: s tot dei miracula 7 videm 7
 audim magis ac magis laudib eius
 debem iustē. Qd vtiq plene exolui
 mus cū ob ei reuerctia timorē pē 7
 amorē pēca religm vtutib iherēdo.
 Et qm ad id faciēdū satis efficax est

Et de omni
 de summo

consideratio altissime potētie dei. Id
 circo in pnti smde d illa erim tracha
 turi: qtenus illā cōmemorātes ad pe
 nitētia reuertamur. 7 corde cōpūcti
 cū plebe pariē collaudem imortale
 deū. De cui potētia tria mysteria pū
 cipalia ponimus cōtemplanda.
 Primum de vniuersalitate.
 Secundum qualitas.
 Tertium claritas.
 Deus possit nō solū oē possibile
 etiā oē impossibile agēti creato vā
 mo illud nō dicat ipsefectionē. Cap. 1.
 Primū mysteriū cōtemplandū
 de potētia dei de vniuersa
 litas. In quo disputādū est
 An deū sit oipotēs 7 p pte vera 7
 affirmatina e confessio fidei. Nam in
 vtroq simbolo patz. s. 7 aploz: deū
 oipotētē decātam. Et h colligit ex
 vtriusq testamti pagia. Dñi Gen. 1.
 dixit deū ad Dabzā. Ego sū deū oī
 potēs abula corā me. Et Gen. 18. vi
 xit deū ad Iacob. Ego sū deū oīpo
 tēs creāte 7 mltiplicare. Et Gen. 44.
 q Iacob remisit filios in egyptū. ait
 deū me oipotēs faciat eū vobis pla
 tabilē. Et Exo. 15. Ops nomē ei. Et
 Thobia. 13. Nō ē ali deū oipotēs pē
 num. Et Iudith. 16. Deū ops tradidit
 Dolofernē i man semie 7 cōsūdīt eū
 Et Job. 42. Ad oipotētē loqr 7 dis
 putare cū deo cupio. Et 23. Deū mol
 luit cor meū 7 oipotēs turbauit me
 Et Vester. 13. Mardoche orās dixit
 ad deū. Dñe rex oipotēs i ditiōe tua
 cūctā sūt posita: 7 non ē q possit resi
 stere volūtati tue. Et sapiēs Eccl. 8.
 Unū ē altissimū creator oīuz ops rex
 7 metuēdū nimis. Et Apch. c. Ego sū

alpha 7 omega: pncipiū 7 finis. dicit
 dñs deū ē 7 g erat 7 g vētur ē ops
 Et Apoch. 4. Clamabāt qtuor: aialia
 Sca. 11. dñs dñs opf. Et Apoch. 18. Ma
 gna 7 mirabilia sūt opa tua ops dñe
 de. Et. 16. audiui altez āgelū dicētē
 Etā dñe deū ops vera 7 iusta sūt iu
 dicia tua. Et extra hāc vitatē instari
 pōt triplr. p q deū nō pōt oē possi
 bile. 2. q nō pōt qdlibz ipossibile.
 3. q i deo nihil ē defectibile. Et itaf
 q deū nō sit ops ex eo q nō pōt omē
 possibile. Nā mtra sūt possibilia agē
 ti creato: vt posse pati. posse currere
 posse peccāe. posse mori. posse mētiri
 q tn nullo pōt deū. g nō ē ops. Ad
 h rñd. d. Doi. di. 42. pmi. q f. pbi
 snia: qdā sūt q dicūt potētia q ad
 modū dicēdi. dicūt tn ipotētia a pte
 rei: vt posse mori. posse corūpi. Nā
 h mrogare aliqē qd magis digeret
 su potētia hre mouēdi: aut illa puāi
 rñdēt ptn magis velle potentia illa
 carē. Propē h itelligēd nōnd ē. q q
 dā sūt q posse ē potētie simplr 7 pte
 de: vt posse intelligē diligē et opari.
 Quedā sūt q posse ē potētie: tn ipse
 de: vt currē 7 abulare. Isti. n. ad. vi
 cūt sil actioez 7 passioez siue defectū i
 agēte. Quedā q posse ē ipotētie sim
 plr: vt puatōes ut posse peccare. pos
 se mori. 7 h. Scdm h itelligēdū q
 cū potētia dei sit potētia pfectissima
 illa pōt deū p se 7 i se q sūt potētie
 simplr vt itelligē 7 opari. Illa vō q
 sūt ipsecte potētie: pōt qdē nō i se: s
 p se pōt. Et h qd ē ibi pfectiois i se nō
 pōt ppe illud qd ē ibi ipotētie 7 ip
 sectiois: q i eo nō cadūt. Illa aut que
 sūt simpliciter impotentie nec potest

22

in se nec p se. Per se nō pōt: q: nihil ē
a deo qd nō sit a deo p se et imediate.
Doc aut qd ē defectus non pōt esse
in deo nec a deo: q: deus nō deficit in
eōdo nec i agēdo. **10.** Aug. vt recit
tat magister in terta remouet a deo
q̄tuor. s. mori. falli. misere ēē. et mēiri
q: ista dicūt defectū ipsi hōis. Nam
q̄duplex ē ad? et q̄duplex ē potē.
11. Prima ē potētia vniuersalis: et hui?
ad? ē vniuers. et cōn hūc ē defect? mori.
12. Secūda ē cognitīua cū? ad? ē no
locere. et cōn hūc ē defect? falli. **13.** Tercia
est potētia affectīua: et h? ad? ē velle
hinc amare et delectari. et cōn hūc est
miserē ēē. **14.** Quarta ē potētia opatia
et hui? actus ē agere. et cōn hūc ē vni
et supari. Ex his aut q̄tūbz ḡtia ac
tūz remouēt a deo. s. corpales sine l
strumētales: vt currē et abulare. ad?
culpabiles: vt peccare et mēiri. actus
passīui: vt vinci supari. ad? defectīui:
vt mori et falli. Et tales ad? hnt po
tētia vniuersa defectīui. Et sic p̄t̄ solu?
obiectōis p̄me. **15.** Instat et obicit
q: de nō sit oipotēs: q: nō pōt oē im
possibile. Nā impossibile d̄r triplex. v̄l
fm nām: vt de ceto fieri vidētz. vel
fm disciplina: vt idē cū? nigrū et albu
q: ois scia supponit illud p̄ncipiū qd
duo opposita nō p̄t ēē s̄l vera. **16.** S; deus
nō pōt impossibile fm nāz: q: vt
dic. Aug. in li. de vera inocētia. De
ita est oipotēs vt nūq̄ rōni sue insti
tuta euellat. Et idē Aug. sup Gen.
ad lram. Tā nō pōt de? facē et nām
quā bonā instituit: q̄ nō pōt facē et
volūtate sua. Nō pōt etia de? facere
impossibile fm tps: q: vt igr. **17.** Dico. ad

Cust ocbū. Cū ceta posse de nō pōt
ē corrupta facē v̄ginē. Qd viciū nō
est intelligēd: qn de? possit reparare
claustra: s; q: q̄ corrupta ē impossibile
ē nō fuisse corrupta. Itē nō pōt de? i
possibile s̄ disciplina. s. vt duo oppo
sita sint s̄l i eo d̄ s̄bo. vt p̄t oib? sapiē
tibus q̄ se q̄ de? nō sit ois. **18.** Quidz
oīs hōi. q: nō indicam? aliqd imposs.
bile q̄duplicat. S̄ns? p̄ limitationēz
nālis potētie. vt v̄ginē peres. Alio? p̄
limitationem nāe intellectīue. vt duo
corpa ēē s̄l i eodē loco: v̄l idē corp?
ēē i diuersis: vel mā? corp? ēē i mīa
ri loco: q̄ nullo mō possum? capere. **19.** Cū
nā imaginatio sp̄ dicat oppositū. **20.** Quidz
etiā qn de? sic facit i sacro altaris ne
velle ē vt rō sap se eleuet et credat. **21.** S;
nō indicam? aliqd impossibile p̄t̄
portionē ois existētie fm oēm copā
clonē. s. p̄ncipiū medij: et vicinū. vt p̄
teritū nō fuisse p̄teritū. **22.** Ois enī potē
tia q̄ intelligit aliqd facē respicit ens
vel i rōne p̄ncipiū vel fini vel vtroq̄
mō. **23.** Unde de? pōt facē de ente nō ens
et de nihilo aliqd: et de vno aliqd. **24.** S;
nō pōt de vno ente facē nō ens: q: h
nulli? ē potētia. **25.** S; nō indicam? ali
qd impossibile fm illustrationē vitarū
etne et ordinē vine sapie. Nā q: duo
opposita insint eidē: et fm idē h̄ ipsa
vitas etna eo ipso q: vitarū ē idicat
et illustrat vt indicet impossibile: sicut
duo et tria nō ēē qnq: **26.** Quā q̄ de?
nō pōt q̄libz impossibile: q: nō pōt i
possibile p̄ limitationē nāl potētie.
27. Rūdem? q: hoc ē falsū sicut exp̄tia
docet i opib? miraculosis. Et ad illd
qd obicit ex v̄ditis Aug. d̄. q: ē du
plex ordo nature. specialis et general

Ordo nature sp̄alis trāsmutari pōt
et destrui: q: pōt in alterā differentia
res relabi. Sed generalis non sic.
Specialis ordo? attēdit scdm potē
tiam nature sp̄alis. **28.** S; nālis ordo f̄
potētia obie q̄ ē ḡialis. **29.** Cōtra hunc
ordinē nō facit de? s; extra aliqz. **30.** Quia
vt Aug. igr. de ci. d̄. ait. Illud est
vnicūq; rei nāle: qd de ipsa facē v̄l
posuerit oipotētis volūtas. Et de h̄
diffus? dicit i f̄mōe de miraculū qōe
Strū potētia dei in miracula faciēdo
fit extraria nāe. **31.** **32.** S; sufficit nūc excludē
q: de? pōt oē impossibile fm limitati
onē nāe. q: potētia dei nō ē limitata
s; infinita. Et iō sup nām. **33.** **34.** pōt de?
q̄libz impossibile p̄ limitationē nre in
telligētie: q: potētia ei? supat nostraz
intelligētia. **35.** **36.** **37.** **38.** **39.** **40.** **41.** **42.** **43.** **44.** **45.** **46.** **47.** **48.** **49.** **50.** **51.** **52.** **53.** **54.** **55.** **56.** **57.** **58.** **59.** **60.** **61.** **62.** **63.** **64.** **65.** **66.** **67.** **68.** **69.** **70.** **71.** **72.** **73.** **74.** **75.** **76.** **77.** **78.** **79.** **80.** **81.** **82.** **83.** **84.** **85.** **86.** **87.** **88.** **89.** **90.** **91.** **92.** **93.** **94.** **95.** **96.** **97.** **98.** **99.** **100.**

ridet Tho. p̄tē. q. 25. q. duplex est
potētia actīua. s. et passīua. Prima ē
p̄ncipiū agēdi in aliud. Secunda est
p̄ncipiū patiēdi ab alio. vt p̄t. s. metis
1. Potētia passīua nō ē i deo: s; actīua
tū: eo q: sibi maxie ōperit ēē p̄ncipiū
actīua: et nullo mō pati. **2.** **3.** **4.** **5.** **6.** **7.** **8.** **9.** **10.** **11.** **12.** **13.** **14.** **15.** **16.** **17.** **18.** **19.** **20.** **21.** **22.** **23.** **24.** **25.** **26.** **27.** **28.** **29.** **30.** **31.** **32.** **33.** **34.** **35.** **36.** **37.** **38.** **39.** **40.** **41.** **42.** **43.** **44.** **45.** **46.** **47.** **48.** **49.** **50.** **51.** **52.** **53.** **54.** **55.** **56.** **57.** **58.** **59.** **60.** **61.** **62.** **63.** **64.** **65.** **66.** **67.** **68.** **69.** **70.** **71.** **72.** **73.** **74.** **75.** **76.** **77.** **78.** **79.** **80.** **81.** **82.** **83.** **84.** **85.** **86.** **87.** **88.** **89.** **90.** **91.** **92.** **93.** **94.** **95.** **96.** **97.** **98.** **99.** **100.**

pōt in totā rei s̄bam: ⁊ iō nō pōt eē
oipotētē cū nō possit totū pducē. Pō
stremo q: v̄tus eius distat a s̄ba t̄m
pōt elongari q: oīo deficiet vnde nō
pōt i oīa. Sicut ḡ soli deo cōuenit sū
ma stabilitas: sūma simplicitas: sūma
imēntas: sic etiā oipotētia q̄ necessa
rio requirit tria, s̄z dubiū ē de aīa
q̄ si an ei coicāta fūit oipotētia: qm̄
vidēt q̄ sic ex v̄bis eius. **Matth. vlt.**
Data est inq̄t n̄bi oīs p̄as i celo ⁊ i
fra: vbi glo. hoc non de coetna p̄is
deitate: s̄ de assūpta d̄i humanitate.
Et iterum glo. sup̄ illud **Luc. p̄.** Dic
erit magn⁹. d. Nō q̄ aq̄ ptū virginis
magn⁹ n̄ fuerit: s̄ q̄ potētia. quā d̄i si
lius nālīf̄ habet hō ex tpe erat acce
pturus. verū t̄m **Ric. de media villa**
m. 3. c. 1. 4. cōcordās cū Bonā. c. 1. q̄
theologis dic̄. q̄ aīa x̄pi nō ē oipo
tēs: q̄ oipotētia includit adīuā potē
tia infīnitā intēsiue. In aīa aut̄ x̄pi cū
sit creatura nō ē nec eē pōt adīua po
tentia infīnita intēsiue: q̄ cū vnūq̄q̄
agat scdm̄ q̄ ē i adū: ⁊ patiat inq̄tū
est in potētia q̄tū res habet d̄ adīua
potentia t̄m h̄z de actualitate. Ergo
poten⁹ adīa infīnita icludit actualita
tē infīnitā i h̄ntē illā potētia: Actuali
tas aut̄ infīnita in nulla creatura esse
pōt: q̄ oīs actualitas creature cū pas
sibilitate pm̄ixta ē. Possūm⁹ t̄m dicē
q̄ aīe x̄pi coicāta sit oipotētia eo mō
quo coicaf̄ ei nomē ⁊ c̄ntia deitatis
hoc ē p̄ coicationē idcomatū: q̄ ortū
h̄z ex p̄sonali vnioē. Sic enī possum⁹
dicē q̄ hō ē deus: ita possum⁹ dicē q̄
hō ē oipotēs. Et sic intelligit̄ glo. su
p̄ allegatē **fm. s̄. illū modū loquēdi**
q̄ ideomata coicant. **Secūda d̄ditō**

seu qualitas potētie dei d̄i p̄ncipali
tas. Ipsa enī vna sola p̄ncipalis ⁊ sin
gularis est potētia que a nullo depē
det a qua sūt oēs alie. **Uñ x̄ps in euā
gelio. Jo. 19. dixit Pilato: Nō h̄eres
in me ptatē n̄bi datū esset desup̄.**
**Et Paul⁹. Ro. 13. Non est inq̄t p̄as
n̄si a deo. Que v̄ba ponit. 23. q̄. c.**
**Quid culpaf̄. Jo n̄bil pōt creatura
n̄si qd̄ deus iubet v̄l sinit. Et tā diu
potuerūt hoīes: ⁊ potuerunt dānari
q̄ diu sibi placuerit. Tercia d̄ditō
d̄ne potētie d̄i durabilitas. Ipsa q̄
d̄ est q̄ sp̄ durabit ⁊ nō deficiet. Uñ
**Daniel. 7. P̄as eius p̄as et̄na q̄ nō
auferet: ⁊ regnū ei⁹ qd̄ nō corrūpet.**
Et reuera ita ē qm̄ oīa regna m̄di q̄
potētissima oīam fuere ad n̄bilū de
uenerē de quib⁹ latius dicem⁹ cū tra
dābim⁹ de cōtēptu m̄di.
**Q̄ oipotētia dei cōgnosci pōt per
creationē ⁊ cōseruationem rep̄ ac p̄
punitionē oīū maloz t̄m angelozum
q̄ hominū.****

Capitulum 3.
Ertū mysteriū cōtēplandū
de potētia dei d̄i claritas.
Nā licet sit infīnita t̄m magni
tudo eius in triplī effectū nobis de
clarat. **1. p̄m. d̄i creatiois. 2. cōserua
tionis. 3. punitionis. 4. p̄m. effect⁹**
in quo declaratur nobis potētie dei
magnitudo d̄i creationis. Nā totū
hūc m̄dū cōstat ei⁹ v̄tute esse factum.
Ipse enī deus potētia sua cūda crea
uit de n̄bilo in q̄ admirari cogimur
ineffabilē potētia eius. Nā si oēs p̄bi
oēs viri docti: oēs h̄i seculi sapiētes
oēs deniq̄ reges ⁊ p̄ncipes fr̄e: q̄tq̄
fuerūt vsq̄ in h̄c hora: ⁊ q̄t sūt et̄na
⁊ quot erūt vsq̄ ad cōsumatōē m̄di

cōgregarēt̄ur infimul: ⁊ deliberarēt
siue cōtēderēt de nouo in esse pducē
vnū minimū flosculū capi: aut mimū
vermiculū fr̄e: vel pisciculū aque: vel
aniculū celi p̄fecto laborarēt i vanū
Et q̄s est q̄ creauit oīa: q̄ fūdauit fr̄a
q̄ mari eā circūdidit: q̄ cōdidit celos
solē ⁊ lunā: ⁊ cūda sydera q̄ sūt i eis
q̄ angelos ⁊ hoīes fecit ad b̄titudinē
ordinatos: Nēpe dei potentia. **O
magne deus tibi nō imerito logtur.**
**David in ps̄. 139. Potēs es tu ⁊ vitas
tua i circuitu tuo. Tu dānaris p̄tati
maris: motū at̄ fluctū ei⁹ tu mitigas
Qui sūt celū: ⁊ tua est fra: orbe terre
⁊ plenitudinē eius: tu fundasti aglo
rē ⁊ mare tu creasti. Tercū esse
d̄us in quo relacet potētia dei d̄i cō
seruatio. Nā vt inq̄t **Ex. 16. Cūda
in n̄bilū tenderet n̄si man⁹ cōditōis
cōseruaret. Que v̄ba ponit i textu a
magistro **di. 3. 2. 2. 1. Et sicut creaf̄as
in esse cōseruat: ita cū vult illaz p̄be
tates imutat. Ipsa egdē potētia dei
diuisit mare rubrū in diuisioēs. Exo.
14. c. Ipsa fuit que tot signa oñdit po
pulo indaico in deserto: vt p̄ **Exo. i
capitulis sequētib⁹. Ipsa t̄pauit ignē
vt nō v̄eret p̄eros postos in foīna
ce babilonis. Daniel. 2. c. Ipsa deniq̄
sup̄na potētia dei q̄scūq̄ miraculosos
effectus sup̄nālīf̄ ē opata. Tercius
effectus in q̄ declarat nobis magnitu
do d̄ne potētie d̄i punitio. Punīuit
sēp̄ egdē qm̄ voluit deus oēs inimicos
suos ⁊ null⁹ vnq̄ inuēt⁹ ē q̄ valuerit
se ab illo defendē. Nō angeli nō ho
mīnes q̄ fidebāt ⁊ gloriabant i vir
tute sua. Et q̄s āgelos malos d̄ celo
ampiro ⁊ de illa deliciofa b̄tatiōe********

puatos oī b̄titudine exire fecit. **Po
tētia d̄i. Quis a fr̄estri padiso p̄mos
hoīes q̄ ipabāt aub⁹ celi: piscib⁹ ma
ris: ⁊ bestis fr̄e ad h̄c vallē lach⁹
marū eiecit. Potentia dei. Quis gy
gantes potētissimos ⁊ robustos sub
mēt i ags diluū: potētia dei. Quis
tot reges ⁊ tyrānos: tot malos hoīes
crudēles ⁊ ipios: q̄t i m̄do sepi⁹ fūē
vt **Senacherib. Pharao. Dolofer
nes. Anthio. Nero. Domician. Ju
lianus. Antoni. Sever. Cesar. Pō
peius. Dānybal: ⁊ reliqs̄ ext̄minauit
de fra. Potētia dei. Quis oēs hoīes
m̄di stare coget ante tribunal iudī
cantis rōnē d̄ suis opib⁹ reddituros
Potētia dei. O miserī mortales: o v̄
miculū o p̄suptuos p̄cōres: an cōfidi
tis i virib⁹ v̄ris! An ignoratis q̄ ma
gna sit potētia dei n̄ri i Et cur illum
cōtēnuistis! Cur ei⁹ p̄ceptis nō obedi
stis! Cur ei⁹ monitis nō acquiescistis!
Cur a p̄ccū q̄ sibi displicet n̄ abstinet.
Dāliamī inq̄t **Petr. 2. 1. epla. i. c. 13. p̄
tenti manu dei: vt vos eraltet: qm̄ q̄
se hūliat exaltabit: ⁊ q̄ se exaltat hu
miliabit. Ergo vt finis sit h̄i s̄monis
id agē vnūq̄q̄ d̄z vt cōsiderata po
tētia dei reuertat ad p̄niā: ⁊ cū ple
be collaudet illū q̄ par⁹ ē penitētib⁹
liberaliter indulgē: cōcedēs h̄i grām
⁊ in futuro glīam. In q̄ vi. ⁊ regl. d. p̄
infīnita secula seculoz. Amen.**
**Secūda p̄ d̄icā i gn̄gesima
De timore dei q̄ est efficacissima me
dicina ad cōuertendū peccatores ad
penitentiam. Sermo 10.******

O Mis plebs vt vidit dedit
laudez deo. **Luc. 18. her v̄ba
scribūtur. Que dicta sūt in**

cederit moue debet oīuz hoīuz cor
da ad deū oipotētē vt illū timeat: 7
vercant. Qm̄ aut̄ paucissimi sūt qui
eius timorē hūc sanctū habeat. Vd̄cir
co in hoc sermōe d̄ ipso erim̄ tracta
turi. Ipse etenī deū optime laudat q̄
cum vt decet timet ac colit. Nā vbi
timor est ibi 7 fuga mali sive pecc̄i: q̄
vt dicit Auḡ sup̄ iō. c. i. v. b. Timor est
fuga mali spūal̄ ne pdat hō qd̄ amat
Vt igit̄ plenā de ipso habeam̄ notiti
am tria pncipalia mysteria pponim̄
deklarāda.

Prīmū d̄ rō.

Secundū distinctio.

Tertium duratio.

Cur deus qui sume bonus ē ac to
tus suauis 7 dulcis timeri debeat 7
possit a nobis. **Capitū.**

Primū mysteriū deklarandū
dicit rō in quo disputandum
est cur deus timeri debeat.
Nā videt̄ q̄busdā id nullo
modo cōuenire eo q̄ obiectū timoris
est malū: Vñ Ari. z. b. et ori. Illa ingt̄
timorē ex q̄bus nobis mala pueniūt
S; de^o ē sūmū bonū a q̄ nō egrediūt̄
niſi bonū fm̄ d̄po^o in li. de di. no. q̄
deus nō pōt eē timoris obiectū: 7 p
cōsequēs nō erit timēd^o. S; in cōtra
riū ē oīs scriptura q̄ vt deū timeam^o
amplissime cōmēdat 7 clamat. Vnde
Deut. 4. deī viuētis hec sūt vba ad
Moysen. Cōgrega ad me populum
vt audiat sermōes meos: 7 discat me
timere oī tpe. Et ibidē. 6. c. Dim̄ deū
tuū timebis: 7 illi soli seruiēs. Et Ios̄
23. Time deū 7 seruite illi: cor: de p
fecto. Et. ps. Regl. 12. Time deū et

seruite illi soli i d̄irata. Et Iob. 4. q̄
Multa bona habebim^o. si timuerim^o
deū. Et Iudith. 6. Qui timet te ma
gni erūt apud te p oīa. Et David ps
2. Seruite d̄no i timore. Et ps. 5. Ad
orabo ad replū sc̄m tuū i timore tuo
Et ps. 118. Confige timore tuo carnes
meas. Et sapiens Eccl. p. Timor d̄ni
gloria 7 gloriatio 7 leticia 7 corona
exultationis. Et ibidē timētī deū bñ
erit in extremis: 7 i die desūd̄iōis sue
bñdicet. Et iterū ibi. Initūz sapie ti
mor d̄ni. Et. z. c. fili accedēs ad seru
tutē deī sta in iusticia 7 timore. Et. c.
io. Ha dicitū honorator 7 paup̄z
timor deī ē. Et. 19. Da locū timorū al
tissimi: q̄ oīs sapia timor d̄ni. Et. 23
Nihil meli^o q̄ timor deī. Et. 27. Dea
tus vir cui datū ē habere timorē d̄ni
Et. ps. 14. Timor d̄ni fons vite vt b̄
clinet q̄ a ruina mortis. Et. 24. Li
me deū fili miri regē. Et Malachie. p̄
Si ego d̄ns vbi timor me^o. Et. Rec
9. Quare nō ambulatis i timore d̄ni
Et. Hiero. 10. Nō ē illis tui die ma
gnus tu 7 magnū nomē tuū i fortitu
dine q̄ nō timebit te o rex gētū. Et
Michae. 6. Salus erit oīb^o timētib^o
nomē tuū. Et. 2. Cor. 5. Sciētes ti
morem d̄ni hoīb^o suademus. Et Xps
Mat. 10. Cū timete q̄ habet p̄tēz
eo: p^o 7 aiā pdere i gehēnā. 7 p̄f
hec oīa. Ioh. Apoc. 14. ait. Nidi alte
rū angelū volatē p mediū celūz h̄tēz
euāgelīū etnū vt euāgelizaret sedēri
bus sup̄ frā 7 sup̄ oēm gentē tribūz
lingua 7 populū dicens magna voce
Time deū 7 date illi gl̄iā 7 hono
rē: ex his auctoritatib^o appēt q̄ deus
est timēd^o: 7 p solucione obiectiōis

facte notādū ē 6°. Iho. 2. q. 19. q̄
timor duplex obiectū habere pōt: q̄
vnū ē ipsū malū qd̄ hō refugit. Aliū
aut̄ est illud a quo malū puenire pōt
Primo modo de^o qui ē ipsa bonitas
obiectū timoris esse nō pōt. Secundo
aut̄ mō pōt esse obiectū timoris iquā
tū ab ipso: vel p cōpatōez ad ipsū no
bis pōt aliq̄ malū iminē. Ab ipso q̄
de pōt iminē malū pene quod nō est
simp̄l^o malū: s; 6° qd̄. Bonū at̄ sim
pliciter cū bo^o dicitur i ordine ad finem
malū autē ipostat h^o ordis p̄uatio
nē. Illud autē ē malū simpliciter qd̄ ex
cludit ordinē a fine vltio: qd̄ ē malū
culpe. malū autē pene ē qd̄ malū in
q̄tū p̄uar aliquod p̄icularit. Est tñ
bonū simpliciter ingtū dependet ab or
dine vltimi finis. Per op̄ationē at̄
ad deū potest nobis malum culpe p
uenire si ab eo sepemur. Ideo dicere
possum^o q̄ triplici ratiōe de^o merito
sit timēdus a nobis 7 ab oīb^o hoīb^o
Primo rōe sepationis. Secūdo rōe
flagellationis. Tertio rōe d̄natiōis
Primo timēd^o ē de^o rōe sepatio
nis q̄ licet ipē sit bonus. grāde tñ ma
lū ē ipsi aīe cū p̄pter suā culpā ab illo
sepat. mai^o etenī malū ē p culpā sepa
ri a deo q̄ sine illa oēs atrocissimas
penas sustinere. vñ Ansel. i li. de situ
dinib^o ait. Si hic cerneret peccati pu
dorē 7 ibi inferni horrore 7 necessa
rio vni eoz hēre imergi p̄^o me i iſer
nū mergerē q̄ i me peccatū dimitte
rē. mallē enīz pur^o 7 inocēs gehēnam
itrare q̄ sordē poluē 7 sordē indur^o
celestia regna tenē. hec ille. Et nimirū
ita ē q̄ oē d̄nū icōpabile ē sepatiōi
ab ipso deo. Qd̄ considerās Dauid

p̄cōmissionē pecc̄i dicebat. fuerūt mi
hi lachryme mee p̄af̄ die ac nocte dū
dicis mihi q̄tidie vbi est de^o tu^o? Co
gnoscebat se q̄ppe a deo sepātū 7 do
lebat cōsiderabat d̄nū 7 tristabatur
audiebat suā cōsciam sibi dicens. em.
Vbi ē de^o? Vbi fons oīs bonū? Vbi q̄
te creauit vt sui p̄cipiē i eterna gl̄ia
faceret? 7 tūc amarissime flebat. Deu
me q̄ pdidi illū: pdidi iquā q̄n p̄ pec
catū ab illo d̄cessi 7 me sponte sua
gr̄a p̄uauit. Q̄ flendū malū. o dolen
dū d̄nū pdidisse deū. O peccatrix.
o vana creatura cur peccare nō ties
q̄ certissima eē potes p̄ pecc̄m p̄uari
deō? Times pdē tp̄alia hec? ca duca
bona cur nō times pdere deū celū? Ti
mētib^o itaq̄ vt dicit̄ ē. De^o ne p̄ pec
catū aīa sepe ab illo. Secūdo rōe
mēdus est de^o rōne flagellatiōis. Ipe
egde; ē q̄ 7 sepe 7 multipliciter p̄pter
peccata peccōres flagellat. Vñ Igt̄
ps. flagella peccōris. Ab ill^o aut̄ nullus
vt in sup̄iori sermōe tractatū ē se de
fendere valet. Nō valuit se defendē
Sennacherib cū cētū octuagita q̄q̄
mīlib^o armatorū: q̄n vna nocte āgel^o
d̄ni oēs illos inēmit 7 filii ipsi. Se
nacherib iudicio dei p̄cussit cū gl̄a
dio: 7 infecerūt i tēplo: vt d̄. 4. Re
19. c. Nō valuit se defendē Anthio^o
cū oī potētatu suo quē sup̄bia reple
tū ignē spiratē i iudeos man^o dei hor
ribili plaga p̄cussit 7 de curru cecidit
Isc̄q̄ sibi videbat eē fluctib^o maris
ipare sup̄ hūanū modū sup̄bia reple
tus 7 motiū altitudines i st̄ta appē
dere humiliatus ad terram in gesta
tione portabatur manifestaz dei vir
tutem in semetipso contestans ita vt

non de
1949

de A

de corpore impii vermes scaturiret ac
 viuctes in dolorib' carnes ei' afflu-
 ret: odore etia illius ac fetore exerci-
 tus tangeret. Et q paulo ante sydera ce-
 li tangeret: abstrahat ei nemo potat
 ppf intolerantia fetoris portare. In
 dolorib' aut suis dicebat. Iustum est
 esse deo et mortale non paria
 sentiri de deo. Igitur homicida et blas-
 phem' pessime peccatas: et ut ipse alios
 adstruerat pegre i motib' misabili
 obitu vita defuit' est ut hef. z. Ma-
 chabeo. 9. No valuit se defende co-
 tra oru' Herodes agrippa cu suis
 litijs de quo refert Gusebi' i z. acta.
 historie li. 7. Ioseph' .9. li. Antigen-
 ti. q cu regnasset trib' annis i impio
 Indeoꝝ venit Cesaria civitate q pu'
 Carris strationis appellabatur vbi i ho-
 noꝝ Cesaris spectacula oib' edidit.
 Ad qua civitate maria nobiliu' civiu'
 q multitudo conuerat. Secunda vo
 spectaculoꝝ die induit' veste fulguri
 misabilis auro et argento cõtexta: dei
 pietate die pcedit ad theatru' vbi cum
 purnos solis radios argenteæ vestis
 gremio suscepisset percussio splendori
 duplicata spectatib' luce fulgoꝝ me-
 talli vibratis effudit: ita ut intuitib'
 pstringeret acie frontis aspectu'. et p h
 plus aliqd de eo q humana na e ar-
 tifer a rogantia metiret. Illuc g ad-
 ulatis vulgi crepant voces honoꝝ
 sonantes hinc atq illinc deu' acclamant
 p' paululu' vo mortifera corde pas-
 sione suscipiens et vehemet' vti dolore
 percussus cu festinatione a suis ad rega-
 lia portat q's ipse respiciens dicebat.
 Veni ego vester de' ducor: ad morte
 p' gnc' vo dies nimio v'etris dolere

colectus vita puat' e. Quid dicam
 de Herode ascalonita? Quid de Dia-
 clicio et Maximiano. Quid de Domi-
 tiano? Quid de Herode? Quid de
 niq' de oib' p'sumptuosior et arrogatib'
 peccatib' q's dei man' h'ulianit? Lon-
 gam certe eet singulor exempla rece-
 sere. Idcirco null' in seipso cofide' t'z
 no in deliciis: no in pulchritudine: no
 in fortitudine: no in vniu: no vtiq' in
 qcuq' tpali p'fidio. Ab oib' timedus
 est deus: q pot oes etia tpali' aspa-
 disciplina castigare. **T**ertia ratio
 quare timedus est de' v' danationis
 Ipse naq' ut dixim' i supiorib' v' con-
 nabit iniquos eternis ignib' crucian-
 dos. Et licet danatio iniquoꝝ mala
 sit eis quos affligit: veru' bona est i
 q'ta p'oenit a iusticia dei ordinata
 ad malos puniedos. **V**o ut rones p-
 tade b' coeludat de' merito e s nos
 tenendus.

Ute multiplicitate timore et sufficientia
 eius et alie pot homo i timore defice-
 ant profiteri peccare vel mereri.

Caplm. 2.

Secudu' mysteriu' declaradu'
 dicit distinctio. Et eni tolli-
 git ex dictis magistri i. 2. d. 1.
 34. triplex timor pot disti qui
 naturalis. **U** vitiosus **U** v' v'uo-
 sus. **U** timor v' naturalis qui
 ouit ab ipsa natura quo glibet timet
 naturalit' quelibz cotraria atq noci-
 aa. Qui timor no e merito: nec de
 meritori'. **D**ic timor fuit in xpo d q
 v'. **D**at h. 26. **C**epit Iesus pauere et
 tedere. et men' esse. **S**ecudu' timor
 v' vitiosus q nascit a concupiscetia.
 et h' duplici: q' aut a concupiscetia

de
 more

sui aut a concupiscetia suoz. Si a con-
 cupiscetia sui: v' timo: huan' si a co-
 cupiscetia suoz vocat timo: mudan'
 Timo: human' e cu aliq's timet plus
 debito corpi suo. **D**ic phibet **D**at h.
 .10. ex vbo xpi. d. Nolite timere eos
 qui occidunt corpus. **E**t **I**oh. 12. **Q**ui
 amat aiam sua p'det eam. et sumit ibi
 aia p' vita: sicut etia sumit **D**at h. 2.
Ioh. 10. et in plerisq' scripture sacre
 locis. **P**ro hoc timore cohibedo: v'.
Io. Criso. xi. q. 3. nolite time. **N**o-
 lite timere eos qui occidunt corpus ne
 forte ppf timore mortis no libe' vi-
 cati que audistis. **V**o no excusant q
 vitate qua p'dicare tenet tacet timo-
 re venidi. **N**on excusaf **D**etr' q tali
 timore negavit v'm xpm. **N**on excu-
 sant deniq' q peccat ppf timore alie'
 psonalis nocumeti: q' v'. d. Aug. i li.
 d. ci. d. 7. ponit. 32. q. 5. c. a. ne. **P**o-
 tius debet q's quelibz mala tolerare
 q' malo cõsentire. **E**t de h' v'. y. q. 2.
 e. **L**otari'. **N**ec etia occisores corpi-
 fis timedi cotra iusticia boies ipelle-
 tes. **S**ut d' h' ex'pla martyru' et v'gi-
 na alioꝝq' amicoꝝ dei q poti' mori
 elegerat q' negare xpm: aut face' con-
 bonos mores. **S**ic Susanna passa est
 poti' falso crimine accusari codena-
 riq' ad morte: q' libidinosis senib' in-
 adulterio cõsentire: ut habet **D**aniel
 i. c. **S**ic sca illa vidua tpe Antiochi p'
 elegit cu septē filiis q's ipsa ad marty-
 riū monuit et idurit crudelit' vita' fi-
 nire q' contra lege carnes m'aducare
 porcinas. **S**ic Katherina sic Lucia.
 sic Cecilia. sic Agnes. sic relique radē
 v' gines magis elegerūt ad morte ten-
 dere q' a suo sposo xpo viuctes vis-

cedere. **Q** nequa et subdola excusa'
 eoz q' mortaliter peccat asseretes id
 face' ppf humanu' timore. **N**uq' cuq'
 dei adiutorio no pot a volētib' supa-
 ri: **E**iusde' g'ppe nature cui' et nos su-
 mus fuerit sancti et scē i qb' human'
 timo: locū no habuit. **E**st ali' timo:
 q' v' mudan' q' nascit a concupiscetia
 suoz. **E**t est q' al' q's nimis timet d' re-
 bus suis quo sit v' magis q's velit p-
 dere deoz q' hec m'udalia bona. **I**ste
 timo: fuit i iudeis cu occiderūt xpm
 dicebat eni v' scribit **I**o. 12. **S**i di-
 mittim' eū sic oēs credēt i eū et veni-
 ent Romani et tollēt locū nostrum et
 gentē. **T**ert' timo: dicit v' tuosus q'
 nascit a gra. **E**t si a gra gratis data
 dicit timo: seruilis. **S**i a gra inchoa-
 ta v' timo: filialis. **T**imo: seruilis e
 v' ait Aug. cuq' ppf timore gehenne
 bō abstinet a p'cto. **E**t de hoc timore
 dicit. d. **B**on. d. 34. **E**t h' lib. i. q' e' donū
 spūs sci: q' v' dicit Aug. que allegat
 mgr. i. tra. **B**onus est timo: seruilis
 et vtilis p' que fit paulati cõsuetudo
 iusticie. **I**nsup sicut donū dei est nos-
 se sine credē penas futuras p' eo q' e'
 ibi q'daz cordis illuminatio et v' rectio
 sic donū dei e' illas penas etnas refu-
 gere et timere p' eo q' et tali dono e'
 quedā cordis illuminatio et flux' cõca-
 piscetial' restrictio et i h' quedā redi-
 ficatio. **S**z posset aliq's cotra h' obli-
 cere sic. **D**e donū spūs. s. pot stare cu
 spū scō: q' spūs. s. n' repugnat suis do-
 nis: s' q' n' s. infundit tūc timo: seruif
 expellit. sic. d. Aug. que mgr allegat
 in textu. **E**rgo timo: seruilis no e' do-
 nū. s. s. **R**idet. d. **B**on. q' dona. s. s. s'ur

h. d.
 timo: s

in triplici differētia: quōdā nāq; do-
nā ē a: s. s. s. n. cū. s. s. q; ppar ad spm
salutis: 7 tale donū ē timor: seruilis.
Quoddā donū ē a spū s. 7 cū s. s. q;
p ipū secretū hīraculū s. s. sic ē do-
cāritatē. Quoddā vō ē donū qd ē a. s. i.
7 a. l. cū. s. s. 7 a. l. s. s. sic donū qd
ē ad. s. s. māifestationē. 7 ē ordinatū;
nō solū ad ppūā s. etiā ad alienā vti-
litatē: sic donū ppbie 7 donū scie: q;
aliqñ in bonis: aliqñ in malis repiri ha-
bēt. Cū g; dī q; donū s. s. cōpatē secū-
s. s. dicēdū q; istud habet instantiā in
secūdo dono: qd ordinat ad hīratio-
nē. s. s. p. p. p. a. d. Est alius timor: pue-
nīe a grā inchoata q; dicit initialis:
g; ē cū pfecta caritate: q; p hūc timo-
rē timet paniri aliq; 7 timet a deo se
pari quē iā amat: s; timor: sepationis.
Principalior: ē. **Alī** timor: filialis g; ē
cū caritate pfecta quo q; cauēt offen-
sam p̄is celestis: sicut boni filius etiā
si sciret ex illa offēsa nihil mali sibi ac-
cidē. S; vtnā hoies mūdano 7 hūa
nō timore postposito modicū de illo
seruili timore tenerēt. S; ve mundo
q; scādalis: q; nō ē timor: dei aū oclol
hoiū: nō filialis: nō initialis: nō vtiq;
seruilis. Perpetrāt q; mala letan-
tes: 7 glantes: ridētes: 7 pūpēden-
tes tribilia iudicia dei. Quis autē ho-
die populi p̄cozes poterit nos offen-
dere: qd nob; mali aut nocumēti pōt
enēire. Et si qñ audiūt p̄cozes com-
minatē irā 7 indignationē dei vidēt
eis audire isomniū aut fabulā. **S** fa-
tuitas reprehensibilis o p̄suptio detesta-
bilis nō timere dei. Nā in diluuiō p-
iere gygates co q; deū timē noluerit
De vsu timoris g; ē in p̄ia q; dicit

timor: reuerētialis. **Caplm.**
Pertū mysteriū declarādum
dī duratio. **S**idēduz nāq; ē
si in p̄ia vbi sci viuūt i ppe-
tūa pace qere securitate 7 leticia erit
aliq; timor: dei. **E**t h; p̄p vba p̄be-
d. Timor: dñi sanctus p̄māet s. s. s. **E**t
omissis obiectiōib; audiēda ē snia. **D**
Bonū q; p̄fata. 24. di. s. s. li. dicit q; ti-
moris ē facē tria. vidēli;: **P**enā ut su-
giat. **O**ffensionē ut ip̄a caueat. **D**ā-
iēstatē sūmā ut illi subiaceat exhibe-
at debita reuerētia. **E**t s; h; triplex
est doni timoris differētia. **U**n; timor
est q; p̄ncipalit̄ respicit penā: 7 iste est
seruilis ut supius dēn ē. **U**n; vō qui
vnū oculū habet ad penā: s; tñ p̄ncipa-
liorē habet ad offensam vitandā. **E**t
hic est initialis. **T**ertū autē q; vnū ocu-
lū h; respectu offēse vitāde: aliū re-
spectu reuerētie exhibēde. **E**t hic est
filialis. **C**uius vñ vsus sit i refugien-
do ut separet a deo: excellētior: t̄mū
7 magi p̄cipu; vsus ē i reuerēdo deū
7 in resiliēdo a sūmo maiestate p; p-
p̄ia p̄auitatē. **E**t hic qdē vsus fuit
in xpo de q; dī s. s. xi. **R**egēset super
cū spūs timoris dñi: 7 ē in scis angel;
7 erit i oib; btis q; etiā noiari potest
timor: reuerētialis. **E**t q̄tū ad istum
oculū 7 vsū māet donū timoris i pa-
tria. **S**ū vō ad alios inferiores tol-
litur: q; isti cōpetūt ei s; statū i p̄fecti-
onis. **Q**uia vō remanet ei vsus p̄nci-
palis hinc ē q; nō dicit euacuari: sed
magis p̄fici 7 saluari. **H**ec **B**onū. **E**rgo
vt iqt. psal. **B**eatus vir q; timet dñm
q; timor: dñi expellit p̄cām. **E**ccl. 1. c.
Et q; timet dñm p̄pabūt corda sua: 7
in cōspēu illi; scificabūt animas suas

Eccl. 2. c. Qui timet deū faciet bona
Eccl. 1. c. 7 vt **D**icro. inquit in eplia
Timor: v̄tutū custos ē securitas ad la-
plū facilis. **E**rgo p̄cauret vnusq; q; ti-
mere deū vt sic illū collaudet 7 bñdi-
cat q; timētib; se largit in p̄iti grām:
7 in futuro glām in q; oēs sci exhibe-
būt ei cū gaudio timorē 7 reuerētiaz
p; infinita secula seculorū. **A**men.
Seria tertia p; dñicā in gnā gesima
de ieiunio ad qd pertinetes debent
animari. **S**ermo. 17.
Ouertimini ad me in toto
corde v̄ro in ieiunio 7 fletu
7 plāctu. **D**ei vinēt ad pec-
catores v̄ba sūt ista originalit̄ **Joel**.
2. c. **P**rope iā est scē qd ragesime de-
uotissimū tps in q; scā mater ecclia cū
dōs fideles inducit ad p̄niam horta-
tur; magis vt cōmissas culpas ieiun-
nando abluat 7 expurgēt. **S**erūtām
vt **D**icro. d. ad **P**almach. 7 **O**cea.
Quorū de v̄tēter ē cultū nolūt amāe
ieiunū. **S**ūt nōnulli q; ieiunia spernūt
ieiunare nolūt: irridēt ieiunātes: 7 qd
his veterius est de ieiunio falsa p̄di-
cāt 7 loquūt. **A**unt enī ad nihil fore
v̄tile ieiunū: neq; deo gr̄tū stomachū
creant ad vtēdū neq; sapiētis ē: aut
boni viri esse dicunt vt se fame mace-
rando corp; velit p̄mē añ tps. **Q**ua
p̄p̄ in h; sermōe de ieiunū laudibus
verba facē arbitrat; sū p̄tile ac ne-
cessariū. **N**ā ad illud p; os. p̄p̄ **Joel**
inuitat nos. s. s. vt p; in v̄bis p̄missis i
thematē. **I**n qbus de ieiunio tria my-
steria p̄ponunt; cōtēplanda.
Primū dī distinctio.
Secūdum institutio.

Tertū cōmēdatio.
De triplici ieiunio 7 qd ē ieiunū
put est pars penitentie siue ad; sa-
tisfactionis. **Caplm.**
Primū mysteriū cōtēplandū:
dī ieiunio dī distinctio. **S**er. n.
pōt colligi ex dictis **Alex.** in
4. **V**oluit sūme. 7 **R**ick. in. 4. di. **S**tri-
plex est ieiunū. **P**rimū ē ieiunū nāle
le. 3. spale. **S**ecūmū ē ieiunū nāle
cū q; nō cōmēdit i nocte nec mane cū
statim surgit de lecto. nec i loco: aut
tpe q; edē nō licet nisi vr̄gēte necita-
te. **T**ale ieiunū nō ē merito: q; in
his q; insūt a nā nec laudāf; nec vitu-
perāf; vt p; ex. z. c. **S**ecūmū
est ieiunū gnale: qñ. s. abstīnem; a pec-
catis 7 ab offēnsione dei. **E**t d; h; inge
Aug. sup. 30. 7 ponit de cōse. di. s. c.
ieiunū. **I**eiunū magnū 7 gnale ē ab-
stīnere ab inq̄tatib; 7 ab illicitis vo-
luptatibus seculi. **E**t de h; loq; **P**ius
papa de cōse. di. s. c. **N**ihil p-
dest hoi ieiunare 7 orare 7 alia bona
religionis agē nisi mēs ab inq̄tate 7
ab obredatiōib; lingua cohibeaf.
Dlo. vō sup. d. 4. v̄bo p̄dest. dīc ad
vitā etnā: vt d; pe. di. z. c. **O**pponit. c.
Si q; aut. **T**ñ 7 nos declaram; ad
qd valēt bona opa i mortali p̄cō fa-
cta. **D**e ieiunio etiā isto gnali **Amb**
i omel. di. 86. sic loq;. **Q**uid p̄dest ie-
iunare viscerib; 7 luxuriari ve natib;
abstīnere a cibis 7 errare p̄ccis! **A**n
putatis illū ieiunare frēs q; p̄mo dilu-
culo nō ad eccliam vigilat nō brōuz;
martyrū scā loca p̄quirit: sed surgēs
cōuocat seruulos disponit retia caes
cōducit saltus syluāq; plustrat; **D**e
h; siquidē sic loquit. **E**xeg; in omel.
g z

q̄dragesime. Incaſſu caro atterit ſi a
p̄auis voluptatib⁹ aius nō refrēnāf
Diero. etiā de h̄ ſic ſcribitur. Lūc p̄cla
ra eſt apud deū abſtinētia corp̄is cū
aīus ieiunat a vitijs. Tertiu⁹ ē iei
niū ſp̄ale: q̄b̄ ſic Alex. diſſiniuit in. 4.
ſūme. Ieiuniū eſt abſtinētia a cibo ⁊
potu ſm̄ ſormā ecclēie. ſormale vō vt id
eūdē. vel vitādi p̄c̄m: vel acgrēdi vi
tā eternā. Et q̄ diſſinitione habet q̄
male in ieiunio ē abſtinētia a cibo ⁊ po
tu ſm̄ ſormā ecclēie. ſormale vō vt id
bono aīo ⁊ recta intētiōe fiat. Pro
pterea ieiunantes cū intētiōe corrupta
⁊ vitioſa ⁊ dep̄auata danāf a x̄po
q̄ ait Mat. 6. c. Cū ieiunatis nolite
ſieri ſicut hypocrite tristes. ext̄minat
enī facies ſuas: vt ap. ho. ic. Amē. di
to vobis: q̄ receperūt mercedē ſuam
Lu. 11. c. i. e. vn. ca. 21. ⁊ ſ. t. la. 11. vi.
ho. ic. 6. p̄t. qui ē i ab. Et p̄t. q. vi. i.
ab. red. t. Ieiuniū ḡ hypocritarū infru
ctuoſū ē: q̄ deſicit i eo rō ſormalis v̄
tuoſi ieiunij. Ieiunantes vō cū intētiōe
recta ad rep̄mēda vitia carnis: ⁊ ad
ſatiſfaciēdo deo v̄tuoſe facē p̄probāf
qm̄ ſm̄ Tho. 2. ⁊. q. 147. Abſtinētia
h̄ mō cōſiderata ē p̄s ſb̄iectina t̄pan
tie: ⁊ habet rōnē timoris.

De iſtitutiōe ieiunij q̄drageſimal
⁊ quatuor t̄puz aliozq; ieiuniorum.

Sc̄dū m̄ſteriu⁹ Cap. 2.

p̄ncipale v̄ iſtitutiō. p̄of
ſum⁹ enī diſtinguē triplex ie
iunij ab ecclēia iſtitutū. videlz. p̄
v̄ q̄drageſimale. ⁊ 2. t̄pale. ⁊ 3. p̄ti
culare. Pr̄mū eſt ieiunij q̄drageſi
male q̄b̄ cōgrue iſtitutū ē ad huc tri
plici rōne. p̄ rōne t̄p̄is. ⁊ 2. numeri.
⁊ 3. t̄rmi. p̄ q̄dē rōne t̄p̄is q̄drage

ſimale ieiunij ē cōuenient̄ t̄p̄e veris i
ſtitutū. p̄ rōne trāſgreſſiōis p̄m̄ozū
parentū q̄ peccarūt in vere ſm̄ Alex.
in: 2. volumie ſūme. Et ſi dicēt vñ p̄
b̄ari poſſet q̄ t̄p̄s veris fuit illud in q̄
peccauit Adā. Ego r̄ideo q̄ h̄ colligi
pōt ex quadā h̄yſtoria qua memi me
legiſſe Rome i q̄dā Iſidori ethy. li. 8.
er̄iti i bibliotheca d̄ ara celi: Q̄ d̄ iō
dico: q̄ i alijs libris eiūdē Iſidori h̄
nō videri. D̄ ḡ ibi q̄ p̄ aſcēſiōe d̄ni
ſaluatoris ap̄li occupati i p̄dicatiōe
euāgelij nihil de obſeruatiā paſce: q̄
ſ. die celebrari deberet tradē potue
rūt. Cū vō ipſi ex h̄ m̄do trāſſiſſent
p̄ vn̄uerſū orbez diuerſa introducta
fuere ieiunia: ⁊ ois Gallia vnū diem
anni id eſt octauo kal. apul. paſca te
nebāt. Orientales vō ſicut h̄yſtoria
Eusebii ceſarienſis narrat q̄cunq; die
mēſis martij luna. 14. veniſſet paſca
celebrabāt. In italia aut̄ alijs plenos
q̄drageſima dies ieiunabāt. Alij v̄ginti
alijs dicebāt octo dies i q̄b⁹ m̄dū cō
cludit ſibi ſufficē ieiunare. Alij q̄ v̄ſ
q̄drageſima dies ieiunāſſet: alijs q̄dragi
ta horas abſtinē ob̄erēt. Cū he tales
obſeruatiōes p̄ ſingulas puicias te
nerēt Rome mero: erat ſacerdotib⁹
vt vbi erat vna fides diſſonarēt iei
unia. Tūc papa victor Romane v̄rbis
ep̄s dixerit vt daret auctoritatē ad
Theophilū Ceſarie paſtine ep̄m: q̄
tūc in ier̄ſima ecclēia metropolis dice
bat vt inde paſcalis ordinatio pueni
ret: vbi x̄ps in carne fuiſſet verſatus
Accepta itaq; auctoritate Theophi
lus tātū opus ſibi iniūctū cōſiderans
nō ſolū ſue p̄cie: ⁊ aliaz puinciarū
q̄plures ep̄os ⁊ viros ſapientes ad

cōcilium cōuocauit. Cūq; grādis illa
m̄ltitudo eruditiffimozū viroz fuiſſet
in vnū collecta p̄tulit Theophil⁹ ep̄s
auctoritatē ad ſe dixerat: ⁊ q̄b̄ erat
ſibi iniūctū patefecit: tūc pariſ oēs illi
viri docti dixerūt: p̄m̄ū nob̄ dic qd
a nobis petis. Theophilus dixit eis.
Quē diē p̄m̄ū creditis i m̄do crea
tū. Et cōcordarūt oēs de d̄no. Theo
philus ep̄s dixit. Quo h̄ pb̄are po
teſtis. R̄nderūt illi ex auctoritate di
uine ſcripture que ait: factū ē mane ⁊
veſpe dies p̄m̄. ⁊ deinde. ⁊ deinde. ⁊
4. 5. 6. Septim⁹ in quo genuit de⁹ ab
oi ope ſuo quē diē ſabbatū appella
uit. Cū ḡ ſabbatū dies ſit nouiſſimus
q̄s pōt eē p̄ior niſi d̄no. At Theo
philus acceptauit. Et iterū int̄roga
uit. De t̄p̄e qd vob̄ videt̄. Quatuor
enī t̄p̄a i ano accipiūt. Vt Eſtas Au
tūm⁹ ⁊ Hyems. Quō ḡ t̄p̄s credimus
p̄m̄ū factū. Ep̄i r̄nderūt. ver. Theo
philus. 0. Probate qd̄ dicitis. Et illi.
Habemus ſcripturā q̄ ait. Bernice
tra herbā viretē ⁊ afferentē ſemē ſm̄
genus ſuū: lignūq; pomifex facies fru
ctū: ⁊ h̄ t̄p̄e veris videm⁹ fieri. Theo
philus dixit. Serū ē. tū qm̄ trib⁹ mēſib⁹ v̄ſ
t̄p̄s accipit quo loco m̄dus cepit eē
in p̄ncipio medio vel i fine. Ep̄i r̄nde
rūt. In equinoctio. i. octauo kal. ap̄l.
Theo. dixit. pb̄ate qd̄ dicitis. at illi
Et ſcriptura dicte. fecit de⁹ lucem
⁊ vocauit diē: fecit tenebras: ⁊ voca
uit noctē: ⁊ diuiſit de⁹ lucē a tenebris
Theo. dixit. Ecce de die ⁊ t̄p̄e pb̄aſtis
de luna qd̄ vobis videt̄. Quō dicitis
fuiſſe creatā creſcētē: an plenā: an
minuentē. Ep̄i r̄nderūt. plenā. 0. ſcri
ptura. fecit de⁹ duo lumina magna

⁊ poſuit ea in firmamēto celi vt luce
rent ſup̄ trā. Lumina mai⁹ vt peſſet
dici: ⁊ lumina min⁹ vt peſſet nocti.
Et cū tali inueſtigatiōe i illo concilio
ſtatuert̄ paſca nō debē celebrari aſ
ri. kal. apul. Multaq; alia ordinane
rūt ad paſce celebratē pertinentia.
Quare clare p̄t q̄ p̄m̄i pentes t̄p̄e
verſi i p̄ncipio m̄di q̄ i paſiſo freſtri
ſuerunt collocati diuī cōreſerūt p̄
ceptū. Et iō tali t̄p̄e x̄ps mortuus ē:
in carne cū hoſib⁹ cōuerſat⁹. Et t̄p̄
veris cōueniēs fuit q̄drageſimali ie
iunio: q̄ tūc marie inſurgūt ⁊ inuale
ſcūt mor⁹ carnales. Et rō ē p̄p̄t me
morā diuice paſſiōis q̄ celebrat̄ i ve.
Rā vt ingt. Aug. li. de ciu. dei. c.
55. Mortu⁹ eſt x̄ps. 8. kal. apul. Et
ieiunij q̄drageſimale ē cōuenient̄ iſti
tutū rōne numeri dierū. Rā numero
q̄dragenario iſtitutū ē: q̄ deo tene
mur reddē decimas. ⁊ decia p̄s diez
āni ſūt. 36. dies. ⁊ q̄ tenemur ſatiſfa
cere p̄ trāſgreſſiōe decalogi ſm̄ ior
dinationē q̄tuoſ aſſectiōis ſup̄addit
4. dies. ad deſignādū ieiunij purga
tiuū eſſe inordinatiōis q̄tuor aſſectio
nū. Et oīa h̄ colligit̄ ex dictis. Reg
i. c. q̄drageſima. 0. coſe. dies. p̄ op̄t̄
numer⁹ ille q̄dragenari⁹ ē penalitati
⁊ aſſectiōis. Quādragita enī diebus
⁊ q̄dragita noctib⁹ pluit de⁹ aq̄s di
lunij i penā m̄dane corruptiōis. vt 3.
Gen. 7. c. Quādragita ānis p̄ deſtru
vā gauerunt filij iſrl. vbi mali aſſicti
ſūt ⁊ mortui: ⁊ alijs p̄ illā pegrinatiōz
meruerūt: vt p̄t; i li. numeroz. Quā
dragita dieb⁹ ieiunauit Moyses vt
legez d̄ni mereret accipe: ſicut ſcribit̄
Exo. 24. Quādragita dies vari ſūt

niniuitis ad penitendū sicut nōf. Jone.
 3. Quadraginta dieb? Helias pēgri
 nat? ē vsq; ad montē dei orēb. 3. Re.
 19. Quadraginta dieb? xps ieiunauit
 in deserto. Mat. 4. Quadraginta die-
 bus stetit p? resurrectionē aīq; celos
 ascēderet. Act. 1. c. Jo fm hūc numerū
 qdragenariū diez qdragesimale ieiū-
 niū ē institutū. De q sic cātat ecclesia.
 Lex 7 ppbe pmit? h? pulerūt p? mod
 xps sacramētū oīuz rex atq; factor tē-
 porū. **I**eiuniū qdragesimale fuit
 uenientē institutū rouē fmi: q; inēpo-
 nat i nō xtinuū defmīatū ad tps nō
 ppetuū. qd factū ē f? Alex. in. 4. **L**ū
 ppf humāe infirmitatis debilitatiōez
 tū ppf fastidiū xtinuū afflictiois: tū
 ppf amilationē deuotiōis nā cōti-
 nuū ieiuniū 7 ppetuū debilitas hoīs
 sustinē nō possēt: illū dīscrimī dī-
 ponēt. fastidiū afflictiois nimis fatiga-
 ret 7 ipatiētia inducēt: 7 deuotio ie-
 iunadi pīret. Si autēz qrerēt qre die
 dīca nō ieiunam? Rūdet Alex. q; h
 fit in memoriā leticie dīce resurrectioni-
 onis. dī enī i dīcreto. c. ieiuniū. de ose
 di. 3. Ieiuniū dīce diez 7 gntē ferie ne-
 mo celebrare debz: vt inē ieiuniū xpi-
 anoz 7 gētiliū 7 vacat credētū 7 in-
 fidelū atq; hereticoz vera 7 nō fal-
 sa dīcretio habeat. hec ibi. **E**pe tū q
 dragesimali dieb? dīcis abstinem? a
 carnib? 7 lacticijs vt ieiuniū nostrū
 cōforme sit ieiuniū xpi quātū agruit.
Qz pncipaliū institutū fuit ieiunium
 tpale. s. qtuor tpus ab ecclesia de q sic
 d. Galist. papa. 76. di. 1. c. Ieiuniū. q
 ter i āno apud nos celebrāe didicisti
 cōueniētī nūc p qtuor tpa fieri dīcr-
 nimus: vt sic ān? p qtuor voluīt tpa:

sic nos qternū solēne agam? ieiuniū
 p qtuō āni tpa. Assignat vō a docto-
 rib? rō qre i istis qtuor tpi? ieiunā?
 videlicz vt enēdem? q i istis tribus
 pēca cōmīsim? Et fuit p tres dies vt
 satisfaciam? in die qd deliqm? i mēse
 7 fuit i feria qrtā: q; tūc dīs a Iuda
 traditū fuit. In sexta q; crucifīx? In
 sabbato q; iacuit in sepulchro: 7 tri-
 stes fuerūt aplī de nece dīi. **I**nti-
 tutū ē ab ecclesia ieiuniū pncipale. s. in
 vigilīs qrdā festiuitatū. **N**ā vt scri-
 bit Jo. belet. Nos fuit antiq? vt i
 pncipis festiuitatib? scōrū hoīs cum
 vxorib? 7 filiab? ad eccliam venirent
 7 ibi cū lamiarib? pnodaret: s; q ml-
 ta adulteria i his vigilīs fiebat: sta-
 tutū fuit vt vigilie i ieiunia auerterē-
 tur. **R**omē tū antiqū retentū ē: quia
 nō ieiunia sed vigilie appellat.
De laudibus ieiunij qd vbis 7 ex-
 emplis cōmēdat ab oīb? scīs tā vetis
 q; noui testamenti. **C**aplm. 3.
Tertū mysteriū cōtēplādum
 de ieiunio dī cōmēdatō: **N**ā
 licet multa sint qb? ieiunium
 7 abstinentia cōmēdari possēt: tū lau-
 des ei accipiēm? a trib? pā gētilib?
 7 pbiis. **Z**: a pīb? 7 ppbiis. **3**: a do-
 ctōib? 7 scīs. **A**ccipim? laudes ie-
 iunij 7 abstinentie a gētilib? 7 pbiis. **I**pi
 enī suo modo abstinentia magnificāe
 studuerūt. **U**l Valerī maxīm? cōmē-
 dat mlieres Romanas q; abstinebāt
 a vino. **I**ngt enī. l. z. fuit antiq; illa
 simplicitas i cibo capiēdo hūanitatī
 sil? 7 xtinētie index cētissima. **N**ā ma-
 xīmīs viris pīadē 7 cenare i ppatulo
 nō erat verēcundie: q; nec illas ep̄las
 habebāt quas oculis populī sb̄icere

erubescerēt. **V**ini vsus oli romanus fe-
 minis ignotū fuit: ne. s. m. aliqd dēde-
 cus plaberent: q; p̄m? a libero pie-
 tēpantie ḡdus ad icōcessāz venerem
 esse cōsuevit. **S**icearch? vt ait **D**iero-
 cōi? **I**ouinianū in li. antiq̄tatū laudat
 aurea secula. **S**aturni qm? cū tūc oīa
 hūm? fūdēt null? comedebat carnes
 s; vniuersi viuebāt pomis 7 herbis q;
 tra spōte gignebat. **X**enocrates p̄bs
 de **T**ripholomi legib? tria tm̄ pce-
 pta i tēplo Eleusine residere scribit.
Venerādos deos: honorādos pntef
 carnib? nō vtēdū. **C**ullī? in. q. tuf. cō-
 memorat q; **L**acedemonij magis par-
 simonia delectat. **D**ui? rei **X**enophō
Theophrastus 7 pene oēs greci scri-
 ptōres testes sūt. **C**herimon hīstori-
 cus vir eloquētissim? narrat de vita
 antiq̄rū egypti sacerdotū q; oīb? mī-
 di curis postpositis semp dū i tēplo
 fuerūt: 7 rerū nās cāsq; ac rōnes syde-
 rū cōtēplati sūt nūq; se mulierib? mi-
 scuerūt nūq; cognatos seu p̄pinqs ac
 liberos qdē viderūt ex eo tpe q; cepit
 sent dīno cultui deseruire: 7 carnib?
 7 vino semp abstinerūt. **P**ane raro
 vescēbāt ne oneraret stomachū: 7 si
 qn? comedebāt tūm sū pīf hīspū sume-
 bant i cibo: vt escā gūio: ē illi? calore
 decoquerēt. **C**ubolus q; q; hīstoriā
Mitridatis multis volumib? explica-
 uit: narrat apud p̄las triā eē magoz
 ḡia: q; p̄m? q; sūt doctissimi 7 eloquē-
 tissimi: excepta farina 7 olē nihil am-
 plius i cibo sumebāt. **C**uripides i cre-
 ta **I**ouis p̄phas nō solū carnib?: s; co-
 ctis cib? abstinuīse refert **B**arzafrīes
 vir babilonicus i duo ḡia apud in-
 dos **S**ymnosophistas viuīdit quoz

vniū appellat **B**ragmanas. alter **F**a-
 maneos q; tate cōinētie sūt vt pōis
 arboz iuxta gange flūuū alatur. **D**e
Bragmanis etiā scribit **D**idīnus in
 ep̄la ad Alex. q; pura 7 simplici vita
 viuūt null? rez capiūt illecebriis: nihil
 appetūt aplī? q; nāc rō flagitat. **N**ul-
 la apd eos morboz ḡia: null? medici
 ne vsus: q; p̄simonia ē illis medicīna.
Si g; tātū gētiles hoīs abstinebant
 vt mūdānā sapiām acgrerēt qd nos
 agere debem? vt i vera sapientia p-
 ficiam? **A**udiuim? enī quātū apud il-
 los habita sūt abstinentia. **Z**: accipi-
 mus laudes abstinentie a p̄ribus 7 ppbiis
 veteris testamēti apud q; nō p̄z ce-
 lebre est reputatū. **S**h̄ ps. 34. **D**avid
 ait: **D**umiliabā i ieiunio aiām meam
Et **J**oel. 1. **S**anctificate ieiuniū. **E**t **J**o-
 b. 1. **B**ea. 2. **B**ea ē oro cū ieiunio. **E**t **J**udit.
 4. **D**e filiis isrl? qn? timebāt impetū
Dolofernis. **D**umiliauerūt aiās suas
 i ieiunij ipsi 7 mulieres eoz. **E**t **J**u-
 dith. 8. c. **D**e. **I**eiunabat oīb? dieb? vi-
 te sue p̄et sabba 7. **R**eomenias 7 fe-
 sta dom? isrl? **E**t. i. **R**egl. 7. qn? filij isrl?
 pliatūri erāt cū philistis: ieiunauerūt
 i q̄ scriptura i die illa 7 dixerūt. **E**t
 bi peccauim? dīe. **A**ccipim? laudes
 ieiunij 7 abstinentie a doctōib? 7 scīs
Oēs nāq; doctōres eccleie abstinentiā
 7 ieiunū mirā esserūt laudib? q; dēa
 elegātissima adducēt i sequētī smōe
 cū dīcet de fructib? ieiunij. **N**unc vō
 tm̄ cōtēplari sufficiat scōrū exēpla q;
 ieiunādo 7 orādo carnē suā crucifixe-
 rūt cū vitijs 7 cōcupiscentijs. **R**efert
Eusebi? in. 4. eccl. hīstorie: q; iter scōf
 egyptios q; euāgelista **M**arc? institu-
 it vinū aut carnē neno gustat tm̄ aq;

est eis potus 7 panis cū sale 7 his opo
cibus. Itē Diero ad Eustochiū cū vi
tā comedasset cenobitaz q̄ ap̄ eos
vivi pane leguib⁹ 7 olerib⁹ s̄biunxit.
Ad 3.º ge⁹ veniā q̄s anacēptas vocat
q̄ de cenobijs exētes excepto p̄ae 7
sale apli⁹ ad deserta nihil p̄ferūt. **D.º**
vite auctor. Paul⁹ illustrator. Anto⁹
7 vt ad supio: a cōfēdā p̄nceps Io.
bap⁹. fuit. Et idē scribēs vitā Pauli
p̄mi hēmitē sic ingt de illo. **D.º** i ōo
nib⁹ i solitudine durit etatē. Cib⁹ 7
vestimentū ei palma p̄bebat. **D.º** ne
cui i possibile videat Jesū testor 7 s̄a
dos āgelos vidisse me mōachos e q̄b⁹
vn⁹ p. 30. annos pane ordeaceo 7 aq̄
luculēta vixit. Quid dicem⁹ de absti
nētia oiu⁹ p̄fessorū xp̄i. **Variorū** Aga
thonis Amōis Serapiois Basilij Dñ
didī frācisci oiu⁹q̄ alioꝝ null⁹ eteni
inuēt⁹ e ḡi delictis fuerit deo. **Io.º** p3
p oia exēpla tā xp̄ianoz q̄ iudeoz
sue etiā gentiliū q̄ abstinetia s̄blimā
da ē 7 nō sp̄nēda. **D.º** exēpla auiū
q̄ fame 7 abstinetia amiables fiunt
hoib⁹ 7 familiares. Ergo s̄m itētoꝝ
sp̄s. s. scām eccliaz diligētī disponā
mētē 7 auz vt inchoem⁹ h̄ sacratissi
mū q̄dragesimalē ieiuniū q̄ mediante
obtinēdim⁹ hic gr̄az 7 i suo gloriā
quā nobis largiat clemētissim⁹ deus
cui est honor 7 gl̄ia p̄ infinita. s. f. **Am**
Geria q̄rta cinerū de ieiunio ad q̄d
marimetalī die ecclia cōuocat 7 in
uirat fideles. **Sermo 18.º**

Desaurizate vobis thesau
ros in celo. Verba sūt salua
toris n̄i originalit̄. **Dat. 6.º**
7 in euāgelio hodierno. Ecce aduene
rūt dies penitētie ad redimēda peccā

ad saluādas aias. **Dodie** tāq̄ initiū
ē sacri q̄dragesimalis ieiunij d̄ q̄ catat
ecclia. **Paradisi** portas ieiunij tps no
bis apuerit: idcirco cū oi sollicitudie
7 deuotiōe vigilare debem⁹ ad iei
unia venerāda: qm̄ p̄ ipsa acgrim⁹ the
sauros regni celoz. **Et** qm̄ sapiētissi
mus oiu⁹ mgr̄ i v̄bis allegatis i the
mate cōuocat nos vt de futura vita
nobis p̄uideam⁹. **Io.º** i h̄ smōe fideles
xp̄i ad ieiunij reuerētia p̄cipuā meri
to iducem⁹. **Videbim⁹** autē de ipso ie
iunio adhuc tria mysteria p̄ncipalia.

Primū d̄ conditionis.

Secundū obligationis.

Tertium fructificationis.

De cibus a q̄bus abstinedū ē i iei
unio. 7 de tpe sine hora comedēdi die
bus ieiunioꝝ: 7 q̄re nō est desminata
q̄ritas s̄cibi sic vicissitudo comedēdi

Primū mysteriū. **Caplm. i.**
P vidēdū de ieiunio d̄ d̄ditio
sc̄dm̄ enī ecclie ordinatiōez
triplex cōditio ponit de ieiunio p̄
d̄ q̄litas 7 2.º t̄palitas 7 3.º q̄ritas.

Prima d̄ditio d̄ q̄litas: q̄ i ieiunio
s̄m s̄mā ecclie abstinedū ē ab aliq̄
bus cibus: vtputa carnib⁹ ouis 7 la
cticinjs. **Qua** v̄o 7 lacticia in d̄dicū
tur ieiunariū: in q̄tū sūt o: ta ab aīa
lib⁹ carnes h̄itib⁹: sic p3 d̄. 4.º. d̄nig.
Rōndū tñ q̄ i ieiunio q̄dragimale inf
dicū vn̄iēsalit̄ oia sup̄dicta: sic nōf
de cōfē. d̄. p̄. nō o. **Piscū** tñ elus ut
sit infirmitatis solaciū nō vt luxurie
piat icētiū cōcedit. **Et** l3 cēt a mari
nis beluis abstinedū tñ de cōsuetudi
ne ē tolerādū: qm̄ q̄ nimis emūgit eli
cit sanguinem: vt p3 i. d̄. d̄nig. **In**
alijs v̄o ieiunij abstinetia a carnib⁹

semp̄ sc̄cipif. **Ab** ouis autē 7 lacticinjs
nō nisi s̄m cōsuetudineꝝ p̄rie. **Rā** dic̄
Diero. 76. d̄. c. v̄tinā. 7 extra d̄ sepl
turis. **Certificari.** **Qua**q̄q̄ p̄ria abū
dat i suo sensu. **Cōdōdat** his Ric. in
4.º. **Tho. 2.º. z. q. 147. ar. 8. i** r̄fione
ad. 3. argl. **S̄** dubitari p̄t cur iei
unioꝝ tpe nō sc̄cipif abstinetia ab vsu
vini cū de illo tot mala dicat. **Nam**
sapiēs p̄. 20. ait. **Luxuriosa** res vi
Et Eccl. 31. **Multos** extimauit vinū
Et Paul⁹ Ep̄. 5. **Nolite** iebuari vi
no i q̄ ē luxuria. **Et** Diero. ad Custo
Doc monēo hoc obtestor: vt sponsa
xp̄i vinū fugiat p̄ venēo. 7 idē ad su
riam. **O** filia si apls castigauit corp⁹
suū 7 i seruitutē redegit: quō tu inue
cula adhuc i seruoꝝ iuncturis posita
capibus 7 vino plena poteris eē de
castitate secura! **Idē** insup̄. aut cetera
sc̄e. **Paulē** laudes h̄ac ip̄le enumerat
singularē: q. s. a vino abstinentissima
fuit. **Ingt** enī i descriptiōe eius vite.
Sic referā q̄d expe⁹ sū. **Denſe** iulio
seruētissimis estib⁹ icidit i ardore fe
bris. 7 p̄ despatione cum dei mīa re
spirasset 7 medici suaderent ob refe
ctiōe corpis vino esse op⁹ tenui 7 p
no ne aqua bibēs i hydropē v̄teret.
7 ego cla beat̄ Epiphaniū papā ro
gare vt eā monēt imo cōpellēt vinū
bibē vt erat prudēs 7 solertis igenij
stati sensit insidias 7 subridēs iuicū
eē q̄d ille dicēt itimauit. **Quid** plura
Cū beat⁹ pontifex p̄ multa hortam̄
ta exisset foras q̄rētī mibi qd egisset
ridit. **Tm̄** p̄feci vt senū hoi pene psua
serim ne bibat vinū. **Sicut** ad laudez
abstinetie multoz sc̄oz vira iducit q̄
vinū n̄ gustauerit. **Ergo** si tā celebris
est illa abstinetia vidēt q̄ salubriter

fuisse p̄ceptū vt ieiunātes vinū nō bi
berēt. **Rūdet** ad h̄ Alex. in. 4. sūme. 7
Ric. is. d̄. q̄rti. q̄ elus carnū magis
cōmouet cōcupiscētia q̄ vini potus
q̄ cum ad incitationem cōcupiscētie
concurrāt tria. scilicet abundantia ca
loris 7 spirituum 7 semis. **Ex** elus car
nū multiplicat semē: q̄ in eis ē mltū
de nutrimento: vt ideo ex eaz elus ma
xime multiplicat sup̄fluitas t̄tie dige
stionis q̄ semis ē mā. **Ex** elus v̄tolo
rū multiplicat abādātia grossoz sp̄i
tū. **Ex** potu vini abūdātia caloz. 7
abādātia semis ē magis icētiua cō
piscētie q̄ abādātia calozis maxime
cati ex potu vini: q̄ illa cito euāfē
7 caloz i semie manet. **Ric. ḡ** vinū p̄
uocatiuū sit ad libidīnē: nō tā sic car
nes. **Io** ecclia iūrit abstinetia a car
nib⁹ 7 nō a vino. **Et** si adhuc q̄rat q̄r
nō a vino dic̄ Alex. q̄ h̄ factū ē p̄t i
firmoz renouitiōe: q̄ mlti fuisset obie
ctēptozes cū tolerabilius sit a carni
b⁹ q̄ a vino abstine. **Et** sic institutū
est p̄t necitate digestiōis. **Mlti** ete
ni b̄nt debile stomachū q̄ necessari⁹
ē vsus vini p̄t digestiōe p̄ficiendā
Et cōditio ieiunij d̄ t̄palitas. **Rā**
s̄m **Tho. 2.º. z. v̄bi. 5.º.** **Ieiunariū** assi
gnat tpe comedēdi. s. hora none. **Cū**
enī ieiunū ordinet ad deletiōe 7 co
hibitiōe c̄p̄e: o3 q̄ aliqd addat sup̄
cōem cōsuetudinē: ita tñ q̄ ex h̄ ū mul
tū nā ḡuet. **Est** autē debita 7 cois cō
suetudo hoib⁹ comedēdi circa hozaz
sextā: tū q̄ iaz v̄r eē cōpleta digestiō
nocturno tpe n̄li caloze interi⁹ reuo
caro p̄t frigus noctis circūstās: tum
etiā: q̄ tūc nā corpis h̄iani indiget iu
uari. **Et** ḡ ieiunātes aliquā afflictōeꝝ
sētāt d̄ueniēt eis t̄p̄at hora nona.

At ille ait. Cū Romā venio sabbato
iuno. cū Mediolani sū non iuno.
Sic et tu ad quā forte eccliam vene-
ris et morē serua si non vis relinquē
cuiq; scandalū nec quēq; tibi. De cū
matri renūciasset libentē amplexa est
Flo. 60. l. d. c. sup. vbo veneris dicit
Magistros tenēt leg. cōsuetudinē loci
ad hūc valēt. Et hī idē colligivider
ex. i. que cōm. mores. di. 8. in ter. 7 i gl
7. c. q. 1. d. 1. 1. p. cipit ieiunū i
vigilia scti Bartholomei q̄ suari debz
sua cōsuetudinē festi. d. c. cōsiliū. est
de observatiōe ieiunior. Ieiunia autē
triū vicū rogationū an ascensionem
vbi q̄ ponit de se. di. 3. c. rogatiōes.
7 glo. ibidē sūt cōsilio nō d̄cepto
nūq; vbi est cōsiliū de cōsuetudine ap-
probata. sicut ieiunū adnēt. hī ē i pa-
tris de cōsuetudinē d̄ceptū aliū non
sua. Dicit. l. 3. hō. sicut sit q̄ ieiunēt de
rici. 7 marie p̄sbi. 7 de decretis etiam
invenit q̄ sit ieiunādū feria q̄rta. sexta
7 sabbato. de cōsiliū. c. ieiunia. 7 c.
sabbato. 7 sicut cōsiliū ē 7 nō p̄ce-
ptū nisi de cōsuetudine approbata.
In dieb; tñ sabbatis a carnib; absti-
nēdū est. d. c. d. c. d. c. de se. di. 5.
7 hī vtiq; cōsiliū. 7 ad hūc strariū
vidēt p̄ cōsuetudinē. In oib; dō vigi-
liis festoz q̄ facta sūt veniūt ieiun-
nādū est i sabbato. vt p̄ i. c. ex. pte. 7
d. c. cōsiliū. est de observatiōe ieiuni-
orū. Rōndū tñ q̄ d̄cepto ieiunij ex-
cusant 7 absolutū q̄ ieiunij hūc cāz hūc
necitatē. vt nō ieiunēt. q̄ ut scribit i
sepe allegato. c. siliū. Necitas legi
nō s̄biacet. 7 i. c. remissionē. Necitas
nō h̄z legē. l. q. i. 5. 3. c. cūq; vnusq; q̄
ne decipiat seip̄sū. qm̄ si q̄ possit iei-
unare p̄ vno florenio lucrādo : poss;

etiā ieiunare vt iplēt ecclie p̄ceptum.
Dicit tñ aliq; rōnabiliter excusari a ieiunio.
Et hī excusant pueri q̄ 7. l. bo. 7
Ric. p̄p̄ debilitatem nāe idigēt fre-
quētī cibo nō m̄lco s̄l s̄upto. Indigēt
m̄lco nutrimento p̄p̄ v̄tate augmēt
Vō vsq; i sine tñ h̄ septē. 7. 2. 1. i. i. e.
iunare nō obligat. Et p̄ bis ē v̄z illd
Diero. ad Letbā. ante anos robuste
etatis piculosa ē t̄t̄eris abstinētia 7
guis. tñ ueniēs ē vt an̄ v̄tate etatem
iducāt hoies ad ieiunū p̄ p̄p̄ ḡnālē
cōmōtionē 7 mie v̄l ip̄eratiōe. s̄c̄
vt Joel. 2. Coadunate sepe. 7 grega-
te puulos 7 suggētes vbera. 7 n̄ etiā
p̄p̄ vitioz refrenatiōe. q̄ vt pl̄mū
7 marie t̄p̄b; bis iuuenes sūt lasciuī
7 dissoluti. Ego vō dico 7 teneo q̄
cōsiderata malicia q̄ i multis supplet
etate 7 cōm̄p̄tela detestabili v̄p̄bā
v̄t̄mōtū facinorū q̄ p̄p̄t̄at̄ tā a ma-
sculis q̄ a femine. tales nō solū idu-
cēdi sūt ieiunare imo strigēdi sūt q̄
valēt os. 7 t̄t̄erē etiā an̄. 2. an̄.
ad illud credo fore obligatos s̄b v̄tū-
te p̄cepti. Et excusant a p̄cepto ieiunij
n̄ paupes q̄ nō h̄nt ad comedēdū in
vna cōmestioe sufficiēt. Et excusant
p̄grinatē q̄ p̄p̄ labore hūmū cōmō-
diciare n̄ valet. Nec obstat si dicat
q̄ p̄ceptū cōsilio nō ē p̄ponēdū. Cū
ḡ ieiunare sit in p̄cepto. p̄grinare vō
ad indulgētiā ē de cōsilio. ḡ nō v̄t q̄
p̄p̄ p̄grinationē sint soluēda ieiunij
na. q̄ vt dicit Ric. 7 l. bo. Intētiō
v̄t̄is p̄cepta de ieiunij excludē non
sūt alias pias 7 necessarias cās. Se-
cus tñ ē de p̄ceptis legis nāe. Et ex-
cusat senes 7 debiles. Et t̄m̄. c. mē-
senobi. sicut d̄. q̄ b. d. Ric. q̄ si ex
cā n̄ccia p̄uenit aliq̄tālā m̄medicādi

hoiā ex toto vel modicūz p̄hibēdo
ne seruēdo deficiat. 7 hī faciat iā po-
sitis mēis vel modicū an̄ ita q̄ p̄pter
t̄p̄is cōtinuatiōez vna mēsa heat v̄pu-
tari. nō peccat. sicut nō peccat q̄ sur-
gūt d̄ mēsa vt p̄ vīno vadāt. v̄l en-
renia d̄ferat. 7 t̄t̄er reuertētes ad mē-
sam cōtinuāt. Et excusant laborātes q̄
diei vinūt. nec possunt laborare s̄m̄l
7 ieiunare. Et excusant mulieres p̄e-
gnātes. 7 q̄ lactāt filios ḡnāliter oēs
q̄bus l̄t̄ima ad s̄t̄r ip̄edimēta. De d̄s.
p̄nsatiōe tñ ieiunij s̄m̄ Alex. nōndū ē
q̄ si euidēs cā sit p̄t̄ statī hō p̄ seip̄z
statuti observatiā p̄terire. p̄serti si n̄
possit de facili h̄re recursū ad supio-
rē. Si autē cā sit dubia v̄z hō ad supio-
rē recurrē q̄ auctoritatē h̄z i talibus
d̄sp̄sare. Et obligat hoies ad ieiunū
p̄p̄ p̄nē vel voti iplētiōe. qm̄
s. q̄ tenēt ieiunare cū sibi fuisset iun-
dū p̄ p̄nia aut voto se obligasset.
Et obligat hoies ad ieiunū p̄p̄ ep̄alē
indictionē. qm̄ s. ep̄s in sua dioc. indi-
cēt aliq̄d ḡnālē 7 districtū ieiunū pu-
ta p̄ pace. p̄ seneritate aeris. p̄ plu-
nia postulada. 7 hī. tūc oēs ei cure
s̄biecti obedire tenēt. vt exp̄s̄se ponit
de cōse. di. 3. c. p̄nūciandū. Et d̄s. c.
ieiunia. vbi d̄r. Ieiunia i ecclia a sacē-
dotib; cōstituta sine necessitate rōna-
bili non soluantur. hec ille.
Et ieiunū fructuosū ē v̄tile ad bo-
nā t̄p̄alia 7 bona corp̄alia 7 ad bōa
spiritualia. Cap. 3.
Et t̄m̄ mysteriū vidēdū de
ieiunio d̄r fructificatiō. D̄s
sum? nāq; triplicē ei fructū
ānotare. p̄ d̄r cor. pal. 7. t̄p̄al. 3.
sp̄al. Et t̄m̄ ieiunij fructū d̄r cor

pal. Ipsi etenim corpi p̄dest tripliciter. p.
refrenado. 2. sanado. 3. fortificado.
Ieiunū p̄dest corpi ipsū refrenā-
do. Nā nullū remediū ē ita eūficax
ad rep̄mēdū carnis rebellionē ad spi-
ritū. sic macerare 7 affligē illā 7 potis-
simū p̄ ieiunū. Et q̄ nō idigeat tali me-
dicina qm̄ oēs p̄gūf veras 7 agitāt
stimulo carnis. Iō Paul. 7. 2. cor. 9. c.
dicebat. Castigo corp̄ meū 7 i fuitu-
tē redigo. Et hī Diero. ad Rusticiūz
mōchū inq̄. Glas electiōis i c̄p̄cto. e
x̄ps sonabat. macerat corp̄ suū. 7 s̄b
h̄cit fuituti. 7 tñ cernit nālem carnis
ardorē sue rep̄r̄re s̄nie. vt quod nō
vult h̄ agē cōpellat. 7 qm̄ i patiens
vociferat. 7. d̄. Miser ego hō q̄s me
liberabit de corpe mortis hui. Et tu
te arbitraris absq; lapsu 7 vulnere
posse trāsire. nisi oī custodia s̄ua uicis
cor tuū. Et idē i epla ad s̄uriā de vi-
ditate s̄uāda. Ap̄s igit macerat cor-
pus suū. 7 aie s̄biat ip̄o ne q̄d alijs
p̄cipit ipse nō seruet. Et tu adolescen-
tula seruente t̄bis corpe de castitate
secura es. qm̄. d̄. nō. Et idē in epla ad
Custochiū. 7 ponit i. c. s̄i Paul. 7. 2. q.
5. Si Paul. inq̄ ap̄s vas electiōis 7
p̄par. i euāgelio x̄pi ob carnis acule-
os 7 icētua vitioz rep̄mit corp̄ suū
7 i fuitutē s̄biat ne alijs p̄dicās ipse
rep̄rob. efficiat. 7 tñ videt aliā legē i
mēbris suis rep̄gnatē legi mēti sue
7 captiuitatē se i lege p̄ccā. Si post nu-
ditatē ieiunia famē carceres flagella
supplicia in semet reuerfus exclamat
Infelix ego hō q̄s me libabit de cor-
pore mortis hui. tu te putas securāz
esse debē. In epla vō ad Galuniaz
d̄ nebridio 7 viduitate idē Diero. sic

loquitur sicut irasci hominum et ira non potest
sicut perianis: sic omnis caro concupiscit quod
de ea quod carnis sunt quibusdam illecebrosus
ad mortiferas anime voluptates trahit
et nostrum est voluptatis ardore: et maiore
spiritus amoris restringere et lasciuia iumentum
frustrum in medio subiugare: ut non libidine
dine: sed quos querat ac desideret et se
sore spiritus. s. moderato atque composito
portet incessu. Quos: si ista et homines
te esse noueris et nisi caueas passioibus
humani subiacet. De eodem cuncti facti
sumus luto hinc de composito exordium. et
in fructu et panis eadem libido datur.
Nec regum purpuras timet nec medicorum
sonitum squalorem meliusque est stomachum
tibi te uolere quam metere impare corpori
quam finire gressu vacillare quam pudicitia
Et in epistola ad Demetriadem: v. idem. v.
Ignita sunt diaboli iacula que sicut vulnerat
et infamant: et a rege babilonis tribus
pueris preparant: sed quod ibi quare
spiritum habes filii dei interfectos mitigat
ardore: sic in animo originali rore celesti et
icuniorum frigore puellaris calore extinguitur:
et hinc corpori angelorum duerfatio preparat.
Et in epistola ad Eustochium sic refert.
Sollicite puidendum est ut quod saturitas a paradiso
expulsi esurientes reuocantur: non quod de
interimorum nostrorum deleat rugitur: sed quod alii
pudicitia tuta esse non possit. De optea et ipse
Die. in se ipso ostendit quod aliis predicauit. Et
epistola ad Eustochium loquitur. Quoties
in heremo constituitur: in illa vasta solitudine
vine que crusta solis ardore: horridum
dum monachis prestat habitaculum: putabam
me romanis inesse delictis sedebam
solus: quod plenam eram amaritudine.
Dorebant sacco membra deformia et

squalida cutis sicut ethiopice carnis
obduerat. Quotidie lachryme quoti-
die genuit: et in quibus repugnat somnus
imines oppressisset: vni humo vix offa
heretia collidebant. De cibis vero et po-
tu taceo cum etiam languentes monachi
aque frigida utantur. et coctum aliq-
uid pisse luxuria sit. Ille igitur ego quod ob
gehenne metum tali me carceri danaueram
scorpionum tantum locum et ferarum sepe
choris intereram puellarum pallearum ora
icuniorum et mens desideris extuabat et
frigidum corpus sicca iam carne permortuo
sola libidinum incedia buliebat. Itaque
off consilio destitit ad Iesum iacebam
pedes rigabam lachrymis et crine tergebam
et repugnantem carnem ebbarum in
edia subiugabam non erubescere uideri in
felicitatis miseria quam potius plago non
esse quod fuerit. Admi me clamante diem
crebro iurisse cum nocte nec plus a peccatoris
cessasse uerberis quam rediret domino
impate tranquillitas. Ipse quod cellalam
mea quasi cogitationum meorum officia
pimecebat: Et mihi metum iratum et rigidum
solus deserta penetrabat. Sicubi
caua vallium aspa motum rupium prupta
cernebam ibi metum oronis locum. Et ut
mihi testis est dominus per multas lachrymas
per celo oculos inherentes nonnumquam
uidebam mihi inesse agnibus angelorum
hec. Die. Sed quod de aliis omnibus scis
dica. Nonne per abstinencia afflictionem
icuniorum superauerit luxuria. Et ut
de aliis taceam dica tantum quod de beato
francisco scribit in sua legenda. v. Dona. Inge-
n. sic. Attendes illud apostoli uerbum. Qui
autem sunt christi carne sua crucifixerunt
cum uitiis et concupiscentiis: ut crucis
armatura; iugum suo ferret in corpore
tanta discipline

rigiditate seculares appetit arcebat
ut uix necessaria sumeret sustentationem
difficile namque fore dicebat necessitati
corporis satisfacere et puritati sensuum
non parere. De opere quod contra cibaria
sanctis tempore uix admittebat et raro
admissa uero aut conciebat cinere aut
diminuti sapore admixtione aqua ut
plurimum reddebat insipidum. De potu
uini quod uix ad sufficientiam biberit
pariter quod per ieiunium corporis anime
inimici marie refrenat. Et per
sanatio nam uisum est per experientiam
quod magis per se sanitati corporis
abstinencia moderata quam nimis
et excessum ciborum uisum.
Quinimo ut plurimum ex gula
omnes egrotudines eneure solent
de se. v. Ne tales. v. De uobis saturitate
nimia cocitetur. Et Seneca ad
Lucillum sic ait. Medicina quod
paucorum scia sunt herbarum
quod uisiteret. fluens sanguis
uulnera couret paulatim. Deinde
in hac puenit tam multiplici
uarietate. Nec mirum tunc
illa minus negotii habuisse:
firmis adhuc solidis corporibus
et facili cibo nec per arte
voluptatem corrupto quod
cepit non ad tollendam
sed ad irritandam famem
quod inuete sunt mille
conditure quod adhibitis
exercitaretur. Que desiderantibus
alimeta erant onera sunt
placis. Inde pallorem et
neruorum uino marcentium
tremor et infabilior ex
cruciatibus quam ex fame
macies. Inde incertitudinem
pedes et semper quasi in
ipsa ebrietate titubatio. Inde
in tota cute humor
admissus distentusque uentus
dum male assuecit placere
quod capere potest. Et
tandem concludit multos
morbos: mlti fercula fecisse. Et
Io. os aurum de se

61
dicitur in cibis. si ipsi confirmat. v. Ab
daria morbum facit et molestias igitur
et egrotudines generat. Io. Hiero. contra
Iouinianum ait. Egrotati tibi non aliter
sanitas restituit nisi tenui cibo
uictuque castigato que uicta dicitur. Et idem
Hieronymus. de consuetudine. Legimus
quod quidam morbo articulare et
podagra huiusmodi laborantes:
prescriptione bonorum ad simplicem
mensuram et pauperes cibos
reductos conaluisse. Caruerunt enim
solicitudine uisum per se uictu
et epularem largitate que
corpus frangit et aia. Et per
ieiunium corporis ipse fortificatio.
Nam moderata ieiunia ex omni
corpora magis sana et magis
robusta reddunt. Et si uictu
casus non esse uerum: quoniam
per ieiunia debilitant corporis
uires sunt illi per se. Cuius
nra infirmata sunt a ieiunio
rident possumus quod per
dicitur. v. Cor. xi. Cui infirmior
tunc fortior sumus: eo quod
infirmitas et debilitas corporis
reddunt eum fortius et promptius
ad dei obsequia. Ieiunium
fructus dicitur temporalis.
per se placido et liberando
per se petrado. Et per se
temporalis placido dei: quoniam
iratum per peccata per se
temporalis flagello eos percutit
et inuictat. sic per se. Ione
super totum dicitur. Niniuitis
de quibus ita ait Hieronymus.
Iouinianus. Niniue ciuitas
magis iram dei ieiuniorum
misericordie reuocant quam uictu.
Sodoma atque Gomora placassent
si prius agere lachrymas
quod prius iudicio ieiunio
procinat deum deiliare
uoluissent. Nilus siquidem
fuit ad Niniuitas. Ionas
et audierunt illi uocem eius
et timuerunt deum et ieiunantes
et orantes iram eius placauerunt.
Et per se hoi ieiunium
temporalis placido. Et per se
a piculis et aduersitatibus
dicitur

secali. sicut p[er] de multis q[ui] ieiunantes
ob reuerētia v[er]ginis 7 alioz scōz libe
rati sūt a multis piculis celi tre 7 ma
riū. **H** p[ro]dest ieiunū spūali ipetran
do. **I** spūalia bñficia vt pluuia tpe sic
citatis: sanitatē tpe infirmitatis: ser
uitatē tempe ibnū: pacē tpe guerra
rū 7 filia. **C**ertū fructū ieiunij v[er]i spi
ritualis: **H** odest enī spūaliū triplicif
H clarificadō. **H** cibadō. **H** glificā
dō. **H** p[ro]dest clarificadō. Nā ad p
spicacitatē 7 puritatē orōnis 7 cōte
platiōis miro mō d[is]ponit. Nō le
ditio. orō p[ro]dicatio ieiunio stomacho
melius capiūt 7 exercēt. **H**ic Dico
p[ro]tra Iouianū ait. Daniel atq[ue] tres
pueri in p[ro]p[er]tatione Iouiuoz ieiunia
rendat pastiq[ue] legumib[us] p[ro]uētiōes
7 pulchritudo inueniūt. hec ille. **I**ob
euangeliste in insula pathmos ieiunati
rendata sūt secreta celestia. Ap[osto]lū ieiun
nates. s[ed] lumie sūt illustrati. **A** d[ic]t[ur] 2.
H p[ro]dest ieiunū spūaliū cibadō. Cū
enī mēs fuerit illuminata 7 dīne cōte
platiōi inēta ex p[ro]p[er]tatiōi spi
rituali inebriat. **H** p[ro]dest ieiunū spi
ritualit[er] glōrificadō: q[ui] p[ro] illud intro
ducimur in beatā vitā: sicut Delyas
p[ro] ieiunū rapt[ur] est in celū. 3. Reg. 2.
In hui[us] autē mysterij p[ro] ieiunū q[ui]dra
gestinale stati resurrectionis celebrat
glō. Ergo aio feruētī vnusq[ue] scdm
facultatē suā hodie ieiunū icipiat vt
sic in fine adipiscat etnā glōriā. Amē
Heria gnta p[ro] die cinerū. De vsu 7
laudib[us] scissime orōnis cōn eos q[ui] dī
cūt nō eē orandū: neq[ue] p[ro] bonis acq[ui]re
dis neq[ue] p[ro] malis euitandis. **C**ertū
Accellit ad eū Cēturio rogā
cū. Nēn[on] hec v[er]ba Mat[th] 8.

.e. 7 in euangelio hodierno. **P**rom
ptissim[us] de[us] semp[er] ē ad liberalit[er] exhi
bēdū nobis bñficia sua q[ui] iō sepe non
accipim[us]: q[ui] negligētēs sum[us] ad fiduci
aliter postuladū. nā q[ui] petit accipit: 7
q[ui] querit inuenit: 7 pulsanti ap[er]iet: vt
d[icitur] Luc. xi. Et vtiq[ue] satis darū est in
h[isto]ria sci euāgeli[st]e die hodierno re
citati in qua cōmēmorat sanitati do
nū a xpo collatū puero Centurionis
paralitico 7 male habētī. **H** vtiq[ue]
xpo fecit cōmot[us] fidelib[us] p[ro]b[us] Cētū
rionis humilit[er] eū dep[re]cat[us]. Qu[on]i autē
ap[osto]l[us] aliq[ui]s incredulos 7 idēvotos orō
nis vsus vilis 7 inutilis reputat id
circo i p[ro]p[ri]i sermōe de cōmēdatiōe 7
laudib[us] orōnis erant tractaturi. vt sic
oīa v[er]e penitēs audeat cū Cēturiōe
clamare securi ad d[omi]n[us] Iesū xpm. Ro
tabim[us] g[er] tria p[ro] q[ui]ncipalit[er] ostēdunt
vsū orōnis cōmēdabile eē: 7 i hac vi
ta omnib[us] conuenire.

H v[er]i cōtrariōz debilitas.

H v[er]i scōz dignitas.

H v[er]i oīuz indigentia.

H oratō debiliū rōnū q[ui] pleriq[ue]
adducē solēt ad ostēdendū q[ui] sit sup[er]
fluum ozare **C**aplini.

Rimū quo ostēdit ostēdabit
p[ro] vsus orōnis v[er]i cōtrariōz de
bilitas. Nā q[ui] dicunt nō esse
orandū neq[ue] p[ro] bonis acq[ui]rendis: neq[ue]
p[ro] malis amouēdis assumūt ad v[er]it
tate erroris sui triplicē rōnē. videl[icet].
H prima ē dīne puidētie. **H** diuine
permanentie. **H** tertia diuine clemtie.
H prima rō est diuine p[ro]uidētie.
Dicūt enī q[ui] facta nostra 7 ista oīa in
feriora nō regūt a puidētia dei 7 ex

cōsequētī p[ro]spa 7 a d[omi]n[us] bona 7 ma
la ab ipso nō puenire. Si autē intro
g[ress]us a quo g[er] ista gubernant: aliq[ui] nū
debūt q[ui] a fato: aliq[ui] q[ui] a fortia: aliq[ui]
q[ui] a nlla puidētia: s[ed] veniūt sic. **H**rimi
dicunt q[ui] oīa ista q[ui] in h[uius] mūdo sūt: 7
que hoib[us] accidūt veniūt a fato no
mine fati intelligēdo influētia celi 7
planetaz fm quā asserūt oīa regari.
Et hui[us] opionis fuis Quidi[us] q[ui] li. de
tristib[us] dixit: Nō fatū vincē nlla va
let. Idē cōfirmant Seneca i tēdēs
v[er]i fatis agimur credūt fati q[ui] q[ui]d agi
mus mortale genus venit ex alto. Et
de cōsolatiōe ad Paulinū. **H** d[omi]n[us] data
re fata nō possum[us] stant v[er]a 7 ier
orabilia. Et Lucanus ad. **H**ingē. **H**re
cepo agit oīa fatua. **H**ec medij viri
mūt mōtib[us] v[er]it[er] necē q[ui]c: Et **H**uēal
li. faty. i. **H**eruis regna dabūt capti
uis fata triumphos. Et **H**alli li. i. de
dinatiōe. fato oīa sūt. Et **H**uētia
in declaratiōib[us]. fato viuim[us] langue
m[us] cōualecim[us] mouemur. **H**edici
na q[ui] p[ro]p[er]t nū vt vita nemo despet
Inde ē q[ui] q[ui]da astrologi igerūt se ad
iudicandū de futuris euentib[us] hoīuz b
vita 7 mōib[us] regū: de pace 7 guerr[is]
populoz: de diuitijs 7 paup[er]tate: de
fecunditate 7 sterilitate v[er]oīū b ho
noīb[us] 7 dignitatibus acq[ui]rendis: 7 si
milib[us] q[ui] ista oīa depēdētā habeāt
sicut a cā necessaria: ab influētia pla
netaz 7 celestiu[us] corpozū. Et ex h[uius] vsū
est i puerbiū inf[er] vulgāes: q[ui] nō iuuat
ozare deū cū iā diffinitū sit: q[ui] vnus
q[ui]q[ue] aut boni habē aut mali pati ha
beat. **C**ōtra q[ui]s Aug[ustinus] li. de ci. dei. ci
sic ait. **P**roius dina puidētia regna
cōstituūt humana q[ui] si p[ro]p[er]ta q[ui]c sa

to tribuit q[ui] ipsam dei volūtatē vel
ptatē fati noīe appellat sniaz teneat
liguā corrigat. **C**ur nō h[uius] primū dicit
q[ui] dicitur eē ab illo q[ui]c q[ui]erit qd
dixerit fatū? **N**ā id hoīes q[ui] audiūt
v[er]itata loquēdi cōsuetudine nō itel
ligūt nisi v[er]i positiois sydez q[ui]s est
q[ui] q[ui] nascit sine opipif q[ui] aliq[ui] a dei
volūtate alienat. Aliq[ui] etiā ex illa hec
pēdē cōfirmat. **H** illi q[ui] sūt dei volū
tate decernē opinat[ur] sydera q[ui]s q[ui]c
fit id bonoz habeam[us] malozūne pari
amur ab aurib[us] oīuz repellēdi sūt nō
solū eoz q[ui] verā religiōez tenēt: s[ed] qui
deoz qualiūc[un]q[ue] volūt esse cultozes.
Hec enī opinio qd agit aliud nisi vt
nullus oīno colat: aut roget de[us]. Et
paulo inferi[us] subdit. **H**uale deide iu
diciū de hoīuz factis deo relinq[ui]t q[ui]c
celestis necessitas a d[omi]n[us] cū d[omi]n[us] ille
sit 7 syderū 7 hoīuz: hec ille. **H** Si quis
v[er]o obf[er]et q[ui] astrologi p[ro]sepe vera dī
cūt: audiat Aug[ustinus] p[ro]fati li. c. 7. d. **N**ō i
merito credis cū astrologi multa v[er]a
respondēt occulto instintu fieri spi
rituū nō bonoz quoz cura ē falsas 7
notias opiones de astralib[us] fatis in
serē humāis mētib[us] atq[ue] firmare. **I**ō
frivola est mathematioz snia q[ui] nos
nostrosq[ue] successus astris subdē mol
liat. **H**ecūdi asserūt oīa ista inferiora
moueri ad impiū fortune 7 disponi.
Hli plutarch[us] li. de remedio ire. d. 7
iducit. **H**uripidē sic loquēt[ur]. **H** de ma
gna regit: pua v[er]o i fortune manibus
derelinq[ui]t. **H**ac fortuna rudes hoīes
7 idolatre gētilēs deam quandā esse
putauerunt. **H**nde. **L**actanti[us] lib[er] 3.
Hrediderūt inq[ui]t populi fortunā quā
dam deam esse res humanas varijs

casib' illud dicit: q' nescibat unde sibi
aut bona aut mala veniret. Vos tñ
sic opinātes. Aug. li. 4. de ciui. dei. c.
17. sic deridet. fortuna dea putat
colitur. Certe oēs deos vtriusq' sex'
7 si sepa habet nō nisi bonos estiare
debet. Doc Plato dicit. b' alij pbi
hoc excellētes reipublice populorū
redores. Quō g' dea fortuna alij bo
na sūt aliqñ mala. An forte qñ mala
est dea nō ē. s' in malignū demonē re
pente cōuertit. S. Ar. li. 2. pby. dicit
fortuna esse cām p' accidēs i agētibus
fm ppositū. Et tunc vt. d. Tho. in. 2.
sūme cōi gentiles. Et. d. Doñ. di. 37.
secūdi li. Licet aliqd sit cāle v' fortui
tū respectu agētis p'icularis v' pote
p'icularis nāe 7 itellēd' creati nihil
tñ ē cāle aut fortuitū respectu puidē
tie dei a q' oia pūsa sūt 7 pordinata
Kerth' cōtēdūt puidētia dei nullam
v' circa ista isēōr' hoīū scā. s' oia
currere sic sine vlla puidētia regula
te. Qui error p'notissimus ē 7 dam
nāf tū rōne tū auctoritate. Et licet
multe rōnes ad h' possent iduci. tñ di
cā cam quā Tho. ponit in. 3. cōi gen
tiles. c. 63. Aut enī sic. Impossibile ē q'
aliqua nō cognoscētia finē openf p'
pter finē 7 ordinate pueniāt in ipsuz
nisi sint mota ab aliquo h'ite finis co
gnitionē. s' oia corpa nālia mouētur
7 opant p'p' finē h' illū nō cogscant
Ergo oportet q' tota opatio nāe ab
aliq' cognitionē ordines. P'erea oia q'
sūt nā distincta in vnū ordinē nō con
ueniūt. nisi ab vno ordinate colligāf
i vnū. In vniuersitate aut rez sūt res
distinctas 7 cōtrarias nā s' h'ites que
tū in vnū ordinē pueniūt. Ergo o' q'

vn' sit vmerior: un o: diator: 7 guber
nator: Sūt ad h' etiā scripture sacre
auctoritates. At enī sapiēs Sap. 4.
Tu autē sapia tua gubernas oia.
Et Eccl. 5. Ne dicas corā angelo tuo
nō ē puidētia. Et Mat. 23. repben
des Xps imoderatā sollicitudinē co
rū q' diffidunt gubernari posse a deo
ōndit q'liter ipse puidētia sua dēorat
frā florib'. pascit aues 7 volucres ce
li. Iō Lactan. li. i. di. insti. cōi dei p'
uidētia negates sic palchre loqf. Sū
cepto ig' illustrādē vitatis officio nō
putari adeo necessariuz ab illa qōne
mitiū sumē que videt pma esse nā sit
ne puidētie que reb' oib' cōsulat an
fortuitū vel facta sint oia vel gerant
Cui' snie auctor ē Democrit' confir
mator Epicur' q's tñ celi pbi ac ma
xime stoici acerrime retulerūt vocen
tes. nec fieri mūdū. nec cōstare nisi sū
ma rōne potuisse. s' 7 Bar' 7 Calli'
q'nis Athadēmicē disciplicie defensor
esset de puidētia gubernatrice rez
multa 7 sepe disseruit q'ō facta tūz in
dibus p'bie sue libris. tū maxie his
que sūt b' nā deoz. Nec difficile sanō
fuit paucorū hoīū pna sentiētium re
darguē mēdacia ceteris p'bis i hac vna
re nō dissidētib'. Nemo enī ē etiā tū
rudis tū fer' mouib' q' oculos suos in
celū tollēs. tāctū nesciat e' puidētia
dei regal' h' oē q'ō cernit nō aliqua
tū ē intelligat ex ipsaz motu magni
tudie pulchritudie vtilitate t'pationē
nec fieri posse qñ illd' q'ō mirabili rōe
stat cōsilio aliq' maiōe sit istruduz. h'
ille. Dicim' g' 7 catholice tenē' q' oia
regūf fm puidētia dei q' bōa v' ma
la hoīb' iuste distribut' s' q' indicat

melius cōuenire. Ratio q're dicit
aliquo nō ē orādū ē dīne pmanētie. Di
cēt enī q' h' oia fiāt s'z dīnā puidētia
cū ipsa nihil aliū sit q' ipse de'. 7 de'
sit imutabilis: fm illud. Numeri. 23.
Nō ē deus quasi hō vt mētiat neq'
vt fūms homis vt matet. Et Mala
chie. 3. Ego dñs 7 nō muto. Et Jac.
1. Apud que nō est transmutatio. Et
Aug. in li. de nā boni. Solus de' im
mutabilis ē. Ergo si disposuit bifacē
hoīb' indigētib' absq' orōe illoz illd'
ipletib'. Et si deliberauit mala aliq' i
p'iri nō p'p' orōnes cessabit. S'z cōi
istōs ē auctoritas. Diero. i. 8. vbi de'
sit loqf. Repēte loquor aduersū gen
tem 7 aduersū regnū: vt eradicē 7 de
struā 7 dispā illud. Si p'iam ege
rit gens illa a malo suo q' locat' suz
aduersū eā s'gā: 7 ego p'iam sup ma
lo q' cogitauit vt faceret eā. Et libro
lib' quoz de gēte 7 d' regno vt edificē
7 plātē illud. Et itez Ezechiel. p' de'
q' Si dixerō iusto q' vita vinat 7 cō
filius i iusticia sua fecerit iniquitatē oēs
iusticie ei' obliuioi tradēt 7 i iugare
suā quā opat' ē mouēt. Si autē dixe
rō impio morte moueris 7 egerit pe
nitētia a p'cō suo: vita viderit. Non
mouēt. Et h' ē q'ō dñs. 22. q' q' d' dñs
q' s'p. Ipse dñs frequēt suā mutat. ser
uentia. Et in cōmūtabilis idēz hēf
7 de p' dī. veniūt. Nouit de' mu
tare sniam si tu noueris emēdare de
licū. Et q'bus v'bis p'z q' fm q' nos
mētē nostrā 7 voluntaria opa siue in
bonū siue in malū dirigim': ita 7 ipse
sniam suā aut reuocat 7 imutat: aut
ereqf sine sue imutatioē. Nā vt dicit
Ar. 8. pby. 7. xi. metha. De' ē mouēs

oia imobil. 7 Doct'. Stablisq' ma
nes das cūcta moueri. Iō dicit. Doñ
di. 2. pmi li. q' dīna essentia ē imuta
bilis. Nā nō mutat loco: q' vbiq' est
nō tpe: q' eternitas simul ē non forma:
q' pure actus est. Vn' mutatioēz fm
formā tollit simplicitas. s'z tps tollit
eternitas. fm locū tollit immētās. 7
iō i deo ē sūma stabilitas: 7 inde ois
motus cālitās. Sine sui itaq' mutati
one pduxit de' i tpe mūdum: sine sui
mutatioē carne n'iam assūpsit. Sine
sui etiā mutatioē petētib' 7 orantib'
sua dona largit'. Nā vt igt Tho. 2.
2. q. 83. Et diuina puidētia nō soluz
disponit q' effectus fiāt: s' etiā ex q'ō
causis 7 q' ordine pueniāt. Int' alias
streni cās sūt etiā q'rdam effectū cāe
actus humani. Vn' oportet hoies agē
aliq' nō vt p' suos actus dīnā dispo
sitionē imutēt: s' vt p' actus suos ipse
ant quosdā effect' fm ordinez a deo
dispositū. Et idē etiā ē in nālib' cau
sis. Nā neq' q' plātāt est aliqd neq' q'
rigat: s' q' incrementū dat de': vt dñs in
ca. Cū nō sit i hoie: extra de decimis.
7 tū si hō nō plātāt aut nō sciat de'
nō dat incrementum. Sile ē de orōne
Nō enī p'p' h' oram' vt dīnā dispo
sitionē imutem': s' vt illud ipetrem'
q'ō deus disposuit mediātib' orōni
bus nobis donare. vt Greg. di. dia
li. 1. rō quā assumūt negātes 7 dā
nantes orōnis vsū ē diuine clemētie.
De' ingunt clemētissim' ē 7 liberalis
sim' eio cognoscat oia q'ō indigem'
nō op' ē orōnibus ab illo ea petē: q'
vt igt Seneca. Nulla res cari' emif
q' d' p'ib' empra ē. Iō sūme liberalita
ti ei' nō ouent bificia p'fate rogat'.

de hunc
p'mm

13

14

15

Ad hoc rident Aug. ad pbu de ora-
do deus. **Deus** multa nobis ex sua
liberalitate prestat non petita. **Sed** q
aliqua vult prestare nobis petentib
b est ppf nostra utilitate. vt. s. fidu-
cia quada accipiam recurram
et vt recognoscam? ea ee bono
frop ad eos. Et sic inclinat ocs obie-
ctioes sup dicit qd ofonis vltus ipu
gnabaf. qd debiles sut et nulli? robo-
ria aut momenti.
Quis vltus ofonis comedat auctori-
tate et ex plo scoz veteris et noui te-
stamenti et sicque dicit nri Iesu xpi.
Secunda quo comede. **Cap. 2.**
tabula ofoni vltus dr e sco-
ra dignitas. Des etiam facti
ebo parit et ex plo ozare nos docue-
rit. **Alia** David in ps. ofone comen-
das ait. **Subdit** esto dno et ora es.
Et ps. 5. Qu ad te orabo dnc mane
exaudies vocē meā. **Et ps. 22.** Exqui-
sui dnm et exaudiuit me. et ex oib? tri-
bulatioib? meis eripuit me. **Et sapiēs**
Eccl. 5. Oratio humiliantis se nubes
penetrat. **Et Ithob. 12.** Dona e ofo
cu ieiunio. **Et Piere. 22.** Clama ad me
et ego exaudia te. **o. dno. Et. i. Pet. 3.**
Oes vnanimis i ofone estote. **Et Ia-**
5. Orate p iuicē vt saluemi. **Et do-**
cto. getisi Paul? Ro. 12. Spe gaudē-
tes i tribulatioe parietes ofoni ista-
tes. **Et. i. Cor. 7.** Naectis ofoni. **Et**
Phil. 4. Nihil solliciti sitis: s i ofo-
ne et obsecratione cu graz actioe pe-
titione vestre inotescat apud deum.
Et Col. 4. Ofoni instate vigilantes
in ea. **Et. i. Ith. 2.** Volo viros ozare
in oi loco lenates puras man?. **Et. i.**
Ith. 2. vlt. Sine infmissione ozate.

Et pps in euagelio Luc. xi. Petite et
accipietis. q. 7 in p. 7 ap. vobis. **Et**
Luc. 18. Oportet semp ozare et no d-
ficē. **Et Luc. 22. 9. Mat. 26. 41.** Vigila-
te et ozate ne intretis in reptationē
Et Mat. 24. Ozate ne fiat fuga ve-
stra dyene vel sabbato. **Et Marci-**
12. Videte vigilate et ozate. **Et qd do-**
cuert sci vbls ope complerunt atq
ozando aplissima dei munera ipetra-
uerūt. Alia. Ith. 25. Ilaue deperit est
deū p vporē suo Rebecca eo q offe-
sterit q exaudiat eā: et dicit Rebecca
coceptis. **Et Exo. 2. 9. 7. 10. 4.** Ozauit
Moyses p amotione plagaz ab egypto
et exaudiat est: licet illi mali eant
Et Exo. 17. In bello qd habuerit fi-
lij isrl contra Amalechitas plus fecit
Moyses ozado q Josue pugnando
Et Exo. 32. Post adorationē vitali-
qū videbat dno velle delere populu
Moyses p ofonia instatia obtinuit
venia. **Et Numeri. 11.** Per Ofonem
Moysi absortus est ignis q deuora-
bat castra murmuratū. **Et Dan. 12.**
Per orationē Moysi curata ē Ma-
ria a lepra. Et. Numeri. 21. Per ofo-
nem etiaz Moysi liberat? ē populus
a serpentib?. **Et. i. Reg. 1.** Anna q ste-
rilitas erat ozauit dnm et cocepit et pe-
pit filiu et vocauit nome ei? Samuel
eo q s vno postulasset eū. **Et. i. Reg**
7. Ozate Samuel filij isrl debella-
rūt philisteos. **Et Ithob. 6.** Rappa-
el angelus monuit Ithobā iuniozem
ne demones haberēt ptatem in eum
vt ozaret. **Et Judith. 4.** Tepeoz pe-
titionis Dolofernis filij isrl ozabat
deū vt visitaret popm suū. **Et Judith**
13. Armis orationis munita illa mlier

de p
orone
vltus
et qd

vidua caput amputauit Doloferni.
Et Ithob. 3. Oratem cum lachrymis
Ezechia audiuit deus et addidit die-
bus eius anos. **15. 7 Daniel. 12.** Fusan-
na per orationem liberata est a eri-
minatione falsa et damnatioe mortis
7. Ione. 2. De ventre piscis p ofonē
ad littus maris adductus ē Jonas.
Et. p. Machab. 11. Alidca Jonathas
q ocs exseptis paucis dereliqūt eni
pugnate con alienigenas scidit vesti-
mēta sua et rogauit dnm et postea mi-
serico: diā obtinuit et victoriā. **Et. 2.**
Machab. 10. 7. Omis sām? pontifex
ozauit p. Diadodo dno vltate gra-
uiter flagellato eo q voluerat erariū
expoliare. **De?** aut illi vitā donauit.
Quid referā de ofonib? aploz alioz
q scoz q ozando tot mira fecerūt? s
oibus vniuersis bencitatis cā ad xpm
est veneniā: de ipso sigē vt. **Mat**
p. 18. Absit in defertū locū ibiq ozabat.
7 Luc. 6. Erat pnotās i ofone dei.
7 Luc. 10. facta ē tū ozaret spēs eius
altera. **7 Luc. 23. 7. Mat. 26.** legit
ad patrē ozasse. **7 ad. Ith. 5.** s ipo-
ticū. **Cū** dāoze valido et lachrymis
exauditus est p sua reuerētia. s circa
hoc nonnulli dubitant cur pps ozauit
cū Aug? dicat li. de concepioe et gra-
Remo querit ab alio qd p se pōt. s
p ps oia poterat p se q nihil debebat
ab alio petere nec ozare. **Ad h rident**
o. Doct. 6. 17. 7. 11. q. decēs fuit et cō-
ueniēs ozare xpm ppf tria s ppf
meritū. **Et ppf exemplū. Et ppf ar-**
gumētū. Et ppf meritū. q sua pe-
titione et postulatioe merebat nobis
q minus idonei eram? ad susceptioez
hūmilioz dei. Et. o. auit ppf exemplū

7. vt in seipso iuitaret nos ad ofonia
studiu in cui exercitio maxime supal
aduersari? **Et. Ozauit ppf argumētū**
vt oñderet? ee verū holē et vere
a deo missū. **Petere g et ozare cōpe-**
tit xpo p naturam assumptā: et sic sol-
uit qd dicebat i cōtrariā. Cōcluden-
da est g hec secūda ps principalis nri
sermois in qua pbatum ē p expla 7.
auctoritates scoz q ofoni exercitiū
appume est cōmendabile.
Quis ocs indiget auxilio dei ad ac-
grendā beatitudinē ad vitanda peri-
cula et ad bona tpaia impetanda.
Et. i. quo ostendit. Cap. 3.
ad orationē ocs obligari de-
bere vt indigetia. ocs etiam
causā qd grad? et cōditiois exi-
stāt egēt a deo adiuuari merite qd
ad tria s qd ad beatitudinē acgrā-
tam. **Et qd ad picula vitanda. Et**
qd ad tpaia bona ipetra. Et
digēt ocs a deo adiuuari qd ad bel-
tudinē acgrēdā eo q null? illā vitā
ppf aut virtute valet adipisci. s
vnus qd ozare debet cum. Petro. 5.
Domine salua nos: q vt inquit psal.
Abraam et glām dabit dno. Et digēt
ocs a deo adiuuari ppf picula cuius
da est. 7 de bis sic elegit loq Aug?
22. 1. de ci. dei. 222. Sed pter pauci-
les penas sine qbus vici no pōt quod
maiores volūt q vir aliqd vitāt vo-
lunt quot? quatīs penis gen? agites
humanū q no ad maliciā negitiā in-
iqū: s ad cognitioez pmet miseriac
coem gs vllō sermone digerit? Quis
vlla cogitatioe oprehēdit qd? ē mer-
qra calamitas ab obsecrationib? atq

luctu a dānis ⁊ a dānationib⁹ ⁊ de
ceptionib⁹ ⁊ mēdacijs hoīuz a suspi
cionib⁹ falsis: ab oib⁹ violētis faci
nōibus ⁊ sceleribus alijs: qñqdem
ab eis ⁊ dānatio ⁊ captivitas ⁊ vin
cula ⁊ carceres: ⁊ epūs ⁊ cruciatus
⁊ spūatio mēbrorū: ⁊ spūatio sensū
⁊ oppressio corpis ad obsecrā libidi
ne opprimētis expleda: ⁊ alia multa
horrenda sepe cōtingūt. Quid ab in
numeris casib⁹ ⁊ formis: corpi formi
tōis estibus: ⁊ frigidib⁹ ⁊ tepiditib⁹
imbub⁹ ⁊ Aluioib⁹: coruscatione toni
trās grādie salmie motib⁹ hpatib⁹ ⁊
frāsi oppressionib⁹ ruinarū ab offen
sionib⁹ ⁊ pauore: vel etiā malicia in
mentoz a tot venenib⁹ qñq aqrum
curara bestiaz ac fū: nō tūmō
molestia: s̄ etiā mortib⁹ ⁊ moribus a
rabie que exigit a rabido cane: vt eē
a blāda ⁊ amica suo dño bestia non
nāq̄ vehemētis ⁊ amari: q̄ leōes vā
concsq̄ metuas: faciatq̄ hoīem quez
cōtamīnerit cōtagiōe pestifera: ita
rabiosū vt a parētib⁹ glis ⁊ cōiuge
peius oī bestia formidēt. Que mala
patiūf nauigātes! Que trena itinera
gradietes! Quis ābulat vbiq̄q̄ nō
iopinatī s̄biacēs casib⁹! De foro qdā
pomū rediēs sanis pedib⁹ sui cecidit
pedē fregit: ⁊ ex illo vulnē finit hāc
vita. Quid videt sedētē securi! De
sella in q̄ sedebat: Vely sacerdos ce
cidit ⁊ mortu⁹ est. Agricole imo vō
oēs boies q̄ ⁊ quantos a celo ⁊ tra
vel a piculof aialib⁹ casus metuūt ag
rū frudib⁹. Solēt tñ de humētis ta
de collectis ⁊ recōditis eē securi. ⁊
qbusdā qd nouim⁹ puētū opti^m fru
mēto: ū fluiū iprouisus fugiētib⁹ ho

minib⁹: de horreis eiecit atq̄ abstulit
Cōi mille formes tōmonū icursus qe
in inocētia sua fidit! Quidē eē pu
los baptizatos qd⁹ certenibilē ino
cētius q̄m vērāt vt i eis marie
deo ista smēte mōstret hū vite flor
va calamitas ⁊ alteri⁹ desiderāda se
licitas. Vā vō de ipō corpe tot exēit
morborū mala: vt nec libis mēditōz
cūta cop: chēsa sint in quoz plū⁹ ac
pene oib⁹ ⁊ adiuuētā ipsa ⁊ medica
mēta tormēta sūt: vt boies a penaz
exilio penali crūaf auxiliō. Et licz in
psata auctoritate multa dixerit Aug
pp̄ q̄ null⁹ viū securi debz nūi qui
cōfidit i deo. Nos tñ dieb⁹ uris tata
vidim⁹ enūisse q̄ merito fata repu
tari possēt q̄ orones ad dñi auxiliū
nō fugit. L penaz iudicij. Anno dñi
m. cccc. l. regnate. Nicolao gnto pōti
fice maris boiaz. cū ingens multitu
do populi cantis ⁊ redētis cōgrega
ta eēt apud pontē sub castro sci age
li adeo intra sece exētes sibi cōp̄si sūt
vt illis exceptis q̄ in flumie cadentes
submersi sūt vucetoz ⁊ septē hominū
suffocatoz in pōte p̄dicto corpa sunt
inūcta. Lpe Alfonso regis Arragonie
⁊ vtriusq̄ scalie ex nocturno ⁊ repen
tino t̄re motu i ciuitate Neapolitāa
alijsq̄ ciuitatib⁹ regni ⁊ tris ructib⁹
ex iprouiso domib⁹ ⁊ edificijs multa
millia hoīuz pierē. Anno dñi. m. cccc.
lxxv in tñica de passiōe in ciuitate Ne
neti. p̄ter mo: ē in lacunis illis nauicu
le plūne s̄merse sūt mltisq̄ vtriusq̄
serus parit naufragiū passis. Noui⁹
ego ep̄m Brixiē q̄ mo: su caniculi sui
quē in camera verinebat p̄. 40. dies
in rabie versus extinct⁹ ā. Noui ego

nō vñ sed plures quos fulgur d celo
venies ex iprouiso vita puauit. Quid
tot ⁊ tata picula q̄ si illa enumerare
vellet longissima p̄fecto t̄puz spacia
occupare. Vita labilis: o vita inu
merabilibus piculis circūdata o vita
miserā ⁊ laboriosa in q̄ null⁹ securus
esse pot: nō pp̄ vitūtas: nō pp̄ celi
tudine gradus: nō pp̄ amicoz copiā
nō pp̄ acutā prudētia. Jō h vñ nō
bis debz eē singulare refugū vt orā
tes recurrām ad deū. Tertio indi
gant boies a deo adiuuari q̄tum ad
bona t̄palia impetrāda q̄ tñ tāq̄ p̄n
cipalia p̄tēda non sint: vt Aug⁹ inge
ad. p̄. obū. postulari tñ possūt tanq̄
quēdā admicula qd⁹ adiuuamur ad
tendēdū ad beatitudinē inq̄tū. s̄ p̄ ea
vita corpalis sustētat: ⁊ inq̄tuz nob
organice deseruiunt ad ad v̄tutum
vt etiā p̄b. d. i. p̄ ethicoz. Centurio
eteni orauit p̄ sanitate pueri. ⁊ exau
ditus est. Accedam⁹ ḡ ⁊ nos cū ipso
o: antes deū oipotētē ⁊ oīonib⁹ insi
stentes vt dignet nobis salutem aie
deinde si ei placuerit ⁊ corpis impiiri
cedēs hic grāz suā ⁊ i fūfo gliaz. A.
Sera sexta post diē cinez de cōdi
tionib⁹ que regrūf i ofonib⁹ vt debi
to modo siant. Sermo: 20:
Rite. Verba sūt dñi nri Je
su xp̄i in euāgelio hodierno
Mat. 6. c. Puto mltos ex
bis q̄ audierūt s̄iderauerūt q̄ dilige
ter ea q̄ dixim⁹ i sermōe p̄cedēti iam
deliberasse de cetero seruētius solito
oīoni vacare: s̄ scire vellēt quē oran
dū est vt oīo ipsoz nō sit inanis ⁊ in
fructuosa. Ea pp̄ hodiēna die d̄ mō
oīois alijs: ⁊ qdē necessaria dclaraē

causabo. Nā audire saluato: em
in vbis i themate negatis ad oīoz
nos exhortatē. Et ḡ voci ei⁹ p̄mpti
ore aio vnusquisq̄ pareat ⁊ obediat
triplicē modū in orōne osruandum
ostendemus.
Primo modus dicit expressiois.
Secund⁹ mod⁹ dicit attentionis.
Tertius modus dicit ordinatiois.
Qualiter i orōne necessaria
calis expressio vt in plurib⁹: ⁊ qre
sufficē orare tñ metalit. Caplmi.
Primus modus q̄ seruad⁹ ē i
orōne dicit expressiois: q̄ debz
orās exp̄me voce qd gerit i
vobis illō p̄. Doce mea ad dñi dā.
voce. m. ad. v. de peccatis sū. Sūdo i
cōspēta eius orōne meā ⁊ tribulati
ōne meā an ipsū p̄nuncio. Et Mat. 6.
Sēpe docuit orates voce vicē. Pas
nī x. Et ad inflāmādū fideliū corda
que t̄z varietate satis mouēt facta
ecclia vltra orōne dñica: hymnos: p̄
⁊ alias dīnas: p̄des in officijs in q̄
bus orat deus statuit decantari. ⁊
cōn hoc argui pot q̄ oīo nō debz eē
verbo aut voce expressa. Sunt ad h
auctozitates scōz doctoz. Sū Amb⁹
li. de facris. Quō oras ingt noli verbis
clamare. Et glo. Mat. 6. In fide ite
riori orat de⁹ nō strepitu labioz: s̄
uotione v̄tutū. Et Isidor⁹ li: d̄ sumo
bono. Oīo cordis ē: nō labioz. Nō
eni verba deprecantis de⁹ attendit: sed
orantis cor impicit. Et Aug⁹ in li. de
sermone dñi i morte. Nos aut cū ora
tis introite in tabernacula v̄ra q̄ sūt
ipsa corda. Et iterū ibidem ait. Clau
dendū est hostiū. i. corpali sensui resi
stendū vt oīo spūalis dirigatur ad
b 2

orandus

patre que fit i hymnis cordis vbi pf
oat in abscondito. Et iteru ibi agere
debem' apud deū. nō vbi: s' reb' q's
aio gerim' cū deuotiōe pura 7 simpli
ci affectu. Et Aug' ad' probū. **M**tu
log in orādo ē re necessaria supfluis
agere vbi. Et Greg. Meracī orare
ē amaro i cōpūctiōe gemit' nō cō
posita vba resonare. Et go fm tāto
rū doctoz documta nō vī i orōne
vōr' fore necessaria. Rident ad hanc
difficultatē tollēdā. Alex. de alet. i. 4.
volumie sūme. Et. Ric. i. 4. d. 5. Et
Lho. 2. 2. q. 8. q' duplex est oratio.
Prima est cois que. i. fieri habet p'p'
ministros ecclie i p'sona toti' popli q'
ad hōas dicēdas obligā: vt i. c. p'br
de cele. mī. Et talis orō debet inno
tescere p'p'o p' q' offer' vt excites ad
deuotioez. Jo clerici q' obligā ex sta
tuto ecclie 7 religiois q' tenēt ex vo
to regule aut statutoz vigore dicere
horas debēt illas voce expmē: 7 si qū
cōtingat vt extra choz p' se illas per
soluat: tā alte debēt verba p'ferre vt
ipsi saltē intelligāt qd loquūt. Et in
c. volētes rephendūt illi q' syncopi
zando: 7 sine deuotiōe diuinū officiu
celebrāt. Secūda ē orō singularis. i.
que offer' ab hōe in q'ntā ē singulari
p'sona: siue orat p' se siue p' alio. Et q'
uis nō sit necessariū talē orōne cē sen
sibili vocat' vōr' adiungit triplici
rōne. p' rōne deuotiōis excite dē. 2.
rōne reuerētie exhibēdē. 3. rōne af
fectiōis explicāde. **P**rōne deuotōis
excite dē: vt. s. p' voce 7 vōz sonum
coz excites ad deū magis timendū co
lendū diligētissimē sine desiderādū. Et
quadā enī nāli vniōne aie ad corpus

motus corpis diuersimode aie affecti
ones excitat. 7 affectiones aie marie
si sunt fortes diuersas mutatiōes faci
unt in corpe. Jo cū qūz' q' sepe' orā
gat q' orare volētes: 7 ppter pōdus
carnis: 7 ppter occupatiōes seculi 7 p
pter diaboli tēptamēta mentē habe
ant aridā insipidā debilem 7 de deo
parū cogitatē: aut certe nihil adiūgē
da est talū orōi vōr' vna in q' noiat
magnus 7 excelsus bon' pius clamēs
misericos 7 bī: vt p' talē plationē
eugilet q'si sensus infiores. Idē dico
de genuflexiōib' de p'stratiōe ad frā
de tonsionib' pectoris: 7 s'lib'. Non
indiget his q' oīz corda scrutat 7 vi
det: s' ideo sūt vt p' tales motus ge
stusq' corpis torpor' mētis excites: 7
mēs magis inflāmata efficit' p' orōz
vniat' deo. **A**diūgūt vōr' orōi rōe
fuerētē exhibēdē: vt. s. deo fuerētā
spendam: nō tm corde: s' etiā lingua
qm vt ait Jo. dāna. in. 4. liq' ex du
plici nā cōpositi sum' intellectuāli. s.
7 sensuali duplicē honorē debē: deo
offerre. s. spūalē 7 corpālē. Si tm i ca
su adeo q's eēt i cōtēplatiōe p'fectus
q' vocalis orō remitteret infiozē fer
uorē: tūc nō eēt vocalis orādūz orōe
singulari. **A**diūgūt vōr' orōni rōe
affectiōis explicāde. Nā ex abūdā
tia cordis os loq' vt d' Mat. 12.
Qūq' ita seruet inter' aia itaq' inflā
mat in dei amore aut humiliat i eius
timore aut obligat in ei' recordatiōe
b'ificioz q' q'si vni patiens i vba p'ru
pere cogitur. Sicut legis de btō frā
cisco que semel audiuit btūs frā. I. eo
eius loci' 7 cōfessor' p' longā spacium
in orōne eleuat' a fra clamantem 7

dicentē. Quis es tu 7 q' sum ego. Et
dū hec eadē verba sepi' replicaret su
sprabat lugebat: 7 tot' videbat liq'
factus amore. Nā vt ipse postea inf
rogātū cū fratri Leoni p'dicto q' eum
explorauerat: rettulit p'dicta vba: iō
sic dixisse: qm in corde suo tā p'funda
v'sabat sui cognitio sue. s. puitatis 7
dei magnitudinis a quo ipse puulus
7 minim' tā copiosa b'ificia suscepit
spabatq' se vberio: a susceptuz q' ex
vehemētia ai cū admiratiōe deū cō
pellabat laudare 7 b'ndicere dicēdo
sibi. Quis es tu deus me' q' nullo idi
ges in q' ē oē bonū: 7 q' sū ego q' nihil
bonū habeo nec habē possū. nisi tu d'
mens dederis: q's es tu q' teip'sū etiāz
mibi dare p'mittis. Et multa alia ba
liebāt in corde eius p'p' que vba p'di
cta in gemitu. **S**il. d. Der. miles 7
doctoz de assisio q' fuit p'm' que scūs
frācīl' traxit ad xpm a qua mundū
reliquit inuitassetq' quodā sero i do
mo sua paupem frācīcū cū i p'ma vi
gilia noctis obfussat eū qd faciebat
audiuit eū i orōne positū cū suspirijs
7 lachrymis sepi' replicatē. De meus
7 oia: de me' 7 oia. In qb' vbi vt
ipse postea declarauit d'no Der. p'fū
dissime cōtēplabat excessū maiestati
dine 7 infinitā bonitātē sūmi dei.
Cum orōe necessaria ē attēctio s'
vni p'me itēctiōis: 7 qlit hoc mō orō
ē fructuosa l' nō fit p' oia attēctā.
Secund' mod' q' fuan. **C**a. 2.
dus est i orōe d' attentiois.
Debet nāq' orō quātū fieri
pōt eēt attēctā: qm vt. d. Hiero. 7 po
nit de cōse. vi. c. 6. Nō mediocrit. nō
v'rbis tm: s' corde orād' ē de'. Quā

p'p' melio: ē qnq' psalmo:ū decāta
cū cordis puritate 7 serenitate 7 spi
rituali hilaritate q' psalterij modula
tio cū anxietate cordis atq' tristitia.
Et ad hoc facit. c. nū. de cōse. vi. 5.
7. c. q' de p'se. vi. 4. Et ad idē sūt apli
vba. i. cor. i. 4. dicēt. Nā si orē ligua
spās me' orat: mēs aut' mīa sine fructu
est. Quid g' est. Orabo spū orabo 7
mēte: s' satis durū h' vī: qm etiā 7 sci
viri orātes mētis cōagatiōe p'atūf
fm illud ps. Co: meuz dereliquit me.
Quō g' q' ip'fecti sūt poterūt orā do
semp' eēt attēcti. Et si orō sine attēctōe
infructuosa ē. q's poterit orādo mere
ri. **I**dem ad b' dare itelligēdū tria
sūt nōnda fm Ric. Lho. 7 Alex. vbi s'
Prīmo nōndum q' si adit itēctio
debita 7 actualis i principio orōnis
vocalis quis postea nō cocomitetur
tā orō vocalis ē merito:ia 7 ipetrati
ua p' vtutē p'me itēctiōis nisi infrūpaf
postea p' itēctiōe oraria: sicut cum
aligs ex bona itēctiōe icipit pegrina
ri vel elemosynā dare tot' ad' seq'ns
merito:is ē vtute p'me itēctiōis quis
cesset sua itēctio actualis. **S**ecūdo
nōndū q' triplex ē orōis effect' **P**rīm'
merendi: 7 ad hunc effectū nō ex neci
tate regit' q' attēctio adit orōni per
totā: s' vis p'me itēctiōis sufficit ut vī
dū est. **S**ecūdo effectus ē ipetrandi
7 ad hūc etiā sufficit itēctio vt i p'mo.
Tertio effectus ē spūalif delectadi in
q'ntā orās spūali delectaf cōtēplatiōe
dei: 7 ad talē effectū necessaria ē attē
ctio: 7 q'to maior ē tāto maiorē dele
ctationē 7 spūalē gustū sentit ille qui
orat. Si tm aliqs hoc gustū bona itē
ctiōe orās eo q' nō eēt attēctus etiam
h 3

contra volūtātē suā gaudere. Non
 p̄p̄tē tāq̄ infructuosā oīonē reli-
 quere v̄: qm̄ rarissimi sūt q̄ orādo sp̄
 possunt metē attētā habē. V̄ō v̄r̄ i le-
 ganda sci Bern̄ q̄ dā vice cū ipe eq̄
 tans in itinē cuidā rustico obuīasset:
 mā se se offerētē de cordis instabilita-
 te in orōne Bern̄ cōquēst? ē. Quod
 ruffus audīēs mox cū desperit 7 in
 orōnib⁹ suis cor fixū 7 stabile dixit
 se habē. Volēs autē Bern̄ cū vincere
 7 a sua temeritate cohercē v̄rit̄. Se
 questrare parūp a nobis 7 tota qua
 poteris attētōe orōne dūcā inchoa-
 to quā si sine aliq̄ cordis euagatione
 finire poteris equū cui insideo p̄cul-
 dūbio tibi dabo. Tu autē mihi in fide
 tua sp̄deas q̄ si aliqd̄ ibidē cogita-
 ueris: hoc aliq̄ten⁹ non mihi celabis.
 Letas ille 7 tanq̄ se lucrātū iā repu-
 tās audaciter fecidit. Et seipsū recol-
 ligēs orōnē dūcā dicē ichoauit: vij
 aut orōnis expleuit dimidiū: 7 ecce i
 postima cogitatio de sella cordi suo
 se igerit v̄trū h̄rē eā debeat cū iumē-
 to. V̄ō ille aduertens dicit̄ ad Bern̄.
 rediit: 7 qd̄ in ipsa orōne sollicitē co-
 gitauerit idicauit: 7 de se vt̄ pus te-
 mere nō p̄sūpsit. **Tertiu** nōndūz q̄
 triplex ē attētō q̄ orōni v̄ocali p̄t
 adhiberi. Vna qd̄ ē attēdit̄ ad v̄ba
 ne q̄s in eis erret. **Secūda** q̄ attēdit̄
 ad sensū v̄borū. **Tertia** q̄ attendit̄ ad
 finē orōnis. s. ad deū 7 ad rē p̄p̄tē quā
 orat̄ q̄ ē maxie necessaria: 7 hanc h̄rē
 possūt etiā ideote. Quicūq̄ qd̄ ad ora-
 tionē accedit ea intētōe vt̄ bono: et
 deū seq̄ orādo sibi s̄ficiat 7 cōmēd̄
 si volēs 7 male cōtēt⁹ metis paritur
 vagationē p̄ p̄dit orōis fructū q̄rū

ad effectū meritī 7 ipetatiōis. licz p̄-
 uel effectū delectatiōis. Idcirco v̄po-
 nēdi sūt scrupuli 7 extremitates con-
 scie q̄b⁹ nōn illi diabolo istigare deu-
 cti ab orōne desistūt existimantes co-
 q̄ attētū nō sūt i vanū orōni vacare.
De o: dine i orōne seruādo: 7 quā
 possum⁹ rogare scōs tāq̄ incessores:
 7 aduocatos nostros. **Cāptm.**

Etius mod⁹ in orōne suan-
 tus v̄r̄ ordinatiōis. Debet
 oīo eē ordinata vt̄ oras itē

dat ipetare a deo oē donum q̄b⁹ po-
 stulat: q̄ vt̄ inq̄t ps̄. **Etiam** 7 glām
 dabit d̄s. Scis v̄o p̄ces sūt porrigē
 de tāq̄ incessorib⁹ 7 aduocatis n̄r̄s.
 apud deū. Nam vt̄ inq̄t **Bo** d̄. 4.
 q̄rti li. de istituit 7 voluit q̄ scōs ro-

garem⁹ triplici ex cā. **p̄.** p̄p̄tē nostrā
 inopia. **2.** p̄p̄tē dei reuerentiā. **3.** p̄-
 p̄tē scōz gloriā. **Prima** p̄p̄tē n̄r̄z
 inopia: siue i cōtēplado sine i amādo
 siue i merēdo. **Su** inopes i cōtēplado
 sūmā lucē q̄ ipse de⁹ ē. **Su** inopes i
 amādo: q̄ miser h̄o maḡ q̄z sc̄it̄ se
 affectū ad vnū sc̄m q̄ ad ip̄z deū. **Su**
 mus inopes i merēdo eo q̄ trigua s̄
 7 pua merita nostra. **V̄ō** de⁹ voluit
 nos rogare scōs vt̄ in ipsis eū cōtem-
 plenr̄: vt̄ p̄ ipsos fiducia habeamus
 7 p̄ eoz merita idigentiā n̄ram supple-
 amus. **Secūda** cā ē p̄p̄tē dei reuerē-
 tiā vt̄ h̄o p̄cōr̄ ad deū q̄si p̄ reuerē-
 tia nō audēs cōfugē iplozet auriliū
 amicorū eius. **Tertia** cā ē p̄p̄tē scōz
 glām: vt̄ ipse de⁹ gloriificet̄ i sc̄is suis
 quozū amo: e deuotil̄ eoz gr̄as dona
 7 b̄nficia plura dignat̄ ferre. **Re**q̄
 audiendi sūt illi q̄ dicunt supflū esse
 ad scōs p̄ orōes cōfugē q̄n ecclia sc̄is

orōnes porrigē cōsuevit. Quinimo
 quotidie expimur q̄tum p̄c̄t̄ nobis
 deuotionē sc̄is dei exhibē de qb⁹ v̄r̄
 in ps̄. **Leuani** ocu. m. i. m. vn. ve. aux.
 mihi: **P**uis nāq̄ scōz p̄c̄b⁹: 7 p̄cipue
 v̄ginis gl̄iose liberati sūt multi a picu-
 lis maris. **Alij** ab vlcerib⁹ 7 egritudi-
 nibus despatisimis sanati. **Alij** a dia-
 boli tēptatiōib⁹ p̄uic⁹ mundari. **Alij**
 ab infamia 7 crimib⁹ falsis plene pur-
 gati. **Alij** a varijs diuersisq̄ tribula-
 tionib⁹ 7 angustijs ad getē 7 trag-
 litatē p̄ducti. **Narrēt** ita q̄ expti s̄t.
Dicāt deuoti sci Nicolai sci frascisci
 sci Anthonij sci Bernardini sci Petr̄
 martiri: 7 alioz scōz qd̄ accepit qd̄
 obtinuerūt illos inuocando. **Clament**
 p̄ssime v̄ginis fideles deuoti q̄t mu-
 nera dei ad inuocationē nois **Mariē**
 abūdant ipetraverūt. **De** q̄ Bern̄ ait
In piculis in angustijs **Maria** cogi-
 ta **Maria** inuoca. Ergo sim⁹ p̄mp̄tē
 fiducialit̄ orando inuocem⁹ scōs quoz
 p̄cino obtinere poterim⁹ hic grām
 7 in futuro glām i q̄ viuūt de⁹ trīn⁹
 7 vn⁹ p̄ infinita secula seculoz. **Amē**
Sabbato p̄ diē cinerū **De** impe-
 ditētis trarijs orōni p̄p̄tē q̄ orates
 nō exaudiūtur. **Sermo.**

Rat n. v̄tva cōtrarius eis
 Scribūt hec v̄ba **Marc̄**. 6
 .c. 7 in euangēlio hodierno.
Cōquerūt plurimi 7 qd̄ absq̄ vlla
 rōne q̄ in suis orōnib⁹ nō exaudiunt̄
 a do: nec ipetrāt orādo qd̄ volūt. **Sz**
 nō intelligūt q̄ vt̄. **Aug⁹** inq̄t. i. 6. q̄. 1.
 .c. decime. **B̄nficē** de⁹ semp ē p̄mp̄tē
 s̄ hoīuz malicia p̄hibet. **Cessantē** q̄
 p̄tē hoīuz defectū nō est cor̄cepta ad
 dāb man⁹ oipotētis dei liberalissima

Querit nāq̄ ipse vt̄ sua b̄nficia erog-
 mētēs n̄ras b̄i dispositas. **Ali** nau fra-
 gū timētib⁹ discipul⁹ i nauicla cōstitu-
 tis: sicut i euāgelio hodierno legitur
 x̄ps dixit. **Cōfidite**: Nā p̄p̄tē imne-
 bat eis piculū 7 trariēbaf̄ venti: q̄s
 erat cor eoz ob̄ccatū: nec vt̄ dēbat
 cōfidebat i vt̄tute magistri sui. **Sic** 7
 orātib⁹ euenire solet q̄ q̄z nō exan-
 diūt: qm̄ nō orāt cū ea spe 7 fiducia
 quā habē debēt i benignissimo deo.
Merūtū vt̄ magis getēt anim⁹ eozū q̄
 volēt q̄ eoz p̄ces de⁹ nō iplet i p̄nti
 sermōe de ipeditētis orōis erimus
 tractaturi: vidēbim⁹ q̄ glā sūt ipe-
 ditēta q̄ trariāf̄ orātib⁹ ne exaudī
 antur sicut v̄tī trariēbant in mari
 discipulis: 7 notabim⁹ tria p̄cipualis
 impedimēta.

Primum v̄r̄ iniusticia.
Secūda v̄r̄ iniquas.
Tertium v̄r̄ impatientia.
De p̄p̄tē iniusticia vel orantis vel
 orōis ul eoz p̄ qb⁹ orat̄ q̄q̄ de⁹ orō-
 nes nō exaudī. **Cāptm.**

Rīmū ipeditētū q̄r̄e multo
 p̄c̄es deus nō exaudī orates
 v̄r̄ iniusticia q̄ triplex eē p̄t

p̄. ē ex p̄te orantis. **2.** ex p̄te orōis
3. ex p̄te ei⁹ p̄ q̄ orat̄. **Prima** in-
 iusticia ē ex p̄te orantis: qm̄ orat̄ anteo ē
 iniustus vt̄ exaudiri nō mereat. **Sz** p̄
 clariori noticia q̄r̄ v̄trū p̄cōres in-
 petret̄ aliqd̄ a deo suis orōib⁹: 7 ar-
 guit q̄ non ex v̄bis scripture scribūt
 nāq̄ **Isaie**. i. **Sz** extēderitis man⁹ ve-
 stras auertā oculos meos a vobis: 7
 cū multiplicaueritis orōnē non exan-
 diā man⁹. n. v̄re sanguine plene sunt.
 7 **Isa**. 59. **Eccē** nō ē abrenata manus

p̄p̄tē
 de
 de
 p̄p̄tē

h̄ de
 p̄p̄tē

B. D. 10

domini vt saluare nequeat neq; ag-
nata est auris ei? vt nō exaudiat: s; i-
gntates v're diuiserūt mē vos 7 deuz
vestr; 7 pccā vestra absco derūt faciē
cius a vobis ne exaudiret. **Dauid** enī
v're sanguine plene sūt 7 digiti vestri
inigtate. **Abia** v'ra locuta sūt men-
vacium 7 lingua v'ra inigtate; satur.
Et **Diere**. **trenoz. 3. c.** Nos inique egi-
mus 7 ad iracūdiā pncamus te id-
circo tu es ineroxabilis. **Et** **Dauid** in
ps. Inigtate si asperī i corde meo nō
exaudiet dñs. **Et** **ps. 28. c.** Qui decli-
nat aurē suā ne audiat legē orō eius
erit retrahibilis. **Et** **Jo. 9. Scim?** q;
pccōres deus nō exaudit. **Et** **Cri.** sup
Mat. 5. Qui orat 7 peccat non orat
deus: veludis. **Et** **ps. 13.** Rōge ē dñs
ab impiis 7 orōnes iustoz exaudiet.
Et **con. ē** auctōritas **Cri.** q; sic glosat
vidū xpi **Luch. 11.** Ois q; petit accipit
sue iustus sine pccō. **Et** ad idē **Aug**
sup **Jo. 8.** ait. Si pccōres non exaudi-
ret deus frustra publicanus dixisset.
De p'pici' esto mihi pccōri. **Rūdeo**
p' hui' dubij solutiōe sequēdo. **Alex.**
in 4. sūme volumie. q; orates homines
in triplici varietate p'nt inueniri. **Nā**
alig licet valde pauci iusti sūt. i. sine
pccō mortali: 7 ofo eoz potētissima
est: vt oñdūm i sermōe d' v'si. ofois
in ipso **Doyle.** 7 **io. Jacks.** or. **Multū**
enī valet deprecatio iusti assidua. **Alig**
sūt pccōres obstinati q; diuti' i malo
pseuerātes nō se voluerūt corrigere a
deo vocati nō se voluerūt emendare
obdurauerūt corda suā spnētes dei
iudicia. **Di** cū qñz p'p' suā dūriciem
dei manū eos castigātes sentiat i tri-
bulatione positi clamant. **Dic** dñe: 7

domin' auertit faciē suā ab eis qbus
dicit illud p'p' i. **Locaui** 7 renuistis:
extēdi manū meā 7 nō fuit q; aspiciēt
desperistis oē cōsiliū meū 7 icrepati
ones meas neglexistis. **Ego** q; i mē-
tu vestro ridebo: 7 subsanabo vos
cū vobis qd timebatis aduenit cū
irruerit repētina calamitas 7 infitus
qñi tēpestas ingruerit: qñ venerit sup
vos tribulatio 7 angustia: tūc inoca-
būt me 7 nō exaudia. mane surgunt
7 nō inueniēt mē: eo q; ofas habue-
rūt disciplinā. **Alig** orātes sūt pccō-
res humiliati: q; licz qñz peccēt: nō tñ
semp retinēt ppositū male volūtatis
humiliat deo timēt illā ob cuiq; re-
uerētiā aliq bona opa faciunt. **Di** in
suis necessitatib' orāt deū suāq; iplo-
rauit clemētiam. **Cōfortiādi** sūt certe
tales vt sperēt in dño qui ex miseri-
cordia sua eos audit: nec inuaniā orāe
pmittit: qñ vt **Aug?** inq; in cadubuc
instat. **dope. vi. 3.** Cur docuisset dñs
orātes dicere. **Dimitte** nobis debita
nostra: nisi misericors ipse nobis pse-
ueraret qui ab hac petitiōe nō vult
nos desicē. **hec** ille. **Pccōr** erat publi-
canus 7 humiliat' exaudit'. **Luch. 18.**
Pccōr **Ezechias** 7 orōne ei' p'p' hu-
militatē exaudiuit de'. **Pccōres.** Ni-
miate 7 orātes 7 ieiunātes dei iudici-
um euaserūt. **Jo** q; pccōres sūt dñmō
nō sunt obstinati 7 obdurati i mali'
sua fiducialit' orēt ad deū. **Auctōrita-
tes** aut i cōtrariū allegatē itelligēde
sūt de pccōrib' obstinatis aut de illis
q; petūt aliqd a deo fm dñderiū pccā
quos de' aliqñ ex mīa nō audit: qñz
vo ex vidicta exaudit permittes eos
ampli' ruere in pccā: q; vt dicit **Aug?**

22.

Ex de
petronilla
Ala hui' p.

Alud
ex.

Deus quedā negat p'pici' que dedit
iratus. **Secūda** iusticia ē ex parte
orōnis: qñ. s. oratio nō habet rōnem
vtutis. **Nā** vt dicit **Boñ. di. 7. tertij**
li. In qualibz orōne duo sūt cōsideran-
da. **mā. s. 7. forma.** **Materia** orōis re-
spicit desiderij petētis: **forma** vō re-
spicit discretione pponētis. qñ. s. ille
q; orat cōmittit oīa volūtati dñe sic
faciebat xps qñ orās dicebat ad p'ez
ps si po. ē. t. a. m. ca. iste. verūtū non
m. u. si. sed tua. **Qui** sic orat 7 si non
sp ipetret qd petit 7 desiderat nūq;
tñ orat sine merito: qñ sic orādo deū
honorat q; qñz denegat tēpalia ista
bona petetib': q; videt illa aie saluti
ēē cōtraria. **Et** h' legit in vita sancte
Petronille quā scūs **Marcellus** scri-
psit q; cum ipsa filia eēt. **Petri** apli 7
speciosa nimis deo volēte se b' labo-
zare cepit. **Discipuli** aut **Petri** vi-
xerūt ad eū. **Tū** oēs a te sanēt ifirmi-
tur **Petronilla** iacē pmittit. **Quib'**
Pet' rōdit: **Quia** sic expedit ei ve-
rūtū ne putet impossibilitas sanitatis
eius i noie xpi illā sanabo. **Dixit**
q; ei. **Surge**. **Petronilla** veloci' 7 mi-
nistra nob: que statiz sanata surrexit
7 ministravit eis. **Cōpleto** aut mini-
sterio. **Petrus** dixit ei. **Petronilla** re-
di ad lectū tuū. **Que** statiz rediit 7 ur-
p'ius se b' labo:zare cepit. **At** vbi i
dei amore cepit eē pfecta eā pfecte sa-
nauit. **Sic** ē qd legit i vita sci **Tho.**
cantuarien. **Cū. n. gā** quē scūs **Tho.**
dū viuebat valde dēserat quē ifir-
mare iuit ad eius tūbā 7 p sanitate
rogauit impetrauit: q; illā ad libitum
Sz dū sanatus rediret cogitāe cepit
q; illa sanitas for: san aie sue nō expe-

diret. **Nū** iterū ad sepulchrū rediens
orauit vt si nō esset vtile aie sue con-
tinuo ipsa infirmitas rediret. **statiq;**
rediit sicut p'z: **Prop'ea** vicim' q; q;
bene orare volunt oīa tandē emitte
debēt volūtati dñe. **Tertia** iusti-
cia est ex pte ei' p q; oratur. **sūt** enim
qñz orōnes p aliqb' q; nō merentur
bñficia q; postulāf p ipsis. **Nū** de' di-
xit ad **Diere.** de populo iudaico pes-
simo 7 indurato: **Tu** noli orare p po-
pulo hoc: nec assumes p eis laudez 7
orōne 7 nō obstitas mihi: q; ego non
exaudia te. **Sed** ad h' facit exēplū sci
Bartholomei de quo in sua legenda
sic habet. **Quo** anno dñi. m. cc. i. **Sarracē**
Siciliā inuadentes **Liparitanā** insulam
vbi corp' sci **Bartholomei** qescebat
vastauerūt ac ei' sepulchrū cōfrigen-
tes ossa ipsi' disperēt. **Apparuit** at
scūs cuidā deuotissimo dicef. **Surge**
collige ossa mea q; d'p'sa sūt. **Cui** ille
Qua rōe colligē aut aliqūē tibi ho-
norē exhibē debem' cū deleri pmise-
ris nec auxiliuz nobis ipenderis. **Cui**
ille. **per** multū tēpus meritis meis dñs
huic pplo pepit: s; eoz pccis nimum
iualescētib' 7 ad celū clamātib' iā p
eis non valui veniā impetrare. **Sz** ex
his dubitari solet an p oib' i hac vi-
ta existētib' sit orādū: 7 rōdit **Tho.**
vbi s ar. 7. in rōsione ad. 3. argumētū
q; p pccōrib' orādū ē vt cōuertant
q; sicut nulli qdū hic viuūt s'brahen-
dū ē cōceptiōis bñficiū: q; nō possū
distingūē pdestinatos a reprobatis
vt **Aug.** d. li. de cōceptiōe 7 gratia
ita etiā nulli est denegādū orōnis sus-
fragiū. p iustis etiā ē orādū vt pseue-
rēt 7 p'ficiat 7 vt non supbiant dum
b 5

Alud

Alud

considerat se aliorum suffragiis indige.
De Tepe de? no exaudit orantes: qd ipsi
venia peteb? dare noluit aut crude
les sut paupib? aut diffidentes o deo.
Eundem impedit **Caplm. z.**
mētū cōtrariū oratib? ne ex
audiāt dī iūctas qñ iueniūt
seis potissime tres ligatas videlicet
p: dī irremissibilitas **z:** dī crude
litas **3:** infidelitas. **P**rima dicit
iūctas irremissibilitatē. Quī orātes no
lūt p̄missis suis q eos leserūt veniā pe
tētib? indulgere? offensas remittē
Jo dī. Eccl. z8. Relinque primo tuo
nocētī tibi: 7 tūc deprecāti tibi peccā
soluēt. **Xp̄s** aut in euāgelio **Mat. 5.**
orari iussit p̄ psequētib? 7 calūniāti
bus. Sed circa hoc satis i dubio v̄
satis anim? **Th** q in sacra scriptura in
vulgat multae iprecatiōes cōtra ini
micos. Dicit enī in ps. Erubescant 7
cōturbētur oēs inimici mei. Et alibi.
Erubescat impi? 7 deducāt i infernū
mūta fiat labia dolosa. Et alibi. Cō
fundant 7 reuereant inimici mei.
z: q vindicari de inimicis i malum
inimicorū cedit. sed sancti vindictā de
inimicis petūt: sicut p̄t̄ Apoc. 6. vbi
martyres xpi inducūt. d. **U**squeq̄ nō
vidicas sanguinē nostrū de his q ha
bitant in fra. Et: **V**elias rogauit vt
ignis descēderet de celo q cōsumeret
duos principes qn quaggnarios 7 ex
auditus est. 4. **R**eg. i. **3:** q opatio
hoīs 7 ci? oratio nō deberet eē coi
ria: sed hoies qñq̄ licite ipugnat ini
micos aliqñ oia bella essent illicita.
Ergo videt q nō sit p̄ inimicis oran
dum. **R**idet **L**ho vt s. **D**e eo mō quo
tenemur diligē inimicos tenemur 7 p

eis orare. Diligimus enī in eis naturā
nō culpā. Diligē etiā inimicos i gñali
est in pcepto nō aut i spali. **U**l. s. hō
fm p̄pationē ai sit paratus etiā spā
litter inimicū diligē 7 eū iuuare i neces
sitaris articulo: vel si veniā peteret: s
in speciali inimicos diligē absolute 7
eos iuuare p̄fectionis est. **S**ilr 7 ne
cessitatis vt a coibus nostris ofoni
bus qe p alijs facim? inimicos nō ex
cludam?. **D**e at spaliter orem? p̄fectio
nis est nō necessitatis nisi in aliq̄ casu
speciali. **Q**uā p̄mā q̄ dicit dū q̄ impre
cationes que i sacra scriptura ponūt
q̄drupliciter possunt intelligi. **1**mo
fm q̄ p̄p̄be solēt figura imprecantis
futura p̄dicere. vt **Aug. d. in li. de ser
mone dñi in mōte.** **2**mo put̄ q̄dam
tpalia mala p̄ccōibus qñq̄ a deo ad
cozeptionē mittūt. **3**mo intelligūt
petere nō cōtra ipsos homines: s̄ cōi
regmū peccati: vt. s. cozeptioe hoīuz pec
catum destruat. **4**mo confirmando vo
luntatez suā vine iusticie circa dam
natione p̄feratū in peccō. **A**d se
secūdū dicit dū q̄ sicut i eodē li. **Aug.**
ait. **U**ididit scōz eē p̄p̄ dīna iusticia
q̄ ut ingt ps. **L**etabit iust? cū viderit
vindictā. **A**d tertium dō q̄ licitum
est impugnare inimicos vt cōpescāt
a peccis eo q̄ cedit i bonū eoz. Et sic
etiā licet orando petē aliq̄ tpalia ma
la iūmicoz vt corrigāt. Et sic oratio
7 opatio nō erūt cōtraria. **3**ingtas
dī crudelitatis qñ orātes deū libera
lem iuenire volūt 7 ipsi p̄missis suis
auari sūt 7 crudeles. **Jo** **L**hob. i. z.
dī. **H**ona ē oīo cū ieiunio 7 elemosy
na. **T**ertia ingtas dī infidelitatis.
Orat̄ multi sine fide: sumēdo fidē p

fiducia siue cōfidētia. **Jo** dī. **J**acobi.
i. **S**i q̄ indiget sapia postulet illam
a deo aut postulet i fide nihil heitās
Nā vt ingt psalmista ps. 32. **O**culi
dñi in eis q̄ sperat sup̄ mia ei?. Et p̄
30. **S**lypeus est dñs speratib? i sa. Et
Eccl. z. **R**espiciat filij 7 scitote natōes
hoīuz: q̄ null? spauit in deo 7 asus? ē

De deus qñq̄ nō exaudit orantes
p̄p̄ illorū impatiā 7 aliter oran
dum est p̄seueranter. **Caplm. 3.**

Et iū impedimētū cōtrariū
oratibus ne exaudiant dicif
ipatiētia. **S**unt enī multi q̄

22 bene
desp̄paratiōe
orantem

si statim nō exaudiant cū orāt efficiunt
impatiētes murmurant de deo 7 ad
deū ampli? redire nolūt: deū eē durū
tenacē 7 auarū. **D**uib? sonare
debz vox euangelica xpi. **D.** **L**uce. 11.
Quis vestrū habebit amicū 7 ibit ad
illū media nocte. dicens. **A**mic? acco
moda mihi tres panes: q̄ amic? me?
venit de via 7 nō habeo qd̄ ponam
ante illū. Et ille deintus rīdēs dicit
Noli mihi molestus eē. **I**nā clausū est
hostiū 7 pueri mei sunt in cubili non
possū surgē 7 dare tibi. Et ille p̄seue
rauerit pulsans. **D**ico vobis 7 si non
dabit illi surgēs eo q̄ amicus eius sit
p̄p̄ importunitatez tñ eius surget 7
dabit illi quotq̄t habet necessarios.
Et ego dico vobis. **P**etite 7 dabit
vobis **U**bi xps docet nos p̄seuerant
orare: q̄ p̄seuerātia cōtinua i quolibz
ope arduo satis p̄dest. **I**deo ait **D**ui
li. z. de punto. **P**ercussu crebro saxa
cauant ags. Et li. 4. **D.** **S**utta cauat
lapidē nō vi: s̄ sepe cadēdo. Et li. i. d

arte amādi. **Q**uid magis est durum
saxo? quid mollius vnda? **D**ura tñ
mollī saxa cauat aqua. Et **J**ob. 14.
Lapides excauat aq̄ 7 alluione pau
latim terra cōsumit. **R**ec p̄p̄ea q̄ re
plicatis vicibus deus vult: exorari il
liberal? 7 inurbanus est censendus q̄
ideo qñq̄ sua bñficia rogat? differt co
ferre vt nos hūiliet: vt corda nostra
magis inflāmet 7 bñficia sua sapidi
ora reddat. **A**monēat ḡ ipedimenta
p̄dita 7 erit trāq̄llitas i aio orant.
Cui xps hic dabit grātiā 7 postea
gloriam. Amen.

Dominica prima i q̄dragesima in
mane de tpe bñ dispēfando. **Ser. 22.**

Ecce nunc tempus acceptabi
le: **D**octoris gentiū vba sunt
ista. **z.** **C**or. 6. 7 i eplā **P**etris
dominice. **P**onderanda sunt verba
apostoli que de tempore dicit i lecti
one occurrentis epistole quoniā nul
la grauior: piculiosiorq̄ iactura q̄ p̄
dicio temporis. **I**llud nanq̄ datum
est vobis a deo vt possimus mereri
regnum eternum. **S**i tamen defecerit
sine merito deficiet etiam spes nostre
salutis. **D**iximus enim in precedētib?
sermonibus de iusticia dei qualif̄ hi
q̄ in inferno sunt extra omnem statū
omneq̄ tempus merendi volent se eē
positos. **S**olūter itaq̄ vnusquisq̄
studere debet vt tempus sibi celsūz
fructuose dispēfer quod quia pleriq̄
negligunt idcirco in presenti sermoe
de tempore erimus locuturi de quo
principaliter tria mysteria proponi
mus contemplanda.

Primū dī cōditio.
Secundū dī nominatio.
Tertium dī observatio.

De tribus cōditōib⁹ t̄pis. s. breui-
tate mobilitate ⁊ irrevocabilitate.

Capitulum ii.

Rimū mysteriū cōtemplādū
de tpe dī cōditio in q̄ attēte
cōsiderare debem⁹ q̄ sūt p̄-
cipales t̄pis cōditōes. Et redacimus
illas ad tres videlī. s. dī breuitate.
Mobilitatis. ⁊ irrevocabilitatis.

Prima cōditio t̄pis dī breuitas
q̄ vt inqt. Paul⁹. i. Cor. 7. T̄p⁹ bre-
ue est. Et hoc tripliciter p̄ respectū sui.
1. respectu dei. **2.** respectu nostri.

1. respectu dei. **3.** respectu nostri.
1. t̄ps breue est respectu sui. q̄ ince-
pit esse ⁊ desinit ee. ⁊ t̄ps incepit ee
p̄ p̄ dicta doctorū. Nā Cassiodorus
sup̄ ps. 54. ait. T̄p⁹ tūc cepit q̄ nū
dus sumpsit initium. Et Origenes li. i.
sup̄ Gen. T̄p⁹ nō erat aq̄ mūd⁹ nō
erit. sed ee cepit. Et Iudor⁹ li. i. dī sū-
mo bono. Nulla aū p̄ncipiū mūdi sue-
rūt t̄ps. q̄ cū ipsū sit creatura i p̄nci-
pū mūdi factū ee crededū ē. ⁊ Aug. li. 5.
de tri. T̄p⁹ nō cepit i tpe. Nō enim
erat t̄ps aq̄ ee t̄ps. Et si dicēt q̄ oē
q̄ cepit ee. aut cepit ee i tpe aut i ef-
nitate. Si q̄ t̄p⁹ cepit ee ⁊ nō cepit
ee in eternitate. q̄ cepit ee i tpe. Rūdet
d. Bon. 2. di. fili. in declaratione līe
d. p. Aug. differt tūc aliqd fieri ex
tpe ⁊ i tpe ⁊ cū tpe. Qd̄ enī ipostat
ordīne ipostat cōingētā cū ipostat
sūntatē. ⁊ iō nihil factū ē in tpe nec
ex tpe. nisi qd̄ excedit a tpe. Quia q̄
temp⁹ ⁊ ea q̄ i p̄mordio t̄pis creata
sūt a tpe nō excedūt. iō. d. Aug. ea ee

creata cū tpe nō in tpe nec ex tpe.
Secūm aut. Bedā. que magister indu-
cit i textu q̄tuor: fuerūt a p̄ncipio cre-
ata. s. mā prima: angelica nā. Celum
empireū ⁊ t̄p⁹. Dic̄ tū. d. Bon. q̄ t̄-
pus accipi cōsuevit i scripturis scōzū
q̄druplī. s. cōmūssimē. cōster. p̄pe
⁊ magis p̄pe. Cōmūssimē t̄ps dicit
mēsurā cui sūbet durationis create
⁊ sic accipit illud Bedā. Cōster dicit
mēsurā cuiuscūq̄ mutatiōis sūe illi⁹
que ē. de nō ee in ee sūe alteri⁹ q̄ ē d
vno ee in aliud ee. Et sic accipit t̄p⁹
Ric⁹ de scō. Victorē i glo. sup̄ i. c. gen
vbi dicit: Qd̄ qd̄ cepit ex tpe cepit.
2. mō accipit p̄pe. Et sic dicit men-
sura variatiōis successiue. sive sit suc-
cessiua successiue regulari ⁊ continue
sive nō. Et sic. d. Aug. ad Dorokū
q̄ dicitōes varie angeloz mēsurant
tpe ⁊ oīs variatiōes. **3.** mō acci-
pit magis p̄pe. ⁊ sic dī mēsurā mot⁹
sive variatiōis successiue. sive ⁊ regula-
tes regulam mot⁹ ordīne spere. ⁊
sic s̄locuit accipi ab Ar. ⁊ cōmētato-
re. 4. phy. Et ista ē cōādata t̄pis ae-
ceptio. Et sic t̄ps cepit ee ita desinet
ee. Nā Apo. 1. Jo. ait. Angelus quez
vidit stantē sup̄ mare ⁊ sup̄ frā. leua-
uit mānū suā ad celū. ⁊ iuravit p̄ vi-
uentē in secula seculoz q̄ creauit celū
⁊ ea que in ea sūt. ⁊ t̄p⁹ ampli⁹ nō
erit. Quēadmodū aut cessante motū
celi cessabit etiā ⁊ t̄p⁹. pleni⁹ dicam
in sermōe de cōceptu mūdi. **2.** t̄p⁹
ē breue respectu dei. nā de⁹ est et̄n sine
tpe sine successiōis mēsurā: qm̄ ut in-
qt Ar. 4. phy. Ea dicit tpe mēsurā
q̄ p̄ncipiū ⁊ finē hnt. Est autē repire
p̄ncipiū. ⁊ finē i oī eo qd̄ mouetur.

q̄d̄ vō ē oīno imutabile sic nec succes-
sioez ita nec p̄ncipiū nec finē h̄re pōt.
Vō cum de⁹ sit maxie imutabilis sibi
maxie cōpetit vt sit et̄n: q̄ de⁹ est
suū esse vniūforme. Nā sicut ē sua et̄n
ita est sua eternitas. Et hoc expressit
Aug. d. ad. Marcellinū. De sol⁹ est
q̄ ero: diū nō habz. ⁊ q̄ soli deo nō
cōpetat et̄nitas p̄bare posset aliqs p̄
dicta scripture. Nā Daniel. 12. dicit.
Qui ad iusticiā erudiūt multos sal-
gebūt q̄n stelle i p̄petuas et̄nitates. s.
si solus de⁹ eet et̄nus nō eēt plures
et̄nitates. Et David in ps. mōtes vo-
cat et̄nos. Illuminās inqt tu mirabi-
liter a montib⁹ et̄nis. Et Dent. 23.
colles vocat et̄ni. Et Mat. 25. Ignis
inferni adhuc noīat et̄nus. Ergo non
est solus de⁹ et̄nus. Rūdet Tho. p̄te
i. sūm. q. 1. q̄ et̄nitas vere ⁊ p̄pe i so-
lo deo est eo q̄ cōsegt imutabilitatē
vt dictū ē. Solus aut de⁹ ē oīno im-
mutabilis. Secūm tū q̄ aliq̄ ab ipso i
mutabilitatē recipiūt: s. m̄ aliqd et̄-
nitatis ei⁹ p̄cipat. Quedā vō q̄tuz
ad hoc imutabilitatē sortiunt a deo
q̄ nūq̄ desinūt ee. Et sic dī ecli. Ter-
ra vō i et̄nū stat. Quedā et̄niz et̄na
in scripturis dicit p̄p̄ diuinitatē
duratiōis: licz cōruptibilia sic in v̄b
allegatis dicit et̄ni montes ⁊ colles
Quedā ampli⁹ p̄cipat de rōne et̄ni-
tatis inq̄tū h̄nt it̄rā imutabilitatē vt
s. m̄ ee vt ignis inferni vel s. m̄ suā opa-
tionē: sicut angeli ⁊ b̄ti vidētes deū
in gbus nō erūt q̄tū ad v̄sionē b̄tifi-
cā volubiles cogitationes vt docet
Aug. 4. de trinitate. Nā dicunt h̄re
vitā et̄nam s. m̄ illud Jo. 17. De⁹ ē vi-
ta et̄na vt cognoscant te verū deum.

molte q̄ et̄nitates sūt: q̄ multi sūt p̄-
cipatēs et̄nitate ex ipsa dei cōtēpla-
tiō. Dicim⁹ q̄ sic sol⁹ de⁹ ē bon⁹ p̄
suā et̄nitiā. vt. d. Doct⁹ i li. de ebdō
madibus. Sicut oīa alia sunt bona p̄
p̄ticipationē: ita solus de⁹ ē et̄nus p̄
suā et̄nitiā. Alia vō dicit et̄na p̄ p̄ci-
pationē. **3.** t̄ps ē breue respectu n̄i.
Quid enī de tpe dicit ad vitā p̄tēz
nobis cōcesso. Audiam⁹ sapiētū scō-
rūq̄ voces. Inqt enī Job. 8. c. Sicut
vmbra sūt dies n̄i sup̄ frā. ⁊ 13. Dō
natus de muliere breui viues tpe re-
plet⁹ multis miseris. Qui. q. 1. c. 10. ⁊
1. vmbra. Et. 14. Breues dies hōis
sūt. Et Regl. 5. li. moral. Oīl lōgitū
do t̄pis vite p̄tis p̄ctus ee cōscif
cum sine t̄minef. Et Iudor⁹ li. i. soli-
logoz. Quotidie dies vltim⁹ appo-
pinquat quotidie ad finē t̄dīm⁹ ad
mortē quotidie p̄eram⁹. Et Jacobi.
4. Que est vita nostra. Vapor ē est
ad modicū parēs: ⁊ deinde ext̄mina-
bitur. Et Seneca ad Lucillū. P̄ctū
est oē qd̄ viuim⁹ ⁊ adhuc p̄cto min⁹
Et itēz ad eūdē. Quotidie morimur
q̄tidie demit aliq̄ ps vite: ⁊ tūc q̄ cū
crescim⁹ vita decrescit. Et idē de cō-
solatiōe ad Martiā. Dia hūana bre-
uia ⁊ caduca sūt ⁊ inf̄m̄i t̄pis nullaz
p̄tē occupatā. Et idē i t̄gediis. Et a-
te fruē mobili cursu fugit. Et idem in
q̄ōnib⁹ nālīb⁹. fugit t̄pus ⁊ auidissī-
mos suos deserit p̄ctō. Elegāter le-
ho cuidā dicit. Seragita annos ha-
beo hos inqt seragita dicit quos
habes. Et Quidī li. 2. de fasti-
pōza labiū tacitūq̄ senescimus ānis.
Et celer admissis labiū annus equis.
Et in. 1. Motha. Labiū occulte fallit

q; volatilis etas; Et nihil e' anis ve-
locius; Hinc sapient' pbus qda' q'da'
libi quene ppositas soluit. Introga-
tus eteni. Cu' qd' socia est ho' midit;
Cu' sept' q' cu' assidue molestat. Di' se
fames sitis calor; frigus lassitudo ifir-
mitas 7 mors; Introgat' vbi est ho'
Rudit in bello multiplici 7 vario.
Intra se habet bellu' mordetis; scie
In ppo corpe h3 bellu' qtuor elemen-
toru' q' secu' pugnat ad inice p'rias
q'litates; Extra se h3 bellu' reru' depi-
sabilitu' 7 diabolice teptatiois. Intro-
gat' 3; quod se h3 ho' midit vt lucerna
ad vetu' q' cito extinguit; vt scintilla
in mari q' cito ab vndis absorbet. Ut
spuma g'cilis q' cito a pcella disp'it;
ut fum' q' cito diffundit. Introgatus
q'ro cu' illis e' ho'. Rudit acervo ni-
vis; vt aceru' nivis modico calore
cito i aqua de q' fucat resoluat; sic ho'
gan' de putredine modica ifirmita-
te in ea reuertit. Silis e' etia' ho' rose
matutine q' v' colligit mane pulchra
videt; in sero v' o marcida iuenit. Sic
ho' i iuuetute apparet florid'; in sene-
dute v' o marcescit. Silis e' ec' pomo
novo qd' v' in arbore pendens ad in-
cremetu' debitu' puenire credit; modi-
co tñ verme in suis exortu' corrodit 7
subito corruet' efficit intile. Sic ho' i
puericia sua aut i adolefcentia sepius
soluta ifirmitate puetus morit' 7 in-
vtilis efficit. Introgat' qnto qd' est
ho'. respodit. Mancipiu' mortis ho'
spes loci viator' trahit. Mancipium
v' q; manu' mortis neq; euadet. Do-
spes loci; q' recipit cu' gaudio; s' cito
oblivioni tradit. Viator' v' o trahens
vocat; q' d' n' i' aut vigilas sedes

ambulās; vel q'q' aliud faciēs semp
ad morte ppat. Absolut' q' pbs opti-
me vicia sua ondes vite humane vo-
lenda breuitate. Et qd' pdest esse in
delicijs possidere dicitur sed e' thro'
no regni florere i iuuetute letari pal-
chritudine 7 gbulcu' q' tpalib' bonis
p'ru' qñ tam cito vita cessabit. Aut
quod no' erūt irrisione digni q' dea' de
relinquētes i illa cōfidit. Dic Aug.
ut li. de miseria h' mundi exclamas; ait
+ + +
O vita pñs q' multos decipit q' duz
cognosceris nihil es v' exaltaris fu-
ros es; Sapientibus amara es; insipi-
entibus dulcis es; Qui te querit no'
te cognoscit; qui te cognoscit ipse te
fugit. Jo' Paul' hanc breuitate vite
p'sideras. i. Cor. 7. c. dicebat. Qui ha-
bet v'ozes tanq' no' haberes sint 7 q'
enit tanq' no' possident; q' 7 silent
tanq' no' flentes. 7 q' vtū hoc mudo
tanq' no' vtat. 7 q' gaudēt tanq' non
gaudentes. Preterit. n. figura h' mundi
Secūda conditio t'pis v' mobilitas
Semp' eni tps e' mobile 7 nūq' q'c'
se 7 conditio n'ra mutabilis e' 7 motet
sq' cū tpe. Jo' Job dicebat. I. c. loqñs
de hoie. Nūq' in eodē statu pmanet
Et Quid' li. 15. metha. igt. Nec spēs
cuiq' manet rerūq' nouatrix. Et alij
alias repat nā figuras. Nil egdē con-
stare diu sub imagine eadē credideri
7 in Anteq. de nō alie. 4. vt autē. v'
Quid e' stabile in hoies 7 ita imobi-
le vt nulla part' imutatur; cū ois n'
status sub perpetuo motu consistat;
Et. C. de veti iure enucleado. l. 2. 4.
sed q' diē; Humani iuris cōditio sp' l
infinitū decurrit. 7 nihil e' in ea quod
stare ppetuo possit. Et Cassiodorus

li. 3. eplaz. Humane res mutabilitate
parat' 7 Seneca ad Lucillū p'pul-
chre sic loq'. Noli huic trāquillitate
cōfiderere. Dometo mare euertitur 7
eodē die vbi luserūt nauigia forbenf
videm' oia ista quotidie p' xpientia
desicere; expunur' oia vanitati fore
subiecta; 7 tñ oem opam adhibe' ad
b' tpalia bōa assequēda. Pro celesti
aut mercede que in enū e' duratura:
nec i mīmo laborare sum' pati. C. 7.
cōditio t'pis v' irrenocabilitas. Per-
ditū nūq' tēpus adeo irrenocabiliter
euolat; vt ampli' recuperari nō possit.
Qu' Quid' li. 2. de arte amādi. Nec q'
p'terit hora redire pot'. O q' p'ciosus
est tēpus cū quo lucrari possum' et
nitare. Jo' Seneca ad Lucillū dicebat.
Oia mi' Lucille aliena sūt tēp' tantū
nost' e'. Et h' hiero. sic scribit ad Eu-
stochiu'. De tēp'. in q' te meliore non
senseris existima p'didisse. Et Ber. vi
des ociosoz incredibilē numer' i li. v'
cōtēptu mundi sic loq'. Deu' beu' ni-
hil p'ciosius tpe; nihil ho die vilius re-
putatur. hoc ille.
De triplici vocabulo exp'ituo tē-
poris. I. nūc. tūc. 7 olim. C. 7. p'lin. 2.
Ecūda mysteriū cōrepladuz
de tpe v' noiatio seu exp'it-
sio. Nā fm Tho. in scripto.
sup. 3. et h' 7 sup. 5. phy. Tēpus tri-
phi vocabulo exp'itū 7 noiari solet
p' vocabulū e' nūc. 7 2. vocabulum
est tunc. 7 3. vocabulū e' olim. C. 7. 2.
vocabulū quo tps exp'it' v' nūc i q'
signat tps pñs seu pñis vite; qñ pos-
sumus dūtarat opari bonū. Nā i in-
ferno opatio bona nulla erit; vbi aie
sūt irrenocabilē dēna; e'. In paradiso

nulla erit opatio labōiosa necessaria
vbi aie sunt b'ficate. In purgatorio
etiā nulla pot' e' opatio meritoria; s'
tñ pena satisfactioia. Jo' cū audimus
nūc euigilare debem' 7 itellig' q' tñ
pñs tps e' oportunū ad agēda pñia;
Et q' futuz expectat mūdi alleat' cul-
cedine gradū se exponit piculo. Jo'. v'
scūs Barlaā q' q' delectationes co'pā
les desiderat; 7 in piti' dissilant agē-
pñiam 7 puidē sibi de futura vita si-
miles sunt euidā ho' q' dū a facie vni-
comis ne ab eo deuoiaret' veloci' fu-
geret i q' dā baratru; magnū cecidit
dū aut caderet mab' arbuscula quā
dā apphēdit 7 base quadā lub'ica 7
instabili fixit pedes. Respiciēs v' o vi-
dit duos mures; vñū albū 7 alium ni-
grū incessantē radicē arbuscule quam
apphēderat corrodentes; 7 iā propē
erat vt ipsam absiderēt. In sudo at
baratri vidit diaconē terribilē spiran-
tem ignē 7 apto ore ipsū deuorare cu-
piētē. Sup' basem v' o vbi pedes tene-
bat vidit quatuor aspidū capita inde p-
deantia. Eleuās aut oculos vidit exi-
gnū mell' in ramis illi' arbuscule obli-
tus; q' piculi i quo posit' erat seipsum
totū ad mel comedēdū euertit. Vni-
comis mōtis tenet figurā q' hoit' sp-
p'leg'. Barat' v' o mūdū e' oib' picul'
plenus. Arbuscula vniuersū q' e' vi-
ta q' p' horas diei 7 noctis qñ p' murē
albū 7 nigrū incessanter cōsumit. 7 in-
cisiōni appropinqt Basis quatuor aspi-
dū co'p' e' ex quatuor elemētis opositū
qbus inordinatis co'p'is cōpago dis-
soluitur. Draco terribilis est os iferni
cunctos deuorare cupiens. Dulcedo
rainfuculi delectatio fallax mundi

tho q'
be bene

Ex
h' m

Ex
p'ncip' nō
mōt' f.
v' olp'

qua mlti decipiunt detinet q ne i pnti
 va tps ad eit 7 facultas vas clament
 ad vnm 7 toto cor: de uertat ad illu
Secundū vocabulū quo tēp' exp' mlt
 viciū tunc: 7 significat illud qd ē
 reuolū a pnti 7 pēque futurū. In scri
 pturis vō vniū septē tū nobis se i
 gerit iugit mēitāda. **Prīmū** tunc
 horribilis visiois: qñ f. dānati miferi
 iudicē oīzī suā maiestate videbunt.
 Et de h sic dr. Luc. 21. Tūc videbūt
 sibi hōis veniētē i nube cū pteate ma
 gna 7 maiestate. **Secundū** tūc ē gñal
 lamentatiōis qñ cosa erit 7 i fructuosa
 lamentatio dānandōū. Et de h viciū
 dicitur. 24. Tūc plāget se oēs trib' s'
 frō h. Tūc ē iocūde associatiōis de q
 dr. Sap. 5. Tūc stabūt iusti i magna
 cōstātia aduersus eos q se a. 7 q ab.
 la eoz. **Quartū** tūc ē tūcēde locutio
 nis de quo dicitur i ps. 2. Tūc
 loquet ad eos i ira sua: 7 i furore suo
 tōturbabit eos. **Quintū** tūc ē viciū
 vocatiōis: qñ vocabūt dēdi ad possi
 oēda glōsōsimā regnā dei: Et de h
 dicitur. 25. Tūc dicit rex his q a de
 xtris ei' erūt: Vēite bēdīcti p'ris mei
 p' r. parati. a. a. cō. mādū. **Sextū** tūc
 est crue dānatiōis. de quo dicitur. 25.
 c. Tūc dicit rex his q a sinistris eius
 dīscēditē a. m. m. in. 19. et hū q parus
 est diabolo 7 angelis ei'. **Septimū**
 tūc ē plene bēificatiōis. de q. 36. 60.
 Tūc videbis 7 affluēs 7 mirabitur 7
 dilatabis cor tuū. Sī q s. i. h. septē
 tūc sepius mēte reuoluet hui' mundi
 fallacijs p'fēdo nō decipet. **Tertū**
 vocabulū quo tps expmīf dr olī qd
 p'fert; p'fēta nobis habet denotāe.
 In oīa aut significare nobis v3 bñi

cia dei que suscepim' ex qb' ad pniaz
 iducimur i pnti. Jō rps dicebat Na
 ri: dle tibi Tho: oia. ve tibi Bethsa
 yda: q si in tyro 7 sydone facte eēt
 vtutes que. f. f. in vobis oli i ci. 7 cili.
 p. e. g. i. f. e. n. t.
De triplici rōne tps. f. nali. supsti
tiosa. 7 vtuosa. **Capitulum 3.**
Prīmū mysteria cōtēplanduz
 de tpe dr observatio. Nam
 a multis dicitur fūmode tēpus
 observat. Jō triplex eius observatio
 notari pot. 1. p' dr naliū. 2. supstī
 oia. 3. vtuosa. **Prīmū** ē obfervatō
 naliū: qñ quis comedit bibit dormit
 suaq' negocia facit tēpe. debitor. Sic
 agricole seruat tps frumēta serendo
 tpe autnali nō cōtino. Nante fuant
 tps navigādo cū venti adfūt secūdi
 dēdici suāt tēpus egroti medicia
 tpe opozūmo mōstrando. **Secūda**
 dr: Oīa tps habet. Et dicitur. 1. 1. d.
 remedio amozū. **Terū** medicina v3
 data tpe p'fē. **Quarta** nō apto tpe
 vna nocet. **Secūda** tps observatō
 dr superstitiosa. de qua loqr. Aug. in
 Encb. 7 pōif. 26. q. 7. c. 98. existimet.
 Quis existimet iugē q' magnū p'fē
 sit dies observare 7 mēses 7 ānos 7
 tps: sicut observat q certis dieb' sine
 mētib' sine ānis volūt vel nolūt ali
 qd inchoare eo q' f' variat vōdriat
 boiuz fauta vel iustātia existimēt
 tps. Sī h' rebē dīf observatio tēpis
 supstīciosa eadē cā. 7. q. i. c. nō liz. c.
 si q. 7. in. c. nō obseruetis. Quia igt
 aplūs: siue māducatis siue bibitis siue
 aliqd aliud facitis i noie dñi nri Jesu
 Christi facite in quo vivimus moue
 mur 7 sumus. modernis vō tēpibus

exasperandi maxime sūt astrologi q
 dam q omnū hominū facta f' astro
 rum regulam iudicat esse regulanda.
Quos Aug. 5. de ci. dei. c. 7. deridz
 sic exclamādo. **Singularē** stulticiaz
Eligit dies vt ducat vxo. Credo p
 p'terea: q pot in die nō bonā nisi di
 gaf incurri 7 infelicē duci. **Ubi** est q
 nascēti iam sydera decreuerūt: An
 pōt hō qd ei iā cōstitūtū est diei ele
 ctione mutare. Et qd ipse in eligēdo
 die cōstituerit nō poterit ab alia po
 testate mutari. Et paulo infer' seqf
Augusti. Sī aut p'fēta valēt ad has
 res dies electi: q' frenis oib' corpib'
 sine aiātib' fm dīversitates t'palūz
 momētoz syderū positio dīaf dīde
 rēt q' innumerabilia sub vno t'pī pun
 ctō. vel nascat vel mouat. vel ichoa
 rēt: 7 tā dīversos exitus habeat vt
 istas observatiōes cuius puero ridē
 das esse p'suadēt. **ber** ille. Et ruerat
 q oīa inchoandētur a gēda p'suadēt
 fm mathematiq' dogmata nō solū
 peccāt: verū etiā 7 sepius iueniunt se
 delūos. **Nā** vt ego ipe novi astrolo
 gū quēdā i civitate Amerini: q vir
 vniū exire volebat absq' anotatiōe
 cursus syderū 7 planetarū. **Dis** vt a
 fide dignis i p'fata civitate mihi rela
 tā ē oblatas sibi vxo: es q plures an
 nos respuit: qñ fm suā astrologiā h
 videbat sibi tēpus salubre: tandē vt
 ipse dicebat fm astro: ū fauorē vna
 accepit: illaq' duxit cui p'dicabat dia
 fecū i leticia victurū. **S3** vir p' ebdō
 madā steterūt simul 7 statū rīce vīcō
 dieq' pestilētissime exorte sūt inf' ipz
 7 vxo: 7 modico p' tpe elapso vxo
 in iūritatem cecidit 7 mortua est.

Astrologo vō mēitā ē vis syderū.
 Idē etiā societate quādā cum merca
 torib' qbusdā fecit: 7 septigētos flo
 renos ad negociādū p' pte sua depu
 tavit. Emerūt aut mercatores maxi
 mā cōtitate croci: **Uō** cū vellēt ve
 nētias destiare noluit astrolog' mu
 los onerare: donec vidit p' suā artem
 sibi astra blādiri. **farebat** q' copiosū
 lucrū ex croco illo sibi ac sociis p'fē
 tur. **Merūtū** cū ex Ancona navis qdā
 croco p'dicto alīsq' mercibus onusta
 dīscēssisset statū cōtrarijs vētis tē
 pestateq' iualēcēte naufragiū passū
 est. **Uō** cū audisset astrolog' nūq' v
 inceps astris credē volūt: **Idē** ab
 stinēdū ē a talibus observatiōis: 7 in
 oī ope nostro vniū ē iplorandū auri
 liū 7 iocūdū nomē dñi nri Jesu xpi:
 qñ vt dr. 26. q. 2. Qui sine saluatiōe
 salūtē vult habē: 7 sine vera sapiētia
 existimat se prudētē fieri posse nō sa
 nūs: eger nō p'udēs: s' stult' **Legi**
 tudine assidua laborabit: 7 i cōtra
 tiōis noxia 7 venētia p'manebit. **3.**
 observatiō t'pī dr vtuosa: eoz. 1. qui
 cōsiderates ea que dixim' cognoscūt
 tps visitatiōis sue: **Di** sigdē vū illō
 habēt cōnāf opari bo' audietes vo
 cem dei: de qua Paulus i ep' a dicit.
 Tpe accepto exandini tē 7 in die salu
 tis andini te. **Ecce** nūc. 1. in pnti vita
 tēpus acceptabile orādī iemādī p'e
 grinandī plangēdi 7 lachrymādī p'
 vclētis aliena restituēdi cōstēdi pec
 cata satisfaciēdi deo 7 primo virtu
 tumq' actus agrediēdi p'p' que cōseg
 valem' 7 in hoc seculo dei gratiaz
 7 in futuro eius leticiā in qua cū xpo
 regnabim' p' oīa secula seculoz. **Am.**

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including some illegible scribbles and a small cross-like symbol.

Handwritten marginal note on the right side of the page, consisting of a vertical line and some illegible characters.

Dominica prima in quinquagesima infra
die. De vita hominis secundum triplicem status
considerationem. **Sermo 23.**

Omnino solo pane vivit homo
Verba sunt receptiois nostri
originalis. **Matth. 4. c. 7. i. c. 1.**
hodie. **R**ale est aiantibus? **C**us
dicitur sapientia se vitam suam tradit
dicitur. **1. cor. 13. 3.** consolatione ait. **O**
mnia sunt tui salutem laborat. morte
facit. **1. cor. 13. 3.** **D**icitur ergo vita ab
hominibus rationabilibus carior ac preciosior
est rebus. **P**ro illa etiam conservanda
nulla laborare refugiat. quolibet alia ma
la patienter tolerat: et sollicitissime omnia
oportuna remedia ipsam vitam adiuvan
tia excogitat et invenit. **S**eruiti nullo
ingenio illa vitam arte fieri potest ut
non fatigat et fatigat. **E**t pro laboranda
est: ut illa cogitavit. **V**ita: que in eternum erit
curatura: quam ut vicio saluatur: nisi in
vicio perierit. **N**on solo pane vivit homo
quod non solo vita est quod sustinet mali
panem. **E**t alia longe felicitior: longe me
lior: longeque diuturnior: quam reficit beata
vita dei. **C**um ergo paucissimi repiatur
ad illam desideranda sua mente in
stanter: propterea in hoc sermone de vita
hominis erunt verba facturi: quam consideran
da proponimus secundum triplicem statum videlicet.

- 1.** secundum statum nature condite.
- 2.** secundum statum nature lapsae.
- 3.** secundum statum nature beate.

De vita hominis secundum statum ante annum pec
catum que erat sine passione sine labo
re: et in emendandis necitate et obliga
tione.

Capitulum 1.

Non consideranda proponit homo
minis vita secundum statum nature

condite sine incoercione vel originalis insti
cie: ante. scilicet quod primi parentes peccassent
et in tali statu repum triplicem conditi
one humane vite. **1.** conditio deum
passibilitatis. **2.** tranquillitatis. **3.** im
mortalitatis. **Q**uia illius vite con
ditio deum impassibilitati: quod vivebat tunc
homo sine passione: nullam contrariam cum
ledere poterat. **S**icut in **1. cor. 13. 3.** de triu
tate que magis. **19.** de secundi li. allegat
sic inquit. **S**i homo in paradiso incoercit vivet
nec ignis eum ureret: nec aqua mergeret:
nec aeris absentia suffocaret: nec omnia
que nocent mortalibus impediret. **E**t **Aug**
14. li. 2. c. 2. d. c. 2. 5. ait. **S**icut erat itaque
homo in paradiso sicut volebat: quod tunc in
ferat vivebat fructus deo et quod bono ho
muis erat. **S**icut erat sine vicia egestate
semper ita vivere habebat in preterito. **C**ibus
aderat ne clareret. potest ne friget. **L**ib
gna vite ne illa secedat dissolvit: **N**il
bil corruptionis in corpore vel ex corpore
villas molestias: vilius est sensibus in ge
rebat. **N**ullus interitus: nullus
metuebat extraxerat. **S**icut in corpore
sanitas erat: in animo tota tranquillitas.
hec **Aug.** **S**ed contra ista instare
possunt et arguere multipliciter. **1.** sic. **N**ulla
dos corporis gloriis competere potest: cor
pore non glorioso. **S**ed corpus primo: non partum
non erat gloriosum: quod corpus est cum glori
sum per redemptam aie beate. **E**t aia per
morem parentum non erat beata: quod non vi
debat contentiam dei. **E**rgo corporibus illis
non potuit competere aliquid dos corporis
gloriosi. **S**ed impassibilitas ut docent
theologi. **49. di. quarti.** **D**os est glo
rif. caro: unum corpus: ergo dos talis
in omnibus parentibus esse non potuit
Arguit. **Q**uia sentire et intelligere

est quoddam pati. **S**ed in statu incoer
tie homo sentiebat et intelligebat. **g**
patiebat. **A**rguit: quod omne molle natura
passibile est a duro. **E**rgo si corpori
hominis primo obiecta fuisset aliquid durum
pateret ab eo. et sic fuisset passibilis.
Ad primum argumentum ridet **Scot.**
2. 19. secundi li. q. 1. impassibilitas sumitur
duplicitur. **Q**ueda est que privatur et poten
tia et actum patiendi. **E**t hec dos est
corporum gloriosorum que nec patiunt
nec pati possunt. **E**t hec non fuit in pa
rentibus primis. **Q**ueda vero est passi
bilis que privatur actu et non potentia
et hec non est dos que fuit in hominibus conditi.
quam licet possent pati: tamen quod diu vitam ser
vassent imperium nunquam passi fuissent.
Ad secundum obiectum ridet **scilicet** **1. bo. p.**
2. 1. q. 97. q. 1. passio de dupliciter. **1.** uno
modo. et sic pati de quod a sua naturali dis
positione remouet. **P**assio enim est esse
actus ad actionem. **I**n rebus autem naturalibus extra
ria agunt et patiunt ad iniuriam: quorum
viam remouet altera a sua naturali dispo
sitione. **E**t sic. **2. d. dama. q. 1.** passio est mo
tus propter naturam. **A**lio modo de passio coiter
secundum quancumque inutationem etiam si perti
neat ad perfectionem nature. et sic intelligere
et sentire et hec que ordinatur ad bonum
nature largo modo dicitur passioes. **C**um autem
de quod erat homo impassibilis intelligendum est
quod homo non patiebat passione pro modo dea.
Ad tertium argumentum ridet. **P**refat.
doctore. quod in illo statu poterat homo per
servare corpus ne patere ab alio duro:
primam quod per propriam rationem per qua potest
vitare nocivam: primam esse divina providentiam
que sic ipsum tuebat: ut nihil ei occurreret
et iprovisio a que ledere. **A**d? **g** cur? **c**uq
agentis contraria in corpore hominis fuisset

impedit? ne illud lederet a potentia dei.
Ipsa ergo suspedit vim ignis: ut non
offenderet: non ureret nec calefaceret tres
pueros missos in fornacem successum nisi
mis in suu. **N**abuchodonosor: ut patz
Daniel. 3. **S**icut scilicet prima virgo. **A**gnes
flamis iniecta nihil nocumeti passa est.
Et **10. euangelista** iussu domiciat cru
delissimi **Rome** i dolium serventis olei
missus: vix se protegente gratia illesus ex
iuit. **Q**uibus exemplis et filibus manudu
cimur: ut vera esse indubitant credat?
ea que dicitur de impassibilitate hominis in sta
tu incoercite. **S**ecunda conditio vite
hominis in statu nature condite dicitur tranqui
litas. **S**icut erat ergo de tranquillitate in
gete absque aliquo penali labore. **N**on
erat ei opus fodere terram. ferere campos
colere agros. plantare vineas. construere
domos. pagrare pruinias. navigare
maria. terere ligna. que lanam. vel alia
facere: que cum sudore a nobis sunt: ut vi
ta nostra misera sustineret. **D**abitabat in
paradiso. delicia: ut inquit **Dama. 2.**
Et **Aug. 14. de civi. dei. vbi** aeris pu
ritas et seneritas aderat: vbi humus
sponte suos fructus gignebat: vbi aia
lia et volucres celi homini deo obediendi
obediebant. **E**t si dicitur quod **Ben. 2. d.**
quod deus posuit eum in paradiso volupta
tis ut operaretur. **g** posset dici quod posuit
eum ad laborem. **R**idet **Aug.** sup **Ben.**
quod opatio illa non laboriosa: non tedio
sa: non solatiofa: et delectabilis erat: quod
nunc esse solet in his que plantulas quod da irri
gat: aut flores colligunt. **1.** conditio
vite hominis in statu nature condite deum im
mortalitatis. **E**rat enim absolutus homo ab ob
ligatione mortis quam propter peccatum iobie
icarrit. **11. Aug. 14. q. 10. no. 1. ve. re. igt**

11. 10. 1. ve. re. igt

11. 10. 1. ve. re. igt

Deus hominem fecit q̄ q̄dā nō pec-
caret imortalitate vigeret. Et li. 13. d.
ci. de l. 3. ait. Sarciduz ē p̄mos hoies
ita fuisse iftitatos vt si nō peccaffent
nullū gen⁹ mortis expirent. S; eodē
p̄mos p̄res ita fuisse m̄temulcratos
vt q̄qd̄ eoz stirpe effer̄t eoz eadē
pena teneret̄ obnoxia. Deo magnitū
vūc̄ q̄ppe culpe illius nām vānatō
mutant̄ in peius: vt q̄b̄ penalif̄ p̄cel-
lit̄ in peccatib⁹ hūis hoib⁹ nālā sc̄q̄-
ref̄ in vascētib⁹ ceteris. Q̄ aut̄ dicit̄
quō poterat corp⁹ illud ex elementis
cōtrarijs cōpositū indissolubile p̄ma-
nere cū cōpositū ex cōtrarijs nālīter
sit dissolubile: q̄ ut. v. Auicēna. Cōl-
ria sp̄ appetit̄ ire i regioēs strarias
Rūdet. Et go. li. de sacrificiis. v. q̄ in
padiso celesti hō pōt nō peccare nō
pōt peccare. pōt nō mori: q̄ nō pōt
mori: q̄ ibi est peccādi q̄ moriēdi oī-
moda ipossibilitat̄. Et imōdo potest
hō peccare q̄ nō pōt nō peccare. pōt
mori: q̄ nō pōt nō mori: ē ibi peccādi
q̄ moriēdi necessitas. In padiso q̄o
fresiri homo potuit peccare q̄ potuit
nō peccare. potuit mori q̄ potuit nō
mori: ita q̄ in eo fuit moriēdi q̄ peccā-
di ipossibilitas sine necessitate. Scūs
ait. Tho. i. pte. q. 97. dicit̄ q̄ aliqd̄ pōt
vici incorruptibile triplici. Vno: ex
pte materie: eo. f. q̄ nō habz̄ materia
sicut angelus: vel habet mām que nō
est in potētia: nisi ad vna forma: sicut
corpus celeste: q̄ hoc d̄ incorruptibile
fm̄ nām. Alio: d̄ aliqd̄ incorruptibile
ex pte forme: q̄. f. rei corpali inbet̄ ali-
qua dispositio p̄ qua totalit̄ a corrup-
tione phibet̄: q̄ hoc d̄ incorruptibi-
le fm̄ glām: q̄ vt dicit̄ Aug⁹ in epla

ad Diocorū. Nā potēti natura fecit
deus aiām: vt eius b̄titudine, redun-
det in corpus: plenitudo sanitatis: q̄ i
corruptionis vigor. S; mō d̄ aliqd̄ i
corruptibile ex pte cause efficientis.
Et hoc modo i statu inocētie fuisse
incorruptibilis hō: q̄ imortalis: quia ut
Aug⁹ dicit̄ i q̄onib⁹ noui q̄ veteris te-
stamenti. Imortalitas illa erat p̄-
vim quadā sup̄naturalē in aia residē-
tē: nō aut̄ p̄ aliquā dispositionē corpi
liberantē: ita q̄ mors q̄ corruptio ho-
mini non nocuisset: q̄ deus ita statue-
rat. Jo. v. ad huc Aug⁹ in li. de baptis-
mo puuloz. fiebat ordo iusticie ut sic
aia d̄no suo: ita corp⁹ ei obediret. O
vānosa trāsgressio. o grauis iobia
p̄morā parētūz qua q̄ ipsi q̄ nos cum
eis illis status oīa iura pdidimus.
De vita hois fm̄ statu cial post
lāpsū: q̄ qualiter plōngata fuit vi-
ta hominū ad multos annos: q̄ ante
q̄ post diluuiū q̄ modo abbreviatur
Secūdo cōsiderada. Cap. 2.
pponit̄ bonis vita fm̄ sta-
tum nature lapsē. Et q̄ ad
ppositū spectat: tria d̄ illa ingre de
ben. Vbi d̄ plōngatio. Vbi d̄ v̄bita⁹
Vbi d̄ abbreviatio. Primum de vita
hois ingrendā d̄ plōngatio. Nā liq̄
p̄ peccatū data sit plena ptās bonē
de mortē: ut cunctos hoies vita p̄na-
ret. Iū d̄ multis legim⁹ q̄ longissimū
ānis vixerūt. Nā Gen. 5. hēt̄ q̄ Adaz
vixit ānis nongētis trigita. q̄ Seth
nōgentis duodeci. q̄ Enos nōgentis
gnq. q̄ Caynan nōgentis sexagita. 5.
q̄ Lareth nōgentis sexagita duobus
q̄ Mathusale nōgentis sexagita no-
nem. Sed de his ānis apud plerosq̄

fatis dubitatum est. An tales fuissent
quales q̄ nunc sunt anni nostri. nā vt
ingr̄ Aug. li. 13. de ci. dei. Plin⁹ secun-
dus cū audisset hoies ad tot ānos p̄-
uenisse hec oīa in scia tēporū venisse ē
arbitratus: in quens quōsdā t̄minat-
se ānū estate alios h̄p̄me. Archades
triū mēsiuz ānos habuisse. Egyptios
quatuor. Lauinius tredecī. Anarta-
nas sex. Et hoc qdā dicere voluerūt
q̄ decē anni illius t̄pis accipiunt̄ p̄o
vno anno nostro. volētes q̄ nō genti
anni ex illis eēt̄ ex nostris nonagin-
ta. Merūtū falsum eē constat: q̄ vt ex
codicibus hebraicis colligif̄ cētū tri-
ginta ānoz erat Adā q̄ tertii filiiuz
genuit qui āni fm̄ illos tredecī ex no-
stris eēt̄. Et homo tredecim āno:uz
nō potuisset filios generare. S; omie
tamus Adā q̄ fortasse etiā q̄ creat⁹
est potuit. Quid de Seth qui fm̄ be-
breos erat centū gnq̄ annoz q̄ ge-
nuit Enos. ac p̄ hoc nondū habebat
vndecimū ānū? Enos v̄o septuagita
ānoū erat q̄ genuit Dalabel: q̄ sic
erat septē anoū. Quis hō septennis
generat: si tūc āni septuagita nūcupā-
tur q̄ septē fuerūt. Et p̄p̄tea dicim⁹
cū p̄fato Aug. q̄ tales erat tūc āni
q̄les q̄ nūc: q̄b̄ p̄bari pōt via triplici
videlicet. S; aucto: itate. S; rone. S;
ex p̄p̄tia. S; p̄bat̄ auctoritate. Nā
i. 4. d̄fati li. Aug. inducit scriptura d̄
centē. Sexcentesimo āno vite. Noe mē-
se secūdo die septimo decimo mensis
Rupti sunt oēs fontes abyffe magne
Et iterū Gen. 8. Regeuit archa men-
se septimo. 27. die mēsis sup̄ montes
Armenie. At v̄o aque ibāt̄ q̄ decre-
scebāt̄ vsq̄ ad decimū mēsem. Et p̄

subdit. Sexcentesimo p̄mo āno vite
Noe p̄mo mēse p̄ma die mēsis iminu-
te sūt aque sup̄ frā. Et q̄bus verbis
apte deducif̄ q̄ inē sexcentisimū ānū
q̄ sexcentisimū p̄mū vite Noe fluxerūt
mēses duodeci. Q̄ p̄bat̄ q̄ āni illi
tales erāt quales sunt n̄ rōne Iose-
phus eni in 1. antiquitatū li.asserens
Hieronymū egyptiū Berosiū Chal-
deum q̄ Manetan in libris quos de
ātiq̄tate scripsit̄ d̄ ānis ill⁹ cordā ē
nobiscū iducit rōnes q̄sdā plūdēt̄
hoies antiquos potuisse tam diu vi-
uere. Et has rōnes a s̄p̄p̄it̄ sibi Rico-
lanus d̄ l̄ra sup̄. S; Gen. Prima ratio
sumif̄ ex bonitate cōplexionis p̄mo:uz
parentū qui fuerūt a deo immediate
formati q̄ p̄ cōsequē s̄ optime cōple-
xionati: q̄ sic ad longiorē vitā d̄spo-
siti. Et illa bonitas cōplexiōis magia
venit ad homines p̄p̄nquos illi tē-
poris: q̄ ad remotos tēpis moderni.
Secūda rō sumif̄ ex modo t̄pate vi-
uendi. S; t̄ni d̄rim⁹ in sermōe de ie-
imio. Vltius sob̄: ias facit ad corpus
sanitatē: q̄ p̄ cōsequēs ad cōseruati-
onē q̄ plōngationem longioris vite.
Tertia rō sumif̄ ex bonitate nutrimē-
ti: q̄ ante diluuiū fr̄e nascētia fuere
meliora q̄ post: q̄ inundatio diluuii
fuit p̄ maiore pte ex aquis oceani sal-
sis: que inducunt sterilitatē terre: q̄
cōsequēs reddūt peiora fr̄e nascētia
ex quibus breuiat̄ vita hois. Quarta
rō sumif̄ ex p̄fectōe scie Ade q̄ cogno-
uit v̄tutes fructū herbarū: lapidūz p̄-
ciosoz q̄ oīuz rerū nālīū que faciunt
ad cōsuādā sanitatē: q̄ vitā plōgā-
tam. q̄ de hoc docuit hoies illi t̄pis
Quita ratio sumif̄ ex bono aspectū

24. conat
mord
for 240
47. con
418

fyderū sup regionē illā in q̄ manebūt
 qui aspectus multū facit ad lōgitudi
 nē. vite. Sed p̄ motū celi cōtinuū mu
 tatus est tpe pcedēte. Sexta ratio
 fumit ex dīspōitiōe vīna hoc ordina
 te ut p̄ longa vitā hoīū multiplicā
 res. genus hūanū. **¶** pbat q̄ illi ani
 mals erāt quales sūt nri experientia.
 Nam ut inqt Angl. 8. c. li. ix. de ci. dei.
 Nō potuissent tot hoies ex vno ad
 buc vitēte p̄ ordinata cōingia 7 ho
 nestā mirimonia multiplicari: nisi illi
 vita fuisset diuina. Ut enī dicit mgi
 hīstōriaz sup. io. c. Sei. Philo. in li.
 qōnū. sup. Sei. nārat q̄ ex trib' filijs
 Noe adhuc eo vitēte p̄ diluuiū na
 ti sunt. 24. milia viroz 7 cētum ecce
 ptio mulierib' 7 pualis. Dixit q̄ppe
 Noep' diluuiū anis trecentis quāgi
 ta: 7 fuere oēs anni vite ei' nongenti
 quāquaginta: vt p̄z Sei. 9. c. die etiā
 Angl' vbiā. Et ex vno Vabrahā non
 multo āplius quadringētis ānis nu
 merositas hēbrez gētis tata pcreata
 est: vt in exīta eiusdē ppli ex egypto
 sexcenta milia hoīū fuisse referat̄r
 bellice inuētū. **¶** Secūdu ingreduz
 de vita hoīs laph dī dubitatio. Du
 bicat nāq̄ gdē utrū p̄ diluuiū vire
 rint hoies vltra cētū 7 viginti ānos p̄
 pter vba q̄ Sei. 9. vixit de' ad Noe.
 Nō pmanebit inqt spūs me' in hoie:
 q̄ caro ā. Et ut dicit illi cētū. 20. an
 noz. Et rīdet Angl' 24. li. de ciui. dei.
 c. lupius allegari. **¶** iste nō fuit fmi
 nus humane vite p̄ diluuiū: s̄ fmin'
 assignatus ad pniām his q̄ i diluuiō
 erāt pituri. Et vt testat̄r Mgr. in hi
 stōria scolastica de' vixit illa vba ān
 ānos. 20. q̄ cepisset archa fieri q̄ legi

tur facta in cētū ānoz spacio. **¶** Vel fm
 Strabū eo anno dixit deus illa vba
 quo cepit archa fieri. S3 q̄ i malicia
 p̄seuerauerūt ān p̄fixū fminū. s. anno
 centesimo delecti sūt: **¶** etiā p̄ diluui
 um vixerūt hoies sup cētū 7. 20. an
 nos p̄z in scriptura. **¶** Ut enī hēt Sei
 xi. c. Sem centū ānoz erat qm̄ genuit
 Arphaxat biēnio p̄ diluuiū: 7 p̄ vi
 rit anis quingentis quāginta quatuor
 Thare vixit ānis ducentis quāq̄.
 Et Sei. 25. habet q̄ Vabrahā vixit ānis
 centum. 70. quāq̄. Itaq̄ etiam vixit
 ānis cētū octuaginta ut p̄z Sei. 9.
 Et sic inuenti sūt q̄plures alij q̄ p̄ di
 luuiū vixerūt vltra cētū viginti ānos
¶ Tertiu inquirēdū de vita hoīs la
 ph dī abbreviatio: Nā omīssis illōz
 tpeuz q̄ p̄terierūt cōditōib'. **¶** Considerā
 debem' q̄ fragilis q̄ debilis q̄ue hēe
 nis sit vita hoīū: tpeis nri. **¶** Vnus
 repif e mille q̄ cetenariū imo octoge
 nariū aut sexagenāiū nūmez attigat
 ānoz. Deficit nēpe vt i plurib' nimis
 repete vita. Quisnā nō videat q̄ q̄
 tidie ifantes: quot pueri: q̄t adoleſcē
 tuli robustissimi iuuenes 7 decore pu
 elle cā luctū 7 lachrymis ducāt ad fe
 peliendū. **¶** Vana spes. **¶** Deceptrix
 fiducia eoz q̄ cōfidūt i iuētute. in di
 uichs. in magnificētis 7 silib' hono
 ribus dominis 7 solatijs. **¶** Pretereūt
 nāq̄ oīa ista velut vmbra. **¶** Diuz vi
 ta breuissima ē. factāt hoies q̄qd ve
 lint vt ad senectutē attingāt: 7 i eta
 te d̄cepita moriāf: adhuc satis āgu
 stā satiq̄ breue videbif sapiētib' oē
 tempus vite huius.
¶ De vita hoīū in btitudine que erat
 cū plena facietate absq̄ admixtione

tuinfolq̄ cōtrarij 7 cum p̄petuitate.
¶ Tertio cōsiderāda **¶** Cap. 3.
 t est vita hoīs fm statū nase
 brē. qm̄ tandē illa sola desi
 deranda est: illa amabilis: illa deniq̄
 oī studio pquirenda. **¶** Pro illa solici
 tatissime est cogitandum q̄ vere vita
 est. In qua potissime tres cōditōes
 excellētissime repiunt. **¶** P̄ societas
 puritas. **¶** cōnitas. **¶** Vita ex
 cellētissima cōditio vite hēe dī facie
 tpe: q̄ in illa ex plena oīū bonoz p̄ti
 cipatiōe plene satiabit̄r anim'. **¶** ill' o
 ps. Satiabor cū apparuerit gloria tua
 Et de hac facietate copiosius disere
 mus in sermōe de btitudine in li. de
 virtutibus. **¶** Secūda cōditio excellē
 tissime vite hēe dī puritas: q̄ pura
 erit 7 mūda ab oī malo siue ab omni
 cōtrario. **¶** In Jo. Apoc. 2. i. de btis sic
 ait: Absterget deus oēm lachrymam
 ab oculis eoz 7 mors vltra non erit:
 neq̄ lud' neq̄ clamor neq̄ dolor erit
 vlt'. **¶** Et. 7. c. adē ait. Nō esurient neq̄
 sitiet ampli' neq̄ cadet sup illos sol
 neq̄ vllus estus. **¶** Tertia cōditō ex
 cellētissima vite hēe dī cōnitas. Vita
 nāq̄ illa durabit i etnū 7 nō deficiet
 p̄p̄tea sic pulchre i scripturis scis
 noīat̄r etnā. **¶** In. 2. Machabeoz. 7. c.
 Rex iudā defūctos nos p̄ suis legib'
 in etne vite resurrectione suscitabit. 7
¶ Sap. 5. Iusti autē i p̄petuū viuēt. Et
 i. Pet. 5. Deus oīs grē vocauit nos i
 etnā gloriā suā. **¶** Et. 2. c. i. Abūdāt mī
 strabit̄r nob introit' i etnū regnū dñi
 nostri: 7 saluatoris Iesu Xpi. **¶** Et ad
 Gal. 6. Qui seminat i spū: de spū me
 ter vitā eternā. **¶** Et Jo. 3. rps. o. Sic
 deus dilexit mūdū vt filiū suū vnige

debtm
 dicitur

nitā daret: vt oīs q̄ credit in illū non
 pereat: s̄ hēat vitā etnā. **¶** Et. 6. c. hec
 est volūtas patris mei q̄ misit me: vt
 oīs qui videt filiū 7 credit in eum nō
 pereat: s̄ habeat vitā etnā. **¶** Et. io. c.
 Quēq̄ meo vocat meā audiūt: 7 ego
 agisco eas: 7 sequūt̄r me. 7 ego vitam
 etnā do eis. **¶** Et Adth. 19. Oīs qui
 reliquerit domū: vel fratres aut solo
 res: aut patrē: aut matrē: aut v'oz
 aut filios: aut a gros: p̄p̄ nomen meū
 centuplū accipiet: 7 vitā etnā posside
 bit. **¶** Et Adth. 25. **¶** Vbi bi in suppli
 cū etnā: nisi autē in vitā etnā. **¶** Hic
 certe car' tata sit mltōz vob' dīs imo
 insipia. qui tā mira tā altā tēp' iocun
 da audietes de brā vitā ad ea p̄pa
 re nō cogitat. **¶** Nā si tāta facit p̄
 cōseruatione vite p̄fici. cur etiā eadē
 7 ista facere recusant. **¶** p̄ceptio est
 vite i dec' vitā laboriosa est: illa
 deliciosa. hec ingera illa trāgla: hec
 instabilis illa firma. hoc piculosa illa
 secura. hoc vubia illa certa. hec picul
 plena illa picula nō formidās. hec cō
 manis bonis 7 malis. illa sp̄cia raroz
 bonoz. **¶** Dec' tandē beatissima monē
 tanea 7 caduca. illa vero vixim' p̄
 petua 7 sempiterna. **¶** Quis vānablis
 reprehensibilis q̄ ipudētia hoīū p̄
 senā: q̄m̄ p̄tēte pane et vitā. vi
 uant in p̄dā moditū 7 q̄m̄ nihil: 7 nō
 querūt vites: nō p̄tāz: nō bōa opa
 p̄ que viuē possint: vitā illa hēz p̄n
 ni. Inqt rps. Non in solo pane viuēt
 hō: q̄ nō hec sola vitā ē magnificien
 da cui panis est necessari'. **¶** s̄ alia eq̄
 renda in qua de' p̄ticia sue claritatis
 pascit intuentiū oīū: tā angeloz: q̄
 hoīū desideria 7 appetitus. vbi oēs

Expe
 v'oz
 Et

parit collaudabim? ipsū deū fontem bonoz oīuz: q̄ sit bñdīc? p̄ infīrita se cula seculorum. Amen.

Serua secunda p̄ p̄mā dñicā i qua tragesima. De x̄itate tremēdi iudī cīj cōī eos q̄ de illo male sentiunt.

Um venerit fili? **Ser. 24.** homis i maiestate sua 7 oēs angeli eius cū eo: tūc sedebit sup sedē maiestatis sue: 7 cōgregabū tur aī eū oēs gentes. Saluatoris nrī vba sūt ista originalī. **Mat. 25. c. 7** in euangelio bodīm. **Die tribulē vl tīmi iudīcīj cōsiderantes satis sup q̄ ti mere debemus: ne simul cū dñatis 7 diabolis p̄ficiamur in ignē eternum. Sūt tū multi q̄ letaf cū male faciunt: 7 deū nō timēt ac hoīes nō verentur q̄ credē nolūt q̄ fili? hoīs ventur? sit ad iudicādū oēs rōnēq̄ ab oīb? exi gendā. Ea p̄t vt ait Aug. **li. 20. de ciuitate dei. c. 1.** De die vlīmo iudīcīj dī q̄ ipse donauerit locuturi eūq̄ assertari aduersos ipios 7 incredulos tāq̄ in edīfīcīj sūdamēto pus ponere debem? testimoniā dīna. hec ille. In h̄ itaq̄ sermōe desudabim? oī genio vi cere curiosos: incredulosq̄ cōfūdē. q̄b? vītātē iudīcīj p̄ scāz scrip̄az sacro rūq̄ doctoz vīda dīluēda oīdem? Et ut ordinate veniam? in capū nōbī mus i h̄ sermone triplex testimoniū q̄ p̄bat futuz vniuersale iudicium.**

Primū ē patrū 7 pp̄barū.

Secūdū xp̄i 7 ap̄lo: um.

Tertium ecclīe 7 doctozum.

Quo oēs p̄res ac pp̄be veteris testi dīnī? inspirati p̄dixerūt xp̄m eē ven turū ad iudicādōs viuos 7 mortuos **Cap. 1. i.**

Rimū testimoniū quo p̄bat futurū iudicīū v̄le dī patrū 7 pp̄barū. **Et licz Aug. 5. c. p̄. fati. li. 20. de ci. dei. dicit p̄ius elige da eē testīonīa notī testamēti q̄ vesīs qm̄ q̄uis v̄sa p̄ora sint tpe. noua tū antepōnēda sūt dignitate. Alēz i hoc dīcēdi ḡnē mibi p̄l? fatīfacit vt a ve teris testamēti pagīna sumā ouīnez Jō audiam? qd̄ ibi p̄mīe de iudicīo. **Sen. 15. c. de? ad Dabīā loquēs ait Ego iudicabo. Et Dent. 32. iudica bit dñs pplm̄ suū i ieruis iuis mī terebī. Et Job. 19. fugite a facie gla rīj: q̄ vltor inīgtatū gladius est 7 sci tote eē iudicīū. Et. i. Reg. 2. Domin? akēdit i celos 7 intonuit 7 ipse iudi car oībē frarū. Et ps. 9. Parauit in iudicīo thronū suū. Et ps. 71. iudica bit pauper ppli 2c. Et ps. 109. iudica bit in natiōibus: ip̄lebit rīnas 2c. Et ps. 22. iudicabit dñs. 7 29. A dño egrediet iudicīū singlorū. 7 Ecclesiastel 3. Iustū 7 impīū iudicabit dñs 7 tpe oīs rei tūc erit. Et Cap. 3. fulgebunt iusti 7 tanq̄ scintille 2c. Et iudib. 16. Ne genti insurgētī sup gen? meū. dñs enī oipotēs iudicabit in eis i die iudī cīj vīsītabit illos. Et **Isa. 3. Stat ad iudicīū dñs 7 stat ad iudicādōs po pulos: dñs ad iudicīū veniet cū sena torū? populi sui: 7 p̄ncipib? a? 7. 21. c. Nō fm̄ vīsiōnē oculo: uz iudicabit neq̄ fm̄ auditū aurīuz arguet. h̄ iudica bit in iustīcia paupes: 7 ar. i. eq. p̄ mā frē 7 p̄tiet frā v̄ga oīs suū. 7. c. 13. Ecce dies dñī veniet crudelis 7 indī gnationis plen?: 7 ire furorūq̄ ad pō nēdā frā i solitudīe: 7 peccatores er? p̄terēdos de ea. Et sic. **Diachia nrā********

populos iudicabūt. **Et Ex. 17. iudicabo te iuxta vias tuas. 7 Daniel. 2. iudicū sedebit. Et Joel. 2. Cōtur bent oēs hitatores t̄re: q̄ venit dies dñi: q̄ ppe ē dies tenebrāz 7 caligīs: dies nebulē? turbīnū. Et Mich. 4. iudicabit populos multos 7 corūpi et gētes fortes. Et Sophon. i. Iux? ē dies dñī magnus: iuxta 7 veloz nis dñs ire dies illa dies tribulatiōis 7 angustīe: dies calamitatis 7 miserie: dies tenebrāz 7 caligīs: dies nebu le 7 turbīnis: dies tube 7 clāgois sī ciuitates munitas 7 sup angulos ex tēlos 7 trbulabō hoīes 7 abulabūt vt certī: q̄ dño peccauerūt: 7 effūdet sanguis eoz sicut hūm?: 7 corpa eoz sicut sterora. Sed 7 argentū eozum 7 aurū eoz nō poterit liberare eos i die ire dñī. In igne xli ē? denorabit oīs frāz cōsumatiōnē cū festīnatiōe faciet cūctīs habitātū? frām. Scdm̄ autem Aug. tēpus iudīcīj aliquando dies iudīcīj: aliquando dies domini m̄ceptaf. V̄c v̄o vlīmi iudīcīj dīnī dīcē dicimus nouīssimū tēp?. Nā p̄ q̄t dies h̄ iudicīū tendaf incertū ē. Sed scripturaz moze dies solet p̄i p̄ tpe sī dō aliqs obīcēt cōī audīitates. fīdīctas q̄b? iudicīū assertī q̄ alīf eēt intelligēde eo q̄ vt h̄c. **Rād. i. Non iudicabit de? bis i iudīcīū. S; nūc de? iudicat de singulis op̄ib? hoīuz: cum cūlībet p̄ mortē retribuat penā vel glīam. q̄ iterū eos nō iudicabit. Rād. 3. **Rich. 4. 7. dī. q̄rti. De iudicīū q̄ nūc iudī cat deus cūm sībī p̄lone singulari. nec ē oīb? māīfestū. nec tribuit totū p̄mīū nec totū supplicīū: q̄ p̄niet aīas non in corpib?: 7 sūt p̄mīat de cōī lege.******

8
Illō autē iudicīū q̄b? futuz ē erit oīuz sīt 7 oīb? manifestū: 7 reddet cūlīb? sūi p̄mīj 7 sūi supplicīj cōplēctum: 7 p̄positū er aīa 7 cōpe iudicabit. Sic q̄ p̄t q̄ nō iudicabit bis i idīpsūm: q̄ pena quā aīab? an̄ inflīgerat itēz nō inflīget: s; q̄b? de erat sup addet. **Die Aug. li. 20. de ci. dei. c. 1. ait. Iste dies iudīcīj p̄pe iā vocaf eo q̄ nullus ibi erit iperite q̄re loē? cur iust? ille sit scīz: ille iustus infelīx: oīuz nāq̄ tunc nō nīi p̄ccō: uz bonoz vera: 7 plena felicitas. 7 oīuz p̄ccōz non nīi maloz dīgnū? sūma ifelīctaf appebit. H̄ ille **Cap. 1. 7. eius ap̄lī p̄dixerunt ap̄te vniuersale iudicīū eē futuz q̄ oēs bōī 7 mali cōgregabūt an̄ tribunū iudīcīj.****

Quādū testimoniū. Cap. 2. q̄ p̄bat futuz iudicīū ē xp̄i 7 ap̄loz. Ipse nāq̄ saluator cū obīgaret cūctītes i q̄b? v̄tutes māgs fecerat neq̄ crediderāt. **Mat. 21. ait. Ne tibi Corozaym. de tibi Bet sayda: q̄ si in Tyro 7 Sydone facte eēt v̄tutes q̄ facte sūt oīi i nobis in elīcīo 7 cinere: penitētīa egīssent. Ne rūtū dico vobīs Tyro 7 Sydonī re missus erit q̄ vobīs i die iudīcīj. Et **Mat. 23. dīnī Nīnīte surget i iudī cō gnatiōe ista 7 condēnabūt ea: q̄ p̄lām egerūt i p̄dicatiōe Jone. Nōn dū tū p̄ intelligētīa istoz v̄boz scdm̄ **Rich. m̄ q̄to. dī. 47. De extrēdo nō nē iudicandi: qm̄q̄ modīs pōt alicuī sūenire iudicīū. H̄ et ordinaria p̄a te: 7 sic iudicabit tota trīnītas. **2. d̄ legata p̄ate 7 sic iudicabit fili? .i. xp̄s i n̄gtū hō. **Jo. 5. P̄ oē iudicīū dedit filio. Et Daniel. 7. Aspīcībām donec thronī posīti sūt: 7 antīg? dīez sedīt**********

Et infra. Aspicebā in visione nodis:
et ecce cū nubib⁹ celi qñ fili⁹ hois ve-
niebat ⁊ vsq; ad antiquū diez puenit
⁊ in cōspēctū ei⁹ obtulerūt eū: ⁊ de-
dit ei p̄tēz ⁊ honorē ⁊ regnū: vt
oēs trib⁹ ppli ⁊ lingue ipsi seruirent
⁊ ptās eius ptās etna q non auferet
⁊ regnū ei⁹ qd nō corrūpet. **U. assel-**
fozia dignitate: ⁊ sic iudicabunt viri
p̄fecti q crūt. p p̄fectioe meritoꝝ suo-
rū assistētes iudici. U. de aplis Luc.
xi. Xps ipse dicit. Iō ipi iudices vri
erūt. Et Mat. 19. aplis ipis retulit
Amē dico vobis q vos q secuti estis
me. Approbatioe: ⁊ sic iudicabunt
oēs eledi. Oēs enī approbāt iudic-
is sniam. U. Apoc. 9. Iō b. ait. Au-
diui qñ voce tubarū multarū in celo
dicētis alidū. Hans glia ⁊ v. deo-
noꝝ vera ⁊ iusta sūt iudicia q. U.
capitioe: q min⁹ male iudicabūt ma-
gis malos: ⁊ sic sumit iudiciū i audo-
rate pallegata. de Rimini. P̄dici-
caūt in sup xps futurū iudiciū. Mat.
13. Ubi p p̄bōla de bono semie i aq
semiato. ⁊ yzans exortis tadē illam
sic exposit. Qui semiāt bonū semen
est fili⁹ hois. Ager autē ē mūd⁹. Do-
o semē hi sūt filij regnū: yzania autē
sūt filij nequā. Inimic⁹ autē q suplemi-
napit ea est diabol⁹. messis vō consu-
matio seculi est: messioes ā geli. Sic ḡ
colligēt yzania ⁊ igni cōburūt: sic
erit i cōsumatioe seculi. Mittet fili⁹
hois angelos suos ⁊ colligēt d regno
ei⁹ oīa scādala: ⁊ eos q faciūt iūgtatē
⁊ mittet eos in caminū ignis: ibi erit
stridō ⁊ stridor vētiū. Tūc fulgebūt
iusti sicut sol in regno pris coz. Qui
habet aures audiēdi audiat. Ut autē

scribit Aug. c. l. i. zo. d. ci. d. i. rps i hac
auctoritate iudiciū qd vel diē iudi-
ciū nō noiauit: s; euz multo clari⁹ ipis
rebus exp̄lit: ⁊ in fine seculi futurū eē
p̄dit. In eodē ec loco euāgelij xps
iudiciū fatef qñ seqt. **Sic ē regnū ce-**
loꝝ sagine mīsse in mari ⁊c. vsq; ibi ⁊
stridor vētiū. Et ut breui⁹ hanc vita
tē futuri iudicij p xpm p̄dicatā acci-
pīamus adest lectio sci euāgelij hodi-
erna: in q nō solū de futuro iudicio: s;
⁊ d mō de q in sequētib⁹ smōib⁹ de-
cemus sit spalis metio. Apli insup
hoc iudiciū p̄nūciāuerē. U. Petr⁹ ⁊
epla. 3. c. ait. veniet i nouissimis dieb⁹
i deceptioe illuzoz iuxta p̄bas con-
scias abalates ⁊ dicētēs: vbi ē p̄mis-
sio aut aduēt⁹ ei⁹. Ex q enī p̄res dor-
mierūt oīa sic p̄seuerāt ab iūto crea-
ture. Latet enī eos hoc volētēs q ce-
li erāt p̄z ⁊ tra de aq ⁊ p aqua si-
stens dei vbo p quā ille nunc mūd⁹
aq iūdat⁹ p̄hēt. Celi autē q nūc sūt
⁊ tra eodē vbo repositi sūt igne res-
mandi i diē iudicij ⁊ p̄ditiois impioꝝ
hoiū. U. vō h nō lateat vos carif-
simi: q vnus dies apud d̄m sicut mil-
le āni: ⁊ mille āni sicut vn⁹ dies ē. Nō
tardat d̄ns p̄missione sua: sicut qdaz
existimat. Aug⁹ autē hac auctoritatē:
is. c. 20. li. de ci. dei. exponendo dicit.
Celos istos aēros intelligim⁹ ḡrum.
locū ac spaciū aq diluuij crescēdo su-
pauit: nō aut illos supmos vbi sol ⁊
luna ac sydera cōstituta sūt. Et Iac. 5.
ait. Patiētēs estote frēs vsq; ad ad-
uētū d̄ni. Ecce agricola expectat p̄cio-
sū fructū tre: patiēt frēs donec acci-
piat tpaneū ⁊ serotinū. Patiētēs esto-
te ⁊ vos ⁊ cōfirmate corda v̄ra: qñ

aduētus d̄ni appropinq̄bit. Et Pau.
2. Cor. 5. sic ait. Oēs enī nos manife-
stari oportet añ tribunal xpi vt refe-
rat vnū vsq; p̄p̄tia corpis: p ut gessit
in corpore siue bonū siue malū. Quid
dicit apl⁹ increduli ubi tā validissima
⁊ fidedigna de nēturo iudicio audia-
tur testimonial. O p̄tinaces p̄cozes.
O smiculi debilissimi credite credite
Nō sūt locuti p̄p̄be: nō apli: non de-
niq; xps verba mēdacij q v̄itatē tan-
tope dilexerūt: vt p illa etiā moui nō
rēcularēt. O somnolenti. O pigri ⁊
carnales hoies recordemī d̄ pmo ad
nētū Yesu xpi filij dei: de q p tot an-
noꝝ milia acclamatū est: Veniet ve-
niēt ad redmēdū populū ⁊ ad saluā-
dus gētes: ⁊ tadē veniet ⁊ q p̄dicta
fuert de ipso i scripturis plene com-
plētū. De 2. mō aduētū scriptura sa-
tra p̄clamat oīs ⁊ loq. Iō firmū est
tenedū q oīo veniet. Veniet in quā
fortis ⁊ tribilis crederet ⁊ gloriofus i
maiestate ⁊ glia ad humiliādos sup
bos: ad reprobatū luxuriosos: ad ar-
guendū auaros: ad cōdēnādū tadē
eternis cruciatib⁹ cū corpore ⁊ aia q̄-
chq; miserōs p̄cozes. O aia sterilis
qd agis. Quid dormis. Cur vēturū
iudicē tā seue tibi cōminātē nō times
quare peā tua nō corrigis nō dimit-
tis nō emēdasi. Quō. cū illia cōpē co-
rā iudicē andebis tā egssimo. Prop̄
ea Iō b. Apoc. 14. audiuit āgelū vo-
ce magna clamātē. Time d̄m ⁊ date
illi gloriā ⁊ honorē: q venit hora iu-
dicij ei⁹. O plati ⁊ magni viri ecclesie
Ompatores. o reges. o principes. o
barones duces. o milites. o doctozes
o iudices. o pbi. o eloquētēs orato-

res. O delicati iuuenes. o formose pu-
elle. o annoſi senes. o solliciti mercato-
res. o artifices. O iudei. o gentiles. o
xpiani. o v̄gines. o vidue. o cōiūgati.
Time deū timete deū timete deum:
q veniet ⁊ non tardabit.
Oēs doctozes ecclesie scē loquāt
tribilia ⁊ tremenda valde de futuro
iudicio generali. **Capit. 3.**
Triū testimonij q p̄bat fu-
turū iudiciū v̄r eccle ⁊ sacro-
rū doctozū. Ipsa nāq; ecclesia
in vtroq; simbolo tā aploz q patz
venturū xpm ad iudiciū cōfitef. Et b
ē septim⁹ articul⁹ fidei: vt dicit glo. c. i
de sūma tri. ⁊ fi. ca. sup v̄bo ventur⁹.
Iō Aug. c. i. zo. li. d. ci. dei. ait. Tenet
oīs ecclesia dei vētū xpm de celo eē vē-
turū ad indicādos viuos ⁊ mortuos
Insup de hoc iudicio clare ⁊ sepi⁹ lo-
quūt sacri doctozes. U. Bern. i qdā
epla ait. Veniet dies illa qñ plus vā-
lebūt pura corda q̄ astuta vba. Acta
bona q̄ maritupia plena: qm qdē in
ver ille nō stēdet donis nec fallēt v̄-
bis. Et Viero⁹ ad Sabiniā d̄iaco-
nū lapsū. Parce quēso aie tue ⁊ crede
dei futurū iudiciū. Et idē ad Mellā b
fictis amicis. Ante tribunal xpi stabi-
mus ibi patebit q mēte q̄ vixerit. Et
idē ad Heliodoz de cōtēptu mundi.
Veniet veniet dies illa q̄ corruptiūz
h ⁊ mortale iduat icorruptionē ⁊ v
mortalitatē. Beatus fuus quē iuene-
rit d̄ns vigilātē. Tūc ad vocem tube
pauebit tra cū pplis. Tu gaudebis cū
iudicat a d̄no lugub. is mūd⁹ imugiet
⁊ trib⁹ ad tribū p̄coza ferient. Nō
tentissimi quōdā reges nudo latē pal-
pitabūt. Exhibebis cū ple sua. Venē

tunc ignitus Jupiter. Adducet 7 cu3
 suis stultus Plato discipul. Arlar gu
 metā nō pderūt. Lūc tu rusticanus 7
 pauper exultabis gaudebis ac vices
 Ecce crucifixus de me. Ecce iudex q
 obuolut panis i pscipio vagant. Vic
 est oparij ac qstuarie fili. hic mris ge
 stat sinu boicz de fugit i egyptu. Vic
 vestit coccino. hic sentib coronatus
 hic magn demonis hns 7 samarites
 Cerne man iudex qd fixeras. Cerne
 lat romane qd foderas. Videte cor
 pps an idē sit qd dicebatis clā nocte
 sustulisse discipulos. hec ille. Et idem
 ad palma 7 Oceanū. Aderit illa di
 es in q facta nra qst i qda tabula de
 picta mīranda erūt. Quātis i die il
 la expeditet si 7 sensu corpis 7 vīce
 rum vigore carnissent: quātī pastorē
 p̄bis: quātī rustici oratorib: quātī
 pbetes 7 muti argumētis p̄ferēdi sūt
 Ciceronis. Et Greg 9 omel. 39. p̄nti
 p̄p̄s si q ē ita ē agēda leticia: vt nūq
 amaritudo sequentis iudicij recedat
 a memoria. Quis tradicē p̄r qd au
 det qd debet tā pbatissime veritati?
 Ecce iā audiūm tā pclarissia voce
 q p̄corib tribile dei iudicij cōmial
 futurū. Nō letēf nō securi vinat: si nō
 puniūt in hac vita. Nō sūt vane vo
 ces scripturarū q vbe p̄corib: 7 male
 facietib: nūciāt. Ne aut sapiēs Eccl. 2
 dissolutis corda. Et. 4. vbe vob vi
 ri ipi q dereliquis legē dñi. Et. 1. i.
 vbe gēti peccatrici. Et. 3. vbe ipio i
 malis suis. Et. 4. vbe q contradicit
 factori suo. Et. Apoc. 18. Audiui vocē
 vni a gle volatis p mediū celuz voce
 magna clamati 7 dicētis. vbe. ve. ve
 habitabit i trā id ē in ignis p̄corib: bus

7 malis hoib. O hūana p̄sūptio. O
 detestabilis 7 piculosa cōfidētia eoz
 q i sua mala vita dei iudicium nō for
 midāt. O insensati p̄corēs cogitate
 diligēt: qd acturi eritis: vel qd r̄
 suri i extremo iudicij die. 7 vū cogno
 scitis nullā eē in vob astutia: nullāq
 v̄tutē qd iudici etno possitis obfiste
 reuertūi ad p̄niam vt sic eē valeat
 de numero electoz q p̄cipiet regnum
 etnū. In quo de cū oib scis vivit 7
 regnat in secula seculozum. Amen.
 Veria trīa scēbe ebdomade i qdra
 gesia. De formidabilib iudicij signis.
 Inciebat oēs emē. Et. 25.
 tes 7 vedētes d tēplo. Dat
 zi 7 i euagelio hodierno. q
 tribilis apparebit i iudicio xps clare
 ostendit nobis sacra euagelica lectio
 hodierna: i q narrat celebre ac famo
 sū iudicij 7 signū p̄tatis q erat i xpo
 q sol potuit flagello sacro defenitū
 lis gradē multitudinē foras tēplū eij
 cerere. Conuerat qdē ibi vt solet fieri
 ppli i magno nume: o: neq inuēt est
 gl̄q q potuerit resistē v̄tuti q erat in
 vno solo hoie Jesu xpo. p̄p̄ latētez
 ei dinitatē. Ipse g vt potuit eicere
 ad huc i nostra hūilitate cōsistēs. oēs
 vedētes 7 emētes de tēplo: v̄etur ē
 i maiestate sua ad segregadū a s̄oz
 tio iustoz cūctos p̄corēs ipenitētes.
 Nā tñ aduētū ei p̄cedēt tribilia sig q
 i h sermōe merito cōteplare debemus
 vt p illoz recordationē deū timētes
 7 ad p̄niam redcētes: nō iueniamur i
 numero illoz qd xps tā acriter a sua
 facie eiecit 7 etnalit dēnabit. De ipi
 g signis iudicij trīa mysteria p̄cipa
 lia erunt declaranda.

Primum dicit conditio.
 Secundum ratio.
 Tertium conclusio.
 Imminete iudicij tpe multa signa
 fient i sole luna stellis i celo 7 in tra.
 i angelis 7 qst i oib alijs creaturis.
 Rīmū mysteriū Caplm. i.
 p cōteplādū de signis dī cōdi
 tionis in q vidē debent q̄lia
 erūt. 7 cōditiois sig iudicij. Nū. iud.
 in q̄rto. 48. di. inducit. Viero q i an
 nalib iudeoz scribit se legisse. is. sig
 q sūt b. 6. die oia maria exaltabūt
 is cabitis sup oēs mōtes. 7 oia eq
 ra p̄terēt i p̄sūdū ita ut vir possit
 videri. 7 die redigēt i statū antiqū
 7 dea belue q mouēt i ags cō gre
 gabūt 7 eleuabūt sup aqs mugietes
 7 oia volat lia celi cōgregabūt i ca
 pis 7 nō gustabūt neq bibēt: s̄ emit
 tēt voces q̄sdā q̄si debiles. 7 nāmi
 na surgēt ab occasu solis ignea cōtra
 faciē firmamti vsq ad ortū curretia.
 7 oia sydera erraticā 7 fixa sp̄gēt
 ex se igneas comas sicut comote. 7
 magn terremot erit ita ut oia alta
 edificia p̄ternāt. 7 oēs lapides sci
 dent 7 vna petra collidet aliaz. 7
 oēs plāte suēt sāguinē rore. 7 oēs
 mōtes 7 colles 7 edificia i puluerem
 redigēt. 7 oia aialia veniēt ad cā
 pos de spluis 7 mōtib rugietia 7 ni
 bil gustatia. 7 oia sepulchra ab or
 tu solis vsq ad occasū patebūt cada
 uerib ad resurgendū. 7 hoies de
 habitacul suis recedēt dīcurrēdo at
 toniti velut amētes 7 nō audētes lo
 q. 7 oēs hoies moriēt 7 resurgent
 cū mortuis lōge an defūctis. Et quis
 icertū sit vtz talia sig sint p̄cessura
 iudicij cū Viero. ea nō affirmet: s̄ tñ

legisse se afferat: tñ ex euagelico textu
 tria signa infallibilē 7 certitudinaliter
 colligūt. 7 p̄ dī corporeū celestū im
 mutatio. 7 2. angelicarū v̄tutū cōmō
 tio. 7 3. signi redeptoris apparitio.
 1. p̄ signū habet. Dat. b. 24. ubi dī
 sol obscurabit 7 lūa nō dabit lūm
 suū: 7 stelle cadēt de celo. Et. Luc. 21.
 Erūt signa i sole 7 luna 7 stell. Et b
 p̄dixit. 7 sa. 2. c. Stelle celi 7 splēdoz
 eaz nō expādēt lūmē suū: obteneb: a
 tus ē sol i ortu suo: 7 luna nō splēde
 bit in lūmie suo. Et. Apoc. 8. Quart
 angel q̄ba cecinit 7 p̄cussa ē trīa ps
 solia: trīa ps lūmē: 7 trīa ps stellaz ita
 vt obscuraret trīa ps eaz. Circa ob
 scurationē solis nō dō ē fm Alex. m. 3.
 p̄te sūmē: 7 R. 1. q sequit. Magistru
 48. di. q̄rtū. 1. solē 7 lūnā obscuratū
 pot intelligi v̄t i ipso aduētū iudicij
 sic dicūt obscurari nō sui lūmis p̄
 uatioē: s̄ supueniēte maioris lūminis
 claritate. Et b̄ p̄dixit. 7 sa. 24. c.
 Erubescit luna 7 cōfudet sol cū reā
 uerit dñs ex exercituum i mōte syō 7 in
 Hierlm. 7 i aspectū seuū suoz fuerit
 gl̄ficat. 7 pot etiā itelligi solē 7 lūnā
 obscurari an iudicij aduētū: 7 sic pati
 ent eclipis supnālī: qm si paterēf p
 nāz nō oporet h̄ poni inf sig cū mul
 tonēs h̄ acciderit. 7 credēdū est q
 otra nāz patēf sil eclipsum ad t̄roz
 hoīuz. Per nāz eni ipossibile est q sil
 paterēf eclipsum: q nālis eclipf sol
 cāf p̄ inpositōem lūe inf aspectū n̄z
 solis q. Et nā eclipis lūe p̄ inpositi
 onē frē diametralit inf solē 7 lunam
 De illa g eclipis sic p̄bavit. Joel. 2.
 c. Sol t̄ref i tenebras 7 luna i san
 guine: anq̄ v̄tū dies mago dñi 7
 homib: de calu etiā stelarū scōm

du
 7
 42
 42

de sig
 118
 die

Aug. 20. de ci. dei. 24. c. Credē dē q̄ tropica sit illa locutio q̄ dī stellas ca de de celo eo q̄ ppe loquēdo vificāi nō possēt: q̄ corpa celestia nō s̄ gūia nec corruptibilia vt. d. Ar. i. de celo 7 mūdo. Jō dicūt cadē de celo: q̄ vī debūt lumie suo p̄uari supuectē claritate maiori. Vel pōt itelligi q̄ stelle cadēt de celo q̄tā ad apparitiōnē q̄ i flāmati vapores i tāta mltitudine descēdēt: q̄ videbūt aspiciētib⁹ q̄ sint stelle de celo cadētes. Signūz erit angelicaz v̄tutū omotio. De q̄ dicit 24. Virtutes celoz mouebūt. Et h̄ 3 doctores p̄atos pōt dupl̄ itelligi. Aut p̄ ordine v̄tutū q̄ fm̄ dyolū. de ang. hier. ē medi⁹ i me⁹ hierar⁹. Aut p̄ oib⁹ celestib⁹ spritib⁹. p̄ mō p̄ tanto v̄tutes celoz omouebūt: q̄ angeli illi ordāis q̄t officii ē cīr mūdum regimē gerē. faciēdo aliq̄ scā isolita ad reuocādū mētes hoīuz i deū: p̄ modicū tps an̄ xpi aduētū faciēt scā maioris admiratiōis q̄ vnq̄ an̄ fecerūt. Et i ipō xpi aduētū mouē cessabunt corpa celestia. Accipiēdo v̄o virtutes p̄ oib⁹ āgel̄ btis dicūt moueri fm̄ mgr̄z nō metu dānatōis v̄l aliq̄ p̄turbatōe p̄auozis: s̄ q̄dā admiratiōe eoz q̄ videbunt. Et sic itelligit illud Job. 26. Golāne celi pauēt 7 contremiscūt ad nutū ei⁹. Signū dī signi redēptōis appitio: de q̄ i euāgelio. Tūc appebit signū filij hoīis q̄d mltipl̄ pōt itelligi: fm̄ Alexi 3. Vno signū illud pōt dici signū crucis: de q̄ cārat ecclia. Doc si gnū crucis erit i celo: cū v̄s ad iudicā dūz venerit. Et Cry. Crux appebit sole lucidior erit. 2. mo pot dici signū passiōis i carne xpi: iuxta illud Zach. 12. Videbūt i quē tūsi p̄ci. Et

Apoch. c. Videbūt cū oīs oculus: 7 q̄ cū pupugerūt. 3. mo pōt itelligi signū crucis ipsū mentib⁹ fidelū. Doc sūt siḡ q̄ colligūt ex euangelio. Cū vt Lucas addit. In tris erit p̄sura gentiū p̄ cōfusiōe sonit⁹ maris 7 fluctūz. v̄sq̄ vnīuerso orbi. Jō nō ē dubitād q̄ an̄ diē iudicij videbunt tribilia siḡ nō solū i sole luna 7 stell: verū etiā in aere: in auib⁹: i fra: in arborib⁹: i mari i aialib⁹: i aqs: i fluidib⁹: 7 i oib⁹ abys⁹. Signa p̄cā i p̄cedēti ca⁹ fiet ad significādū tribilitatē iudicij 7 ad accusādū p̄cā v̄l q̄n̄ ad cōpatiēduz suo mō miseris dānatis. Caplm. 24. Scūdū mysteriū cōtemplādū dī s̄: rōnis in q̄ s̄derare debem⁹ q̄re p̄dicta siḡ fiet an̄ diē iudicij. Et dici pōt q̄ p̄t tres rōnes: 1. dī oīs oīs 2. accusatiōis 3. passiōis. 1. ma rō dī oīs oīs ad oīs dū q̄ tribūt erit aduēt⁹ filij dei iudicātis q̄n̄ creature sue tm̄ frozē icutiēt homib⁹. Jō Greg⁹ i omel. d. Multa debēt mala p̄currē vt malū valeat sine fine nūcia re. Nā si timēt hoies isolita solis ob scurationē: sic Virgi⁹. d. i. geor. Ille etiā extido misat⁹ cesare romā: Cū caput obscura nitidū ferrugine texit Impia q̄ etnā timuerūt secula noctē. Si timet nō cōsuetas tenebras sic egypti p̄t̄ de qb⁹ dī Cro. x. facte sūt tenebric horribiles i vniūersa fra egypti trib⁹ dieb⁹ nemo vidit frēm suuz nec mouit se de loco i q̄ erat. Si timent tremotū si v̄toz vehemētiā: si noct. nos strepit⁹: si dīaconū aut serpentū sibilos leonūq̄ rugit⁹ 7 hi⁹: q̄to magis timebūt tremādā vocē seuerissimi iudicis dānatis 7 exprobrātis malof. 2. rō illoz signoz dī accusatiōis.

Oēs enī fere creature imutabūt parte ad viditā cōn̄ p̄cozes: iuxta illud Sap. 5. Armabit creaturā ad vindictā iuniorū suorū. Nā cū de⁹ oēs creaturas fecerit ad hoīs vtilitatē: 7 oēs deo obedierit: hoī seruēdo: ipse v̄o hō rebellis 7 inobediēs creator: suo extiterit: iō accusabit eū q̄ i iūtiū. Clamabit naq̄ suo mō celū. Deul oīs ego hoī mīstrāi cū planetis meis in fluēdo sup̄ frā 7 a⁹ opādo q̄ iussisti ipse v̄o te offēdit. q̄ vindicā iustissime iudex. Clamabūt sol 7 lūa 7 stelle. De magne nos dedim⁹ p̄cozib⁹: lucem vt tuū p̄sequeremur ipiuz. Illi v̄o i oibus te cōtēpserūt: fac̄ q̄ viditā. Clamabit h̄ mo aer: clamabit fra: clama bit aq̄ 7 oia q̄ i eis sunt. Jō Vgo de scō Aug. ait. In die illa vltionis nihil bebit q̄d r̄idē possit hō p̄coz: vbi celū 7 fra: sol 7 luna: dies 7 noctes: 7 tot⁹ mūd⁹ stabūt adūsū nos i testio p̄coz nroz. 3. rō illoz signoz dī cōpassiōis. Douebūtur vtiq̄ q̄n̄ qdā affectu pietati 7 cōpassiōis oēs create ad cōpatiēdū dānatū miserū. An̄ Cry. sup̄ dicit. aut. p̄refamilias moriēte dom⁹ ei⁹ turbat: familia plangit 7 nigris se vestib⁹ iduit: sic būano. gñe cū finē cōstituto celū mysteria lugēt: 7 candore deposito tenebr̄ iduūt. Plāget q̄ sol dānatōez hoīuz: plāget luna: plāget stelle: plāget oia clemēta: 7 vniūersa q̄ creata sūt. 4. q̄ dur⁹ es o tu p̄coz: q̄ ferre⁹: q̄ tibi ipsi crudel⁹ q̄ te dānatū dī sp̄ic̄ 7 i mozi sēp̄tne ad iudicā dū 7 tū nō p̄tozas. Plāge q̄ sol te plāget: plāge q̄ plāget te luna. plāge q̄ plāget te stelle. 5. meli⁹ plāge vt n̄ plāgas. plāge q̄ offēdisti deū ut tibi idul gear. Plāge p̄ cōtitiōez 7 postula ve

niā. plāge p̄ t̄io: ē vt sic penā effugias. 6. laxū p̄cā. o adamatiū cor. o isē labilis mēs p̄ccatrici aie: q̄ audiēdo ea q̄ dicim⁹ nō cōmouet. nō cōpūgit: n̄ excitat. nō deponit p̄cā nec reuertit ad dñm deum suum. 7. tribil erit vox tube vocātī mortuos ad iudicij: 7 q̄ v̄t v̄na erit cā efficiēs reformatōis corpuz 7 resurrectiōis mortuozū: 7 vox tube erit cā instrumentalis. Caplm. 2. Erūtū mysteriū cōtemplādū de si t̄ gñis iudicij dī cōlūtiōis. Cōclū dēt naq̄ oia siḡ frois i illo vno p̄a: nescēdo: q̄d erit vox tube d̄ q̄. i. Cor. is. Canet tū tuba 7 mortui relurget: icorrupti: 7 nos imutabimur. Scdm̄ aut. Ric. vi. 4. q̄rti h̄. Vox tube non erit cā efficiēs reformatōis corpuz 7 vniōis aiaz ad illa: s̄ v̄tus dīna. Erit tū cā instrumentalis. Jō. i. h̄. 4. In iussu 7 i voce archāgeli 7 i tuba dei descēdit d̄ celo. Ibi ponūt tria q̄ cōcurrēt ad resurrectōz mortuozū: 1. p̄ erit iussio: 2. reformatio. 3. Iona tio. 1. p̄ erit iussio: q̄a xps iubebit palaces seu ptes q̄scūq̄ corpuz mortuozū recolligi p̄ mysteriū āgelicū. Et h̄ iussit ap̄lus cū dixit. In iussu erit reformatio: p̄cipiet etiā xps ex illis puluerib⁹ recollētis corpa reformari 7 reformatis aiaz vniri: q̄ tuo fiet vniū p̄ v̄tute dīnā. Et istud notaf ab ap̄lo ch. d. In tuba dei. 2. dī fo natio. Archāgeli. n. q̄ fuerūt custodes puiciāz i puicis q̄s custodierūt: clamabūt fo: t̄it 7 sensibiliē sono articulo: 7 mediāte aliq̄ sensibili creatura formata. clamabūt in q̄ omnes cōrangitūdice compareant dīstinctuam sniam 7 irruocabilē audituri. Et h̄

nōuit apls cū dixit In voce archāgeli
De hac at sonoroſa tuba ſic iſt Cry
ſup Dat. Vere vox māg vox tube
tribul cui oia obediūt elemēta q̄ pe
tras ſcidiſ. iſeros apit. portas tarta
real frāgit: vicula mortuoz dirūpit
7 de p̄fundo abyſſi aſias corpib⁹ ſuis
aſſignat. Nec aut oia citi⁹ ſumāt in
ope q̄ ſagitta inſit i aere dicēte apo
ſtolo. In momēto i idu oculi in no
uiſſima tuba. **Vicero ſup Dat.**
ſic loq̄. **Quoties tū iudiciū videro**
toto corpe tremiſco. **Sive enī me**
dā ſive biba. ſive aliqd aliud faciā ſp
videt illa tuba tribul ſonare aurib⁹
meis. **Surgite mortui venite ad iudi**
cū. Et idē ad **Cromatiū 7 Deliodo.**
Ego i ſceltū meoz lateſ ſepulchro 7
peccoz vincul colligat. q̄tidie illū dñi
tū clamorē expedo. Vicero. vci foras
Ego veniq̄ oia tuta timeo Quid au
dis peccoz. Quid Vicero. d. Ecgſ ipe
erat. Nōne ſcūs. Nōne pb. 7 vtu
ſus. nōne a curis frenis penit. abſolu
tas. nōne p̄nia macerat. nōne in dei
ope aſſidu. Et tñ clamat ego timeo
Et cur nō times tu o amator ſeli. O
negligēs i via dñi. O peccoz negligime
tremiſce 7 excutiāt viscera tua. tpo
ne fatuitatē mētis tue q̄ ſit vt non ti
meas. 7 ſepi⁹ mēte reuolue Vicero. v
ba. d. Ego timeo. Ad h fac exēplum
q̄b Barlaā dixit d. Joſaphat. Rex
gdā magn⁹ r̄pian. tñ 7 deuot. vt plū
mū meli⁹ oibus appebat r̄. O amara
vox. o dura. o tediola peccoz. oibus
qñ diceſ eis. Surgite 7 venite ad iu
diciū. Ergo puideam⁹ vt dū tps ad
est. 7 facultas vaſ p̄ p̄nia: reconcilie
mur deo quē offēdim⁹ vt bōitate ſua
iſpe abſoluat nos a peccis: anamēt q̄

ſocietati ſcōz: **cedēs h nobis grām**
7 i ſu. gl. q̄ ſit bñ. p̄ inſi. ſe. ſcōz. Amē.
Herā q̄ta ſecūde ebdomade in q̄
diageſima. De ordine 7 orditōib⁹ iudi
cij gñal. 7 d ſnia dñi vānatos ſerēda:
oc d ſuani vocatōe electoz. **Her. 26.**

Iri Riniuite ſurget in iudicio.
Herba ſūt iſta dñi n̄i. Jeſu xpi
Dat. iz. c. 7 i magelio bodēno
Comemorabat frequēt⁹ ſaluator n̄r
delectiſſimi diē iudicij: qm̄ nihil tribi
lius peccozib⁹ pōt vici. Quifna tā de
mens tā ſtult⁹: tāq̄ obſtinatiſſim⁹ eē
pōt vt cū audit ſe iudicādū dno iu
dicio reſuari timeri nō debeat. iudi
dicabit de⁹ oēs hoies oēs q̄gelos q̄
peccauerūt: 7 cōſ eos ſniaz p̄ſeret ir
reuoq̄abilē. Quā tñ p̄ſet ea q̄ dca ſūt
de futuro iudicio gñali nō paz vtile
ē meditari: 7 viderare ea q̄ i illo iu
dicio ſicda ſūt. idcirco i p̄ni ſermone
adhuc d ip̄o erim⁹ aliq̄ tractaturi. De
q̄ r̄ my. adhuc p̄ponim⁹ dēplāda.

De ordinatio.

De reuelatio.

De premiatio.

De ordine iudicij tā fm̄ locū q̄ mo
du: 7 q̄lit ab oib⁹ ſive bonis ſive mal⁹
videbit xps i maiestate ſua. **Cap. i**
Quinū myſteriū dēplādū d iu
p̄ dicio gñali d̄r ordinatio. Ordī
nabit eteni fm̄ voc. q̄tuz ad tria. p̄
q̄tū ad locū. **7. q̄. ad modū. **7. q̄.****
ad aſpectū. **7. q̄. ordinabit q̄tū ad lo**
cū d q̄ aliq̄ dice voluerūt q̄ erit vall
Joſaphat p̄p̄ vba **Johel. 2. c. d. Ad**
ducā oēs gentes in valle Joſaphat 7
diſceptabo cū eiſ. **7. d. d. g. ſniaz. 48.**
di. q̄rti li. quē etiā ceteri theologi ſbſe
quāt r̄phēdit illos q̄ dē ill d̄ p̄p̄ dca
volūt iſlligi: qm̄ oēs hoies i valle illa

q̄phēdi nō poſſent: 7 p̄p̄ea eſt pot⁹
ſtelligendū myſtice 7 ſp̄ualiter: eo q̄
vall Joſaphat iſtptaf vall iudicij.
Dicit q̄ magiſter q̄ xps deſcēdit ad
iudicādū ſup̄ mōte Oliueti de quo i
celū aſcēdit 7 ſedebit i aere i loco al
to: 7 forte circa locū illū in q̄ apli de
ſerūt ipſū corporaliter vidē qñ aſcēde
bat in celū. **Voies aut cōgregabāt i**
valle Joſaphat cui p̄minet mōs oli
ueti. Et q̄ i illo poterūt capi tot erūt
ibi. Alij circa vallē gdā p̄p̄iqui⁹: gdā
vo renoti⁹. Electis vo exiſtentib⁹ ad
bettera iudicij n̄i i tra ſi i aere. **Iurta**
illud. i. **hcl. 4. **Rapimur cū illis in****
nubib⁹ obuia xpo in aera. **Si enī non**
rapent in aera n̄i p̄ iudiciū: qñ cū iu
dice ibūt i celū nō dicerēt rapi obuia
xpo: p̄ p̄m. **Alii tñ perfecti magis**
eminēt⁹: 7 p̄ iudicē erūt. **Magis at**
rogruū erit q̄ xps veniat ad iudican
dū in aere ſup̄ mōte oliueti: q̄ ſup̄ lo
cū in q̄ paſſus ē: q̄ paſſus ē i for iſir
ma 7 iudicabit in forma gloſa ſicut i
gloſa aſcēdit. **7. q̄. ordinabit iudiciū**
q̄tū ad modū. **De ſūmis nāq̄ celoz**
deſcēdet fili⁹ dei cum ptate magna 7
maieſtate cū oib⁹ angelicis choris. 7
ſua glorioſiſſima m̄re. **Deſerēt an cū an**
geli paſſiois iſtrumenta. **ex miraculo**
reſozmata. **7. q̄. colūna. coronam**
ſpinea. **crucē. clauos. ſpōgia. 7 lacea.**
Et oēs electi reallūptis corpib⁹ p̄e
dēt ei obuia. **Quoz p̄ceſſionez 7 or**
dinē pie cōteplari poſſum⁹ fm̄ q̄ Jo
in Apoc. deſcribit. **Ait enī. 7. c. Audi**
ti numerū ſignatoz cētū q̄dragita q̄
tuoz milia ſignati. **Ex tribu Juda. iz.**
milia ſignati. **Ex tribu Ruben. iz. mi**
lia ſignati. **Ex tribu Gad. iz. milia ſi**

gna. **Ex tribu Aſer. iz. m. ſ. **Ex tribu****
Reptali. iz. m. ſ. **Ex tribu Manasse**
iz. m. ſ. **Ex tribu Leui. iz. m. ſ. **Ex tri****
bu Simeon. iz. m. ſ. **Ex tribu Iſachar**
iz. milia. ſ. **Ex tribu Zabulō. iz. m. ſ.**
Ex tribu Joſeph. iz. mi. ſ. **Ex tribu**
Beniami. iz. m. ſ. **Post hec vidi tur**
bam magnā: quā d̄numerare nemo
poterat ex oib⁹ getib⁹ 7 tribub⁹ 7
linguis 7 pplis: ſtates an̄ thronū i co
ſpectu agni amidi ſtolis albis: 7 pal
me i manib⁹ eoz. **Et clamabunt voce**
magna dicētes. **Sal. **Deo n̄ro q̄ ſeder****
ſup̄ throno 7 agno. **In q̄ viſioe poit**
Jo. n̄p̄m̄z electozū accipiedo moze
ſcripture numez deſmiatū p̄ i deſmi
nato: deſcribēdo illū p̄ noia tribuū ſi
lioz iſrl: p̄ q̄ myſtice deſignat ſtatus
illoz q̄ erūt ſaluadi. **7. q̄. ſtatus**
ex tribu Juda: q̄ iſtptaf cōfeſſio cō
pebit i iudicio. 7 ſignat oēs peccozes:
oēs q̄ peccatrices q̄ p̄ multa ſclera 7
peccā cōmiſſa redierūt ad p̄niam: d̄ q̄
bus xps dixit. **De retrices 7 publicai**
p̄cedēt i regno celozū. **Secud⁹ ſtat⁹**
cōpebit ex tribu Ruben: q̄ iſtptaf
ſilius viſiois. 7 ſignat oēs viros do
ctos 7 illuminatos ſcia q̄ dñi i oibus
magnificauerūt. **7. q̄. ſtat⁹ pebit**
ex tribu Gad q̄ iſtptaf accind⁹ la
truncul⁹: 7 ſignat q̄ ſibet cōiugatos:
q̄ i ſcō m̄rimonio cū dei timore 7 obe
dientia vixerūt. **Quart⁹ ſtat⁹ pe**
bit ex tribu Aſer: q̄ iſtptaf brūs v̄l
diuitias habens: 7 ſignat oēs ſacer
dotēs diuites q̄ miſtri ſūt ſacram̄toz
7. q̄. ſtatus cōparebit ex tribu
Reptalim q̄ iſtptaf dilatatoz mea
7 ſignat oēs religioſos q̄ ſe dilatant
nō ſolū p̄p̄ deū ad ſeruanda p̄cepta

Am
p. 12

Et etia cōsilia. **Sextus** stat' appebit ex tribu Danalle. q inpretat obliuio: 7 signat oēs monachos 7 solitarios q obliuio cuiuscūq; cure tpalis: etiam 7 adōis spūalis p cōtēplatiuā vitā deo placē studuerūt. **Septim' stat' cō-** pebit ex tribu Symeo. q inpretatur obia: 7 signat oēs filios mortuos qui mortui sūt sō cura parētū qd' i vita fuerūt obediētes. **Octau' stat' cō-** pebit ex tribu Leui: q inpretat assūpt' 7 signat oēs platos ecclie q assu māt ad regimē aiay. **Non' stat' cō-** pebit ex tribu Isachar: q inpretatur vir mercedis. 7 signat mechanicos 7 artifices oēs q labo:at p mercede. **Decim' stat' cō-** pebit ex tribu Zabulon: q inpretat pugnaculū fortitudinis. 7 signat oēs ipatores reges pncipes 7 alios quoscūq; dnos: q ob rē pu. defendēda angēda tuendāq; habuerūt pmatū. **Undecim' stat' cō-** pebit ex tribu Ioseph: q inpretat augmētū: 7 signat oēs bonos mercatores q sua industria sollicitudine 7 ia boze ciuitatū bona multiplicāt 7 augmētāt. **Duodecim' stat' cō-** pebit ex tribu Beniamin: q inpretat cōtinētia. 7 signat oēs cōtinētes q vitia carnalia maxie sūt detestati. **13' q's** veni ent oēs martyres cōfessores 7 apłi 7 ptabāt se corā altissimo ipatōe dno Jesu xpo laudātes 7 bñdicētes cū leticia nomē scō ei'. Ex alio vō latere damnati oēs reassūptis corpib' suis vna cū diabolis cōpebunt. **14' dūm** erūt oēs dīpati quoz capitanei erūt Chain q interfecit frēm 7 Judas q vendidit xpm. **15' cūdi** erūt oēs viri docti q fuerūt sapiētes vt facerēt mala.

bū aut facē nefcierūt. **16' ibi** erūt inflati theologi ibi erūt curiosi: 7 vani pbi. ibi arrogātes iuriste. ibi pcuratores 7 aduocati dolosi. ibi notarij falsi. ibi oratōes mēdaces: 7 adulationib' vitatē despiciētes. **17' terti** erūt omnes vrozati q mrimoniū federa violauerūt. ibi erūt q cōtraxerūt i g'dib' p-bibitis aut cū ordinib' sacris: aut p cōtinētie vota: ibi erūt mulieres adultere q de hois viroz nutrierūt filios alienos. **18' quati** erūt oēs mali sacer dotes q carā aiay acceperūt cū essent insufficientes q nō dixerūt officii ad qd' tenebāt: q celebrarūt i mortali peccō. q tēuerūt secrete vī publice 7 cubias 7 sacra p pccō vēdiderunt. **19' quati** erūt oēs mali religiosi q nō seruauerūt reglas suas q's pmisserūt deo obsequē qui peiores fuerūt i morib' q's stipendarij. supbi. p'sumptuosi. hypocrite. iniuri. malinoli. mig. vīpelles. dolosi detractores. susurrōnes. bilingues. mēdaces. sacrilegi. excoicati. 7 qdā dam nabiles heretici. **20' terti** erūt oēs mali monachi 7 solitarij ociosi pigri cōmedētes bñ paz loquentes cū deo 7 min' cū hoib'. stātes i solitudine ppe glīam mūdi pleni fantasīs 7 cogitātiōib' etiā factis 7 turpissimis 7 p ve recūdiā talia cōfiteri omitterēt. **21' septimi** erūt oēs supbi filij q parentib' suis iobediētes eos spreuerūt afflixerūt q: 7 molestauerūt cōtumelīs cōvitijs iproperijs: 7 qz verberib' nec debitam impenderunt reuerentiam. **22' octau** erūt oēs lupini plati q nō intrauerūt per hostiū in ouile neq; vocati fuere a deo: sicut Aaron: s' munc pccō arte dolo impostunitate tpaliq

damna ad co beuget

saore: 7 alijs indebitis modis ecclesia sticos rapuerūt honores: 7 bona ecclesiaz nō paupib' quoz sūt: s' ppigs 7 amicis: 7 qd' pei' ē lenonib' 7 meretricib' distribuerūt ē. **23' Noni** erunt oēs mali mercatores fraudulēti falsarij: simulati: piuri: deceptores 7 vsurarij. **Decimi** erūt oēs tyrāni 7 mali dñi q seipfos deificātes nō timuerūt deū 7 suos subditos grauauerūt iniuste. **Undecimi** erūt oēs artifice nequam: q suas artes cū iniusticia 7 alioz dāno exercuerūt. **Duodecimi** erūt oēs incōstātes 7 luxuriosi 7 oēs alij peccatores q a pte sinistra ptabāt corā iudice clamātes 7 dicentes. Deu heu car nati sum'. **13' q's** amara est dies ista. **14' miser** nos q trahimur! **15' ne** nobis opprim' ad rigorosū iudiciū. **16' or** timabif iudiciū q' ad aspectū. **17' terti** eni Alex. i. 3. Ric. 7 Bon. vi. 4. qrti bi Boni 7 mali visuri sūt iudicē vino rū 7 mortuoz. **18' dñi** in forma q fili' hois est: s' tñ in claritate q indicabit nō i infirmitate qua indicat' ē. fiet. n vītute vīna supnalit' vt videāt formā gloriosam corpis xpi ad apliozē illorū cōfusione: q qlibz eoz tristabit ac cōfūdet vidēdo glīam ei' que vehemter odit. **Dānati** eni vehementer odiūt deum nō sub ratione qua bonus est sed sub ratione q eos punit. **Cognos** fecēt insup dānati dinitatē xpi nō p clara visionē: s' p effect'. **19' dñi** vō vide bāt glīam corpis xpi cū gaudio 7 leticia oculo corpali: 7 gloriaz aie oculo mētali: 7 etiā clare videbūt dinitatē fiet q adhuc supnalit' vt ita eū vide ant 7 audiat q sūt a remotis sicut ping. **20' tūc** sicut dicit Gry. sup. **21' dñi**

14' q' dñi
15' q' dñi
16' q' dñi
17' q' dñi

plāget iudei vidētes viuētē 7 iudicantē que qñ hoiem mortuū existimabant: 7 cōuicētes se corpe vulnerato scel' suū negātes nō poterūt. **18' plāgent** 7 gentiles q vanis dīspūatiōib' cōcepti pboz irrōnabilē stulticiā putauerūt ēē deū colē crucifixū. **19' plāgent** se xpiani peccatores: q magi dilexerūt mūdū q xpm. **20' plāget** se heretici q puz hoiem crucifixū dixerunt: cū videant ipsū ēē iudicē in quē iudei trāsixerūt hoc ille. **21' quata** erit etiā in dānatis afflictio: quātū q meroz cū videbunt multitudinē electoz. **Tunc** ut scribit **Sapies.** **22' stabūt** iusti in magna cōfātia aduersus eos q se agustianerūt 7 q abstulerūt labores eoz. **23' vidētes** turbabūt timore horribili 7 mirabūf in subitatioē inspate salutis dicentes intra se pniām agentes 7 pangustia spūs gemētes. **24' sūt** quos aliquid ba. in dei. 7 i si. ipro. **25' nos** insen. vitā il loz estimabam' insa. 7 si. illoz sū. ho. **26' ecce** quō cōpo. sūt inē si. dei. 7 inter. **27' sandos** forz illoz est. **28' qualis** accūsabunt i die iudicij. 7 nota fiet peccā oīuz nec poterit q's defendere se aut excusare. **Cap. 22.** **29' cūdi** mysteriū cōtēplādum de iudicio vocat reuelatio. **30' reuelabunt** q'ppe oia dāna toz peccā: tā publica q's secca cū quā reuelationē occurrēt tria. **1' dñi** ac cūsatio. **2' dñi** reificatio. **3' dñi** artatio. **1' dñi** accusa'. **2' stabūt** nāq; tres accusatores cōtra peccatores. **1' primus** erit diabolus q dicit equissime iudex iudica istū esse meū q noluit ēē tuus. **2' tu'** erat p nām: me' est fact' p suam maliciā. **3' tibi** iobediēs tibi obediēs

2' dñi
3' dñi

Judica g̃ istū eē meū meūq; damnan
 dū. Cognoscēt enī tūc fatui peccato-
 res: q̃ grauit̃ errauerunt acquiescē
 diabolicis suasionib; quādo videbūt
 oēs demones contra illos clamātes
 Secundus accusator erit p̃p̃m sce-
 lus. Nā vt inq; Ric. in. 4. di. 42. In
 iudicio cognoscet gl̃bz bo p̃ca q̃ fec-
 ts iusti q̃ reprob̃. Mali enī cogscēt
 vt ex illa afflictioe apli cruciē. Hōi
 q̃ ex cognitiōe remissiois 7 indul-
 gentie apli solabūt 7 vinam miam
 collaudabūt. Nō solū autē ip̃met: s̃
 singulari vnicuiq; manifesta erūt oīz
 bona 7 mala. Noticia illa 7 dimul-
 gatō p̃coz que fecerūt electi: nō g̃ia
 bit eis pena nec ignominia nec confusio
 ne quimo cadet ad cor gl̃ia; pp̃ pe-
 nitētia qua fecerūt. Et b̃ dicit Greg
 q. mo. al. vsul sine q. ait exponēs illō
 p̃. Adias vni in etnā cantabor. Quō
 misericordias dñi tātat: et n̄: q. misep
 se ignōat fuisse. Et si miserie trasade
 n̄ memit vñ largitori mis laudes red-
 dit. Manifestatio g̃ peccatorū q̃tum
 ad reprobos non q̃tā ad iustos erit
 accusatio. Tertius accusator erit to-
 tus mūd. Sū Triso sup Mat. b. In
 illa die vltionis nihil ē qd̄ r̄deamus
 vbi celū 7 tra aq. sol 7 lūa. dies 7 no-
 des. 7 totus mūd stabūt aduersum
 nos in testioniā p̃coz n̄ oīz. Sed
 qd̄ occurrēt i reuelatione p̃coz erit
 testificatio. Res enī testes hēbit tūc
 tra se p̃coz. Sū sup se. s. deū. Secū-
 dū intra se. s. sciam p̃p̃am. Tertium
 iuxta se. s. p̃p̃m aēglū hōi ad custo-
 diā deputatū: qui tāq; consciō oīz q̃
 hō fecit cōtra eū testimoniū phibeat
 Sū. Job. 20. Reuelabūt celi id est an-

geli iniquitate eius. Tertium qd̄ occur-
 ret in reuelatiōe p̃coz erit artatio.
 Arte enim erūt tūc 7 stridite vie oīz
 p̃coz q̃ nō poterūt negare: nō exu-
 sare: nō appellare: nō fugē: nō ipetra-
 re veniā: nō habē refugiu. Qd̄ sibi
 lia erit tūc dānatoz conditio. Nō va-
 lebit ei p̃ca: nō clamores: n̄ genitū
 nō parentes: nō amici: nō deniq; q̃q;
 alimēti. Chy. sup Mat. b. Nō erit
 tūc refūctiō: vt tra deū: nec fugiēdi
 facultas an̄ facie ei: nec p̃uic loc: nec
 satisfactiois tps. Et Greg. i omel. in
 qd̄. Qd̄ agnoscit tūc vie reprobo-
 rū: sup̃ erit inde iratus: inferi hor-
 rendū chaos: a dextris peccata accu-
 santia: a sinistris infinita demonia ad
 supplicia trahētia: m̄ cōscia vrenas
 hōis mūd ardens: miser p̃coz sic cō-
 probentia q̃ fugiet: latē erit: ip̃ossibi-
 le appere intolerabile. hec ille. Pote-
 rit tunc vniq; q; dicē illud p̃. Quo-
 ibo a sp̃a tuo 7 a fa. t. su. Si ascē. i
 ce. h. d. ca. si. de. i. infer. adeo. Si su. p̃
 m. et. 7. ba. in. exte. ma. et. eni. il. su. t.
 v. d. m. e. 7. t. m. de. tua.
 Qualis in iudicio xps alloquet de-
 os blāde atq; benigne: malos vero
 aspe satis 7 dure: 7 quō ip̃ sup̃ ab-
 tur a iustis. Cap. 3.
 Tertium mysterium cōteplādū ē
 iudicio dī panis. Cū qd̄ ad
 buc tria debent attendi: scilicet
 dēplā. p̃. d̄ electoz allocū. 7. 2.
 damnatoz contritatio. 7. 3. oīz se-
 patio. Primum dī electoz allocū
 Loquet nāq; xps electis suis tria sua-
 uissima vba. Primum v̄bz erit dul-
 cis vocatiōis: q̃ facie leta 7 vultu hī-
 lari ad dextera ptē se v̄bz: aspiciēs

suam dulcissimam matrē 7 ceteros ele-
 ctos 7 scōs. poteritq; dicē lic; i cū-
 gelio nō p̃oat. Genetrix mea. o ve-
 nerāda 7 dignissima regina celo: um
 ecce iā tps est vt cūdis hoib; q̃ fue-
 rūt in mūdo inotescat gl̃ia tua. vide
 antq; oēs merita tua. Tu nepe es illa
 q̃ hūilitate caritate ceterisq; v̄tutib;
 ad tuū vterū me inclinasti. Tu me. 9.
 mēsb; in ventris tui tabernaculo te-
 nuisti. Tu me natū deū hoīem in p̃se-
 pio adorasti: inuoluisti panis: 7 lacte
 tuo melliflūo me pauisti. Tu cum la-
 chrymātē me cernebas lachrymaba-
 rias: tū vigilāte vigilabas: cū patiēte
 patiebari. Tu me i brachijs sepe por-
 tasti. 7 corde 7 ope semp̃ mecū fuisti.
 Necū p̃ dolore cū crucifigebar i cru-
 ce crucifigebaris in aia. Et cū a toto
 mūdo eem derelict: tu sola firma in
 mea fide mansisti. Iunxisti volūtatē
 tuā volūtati mee. Scā humilis 7 de-
 uota celestia semp̃ desiderasti. En iā
 toti mūdo paup̃ cōgregato: 7 ego ex-
 cessam gloriā tuā quā tibi dāe volui
 patēt mōstrabo. Postmod̄ vō aplis
 referet. Vos discipuli mei filij 7 fr̄es
 dilecti: q̃ reliquistis oīa pp̃ nomē meū
 7 paupes 7 pegrini p̃ trarū orbem si-
 deliter laborastis: 7 tandē patienter
 mortem sustinuistis. Et p̃ martyrib;
 dicit. Vos seruētes martyres: q̃ p̃
 meo amore tormēta 7 penas horribi-
 lissimas sustinuistis: 7 mozi potius q̃
 me negare elegistis. Deinde alloquet
 v̄gines. Vos v̄gines mūdi q̃ scām
 illibataq; castitatē tantope amastis
 Et vos o sci cōfessores: q̃ corpa v̄ra
 arduissima p̃nia macerastis. Vos oēs
 sci religiosi q̃ abnegastis pp̃iā volū-

tatē. Vos deniq; vos q̃ mie opa primis
 v̄ris exhibuistis. Esuriui enī 7 dedi-
 stis mihi māducare. Sitiui 7 dedistis
 mihi bibē. Hospes erā 7 collegistis me.
 Quidus erā 7 coopuistis me. Infir-
 m; erā 7 vilitastis me. Venite ad me vos
 diligentē. Venite ad me fontem oīz
 bonoz. Ad me sumū gaudiū. Ad me
 sumū pulchritudinē. Ad me sumū so-
 latū. Veni o cara genetrix. Venite o
 oēs electi. Vos dulces venite. Vos
 valcior sup mel 7 māna. Sequid fa-
 cient tūc dānati q̃ nō vocabūt. Audi-
 ent tūc xp̃m vocatē electos suos. Per-
 cutēti p̃fecto pectore clamabūt 7 di-
 cent. Ne nobis cur nati sumus. Ne q̃
 vocati sūt illi 7 nos non vocamur. 7
 nobis nihil dī. Quinimo expēdātes
 sum; audire suam horribilis dānati
 onis. Secundū v̄bz suauissimū q̃ d̄
 loquet xps electis suis dī b̄ndictiois.
 Nā p̃ vocatiōe subiūget eis b̄ndi-
 ctionē suā: vt pie credo p̃ m̄ri
 sue. B̄ndicta sis tu: b̄ndicta sit aia tua
 b̄ndictū sit cor; tuū: b̄ndicti sint oēs
 labores tui. Deinde dicit 7 ceteris.
 B̄ndicti sitis vos oēs electi mei. Qd̄
 grata erit b̄ndictio illa oib; ill. Qd̄
 grauis ip̃is dānatis q̃ tūc intelligent
 q̃tū phug b̄nfacē amare deū 7 odire
 p̃c̄m. Tertium v̄bum suauissimū qd̄
 loquet xps electis suis dī remunera-
 tionis: q̃n s̄biūget. Possidete paratū
 vobis regnū a cōstitutione mūdi. Re-
 gnū in quo ē oīs iocūditas: oīs pleni-
 tudo bonoz: oīs suauitas: oīs trāgl-
 litas: omnis par: oīs cōcordia: omnis
 leticia: omnis quies: omnes diuitie:
 omnis satietas: omne deniq; bonum.
 Nullū incōmodū. nulla tristitia null;

2. Ap̃tis

3. Martyrib;

4. v̄gines

5. cōfessores

Ihonesta corpis expedit aliqui ma
 nifestare medico ad sanitatē sequē
 dam: iuxta illud Boerij, S; opa me
 dicantis expectas: optz vt vuln^o de
 tegas: Sic et ihonesta aie manifestā
 da sunt sacerdoti tāq̄ medico spūali
Ad secundū vō dicit Ric. q̄ multa
 facta sūt q̄ scripta nō sūt. Et q̄ vī q̄
 lachryme lauāt delictū: excludit cōfē
 sio publ ca. nō autē secreta q̄ cū ipis
 lachrymis intelligit. **Ad** tūc isup
 argumētū. d. Ric. q̄ ille q̄ ē nimis fa
 miliaris vni p̄ri iudex nō d̄ eē in illa
 causa: vt nō extra de officio p̄tate
 iudicis dele. c. insinuātē. q. d. glo. ibi
 de familiaritatis affectio: veritatem
 impedire solet. Vō autē nimis familia
 ris ē carni sue: et iō nō ē rōnabile q̄
 sit iudex in illa cā in q̄ d̄ de pa
 nitioe carnis sue: quīs illa punitio sit
 ad aie correptionē. Multi insup si se
 ipsos iudicare deberēt: de gravissimis
 peccatis sibi cōsciam nō facerēt: repi
 renē q̄ vsurarij q̄ vsuras nō cōdēna
 rēt: raptōres et fures q̄ restitutionem
 nō approbarēt: adulteri et fornicato
 res qui luxuria nō excusarēt et h̄mōi
 Quare oportune p̄uissū ē vt in foro
 cōscie. alij. s. sacerdotes de peccis nris
 q̄ illa cōfitemur habeant iudicare.

Ad cōfessio ē de necessitate salutis
 eo q̄ tpe legis gratie fuit instituta a
 dño Jesu xpo: et quō intelligit q̄ sit d̄
 iure: ature: et q̄ sit in lege scripta fuit
 figurata.

Capit. 2.

Ecūda rō qua ostēdit q̄ cō
 fessio sacramentalis sit ad sa
 lutē necessaria est p̄pter xpi
 institutionē. Instituta q̄ppe fuit cōfē
 sio in lege gr̄e a dño Jesu xpo fm̄ Ri.

vbi. s. implicite et explicite. Implicite
 in figura cum dixit leproso mundato
 Mat. 8. Nade et ostende te facēdo
 ti. Et etiā explicite sine figura: in hoc
 q̄ nō tm̄ p̄tatem iudicādi in foro ext̄i
 ori dedit discipulis accipiēdā ab alijs
 mediante Petro: cui eam pm̄isit ante
 passionē cū sibi dixit illud q̄ scriptū
 est Mat. 16. Tibi dabo claves regni
 celoz. Et dedit p̄ resurrectionē cum
 dixit Job. 21. Pasce oues meas. Sed
 etiā dedit eis p̄tatem iudicādi i fo
 ro cōscie: nō tm̄ aplis quo: ū sunt epi
 successores: sed etiā alijs discipul̄ q̄rū
 sūt successores inferiores sacerdotes.
 Et illam p̄tatez oib̄ imediate dedit
 p̄ seip̄s. cū p̄ resurrectionē suā dixit
 eis. Quoz remiseritis peccā remittūf
 eis. Quibus autē dat p̄tās iudicādi d̄
 aliqua cā: dat eis p̄tās cognoscēdi d̄
 illa. Null^o cui pōt iudicare et eē bon^o
 iudex de his q̄ igno:at. Sacerdos at
 nō pōt cognoscēre sufficiēnt facta peccō
 ris cōscie: nisi peccōr ei p̄ cōfessionē cō
 scie apiat. Alex autē i. 4. sūme dicit q̄
 duo sūt in cōfessioe. Vnū formale et
 cōpletiuū: et hoc est absolutio vī po
 testas absoluedi vel mediādi. Et h̄
 dñs instituit qui p̄tate clamū cōcessit.
 Et penes hoc residet v̄tus. Aliud at
 ē matiale et hoc est detectio peccati
 siue morbi. Et hoc dñs nō instituit: s̄
 insinuauit: q̄ sufficit egrotō exponē
 medicū et medicinā. Vñ Aug. li. p̄. de
 pnia et ponit de pe. di. Quē penitiz
 Lazarū ait de monumēto iam resuscit
 atum obtulit discipulis soluēdū xps
 p̄ hoc ostendens p̄tate soluēdi sacer
 dotibus fuisse concessam. Et h̄ queri
 potest. Vtruz cōfessio instituta fuerit

in lege nature et in lege scripture sicut
 in lege gratie. Et d̄ lege nāe dicē pos
 sumus fm̄ Boerij. i. 4. di. 17. Dupl^o
 sūt aliq̄ de dictamie iuris nature. scilz
 Aut i gñali: aut in spali. In spali vt
 bonozare p̄ctes. In gñali vō dicitur
 nā ea q̄ supaddit lex euāgelica. Intel
 ligendū ē q̄ q̄ cōfessio de peccō. meta
 lis et vocalis. Mentalis cōfessio ē re
 cognitio peccōi et offense dei: et h̄ est de
 dictamie nāe in spali: fm̄ q̄ cognitio
 offense ē de dictamie nature. Cogni
 sūt offense humane ē de dictamie na
 ture p̄ se fm̄ q̄ ē rōnalis. Cognitio
 vne offense ē de dictamie nāe et adm
 te aliq̄ nō p̄ sē. Quō autē scit hō se
 offendisse deū que nō videt nisi p̄ ali
 que radiū fidei h̄ cognoscet. Cum s̄
 deū cognoscit hō se p̄ p̄uaricationē
 inhonorare: natura videt q̄ ab ipso
 nra ē humiliē peccāda. Et h̄ nunq̄ est
 nisi recognoscit culpa. Vocalis vō
 cōfessio est duplex. s. q̄ sit deo et q̄ sit
 hōi. Vocalis cōfiteri deo dicitur nā nō
 simpliciter: s̄ in casu: v̄puta q̄ de^o cri
 git: hōit cregit ab Adā et Chayn de
 quibus scribit sic de pe. di. 4. v̄nig
 p̄pe. c. voluissent. Vnig vt p̄spicue
 appareat penitē sine cōfessioe a peccō
 mōdari. ab ipso humani gñis principio
 sumam^o exordiu. Peccati trasgressio
 onis p̄mi p̄ctes corrupti a dño sūt
 regiti de culpa: vt peccō q̄ trasgre
 diendo cōmiserat cōfiterēdo dēclarat
 Serpens autē de culpa regitus nō ē
 q̄ p̄ cōfessionē nō recocabat ad ve
 niām. Chayn q̄z cū p̄me p̄uaricationi
 fratricidium addidisset: s̄lr a dño de
 culpa est regit^o cū ei dī. Vbi ē Abel
 frater tuus: Sed q̄ supb^o capiti suo

peccatū suū cōfiteri noluit: pot^o men
 daciter negado dñm suū fallē conat^o
 est. d. Nunqd custos fratris mei sum
 ego! indign^o venia iudicat^o ē. Vñ i d̄
 sperationis p̄fidū merus est dū ait.
 Maior ē iniquitas mea q̄ vt veniā me
 rear. et vag^o et p̄flug^o exiit a facie dei
 significas eos q̄ peccō suū cōfiteri v̄ssi
 mulat respectu vne miseratiōis indl
 gnos haberi. hec ibi. Uocalis vō cōfī
 teri hōi nō dicitur nā nisi in gñali: v̄
 dat enī oibul modis recociliari opoz
 tere deo q̄ ipse statuit. Iō nā dicitur
 q̄ si de^o arbitriū cōstitueret inter se et
 peccōrē: q̄ ipi eēt culpa remandā: et
 ita dicitur in generali. De lege autē
 scriptura. d. Bon. q̄ duo p̄ncipalit^o
 sūt i cōfessioe p̄p̄ q̄ oportuit. Vnū ē
 niens sūt cōfessionē institui. Vnū ē
 p̄p̄ declarationē peccōi et manifestati
 onē: et ille ē finis cōfessiois i se. Secun
 dus finis ē p̄p̄ recociliationē facien
 da deo: eius eccle. Vnū s̄ sit p̄p̄
 peccōi detestationē. Peccato: ei om̄
 male agit odit lucē: et iō in remissioe
 ad iusticiā opozter redargui instructu
 oia opa tenebrarū. Que autē arguunt
 a lumine manifestāt. H̄ autē ē p̄ cōfessio
 nē. Et iō debuit i ea lege institui con
 fessio in q̄ ē manifestatio vitat. In q̄
 v̄bū caro factū ē: vt intelligibile fieret
 sensibile et manifestū. hec qdē est lex
 gratie. Iō q̄tū ad p̄mū finē sibi cōpe
 tit cōfessionis institutio. Ali^o finis est
 ad reconciliationē faciendā humano
 arbitrio mediāte. Iō sit homi vt hō
 sit iudex et arbiter v̄s peccōrē et deū.
 Arbiter autē talis debet esse: q̄ possit
 apponē manū in vtrūq̄. Talis autē
 nō potuit eē quousq̄ de^o fact^o ē hō.

yfest

fuy non
 tate
 27
 1501

Et tunc hō dēficat' dat' ē nobis me
diato: 7 arbirer xps: q potuit argūē
7 manū ponē i vtrūq. Dic reliquit i
ecclesia successores quos 7 arbitros cō
stituit 7 rectores ecclesie: qd' commisit
auctoritatē recōciliādī: 7 qm̄ hęc au
dicitas p̄ fuit i xpo 7 i nullo potuit
ēē anq̄ venire: iō tm̄ i lege noua de
bit institui cōfessio: Confessio ḡ p̄ ut
sacramētū nō fuit i lege scripta nisi i
figura. peccessit aut̄ in hō sacerdoti
bus data erat pot̄s 7 auctoritas dis
cernēdi im̄ leprā 7 nō leprā: sanctū 7
ppbanū. Sed hęc qdē erāt corpalia
7 nō spūalia.

Hoies obligā de necessitate cō
fiteri nō solā pp̄ p̄mā institutionē: sed
etiā pp̄ p̄ceptū ecclesie a q̄ null' excipi
tur: nisi q̄ eēt abiq̄ peccō. **Cap. 3.**

Tertia rō q̄ dicit q̄ cōfessio
sit necessaria ad salutē ē pp̄
ecclesie p̄ceptionem. **P**receptū
nāq̄ ecclesie ut hoies cōfiterēt i c. ois
extra d̄ pe. 7 re. vbi dicit. Ois vtriusq̄
sex' fidelis p̄ q̄ ad ānos discretiōis
puerit: oia sua sol' peccā saltē sel̄ in
āno fidelit' cōfiteat' p̄o sacerdoti: 7
inūctā sibi p̄niam studeat p̄ viribus
adimplē. **N**ō p̄ q̄ vba. t. **D**ōn. oēs
sine boni sine mali obligā ad cōfessio
nē: saltē semel i āno. **T**eneri qdē ad
cōfessionē ē duplx. **N**el ex institutionē
p̄mā: q̄ instituta est iō p̄cepto vt pa
uit. **N**el institutiōe sup̄addita q̄ ē a
ḡnali cōcilio in. c. pall. ois. **R**ōne mā
dati p̄ime institutiōis: qm̄ instituta
ē dīrecte cōtra mortale peccū: tenebat'
oēs q̄ p̄ baptisimū peccauerūt morta
liter. **R**ōe vō secūde institutiōis tenēt
oēs saltē ad semel i āno. **R**ō autē h'

institutiōis triplex ē. **P**rima ē v̄lis i
dīgētia: **O**ēs enī peccauerūt 7 oēs
egēt gr̄a dei: iō quilibz debz deū glo
rificare cōfiterē se peccōre: **Q**uā enim
peccōrē se cōfiter: deū glorificat: oēs enī
se deū offendisse: 7 cōm̄ se indigere
Secūda rō fuit sacre coionis reuerē
tia: q̄ oēs tenēt in pasca cōicere tam
p̄fecti q̄ ip̄fecti. **E**t tūc q̄ agn' pasca
māducad' ē euz solēntate: vt mundi
eēt māducaētes 7 digni: oportuit p̄
mitti remediū purgatiōis 7 p̄batois
7 h' ē i peccō cōfessione. **T**ertia rō fuit
discretio gregis dīctine lupi abscon
derēt in grege q̄ māducaēt agnos
Iō institutū ē vt vult' cōscia suarū
sacerdotib' ostēderēt: 7 ne heretici i
nocētia paliant: 7 s̄ pelle innocētie
se absconderēt. **N**isi q̄ nulla haberet
peccatū mortale: cōfiteri debet veni
alia: nō q̄ hō obliget illa cōfiteri ō se
vt declarabit infer' pp̄ vicariū peccō
iō pp̄ obligatiōē p̄cepti: si autē aliq̄
vicer q̄ nō haberet remōssū peccō veni
nialis. **D**icit **D**ōn. q̄ impossibile ē fin
statū viatoris: vt aliq̄ vni die v̄ se
ptimanā trāseat sine remōssū venialit'
tū q̄ totū ānū trāseat illud magis est
ipossibile vt vir credat: q̄ fuerit hoc
donū aliquo nisi i xpo 7 ei' matre.
Et iō vniq̄sq̄ vel habz cōscia de veni
nialib' vel v̄ habē: 7 ois hō petere
debet. **D**imittē nobis debita nostra:
Nix enī ē hō in vita ista sine veniali:
tū pp̄ ignoratiā: q̄ i multis venialit'
peccam' 7 ignoram' 7 nō cōsideram'
tū pp̄ adherentiā: qm̄ venialia ista
magne sūt adherētie. **E**t iō q̄ tūc q̄
aliqui sit p̄fect' debet recognoscere 7
vpe cōfiteri se peccōrē: **S**i tamē quis

repiret q̄ non haberet venialia peccā
pp̄ sup̄abūdāz gr̄am: talis nō te
nēt ad illō mādatū: q̄ solis peccōib'
7 viatorib' datus ē. **I**psē vō iā hīrat
in celis q̄ venialit' nō peccavit. **D**ōn
Addit hīc. **R**id. q̄ regulariter oēs tā
fideles q̄ infideles tenēt ad cōfessiōz
faciēdā sacerdoti xp̄iano: inq̄tū illō
p̄ceptū ē p̄ceptū dei q̄ p̄tātē hz vniū
saliter sup̄ oēs: 7 p̄ceptū vniuersalit'
dedit: **S**i autē nō eēt p̄ceptum nisi ab
ecclesia ad eius obseruatiōē: nō tene
ret nisi illi q̄ sacramētū baptisimū fu
scoperūt. **Q**uia vicario xp̄i nō fuit cō
fessio dīrecte peccō sup̄ illos q̄ sacramē
tū baptisimū i sac̄p̄arū: qd' ē ianua
q̄ intrat in eccliam militatē. **E**t tūc
obligatiōis ē p̄ceptū de cōfessioē: vt
si q̄ nō pot̄ leg' cōfiteri debeat asta
7 d. 1. qd. 2. nō nō q̄ pot' put' notaf
7 d. 1. qd. 2. qd. 2. rōnā iō cōp̄ceptū cū
sit cōgēdicū qm̄ ad institutiōē: q̄m̄
hō ad circūstantiā sit de iure positio
potest a papa dispensari q̄m̄ ad cir
cūstantiā. **S**i q̄ aliq̄ nullo mō teneat
cōfiteri: papa nō pot': qm̄ nō potest dis
pensare cōtra cōgēdicū: illā Urbani
papa. 22. q. 1. c. 1. c. hunc qdā ait. **S**ūt qui
p̄a p̄ceptū romano pontifici q̄ licuisse
nona cōdere leges: qd' 7 nos nō so
lū nō negam'. **S**i etiā valde affirmam'
Scindū vō s̄o p̄ eēt: qm̄ 7 inde no
vas leges cōdere pot. vnde cōgēditte
aliqud nequa q̄ dixerunt. **S**ibi vō apte
dīs vel ei' aplī 7 eos sequētes sancti
p̄es snialit' aliqd' dīff' n̄erunt: sibi non
uonā legē roman' pontifer' dare pot'
7 pot' qd' p̄dicatū ē: v̄s q̄ ad aīam 7
sanguine cōfirmare debet. **S**i enī qd'
p̄querūt aplī 7 p̄p̄be destrūē: quod

absit interer: nō infam dare: s̄ magis
errare cōvincerē. **H**ec ille. **I**deo v̄s
nūc i b' p̄cepto nō ē dispensatiō: nec q̄tū
ad institutiōē: nec q̄tū ad circūstan
tiā. **E**go autē dico q̄ i b' p̄cepto: 7 ma
le. tñ aliq̄ dispensant: **N**am vidim'
plerōsq̄ stetitē p. 40. aut. 30. āno si
ne cōfessione. **E**t q̄s dispensant cū v̄tis
7 **R**ō deus. nō angel'. nō papa. nō le
gatus a latē. nō ep̄s. nō sacerdos: nec
q̄s ali' cleric'. **S**i q̄s fuit ille dispens
sato: **R**ideat ip̄s. **D**ic in quā mibi o
infelū xp̄iane q̄ p̄ tot ānos sine cōfes
sione stetit. **Q**uare nō es confessus:
Quis dispensant tecū. **E**t statī dicit:
Ego non cōfiteor pp̄ luxuria. **A**lt' vi
cet. **E**go pp̄ auaritiā. **A**lt' pp̄ dis
cordiā. **E**rgo cū bis 7 s̄ lib' dispēsant
diabolus. **S**i luxuriosus diabolus lu
xuriz. cū auarus diabol' auaricie. cū
odiosus diabolus rixarū 7 discordie.
Quiq̄ cōditio malōz xp̄ianoz. **Q** p̄
vitiis damnabilissimā. **Q** venenata
synagoga inferni. **E**t tūc dicit o fatui
vestra salutē negligitio i **E**rgo cōfessio
ignī 7 cōfessio peccā via: ut p̄ cōfessioz
in p̄mā cōfessionē digni dei gr̄a: 7 in fu
turo eterna gloria Amen.

Tertia sexta secūde ordō made in q̄
magelima de cōfessione scilicet.

Respondit ei san. **Cap. 23.**
guis. **I**psē hōsem nō habes
vt cū turbata fuerit aq̄ mit
tat me in piscinā. **Jo. 8. 7 i** euāgelio
hodierno. **E**gebat ad huc an p̄lo hō
minis vt poneret in piscinā infirmus
7 languid'. **q̄** si ibi descendisset nō hō
minis: s̄ dei 7 tute sanitate fuisset cōse
cutus. **N**el mystice iusq̄: q̄ licet veul
cū sit efficiens peccōz nō: v̄ sanitatis
li z

tam oportunitū ē ad ea assequēdā mī
seriū sacerdotū. Ipſi egdē ex aucto
ritate ſibi cōceſſa p̄cōres penitentes
p̄ abſolutiōz adiuuāt: vt ſaluet. Quā
aut̄ i p̄cedētī ſermōe multa diximus
pp̄ q̄ nōnulli ſua p̄cā p̄ſiteri diſpo
ſuerūt: vt etiā ſeruēt̄ animēt̄ ad ſuū
p̄poſitū erequēdū. Idcirco hodierna
die adhuc de cōfeſſione erim? dicitur:
de qua tria myſteria p̄ponem? contē
planda. videlicet.

Primum dī t̄p̄alitate.
Secundum qualitate.
Tertium integritate.

Qualiter excuſant alig ſi nō cōſite
ant ſemel in aō: et an p̄ p̄cām necel
ſarium ſit cōſiteri. **Capitulum.**

Primū myſterij declarādū
de cōfeſſione dī t̄p̄alitate: in
quo videre debem? q̄ ſit cō
ſitendū. Circa hoc aut̄ triplex t̄p̄us
diſtinguen? h̄ dī t̄p̄uſ assignatū
ſc̄d̄ ſeſtinatū. 1° dī t̄p̄uſ assignatū. 2°
dī t̄p̄uſ dī t̄p̄uſ assignatū. de quo ſit men
tio in c. ois. de pe. et re. q̄ dī t̄p̄. Vel in
anno. Et q̄ colligī q̄ de iure cōiſal
dem ſemel i aō oēs hoīes cōſiteri te
nent. Nōndū tū q̄ ab iſtū p̄ceptū ob
ligatiōe alig excuſant: aut p̄p̄ inſa
tuatiōe: aut p̄p̄ locutiōe: aut p̄p̄
ſacerdotis punatiōe. 1° p̄p̄ inſa
tuatiōe: aut p̄p̄ locutiōe: aut p̄p̄
ſacerdotis punatiōe: cui eēt fatui
aut mēte capti q̄ t̄ eo ſtatu nō poſſūt
mereri nec demereri. 2° ſi i eo ſtatu
ſiue dānatiōis ſiue ſaluatiōis in quo
repti ſūt q̄ p̄diderūt ſenſū: ut dī t̄p̄
de baptiſmo. 7° effectū. c. maiorze.
in fine. Obligat̄ tū tales ad cōfeſſiōz
q̄ ſi h̄nt lucida inſualla. **Secūdi** excu
ſant p̄p̄ locutiōem: q̄ ſi muti: aut

ignorat̄ idcoma prie in quo moriatur
tales cōſiteant eo mō q̄ p̄nt. ſ. p. ſigna
aut p̄ inſp̄ret̄ ſi p̄t̄ mueniri. 7 tunc
interp̄s 7 ſacerdos p̄ vna p̄ſona com
parat. **Lū dī t̄p̄. Ric. m. 4. di. 7. 7 vi
def alig? q̄ p̄ſiteri p̄ inſp̄ret̄ nō eſt
cōſtitutū iure dīno nec poſitiuo. 7 cũ
cōſiteri ſit multū difficile nō videtur
tūtū p̄ artare cōfeſſiōe q̄ arteſ p̄
ius dīnū vel poſitiuū. **Et cū dī t̄p̄. p̄.
penl. 7 di. 4. c. denig.** Qui niſ emū
git dicit languinē. **Et t̄p̄. p̄p̄ p̄na
tiōe ſeu abſc̄tiſ ſacerdotis excuſat̄
quē tamē debēt penitētēs diligēt̄ re
quirē. ut dī t̄p̄. dī t̄p̄. m. 4. di. 17. c. an
p̄mo. Et illud dī t̄p̄. n. gri. videt̄. **Et
de ſcrib̄ ſacerdos p̄mo v̄ſocio ſa
clenda ē cōfeſſio: exponēdū ē de cōgrui
tate: nō de neceſſitate ſm. Ric. dī t̄p̄. m.
v̄o abſc̄te ſacerdote penitētē v̄ch; cū
p̄ l̄as cōſiteri. dī t̄p̄. Ric. q̄ nō. q̄ b. nō
ſuam iſtitutū. Et q̄ inuener̄ piculū:
ne eēt deſc̄t? i cōſid̄ratiōe p̄cōz:
quam facē dī ſacerdos vt poſſit ſala
tia p̄b̄e remedī: 7 ne ſuad̄rēt̄ p̄cā
aliorū. **Litre. n. ſacilic̄ p̄nt p̄ dī 7 p̄ nā
eū malicioſe ap̄iri: aut p̄ nūc̄ ignoſc̄
tiam tradi illis q̄b? nō mittunt̄: q̄ eas
ap̄irent̄: 7 eēt q̄ alia malicioſus ſacer
dos poſſet c̄tra penitētē agere offen
dendo ſcripturā ſuā. **Secūdi** tem
pus cū cōfeſſiōe dī ſeſtinatū p̄ quo
vubitari ſolet. an p̄cōr: ſtatī teneat
cōſiteri habita oportunitate ſacerdo
tis. **Et circa h̄ ſūt varie op̄mioneſ.**
Prima ē Innocēti ſup. c. ois. de pe. 7
re. 7 Archidiaconi ſup. c. alle. rex. d. pe
di. 3. qui vidēt̄ dicē q̄ ois q̄ creidit in
p̄cām mōtale: teneat̄ cōſiteri: poterit̄ ex
debito neceſſitatiſ cōſiteri. **Idē dicit**********

**Doſt. in ſua ſūma. li. 5. titulo. de pe.
7 re. v̄. q̄ cōſitētē cui op̄ioni qdā ihe
rentes dicit̄. 7 c. ois. nō ſubuenit ne
gligētib? vt nō obligēt̄ ad cōfeſſiōz
nū ſemel i aō: ſed pot̄? puni negligē
tiaſ illoz q̄ ſic ſaltē nō cōſitēt̄. **Idē
et̄ c. p̄ q̄ncūq; ſit aliud p̄ceptū abſc̄p̄
deſtinatiōe t̄p̄is debet ipleri q̄ cūmiſ
cōmode fieri pōt̄. **Cū q̄ hō obligetur
ad cōfeſſiōem p̄ p̄cām mōtale ex ſce
pto dīno. 7 q̄ cū cōſiteri teneatur
c. addit̄ rōne alia: q̄ oēs deberēt
vubitare piculū. 7 vubitare cōfeſſiōem ē eēt
i piculo: 7 nō vitat̄ piculū p̄p̄ iſpedi
mēta q̄ p̄t̄ cūct̄: 7 q̄ t̄ſſ̄ cū cōſite
ri facit hoīem obliuīſi p̄cōz ſuoz
q̄ pōt̄ eēt nōcū. **Secūda** ē op̄o
**Ric. m. 4. di. 4. c. 2. p̄cōr: nō tene
tur cōſiteri ſtatī habita oportunitate
p̄cōr: in alig? cauſa. **Prima** rōne
ſacri: q̄ ſ. aliquiſ vult celebrare ſeu
cōſicere. **Et ē rōne piculū q̄ alig cēt̄
in cōſilio piculo mortis vel p̄p̄ egrī
tudine vel alia cām. **Et ē rōne cōſc̄i
q̄ alig habet cōfeſſam dī t̄p̄antē ſibi
q̄ ſtatī teneat̄. **Et cū rōne vub̄ q̄
q̄ dī t̄p̄ vub̄rēt̄ illo aō ſe nō poſ
ſe p̄p̄o habē cop̄ia. ſacerdotū. **Et ca
ſus ē rōne ſtatū: q̄ cōp̄ent religioſe
ap̄ſent̄ rōne ſtatū: q̄ ſuoz 7 ſui ſta
tus teneat̄ cōſiteri frequēt̄? q̄ ſtatūat
cōciliū ḡnale. **Ver** tū p̄p̄ b̄ ſequit̄ q̄
ſtatī teneat̄ cōſiteri habita oportuni
tate ſacerdotis nū adſit dīca: q̄o ſ;
ſtatūat religioſiſ ſue cōſiteri teneat̄. **Et
adē p̄cōr: regl̄ nō teneat̄ ſtatī cōſite
ri p̄t̄. q̄ ad hoc non obligat̄ ex iure
nature: q̄ cōſiteri ſacerdoti non ē de
iure nās abſolute: nec ad hoc obligat̄
dīna lege: q̄ ſi p̄p̄o cōſiteri ſacerdoti******************

pp̄cipit̄ ip̄licitē ſi ſtatī t̄p̄ p̄cepit̄ b̄ ſc̄i
nec ad hoc obligat̄ iure poſitiō: b̄ t̄m
ſemel i anno. **Tertia** ē op̄i. dī t̄p̄. Dou
t. di. 4. qui ait: q̄ de cōfeſſiōe ē loq
duplic̄: v̄l q̄tū ad poſſitū interuſ
vel q̄tū ad v̄bū c̄teri. **Si q̄ ad p
poſitū inter? ſic cōiter̄ cōcedit̄ q̄ pec
cator teneat̄ p̄ponere cōſiteri: q̄ t̄p̄
ſe offert. **Ad h̄ aut̄ teneat̄ q̄ recogitat
culpā cōmiſſam 7 dei offenſam: v̄l q̄
t̄p̄ ſe offert in q̄ recogitare debet ſic
in hora mortis: v̄l piculo v̄l aliq̄ alio
ſimili. **Si autē loq̄mur q̄tū ad actum
dīco q̄ oportunitas loci t̄p̄is 7 ſacer
dotis pōt̄ ſe aū paſca offerre: aut ita
q̄ t̄met̄ ne v̄nq̄ ſe offerat̄: ſic ē in his
q̄ grauī infirmat̄ 7 tales teneat̄ abſc̄p̄
vubitatiōe ad cōfeſſiōem: aut ita q̄
maio: oportunitas expectat̄ v̄l q̄tū
ad t̄p̄: v̄l quantū ad ſacerdotē. 7 ſic
pōt̄ ſine aliquo p̄cō deſerri. Quia ſ
t̄p̄ ad drageſimale 7 t̄p̄ p̄tē 7 ap̄t̄
ad dōtionē: poſſunt laici t̄p̄ illud
rōnabiliter expectare: nec peccat̄ dum
tū p̄ponat̄ firmiter cōſiteri. **Sec** **Doſt**
**Alex. aut̄ l. 4. non de neceſſitate ſ q̄
dā cōgruitate laudat illos q̄ ſtatī 7
ſep̄t̄ cōſitēt̄ cū poſſūt. **Afferit** cū con
feſſiōe illa ad nouē vubitates valē.
Et eſt p̄cōi cognitio. **Et** ſat̄iſſactio.
Et met̄ ſecuratio. **Et** p̄ne dīni
t̄p̄io. **Et** m̄ccōſozum multiplicatiō.
Et gr̄tie angmētatio. **Et** culpe ro
miſſio. **Et** p̄cōz cuitatio. **Et** dēi
glorificatio. **Prima** vtilitas dīc̄i
p̄cōi cognitio. **Ad** ſacerdos teneat̄ cō
ſitētē inſtrūē: cū onē q̄tū pōt̄ pec
cator q̄litate: q̄ ſ. aliq̄d p̄cām mōr
tale eſt: aut venale. **Et** ſic eſt ex cōt̄
q̄ ſep̄t̄ cōſitēt̄ clarū ſua p̄cā cogit********

29 q̄
tunc aut
27 iun i
v̄l iun 4°
m̄o i iun
p̄ p̄m̄ q̄
na de p̄
v̄l iun 4°
27

Secunda utilitas est satisfactio. Secunda
dia namque cum quis peccata confitetur sa-
cerdoti est quasi palius peccatorum co-
opiens. dicitur Augustinus in libro de penitentia et ponitur
de peccatis. dicitur in 1. corinthios 13. quae penitentia. Qui pro
vobis peccastis pro vobis erubescatis. Erubescencia enim ipsa pars bonae remissionis
Et iterum ibi dicitur dicitur est inquit misericordia qui spiri-
rituali labore querit gratiam. Laborat enim
mens patiendo erubescencia. Et quoniam vere-
cunda magna est poena: qui erubescit pro
peccato sit dignus veniam. Tertia utilitas
est mentis securatio. Valeret confessio ad
quendam mentis securitatem et cogitatione
venie acceptae. dicitur psalmus in voce exulta-
tionis et confessionis sonus epulantis
Quarta utilitas est poenitentia. Nam
sacerdos ex vi officii potest aliquid poenitentiae
debitae relaxare: licet non omnem poenam
Quinta utilitas est intercessio. multipli-
catis enim non quae sacerdos orare
pro eis qui sibi confitentur. Sexta utilitas
est gratiae augmentatio. Depe enim confessio de
vota prius augmentat gratiam collatam in
stritioe. Septima utilitas est culpe re-
missio. Quia non est meritis bonis ante confessio-
nem: et confitendo peccata sunt contriti et re-
mittuntur ei peccata. Octava utilitas est
peccatorum curatio. Propter frequentem
enim confessionem munda peccata. Non
utilitas est dei glorificatio: quia quiescunt
quae sua peccata in spe venie confitentur. deus
clementissimus et misericors deus glorificatur.
Quare laudabile est vestrum qui frequenter
peccata non tamen semel in anno: sed frequenter
etiam confiteatur. Tertium tempus quod non est in
confessione de determinatu. In quo videndum
est qua etate determinate obligatur quis
ad confessionem. Et ad hoc dixerunt aliqui
in etate. 7. annorum: quoniam in glo. in c. ois

sup. verbo discretio. de anni discre-
tionis dicitur cum quis est volu capax: quoniam
tunc potest peccare. Et idem habet. Et si
adversus delictum. l. p. 1. et c. si minor
se maiorem dixerit. l. q. 2. Et glo. super
verbo gradusculis. et de delictis p. 1.
rozum. c. pueris gradusculis. dicitur de volu
capacibus. v. 3. 7. annorum. Tales enim
metiri et verum dicere et fateri et nega-
re possunt. sicut dicitur Augustinus in epistola ad Roma-
num episcopum. ut habet in glo. sup. c. p. uali. de
cof. dicitur 4. Dicitur. et in summa sua. l. i. c. 2.
de pe. et re. Doli inquit capax est cum
quis est prius puberatus. de actio. 7. obli. l. i. Et sic eadem l. i. sume ti. d.
de p. o. i. p. Pubertas incipit in muliere in
12. anno in masculo vero in 14. Sed
addit. Dicitur. quod quoniam est doli capax
in exteriora vir bonus extimabit. dicitur
ext. de p. i. i. c. et stud. h. de. Et sic
dicitur suis agnoscit puer inquit namque in
lib. dial. 2. q. d. puer. s. anox in iras et
blasphemias a diabolo rapto sunt. 2. 3.
in illo fin. Dicitur. v. d. delict. p. ma-
licia supplebat etate. Si ergo pueri non
sunt volu capaces. non tamen confiteri.
Tales enim furiosos comparat quoniam eorum etas
quicquid videt ignorat. ff. de acquir. r.
pos. l. i. furiosus. Et c. de falsa mo-
neta. l. i. si. Nec tamen in pueris ante. r. vel.
14. annum negandum est peccatum. eo quod
peccare non possunt carnalis. quoniam praeter car-
nalia peccata capiunt et alia. v. in. c.
i. d. delict. p. d. Pueris gradusculis
peccatum nolunt tribuere quidam nisi ab
annis. 14. cum iam pubescere ceperint quod
merito crederem si nulla essent pecca-
ta nisi qui in membris genitalibus committunt
Sed quis audeat affirmare furta me-
dacia et iniuria non esse peccata. At bis

plena est puerilis etas quavis non ita
in eis ut in maioribus punienda esse vide-
antur. hec ibi. 2. 3. h. e. p. dolo. Quid
referat. Kata est hodie in pueris et puell
malicia: ut etiam in peccata carnis ante annos
pubertatis libidinosissime iardescat
Quare solerti cura et poenitentia ad co-
fessionem sunt inducendi.
Qualis sacerdos audiens confessionem
debet audire. sciam et bonita-
te: et quod dicitur prius sacerdos. l. a. 2.
Cuius mysterium declarandum
de confessione et qualitas. In qua
non de sunt quales seu dicitur
omne quod regunt in sacerdote: cui peccata
confiteri: et colligunt magis tres. p. 1.
et peccata. 2. scias. 3. caritas.
Prima conditio confessionis est poenitentia. Nam
in durandum in summa l. i. p. 1. d. i.
ad absolventem in foro p. 1. tria regunt.
2. Confessio debet audire dicitur dicitur
3. Confessio sit libera non ligata.
Sic p. 1. dicitur l. c. ois de pe. et re. in
vni. q. 2. dicitur p. 1. sacerdoti: quod
sibi inest h. p. 1. s. non dicitur f. 1. d. i.
d. i. 7. 4. p. 1. sacerdos potest acci-
pi multiple. dicitur est p. 1. sacerdos
dicitur habet super ipsam iurisdictionem or-
dinaria in foro p. 1. mo tamen inferiori
et sic est p. 1. sacerdos ille qui confitetur vo-
cat p. 1. prochiatis. mo tamen de p. 1.
prius sacerdos huius iurisdictionem or-
dinaria mo principali: et sic episcopus est p. 1.
sacerdos omnium existens in suo episcopatu.
Non tamen quod archiepiscopi non habent auctoritatem
absolventi subditos suffraganeorum su-
orum excepto casu: quoniam visitat poenitentiam
ext. de cens. c. p. 1. l. i. c. 6. h. modo
et p. 1. sacerdos huius iurisdictionem

mo principalissimo. Et sic papa est p. 1.
sacerdos omnium christianorum. h. mo dicitur
prius sacerdos huius iurisdictionem
delegata ab aliquo isto: vel a legato
vni. pape. h. mo tamen p. 1. sacerdos
huius iurisdictionem ex co. dicitur iuris
Et sic sunt p. 1. sacerdotes illi quos episcopi
et abbates excepti sibi eligunt in confessio-
res. l. alib. tamen p. 1. mittit ex lege co. et
gere sibi discretum et p. 1. dicitur em.
extra de pe. et re. c. ne p. 1. dicitur
etiam est p. 1. sacerdos illi quos episcopi
vni. dicitur in articulo accitatis. i. q.
dicitur p. 1. sacerdos potest huius absol-
vere: sic p. 1. q. d. c. h. p. 1. d. c. se-
quetur. Et extra de fur. l. c. h. d. c. i.
etiam mo est p. 1. sacerdos vni. gabulorum
quod p. 1. prochiatis in cuius prochiatis
velo: in dicitur: quod tales nunc habent
comunicam p. 1. ff. ad municipales. l. la.
h. d. c. h. d. c. de illis qui comunicam in
lido nauigat: vel iter faciunt querentes
quo se trastrat. Nam et tales sine co-
municam sunt. ff. ad municipales. l. c. 1. q.
dicitur. Et similiter fin. vni. sup. c. ois.
Scholares p. 1. dicitur illi quos dicitur
in loco in quo studet si mo: ibidem co-
tra: perit: vel contra: h. d. d. p. 1. vni.
annu. Accipiendo ergo p. 1. sacerdotem p.
sacerdotem huius iurisdictionem alij p. 1.
dicitur modo: quod sibi confitentur. confiteri vni.
p. 1. sacerdoti. 2. h. c. dicitur dicitur.
dicitur illi qui confitentur alicui huius poenitentia et
auctoritate audiendi confessiones ab episcopo
teneat illo eodem anno confiteri suo p. 1. prochiatis.
Et aliquibus videtur quod sic: quod
ut p. 1. dicitur. xi. q. i. c. p. 1. dicitur. Si sua vni.
cuius episcopi iurisdictionem poenitentia non fuerit
confessio: et do dicitur. q. dicitur si non
fuerit p. 1. prochiatis. Insuper f. d. d. c. i.
li 4

venit h. c. h. d. c. i.

Ag. m. d. d. p. 1. d. i. c. 6. h. modo

h. d. c. i. d. d. p. 1. d. i. c. 6. h. modo

li. 3. de consideratioe. c. 12. Ecclesiastica hierarchia e. ad exēplar angelice hierarchie. 3. āgelica hierarchia id qd uenit angelis alicui? ordinis ex offiō nūq̄ cōmittit āgelis alteri? ordinis. q̄ sibi fieri debet i ecclesia. Rūdit Ric. vbi. s. q̄ eps h3 ordinaria iurisdicōz sup dicitos sacerdotū prochialium. Illud aut qd cōuenit alicui ex ordinaria iurisdicōne. ipse pot̄ emittē alij bñti ordinē uenietē ad illud officiu3 excedēdū. et de cōse. ecclē. c. aliqua. Illi q̄ ḡ cōfitef legitime bñti p̄tatem ep̄i. 7. absoluit ab eodē v̄ se absolu ti. nec eadē peccā i numero tenet. suis sibi prochialib? cōfiteri. Rūdit eps cōcedēs p̄tate alicui audiēdi cōfessiones nō aufert curato iurisdicōne. 7. sibi seruat dās ei coadiutorē. 7. sic soluit sūmā argumētū. Ad scōdū v̄o de similitudie ecclē ad āgelicā hierarchiā rādēb̄ ē. Et in hoc nō ē sile. q̄ angelus fuit plene ad exequēdā adus uenietes offiō suo. Nō sic aut v̄e pot̄ dicit de quolibz inferiore curato. Et cōditio cōfessiois dī scitas. Et eni. v. Durādus i sūmā vbi. s. Et at̄ t3 h̄re cōfessor: habitate affectiois: ut sit dignus xpi miser. Alii de pe. vi. s. qui vult cōfiteri. dī sacerdos cui ois of ferit peccō: an que statuit ois laigor i nullo sit indicād? q̄ i alio p̄p̄tē est indicare. Judicās eni alij q̄ iudicā dus: condēnat seipsū. Cognoscat q̄ se 7. purget in se: qd alios videt sibi asserere. Et qd v̄bis sumit argumētū fm Durā. q̄ ep̄is in mortali peccō: peccat mortalit̄ absolūdo. nisi p̄p̄tē peniteat. Nec solū t3 eē sc̄p̄ cōfessor i sc̄pta: te solidus 7. firmat? p̄p̄tē ea q̄ audiūf

i cōfessioe. Jo Ber. sup cātica fmōe. is ait. Tu frat cui firma caritas non dū ē: s. adeo tenera 7. arūdeina: vt ol cedat statū q̄ frōre aliea vulnera carare aut abis aut cōfessio: Noli esse nimis dur? Suffiat tibi si viligis p̄mi nū sicut teipsū. Nō eni salū p̄xi debet querē: in salutis p̄p̄tē detriā. tū. hec illo. Caneat tū q̄ cōfiteri volūt ne fiat cōfessorum iudices curiosi. s. eis tū sufficiat nō cōspicē malā vitā exp̄f se. Cōditio cōfessiois dī claritas d3 v̄bis habē claritatē cogitōis 7. scie vt dī h̄. c. ois. 4. sacerdos. Et i glo. in dō. c. sup v̄bo sacerdoti. Et i glo. sup v̄bo puidū i. c. ne p. dilatioe. de pe. 7. re. Jo dī. de pe. vi. s. in. c. q̄ vult cōfiteri Caneat sp̄ialis iudex: vt sic nō cōmī sit crimē negitē: ita non careat munē scia. Opōrtz eni vt sciat cōfessō q̄ qd d3 indicare. Iudicaria nāq̄ p̄tās ex postulat vt qd t3 indicare discernat. Indigēs q̄ ingitor s̄b̄ilis iudicator: sapiens 7. q̄si astute iroget. a peccōre qd s̄b̄itā ignorat vt v̄cūdia v̄bis occultare. hec sibi. Opōrtz q̄ ut cōfessor sciat discernē qd debeat indicāe sic in v̄cū lege iudicabāt de lepra 7. ā lepra. Levit. i. 4. Dic ē q̄ Bregli. i. pastoral. c. i. ait. Nulle ars doceri p̄ sumit: nisi p̄ms inuenta meditatione discat. Ab ipitis q̄ pastoralē magisteriū qua temeritate assumit: cū sit ars artū regimē aiāz: facit ad h̄. c. Cū sit de etate 7. q̄litate ordinādoz. Cōfessor q̄ fm Durā. q̄tēs se ingerit ad cōfessiones audiēdas. toties offert se ad rādēdū de peccis mortalib? 7. p̄cepti. de cōtra d̄b? 7. v̄suris. de rehatio. v̄b? d3 itaq̄ h̄re scia3 saltē appetē

Locat aut cōpetēs q̄ necessaria ē ad executionē cuiuscūq̄ ordiis. Nū i q̄tū sacerdos deputat? ē ad v̄nū officiu3 celebrādū: tenet tū scire de grāmā q̄ sciat v̄ba p̄ferre. 7. q̄ itelligat saltē sciat ea q̄ legit. In q̄tū v̄o ē minister sacramentoz: tenet scire que sit debita m̄a vel forma cuiuscūbet sacramenti: 7. modicā recte singula dispēladi. In q̄tū doctor: ē tenet scire saltem fidei erudimēta. Et in q̄tū est iudex i foro cōfessio tenet discernē inē lepra 7. non lepra: saltē i his peccis q̄ sūt oib? notioza. In aliis v̄o de quib? etiā sapiētes dubitat sciat dubitare: 7. q̄re superiorū cōfiliū. Debet scire q̄ sūt mortalia: que capitalia saltē i coi: 7. q̄ venialia in ḡnē. Debet etiam scire canones penales: nō tū p̄p̄tē h̄ ut p̄nias inuēgat: cum p̄nīe bodie sūt arbitrarie: ut dicit i sequenti fmōe. s. vt p̄ b̄ sciat culpa3 p̄nias cogitē. hec Durādus. Ego tā credo q̄ pot̄ q̄s dū non ē nīa p̄nias i trib? casib? sine p̄ncipio cōfessiones audire. P̄m? ē q̄ p̄ncipalū mortis inuēt cōfiteri: nec ali? posset h̄ri. Tū q̄libz pot̄ 7. t3 audire p̄p̄tē effica cū sacramēti ne ea p̄uēt. Secūdu3 est q̄ cōfiteris ē p̄tē sufficiēt ita q̄ ipsum cōfessōe docet. Tertū q̄ cōfiteris sūt plone sp̄aliū viuetes. 7. crebro cōfiteris q̄ nō cōsumēt h̄re nī venialia. Qualit̄ cōfessio t3 esse integra vt penitēs cōfiteat oia peccā mortalia 7. circūstātiās trabentes in aliud genus peccī 7. i casu venialia. Caplm. 3. Tertū mysteriū de cōfessione declarādū dī itegritas. Nā vt dī. c. ois. sepius allegatū De oib? peccis cōfessio ē faciēda vni sa

cerdoti. vt integra sit 7. nō diuisa. s. i hoc solet dubitari q̄tum ad tria. 1. p̄ q̄tū ad peccōz differētiā. 2. q̄tū ad eoz circūstātiās. 3. q̄tū ad peccā venialia. 1. p̄ solet dubitari q̄tū ad peccōrā differētiā. Cōfiteri necesse sit differētiā ois peccī mortalis siue latētis siue manifesti. siue sit cordis. siue sit oris cōfiteri. Et rādīt Bon. d. 17. 4. q̄ sic: 7. de peccō manifesto dicit q̄ necessariū est vt dicat i cōfessione duplici ex cā. Sina ex p̄te audiētis. alia ex p̄te cōfiteris. Ex p̄te audiētis: qm̄ sic ē i iudicio forensi q̄ iudex aliqd nouit vt p̄ uota p̄sona: qd tū nō nouit vt iudex nec p̄cedat ad suam q̄s q̄ innotescat ei ut iudici: q̄ vt dī. 3. q̄. 7. c. iudicet. Iudex t3 indicare fm allegata. sic est i iudicio p̄ncipali: q̄ peccā publica q̄sio sūt manifesta sacerdoti sic h̄o. nō tū sūt manifesta sic vel vicario. iō sūt cōfiteri. rō ē ex p̄te cōfiteris: q̄ per suā humilit̄ cōfessione h̄ iustificari. Nā de pe. vi. s. alij. Dic tu p̄tē iugitates tuas ut iustificeris. Dā q̄ peccōz cōfiteri oia mortalia secreta 7. publica q̄ fecit debz dicē sacerdoti: 7. h̄ nō recordat. ref̄ ois p̄cedere sufficiētī p̄p̄tē: sicut ei q̄ i ḡnē voleat 7. cōfiteat se in multis offendisse q̄rū nō recordat: q̄ vt scribit i glo. sup. c. p̄uēta extra de s̄ir. v̄l. v̄l. iudici. Et. c. de veteri iure etudēdo. l. 11. 4. si qd ast. Cōfiteri habē memoriā 7. i nullo penit? oberare v̄nitatis ē pot? q̄ humanitatē. Si aut peccōz recordet 7. nolūt dicere vel nō dat opam vt recordet: cōfessio sua instructuola ē: vt colligi pot̄ ex v̄ d̄is in. c. frēs n̄os de pe. vi. s. solz dubitari q̄tū ad peccōz circūstātiās.

absolutio
potest
non

in q̄tū
p̄tē
p̄ncipali
p̄ncipali
p̄ncipali

Utrū circūstātie sint ostēda. Et dicit
dñs Bon. p̄fata 17. di. 4. tria sunt
circūstātiarū ḡna. q̄da sūt alieniātes.
quēda aggrauātes. quēda ad aliud
gen⁹ trabētes. Prīme circūstātie alle
niāt peccatū: vt si q̄ peccasset cū mu
liere ab ipsa tñ tēptat⁹ 7 puocat⁹ 7
bi⁹. has circūstātiās cōfiteri nō ē bo
nū p̄p̄ b̄ vt satisfaciāt aliene ingriti
oni: vel ut p̄uideat eius scādalo 7 p
turbatiōi: vt pote si timēt cōfessōrē ex
hoc accipe occasiōē 7 cōp̄li malū
vel si tñ circūstātia minuat p̄c̄m vt
sit i ḡne venialis aut nullū p̄c̄m: sicut
cōmedē carnes i q̄dragesima p̄p̄ in
firmitatē h̄ excepto p̄c̄o: n̄ vj tales
circūstātiās referre: q̄ i cōfessioē habz
se accusare nō excusare. **S**ecūde cir
cūstātie dicūt aggrauātes q̄ aggruāt
p̄c̄m. nō tñ trabūt i aliud genus v̄l i
aliā speciem peccati. Et si q̄ lussisset
ad t̄rillos multū libēt: 7 fuisse for
nicat⁹ cū multa dēlectatiōe: vel cōm
fisset aliq̄d p̄c̄m ex p̄p̄a malicia n̄lā
tēptatiōe p̄cedēte: 7 tales circūstan
tias nō ē de necitate cōfiteri: s̄ de cō
gruitate. **T**ertie circūstātie dicūt
ad aliud gen⁹ trabētes eo q̄ trabūt
in aliud gen⁹ vel i aliā sp̄m p̄c̄i: 7
has cōfiteri ē necessariū. **S**ecūdo v̄o di
cta scōz. 8. sūt tales circūstātie p̄p̄
sione. **L**ocū. **M**odū. **T**ip̄s. **N**ume
rū. **Q**uālitatē. **I**nductiōis. **C**ōse
quētie. **P**riā circūstātia d̄r persone
Notificāda nāq̄ ē p̄sona cū q̄ v̄l cō
quā p̄c̄m ē cōmissū: Aliud enī ē pec
care cū vna moniali. aliud cū vna se
culari. aliud cū soluta. aliud cū iuga
ta. aliud cū sanguinea. aliud cū extra
nea. aliō p̄c̄tē laycū. aliō clericū vel

facerdotē: 7 h̄i⁹. **S**ecūda circūstā
tiā d̄r loci. Nā si p̄c̄m committat i loco
sacro iducit aliā sp̄m p̄c̄i q̄d d̄r sa
crilegiū: sicut nōr glo. de pe. vi. s. c. cōsi
deret. **T**ertia ē modi. **P**ossēt. n. q̄s
tali mo peccare q̄ p̄c̄m trabēt i aliā
sp̄m. vt si q̄ cū muliere peccaret cōi
nām. **Q**uarta ē tip̄s: q̄n. n. p̄c̄m cō
mittit i die festo iducit aliā sp̄m. **T**ra
sgressiōē tñ p̄cepti vt d̄c̄. **R**ico. de
lira⁹ sup 20. c. erodi. **I**o p̄c̄a in festis
missa cū tip̄s circūstātia sūt ostēda
Quinta d̄r n̄ri: q̄ q̄t̄ies h̄o peccat
totiēs disticta 7 plura p̄c̄a emittit.
p̄p̄ea o3 vicē q̄t̄ies p̄c̄m ē missum
Et si q̄s nō recordet dicat numerum
quē p̄t estimare s̄m p̄babile optioē
7 si nō p̄t estimare numerū estimet
quāto tpe i p̄c̄o stetit. **S**exta d̄r q̄
bitat. **O**portz. n. cōfiteri: q̄n p̄c̄m esset
publicū: q̄ iducet aliā sp̄m h̄ ē scan
dalū p̄rimi. **S**eptia d̄r iductiōis. q̄n
aliq̄s nō solū ip̄e peccauit: s̄ alios in
duxit ad peccatū: d̄s d̄siliū. au p̄liuz
v̄l fauorē. **O**ctaua d̄r cōsequētia. d̄z
p̄c̄o: etiā dicē p̄c̄a que cōsequūt ad
aliā p̄c̄a: ut puta q̄ i vno p̄c̄o occur
rerent mēdacia. piuria. adulatōē. de
ceptiōes. 7 h̄ilia q̄ i cōfessioē n̄ s̄t omi
tenda: s̄ p̄palāda. **T**ertia d̄r dubitā
tiōē q̄t̄i ad p̄c̄a. venialia. Aut erpe
diat illa cōfiteri. Et de b. v. Bon. vbi
s̄. **C**ōfiteri venialia nō ē p̄ceptū ro
q̄ absq̄ cōfessioē mltip̄s remittat. Et
p̄ dignā eucaristie s̄ptionē. de cō.
di. z. c. cum oē crimē. 7. c. si q̄t̄iescūq̄.
Septia p̄ aq̄ b̄ndicte asp̄sione. vt patz de
de. di. z. c. aquā sale d̄p̄sam. **S**eptie
iunia 7 p̄ ekeosynaz largitiōē: vt h̄r
82. di. c. p̄sbr. Et de pe. vi. c. medicina

7. c. p̄obit. 7 di. z. c. sane cauedū. **Q**uarta
p̄ d̄ca orōne. de pe. vi. z. c. de q̄t̄idia
n̄i. **S**eptia deuota p̄c̄oīs cōfessioē. d̄
pe. vi. c. tres actōes. 7 di. z. c. si ē igt
Septia ḡnālē cōfessioē i ecclia faciām
vt de pe. vi. z. c. de quotidianis. In ca
su tñ cōigit q̄ h̄o teneat venialia cō
fiteri. siue p̄p̄ dubiū siue p̄p̄ ecclia
stiatū. **P**rop̄ dubiū tñ q̄n q̄s
p̄babilit̄ de aliq̄ p̄c̄o dubitat: vtrū
sit mortale vel veniale: q̄ p̄c̄o: si nō
penitet de illo sicut de mortali disci
mini se exponit. Et iō d̄z cōfiteri. **S**ilr
p̄p̄ statūz ostēda sūt venialia: sicut
d̄c̄ū ē sup̄ de necitate cōfiteri sel
in ano. vel d̄ religiosis. **Q**uā v̄o mul
ti b̄ audietes scrupulosi satis efficiūt
dubitātes nescire cōfiteri sua p̄c̄a vt
d̄c̄et. **E**go dico 7 teneo q̄ si q̄s cum
volūtate se emēdādū i p̄posito bono
ad cōfessioē accedit facies q̄d in se est
vt b̄n̄ s̄ficat 7 nullū p̄c̄i recordaret
7 nullā dicēt circūstātia 7 m̄lta omi
teret q̄ ad cōfessioē n̄cia ē dicūt: cō
siderata volūtate b̄oā 7 p̄sata h̄ia
na i firmitate v̄l i gr̄tia: tal fructū cō
fessioīs m̄tē p̄aret. Ergo cum b̄oā
ad deū fiducia disponāt se oēs p̄c̄o
res: put poterūt 7 sciēt p̄c̄a sua cō
fiteri: 7 a x̄po sanitatē 7 salutē simul
cū laquidō quē sanauit i euāgelio fir
mit obtinebūt. **S**e p̄ gratiā 7 i futuro
p̄ gl̄ia 7 i q̄ viuūt i et̄nā de q̄ ē b̄n̄. **A**
Sabbato secūde ebdomade in q̄
dragesima d̄ fructuosa 7 vtili cōfessio
ne peccatorum. **S**ermo 29.
Ic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ i q̄ mi
hi bene placui ipsūm audire.
Mat. 17. 7 i euāg⁹ h̄o dierno
Seruāda sunt x̄pi p̄cepta aio leto 7

libēti corde: quē verū deū credimus
saluatorē n̄m. **E**staf nāq̄ euāgelii
hodiernū qualiter x̄ps trāfiguratus
est i mōte a deo p̄i 7 sp̄i sc̄o vestim̄
tū d̄initatis accepit. **I**p̄e ḡ nobis viā
salutis apuit: penitentiāq̄ p̄ cōmissa
p̄c̄a illa eē p̄dicauit. **I**p̄e sacerdoti
bus clauē ecclie cōsignauit: q̄b̄ possēt
p̄c̄oīb⁹ apire ianna regni celoz. **I**p̄e
sanguinē suū offert oib⁹: q̄bus merita
p̄p̄a nō sufficiāt vt illi⁹ merito veniā
assequat 7 remissione. **Q**uā v̄o hoies
saluare sic voluit p̄ gr̄iam suā: vt etiā
ip̄i faciāt q̄d i se ē: 7 p̄cipue p̄c̄a sua
sacerdotib⁹ ostēdo. **I**dcirco v̄m̄lq̄s q̄
illū audire v̄z. **S**oy enī ei⁹ ē **Mat. 4.**
v. **P**niām agit. Et q̄ hec p̄niā cōfessi
ōē icludit. **I**dcirco p̄f̄ ea q̄ i p̄cedē
tib⁹ dicte sūt adhuc in h̄ sermone tria
mysteria ponem⁹ cōtemplāda.
Quā d̄r humiliatiōis.
Secūdu occultationis.
Tertiu iterationis.
Quādo p̄c̄o v̄z humiliter cōfiteri. **S**
examinādo cōfessioē. **2** accusādo p̄c̄a
3° suscipiēdo iniūctā sibi p̄niām a sa
cerdote. **C**aplm. i.
Primū mysteriū de cōfessioē
deklarādū d̄r humiliatiōis
Qui enī cōfitec cōfiteri v̄z cū
hūilitate q̄ p̄cipue cōfitec i trib⁹ p̄ m
diligētī examinatiōē. **2** i p̄c̄oīb⁹ accu
satiōē. **3** in p̄niē suscepiōē. **S**e d̄r
sit hūilitas penitētis i diligētī exa
tiōē. **N**ā q̄ humil⁹ ē an cōfessioē i aliq̄
secreto loco examiat seipsū: cogitans
b̄nficia q̄ a deo accepit: bona q̄ omisit
mala que cōmisit. **v.** illud **I**saie. **38.**
Recogitabo tibi oēs annos meos in

de cōfessione

de bz
re
con
cas

amaritudine aie mee. Sz multi sūt q
accedūt ad confessionē ideuotū iprene
ditati. sine vlla opūctioe. sine cogita
tione aliq aut recordatiōe peccozum
suoz qd? Affectores qñ eos tales iueni
unt pluaē debēt. vt pu? se pparēt.
7 postea redeāt ad penitendū. q mo
aedi sūt. vt p voce cōsiderationes dis
carrēdo conēt sua pcca colligē. **Cō**
sideratio ē itat? i q peccoz ē. 7 i quo
sūt. puta vgnitatū. viduitatū. aut ma
trimōij. **Cō** ē etatis i q peccoz ē. 7 i q
sūt. **Cō** ē fortune ppe vel aduerse.
Cō officij artis seu exercitij. **Cō** lo
cietatis memorado socios vl socias
cū qd? hō. puerfar? ē. **Cō** ē locozū in
gbas hō sūt. **Cō** tēporū puta pacis
guerre aut sollicitatū aut diēri feri
plū. **Cō** cordis speculando sēcliter
qd? extra deū. 7 p pūmū ē corde amissū
Cō ē vboz notater in seipso qd? i v
bis male loquēdo potuēt errare cō
sideras. **Cō** ē factoz opoz bis mo dif
discurredo pōt hō multa pcca q fec
ed memoria reuocare. 7 ppe q in sua
cellula aut camera sit sol? exis pecc?
suū pccatiōe dicere d3 cū publicano
Lucas. de? ppiā ē mibi peccoz. Et cū
silio pdigo. Lucas. D3 peccau i celū
7 corā te. Et cū David. Miserē mei
pe. s. m. m. tuā. Et qñ pōt conetur
debetari peccoz suoz magnitudinem
turpitudinē 7 multitudine. de peccan
oipotētē deū vt dignet p vulnē sui
sili indulgē sibi delicta sua. Sicq? cū
tali dispōe reuertat ad sacerdotem.
Sacerdos vō vbi videt illū deficere
diligēt adiuuet 7 exarniet. **Cō** sūt
hūilitas i peccoz accusatiōe qñ peccoz
licz cū rubore. tñ libē 7 manifeste ac

cusat pcca sua. Nā vt dī de pe. di. c.
q domū suā. Taciturnitas peccū ex su
pbia nascit cordis. Jō enī peccū suū
celare qsq? desiderat. ne iniquitas sua
alijs manifesta fiat. ne tal? reputet apd
hoies foris: qñ se iā duduz exhibuit
vino cōspectui. qd? ex fonte supbie na
sci nullū dubiū ē. **Cō** pccū supbie est se
velle iustū videri. q peccoz ē. Sz ex
sana se 7 marie mulierel. d. Nolle cō
fiteri pcca nō ppe supbie. s. ppe vere
cūdia: p qb? d. er. ait. **Cō** ista nimia
boiaz pudet ablati 7 nō pudet ignāi
pudet sordes absterge. 7 non pudet
strabē. absterge calliga. 7 detur
ala. ppe istos etiā de pe. di. c. nāc at
ait. **Cō** nāc ait si recorderis peccoz
suoz frequēt ea i cōspectu dei pūmā
ano. 7 p cis demētia q? deperit? cū
illa vobis. Si aut nāc obliuiscit? pec
catoz tuoz. tñ eoz recordaberis vo
lens quō i toto mōdo publicabūtur
7 i cōspectu pterēt omniū. tā amicoz
tuoz q? inimicoz 7 scōz q? celoz celestū
umq? spiritū. hoc sūt. Nulla ē vō
uia moltomin? nec supbia taceat sūt
i confessione pcca. gnimo illa humilit? 7
dilect? sacerdoti sūt reuolūda sine du
plicitate. sine mēdacio. sine excusatiōe
Nec enī iueniēdū ē vt multi faciūt a
ppria laude asserētēs. Ego. leuō. do
clamosynas. adiuuo paupes. nō sum
blasphem? aut homicida. qñq? vt hō
carnalit peccē 7 hō? Nō pura est nec
deo accepta talis cōfessio. Dicēda eē
sūt pcca ppa nō aliena. vt di. c. ois.
d. pe. 7 re. Nō nō tñ s3 Ric. i. 4. di. 21.
Sz expfio aliene pfoe seu alieni pccū:
aut ē necia ad expfioz peccoz aut nō
Si sic teneat eam exprimere cōfessioz.

Parab. qñem al? vōm
pca vna hō palmenū
vōra dicit nō aliam

Un mulieri cū q? cubuit frat? ei? non
sufficit vice q? vnus vir cubuit cū ea
s. debet exprimere q? ille est frat? eius
Et si nō habeat nisi vnū fratrem: tūc
fuit sacerdos qd? ē ille. Et si ē religio
sus d3 exprime q? ē religiosus. Et si ē
layc? 7 ē iugāt? debz exprime. 7 sic ē
alio. Si aut expfio pfoe nō ē neces
saria ad expfionē cōfessionis pccū tunc
distingues. Quia aut ē vtilis ad corre
ctiōne illi? ul? pseruationē a recidivo
aut nō. si sic. Tūc credo q? penitēs bñ
facit si extra cōfessionē hoc vō alicui
pfoe: q? illi peccoz possit 7 velit pdes
se 7 nō ab eo. Sz p alia cā nolare ipz
in cōfessione. nō expedit nec oportz: q?
p tale notatiōne cōfessio: nō possit. p
redē ad correptionē illi. Si aut noia
tio illa nō ē vtilis ad illi? correptionē
tūc dicitur. Quia aut pōt eē vtil
ad seruandū a recidivo: aut nō. Si sic
tūc bonū ē 7 expedit penitēti: vt illa
pfoe exprimat? Affectoz. pōt enī con
gere q? Affectoz p cognitionē pfoe sciet
iūgē. penitēti pnia: talē. 7 talia da
re dicamēta: 7 tales facē monitiones
q? meli? 7 securi? penitēs poterit a re
cidivo pseruari. Si aut notatio pfoe
nō ē vtilis ad magnitudinis pccū ex
pressionē. nec ad alceri? correptionem
nec ad pseruandū a recidivo penitē
tē. tūc credo q? penitēs teneat pfoe
celare. Quilibz. n. teneat nō gnare ma
lā opinionē de primo suo i corde al
terius sine rōnali 7 vtili cā. **Cō** sūt
humilitas adhuc i humili pnie susce
ptione. Ut enī di. Criso. de pe. di. 3.
c. pfecta. Perfecta pnia cogit peccozē
oia libent? sufferre. Sz dubiū ē. vtruz
penitēs teneat cōfessionē necitatis acce

Un pōt
tendat
qñ ppe pnia
sibi p pnia
apud dōm

ptare 7 explē pnia sibi iniūta a sa
cerdote. Et ruder. Ric. di. 18. 4. Sz sa
cerdos aut iūgit pnia rōnalē 7 vi
scerā: aut nō. Si 2° mō penitēs non
teneat eā recipe nec cōplē. q? sacerdos
indiscretas pnia iūgēdo abutit da
ne scie 7 pteate. Si primo mō: dico q?
teneat cōfessionē necitatis eā recipe: 7 p
viribus adiplē. q? talē pnia iūgen
do daub? vtil? recte. Quilibz aut te
neat sui iudicis iustā sntā: seruare. Un
si penitēs talē pnia sciēt 7 ex vili
beratione implē omiserit: mortaliter
peccat cū facit absq? lūma cā. **Cō** sūt
mi. Docti. in sūma de pe. 7 re. Mo. q?
libet peccoz mortali regularit? deberet
pnia septēnis iponi. Ut p. 3. q. 2. c.
hoc ipsū. 2. 4. sequēt. Et. 22. q. 1. c.
dicandū. Et ē rō vna: q? de? pceptū
Adari foroz Aaron lepra pūssam
poni extra castra p. 7. dies. 7 sic acci
pit dies pāno. Alia rō ē ut sic peccoz
p pccū septimo mē. s. 3. g. 3. amittit: sic
p septēne pnia recuperet. Nā pōt sa
cerdos i penitētijs dispēcare cōsidera
tis criminis cōtitate 7 qūitate 7 pfoe
dignitate. cōditione. serū. officio. pau
ptate. infirmitate. debilitate. cōfuctu
dine. cōplectione. societate. causa. aīo.
voluntate. 7 sic p arbitrio pnia ta
pare. 7 imponē. vt pbat plene extra
de pe. 7 re. c. significauit. 2. c. is. q. 7.
c. ois. 4. sacerdos. 7 extra de homici
dio. c. sicut dignū. Et est de eo qui
co. 2. sang. v. rous sue. c. transmissio. Et
fi. q. 3. c. absit. 2. is. q. 6. c. Si a sacer
dotibus. Et. 26. q. 7. c. tempore. Et
de pe. di. 3. c. de penitētib?. Ideo
dicat penitēti sacerdos. Carissime frat

3. 29
de bz
h fili

tu commissisti tot et talia peccata per quibus
debes pro quolibet sic penitere. Sed forte
vis tuam ad hoc agendum non exten-
deret. Inigo tibi talia penitentiam pro
omnibus et demeritis quibus peccata redi-
munt et omnia alia bona que feceris mala
que pro sustinueris accepta loco pe-
nitentie et que sunt tibi in remissionem pec-
catorum tuorum. Et si inter mortuorum au-
thoritate dei et beatorum apostolorum Petri et
Pauli et sancte ecclesie et nostra te absol-
uimus ab omnibus his que confessus es et ab
aliis de quibus non recordaris in quantum pos-
sumus et debemus. Et si quod purgandum
remiserit in purgatorio purgetur in terra
misericordie domini voluntate. Caveat autem
sacerdotes que sic arbitrentur ne vilis fiat
auctoritas ecclesie et preterea clauis potestatis
noster. Item de 50. capitulum 27. Abbas a roma
na ecclesia rigore suum tam perbana faci-
litate dimittere et non nos severitatis
fidei auctoria maiestate dissoluere. ut cum
adhuc non tamen in peccatis: sed etiam
cadat in errorem fratrum rancie: perpetrata
nimis remedia coactionum utique non pro
futura presentem: quo non poterit penitentiae
medicina prodesse: si etiam ipse medicus in-
terpreta penitentiam indulget periculis: hoc non est
curare: sed si vix vice volumus occidere.
Et est de vi. et hunc. de. de facultas
venie tribuit incontinentiam delinquentis. Et
ad hoc facit. cum iusta. 23. quod. Et. glo-
ri. 3. q. 8. Et. c. penitentiam. 90. de. Et. c. si quis
propolita. de. 5. Studet esse sacerdos ut
peccatorum penitentiam semper incontinuum penitentiam
imponat: ut superbo uniat humile orationem
ne: anaro elemosinam largitionem: ac-
cidioso peregrinationem: guloso ieiunium
luxurioso carnis macerationem: male-
dico benedictionem et bene. hoc. Post. Ad

dit Ric. ubi. s. si penitens sentiat
penitentiam sibi nimis grue et ad obsequium
periculosam sua infirmitate pensata: tunc
ad illam confessionem cui confessus est vel ad
aliam si illam bene non potest recurrere: et alle-
uationem vel commutationem petere. Et
confessor tunc cedere etiam si videat quod penitentia
allevata non sufficit plenarie ad emen-
dationem peccati: sed penitentia incompleta adhuc reman-
eat aliquid in purgatorio purganda.
Tunc tamen est reservare purgatorio
penitentiam penitentiam ipsam exponere per-
iculo cadendi in mortale peccatum pro pe-
nitentie transgressiones iniuste. hoc Ric.
Qualiter confessio tunc est secreta respec-
tu circumstantiarum respectu confessionis: et respec-
tu peccatorum. Capitulum 7.

Quidam mysteria declaranda
de confessione vel occultatio.
Debet confessio esse secreta et
secreta triplici occultatione. primum est
ad circumstantias. secundum est ad confessores.
tertium est ad confitentes. Prima occultatio
est quantum ad circumstantias ut confessio
fiat in secreto: non in publico nec coram
aliis. hoc autem est secundum Bonaventuram. de 7. q. 4. Pri-
ma: quod in confessione manifestantur peccata sa-
cerdoti: non ut manifestentur: sed ut deleantur
et occultentur: quod caritatis confessio operatur
multitudine peccatorum. Et ratio quod manife-
stant sacerdoti ut deo: ad testimonium
conscience interne. Et ideo ut bene tota conscientiam
revelat boni tamquam deo non de alio admitti:
sed sacerdos qui tenet locum christi. Ratio
ratio: quod publicare peccatum coram
aliis esset onerosum ignominiosum
Nam si oporteret publice confiteri ne-
mo auderet confiteri peccata sua. Ratio
quod si confessio fieret coram aliis infirmitas
mala orientur. et riperet discordiam

infamie. hoc Bonaventura. Sed ista occultatio
intelligenda est respectu persone: non respec-
tu loci. Nam ego nescio laudare il-
los qui audiunt confessiones mulierum in
locis secretis. in cellulis. in cameris. in
angulis latebrosis. in quibus etiam quicquid
sepe qui boni et iusti credunt ad enor-
missima sacrilegia et vituperabiles dis-
soluciones labuntur. Debet confessio
esse occulta quantum ad confessores: quod ut
ait Gregorius. hoc est in 4. sententiarum. per nul-
lo scandalo est confessio revelanda. Et ma-
gister ibidem. Caveat sacerdos ne pec-
cata penitentium aliis prodatur: alioquin de-
ponatur. Et de peccatis sacerdos. ut
de confessione revelare peccata: deponatur.
Et in hoc diebus vite sue ignominio-
sus pugnando pugnatur. In. c. de omni de
pe. et re. scribitur sic. qui peccatum in penitentiali
iudicio sibi occultum proferit revelare
non solum a sacerdotali officio deponetur
sed etiam decemur. verum etiam ad agendum
penitentiam in articulo monasterii detrudetur.
Iam de oca theologum in 4. de 2. dicitur. conveniatur
in nullo casu licet sacerdoti reve-
lare confessionem sine confitentem peccat: sine
non sine iustitiam peccatum in opere perpetratum
sine perpetratum: sine sit peccatum in fide sine
in moribus. hoc ratio est: quod si licitum esset reve-
lare confessionem sine confessione vilis red-
deret in populo. Et populus a re sibi ne-
cessaria retraheret. Et via fraudibus
aspicitur: quod cum multum credat homini in sua
confessione multi se in confessione ius-
tos ostenderent: ut a sacerdote per ea lau-
darentur: ut sic possent promoveri et ho-
norari. Et revelas mentes: quod eadem
persona secundum naturam vere affirmare potest
aliquid in persona alterius loquens: quod vere
negat loquens in persona propria. Nam ange-

lus loquens. In nomine domini in persona dei vere
dixit. Ergo si dominus deus tuus qui eduxit te
de terra egypti. Ergo vero ne-
gasset in persona propria loquens. quod a simili
homini repitas dei persona in foro confessio-
nis. vere aliquid potest affirmare quod est
forum confessionis quod loquitur ut persona pro-
pria gerens vere negat. Merito tamen dicitur
negando se audisse vel scire quod ad notitiam
eius non deveniunt: nisi in quantum eis rep-
sentabat persona dei. Ergo est forum
confessionis dicendo se illa audivisse vel
scire mentis. Sed contra hoc misit multi-
pliciter et arguit per quod. Item in li. de pec-
cato et dispensatione. c. 4. ait. Iniquum pro
caldubio foret. si statuta pro sola cari-
tate contra caritatem teneret. Cum ergo cele-
stio confessionis instituta sit pro sola cari-
tate. si aliquid esset utile aie confitentis: ut
eius confessio revelaretur ergo iniquum
esset si celaretur. Respondet ad hoc
Ricardus. Si aliquid esset utile confitenti ut
sua confessio revelaretur: tamen nunquam potest
esse utile contra utilitatem cuius bonum principaliter
respiciat caritas quam persone singulari bonum
nam in terra videtur. 7. q. 1. c. scias. Primum
utilitas unius utilitati preferenda est.
Et arguit quod unusquisque tenet obedire
pape. Ergo si papa perciperet alicuius
revelaret confessionem: ille debet ei obedi-
re. Respondet Ricardus. Sacerdos non tamen te-
net celare confessionem pro peccato ecclesie: sed
iure nature et divino. Papa autem si sit su-
pra omnia positiuum: non tamen est in plus na-
ture vel divini. Iam in tali casu papa non
est obediendum. Et arguit quod est possibile
ut sacerdos dicit aliquid peccatum morta-
le: de quo non possit confiteri quod revelaret
illi cui confiteretur confessionem sibi factam
quod in tali casu licet revelare confessionem

22
13

11

Respondet Ric. q. nō: 7 q. tali casu durante sacerdos nō debet illud peccatū cōfiteri: s. sufficit sibi de illo tēri cō voluntate 7 ppositō cōfiteri qū hoc facē poterit sine reuelatiōe illius psonē que sibi cōfessū ē: sine quocūq; iudicio sigilli cōfessōis: fortiori enī vinculo obligat cōfessor ad celandū q. penitēs ad cōfessōem. **¶** Arguitur ponēdo casū q. aliq. in cōfess. audiat hereticū nolētē desistē ab heresi 7 volentē corūpe alios: tūc videt q. magis sacerdos tenet suare fidē xpo q. ipsi hereticō. Ergo magis d. cōfess. illius detegere q. pmittat cū gregem cū corūpe. **¶** R. dicit Doct. 7 Scotus. **¶** p. peccā sacerdos nullo mō debet illi cōfess. reuelare: pōt tū sine reuelatiōe cōfessionis sapioz dicit. **¶** Ligata sup gregē: q. lupus querit insidare 7 tūc cōfiteri 7 deo seruat fides: Ex b. Scotus h. probat verficulā illam: **¶** Et heretis crimē qd nec cōfessio celat. **¶** Arguit ponēdo casum videlicet. Si duo cōfess. cū suo sacerdote ordinati: sent ipsi occidere i nemore p. qd cōt. trāstā facturi 7 parū ante nemoris i troitā vnus pnia dicit sacerdoti h. cōfess. reuelare tunc licitū videret tali se subtrahere ab ingressu nemoris: q. alit corpali morti se exponet 7 daret alij oportunitatē crimē committēdi. **¶** 3. subtrahēdo se crimē sibi cōfessuz suo socio reuelaret. **¶** g. in tali casu licet reuelare cōfessionē. **¶** R. dicit Ric. **¶** in tali casu sacerdos possēt renuere itra re nemus cū illis. s. p. dēdo aliquam cām necessariā. Si tamē ponēt casus q. oporteret sacerdotē ante mortē sibi re aut reuelare cōfess. tenet mortem

libere ne cōfess. reuelat. **¶** Arguit ponēdo casū aliū. s. q. aliq. pōt de ordi ne monachoz cōfiteri abbati 7 qdū ē in prioratu habz occasione trahēt ad peccatū a quo nō vult desistē. Si p. t. g. habet curā ale sue debet illā inde amouē: s. amouēdo motus ipsz peccasse. **¶** g. videt q. cōfessio possit ali quo mō reuelari. **¶** R. dicit Doct. q. abbas debet p. suadē tūc p. voluntari am cōfessionē: q. ipse petat absolui ab onere officij. **¶** Quō si nō vult facē debz cū sustinet nisi sit talis religio i qua sibi trāsmutari 7 trāferri pōt sine nota infamie. **¶** Arguit q. multoci mo possit cōf. penitēs licet loaret. p. sua vtilitate cōfessōe ut cōfessionē reuelat. **¶** Si tali casu nō cōt. peccat. **¶** R. dicit Ric. 7 Doct. **¶** sacerdos de licentiā cōfess. pōt licite p. sibi cōfess. alij reuelare q. sibi necessariū est v. l. vtilis ad p. rōndū q. regnū ad illud forum q. qdū hoc pendet ad huc gerit p. sō nā vicarij dei. **¶** 3. de tale cōfess. h. reuelare alij p. sone nō licet nisi ille qui cōfess. ē h. ita v. cōfess. extra cōfessionē. **¶** Sed cōfess. penitēs h. licitā det cōfess. cōfess. tū valde debet vitare scādālū. s. ne fractis sigilli reputet: 7 q. si facit se licentiā a penitēte q. de peccatis ei possit loqui: 7 penitēs negat cōfess. i cumbis pbare q. p. dicitā licentiā a penitēte habuerit qd si pbare nō possit tāq. reuelator cōfess. puniret. **¶** Quō vero cōfess. aliqd nouit extra cōfessionē 7 postea illud audiuit i cōfess. pōt illud reuelare alteri: ita tū q. mod. sciendi p. cōfessionē sp. manet i occulto. **¶** Quia tū possit ex hoc scādālū g. nari

maxime apud penitēte 7 apud alios de bono 7 equo magis debet celare cōfess. q. vnus alius. **¶** Et iō. p. vitā dū scādālū penitētis debet ei p. t. ri in cōfessione quō nō debet illud celare: nō q. p. illā p. t. acratius reuelat: s. q. p. primo auferit nota scādālū. **¶** debet etiā cōfess. peccā illa reuelare p. necessitate nō p. suaz voluntate. **¶** Et sic p. q. quāta est vis sigilli cōfess. **¶** Addit etiā Ric. q. s. sigillo cōfess. cadit etiā p. sone cui qua penitēs cōfess. se peccasse. **¶** Rō est q. cū p. nia sit sacramētū sacerdos tenet celare oē illud qd necessariū ē ad integritatē sacramētū. **¶** Sed penitens nō possit sufficientē exprimē aliq. peccatū suū nisi notificādo p. sone cum q. peccauit. s. cū cognit. filia suā 7 nonē habuit nisi vnā 7 filia. **¶** Insuper tenetur sacerdos celare oē illud sibi didit i cōfessione quō cōfess. possit p. di vel mala suspicio de illo g. nari i cordib. alioz: s. q. detegēdo p. sone cum q. penitēs peccauit p. deref. cōfess. q. si detegeret filia cōcubuisse cū p. re suo p. deref. pater q. cōfess. est cōcubuisse cū ea. **¶** Adhuc licitū nō ē facē aliqd qd sit occasio retrahēdi hoies a re si bi ad salutē necessaria. **¶** 3. reuelatio p. sone cū q. penitēs cōfess. se peccasse cōt. occasio retrahēdi hoies a re necessaria. s. a cōfessione: q. nō tū q. re trahitur a re aliq. p. timorē lesiōis p. p. fame: s. etiā p. sone sibi cōfess. v. vinculo amicitie. **¶** Rō s. b. q. dicit extra for. cōfess. se audisse crimen de p. sone sibi in confessione accusata qd nullo mō audiuit extra cōfessionē mētiret: vt p. t. ex dictis. peccā g. ipsius

Rec:

penitētis i relatione ad ipsum eadē s. sigillo cōfessionis de necessitate ab solute 7 p. mo 7 directe 7 explicitē: 7 ex oib. causis: p. sone aut cū q. cōfess. cōfess. se peccasse: cadet s. sigillo cōfessionis de necessitate 7 absolute: nō p. s. ex cōsequētī 7 indirecte 7 implicite: nec ex oib. causis: s. ex aliq. **¶** Peccā enī ipsius penitētis nō referēdo ea ad p. sone dēterminatā: sicut cū aliq. dicit. **¶** Ego audiui tale qd qd tū nō audiuit nisi in cōfessione cadit s. sigillo cōfessionis de necessitate: non tū absolute: s. s. b. conditione. s. si ex p. t. iōe talij v. boz: p. se vel p. accidēs: directe v. l. indirecte aliq. verēcādia vel cōfusio v. l. suspicio mala: vel aliqd aliud nocuū tū illi q. cōfess. ē possit p. uenire. **¶** Ea vō q. penitēs infert nō cōfessionis q. nō sūt peccā nec circūstātie peccā: nec q. deducūt manifestatiōe cōfess. vt pote si infert i cōfess. iōe. **¶** In tali fra sūt blada 7 h. nō cadūt s. sigillo cōfessionis nisi de cōgruitate. **¶** Si i dicēdo illa nō vāt intelligē cōfess. q. talia velūt celare: s. cōfess. o. se talia au diuisse mēda: nō ē: q. p. p. t. iōne ad ea nō rep. nāt p. sone dei: s. hominū. **¶** S. i. si aliq. ali. a cōfess. audiret aliqd ab aliq. dū cōfess. debet illō te nere secretū ex lege nature que dicit. **¶** Qd tibi nō vis nō facias alijs. **¶** Confessio debet esse occulta q. tū ad cōfess. vt nō reuelat ea q. sibi p. sua salute in cōfessione vel dicta v. l. imposta sūt ex quoz reuelatiōe scādālū oriret. **¶** De p. nia aut iposita dicit Ric. **¶** q. aut penitēs manifestando p. niam sibi inuictā a cōfess. facit p. iudiciū absq. vtilitate: aut p. op. p. fame:

non debet data a re op. p. fame

aut confessio q forte tale iunxit pniam
 p qua si sci et incurret alicuius
 qz maliuolentia: utpote qz iniunxit mu-
 lieri vt abstinere a familiaritate alicuius
 viri piculosa. Aut penitus manifesta
 do sua pniam: nec fame ppe nec confes-
 sioni: nec alicui piudicij gnaret. In p
 casu peccatis tenet pniam sua celare
 et in secundo fili. Si em illud qd confes-
 sor sibi iungit seu etulit boa fide pro
 salute aie sue et secreto alij reuelaret
 in confessiois piudicij crimē pdictiois
 incurreret et ligilli secreti fractionem
 In tertio casu no tenet tacē nec dice
 sed de b irreprensibili pot face qd
 illor deoz sibi meli placuerit.

Confessio est reiteranda qz quis
 male confessus fuisse ppter sua negligē-
 tia: aut qz fraudulē dicitur confessus. vt
 qd confessus ē cū deliberatiōe peccati
 et triū mysterii. Cap. 3.

cōteplādū de confessioe dicit
 iteratio. Est eni quicqz necessita-
 riū reiterare confessionē peccoz alias sa-
 ctā: et dicit illa eadē peccā in numero:
 que qz fuisse confessus marie ppter
 tria. ppter negligentē electionem.
 ppter confessiois diuisionē. ppter
 malicie cōtinuationē. Est necessa-
 riū reiterare confessionē ppter negligē-
 tē electionē: Quā qz ē negligēs qz re-
 sacerdotē pitiū et absoluedi auctorita-
 tē habēt: et confessus fuisse alicui q
 eū aut nesciuit aut n̄ potest absolue.
 Talis pfecto qz pmi sibi dicit de igi-
 tia et facultate sacerdotis cui confessus
 est et de negligētia ppa q magis suffi-
 cientē qz re re noluit tenet eadē peccā i
 numero cōfiteri sacerdoti discreto et
 cū absolue valēt ppta dē de pe vi.

6. c. cui aut. Qui vult cōfiteri peccata
 sua ut inueniat graz querat sacerdo-
 tem sciētē ligare et solue ne cū negli-
 gens cū se extiterit: negligat ab illo:
 q cū misico: dicit monēt et petit ne abo
 in fouea cadat. Iterata ē confessio
 rōne diuisione. Quā em qz fuisse con-
 fessus: aut p maliciā: aut p verociā
 ptē peccoz vni sacerdoti et ptē alteri
 cū s nullo sit absolue: nec talis confessio
 fuerit fructuosa: debet si veritate cō-
 fiteri eadē peccā i numero vni tm sa-
 cerdoti se accusando narrare. Nā vt
 scribit de pa. vi. s. c. cōsideret. Caut
 fit peccās ne verociā viciū dicitur
 apud se confessionē: vt diuersa vni
 velis sacerdotibz manifestare. Quēdā
 em vni celat q alij manifestada dicitur;
 qd ē se laudare: et ad hypocritam ten-
 dere et semp vana carere ad quā fra-
 stra putat totā puerire hoc ibi. Sed
 vultat vtrū sit alicui sacerdoti
 oia peccā sua de qd est memo si diu
 p acceptā remissionē: recordet alicui
 peccā mortalis de q non fuerit confessus
 qd aū suā cōfessio ē miserat teneat ten-
 tione necessitatis illud peccatū cōfite-
 ri illi eidē sacerdoti. R. h. de. R. c. l. v. i.
 17. 4. d. Adibi distinguendū videt q
 aut tpe confessionis peccātē adhibuit
 debita diligētia. put de lege coi hu-
 mana punitit fragilitas vt memoriā
 haberet oiaz suoz peccoz mortalium.
 Aut fuit negligēs et ignorātia
 affectata vel crassa. Si 2° mō credo
 q rca rō erigit ut illi idē peccātē cōfite-
 atur eidē sacerdoti si illi omode pot
 inuenire: et non sit illi sacerdoti post-
 eā interdicta absoluedi potestas:
 aut p dictum peccatū et omnia alia

peccā mortalia pōi sacerdoti cōfessa
 put pot recolere cōfiteat alij sacerdoti.
 Si primo mō nō credo q pōi sacer-
 doti teneat tentioe necessitatis illud
 peccātē cōfiteri. Tenet tm illud peccātē cō-
 fiteri absq alioz cōfessioe alij sacer-
 doti. Quis em de isto fuerit absolu-
 tus qntū ad iudiciū ecclie triumphantis
 et militatis: qz sacerdoti absolue pot
 de cōfessis et de pdicto mō oblitis tm
 q absolutio de oblitis debet itelligi
 ibi hat cōditioe: vt. f. qz reducta fue-
 rint ad memoriā dicat illi sacerdoti
 i confessione q ab illis pot absolue te-
 net illud cōfiteri p e^o remotā obli-
 tionē. Est necessariū ē iterare cōfes-
 sionē ppter malicie cōtinuationē: qz. f.
 confessus est peccā sua semel aut pluries
 tm vt facēt qd ecclia mādāt. Cōtinu-
 ando tm ppositū male volūtatē quō
 nō erat disposit^o ab aliq peccō se cor-
 rigere et emendare. Talis etenī ad ve-
 rā pniam reuertus si debite vult cōfi-
 teri oia eadē peccā q pius fuerat con-
 fessus debet reiterare. Est tm aliqui
 scrupulose: et si qz peccō mortali
 existēs cōfiteat sacerdoti accusas ma-
 lā volūtatē suā: et sitēs oia alia pec-
 cata quo:ū recordat ex quo pat^o est
 et pmpus adhuc peccare sic cōfiteo
 peccat mortali: qz qntū in se est facie
 irreuerentiā sacramento: et sine sacra-
 menti ceptū ē nō videt: extra istof
 est. c. q. qdā de pe. et re. vbi dicit q
 dam ad cōfessionē de criminibz veniūt
 et quis pfiteri velint: se tm asserūt ab-
 stinere nō posse cōsultationi tue talif
 rident: q eoz confessionē recipere debes
 et eis de criminibz consiliū exhibere: q licet
 nō sit vera illa pniam: admittēda ē tm

eorū confessio et crebris et salubribz mo-
 nitis ē pniam inducēda. hoc ibi. Dicit tm
 Ricl. Tales absoluedi nō sūt. Cū si
 absolutone nō recipiat nō cōtēnsif
 sacramtū nec a cōfessioe nec a cōfessio.
 Si aut sitēs i peccō mortali attrit^o
 est de peccato suo ita vt pbabiliter
 possit psumē se ēē dispositū n̄ peccat
 absoluetōne recipiedo: imo frequentē
 cōtēnsif clauū p susceptionē absoluti-
 onis formatur sua attritio. De Ricl.
 Dicit igif opaz oēs peccōres vt bñ cō-
 fiteant qm cōfiteatibz largif de^o in b
 seculo gratiā et i futuro gloria i qua
 iose vi. et reg. p cna secula. Amen.

Omnia secūda in qdragēsimā i ma-
 ne de fetidissimo ac pntiosissimo vi-
 tio luxurie qz i maxima ps viroz ac
 malierū demergit i infernū. Cap. 30.

Ec est volūtas dei sanctifi-
 catio vīa vt abstineat i vos
 a fornicatione: doctozis gē-
 rinz vba sūt ista: i. Thes. 4. c. 1. i epla
 pātis dicit: Cogitāti mibi q multa
 milia milia hoiaz precipitāt in infernum
 ob fetidissimā luxurie vitii statū vōit
 i mētē aureā illō viciū et nōbilo. Aug^o
 doctozis magni in li. de agōe xpiano
 Int oia xpianoz certamia duriora
 sūt plia castitatis vbi quotidiana pu-
 gna et rara victoria. hoc ille. Adari^o
 aut i eo peccō piculū ē: qm cū gūissime
 ledat aiā nō sentitur: gūmmo vsq
 adeo qz pluries facti sūt ceci vt ipi tur-
 pissimi et abhoiābiles dicē nō erube-
 scāt aut nullā aut satis leue peccātē
 illudq deo aut nihil aut satis modicū
 displicere sicqz cum tali falsissima
 damnata q opinione corrupti sūt et
 abhominābiles facti in studio sua.

Quapropter aduersus eos quatuor potestatem
 rimus modeste et sine auditoz offensione
 ne de ipsa luxuria in generali vobis facie
 mus de qua loquitur apostolus in themate pal
 legato mones oes ut illa euitent: de
 ipsa sunt tria mysteria erunt coterplada.

Primum dicit offensio.

Secundum conditio.

Tertium puniitio.

Consideratio illoz errorz qd dicitur lu
 xuria non est peccatum quibus contrarij per
 auditoz rationes et exempla tunc sciamus qd
 etiam peccator ostendit.

Capitulum i.

Primum mysterium declarandum
 de luxuria et offensio in quo
 declaranda est qd graue peccatum
 que pecciosum sit ipsa luxuria qd de off
 fendit et aia maculat. **Quidem** autem
 tripliciter videtur. **Primum** auctoritate
 ratione **Secundo** exempla. **Primo** ostendit
 luxuria esse peccatum que aut mortale au
 ditoritate. **Ingenitum** in **Secundo** in **phemio**
 declamationum. **Nihil** tam monstrum in
 gentis quam luxuria. **Et** idem in tragedijs
 luxuria est pestis blanda. **Et** idem ad **Lu**
clium **Clanus** fuge voluptates bacces
 et penitendas. **Et** idem **li. 2.** declamatio
 na. **Adolescens** luxuriosus peccat se
 nex luxuriosus infans. **Et** **Tullius** **i. 6.**
 officio. **Luxuria** cum otitati turpis sit
 senibus tam fetidissima est. **Et** idem **i. de of**
ficio. **Si** considerare volumus que sit in
 natura excellencia et dignitas intelli
 gimus que sit turpe desine luxuria et de
 licate atq; mollit viue qd honestuz
 peccatinet seuerere et sobrie. **Et** **Male**
maximus **li. 9.** **Blandum** malu luxuria.
Et **Tob. 4. c.** **Attende** fili mi ab oi for
 nicatione. **Et** ut **dr. 32. q. 7. c.** non solum
 die imunda pollutio fornicatio dicitur

quis quicq; diuersa turpitudinis volu
 ptate persistat. **Et** ad **Debit. c.** for
 nicatores et adulteros iudicabit de
Et **i. Cor. 6. c.** **Relictis** que iniqui regnum
 dei non possidebunt. **Nolite** errare: neq;
 fornicari: neq; idolis seruientes: neq;
 adulteri: neq; molles: neq; masculoz
 acubinatores: regnum dei possidebunt.
Et **i. eod. c.** fugite fornicationem. **Quod**
omni peccatum quodcumq; fuerit homo extra cor
 poris est: que aut fornicat in corpore sua pec
 cat. **An** nescitis que membra vira tepili
 sunt: spiritus sci. **Et** **ep. 5.** **Dis** fornica
 tor aut imundus aut auarus. **Non** habet
 partem in regno christi et dei. **Et** **Gal. 5.** **Ma**
nifesta autem sunt opera carnis: que sunt forni
 catio. imundicia. luxuria. spudicitia. et
 que pado vobis sicut pdixi: quoniam que talia
 agunt regnum dei non consequentur. **Et** **pe**
lepla. c. 1. **Obsecro** vos tam aduersas
 et pegrinos abstinete vos a carnali
 bus delectationibus que militat aduersus
 animam. **Et** **Apoc. 2. c.** **Imundicia** et fornicatio
 et execratio et homicidium fornicatio
 et fornicatio. **Et** **ps. 119.** **In** stagno ardere
 in igne et salure. **Et** **Aug. in li. de co**
nseru. vitioz. **Quod** pda cocubitus bo
 ra per que pdit eterna vita. **Et** **ps. 119.**
In poll. c. non solum **32. q. 7.** **In** cetera se
 pe vitia vitia fornicationis maximi
 sederis est: que per carnis immundicia dei
 tepili violat. **Et** cum vbi colligit que
 luxuria vniu est de septe vitis capita
 lib. 2. c. 22. q. 1. **Quod** pdicandu. **Et** **25.**
 de c. vnu orauit. **Alias.** **Bl. Claudia**
nus ait. **Luxuriosus** pdula malu qd veda
 ta semp. **Corpis** arbitrijs eberat cali
 gine sensus. **Et** **Diero. ad Sufanus.**
 Quod acerbum est luxurie fructus amarus
 felle et crudelior gladio. **Et** **Burgo**

32 li. mor. dyaboli ppe corpore sunt qui
 suggestionu turpiu blandimentis dece
 pti ei per luxurie fluru succumbunt. **Et**
Diero. ad Damafu papa de filio p
 tigo. **Luxuria** iumica deo iumica vtu
 tibus pdit oem substantiaz patris et
 a patris volutate delirat iufura pan
 pratē cogitare non sinit. **Et** idem ad
 matre et ad filia i gallijs comorates.
 Qui luxurias vinct etiam mortuus est
 ferreas manes libido vomat. **Quaid**
ad tot vicia et moralia pbon et scop
 dei carnales poterit ridē. **Quomodo**
plius sua luxuriam poterit circulare
Sed ut foris coniac rationes supad
 vant. **Quod** ostendit luxuria esse peccatum
 mortale rone. **Na** multi que dicere
 solet luxuria non esse peccatum: que ad dei
 est naturalis et ad illum natura incli
 nat per quod triplice rone affigab
 mus quare luxuria peccatum est. **Prima**
dicit ostendit. **Secunda** ostendit. **Tercia**
ostendit vniu. **Prima** rone de contemptu.
 Vbi autem est contemptus et transgressio man
 datoy dei ibi est peccatum vt dicitur die
 sequenti. **Sed** in luxuria est contemptus dei
 et transgressio mandatorum. **Et** ibi est pec
 catum. **Quod** dicitur na. q. de boi ty. **Exo.**
20. **Non** meherberis et vt dr ab **Aug.**
32. q. 4. c. meretricis. **pfecto** note me
 ebic oia illicita vntat atq; illoz
 libetoz non legitima vsus pbbent
 debet intelligi. **Secunda** rone de ex
 cessus. **Na** fm **Tho. 2. 2. q. 15.** **Ideo**
luxuria peccatum est: que modum ronis excedit
 circa venerea in quod ordo ronis est vt
 ca pcreade plus et fornicationis equita
 de vir habeat vxore sua. vt **dr. 2. cor.**
7. **Mulier** habeat virum suu. **Ois** q
 actus quo est fm lege matrimonij circa

venerea deficit a rone lo est peccatum.
 Tercia rone est quare luxuria est peccatum
 dani: vt eni ingt **Act. 32. di. 4.** **Cocu**
bitus cocubinari seu fornicari est et
 lege naturalē non a natura generis s
 spai. **Naturalis** eni rone dicitur carna
 le cocubitu non debere fieri in iudiciu
 et vniu boni plus. **Sed** cocubitus cocu
 binari seu fornicari est inotabile pin
 dicitur et vniu boni plus. **Sicut** eni. **v.**
 Aug. 9. sup. Gen. **Bonum** plus est vt
 amant suscipiat benigne nutrias: reli
 giose educt. qd bono vt i plus caret
 plus genia per cocubitu cocubinariy
 Nam peccato bono caret sepissime eo
 qd non suscipit. **Quia** eni explicet qd for
 nicatores et adulteros sacrilegi et i
 cestrosi ne detegat vniu malicia plus
 genite aut genitade inferat mala. **Au**
vian. Diero. ad Eusebiolum **sic. 2.**
 Pudet dicit qd quotidie vniu ruit
 qta de suo gremio pdat in ecclia:
 sup. quot spidra sup vniu iumic ponat
 thodanz suu: quot petras excruet vt
 habiter coluber in foramib cap. **Ue**
reas pleriq viduas aut nuptas et
 ifelice vicia metita tant veste ptege
 qa nisi immo vti et infans piderit
 vagitas ereda caruic et indetib pe
 vibus inordit. **Alie** vo sterilitate p
 bet et nondū nati boio homicidia faci
 unt. **Nonnulli** cu senserit cocubisse de
 scelere abortiuo venena meditant et
 frequet etiam ipe cu mortue fuerit tria
 crimina rez ad inferos pducitur: rpt
 adultere sui homicide et nondū nati
 filij matricide. **Vite** suu q solet dicere
 oia moda madis. **Sufficit** mihi vicia
 mea. **Cor** madis desiderat deus. **Cur**
 me abstinetis a cibis quoa creant ad

vtendū. Et si qñ limpide ⁊ festine vi-
deri volunt ⁊ se vno iniurgitauerint
ebrietati sacrilegiū copulātes aiunt.
Abst vt me a pp̄i sanguie abstineaz;
⁊ si quā viderint triste atq; palentes
miserā ⁊ manicheas vocāt ⁊ sequēter
Cali enī pposito ieiuniaz berētis est:
be sūt q; p publicū nuptialit incedūt:
⁊ furtiuis oculoz natib; adolescentiā
gregē p; se trahūt que semp audiāt
p ppham. facies meretricis facta est
tibi. hec ille. Si honestas pateret ut
oia possent dici: multa que vob; incō-
caerēt scādala apirēt: s; medi; ē fili-
tio pterire. Quid referā qd ve dicaz
de monasterijs! Quid de puell; in do-
mo parentū! Quid de viduis vanis
atq; lasciuis! Quid de alijs q; sanctū
nomē p̄fēt: ⁊ q̄tidie cū patrib; sp̄i-
tualibus colloquūt! Kaceo que scio.
Certe si ponerēt aures i latris i flu-
minibus in ortis in foueis ⁊ cauernis
frē audirēt voces: ibi clamātis pu-
loz interceptoz ⁊ occuloz a crudelissi-
mis miūb;. **Q** libidine mulieres.
lasciue ⁊ icōtinētes belue. o ipse ma-
tres vomite carnē: refrenate libidinē
si nō vultis ut vterus intumescat. de
sodomitis aut; quo sermōe impietatem
loquemar! **Q** inimici humani generis.
Q abhominabiles peccōres. **Q** pessimi
hoies vbi sūt filij vestri. pierūt: certe
perierūt. ⁊ cur perierūt! ve ac iterum
ve vobis: q; pierūt pp̄t migratē ve-
strā. Similit; plēs si nascat aliunde q;
de legitimo thoro: vt i plurib; negli-
gent; nutrit. ⁊ ad v̄tutes raro disci-
plinat. Et si qñ cōtrariū apparet illō
ē satis rarū. Et vt scribit. s; de leg. l.
nam ad eā. Non solūtas scriptū: s; ec-

nale adaptat pot; ad ea q; vt i plu-
rib; q; ad ea q; praro eueniūt. Sūt ⁊
alia mala q; incurrit proles genita ex
adulterio q; cā breuitat; omitto. Nā
vt scribit. s; de. c. s; dē dē. v̄. Unde
cūq; hoies nascat si parētū vitia non
sēdāt honesti ⁊ salui erūt. Et ea. di.
c. nāq;. ait. Criso. Nāq; de uitis eru-
bescamus parētū: Ad idem ē. c. nasci.
ea. vi. **Q** dūdimus luxuria ēē peccm
exemplo. Ob nullā nāq; cām sc̄i cor-
pora sua. duris flagellatiōib; castiga-
rūt nisi vt luxuria suparet. Elegit si-
qdē Susanna falso crimari ⁊ accusa-
ri pot; q; in peccō sentire. Daniel. i.
c. Et. Joseph passus est criminari ab
vroz Potifar p̄cipia emucho: am
p̄baronij q; peccare cū illa. gen. 29.
Et dūdic; vt carnis tēptationē su-
paret int; pungentes spinas pierēt se
nudum vt refert Ezeq. 2. c. 11. Et
Diero. in vita Pauli p̄mi heremite re-
citāt q̄liter seruētē p̄fationē dēci ⁊
Valeriani qdā iuuenis etate florens ⁊
amēnissimos ortos est adduc; ibiq;
in lectulo int; candētia lilia ⁊ ruben-
tes rosas ligatis manib; ē collocat;. **Q**
Quo cū recedētib; cunctis meretric;
speciosa venisset cepit delicatis strin-
gere colla apterib;. ⁊ qd vidit q; se-
lus est manib; contradare virilis vt
corpore i libidine excitato secū mere-
trix impudica supiaceret. Incipiebāt
voluptas iuuenē molestare. Kadē ce-
litus inspirat; p̄cisam mordēs ligūā
in osculātis se faciē expuit ac sic libidi-
nis sensū succedēs doloris magnitu-
do supauit.

Qualis luxuria ifatnat hoies ⁊ ob-
durat cor; ⁊ idūc scādala ac mala

plurima. **Caplin. 2.**
Ecūdū mysteriū dēplādū d;
luxuria vt cōditio. Est enī
illius pecc̄i pessimi triplex cō-
ditio mala p; quā ei; granitas decla-
rat; p; vt infatnat; ⁊ obduratō
p; scandalizatio. **P**rima mala cō-
ditio detestabilis luxurie vt infatna-
tio. Et ipsa etiam infatnat aia. vt nec
deuotiat nec hoies v̄tāt. Alī Diero
cōt; Iovinianū ait Amor forme: rōnis
obtinio ē ⁊ infanie p̄xim;. Et. Quid;
in ephs. Quid debeat nō videt v̄tāt
am; p̄p̄tā apud antiquos ipadic;
amor cor; depergebat. Et a Ezeq. 31.
moral; p; ia luxurie filia pōit cecitas
mētia. Et h; exēplū bēn; Salomonis
d; quo ait Ezeq. 3. 2. 4. Salomō
Salomon q̄ppe in moderato v̄tāt atq;
affiduitate mulierū: ⁊ ad hoc v̄tāt p;
v̄tāt ē ut tēplū idolis fabricaret; ⁊
p̄p̄tā deo tēplū; struxerat affidū-
tate libidinē etiam p̄fice suberāt no-
idoloz struēt tēpla nō timit. Et de
eo Diero. ad Galo. ingt. Rex mir-
erat Salomō alij nō timebat q; dis-
putaret a cedrif libani vsq; ad isop̄;
q; x̄p̄t p; parietibus tūo tū recēfic; q;
conato: mulierū fuit. Nā vt habet. 3.
Reg. 11. Auertēt mulieres cor; eius
Cūq; iā cēt senex depuauit; p; mulie-
ritate: eius vt sequeret; v̄tāt aliquid
v̄tāt erat cor; eius p̄fectū cum tūo de-
suo: sicut David p̄is ei;. **S**ed colabat
Salomō Astarthā deā sydoniaz ⁊
Chamos deū moabitaz: ⁊ Moloch
idolū amonitaz. Edificauitq; Salo-
mon phanam Chamos deo ⁊ idolo
Moloch in mote qui ē cōtra hierlm ⁊
Moloch idolo seruoz amon x̄. ibi

29
Sed hic occurrit dubiū quō Salomō
dicit senex qñ depuauit fuerat per
mulieres: q; dicit Rhabbi Salomon
⁊ erat tñ. i. z. anoz qñ regnare cepit
Et in ter. biblie i. s. c. pallegari. vt q;
regnavit. 42. annia. Ipse aut; depua-
tus fuit p; mulieres an; morē snā p. 6.
annos vel circū: q; edificauit p; dep-
uationē tēplū idoloz quoz edifica-
tione struxerat plures anni. Et sic qñ
fuit depuātū cor; ei; nō videt habuit
se. v̄tāt. 46. annos vel circū. Et tali
mō etate null; vt p̄p̄tē senex. Ad h; rū-
tū: q; in h̄storiz. s. d. Salomon
regnavit 42. annia. ⁊ allegat Josephū
b; v̄tātē. Scripturam regni sui tūq;
s. d. 40. h̄tāt vt d; d; i. Reg. 11.
d; v̄tāt; an; regnavit sup; isrl. s. h̄
⁊ innocētē: ⁊ totē s. d. an; q; ma-
le se habuit. **S**; vt videt m̄ri h̄stor-
riaz paz ē curādū q; cōditio; sibi ipi
⁊ etiā scripturē. **S**; a. q; Salomon
si amor; genuit Roboam. Et q; Ro-
boam mortuo patre fuit. 41. annia. Et
3. Reg. 11. 4. 20. q; d; h̄tāt erat Robo-
am cū regnare cepisset. Et sic notati-
tat p̄mū vidēt. **S**; Salomon v̄tāt
h̄tāt. 42. annia. Nā aut; dicit q; Roboam
regnavit v̄tātē p̄. 40. annia ita q;
p̄cipiū regni sui copulāt ab illo tpe
quo p̄ fuit incēpt; v̄tātē h̄tāt q;
mortuo p̄re fuit. si. v̄tāt q; d; v̄tāt
d; magnū ⁊ etiā scripturā q; d; a. 3.
Reg. 11. 4. 20. Roboam ap̄tē morte
Salomonis reuertit; est de egypto ⁊
venit cū alijs i s̄chem vbi cōgregatus
fuit plūs ad struēdū Roboam re-
gē ex quo videt q; nō regnavit v̄tātē
de p̄re. In sup; d; de Roboam q; dicit
d; d; h̄tāt ad h̄tāt alio mōmā q;
12

nutriti erāt cū eo. Et q̄ pt̄ q̄ tūo Ro
boam erat adhuc iuuenis qd̄ nō pōt
dici de hoie hūte. 8i. annos. 30. v. Ni
de lira. Salomō p̄ q̄. 40. ānis re
gnauerat mortu⁹ ē ⁊ successit ei i re
gnū fili⁹. Roboā hīs. 4i. ānos sic
dicit scriptura. 3. q̄ Salomō ince
pit regnare scriptura nō exprimit. sed
tū exprimit ānos regni sui. Vñt q̄. 20.
vel plures ānos i principio regni sui.
Et sic q̄ mortu⁹ fuit. 60. ānos habuit
ad minus. Et sic ueniēt pōt dici q̄
p̄. 50. ānos etatis sue dep̄nat⁹ fuit p̄
mulieres. Et tūc poterat dici fener
q̄ lenitē copletio ano. 50. etatis sue
fāre cessabat i tabernaculo tanq̄ se
nea ut habet. Leuit. 19. c. 3. Rabbi
salomō arguit cōf. q̄. 302. Regi. Sa
lomō dixit i principio regni sui. Ego sū
puer p̄uul⁹. ignorās eritū ⁊ introitū
meū. Et go tunc erat. 4. ānoz. Rūdet
Dico. q̄ v̄b̄ illud. Salomōis intelli
gendū ē respectu tāti regim̄s sibi im
positi. vñ. 470. p. c. d. f. f. f. fil⁹. Nū
puer nō recedebat de tabernaculo ⁊
tūc erat. 4. ānoz. Preterea. 2. c. 2.
Regi. dicit David Salomōi. Vir sa
piens es. Vir at nō v̄ p̄ nū habet
anos. 30. vel circū. Et si adhuc dicat
q̄ Viro. in epla ad hitalē p̄br̄m ni
deat dicē q̄ Salomō. xi. ānoz genuit
Roboā. ⁊ q̄. 42. āno etatis sue accep
regnū. dicēdum q̄ Viro. nō loq̄t ibi
assertiue. v̄ pt̄ q̄ sine eiusdem eplē.
hec de Salomōe sufficiat. Quid di
cem⁹ de alijs luxuriosis ⁊ carnalib⁹.
nōne ipsi insaniūt. nūc corisando. nūc
cātando. nūc cōponēdo vestes. nunc
caput eleuādo ad fenestras maliercu
larū. nūc vana ⁊ ociosa loq̄ndo ⁊ h̄.

Que oia qd̄ aliud dixerit q̄ fatuita
tes ⁊ ifanias falsas. Inuēt⁹ sigdē est
aligs nocturno tpe p̄ longū spaciū s̄
q̄dam fenestra stetisse ibiq̄ cōspexisse
gattā quādā quā suā credebat ama
liam loq̄bat illi. illa nō respōdebat.
Suscip̄abat. languebat. genebat. ⁊
anxiebata. Cadē petrullā quādā picē
sup̄ q̄ p̄ritū aial. mic mic clamās an
sugit. ⁊ p̄ditio t̄pis. o dep̄natō sē
sus. o cecitas fatue mētis. Quid dicā
de illis mulierib⁹ stultis quas poete
sue gēriles extollūt eo q̄ amore vi
dēt seipsas int̄fecerūt. ⁊ fatua ⁊ libi
dinosa medea. Car tibūpi mortē ita
lūit. Clamant poete tui pp̄ amorem
Yafonis q̄ te rapuit. q̄ te eduxit a pa
tria. q̄ te dōcepit ⁊ dereliquit. ⁊ dāna
bilis amor q̄ ad tātā demētā te pdu
xit. ut vno momēto corp⁹ s̄ ⁊ iam
int̄meres. Et tu o Cleopatra egyp̄ti
regia quāta sedera p̄trasti p̄ amo
re. Marci Antonij tui. Scribit nāq̄
Plutarch⁹ in vita eiusdē Marci An
tonij. q̄ sepi⁹ i alexandria Marcus
Antonius noctu famuloꝝ vestib⁹ idu
sus p̄ vrbē ibat domos popularium
ob̄idebat illudebatq̄ hoies ⁊ repor
tabat q̄nc̄ v̄bera. s̄ ⁊ Cleopatra se
quebat deserēs acille vestimēta. Et
vā bellā nauale d̄mittēt inf̄ Marcus
Antonij ⁊ Octavianā Cleopatra af
fuit ibi i aurea puppi ⁊ purpureo ve
lo. Et p̄ multas fatuitates deuictō
Antonio ⁊ a seipso p̄pto gladio ex
merore Cleopatra plāsa ē in feb̄im
⁊ tadē depulsis oib⁹ p̄ter duas sibi
amicissimas mulieres ianuās claudi se
cit accepto q̄ aspide nūc sibi brachiū
dedit cui⁹ mortu⁹ atq̄ venēo mortua

est. q̄ libent⁹ hec fatua exēpla a fa
tuis amatoib⁹ audiūt. s̄ vere si cogi
tarēt q̄ vana ⁊ trāstio: ia imo ⁊ picu
losa atq̄ nocua sūt aie ista dei. vili
gerēt sup̄ oia sic sapient̄ scilicet illa
Agnes dicebat q̄ns filio p̄fecti q̄ cam
telligebat spalia pollicebat⁹ discede a
me pabulū mortis. fomes p̄cti: nutri
mētā facinoris: q̄ ia ab alio amatoꝝ
p̄teta s̄ q̄ longēte nobilior est ḡnc̄
vignitate cui⁹ m̄. v̄go ē. xui⁹ p̄ femi
nā nescit. cui⁹ angeli fuit: cui⁹ p̄lebrū
tudine sol⁹ lūa mirā. xui⁹ opes nāq̄
deficit. Et si cōsidererēt ita mulier
cū leuē nō ita v̄dactū crederēt ruf
fianis. nec ita cito rāgerēt i corde ad
aspectū cuiuscūq̄ spaciōssimi aut loꝝ
moissimi iuuenis. Et tūc dē ocitio
istūde luxurie v̄ dōduratio. Et un
lo sigdē p̄cto ita ob̄idēt corda mul
toꝝ. sicut ex maicōcta luxuria pp̄
siam sūt incantationes veneficia ⁊
magicalē extra. 11. 22. q̄. 4. c. 4. in co.
v̄. Per vitia somnicōsōis maris de
mones nicolē: pp̄ illā legē libi in
q̄. blasphemā ⁊ iuanū assumit sc̄is
sp̄s dei nomē. hoc aut tpe i domib⁹
nobiliū ⁊ tānoz magnoz ad istructōz
riboldā ut sic dicā ⁊ mētricatē nobi
liū filiarū h̄nt sonneti Pararche pp̄
luxuriā multi nō s̄fiēt. Nūc h̄o h̄c
s̄fiēt ⁊ cedebāt aut coicant cū p̄cto
mortali. Et ut omittā reliq̄ pp̄ luxu
riā multi heretici sūt nō credētes in
fernū negatē paradisū ⁊ h̄. Quinimo
p̄ maiou pte. oēs h̄eses aut outū h̄c
ab ipsa luxuria: aut f̄minat ad illam:
sicut factū ē dieb⁹ n̄ris in illis q̄ dice
bant vel Barileo. Et in illis de aia
simplici: ⁊ in fraticellis de opitōe q̄

peffimi mores ⁊ nefanda opa bene
stius tacet q̄ referat. In clemētina cō
ad nostrā de heretic⁹ d̄ de begardis
⁊ beginis mulierib⁹ q̄ fuerūt in ale
mania: ⁊ p̄ multas hereses de q̄bus
ibidē sit mētio dicebat carnalē actū
nō ēē p̄ctū. Et vere descendū malū q̄
verat humanū gen⁹. P̄uicissimū ex
tūm h̄c q̄ alofe velut luxurie vitium
expugnare. Et tūc cōditio exora
de luxurie v̄ scādalizatio. Sequunt̄
q̄ ex ipsa scādula plurima ⁊ picu
losissima. Amon pp̄ v̄lētiam Iba
mar h̄oꝝ sue ab Absolone fr̄i cō
uinio occisus ē: sicut p̄tazi. Regi. 4. d.
Siber ⁊ Amoz cū oi p̄plo suo pp̄
violētā d̄ne filie Iacob ⁊ filijs Iā
cob occisus sūt ⁊ i captiuitatē traditi
sūt. 2. c. 2. Amozis regis. p̄ mo
te viri i libidine ex̄ d̄clōs. ⁊ pp̄
lio cogitā pp̄ bonoz facinoriorū.
ipso tadē occisus ē p̄t recitat Paul⁹
bosonius. Troia māq̄ ut scribit. H̄y
gus vates pp̄ rapit⁹ Helenā. h̄
lū d̄clōs: in q̄ ex v̄tra q̄ p̄tēz moi
anonum q̄ grecoz multa multa hoies
gladio coruērūt in cēdio perfic̄ in f̄
ctis. Peiō ⁊ h̄ Octuba regina al̄tā
ip̄merabilib⁹ mulieribus atq̄ v̄ris.
Res in sup̄ videri. q̄tidie odia v̄ris
scādala dissentiōes ⁊ homicidia que
nō n̄t pp̄ luxuriā eueniēt.
Quasit de acriter punit luxuriā
p̄ q̄s dilam̄: ⁊ p̄ scēdiā. in sup̄ ⁊ p̄
quidē p̄ spalia flagella. Capm̄.
Et tūc mysteriū cōemplādi
de luxuria v̄ punitio. punit
nāq̄ de oipotōia acerrime
luxuriā i hoib⁹ h̄c p̄i tripl̄c p̄tōe
p̄ ḡnālē ⁊ p̄ p̄lōs ⁊ p̄ d̄clōs.

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including the number '2' at the top right and a large vertical number '2' on the right margin.

Prima puniō gūal fuit tpe diluuij: qñ excepto Noe 7 vxore sua. Sem Cham 7 Japhet cū vxorib⁹ suis qui saluati sūt: in archa cōscripta ē oīs caro que mouebat sup frā: n̄ tñ hoīz: s̄ etiā exceptis illis aialib⁹ 7 volucris alijs bestiaz oīzq; reptilib⁹ q re p̄tāt sup frā: vn̄uersi hoīes 7 cūcta ī qb⁹ spiraculā vire ē ī fra mortua sūt vt of Beā. 7. c. **O** fribile iudiciū. **O** aspa vindicta 7 crudelis q̄ scuit ī taz numerabile multitudinē hoīz 7 aia l̄s ac volucrū celi. Et dicit. Rico. de lira q̄ infecta sūt aialia fr̄e 7 aues celi: nō sūt p̄fecta ad detestādū: p̄ca hoīz q̄ facta fuerūt ī fra 7 ī aere: nō sūt ī aq̄. Que vō fuerit illa p̄ca fa- ulcē scriptura colligi p̄t. of n̄m. Beā. 6. Vidētes filij dei filias hoīz q̄ erat pulchre acceptū sibi vxores ex oib⁹ q̄s degerāt. 7 q̄ ponātur ibi. Que exponēdo. Rico. de lira. v. q̄ q̄ rādā opio fuit: ut p̄ filios dei intelligerēt demōes scubi q̄ dicit filij dei p̄ p̄ter naturā sp̄alē: 7 isti ī sp̄e huma- na cōmiserūt se cū mulierib⁹ 7 ī de- nati sūt gygates. Et p̄p̄ca indignat⁹ de⁹ iudicauit diluuiū. S; hoc expō n̄ est rōnabilis: q̄ diluuiū nō fuit ī penā demōū: s̄ hoīz. Alij vō sic dixerūt: sicut Ababbi Salomō q̄ filij dei ac- cipit p̄ filios iudiciū aut potētū qui qñ videbāt filias s̄ditoz pulchre or- nari: 7 qñ dabāt ad nuptias accede- bāt ad ipas eas cognoscēdo carnalit̄ aq̄q; mariti illas cognoscerent. S; B̄ intellect⁹ deficit: q̄ vt of ī scriptura. Oīs caro corrupta viā suā sup terrā p̄p̄ca dicit Rico. de lira. S; filij dei ī

telligūt illi q̄ fuerunt orti de Seth 7 ab eo descēderūt q̄ a p̄re suo fuerunt instructi ī cultu vīno. p̄ filias hoīz i- telligūt mulieres descēdētes de Chāin q̄ erat lūbice lascīue 7 dissolute. Et de illis p̄ceptat Seth de volūtate dei filijs suis vt nō cōtraherēt cū eis. Et ipi p̄cedēte tpe fecerūt strariū. Et p̄ v̄sp̄adeo hoīes facti sūt dissoluti q̄ ad p̄ca fornicatiōis 7 adulterij ac cōm- nam: vt dicit Rico. de lira 7 sanctus Methodius martyr. Agguabāt autē hec p̄ca: q̄ nō sēbat ex passiōe tñs; ex certa malicia 7 cū cōtinuatiōe 7 p̄- seueratiā sine hoīz v̄cūdiā 7 abiq; dei timore: p̄p̄ca d̄ q̄ multa malā hoīz erat sup frā. 7 q̄ cūcta cogita- tio cordis intēp̄ta erat ad malū of tpe 7 q̄ illi potētes erāt a seculo viri fa- mosi. i. male fame q̄ gl̄iabāt ī malicia sua. **O** inuicibilis man⁹ opotētis vel **O** potentissimi brachiū. **O** insupabilis verbera. **P** fabricata archa 7 p̄nūcia tē v̄ctū p̄ cētū ānos cū illi p̄fetera rēt ī ligatē sua s̄meri sūt. i. aq̄. vi- disses tūc repēte mutari celū obscura- ti: aere sonare: vētos tonare: fulgura 7 nubes celi 7 catarractas apiri: 7 aq̄f abūdātissime fluē sup tram. Vidisses attonitos cūctos tranētes atq; pal- lētes. Vidisses māducātes mastican- do ruminare 7 non posse cibū p̄ficere aut deglutire. Vidisses conizantes 7 luxuriātes oēs panore p̄teritos. Au- disses 7 p̄ cōez ciuitatū 7 clamores vi- rozū. mulierū. senū. iuuenū 7 puuloū mortē expectatiū clamatiū 7 dicētiū heu. heu. Ne nobis. Ad qd̄ veniūm⁹ ut peam⁹ ī aq̄. **O** qd̄ erat inspicere inde ad modicā illos ab aq̄s s̄latos

7 s̄lertidos. in breui oēs p̄s̄i delēti sūt 7 p̄p̄ luxuriā gūiter sic puniti. **S**ecūda puniō fuit sp̄al. qm̄ īdigna- tus de⁹ Sodoma incendio destruxit. Ut enī of Beā. 19. Pluit dñs sup So- domā 7 Genozā sup sulphur 7 ignē de celo 7 s̄uertit ciuitates 7 oēz cō- regionē 7 vn̄uersos habitatores vr- b̄ū 7 cūcta virentia fr̄e. Scōm vero magistrū histoniaz sp̄alē etiā punitū fuit luxurie vitij ī sodomitū ī nocte nativitatē xpi ī q̄ oēs subita morte perit. **U**bi dicitur sup illud ysaie. 2. Habitābunt ī regiōe v̄mbre mortis lux orta ē eis. Lux illa oēs isto vi- tio laborātes extirpit nēnā quā sum- pserat tāta s̄m̄d̄. **S**odomit. **T**ertia p̄ca d̄ p̄st̄itutiō. Ut enī colligit ex glo. in. colligitia. 32. q. 7. Et ī aq̄- ve nō luxuriēt extra nām. p̄cām luxu- rie 7 p̄cipue sodomie tēp̄erantes 7 p̄- st̄itutiō inducit. Et reuera ob nullā- aliā cām credo t̄p̄m̄ istis tā crebro Italia peste fore vexata nū. p̄p̄ luxu- rie 7 marie sodomis. **O** horrib̄ faci- nus. **O** sc̄ditissimā malā. **O** execrandū flagitiū q̄ p̄ueri facti sūt meretricule. 7 vbi rōe etatis tēnē iueneri debet puritas 7 inocētia iā rep̄bendēda 7 oburgada se offert turpēdo igno- miniosissime sodomie. Ut q̄ deū h̄c a- benio oīs nobisq; sp̄ p̄p̄itiū mūditiē- peritati vacm⁹. **abboneam** q̄ 7 enī- tem⁹ v̄natiūma p̄ca luxurie. Sicut merito obtinebim⁹ ī hac vita dei gra- tiā 7 ī futuro sempitnā gl̄iam ī q̄ re- p̄s̄ dei sūt. cū p. 7. J. J. p. cū. sp. s̄clā. An̄ **S**odoma secūda ī q̄dragēma p̄ p̄a- diū de execrādo p̄ca adulterij q̄ macu- lata ē maḡ p̄a 7 m̄ritudo coniugatoz

Et enī ē volūtas. **S**er. 3. dei sacrificatio v̄ra vt abstine- atis vos a fornicatiōe. Itēz vbi. s̄. Cōquerēbas volēs Pierre. 623. 7 dicebat. Cōtritiū ē cor meū ī medio mei: 7 strēnuēt oīs ossa mea. **S**ad⁹ s̄ qñ vir ebt⁹ 7 qñ hō madib⁹ a vio- la facie dñi 7 a facie v̄boz s̄toz ei⁹: q̄ adulteris repleta ē fra. **O** d̄ p̄fecto vi- scari p̄t tpe isto q̄ m̄rimonia q̄ pro- maiori p̄t ab adulteri sine v̄ria sine mulierib⁹ polluta sūt 7 sedata. Qua p̄p̄ ī hoc fūdo extra adulteros aliq; vedorabim⁹ vt intelligat ipsi misera- bilē statū 7 v̄nabilē cōditionē ī qb⁹ sese rep̄it. De adulterio igit tracta- turi tria p̄ncipalia mysteria p̄ ordi- nē p̄ponim⁹. **D**elārāda 7 **S**odōda v̄z **S**odōmā of d̄st̄itutiō. **S**ecūda abominatiō. **T**ertium puniō. **Q**uid sit adulterium 7 qd̄o sumit multiplici 7 qñ multū credit se īfra- tu eē m̄rimoniū q̄ sūt potius adulteri q̄ coniugati. **C**apitū. 1. **R**imū mysterij de adulterio notādū dicit d̄st̄itutiō ī quo ad ē adulterij: delārāda. **E**t dñs Docti. ī sumā sua. J. s̄. ti. v̄o adulterij. aut. Adulterij ē alienib⁹- ri violatiō v̄l p̄p̄a stupratiō. Que v̄ba sumi p̄t ex bis q̄ dicit. 36. que. lex h̄. cū. er. go. p̄p̄oz v̄boz p̄c̄e intelligitā notādū q̄ adulterij p̄p̄- sumi tripli. **E**t h̄ tripli rōne p̄ in- p̄p̄ 2. p̄p̄ 3. p̄p̄issimē. **S**um- tur adulterij īprope inf v̄z 7 vro: ē p̄ rōne cōntratiōis. 7 2. rōne iudi- ciatōis. 7 3. rōne modificatiōis. **S** p̄ d̄ adulterij inf v̄rū 7 v̄p̄oan ratiōne.

otariatiōis qñ sūt inē eos impedimta
otris p̄p̄ q̄ m̄imoniū stare non p̄t
Et p̄mū ipedimtu ē votū solēne post
q̄b̄ si q̄s strahēt es̄y excoicat? qñ sa-
cet illud sc̄itē 7 m̄imoniū nullū es̄y
Et i. de. eol. d. 2. an. 7. affi. Sec̄. aut̄ d.
m̄imōio stracto p̄ votum cōtinētie
simplex. Nam ut dicit Ric. l. 4. di. 38
Qui d̄bit p̄ votū simplex otinentie
peccat mortalit̄ strahēdo 7 etiā cōs̄
mādo. Cū m̄imoniū tenz. Quō at̄ so-
lēm̄z votū. Et q̄b̄ sit votū simplex
aut solēne sp̄al̄ dicit i. fmoē d. voti.
Impedimtu ē ordo sacer de q̄ nō
fm. Ric. vbi. s. q. ordies miores nō i
pediūt m̄imoniū cōbēdū nec dirimūt
stractū nec ipediūt vsū ipsi? m̄imōiū
nisi cōbētes eant iligiosi p̄fessi l. taci-
te l. ex p̄sso. Et l. 3. d̄b̄ cū vnica 7 vgl̄
cleric? i. m̄ioiū? retineat p̄ulegiū de-
ricale si vestes 7 tōsura deserat deri-
cales ex. d. clerico d̄ngato li. vi. c. i.
Nō tū retinz b̄ficiū eccl̄asticum nec
p̄t recipere. Ordies at̄ maiores. l. sub
dyaconat? d̄yatoat? 7 p̄sbratus siue
sacerdotiū ipediūt m̄imoniū cōbē-
dū 7 dirimūt stractū: q̄ m̄imoniū
nullū ē sic p̄. 7. d. c. si q̄s eorum. 7. c.
erubescat. Nō ē q̄ sic ordinat? i. sacri-
tenē suare cōtinētia. ed. q̄ ordo sacer-
loquēdo d. ordie maiori h̄z iplicitum
votū solēne ex cōstitutione eccl̄ie. vii.
Det̄. de Palude. i. 4. di. 37. dicit. Et
etiā si q̄s an̄ anos discretiōis ordina-
ret i. sacris. Et tal obligat ad cōtinen-
tia ex statuto eccl̄ie. l. 3. non voto suo
Yo. vō an i nouella diē q̄ greco cui li-
citū ē vti stracto illicitū ē i. sacri. cōsti-
tuto strahē. Nū ista ē v̄a inē cōstitu-
tos i. sacris eccl̄ie occidēt 7 eccl̄ie.

2
de se
2
de se

5
hendo

ouētal. Nā p̄mis non l̄z vti cōtracto
an̄ susceptū ordinē. secundū vō l̄z. Et q̄
strabit i. sacris ē excoicat? in de. eos
ex. d. 2. an. 7. affi. Sciēdū tñ q̄ quif
ordo sacer p̄cedēt stractū m̄imoniū
dirimat illud. Si tñ ordo seq̄ cōbē
m̄imōiū dirimit vt i. ex t̄uagatē. Jo-
2. Et si sciētē v̄ozē 7 affectiē ordia-
tal ē i. sacris tenēt ad cōtinētia vter q̄
ita q̄ etiā p̄ mortē viri nō p̄t strahē.
Intelligit enī tacite cū viro p̄fē-
sa cōtinētia. Si at̄ ordinat? est. v̄ozē
intra v̄ sciētē factū s̄ ius ignorante
ip̄o tñ sciētē ius debz cogi p̄ iudicem
ad ingressū religiōis si nodū ē cōsuma-
tū m̄imoniū ut sic illa possit cū alio
strahē. Et si ad hoc cogi nō p̄t vel
cōsumatū ē m̄imoniū d̄z exut? b̄ficiū
dericalit̄ retinet v̄ozē etiā si es̄y ep̄us
imo 7 papa. Et intelligit si v̄ozē cum
petit ip̄e tñ erigē nō p̄t debitū sed
reddē tenēt. hoc l. 3. de. d. Palu-
de. l. 4. vbi. s. q. impedimētū est
machinatō mortis. qñ aliq̄s machinat
mortē viri alit̄ ut possit cū v̄ozē ei?
cōbē. aut aliq̄ machinaret i. mortem
v̄ozis alit̄ ut viz ei? acciperet si mors
fuerit s̄bsecuta. Et si sic machinantes
straxerit m̄imoniū nullū ē. Et tales
sūt sepandi q̄ sūt i. adulterio siue for-
nicatōe ut nōf. 3. q. 1. c. si quis viuētē
marito. Et l. 3. Ric. tenet hoc eē ve-
rū tñ inē eos peccit̄ adulterii d̄ p̄i-
mū stabat d̄ngiū. Cū. Inno. 7. Hosti.
tenēt q̄ sola machinatō eū effectū di-
rimūt tā stractū q̄ strahēdū. Rō at̄
ē ne adulteri p̄p̄ adulterariū amorez
essēt p̄ni ad interficiēdos maritos eaz
ut eas haberent v̄ozes 7 conuersio
Cū si adulter interficit virum adultere

3

nō hac itētiōe vt hēat ipsaz v̄ozē: s̄
ex alia cā 7 occasiōe vel p̄ ea cōbē-
tū ea m̄imoniū tenet ut ex̄ de ouer-
fōe infidelit̄ in. e. laudabile. Et ex̄ d.
ēo q̄ dicit i. m̄imoniū quā polluit p̄
adulteriū. c. sup. eo. i. glo. V̄ozē etiā p̄
curas maritū interfici p̄ infidelē cū quo
adultera ē q̄ p̄ p̄ studiū ad fidē
uertit nō p̄t cū illo strahē. Et si p̄
ea strahat v̄rimēdū ē m̄imoniū: q̄
vt. d. Ric. 3. di. 4. Tale v̄ozē tñ lu-
co eccl̄ie recōpensare nō vult. ex̄ de
iur. afide. c. laudabile. Et quō dicit?
de David? q̄ cōmisi adulteriū cū d̄o sa-
ber: 7 p̄ ea machinat? est mortē viro
eius 7 dicit eā i. v̄ozē vt d̄f. 2. Reg.
1. ad q̄b̄ r̄ideo p̄ illud q̄ scribit
p̄. q. l. cū q̄ vidua s̄ obit̄. q̄ i. ve-
t̄. m̄. m̄. panes ab̄ p̄p̄ illimōiū q̄
i. euagēli p̄fēd̄ cōdumata sūt. Et
ipediētū ē adulteriū. Et aut. d. Ric.
Si adul̄ dat fidē adul̄tē viuētē ma-
rito de strahēdo cū ipsa sciēs ipsam
h̄re maritū tpe q̄ strahit cū ea v̄t dat
sibi fidē de strahēdo p̄ a? mortē nō
poterit eā ducē i. v̄ozē. Et si p̄ mor-
tē mariti eā d̄ fudo duxerit: sepandi
sūt: nē nōf. 3. q. 1. c. de relata. Et ex̄ d. eo
q̄ dicit i. m̄imoniū quā polluit p̄ ad-
ulteriū. c. a. ge. v̄ozē. h̄u? rō ē ne ad-
ulter vel adul̄tē p̄ni eēt ad inficiēdō
maritū adul̄tē v̄ postea possent m̄i-
monialit̄ copulari. Si at̄ adul̄tē igno-
ras illa h̄re viz p̄t cū ipsa strahere
p̄ mortē mariti. Sic ē de muliere cō-
bēte cū viro quē ignorabat v̄ozem
habē: ex̄ de eo q̄ dicit in ma. quā pol-
luit p̄ adule. c. veniens. Tñ si vir dat
mulieri fidē de strahēdo viuētē illi
marito quā nec antecogit p̄ cognouit

4

cap

alid

viuētē suo marito: si post illius mor-
tem duxerit illam i. v̄ozem non sunt
sepandi. ex̄ de eo q̄ dicit in ma. quā
polluit p̄ adul. c. si q̄s. Et ipediētū
est aliud m̄imoniū: quā q̄s h̄bet v̄ozē
7 sumeret aliā. Et nō intelligēt q̄ illa
aut scit̄ istū h̄re v̄ozē. aut nō. si bene
strahit cū ip̄o: 7 scit̄ illā h̄re v̄ozem:
nō p̄t stare m̄imōiū: etiā si mo: tua
p̄na v̄ozē de nouo strahat. Et idē in
dictū est si nesciat qñ straxit. si p̄ ea
ipsa p̄na v̄ozē illi? adhuc viuētē scit̄
aut: 7 p̄m̄it se cognosci ab eo cū q̄
fuit cōstraxerit. Et d̄o ab hisio q̄
straxit nesciat illā habē v̄ozem: 7 p̄
fuit i. illa nescia v̄ozē ad mortē v̄oz-
is illi? p̄ mortē ei? scit̄: est i. p̄tē
illū ignoratō m̄imoniū ratificare vt
videtur p̄fē. In d̄o q̄ si post q̄ scit̄
sepandū cognosci nō p̄tē v̄imōiū
p̄tē. Et d̄o q̄ dicit i. m̄imōiū. quā pol-
luit p̄ adulteriū. c. i. c. veniens. Et d̄
d̄ngio. f. v̄ozē. c. p̄p̄fuit. Et. 24. q. 2.
cū virgo. Ad id poterit p̄tē si v̄tē
Et q̄b̄ dicit ē de viro ducētē secūda
v̄ozē. idē intelligit de muliere ducētē
secūda maritū. Et autē in m̄imōiū p̄
ma v̄ozē vir nō cognoscat illā adul-
terā secūda carnalit̄ q̄ fecit ignoratē
straxerit: s̄ ip̄e ducit tertia p̄ d̄o
debet remanē cū p̄tē: quā etiā p̄ ea
cognoscat secūda: q̄ p̄ma viuētē con-
sensus habet cū secūda null? fuit: 7 sic
nō ipediūt cōsensū f̄tie. Qui etiam si
p̄ mortē p̄ine cognouit carnalit̄ se-
cūda que fuit ignoratō istū h̄re v̄ozē
7 nōc etiā ignoratō ē: 7 ip̄e vir strahat
cū tertia adhuc remanebit cū tertia.
Et aut mulier fin. d̄ost. inf̄m̄ qñ h̄z
istā cōz ignoratō d̄t q̄ vir d̄ remof-

atid

atid

22

veniens. asserbat se nō habē vrozem
erit de spon. c. cū ad publicū. Vō autē
in scia nō cōmittit adulteriū: q̄ nō cō
mittit sine dolo: vt pt̄. 33. q. 2. c. i. le
dū. **C**ō impedimētū ē affinitas que
fm Ray. ē primitas psonaz ex carna
li copula pueniēs oī carēs parentela
Cōtrahit at nō solū p copula iuga
lē: s̄ etiā p copula fornicariā: vt nōf.
33. q. 4. c. nec eā. Et de eo q̄ cognouit
cōsanguineā vrozis sue. c. discretionē
Vt affinitas opaf q̄ oēs s̄anguineī
vrozis Petri sunt sibi affines in eodē
ḡdu i q̄ sūt cōsanguineī vrozis. Sicut
oēs s̄anguineī Petri sūt affines vxo
ris sue i eodē gradu i q̄ sūt sibi s̄ā
guineī. Et q̄ d̄r de vrozē idē itelli
gas de q̄cūq̄ muliere carnalī cognita
S̄ cōsanguineī Petri nō sūt affines
s̄anguineīs vrozis sue: nec int̄ eos p
hibet m̄imonū. Et de s̄an. 7. affi. c.
sup̄ his. Vñ germani p̄r d̄rabē cum
duab̄ mulierib̄ germani. Et p̄r 7. si
lius possūt cōtrahē cū matre 7. filia.
Et relicta viri q̄ fuit german̄ vrozis
mee vrozē mea mortua p̄t eē vrozē
mea. Qui ḡ cōtrahit sciēt i aliquo ḡ
du affinitatis vsq̄ ad q̄rtū ḡdum est
excoicat. vt b̄r ext̄ de cōsan. 7. affi. i.
cle. coo. **C**ō impedimētū ē cognatō
sive nālis q̄ d̄r s̄anguinitas. sive spūal̄
q̄ d̄r cōpaternitas: 7. legalis q̄ d̄r ad
optio vel erogatio. Quelibet ho
rū ipedit 7. dirimit m̄imonū. Quali
aut̄ id fiat: q̄ lōgū eēt hic ponē. Et q̄
sint alia m̄imonū ipeditia derelin
quo p̄ticularit̄ explicāda audietibus
p̄fessiones q̄ si p̄tī sūt vt d̄cet nō de
bēt talia ignozare. **C**ō sumit adul
teriū ipropie rōne iordinatiōis: q̄. i.

int̄ virū 7. vrozē iordinat̄ est amo
7. adulteriū de q̄ sic loq̄r Hiero. 32.
q. 4. c. origo. Origo qdam amoris
erat honesta: s̄ magnitudo deformis
Vñ 7. Sicut p̄t̄ bagois i sententijs
ait. Adulter ē i sua vrozē amato: ar
dētio. In alia oppe vrozē oīs amō
turpis ē i sua nisi. Sapiēs d̄r iudi
amare cōiugē nō affectu. s̄ libidinis.
Nō regnet i eo ipet̄ voluptatis nec
p̄ceps ferat̄ ad cōtrā. Nihil ē infelic̄
q̄ vrozē amare q̄t adulterā. hec ille.
P̄t̄ aut̄ amor viri ad vrozē 7. cōi
turpis 7. adulteriū vocari. Aut rōe
intentiōis. Aut rōne mōi. Rōe itentiōis
fit turpis cū q̄s cognoscēdo vrozem
sua mēte 7. cogitatiōe ext̄ timos ma
trimonū alia cogitādo 7. appetēdo l̄
ita q̄ vell̄ facē etiā si nō eēt sua vrozē
Vñ d̄r. in. 4. di. 2. v. o. si q̄s cogit
vrozē p̄t̄ delectatiōne finalē: vt
mouet i delectatiōe tāto ipet̄ ut co
gnoscat vrozē tāq̄ meretricē h̄ est si
ita cognoscit ac si nō eēt vrozē: q̄ tūc
ponit delectatiōne finē vltimū. Vt
at si vult i ea delectari: q̄ vrozē ita q̄
nullo mō eā cognoscēt si vrozē nō eēt
q̄ tūc nō ē oimoda iordinatō ē pec
cātū veniale: q̄ excusat p̄ bonū m̄i
monū ut nō sit mortale. Concordat
Rich. 4. di. 2. Rōne etiā mōi amor
d̄r turpis q̄ cōiuges modū 7. regulā
honestatis excedit vel p̄mittunt.
Quō possūt hec turpia absq̄ verecū
dia narrari. Quot int̄ p̄terq̄ sunt
illiciti tāq̄? q̄t bestialia: q̄t solatia i
hōesta: q̄t nefādissima scelera. Bonū
est certe edificare domū ad habitādo
s̄ incōueniens videt̄ vt i fūdamento
ponat̄ tectū 7. cōuerter. **C**ō iuges

adulteri: quot crimia. q̄t scelera p̄e
tratis. Nō expedit illa clare loq̄. Vō
Amb. in li. de p̄iarchis. 7. nōf. 32. q.
4. c. nulli. vbi ait. Graui est crimen
vbi celebrati iugū ira teneratur 7.
adulteri pudor soluit. hec ibi. Nalis at
adulteri amoris sūt signa cū vir p̄t̄
q̄ d̄bet ad vanitates apit̄ manū: cū
ea vanis ocul̄ aspicit: in honestis q̄ v̄b
alloḡ. cū p̄t̄ ea parentes despicit: 7.
eā ociosam i domo eē nō curat. **C**ō
sumit adulteriū ipropie int̄ vrozē 7. vxo
rē rōne modificatiōis: q̄ iuges 7. cō
trahēdo et cōsūmēdo m̄imonū mo
dū 7. regulā honestatis excedit: aut
p̄mittit: p̄ q̄ d̄r dicit angel̄. **C**ō
die: q̄ timebat Sarā accipe i vrozē
es q̄ tradita fuerat successiue septem
viris 7. demoniis occidit illos: vt
d̄r. **C**ō b̄n̄. Audi me 7. oīdam tibi
q̄ sūt q̄ p̄t̄ p̄atē demoniū. In col
q̄ cōiugis ita suscipit: vt deū a se 7. a
sua mēte excludant: 7. sue libidini ita
vacet: sicut eqū 7. mul̄ q̄ nō ē itel
lect̄: habet p̄t̄rē demoniū. Tu autē
cū accepis vrozē ingressus cubiculū
p̄ tres dies cōtinēs esto ab ea: 7. nihil
aliud nisi ofonū vacabis cū ea. **C**ō
De de. Paludam. 4. a. 1. **C**ō trahen
tes in peccō mortali si d̄rabat p̄ vba
de p̄tī peccat̄ mortalit̄ nisi d̄stant.
Quia vt Aug. d̄. Sacramenta talia
sunt vniciū cū q̄li scia accedit ad
ea. Et vt idē dicit. In oī susceptione
sacramēti p̄ baptismū necessaria est
vniciū confessio si credit se peccasse
Vō reprehēbiles sūt q̄ sine vllō t̄o
re dei: sine vlla deuotiōe m̄imonū cō
trahat. Magis aut̄ reprehēbiles q̄
p̄ cōtrahā m̄imonū ea exerceat q̄

In m̄imo
mo d̄r p̄
re d̄ conf
p̄r ma ad
p̄rū h̄c m̄i
ad accedunt
In peccō mal̄

exercere non licet. Nec expedit talia
clare loq̄. Qui h̄z aures audiēdi audi
at. **C**ō Amb. in li. de p̄iarchis. ait.
Graui est crimē 2. vbi s̄. **C**ō p̄t̄
sumi adulteriū p̄e. cū. s̄. aliq̄s vrozē
tus accedit ad aliquā p̄sonā solatā
vel aliq̄ cōiugata m̄ket se cū aliquo
libero 7. soluto. **C**ō ut i plurib̄ plus
in hoc deficiunt viri q̄ vrozēs. Et tū
quidā adeo fatui sūt ut existimēt vi
ris ad peccō nō iputari si sic adulterēt
Cōtra q̄s ē dicit̄. Innoct. papē. 32. q.
3. c. 1. p̄iana religio. adultū i vrozē
sem̄ pari rōne condēnat. Et de hoc
Hieron. d̄. Oceanū ait. Nō licet se
m̄iū: eq̄e nō licet viris: 7. eadē fui
tus pari rōne confet̄. Et Amb. 32. q.
4. c. 1. **C**ō. Nec virō licet q̄ mulieri
non licet. Et eadē a viro q̄ ab vrozē
debet castitiam. Et Aug. 32. q. 6. c.
si dicitur. Si dicitur i vrozē v̄
stris: fuate vos. Quales vultis eas
inuenire: tales 7. ipse vos inueniant.
Quis inuenis ē q̄ nō velit castā ducē
vrozē. Et si acceptus est v̄giem: q̄s
nō intactā desiderat. Intactā queris
intact̄ esto. purā queris purus esto.
Nō. n. illa p̄t̄ si tu nō potes. **C**ō his
rō addi pot̄: q̄ aplm. i. cor. 7. **C**ō
er h̄z p̄t̄rē sui corpis: s̄ vir. 7. vir̄ n̄
h̄z p̄t̄rē sui corpis: s̄ mulier. **C**ō argu
unt m̄tri de plib̄. vt. tel. q̄ habuerūt
ocubias. vt Abrahā 7. Jacob Abrahā
n. habuit filiū de acilla. ut d̄r. Deū. is
7. gal. 4. Et Jacob h̄uit duas vrozēs
7. duas ocubias 7. tū n̄ fuit ill̄ iputatu
ad peccō. R̄ndit. **C**ō. di. 32. q. 4. **C**ō
istud factum ē ex dispensatiōe d̄na q̄
duenies fuit p̄ter quatuor. **C**ō d̄no
p̄t̄ cognitacōe 7. p̄t̄ necessitate.

3. ppf utilitate. 4. ppf honestate.
ppf congruitate. Congruu quidez
fuit qm tps illd erat figure: 7 qz
gnare debebat liberos 7 filios p
pau in ecclesia catholica 7 i bereticis
diueticulis. Io i figura debuit p^o
vere gnatio ex libere 7 acilla. Et rur
sum qm in dno qm bndis hapeyat
qd bereticis loquut. qd ad ecclesiam
revertit. Io vtriusqz figura p^occit p
mi in Dismade de q viciu e. Et ce an
gilla 7 filiu ei. p^occidi i ancill Jacob
qra fili fuit in liberos p^occit. vt b^r
ab Augi. li. de baptismo p^occit. 7
ab eo. si ho. 7 ad. q. 4. r. r. r. r. r. r. r.
12. Tuit iuuenis dispensatio illa ppf
licitate. P^occit nqz erat de colu
tes 7 ne cul? ois? p^occit nec fuit vt
filios multiplicaret 7 dicit qz vx
ora steriles habebat: ideo necesse erat
ipso plures habere vt vxores vel con
cubinas. Tuit illa dispensatio iueni
cus ppf utilitate: qz fili crudeliter a
parentibus: vt plurimi mores p^occit
feruabat. Et io qto plures t^occit
auit? celebris. 14. Tuit iuuenis ppf
honestate: qz no affectu libidinolo: s
casto. no affectu adulteri: s mariti co
cubina cognoscebat. Et Augi. in li.
de prioribus de habita. et. No ar
dore aliqz vage sacresus libidinis no pe
tulatis forme capt? deore anelle co
tuberna p^occit habuit t^occit: s studio q
rende posteritatis 7 ppagende sobol
ad ide e. c. obijciat. 22. q. 4. No sunt
itaqz antiq p^occit in h^o imitati: qm alia
fuit illi? t^occit qz ni coditio. Reptatur
tu 7 nac pleriqz adulti p^occit excusae
volentes ppf vxora sterilitate 7 appe
tibus debellat. Contra qz Augi. p^o

q. 4. c. sic. Sic no sut facienda adultia
etia volutate filios generadi que ad
mo d nec furta volutate pascendi pau
pes scos. Et ide. 22. q. 5. c. si qz.
vxore habeat sterile sine corpe defor
me sine m^obas debile vel caeca vel dan
da vel surda: vt si qd aliud sine mor
bis sine laborib? doloribusqz costata
7 qz qd excepta fornicationis ca cogi
tari pot vbenet? horribile p fide so
ctatateqz s^octinat. hoc illa. Adal g e
reprehensibile si vxore qz relinqt ob ei?
sterilitate vel infirmitate vel defor
mitate 7 alteri adheret. S; p^occit m^o e
7 iniqui? si plures vxores si fecunda si
bu marit? moib? vxora: si vix oia
te: ipse co^odemnat p qz qz alia p^occit
audi qz o^ovir iustitiae ad qd te se
pico loqz p^occit. Letare qz cu muliere
adolefcentis tpe. i. c. vxora. Et ecclesia
fici. 7. Noli viscedi a muliere fustata
7 bona qua loat? ea in timore vni.
Etia emi veredidit ei? sup aur. Vidi
ego plures venerabiles honestas pu
ticas somofas mofustas benignasqz
vxores ab iustis maritis veredictas
ipsoqz amatores factos turpissimarū
meretricū. S; p^occit viros. o venen
tes 7 stult. none vxores vix corone
sūt capitis vestri? Nulla vtiqz oenam
t^occit pot ee i domo: qz vxora bo
ne coparet. No vasa ar p^occit. no au
rea. no eburnei lecti. no late p^occit. si
regiaule. no alia queqz decora. Nag
oia ista sūt qm stelle 7 luna in domo
sua. S; vtiosa dicit? est qm sol. Sū ec
clesiastic. 27. vs. Sicut sol oues mun
do: sic mulieris bone speciei 7 ornate
tum domus sue. Ipsa est que t^occit e
in aditorem vira non concubant.

29 de bona muliere 3
Cōsidera nāqz mulieris bone i cūdis
diligētē solertia. Nec eni blada 7 fru
mēta ordinat 7 gubernat: tūc oleū
salfas carnes i domo ee pcurat: pan
nos laneos ne a tineis corrodāt ven
tilat. Licoos quoqz p necitate pcurat
7 lauāt. dissipata 7 qm cōapta refar
tit: p vigiles oculos mētēqz prudētē
ad oēm s^octam domus hz. Colūna vi
ri 7 filioz ē. Si marit? languet cū in
firmo isfirmat: tūc p dolore no sumit
soni oblita qz nescit. Frudit filios
7 oēm familiam i timore dei: 7 bonis
mōib? instruit. S; qd cubina facit!
Herba certe loqz blada s venenosa
fingit se plus amare qz amet: nūc me
stra facie nūc letat. Aligd sp qm. Si in
domo ei? vxore abiete igredif qz qd
pōt rape rapit. Si sibi i amicitie 7 fi
delitatis signū aliqd aduif suādū tra
viderit: aut pdidisse se mētē: aut p
caciilia ipozititate vboy ad se arri
piet. Euacuat bursam: dūigrat famā
7 ad p^occit ligat aiām amatoz. Dic
ē q sapiēs p^occit. Ne intenderis
fallacie mulieris. fauus eni stillas la
bia meretricū 7 nitidius oleo guttur
ei? Nonissima aut ei? amara qm ab
scintiliū: 7 lingua ei? acuta qm gladi?
pedes ei? descēdūt i morte 7 ad i
eros gressus illi? penetrāt p semitā vi
te noni abulant. Magi sūt gressus ei?
iuestigabiles. Nūc g fili audi me 7 ne
recedas a verbis ouis mei. Longe fac
ab ea viā tuā 7 ne appropinques fo
ribus dom? eius. hec illa. Docet itaqz
sapiēs qlit vnusqz qz cognoscē v3 mu
lierū fornicarie fraudē 7 volū. S; ve
mundo a scādalis: qz viri pleriqz his
scēdētiōz nefandiozqz cōmittūt hi

sūt qz ppf pueros 7 masculos abhor
rent vxores. S; pessimū. o danatiss?
genus hoīuz. Quid turpi? qd abho
minabili? qd ue fedius tūc pōt audiri
vt cogitari? Tales sigdē sunt ppf qz
venit ira dei: i filios dūdidit. S; pot
sumi adulteriū: p^occit. cū. s. i. iuga
tus accedit ad cōiugātā qz p^occit est
guissimū: fm Tho. 2. 2. q. 154. 20. qz sit
iūria tā ppe vxori qz ee viro adultē
Abhomiandū ē adulteriū eo qz
strariat bono mōmōh 7 iduc scan
dala multa 7 iplicat a adulteros mul
tis laqueis. Caplin. 2.

Scādū mlyteriū dēplanduz
s de adultio vt abhomiatio.
Abhoianduz qdē fugiedūqz
7 detestādū ē adulteriū maluz marie
ppf tria p ppf cōiuriatōz. 2. ppf
scādaliatōz. 3. ppf iplicatione.
S; ppf striatōz: qz strariat oī bono
mōmōh. Scdm eni Augi. li. de bo
no dūgali. 7 nōt. 27. q. 2. c. oē. Tria
bona iuuenif i mōmōnio. s. fides. pro
les. sacramētū. Quoz sufficientia fm
Asteranū i sūma. li. 2. ti. 9. sumi pōt a
tā istituēte vel efficiēte. Nā vno mō
mōmōnū ē a dictamine nāe. vt. s. vir
cohereat cū mlire ad nāe cōiuriatōz
7 sic ē bonū plis. Alio a dictamine
rōnif redē. s. vt vir cohereat cū vxore
sua nō cū aliena. 7 sic ē bonū fidei.

2. A dictamine grē 7 signat vniō dīne
nāe 7 humane. 7 sic ē bonū sacramēti.
Adulteriū g strariat bono fidei: qz per
illud frāgīf fides qz qdē i h^o attēditur
qz vir cū alia: nec mulier cū alio cōmi
scaat ad quā fidē mutuo se obligant
cōde oze 7 ope. Tōde cū a viro anul?
ipōif vigi? vxora. Sū 31. 30. q. 5. c. scie

ait in primis anul' a spōso spōse dat
 sit nimis ppter mutue dilectiois signū.
 Ad ppter id magis ut pignore eorum
 corda iungat. Qu' 7 q̄to digito anul'
 interf eo q̄ i eo vena q̄da vt fert san
 guinis ad cor vsq̄ perueniat. hec ibi.
 Que se obligat: q̄ ore vel signo capi
 tis vbi ē os exprimit cordis colent'.
 Ope se obligat cū sibi mutuo cōstitit
 in copulā carnalē. Et q̄ int eos cōstās
 dicitur fides cordis ovis 7 opis. Et q̄
 fac adulteriū. Cōtrariā etiā adalte
 riā bono p̄t. Nā sollicitudo nā ē p̄f
 vt de ple sua certitudinē habeat. Et
 p̄ adulteriū talis certitudo haberi n̄
 pot. Et mltā ex h̄ mala ple s̄sequit
 vt dicitur ē i p̄ordeti fmoē. Cōtrariā
 ad h̄c. Et adulteriū bono sacramenti
 q̄ in fmonū significat desponsationē
 xpi cū ecclia quā nūq̄ dimittit. Et per
 adulteriū vroz dimittit eo q̄ apls
 Ep̄b. dicit. Viri diligite vroz vras
 sicut 7 xps eccliam. Et ab hominē
 ē adulteriū ppter scādaliū. Indū
 ligdē ad multa piculossima scādala
 adulterates e q̄ vna referā. Retu
 lit mibi q̄da frat fide dign' q̄ i ciui
 tate Assis fuit quedā adaltera q̄ vt
 suū amatozē i viz posset habē ordiā
 nit cū eo vt maritū inficeret. Et sero
 quodā cū vir istius domū ingredere
 ab vroz sua staci capis' 7 stricte am
 plexans illū tādiu tenuit donec adul
 ter q̄ latebat ibi exiit cū securi percussit
 caput ei' 7 occidit. Quo factō clam
 sepelierūt corp' i domo q̄da vetusta.
 Mane aut' surgēs mulier vistravit ec
 clesias asserēs viz suā nocte recessisse
 a domo: 7 vsus scū Jacobus de ga
 licia iter arripuisse mirabāt sui h̄ au

dientes tā mī q̄ redig quō nōdā retu
 lisset de pegrinatioe sua. Elapsis aut'
 qbusdā diebus mulier hec viricida in
 domo sua plorādo eulare cepit. hec
 vir mi dilecte. hec me infelicē 7 mise
 rā. Ad quā p̄cietēs vicini cām peti
 erūt meritis sui. Que rīdit q̄ vir su'
 mortu' erat i via: q̄ sic accepit a q̄da
 pegrino q̄ de scō Jacobo reuertebat
 sibi tā incognito. Qu' cū puenisset ad
 aures pentā viri: statū suspicari cepe
 rit de malicia mulieris. Ad q̄ etiam
 vehement' mouebat ppter nimā adul
 teri sui familiaritate cū illa. Recurre
 tes aut' ad officiole iditauerūt scū q̄
 ordianerūt vt mlier illa malig' ponēt
 in toraturā. Qu' cū factū fuit vitatē
 dicitur ē. Quā d̄ re trit' amittit' fugā
 petiit extra ciuitatē. Et mane quodā
 data sua mulier hec pessima igni ad
 iudicata ē. Et vū cōbarec ille existēs
 extra ciuitatē sup mōtē quēdā vnde
 vidē poterat spectaculū respiciebat
 7 adeo i fatuitatē vsus ē q̄ spōte sua
 rediit ad locū in quo sua fuerat dele
 ta obusta. Nā cū nollet discedē etiā
 a multis monit' capt' ē 7 die sequētī
 i eodē loco decapitat'. Et ab homi
 nādā ē adulteriū ppter implicationem
 implicat. n. i multos errores i q̄ vif
 ficale ē vno ipossibile solū 7 puidē.
 Quot nā filij illegitimi m̄re sciēte sue
 cedūt i hereditatē. Quot vroz ad
 vltimas ei q̄ adulterabat alijs ma
 ritis vinētib' p' illoz mortē retinet
 cū p̄co: licz s̄ colore 7 noie m̄imōij
 Reperi ego i vna italie ciuitate hoies q̄
 ex alterius vroz: tres hēbat filios q̄
 tā aduſa vnol alios hēbat d̄ viro p
 puo q̄ credebat oēs s̄l cē filios suos.

adteq

Ep̄

vt sit h̄m
 ut occide
 p̄tē cōstā
 adteq:

Adulteri aut' cū diu fil' familiaritatez
 habuissent: li: secreta decreuerūt viz
 inficē. Qu' cū fecissent accepit eā in
 vrozē 7 bōa oia viri p gncz filiis qz
 tū duo legitimi erant dispensabat.
 Qu' vinculo erat iste ligat' peccauit
 rat adulterādo: peccauerat i strabē
 do m̄imōij: peccauerat i cōtracto
 p̄fistendo: peccabat etiā bona bōnan
 do duoz filioz viri interfecti alijs tri
 bus q̄ erat ex adulterio.
 Qu' oēs leges tā vna q̄ ecclastica
 q̄ etiā ciuiles puniūt q̄nt adulteriū.
 Cūq̄ mysteriū. Caplū. 3.
 notatū ē adulterio d̄ p̄ni
 tio. Punis adulteriū iudic
 triplice lege p̄ fm legē vna. 7.
 fm legē ecclastica. 7. fm legē ciuilez
 fm legē vna. Nā l. l. 20. scri
 bit. Si q̄ mech' fuerit cū vroz al
 teri' 7 adulteriū p̄trauerit cū im
 ge. p̄imi sui morte moriat' 7 mech'
 7 aduſa. Et q̄ro an liceat viro p̄p̄
 adulteriū inficē vrozē. Ad q̄ rīdet
 Ricl. i. 4. di. 37. Et occidē ppter adalte
 riū vrozē pot' intelligi dupl'. Aut q̄
 ipsam vna 7 adēnatā p iudiciū vir
 pcurat occidī a iudice. Et h̄ viro lici
 tū ē amde iusticie nō libidine videte
 h̄ tū nō licz firri i iudicio ecclastico: s̄
 ciuili vbi lex talis posita ē p illū q̄ eoz
 punire de iure potuit. Aut q̄ cū occi
 dit est iudiciū. Et h̄ nūq̄ facē licuit
 fm legē vna. Licz i aliq̄ cau p̄mittat
 fm legē humanam. Qu' mgr sen. vi. 37.
 4. li. ait. Scā ecclia mūdāis nūq̄ stri
 gis legib'. gladiū nō h̄z nisi spiritualē.
 Qu' etiā ponit. 3. q. 2. c. ref. Scōz vō
 Ricl. in. 4. Si d̄trissent nō semp̄ viri
 mēdū ē m̄imōij d̄trū. Et puniuntur

adulteriū fm legē ecclasticaz q̄ illud
 punit p separationē. Et cū aut' Ricl. in
 4. di. 3. Sepatō pot' duplici' intelligi
 Aut q̄nt ad viciū aut q̄nt ad cōbi
 tatiōz 7 thoz. Qu' mō vir nō pot' ie
 pari ab vroz: ppter adulteriū: s̄ bū 2.
 mō i penā mulieris q̄ fide fregit 7 in
 fauorē viri q̄ fide seruauit. Excipiūt
 tū casus septē i q̄ nō licet viro ppter
 adulteriū vrozē dimittē. Qu' mō est
 si ipse fuerit fornicari'. Et de h̄ Aug.
 in li. de fmoē d̄m in mōta. Et. 3. q. 6.
 c. nihil. ait. Nihil inq' q̄ cā fornicati
 onis dimittē vrozē si 7 ipse cōiucit
 fornicari. Occurrit enī illō in q̄ alteez
 iudicas. Qu' ap̄p̄t q̄ q̄ cā fornicati
 onis vult dimittē vrozē p̄s d̄ effo
 fornicatiōe purgat'. Et cal' si vroz
 vi obp̄sa fuit. p q̄ fac. c. ca. ne. 3. q. 5.
 Qui' rō. ē: q̄nt scribit. 3. q. i. c. c. 3. n.
 bellica. Nullo' ad obprobrium male
 volūtatis trahit' q̄ d̄ditio occitatis
 extorēt'. Et casus si credebat maritū
 de mortuū 7 traxit cū alio: q̄ talis p
 ignozitiā p̄habile excusat. vt d̄ i p.
 fato. c. cū p bellica. Et casus si alter
 s̄ sp̄e mariti coguit eā. 7 talis p igno
 tiā excusat. 3. q. 2. c. lectū. Et cal'
 si marit' tradidit eā adulterādā p̄e
 ferti iuitā. Extra d̄ eo q̄ coguit d̄ an.
 vr. sue. c. discretionē: q̄ i illo casu ad
 alteriūz magis iputat' viro q̄ vroz.
 Et cā si marit' p' aduſūz coguit eā
 7 tolerauit: q̄ crim' p̄ recōciliatōz di
 missū apli' obijci nō v̄z nisi reciduum
 seq̄t'. Et casus ē si m̄imōio vtriusq̄
 in infidelitate tracto vir dedit vroz:
 libellum repudiij 7 vroz alteri nupsit
 Et enī si vterq̄ reuertat ad fidē vir

67
 mō
 p̄p̄t
 p̄p̄t
 v. e.
 p̄m
 no p
 cō
 in form

tenet ea recipere est & dicitur. c. gaudet
 Cum ro e qd dedit sibi libellu repu
 dij qd face illicitu erat s^o iudiciu dei
 impetrate tradidit ea adulterada
 Aliq ad dnt octanu casu. s. h. vir cont
 voluntate vxori abstineo ei occasioz
 adulteradi vedit. Aliq tu dicit q
 ppe hoc no excusare mulier adulte
 rana. Rndu tu fz. Ric. s. dimittere
 vxore ppe adulteriu ordinat ad coe
 redione adultre. Aut q mulier q adul
 tera e. est coepta vel pata se corrigi
 aut pbabile psumit incorrigibilis. Si
 coepta est no tenet ea dimitte: q no
 est pena corriges vbi coeptio iam p
 cessit. Similit si parata e se corrigere
 vt iustu e no tenet ea dimitte: q no
 e neciaz appone pena gnuore ad cor
 rigedu deditu qn mition mo pot ex
 parari. Si aut pbabil psumit incor
 rigibilis tuc credo q ea tenet dimit
 terene suo crimini videat consentire
 vbi coeptione no apponit. Vbi Criso
 sup Mat. 23. q. c. sicut crudelis.
 Sicut crudelis e q iniqu q casta di
 mictit sic fatu e q iniqu q retinet me
 retrice. Ponus eni turpitudinis est
 q celat crimē vxoris. Presumit autē
 tunc vxore incorrigibilis aut qn ptnaci
 aio se corrigere renuit. aut qn emedati
 one pmitte ex cofuetudine labitur.
 Sciendū insup q qtu ad separationē
 a thorio pot vir dimitte vxore ppro
 arbitrio stari cu sic ipsam adultasse
 Nec tenet reddē debitū erigenti nisi
 p eccliaz spulsiu. S; sic reddēdo no
 puidicaret sibi qn posset agere ad vi
 uotiu maxie si pstatatione pmissit q
 ad illā copulā accederē no vt velit ce
 dere iuri suo: s; tū ne sit ecclesie mobi

ties. Tu fm aliqs ecclia non tyipam
 copellē nisi cognouerit de ea: diffini
 erit. Si aut loquim qtu ad separioz
 a cobabitioe tuc distinguo. Quia
 aut mrimoniū e cladesima r abiqz de
 rib: r tuc licite pot vxore dimitte:
 aut contractū i facie ecclie vel saltē co
 ntra: r tuc no h dimitte ea fm in
 ecclia. Et sicut vir pot ab vxore
 separari: ita r vxor a viro ad
 ultero. It i separationē duo dicitur
 vt. Ric. l. p. s. dimitto dicitur r ac
 cetero q e via ad hanc dimitto. Et
 p. s. dicitur vir r vxor iudicā ad paria
 q si vir pot vxore dimitte ppe ad
 ulteru sua coeptione: qm ad h iudi
 cant ex iequi ca. Nec e h coe iusticia
 q minor de iusticia sufficit. qm
 ad illā dicitur. Sic videt q duo la
 tronos qn vn p^o furat e q al^o iudi
 cant ad suspēdit: r ita ad eadē penā
 ex iequi ca: q ille q min^o fuit furat me
 rit hac penā. Quid ad 2° vir r muli
 er no sic ecclie coeptione: qm orabile
 aut recipit accusatio viri r vxore q
 coeptione. Tu q vir est caput vxoris.
 Tu q mulier adultra magi dicitur vir
 q coeptione. Tu q adulteru mulieris
 magis ledit mrimoniū: q cat icertitu
 dine plus. Et hac rōne gnu^o e adulte
 riu i mliere q i viro: yfornicatio sim
 plex gnuore fit i viro eo q i ipso magi
 viget vsus rōnis r pmissit adulting
 legemini pena mort. De adul. l. q
 vis. Ex qb^o oib^o appet rati pccū gnu
 tas: qd obligati euitare debet vt hē
 ant i h seculo dei gram r i fuso hē
 atā gl. in q vi. bā. de p. m. l. s. dicit.
 I seria secūda secunde ebdomade in
 qdragesima. de fuga pccū qd magis

fugiēd e q qbz h^o feli mala. Ser. 22.
 R pccō vto moxiemini. Ser.
 ba sūt redēptiois nri origia
 liē Job. 3. c. r i euan^o hodi
 ermo. Ad ondēdū q que ma
 la sit eē i statu pccū replicauit saluato
 nri loquēs phariseis pccōib^o p eadez
 vba eadēq; sniaz. s. q i pccis moxere
 tur: vt sic cognita ifirmitate a p
 culo solitari eent querē salate r medi
 cina: qm nihil e qd magis detineat in
 pccis alligatas aiaz q erronea cogita
 tio eoz q arbitraf pccū aut nihil aut
 parā obesse. Jo Seneca Ad Lucilluz
 dicebat. Nō e extrinsec^o malū nostrū
 int nos e i viscerib^o nostris: sedet iō
 difficulte ad sanitate venimus: q nos
 egrotare nescim^o. Et Aug. sup pa. 50
 Nemo e isanabilior eo q sibi san^o v
 ppea i hoc fūone de fuga pccū dō.
 et de q sapiēs Ecclesiastici. 21. dicebat
 Quasi a facie colabū fuge pccū. Assi
 gnabim^o aut triplicē pncipalē rōnem
 qre peccatum e fugiendū.
 Prima rō v^o coplacētie.
 Secūda nocētie.
 Tertia displicētie.
 Peccatū e fugiēdū eo q placet
 dyabolo r qlit ipe idirectē ea e pccō
 rā: r quō leticia v^o delectatio potest
 esse in demonibus. Caplm. 1.
 Prima rō qre pccū e fugiēd
 v^o coplacētie. Placet. n. mul
 tū iimicisimo nre salut^o dya
 bolo. De q circa tria dubitare otigit
 p^o q^o calitate. 2° circa gualitatem.
 3° circa iocūditate. P^o dtingit du
 bitare circa calitate. Ut dyabol^o sit
 directē ca pccū. Et v^o q^o sit: q pccū dī
 rectē cōstitit i affectu. S; Aug. dicit in

4. de tri. Dyabol^o sue societati mali
 gnos affectus inspirat. Et Beda sup
 ad^o ap loz. Dyabol^o aiam i affectuz
 malicie trahit. Et Irido: li. de sūmo
 bono. Dyabol^o corda hoiuz occultis
 cupiditatib^o replet. g v^o q ipse sit ca
 pccū. Sed extra e qd Aug. pbat in 1.
 1. 3. de liar. q nulla alia re mens fit
 serua libidinis nisi ppa volūrate. g ca
 pccū nō e dya^o: s; ppa volūtas. Rndz
 Tho. 2. q. 80. q cu oē pccū volūta
 riū sit. nihil pot directe eē ca pccū nisi
 quod pot mouē volūtatē ad agēdū
 volūtas autem a duob^o pot mouē
 vno^o ab obiecto sic v^o q appetibile
 apphēsu mouet appetitum. Alio^o ab
 eo q interi^o inclinat volūtatē ad volē
 dū. b at nō e nisi v^o ipsa volūtas vel
 de. De at nō pot eē ca pccū: q vt. o
 Augli. 8. q. deo auctore nō fit hō b
 terio. Rndz g q ex pte sola volūtas
 hoiis sit directe ca pccū ei. Et pte at
 obiecti pot intelligi q aliqd moueat
 volūtatē tripl^o. Vno^o ipsū obiectum
 ppositū sic dicim^o. qd excitat de
 sideriū hoiis ad comedēdū. Alio^o ille
 qui pponit huiusmōi obiectum. 3° mo
 q psuadet obiectū ppositū habē rōez
 boni: q r hic aliquid pponit ppuz ob
 lectū volūtati: qd e rōnis bonū verū
 vel apparēs. p mo res scēbiles ext^o
 apparētes mouēt volūtatē hoiis ad
 peccādū. 2° mo r 3° mo vel dyabol^o
 vel etiā hō pot incitare ad peccādū
 vel offerēdo aliqd appetibile sensui:
 vel psuadēdo rōez. S; nllō istoz triū
 modoz aliqd pot eē ca pccū: quia vo
 luntas nō mouetur ex necessitate ab
 aliquo obiecto nisi ab vltimo sine.
 Unde nō est sufficiens ca pccū neq; res

Sed extra posset quis arguere: q. d. **D**io. in li. de di. no. q. bona nature i demonibus manent integre p^o peccm Sed peccm hois no est qui^o peccm de- monis. g. pp^o illud non debet primari bono nature. Rndet Tho. i. 2. q. 85. q. bona nature humane pot^o dici tri- pliciter. **I**psa principia nature et q^o natura dicitur et p^operates et his cau- sate. h^o potestie aie et h^o **E**t bo^o nature don^o originalis iusticie quod fuit in h^o h^o tollat^o toti h^o hane nae **E**t de qua nature nalis bonis vigni- bus q^o h^o sit romis p^oiceps f^o qua- habet nalem inclinatione ad virtutes **P**rimu^o bonu^o nature neq^o tollit neq^o diminiuit p^o peccm. **S**ecunda totalit^o est ablati p^o peccm hui^o parentis. **T**ertiu^o vo^o diminiuit et auferit p^o peccm: q^o ut i quit ho. **V**o^o cu^o in honore est ad in- telligit: opatus est iomertis insipientib^o et similib^o factus e^o illis. **I**n hoc eodem q^o h^o romalis est vigner^o r^o dia volu- cris^o celi: et nobilio^o bestis tre et pi- scib^o maris merito reputat. **I**n eo vo^o q^o peccado rone subicit casualitati: vniutq^o more h^o ipso reate iuste. **Q**uod p^o pecca loques de^o ad animas peccatricem. **D**ez. 2. 2. ait. **E**t vltis scda^o eo nimis iteras vias raa. **S**il- ipsa na^o inclinatio ad vtute diminiuit p^o peccm. **N**a ex h^o q^o aliqd^o iclinat ad vna^o otrario^o diminiuit iclinatio ei^o ad aliud. **U**n^o cu^o peccm sit co^o riu^o vtuti ex h^o tpe q^o h^o peccat diminiuit bo^o nature q^o est iclinatio ipsa ad vtute **P**er sept^o g^ope gradus scia diminu- ta bone nature ruit in p^o fuda^o peccoru^o **I**n primo gradu peccm est iportabile **M**ens ani^o iusucta peccis cu^o peccare in

cipit appet ei adeo iportabile on^o: ve videat viues esse in inferno. **I**n 2° g^o du^o peccm e^o graue. **N**az lapsu tps ppter pcedes peccm iterum peccare no ia vi det iportabile s^o th^o graue **I**n tertio gradu peccm est leue. **Q**u^o veni pma vi ce fuit iportabile. in secunda graue. in tertio sit leue. **I**n q^oto gradu pecc^o e^o insensibile eo q^o ia on^o eius no sentit nec eius granitas estimat. **I**n q^oto g^o du^o e^o delectabile eo q^o cu^o maximo stu- dio pp^o ei^o delectatione comittitur. **I**n sexto peccm e^o delectabile: q^o post virtutis in illo p^oneratia adeo ad ipsa^o iclinat voluntas et sine vlti te- ptatioe carnis aut diaboli querat^o et delectet^o vt p^oter amittit. **I**n septimo peccm sit delectabile tanq^o bonu^o et in- ita vt officet q^o sapientia sit p^o p^o peccat cu^o i p^o fuda^o peccoru^o vt iusticia tenet. **C**otent^o sigde vel iusticia atq^o iudicia et peccm ridet^o et ludet^o comit- tit. **E**t si redarguit aliud exorat atq^o delectat. **Q**uod vltim^o et roneam sibi fecit. **C**oliam q^o imp^o h^o vt iustis exeret et vltis no est peccm. **Q**uod ad vltim^o sollicitudo et se donice letat^o cu^o mole scortat^o vt vt p^o 2. c. **E**t ex- alcat i rebas p^o h^ois luxuria q^o sum- ta q^o bona defendetes dicit ipossibile fore q^o p^o ipa vltis sine illa. **E**cce q^o lita- isti et vltis dicitur h^o bono nature icli- natione. **J** qua ad bonos ad^o debat. **2°** nocet peccm hoi p^o p^o cruationem est sigde semp^o etia i hoc seculo mor- tali culpe anepa pena isepabiliter. **E**t sumit ro fm **Bo**n. i. 2. v. 2. tripliciter. **P**er p^o fectioe vine egatit. **2°** ex pul- chritudine vniuersitatis. **3°** ex iordi- natione culpe et conditione peccantis

Primo sumit ro^o ex p^o fectioe vine equitatis. **N**ate eni^o egatit est de^o q^o e^o index om^o ut no^o patiat delect^o pec- cati ad modicu^o ee sine dolore iusticie. **O**mni no^o iusticia debet iniusticia su- pare. **2°** ro^o sumit ex pulchritudine vniuersitatis. **V**niuersu^o nax ex ordi- ne pulchritudine habet: et talis e^o ista pulchritudo qual^o deuit fieri ad on- honem sine sapie dei: et p^o hoc nec ad momentu^o ee in ea aliqd^o iordinatu^o et ita nec p^o a pena sepe. **3°** sumit ro^o ex corruptioe culpe et dicitur pec- cantis. **N**ax eni^o culpa comittit quin- modus species et ordo circa actione molitatis p^oct. **E**t cu^o voluntas nol- laret i suo actu. **O**rdinat semetipsa; icurrit. **E**t cu^o incarnat no^o specie et ordine p^oct. **I**ta ad habitatem ad bonu^o. **T**alis aut^o p^octio e^o i aie am^o d^o nificatio et lesio. **U**n^o Aug^o i^o f^o mone de innocetib^o. **N**emo habet iustum lacru^o sine iusto dano. **U**bi lacru^o sibi dant. **L**ucru^o in archa dant i^o ofiictia **K**alit veste et perdidit fide. **A**ccipit pecunia et amittit iusticia. **P**reter no- luntas ronal que e^o cu^o pecc^o e^o q^o media inter iudicium et sensibilitate. **I**de- viciat e^o h^o vltis et alius creaturae **E**t cu^o se oertit ad hoc inferiora ab eo recedit q^o surtu^o e^o et vltis acyrit p^ouz bonu^o ut nax amittit mag^o bonu^o sim- pliciter et q^o erat media fecit se infima et cu^o cu^o iudicium discodat icurrit ex illa repugnata rano: su^o queda et afflicti- one interna. **I**o Aug^o li. i. c. 10. **I**usti- sti dne et sic e^o ut pena sua sibi sit ois iordinat^o anim^o. **E**t q^o claudif q^o ad culpa inseparabil^o se q^o pena sine pena dicit d^o nificatio queda: sine queda;

afflictio sine iuoluntaria passio. **S**z pe- na que est d^o nificatio semp^o seq^o et actu^o habitu: q^o nuq^o h^o e^o i culpa q^o semp^o sit in dano. **A**fflictio vo^o finere- motus semp^o sequit in habitu salu^o **Q**uis p^o delectatione int^o salu^o in d^o sideratione sine distradone ai non sentiat. **T**alis aut^o pena d^o p^octi stacui in p^octi in futuro vo^o subseq^o alia pea d^o nificata et p^o fecta. **3°** peccatu^o nocet hoi rone iusticionis. **P**ecm nax me- ficit aiam et facit ea mortua mo suo. **U**n^o Aug^o li. i. de civi. dei. c. 2. inquit. **Q**uis eni^o aia d^o nificata veracit^o mortua- lis p^octat: hab^o t^o m^o da^o etia ipsa morte sua. **N**ax vo^o de^o mortalit^o q^o mo^o q^o tuloc^o no^o desistit vnt^o atq^o senti- re. **Q**uod aut^o mortalit^o d^o nificat^o vnt^o d^o nificat^o vnt^o potest nec p^o seip^o aliq^o de- no^o vnt^o. **M**ors igit^o aie h^o cu^o te- serit de^o: sic corpis cu^o id d^o nificat aia. **g** vtriusq^o rei. **T**otius hois mors est cu^o aia a deo deserta deserit corpus. **I**ta eni^o ex deo vnt^o ipsa: nec corpus ex ipsa. **H** aut^o toti^o hois morte illa seq^o qua^o secuda^o vno^o d^o g^o appel- lat andouitas. **H**ac saluato^o significat^o aie vnt^o. **E**t tunc q^o habet p^octat^o aiam et corp^o p^octat i gebena. **H**ec ill^o **E**t q^obus v^o h^o habet d^o nificat^o tripli- cis mortis. **1°** mors e^o corpalis q^o fit p^o separatione aie ab ipo corp^o. **E**t hec ipsi aie q^o immortalis e^o d^o nire no^o pot^o **2°** mors e^o sp^oialis q^o co^o p^octit aie cum p^o peccm sepaf a deo. **V**ita na^o q^o aie est dei gra sine qua mortua iudicat. **H** mors est generalis que p^ouar d^o nificat^o no^o oi vita s^o vita b^o. **V**ita gl^oiosa. **U**ta felicitat^o oi iocunditate repleta **Q**u^o q^o reputati sunt crudel^o q^o seip^o os

interfecerit sua corpa occidendo. **S**;
pfecto crudelissimi sūt peccatores q pec
cando occidit 7 pimit aias suas. p
petrea dixit i ps David. Qui diligit
iniquitate odit aiam suā. Et Dau: Ro
sironē subdit. **S**tipendia emz peccā
mors. gra aut dei vita eterna.

Qualit peccatū est fugiendū. q displicet
deo: q peccō: tūsgredis pcepta
eius contēnit infinitū bonū 7 puocat
iram eius. **C**aplm.

Ertia rō: quare peccm ē fugi
endū. dī displicet. displicet
nāq 7 abhomiabile ē oipo

peti deo ppter tria. p ppter trāsgressiōz
7 ppter uerelictiōē. 7 ppter puoca
tione. **S**p peccatū displicet deo ppter

trāsgressiōez: q p illud trāsgredimur
boies: 7 cōtēnit mādata ei. ppta

dixit Augli li. 3. tra maichcos. Pec
catū ē in uicatis pceptis: vel i ipa ve
ritate errare. Et idē quē mgt iducit

in textu. 5. di. 2. li. Peccatū ē uictim
vel factū vel cōcupitū cōtra legē dei

Et Ambli. de paradiso: Peccatū est
puaricatio legis uine 7 celestiu iobe

uicentia mādataz. **S**i g displicet pri
uē fili? eius sua pcepta recuset 7 pui
pendat si cuiusq; hoi mōrali i aliqua

supioritate cōstituto gūe ē a suis sub
ditis despici atq; xēni: quāto magi

abhomiabile est excelso celoꝝ regi si
peccādo homies eiusq; mādata vio
lando maiestati eius iuriā faciūt. **C**

peccatores excecati cognoscite uias ue
stras. Cognoscite errores merite dā
nationis. Quotiescūq; peccis morta
liter dei oispetētē uilpenditis. **S**p

peccm displicet deo: rōne uerelictiōis
q quotiescūq; q; mortalit peccat d.

relingit ipsiq; q est sumū bonū. uerum
bonū. desiderabile bonū. durabile bo
nū. in quā q solo aia repleri pōt: 7 sa
tiari p bono uili p bono momētaco

p bono tēpali p bono qb sine deo
nullū bonū ē. **S**it eni ingt Augli. li.
de liar. Peccm est sapto icōmutabili

bono bonis cōmutabilib? adberere.
Hic p Hieraz. de peccōib? de? cō
querit. d. De uereliquerit fontē aq̄

uiue 7 foderūt sibi cisternas disipa
tas que cōtinere nō ualēt aq̄s. fons

aque uiue dī ipse deus: q in eo ē ois
boni indeficiēs plenitudo. hinc Aug.

4. li. cōfess. ait. Redite puaricatores
ad cor 7 inberete ei q fecit uos stare. i

eo 7 stabitis. qescite i eo 7 geti eritis
bonū qb queritis ab illo est. Cister

ne aut dissipate uocāf hui? seculi bo
na que abiq; deo nihil sūt. **I**o Augli.

8. cōfess. dicebat. Dis copia q de me?
nō est egestas mihi ē. Displicet atiq;

cuiusq; formose puelle si sponsus su?
ea uerelicta turpissime meretricie ad
bereret. Turbaref qlibz magn? uis

gratiosus 7 liberalis si ei? famuli eo
spreto seruiret alicui uio paupi pmissi

mo 7 auarissimo. Quāto magis indi
gnari dī deus infinitū bonū cū a no
bis uerelict ppter supbū dyaboluz: aut

corruptibile carnē uel trāsitōrium ac
labile mādū. **S**p peccm displicet deo

rōne puocatiōis. p illd vtiq; puocaf
7 inducuf ad indignationē 7 irā. **L**o

tus suauis 7 dulcis ē pī clemēs 7 mu
serico: atq; benign? 7 ppiū eius est

miseri: tū irascitur indignāf 7 qī co
git ut reos dānet q; uoluissef salua
ra. **C**ur dānauit Cain? ppter peccatuz.

Cur Judāz? ppter peccm. **C**ur oēs illos

qui in iudicio cū dyabolo iudicabūf
eternib? ignis cruciadi? ppter peccatū.

Sūma 7 infinita pietas dei: **U**bi ē
dulcedo tua: **C**ur tū dur? atq; seuer?
efficaris hoib? quos cōdidisti. **R**eue

ra si peccā nō cēt de? nūq; cōmosef
furore. **C**ū ḡ tūta sit in peccō iniquitas
tātūq; piculū merito illud cūcti fugē

debet 7 abhorēt ut sic liberēf a mor
te dānatiōis etāz 7 pueniāt in regnū
beate uite in quo uiuit 7 regnat de?

7 eterna secula seculoz. Amen.
Serua tertia seculū ebdomade i q̄
uagelina de supbia quā xps xpo 7
exemplo docuit excedere. **S**er. 3.

de supbia. **U**bi ar se exaltatit exaltabit.
7 q se humiliatit humiliabit.
Uerba sūt redemptori nostri

qui in iudicio cū dyabolo iudicabūf
eternib? ignis cruciadi? ppter peccatū.

Sūma 7 infinita pietas dei: **U**bi ē
dulcedo tua: **C**ur tū dur? atq; seuer?
efficaris hoib? quos cōdidisti. **R**eue

ra si peccā nō cēt de? nūq; cōmosef
furore. **C**ū ḡ tūta sit in peccō iniquitas
tātūq; piculū merito illud cūcti fugē

debet 7 abhorēt ut sic liberēf a mor
te dānatiōis etāz 7 pueniāt in regnū
beate uite in quo uiuit 7 regnat de?

7 eterna secula seculoz. Amen.
Serua tertia seculū ebdomade i q̄
uagelina de supbia quā xps xpo 7
exemplo docuit excedere. **S**er. 3.

de supbia. **U**bi ar se exaltatit exaltabit.
7 q se humiliatit humiliabit.

Uerba sūt redemptori nostri
Matth. 23. 27. in euāgelio hodierno
Domin? 7 saluator nī pcpit? humili

tatis cultor discipulos suos 7 nos oēs
psepe monuit tā uō q̄ exemplo cūcti
re supbia. In pūti uō euāgelio dicit

Ita? est scribas 7 phariseos eo q ad
nihil aliud uocabat: nisi ut i ceteros
supbiret. **N**ō timebat deum: despicie

bat ppios: 7 reputabat se ipos. **U**ne
rebātq; puerse 7 inordinatē ppiam
excellentia. **E**t ut ingt Augli. 4. de ci

uic. 2. Quid ē aliud supbia nisi per
uerse celsitudinis appetit? **I**teruafa

ni est celsitudo deserto eo cui debet
anim? inherere pncipio sibi qdammo

fieri atq; eē pncipiū. **P**ropfa ipsi pha
risei 7 scribe arguebant a ppo: 7 eoz

opā cōdenabāt. **N**os uō si ad pniaz
redire qrim? a supbia uiscedē dēm?

q; nō pōt cum illa dei gra iuueni. **C**a
ppē i pūti sermōe de ipsa supbia vi

tiōz oiu; ueniosa regina aliq; pcur

reus de qua mō nro tria mysteria
pponenus declarada.

Uniū dī uina oditio.
Secundū specificatio.
Tertium distinctio.

Qualit deus ppter odū supbie an
gelos malos eiecit de paradiso 7 pe
scripturas odit ei? pdicabit 7 qliter
comiat supbis 7 quō istos hūiliauit

Amā mysteriū **C**epa.
deklarada dī supbia dī uina
oditio. **I**n quo cōsiderāz

est q̄ graue sit supbie uictim ex odū
q̄ deus habet ad illud: q̄ gde colli
gi pōt ex q̄no: **P**er angeloz uia
dige? **E**t sermone uerelictiōis.

Sp ex humilitate comiatoc? **E**t ex su
pbos humilitatiōē. **S**p colligat q̄ dī
dei ad supbos ex angeloz uicāz. **S**p

icōt qdē de? 7 expulit angelos ma
los a celo empireo in quo cōsiderat
eos egregios sblimes ac nobilissimos
spas. ppta est **I**sa. 14. ipsi **L**ucifero
Quo cecidisti de celo **L**ucifer? g mane
ouiborū: cōmisti i trā q uulnēbas
getes q uicēbas i cosde tua. **I**n celoꝝ
ascēda sup astra. **D**ei exaltabo solū
meū. **S**cedo i mōte sctamōni i lacri
bus a quilois. **A**scēda sup altitudinē
nubū: 7 sicut ero altissimo. **U**erū tū
ad infernū ueraberis i pūctū loci.
Et q̄ aliq; exponat hāc cōdōnatiōem
ad iram de rege babilonia. tū ut dī
Rico. pōt intelligi de **L**ucifero q uō
Lucifer. i. pulchrior inf angelos: sicut
Lucifer q ē stella matutina inf stellas
Io alio noie uocaf ven? a uenustate
Et **H** **E**rgo de pe. vi. 2. **Q**uod uero
reprobi de **L**ucifero sūt. **D**is pūmz
cedit que reliqs angelis cōmūtiōis

fecit: huius p̄mat⁹ eminetiā respicit p
p̄ba cū. d. Cedri n̄ fuerūt altiores illo
in paradiso: dei abietes nō adequāt
sumitātē ei⁹. platani nō fuerūt eq̄les
frōdib⁹ illi⁹. Q̄ lignū p̄ciosuz padisū
dei nō ē assūmatū illi 7 pulchritudī
ei⁹: qm̄ speciosū fecit eū i multis adē
sis frōdib⁹. Quid nāq; accipi i cedri
7 abietib⁹ 7 platani pōt nisi illa v̄
tutū celestīū p̄clitūdinis agmina in
et̄na leti⁹ viriditate tēptata q̄ quīs
excella sūt condita. hūic tñ nec plata
sūt nec equata: h̄ec illi. Quiebat māe
hic lucifer: q̄ int̄ creatiōē ei⁹ q̄ vōf
hic ortus: 7 lapsū sūt modicūz tps 7
coruit in trā: q̄ p̄ced⁹ fuit in h̄ aere
caliginoso. Vulnerabat gētes. i. alios
angelos q̄bus ip̄e fuit occasio cadēdi
Angeli cui frequētē apparuerūt hōi
7 mali i sp̄e humana: 7 iō noīe gētū
7 hōiuz noīant. sicut Act. i. de duob⁹
sc̄is angelis d̄r. Ecce duo viri stite
rūt iuxta illos in vestib⁹ albis. Et de
dyabolo d̄c saluator. Mat. 23. In
imic⁹ hō sup̄semanit p̄zania. p̄ictus
fuit Lucifer in trā. i. in hūc aere cali
ginosū q̄ sup̄biendo ascēdē volebat
sup̄ astra celi. i. sup̄ alios āgelos 7 se
dere i mōte testamētī. i. in celo empi
reo vel sup̄ ecclīam q̄ d̄r mōs i lateri
bus aglonis. i. in cordib⁹ frigidis. De
ip̄o insup̄ Aug. ri. sup̄ Deū ad lram
ingt. factus cōtinuo se a luce vitatis
auertit sup̄bia tumidus 7 p̄pe ptātis
delectatiōē corrupt⁹. v. tñ. Doñ. in. z.
vi. s. p̄ccn̄ Luciferi ichoatū ē in p̄
sup̄tōē. Grati enī ut suā pulchritudi
nē vidit p̄sp̄xit. Cōsumatū ē i abiet
one: q̄ p̄sumēs de se appetit q̄ oīno
sup̄ se fuit: 7 ad q̄ puenire n̄ potuit.

Summatū fuit inuidie: 7 odij auer
sione: q̄ eq̄ obtinē non potuit quod
appetit dō iuidē cepit 7 affectū odij
strabē. Et qm̄ d̄r i auctoritate palle
gata. Isaac q̄ appetit deo ē simlis
distiguit. Doñ. duplicē silitudinē
d̄r equalitatē 7 imitatiois. **S**ilitu
do imitatiois pōt appetitū ordinate
7 inordinate. Ordinate ut appetat
silitudo in his q̄ n̄ ē sūt aptitudinis 7
n̄i dei acceptiois: cuiusmōi sūt p̄fedi
ones 7 decores v̄tutū. Inordinate vō
vt hō appetat id q̄ nō decet v̄l dō
n̄ro nō placet. vt si appetat hōib⁹ p̄
eē vel se de aduersariis vidicare. Si
militudo eq̄litas nullo pōt appeti
ordinate: s̄ foridate aliq̄ mō ē appe
tibilis aliquo mō nō. Nō osmoda si
militudo nō ē appetibilis: q̄ nō pōt
cadē in cognitōē sive in intellectū 7 iō
nec i appetitū. Et si aliq̄s fingat non
appetit eq̄litate: s̄ suā fictionē. Alio⁹
ē silitudo eq̄litas i aliq̄ d̄ntiōē: vt i
diuina p̄sidentia sc̄ia. Et sic credo vt
pōt appeti. **N**ondū q̄ dyabolus
quodāmō appetit silitudinē imitati
onis q̄dā mō eq̄litas. Et hoc appa
ret si attēdat appetibile 7 mod⁹ ap
petēdi. Dyabol⁹ enī appetit alijs p̄
esse sua tñ auctoritate. Et appetit p̄
esse: hoc fuit imitatiois. Et h̄ quidez
aliq̄ obtinisset si stetit. N̄i. Anf.
in. li. d̄ casta dyaboli. ait. Nihil appe
tīt ad q̄ non puenisset. Et aut̄ appe
tīt sic p̄esse. p̄p̄ia auctoritate sūi me
ritis 7 sine datore 7 ita q̄ nulli s̄bet
hoc ē soli⁹ dei: 7 h̄ ē egpantie. d̄c ḡ
Eregl. q̄ appetit esse sui iuris. ita q̄
nulli s̄bet. Et d̄r d̄. Dyabol⁹ appetit
equalitatē potētie. Et Anselmus. Dy

appetit p̄esse sine meritis q̄ in finia
idē dicunt. s. q̄ voluit oib⁹ p̄esse. p̄p̄
aucto: itate. Angeli etiā minores pec
cauerūt p̄cō sup̄bie ad d̄retes Luci
fero querētes et̄ dei sine meriti. p̄p̄
ca dicit. Algo de sc̄o. Q̄d̄. D̄c i cas
maliciā cōfiterat 7 v̄nū ordinē per
nerse societatis fecerunt. Tunc ut ait
Jo. Apo. 12. factū est p̄clm̄ magnum
in celo: Michael 7 angeli ei⁹ p̄liabāf
cū deacone 7 deaco pugnat 7 age
li eius: 7 nō p̄ualuarūt neq; loc⁹ inuē
tū est corz aplias i celo: Et p̄ced⁹ est
deco illic mag⁹ serpens antiqu⁹ q̄ vo
caf dyabol⁹: 7 satanas q̄ sedat v̄nū
d̄r i oib⁹ 7 p̄ced⁹ est in trā 7 āgel
eius nulli sūt cū eo: p̄clm̄ aut̄ illi d̄ ge
stū fuit iuxta trā q̄ i sp̄ali nā rep̄t
tū: Quē sūt rō. facultas. voluntas.
Et rōne n̄tēpe d̄cti 7 rep̄obi an
geli contraria sentiebāt: s̄r volūtate
ad contraria afficiebāt. Per facultatē
vō ad contraria nitebāt. Nā d̄cti āgel
i sublimē sentiebāt de deo 7 grā d̄: 7
ad gratiā 7 gl̄iam afficiebāt: 7 p̄ fa
cultate sibi data p̄ illis nitebāt. An
geli hō sup̄bientes 7 d̄tēctes grā
7 gl̄ia: dei sublimē sentiebāt de bo
nitate n̄e sue: 7 p̄p̄ h̄ ad p̄p̄a: gl̄ia: 7
afficiebāt: 7 toto nisu i cōsiliū d̄cti
onis sp̄itib⁹ ferebāt. **D**euissima d̄i
iusticia. o rectissimū ei⁹ iudiciū. o sapi
entissimū dispō. Tam exosa fuit maie
stati eius maloz angelozū sup̄bia: vt
a celo empireo semel depullos nunq̄
āpl⁹ ibidē sinat eos redire. Quinimo
aut dixim⁹ i sermōe de iusticia dei d̄
nauit eos et̄nalit p̄ sniam d̄finitua.
N̄i. Algo in li. de aia. Sup̄bia in celo
data ē: s̄ ydnt̄ inemoz q̄ via inde ce

cidit illuc postea redire nō potuit.
Colligis odiū dei ad sup̄bia ex scri
pturaz testificatione. Scribit nanq;
Amos. 6. Sic d̄s exercitū: detestor
ego sup̄bia. Et p̄. d̄. c. Arrogatiū 7
sup̄bia 7 via p̄ana 7 os bilinge ego
detestor. Et Ecclesiastici. 10. Odibilis
est corā deo 7 hōib⁹ sup̄bia. Et Iac.
3. c. d̄. sup̄bis resistit: humilib⁹ autē
dat grā suā. **C**olligis odiū dei
ad sup̄bia ex multiplici cōminatione
sūt nāq; i scriptura cōminatiōes pluri
m̄stra sup̄bos. N̄i. Iac. 2. Oculi s̄
limis hōis b̄liti sūt 7 t̄rnabitur
st̄itudo v̄roz. Exaltabis autēz v̄ris
solus i d̄cilla: q̄ d̄cti oī exercitū
sup̄ oīm sup̄bā 7 exellā: 7 sup̄ oīm
arrogatē 7 humiliabit. Et. 1. c. Rege
scere faciā sup̄bia infidelū 7 arroga
tiā forniā b̄litiabo. Et idē. 23. c. D̄s
exercitū cogitavit hoc ut detrahēt
sup̄bia oīs gl̄ie 7 ad ignominia dedū
ceret 7 v̄n̄erlos iudicos d̄cti. Et idē
28. c. De corōe sup̄bie. Et ibidē. **P**edi
bus coculabit corōna sup̄bie. Et p̄
17. Oculos sup̄boz humiliabit. Et Iac.
Ecclesiastici. Synagoge sup̄boz non
erit sanitas. Et Malachie. 4. Erunt
sup̄bi 7 oēs facietes imigatē stipula
7 d̄cti. 7. Humiliabit sup̄bia isrl.
Et. Ex. 7. Quicquid faciā sup̄bia po
tētū. Et. D̄cti. 5. c. Ecce ego ad d̄cti
p̄be dicit v̄s de⁹ exercitūz: q̄ venis
d̄cti tuastps visitatiōis tue 7 cades
sup̄ 7 coruet: 7 nō ē q̄ sulciet euz.
Et Abdie. i. Sup̄bia cordis tui extu
lit te habitatē in sc̄clis iuris petraz ex
altatē solū tuū q̄ d̄cti in corde tuo.
Et exaltatus fueris: ut aq̄la 7 si inter
sp̄dera posueris: nichil tū s̄ d̄cti te

vicit dñs. **S**upbi 7 inflati corde q
cōfidentes in divitijs: i delictijs: 7 i ro
bore vestro ceterisq; tpalib' bonis vi
cere cōsuevistis. **E**cce nocebit vobis
Audite scripturā vōces ridentes:
deus inuicibilis de' inseparabilis deus
supboꝝ inimic' de q' d' in ps. 30. Re
tribuet habūdāt' faciētib' supbiam.
Ipse ē etiā q' p. ysa. 47. c. supba ciu
tatem alloq. v. Audi hec delicata 7
habitas cōfidenter que dicis i corde
tuo. Ego sū 7 nō ē p'et me apli'. Nō
sedebo vidua 7 ignozabo sterilitatē
Ueniēt tibi hec duo subitō i die vna
sterilitas 7 viduitas. Diuersa vene
rūt sup te p'p' multitudinē maleficio
rū tuoz. **I**llig' odia dei ad su
pbia: ex supboꝝ hoizū humiliatione:
de quib' dixit vgo gl'iosissima i cāti
co suo. Luc. 2. Deposuit potentes de
sedē: 7 exaltauit humiles. Et hoc cō
firmat sapiēs Ecclesiastici. Initiū
supbi hois ē apostatac a dō: qm ab
eo q' fecit illū recessit cor ei': qm initiū
ois peccati supbia est. Qui tenuerit
illā adimplebit maledictio: 7 s'buertet
eā in finē. p'p'ea exoneravit dñs con
uētū maloz 7 destruxit eos vsq; in fi
nē. Sedes duca supboꝝ destruxit d'
7 sedē fecit mites p' eis. radices gen
tilū supboꝝ arefecit de' 7 plātauit hu
miles ex ipsis gētib'. **P**aret hoc i p'zi
mis parētib' supbis q' de paradiso fu
erūt eieci p'p' supbia. vt d' Gen. 3. c.
In g'gantib' q' pierūt i diluuiō p'p'
supbiam. Gen. 7. In filijs filioꝝ Noe
volētib' edificare turrim q' ptingēt
vsq; ad cēlū qui cōsūsi sūt ut nō intel
ligeret vnus alterū: 7 disp'sū est atq;
confūsi labiū eoz. Gen. xi. c. In p'bara

one qui supbe detinebat p'p'm dei 7
induravit cor ei': 7 s'berfus ē i māi
rubro. Exo. 14. c. In Senacherib qui
deū blasphemabat postq; ab angelo
ois eius exercit' fuit intemp'. 185. mi
lia bellatoꝝ: 7 ipse a filijs suis iudicio
dei percussus est gladio 7 infectus. 4.
Eg. 19. In Nabuchodonosor q' ela
tus i supbia cū deabularer aulam. v.
Nōne est hec babilon magna quam
ego edificauit in domū regni in robo
re fortitudinis mee 7 in gl'ia decouis
mei. Qui cecid' a regno septē ānis vif
currendo p' nemoza 7 p'ata: fenu' qm
bos cōmedebat: mutat' qm i bestiam
Daniel. 4. c. Quid vicia de Anthioco
qd de Verode agrippa? qd de Ve
rode ascolonita? Quid de oib' q' su
pbe regnauerūt: aut in regno assyrio
rū siue babilonioꝝ: aut i regno p'saz
7 medoz: aut i regno grecoꝝ: aut i re
gno egyptioꝝ: aut in regno sicionoꝝ:
aut in regno atheniesiū: aut in regno
indeoz vel sumiliū. Nōne vna v'tus
debellauit eos 7 redegit ad nihilum
Perijt inqt ps. memoria eoz: cū so
nitu 7 vñs in etnū pmanet. An omit
tendi sūt Romani de qb' dicit Aug.
li. de ci. dei. c. i. hoc vō qd dei ē sup
be q' aie spūs inflat' affectat amatq;
sibi in laudib' dicit' Parcē subiectis 7
debellare supbos. **U**bi nūc latū totū
orbis dñiuz? **U**bi legioēs 7 exercitus
victoriosissimi? **U**bi legati 7 nūc pa
cē petētes 7 veniētes a finib' terre?
Ubi oratores solēnes: auri 7 argenti
tā multa pondera p' tributo ferētes
vbi senatores: 7 patres cōscripti: vbi
cines honesti: vbi triumphales arcus
7 iocundi ludī? **U**bi alta palatia 7

edificia mirāda: vbi deoz tēpla tam
miro artificio 7 sapiēti dispositōe cō
structa? **C**ritū v'sitatūq; ē puerbium
Roma quāta fuit ipsa ruina docet.
Humana infirmitas. o cōditio fra
gilis hoizū nō ē instū nō equū supbiū
stra deū. qm nō est q' possit a' p'ati
resistere. Ipse Romanos domauit qui
totū orbē vi 7 armis ac froze s'bege
rant. fugienda est q' supbia quā deas
tā fortit' exerat. De qua Cassiodo:
sup ps. 18. ait. Supbia de agelo dya
bolū fecit 7 hoī mortē intulit 7 ces
sa britudine vacuauit osū malozum
mater scelez. fons vena negtie.
Supbia viciū in q' tuoz spēs. s.
cū q' credit bonū qd h'z h'ie a se. v' a
deo p'p'is meritis. v' h'ie qd non h'z
v' p'p' bonū qd habet ces q' spnit.
Scūdū mysteriū **C**ap. 2.
deklarādū de supbia v' spe
cificatio. in quo notādē sunt
supbie spēs. has aut' Greg. i. mor. 4.
esse dicit. p' cū q' existimat bonum
qd h'z a seipso habē. **2** cū q' bonuz
qd h'z a deo ascribit meritis p'p'is.
3 cū q' iactat se h'ie bonū qd nō h'z.
4 cū q' ceteris despectis singularit'
vult videri. **P**rima spēs supbie est
cū q' ex ino: dmatō appetitu p'pe ex
cellētie bonū habitū vt ingenū intel
lectū memoriā fortitudinē corpis pul
chritudinē. vel bonū tpale. vt vitias
gl'iam: honozē: potētiā. vel bonū spi
rituale. vt gratiā. sciam. sapiam. p'di
cationē: p'p'iam: 7 hi' sibi attribuit
vel a se habē: nō aut' a deo. **N**ō d' tñ
fm Tho. 2. 2. q. 162. **E** estimatio rō
nū existiat v'le bonū qd h'z nō habē a
deo: s' a seipso. **E**t hoc p'tinet ad infi

delitatē cū recta fides habeat q' de
est auctor oizū bonoz. **E**t cōcupi: ur
estimatio rōis in p'ticari p'p' aliqua
passio: sicut vbi g'ra. **S**i aliqs senti
ret in vli fo: nicationē nō ē p'cū eēt
infidelis. **N**ō aut' infidelis censet for
nicator q' fornicationē eligit tāq; bo
nū p'p' cōcupiscētie passionē. ita a s'ill
Si q' existimaret v' r' absolute deū
nō ē oizū creato: ē eēt heresis v' in
fidelitatis p'cū. **S**z q' aliqs p'p' ino:
dinatū amozē. p'p'ie excellētie ita de
bonis suis gl'iet ac se ea a seipso h'iet
p'tinet ad supbiā nō ad infidelitatē.
Cōtra tales sic supbientes dicit apls
i. Cor. 4. 2. Quid habes qd nō acce
pisti? **S**i aut' accepisti qd gl'iaris q' si
accepisti. **E**t Jaci. **D**e dātū optimoz:
7 oē donū p'cedū dñi sū ē. **E**t. 2. pal
tua sūt oia 7 que de mān tua accepē
ntis dēdīm' tibi. **S**ecūda species
supbie est cū q' bonū qd h'z ascribit
sibi 7 p'p'is meritis credēdo aliquaz
excellētiā eē in natura vel g'ra v' for
tunā. i. tpalibus suis meritis 7 v'tute.
p' q'bus videt supbo q' de' sibi sit ob
ligatus. **C**ontra quos ē dictū apli. 2.
ad I. itū. 2. c. **N**ō ex opib' iustit' que
feceris: s' s'z suā miam saluol nos fec
it. **T**ertia spēs supbie ē cū q' iactat
se habē bonū qd nō habet: ut optam
ingenū: capace memo: iā: industriā: s'
agēdis: prudētiā in regimē: pulchri
tudinē in p'sona: sciam i mēte: vel p'fe
ctiōnē in vita: 7 filia: de qb' q' gl'iat
cū tñ illa nō habeat vel non tñ sicut
existimat se habē. **E**t hec existimatio
satis piculosa ē in his q' se sanctos re
putat p'p' bonoz opūz expientiam:
7 i sua scitate confidit eo q' defacili

runnt: sic ptz in Petro q dicebat i se ipso cōfides Luc. 22. Et si oportuerit me mori tecū: n̄ te negabo. Sup quo v̄do Amb. ait. Si Petr⁹ lapsus est q dixerat. Et si oēs scādalizari fuerit in te: s̄ nō ego: q̄s alius de se iure p̄sumat. Deniq; 7 David q dixit. Ego dixi in abūdatia mea nō mouebo: i et nā: eā sibi iactātia obfuisse confitef. o. Auertisti faciē tuā a me 7 fact⁹ sū cōturbat⁹. que v̄ba nōn̄. 6. q. i. c. i. u. i. t. e. Ad hāc sp̄m supbie p̄tinet exculare suos defed⁹ 7 alleniare illos. **¶** Spe cies supbie est: cū q̄s ceteris despecti singulariter vult videri. In hanc ruit P̄bariscus q seip̄m iustificabat 7 dā nabat publicanū 7 ceteros peccatores Luc. 18. c. dicebat enī de⁹. Dīas tibi ngo: q̄ nō sū sicut ceteri hoīes. adulteri raptorez. iusti. velut etiā hic publicanus. Ieiuno bis in sabbato: decimas do oīaz q̄ possideo. hac supbia p̄clitānt q̄i t̄pib⁹ istis oēs q̄ se credūt bñ vinē: quoz officia ē cōplacere mūdo iudicare p̄rimos: detrabere ceteris: magnificare seip̄os: mēdacia loqui: odia retinere: 7 iactant se noiare: bonos reliq̄s appellare malos: de q̄bus exp̄ssius dicit i sequēti 3° mysterio.

¶ De supbia platorū clericoz religio soz 7 laycoz q̄lī vnusq̄s i suo gradu supbus exiit. **¶** Caplm. 3.

Terū mysteriū cōceptū adūm de supbia dī distindio. Pos sum⁹ enī fm̄ varios hoīuz q̄ dūs distinguē q̄druplicē supbiam.

1° est platorū. 2° religio soz. 3° cleri coz. 4° laycoz. **¶** Prima ē supbia platorū qui i q̄tuoz supbiū. **¶** In hoc q̄ existimātes meritis suis dignitatē

plationis fuisse adeptos s̄bditis suis meliores se eē arbitraf. Cū Regl. 34. mo. ait. Prelato i cogitat oib⁹ upbia se ingerit: q̄ solo vite merito sup ceteros excreuit. 3° q̄tūcūq; q̄s sit certus q̄ de volūtate dei sit p̄posit⁹ alif 7 videat bñ admittare: nāq; tū pōt esse secur⁹ si debitū suū faciat nec alif d̄ se p̄ferre. Quotidie nāq; cōtigit multos s̄bditos meliores eē platis simplr. Nec sanctorē vicim⁹. Sicutz Laurētio: q̄ Sirtus papa Laurēt⁹ subdit⁹ eius. aut p̄fectiorē Valerium ep̄m Vincētio eius dyacono. Et quif ap̄tus dicat. **¶** Mo. 3. Nō ē p̄as nisi ā deo. i. opante quo ad bonos: tū pōt eē a dō finēter p̄mittēte q̄ ad malos **¶** In. 2. q. i. c. audacter Viero. ait. Audacter sortasse aliqd vicim⁹: s̄ tū q̄d scriptū ē vicim⁹. nō semp̄ p̄nceps populi 7 iudex ecclīe: p̄ dei arbitriū daf s̄ put merita nostra deposcūt. **¶** Et supbiū plati q̄ tanq; eēt dñ volūt in oib⁹ etiā idebitis reuerētia 7 obedientia sibi exhiberi: magisq; dolent de inobediētia 7 irreuerētia sibi scā q̄ de trāsgressiōe p̄ceptoz dei. Tales multa seueritate utunt erga s̄bditos illos p̄ leuib⁹ caus⁹ excoicando 7 alif censuris ecclīasticis p̄secēdo: p̄ q̄b⁹ dī. 4. di. c. vera iusticia. Vera iusticia cōpassionē habet: falsa dō dēdignationē. Jo hi q̄ de falsa iusticia supbire solēt: ceteros quosq; despiciūt nulla infirmatib⁹ mia cōdescēdūt.

¶ Supbiū plati: q̄ sūt sui capit⁹ 7 de dignaf audire ab alif q̄ ipsi nesciunt vel sequi cōsilia alioz ne min⁹ eis sa pere videant. Cōn quos ē illud q̄d scribit. 22. di. c. de cōstātinopolitana

Stultus est enī q̄ in eo se p̄mū existi mat: ut bona que viderit discē cōtē nāt. Et. 3. di. c. nullus ep̄s. dī. Null⁹ ep̄iscopus p̄p̄ obprobriū senēduti vel nobilitatē generis a puul vel nimis cruditis: si qd forte est vtilitatis: aut salutis ingre negligat. **¶** 4° supbiū plati in eo q̄ nō patiūt rep̄e hēdi ab alif in his q̄ min⁹ bñfaciūt. **¶** Nō sic egit Petr⁹ p̄nceps ap̄lo: um qui rep̄ehēsus a Paulo de nimia cō descēsiōe erga iudeos in obseruati one legalī cū audiuit vt dī ad Gal. 2. c. **¶** Secūda ē supbia religiosoz qui quadruplicē peccāt. p̄ q̄ despici unt secularē 7 p̄ccōres credētes se i quinari ex eoz cōsortio similes iudeis de quib⁹ dī Job. 18. **¶** Nōlebant intrare i pretoria ut nō contamiarent fideiū nec sibi sciaz faciētes de morte xpi pcurata. Cōtra quos dīc de⁹ deut. 23. Nō abhomiaberis egyptiū q̄ 7 ipse aduena fuisti in tra ei⁹. E gyptus interpretaf tenebre 7 significat secularē. Ad q̄d facit etiā illud Viero 46. di. in. c. recedite. Recedite inquit polluti. Recedite habite: recedite a nobis nolite nos tangē. nolite nobiscum cōscare. hec locutio nō illuminat cecuz non sanat egrotū. nō curat infirmum sed magis occidit 7 in despationē p̄clitātē p̄mittit. Debēt quoq; religio si cōsiderare q̄ aliq̄ in seculo sūt ali qui deo magis grati q̄ aliq̄ i religio one: Et hoc legit in vitis patrum de brō. Pannutio q̄ cū ozaret sibi reuelāi cui assimilaret i merito audiuit a dō mino. **¶** Silis erat cuiādam symphoiarco q̄ querebat sibi victū ex arte cātādi.

Ad supbia religio soz

Ex

Quē cū quesiuisset. Pannuti⁹ 7 inuenif set infrogauit qd boni egisset i mundo isto. Rādit q̄ semel cū esset latro 7 quedā mulier fuisset rapta quā fo ch̄ eias volebāt opprimē ipse defēdit eā 7 liberauit de māib⁹ eoz. Et alia vice cū inuenisset quādam mulierē p̄ heremū discurrete 7 lamētate eo q̄ maritus ei⁹ 7 filij ei⁹ debito tenerent capti. ipse erratē reduxit 7 redēptoz dedit: 7 pecunias tribuit q̄b⁹ maritū 7 filios redimeret. Cū autē Pannutius hortaret illā: ut deserēt mūdū: acge nit: 7 factus religiosus in scā vita p̄ seuerauit. Itē: p̄ hec rogauit. Pannutius cui filius esset. Et dictū fuit sibi q̄ similis erat primario cuiusdā vici q̄ erat i primo. Et cū venisset. Pannuti⁹ ad eū 7 diligēt inquisisset de vita ei⁹ dixit se eē cōiugatū 7 vxorē nō cog scere: nisi eā plis nō raptore nō ledente alios sedatē lites 7 hospilitatem seruāton. Qui deuz vxorē morte tua hortatu. Pannuti⁹ intrauit heremum: 7 sancte vitā finauit Itē tertio rogauit. Pannuti⁹ cui assilaret. Et r̄sum fuit sibi q̄ cuiādam mercatorū q̄ iuste lucrans: subueiebat paupib⁹. Que oīa sibi reuelata fuere ne eleuaret i superbia. Quis autē religiosus non debeat despice secularē vitā vel abhorere s̄fortiū cū expedit: nō tū debet extra necessitate secularibus nimis familiaris exūtere vel plus debito querfari euz eis. **¶** Supbiū religioi ex sua religione d̄ plurib⁹ se iactātes p̄ferētes statū suū oib⁹ alif quimo 7 alios despiciētes 7 multa mēdacia fingētes ad se exaltādā 7 alios depumēdū. Ad nachū qdē glīant se p̄ez b̄re Bāndiū

patre eius religiosorum in occidente et
Basilium in oriente multosque sanctos ac sum-
mos pontifices et monachos extitisse
ut Gregorius Nazarenus Eugenius Ur-
banus Petrus Celestinus et alios mul-
tos optimosque patres elegisse. scilicet vitam con-
templatiuam predicatores et minores
multa dicunt suos ordines extollendo.
Augustinus summe venerat heremitarum
ut gemina doctorum induentes cum habitu
suo et canonice regulares habitu suo
seruire omnibus se proprios seruitores
appellat. Carmelite a monte Carmelo
velia pro habitatione habuisse suspi-
cant patre regule Basilii suscipientes.
Et ita unusquisque superbia et passione su-
um ordine alius preferre conatur. Sed
aduersitas omnes illud quod dicitur Petrus
Adhuc. c. in uitate copiam non e ac-
cepto: personarum deus: si in ore quod sumus
deum acceptus est illi. Notet istud illud
Micro. 40. dicitur non est. Non sunt filii
sanctorum quod tenent loca sanctorum: sed quod exerceant
opera eorum. Et illud Gregorius dicitur. dicitur.
non loca. Non loca vel ordines creato-
ri nostro nos primos faciunt: sed nos ei
merita bona coniungunt aut mala disiu-
gunt. Superbia religiosi in eo quod se sa-
pientes existimantes sequi uolunt in penite-
ntie sensu propriam uoluntatem. Superbia
superbia religiosi: quod gloriatur de diuitiis
quas habuerit in seculo: uel de nobilitate
generis et huiusmodi. Tertia est superbia
clericorum quod dicitur superbia peccat.
in superfluo ornatum uentium quod audire
debet illud quod scribitur. 41. dicitur. clericus
clericus presbiter suam etiam habitum et ictu
probet: ideo nec uentibus nec calciamentis
deco: querat. Quod dicitur. 21. q. 4.
c. ois iactantia. c. nullus epi. c. p.

cupimus. Et Christus dixit. Ecce ego mollior
uestiunt in uentibus regum sunt. Peccat
clerici superbia in sapientie ec-
clesiarum suarum: in picturis sculpturis mar-
moribus ornamentis calicibus uasis au-
reis et argenteis: quod licet ad dei honorem
siant et uino cultui applicent: tamen quod ad
superbuitates quod ibi sunt: et ad pauperum
necessitates reprehensibilia sunt. Pro quibus
iz. q. 2. c. aurum dicitur. aurum habet
ecclesia: non ut seruet: sed ut exeret et ser-
uiat in necessitatibus. Quid est opus custo-
dire quod nihil adiuuat in se ipsis. Ad quod
facit ibidem. c. gla. 7. c. multi edificant.
Peccat superbia clericorum de audien-
tia confessionum cum habent magnam cursum
estimantes se meliores et sanctiores quam
sunt. Superbia clericorum cum uident aut in
missis aut in predicacionibus ecclesiarum suas
impleri. Et multis aliis modis inflatur
uetero superbie quod omittuntur pro honestate.
Quarta est superbia laycorum quod qua
dupliciter superbia. pro de diuitiis. ideo
in. 1. dicitur. Sapientia dicitur. Preceptum diuitibus
huius seculi non superbia sapere. Et Augustinus
dicitur diuitiarum superbia est. Sed aduertant
illud diuites omnes quod dicitur in psalmo. Domine
rurum sonum suum et nihil inuenierunt omnes vi-
ri diuitiarum in manibus suis. Superbia
layci de nobilitate generis. In Salu.
Eodem malum nobilitatis est superbia. Sed
tales considerare debent: quod mors septem
lignorum equat et moris uocatur piter et
indocet. Superbia layci de opibus et
gratie bonis de elemosinis de ieiuniis et
silibus cum quibus miscetur multa peccata mor-
talia: et propter illa bona opera reputat se
iustos non considerantes. illud Ecclesiastici.
19. Qui in domino peccauerit multa bona
prode. Superbia layci erubescendo

cessare a quibusdam peccatis eis consueti. Sed
quod dicitur in fine de dilacione penite. Sunt
et alia multa in quibus omnes peccati pro superbia
offendunt deum. Nos autem hec pauca di-
ximus: quod aliam quam minus sufficiunt auidi
sumus. ut Gregorius dicitur. quod per se dicitur quod
se exaltat pro superbia humiliabit a deo. Et
quod se humiliat exaltabit super se. et in futu-
ro pro gloria amen.

Superbia quarta secunde ebdomade de pi-
culoso uitio abitiois. de quibus ipse in eua-
ngelium suos redarguit. Superbia.

De ambicione. Si quis uoluerit maior fieri in
uobis sit uester mister. Mat.
20. c. 7. in eua. hodierno. Re-

prehensibile valde est atque fugiendum abitiois
uitium quod ipse redemptor noster in lectore eua-
gelica tribuit et sapientissime ostendit
Quibus namque Jacobus et Johannes filii
Lebedei misericordie mediator et in lectore huius
prematum super celos in regno christi: ut uis se-
deret ad dexteram: alii ad sinistram. Sa-
pienter adhibet aliquid frenum atque carna-
le: credebatur pro resurrectione christi tpa-
lii regnum. Alii et discipuli christi adhuc
debiles et nodum in spiritu solidati talia di-
ci audientes indignabatur. propea ipse uis
humilitatis magister et ille uobis: quod quod pete-
ret nesciret: rudis et alios ut abitiois
euitarerit admonuit. Quia autem propter illa
picturam multi in fine omnes alii ad ambi-
tionis detestationem explicabimus: de quibus
tria mysteria erunt declaranda.

Primum de offensione.
Secundum distinctio.
Tertium abhoiatio.

Superbia est peccatum: tamen quod peccat a su-
perbia tamen quod contraria caritati: tamen quod oppo-
nit magnanimitati et quot modis bono

appetit. Capitulum.
Primum mysterium declarandum
de abitioe et offensione. Offe-
ditur abitiois gratia deus: quod pro-
bat ab Alex. in. 2. sume. et Thoma. 2. 2. q.
12. triplici ratione. Pro ratione originatiois
2. ratione contrarietatis. 3. ratione oppositi-
onis. Pro ratione originatiois. Sic fructus
est infectus quod ex infecta radice gratia ita
et ad huiusmodi quod peccat ex peccato oportet
quod sit peccatum. Superbia abitio quod est inordinatus
appetit honoris peccat ex peccato. quod
ipsa erit peccatum. Inquit enim Augustinus in li. de
vera religione quod abitio peccat ex super-
bia et cupiditate. Superbia et cupidi-
tas sunt peccata: pro ut autem pro potentia uel
dignitate intendit quod acquirere appetit
et excellere honorificetia. Sic oritur
ambitio ex superbia. Superbia pro quod intendit
acquirere pro huiusmodi sufficientia seu rerum abundan-
tia sic oritur abitio ex cupiditate. 2.
probat quod abitiois offendunt et peccant
ratione contrarietatis: quod omne illud quod repu-
gnat et est contrarium caritati est peccatum. Superbia
abitio repugnat caritati: ideo est peccatum
dicit namque apostolus. 1. cor. 13. Caritas non
est ambiciosa. i. fine gloria. Non uult
aliquid proponi. Caritas enim diligit primum
sicut seipsum: et ideo non uult eum sibi sibi
sibi seruire: sic filii hominis non uult munus
stragula: sed ministrare: ut de ipse eua gelio
ostendit quod abitiois offendunt et
peccat ratione oppositiois. De enim quod
opponitur uirtuti morali que est scilicet
regula rationis peccatum est. Sed ambitio
opponit magnanimitati que est uirtus
moralis secundum philosophum. 4. ethico. 2. ergo
est peccatum. Magnanimitati siquidem aduer-
satur abitio sicut inordinatum ordinatum.

Notandū tñ fm. Tho. q. honoz ipoz
tat quādā reuerentiā exhibita alicui.
i testimoniū excellētie vlt ututis eius.
Circa excellētia aut hois duo sūt at
tendenda. **Q** dē q id in q̄ hō excel
lit nō h̄z a seipso: s̄ ē q̄i quoddā in eo
vitiū. 7 iō ex hoc nō debet sibi p̄inci
palit̄ honoz: s̄ ip̄i deo. **Q** dē aut attē
dendū ē q id in quo excellit dat hōi
a deo vt ex eo alijs p̄sit. Nū in tantū
vt hōi placē testimoniū sue excellē
tie q̄ ab alijs exhibet inq̄tū ex hoc
pat̄ sibi via: ad hoc vt alijs p̄sit. Tri
pliciter ḡ cōtingit appetitū honozis eē
fordiatū. Uno q̄ appetit hō testio
de excellētia quā nō h̄z q̄d ē appetē
honozē supra sua p̄portio: vt si ma
lus desideret honozes ac si eēt bonus
7 nil carās de v̄tute: desideret regnū
7 p̄sidiētā q̄ nō debet nisi v̄tuosis.
Et hoc refert. Aug. li. 4. de ciui. dei.
Antiqs romanos cū dediti eēt ido
latrie: duo cōstruxisse tēpla inf̄ cesa.
vnū deē v̄tutis. aliud deē honozis: 7
cōtigua tñ ordinata q̄ ad tēplū deē
honozis nō poterat eē accessus: nisi p̄
tēplū deē v̄tutis. Qui quis erraret
vt infidelis in facto 7 opione: tñ quo
ad ordinē cōstruētiois tēploz nō er
rabāt. Nolebāt enī cunctis ostēdere q̄
ad honozē q̄ mltū appetit̄ recte pue
niri nō pōt nisi p̄ opa v̄tutis. **Q** dē ior
dinate appetit̄ honoz inq̄tū n̄ refert
in deū. iuxta illud apl̄s. Soli deo ho
no: 7 gl̄ia. S̄z cupit alijs illū honozē
ut quoddā bonū. Sed posset alijs
obn̄cē sic. Quilibz pōt absq̄ vitio ap
petere illud q̄d sibi debet p̄ premio.
S̄z honoz ē premiū v̄tutis vt. d. Ar.
i. et bicoz. Ergo q̄libz v̄tuosus sine vi

tio pōt honozē appetē. hinc ē q̄ Iu
uenalis. li. 4. Satyra. i. ait. Quis enī
v̄tutē aplectit̄ ipsam. P̄cemia si tol
las. Et Cassio. li. 2. eplaz. Nutriūt p̄
mior̄ exēpla v̄tutes: nec q̄s q̄ ē q̄ non
ad morū sumā nitat̄ ascēdē q̄ irre
munerātū nō relinquit̄ q̄d sc̄cia teste
laudat̄. Et Kul. i. q. tul. Honos alit
artes. Rūdet Tho. q. honoz: ē premiū
v̄tutis quo ad ipsū v̄tuosū. ut. f. b. p̄
premio exp̄tē debeat. S̄z p̄ premio ex
pedit̄ b̄titudinē q̄ ē finis v̄tutis. D̄
tñ honoz: eē premiū v̄tutis ex p̄te alioz
q̄ nō habent aliqd mains q̄d v̄tuoso
retribuāt q̄ honozē q̄ ex ipso ma
gnitudinē h̄z q̄d p̄bet testimoniū v̄
tutis. Nū p̄t q̄ nō ē sufficiēs premiū: vt
d. 4. et bicoz. **Q** dē appetit̄ honoz
inordinate inq̄tū appet̄ i ipso hono
re q̄sāt nō referēs honozē ad v̄tili
tate alioz. Appetē ḡ honozē s̄ tres
modos p̄dictos ē appetē illū iordia
te 7 cū peccō. **Q** dē gaudētias v̄o tendit
ad honozes ordinate: x̄. q̄s v̄tuosos
actos p̄legit̄ itēdēs ex ill̄ hōiare deū
7 adiunare p̄mos: licet ex cōsequētī
sibi pueniat honoz de q̄ gaudet 7 cō
tempatur.

Q dē in tribz solēt hoies eē ambitio
si. i. in appetitu inordinate dignitatē
ecclesiastice: aut ḡdul magisterij vel tē
poralis domini vlt p̄tatis. **Q** dē ap. 2
Eccl̄ia mysteriū cōteplādū
de abitiōe d̄i distinctio in q̄
distinguem̄ triplicē iordina
tū appetitū honoz: si ambitiosum p̄
d̄i ecclesiastice dignitatē. **Q** dē magisterij
alis sublimitatis. **Q** dē temporalis po
testatis. **Q** dē appetitū iordinatū
honozis dicit̄ ecclesiastice dignitatis

Sūt qdē multi inhabiles indocti il
lratī insufficientes indigni q̄ sitiūt vi
guitates ecclesiasticas illas querūt per
fas 7 nephas: illas pcurat̄ p̄cibz 7 mu
neribz: ad illas habēdas 7 acgrēdas
adhibēt oē studiū oemq̄ sollicitudinē:
7 q̄d volēt eē: vt in pluribz ip̄sis
cōferūt: p̄ qbus d̄i in. c. nihil. extra d̄
electiōe. Nihil ē q̄d eccleie dei magis
officiat q̄ q̄ idigni assumūt p̄lati ad
regimē aiaz. Et p̄ clarioze p̄ticle h̄
noticia q̄tuoz dubia occurūt disputā
da. **Q** dē v̄tū sit licitū appetere
epatū. **Q** dē v̄tū dubiū v̄tū infra vi
guitate epalez sit p̄cōm appetē alias
dignitates. vt abbatū. p̄ioratū. deca
natū. p̄positurā. vel archidiaconatū
7 s̄ilia. **Q** dē v̄tū dubiū v̄tū p̄lat̄ pec
cet in cōferēdo b̄ficiū honoz. p̄termis
so melioze sine peccēt eligēs minus
bonū p̄termisso meliozi. **Q** dē quartum
dubiū v̄tū p̄lat̄ eccleie possit cōmittē
cōanguieo suo curā eccleie cōposito
melioze. **Q** dē primū dubiū arguit̄ p̄
v̄tū p̄te q̄ nō sit p̄cōm: imo sit licitum
appetē epatū. **Q** dē n. ap. l. i. **Q** dē h̄z.
Qui epatū desiderat bonū opus desi
derat. S̄z licitū ē 7 laudabile deside
rare bonū op̄. ḡ ē laudabile appetē
epatū. **Q** dē arguit̄ q̄ stat̄ epoz ē p̄
fectiō: q̄ status religiosoz. S̄z h̄z ap
petē p̄t̄ sua p̄fectionē statū religiosi
ḡ statū epalē. **Q** dē arguit̄ p̄ illud quod
scribit̄ p̄. i. s. Qui abscondit frumēta
maledicet̄ in ppl̄is. b̄ndictio autē sup
caput v̄dētū. S̄z ille q̄ est idōne p̄
p̄ter vitā 7 sc̄iam ad epatū: videtur
frumēta sp̄ualia abscondere si se ab epa
tu s̄trahat: p̄ hoc at̄ q̄ epatū accipit
ponit̄ in statu frumēta sp̄ualia disp̄

ladi. Ergo videt̄ q̄ laudabile sit epa
tū appetē: ipsūq̄ vitupabile refugere
Q dē arguit̄ q̄ facta sc̄ozū que in scri
ptura narrāt̄: p̄ponit̄ nobis i exē
plū: sc̄ōm illud. **Q** dē i. s. Quecūq̄ scri
pta sūt ad n̄fam doctrinā scripta sūt
S̄z legē. **Q** dē i. s. a. se obtulit̄ ad
officiū p̄dicatiōis q̄d p̄cipue cōpetit̄
episcopis. ḡ videt̄ q̄ appetē epatū sit
laudabile. S̄z in cōmū ē Aug. 7. 19. de
ci. dei. q̄ dicit̄ illud q̄d scribit̄. 8. q. i. c.
qui epatū. Loc̄ supior sine q̄ regi po
pulus non pōt: 7 si ita retineat̄ atq̄
admistret̄: ut decet: tñ nō decet̄ ap
petitur. Rūdet Tho. 2. 2. q. 185. **Q** dē in
epatu tria p̄nt cōsiderari. **Q** dē nū ē p̄in
cipale 7 finale. i. epal̄is opatio p̄ quā
v̄tilitati primoz intēdit̄: fm̄ illud Jo
vlt̄. P̄lce oues meas. S̄z ē altitū
do gradus: q̄ ep̄s sup alios cōstituit̄
fm̄ illud Mat. 23. s̄idel serū 7 p̄n.
q. cō. d. f. s. sua. Tertū ē q̄d cōsequēt̄
se habet ad ista: vt reuerētia 7 honō
7 sufficiētia t̄p̄alium: fm̄ illud. i. **Q** dē s.
Qui b̄n p̄sūt p̄s̄bri duplici honozē
digni habeant. Appetē ḡ epatū rōne
h̄i cōcūstatiū honoz: manifestuz ē q̄
nō licet eo q̄ finis eēt cupiditas 7 am
bitio. Et v̄is reprehēdit̄ ambitiosos
phariseos. d. Mat. 23. Amat̄ p̄mos
accubit̄ in cenis 7 s̄idel serū 7 p̄n.
aut ad sc̄ōm. i. ad celsitudinē gradus
appetē epatū ē abitiōsū 7 p̄suptuo s̄
v̄i v̄is Mat. 20. arguit̄ discip̄los p̄
matū q̄rētes. d. **Q** dē d̄icipes gēt̄ iū d̄ian
tur eoz. vbi Criso. d. p̄ h̄ oīdit̄ q̄ gē
tile ē p̄matū s̄ape: 7 sic gentiū cōpati
one animarū eoz estuatiōz cōuertit̄.
Sed appetē primis p̄desse est sc̄ōm

se laudabile et otuosu. **N**ex q. put epi
scopalis actus habet anera celsitudi
ne gradus psuptuosu: videt q. aliq
p. esse appetat ad hoc q. subditis p.
fit nisi manifesta necessitate iminent: sic
Greg. d. in pastoralis. **T**uc erat lau
dabile epatu appetere q. vabium non
erat p. huc que ad maiora supplicia
puenire. **N**isi no. de facti inueniebaf q.
hoc onus assumet pserti cu ad h. aliq
zelo caritatis dinitus fuisse icitatus
Pot tñ qlibet absq. vitio psuptionis
appetere talia opa face: si cotingeret i
tali officio ee vl' appetere se ee dignum
ad talia opa exerceda: ita q. bonum
op. cadat sb desiderio: no. autem pri
matus dignitatis. **N**isi Criso. **S**uper
Mat. h. ait. **O**pus quidez desiderare
bonu e. primatu aut honore cocupi
scē vanitas e. primat. eni fugiet se
desiderat: desiderate se horret. **A**d
primu g. dicēdu q. sicut **Greg.** d. i. pa
storali. **I**llo tpe ap. dixit illa vba q.
ille qui plebibus perat p. ad martirij
tometa ducebat. **A**ug. **v**o. 19. de ci.
dei vic. **A**pl. exponē voluit qd fit
ep. atus: q. nomē opis est no. honoris.
Ad secundu vō q. no. e. eadē rō. de
statu religionis et statu epali ppf. duo
p. quide q. ad statū epale perigitur
vite pfectio. et per hoc vns a. **P**etro
exsiuit: si plus ceteris eu diliger anq.
ei comittere pasto: ale officium. **S**ed
statū religionis no. perigif pfectio: s. e.
via ad pfectionē. **N**isi et vns **Mat.** 19.
no. dixit si es pfect. s. si vis ee pfect.
vade et vede oia q. habes. **E**t hi. vif
ferētie rō e. q. fm **Dionij.** pfectio pri
net ad iue ad epm sicut ad pfectio: e.
Ad monachū aut passiuē sicut ad pfe

ctū. **R**egrif autē q. fit pfect. aliquis
ad hoc q. possit alios ad pfectionem
adduce qd non perigif in eo q. v. ad
pfectionē adduci. **E**st aut psuptuosu
q. aliq se pfectum reparet: no. aut q.
aliq ad pfectionē tēdat: z. no. e. ea d.
rō: q. ille q. statū religionis assumit: se
alios subicit ad spalia capiēda: et h.
cuilibz licz. **I**lle vō q. trāit ad statum
ep. ale sblimat ad h. q. aliq pvideat
Et hāc sublimationē debet sibi null.
assumē: scdm illud **1. Petri.** 5. **N**emo
sibi assumat honore. s. q. vocat a deo
tanq. **Aaron.** **E**t vt **Greg.** d. 8. q. 1. c.
in scripturis. **S**ic loc. regimis deside
rātibus negadus est ita fugientibus
offerend. **A**d tertiu argumētuz. vō
dispesatio spāliū frumētuz no. e.
faciēda scdm arbitriū ppriū: s. pncipa
liter qdē scdm arbitriū et dispōm dei
Secudario aut fm argumētū supio
rū platoz. **E**ra non intelligit ille ab
scōdere frumēta spālia epi no. cōpe
st ex officio nec ei a supiozi iniūgitur
si ab alioz conecōe aut gubernatōe
desistat: s. solū tūc intelligit absco dē
si dispesationē negligit cū ei ex officio
incūbat vel iniūctū officii ptnaciter
recusat: q. ut d. extra de renūciatōe
in. c. **N**isi cū pridē. **T**ūc in te verā hu
militatē custodiē cū p eā locū sblimē
estugies et p obediētia non dimittes.
Et 8. q. 1. c. in scripturis. **S**is q. valz
oipotētis dei renuerit pasce oues q.
dit se sumū no. amare pastoē. **A**d
q. rta vō argu. ruidet **Greg.** i. pasto.
q. 3. q. mitti voluit ad pdicā vvidit
se antea purgatū p altaris calculum
Quia g. valde difficile e. q. purga.
se q. scē iō null. pdicāe v. nisi mittat

piculosum g. est et no. sine abitiōe etiā
viris idoneis querē et petē epatum.
Sed qd de illis in qb. nulla cōditio
que i. epo e. regreda. punit. inuenitur
q. instat satagūt ambiūt: ut pmoueāt
ad dignitatē epale. **O** temeraria psu
ptio. o. inflata elatio. o. dyabolica: su
pbia. **A**udiant tales id qd scribit ex
de elect. c. cū i. cū d. **S**ū in cunctis sa
cris ordinib. et ecclesiasticis ministerijs
sicut etatis maturitas: mox grauitas
et lraz scia ingreda multo forti. **H**ec
in epo oportz ingri: q. ad curā ponif
alioz: in seipso debet ostēdere qliter
alios oporteat in domo dñi dnerari
Ho. vō sup vbo lraz dicit ppf. dese
ctū scie repellit aliq ab epatu etiam
iā pmot. vt ptz extra de etate et q. li
tate ordinadoz. c. vlt. **E**t ex de de.
c. cōgregato. **E**t 1. q. 1. c. vltim. **O**r.
Vltimimus est aputandus nisi pcellat
scia et scitate q. e. honore pstatioz. **A**d
idē est. c. no. 03. i. q. 7. **S**ecudū vabiu
erat vtrū vltra epale dignitatem sit
peccatuz appetere aliqz dignitates seu
officia vl' bñificia: vt abbatiā pōratū
z. **E**t videt q. no. q. qd no. e. pbitū
p aliq. ius videt ee ccessū. i. q. z. c.
bed. on. 4. sequēti. **S**i ista nullo iure
pbibēf. g. ut licita concedūt. **C**on h.
videt esse rei vitas. **E**t rō e. q. ubi ea
de rō. et idē ius. **N**ā de sblib. idē e.
iudiciū. ar. d. 5. c. ad eius. **S**ed rō q. re
illicit. est appetere epat. est ppf. curā
quā habet anera: q. psuptuosū nimis
est vt qs se reputet idoneū ad regen
das aias alioz. **S**ed eadē rō e. i. q. liz
pdicōz: q. f. in oib. e. cura anera nec
differūt ab epatu nisi fm magis et mi
nus: q. vt ptz eps habet curā vniuer

salē toti. **D**yocef. lue: s. in pdictis offi
cijs cōstituti habēt curā pticularem
vt ptz vni. prochie vel vni. collegij.
Taliū aut appetit. n. diuēficat spēz
s. q. dicitur peccā: sicut appetere furari
vni. florenū e. eiusdē spēi cū appetitu
furadi mille: licet h. sit q. u. **S**ic i. ppo
sito v. appetitu epat. et alioz bñificioz
curatoz. **S**urtea 3. **Th.** ho. **Ray.** **V**ost
et **Hoff.** **A**ui petit p se aliq. pdictō
rū si alias sit dign. efficit indign. rōe
psuptiois et comitit symonia. g. pec
cat mortalit. **E**t p hac cōclusioe faci
unt dicta scōm. **N**isi **Criso.** 40. d. c.
multi. ait. **Q**uicūq. desiderauerit pu
matū in fra inueniet cōfusionē in celo
nec int. seruos xpi cōputabit q. de pri
matu tractauerit. **N**ull. aut inuenit
cōfusionē in celo aut sepat a cōsortio
seruoz xpi. nisi ppf. mortale. g. z. **E**t
i. q. i. c. **D**incipat. **L**eo papa ait. **P**ri
cipatus id est platio que aut seditio
erto: sit aut abit. occupauit etiam si
moueb. no. offendat aut adib. ipsius
tñ inij. sui e. pnciosus exēplo: et diffi
cile e. ut bono pagaf. exitu q. mala se
inchoata pncipio. **S**ed no. d. r. aliquid
pnciosū nisi mortale. **S**ciēdu aut q.
id qd dicitū e. f. q. no. licet petē bñficiū
curatū: nec pot. peti absq. vitio symo
monie. **A**liq. illud no. tenēt. vt **Bern.**
et **Basil.** hac opi. seq. videt cariales: s.
tñ non e. tuta. **S**ouē posset dici q. qui
intēderet deo seruire in clero: n. ppf.
honores maiozes consequēdos et di
uitias in seculo: sed q. status ille me
lioz est q. secularis et vniis applicat.
et magis sibi grat. et in eo posit. ap
petit sibi. puideri de bñficio: et petit
illud a superioribus ut possit secūduz

conditione sua sustentari non ad populum
sed ad deum non habes intentionem ad
curam nec ad honorem et gratiam et ad pen-
guis beneficium: sed ad sui gubernationem
ita contentus de simplici beneficio sicut de
curato: omnino sibi sufficiens et non pec-
caret. Appetit enim et querit quod est in
re vobis debet. Videlicet quod altari
seruit: de altari vobis videtur. d. aplos quod est
dicere vobis. Et quis cura annexa sit
ei quod sibi conferat oculus eius non est ad
beneficium: sed ad sustentationem sibi debi-
tam et seruicio ecclesie illud addit. si quod
sit curatum est accessorium et per accidens
accessorium nam sequitur congruunt principale
vere. in li. 6. Sed principale intentum.
si sustentatio sui iure est licita. et quod
inde sequitur non aliquid illicitum adiungendo
Certum dubium erat vtrumque placet peccet
Merito beneficium bono permissio meli-
ori vel vtrum peccet sit eligentes. et vtrum
quod sit. Quia. 2. q. 1. licet dicitur. ait.
Sciatis omnes et certi sunt: quod per gratiam est
ex opposito. quod doctor. quod sacerdos. et
iure eminentior ille eligat ad sacerdo-
tum. Sed beatus Thomas in quodam. q. 2. quibus
dicit quod aliquis potest dici melior dupliciter
alio simpliciter alio secundum quod simpliciter
autem de melior quod est sciatur: et primo de
caritate. Secundum quod de melior quod est me-
lior secundum aliquem respectum. Contingit
autem aliquem esse melior: est simpliciter. maiori-
ris scitatis: quod non est melior quantum ad hoc
quod proficiat in ecclesia. Sed alius minoris
scitatis est melior in regimine: quod forte
magis ecclesiam iuuare poterit: vel per
lumine sapientie: vel per auxilium potentie: vel
quod vult in ecclesia deseruuit. Non ergo tenet
vare platus officium vel beneficium meliori
simpliciter: sed meliori quod ad hoc idem si pra-

rat vnum alteri propter aliquam causam quod pertinet
at ad honorem dei et utilitatem ecclesie
iam quantum ad hoc ite est melior et platus
recte facit: promouet illum. sicut et eligere
tes. hoc ille. Rendum est quod quis minus
bonus simpliciter possit preferri magis bo-
no in regimine ecclesie: quod vtilior: non tamen
si scit esse malus: quis possit iuuare
ecclesiam per sciam et potentiam: quod in hoc per
maxie regere bonitas vite alias sine
peccato cura exerceri non potest. Hoc enim
non esset preferre minus bonum: sed simpliciter
malum: et per consequens quod non est idoneus. Sicut
Albertus magister dicit: quod per se et per
actes ad ordines vel curam pastoralem. Et
aliquis beneficium ecclesie scit in dignum
ab eo dicitur peccat mortaliter. Nec no-
bitas excusare potest quod promoueat ma-
lus: quod quanto nobilior tanto nocentior.
Et si dicitur quod alius non sit ita vtilis et
non ita rationabilis valet: quod vtilitas spi-
ritualis temporalis est proponenda: nec excusat
paucitas minorum ecclesie. hoc Albertus
dicit: vobis aliquis eo ipso bonus quod non est
malus est de presumptio. c. vndum.
Quartum dubium erat. Vtrum prelatum et
clero possit committere sanguineo suo
cura ecclesie postposito meliore: videlicet
quod non: quod dicitur. dicit loquens de Mo-
yse quod instituit sibi successorem in regimi-
ne Iesu naue. 2. q. 1. c. si ergo. in qua de
sanguinitatis: ratio: nulla propinquitas ha-
bita contempcio est propinquitas agrorum. et per
vobis reliqua hereditas gubernatio po-
puli illi tradat que deus elegerit bo-
si. tali quod in senectute spiritu dei: et per
pta dei in conspectu eius sit. Et idem
Hieronymus. 2. questione. i. capitulo
moyses Moyses amicus dei cui facies
ad faciem locutus est de: potuit vtrumque

successores principatus filios suos facere
et posteris propria relinque dignitate.
Sed extraneus de alia tribu eligetur
Iesu naue ut scirem? principatum in po-
pulos non sanguinei deferendum esse: sed
vite. Glo. dicitur super vobis tribu Mo-
ses fuit de tribu leui. Iesu naue siue
Josue fuit de tribu Efraim. ad hoc per-
positum recitat etiam Policrat. li. 4.
Quod obsecrate senatu ut Adrianus filium
que habebat Augustus faceret ridisse
serf sufficere. Quod ego regnaueri cum
non merer. Principatum enim non sanguis
sed meritis vobis est. Inutilis quippe re-
gnat quod rex nascitur nec meret. Meritum
Thomas in quodam. q. 2. quolibet. dicit quod alius
est dicens de sanguineo equo idoneo
alio de consanguineo minus idoneo. Si
autem consanguineus sit equo idoneus potest
platus preferre sanguineum: nisi ex hoc
forte scandalum oriat: vel aliquid ex in ma-
la exemplum accipiant: ut quod probabiliter
timeat quod alius plati induceret hoc exemplo
ad vobis suis minus dignis. Non hoc:
quod in hoc quod de sanguineo equo digno
nil deperit vtilitati ecclesie: nec est contra
caritatem. Et hoc figuratum est Gen. 47.
vbi: Pharaon Joseph loquens de fratribus
suis dixit. Si esse nosti in eis viros idu-
strios constitue illos magistros pecorum
meorum. Si vobis sanguineus plati sit mi-
nus idoneus non debet eum proficere ad
curam ecclesie postposito meliore. Et sic
faciendo et proficendo illum qui peccat.
Quis tribus his in beneficiorum collatione
ac distributione fiat non oportet enarra-
re iam manifesta sunt omnibus ecclesie et scilicet iactu-
ra proficiunt infames. promouent ambitiosi:
erant amici: et qui nulla est apostolice cura
de regimine animarum. pualuit ambitio et ad

lucra temporalia mundana quod populum omnia sunt
redacta. Deus de celis. o de oipoten-
tens. Inspice succurre visita: et non de-
relinquas propter peccata nostra sponsam tuam
ecclesiam quam tuo precioso sanguine rede-
misti. Inuasent lupi rapaces gregem
tuum: et non est qui pascat oues tuas. Secun-
dus appetitus iordinat bonis de
magisterialis sublimitatis. Appetunt
namque multi idebit magistrale gradum
et licet secundum Postum in summa sua. li. 5. i. ru-
bica de magistris. Preceptor cuiuslibet
discipline vocari possit magister: ut in
quibus et gra. ff. de v. sig. vel quod regimine
habet ceteri. aut in li. 1. ff. de ex. actioib.
vel docto. legum ut in phemio. ff. de pe-
nulti. Nos tamen loquimur de magistris put
sic appellat doctores theologie in quibus
reprehensibilis est potest magister gradus
et ambitiosus reputari quadruplici rone
1. rone insufficientie. 2. rone repu-
gnantie. 3. rone supbie. 4. rone inuis
1. rone insufficientie: quod aliquis insuffi-
cies est: quod vel indoctus vel adeo parum
doctus: ut sibi gradus magisteri venire
non possit. per quibus dicitur. 61. vi. c. miserum.
Miserum est eum fieri magistrum quod minus fuit
discipulus. Et. 59. c. ordinarus. debet autem
esse discipulus quod doctor esse desiderat
et sic docere potest quod didicit. 16. q. 1. c. sic
vive. Multo tempore vobis quod postmodum
doceas. Et. c. si clericus. Si clericus
titillat vobis dicitur: vobis quod possis vo-
cere. et rationabiliter hostiam offeras deo
miles ante quod tiro. nec prius magister
sis quod discipulus. et de electione. c. cum in
magistrum. In magistrum assumi non debet
qui formam discipuli non assumpsit.
hoc ibi. Dicit autem. Postum. vbi supra
quod promouendus ad magistrum

cognosci pot legedo et disputando si
sit idoneus. **¶** Et reprehensibilis et abi-
tiosus magisterij g'd' rōe repugnante
Quā aligs esset in aliq religioe q̄ ta-
lia cōtineret q̄ sibi magisterij g'd' re-
pugnaret: sicut de nōdabo. v. Dico
id. q. i. canonach. Adonachus nō do-
ctores plāgetis habz officiu. Ad qd̄
facit ibidem. c. i. cupia. 7. c. alia cā: Si
est talis est religio i q̄ possent religi-
onū cū observatiā regule et statutorū
suoꝝ vacare etiā studio literarū 7 p-
dicatiōi et instructiōi alioꝝ possit hī
viri religiōis vocāi sūm Alex. in. 4. sū-
me. ad g'dū magisterij p̄mouē. quod
firmat p̄ ea q̄ scribitur. id. q. i. do-
ctos. c. moderamē. c. sūt nō illi. c. nos
dūt. c. i. prochia. c. cū p̄ utilitate. Et hī
apparet p̄ experientia: q̄ quotidie ex
ordinib' medicatū multū sunt magi i
in theologia. **¶** Et reprehensibilis et
ambitiosus g'dus magisterij rōne su-
p̄bia: q̄ aligs querit illū gradū ipoz-
tune se ingerēdo ut excellat et appare-
at glōsios qd̄ p̄hibet xps. Mat h. 23.
v. Nec vocemini magistri. cū elatiōe
mētis: q̄ mgi vī vī est xps. In qb'
q̄bis nō nomē aut g'dū dānavit ma-
gisterij sc̄m oēs doctores. s̄ tm̄ sup-
bia ad quā multi cū noie illo veni-
unt q̄ eo q̄ magri sūt et vocāi credūt
se oia scire: sp̄nunt idōctos et qd̄ ipi
sciūt alijs cū difficultate et labore uir-
toicare volūt. **¶** Et reprehensibilis et
ambitiosus magisterij g'dus rōe finis
Quā aligs magisterij suscipit nō p̄p̄
honore dei: aut saltē p̄p̄ia vel vtili-
tate p̄mouē: s̄ p̄p̄ talia lucra p̄p̄
platiōes obtinēdas et accendās di-
gnitates. Tales sigdē q̄ a debito sine

dehinc homo: et debite appetūt et in-
ordinate. Judicet ḡ vnusq̄s seipsū.
Ego nō audeo aliena facta culpāre
peccor tū deū celū: vt magisterij digni-
tas tā multū ad salutē accedat q̄ tā
est dānatiōis eīne. Tertius appetit
inordinate: honore et abitiōis ē sc̄m
laris p̄tati quō alig aspirat tyrānice
dōna vsurpare. Rōdēdū ut meli' intel-
ligat nōn d̄ q̄ q̄druplici pot aliquis
recte et merito eē p̄cept aut dōn' p̄
ex vna ordinatiōe. **¶** Et ex ecclie col-
latiōe. **¶** Et ex legitima successiōe. **¶**
Et ex populi electiōe. **¶** Et ex vna ordi-
natiōe: sicut. Saul fuit vnū i regnū
a Samuele de volūtate dei. vt bī. i.
Reglio. Qui tū fuisse abtōdit' do-
mi cucurrerūt illi d̄ p̄p̄lo: et tulerunt
eū inde sicut fuerat dūmū et uelatus
stetit: q̄ medio p̄p̄lo. Et Samuel di-
xit. Certe videtis quē elegit dñs: qm̄
nō h̄c filius ei i oī p̄p̄lo. et dānavit tū-
dus p̄p̄lo: vīnat rex. **¶** Et pot aligs
eē p̄nceps ex ecclie collatiōe: qm̄ h̄z
ecclia auctoritate vna d̄taret alicui
p̄ncipatū: et p̄cipue ipiale dignitatem
papa. n. impatorē istituit et dēbitū
q̄: et potest rōnabil' causis infueni-
entibus: sicut factū fuit xpo. Stephāi
z. vt dī in chronica martiniana quō
Artalphus rex lōgobardoz ingre-
bat romanos. q̄napost' Stephanus
roman' pontifex aduersus q̄ Cōstā-
tinus qm̄ cōstātinopolitan' ipator
nō poterat iuuare. Romanos venit i
frācia ad. Pipinū regem francorum.
Qui cū papa venēs liberauit roma-
nos ab iurūis lōgobardoz. et cōtinuo
in p̄mio vniū laboris factus ē impa-
tor: et reuerfus i frācia ipauit anis. q.

Pipino aut successit in impio Karo-
lus eius fili' māsit q̄ impū apud frā-
cos anis. 35. et mēib' 9. vsq; ad tēpa
Ludouici tertij. cui' tpe: q̄ frāciene
nō inuerūt Romā ab iniurijs longo
berdoꝝ fuit dūisū impiarū eo q̄ vnus
impauit in Italia. alius i Alemania et
liberauit eccliam ab impietate Job pa-
pe. iz. quez cardinales suo adiutorio
deposuerūt. quare Otto coronā im-
perij suscepit: et eo mortuo ipauit fi-
lius eius Otto secūd' 7 p̄ illū Otto
terti' p̄ hereditaria successiōe. Sed p'
mōtē Ottois. 3. fuit istitū q̄ ipator
digert ab electoib'. s. maguntinensi
treuerensi. colonienfi. marchione bra-
demburgēsi. pelatino. dūe saponie. et
rege bohēmie. De p̄tate sō pape sup
ipatorē dicit i sermōe de sacerdotali
dignitate. **¶** Pot aligs esse p̄nceps et
domn' ex paterna successiōe: sicut de
Salomōe dicit. 3. regl. z. c. Salomon
ar̄ sedit sup thronū David p̄ris sui et
firmatū ē regnū eius nimis. **¶** Pot
aligs eē p̄nceps ex electione: quādo
eligit vniformit' et coroz dicit ab illis
q̄bus habz p̄esse. Dis modis excepti
q̄ dñi cupit abitiōis vicio tangit.
Et dubitaret aligs. Quid de officijs
et dignitatib' secularib' si appetant
et p̄curent p̄ p̄ces et obseqa: vt offi-
ciū p̄tatis senatoris capitanei et hī?
nūqd̄ eē p̄cūm? Rōdeo q̄ si q̄s h' modi
appetat et querat magis carās d̄ ho-
nōre et lucro q̄ de iusticia seruāda q̄
talis peccaret. Sicut si ignorat ea que
spectat ad executionē debitam dicit
officij: nec iuuari p̄ aliu pot. Similit'
si paratus ē se intromittē dehis ad

que sua p̄tās nō extēdit quis ibi cō-
sueuerit fieri. puta si laycus velit de
clericis iudicare vt de ecclia disponē
qd̄ eis p̄hibet. di. 96. p totū. Si autē
appeteret q̄ illos grad' zelo iusticie
et caritatis p̄mouē exigete nō rōne
p̄p̄ij cōmodi nō peccaret: s̄ q̄s ē hic
et laudabim' eum. Ideo magnus erit
numerus damnatorū.

¶ Abomināda est ambitio: tum
quā inducit multa mala: tū quā oīs iust'
illā fugit. tum etiam quā tollit quietem
mentis.

¶ Caplm. 3.

Etia mysteriū declarandū
de abitiōe et abominatio
Abomināda quippe et fugie-
nda ē hī p̄ccm p̄ tria. p̄ q̄ multa cri-
mina inducit. **¶** Et q̄ oīs iustus illā fu-
git. **¶** Et quietē mētis tollit. **¶** Ambitio
multa crimina inducit. hoc ma-
xime malū h̄z ambitiosus q̄ nec timet
mētis adulat sepe similat humilitatē
inclinat cōctis: seruus ē oīū et tribu-
tari' crudelissim' et venenosus. Quā
p̄p̄ ambitionē etiā suis. Romul' q̄
de occidit fratē. Athenaz vt sol' re-
gnaret. Julius cesar. p̄p̄eū ē sp̄ p̄se-
cut' vsq; ad mōtē cū q̄ plurima bella
gessit cupiditate impij. Absalon suū
p̄rem David ceptauit pellere regno:
vt rex ipse p̄ficeret. Et qd̄ historias
q̄rimus qm̄ clara sūt oia bella q̄ fuerit
in mūdo vsq; nūc. Nec dubiū est illa
fuisse p̄ maiori parte cōfecta ex liuore
ampliandi dominia. p̄pterea. Pūnus
rex assyrioz bellis verauit p̄ncipias.
propterea magna Alexander duxit
exercitum extra patriā: extra Mariū
imo contra omnes reges orientales.

propterea marciali romanis sp fuerit
in bello ab vrbe condita: vsq; ad tpa
constantini: habueruntq; bella plurima
aduersus sabinos contra volcos co-
riolanos. vrios. saliscos. pelignos pi-
cetes. sannites. carentinos. cartbagi-
neses. byspanos. metridate. egyptuz
garnanos. cymbros. 7 ptbos: Et vt
benedic dicit contra tota mundu. Et ge-
neraret quat? hosti; sanguis in tot
pils sit effusus quot nullu nullu fut
extincti. quot ciuitates opopolate. Et
violente vniuersa. quot vtriusq; serus
pecio vendidit. **A**mbitio fatoz sce-
leru m. oventosa radix ex qua facile
pait ois facinoris germ. o bonozu
mop dissipatrix. o iusticia instidie. o se-
minatrix odion. o fons ois scidali. o
cōfatio religioz. o turbatrix ecclie.
o desolatrix ciuitatū. o venia destru-
atrix generis humani. pp ambitionem
nōq; vir pot; aliq; p via redā icedē
9 qm imo multoties q boni credat
9 facti pp ambitionē efficiū reprobi:
7 dyaboli fili. **A**bbominanda est
ambitio: q; gubet iustus cū fugit. Do-
minus n̄. Jesus xps cū factu miraclo
de quo panib; voluissit cū sibi regē
facere aufugit. ut b̄ ioh̄. 6. **D**oyles
essēt amoz. 3. 7 mitteret a dno vt
esset dux popali isrl̄ multū excusauit
se. d. **E**sset ipeditiois lingue Cro.
4. c. **V**ic. cum mitteret a dno: 7 cōsti-
tueret sup reges 7 regna ad anūcian-
dū v̄bū dei subtraheret se. d. h. a. b. a.
ba. dūc deus n̄ nescio loq. **V**ic. i. e.
Marcus euāgelista ut sacerdotio in
babylia esset amputauit sibi pollicem
gregis magnus a clero 7 populo ac-
clamat? i papā occulte fugit. Ambro

ne pmoueret i archiep̄m magnā refi-
stentia fecit: 7 sic oēs boni 7 iusti viri
ambitioē sūt detestati. **A**bbominan-
da est ambitio: q; quietē mentis tollit.
Semp enī ambitio h̄t in corde igne;
semp sūt in cogitatioib; semp in ven-
teris martyres: nō dei: s; pncipis te-
nebrar. ppter ea. **B**er. li. 2. de cōsidera-
tioē ad Engēū ait. **A**mbitio ambitio-
nū crux: quo oēs toques oib; placet
Nā acrimo cruciat nū molesti iacetat
nū tū apud mīseros mōtales celebi?
negociis est. **E**t idē i sermōe. 40. **A**m-
bitio subtile malū secretū virū p̄ctis
occulta voli artūct; mater hypocritū
limori parēt vitioz ougo: tines scita-
tis. excreatrix cordiū. **B**er. ille. pp b̄
itaq; ois vitari deb; ambitio: ut sic ob-
tineri possit p humilitatē vna grā 7
in fine sempiterna glā in qua vniū re-
gnatq; gloriofus de; 9 inūta facta
seculorum. **A**mes.

Gena quata secūde ebdomade in q̄
oua gesima de vitio vane glorie quo
laborabat dices ille dānatu: 7 qd
plimā timere debet penitētes: q; ex-
ri solet marie ex opib; hoīū. **B**er. 3.
R̄ducat purpura 7 bysso
Verba sūt redeptoris nostri
originalit̄ **L**ud. 4. c. 1 i euan-
gelio hodierno. **A**ndrianus ex ledide
sci euāgelij dānatū fuisse dicit i ser-
no. nō q; dicitis possidebat. sed qm
male illis vtebat. **E**rat enim crudelis
primis 7 **L**azaro mēdico cui? vlcera
canes lingebant aialia hūta. ipse hō
nullā pietatē exhibebat. **C**ōstitueat
finē suū i copia bonoz tyaliū: 7 pp
illa supiorē nō cognoscebat deū epal-
tabat sup̄ sū clarus corde cupiebat

bonozari. Et propterea inducat pur-
pura 7 bysso modatū q̄res in excessiuo
ornata 7 imoderata. **E**t qm plurimi
sūt illius viciatū sequaces 7 imitato-
res q; oē desiderij suū inflammat ad
hāc gloriā tyalē manē 7 vacuam id-
circo in p̄cti p̄mone de vane glorie vi-
tio aliqua dicitur. **V**et̄ q̄a tria in
hōia occurrūt desiderāda.

Quia vt dicitur.

Quia dicitur.

Quia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

Quia dicitur. **Q**uia dicitur. **Q**uia dicitur.

22. q. 12. est cū qd cogitat suū dignū
laude 7 approbat illd cupit ab aliis
laudari. aut pp̄ diuinū honoz; aut
pp̄ primozū salutem. **N**ā sū Alex-
laudari pp̄ deū 7 ppter bonū primi
nō est aliud q; deū laudari in nobis
unde nō errat. s; sancte appetit glā
est deū sē vniū: 7 nō sicut ibi sūto
Ad hāc ostat nōs xps dicit **Matth**
5. sic lucet. **L**uc. 8. ut. n̄. q. 12. u. 7
gl. 12. **S**ic. **L**uc. 12. **S**ic. **L**uc. 12.
sunt illote adde 7 q̄dibus 7 ecclie
vel. **S**ic. **L**uc. 12. **S**ic. **L**uc. 12.
Ad hāc ostat nōs xps dicit **Matth**
5. sic lucet. **L**uc. 8. ut. n̄. q. 12. u. 7
gl. 12. **S**ic. **L**uc. 12. **S**ic. **L**uc. 12.
sunt illote adde 7 q̄dibus 7 ecclie
vel. **S**ic. **L**uc. 12. **S**ic. **L**uc. 12.
Ad hāc ostat nōs xps dicit **Matth**
5. sic lucet. **L**uc. 8. ut. n̄. q. 12. u. 7
gl. 12. **S**ic. **L**uc. 12. **S**ic. **L**uc. 12.
sunt illote adde 7 q̄dibus 7 ecclie
vel. **S**ic. **L**uc. 12. **S**ic. **L**uc. 12.

23 gl
barbar
parat

24 Angl

reputauerit cū leuē ⁊ fatuū. Ipse vō
sub illa specie vanā gloriā euitauit.

Cap. 3. Vana glia generat septē pec-
cata q̄ viciē septē cōsulie. **Cap. 3.**

Septuā mysteriū declarandum
de vana gloria dī generatio
Secūm enī Beag. 21. mo. q. a.

Inanis glia generat septē filias. **P. 1.**
est iactātia. **P. 2.** est p̄suptio nouitatū

hypocrisis. **P. 4.** p̄tinacia. **P. 5.** dis-
cordia. **P. 6.** cōtētio. **P. 7.** inobediētia

Ram vt dicit I. bo. vbi. ā. Virtus illa
que de se nata sūt ordinari ad finem
alicui vici capitalis dicitur sine eius.

finis aut inanis glorie est manifesta
p̄prie excellētie ad quā pōt bō tēdē

dupliciter. Vno. viderē. alio. idē dē.
Vnde dicitur sine p̄ vba: ⁊ sic est iactātia

sine p̄ factū: ⁊ si sine habētia aliquam
admirationē: est p̄suptio nouitatū q̄l

boies solēt magis admirari. Si autē
facta sūt simpliciter sic ē hypocrisis.

Alio. nūq̄ q̄ mālitate suā excellētia
indirecte ostēdēdo se nō ēē alio mi

norē: ⁊ hoc q̄drupliciter. **P. 1.** q̄tuz ad
intēctiōē: ⁊ sic est p̄tinacia p̄ quā bō

nimis inuitis sue sciētie nolēs credere
meliori. **P. 2.** q̄tuz ad uolūtate: ⁊ sic est

discordia dū nō vult a p̄prie uolūtate
discedere vt alijs cōcordet. **P. 3.** q̄tuz

ad locutiōē: ⁊ sic ē cōtētio: dū alijs
vbi dāmorosis cōtra aliquē litigat

P. 4. q̄tuz ad factū: ⁊ sic est inobediē-
tia: dū. f. alijs nō vult cēqui supio-

ris p̄ceptū. Nos autē tres tm̄ filias
p̄imas. f. tria p̄cā declarabim̄. **P. 1.**

est iactātia. **P. 2.** nouitatū p̄suptio.

P. 3. hypocrisis. **P. 4.** p̄tinacia est iactātia
de qua dicit Ar. in. 4. ethicoz. q̄ est
ostētatio p̄prie laudis cū veritas nō

suadet: Nā sicut cū alijs a lōge vult
iactare aliqd manū in altuz leuāt: ita
qui cupit se laudare vbiā in altrum ex

tollit. Contra qd dī p̄v. 27. Laudet
te alienus ⁊ nō ou tuū: extraneus ⁊ nō

labia tua. Et Culinus in. i. de officijs.
ait. Turpe est de seipso p̄dicare p̄ser-

tinā falsā. Nō dū tū q̄ alijs potēt se
ipsū laudare tripliciter. **P. 1.** meritoze.

P. 2. venialiter. **P. 3.** mortalit. **P. 1.** me-
ritoze: ⁊ hoc ad hoc triplici. Aut p̄

pter caritatē dei. Aut p̄pter caritatē
p̄prie. Aut p̄pter caritatē sui. **P. 1.** p̄pter

caritatē dei. f. q̄ bona p̄prie laudat
nō p̄pter iactātia: s̄ p̄ illis ut referat

gras dei: sicut gloriofissimū vgo in
canticō suo dicebat. Iud. 2. q̄. ref. bu-

a. l. ex. v. b. in. d. o. g. p. f. m. g. p.
e. n. l. a. s. m. Vnde est q̄ dicitur in

ep̄la ad. romat. v. o. i. d. i. o. s. i. d. a. t. o. s.
est q̄ nō iactatū ēē possit: s̄ gratū

q̄qd nō hoīs v̄tū aliorū: s̄ de dei
munere p̄dicat. **P. 2.** p̄pter alijs cū meri-
to laudare seipm̄ p̄pter p̄prie caritatē

Est enī q̄nc̄ necessaria ad rep̄mēdas
viciatōes ⁊ falsas c̄rimiatōes ma-

lorū pro fame p̄prie c̄seruatione enar-
rare suas v̄tutes: q̄ ut scribit. d. q. b.

esur plarini. Vnde manifestū ē dya-

bolū q̄ sicut leo rugiēs circuit querens
quē deuoret cordib⁹ plebis sua dere:

vt doctoz. v̄ suis atq̄ pastorib⁹ ve-
trahāt: vt plebes languēscētēs nō te-

nentib⁹ pastorib⁹ frena eaz lasciuīe
atq̄ in ima ruāt. Iō Angliz. q. i. c. no-

lo. dicebat. Conscia necessaria ē mihi
fama p̄prie. In sermōe quōdam q̄ le-

gitur i festo eiusdē ipse. ait. Caritati
v̄re de nobis ipsis hodie sermo red-
vendas est. Quia enī vt ait ap̄stol⁹

-spectaculū facti sumus mūdo ⁊ an-
geli ⁊ hoīb⁹. Qui nos amat querūt
quid laudēt in nobis. Qui nos odēt

querūt qd detrahāt nobis. Nos autē
in v̄troq̄ medio constituimur: ⁊ vitam

⁊ p̄prie deo adināte sic custodire
debemus: vt nō erubescit de detra-

ctōib⁹ laudatores. Et dicit. 2. Cor. 7.
gl. ⁊ z. c. Multis laudibus p̄dicat

seipm̄: nō p̄pter inanē gloriā: s̄ p̄pter co-
ritateoz salutē. Nā vt. x. Dico. in

argumēto i eplam ad cor. Cor. in h̄
sue abeāt ⁊ bī ab ap̄lo audierunt.

Verba veritatis suberūt s̄ mult-
p̄brie a falsis ap̄stolis. Quidam e

p̄brie verbosa eloquentia ali-
a sedā iactate legi inducū hos reu-

gabūt ap̄plū ad v̄trū ⁊ euāgelicam
sapiētia ber. s̄. qm̄ vō multi eozuz

multa v̄p̄rūt Paulo detrahēdo vt
op̄posito ipe multa loquit seipm̄ lau-

dando. **P. 2.** p̄pter qd est merito laudē
seipm̄ p̄pter caritatē sui: vt consoletur

seipm̄ qm̄ est ⁊ aliqua tribulatiōe po-
situs. sic dicebat Iob. 29. c. de se loquū

et amicia suis. Oculis sui cecoz ⁊ pes

dando pater eaz pauperū. **P. 3.** p̄pter
qd laudare se venialit cū alijs b̄ se dic-

er. quādā si leuitate que nō sūt v̄tra
caritatē dei nec p̄prie. **P. 4.** p̄pter qd lau-

dare se mortalit. ⁊ hoc ē fm̄ I. bo. x.
z. q̄. 2. v̄ fm̄ Alex. in. 2. s̄. m̄. Cuz qd

laudar se de eo qd est cōtra gloriā
detrahāta de alijs p̄cō mortali etiā

si dicit veritas: aut cū qd nimis sup-
be p̄fert de se falsa ut decipiat p̄fios

vel cū cupiditatis vel glie: aut euz qd
refert alijs de se i epp̄ssam p̄prie cō-
tūctia sicut faciebat Eoliath. i. reg
17. qui dicebat. Ego exprobraui agni

nibus istis hodie. Et sicut peccatū est
his modis iactātia: ita etiā ⁊ ironia

que est cum quis de se minora dicit
vt reputet bon⁹: qd fm̄ I. bo. 2. 2. q.

ū. p̄t̄ duplici fieri. Vno. cū v̄tate
v̄tū qd est ignoz. ⁊ dicit se ignoz.

tem ⁊ b̄: ⁊ sic nō ē p̄cō nisi p̄ alie
circūctiōe corruptionē. Alio. cū falsi

tate cū alijs dicit illud qd se nec re
cognoscat: nec credit vt si vir doctus

dicit se indoctus: aut fōtil dicit se cū
debat ⁊ filia: ⁊ sic p̄mer ad peccatū.

vt Angliz. 2. 2. cū humilitati. Cum
humilitati est iactātio si nō eris pec-

cator antequā iactēs iactātio est iac-
tio qd v̄tū. Vnde nō ē in te nisi

ita de v̄tū peccato: vt etiā cū cog-
noscas ⁊ idē in. c. nō ita. Nō ita de

usq̄ arrogātia vt veritas relinquitur
Et Beag. dicit in. c. i. c. anti. ait. Incau-

ti sunt bamule q̄ se mētīdo illa dicit
hoc. s̄. Debet tū v̄tū q̄ semp est:

mare se p̄cō: ⁊ si non s̄m̄iat p̄cā
de qd possit se excusare falsē sciat qd

nullus pōt deo ita p̄fate serare quī
in aliquo desiciat. p̄prie vt dicit. I. c.

ad eius. Donatū mētū ē tibi culpa tū-
mere vbi culpa nō est. Secūdu p̄cōm

q̄d v̄tū vana gloriā nascit est p̄suptio
nouitatū: ⁊ cōsistit in hoc qd alijs in

actibus ceteriorib⁹ aliqd incofuetuz
facit sine cā rōnabili. Sic sūt inuēto-

renouitatū q̄ nouos modos aut cē-
rimonias scēm sui caput i dei cultu.

aut in v̄tū officijs adiuentiūt: p̄ qd
bus vt. 2. q. 5. c. cōsuluiti. Qd scōzuz

patrū documēto sanxitū nō ē simp̄li-
tiosa adiuēctio nō ē p̄sumēdū s̄
sūt inuētores nouitatū dērici qui in
officiando obmissis antiphonis vt

22
24 q̄
cum q̄
in dicit
bonuz

placeant populo cantant dyaboli cā
tica in quibus oia sūt vana mūdāna
atq; lasciuia: 7 gloriā i suo cantu ar
tificioſo 7 modulato: cōtra q̄s est. e.
cū aut. 7 c. caratca. Sz. dī. in. cō. in
scā. Ereglaic. Deū manib' stimulat. i
ad irā p̄ocat q̄ populū vocib' deie
ctas. Et iūctores nouitū religioſi
q̄ nō cōtenti cōbus oridationibus
aliquid singularit' agere volūt i orādo
comedēdo loquēdo: 7 in alijs anſte
ritatib' ve p̄cteris reputat. Sz. taleſ
cōſūi remanēt nū spāi iſtūctū mo
nent. ſicne. Dominie' 7 grācie' 7 alijs
Sic 7 q̄plere ali i quolibz genere
bonū: etiā 7 malicū: q̄ p̄f iūctū
p̄dicant: ſemp: ut ſingularē videant
p̄dicant: nona. Et etiā p̄cū q̄ ex
equa glia nāſci: ē hypocrīſis. Et ut
dicit Iſidor' et by. Hypocrīta greco
ſermōe in latino ſimulato: iſpectat
qui vā in? ē mal' bo: ſe palā vndit
nā in eo ē defect' ſcītatio: 7 bonitati.
7 tū ſimulat ipa. Alex. l. 2. Hypocri
ſis est amor: apparētis bonitatis p̄f
ſe: hoc vitia maledictā ipugnat a tri
bus p̄ a p̄bis. 7 a ſcis. 7 a xpo.
P̄ a p̄bis. Scribit auſ Ari. elencorū.
Quibusda ē magis opeprecū videri
eſſe ſapientes: q̄ eē 7 nō videri. 7 Se
neca ad Lucil. Q̄ loquar ſentiam?
cōcordet ſmo cū vita. Et idē ad eū
Virtutē bona ſeſſe fide q̄ ſe non exo
nat 7 pigrit. Sz. idē ſue ex denudato
videat ſue ipa? ac ſbito nihil ſimu
lando p̄ficiat. Meritas i oēm prem ſui
eadē ē. Et idē ad eū. Multomag
ad rē p̄tinet q̄lis tibi q̄ q̄lis alijs vi
deari. Et idē ibidē. Malū vbi ſe bo
nū ſimulat tūc est p̄ſimū. Et itē ad

cundē. Illud te admono ne eoz mo
re q̄ nō p̄ficē: ſ' ſpici cupiunt facias
aliq; q̄ i bitu tuo aut gievite nobilia
ſunt. Et l. u. li. de offi. Toti' iuſticie
nulla capitalior: ē q̄ eozā q̄ cū marie
fallit id agit: ut boni viri eē videat.
Et itē in eodē li. ſicta oia ſimulato
tanq; ſolent' deſcūt: nec ſimulato
p̄cū p̄t eē vituſnā. Et Oratū
Nūq; te fallat ai ſub valpe latentes
Iūctia ſub vulci melle venena latēt.
Et reprobat' 7 ipugnat hypocrīſ
a bonit' 7 ſcis. Sz. ſapient' Eccl.
Et ſeſſeſ hypocrīta i ſpectū bo
nū. Et Job. 2. Spes hypocrīte p̄
hū. Sz. 2. Caudā hypocrīte iſtate
p̄dicat. Et l. 9. Dis hypocrīta ē ne
quā. Et Aug. ſup. p̄. Sz. Simlata eg
tas nō ē caritas: duplex iūctas: 7
iūctas 7 ſimulatio. Et Crīſo. ſuper
Mat. 23. Nulla res ſic eximlet bonū
ſicut ſimulatio. Nā nolū ſub ſpecie
boni celat' vā ſi coſſat nō canetur
Et Petr' rancū i q̄da ſmōe. Hypo
crīſis ſubtile malū ſecretū vit' vene
nū latēs tinea ſcītatis. Et reprobat'
hypocrīſis a dno Ieſu xpo quē ſeue
iūctū' extra hypocrīſim reclamāſſe.
Sz. Mat. 23. Cū facis elemoſynā
noli tuba canē aū te ſicut hypocrīte
faciūt. Et Mat. 6. Cū ieiunati no
lite fieri ſic hypocrīte trīſtes. 7 Mat
23. Ne vobis ſcribe 7 phariſei hypo
crite q̄ clauditi regnū celoꝝ aū hoies
dlos enī nō iroitis nec iroemtes
ſinitit iſtare. Q̄ dicitū ē eo q̄ ſcribe
erat doctores legis 7 p̄bi erant reli
gioſi apparētes boni exiſtētes mali.
q̄ ſiles ſūt hodie multi. Et p̄ bis. Sz.
Aug. 23. dī. in. c. c. nemo. Nemo nocet

in ecclesia amplius? q̄ diu puerſe agens
nomē vel ordine ſcītatis 7 ſacerdo
tis bz. Et iterū Mat. 23. xps ait. Ne
vobis ſcribe 7 phariſei hypocrīte q̄
comeditis domos viduaz. oſoes lo
gas orantes. Iſtis ſimiles ſūt hodie
q̄ p̄mittūt vicē miſſas 7 pſalteria: 7
plures oſoes ut accipiat bona alioꝝ.
Et itē ſubdit xps. Ne vobis ſcribe
7 p̄bi hypocrīte qui circuitis mare
7 arida: ut faciatis vnū pſellū 7 cū
ſapūs fuerit faciatis eū ſiliū gebenne
duplo q̄ vos. Sz. p̄ſellū dicebat qui
ex p̄ſultate uertebat ad iudaismū
ad q̄ multū phariſei laborabāt p̄f
ianē gliam: ſic hodie faciūt multi reli
gioſi 7 p̄dicatores q̄ poſſum 7 i diſtin
ctē induūt habitū religioſis vel certū
p̄ dūm quolcūq; viros vel mulieres
7 multiplicat' gerē: ſ' nō magnificant
leticia. Et iterū xps ibi dicit. Ne vob
ſcribe 7 phariſei hypocrīte q̄ decima
tis mētā 7 anctū 7 ciminū: 7 reliq̄tis
q̄ grāuioſa ſūt legis iudiciū 7 miam 7
fidē. Sz. ſiles ſūt hodie illi q̄ curāt de q̄
bus dā leuib'. vtp̄ta fratres minores
magū p̄cū reputates: ſi q̄s p̄ necita
te portaret duas tunicas aut ferret
calciāmētā 7 ſilla. Et tū de odio pri
mi de iudicijs ſalijs de detractioibus
venioſis: de liuore inuidie de ſaſtu
arrogantie: de ſpiritu p̄ſumptioſis: d̄ am
bitioe honorū. 7 hī: aut nihil aut pa
rum curant. Sz. quif' ibi xps. Ne vob
ſcribe 7 p̄bi hypocrīte q̄ mūdāt q̄
deſoris eſt calicis 7 p̄ſidīs int' eſt
pleni inūctia 7 volo. 7 iterū ibi. ve
bis ſcribe 7 phariſei hypocrīte q̄ ſileſ
eſtis ſepulchris dealbatis q̄ ſous pa
rent' bonū ſpecioſa. intus vō plena

ſūt oſibus mortuozū 7 oi ſpurcicia.
Et iterū. Ne vobis ſcribe 7 p̄bi hy
pocrīte qui edificatis monūctā p̄
phetaz: p̄res aut vti occiderūt illoſ.
Et q̄bus omnibus hī q̄ acriter que
turiter p̄f hypocrīſim increpabat
p̄phariſeos xps. Modernis aut t̄pib?
Q̄ quāta diceret ſi nūc ſicut tūc uer
ſareſ in tra ecgs explicet quāt' ſit ho
die hypocrītaz numer': quāta vitia
p̄cā 7 ſcādala ſub ſpē ſcītatis 7 bo
nitatis ſūt. Sz. de' me' tu vides oia
facile ē decipe indoctas plebes q̄ ex
teriora tūc cōſiderāt. Sed tu intueris
7 penetras etiā itima cordis. Audeo
dicē q̄ in die iudicij multi q̄ nunc cre
dūt boni. iūcti ſobrii. cōtinētes. ama
tores paup̄tatis. puri. recti: 7 ſimpli
ces videbūt in ſocietate dānatoꝝum
p̄f malicia. icōtinētia. laſciuia. caſti
mergia. cupiditate: 7 alia p̄cā q̄ nūc
hoib' abſcōdita ſūt: tūc vō oib' ſient
nota. Sz. hypocrīte antexpi diſcipuli
q̄ iō ad p̄p̄trāda mltā ſacinoſa eſti
p̄mpti atq; ſecuri eo q̄ popul' illa n̄
videt: imo ſcōſ eē vof arbitraf. Ecce
in celo teſtis oīz nīm de' nī cui nihil
eſt abſcōditū. Dic. Seneca ad Lucil
dī. Quid p̄deſt aliquid ab homie eſſe
ſecretū. Nihil deo clauſū eſt. Idcirco
ois hypocrīſis ē reſcīenda viuēdūq;
recte atq; humilif: quā deus humilif
hic dat gratiā 7 in futuro ſempiter
nam gloriām in qua viuūt 7 regnat p̄
eterna ſecula. Amen.

ſerua ſerua ſerua ebdomade i q̄
diageſima de inobediētia p̄f quaz
deus merito idignat' extra ipſos iobe
dicēs 7 ſuoz p̄ceptoz tūl greſſoꝝa.

pariſia
v. r. p̄
19. ar. b. g.

22

22

tena

Auferet a vobis. **1. Ser. 26.**
 regnū dei: 7 dabit genti faci
 enti fructū eius. Verba sunt
 saluatoris nostri originalit' Mat. 21.
 c. 7 in euāgelio hodierno. Tractatur
 valde oipotē deus cōtra daros su
 pbos 7 inobediētes hoies. Et cū eos
 absq; fructu humilitatis 7 bonorum
 operū inuenit merito suis bñficijs pri
 uat os i etnū supplicij cōdenat: h mi
 stice inuif in lectiōe sci euāgelij in q
 xps sapientissim' p'bos idurū vt sen
 tentiā ferrēt cōtra malos agricolas:
 qui patrifamilias nō dederūt fructūz
 vinee i tpe suo. Dixerūt autē q malos
 male p'det. At 7 ipse Iesus sup'addi
 dit q regnū dei esset auferēdū ab ill
 g sup'bisimū erāt 7 inflati vane gl'ie
 vento: ob quā sine fructu vere obedi
 entie legis dei viuebat. Quū aut' bec
 peccis virulēta inobediētē iā inuafit
 multos cū ipsa sit vni' q' peccis descē
 dentib' a vana gl'ia: 7 pp' ipsaz de'
 auferat ab hoib' regnūz gratie 7 gl'ie
 sue. Idcirco in hoc sermōe de ea cri
 mus tractaturi. distinguemus aut' tri
 plicem inobediētiam.

Prima d' p' thoplaustorum.
Secunda religioforum.

Tertia excomunicatozū.
De inobediētia p'mozū parentum
 ppter quā abstulit eis deus plurima
 bñficia que cōtulerat 7 acriter puni
 uit pena multiplici. **Caplm. 1.**
 Prima est inobediētia p'ho
 plaustoz sine p'moz parētuz
 p qua de' abstulit eis reg'
 suū. i. gratia suā 7 bñficia illa quibus
 eos p'auit qñ illos eiecit p' peccm de
 treftri paradiso. Ad q'b pleni' intelli

gendū cōsiderem' de illa inobis'tria
 p vitatē 7 aq'uitatē 7 p'nalitatē
 p' cōsiderem' vitatē p qua dispu
 tandū est. Utrū primoz parentū pec
 catū fuit inobediētia: Et q sic par'z p
 andozes scripture. Qu' apl'us Ro. 5.
 ait. Per vni' hois inobiam peccozes
 cōstituti sūt multi: 7 p vni' obiam in
 sti cōstituent multi. Et Aug'lin li. de
 vera religioe. Adā pp' trāsgressiōez
 obiē de paradiso dēctus est. Et iō
 sup' Ben ad bram. Nō potuit melius
 7 diligētius cōmēdari quātū malum
 sit sola inobia cū iō reus iniquitatis fa
 ctus est hō: q' eā rē tetigit d' p'hibi
 tionē quā si nō p'hiber' tetigisset non
 vtiq; peccasset. Et idē li. 4. de ci. dei
 c. 12. Nō debet existimare quisquaz
 leue at p'nuā illud fuisse cōmissū: q' in
 esca factū est: nō qdē mala nec noxia
 nisi q' p'hibita. Nec enīz qe qua mali
 deus in illa tate felicitatis paradiso
 crearet atq; plātaret. 7 obia cōmē
 data ē in p'cepto. Que virt' i creatu
 ra rōnabili mater est quodamō oīz
 castozq; v'itutū. hoc itaq; de vno cibi
 gūe nō edēdo vbi aliozū tāta copia
 sbiacebat tā leue p'ceptū ad obseruā
 dū tā breue ad memoriā retinēdū p'
 sertim cū nō dū volūtati cupiditas re
 sistebat. Q'd de pena trāsgressiōis
 p'ea subsecutū ē tāto maiore iustit'
 violatū ē q'to facilitōe posset obfus'
 custodiri. Cōfirmari etiā pōr q'b dēz
 est: q' p'imi parētes pp' inobediētia
 origiali iusticia sūt puati. In de Ben.
 3. dixit deus Ade. Quis idcauit tibi
 q nudus es: nisi q' d ligno de quo
 p'ceperā tibi ne comederes: comedisti
 Sed contra potest quis arguere.

Primo q' peccatū illō fuit sup'bia
 Nam Eccl'ia. d' i. Intitū ois peccis sup
 bia est. Et eiusdē. 25. c. A muliere in
 pit'uitiā ois p'ditio. Et Aug'lin li. 6.
 7 g'uitate. **S**yabol' in celo voluit eē
 sicut de' radēs aut' p'suafit hois'ilitū
 vinē volūtati sue. **A**r'guē q' pec
 catū illud fuit auaricia largo mō sū
 p'ta. **S**ecōm em' Regi sup' Ezechielē
 Auaricia nō hā pecunie ē: si etiā scie
 7 altitudinis. Sed mlier appetit sci
 entia q' dyabolus dixit ei. Critis hē
 vñ sciētes bonū 7 malū. g' pecc' id fuit
 auaricia. **A**r'guē q' peccatū illud
 fuit gula: q' comedērūt pomū ligni ve
 rini. Et Amb' d. p. d. c. d'erto die En
 la regnāt a paradiso expulsi. Et Die
 rom' d' tra Iouianū. Sollicit' p'
 aidandū ē: vt quos saturitas a padi
 so expulsi d'ures redadat. r'ndz. **D**on
 ti. 2. 2. 1. p' principale peccatū ho
 minis p' q'b lapsus ē fuit inobediētia
 Et ad hac dyabol' conat' est illū ad
 ducē. 7 qñ nemo opaf aliq'b malū
 aspiciens: nec appetit malū nisi h' spē
 boni. Nō dare deprehēdēs dyabol'
 q' nō posset mulierē p'cipitare: nisi p'
 poneret aliq'b appetibile illa tēp'ran
 to p'posuit ad que ois hō naturalit'
 inclināf. Naturalit' aut' ois hō appe
 tit b'itudinē: que est bonū gl'iosoz
 copiosū 7 deliciozū. vñ ois hō nālī
 appetit excellētia sufficientiā 7 lenitiā
 Et in ordinato appetitu taliū cōsistit
 iusticia i imoderato vō culpa. Gula
 enī ē inordinatus appetit' cibi suauit'
 reficientis. Auaricia ē inordinat' ap
 petit' sufficientie. Sup'bia ē imodera
 tus appetit' excellētie. **D**yabolus g'
 p'mo p'uafit mulieri dignitatē excel

lentiā cū dixit. **C**ritis sicut dñ **E** d
 iungit cognitiōis abūdantiā: cū dixit
Scientes bonū 7 malum. **P**ostremo
 cōiungit suauitatis exp'ientia: cū ostē
 dit lignū palchū vifū 7 ad vescēduz
 suauē. Quia g' mulier dyabolice sup'ge
 stioni cōsensit: in appetēdo hō mō cē
 licat' deus fuit: superba. **D**einde ap
 petendo scire bonū 7 malū: fuit ana
 rar' **P**ostremo in exp'iendo suauitatē
 ligni vetiti: fuit guloza. Et i hoc fuit
 trāsgressiōis rea 7 inobediētie culpa
 imputata. **N**ec ē incōueniēs pla g'ua
 peccoz scōm p'gressū cōcurrē. ad vñ
 flagitiū p'p'etrādū. hoc **D**on. **E**t em'
 v'bis accipim' q' p'mi parētes p' iobe
 viciā d'eliquerūt. **C**ōsideremus
 de inobia p'moz parentū grauitatem
Altri. i. fuerit peccatū: q' p'missimum
 oīz peccatoz. Ad q'b r'ndz vñ **D**on
 di. 2. 2. 1. 2. 3. in declaratiōe l'it'era.
 d' vñ peccm pōt dici q' alitero.
 duo d'icim modis. **P**mo calit'ate. Et
 sic peccm dyaboli d' eē maximum alio
 rum. cū' inuidia mors itraue i: o' b'ē
 trariū. **P**mo inuoluntate: q' sic peccm
 iude d' eē maximum eo q' v'ndidit
 p'p'm. **P**mo in gratitudine: 7 sic pec
 catū illius d' eē max' q' plars g'cepit
 bona 7 bñficia. **P**mo piculositate
 7 sic peccm ignorat' d' eē maximum
 q' ē piculōsū. **P**mo in p'babilitate: 7
 sic peccm cupiditatis d' eē maximum: q'
 cū cetera vicia senescēt hoie senescant
 sola auaricia iuuenescit. **C**o. ip'ortuni
 tate: 7 sic sup'bia d' eē maximum: q' e'
 ex ipsis bonis operibus cōsurgit. **P**mo
 in p'nitare: 7 sic luxuria d' eē max'
 mū ad quam homines magis sūt p'ni
 ti. **P**mo maioris gratie impugnat'io
 n 5

23
 di. 21
 clar
 vni' p'
 g'nam

7 sic peccm in spm scñ dī esse maximū
mō rōe maioris offense. 7 sic pec-
catū idolatrie dī eē maximū. mō
rōne maioris improprietatis atq; libi-
dinis: 7 sic cuiuscūq; generis peccatū
pōt fieri maius altero. mō gñali-
tate: 7 sic peccatū primi parētis dicit
fuisse maius: q; in totū genus huma-
se dicitur. mō rōne facilitatis re-
sistendi. Et sic dicit mgr sen. in textu
q; peccm de viri grauisimū. vñ Aug
li. 14. de ci. dei. sit. Magna fuit i pec-
cando iniquitas vbi tāta fuit in nō pec-
cando facilitas: s; adhuc dubiū ē: q;e
eorū graui⁹ peccauit: vir aut mulier?
Ad quod. d. Doñ. si loquamur
maiori gñitate q̄tū ad iūctitudinē gñi-
as peccauit vir q̄ mlier. p eo q; abū
cautiora dona suscepit. Et ideo cui
būctior obligat? bñfactore suū dēpfit
7 offendit: magis mīr⁹ fuit in sui in-
gratitudine maiori culpabilior exti-
tū. Si at loqmur de maioritate q̄tū
ad libidīnē: sic aplūs peccauit mulier
q̄ vir. p eo q; magis iproba volunta-
te peccauit: dū concupiuit deo assilari
Et ardēt⁹ appetiuit cū credidit h se
obtinē posse qd d yabol? ei suggestit
Et ideo ppf volūtate magis iproba
mulier peccauit ex maiore libidine 7
q̄tū ad hoc culpabilior viro fuit. Si
aut loqmur de maioritate culpe q̄tū
ad corruptionē cōsequētē distingūē
dū: q; aliqd pōt dici cor. ipe duplicif
aut p mō d; cause. aut p modū occasi-
onis. Si p modū cause sic: q; peccatū
viri fuit cā trāsfusionis peccati in po-
steros: 7 ita corruptit se 7 alios: ma-
ior cōsecuta ē ex peccō viri corruptō
7 q̄tū ad hoc culpa viri dicit fuisse

grauior. Si vō p modū occasiōis: sic
q; peccm mlieris fuit occasio peccī viri
7 ita p cōsequēs oīūz alioz: hoc mō
mulier pot dicit corrupisse ceteros: nō
solū posteros: s; etiā virū suū.
Et q̄tū ad hoc dicit pōt i muliere g-
nius fuisse peccm. Cōsiderem⁹ cū
peccm pmoz parētū iobie penaltatē
Punuit nāq; de⁹ inobediētā illam
triplici pena. p⁹ fuit tpalis. 7 cor-
poralis. 7 spūalis. Prima fuit pe-
na tpalis: qñ eiecit eos d; terrestri pa-
radiso in q; habitabat in quiete 7 de-
lectis ac iocūditate: puauiq; illos ha-
bitatiōe tā grata: vt d; Gen. 3. Se-
cunda pena fuit corporalis. Nā p illam
inobiam introducte fuerē oēs penali-
tates. oēs labores. oēs angustie. oēs
egritudines. oia demiq; gñia mortī q;
bus affligit humanū gen⁹. Ut enī do-
cent doctores. in. 3. di. 30. Nisi fuisset
culpa: nō eēt hec mala subsequuta: q;
vt dicit Ansel. li. Cur de? homo. ca. 10.
ei qui fact⁹ ē iust⁹ ad bñtudinēz non
d; iūcti pena sine culpa. ppfea dixit
de mlieri. Multiplicabo erūnas tuas
7 cept⁹ tuos in dolore paries filios
Ade vō dixit. Maledicta fra in ope
tuo: in doloribus comedes eā cunctis
dieb⁹ vite tue. Spias 7 tribulos ger-
minabit tibi 7 comedes herbās tre.
In sudore vult⁹ tui vesceris pae tuo
donec reuertaris in frā de q; sup⁹ es
q; puluis es 7 in puluerem reverteris
Tertia pena fuit spūalis: q; ppter
illā inobiam puatus fuit hō originali
iusticia 7 fact⁹ indign⁹ bca visioe dei
Q̄le fuit illud malū ppf qd idigna-
tus de⁹ p tot ānoz milia i ira dēmittit

miseriordias suas. O grādis culpa
que nō nisi xpi sanguine vnq; potuit
deleri. O vanosa transgressio diuini
pcepti q; clausit oib⁹ celā p tot ānoz
milia. Patet q; q; ablatū sit dei regnū
i. cōcessa bñficia ab hoie iūctito ppf
inobediētiam.

De inobediētā religiosoz q; aliqñ
pōt excusari: aliqñ interpretari: aliqñ
dō reprehēdi 7 reprobari: 7 d; septē
gdibus verē obediētē.

Secunda inobediētā ē religi-
osoz in qb⁹ possum⁹ iacire
pcepte triplicē iobiam. p
d; excusata. 7 interpretata. 7 repro-
bata. Prima inobiam est excusata
qñ aliqñ nō obediret plato: aut q; p-
cipet aliqd cōtra caritatē dei: aut cōf-
caritatē p̄mī: aut mandaret qd vel
nullo mō cū magna difficultate fieri
posset. r. q. 3. c. Nō semp malū est nō
obedire pceptis. Cui enī dñs iubet q;
vō cōfria sūt: tūc tūc obediētā nō ē
Et in. ch. dñs. Si dñs ea iubet q; cōf-
ria nō sūt: v; aduersa scis scripturis
bñficial dño suo seruus. Secunda
inobediētā ē interpretata: qñ aliqñ
licet obediat: interpretatiue tñ iobedi-
ens tñ pōt: q; dēfūt ei veri obediē-
tis cōditioēs. Scōm enī Ber. 7 sunt
obediētē gdus. quoz prim⁹ ē obe-
dire libētē que grādū vt ipse ait nō
pōt ascēdē q; volūtate p̄cipiētis non
fecerit. hoc d; ppf multos subditos
q; p̄latos stimulat: aut verāt i mul-
tis qb⁹ tunc obediuūt cū plati ea q; vo-
lūt ipsi bñditi mādāt. Et si qñz i alijs
obediāt id facē vident coacti. Secū-
dus gdus obie ē obtpare simpliciter
Adibos enī vident⁹ p; p̄cipiētis im-

peris mltas facē qōes. dicēdo. Qua-
re? Unde? Quis pōt h; facē? Inde se-
quif murmuratō. excusato. simulatō
7 aduocatio amīcoz. Tert⁹ grad⁹ ē
obedire ilariter. Ilarē enī datorē vi-
ligit de. 2. Cor. 9. c. Quart⁹ gdus ē
obedire velocif: in cui⁹ figurā xps vi-
dit Zacheo Luc. 19. festinas dēscēdē
Quit⁹ gdus est obedire virilit. Inge-
ni sapiēs i psona obediētis aie Ma-
nō suā misit ad fortia. Bert⁹ gdus ē
obedire hūilif iuxta regulam xpi. d;
Luc. 14. Et oia feceritis q; pcepta sūt
vobis dicit. Seruif imitales sumus.
Quint⁹ gdus ē obedire indefinēter
Quia vt. d. Ber. Quia cā regula p-
vōt 7 aī cōfusus metā dēfēcē. Nō vō
tū fm Doñ. in. 2. di. 4. 4. de obedi-
entia cōtribēda plato a bñdito religi-
oso possum⁹ loq; duplr. aut h; p̄fēdi-
ōnē. aut fm obligationem. Si p mō
sic dicit Ber. p̄fēda obia sine nēfē
Et p̄fēda obediēs nō solū i his q; mā-
dat: s; etiā sup ea q; plat⁹ mādāt p̄m-
p̄tū h; officū. Si aut loqmur d; obia
fm obligationē: sic h; t̄minū 7 mensu-
ram iuxta magnitudinem voti emissi
Nō enī ampli⁹ tenēf bñditi obedire
suis p̄latis nisi i his q; p̄miserūt vo-
mīno obseruare 7 nō sūt cōfria aie
7 regule sue. Nō si platus aliqd p̄cipi-
at qd sit sup votū subdit⁹ non tenēf
ad illud iplēdū. Tertia est inobiam
reprobata eoz. l. q; de facto suoz p̄-
latoz: pceptis que iusta que bona q;
discreta sūt p̄sumit repugnare. Et qñz
totalitē sine villa cā: sine alie⁹ supioz
licētia tōlit a religiōe dēscēdē 7 apo-
stotare a qb⁹ auferē dei grā 7 datur
facientibus fruct⁹ obediētē.

De inobis excoicatioꝝ q̄re p̄t
gs excoicari: 7 quō iusta excoicatio
ē timēda: 7 de septē penalib⁹ sepatio
nib⁹ q̄s excoicatio facit. **Cap. 3.**

Tertia inobis ē excoicatioꝝ
eorū q̄ p̄t iobias 7 tras gres
siones suos merito ab ecclia
excoicaf p̄ q̄b⁹ de ipsa excoicatioe cō
siderem⁹ tria p̄ cam. **1.** In iusticia.
2. pena. **3.** p̄ cōsiderem⁹ cam. **1.** In iusticia.
sola p̄ccō mortale sit cā vt aliq̄ ex
coicet. Et videt q̄ nō: q̄ q̄m excoica
tur innocēt: cū p̄bas crimē otumacie
ōtra cū in foro iudicij: nec tñ iudex h̄
faciēs ip̄bēdit q̄uis i sua scia sciat
illū innocētē. q̄ aliq̄ d̄ hō excoicari
nō p̄ mortali. s̄ extra extra de v̄bo si.
c. ex pte. in glo. d̄. Nemo excoicaf
nisi p̄ mortali. Et q̄ alit nō p̄t cōi
gi. Et. xi. q. 3. c. Nemo ep̄oz. d̄. Ana
thema nō nisi p̄ mortali: debet ip̄oni
crimine 7 illis q̄ alit nō p̄ssit corrigi
Rūdet Ric. in. 4. d̄. 1. 2. d̄. excoicatio
maior est ḡuissima pena quam ecclia
posset inferre. Nū d̄ in pall. c. nemo.
d̄. anathema ē etne mortis d̄natio
Et. 24. q. 3. c. Corruptiā d̄. d̄. excoi
catioe nulla maior pena est in ecclia.
Et iō sicut dicit glo. ibidē nō ē infli
genda p̄ leuib⁹ criminib⁹. Nū d̄ d̄ d̄ d̄
q̄ iudex nullū d̄ excoicā nisi p̄ mor
tali p̄ccō: nec p̄ q̄c̄q̄ mōtali: s̄ p̄ pec
cato otumacie vel cui cōtumacia est
annexa. xi. q. 3. c. absit. 7. c. epi. Qua
druplicat aut hō p̄ccō otumacie iur
rit. s̄ aut q̄n sufficiētē vocat⁹ non ve
nit ad iudiciū nec remanēdi habet le
gitimā cām. 24. q. 3. c. de illicita. Aut
veniens r̄idē cōtēnit: 7 rōnē reddere

bona
mcc
in iust
supra
sit fur
q̄ q̄m
nō nota
supra
notat
notat
notat

q̄re r̄idē nō d̄: Aut aūq̄ debeat dis
cedit. xi. q. 3. c. certū est. Aut snie non
obedit. ut. 2. q. 6. c. q̄s p̄batus. Ille
aut q̄ ipedit aut fraudulēt pcurat
ne ad ipsum citatō pueniat: p̄ citato
d̄z haberi. Ille etiā q̄ veniēs se nō re
p̄sentat iudici: s̄ se occultat rep̄ta
tus ē q̄i nō venisset. **Ad argumētū**
in oppositū d̄. d̄. In ille q̄ excoicaf
i p̄dicto casu nō sit i p̄ccō mortali: tñ
iudex fert sniam sicut p̄ mortali: q̄
iudex in foro cōtēntio nō d̄z indica
re fm sniam cōscie p̄p̄e: s̄ fm allega
tō: iō iuxta leges 7 iura p̄uiciat. **2.**
de ipsa excoicatioe cōsiderem⁹ in iu
sticia 7 q̄m. **1.** In iusticia. **1.** In iusticia.
ste debeat excoicari reputari. Et v̄
q̄ nō: q̄. 24. q. 3. c. certū. 7. 6. illicita.
dicit Illicita ē excoicatio nō ledit cū
q̄ nō: s̄ illa a q̄ notaf. 7. xi. q. 3. c. cū ē
illata d̄. Si iniusta ē tato curare cā
nō debet q̄to apud deū 7 ei⁹ ecclia:
nemine p̄t gnare iusticiā. Cōtra ē
q̄b⁹ d̄. xi. q. 3. c. snia. Snia pastoris si
ue iusta sive iniusta fuerit timēda est
Rūdit Ric. vbi. s̄. d̄. ut d̄. xi. q. 3. c.
ep̄a. 6. si er go. d̄. Snia aliq̄n ē iniusta
ex aio p̄ferētis. iusta hō ex ordine:
causa. Aliq̄n ē iusta ex aio 7 ordine:
s̄ nō ex cā. Cū aut ex cā fuerit iniusta
q̄n nullā delictū oino ē in eo in quem
fert excoicatio q̄b⁹ sit excoicatioe di
gnū. Ex aio iniusta ē snia q̄n nō fert
amore iusticie: s̄ innox odij vel p̄cio:
aut fauore aduersarioꝝ. Ex ordine i
iusta ē q̄n fert iudiciali ordine nō ser
uato. vt d̄. xi. q. 3. c. fuf. 6. Itē snia
In oib⁹ his casib⁹ snia excoicatiois
iniusta timēda ē quousq̄ p̄ cū qui tu
lit cā v̄l p̄ aliū supiorē fuit reuocata

exceptis aliqb⁹ casibus in quib⁹ non
est timēda qui ponū i glo. i p̄fata. c.
sententia. Unus est q̄n excoicans nō
habet p̄tē excoicādi. Ali⁹ ē q̄n fert
excoicatiois snia p̄ appellationem
legitimā 7 cōtinet itollerabile erroꝝē
vt p̄z p̄t de appellationib⁹. c. ad miaz
p̄niam. Et de snia exco. c. p̄ tuas. **3.**
casus cū p̄ indebitis excoicatioib⁹ aliq̄s
excoicaf: est de excess. pla. c. cū ad q̄
rūdā. Ad auctoritates aut p̄mo alle
gatas d̄. q̄ intelligū de lesioe quo
ad deū: 7 de illo q̄ excoicatioe non
cōtēnit: 7 q̄n excoicatio ē iusta ex cā.
2. In iusticia. **2.** In iusticia.
In excoicatioe maior: d̄ anathema:
q̄b⁹ interpretat sepatio: eo q̄ sic excoi
catus in pena otumacie 7 iobie sepa
tur a septē magnis bonis. **3.** In iusticia.
a celo: q̄ nūq̄ intrabit in illud nisi ab
soluaf ab ea. Nū p̄s d̄it. Mat. 16.
Quōq̄ ligaueris sup̄ trā erit ligatū
7 i celis: p̄optea Criso. xi. q. 3. c. ne
mo ait. Nemo d̄denat vicale ecclia
stica. Nō ē hō q̄ ligat: s̄ p̄s q̄ hanc
p̄tē dedit: 7 d̄nos fecit hoies tati
honoris. **4.** In iusticia.
In excoicatioe ab oi
sacramēto ecclie. vt p̄z. 3. q. 4. c. En
geltrudā. Et iō nullū sacramēti talis
est capax: q̄ sacramēta cōserūf exiētē
tibus i ecclia. Nū tal nec absolui p̄t
a peccatis in cōfessione q̄tūcūq̄ esset
cōtritus 7 disposit⁹ ad faciendū oia
nisi prius absoluaaf a vinculo excoica
tionis: fm Tho. in. 4. Et si absoluef
nō valeret: s̄ oportet eum postea ab
solui iterū. Nec talis p̄t cōtere ma
trimoniū. Si tñ straberet teneret q̄
d̄ trimoniū: s̄ peccaret mortalit̄ cō
trabendo. Nē si recepit ordines. sa

q̄ q̄m
magnū bonū

ros vel excoicaf eoz actus: vel cele
brando vel cantādo euageliū: 7 eius
dem efficif irregularis indigēs dispe
satione pape. **3.** In iusticia.
ab ecclie suffragio. Sic eni apostolus
Ro. 12. Omnes sumus vni corpus in
xpo. s̄z mysticum 7 spirituale. **4.** In iusticia.
Clay est eni q̄ membrū separatū a corpore
nō recipit partē nutrimenti q̄b⁹ p̄ cibū
assumit. Cibus hęc corporis sūt ora
tiones 7 alia bona que sūt in ecclia
sed excoicatus est membrū sepatū ab
ecclia. Dicit enim Aug. d̄ v̄bis apli
xi. q. 3. omnis xpian⁹. Dilectissimi qui
a sacerdotibus excoicatur: sathane
traditur: quia. s̄. extra eccliam ē v̄
abolus: sicut in ecclia est xps. 7 de
hac etiā loquitur. 24. q. 3. c. aplice.
tam sacerdos. c. secunde. 7. c. coruptia
tur. Ex quo excommunicatus nō habet
partem bonozū que sūt a fidelibus
Unde dyabolus habet maiorē po
testatem seuendi in eum. **4.** In iusticia.
In excoicatioe ab oi
xi. q. 3. c. cū excoicato. dicit. d̄. nō licz
cum illo orare p̄t quod dicit Ray.
in sūma 7 alij d̄ d̄. si excoicaf est
in ecclia quado dicit diuinū officiū:
debet admoneri vt exeat. Et si exire
nolit: violentē debet emitti. Et si fieri
nō p̄t dimitti debz officiū: quousq̄
exeat: etiā missa si nō d̄n incipit cano
nem. Secus si incepisset: quia tunc d̄z
p̄sequi vsq̄ ad coionem sumotam: 7
postea residuum exendo in sacrificiā
dicere: hoc vero intelligēdum est q̄n
excoicatio esset notoria. Nam si
occulta est: non est euitādas excoi
nicatus i publico ne prodatur crimē
hodie tamē per decretum d̄stantiē.

phibita e hi' p'icipatio i' vnus q' ad
excoicatos d'nciat of i' ecclia' n'ciati
I'pse tñ excoicat' sciant p'icipas i' di
uini nō euadit mortale p'ccm. **Te**
pas a fidelium cōsō: tio: q' nō pōt p'ici
p'ae cū alijs fidelib' nec ipi cū eo. i' co
medēdo uel bibēdo uel saluādo v'l
loquēdo exceptis casib' q' ponūf. ri.
q. 2. qm. in textu 7 in glo. de qb' lo
co suo pleni' dicit. **Te** pas excoi
cat' a q'z actū legitio. **U**n nec testifi
cāi pōt nec excusāe nec aduocāe nec
indicare. Et indicata p' cū cū notoriū
eēt n' tēret nec absolue nec ligare nec
digi pōt ad p'latūrā seu dignitatem
nec digē. Solū ad p'dicatos admitti
pōt: sicut 7 infidelis vt conuertat ex
doctrina ad verā penitētiā 7 obiam
de cōse. di. c. epa. **Te** pas p' mo
tē ab ecclia' sepultura: q' nō pōt
sepeliri in ecclia' v'l in cimiterio: s' ex
sicut aialia bruta. Nec debēt deferrī
cū mō cōsuetō fiddiū ad eccliam: nec
possunt p' eo fieri ofones solēnes seu
officiū nisi prius absoluerēt p' mortē
a snia. Q' b' fieri pōt qñ apparerēt si
gna stritiōis añ mortē 7 q' cōsuet' ab
solutionē. **E**xemplū ē de illis scimo
nialibus q's brūs b'ndict' excoicauit
pp' loq'ratē suā q' p' mortē eaz: s'c
vise exire de sepulchris 7 de ecclia
qñ celebrabat 7 dicebat officiū q' cū
brūs b'ndict' recōciliasset nō sūt am
plius vise exire: sicut refert **B**regl. 2.
dia. li. Nō sint igit' xp'iani obstinati
ad obediētiā sp'netes ecclia'sticas cē
suras 7 coicatus p'p' dētes: q' ut
d' in. c. nihil. 2. q. 2. c. nihil. sic v'z for
midare xp'ianus q' separi a corp'e xp'i
A cōrūacib' itaq' 7 iobediētib' 7

excoicatis auferit de' gratiā suā: quā
nobis ei obediētib' largiat' i' hac vi
ta deinde p'ducēs ad ethera regna q'
sit b'ndict' i' etnā 7 i' secula scloz. **A**n
Sabbato secūde ebdomade in q'
dragēsimā de p'ccō cōtētionis q'b' vt
plurimū ex vana gl'ia ori' solēt.

Irit patri suo. **S**er. 37.

Ecce tot annis seruiui tibi 7
nūq' mandatum tuū p'ceui.
Luch. 12. c. 7 in euā' hodierno. **P**ropū
est eoz q' ianis gl'orie v'cto impellūf
libent' cōtēdere. Q' b' viciū rep'ētū
le in mētū ē in filio seniore de q' euāgē
liā memit **R**olebat enī itroire domū
s' cōtēdebat nō solū cū seruis: s' etiaz
cū genito: e suo. Et qm' ad penitētie
integritatē requir' ut oia vicia depo
nant. **S**ū vō cōtētio q' ex vana gl'ia
nascit' piculosa possit ee atq' dānab'f
Ideirco de ipsa in h' sermōe dicemus
de q' tria mysteria erūt declarāda.

Primū de d'finitione.

Secundū abhoiatiōis.

Tertium d'finitionis.

Quid sit cōtētio 7 quō pōt fieri
vel pp' emulatiōe: v'l pp' disputa
tiōe: vel pp' litigatiōe. **C**ap. 1.

Runū mysteriū declarādū
p' dicit' d'finitione. In q' qd' sit
cōtētio videam'. Et nō lo
quimur de cōtētiōe: que est ofo ad cō
suetū vel d'firmādū accomodata q'
color est rhetoricus: vt. d. **C**ull' in
rhetorica: s' loquimur de cōtētiōe p'ue
ē vitiū. Et sic d'f'it' s'z **A**lex. 1. 2. sūme
h' mō. Cōtētio ē ipugnatio v'itat' cū
cōfidētia clamoris. Est q' cōtēdere v'
bis contra aliqū tendē. hoc aut' fieri
pōt tripl'it'. p' rōne emulatiōis. **S**

rōne disputatiōis. **R**ōne litigatio
nis. **P**ro pōt aliq' cōtēdere cum
alio rōne emulatiōis 7 inuidie. Nam
aliq' sūt q' ita diligūt suos 7 gl'iaz eo
rum: vt non possint sine displicentia
phamā 7 v'tutes alioz audire: v'cē
tibus atq' narrātib' obitāt 7 cōradi
cant. **L**alis fuit cōtētio que fuit in
corinthijs cōuersis ad fidē. q's **P**au
rep'ebendit. i. cor. 1. d. **O**bscuro vos
fratres per nomē domini **I**esu xp'ivt
idipsum dicatis oēs: 7 non sint i' vo
bis scismata. **S**itis aut' p'fecti i' eodez
sensu 7 in eadē scia. **S**ignificatur est
enī mihi de vobis fratres mei ab his
q' sūt doct' q' cōtētiōes sūt int' vos
hoc aut' dico q' b' vnusq' v'estrū dicit
Ego qd' sū **P**auli. ego aut' **A**pollo.
ego vō **C**ephe. ego aut' xp'i diuisus ē
pp'el. **E**t. 2. c. **S**ū sit inter vos zel' 7 cō
tētio nōne carnales estis: 7 s'z hoiez
ambulat'is. **S**uz enī q's dicit. ego sum
Pauli. ali' aut' ego **A**pollo. nōne ho
mines estis. **Q**uid g' est **A**pollo i' qd'
aut' **P**aul' ministri ei' cui credidist'.
Et vniciq' sicut dñs dedit. ego plā
tani: **A**pollo rigauit: s' deus icremē
tū dedit. **I**taq' neq' q' plātāt ē aliqd'
neq' qui rigat: s' q' incremētū dat de'
Existimabant nāq' illi corinthij q' q'
s' meliore 7 maide esset baptizat'. ille
maiore gratiā assequerēt qñ homies
daret' gratiā. **S**ilr etiā d'cedebāt ro
mani 7 iudei cōuersi ad fidē. **D**icit. n
Vicero in p'logo in epla ad **R**o. **R**o
mani qui ex iudeis 7 gētib' credide
rūt hi supba cōtētiōe volebāt se al
terutrū exaltare. **N**ā iudei dicebant
Nos sumus populus dñi quos ab in
itio fouit 7 dilexit: **N**os circūciū ex

gēte **A**brabā 7 stirpe sancta descendi
mus. **N**os de egypto signis 7 v'tuti
bus liberati: mare sicco p'trāsuim' p'e
de. **N**os p. 40. anos expti sum' mira
bilis ma'z dei. **N**os soli digni fuimus
accipe legē 7 vocē dei loquētis andi
re. **N**obis p'missus est xp's ad q's ipse
venisse testat'. **D**icit enī nō suz missus
nisi ad oues que pierūt dom' israhel
cū vos canes pot' q' hoies appella
uerit. **N**ō ē g' equū vt vos hodie ido
la deserētes cōpemi nobis. ecōtra gē
tiles dicebant. **Q**uato maior: a' circa
vos dei b'nficia narrauerit: tāto ma
ioris criminis reos vos eē mōstrabit'.
Sep' enī his oib' ingrati fuistis. **N**ā
ipsi pedib' q'b' p'trāstis mare p'ea
ante idola iudebat'. **D**āna vobis fa
stidiū fuit 7 semp' i' deserto d' deum
marmurastis. **S**epe deū ad iraz puo
casti. 7 ad vltimū xp'm i' lege 7 pp'he
tis p'missū occidist'. **N**os itaq' vobis
digniores sumus q' ut de xp'o adini
mus mori i' eū credidim'. **I**ō p' pham
de nobis dñs ait. **P**plus que non co
gnoui seruiuit mihi. **N**ā d' stat nos nō
ex industria: s' ex i'gnantia deligisse his
g' altercātib' apls medi' int' eos oēs
eoz cōtētiōes dirimēs ad vna cōcor
diā eos adduxit oñdes nobis eorum
meritis suis eē saluatos: q' oēs iudei
7 oēs gētiles s' b' p'ccō tenebāt: s' per
dei gratiā liberati sūt. **I**ō. 2. **R**o. 2.
Nō enī ē p'sonarū acceptio ap' dēi
7. 2. c. **N**ō ē enī d'finitio. oēs. n. pec
cauerūt 7 egēt grā dei. 7. 7. c. **O**is q'
credit in illum non confundetur. **N**ō
est enim d'finitio iudei 7 greci. **N**ā
idem dñs omnium diues in oēs q' in
uocant illum. **S**ic 7 discipuli **I**oanis

baptiste forte credebatur de Joane baptista: et de ipso sic et quotidie crederetur aliquid de predicatoribus: de doctoribus de fundatoribus religionum et de sanctis personis quibus facit exemplum illud quod ponit legenda Joannis baptiste. Duo vero doctores erat famosissimi: quorum unus in magna devotioe habebatur. Johannem baptistam alius vero Joannem euangelistam. Cuius gladius satis sancti sui comederet et alteri alteri preferret: tamen de coarserunt se velle facere publicam disputationem ad probandum quod maior esset. Sed nocte preceventi disputatione Joannes baptista apparuit suo devoto: et Joannes euangelista suo reuelatus quod disputatione talis dimitteret: quod ipsi bene coarserunt in celis: ita et ipsi deberent concordari in terris: et videntur in supernis viderent hanc vitam. Et potest quis contendere contra aliam rationem disputationis. Que secundum Alex. Si fieret per declarationem mentis servato modo debito nullum esset peccatum. Si fieret ex quodam titillatione honoris et glorie veniale peccatum esset sicut fuit in apostolis: de quibus dicitur Luc. 22. facta est contentio inter eos quod eorum videret esse maiorem. Ipsi enim tunc ut dicitur 1 Cor. 12. Non credebatur cum intentione impugnandi veritatem: quod gladius de stendebat quod sibi verum videbat. Erat tamen in eorum contentioe devotio: quod contentio de quo non erat contredicendum: fuit de primatu honoris. Rursus autem erat spiritualis: sicut dicitur ibi glossa. Joannes dominus cooperavit eos. Sed nunquam licitum est disputare cum hereticis. Ad hoc videtur Alex. in 2. Si hereticus autem est ab ecclesia perclusus propter primatem suam aut non. Si primo modo tunc non est cum eo habenda collatio.

um. iuxta illud psalmus. Non sedi cum consilio vanitatis. Et de hoc apostolus ad Titum 2. ait. Veticum hominem pro prima et secunda correctione vitata. vnde hereticum pro damnatione non vocat ad consilium: sicut per 24. quod est maiorem. Si vero hereticus adhuc sit corrigibilis: licitum est contendere et disputare cum eis ut ad fidem revocentur: vel ut falsitas eorum aliis manifestet: hoc autem intelligendum est de probatis doctrina: quod periculosum esset simpliciter cum hereticis disputare. Sed potest quod contendere contra aliam rationem litigationis: sicut facit multi quod omnes magis primi querunt infringere: et clamorosis vocibus multiplicationemque verborum volunt vincere. Et secundum 1 Cor. 12. ubi dicitur. Si contentio fiat prope notabile impugnatione veritatis aut iniuria vel damnum proximi: sicut facere solent pertractores et advocati peccatum est mortale. Abominanda est vitia contentio: tam quod reddit hominem exosum: tamen propter honorem: tamen etiam propter scandala que inde sequuntur. Capitulum 2.

Secundum mysterium declarandum de contentioe dicitur abominatio. Est enim abominabile propter tria hoc vitium. Propter confusione. Propter honorationem. Propter devotioem. Propter confusione. Contentio namque facit ipsos contentiosos abominabiles et exosos hominibus siles canibus. Quisnam non vituperabit homines: semper clamorem excedere paratum ad omnia contradiocere suam veram vel falsam superbiae defendere. Joannes Augustinus ait. Nihil est ita sile adhibere demonum sicut litigare. Et per 16. Domo pertractus suscitatur

lites. Et 19. Labia stulti miscunt se rixis et os eius iurgia provocat. Et iterum 16. Vir impius fodit malum et in labijs eius ignis ardescit. Et 17. c. Semper iurgia querit malus: angelus autem crudelis mittet contra eum. Abominanda est contentio propter honorationem. Est quidem homo qui contentiones fugit dignus honorari. Per 20. Honor est homini qui separat se a contentioibus. Oes autem stulti miscunt se contumeliosis. Et per 22. ubi dicitur. Stultas autem sine disciplina quod est devota: sciens quod generat lites. Servus autem domini non oportet litigare: sed mansuetum esse ad omnes docibilem patientem cum modestia corripere eos qui resistunt veritati. Quamvis autem meriti sit: apud deum non contendere clarum esse potest per illud quod legitur in vitis patrum. Ante sancto Nachario vox insonuit ad eum. Rursus ad mensuram duarum mulierum venisti que habitant in prima civitate. Cuius querivisset Nachario et invenisset eas conversationem earum interrogavit. Ipse vero dixerunt quod erant mulieres duorum fratrum: et per quod annos sum fuerat nec verbum contentiosum fecerant: nec unquam aliqua earum dicto vel facto aliam contristerat. Quod audisset Nachario benedicatus recessit. Est autem abominanda contentio propter devotioem. Ab illa signum sepe devotum plurima scandala odia dissensionem rixas: et quod per verba venit ad verba propterea dicitur ecclesiastici 21. Ab una scintilla augetur ignis et a doloso augetur sanguinem. Et 28. Lites festinas effudit sanguinem. Non est attendendum cum portioibus se nec cum divitiibus: neque cum loquacibus et linguosis. Capitulum 3.

tertium mysterium contentioe declarandum de contentioe dicitur determinatio. Nam licet non sit cum aliquo contentio de verum sapiens enumerat tria hominum genera. Primum sunt potentes. Secundum locupletes. Tertium linguati. Primum cum quibus non est litigandum nec attendendum sunt potentes. Unde Ecclesiasticus 2. Non litiges cum homine potente ne forte incidas in manum illius. Potentes autem dicuntur omnes superbi vel superiores domini prelati et parentes cum quibus non est contendendum. Secundum sunt locupletes et divites. Unde Ecclesiasticus 5. dicitur. Non contendas cum viro locuplete ne forte contrastruat tibi litem. Multos perdidit aurum et argentum: et visus ad cor regum se extortit et convertit. Et hoc periculosum sit cum talibus contendere ubi tamen periculosum est litigare factis. Quot pauperes voluerunt cum divitibus in iudicio contendere siue per possessionibus ab eis occupatis siue per pecuniis et aliis rebus usurpatis et tamen divites prevaluerunt. Est enim dicitur sapiens per 12. Divitie addunt amicos plurimos a paupere autem et hi quos habuerit separaf. et Iuditha 2. q. 3. c. pauper autem pauper dum non habet quod offerat non solum audiri contentioem: sed etiam vitate opprimis cito violatur auro iusticia nullam reus primecit culpa quare redimere natus estimat. Nec tamen pauperibus: verum etiam contentioem huiusmodi litigia sunt devotissima: quoniam ut ait Ecclesiasticus 11. 4. c. Longa questio litigantium non tam auget patrimonia quam evertit. Tertium cum quibus non est contendendum sunt homines linguati et sine ratione loquentes. Unde Ecclesiasticus 8. c. Non litiges cum homine linguato: et non struas ignem in lingua

illius. Sūt de huiusmodi gñe mulie-
res garule loquaces ⁊ litigiose. Vix
vna domus repit in qua nō sit huius-
modi pestis macula. Contēdit mlier
nunc cū yno nunc cū alio. nūc cum vi-
ro. nunc cū loera. nunc cū vuru. nunc
cum vicina. estq; cōtētio illi velut ci-
bus. de hac sapiēs p̄. 10. dicit. Teda
ingit p̄fallāta litigiosa mulier q̄ vi-
cat. q̄ qui habitat in domo p̄fallan-
te. q̄ vult declinare stulticiā in vno
loco inuenit in alio. ita q; nō inuenit
requiem. Sic ⁊ ille q; mulierē habet
litigiosam in domo. Ipsa egdē ē ve-
nenā amarissimā turbas oīa bona. q;
ut scribit p̄. 17. Melior est buccella
sera cū gaudio q̄ domus plena cū ir-
gñe. Quisna valet eximere q̄ odia
aut scādala exorta sūt: ⁊ in dies ori-
ri vidēt inter patrem ⁊ filiū: inf̄ fr̄z
⁊ fratrem: inter vicinā ⁊ vicinā p̄
cōtentiones mulierū. Sed quidiā vi-
ri q; sensu ⁊ rōne mulieres supare pe-
bent salubre consiliū q̄ illis dāmus.
Si in domo sunt duo germani filii co-
habitātes ⁊ inuenerint litigātes vxo-
res caueāt ne ⁊ ipsi litigent: s; potius
vni⁹ q; aduocet suā ⁊ vbi⁹ vel sa-
dis corrigat illā p̄t necessitatib⁹ vide-
rit expedire. sic faciāt viri vxoibus:
sic ⁊ paterfamilias subditis suis. Ju-
stū naq; est iniuicē supportare ⁊ nō oī
verbo cōtrariū referre sermones. Jō
ap̄lus Ep̄. 4. d. Obsecro vos ego
vinā in domo: ut digne abuletis
vocatione qua vocati estis cū oī by-
militate ⁊ māsuetudine cū patientia
supportates iniuicē ⁊ caritate solliciti
seruare vnitatē sp̄s in vinculo paci-
quā nobis largiatur de⁹ cōcedēa hic

giam ⁊ in futuro glām. Amen.
Dumca tertia in qdragesima i ma-
ne de ira dei que efficac remediū esse
potest ad inducendum homines ad
penitētiā. **Sermo 2.**
Cū ira dei in filios castidē
tie. Doctoris gratiaz verba
sūt ista originalit ad Ep̄. 5.
⁊. ⁊ in epla p̄tis dicit. Efficacissimū
remediū arbitratus sum peccatorib⁹
ut ad penitētiā redeant ante illum⁹
faciē pponere terribilitatē ⁊ horro-
rem iracundie dei. Naz. ut Aug. ait.
4. de vōtrina p̄pina. plerōq; in
credulos misericors dei paciētia lon-
ga peccare facit itrepidōs: q; deū nō
arbitrāt p̄ccōz suoz vitorum. Nos
igit hinc piculo puidē volētes i p̄ti
sermone de ira dei erim⁹ vba facturi
Et licet multis istū gustū habētib⁹
quis sint huiusmodi vba: tū habēbas
⁊ venotis videbūt aiā languētiam
medicā. Inq; tū Aug. 2. q. 4. c. 1. p̄
quoz pietas. Modest⁹ ē medic⁹ in-
rēti frenetico ⁊ p̄ i disciplinato filio
Tū nō p̄p̄ca negādū ē infirmo medi-
cina. nec a filio disciplina ē auferēda
Ad h̄ vocati sum⁹ ut clamemus ⁊ ar-
guam⁹ ⁊ tēstemur delicta anūciem⁹
q; tremēda iudicia dei. p̄. 1. 1. a. 1. c. 1.
dicit. Clama ne cesses q̄i tūba ex-
alta voce tua ⁊ anūcia pp̄lo meo sce-
lera eoz. In p̄p̄ca vtar vbi⁹ Diero
ad Panachiū ⁊ Oceanū. d. Adulā n̄
possū ⁊ ne fr̄z mei decipiā ⁊ me fimo
p̄cutiat Salom. q; ait vba adulatoroz
mollia sūt ⁊ hec seriūt infioza ventri.
Pro salute iraq; ⁊ conuētiōe p̄ccōz
de ira dei sequere loquimur: de qua tria
mysteria principalia erūt ⁊ replāda.

Prima de cōtēptibilitas.
Secunda de terribilitas.
Tertia de p̄p̄nitas.
P̄teriq; cōtēnt iram dei: vel q;
cogitat deū nō esse: vel q; credēt ipz
nō irasci: v̄ quia deū expectant illos
deus.
Capitulum 1.
Rimū mysteriū ⁊ replādum
de ira dei de cōtēptibilitas
in quo videre libet quare ē
⁊ multi audientes loqui de tremēda
ira dei illā nō timēt: s; potius ut expi-
asta docet ridendo contemnant. Et
colligi possunt huius erroris tres p̄-
cipales rationes. **Prima** viciū stul-
tē cogitationis. **Secunda** false op̄o-
nis. **Tertia** disturne expectationis.
Prima ratio quare a multis nō time-
tur ira dei: viciū stulte cogitationis.
quonia stulte cogitat deū non esse. p
quibus querim⁹. **Utruz** possit aliquis
cogitare nō esse deū. Et videt q; nō:
quāt ait Ansel. Deus fm̄ ai⁹ acceptioz
est quo nihil melius nihilq; mai⁹ exco-
gitari potest. **De** mai⁹ ē q; nō pōt
cogitari non esse q; quod potest. Ergo
cū deo nihil mai⁹ possit cogitari deū
esse ita est q̄ nullo pōt cogitari nō
esse. Sed contra arguit p̄ tertū Jōh.
dama. viciū tū sic. In totū p̄ualit p̄-
nitiosa malicia hōmīz ut dicant nō ē
deū. Et **Calli** li. 1. de natura deorum
ait. Quidā dixerunt totā de v̄s im-
mortalibus opinionēz factam esse ab
hominib⁹ sapientib⁹ republice causa
ut quoa ratio non posset eos ad offi-
cium regimū ducerent. **Respondet**. d.
Bon. vi. 1. 1. d. Cogitare cū assensu
aliquid nō esse potest. p̄uenire duplici

ant ex defectu intelligentis: aut ex de-
fectu intelligibilis. defectus intelligen-
tis est cecitas: vel ignorātia ob quā
q; ignorat rem cogitat ipsam nō esse.
Contingit aut duplici esse cognitio-
nem de aliquo ente. s. si est. ⁊ quid est
Intellectus aut noster deficit i cogni-
tione vniue veritatē q̄ram ad cogni-
tionē qd ē. non aut q̄rā ad cogitōz
si est. ex hoc ait **Dama**. Cognitio ex-
istendi dei nobis naturalis est inserta
Et **Aug⁹** de fide ad Petru. Nihil tā
tū nouit mens q̄ram deū esse ⁊ se. Et
Aug⁹ de scō. **Uic** de ab initio co-
gnitionē suā in hōie tēpauit: ut sicut
nūq; qd ēēt possit p̄cedē: ita nūq;
q; esse possit ignorari: q; s; intellectu
noster nūq; deficit i cogitōe dei si ē
ideo nec pōt ignorare ipsū ēē simplr
q; de deficit in cogitōe qd ē iō fr̄-
quēter cogita deū ēē qd nō est: sicut
idolū vel creaturā ad nō esse qd est
sicut deū iustū. **Pōt** cogitari aliqd
nō esse p̄ defectū a p̄c̄ intelligibilis ⁊
h̄? defect⁹ pōt ēē duplex. aut defect⁹
p̄cie. aut defect⁹ euidētie. Defectus
p̄cie utpote q; nō semp nō vbiq; nō
vbiq; totalit qd nō semp ē: s; aliqñ ē
aliqui nō. aliqui vō pōt cogitari non
esse. Similiter de eo quod nō ē vbiq;
q; eadē ratione qua potest cogitā
non ēē hic. potest cogitari non ēē ali-
bi. Similiter etiam de eo quod scōm
partem adest: scōm ptem abest. **De**
aut ē totus ⁊ vbiq; ⁊ semp nō pōt
cogitari non esse. hanc rationem assi-
gnat Ansel. in lib: o contra insipietēz
nō solum p̄pter defectū p̄sentie pōt
aliquid cogitari non esse: s; ⁊ p̄pter de-
fectum euidētie: q; non est euidens

in se 7 in pbando. Sed deum esse est
vitas euides in se 7 i pbando i se: qd e
quo nihil minus cogitari potest.
In pbando vero qd dudu romis hoc
pbat philosophi. qd no pot cogitari
nisi supponat 7 hinc qd no sit deus.
Sed deus in se est. Dixit insipiam
quod in se no est deus. Scilicet qd est qui
cogitat vel dicit no est deus que dicit
intellectus? rous naturale lumē. Unde
Dicitur in li. d. diligedo dei. qd percusa
bala e vno mēdia si no diligit dei
toto corde. Namat nepe illis eius
satis insipiam: qd se ex toto illa dilige
re qui se totus debet no ignorat. Ille
dicitur dei esse ois creata nā angeli
beate calid 7 fra 7 oia que in eis sunt
ut Angli in li. de vilitate credendi.
ait. No enim frustra intueri oportet
7 inuā o dicit eadē polchritudine sy
derū: vicissitudine tēporū in qra cōi
dētiōe nō curiositas ē. extēdit: s
qd ad eterna facienda. Et Job. 12.
Interrogā mēta 7 docēbāt te: 7 vo
luntas celi 7 indicabāt tibi. Loquere
fra 7 videbāt tibi: 7 narrabāt pīces
maris. Quis ignorat qd oia hec ma
gis dei fecerit? Mirabilis certe i. tā
ta rex varietate ordo repit. Est qd e
ordo spūalis sine localis: qd quibet cre
atura tenet suū locū fm suā dignita
tē. Nā terra 7 frēna sicut vilioza in
suis locata sūt. Aqua vt dignior ei p
eminet. Aer vt pfectior superior est 7
ignis ita actiuus 7 calidus a nobis don
gat sup alia elemēta situatus. Celi in
corruptibiles. Sol 7 luna: 7 stelle lu
centes in speris suis altissime colloca
te sūt. Et celi empirēz nobilissimum
vbi gaudēt sancti cū xpo supūs oīz

est. Subseq 7 ali' ordo qd tēp potest
vici. Ordinatissime enī sol facit cursū
suū p signa zodiaci infra annū integru
Et sic trāscit tpa veris. etatis autū
ni. hyemis cū cōstidib' suis. Trāscit
7 dies nales eadē tēpōe sicut ad mo
pā pūmi mobilis cōpletū: 7 enī qd i hye
me mortua videbāt i vere renouat
7 in estate fructificat. Predicat ilup
dei esse sacra scriptura tā veteris q
noui testamēti: 7 ois scriptura 7 pō
losofopoz 7 poetoz oīz qd gentium
O qualis venētia illocū ergo qd tate
veritati oegēctoz nolū. Kales vtiq
sūt qd dei iracūdia nō formidant. Et
rō hīc a multis non tūct ira dei dē
falsē opiniois. Nā cū multi negare
nō possint esse deū: oīz tū falsē qd
in illo ira eadē i pot. dicit. nāq dei
esse dēuū: sicut irā de dēuū: fore
straria idē nec i deo eadē posse: p
ghūq dicit. Lact. in Incipia. li. de ira
dei. Ad dēuū i sepe. Donatē pīmos
idē qd dēuū qd nonnulli dōz potene
rū nō irasci deū: qū bāica sit tūmō
nā vna nec cuiq nocē prestāntissime
etq optime cōgruat pīati. Arguunt
7 x: mō tales: qd nulla passio cadit i
deo. s ira ē passio qdā. qū cadit i deo
Cōfirmat errore suū: qd op pēcm a
deo ē remouēdū: s ira ē vā ex septe
vitiū capitalib'. g ē a deo remouēda
Meritū extra sic tūctes sūt auctozia
tes 7 vicia: sine scripturē sacre sine gē
taliū 7 moralinū philosophozum. Cū
Exodis. In multitudie glorie tue
deposuisti oēs aduersarios nostros.
Dilisti irā tuam que deuorauit eos.
Et. 22. c. Moyses ad deum orās. ait.
Quiescat ira tua: 7 esto placabilis sup

malicia popli tui. Et. 4. reg. 22. Ma
gna ira dei iucenta est contra nos: 7
deu. 21. c. Iratus dñs clausit celum
7 pluuie nō dēcedūt. Et. 2. pal. 2. dī
de filiis isrl: qd humiliati sunt aucta
Et dicit ira dei. Et. 24. c. facta
est ira dei cōtra iuda 7 hierusalem.
Et Job. 9. c. Deus cuius ire resistē ne
mo pot. 7 David in ps. 2. Apprehen
dite disciplinā ne qu irascat dñs. Et
ps. 6. dicit ne i furore tuo arguas me
neq in ira tua corripas me. 7 ps. 17.
Iudicāntia mōtū cocurbata sūt 7 cō
mota sūt qu iratus est dñs. 7 ps. 77.
Ira dei dēcedit in isrl. 7 ps. 78. Et
de irā in gentes que te non dōne
runt. 7 ps. 78. Quis nouit pīctēz ire
tue: 7 pīctēz tuo irā tuā dūmēra
re. 7 Eccl. 5. Ne dicas coram angelo
nō est pīctētia ne forte iratus dñs
dissipet cūcta opa tua. 7 Ias. 34. Irat
est furor dñi in populo suo. 7 Ias. 4.
Plāgite 7 violate: qd nō ē aucta ira
furoris dñi a nobis. Et Ier. 4. Cō
pleuit dñs furorē suū: 7 effudit irā in
signationis sue. 7 Osee. 5. Effundam
quasi aquā irā meā. Et Naum. 1. Mi
seria dñs in hostes suos: 7 irascos mi
nicio suis. 7 Ro. 1. Rendatur ira dei
ob celo. 7 Ro. 2. Nūquid iniquus est de
qui infer irā. Et. 1. Kbel. 2. Beruenit
ira dei sup illos vsq i finē. 7 Apoc. 15.
Cōsumata est ira dei. 7 16. c. Audini
vocē magnā de celo dicēte septe an
gelis. Ire 7 effūdite septe phylas ire
dei in terram. 7 Valer. 7 maxim. li. 1.
Lento enī gradu ad vindictāz sui vi
uina pcedit ira tarditatezq supplici
tuitate cōpensat. 7 Quid. 7 de arte
amādi. dicit irat' voce rogātē de

Et Angl. 18. de ciui. dci. c. 12. Apollini
delphico instituti sunt ludi musici: vt
placaret ira ei' qua putabat afflicta
ēē sterilitate grecie regioes: qd nō de
sederūt tēpū eius qd rex Dana' cūq
eadem terras inuāsser bello incūdit
Et in. 1. 1. vbi. 5. c. 2. dicit de Junone
q apud gentiles colebat p dea. Apō
Iuligiliū nepe Juno inducū ifesta tro
ianis. Solo vctoz regi aduersus eos
irritando dicit. Deus iūctū mibi tyr
rhenū nāuigat equoz. Illū in italiam
portas victozq penates. ber ille. Et
idē Iuligil' cōmēmorat i pūcti' 1. li.
Caucos ob irā. Junois. Cūca pīgū
fuisse cū religis troianis. De Arma vi
rūq canotroz q pīms ab oīs. Ita
liā fato pīgus ianuaq venit. Lato
ra multū ille 7 terris iadatus 7 alto.
Mī sapez fecit memoz Junonis ob
irā. At 7 Valer. 7 maxim. li. 1. rubi
ca de neglectis religioe multa narrat
de iratis dñs. Nos vō talia exempla
nō idacim' vt errores gētiliū non cō
proben'. s tū at oīdam' qd etiaz fm
illos ira ponēda sit i deo. Pro solati
one itaq obiectoz tria sūt nōnda.
Prīmū fm Bon. in. 3. en. d. 22. 7 Ric.
m. 4. d. 26. 7 Lbo. 1. parte. d. 22. q
quēq dī aliqd de eo qd in nobis de
notat passionē de deo dī fm effectūz
7 nō fm passionis defectū. Odium g
amor ira 7 filia q i nobis sūt passioes
i deo dicit fm effectū qd ad nos vt tē
dicat odire cū effectū odī nobis exhi
bet tūc irasci cū effectū ire nāq oīdit.
Ipse aut' de' stabilis manēs sine pas
sione aliq dat cūcta moueri. Secūd
nōndū qd nō oīz fm nomē sonāt vir
tutē dicunt virtutem in re nec omnia

24
901

filie hierusalē nolite flere sup me: sed
sup vos ipsas flere 7 sup filios: vios
q̄ veniet dies in q̄bn̄ dicetis. Beate
steriles q̄ nō genuerūt: 7 vbera q̄ nō
lactauerunt. **O** farina. **O** lapidea. **O**
adamāria iudeoz corda. Nec verbis
xpi crediderūt nec susceperunt testio
niā aploz: q̄ magna virtute pdicabāt
resurrectionem magistrī sui: s̄ in dies
crudeliter facti psequēbāt ecclēiaz
lapidauerūt. **S**rephanum. infecerūt
Jacobū iustū: 7 paulo cōverso mira
culose ac ceteris pdicātib⁹ xpm ipsi
sine restiterūt. **M**oluit tñ de anq̄ ira
sua inferret in eos t̄rib⁹ 7 signis ce
li illos ad p̄nāz vocare. **E**t meminit
Iosephus in libris de bello iudaico.
Et **C**asibius in bystoria ecclēastica 7
Sollicitat⁹ in libro de angl curialium
Stella quedā sub forma gladii st̄e
visa est: q̄ iminēa desup ciuitati. **C**o
metes exicialib⁹ flāmis p̄ totū annū
visus est ardere. Luna eclipsiz p̄ duo
decim noctes passa est cōtinuas: cum
die festi plurimi conuenissent: octaua
die mēsis aplis noctis tpe hora nona
tantus fulgur luminis arā tēplūq̄ cir
cūdedit: ut dies clarissim⁹ vidē: mā
sit q̄ spacio hore dimidie: hoc quidez
ignaris p̄sp̄rū vñ est: s̄ p̄bos peri
tosq̄ doctozes p̄tētū exiale nō la
tuit. **J**anna tēplū que erat ad oriētes
cū eet ere solido induta tāti p̄deri
q̄ vir a viginti viris sumo conatu i
pellētib⁹ clauderet repēte hora no
ctis sexta p̄ seipsam apta est q̄q̄ ser
reis v̄ctib⁹ teneret. **D**ie. zi. mai. ppe
occasū solis: visi sūt curr⁹ 7 quadri
ge in oēm regiōē p̄ aetrem ferri 7 ar
matoz coboztes nubib⁹ commisseri.

In nocte pent. sacerdotes ingressi tē
plum ad x̄uina officia celebranda: p̄
fenserūt quos daz strepit⁹: 7 paulop⁹
audierūt voces clamates. **D**ilcedam⁹
ab his sedib⁹. **A**n̄te q̄rtū annū belli in
die festi tabernaculoz: qdam rustic⁹
7 plebe⁹ **I**esus noie: filius Ananie re
pente clamare cepit. **N**ox ab oriente
vox ab occidēte. vox a q̄tuoz ventis
vox sup hierosolimaz 7 tēplum. vox
sup s̄posos 7 s̄posas. vox sup vniū
populū. **S**icq̄ idēntē die ac nocte
clamabat p̄ vicos 7 plateas discurre
do. **E**t flagellat⁹ 7 percussus etiā ante
iudē. flagris vsq̄ ad ossa laceratus
et tacet ipse quolibz die: cū ciulatu
s̄p̄ illū replicabat addēs. **D**e hiero
solimis. **D**e mascul⁹ 7 femell⁹: nec vnq̄
in tot pdigib⁹ atq̄ signis. **A**lle dunt cer
uicis populis errores suos corrigere
voluit. **O**b quā obstinationē altissi
mus deus in illos irā suaz effudit. **O**
gs explicet sine sigillib⁹. **Q**uis audi
at sine lachrymis? **Q**uis cōsideret sine
timore ciuitatis **H**ierosolimitane ex
cidii 7 desolationē? **R**efert nāq̄ **J**o
seph⁹ in 6. libro de bello iudaico. **T**
Titus 7 **T**espesianus cū exercitu va
lidissimo a romanis missi i die solēni
p̄alce: q̄n̄ etiā ex circūiacētib⁹ locis i
numerabilis popul⁹ inerat hierosoli
mā ciuitatē obfederūt fecerūtq̄ i cir
cūitu uallū munitissimū: ita ut null⁹ ci
uitatē exiens: illud p̄transire posset.
Ob quā cām in hierosolimis fame ce
pit uigēti: tātūq̄ inualuit penuria re
rū q̄ p̄p̄ famē hec que referā dicit **J**o
sephus fuisse mala secuta. p̄ q̄ **D**re
vones p̄ ciuitatē discurretes vi t̄bat
domos 7 rapiebāt si qd ibi fuerūt

comestibile. **E**t q̄ filii ex ore paren
tum 7 cōuerso violēt stricto guttu
re masticatū cibū ex̄hebant: 7 velut
rabidi comedebāt. **E**t etiā finū boū
aliaq̄ sup̄erunt in cibū. **E**t multi
sedebāt exire: vt herbas colligerēt
7 capiebāt a romanis: 7 tān̄ numer⁹
fuit captiuoz vt tate custodiri n̄ pos
sent: quap̄top̄ statutū fuit vt qualis
eoz ocalis aut ap̄utatis illoz māib⁹
cōpellerēt sic ad ciuitatez redire. **E**t
q̄ s̄p̄res v̄uites ne iocalia sua p̄ue
nirēt ad man⁹ romanoz: q̄s̄
debat ciuitatē debellaturoz
glutinerūt: cui⁹ rei fama cur
ad aures romanoz cōmouit eos: vt
ex̄timarēt captiuos iudeoz q̄s̄ t̄ne
bant gēmas in v̄t̄ris adhuc retinere
Quare vna nocte duoz milia patefa
cta sūt viscera. **E**t multi formosi iu
uēnes i via i plateis publicis i p̄p̄ris
domib⁹ fame afflicti ip̄ouissa morte
cadebāt. **E**t q̄ inuētē sūt mulieres q̄
filios p̄pos comederūt. vñ refert **J**o
sephus q̄ quodā. **Q**ui nō habēt ad
comedēdū lactatē filiū i manibus te
nēs v̄git. **I**nfelicitas matris infelicioz: si
li in bello: in fame in direptione cui te
refuabo! **V**eni ergo nanc. **O** mi nate
alto cibis matris p̄donib⁹ furoz se
culis fabula. **E**t his v̄ctis filiū inu
lanit 7 ex̄it: 7 dimidiū comedēs: p̄tē
alterā occultauit. **E**t ecce cōfestim p̄
vones odorē carnis coctē sentientes
in domū irruūt: 7 nisi carnē p̄dat mō
tem mināt. **T**ūc illa detegēs infantis
membra. **E**cce inquit vobis partem
optinā seruauit. **A**t illos tān̄ hoz
ro: inasib⁹q̄ nec loq̄ potuerūt. **E**t illa
mens ē mgt hic fili⁹: mens ē p̄cām s̄ca

ri edite: q̄ por ego comedi quē genui
Illi vō tremētes 7 triti discesserunt
Quāt erat in ciuitate illa amara spe
dacula: vbi videbāt f̄tidie tot mozi
ontes. **Q**uot infantes 7 pueri exten
dētes manū ab vbera matrū 7 panē
petētes ad pedes illaz mortui defici
ebāt. **Q**uot erāt ibi flebiles voces
q̄t lamēta. q̄t singult⁹. q̄t gemitus 7
susp̄ria. **C**lānserat eis de⁹: 7 **A**n̄re
rat venā mic sue. **C**ādē p̄ b̄icū ea
pta fuit ciuitas 7 in p̄da data: 7 mu
ri 7 edificia qlibet solo equata: 7 vt
Joseph⁹ refert decies centena millia
iudeoz fame 7 gladio pierūt: 7 nonē
millia vendita fuerūt. **Q**si possem in
talē ascēdē speculā: de q̄ oem italiaz
cernerē: oēs q̄ meā vocē possēt andi
re p̄fecto clamare. **O** italia plange. **O**
italia time. **O** italia caue ne p̄p̄ obsti
nationē tuam in te defensat ira dei.
Clocavit ipse tā multū anis: dotauit
amplis b̄ficijs. **M**isit ad te pdicato
res suos. **T**erruit te signis 7 pdigib⁹
Sensisti terremot⁹ pestilētiā 7 tem
porā sterile ditionē! **C**ōmīat⁹ tibi
deus. **S**ic. **C**erte hoc fecit vt te inda
ceret ad p̄cētā. **E**t tu i dies variō
efficis in p̄cior malicia p̄seruādo
siant iā vbiq̄ vsure publicē. **O**ia se
data sūt sp̄arcissimā vitis carnis 7
ignominiose s̄donie. **S**up̄ba p̄p̄erā
iā occupauit omnes ciuitates 7 t̄ras
Blasphemia dei piuria mēdacie inu
sticie violētie opp̄sioes paup̄ez: i si
milia sup̄abūdāt. **O** italia decora. **O**
regio v̄uitis plena. **N**oli cōtēnē deū
noli exacerbāe maiestātē ei⁹. **T**ertū
signū p̄p̄ngtatis ire dei t̄i p̄p̄barā
ānciatio. **C**ognoscam⁹ p̄p̄inquā dei

iram: qm p pphas suos de illa pnu-
 at. Diebus aut istis multa dicunt pnu-
 ciata p scam brigida q spu claruit p
 pberico p scin Methodiu: 7 p nonul-
 los alios. ego aut q vicia ipsoz etia
 originalit legi cu illa clare no intelli-
 gam. no audeo qcq temere diffinire.
 Doctor tn ocs ppos vt cesset a via
 sua mala. ne forte in illa pseuerave-
 rint repete supueniat ira 7 indignato
 vicia qua ipe nos liberet q e bndict
 7 laudabilis p infinita. sciloz. Amc
Contra tertia in qdragesima infra
 die de vicio 7 pecc discordie qb nul-
 lo pacto stare pot cu xitate pnie ob
 qb penitentes ab illo sibi marie cano
 debent.

Sermo. 39.

None regnu in scipso diuisu
 desolabil: 7 domus sup do-
 mu cadet. Verba snt redem-
 ptoris nri originalit Luc. x. c. 7 i ena-
 gelio pnti dicit. No potuit efficaci
 aut dari? explicari: q pntiosu fit ma-
 lum aut que discordia danata: q i v-
 bis vni nri Jesu xpi: q dixit tra pha-
 riseos. Et licet sua fuisset intentio on-
 vere demones concordés ee ad oem
 malicia hoimz pditione: vni tn nos
 intelligimus dissensiones qlibz regna
 validissime exterminare. Ad hoc autez
 astut? opabol? inuit. ut caritate ab-
 lecta cu discordia odia 7 dissensio-
 bus deo oipotete offedam. Ea ppe
 p utilitate penitenti in pnti sermone
 tra discordie vitiu stilu nostru exa-
 cuam? qm redemptoz noster amarum
 illius effectum qui est regno desola-
 tio aperuit in verbis allegatis in the-
 mate i quib? de discordia tria myste-
 ria crst declaranda. v3.

Primum de originatio.
Secundu distinctio.
Tertium offensio.
Tres pnt ee radices vel origina-
 les cause damnabil discordie. vana
 gloria videlz. auaritia vel stulticia sine
 lenitas.

Capit. i.

Ainu mysteriu declaraduz
 de discordia de originatio: i
 quo videdu est q snt dis-
 cordie origiales cae. Et assignari possut
 tres cae. p: de vana gloria. 2: de
 auaritia. 3: de stulticia. **C**ontra ca-
 discordie de vana gloria. Scdm eni
Eccl. 22. mo. discordia e vane glie
 filia. Na vt dicit **Tho. 22. q. 77.** dis-
 cordia importat quadam segregatio-
 ne voluntatum. s. voluntas vnus
 stat in vno: 7 voluntas alteri? stat i al-
 tero. At voluntas alic? i ppositat
 pntit ex b q aliqua ea q snt sua pferat
 bis q snt alioz. **Q**u cu inordinate fit
 ptinet ad inanē gloriā 7 ad supbiam
 Et fm circustātijs pot ee peccm mor-
 tale aut veniale. Sed aliq? posset ar-
 guere q discordia non e peccm. Nam
Act. 13. Paul? posuit discordia inter
 pbeos 7 saduceos: qd non fecisset si
 fuisset peccatu. Itē de **Act. 15.** facta e
 dissensio inē Paulū 7 Barnabā. S3
Tho. rider ad primū: q cansare dis-
 cordia p qua tollit mala cōcordia: e
 laudabile: 7 hoc mō fecit Paul? Xps
 etiā de scipso dicit **Mat. 10. c.** No
 veni pacē mittere: s. gladiuz. Ad fin. o
Tho. discordia que fuit inē Pau-
 lum 7 Barnabā: fuit p accidē 7 nō
 p se. **A**lterq? eni intēdebat bonū. S3
 vni videbat hoc esse bonū: alij aliud
 qb ad humanū defectum pertinebat

ne erat talis cōtrouersia in his q snt
 de necessitate salutis. s. hic ois vnuz
 dubiu. vtrū auditores vtriusq? ma-
 gistro tenent? diuersas opiones ex
 pntes a pctōh opiones suoz mgroz
 tenent qm nō snt boni. **E**t rider **Tho.**
 i q dicit. S3 si diuersae opiones do-
 ctōrū sacre scripture nō snt extra fidē
 vel bonos videret? q piculo audi-
 toz vtrūq? opione sequi possut: sic
 varia fuit opinio inē Aug. 7 Hiero-
 ne obseruatione legaliu an vniuersali-
 tate euāgelij. In illis vō q pntet ad
 fidē 7 bonos mores nullas excusaf
 si sequat erroneā opinionē abent? ma-
 gistri. In talib? eni ignorantia nō excu-
 sat. Aliqua iuuues a pctō absent?
 scienti snt opiones Arrī Nestoz? 7
 alioz hereticoz: nec possunt excu-
 sationē habere ppe simplicitatē s. in
 talib? opione erroneā sequat. In ta-
 libus nōq? vubis nō e de facili pntan-
 dia assensio: s. potius vt dicit Aug.
 in 2. de doctrina xpiana. Consulere q
 debet regulā fidei quā de scripturaz
 planioribus locis 7 ecclie auctorita-
 te pceperit. Qui g assentit opioni ali-
 cuius magistri cōtra manifestum scri-
 pturē testimoniū: sine cōtra illud qb
 publice tenet fm ecclie auctoritatem
 nō pot a vicio excusari excusari. Con-
 cordat **Donaldus** 7 **Dost.** Aliqua-
 ti snt que aliqui fuerūt in varia opini-
 one doctōrū anq? p eccliam fieret de-
 terminati. Et p illo tpe potuerūt ex-
 cursari qui vna vel cōtrariā tenebat.
Sed postq? determinatū e p eccliaz 7
 firmata altera earū hereticū esset cō-
 trariū sentire: sicut e exemplū de pau-
 potate xpū de q an **Job. 22.** Erant

varie 7 cōtrarie opiones. **A**lter xps
 cum aplos habuit aliqd in coi. S3 de
 terminatū fuit p ipsū **Job. 22. mo** per
 eccliam q habuit ex eo q **Job. 4. v.**
 discipuli eius abierunt in ciuitatē vt
 cibos emerēt. **E**t **Job. 12.** a **Juda** de
 fur erat 7 loculos habēs ea q mitte
 bas portabat. **E**t b ipsū de **12. q. i.**
 e habebat. Qui g cōtrariū assereret
 penat? heretic? habēt. **A**ldit **Tho.**
 q q snt diuersa iura 7 opiones. scilz
 nec cōtra deū nec bonos mores: pua-
 nio sua est pferēda ceteris paribus
 est de vniuersali. **Q**uā q snt ei
 q pntiōi inuicē voi. **2. q. 2. 7. 11.** **E**t
 de **sermo. c. capellan.** **A**ddē etiā q in
 his que cōcernūt forū cōsue? i vbi
 tūoz via est digēda: est de sponsali-
 bus cōiunctio. nec tā de facili cōtraria
 opio e reprobanda. **I**tem quā de dis-
 cordie de auaritia. **I**tem **Seneca** li.
 de **4. vitijs**. Quicquid vni pnter
 bonū sup frā s. b. duo pno: tollerēt
 meū 7 tuū. **E**t **Plato** in **Phedrope.**
Mnop? pecuniaz possessione vniuer-
 sa bella nobis sunt. 7 **Salusti?** in ca-
 telario. **I**ngi? 7 diuitiarū ca bella
 atq? erroris oia inē mortales sunt.
Et **Luc. 12.** **C**ertamē monētis opes
 vidēt? h. p expensā oī. **E**t: qd pnt
 auaricia filia discordie a pnt. **M**ater
 e fratre: a amice: ab amico. **C**ontra
 ca discordie de stulticia. **E**t nāq?
 multi stulti 7 leues q oia credūt que
 a sulurrionib? eis dicūt. sulurratio s.
 qd e aptissimū e istrumentū ad discor-
 dia seminanda. p pta dixit sapiens
 pō. 26. **C**ū defecerint ligna extinguet
 ignia: 7 sulurrione sberactō iurgia cō-
 qescūt. **E**t **Exod. 17. 28.** sulurratio.

Handwritten notes or signatures in the right margin.

7 bilinguis maledictus. Multos n. turbanit pacem bites. Lingua tertia multos comouit 7 dispfit illos de ge te in gētz. ciuitates muratas diuitū destruxit: 7 domos magnatorū effo dit: vrutas populoz cōcidit: 7 gites fortes dissoluit. mīlites puatas cōcrit 7 puauit illas laborib' suis. Qui re specte illā nō hēbit requiez nec hēbit opicū in suo requiescat. flagelli pla ga inuozē facit. plaga at lingue comi net ossa. hec ibi. Quisnam iusticeret enumerare discordias que exorte sūt in ciues in' dnos in' viuitos in' po pulos in' vrōzē 7 virū in' fratē et fratē ppter susurrantes! O lingua ignita! O lingua venenata! O lingua inuicior 7 crudelior of fera pestifera. Ea lingua susurrans instrumentū es dyaboli. tu ill' sagitta vulneras: tu ei' acutissim' cōis. Proptea susurra' ponit in' grauis pēta q' excreat deus O quib' sapientia tūc pter. 6. c. Ser sūt q' odit dōs et septimū detestat ania eius. oculos sublimet. lingua mēdace. Hannus effūdētēs in' orā sanguinem. Cor machinās cogitaciōes pessimas. Pedes vedores ad currēdū i' malum pferētē mēdacia. rēz fallacē: 7 ruz qui seminat in' fratres discordiam: s' epibiles adduc sē illi q' a susurrōib' sibi canere aut nesciunt aut nclant.

¶ Triplex est discordi vān bilis scismatice prauitatis ciuilis pcalita tis 7 iporabilis societati. Cap. 2. Ecudū mysteriū declaradū de discordia v' distinctio.

¶ Distiguē eni triplex discor dia vānabilis 7 pcalosa. v' p' est scismatice prauitatis. 7 ciuilis pcali

litatis. 7 impo:tabilis societati. Prima discordia est scismatice prauitatis. Est at scisma vitū quo qd sumo pontifici subesse recusat 7 mēbris ec clēie subiectū coicitare nō vult. Scis ma hōdē grecū ē nomē: qd latine scif sara soat: vt dī. 24. q. 1. c. scisma. Est aut peccatū mortale: q' cōtrariet car itati ecclēiastice vnitatis. Et aut v'ra inter heresim 7 scisma: q' heresim op ponit v'ceder p se fidei: vt. d. 1. d. 2. 2. 2. q. 39. 7 scisma p se opponit ecclēi stice vnitatis caritati. vñ dicit. 24. q. 1. c. inter scisma 7 heresim hōc arbitror aut esse q' hēsis pueris; v'q'na h'z scisma aut ab ecclēia sepe: Cōt scismatice v' l'ci de sūma tri 7 h'ie catholica. Ana ē fidelium v'lis ecclēia est quā null' oio sēluatur. Et 24. q. 1. c. loqf. Cyprian' ait. Loquit' dōs ad. Petru. Ego dico tibi q' tu es petru: 7 sup hōc petra edificabo ec clēiam meā. Sup vñ edificat ecclēiam. Et quis aplis oib' p' resurrectionē suā parē ptatē tribuat 7 dicat. Sic misit me p' 7 ego mitto vos. Accipi te spm scōi: tñ vt vnitatē manifestaret vnitatis eius dē origine ab vno inci piente sua auctoritate disposuit. Ad idē ē. c. alien'. c. oib'. c. qm vetus pfa ta cā 7 qone. S'z h' ois vñ dubium Quid cū duo vel plures sūt in ecclēia gerētēs se p papa. 7 qlibz hōz h'z suā sequela. Quis eoz dicit scismatic' est suis sequacib'. Rō aut' stat aut cōf tnet q' qlibz eoz intrusus ē. i. nō ca nonice elect'. Aut stat vñ eoz cano nice 7 rite electū. videlz a duab' p'rib' cardinaliū 7 sine violetia: 7 p'ea ali' sup iudic'. aut vubraf q' illorū se

canonice vel rite elect' vnus vel alter. Et in pmo casu nullus eoz est papa: s' gūbet eoz scismatic' cū his q' scien' sequit' ipsū: 7 excoicati sūt ipso facto eoz de electioe. c. licet. Et d' h' loquit' c. h' duo. 79. di. vbi dī. Si duo forte cōtra fas temeritate cōcertati fuerit ordinati in sumo pontifices nullū ex eis futurū sacerdotē. i. sūmū pōtificez pōntem'. S'z illū solū in sede aplica pōntem' cōtem' que ex numero cleri ficōs. i. cardinaliū noua ordinacione diuini iudicis 7 vniuersitatis p'fessus elegerit. Hōc obstat q' h' statū dō noius August'. 7 ad imperatoz: nō s'pedat statū aliqd de electioib' ec clēie: sicut nec de reb' alijs ecclēasti cis. ut. qd. vi. c. beneq: vt dī in glo. i. p'nto. c. Si duo. Vnoquēq' sē illud rogatu ecclēie: 7 ecclēia approbante h' rōne approbatiōis statū illud va lere q' fecisset ecclēia. Quā stat' nūq' eoz canonice electū: vt q' nō a cardina lib'. s' ab alijs i q' casu loqf. c. h' q' ex epis. 7. c. h' q' pecunia. 79. di. Vñ a cardinalib': nō tñ a duab' p'rib' car dinalium: vt in. c. licet. de electione. q' tali adheret vere scismatic' est: 7 per cōsilū puidēdū est cū cardinales h' essent. Alias si ipi cardinales aliū di gerēt: ille esset verus aplis'. Et nō q' ex hoc q' electio pape symonice scā esset a cardinalib' dummo alias rite cessare nō pōt nec tolli: qn sit ver' pa pa. Et s' h' q' tūcūq' criminiosus 7 irre gularis est elect'. ut. d. glo. c. si quis pecunia. In secūdo casu. s. c. 3. c. stat vñ canonice electū: 7 postea ali' se i tradit: sicut Comelius papa q' fabia no successit 7 p' cū canonice creatum

'Rouatian' qdā papa se fecit: vt dī 7. q. 1. c. fact' est. 7. c. nouatian'. Tunc p' mus ē ver' papa: 7 scāid' apostati cus 7 scismatic' cū seq'cib' ei'. Sic s' Eugenio. 3. factū ē scisma tēpore bri Bern. Na; ipso Eugenio rite electo alius intrusus ē: s' meriti 7 labore sci Bent scisma illud oblatū fuit remane re Eugenio in aplica sede. Deinde s' Jo. 22. factū ē aliud scisma. Na; cum ipse declararet fore hereticos q' asse rerēt ipm ubi habuisset in cōi etiam vobis quōdā fratricidi nuncupati de opatione v'cederē apli papa Jo. he reticus cū factū dōt' 7 sequacib' eius 7 fecerit aliū papā p'ntis. Dicit aut' tūc: aut' oio nō g'vsumū scisma fact' entes i' hōm incidit de spū scō vā nari de sūma v'ritate 7 fide catholi ca. c. 1. c. 1. c. S'z resolutū fuerit ad ecclēie vnitatē tpe Eugeni. 4. In t'lo d' d' casu cū vbiū ē q' hōz duozū sit ca nonice elect' papa q' electio p'imi dī facta p' metū: q' cadit in cōstatē v'is q'nis a duab' p'rib' cardinaliū post modū ab eis sit electio sine violetia 7 metu quocūq' sicut accidit casus cif anos dī. i. 30. nam mo: tuo Greg. 11. cardinales debētes pcedē ad electio nē successiois: vt dī fuerūt a romāis cōminati q' occiderant si nō digerēt italicū aliq'ez. Elegerūt igif archyepz baresem: q' tūc erat rome expmētes ei q' digebāt eū ad vitandū piculum se figebāt eligē. Electo g' illo q' Urba nus. 6. dicit' est ille ut serf. dicit. S' si volebāt eū eligē volūtarie eligent q' itēdebat eē papa. Publicato igif Urbano papa 7 a cardinalibus ipis adōrato 7 cōsecrato de cōsensu eoz

ac principib' xpianitatis ac p eos si-
gnificato q' canonice esset elect'. inde
ad aliquot mēses ipsi recesserunt ab
eo: 7 fugientes ad civitatē fundentes;
que ē i principio regnabi' elegerūt aliū
qui dicit' est **Clemente. 6.** qui trāstulit
curiā suā i **Romione**; illiq' venerata
est p' papa tota franciā 7 byspaniā 7
arabialoia. Alteri vō. s. **Urbanus** adbe-
scitatis **pleniā** 7 **ungaria.** p'fuerat
mīq' b' pessimā scismā vltz. 30. ānos
Cū g' hic eēt dubiū ex ignorantia sci-
q' t'p'p'is cardinalib' 7 p'p'is alijs
tūc p'rib' rēterē scire nō poterant: si
talia sic p'cesserūt: vel aliē cam dūerū
dūerimode referret' 7 p'ri etiā igno-
rantia iuria: q' dubiū erat apud p'rib'
sūda: vtrū fuerit talis met' q' cadere
posset: in cōfite' vtrū vel nō: vel etiā
q' p' electionē haberet' p' ad rēce-
dendū: 7 nō fecerūt. āno p' signa ex-
p'p'is ostenderūt volūtate 7 libere se
cū electionē. In illa g' scismate illi p'
p'ic'erūt scismatice: q' sciētes factū ef-
fura vel cōtra sciam faciebāt vādi
amore vel odio vel cupiditate v' am-
bitione. Alij vō excusabāt etiā adbe-
rendo ei q' nō erat ver' papa: quē tū
ipsi credebat verū. Et quīs vna ps
excusaret alterā: tū g' simplr' ibēbat
excusari videbāt. Durate vō illo scis-
mate p' **Urbanus** successit ex altera
pte **Bonifacius nonus**. **Bonifacio** succes-
sit **Iuno. 6.** **Innocentius Gregorius.** Ex alia
parte **Clemente** successit **Benedictus 2.**
Sub his autem scilicet **Gregorius.** Ex
vna pte: 7 **Benedictus** ex altera factus ē
aliud scisma. āno dñi. 1410. Nā rece-
ventib' cardinalib' ab vtroq' papa:
7 vniuersib' p'ris oculis celebratib'

depositis illis duob'. s. **Gregorius** 7 **Bēd.**
sub eadē videlicet rōe: q' dicebāt scā
valzare factō suo publico totā ecclē
siam xū nō vellet cōuenire infamā in
aliq' vno loco: ut p'miserāt 7 irane-
rāt: vana creat' est p'ris **Alexander**
papa q' fuit **Petrus** de candida ordinis
minorū: cui successit **Joannes 23.** bonoie
elect'. Et cū pene oēs reges 7 p'ncipes
xpianitatis dimissis **Gregorius** 7 **Bēd.**
obediētiā dedissent **Alexandro** 7 fac-
cesserūt: tū adbat maximū dubiū:
an vtrūq' p'p' quā creat' fuit **Alex-**
ander 7 **Gregorius** 7 **Bēd.** scidaliabat ec-
clēsiā eēt vera nichilomin' ex q'cumq'
trib' p'rib' q'cumq' credebatur simplr' fuisse
verū papa: 7 nō alios mot' scie' vi-
dētie: parat' etiā adberere alteri si
hōt sibi cōfite' excusat' credid' a vi-
do scismatis 7 scismatis eēt cui' signū
est q' in quilibet obediētiā erant multi
p'rib' 7 scā vtrūq' s. **Urbanus** 7 **Bēd.**
nō scio fuit scā **Brigidus** 7 scā **Kathe-**
rina de senis. Sub **Clemente** 7 **Bēd.**
Urbanus ex alia pte fuit b'ns **Petrus** de la-
ciburgo clarus miraculis. Sub **Bēd.**
etiā fuit scā **Uincētus** de ordine p'di-
catorū. Eadē cōgregato cōcilio cōsta-
tie **Gregorius** p'fat' spōte renūciavit per
Carolum de malatēstis suū i b' p'cura-
torē. **Yo. 23.** fugā arripuit: 7 capt' p' i
patorē rediit: 7 tadē deposit' fuit **Bē-**
neditus etiā q' nec venire nec mittē vo-
luit: deposit' fuit ubi creat' fuit dñs
Oldo de colūna cardinalis: qui fuit
Martinus papa. 5. **Secūda** est dis-
cordia civilis p'ualitatis: q' cūcō re-
lieto amore cois bōi: uertētesq' oīa
ad p'p'riā cōmodā discordat ad inui-
cē. Nā vt inq' **Ariz** pol'it' **Ciuitas**

q'dā coicatio ē: 7 ibidem politica est
ordo q'dē inhabitatiū ciuitatē. Cū g'
cines nō regūt s'm ordinē nec sūt coi-
catus ad diffensionē veniunt. Tales
sunt hodie quasi i oib' ciuitatib' ita-
lie tyrāni q'dā de qb' dici pōt: quod
sapies ait p'v. 29. Oēs boies pestilē-
tes dissipat ciuitatē. Et ut idē ait. xi.
30. In b'ndictioe iustoz exaltabūt ciui-
tas 7 ore ipioz subuertet. Impij eg-
rē 7 p'iales nō reipublice: s' p'pe v' ti-
litati semp' iniglat. Cōtra q' ait **Cal-**
sodotus li. 2. eplaz. Robūssimū ciuis
est patrie suā augmēta cōgītare. Et
Cullus in. i. de officijs. Dico q' reipub-
licā p'sunt seruet vno p'cepto: **Platonis**.
Vnā vt vtilitate ciuitat' sic teneant: vt
quociūq' agūt ad eam rēferant obliu-
tōmodoz suoz. Alterū ut totū corp'
reipublice curet ne dā pte aliqua tu-
cant rēdijz deserat. Ut cui tutela sic
p'curatio reipublice ad eoz vtilitatē
q' cōmissi sūt nō ad eozū qb' cōmissa
est gerēda ē. Qui at p'ri ciuū cōsulūt
p'te negligūt rē p'nciosissima i ciuita-
tē inducūt seditionē atq' discōrdiam
Vinc' apud atheniēses magne discor-
die orie: 7 in nostra reipublica nō so-
lū seditionē: s' etiā pestifera bella ciui-
lia que g'uis 7 fortis ciuis in republi-
ca dign' p'ncipatu fugiet atq' ode-
rit tradetq' se totum reipublice neq'
opes aut potētiā consecrabit totāq'
ea sic tuebit: vt oib' cōsulat nec non
crimib' falsis in odiū aut inuidiā vo-
cabit oioq' ita iusticie hōestatiq' ad-
heret: ut ea cōseruet q'uis quif' of-
ferat: morte q' appetat poti' q' de-
serat illa q' dicit'. **Miseria** oīno ē am-
bitio honorūq' cōtētio: de qua p'da

re ē apud eūdē **Platonē**. hec ille: Nā
7 antiq' romani etiā p'p' reipublicam
domesticas iniurias dissimulabāt. **Al-**
Nalari marū. li. 4. rubrica de mo-
deratiōe. **Stagippus** teiastes horā
tib' amicis vt granē in admīstrati-
ōne reipublice 7 enulā sibi vebemē
aduerfariū: s' aliq' p'bu' 7 ornatū
virū qualib' rōne vel tollerēt v' l' s' b'
moneret negavit se factūz ne quem i
tūda patrie bon' dñis locū obtinet
p'ntis 7 iprob' occuparet: seq' vhe-
mēti aduerfario v'geri q' p'riaz egre-
g' aduocato cōtere p'cepit. In
eodē li. **Alalari** rubrica q' ex iunicijs
ib' sūt amicitia aliud refert exēplū
Caullis inq' **Lepidus** bis cōsul' 7 p'ri
alijz marū' **Splesidus** eoz por vir-
te g'uitate dūctinas amicitias cū sul-
nio **flacco** cū dē ap'itūdis viro g'f'
sit q's s'it ut cōfores renūciati sūt i cō-
p'o deposuit existimas eos nō opoz-
tere p'vatis inimicitijs dissidē q' p'
blice sūma iūdi cēt p'tate. **Q' dāno**
si vir' in ciuib' italie a dyabolo vif-
semiatū. Jāiā vbiq' p'tialitates abun-
dāt p'p' quos oē bonū publicū p'cū'
destruētū ē 7 euerfū: oisq' iusticia cō-
culcata 7 abiecta. **Tertia** ē discor-
dia ipostabilis societatis eozū q' in s'it
onētiū: aut i vna domo aut i vicinia
aut i religioe aut in aula p'ncipis aut
in quocūq' collegio q' discōrdant: nec
vnus aliū recto oculo respicē valent
eo q' nesciūt seruare regulā. **Pauli** di-
centis ad **Eph.** 4. Cū oī humilitate 7
māfuetudie cū paciētiā supportates
iūicē i caritate solliciti seruare vnita-
tē spūs i vinculo pacis. **Q' infelix** t'p'is
hui' cōditio in q' ad modicū toleratē

Al de m'g'
re p'nt'
mag' p'nt'
mag' p'nt'

socius nescit sociū: frat frēm: primus
primū suū. Dix domal repit in q̄ nō
regnet dyabol' discordie. vix etiā ut
sic dicā aliq̄ cōgregatio eoz q̄ vocāf
iusti. Ubicq̄ scete vbiq̄ dissensionē:
vbiq̄ voluntatū atq̄ errantētes
Q̄ quātos decipit plāptio p̄pa 7 sui
p̄sime data opinio: q̄ dā suas discor
dias imo 7 odia ignita cōsiderat for
māt sibi sciaz: dicit q̄ zelo 7 caritate
odire ac discordiā. Certe quod scio
q̄ vidi quodae quidē. de multis q̄
sē reputant ep̄ios. Unā dico q̄ vbi
cōcordia nō est nō habitat ipse x̄ps.
Dicit enī Mat. 18. Ubi fuerit duo
vel tres cōgregati in noīe meo: in me
pio eoz sū. Et Eccl. 25. Sapiēs nō bi
liger est locut'. In trib' inq̄ bēplaci
tū ē sp̄s meo q̄ sūt grata corā deo 7
hoīb'. Amor fratru cōcordia p̄mo
rū. 7 v̄oz bī sibi cōsentientes.
Cō discordia offendit oē bonū
hoīs: sp̄iale. f. corpale 7 tpale. Cō
cordia m̄ysteriū declarandū
de discordia v̄ offēso. Of
fendit nāq̄ discordia tria d̄
siderata bona. 1. bonū sp̄iale. 2.
bonū corpale. 3. bonū tpale. Cō
bonū q̄ d̄ offendit discordia v̄ sp̄ia
le bonū. f. aie. Nā nullū ē p̄cēm adeo
grane q̄ d̄ discordiā nō fiat facile
Et illa hq̄dē puenerūt ire. rixe. odia
inimicitie 7 lites cōtētiōes. mēdacia. p̄
iuria. blasphemie. homicidia. obstina
tiōes: 7 cōtēpt' sacramētōz ecclesie.
Prop̄ illā pleriq̄ p̄ ānos 7 ānos nec
p̄fiteri nec coicari curāt. Prop̄ ea fi
gurata est discordia p̄ bestia: d̄ qua
Jo. Apd. 13. ait. Uidi d̄ mari. i. d̄ ama
ro. corde discordiātiū bestia ascēdētē

i. discordiā: habētē capita septē. i. se
ptē capitalia vitia: 7 conua decem. i.
transgressioēz decē p̄ceptōz: 7 sup̄ cor
pua eius viademata decē. i. gloria d̄
malo: qm̄ discordiātes. 7 p̄tiales letā
tur in malis suis. Cōtēptū bonū
q̄ d̄ offendit discordia v̄ corpale. fa
cit nāq̄ discordiā v̄ discordiā tri
ste. Et vt d̄ p̄. Anim' gaudens
etate florida facit. Cōtēptū tristis erit
cat ossa. Et Eccl. 29. Cōtēptū cor
dis hoc ē vita hoīs. 7 itē v̄ b̄. Anse
tp̄a mēdā adducit cogitat'. Cōtē
ptū bonū q̄ d̄ offendit discordia v̄ tē
porale. Ut enī Salusti' ait i ingurti
no. Cōcordia p̄re res creātur: discor
dia maxie vilabūt. Et Tulli' d̄ ami'
Que dom' tā stabilis q̄ ciuitas tam
firma ē q̄ nō odia 7 dissidēs fūdēt
posse enertū. Itē b̄ p̄ p̄cipiā i ro
mane republice desolatiōe. Cur de
struāta: cur desolata: cur ad nihilū
deducta romanōz glia atq̄ potētia
fatua certe falsa q̄ sūt opio eoz qui
dixerūt romā defecisse eo q̄ ibi acce
ptat' sit cult' x̄pi: ob quod indignati
ipsoz d̄ ciuitatē ipsā odio q̄ sūt
plecūti. Et liez Aug. satis copiose cō
tra sic dicētes disputet in li. de ci. dei
Tā nō desūt poete 7 historio graphi
q̄ dicūt romanōz regnū aplissimū fo
re depditū p̄p̄ ciuilia bella. Prop̄
ea Lucan' i p̄ncipio p̄mi sui libri sic
cantat. Bella p̄ emathios plusq̄ ciui
lia cāpos. Julq̄ datū sceleri canimus
populūq̄ potētē. In sua viditrici con
uersū vīcēa dētra. Cognataq̄ aci
es 7 rupto sedē regni. Certatū totis
cōcūssi viribus orbis. In cōefas infe
stis obuia signa. Signa p̄e aquilas

7 p̄la minātia pilis. Quis furo: o ci
ues! q̄ tāta lnia ferri! Sētib' iuuis la
tiū p̄bē cruozē! Cūq̄ sup̄ba foret ba
bylon spolianda troybeis. Aufonēs
Abraz erraret crastus multa. Bella
gri placuit nullos Bitura triūphos
Dei quātū frē potuit pelagiq̄ pari
Doc quē ciuiles hauerūt sanguie de
xtre. Nā venit tirā 7 nox vbi sydera
fundit. Quāq̄ dies medi' flagrantib'
estuat horis. Et q̄ bima rigēs 7 ne
scia v̄ remitti. Austrigū scythica gla
gūli frigore potū. Sub inga iā serēs
iā barbar' h̄ffer arasses. Et i. 2. li. d̄
ait. Sūmū bente nephas ciuilia bella
statemur. Qui igit cōsiderat romane
urbis lntū de q̄ d̄. Roma q̄ta fuit
ipsa ruina docet. facile cognosce po
terit q̄ta sit discordie vis ad nocētū
ad p̄dētū ad destrūōē ad ambulādū
oē regnū. S; ad huc nobis se offerūt
exēpla tot florētissimāz ciuitatū ita
lic in q̄ d̄ vidēt palatiōz ruine deso
latiōes viāz 7 plateaz: paucitas po
puloz 7 p̄tine dignitatis ac felicitatis
antiq̄ omōda v̄minatio. Cō bonōia
studioz m̄. o ianua regina maris. o
parma. o esculā. o placētia. o affiliuz.
o viterbiuz. Cō alie ciuitates 7 frē q̄
discordiās 7 p̄tialitatib' locū dedist.
Ubi est glia v̄ra. vbi ppli multitudo
vbi antiq̄ diuitiē. Cō discordia malign.
o discordia detestada: p̄p̄ illā nepe
cius insurrexit in ciuē: frater i frēm:
amic' in amicū: 7 platee ciuitatū hūa
no sanguie sūt madefade: atq̄ i dies
ciuitatū d̄itiōes desio:ate: eo q̄ oē
regnū vt didū ē i p̄ncipio in seipsum
diuisū desolabit a q̄ desolatiōe libe
ret nos x̄ps Jesus de' dei fili' q̄ cum

p̄re 7 spū scō viuūt 7 regnat p̄ infini
ta seculo: ū secula. Amen.

Veria secūda tertie ebdomade i q̄
dragēma de diuitiis a q̄z cupidita
te amorēq̄ iordinato retrahēdi sunt
penitētēs qui cupiūt etnas 7 celestes
diuitias possidē. Cōtēptū. 40.

Yecerunt illi extra ciuitatē.
Scribāt hoc v̄ba originalit'

Lud. 4. c. 7 i euāgelio hodi

erno. Dōzibile satis ē audire q̄ naza
rēni eiecerūt 7° fo:as malē ciuitate 3
7 multo magis detestabile ē q̄ xp̄iani
ipsū d̄ suo corde repellāt. Et l; mltā
sūt vitia atq̄ p̄cā p̄p̄ q̄ x̄ps a mltis
cōtēnit: verū v̄ū ē satis ḡiale auar
icia. f. p̄p̄ quā pauci sūt hodie q̄ x̄ps
velit h̄re. vt enī d̄. Dier. 2. c. A ma
iore v̄q̄ ad maiore oēs studēt auari
tie: 7 a p̄p̄ba v̄q̄ ad sacerdotē cu
di facit volū. Et enī auaricia imo
derat' amor pecunie. vt dicit Aug. per
pecuniā scilicet dō q̄cūq̄ tpalia bōa
q̄ possidēri possūt. Nā. i. q̄. 3. c. totū
d̄. Totū quicq̄ hoies h̄nt i fra oīa
q̄rū d̄ sūt pecunia vocāf. p̄p̄ea ut
boles ad verā palam p̄ ditiarū cōtē
ptū puēniāt i p̄ncipio de ditiis tri
mus locuti i q̄; m̄stia erūt d̄clarā

Primum d̄ vanatio.

Secūda cōditio:

Tertū malignatio.

Amor inordinat' ditiāz rephē
dit 7 vanat' v̄bo 7 exēplo: tam i scio
q̄ a p̄bis moralib'. Cōtēptū.

Primum mysteriū declarandū
p̄ de ditiis d̄ vanatio. Dāna
tur siqdē nō solū a scia: v̄q̄
etiā a gentib' 7 moralib' p̄bisophis

7 vt claris habeatur queritur.

Quoniam diuites diuitias habentes aut
herere volentes possint eterna salute acq-
nere. Et qd no arguitur p p testimonia
scilicet scripturar. Deinde p dicta 7 ex-
empla pbor. Inq sapiens eccl. 7. c. Si
diuites fueris no eris inuolut a delicto
7 p. 22. Qui festinat vitari no erit
solutus. Et David ps. 3. Diuites egre-
derit 7 eluravit. Et. i. l. b. 5. Qui vo-
lunt diuites fieri incidit i temptatione
7 laqueos dyaboli 7 desideria multa
scilicet 7 nomina q demergunt hoies in
lucerna 7 perditione. Agite nunc diuites
plorate vultures i miseris vris q ad
venerunt vobis. Inuoluit vestre pueri
de sut: 7 vestimenta vna tuncis come-
da sut. Aurum 7 argentum vnu erugina-
uit: 7 trago eor iocunditudo no erit
7 madecabit carnes vras sicut ignis.
Et Aug. in li. 2. q. 1. Caritatis veneni-
sus spes adificat domos. Et Hiero. ad Ru-
thobis cuius magistra vobis: resonat
Nemo pot duob' vna seruire. Et au-
deat gl' q' xpm mendaces facit: deo 7
mano e seruiciodo' dicitur. Ille sepe
Qui vult venire p me abneget seipz
7 tollat crucem suam 7 sequat me. Et
ego onus ero arbor: me xpm
seq. Et id e ad Julianu ait. Diuitem
purpuratu gehene suscepit flamma.
Lazar' paup plet vlcereb' 7 carnes
putridas labebat canes: 7 vir de ma-
cis mense diuitis miseram sustinebat
aiam. in sinu Abrabe recipit 7 tar: to-
p' i archa parate letas. Difficile imo i
possibile est: ut p'sentib' qz 7 futuris
fruas bonis: 7 hic venire 7 illic men-
te ipeat vt de diuitijs trahat ad di-
uitias ut i vtroq' seculo p'm' sit ut 7

in celo 7 in tra appareat gloriosus. b
alle. At scis sc'oz xps Luc. 5. c. ait. Ne
vobis diuitib' q habetis consolatioez
vestra. Et id e Mat. 5. Beati inquit
paupes spu: qm ipsoz e regnu celoz
7 Mat. 16. facit e camelu intrare i regnu
celoz. Denique: vo eius ego scissura
Luc. 2. c. sic ceuunt. Et riuat i plenit
bonis: 7 diuites dimisit inanes. Sicut
etia danabiles fore diuitias: xps 7 sei
exemplo parit 7 ope demonstrat. Nam
p h' qd xps ex paup' nre natus: atq
ad patibula crucis paupem vira dix-
it. Un' Ber. in sermoe qd' a ait. Quis
honor etia in celis affluetia suppete-
bat: s' paup' no inueniebatur i eis.
Vicit itaq' de fili' xpcificis vltra
vnt vt ea sibi assumunt 7 sua estima-
tion' illa facit p'ioz: de paup' tate
ait xpi vtri in sermoe de natiuitate.
Paupes ad hoc ipse voluit ee ap'os-
tuos: p quib' dicit Criso' in Mat
7. i bonu eet asu hoc vtiq' dedit
ap'ls xps: q ris ineffabilia stulit bo'a
Nuc aut no solu no dedit: s' etia ha-
bere pbibuit. Un' 7 Petr' in paup' tate
et gl'oz dicit. Auru 7 arg' etia no e
mibi p'hi insup atq gentiles suo mo-
danabiles 7 piculosas ee pdicat di-
uitias tpales 7 illas fatenter noxias
Un' Tull' in p' de officijs ait. Pec-
nie fugienda cupiditas e. Nihil e eni
ta angusti at taq' pui q' amore diui-
tias nihil honesti' magnificentijs q
q' pecunia cotene Et Seneca ad Lu-
cillu. Aude hospes cotene opes: 7 te
quoq' dignu fuge deo. Nemo alius
est deo dignior q' qui opes contemp-
Et idem in li. de tranquillitate animi

inducit ex'pla 7 vba Xenonis. Xenon
ingr n' cu oia sua audisset submersa.
Iubet me dixit fortuna expediti' phi-
lozophari. Et Valer' max' de ana-
ragoza dicit. Q' cu p' lo' ga pegrina-
tione redisset i patriam oiaq' sua dis-
sipata vidisset retulit. No essem ego
salu nisi ista perissent. Et de Crate
thebano dicit Hiero. ad Paulinum
7 ponit. iz. q. 2. c. gl'ia epi. Socrates
ille theban' ho quoda ditissim' cum
ad pbandu' athenas pgeret magnuz
agri pond' abiecit: nec putauit se pos-
se 7 vtutes simul 7 diuitias posside:
7 contra Iouinianu id e sic loq'. Legit
plurimi pbor diuitias no tati' cot'e-
p'ssile: s' etia abiecit qm impedimetu
sapientie vtutis: fecit hoc Socrates
que oiaq' pbor sedet taq' sapie 7 vtu-
tis vnica fonte venerat. Et Lacl' li. i
di. insti. ait. Na 7 abiecit quosdam
res familiares suas 7 renuaciaffe vni-
uersis voluptatib' costat vt sola na-
d' q' vnt' nudi expeditiq' sequer' ee
Cocladim' q' p oia dicta. Et diuites
cu qb' vtutes stare no possut etiam
salute non habebunt. Et extra obijci
pot. Et eni p' v. 13. Redemptio aie viri
diuitie ppe. Et p' v. 27. Propt' inopia
multi deliquerut. Et Salusti' in cate-
linario. Semp in civitate qbus opes
nulle sut bonis inuidet malos extol-
lunt vesa odere noua exoptat odio
suaz rez mutari oia studet. Et Ar-
4. ethicoz. Diuitie se vtilia. 7. 2. rhe-
dnu aliq' necessarioz e sba. 7 ibidez
Ois indigertia mala est. 7. i. politice.
Res possessa organu e ad vitam. 7. 2.
politice. Costert multitudo sbe. Et in
euagelio Luc. 19. de Zacheo diuites

principe publicano: a xps dixit. No-
die huic domui sal' a deo facta e. Et
Mat. 8. c. c. Curione sub se milites
habete no danauit: s' pot' approba-
uit fide ei' d. No inueni tata fide in
isrl. Rudeo ad hac qoz. Q' vitie p'it
bri cu pecc' 7 absq' pecc'o: cu pecc'o hnt
triplici rone p' or iordinate affedi-
onis. 7 imptie iustificatiois. 7 unde
bite disp'etatiois. Quia ro qre va-
nabiles sut diuitie or inordinate affe-
dionis: qz ad illas iordinate afficif
ostit'es i eis beatitudinis sine. Et sic i
telligit oes auctoritates q videt co-
cludit q diuites saluari no possut. Iq
qn diuitias diligut tanq' sumu bonu
quipedentes deit. Un' in ps. Diuitie si
affluat nolite cor' appone. Et Seneca.
ad Luc illu. Diuitias tibi possessionez
no m' dico: s' effice volo ut illas intre-
pide possideas. Q' vno cosequeris
mo si te etia sine illis bee vidual' p'ua
seris tibi. p' p'ea Aug' li. i. de ci. dei.
cio. ait. cu aplus dicit. Qui volunt
diuites fieri incidunt i temptatione ic.
p'fecto in diuitijs cupiditate reph'ca-
vit: no facultate qua p'cipit alibi vi-
dens. Recipe diuitib' hui' mundi non
supbe sapeneq' sperare in icerto diui-
tiaz: s' in deo vno q p'itat nobis oia
abundat ad fruedum. Et Hiero. ad
Saluina de Rebidio 7 viduitate.
Nec diuiti obsit opes si eis bn vras
nec paupes egestas comedabiliozem
facit: si int' sordes 7 ino pian peccata
no caueat. Utriq' nobis testimoniu
7 Abraam patriarcha 7 quotidiana
exempla suppeditant quozum alter i
summis diuitijs amicus dei fuit.
Un' quotidie in scelerib' dep' ebent

100
nota

29
tra
p'ne

100

penas legib⁹ soluit. de Abraa insup
ide ad Damachiu ita scribit. Dives
erat. Abraa auro argento pecore pos
sessione multaq⁹ familia habebat. ita
ut ad subitu nacia amare posset exer
citu iuuenib⁹ electis. Et qtuor reges
q fugerat in Uden secut⁹: occiderat
ta p⁹ crebra hospitalitatis officiu cu
hoies no recusat suscipe meruit denz
hec ille. Danae q no vitiaz possessio
s illaz nini supfluitq⁹ amor. Sit at
hec amoris vitiosi tria principalia si
gna. **Prima** cu qe sine reru idigen
tia pl⁹ debito i diuitijs aegrandis se
occupat: 7 affligit: de q⁹ d^r Ecclesiastes
4. **Alia** est 7 secunda no h3 non frem
no filia: 7 tñ laborare non cessat nec
satiat ocl⁹ ei⁹ diuitijs: nec recogitat
d. Cui laboro 7 fraudo aiam mea bo
nia. In h3cuq⁹ vanitas e^t 7 afflictio pes
sima. **Secunda** signu qe inordina
te diligit diuitias: est cu illas qb⁹ ipse
no eget p⁹ dea paupib⁹ dispensare
recusat. Et de h⁹ visul⁹ loquimur in
sermoe de demofyna. **Tertiu** signu
e cu qe se diuitiaz seruu facit. Na se
nonnulli q diuitias etiã ad p⁹uia com
modu necessitate vrgere exponẽ nolũt
Noi 7 ego Ioãnez sulco venerabil⁹
ecclie scẽ marie maioris o vrbe cano
nicum diuissimũ qplura bñicia hũc
eratq⁹ ei sba multa abundabat vino
frumeto armetis 7 pecunijs. Reman
serat etiã ei argentea vascula indumẽ
ta pani: libri: 7 alia pluria bona quõ
da fr̃is ei⁹ cardinalis sc̃i Marti. Ipe
tñ miser 7 miserio: cessis: auaricia vi
ctus: panẽ 7 aquã sepius comedebat
Dula cui infedebat ne famuluz p̃cio
detineret ipse solus gubernabat. Ad

domiendũ sine lumie accedebat: cal
ciatus scultũ lectũ infibat. Dũ ifirma
bas vir p⁹ multos dies cu mozi ia ti
mere incipet medicũ aduocabat. Me
stes antiqs 7 laceratas oferebat nec
calozib⁹ aut frigore a labore poterat
detineri p vno denario paupes suffo
cabat. Sep⁹ discurrebat semp circue
bat anxius 7 subid⁹ ad thesaurizã
dã. Crudelis aljs crudelior: sibi imi
cissimus deo. O reprobanda conditio.
o feralis natura. o veniq⁹ reprehẽbi
le malũ: amare pl⁹ diuitias q⁹ denz q⁹
primũ q⁹ p⁹uia aiã: q⁹ etiã 7 coapa
le vita. **Prop̃terea** Seneca in li. de brã
vita ait. Diuitie apud sapiẽtẽ virum
in seruitute sunt: apud stultũ i ipio.
Secunda rõ qre danabiles sũt diuitie
d^r ipie iustificatiõis qũ aut iustit⁹ ac
q⁹ aut iuste possident. **Tertia** rõ
d^r indebite vsp̃atiõis qũ vsp̃atũ
aut bis quib⁹ vsp̃ari no debent: 7
de hoc tress⁹ i sermoe de demofyna
aut qũ exp̃datũ pdigalit in bis i qb⁹
exp̃endi no debet: vt in supfluis edi
ficijs coruuis 7 indumẽtis: 7 filibus
// abiq⁹ peccõ habet diuitie cũ retinent
in vsũ: nec p⁹ alias offendit de⁹ aut
prim⁹: s⁹ habet aut p iusta lucra acq
sunt: aut p hẽditaria successione: illoz
hõ vtrũ moderate no ostẽdẽdo i eis
fingũ vltimum.
De diuitie affligũt eos q illas imo
derate amat labore tiorẽ atq⁹ dolõẽ
qre poti⁹ sũt cõtenede q⁹ diligẽde.
Secũdu mysteriũ **Cap. z.**
de diuitijs declaradũ d^r cõ
ditio. Regrunt siquidem in
diuitijs cum plus debito di
liguntur tres pessime conditiones.

Pr⁹ d^r laboris. **2⁹** d^r timoris. **3⁹** d^r
doloris. **Prima** additio d^r labori.
Asligunt eni diuitie se diligẽtes tri
plici labore: p⁹ d^r metalis. **2⁹** cor
poralis. **3⁹** cõsciãlis. **Prim⁹** d^r la
bor metalis: q⁹ mēs eozuz q⁹ diuitias
amat nũq⁹ pot⁹ eẽ quicra eo q⁹ cũ i vi
uitijs societate querat illã i eis nũq⁹
inuenit. **Prop̃terea** dicit sapiẽs Eccl.
5. Auar⁹ no implebit pecunia. Et **Vicrõ**
ad Demetriadẽ vginẽ. Diuitiaz amo
infatiabilis est. Et **Amb⁹** 47. di. c. h̃c
bi. Nec satietas vnq⁹ nec finis adhẽt
cupiditati. Et **Boet⁹** in. z. Si quan
tas rapidis flatib⁹ incit⁹ pot⁹ versat
arenas. Aut quot stelliferis edita no
dũb⁹ celo sydera fulgẽt. **Laras** sũdat
opel nẽc restat: manũ pleo copia cor
nũ. **Humanũ** miseris haud iõ genus
cessat flere querelas. Et **Seneca** ad
Lucillã. Vidisti aliqui canẽ missã a do
mino frustra panis aut carnis apto
ore captatẽ. Quicqd⁹ excipit p⁹tinus
integru deuorat 7 ad spẽ ṽturi hy
at. Idẽ euenit nobis qe qd⁹ expectan
tibus fortuna proficit id sine vlla vo
luptate demittimus statim ad rãpi
na alterius attoniti 7 cecidi. Et idẽ
ad eundẽ. Cõgerat in te qe qd⁹ multi
locupletes possidẽt: 7 vltra p̃uatũ pe
cunie modũ fortuna te puebat: auro
tegar: purpura vestiãt. Et ad h⁹ mo
dos deliciaz 7 opuz te pducãt: ut ter
rã mãmorib⁹ abscondas no tñ trabẽ
s calcare diuitias liceat. Accedãt sta
tuez p̃dure: 7 qe qd⁹ ars vlla luxurie
elabo: auerit maiorã cupere ab his di
sces. **Nã** alia eni desideria infinita sũt
7 falsa op̃ione nascẽtia: vbi desinant
non hũt. Et **Iuuenalis** Crẽdit amor

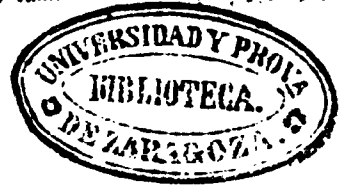
nũmi q̃tũ ipsa pecunia crescat. Quid
igif⁹ p̃dest ei q multas h3 diuitias si h̃
quiescat ul cõtẽtat! Ingt eni Cicero
in paradoxis. Cõtentũ eẽ suis rebus
maxie sũt certissimẽq⁹ diuitie. Prop̃
eã magis diues e^t q scit cõtẽtari i pau
cis q⁹ q in multis semp aio angustiat
7 eget. vñ **Seneca** ad Lucillã. **Dremis**
sima ad diuitias p̃ d̃ceptũ diuitiaruz
via est. Et iterũ ad eũdẽ. Qui cũ pau
p̃tate hũ cõuenit diues est. Et iterũ
ibi de d̃ceptu pecunie. Multa dicũt
7 longissimis orõnib⁹ h̃ p̃cipit ut ho
mines in aio no i primõio putẽt esse
diuitias: eũq⁹ locupletẽ eẽ q paup̃tati
sue coaptat⁹ est. 7 iterũ ibi. Quid mi
raris! qd stupẽs: p̃opa est. **Quãdã**
iste res no possidẽt. Ad veras poti⁹
te cõuerte diuitias. **Disce** paruo esse
cõtentus 7 illã vocẽ mag⁹ atq⁹ aio
sus exclama. **Habeam⁹** aquã: habea
mus polẽta. **Secũd⁹** labor quo di
uitie se diligẽtes affligit est corporalis
p̃pterea ait **Orati⁹**. Impiger exte
mos mercato: currit ad indoa. **Per**
mare paup̃tẽ fugies p sara p ignes
Et sapiẽs **Ecclesiastes. z. c.** Cũdi dies
ei⁹ pleni sũt laborib⁹ 7 erũnis. **Ter**
tius labor: d^r cõsciãlis: de q⁹ **Aug⁹**
in sermoe de innocẽtib⁹. **Lucruz** ingt
in archa danũ in cõsciã. **Quis** nã ex
plicet quot peccis onerat. auaroz cõ
sciã misera! **Ob** cupiditate nãq⁹ sũt
rapine furta symonie violẽtie dep̃e
vations vsure fraudes p̃ditioes in
iusticie: 7 vt sic dicã oia mala atq⁹ sa
cino: a. **Uñ** **Virgili⁹** in. **Aenidos. ait.**
Quid no mortalia peccõza cogis au
ri sacra fames! qũ dicat ad oia mala.
O voratiz aiã auaricia. o ardẽs

ignis cupiditatis. **O** pestifer venenū
salutis. Magna sigdem incredibilis
multitudo gētū p̄t avariciā dōner
gētū in s̄tēnā. **S**ecunda conditio
peffima dicitur dicit timoris. Cruci
ant nēpe se diligētes timore dīnno.
Nā q̄ nimis ad dīnitias afficit semp
est panis? timet inimicos nō min⁹ for
midat amicos nō cōfidit i v̄roze nō
in filiis nec i fortissimis seris. Abscon
dit sepe aut in terrā: aut intra muros
p̄ timore pecunias. **C**erret ad sonitū
v̄tū ad motū fenestre ad saltū muris
suspicādo semp oīa latrones est. In
itinerib⁹ ei arborū v̄mbre terroze in
cūctis: et v̄bis semp vivit suspectus.
Propterea exclamat Boet⁹ l. 2. de cō
solatione: dicit. **O** p̄clara op̄a mor
taliū beatudo quā cū ad opt̄ueris se
curus esse desitis. Et iuvenalis dice
bat. **C**atābit vacū corā latrone via
tor. p̄p̄ca bello fran. paupertate com
plex⁹ latrones nō tinnit dū intrerūt
in cū q̄ ibat in principio cōversionis
sue. de dīstīo v̄sus Eugubū: p̄p̄ca
de illo. **O** Bon. sic dicit in r̄sorio. dū
seminudo corpe laudes decātar galli
ce zelator none legis latronib⁹ in ne
more r̄idet sic p̄p̄dice. **P**ro eo sū ma
gai regis. Audie in nivis frigore pie
ctus iace rustice futur⁹ pastor gregis
Tertia conditio dicitur de dolo.
Afficiūt nēpe doloze incredibili se di
ligentes cū dimittūt aut relinquunt
in morte. Nā morientes nihil de illis
secū ferre p̄t. **U**n̄ David in ps. **D**or
mierūt sōnū suū et nihil iuenerūt. oēs
viri dicitur in manib⁹ suis. **E**t Job
27. **D**ives cū dormierit nihil serm
effert: apert oculos suos et nihil inpe

niet. Apprehēdet eū q̄si aqua iopia.
et vt **E**regl. 3. mor. **N**ūq̄ sine do
lore p̄dit: q̄b cū amore possidet. p̄t
ea qui dicitur cōmāt sicut debet si
illas aut v̄mētes p̄dāt: aut movētes
deserāt nō cōtristat. p̄p̄ca **C**ulli in
paradoxis ait de. **M**ante p̄cōso nec
nō illā laudo sepe sapiētē q̄ noīat ut
opino: inter septe cū? cū patriāz p̄i
enē cepisset hostis ceteris ita fuge
ret: vt multa de suis r̄bus secum al
portaret cū est admonit⁹ a quodam
vt idē ip̄e faceret. **E**go inquit facio.
Nā oīa mea meū porto. **U**lle hoc in
v̄bis fortune nec sua putant q̄ nos
eius bona appellam⁹?
Maligni sūt dicitur amatores
eo q̄ subiciūt se tre v̄lūme et dōi
ant a regla oīa creatur: efficiūt q̄
similes idolatris. **C**ap. 3.
Etia mysteriū declarandū
de dicitur de maligno. **E**t
qdē p̄cōm malignoz dicitur
inordinate dilige: q̄ avaricia ab auri
cupiditate n̄scupat. **E**ranitas at ei⁹
appet ex triplici rōne. **P** rōne s̄biedī
onis. **R** rōne dēordinatiōis. **R** rōne
idolatratiōis. **P** appet gūtas aua
ricie rōne subiectiōis. **U**n̄ enī in q̄t. bo
2. 2. q. 118. **O** p̄cōm ex b̄ ip̄o q̄ ē ma
lū in aliq̄ corruptiōe seu p̄uatiōe alie
boni cōsistit. **I**nq̄tū autē est volunta
riū cōsistit in appetitu alie? boni
duplicif. **g** oīdo p̄cōzū p̄t attendi.
Un̄o: ex pte boni: q̄b p̄ p̄cōm cōtem
nif vel corrupit: q̄b q̄to mai⁹ ē tāto
p̄cōm hū? ē: et s̄m h̄ p̄cōm q̄b ē oītra
deū ē gūssimū. **A**lio? p̄t attendi **g**
nitas peccatoz ex parte boni cui in
ordinate sub dīc b̄nā? appetit⁹: q̄b

q̄to min⁹ ē ac vili? r̄ato p̄cōz b̄fo: mi⁹
Inter oīa aut bona exteriora minuz
est et infimū: q̄b spectat ad t̄pales vi
uitias. **N**ā si recte cōsiderem⁹ quid sit
argētū qd aurū. qd gēme. qd iocalia
quelibet p̄ciosa. qd domus qd alta
palatia. qd famloz turba. qd greges
qd armēta. qd deniq; oīa que dicitur
vocari solēt. p̄fecto iuuenim⁹ nō alib
esse p̄ter fr̄a. **T**erra at i ordine cre
aturarū infimū habet locū at q̄ vilissi
mū eāq̄ calcādā deus pedib⁹ hoīuz
dedit. **U**n̄ **V**icō. ad **D**emetriadem
ēgint. ait. **I**n adit⁹ aploz q̄n dū no
stri **J**esu xpi seruebat cruoz: et recens
erat in credētib⁹ fides: v̄debat oēs
possessiones suas et ponebat p̄cia ad
pedes aploz: vt doceret pecunias cē
calcādas p̄t hoc insup **S**eneca ad
Lucillā ait. **N**ihil n̄asa quo avaricia
nostrā irr̄t̄et posuit: ap̄to pedib⁹
aurū calcādā ac p̄mēdā dedit: et ge
quid ē p̄t q̄b calcamur ac p̄mimur.
Ulla v̄lteri⁹ nostros erexit ad supos
et q̄qd magnificū mirūq; fecerat vi
deri a suspicientib⁹ voluit ortus oc
casus: et p̄p̄eratis mundi volubilem
cursū tardos syderū incessus si cōpa
res toti citatissimos si cogites quāta
spacia nūq; it̄missa velocitate circū
eant. **A**lia deiceps digna miratu siue
p̄ ordinē s̄b̄t: siue s̄bdit̄is causis mo
ta p̄lūit: ut nō d̄tūm igniū tract⁹ celi
p̄tēcētes colūnas ac trabes defec⁹
solis ac lune iuicē obstatiū: hec supra
nos itura disposuit. **A**urū qdē et ar
gentū quasi male nobis cōmitterent
abscondit. **N**os fortune mala n̄ra ē
vidimus nos in lucē p̄ que pugnare
mus extulim⁹ nec erubescim⁹ summa

apud nos haberi: que fuerūt ima ter
rarū. hec ille. **A**pparet gūtas aua
ricie rōne dēordinatiōis. **D**ēordinat
sigdē avaritia hoies ut p̄ores s̄iant q̄
libet alia creatura. **R**am ut. **D**. **A**ug.
Judiciū maximū vine bonitatis ē q̄
quolibet creatura cogit dare seipsā.
Auari v̄o oīa velēt appropare sibi:
cōtra quoz p̄citatē et crudelitātē ad
p̄imos dicit⁹ i sermōe de demosy
na. **A**pparet gūtas avaritie rōne
idolatratiōis. **U**n̄ **P**aul⁹ **E**ph. 5. **D**.
Avaritia ē idoloū seruit⁹. **U**n̄ **S**. **D**.
Nicolaū de lirā intelligēdū ē p̄ quā
dā cōsōmunitatē: q̄ ita se habet auar⁹
ad n̄mū: sicut ad idola idolatra: p̄
p̄terea: q̄ avari oēm sp̄z suā et cōfi
dētā ponūt i dicitur: hec ē itaq; illa
avaricia neq̄ssima perditiōis mater
pietatis iūmca: coruptrix aiāz: eīca
dyaboli: et mā oīs p̄cī quā q̄ legtur
enit a se sp̄m qui nobis sūt p̄p̄ici⁹ vt
valeam⁹ sua grā frenā oīa cōculcare
atq; ad regna p̄pare celestia vbi sc̄is
affociati b̄ndicem⁹ sp̄m gl̄osū et lau
dabile p̄ infinita secula seculoz. **A**m.
Tertia tertia tertia ebdomade i q̄
v̄agesima de exetrandō et piculofissi
mo p̄cō symonie: p̄t q̄b nō parum
dānificat atq; cōfidit oīdo ecclīasti
ce hierarchie. **S**ermo. 41.
Uenit⁹ solueritis sup terrā
erūt soluta et in celo. **U**erba
sūt redēptōis n̄ri originalis
Mat. 18. c. 7. in euāgelio hodierno.
Cōtulit saluator noster mis̄ri ecclīe
et sacerdotib⁹ suis iestimabile digni
tatem cum fecit eos spiritualium dīf
pensatores. **I**deo tanto grauius esti
matur si q̄n peccat eoz delictū quāto

plura donoz dei incrementa supererit
Darime aut danaf in illis vitij sy-
monie: qd ex auaricia pcedē nolcat.
Illud sigdē ē cā multoz maloz 7 cō-
fusiōis dānosissime in ecclesiastica hie-
rarchia ob eā cāz i pātri sermōe tra-
vitā symonia nōn la erim? discepta-
turi de quo cōtēplabimur tria mūte-
ria principalia.

Primum de diffinitio.

Secundū inductio.

Tertium puniō.

Quid sit symonia 7 vñ denotatur
7 quare ē peccatū gūe: 7 qd intelligit
p spūale aut spūalib? anēra. Cap. i.

Itē mysteriū cōtēplandū
de symonia de diffinitio. Et

Rich. 4. di. 25. Et Ibo. 2

2. diffinitū illā sit. Symonia ē studio
sa volūtas emēdi vñ vēdēdi aliquid
spūale vñ spūalib? anēra. Que diffinitō
vñmē ipse l. c. 9. studēt. i. q. i. Pro-
dantore aut declaratiōe nōbū? tria
p. denotatiōez 7 rōnē 7 3. defina-
tiōnē. P. considerem? denotatiōnem

Nā symonia denotaf a Symōe: de
quo habet Act. 8. c. 2. cū vidisset q
p ipositionē man? ap loz dare spūs
scūs obtulit eis pecuniā. v. Dare mi-
hi hac ptatē vt cuiusq? iposuerō ma-
nus: accipiat spūs scūs. Petr? autē vi-
xit ad eū. Pecunia tua tecū sit i pditi-
one zē. Sed nō videt q sit cōueniēs
ista denotatiō: eo q Symon noluit
vendere spūalia: s. emere. Et vt h. 4.
Regl. 5. Spez spūalia vendidit. Na
ama Syro g nō magis debet dici sy-
monia q Symonia. Rndit. R. kl. vbi. s.
q cōueniēt? noiat symonia q Symonia
q vitāta emptōis q vēditōis q?

ad volūtatē fuit in Symone mago.
Ad hoc enī voluit emere pecunia do-
nā spūs sci vt p? ea alijs vēderet. Si-
tū vñmē loq volum? possim? ven-
dentes spūalia appellare Symoniacos 7
emētes Symoniacos. P. 2. cōsiderē?
rōnēz quare spūalia: emptio siue ven-
ditio sit illicita. P. 1. est ex pte vēden-
tis 7 2. ex pte emētis 7 3. ex pte vē-
ditōis. P. 1. Prima rō ex pte vēden-
tis: q ille q vēdit spūalia nō ē illorū
dñs: s. dispōsitor. Nā. i. Cor. 13. cap. 1.
vicit. Sic nos existimet bō ut mini-
stros xpī 7 dispōsitores ministerio-
rū dei. P. 2. rō ē ex pte emētis. Ille q
emē re malto minore pūo q valeat
inūste emē. S. spūalia sūt tante no-
bilītatē 7 pfectōis. 7 psequēs va-
loris q nulli pūo spūalia rerū possent
adequari. Nā 7 de sapia q ē res spū-
alis. de Sap. 8. c. 1. Preciosior est sctis
opib? 7 oīa q vēderat huius nō va-
let cōpari. P. 3. rō est ex pte venditō-
nis: q q vñmē aliq? actū ad illud: seu
alio mō q ordinauerit de? lique fac?
7 tāto pūo qto illud ē in se digni?
Ordinauit autē de? spūalia gratis cō-
ferri debē hoib? p ministros eius: qd
ips? dclaratit dices. Mat. 10. c. 8. Be-
tis accepistis gratis dare. I. sacramē-
ta 7 alia spūalia. vñ in cōcilio Colle-
tano. i. q. i. c. q. q. d. vñ. Quiēqd inūibi-
lis grē cōsolatiōe tribuit: nūq? qstib?
vñ qbuslibet pūis vēndari penitus
debet dicēte dño. Gratis accepistis p-
tis dare. Et sic colligit q symonia p-
pter vīdā pccm ē mortale. Et sup ad
vñ ratio q nullas vñ excoicari nūq? p
mōtali pccō: ut dōz ē i smōe b iobīa
Sed p symonia debet q excoicari.

vñ. i. q. i. c. q. c. q. sacros. dñ. Anathe-
ma dati. I. hiat fm glosam anathema
accipiētī symonia. P. 3. cōsiderem? de-
terminatiōnem. Quid intelligit p spū-
alia aut spūalib? anēra. Et fm docto-
res spūalia dicūt sacramta. s. baptis-
mus. chūsma. eucharistia. o. do. pēitē-
tia extrema vñctio. 7 bñdictio nupti-
arū: p quibus dare pecuniā vel reci-
pere vt precū eoz est prohibicū: q
symonia. Annera vñ spūalib? dicit
benedicatio ecclīaz. cōsecratio xgīnuz
7 aliarū rerū pūmēnū ad cultū dīnuz
benedicatio abbatū. Absolutio ab ex-
coicatiōe vel alijs censuris ecclīasticis.
electio platoz ecclīasticoz 7 confirmatiō
eoz. renūciatiō. vñctio ipsoz plato-
rum. cōcediō criminā vel desistere a
coiōditiōe i iudicio ecclīesie cura aīa
rum ingressus religiōis seu monaste-
riū ecclīe seu bñficiū simplex vel cura-
tum p rebēda dignitas ecclīastica. vt
archydiaconat?. p. ppositura. epatus
7 hī? officiū sepulture vñ locus ecclīe
cōsecratus ad sepulturā vel vbi iā est
sepult? aliq? capelle. Ius patronat?
ius picipiendi decimas. Officia ecclīa-
stica vbi est aliqd iurisdicōis spūal
vt Leonim? Alcedonim? 7 hī? forte
fīsam in iudicio ecclīastico: pūctatō
dignitatis ecclīastice vel bñficiū 7 si-
milīa. P. 1. c. q. p. p. his symonia est. vñ
vñ. i. q. 2. c. q. a. pio. Cesset oīs pactio
cesset oīs cōuētiō. s. emptōis aut ven-
ditōis. P. 2. rō adū tñ q si q sine pacti-
one expressa vel eradiōne cōferat ali-
qd spūale spūaliter hac intētiōne vt
pp? illud recipiat tpale: puta audit
cōfessionē: vel dicit missam: vel cōfert
ordinē siue bñficiū 7 si sine principaliter

q sperat ppter hoc se habiturū pecu-
niam vel aliud pūm. Et sīlīr q dar tē-
porale p:ncipalis: vt recipiat spūale
puta eucharistia. o. dīnē. sacram? bñ-
ficiū 7 hī? symoniā cōmittit mentalē q
mortale est s. 3. Rich. I. bo. Ray. Dost
7 Innoc. Sed talis symonia mētalis
tollit p penitētiā: extra de symonia
c. mandato. Albi aut nō sit pactio vt
eradiō vel p:ncipalis intētiō ad tē-
poralia i collatiōe spūalīū vñ re-
ceptione: sed gratis 7 demōsynaliter
veter aliquid 7 accipiat ad sustēti-
tiōnē nature vel reuerētiā sacramen-
toz: vel ad seruādū laudabilē cōsue-
tudinē licite 7 sine symonia dari 7 ac-
cipi pōt. Nā Greg. 1. q. 2. c. sicut epm
ait. Cuius oblatio nulla culpe macula
ingerit que nō ex ambiētis petitione
pccellit. Nec symoniaci sūt tātā q spi-
ritualia vendūt vel emūt. sed etiam
illi qui in his mediatores sūt qd ecclī-
sia grauit puniūt: sicut p. 3. i. q. 2. c. sicut
episcopus.

Pecunia est materia inductiua
peccati symonie: 7 quō pecunia acci-
pitur multipliciter 7 multiplici munē

Cap. 1. 2.
Secundū mysteriū cōtēplandū
de symonia de inductio. Est
nauq? huius sceleris materia
inductiua pecunia: sumēdo pecuniā
large. vt in sermōe pcedētē vidim? ē
p oī eo qd pōt tpalī possideri. No-
test etiā pecunia dīci qd pūo tpālī
seu estimari pōt seu mensurari. Nō
solū pecunia numerata i monet? auri
argenti 7 eris vel ea que cōmūiter
cōsueuerūt emē vel vendi vt vasa au-
rea vel argētea aīalia a gri. 7 b? mōi.

sed etia preces ex qbus agrif fauo:
popularis 7 obsega tpalit pftica. vii
vicit Regi. q. i. c. sit no nulli Cum
viri in s ppha describeret. ait. De
atque qui erant man? fauo ab omni
munere. Quia aliud e man? obse
go aliud a manu: aliud a lingua. Ad
pnt ad obsego est seruit? indebit in
pensio. Ad man? a manu pecunia e. Ad
man? a lingua fauo. i. m. d. m. Et per
quodlibet hor? muneri cu infuam in
spiritualib? comittit symonia: ut ibi
de Regi. d. 7 ad id. l. q. c. aliquid
vobis? ait. Quisq; res ecclesiasticas
i spalia que dei dona snt: non ad b
q; in dicitur snt: s ad pntia manu
lingue: vel indebiti obsequi: vel pecu
nie largit? vel adipiscit? symonia? est
Et qd ad man? a lingua spialit? si
ya pntia e obsega: bnficia ecclesiasticam
sua dignitate ecclesiasticam: vel aliqd fa
crumentu ad pces alieu? hoc in eide
pncipale: vt ei? pced? conferat? laus
vel fama agraf. vel ut cōtrariū em
ret symonia comittit. Et si pces por
rigit ab alio p indig? bnficio cura
to vel simplici: et ille q porrigit 7 qui
exaudit symonia comittit: si ad pces
sadas pncipalit? mouet. Si aut? pces
porrigit p digno: 7 ad idoneitatem
respicit. no ad pces principalit? nec ro
gans nec dkras male facit nec symo
nia comittit. Si vō qo p se pces por
rigat b bnficio simplici no reputatur
symonia si alias est dignus. Nā si in
dignus symonia? reputat. Et si l' ter
symonia inducunt pces p se porrigit
de bnficio curato. etia si alias sit di
gnus: q rōne ab iudicio 7 pspitiois re
putat eo ipso indignus scdm beatum

Tho. in 4. di. 25. 7. 2. 2. q. centesima.
7 Ray. in sama sua. Qd ad munus
ab obsego reputat symonia qn quis
seruaret alicui plato obsequio ibone
sto. Sed quo ad obsega bonesta. vi
delic? ordinata ad utilitate eccleie vt
plati rōnablen no reputat symonia
ita tñ q no pncipaliter seruata sicut
p illud cōsequēdū. vñ Regi. d. 7. c.
de hasticis utilitatib? desiderant? et
de hasticis oportet remuneratōe gā
vere. i. 2. c. c. c. d. h. d. d. m. a. ma
no est cu vel pecunia 7 h? Albi tñ
notā d. q. pecunia pot vari 7 recipi
licite p spali 7 sine symonia qnq; rō
nablen. i. rōne pmutatiois. 7 rōne
sustentatiois. 7 rōne puocatiois. . .
p rōne puocatiois. 7 rōne vicande
veratiois. 7 rōne puocatiois pbat
se. Qui vult remissionē peccator? cō
sequi debet s pot elemosine sctere
vñ dicitur. 4. p. d. c. a. elemo
sina reddite. Et Amb? de pe. vñ l. a.
medicina. pccatis tuis venūdāta et
reddite te pecunia tua. Debet etia q
p adeptioe etne vite tpalia cōta dā
re iusta illud dicitur. c. facite vobis
amicos de mamona iniquitatis. 7
pot vari pecunia rōne sustentatiois:
sicut sacerdos p missa qua dicit accipit
pecuniam vel pbendam no q illā acci
piat p cōsecratione eucharistie vel p
ofonib? 7 h? qn pcut? ut stipēdium
sue sustentatiois. vñ Aug? l. q. l. c. in
dices. ait. Accipiat necessitatis susten
tationē a populo mercedē mstratio
nis a deo. Sic 7 pbi antiqui restant
ei si aliqn recipiebāt aliqd i philsopho
phado accipiebāt i mod? elemosine
ad sustentationē no ad pium pbia.

potest vari pecunia 7 accipi rōne
puocatiois. Et sic datur elemosine
paupibus ad inducēdū eos 7 tēpādū
ut orient p bnficio rōnibus suis no loco
pccat? q rōne spialis est 7 apponit
no potest rōne puocatiois. 7 rōne
quodq; ab eo qui absoluit ab etto:
municatioe pccatis no p ipa absolu
tione: q hoc est symonia: sed i puni
tione. 7 rōne redimēde verationis
Nā quis no agrat alicui bnficio
ab iudice no licet dare ad redimē
de verationē sua: q est symonia: s
potest fuerit adeptus 7 tñ sibi acci
piat verationē sibi iniuste factā super
bnficio vel dignitate: licet pecunia re
dimere: sed nā iusta verationem ut si
iuste accusatus fuerit bnficio vel
Cōtūm? pntit? symonia? p pcc
tione: pccat? dicitur p suspensioem
ordinis 7 bnficij symonia? suscepto
tū etia p obligatioē ad restituēdum
Etia mysteria. Cap. iii.
cōtēplādū de symonia dicit
punitio. Nam etia hoc pec
catū multiplex pena. 7 dicitur gratie
dei p dicitur. 7 ista suspensio. 7 re
stitutio obligatio. 7 rōne pcc
tione? gratie dei p dicitur. Unde i. q.
c. qn fruct. vnde Gregor. na pccat?
ait. Iudas omnis redempto: 7 reddidit
mox laqueo suspensus. etia dē redem
ptiois gratia no obtinuit 7 merito: q
nemo pot retine qd vedit. Symo
nia magis cu eandē gratia spūs scti
enere vellet dationis sue sniaz au
diuit a Petro. dicit etia Augusti? i.
q. i. c. sicut. sicut igni sacrificij q p. 70
anos Babylonice captiuitati sub ac
vixerat etia? e Ambrosio. Jason:

vedere sacerdotiū q significauit ignē
ideit gratia spūs sancti non incere in
symoniaciis sacrameti. Qd pena
qua punit? symoniaci cū iusta suspensio
sua. snt. n. noto: si symoniaci suspen
dit ab ordinib? 7 bnficij symoniae susce
ptis ut. l. q. c. statum? . 7. c. q. f. g. Et
hac suspensio videt. Ambrosi? vber
re excommunicatōe q. c. reperit. i. q. l.
sua glā. Et tales. i. cōfiteres ordines
vel bnficia 7 officia ecclesiastica et illa
etia recipiēt q symonia si sūt clerici
debent expulsi 7 paueri omni officio:
7 bnficio simplici si iudicāt? hoc
in iudicio ecclesie. Si sūt layci nō mo
viato: et symonia debent excoicari. i.
q. c. si quis. Etiam etia istas et
obit? criminofus admittit ad accu
sationē contra de symonia. c. c. a.
et. l. i. vñ. Qd pena symonia? co
rum est restituatō obligatio. Nā snt
Tho. pecunia recepta p symonia m
retineri no pot: sed restitui debet no
cōfiteri: q turpē vedit: s debet pas
pibus erogari: vl illi ecclesie in cui? in
iuria data e applicari: 7 hoc in omni
symonia. Et snt Tho. 7 Innocētiū 7
Ray. symonia? quo ad bnficia sim
plicia vel curata q symonia? recepta
pnt fructus: q no pot illos recipere
7 rōptos tenet restituere. vnde dicit
expēdit factis iis utilitatē ecclesie et
gratia fructu colligēdo snt: hoc q
sur e 7 latro i illo bnficio. In veteri
aut? testamēto: ut habet. 4. reg. 5. c.
Ezei ppter symonia quam comisit
accipiedo pecuniam a Naama syro
que Helyseus ppheta curauerat les
pulsus. Et cū omnibus posteris ei?
Sed quid dicam? Quis me vertam?

to sup
pccat
7. 20. 2. 2.

7. 2. 2. 2.
te pnt
m. p. co
de symonia

cf. p. 7.
7. 2. 2. 2.
7. 2. 2. 2.

Qualit' d'ba d'cladā. Audimus ex
his que dicta sūt q' g'ue sit vitia sy-
mōie: 7 tū hodie vbiq' regnat vbiq'
sua tela p'fict. **O** cōtra dei. o sponsa
decora a g'ni immaculati xpi xesu q's in
te p'fecit tot ignaros in dōctos ibabi-
les ad curā aiaz. Quis ordies digni-
tates 7 b'nficia tua tā multis idignis
tribuit. **A**udeo dicē. **P**essima illa 7
traculēta. bella symōia mala b' oia
fecerit. **E**t ne velle d'ad' ad p'ncula-
ria tū vna tēse firmiter possim' q' si
symonia cessaret a ministris ecc'le cu-
da b'ni optimeq' d'poneret' 7 alas in
p'ccis alligatas absolueret: ac d' d'ya-
boli laqueis liberaret: se vō nō illaq'
arēt: s' pot' v'elut m'itri digni adipi-
scerēt i b' secto dei g'. 7 i su. sem. glo. i
q' xps vinit reg' q' p' h' secula. Amen
Parta q'ra tertie ebdomade i qua
d'ca g'fima de cogitatioib' mal' 7 viti-
osis vitā die p'p' q's solas 7 absq' esse
d'ca opaz extioz possit hō vānari.

no cog
p'p' q'
d'ca g'fima
Cogita
p'p' q'
d'ca g'fima

E corde. n. exēt. **S**er. 42.
cogitatioes male. **A**l'ba s'f
redēptois nostri originalit'
Ad d' b' s. c. i. i. enangelio hodierno.
Exiat apud nōnullos opio g'dē fat'
falsa 7 piculosa: qm' nō arbitraf' esse
p'ccā q' p' opa extrinseca nō p'petraf'
cū tū fm rei vitatē multo plura sint
mala q' latēt i corde: in die iudicij ma-
nifesta fienda q' ea que nūc apparēt
foz insec' 7 vidēt: hoc aut' euidēt sa-
tis aperuit oiu' dōctō xesus xps dei
filius i lectioe sc'i euangelij. **Q**ua p'p'
vt q' vera p'niā agē volūt totaliter
mūdēt: 7 q'libz expellat' facinora i p'ni-
ti fmōe de cogitatioib' d'fferem': d'
gbus tria mysteria declarabo.

Prima d' cognitio.
Secunda offensio.
Tertia remedjatio.
Cogitatioe cordis certitudinalit'
cognosci nō p'nt: nec a demōib' neq'
ab angelis beatis: s' b' a solo deo q'
nullū latet secretū. **C**ap. i.
Rimū mysteria declarandū
de cogitatioib' v' cognitio
in quo videndū erit q'lit' co-
gitatioes n'roz cordis cognosci p'nt.
Et hoc tripliciter: **P** respectu demōis
R respectu angeli. **R** respectu dei.
P respectu angeli. **R** respectu dei.
Videndū ē q'lit' cogitatioes boiaz
cognoscūt respectu demōis: de q' tu
b'ni ē pot. v'z cognoscat' secreta cō-
fiteat' videt' q' sic. **Q** officium de-
monū ē accusare. v'z apoc. 12. **D**ioe-
dus ē accusator fratru n'roz. **A**rgo si
in iudicio arguimur de secretissimis
cogitatioib': videt' q' be nō latēt ac-
cusatores nostrā. **A**rguit' q' dicit
Angliz. sup. **S**er. ad lram. **M**ali an-
geli cogitatioes nouerūt: q' multa p'
dicūt q' nō p'dicerēt si cogitatioes nō
nouissent. **A**rguit' ex dictis Ariz.
de aia. **N**otior ē opatio q' potentia
7 potētia q' s'ba: q' p' cognitio 7 opa-
tionis 7 potētie p'uenit i cognitionē
s'be. **S** s'ba aie nō pōt latere d'yo bo-
lū: g' nec ei' opatio nec v'us. g' si cogi-
tatio 7 affectio sūt passioes aie. g' nō
possūt latere d'yo bolū. **S** d'tra
arguit' ex dicto Angl. v. de eccl'asticid
dogmarib'. **I**nfnas aie cogitatioes
d'yo bolū nō vidēt certi sum'. **R**idet
Boñ. **R**ichd. 2. 2. 1. **D** duplex est
cognitio: **P** certitudinalis: 7 tali co-
gnitioe omōes nō p'nt sciaz secreta
rimari. **S** c' est cognitio cōlectoralis:

que ē p' aliquos motus seu p' aliq' sig'
Et qm' pauca sūt ita secreta q' p'de-
ant in opa extiora: vel appareant
p' signa extiora faciei: vel p' signa cor-
poris q' d' diuersimode mouet fm di-
uersitate affectionū. hinc est: q' multe
cogitatioes n're de p'ndi p'nt a mali-
gnis spiritib' n'is arceat' v'ute dina.
hoc aut' cognitio pot' est coniecture
q' certe scie. **A**d p'mū q' argumē-
tū videt' Boñ. q' i iudicij nō solum
demō erit accusator: imo et i 7 cor ve-
strū. **S** de extiorib' accusabit d'ya-
bol': de secretis vō scia p'pa. **A**d
secūdū p' p' r'io p' v'is. iam factū ē du-
plici cogitatioe. **A**d t'riū vō. s. q' no-
tior est opatio q' s'ba. dicit' Boñ. q' v'z
ē de opatioe extrinseca. de intrinseca
adē aie nō b'at' semp' vitatē. **M**ulte
enī res sūt nobis note q'm' d'ntes 7
opatioes nos latēt. v'z vidēt' q' illi
habēt locū in opatioe n'ali: nō i opa-
tione voluntaria. **O**patio enī natural'
fm q' a'lia est ita se n'aliē nata ē rep'
s'ntare: nec se occultare pōt: sicut acc'
s'ba: imo p' ipsam manifestat' s'ba v'z
plus habet de rōne actualitatis: ac p'
hoc manifestatiois 7 lucis. **I**n opati-
one aut' voluntaria ser' ē. **N**a cū s'ba
naturalit' se representat: sicut naturalit'
est 7 se occultare nō possit opatio vō-
luntaria: sicut voluntarie extit' ē: ita
7 voluntarie manifestat': 7 ita occultat'
pōt: imo nō manifestat' nisi hō velit.
Alia aut' sūt q' latēt i secreto nostre
scie. vō q'uis d'yo bolus vidēt' possit
sciam p'pa v'ute: nō tū pōt illā aspice
Et sic d'clauditur q' certitudinalit' de
mone archa p'ccō: is n'ri scire nō va-
lent. **V**idendū ē q'lit' cogitatioes

cognoscūt respectu āgeli. **E**t licet her-
mes in li. quē fecit de q'uo: materijs
7 q'dā ali' d'cladāt p'bare n' latē ipōs
āgelos cogitatioes n'ras: v'z tū i hac
pte iberebo dōctine sei. **T**ha. **C**ol-
ligo itaq' ex eius dictis i p'ma pte s'ba
me. q. 57. in. 2. scripto sen. d'cl. 3. ar.
s'ca q' p' solutioe hui' dubij faciunt.
Dico g' q' cogitatioes p'nt dupliciter
d'clerari. **Q**mo? put sūt i sua futuri-
tione. **A**lio? put sūt i sua p'ntialitate.
Pmo. s. put cogitatioes sūt future
n'aliē cognosci vel videri ab angelis:
nec ab hois possūt. **Q**ui? rō ē: q' n'ra
nō cognoscūt nisi fm q' habēt ēe de-
terminatū in sua cā. **S** cogitatioes
cordis nō habēt determinatū ēe i volū-
tate: q' volūtas se h' ad v'el libet: 7
iō nō p'nt cognosci. **S**mo cogitati-
ones cordis p'nt d'clerari: put sūt i
sua p'ntialitate. **E**t h' duobus modis
vel put sūt i suo p'ncipio: vel put sūt
in signo. **P**mo put cogitatioes sūt
solā i suo p'ncipio. **C**ogitatioes i intel-
lectu: 7 affectioes i affectu vel volūta-
te: ita q' ex cogitatioib' non resultat
aliq' d' exteri' signū: puta aliq' effectus
vel mot' i corde: 7 sic solus de' cogi-
tatioes cognoscūt. **S** rōne calitatis:
q' ille solus cogitationes cognoscūt:
cui soli s'biacet intellect' 7 volūtas cre-
ature rōnalis: 7 q' solus pōt opari in
cens: 7 ē eius p'ncipale obiectū 7 finis
vltim'. **S** h' p'pus ē dei. q' nec āgelo
nec hoī p'uenit: s' soli deo. **S** h' p'bas
rōne entitatis. **N**a q'to aliqd' minus
habet de entitate min' h' de cognoscibi-
litate: s' cogitatioes minus h'nt de en-
titate. g' 7 minus de cognoscibilitate
Addit' 7 alia rō. s. intimitatis. **R**am

147 an
cogitare
f. n. l. 42

quato aliqd est magis secreti vel ab
fconditu: rat o min' cognosci pot. Et
cogitatioes co:dis ipsi meti et itelle-
lectui et voluntati sunt valde itime eo
q' sit a principio extrinseco. s. intel-
ctu et voluntate. **Q**uod patz: q' cogitare
est actione intrinseca: et ideo sol' cogi-
tatioes cordis pot' cognosce q' ipsi
meti pot' se intimare. Talis aut' e' so-
lus deus. **C**ogitatioes considerari
pnt pnt sit i exteriori signo: et sic co-
gnosci pnt et ab angelo et a demone:
ut dicitur et ab ipso boie. **V**idetur
et et cocludetur ex similib' cogita-
tiones cognoscit ab ipso deo. Ipi ni-
hil est absconditu' nihil occultu': cogna-
scit et q' q' patz et q' q' latet. Unde
Job. 42. c. ait. Scio q' oia potes: et
nulla te latet cogitatio. Et Eccl. 7.
No' te iustificas are dea: qm' agnito-
redis ipse e'. Et ps. 23. Nihil scit cogi-
tatioes boia. Et i. paral. penultimo
Oia corda scrutatur dno: et vimer-
sas metis cogitationes intelligit. Et
Deb. 4. Oia nuda et apta sut oculis
dei. Et Jo. canonice. c. 3. Maior est
deus corde nostro et nouit oia: et 32.
et. et erubescit. **S**ecretor' cogitator' et
index deus est. et Seneca ad Lucilla
Quid p' dicit aliqd ab boie e' secretu'
nihil deo clausu' est. Ipse cogitatio-
bus nostris intuent. Sic interuenit:
dico ut n' aliqd inde discat. Et
q'bus deprehendim' quata sit illorum
fartitas: qui gaudet delinquentes ab
hoib' no' videri: nec cogitat deum
oim' secretor': oim'q' cordiu' e' inspe-
ctor'. vii et poeta Quidius. li. 4. me-
ramorphoseos. ait. Aspiciunt oculis
supi mortalia mista.

Qualis in cogitatioe pot' ee pecc:
et q' alia e' cogitatio nature. alia gre:
et alia culpe. **C**aplin. 2.
Euidu' mysteriu' declaraduz
de cogitatioib' et offensio.
i quo disputadu' venit. **A**litz
in cogitatioe possit homo peccare: et
offendere deum. Et arguit p' vna pte
q' no'. Na' o' peccm' aut' e' in voluntate
aut' in actu voluntatis. Sed cogitatio
est ad' interi' q' i cogitatione no' pot'
esse peccm'. Et i' conra' est auctoritas
Iesu xpi i euagelio pnti. et iteru' i scri-
pturis sepi' confirmat. **A**li' Eccl'astes
is. Abolatio vni cogitatioes male.
Et Sap. 1. Peruerse cogitationes se-
parant a deo. Et ps. 6. de' odia cor-
machinas cogitationes pessimas. Et
Ila. i. Auerte motu cogitationu' ve-
straru' ab oculis meis. et 55. a. derelin-
quat impius vias suas: et vir iniqu'
cogitatioes suas. et Hiero. 4. c. 11. q'
morabur in te cogitatioes noxie. Et
Iach. i. Conuertim' de v'is vris mal'
et cogitatioibus vestris pessimis. Et
Matth. 9. Cu' q'da' de scribis diceret
intra se de xpo. b' blasphemabat eum
vidisset Iesus cogitatioes eoz. dixit:
Quid cogitatis me la i cordib' vris.
N' ideo itaq' ad hanc q'one' ex viciis
Alex. in 2. sume et sci Tho. di. 2. 2. li.
ar. 2. distinguendo triplice' cogitatio:
p' e' est nae. 2. gre: 3. culpe. **P**rima
est cogitatio nature: qm' q' cogitat ea
ad que naturaliter inclinatur. vt si q' sitie
cogitat de potu. si q' fructus somno
cogitat de dormitioe. et h' p': et i talib'
cogitatioib' no' e' peccatu': q' ex his q'
insit a natura nec laudamur nec vi-
tuperamur vt dicitur. et abicoum.

Secunda cogitatio est gre: cu' quis
cogitat b' facere: na' ut dicitur i p' hui'
opis f'none. No' pot' q' a seipo cogi-
tare bonu'. q' ut inq' Aug. in li. de p'
destinatioe sc'oz. Prus est cogitare
bonu' q' credere: et ipsa cogitare bonu'
et deo est. Notadu' t' q' non ois co-
gitatio boni a gra est inspirate. **M**ax
cum duplex sit bonu'. s. quoddam de ne-
cessitate p'cepti. quoddam de superoga-
tione p'fectionis. h'z p'ima bonu' semp'
sit b' inspirata a deo: no' t' h'z. 2.
quimo possit: et q'z dyabol' p'mittit
te deo talia bona suggerit: ut s' illoz
spe' ideret ad quora mala. puta pos-
set ceptare aliqu' vt p'nam faceret:
quod fecit b' h'z fran. ut s' illa spe: aut
faceret illuz de se m'ca p'fume: aut ad
saturate p'uenire: p'p'ea laudo ut cu'
siles cogitatioes alie d'nt in co: de ve-
lit homo remanere ad vniuersu' cosilium
p'iter et auxiliu' et p'ce bonoz et sc'oz
virozum iudicia. **T**ertia e' cogita-
tio culpe: qm' q' cogitat de pecc' aliquo.
Et hec cogitatio pot' esse aliqu' meri-
toria. aliqu' venialis. aliqu' mortalis.
Pot' ee cogitatio de peccis meritoria
cu' q' cogitat vt vt' voleat ul' oterat
sicut dicebat. **E**zechias. Isa. 3. a. Re-
cogitat tibi. a. a. m. m. a. a. mer: **N**el
cogitat q' peccata. ut illa cognoscat
sicut q' b'z confessioes audire varia pec-
cata recogitat qualis illa possit vete-
stari sine punire. **Q**uoz cogitatio de
peccis pot' esse venialis. s. cu' q' illa co-
gitat cu' aliq' delectatioe: no' tam ex-
p'posito nec ex deliberatione: s' po-
tius ex quada' inbreptione. **Q**uoz inq'
cogitatio de peccis est peccm' mortale:
qm' videt quis cogitat illa cu' sensu b'

liberato et delectatioe et coplacetia
pecc' mortalis. Et quis no' seif' actus
exterior: t' voluntas depranat et ma-
culat interius. p'p'ea que picula imi-
net his q' nulla sibi cosciam faciunt de
cogitatioib' turpib' et immudis. **I**dem
co' seruanda e' Hiero. regla ad Deme-
triadē v'ginē. et. **O**im' opuz et cogita-
tionu' tuaz spectatore tuu' deū crede
Jo' cane ne qd loquaris aut cogites
q' oculos vine maiestatis offendat.
b'z. h'z.
Vitari possit pecc' cogitatioib'
p' exercitiu' oronis. lectiois. opationis et
p' emutatione locutionis. **L**ectiois et
oloru' v'boru': et inuentionis v'p'az cogi-
tationu'. et p' amari iudicia. **C**aplin.
Et i' mysteriu' declaraduz
de cogitatioib' et p'p'ea
de in quo notabim' p'p'ea
cipalia remedia ad cogitatioib' p'p'ea
coga' declinari possunt. p'p'ea
tatio. 2. emutatio. 3. amari iudicio.
Primu' remediū e' exercitiū aut i
dione. aut i orone. aut i corp'ali occu-
patione. Et de hoc t' dicit Hiero.
ad Galvina de nebulis et vilitate
Semp' in manu' tuis oia sit lectio
et t' crebre orones ut oim' cogitatio
nū sagitte q' ad olescentia' p'cuti s'oz
huim'centu' d'p'p'ea repellat. et i' ad
Rusticu' monachu' et de co'fetra. c. 5.
n'q' facto aliqd opis ut dyabolus
te semp' inueniat occupatu'. Et idē ad
Demeetriadē v'ginem. **N**ec i' tibi ab
ope cessandū est: q' deo p'p'itius nulla
re indiges: s' i' cu' oib' laboradū vt p'
occasionalis opis nisi aliud cogites nisi
qd ad vni p'inet seruitutē: p'p'erea
Eccl. 3. et. **M**ultam malicia; docuit
p' b'

Handwritten marginal notes in a cursive script, including the words "Handwritten" and "p' b'".

ociofitas. **Secundu** remediū dī cui
tatio. Qui vult cogitationes malas
aut fugere aut vincere: curat tria.
p̄ mala locutionē. s. ocioſoz verborū
q̄ ut ingt apls. i. Cortis. Corūpūt
bonos mores colloqa mala. 7 Arl. 7.
politicoz. Et dīe d̄ facili q̄dēq̄ tur
pū fit: 7 ipſi facit. Et Viero. In ep̄ra
pbis ſc̄e Paule. Immanūcia 7 tarpe
tūm atq̄ laſcinā nūq̄ eſt d̄ oīe vir
gineo p̄ferēdā: q̄bus ſignis libidino
ſus anim⁹ oīdit. **Ter** curat auditiōez
ut nō ſolū nō loquat: verū etiā nō
audiat q̄ diſcordia ſūt 7 vana. 7 euz
videt quozq̄ de ſilb̄ colloquentes
vult de ſep̄tib⁹ diſcedat ab eis.
Curat nutritionē: ut ſupogitatioes
hāt. nō nutriat illas: nō retineat: n̄
i delectatiōz illoz d̄ſentiat: ſ̄ conetur
eis repuḡre: ut a ſe repellē q̄tuz
p̄t. vñ Viero. ad Gaſtocib⁹ inquit.
Nolo ſumz cogitatioes creſcē: nihil
in te habeo: n̄ ſed cōfuſionē ad
leſas. Nūq̄ p̄no eſt hoſtis inſice neq̄
tia didat in ſemē. Quia enī ip̄ſſibi
le eſt in ſenſu hoīs nō irruere motum
medularū caloz. ille landat ille p̄di
catur: beat⁹ q̄ ſtati ut cepit cogitatus
interfici 7 allidit eos ad petrā. p̄t
eū erat x̄p̄s. **Ter**tiū remediū dī
amaricatiois. Sicut mīes cū a dulce
vine lactis filios pullos volētes re
trahere: ſup mamillas amara q̄dam
apponē ſolēt: vt illo: uꝫ gultu ceſſet
ubera ſuggē. Sic amaritudo mentis
cogitationib⁹ immūdia admira eas
amaras 7 iſpidas reddit. eſt aut tri
plex amara memoria. **Pr**imū mortis. de
q̄ ſapiēs Eccl. 4i. **Q** mortis q̄ amara
eſt memoria tua. **Sec**undū amara meōria

eſt ultimi iudicij: de q̄ ecclia cātat p̄
pheticū illud. Dies illa dies ire dies
calamitatis 7 miſerie dies magna 7
amara valde. **Ter**tiū memoria eſt amara
dñi n̄i Jeſu x̄pi paſſio. Cū q̄ q̄ ſtima
laſ aculeis cogitationū malaz ſi voli
genter recogitat ſe moritūz: aut i dei
iudicio rōnē ſe reddituz: aut videat
x̄p̄m p̄ ſe i cruce patiētē: facile victoz
evadet. Ergo retineam⁹ rōda noſtra
ne impleat malicia malarū cogitatio
nū: ut ſic valeamus adip̄ſi in b̄ ſc̄o
dei grām 7 i futuro gloria. Amen.
Tertiū gnta tertie ebdomade i qua
trageſima de religioſa votoz emiſſi
one illozq̄ obſervantia a quo multi
deſiciūt: q̄ p̄ ip̄etratq̄ grās vota p̄
miſſa nō ſoluūt. **Sermo** 43.
Dixit ſc̄d̄ 7 d̄miſit illa.
Scrib̄at hec v̄ba originalit̄
Lud. 4. 6. 7 i euāgelio hodi
erno. Subuenit de⁹ v̄tute ſua iſinita
necitatib⁹ hoīz: ſi tñ ipſi religioſa p̄
etate ad ei⁹ auxiliū cōſuāt: ſicut p̄ i
lectiōe euāgelica i q̄ narraſ benigna
deſcēſio x̄pi ad ſanā dū ſoc̄z. Symo
nis a magnis febr̄ib⁹ fecit tñ illud ro
gatus a ſuis: ſic 7 quotidie curāſ iſir
mi a varijs lāguo:ib⁹: q̄bus humanā
p̄ſidia ſuccurrē mīne valet: dei tñ ad
iutuzio ſalutē recipiūt. Id aut ut pla
rimū ip̄etrat nō ſolū p̄ v̄otas oroz
ſ̄ etiā p̄ fidelū votoz emiſſiōem. ſa
cto nāq̄ voto deo 7 ſc̄is eius q̄ plu
rimi icolumitatis biſiciū ſūt adepti.
qua v̄o magna eſt ingratitudo emittē
vota 7 illa nō exolūt. p̄p̄ea i b̄ ſer
mone de voto aliq̄ neceſſaria penitē
tib⁹ p̄curram⁹. Nā Deut. 23. dī. Cū
votū voveri dōo deo tuo n̄ tardabit

reddere: q̄ regret illud dñs de⁹ tuus
7 in pſal. 49. Redde altiſſimo vota
tua. Et. 7. Movere 7 reddite domio
deo v̄o. De voto itaq̄ tria myſte
ria principalia erūt declarāda.

Primū dī diſſinatio.

Secundū p̄hibitio.

Tertiū diſpenſatio.

Quid ſit votū 7 de ſeptē d̄ditōi
bus que regit ad hoc vt habeat ra
tione virtutis. **Capit** i.

Quid myſterū declarandū
de voto dī diſſinatio in quo
qd̄ ſit votū videm⁹ 7 q̄ dī

die ſc̄i Tho. 2. 2. q. 88. 7 Ric. di. 8.
q̄rti ſumo hāc diſſinatioē. **Pr**imū eſt
cōceptio melioris p̄poſiti ei⁹ v̄olūta
tione firmata. Et q̄ diſſinatioē collu
gunt ſep̄tē cōditōes q̄ regit i voto
vt debet ſit. v̄ic. 7 p̄ dī v̄olūta
7 p̄ diſſinatio 7 p̄ ſup̄rogatio 7 p̄
ordinatio 7 p̄ ſonatio 7 p̄ doncha
tio 7 p̄ diſſinatio. **Pr**ima cōditio

que regit in voto dī deliberatio: ut
ſ̄ ſit ex v̄olūtate deliberata. Nā ut
dicit Ric. di. 8. Motū dī a v̄olendo
vñ ſicut in nobis eſt duplex velle. ſc̄z
plēnū q̄d̄ eſt velle deliberatū. 7 ſe
mi plēnū: q̄d̄ eſt velle ex ſubreptione
ſic dico q̄ e duplex votū. ſ. votū q̄d̄
haby plēnā rōnē voti: 7 de rōnē tal
voti eſt q̄ ſit factūz ex deliberatiōe:
q̄ ut dī. 20. q. 3. c. p̄s clerics. Nul
bonū niſi v̄olūtariū. 7 i. 5. q. 1. c. nō eſt.
Voluntariū ſibi milite eligit x̄p̄s. Et
eſt aliud votū q̄d̄ nō habet plēnā rō
nē voti: q̄ nō ſit cū deliberatione
ſed ex quādā ſubreptione: 7 iō nō ob
ligat. Sed in hoc ouſ dubiū an tene
ant vota q̄ ſūt in anguſtijs: vt puta

a mulierib⁹ tpe ptus: 7 a nauigantib⁹
tpe tēpeſtati. ab infirmis tpe iſfirmita
tis 7 ſilia. 7 qdā absolute. 7 male n̄
dēt q̄ nō. conſ̄ q̄s dīc̄. **Sec**undū eſt di
ſtinguēdū: q̄ aut vota p̄dicta ſūt ex
iudiciōe deliberata: 7 ſic tenēt 7 obli
gant: vt p̄t. i. c. ſit q̄ op̄ca. i. 5. q. 4. Si
ſo ſiāt ex ſubreptione nō tenēt i a
ḡ: tñ magis ſubripit mēſq̄ i pace
7 q̄te. 20. q̄ ſm Aug. in li. 8. q. Paſ
ſiones triſtabiles p̄t̄ habēt alterare
q̄ rōnē q̄ paſſiōes delectabiles.

Secundū d̄ditio que regit i voto dī
p̄miſſio. ſm cui⁹ Ric. 7 Tho. vbi ſ.
D̄poſitū ſolū ad faciēdū aliq̄d̄ bo
nū nō facit votū. ſ̄ p̄poſitū firmatum
p̄miſſiōe. 7 ſi ſiat corde etiā ſine ouſ
exp̄ſiōe: ad hoc tenēt 7 ligat in foro
p̄lic. **Pr**imū enī voti p̄ voce referē
ad meliōrē deliberatiōē. **Sec**undū b̄ occur
rit vñ v̄olūta diſpenſatū. **Ter**tiū omne
votū publicū p̄ exp̄ſiōnē vocis fa
ctū corā alijs ſit votū ſolēne. 7 r̄ndz
7 dī. q̄ dīa eſt in votū publicū 7 ſo
lēne: q̄ q̄libet votum corā multis 7
in publico factū publicū dici p̄t: ſed
nō q̄libet tale p̄t dici ſolēne. Non
enī dī votū ſolēne niſi q̄d̄ in ſe b̄z ali
qd̄ anērit i publicū debeat venire
7 p̄ q̄d̄ v̄olēt ponit ſub alteri⁹ hoīs
p̄tate. 7 tale e votū ſuſceptiōe ſacri
ordinis: p̄ que ſuſcipiēs cōſtituit mini
ſter ecclie a deo publice ſeruēdum 7
ponit ſb̄ epi p̄tate. vñ tale votū eſet
ſolēne: etiā ſi p̄dictū ordinē ab epi re
cipet i ſecreto. **Pr**oſeſſio etiā i religi
one facta in manu ei⁹ q̄ ea p̄t recipere
b̄z i ſe aliqd̄ anērit q̄ deat i publicum
v̄ire. vñ talis p̄ſeſſio ſolēniat votū
etiā ſi ſiat i occulto. **Solēniat** ergo

votu p pfeffione i religione et p sacri
 ordinis suscepioez ut pz est. q clericu
 ul uouetes. c. rufus. i glo. 12. q vo
 tum. **Q**uonia tu ut ut. in glo. 27. q
 i canulieref. et est. d. uerfa iu. c. et
 pre. q in ppria uoto uoi uelud. mo
 nachalibus et uoti face no solentur
 uoti. **Q**uonia conditio que regit
 in uoto et superrogatio. **D**ebet fieri
 uoti d bono superrogatiois et non
 de bono necessario: q ad bonu uel
 sariu homo tenet etia sine uoto. **D**z
 magi. sen. ci. q. 2. di. q uotum
 aliud est coe. aliud singularu. **D**e est
 qd oes in baptismo facit. cu spodec
 fraciare diabolo ut habet d. c. ole. di.
 4. c. pma i gl. 2. c. pma iterrogat. **E**t
 tpe uoti fit d bis q sit uolaria ad fa
 lutu. Ibi tu uouet facit rō uoti. **D**z
 gulare uoti e cu aliq spote pmitte
 se fructu aliq bo. ad qd h tē epul
 tēat p uoti **D**ic di. 17. q. c. d. qdā
Dic qdā q etiā nō uouetes uobem?
Dz post q ea deo pmittim. necario
 redde stringimur. **S**ed hic emergit
 vna dubiu **E**t nota q sit d aliq co
 ditione: condicione illa cessare sint ob
 ligatoria. et ruder Ray. i sum. **D**z
 plex e conditio. vna general ut si vi
 xero. si potero. si uoluerit. q sp i
 telligut etiā si nō apponaf. ut pz. 27.
 q. 2. c. beata maria. **A**lia est conditio
 spualis puta cu qs uouedo diē pmit
 to face tle bonu si ipetrauero sanita
 tem. si aditō officiat uotū nō obligat
 facit ad hoc qd scribit. 32. q. 2. c. non
 solu. **E**t est d condicione appositā in
 dispesatione. c. uex. et de resti. spo.
 olim. **Q**uonia conditio q regit i uoto

ad
ad huc

et ordinato. **D**ebet uoti fieri ipe dea
 q cu uouet sic ad? latric solū deo de
 bet. **S**ed dubitat circa h: q uota
 fieri solēt etiā scis. s. diē. Ric. **D**z vo
 ta q sūt scis nō plene hnt rōne uoti
 p opatione ad scōs. s. ad deū. **Q**uonia
 uouet scō Jac. cius eccliam uisitare.
Locatio siue metat siue uocalis q dicit
 se uisitaturū scō Jac. sic scō Jac. sed
 obligatio ad iplēdū illud qd dicitur
 et simplr loquedo nō sit nisi uerū. **Q**uonia
 qd e male i illo uoto fit scō. et qd est
 formati fit uerū. **Q**uonia conditio q re
 quirit i uoto d formatio. **D**ec nāq
 est forma uoti ut fiat deo de re bea
 ad bonū fact: p ptea diē Ric. **D**z vo
 ta factū ppf malu sinez nō tenentur
 magis uouet uoti a suo fine q a
 suo mā: q su pbn. z meta. **S**icut e ea
 cō: s. uotū factū de mā mala ppf fi
 ne bonū nō t. ydcirto uoues se factu
 rū aliqd qd e absolute bo: nō tamē
 ppf b scēdō nisi sine malu. **S**icut pec
 cat et nō t. uotū: q talis aut scēdit p
 illud uotū se posse cōseq sine illā aut
 nō. si nō iā nō obligat se ppf sine illā
 q sic. v. pba. 3. ethicoz. **E**lectio nō est
 ipossibilis. q a sili nō e alia ipossibil
 ad scēdēdū si sic errat: q su Aug. i
 li. 8. q. 2. deo uolētē et autōre non fit
 bō uotio. **D**efioz aut fit bō p scē
 ctione finis mali. **S**exta conditio q re
 grit i uoto d honestatio. **D**z uotū
 fieri de re honesta et mā bona: p ptea
 d. 22. q. 1. c. malis. **I**n malis pmissis
 rescide hīe i turpi uoto mata decre
 tū: qd icante uouisti ne facias: ipia e
 pmissio q scelere adimplet. **S**z ubi
 tal hic de septhe: de q h iudicia.
Dz inficit filia suā licet uouerat. **E**t

A

Handwritten note

tū ad Heb. xi. numerat inf illos q p
 fide uicerūt regna. q vī q possit fieri
 uotū de re mala et inutili. **R**ūdz Ric
 q uotū septhe nō fuit obligatorium
 nisi ad imolādū asial occurres imola
 titiū. **E**t q ad h fuit licitum et placēs
 deo: qd oedit victoria subsecuta. vā
 in occidēdo filia suā fuit facta? et sp?
 de q spietate postea penituit. **S**z
 prima conditio q regit in uoto d dis
 cretō. **D**z nāq fieri uotū discrete pu
 dent et moderate. **N**ā sic pbibita est
 imolāta pnia ita pbibet et uotū ei?
 qd de uotis stultis ut sūt uota illo
 rā q uouēt nō comedē caput: aut nō
 comedē pedes: aut nō comedē colum
 bos: nō lanare man? et filia. **R**ūdz
Tho. 4. talia uota ueridēda sūt po
 tius q fraudā. **A**ccepim? q ex uictis
 qta i uo q t. u. et maturatis i uouē
 do qta in sp uolētātē i cōplēdo qd
 uoto pmissis. **I**o. d. Ric. **D**z oē uo
 tū licitū obligat uouētē ad illud qd
 uouit ad iplēdū nisi i qmōz casibus.
Quonia ppf spotentia ad iplēdū
 ppf audōritatē supioris dispesadi.
Qd ppf uolētātē conditiois apposite: ut
 uotū e supi. **E**t qd illud qd tpe uo
 ti factū fuit licitū: p ea sit illicitū.
Qd uouere in iudicē septē gūb? p
 sonarū q bus e limitata rōnabilit? fa
 cultas uouendi. **C**apm. 2.
Secundū mysteriū principale
 de uoto declarandū d pbi
 bitio. **N**ā pbibēt septē gō?
 psonarū uouē. **P**rimū sūt epi. **S**e
 cūdū clericū. **T**ertū religiosū. **Q**uartū
 pueri. **Q**uintū filijfamilias. **S**extū f
 ui. **S**eptimū uxorēs. **P**rimū q nō
 possūt uouere sūt epi. **I**psi epi nō pos

Handwritten notes

sūt facē uotū quo dissoluaf uiculus
 ecclie sine licētia vni pape: est de re
 nūciatioe. nisi cu pdē. est enī epō ec
 cleste sue spō? ut dī i. c. in corpalia
 est de trāslatioe epi et decti. **I**udicirto
 nō pot emittē uota q eēt i iudiciū
 sue cure. est de uoto. et uoti redēpti
 one. c. magna. **S**ecūdū q nō pnt uo
 uere sē clericū beneficiati: q nō pnt uouē
 pgramationē: aut aliū ppf qd habe
 ant relinqre ecclia sine licētia pdati
 sui. de cō. uis. s. c. nō oportz. **E**xcepto
 q pnt uouere et uotū iplē etiā epō cō
 tradicēte de itādo religiois: ut pz
 19. q. 2. c. uue sūt. **E**t sūt d accipiēdo
 cruce. ut bī est d uoto. et uo. r. c. p
 multa. **T**ertū sūt religiois p qd uicē
 zo. q. 4. c. monacho. **M**onacho non
 licet uotū uouere sine cōsensu abba
 tis sui. s. aut uoueret frāgendū erit.
Rō aut potissimā fm Ric. d. qre religi
 osus nihil uouē pot. e. q pensata hu
 mana firmitate: et religiois onē non
 possit se ad aliqd ultra suā pfeffionē
 obligare qd nō possit iplē sine quali
 cūq iudicio nel iudicij piculo obf
 natiois cuiuslibz eoz ad q ex sua pfe
 sione tenet et absq piculo reddendū
 se in dū onerosū plato suo: nel alicui:
 seu aliqd? fratrū suoz ppf sollicitudi
 nes et modos singulares qz in dūm
 bēret illi q eēt ad plura q aliq obli
 gati. p ptea tate e altitudinis religi
 onis uotū q oia alia i ipsū cōmutari
 pnt. **E**t iō ecclia s dīderas h? uoti alti
 tudinē et humane nature infirmitatē
 uoluit audōritate dei uoto religiois
 nullū posse uotū aliud supaddi: ppf
 piculū transgressiois uita dū. **E**lo. tū
 sup uictō. c. monacho. dicit monachū

Handwritten notes

nō posse vouere eē intelligēdū de nō
to abstinētie p qd alij scādaliaf.
Quartū sūt pueri an ar of pubertatē
q p illo tpe nō habēt expeditū vsuz
ronis 7 liberi arbitrii. Et ut dī ex d
regū. 7 transcūtib' ad religionē. c. sic
tenou. Carē vsu liberi arbitrii. vouē
nō pōt. q nō pōt cōsentire. **Quintū** sūt
filiifamilias. Nā filiifamilias q sub
est patri i bis q ad regimē dom' 7 fa
milie p̄mēt nō pōt de illis votū facē
sua d̄ p̄mētib' ad illa sine p̄is aucto
ritate. **Sextū** sūt sui q nō p̄t vouē
aliquid eoz que ipof spediāt a seruitio
choz suoz sine suoz aucto: itate 7 vo
luntate sicut patz. 24. d. c. ex antiqz
7 c. si seruus. **Septimū** sūt vxores
p quib' nō dēdū q vī 7 vxoz sibi sē
mutuo debitorē reddēdo debita
carnale. Jō glabēt eozū phibet vouē
de nō reddēdo sine licētia alteri. **8**
q: in dispēlatōe domus 7 regimine
familie mulier est s̄biecta viro 7 non
cōuerso. Jō de p̄mētib' ad illa ma
lier nō pōt emittē votū sū licētia vi
ri sicut patz. 33. q. 5. c. Manifestū. 6. ex
p̄missis. 7. c. noluit. Jō numeri. 30. c. v
deus. Si vouerit vxoz 7 iuramento
se cōstrinxerit: ut p ieiuniū ul' ceteraz
rerū abstinētia affligat aiām suā in
arbitrio viri erit ut faciat sine nō fa
ciat. Et forte hec ē cā eo q mulieres
magis ad vouēdū p̄e sūt q viri nec
rephēdim' eas: q vouēt s̄ q idiscre
te vota facē solēt. Sūt 7 sepe incōsi
derate ac leues 7 vota emittūt irro
nabilia 7 stulta p qb' n̄ expedit ut sa
cerdotē p absolutione regrāt. Vir i
hoc casu aucto: itatē h3 soluedi: n̄ ex
vi clauis q i ipso non ē s̄ aucto: itate

adētie: quā in vxozē h3. Et cū vxoz
obedire nollēt viro dicenti sibi nol
le eam sua vota complē pōt v̄bis su
paddere vbera: ita tū ut i oib' mode
stia gerat. **Solutū** sic hic pauca d̄risse
q: noui mulierū ipozunitatē q viroz
qz affligit 7 verant ut s̄ uotoz oc
casiōe licētia eis largiāf vagādū dis
currēdi ac expēdēdi pecunias dom'
cū vāno 7 detrimēto familie.

**De dispēlatōe votoz ad declara
tionē dubioz q sup illa possent ori.**

Tertū mysteriū. **Cap. 2.**
d̄ voto declarādū d̄ dispē
latio: p cui' plēiore decla
ratione septē dubia sūt d̄spatanda.
1. p̄ vtrū expedit dōi vouere. **2.**
vtrū sit magis laudabile 7 meritōsi
aliquid facere cū voto vel sine voto.
3. vtrū expediat idacē iuuenes ut no
to se obligēt ad religionē ingressū.
4. vtrū votū possit cōiecturari. **5.**
vtrū quodlibet votū mutari possit
i votū religionē. **6.** vtrū oē uotum
sit dispēlabile. **7.** vtrū sol' papa
possit in votis dispensare. **Prīmū**
dubii vtrū expediat hōi vouere: 7 ar
guif q nō. **Op** q null' debz se p̄are
magno dono dei. Sed libertas hōis
est magnū donū dei: q i pte se p̄uat p
uotū q non d3 hō vouē. **2.** arguif
q null' d3 se exponē piculo alie' trāf
gressiōis. **3.** uouēf exponit se piculo
cui non erat expozitus an votū. q nō
expedit nouē. **4.** arguif q null' d3
aliquid facere q suū agguēf peccm si pec
cat. **5.** religiosus si peccat gūi' peccm

cōmittit q̄ secularis: sic. d. Ansel. i lā
de s̄litudinib'. 7 non expedit vouere
religiōis ingressū. 7 multo fort' nec
q̄ d̄cūq̄ aliud bonū. In cōmū est ois
scriptura 7 laudabilis vsus fideliz.
Rūdet Ric. q vouere cū discretiōe
expedit hōi p b' q firmat apū' volun
tatē suā i bono: 7 p magna pte ex
cludit a se male faciēdi libertatē 7 fa
cit adū v̄tutis latrē. 7 ideo vouēdo
meret' d̄ p̄mū argumētū r̄ndz Ansel
in lā. de s̄litudinib'. **2.** obligatio ad
bonū nō repugnat libertati simplici
ut etiā plene d̄ctū ē i sermōe de obe
diētia dei. **Ad** secūdū d̄ q vouēf
discrete nō exponit se piculo trāf
gressiōis nisi p accidēs. **Ad** tertū d̄
q licet religiosus graui' peccet q̄ se
cularis: tū d̄ peccō penitēs maiorē mi
sericordiā deq̄ q̄ secularis. **Secūdū**
dubii. **Utrum** magis sit laudabile 7
meritōsi facē aliquid cū voto q̄ sine
voto. **Rūdet Ric. 7 Tho. q** sic. **Ad**
deklarāt tripli' rōne 7 vna s̄litudie
Prīmā rō ē q opus inferioris vir
tutis magis ē meritōsi impatū a su
piori v̄tute q̄ non ipatū. Sed latrē
supiorē v̄t' ē q̄ abstinētia 7 op' absti
nētie ad qd mouēf hō ex voto ē im
patuz ab ea. **Secūda** rō ē q̄
magis meritōsi ē op' abstinētie ad
qd mouēf hō ex voto. **Secūda** rō
est hec. **Quāto** op' peccat a volūta
te magis firmata i bono: tāto cōtuo
sius 7 ex cōsequēti ē magis merito
riū. **Ad** opari eni v̄tuo se requif firmi
ter 7 imobilis opari: ut. d. p̄bus. 2.
eth. 4. 4. **3.** ceteris parib' volūtas fir
mior: ē in bono cū voto q̄ sine voto.
Tertū rō est hec. **De** cū acceptat

op' p̄t opantē tāto magis acceptat
illud quāto ē ab hōie ad suū seruitiū
speciali' deputato: s̄ ceteris paribus
hō special' deputat' 7 dedicatur ad
dei seruitiū cū voto q̄ sine voto. **Ad**
idē etiā ē s̄litudō quā ponit Ansel. i
lā. de s̄litudinib'. in q̄ cōpat secularē
faciēte bonū op' illi q̄ tūo dat d̄ frēu
arboris sue quatū valz: 7 religiosum
illū qui tūo dat totā arborem cū fru
ctuz magis ē tūo accept' q̄ p̄mū.
Tertū dubii vtrū expediat idacē
iuuenes ut voto se obligēt ad religio
nis ingressū. **Et** rūdet nobilit' Ric. q̄
sic h̄ adimē debite cōditōs ex pte in
uenis 7 ex pte idacētiōis 7 ex pte ob
ligationis. **Qui** eni vult inducē inue
nē aliqū ab obligationē p̄licā: v3
diligēt' cōsiderare q̄ iuuenis debitas
habeat eratē p̄ ingressū religionē que
ad m̄n' cōplectit' tps. 14. a. noz. ex t̄
d̄ regū. c. 1. c. significatū ē. **Et** q̄ put
patif etas illa in p̄positis suis licitis
7 honestis habeat stabilitatem: 7 q̄
ad cōsiderādū qd illa religio pōdēt:
7 obligatio habeat discretiōne suffi
cientē. In induciōe etiā debet eē d̄
ligēs asp̄itatis religionē ad cas' obli
gationē inducēf explicatio: 7 ois sug
gestiōis 7 salutaris exortio: nec debz
eē nimis ipoztuna persuasio. **Asp̄ita**
tis eni religionē celatio: 7 pandratis
suggēstio operāf deceptionē. **Decep**
tio autem ratione ignorantie vimi
nuit de ratione voluntarij. **Tunc** eni
nimis est ipoztuna persuasio quādo
fit cum rerum temporalium p̄missi
one vel cum indebita cōminatōe vel
cū nimia sollicitudine. **Debet** autē idā
cens cauere a tali ipoztuna p̄suasiōe:

9
p̄p̄bam
doctores q̄
multo meli' q̄
ē alij f̄tū
en̄ uote q̄
sine uote

Et p̄
quāto
vna p̄
ingressū

erūt ei magister. Nec mu-
lier mō deprehēsa ē i adul-
terio. Simulatiō p̄beoz: v̄-
ba sūt ista originalit̄ Job. 3. c. 7. i. eua-
gelio bodicrno. Sequit̄ pluri vene-
nosos mores virulēt̄ q̄ modō scri-
bat̄ 7 p̄beoz q̄ r̄m blade reserēt̄ q̄
magistrū vocates eius tamē doctri-
nam nō solum spernēbant: verū etiā
alijs vltim cōtempnibilem exosam q̄
reddere stagebant. Ip̄sōm autē
vestigia retinent̄ adulatōes qui suis
pellitis verbis veritate neglecta sal-
sitatem fouent. Ea p̄pter in hoc ser-
mone de vitio adulatiōnis pechis
quedā 7 vtilia aperimus: vt q̄ tria
mysteria sunt declaranda.

Primum de diffinitio.

Primum de diffinitio.

Quid sit adulatio: 7 qualiter pōt
se q̄ laudare aliq̄m cum merito: 7
q̄m cum peccato. **Capitulum.**

Adulatio dicitur de laudandis
de adulatiōe d̄ diffinitio.
In quo qd sit adulatō: vide
ante: 7 ex v̄ditis Alex. in. 2. volūtie
sūte pōt sic diffiniri. Adulatio ē pec-
catum p̄uicio ex sermone vane lau-
dō alicui facte it̄tione placendi: p̄-
ter declarationē notanda sunt tria
videlicet. **Primum** notādū sūt I. bo.
i scripto sup̄ li. 4. tibi dicitur huma-
na colloq̄ p̄ que magis boies ad in-
uicem cōmūtē 7 cōuertant̄ s̄m natū-
re sue pprietatem respectu alioꝝ aia-
lium q̄ sibi i cibis vel in alijs h̄ modi
coicār. nō aut̄ i colloquijs in qb̄ p̄pe
cōstitit conuictus human⁹ q̄ ad dele-
lectare aliū vel cōtristare: triplex v̄t

serentia repit. Quidā enī sūt q̄ h̄uis
colloquijs tenēt mediū i laudādo v̄l
cōtristādo: 7 tales vocāt̄ affabiles
vel amici. Quidā v̄o ali sūt q̄ tenent
excessum i cōtristandō defectū i de-
lectandō: 7 tales a gressus discali v̄l
litigiosi notant̄. Quidā v̄o ali sūt q̄
tenēt excessum i delectandō 7 defectū
in alijs cōtristandō: 7 tales placidi vel
adulatores vocāt̄. **Primum** enī dicitur
q̄ qdam sunt qui i suis colloquijs te-
nent mediū in delectandō vel tristā-
do alijs eo q̄ tales delectāt vel con-
tristant̄ alios: s̄c̄ oportet: 7 q̄ oportet
7 s̄m alijs circūstantiis: 7 tales sunt
laudabiles 7 vocāt̄ affabiles v̄l ami-
ci. Habēt enī hanc virtutē affabili-
tis vel amicitie: q̄m laudat alios: et
delectat s̄m q̄ cupit v̄bit̄. Sed nō
cessitate 7 rōne. **Secundo** dicitur q̄
lectat: 7 dicit̄ tristat: 7 t̄ v̄t
modis. **Primum** enī p̄ticipat q̄ cōtristat
s̄t p̄ticipa s̄ nō sit sibi beneficum talis
colloq̄ia audire: vt cum alijs loq̄-
verba turpia: v̄l etiā si sit sibi nocuū
p̄ticipa cum alijs loquitur in detrimen-
tum eius. Alio modo ex parte illius
quem cōtristat: p̄ticipa si vocat vel facit
et aliquid quod ad propriam ipsius
magna ibonestatē pertinet. v̄l etiā
si multum sit nocuum. **Secundo** qdā
ali sūt qui tenent excessum i cōtristā-
do alijs 7 defectum in delectandō.
Sup̄abundant enim in alijs tristā-
do: 7 v̄l cōtristari omnibus que
dicunt̄ v̄l sunt ab alijs. Et isti agre-
stes vocāt̄. **Tertio** quidam ali
sūt qui i sua colloquijs tenēt excess-
sum in delectandō 7 defectum in con-
tristandō. **Di. cimus** in suis sermōib⁹

Et in reb⁹ alijs qb⁹ coicant 7 cōser-
uantur cum alijs omnia que ab alijs
dicuntur vel sunt laudant. siue bona
sunt siue mala ad hoc q̄ delectabiles
se eis exhibeāt 7 in nullo cōtristat̄
eis quibus conuicunt ne eos cōtristat̄
existimātes q̄ oportet omnibus con-
mueri sine tristitia. Et tales i hoc nō
faciūt̄ propter aliud nisi p̄pter dele-
ctationē vocantur placidi 7 placenti
Si autem hoc faciūt̄ propter adipi-
scendam pecuniam vel quicquid aliō
quod pōt pecunia estimari blandito-
re s̄c̄ adulatores vocant̄. **Secundo**
dicitur q̄ cum adulatio consistat in
laudandō alios: et t̄tione placendi
et t̄tione: habent potētē aliquam lau-
dare: 7 male s̄c̄ s̄c̄ dicitur cōtristat̄
alios s̄c̄ s̄c̄ vel s̄c̄ s̄c̄. **Primum**
quod aliquid s̄c̄ I. bo. 2. 7 q̄m
aliquid delectat̄ laudandō cum tri-
statur. **Primum** ut v̄tis honoratur
Secundo ut proprijs aduicet ne in
tribulatione deficiat. **Tertio** ut v̄
t̄tione propius agatur: ut ut sp̄s
zouet̄ in bono p̄ticipa. **Primum** t̄tione
modis v̄l laudat̄ s̄c̄ s̄c̄ ad vel
placet quod sit s̄c̄ 7 merito-
p̄ticipa 7 p̄ticipa ad rationem amici-
t̄e vel caritatis nec adulatio t̄tione pōt.
Alio modo potēt̄ quomodo laudat̄
aliquem. **Primum** quando laudat̄
aliquem sibi v̄t̄ v̄l merito. **Primum** t̄tione
7. **Primum** laudes v̄t̄m in specie sua.
ibi glo. **Rec** iuxta spem corporis est
mes qualitatem mentis. **Secundo**
aliquis male laudat alium q̄ laudat
de futuro. **Primum** Eccl. 1. Ante mortē
nō laudes quicquā. **Tertio** alijs ma-
le laudat aliū de illato. s̄. q̄ laudat

pe vitio. s̄m illud p̄s. **Primum** laudat̄ pecca-
tor: in desiderijs anime sue. **Primum** s̄c̄m
Alex. in. 2. s̄c̄m potēt̄ alijs p̄ adula-
tionē laudari: aut respectu mali: aut
respectu boni: respectu mali duobus
modis. **Primum** laudādo malū tantū
bonū. **Secundo** malū dimittēdo. re-
spectu boni sit potēdo 7 laudādo
bonū esse qd̄ non est aut augēdo bo-
nū 7 laudādo ipsū magis q̄ sit.
Tertio notādū q̄ adulatio aliq̄m est
peccatū veniale aliq̄m mortale. **Primum**
ale peccatū est v̄t̄ 7 rationis s̄c̄m
Alex. 7 I. bo. **Primum** rō est cū alijs
adulātor solent̄ dicitur alijs v̄t̄ v̄l
7 nō intentiōe nocendi. **Primum** est
cū alijs adulat̄. sola intentione v̄t̄
v̄l alijs malū sine alio 7 v̄t̄ v̄t̄
Tertio cum alijs adulat̄ intentiōe
consequendi bonū aliquod necessariū
Sed peccatū est mortale v̄t̄ v̄t̄ rōni
bus. **Primum** ratione criminis: s̄. q̄
aliquem laudat̄ q̄ peccatū. **Primum** agi
contra caritatem proximi: p̄ticipa q̄
occasione in malo perseverandi. p̄
p̄ticipa Aug. sup̄ illo v̄bo p̄s. **Primum** la-
udat̄ peccator: 7. **Primum** est magna
ira v̄l v̄t̄ v̄t̄ cōcordia 7 ad s̄c̄ lan-
dō. **Primum** enī lingue ligat̄ alios
in peccatis. **Primum** est cum illa faceret
q̄bus nōi. **Primum** mentis r̄t̄ v̄t̄ v̄t̄
sed etiam laudat̄ peccator. **Primum**
adulatio est peccatū mortale ratione
intentionis cū aliquis adulat̄ alium
sue corporaliter siue spir̄tualiter ei
nocet.
Primum se habz adulatio i cōpa
ad homicidiū 7 ad detractionē
7 ad illū cui sit. **Primum** 7.

140

155

160

PPR

oooo

Scandū mysteriū dēplādū:
 de adulatione dē offensio: in
 quo apīendum est qđ granī^{almd}
 offendit 7 peccat adulatoz. Et ad h
 clarius intelli gēdum tria dubia dīf-
 putemus. **P**rimū dubiū. Utz pēz
 adulationis sit granī? pēzo homicidū
 Et rīdet Alex. qđ adulatio 7 homici-
 diū in gravēdine se habēt sicut ex-
 cedētia 7 excessa. Qđ patz qđ homici-
 diū ē granīus pēzm adulatione dē
 plīci ratione. **P**rima ē qđ ligua adu-
 latoris nō nocet ita efficacit: sicut gla-
 dius p̄secutoris. Qnōd patz qđ gladi-
 p̄secutoris efficacit occidit: qđ suffici-
 ens causa mortis. Lingua autē adula-
 toris nō ita efficacit nocet: qđ nullus
 pōt ēē alteri sufficiens causa peccandi
 Ergo cū gladius p̄secutoris sit causa
 mortis efficacit: 7 lingua adulatoz
 sit causa peccandi nō efficacit: ē occa-
 sionalis. iō homicidū ē granī? pēzm
 adulatione. **S**ecunda ratio ē: qđ ma-
 lum irrecupabile ē granī? malo recu-
 pabile: 7 nocentiā homicidū ē irrecu-
 pabile: nocentiā vō adulationis ē
 recuperabile. ḡ zc. **E**t alia vō parte
 adulatio ē granīus pēzm homicidio
 duplici ratione. **P**rima est: qđ pēzm
 quanto ē magis nocentiā in p̄ciosiorib?
 reb?: tanto granī? ē. 7 lingua adu-
 latoris plus nocet i p̄ciosiorib? bonis
 scz i bonis spiritualib? qđ gladi p̄secu-
 toris ḡ nocet i corporalibus tñ. ḡ zc.
Secunda ratio ē: qđ pēz quāto oculi
 sinit nocet 7 mīn? cauēri pōt: tanto ē
 granīus. 7 pēzm adulationis oculi
 nocet. Magis enī pōt cauēri a manu
 p̄secutoris qđ a ligua adulatoz. ḡ zc.
Tercia dubiū: vtrum adulatoz

ira graniter peccet sicut ille cui adu-
 latur. Rūdz Alex vbi sup? duob? mo-
 dis. **P**rimo simplr 7 absolute sū ali-
 qua distinctione. **Q**ue ille qui adulatur
 alī? 7 nocet ei: plus peccat 7 pl? nocz
 sibi qđ illi cui adulat. rō ē: qđ sibi nocz
 tanqđ sufficiens cā peccādū. Alijs autē
 nocet 7 ē causa peccī occasionalis tñ.
Et rīdet cum distinctione. Nam vī
 linguedū ē de illo cui aligs adulat.
 Aut enim ille nō assentit adulationi:
 aut assentit p̄ cā qđ nō assētī adulatōi
 tñ adulatoz peccat mortalit? ex mē-
 tione indūcēdi illū ad peccatū morta-
 le qđ tñ in eo fuit. licz ille adulatōi nō
 assentiret. **S**ecō vō cū aliquis adu-
 lationi consentit 7 acquiescit: tunc de
 tali dīstīnguo. **Q**uia ē qđam qui de
 capis credēdo adulatoz p̄ se seipso
 qđ sibi: 7 talis cū decipit ab adula-
 toz: remīn? peccat qđ adulatoz. **E**t alī? qđ
 non solum credit adulatoz: s̄ etiam
 fouet ipsam 7 pcurat vt fiat adula-
 7 talis plus peccat qđ adulatoz. **P**ro
 dubiū. vtrum adulatio magis sit pec-
 catum qđ detractio. **R**ūdz Alex. qđ de-
 tractio ē granīus pēzm. **P**rimo ex p-
 te radicis: qđ detractio ex dēiore ra-
 dice surgit qđ adulatō. s̄ ex odio 7 ex
 inuidia in quibus detracto: sūtendi-
 nem dyaboli tenet. Adulatio vō ex
 libidine placēdi pcedit vlt ex vanita-
 te cordis. **S**ecō detractio ē granī?
 pēzm qđ adulatio ex pte finis: qđ adu-
 latio intendit magnificare nomē. det-
 tractio vō nītī aufferre vlt dēprimē nomē
 vel adulatoz qđ t delectationē eius
 cui adulatur: detracto: vō qđ t dīstī-
 nationē ei? cui detrahit. s̄ nescio qđ
 dīcā de adulationē quādo tot iudicā

adulatores: et etiam adulatozibus
 aures bēniolas accommodātes quo sic
 ut veritas cōculcet 7 malicia super-
 abundet.

De tribus remedijs quib? ē pten-
 dum vt euitent fraudes 7 deceptio-
 nes adulatozū. **C**apitū 3.

Triū mysteriū declarādus
 de adulatione dē remedio
 Possunt enim tria remedia
 eōra adulationē opponi. **P**rimū ē
 dēceptio p̄siditō. **S**ecūda ē bone cōscie
 conditio. **T**ertū ē p̄sē mīsericordie
 dēceptio. **P**rimū remediū ē dēceptio
 conditio. Ab illo enī semp conedū
 est: qđ semp nescit qđ aie adulationē
 talis: illū Anglīsup. Adulatio ē fal-
 laci laudēfandiō. Et idēz sup p̄dā.
Plus ḡfēc? lingua adulatoz qđ ma-
 nus p̄secutoris. Et Dierō sup p̄dā.
Rūdz et qđ tam facile corripot mē-
 tes hominū sicut adulatio. Plus enī
 nocet lingua adulatoz qđ gladius p-
 secutoris. Et Dierō sup p̄dā. Ipo pec-
 cati matris adulatoz est que ficit oīē
 glānis in i cūloz ardentib? solet ad-
 mīstrare fometū. Et Galiodorus f-
 ep̄la. Adulatio blanda oīb? applas-
 dit omnibus salve dicit. p̄digos vo-
 cat liberales aueros p̄cor? sapētes
 lascivos curiosos garrulos affabiles
 obstīnatos cōstantes pigros mafos
 7 grauea. her sagitta leuiter volat et
 to infingit. Et Seneca ad Lucillus
 malū hoīem blande loquētē agnosce
 tūī laqueum esse. Dabet enī suū ve-
 nenum blanda oratio. Et p̄v. i. Si te
 lachauerint peccato. es ne acquiescas
 eis. **S**ecūda remediū ē bone p̄scie

conditio. Nam bona cōscia sp̄ mīn?
 existimat de se. p̄p̄ca xps Lucī. 17.
 dicit. Cum bona feceritis que p̄cepta
 sūt vobis dicitē serui inutiles sumus
 quod debuim? face: fecim?. 7 Dierō
 p̄s. in ead eius. Donari mētū est
 ibi culpam agnosce vbi culpa nō est.
Tertium remediū cōt? adulatōz
 est p̄p̄ue mīsericordie dē p̄ceptio uel recog-
 nitio. Unde Greg. 7. q. 2. cūl? verba.
Inter verba laudantū vel vitupā-
 tūm ad mētē rēcurrēdū est. Et si in-
 ce non inuenit bonū: quod de nobis
 dī magna mīsericordiam generat debet
 Et mīsericordie si in ea non inuenit malū
 quod de nobis homines loquunt in
 ma manipulatōem debent p̄p̄ue. Et
 Seneca ad Lucillus. Intus mīsericordie
 sidera nō quālibet alīs gradas. Et
 idē ad Lucī. Alexander qum i ob-
 dione quidē verba circumfret mē-
 tidū sagitte p̄fūsus qum rēp̄dēo. lan-
 guie sicci vulneri dolo: crederet 7 p̄s
 obstupuit. **Q**uidēz sup mīsericordie
 esse filiū Iouis: sed vlt? hac mē ho-
 minem esse dīcat. **A**lex tunc hodie
 verificatur vidē Dierō ad Gabini-
 anū. vbi ait. Naturali dīcuntur ma-
 lo 7 adulatozib? nostris libent? faue-
 re qđ respondēt? nō indignos 7
 calidus rubor oia p̄p̄dat: tamen ad
 laudem suam intrinsecus aia letat
 Jacire vt dixi paulo ante. **L**aguer
 veritas 7 iusticia cōculcet: qđ adula-
 apud viros magnos 7 seculi hui? p-
 tantes obstinet magnū locū. Abstīnea-
 mus igī nos ab hoc vānabili vitio:
 vt mereamur in h̄ seculo p̄cipēs fieri
 vne gre 7 i futuro sempitne glie in q
 viuūt glīosus de p̄ infinita se. scēla. An

Die quarta in q̄dragēima i ma
ne d̄ sacro cultu diez festoz̄ illoz̄q̄
debita veneratione. **Sermo. 46.**

Rat primū pasca dies fe
stus indeoz̄. Scribūt hec
v̄ba Joh. 6. c. 7 in enāge
lio p̄ntis domince. Ma
gnificat enāgelista miracula a xpo fa
ctum duz̄ satiavit ex paucis panibus
atq̄ pisciculis tot milia hominū: p̄p̄
circūstantes diei festi. Nū v̄o int̄ xp̄ia
nos sacroz̄ diez̄ observatiā religio
sa penitus sit extinguita: quibz̄ merito
venerire p̄t q̄d v̄sa. p̄. d̄ns ait. Nlas
vestras 7 solemnitates v̄ras odit
anima mea: facta sūt mibi molesta: la
borz̄q̄ sustinēs: 7 cū extenderitis ma
nus vestras: auertam oculos meos a
vobis. Idcirco in p̄nti sermone p̄ re
formatione presentis d̄ festis erimus
tractaturi: de quibz̄ trā mysteria pa
p̄alia declarabimus.

- R**atū d̄ approbationis.
- R**atū d̄ detractionis.
- R**atū d̄ observationis.
- R**atū d̄ v̄sus sacroz̄ festoz̄ approbat
7 comēdat: a gentilibz̄: a iudeis: 7
a xp̄ianis.

*Impugnari
dicitur multa
bene*

Ratū mysteriū de festis de
clarandū d̄ approbationis
Nam sunt multi asserentes
vanū esse vel inutile observare 7 cele
brare festa: quibz̄ festoz̄um v̄sū appro
batū tripliciter ostendimus. **P̄ p̄ gentiles**
P̄ p̄ indeos **P̄ p̄ xp̄ianos.** **P̄ p̄**
ostendim v̄sū festoz̄ approbatū per
gentiles. Ipsi nāq̄ licz̄ fm̄ erro: res suos
festa tñ solēnt celebrabant. Nū Gar
ro in v̄ltimo volumie rerū vicinaz̄

narrat. **R**omani prima die Janua
rii celebrabant festū Jani. Janus v̄o
fuit quidā qui regnavit in partibus
illis ubi est roma a quo mons Jani
culus dictus ē: 7 ex vicis Quidiñ de
fastis colligit q̄ eodē mense celebra
bant festū Jānerue q̄ erat dea bel
lorū. Et q̄ i februario habebat festū
deē felicitatis. 7 festū Jānni: quē dice
bant deū montū. In martio agebant
festū Martis dei belloz̄. In apuli fe
stū fortune quā dicebat deā. In ma
dio festū deē s̄lore: quē fuit ministra
Veneris: 7 dicebat h̄re p̄tātē sup̄ flo
res. Erant eis 7 alia festa q̄ capta h̄e
uitatis omittō. p̄ quibus dicebat Li
bellus. N̄ nec sacra requiescat homo
requiescat arator. Et graue suspēso
vōmē cesset op̄. 7 Seneca ad Lucē
lū. festis maxie diebus alo impondā
ē: vt tunc voluptatibus solus absti
neat: cum in illas ois turba p̄cubat.

Secundo ostendim v̄sū festoz̄ ap
probatū esse p̄ indeos. Ipsi enī festa
custodienda frequē p̄cepti de. Nū
Leuit. 19. ait. Sabbata mea custodi
te ego d̄ns deus vester. 7. 26. c. Ego
dominus deus vester. custodite sab
bata mea 7 panete ad sanctuarium
meum. Et Deut. 5. c. Observa diez
sabbati vt sanctifices eum. Et Exod.
16. De manna colligendo dixit. Sex
diebus colligite. in die autē septima
sabbatum ē d̄ni. Idcirco nō inuenietis
Et Hier. 17. Sanctificate diē sab
bati sicut p̄cepti patribz̄ vestris.
Et Isa. 6. Omnē custodiētē sabba
tum ne polluat illud 7 tenētē sed̄
meū adducā i motē factū meū: 7 leti
ficabo i domo oratiōis mee. Et Ex.

*21 de 110
m̄e heb
p̄ p̄ h̄m̄m̄
d̄ de gentilibz̄
e est p̄ p̄
nt̄ d̄ d̄
de ecc̄o*

Ego dominus deus vester in p̄ce
ptis meis ambulate: 7 mādata mea
custodite 7 facite ea: 7 sabbata mea
sacrificate: ut sit signū int̄ me 7 vos:
7 sciatis quia ego dominus. Pro de
claratione tamē huius vocabuli sab
batū notandum. **R** aliter denominā
tur dies a gentilibz̄. aliter a iudeis.
aliter ab ecclesia. Gentiles enī v̄no
minant dies a planetis. ex hoc diē Al
bertus magnus in suo introductorio
in astronomia. **R** sapientibz̄ egyptiis
7 chaldeis v̄sum est q̄ luna v̄omia
retur in prima hora diei lane. **J**ō diē
illā voluerūt denotare ab ipsa luna.
Et q̄ m̄ra dominaretur in p̄ma ho
ra diei martis. Et mercurius in p̄ma
hora diei mercurij. Et iupiter in p̄ia
hora diei iouis. Et saturnus in p̄ia ho
ra diei veneris. Et venus in p̄ma
hora diei sabbati. Et sol in p̄ma diei
hora dominice. Et sic sc̄bz̄ predictos
septem planetas. septē dies ebdoma
de nominabunt. Heb. ei denotiabant
dies. v. p̄ma sabbati. d̄nica die q̄si
die p̄ma post sabbatū. Iuxta illud
vespere autē sabbati que lucebit i p̄
ma sabbati. Et sequentem diem dice
bant secunda sabbati: 7 sic ordinatē
alios. tertia sabbati 7 cetera. vsq̄ ad
septimū diem quem appellabant sab
batum. **R** sc̄m̄ magistrū in historia
scolastica 7 Damascenū interpretat
requies eo q̄ illa die requieuit domi
nus ab omni opere quod patrarat.
vt habetur Gen. 2. c. Quadoq̄ etiā
apud hebreos tota ebdomada dicit̄
sabbatū. iuxta illud 1. clu. 8. Ieiuno
bis in sabbato. Septimū tamē diem
proprie dicebant sabbatū quem ipsi

sanctificabant: 7 v̄ltra istū diem ha
bebant ipsi iudei alias solemnitates.
Ecclesia autē denominat dies. d̄ die
dominicum: de quo plenius in sequē
tibus dicemus. 7 diem sequentē festū
tam feriam. aliū tertiā. aliū quartā.
aliū quintā. aliū sextā. 7 sequētē diē
sabbati. **T**ertio ostēdimus appro
batum v̄sū festoz̄ per xp̄ianos. **R**az̄
sancta mater ecclesia statuit sub p̄e
cepto aliquos dies festos a fidelibus
celebrandos qui ponuntur pro maio
ri parte de conse. di. 3. c. pronunciat̄ d̄
Et est de feri. c. coquectus. hi sūt.
Omnes dies dominici per totā an̄
Natiuitas domini. sancti Stephani
Johannis euangeliste. Innocentij.
Siluestri. Circūcisio d̄ni. Epiphāia.
Tres dies resurrectionis. Ascētio d̄ni.
P̄nti. cū duobus diebus sequētibz̄
Quatuor solēnitates principales be
ate. Marie virginis. sc̄z̄ natiuitatis.
purificationis. annunciationis. 7 assū
ptionis eius. Natiuitas Johannis ba
ptiste. duodeci apostolorū. sancti Lau
rentij. dedicationis sancti Michael.
omniū sanctoz̄. 7 sancti Martini. Ce
lebrande sunt etiā ille festiuitates q̄
singuli episcopi cuz̄ suo clero populo
indixerint celebrandas. In sup̄ d̄ d̄se.
di. 3. in. c. crucis statuit Guleb̄ q̄ fe
stum crucis in tertia die mai solēnt
celebrat̄. In clemētina v̄o. si deum. de
reliquis 7 veneratione sanctoz̄ mā
datur celebrari festum corporis xpi.
Sūt 7 alia festa p̄ s̄uetudinē eccle
tie tot̄ introducta. sic sci. Nicolai sci An
tonij abbatis 7 q̄daz̄ alia q̄ fm̄ more
p̄rie celebrāda sūt. Quare religiosus
laudabilisq̄ appet̄ sc̄bz̄ festoz̄ v̄sua.

*Ad sol
eclē
fuerit*

Quare sabbatum mutatum est in dominicam: et cur alia festa sunt supradicta: et de peccato illorum qui festa non custodiunt.

Capitulum 2.

Secundum mysterium de festis declarandum de determinatione. In quo determinate dubitare contingit circa quedam non immerito capienda: et maxime ut iudicis nos reprehendat ridere valeamus. Dubitatur ergo de tribus. Primum de sabbati mutatione. Secundum de festorum additione. Tertium de peccato et offensioe. Primum dubitatur de sabbati mutatione. Nam ut patet ex dictis. Deus mandavit sabbatum custodiri. Pro. 20. Dixit. Memento ut die sabbati sanctifices. Dicunt ergo iudei. Cur sabbatum ecclesia mutavit in dominicam. Rader Alex de Alex in 3o volumine sume. Hoc factum est iuste et sancte propter tria. Primum propter declarationem mysteriorum. Secundum propter exclusionem errorum. Tertium propter multitudinem privilegiorum. Quarta ratio est propter declarationem mysteriorum. Nam assignatio septime diei est pure ceremonialis: et omnes ceremonie veteris legis: ut diximus in sermone de obedientia dei: umbra erant et figura legis gratie et evangelii. scilicet ait Augustinus in 4o sup. Deinde ad Iram. dici probabiliter potest observandum sabbatum iudeis fuisse preceptum in umbra futuri que spiritualis requie significabat: cuius gratia ipse dominus Iesus christus qui non nisi quando voluit passus est in sepulture sue mysterium consummavit. Cum ergo per sepulturae figure figura sit adimpleta: non est amplius necessarium die sabbati custodire: quoniam

imo solemnizare. id est in sabbato festum tenere more iudeorum prohibitum est et peccatum. Unde de consuetudinibus pervenit Gregorius ait. Pervenit ad me: quosdam pueri spiritus homines: prava iter vos aliqua et sancte fidei adversa semina se: ita ut in die sabbati aliquid operari prohiberet: quos quod aliud nisi anti christi predicatorum dixerimus. qui veniens die sabbatum atque dominicum ab omni faceret opere custodiri. Qui enim movi se et resurgere simulat haberi vult in veneratione dominici diei. Et quod populus iudicare compellit: ut exterioris ritus legis revocet: et sibi iudeorum perfidiam subdat: colit vult sabbatum. Secundum ratio quare non servat sabbatum: sed mutatum est in dominicam: est propter exclusionem errorum. Nam gentiles dominicam die consecuerat colere et adorare solum: ut itaque ab hoc errore retraheret: facta mater ecclesia statuit die dominicum sanctificandum. Tertia ratio quare sabbatum mutatum est in dominicam: est propter multitudinem privilegiorum. Et. n. dicit in. 73. Di. in. c. 9. die dominico. Dies dominica tantum divinarum dispensationum mysterium est consecrata: ut quicquid ad non insignem est constitutum in huius diei dignitate sit gestum. In hac mundus suscepit exordium. In hac presurrectione et mors interitum: et vita cepit principium. Et de consuetudinibus. sabbato dicitur. die dominica ob venerabilem resurrectionem domini nostri Iesu christi non solum in pascha celebramus: verum etiam per singulas quasque hebdomadas ipsius diei imaginem frequentamus. Colligunt autem duo decim privilegia diei dominice. Primum est quod fuit prima omnium dierum

Secundus quod erit ultimus dies peccatis vite in seculi huius sine. Tertius est: quod illam nullam precessit non. Quartus quod sicut infra patebit: nulla est non subsequetur. Quintus quod in ea creavit celum et terram deus. Sextus quod in ea omnes angeli a deo creati sunt: et boni in celo glorificati fuerunt: et mali de celo expulsi sunt. Septimus quod secundum Deosum in die illa prima precepta sunt data filiis israel. Octavus quod in illa die incarnatus est christus. Nam ut testatur magister hystoriarum. Et die qua dixit deus: fiet lux: visitavit nos orientis ex alto. Et christus incarnatus est. In hoc mysterium et figuram datum fuit manna in dominica die: sicut ait Ouges sup. exodus. Nonum quod in die dominica christus de structis inferni claustris captiva deus captivitate ac sanctorum animas de limbo eripiens triumphaliter surrexit a mortuis. Decimum in die dominica erit resurrectio mortuorum: et reddet unicuique iuxta opera sua. Undecimum quod in die dominica spiritus sanctus in linguis igneis missus est in apostolos. Duodecimum quod in die dominica erit initium et continuatio sine fine laudum dei et dominici Iesu christi. Secundum dubitatur de festorum additione: cur videlicet supradicta sunt ultra die dominicum alia festa. Et assignari potest triplex ratio. Prima de consuetudinibus. Secunda gratificationis. Tertia imitationis. Prima ratio de consuetudinibus. Supradicta sunt sanctorum festa: ut confutaretur error eorum qui dixerunt. Ante diem iudicii animas sanctorum non conscendit celum. Ad ostendendum quod tales mentiuntur statuit ecclesia sanctorum suffragia et patrocinia in eorum

solennitatibus implorari predicans et contestans illos in celo regnare cum christo. Ad hunc etiam errorem eliminandum ecclesia curat. Gaudent et celis anime sanctorum qui christi. ve. sunt se. Quod etiam colligi potest ex dictis scripture atque doctorum sanctorum. Nam Luc. 23. christus dixit latroni. Hodie mecum eris in paradiso. Et glo. sup. illo verbo. Luc. 23. Pueri mei mecum sunt in cubiculo. ait pueri sunt apostoli qui sunt in eterna requie. Et E. egl. 4. dial. Iusto: um anime mor. vt. huius carnal. claustra ex eunt in celestibus sedibus recipiunt. Et extra de celebrat. o. e. mis. cu. mar. the. dicit. De sanctis omnibus sentientibus est quod non indigeat orationibus nostris pro eo quod cum sint perfecte beati omnia eis succedat ad votum. Et extra de ba. ptismo. 7. eius effectus. e. debitu. scribitur. scilicet. Iudeus seipsum baptizans si christo decessisset ad patriam penam evulasseret. Et de pe. di. 7. qui egerit. dicit. Qui cum bene post penitentiam vixerit: si ante penitentiam vivere debuit: post reconciliationem quam documque defunctus fuerit: ad deum vadit: ad regem vadit et regno dei non privabitur. Secundo supradicta sunt alia festa propter gratificationem. Nam ex debito gratitudinis commemorare debemus beneficia nobis collata: sicut sunt beneficia natiuitatis. passionis. ascensionis. et consilium festivitatum. in solennitatibus etiam beate Marie virginis: feriandum est propter summas perfectiones quas in se habuit propter numeras gratias quas ipsa impetrante suscipimus. Ceteras vero solennitates sanctorum quas statuit ecclesia catholica celebrari: observare ipsi obligamur:

quod et ipsi impetrant nobis misericordiam dei.
Unde David in psalmo ait. Levavi oculos meos in montes unde dicitur. In montes id est in sanctos. **Tertio** ro-
quare ultra dies dominorum superaddita sunt festa sanctorum est propter imitationem ut
in eorum solennitatibus illorum gesta reco-
lentes concurremus eos quantum possumus imi-
tari. ideo Augustinus in sermone de marty-
ribus ait. Quotiescumque fratres caris-
simi fratres sanctorum martyrum solennia cele-
bramus ita ipsi intercederentur spe-
demus a domino consequi temporalia beneficia: ut
ipsum martyres imitando accipere me-
reamur eterna. Ab eis enim in veritate
sanctorum martyrum festiva gaudia cele-
brant qui ipsorum martyrum exempla se-
quuntur. Solennitates enim martyrum ex-
hortationes martyrum sunt ut imitari
non pigeat: quod celebrare delectat.
Sed nos volumus gaudere cum sanctis
et tribulationes mundi volumus sustinere
cum illis. Qui enim sanctos martyres
vel iniquitatem potuerit noluere imitari
ad eorum beatitudinem non potuerit per-
venire. **Tertio** dubitatur de peccato et
offensione. Utrum peccet mortaliter non
suaviter festa. Et respondeo quod sic: quod facit
contra preceptum dei: hinc est quod in veteri
lege ut habet Numeri. Cum inuenerit
est homo colligens ligna in die sab-
bati per Moysem: et Aarō reclusus est
in carcerem. dixitque dominus ad Moysem
Aarō: te morietur homo iste obuiat eum la-
pidibus omnis turba est castra. Cuius
eduxisset eum foras obuiat lapidibus
et mortuus est sicut precepit dominus.
Potest tamen aliquis si laborat aut
aliquid aliud facit diebus festis excu-
sari a peccato propter tria. Primo

propter necessitatem: ut patet extra de
ferijs et conquestus. Et in glo. ibi super
verbo necessitas urgeat dicitur: puta si res
esset peritura. Et sunt plura exempla.
Secundo excusant laborantes in fe-
stis propter pietatem: puta secundum glo. in psal-
mo. Conquestus: causa debiliū personarum: quod in
operibus misericordie dicitur distinctio non est ha-
benda: ut patet. 76. dicitur. Et de
cōse. di. 2. can. 7. **Tertio** excusant la-
borantes diebus festis propter modici-
tatem: quod si opus modicum esset et par-
uum quod secundum theologos. Quod modicum est ratio
apprehendit quasi nihil. Sed quod expressius
dicitur in christiani etiam festorum sanctificatione
inueniatur abusus. Nam cupiditate et
avaricia duci diebus festis merca-
ta frequenter nudantur: quod prohibet
i. can. 7. de ferijs. Nonnulli etiam absque
necessitate vendunt et emunt missas et
alia officia negligentes conducunt mer-
ces in carris et equis et mulis: et faciunt
alia opera vicia non sine peccato. Nec
illud peccatum leve putandum est quo in-
gratus et miser homo dedignatur red-
dere deo pro tempore sibi concessi.
Qualiter festa seruanda sunt cum de-
uotione cordis oris et operis: quod tamē
a christiani multis non fit: immo videtur
contrarium.

Capitulum 3.
Tertium mysterium est festis de
observatione. Observanda
sunt festa a fidelibus cum omni de-
uotione et sanctificatione tripliciter. Propter cor
de. Propter opem. Propter sunt sanctifi-
canda festa corde: ut unusquisque memoretur
sit dei et beneficium eius. Nam in precepto
solo de sanctificatione sabbati positum est

hoc vocabulum memeto: ad denotan-
dum quod tali die ad spiritualium contemplati-
onem animus sit reuocandus. hinc. Ysidorus
ait: Purgandus est primo animus atque a
temporalium rerum cogitationibus segregandus
ut pura acies cordis ad deum vere et
simpliciter dirigat. Optima autem est
regula a nobis tradita in tractatu de
virtutibus et in sermone de pruden-
tia in qua ponuntur septem: de quibus
unusquisque memor esse debet. Insuper
secundum quosdam cum preceptum de san-
ctificatione festi sit affirmatiuum et ob-
liget semper: sed non ad semper tenet
homo ex debito die dominico vel festi
in eodem modo deo vacare atque deum
recognoscere in aliqua hora: licet non in
quolibet aliter peccat mortaliter. Pro-
inde qui est in mortali culpa: et non con-
terit: vel dat operam ut contratur
in die dominico: de nouo mortaliter
peccat: quod transgreditur diuinum pre-
ceptum: quo precipitur diebus dominicis
esse vacandum deo: et maxime eteri
oportet congruis horis: ut puta tunc
dicatur missa vel dicantur vesperae. Te-
nent autem ad propositum consistendi et sa-
tisfaciendi loco et tempore oportuno.
Quod qui non seruat nouam incurrit
culpam transgressionis precepti de sancti-
ficatione sabbati atque observatione
in propria culpa. **Secundo** festa sunt
sanctificanda ore: ut in ipsis oramus
et laudamus deum sibi de susceptis
beneficiis gratias referamus. Nam de cōse-
di. 2. c. ieiunia. dicitur. Die dominica nihil
aliud agendum est nisi deo vacandus
Nulla operatio in illa die sancta agatur
tamen in hymnis psalmis et canticis spi-
ritualibus dies illa transigatur.

Tertio sanctificanda sunt festa opere
visitando ecclesias audiendo diuina
De audiendo vero missarum dicitur dicitur
suis in sermone de missa. Sed de mi-
sero a scandalis: quia christiani diebus festi-
simis magis inhonorant deum: et san-
ctos quod diebus aliis. Quot pompis
quot vanitatibus: quot fastuositati-
bus in diebus festis ornatur corpus
et confunditur spiritus. Tunc quidem
felicius est qui exquisitori excessu bel-
lum ordinat contra deum. Tunc mu-
lieres enula concertatione ilano stu-
dio: ac conatu altera alteram in va-
nitatibus superare contendit. Tunc ge-
stant stellas ac laminas aureas vel ar-
genteas vario fulgore splendentes: nec
non et plarum torques cingentes collum
et similia. Tunc in ecclesiis dei mala
plurima perpetratur. Tunc insunt ho-
mines perbitis ludis. Tunc mulieres
choris vacant: et dissolutioribus pro-
perea dicitur de cōse. di. 2. c. irreligiosa. Irre-
ligiosa consuetudo est qua vulgus per-
secutorum solennitates agere consuevit. Pro-
prie debent officia diuina attendere salu-
tionibus turpibus inuigilant: cantica
non solum mala canentes: sed etiam religi-
osorum officiorum perstreperunt. Sunt et alia
plurima que committi solent temporibus
deus ac sanctis dicatis. Nos vero con-
mur ab illis omnibus abstinere solennita-
tesque sacras reuerenter ac debite cele-
brare: sicque impetrabimus in hoc secu-
lo dei gratiam et in futuro sempiternam
gloriam: ad quam nos ille producat qui vi-
uit et regnat in secula seculorum. Amen
Donica quarta in quadragesima infra
diebus pietate qua uiui exhibere debet
mortuis ac defunctis. **Sermo 47.**

defuncti
ultra bona

Accipit ergo Iesus panes
et cum gratias egisset distribuit discubetibus. Scribitur haec verba Job. 6. c.
et in euangelio bodierno. Qui de celo descendit in vter virginis sola caritate motus: ipse verbo parit et exemplo docuit nos super omnia erga nostros primos benivolentia pietatemque servare. Ecce in promptu est sacra lectio euangelica in qua narrat quod benigne quod demeter famelicam turbam prospexit in deserto. nos vero si regni eius ac beatitudinis volumus participes esse debemus quantum possumus primorum nostrorum indigentiam miseriamque relevare. Quonia autem cum defunctos multi sunt inhumati atque crudeliter cum in sepulchris dixerunt de misericordia vniuersi exhibenda. Idcirco in presenti sermone de pietate quod mortuis atque defunctis debet: etiam loquuti. Distinguemus vero hanc in tres partes principales.

- Prima de sepulture exhibitio.
- Secunda testamentorum executio.
- Tertia suffragiorum coactio.

De defunctorum corpora sunt sepelienda et qualiter ecclesiastica sepultura prodesse potest vel obesse. **Capitulum.**

Prima pars pietatis quae debet defunctis de sepulture exhibitio. Et per huius declarationem tria sunt disputanda. Primum vtrum defunctorum corpora sint sepelienda.

Secundum vtrum pro morientibus ecclesiastica sepultura. Tertium vtrum obitu peccato mortali decedentibus circa primum dubium posset aliquid arguere quod

corpora defunctorum non sunt sepelienda. Nam dicit Virgilius. facilis iactura sepulchri. et Seneca de remediis fortuitorum. Si nihil sentio non pertinet ad me iactura corporis in sepulchro. et idem in libro de tranquillitate animae. Minabatur Theodoro probo mortem insepulta. Qui ruder. Sanguis in tua parte est et te inceptum dico si putas mea interesse supra terram an infra putrefieri. Ingentia Kullus in quonibus tusculanis. quod Socrates et Anaxagoras crediderunt sepulturae superuacua. Nilque mali atque inbonesti esse iacet cadaver squallidum obiectum et inhumatum: quae rursus seruabant. Calpurnius oes. Diogenes in superbi nico insit se inhumatum proici voluerit canibus et feris. Quod ferarum mibi nihil sentienti oberit lanuatus. Refert adhuc Eusebius libro de euangelica praedicatione. A byrmani rapacis generis animabus proferre defunctorum corpora. Menerunt. Sed contra tales danatos mores inhumationis sentias est omnia scriptura tam scriptura quam moralium prophetarum. An. Seneca. Laudat de pietate Dabriaa quae sepeliuit Sarrum mortuum in hebron in frachanaa: et sepeliuit eam in spelunca agri. Et Seneca. Et. 11. q. 2. c. hebreo dicitur Isaac et Ismael sepelierunt Dabriaa in spelunca duplici. Et Seneca. 49. Jacob in extremo vite benedictione data filiis suis precepit eis dicens. Ego coram grege ad populum meum. Sed dicitur me cum patribus meis in spelunca duplici que est in agro hebron in terra chanaan quam emit Dabriaa. Et Ioseph sue vltimo habetur qualiter eo mortuo sepelierunt eum filii israel in sinibus possessionis sue. Ibidem etiam beatus Augustinus ossa

mo

Et non solum
pro bonis
sed et pro
malis
quod de arguere
non debet
morte Rem

Ioseph que tulerat de egypto sepelierunt in sichein: et quod Eleazarum filium Aarone sepelierunt in gabaath fratres et filii eius. Et Iuditha sic merito de sepultura Samsonis. Et. 1. reg. 25. de sepultura Samuelis. Et. 2. pal. 69. de sepultura Samuelis. Et. 1. Mach. 9. c. de sepultura Iude machabei. Et. 2. Reg. 2. c. dicit. Dauid viris Iabes Balaad qui sepelierat Saul bene dixi vos a domino: quia fecistis mihi hanc cum domino vestro Saul et sepelitis eum. Et. 21. vis. de rectoribus. c. nunc autem in gloria dei. Si quis maderet corpus suum non sepeliri: quod fecit Marcellinus papa in detestatione idolatrie commisit se non est implendum. et Valerius libro 5. rubrica de ingratis reprehendit Athenienses qui delicias in carcere mortuum sepeliri non praesertunt nisi Cyms eius filius carcerem pro eo intrasset. vnde Valerius ait. Nec te Cyms silentio inuolam quonia patri tuo sepultura voluntatis vinculis cinere non dubitasti. et idem Valerius libro 5. Rubrica de somniis narrat. Quiter Symonides poeta peregre vadens cum nauis in qua erat applicasset ad litus et corpus inhumatum iacens vidisset: sepulture mandauit. huiusmodi beneficio is qui sepulchris fuerat motus nocte sibi in somnis apparuit utique ne primo die nauigaret remaneret. Illi vero qui inde recesserant nauigantes in eius conspectibus percellis et fluctibus absorpti sunt et suffocati et ipse letatus est qui vitam suam magis somnio quam nauis commiserat. et idem Valerius libro 5. rubrica de humanitate commendat cesarem qui caput sui hostis

Pompei sibi per regem egypti destitutum honorifice cremari et sepeliri fecit. Ibidem etiam laudat Hannibalem qui successerunt tres romanos Paulus. Et ac cum et Marcellus hostes ipsius honorifice sepeliuit. Respondendum est ergo ad dubium propositum secundum Rielin. 4. di. 45. de defunctorum corpora sunt sepelienda propter tria. Primum propter astruendam resurrectionem futuram propter quam Paulus mortuos vocat dormientes. At ergo subleuet spes ad resurrectionem vere sciendam corpora sepulture traduntur. Secundum corpora sepeliuntur propter amouendam horrorem. Unde Quintilianus libro 5. declamationum ait. Ad operiendam fedilitatem subtrahendaque dolorum materia mortuus viuentium causa sepelitur. Tertio corpora defunctorum sunt sepelienda propter meritacionem ut illa sepelientes propter misericordiam mereantur. Propter haec omnia. Angeli. de ci. dei. c. 14. ait. Non sunt contentenda et abijcienda corpora mortuorum maximeque virorum iustorum atque fidelium: quibus tanquam organis et vasis ad omnia opera bona sanctus vsus est spiritus. Si enim parterna vestis et annulus ac si quod huiusmodi tanto carius est posteris quanto erga parentes maior affectus nullo modo ipsa sperandi sunt corpora: que utique multo familiari atque coniuncta quam quibus indumeta gestantur. Nec enim non ad ornatum vel adiutorium quod adhibetur extrinsecus: sed ad ipsam naturam hominis pertinet. An et antiquorum iustorum funera officiosa pietate curata sunt et exerce celebrate? sepulchra pulchra ipsique ubi uenerunt de sepeliendis et in illis suis

Alie
2 h no
in 4
f. m. 3

corporebus filijs maderunt. **T**ercio
 duas sepeliendo mortuos vna pmeruit
 se teste angelo commendat. Ipse quoque
 dominus die tertia resurrexerunt re-
 ligio mulieris boni opus pdicat p-
 dicandus comendat ut vnguentum
 preciosum sup mebra eis effuderit atq
 hoc ad ea sepelienda fecerit: et lauda-
 biliter commemorat in euangelio q to t
 pas eius de cruce acceptu diligenter
 atq bononifice tegenda sepeliendumq
 curauit. **h**ec Aug⁹. **Q**uarta ratio
 erat vtra pnt in caritate morientibus
 ecclesiastica sepultura. loquor o bis
 qui habet aliquod purgabile. Et rñ
 ver Ric. q no p se p accidit. et hoc
 triplici rone. **P**rima est pnt inspicie
 tiu exiratione msta. f. inspicientes se
 pulsurā memoriā retinet defunctorū
 et p eis orant. vnde Augusti. lib. d. ca.
 ra. p mortuū agēda. sic Adoniam et
 eo q moueat mētē. admōeat uscu-
 patur. hinc Greg. li. 4. de al. Petro
 et interrogati et dicenti. putamus ne
 aiabns corū aliquid prodesse posse si
 mortuorū corpora in ecclesijs fuerint
 sepulta. Rñdet cū grania peccata nō
 deprimunt hoc prodest mortuis si in
 ecclesijs sepeliant q corū pproximi q-
 tibus ad cadē sacra loca conueniant
 suozū quoq sepulchra aspiciunt recor-
 dantur: et pro eis domino pces fūdūt
 Nā quos peccata graua deprimunt
 non ad absolatiōē: s potius ad ma-
 iorem dānationis cumulū: eozū corpa
 in ecclesijs ponūtur. **h**ec ill. **S**ecunda
 ratio est propē ministrozū ecclie o-
 nē: ga ille qui ecclie deseruiunt tenēt
 ceteris paribus pro illis frequentius et
 specialius orare. **T**ertia ratio est p

pter sanctorū deuotionē: credēdum
 namq ē q facti illi ad quozū bonozē
 fabricata ē ecclia: orant pro eo qui se-
 pelitur in illa: vel et cimiterio: propē
 reuerētiā et deuotionē ipsius eligētis
 sepulchrū ibidē. **U**bi Augusti. 4. q. 2. c. nō
 existimemus. ait. **S**ed vō quicq apud
 memoriā martyri sepeliat. hoc tñ
 mihi videtur prodesse defūto: ut cō-
 mōdāns eū ad martyriū patrocinia et
 sedis pro illo supplicatiōis auget.
Notandū tam circa electiōē sepul-
 ture q quilibet adultus compos sue
 mētia: libere pot vbiāq voluerit i
 loco magis religioso eligē sepulchrū
Ubi Gratian. 1. q. 2. c. 2. sic. **U**bi q-
 tumulandus sit in voluntate eius cō-
 stitit. **E**xipiuntur religiosi qui nō. pnt
 sibi eligē sepulchrū: s in suis monaste-
 rijs et ecclesijs sepeliuntur: nisi quādo
 moriantur essent adeo remoti a mona-
 sterijs sui ordinis q non possunt cō-
 mode deponari ad illa: quia tñc pos-
 sent eligē. **U**bi et c. religiosi. li. 6. **I**m-
 pubes etiā nō possit sibi eligē sepul-
 chrū: s parētes eoz possunt eos sepe-
 lire vbiāq voluerint: si cōsuetudo
 ite hoc habeat. al nō. **E**t d sepulchrū
 . c. in ura. i. ter. et i glo. **E**t i. c. d. vroz
 in glo. **I**nsup q nō est cōpos sue mē-
 tia: non potēt eligē sepulchrū: extra
 de successib. inter. c. cum dilectus.
Mort vero si non eligit sepulchrū se-
 peliri debet vbi sepultus est suus ma-
 ritus. **E**t si plures habuit sepeliri de-
 bet vbi sepultus est vltimus: et licet
 multa dicantur de sepulture electiōē
 tñ multuz statur consuetudini ut dicit
 Ric. vbi supra. **N**ōt etiā quis eligē
 sepulchrū in loco minus religioso

dimissa antiqua ut patz extra eo. li. 6.
 . c. cū quis. **T**ertio cubiu erat. **U**tz
 oblit ecclesiastica sepultura i peccato
 mortali decedentibus: q dicit. 13. q. 2. c.
 qbus. 7. c. cum graua. **I**mpius nocet i
 loco sacro sepeliri. **R**esponder Ric. q
 impio nō nocet ecclesiastica sepultura
 nisi in qtu hanc sepulchrū sibi indi-
 gnā pnt humana gloriā pcurauit.
Sed quid dicemus de sumptibus et ex-
 pensis que sūt in funere etiā bonozū
 et in caritate morientiu? **N**ōne meli⁹
 esset si daretur paupib⁹ et indigentibus
 q sic illas exponē ad quandam quasi
 pompam et gloriā? **R**ñdet Ric. vbi
 sup q pompa exequiaz si fiat fm cō-
 suetudine patrie et nō cū nimio exces-
 su non est reprehensibilis. **Q**uimmo
 facit ad cōsolatiōē viroz et solena-
 tiōē spū ad resurrexiōē futuram.
Nō enī trahit homo de necessitate fa-
 cere oē bonū q pot: facies aut sum-
 ptus in sepultura qd possēt alibi me-
 lius collocare: nō facit eos in qtu est
 opus minus vtile: s i qtu vtile. **N**ōn
 dū tñ q nō debēt in ecclia seu cimiter-
 rio ul loco sacro isra scripti sepeliri
Primo nullus infidelis nec iudeus:
 nec pagan⁹ nec heretic⁹: ut patz de hē-
 t. c. ecclia. et c. sequenti. **E**t. 24. q.
 2. c. sane. **E**t si sepulci essent tales i ec-
 clesijs debēt erubimari et pñci ext.
Secundo interdicit sepultura ecclesiastica
 morientiu toz neamentis. **E**t exponit
 Hosti. etiā si qd ibi vuln⁹ leralē acce-
 pit licet. postea inquirerit: qui quis
 peniteat et ei eularistia nō neget: ta-
 rebit tñ ecclesiastica sepultura: ext d
 toz neamentis. c. i. **D**oc tñ de illo intel-
 ligi qui venit cā excreandi se i toz

amēto. **E**t et fm Guil. de armigeri
 eorum qui eis i armis seruiunt: extra
 de toz neamentis. c. 2. **S**ec⁹ d astarib⁹
 cū curiositate. **T**ertio phibet sepul-
 tura bis qui seipos occidit: vt patz
 13. q. 2. c. quibus. **E**t. 23. q. 5. c. placuit.
Quod intelligēdū est fm Guilielmū
 Si interfecerit se ex desperatione vlt
 iracūdia. **S**ecus si ex fortuitate et hi⁹
 vnde in. c. ex parte: ext de sepul. dicit
 Bern⁹ q si qd ppter fugam precipita-
 rit se in aquam: q inde credebatur sic
 euadere nō imputat ei etiā si dicit
 etiā eueniat. **Q**uarto negat sepul-
 tura ei de quo certuz est et manifestu
 nō fuisse confessū ul nō coicasse sentel
 in anno: ext de per. et r. c. q. 1. **E**t hoc
 intellige tñ in articulo mortis signa
 contritiōis et huiusmodi emendati-
 onis ostendat. **Q**uinto expellitur a
 sepultura ecclie monach⁹ qui repi-
 tur proprietarius in fine vite qui de-
 bet in sterquilino sepeliri: ext de sta-
 tu monachoz. c. super quodam. **S**exto
 blasphemus dei si moriat⁹ absq
 penitētia post q blasphemauerit nō
 sepelitur in loco sacro: extra de male-
 dicis in fine. **S**eptimo generalit⁹ gli-
 bet notoz⁹ peccatoz si moriat⁹ absq
 penitētia in ipso mortali peccato p-
 mand⁹ est ecclesiastica sepultura. 13. q. 2.
 c. nō est mem⁹. **A**d pbādū sūt cotri-
 tiōē alicui⁹ peccatoz morientis suf-
 ficat vñ test. 26. q. 5. c. q. recedat. **I**te
 interdicit sepultura tepore infiditū il-
 de illo loco vbi est positum infiditū
 dum durat. **I**te: excoicatis excoica-
 tiōē maiori in illa morientib⁹ et etiā
 mori fm Guil. qñ hoc est notozum
 sūt et alia multa circa hāc materia;

in sepulchro
 de sepulchro

et diligenter
 sic generaliter
 ubi interdictum
 de sepulchro

de monachoz

110

111

112

113

114

que ideo dimittit? q non est neces-
sarium ut popularis predicent. Sacerdo-
tes autem curati: q talium debet ha-
bere sciam videat titulum de sepul-
lis. 7. 6. decretalis. Ideo hanc parte
conducat volentes. dicitur q magna
est pietas solus q amabilem defun-
ctum in corpore sepelire hinc pter ea
que rita snt laudat 7 magnus Alex-
ander. **Q. Curtius refert.** Inuentio
Dario a suis fratribus voluente 7 ex-
tincto in verbis loquendo coepe iudicia
laqueos facit q cum morte regio se-
peli.

Jo. de hanc
p. 12. vno

De executione testamentorum 7 q. vi-
tatio boni p. dicit quod testamentum si
fuit in purgatione.

in possit
om hanc

Secunda pars pietatis dicitur
boni ut testamentum p. exca-
tio in quo ad hanc tria cubia
occurrit volens d. 7. vtrū testam-
to possit inherere? 7 vtrū exca-
tio tenent statum illa exca-
tio vtrū exca-
tio vtrū exca-
tio. **Ad hanc vobis** possit aliis in-
guere q nulli testamentum in-
fringe. **Ra ut scribit** extra de testa. c. iudicia
tis. **Molitas** testamentis vtrū oia ad-
pleni. **Et testamentum** continet vltimam
voluntatem testatoris. **Et dicitur** 7. 16. q. 1. c.
consideratio vtrū. **Consideratio** ecclesie
utilitatis hoc postulat ex iusta dispo-
sitione testatoris servandū arbitrium.
Et coii e qd habet. **6. q. 1. in ca dmo**
nere. **vbi Grego** ait. **Admonē** te vo-
lum? ne pie defunctorum voluntates tua
qd absit remissione cassent. **vbi d. glo**
sup vbo pie. **Secus** si sint iuste q testa-

multa snt infringenda. **Ridet Ric** in
4. d. 45. **Q. aut testamentum** e ronabi-
liter factum: ita q non sit contra egre-
turis naturalis nec diuini nec positius
Et tunc nullo modo est infringenda. **Aut**
testam. est irrationabiliter factum: 7 tunc
licitu est q contra illud infringat. **Et**
hic testam. irrationabiliter factum: 7 tunc
p. ratione testatoris. **Et ratione** rei
testate.

¶ **Primo** ratione testatoris: quia leges
possunt facere testamentum. Nam nec
episcopus nec indigis nisi non leges
potest facere testam. **vicit** tñ Ric. **epi**
aut h. bona que sibi pauerunt et be-
ditate vtrū aut vobis. **Episcopus**
esse episcopus? **Aut** vtrū habet aliud
vobis ecclesie? 7 mobilia que sibi
ex illis redduntur pauerunt. **De** p. ius
bonorum p. pietas illos e sua pot. lici-
te facere testamentum. **Et dicitur** c. quia
non. **Et dicitur** 7. 1. q. 1. c. q. **vtrū**
tñ episcopus ecclesiam laicis daret? **Et**
de rebus eius restatari. 7 ne redderet
si quid fuerit testari pot. **De** redditi-
bus nō reddendis 7 de mobilibus? q
p. hanc consideratione negligit episcopus
vobis dicitur vobis ecclesie? **Et**
rō est q que inuitur seu considerata
ecclesie receperat illos bonorum p. pietas
sua nō est q illis sit tñ d. **vtrū** testator
reus administratoris nō possit facere
testamentum. **Et dicitur** de rebus ecclesie
nō possunt aliqua donare iure testam-
ti: possunt tamen donare de mobilibus
causa elemosyne siue sint sani: siue in-
egritudine etiam mortali constituti.
Et quibus colligit q non est idem dis-
pensare 7 testari. **Unde** episcopus p.
mittit. **De** bonis ecclesie elemosynam

De dispensatione
inter dispensationem
et testamentum

facere 7 non testari: extra de testa. c.
ad hoc. **Testatorem** enim oportet esse
dominum rerum de quibus facit testamtu.
Sed dispensator: nō oportet esse domi-
norum: qd quibus facit elemosyna. **Unde** ext
c. 1. q. nos. in glo. **¶** Clerici de rebus
ecclesie nulli pot. facere testamtu: cum
eius proprietatem non sit sua. **Similiter**
religiosus cum nō habeat p. p. nō
potest facere testamentum: ut pt. 19. q.
3. c. 1. **Et in c. relatu.** 7 si dicatur de
Paulo primo heremita q in testam-
to reliquit collobium suū. i. tunicā supio-
re. **Athanasio** alexandrino episcopo. 7 tu-
nica interiorē beati Antonii. **Ridet**
Ric. q. **¶** **Paulus** primus heremita
fuerit religiosus: tñ sanctitate nō erat
tñ in religionis statu. **Unde** nō ē sile
de heremitis 7 de illis q sunt i statu
religiosis ut per in. 4. sequenti p. **palle**
gatum. c. relatu. **Adhuc** fatu? nō pot.
facere testamentum ext de success. ab in-
testa. c. cum dilectus. **Et** insti. quibus
nō est pmissum facere testamentum. 4.
furiōsi. **Illi** enim qui facit testamtu opo-
rte esse cōpote mentis sue p illa tpe quo
facit testamtu. **¶** **Secundo** testamtu ē irrona-
biliter factum rone rei testate. **Cum** qd
facit testamtu de re quā non habet
Sicut dicitur de Lipatopo. **Ipsē** n. cum
in extremo vite venisset testamentum
condidit in quo multa millia vocato-
rum in pios vsus dimittebat. **Cū** vō
circūstātes interrogaret quis esset exe-
cutor: tāte pecunie distribuende. **Rū**
dit trussatorie. **hic** est pūctus. vñ tra-
ctum est vocabulū illud aut vulgare
puerbiū. **Qui** sta el pūcto disse. **ipe**
thopo. **Sunt** 7 alij qui testat de bo-
nis que habet tñ ad illos nō p. tinen-

Ad hanc
de testa
mō si p. p. p.
p. p. m. h. l.
p. p. p. p. p.
p. p. p. p. p.
p. p. p. p. p.

tib' eo q acquita snt p vsuras malos
contra raptas iniusticias fraudu-
lentias 7 huiusmodi. 7 debet psonis
certis. **Secus** vō qn illo: cum restituo
est incerta. **¶** **Tertio** testamtu ē irrona-
biliter factu rōe moi testandi puta cū qd
ex hereditate suos heredes qui ex here-
ditari nō meruerūt dans totum alit
Talis facit contra egre-
turis naturalis
ctia si det ecclesie. **Et** testamtu tale
nō est fructu. p. p. ca. v. ab Aug. in
sermone de cō. vita clericor. 7 15. q.
vlt. c. q. d. **Quicquid** ex hereditate
filio herede facit ecclesie: querat alij
qui suscipiat nō Augustinū **Et** infra
q laudabile factu sancti Aurelii car-
thaginensi episcopi. **Quidā** enim cū filios nō
haberet nec speraret: rēs suas ad re-
tentu sibi vsuradu: donauit ecclesie
Nati sunt illi filij. **Reddidit** episcopus nec
opināti ea que illi donauerat. **In** p. te
habebat episcopus nō reddere: 7 iure fo-
ri 7 non iure poli. i. quadam naturali
equitate. ut dicit glo. ibidem. **¶**
cū d. vobis. **vtrū** exccutores testa-
mentorum teneatur cito. **infra** annis
executione complere. **Et** respondet
Ric. in. 4. d. 45. **¶** **Aut** testator tem-
pus determinat. **infra** qd testamtu
vult esse impletum aut nō. **Si** sic non
tenet exccutores tentione necessitatis
vsq ad illud tempus testamentum im-
plere: nisi uideret citius explendo se
posse facere alie defuncti utilitate maiore.
Tūc n. 7 si i foro iudicij opelli nō pos-
sent ad citi? **ipledū**. tñ ad hoc eos cō-
scientia debet cōpellere: q. p. p. p.
ponendum est q voluntas defuncti
fuit ut illo modo 7 illo tpe testamtu im-
pleret q esset expedientius anime sue

Ad hanc
ad rōem
p. p. p.

Qui cū esset defūctus: & Galmaticā se
 retro suppositā demoniacus tetigis-
 set: statim sanat^r. Post multū vepo-
 tēporis cū Germanus capuan^r eps
 balneū ob grām sanitati petiisset p-
 dictū: Pascaſū diaconē stāte & obse-
 quētē iuenit: quo viſo uehemēter ex-
 timuit. Et qd illc tātus vir faceret
 inquisiuit. Qui p nulla alia causa se
 in illo loco penali deputatū asseruit:
 nisi qz i illa causa pōtēficis plus iusto
 senſit: & addidit. **Q**ueso te depre-
 care deus p me: atqz i hoc cognosces
 qz exauditus sis si huc redies me nō
 iueneris. Qui cū p eo orasset: & illuc
 post paucos dies rediisset: predictūz
 Pascaſū in eodē loco minime iuenit
 Sūt & alia exēpla: que breuitatis. cā
 dimittimus. **S**ecūdū dubiū erat.
 vtrū suffragia facta determinate pro
 vno plint oibus exētib^r i purgatio
 Et ridet Ric. qd ad causādū penam
 currit virt^r agētis: & dispositō pa-
 tētis: qz actus actiuorū sūt i patiere
 disposito: vt dicit. 2. de aia. **P**ot g
 dimini alicuius pena: vel p dimini-
 tionē vtutis ex pte agētis: vel p di-
 minutiōem dispositionis ad patie-
 dū ex pte sustinētis: sicut & p augmē-
 tationē cuiuslibet istoz pena potest
 augeri. Unde iequaliter dispositi ad
 patiedū ab equali virtute in equali-
 patiuſ. ppter ea dicit Auicēna. 6. pte
 nāliū. **M**ultū dispositus ad tristi-
 tiā ex modica cā fortiter tristatur.
Quō aut dictū ē videmus in exēplo.
 Pena cui magnū onus portātis di-
 minui pot: vel p diminiutiōem gūita-
 tis oneris: vel p aliquā cōfortationē
 vtutis illius: q portat onus: qua mi-

de alle
 pene
 monny

nuit in ipsa dispositio ad patiedum
 ab oner. Sic dico q isto duplici mō
 uenit itelligere diminiui pena exētiū
 i purgatorio. Et quātū ad diminiuti
 onē pene mō pmo suffragia facta de-
 terminate p vno tm: aliis sō plūr: qz
 sic vtus eozū non attigit: nisi illū ad
 quē determinat: & cū applicat per
 itētionem agētis. **S**3 mō secūdo suf-
 fragia facta p vno p sunt aliis: qz mi-
 sericordia dei puidēte suffragia scā
 p quocūqz i purgatorio oibus aliis
 inotefcūt. Et qz seſe diligūt ex cari-
 tate: nec sibi iuicē iuidēt imo omnes
 gaudēt de pene illi^r alleviatōe: p q
 facta sunt suffragia. **Q**uodlibet aut
 gaudiū reddit gaudētē min^r dispo-
 ſitū ad penā tristatē: qz fm sētētiā
 Ar. 2. ethi. c. ultio. Cuiusqz tristitie
 repugnat fm formā gnis quētūqz de-
 lectatio: & iō nutiget eā. **M**otādū tū
 q si suffragia fierēt p plurib^r: nō tm
 pdesent cuiibet quātū si fierēt pro
 illo solo: qz si tm pdesēt: sequeretur
 q ille q p vno defūcto tenet dicere
 missaz vnā: & vnā p alio si dicit vnā
 p illis duobus cuiibet solueret illd
 ad qd sibi tenet. **P**reterea bonū fini-
 tū: qd sufficēt ad plenariam liberatō-
 nē vni^r aie de purgatorio: sufficēz
 ad liberatōem oium aliaz ad eqlem
 penā obligataz. **P**reterea cōsuetudo
 ecclie esset inutilis: que suffragia ali-
 quādo facit p specialib^r psonis: que
 oia falsa sūt. **S**uere tm quidā dicētēs
 q suffragia facta p plibus tm p sunt
 cuiibet quātū si fierent p vno solo:
 sicut cādela accēsa p pluribus: & le-
 ctio lecta p plurib^r tm quēlibet iu-
 uat q̄tum iuaret si p eo solo cādela

accēderet: vel lectio legē. **S**3 ridet
 Ric. qz hec exēpla nō ualēt: qz lumen
 cādela & vox doctoris sē coicat per
 nature necessitatē. **S**uffragia aut col-
 cant p suffragatis itētione. **C**er-
 tiū dubiū erat. vtrū defūctis pling
 suffragia scā a viuis exētib^r i pctō
 mortali. Et ridet Ric. in 4. di. 4. 2.
Malns faciēs aliq bona opa p de-
 fūctis: aut fac ea sic actor: aut sic mi-
 nister. **P**rio mō illa nō p sūt defūctis:
 et si ea faciat mediāte bono mistro:
 nisi aliq p accis iqtū paupes sacri
 p elinis receptis ab illo malo excita-
 tur ad orādū p illis defūctis: p qb^r
 ille mal^r hō eis elmas dedit. **S**i aut
 fac ea ut mister public^r dei & ecclie:
 vt sacerdos q celebrat missa vl ere-
 quias moeruoꝝ: aut fac ea vt mister
 alie^r puate psonē. **P**rio mō dico q p
 sūt defūctis: qz malicia mistri nō tollit
 efficacā sacri. **S**i aut fac ea vt mini-
 ster puate psonē. aut illa psona quā-
 do sibi pcepit tale op^r fieri. & qn fa-
 ctū est erat in caritate: aut nō. **P**rio
 mō dico q p sūt defūctis p quib^r sūt
 Et siue ille qui mādauit fieri migra-
 uerit de hac vita: siue nō: qz h opus
 pncipal^r ipsius ē q h fieri mādauit.
Si vō erat i pctō mortali. aut hoc
 erat qn mādauit fieri. aut qn op^r ere-
 cutōi mādātū ē. **S**i p mō: dico q illa
 opa nō p sūt defūctis p qb^r sūt: quis
 sit in caritate p illo tpe quo suū mā-
 datū exēcutōi demādat: nisi tūc illd
 itez fieri mādēt. aut demādatōez fa-
 ctā de nouo acceptet: qz op^r ipſi^r nō
 ē nisi iqtū illud fieri mādāt: vel acce-
 ptat. **S**i aut erat i pctō mortali qn

demādat opus bonū exēcutōi: quī
 erat i caritate qn pcepit fieri. dico q
 tūc opa p sūt: defūctis p qb^r sūt: ma-
 xime qz sūt a precipiēte roe illi^r ad
 volūtatis: quā habuit qn ea fieri pce-
 pit. verūtm cū nemo sciat vtrū odio
 an amore dignus sit: nō debēt hoies
 recti a coicatōe suffragioꝝ erga de-
 fūctos: & potissimū tenē v3 vnusqz
 firmū qz sep valet missa & alia bona
 q fac hō: vt mister ecclie. **S**up dicit
 itaqz sūt pietatis ptes: quā debent
 viui mortuis exhibē. **S**3 si qz possit
 ad purgatiū vīqz dē dē: audirz
 pfecto clamātes & euātes qz pluri-
 mos: ac voce q̄rula lamētātes. Audi-
 rētur qdē p̄es & mres. **Q**uī filii in-
 grati: qb^r bona nra dimisim^r succu-
 rite nobis. Audirēz viri suas vxores
 vocātes. **Q** vxores ipie i qb^r p̄iden-
 tiā hātes: diuitias nras vobis dimi-
 ſim^r: **I**buente miseris: & nos adiuna-
 te: vt eruaamur ab his atrocissim^r pe-
 nis. Audirēz & alii clamātes. **Q** cō-
 misarū. **Q** exēcutores testōꝝ nroꝝ
 expeditē fideſi q vobis omiſi^r. **M**lti
 naqz sūt & qn innumerabiles: q citi^r a
 purgatorio liberarēz si viuētes illos
 inuaret. **I**dcirco p̄aret oēs beigne
 & caritatie orar p defūctis: aliaqz pie-
 tatis opera illis ipēdē: vt sic mrea-
 mur i h ſocalo dei obtinere grām: &
 in ſaturo ſēpiternā grām. Amen.
Seria ſecūda q̄rte ebdomade i q̄.
 diageſima de purgatorio: & atrocis-
 ſimis penis: qb^r puniūt aie illoꝝ qui
 nō ſatiſfecerūt in hac vita de peccat.
 ſuis. **S**ermo 48.
 Me aut Jēſus nō credebāt
 ſemetipſū eis. **S**cribunt B

q̄ bon
 na. rō

Et nota
 quod
 p̄p̄ta
 nō s. d. e.
 Cuius
 m. f. b. h.

de p
 708

ſba Joh. 2. c. 7 euāgelio hodierno
Rara fides inuenit in hoib⁹ h⁹ mū-
di: qui cū ſepe blādiāſ ml̄ū aicis: eo-
rūq; ſe fateat beuuiolos. adueniēte
tū neceſſitate aduerſitateq; ingruēte
deficiūt: ppter ea ſaluator n̄r: qui p-
uidebat ſe tēpore paſſionis ſue ab oī
bus derelinquēdū n̄ credebat ſemet-
ipſū eis qui crediderāt in noie ei⁹ pp-
ter ſigna que faciebat. Quo exēplo
edocemur vt 7 nos dū poſſum⁹: vuz
vinim⁹: dū facultas a deſt aie n̄re ſa-
lutē accuratiſſime p̄curem⁹: neq; ſi-
dendū ē multū i parētib⁹: aut filiis. i
viris aut v̄rouib⁹. in domeſticis. uel
aicis: qm̄ vt dictū ē i p̄cedēti ſmone
ſuenerūt tales caros ſuos deſūctos
tradē obliuioni. Et qm̄ pleriq; peni-
tētia negligūt de ſuis peccatis i hac
vita iplere: eſtimantes mitiſſimā ſa-
tiſq; leuē penā eſſe. 7 quādoq; nulla
pena. ſ. purgatorii. Idcirco in p̄nti ſ-
mone de ipſo purgatorio erim⁹ locu-
turi: de quo tria myſteria erūt decla-
randa.

Primum dicē vitatis.

Secundum penalitatis.

Tertium iocunditatis.

De vitate 7 loco purgatorii: 7 de
iſtis qui poſt hāc vita atēq; euolent
idigēt purgari. **Capitulū. i.**

Primum myſterii declarādū
de purgatorio dī vitas: in
quo tria ſūt dubia abſoluē-
da. **Primum** vtrū ſit ponē penā pur-
gatoriam p⁹ hāc vita. **Secundū** utz
aliquis loc⁹ ſit p̄p̄ius ad purgādū
aias deputat⁹. **Tertium** qui ſūt hi q
vadunt in purgatorii. **Ad primū**
dubii rīdet **Doñ. di. 20. quarti.**

ſicut dicit ſcriptura 7 auctoritates
ſātoꝝ: 7 plures reuelatōes: 7 rōes
cōcordāt. 7 ecclia v̄lis ſfirmat: que
orat p̄ ex̄itib⁹ in purgatorio: abſq;
dubio poſt hāc vitā eſt ponere pena
purgatoria. Et h̄ colligit ex v̄bo xp̄i
d. **Matth. 12.** Qui dixerit v̄bū c̄tra
ſpiritū ſāctū nō remittet ei neq; i hoc
ſeculo: neq; i futuro. In qua ſētētia
vaf̄ itelligi quaſdā culpas i h̄ ſeculo.
q̄ſdā i futuro poſſe relaxari. **Jō. 8. 21.**
22. di. c. q̄lis. ait. Qualis hinc q̄ſq;
egredif. talis i iudicio p̄ſerat. **S; tū**
de quibusdā culpis eſſe añ iudicium
purgatorius ignis credēdus ē: p̄ eo
qđ vitas dīc: q; ſi q; i ſpiritū ſāctū
blaſphemiā dixerit: neq; i hoc ſeculo
remittet ei: neq; i futuro. Et **Matth.**
5. **Estis** ſētēs aduerſario tuo cito
i. ſcinderet i murmurati in malo aut
āgelo ad oppoſitū decertat dū es in
via cū eo: ne forte tradat te aduerſa-
rius tu⁹ i iudiciū. **Deo: 7 iudex** tradat
te miſtro. i. āgelo: 7 in carcere mitta-
ris. i. p̄ angelū in purgatorii deduca-
ris. **Ame** dico tibi nō eris inde vo-
nec reddat nouiſſimū quadratē. hoc
idē de carcere hui⁹ mūdi nō pōt itelli-
gi: eo q; nec ibi ponūt oēs tales: nec
de carcere iſternali: q; ibi nūq; ſoluūt
nouiſſim⁹ q̄drās debite pene. ſed de
carcere purgatorii hēt itelligi: q; d
illo ex̄ibit quis qñ ſoluēt nouiſſimū
q̄dratē. Et adhuc ē i p̄mptū rō. q̄re
ſit ponēda pena purgatoria. **Nā** vt
dic̄ **Aug.** 7 ponit a magiō i l̄ra. aut
hō punit: aut de⁹ punit. **Sed** frequē-
ter aliq; ſuertūt in fine qui nō puniūt
tur in p̄nti. q; neceſſe ē q; puniatur a
deo. ſed nō i igne iſternali ſine eterno.

q; in igne purgatorio. **Ute** ſi nō eſſ;
pena purgatoria p⁹ hāc vitā. q; g per-
durat i culpa vſq; ad mortē. cū nullā
ſuſtinuerit penā reponet de malicia
ſua omodū: qđ ē fallū. Et ſi q; obiu-
ceret q; p̄nior ē deus ad miſerēdū
q; ad codēnādū: ſed decedētē i mor-
tali ſtati cōdenat. q; decedētē i carita-
te ſtati gl̄ſificat. **Ute** potētio: ē cari-
tas ad eleuādū q; ſit mortalis culpa
ad dep̄mēdū. ſed culpa mortalis ſta-
tim demergit in abyſſū. q; caritas ſta-
tim eleuat i celū. q; nō ē ponē p⁹ mor-
tē aliqđ ſupplicii. **Ute** ſtat⁹ p⁹ mor-
tē rīd; ſtatui qui ē i uia. **S; i** via nō
eſt niſi duplex ſtat⁹. ſ. bonoz 7 malo-
rū. q; ſimilr p⁹ mortē. Ergo aia a cor-
pore recedēs: vel ē in paradīſo cū hoīs
vel ē in iſerno cū malis. **Ute** **Doñ**
ad p̄mū. q; nō ē ſimile gl̄ſificare de-
cedētē i caritate ſtati. ſic cōdenat de-
cedētē i mortali: qm̄ iſte q; i mortali
ē: nihil hēt qđ ſit dignū vita. Et iō
ſūme ē diſpoſit⁹ ad dānationē eter-
nā. 7 ppter hoc ſtati dānat iuſta re-
tributoe. **Sed** ille q; ē i caritate: cu;
caritas ſimul ſtet cū veniali culpa: 7
reatu pene: pōt i ſe hēre aliqđ vig⁹
pena. 7 q; gl̄ia nō pōt ſimul ſtare cu;
pena ſ; ſoz cōe: neceſſe ē pus debiti
illud ſolui p̄ penā purgatoria. **Ad**
2. dicit **Doñ.** q; pōd⁹ caritatis h; i
ſe aliqđ retardās vt culpā aliquaz
paruulā: vel reatū. **Sed** pōd⁹ p̄cti nī
hil hēt eleuās: vel retardās. iō nō ē
ſimile de aſcēſu p̄cti. **Ad 3.** dō dō
q; l; duplex ſit ſtat⁹ p̄ncipalis. ſ. bono-
rū 7 maloꝝ. tū qui h; iuſtitia i dupli-
ci eſt v̄ria. **Aut** n. ē i ſtatu p̄fectoz p
ſectōe cōpleta. 7 talis nō hēt crema-

bilis: nec aliq; debita. 7 huic ſtatui de-
bet vita eterna. **Alii** ſūt i ſtatu imp-
fectoz. 7 hi habēt cremabilia v̄plu-
rimū: 7 et. debita. iō op; p̄mū debita
ſolui: 7 cremabilia cremari añq; itro-
ducāt in patriā. 7 hi purgatur pena
purgatoria. **Similr** carētes iuſtitia
in dupli. ſunt diſſerētia. **Quidā** ſūt
i ſtatu paritatis. 7 hi carēt iuſtitia
originali. 7 hi cōpētē ſtat⁹ i limbo
ſūi pena ſēſibili. **Aliq; ſūt** i ſtatu adul-
toꝝ: qui carēt iuſtitia p̄ſonalitū gra-
tuita p̄ p̄ria culpa. Et talib⁹ cōpē-
tit ſtat⁹ iſternalis. 7 ſic p; q; rō illa n̄
valet. **Poſſ; ē** dici q; pena purgato-
ria nō dicit ſtatū: ſed magis traſitū
de ſtatu ad ſtatū. **Ute** dubiū ab-
ſoluēdū erat. vtrū ad purgatoe; aia
rū ſit aliquis locus ſp̄aliter deputat⁹
7 rīdet **Ric. di. 21. quarti.** i iſer-
no ſūt q̄rtuoꝝ loca ſe habētia ſm ſu-
peri⁹ 7 inferi⁹. In loco maxime iſimo
ſūt dānati p̄ p̄ctō actuali. In illo q; ē
immediate ſupra illū ſc; dānati p̄o
ſolo peccato originali. In loco q; ſe-
quē ē ſupra illum ſunt aie que pur-
gāt: q; ibi de lege cōi purgant: q; ſi
alique alibi purgēt ex aliq; cā ſp̄ali. ſ.
vel ut viuētib⁹ aliquid nūtiēt: vel ut
ſuffragia p̄ ſe ipeſtēt: 7 ut patiēdo
vbi peccauerūt dei iuſtitia aliquibus
ſēſibilib⁹ manifeſtēt. **In** q̄rto loco n̄
ſūt alique aie: ſed ante xp̄i aduētū:
ibi erat aie ſātoꝝ p̄mū: que p̄niam
ſuā i purgatorio expleuerat. Et ille
que recedētes a corpore nihil purga-
bile portauere. **Loc⁹** aut̄ p̄fat⁹ dice-
bat ſin⁹ **Abrae:** q; **Abraa** p̄m⁹ ab iſi-
delib⁹ ſe ſeparauit: 7 fidei ſignaculū
diſtictiū accepit. **Jō** loc⁹ requiei q

Handwritten marginal notes in the right margin of the second page, including phrases like 'Ad q' m...', 'na ali...', '7 de...', 'ſuffragia...', 'ut ex...', '7 ſp̄aliter'.

q bonus angelus bonos ueraverit. Sed ueratio bonoz sola a malis fit. sicut exēplū hētur de Job. de Antonio: et aliis factis et aicis dei. Da li vō uerati sūt a bōis et malis. et rō uidet esse fm eos: qz qui uerat altez et affligit quodāmo odiū hēt. Diabolus autē odit bonos et malos ob suā crudelitātē. iō utroqz affligit cū sibi pmittit. boni vō nō odiūt nisi malos et iō illos solos affligit: sicut afflicerūt sodomitas et egyptios. S; opī. ita stare nō pōt: qz nō decet illū qui iuste de aliquo triumphauit postea puniri per ipsū. Sed aie que sūt in purgatorio adherēdo iustitie uicerunt diabolu. Ergo nō estz ueniēs ut punirēt demonū misterio. ppterca alii dixerūt qz pena purgatorū iūligitur angeloz misterio. Sed h nō uidetur pbabile. qz tā gūiter affligat et puniant cōciues suos. nec hoc de facili p scripturā possz pbari. Iō dō s; Ric. et Bon. qz quis boni āgeli et mali asistat mouerit. boni ad iuuādū. mali ad nocēdū si pūt. tū in loco penali ipsius purgatorū nō puniūt aie ministrio demonū: nec misterio bonozū angeloz: sed sola diuina iustitia igne purgatorū sicut instrumētū applicate ad punitionē eaz.

De iocūditate quā hnt existētes i purgatorio. tū ppter certitudinē de sua salute. tū ppter confirmationē i grā. tū ppter auxiliū uiuozū. Capl. 2. Tertiu mysteriū declarādū de purgatorio dicit iocūditātis. Nā iter acerbitate penaz sētū aie i purgatorio exites multa iocūditatē. maxime ppter tria.

Primo ppter certitudinē. 2. ppter sbuentionē. 3. ppter factōū asfectionē. Primo gaudēt aie i purgatorio ppter certitudinē. qz iā certificate sūt de glā et beatitudine: ad quā debēt puenire. Notandū tū fm Bon. in 4. di. 20. qz aie ille maiorē certitudinē habēt qz ille q i uia sunt sicut hēbant aie que erāt in libo. Et illa certitudo media ē inter certitudinē patrie: et certitudinē uie. In pna est certitudo tētionis euacuas expectationē et timorē. In uia autē ē certitudo expectatōis mixta timorū. qz glūbz labi pōt dū ē uiator. In purgatorio vō ē medio mō. i. certitudo expectatōis. qz nō dū obtinuit. sed est euacuatio timoris ppter liberi arbitrii cōfirmatōē. qz oīo fit qz deiceps peccare nō pōt. Nā cōfirmati sūt in grā. nec ualēt malū uelle: nec dū age tur: qd eis accedit ad letitiā et iocūditatē: ppterca sapientiā. 2. di. Spes illoz immortalitate plena ē. Nec acceptāda est quosidā opinio eoz qz dicit. qz p acerbitate penaz ita absorbet spūs ut ubi sit ignoret. et ex hoc dubitet utrū sit in inferno: uel i purgatorio: aut ex. sicut cū aia ex dulcedine cōtēplatōis rapit ex se: ut nesciat utrū i corpore: an ex corpore hoc uideat. sic suo mō debet i penis se hēre. Sed certe hoc nō vī posse rōabilē sustineri: qz est spiritus carni cūctus possit ab huiusmodi penis adeo absorberi: ut usū rōis amittat. Spūs tū separat: qui immortalis ē non uidet adeo absorberi: cū fortior sit ad sustinēdū magnā penā i se qz i corpore parā. Et cōtra dictā opinionē faciunt

exēpla: que Grego ponit in 4. d. al. ubi dicit. qdā in purgatorio exites i granib' penis petierūt adiutoriu p liberatōē. qz sciebāt se aliqū liberatōē. Insuper in omēdia de uiuere: et Lazaro dicit qz dānati sup se electos cōsiderāt usqz i die iudicii. Si g pena illa isernalis iproportionabilr granior ē qz purgatoria. et illa nō absorbet usū rōis dānatis qui sūt oppressi uerme desperatōē et culpa: qto magis nec ista pena absorbet: sicut spūs iustozū qui fortificati sūt bona cōscia. et spe: et diuina grā. 2. gaudēt aie existētes in purgatorio ppter sbuentionē. qz sbuenit eis p suffragia uiuoz. de quib' dixim' i precedētī sermone. In notescat eis aie predicta sbuētiō qz drupl'r. 2. di. diuina ispiratōē. 2. an geloz reuelatōē: ut dicit. qz. 2. fatē. Tertio mouerit noui iustimone Quarto experientie cognitōē: qz per suffragia que impēdūt eis experientē sibi dimini penā. Cōueniēs nāqz est ut inotescat eis a quib': et que suffragia fiat: ut cū de purgatorio fuerit liberate: et in glām āgeloz assumpte: p qz defuncti magis suffragatoribus suis ipēdat: p qz pro magis apud largissimū miseratōē oīum magis spūs non deū itcredētes. Nō. n. possibile ē ut alii ppendit s; i gntitudo uel aliqz qd dicit uitiū locū eoz dūqz sūt i purgatorio: hēat i gloria sēpina. Tertio gaudēt aie i purgatorio ppter factōū asfectionē. Superi qdē ciues orāt: et rogāt dnm Jesū xpm p illis primis suis: quos cruciari cernūt. Scdm. n. Bon. i 4. di. 45. Duo iducūt scōs orare p his qui in purgatorio sunt. Primum ē eoz necessitas: qua idigent ab aliis reuocari. Sed; ē dei uolūtas

qui vlt qz vni mēbz releuet aliud. Tertiu addi pōt. s. futura iocūditati. seu felicitati. s. ut eoz glā accidētāl' augeat cū uideat eos futurōs conciuēs suos. Nō credēdū ē qz angeli sancti sēper uisitat eos: et solatur: ppter que oīa ad prudētiā spectat dū uiuim' i h' seculo penā quā possum' pro peccatis nrīs exoluē. Sin vō illa in purgatorio uolēt soluet' ubi licz ppter rōes iā tactat aliq' letitia adēt nō tū tāta erit: ut Bon. ait: qzta erit afflictio. Nō sollicitate cogitem' qz uentura sūt. et oculos aperiam' i tēpore oportuno: ut sic placem' deo que offendimus: impetrem' qz ab ipso hic gram: et i futuro seculo sēpina glām. Tertia tertie quarte ebdomade de iudicio curiozo et temerario: ppter qz multi qz se iustos credūt: pā ozes sūt: et inimici altissimi dei. Tertio. 49. Oīte iudicat' fm facie: s; in stū iudiciū iudicate. Verba sūt redēptoris nrī originalr Job. 7. c. 1 i euangdio hodierno. Debuit nobis saluberrimū documētū: satisqz necessariū saluator nrī dñs Ies' xps dū dixit vba i themate nrō ppoita. qm ob curiosū iudiciū mlti qz se bonos existimat se penamero mali sūt. Sed; vō Alex. s; niaz i 2. volumine sūme duplex ē iudiciū. vni publicū et ordinatū: qd qdē ē act' iustitie Aliud vō usurpatū et temerariū: quo quia primū suū iudicat: uel reputat bonū aut malū. De hoc itaqz iudicio de quo locut' ē xps: et nos i piti sermone dicemus: in quo triplex iudiciū s; distiguen' declarādum. Primum dicit dubietatis.

no malis
f. 3
f. 4

gargorio
p. 10
p. 11

qz defuncti magis suffragatoribus suis ipēdat: p qz pro magis apud largissimū miseratōē oīum magis spūs non deū itcredētes. Nō. n. possibile ē ut alii ppendit s; i gntitudo uel aliqz qd dicit uitiū locū eoz dūqz sūt i purgatorio: hēat i gloria sēpina.

qz defuncti magis suffragatoribus suis ipēdat: p qz pro magis apud largissimū miseratōē oīum magis spūs non deū itcredētes. Nō. n. possibile ē ut alii ppendit s; i gntitudo uel aliqz qd dicit uitiū locū eoz dūqz sūt i purgatorio: hēat i gloria sēpina.

Ad huc

f. 10
f. 11

Secundū dicitur veritatis.

Tertium temeritatis.

Peccatū est iudicare in deteriore
partem aliena scā: que nobis sūt. ⁊
quare dubia sūt i meliore parte in-
terpretanda.

Capitulum i.

Primū iudiciū usurpatū dicitur
dubietatis. Cū quis pri-
mū suū ex operib⁹ dubiis iu-
dicat malū. Nā multa sūt opera: q̄
bene fieri possūt ⁊ male. sicut ieiunā
dicere. clemētiā facē. audire missas
visitare ecclias. ⁊ filia. in quib⁹ si q̄
diffinitive iudicaret. ⁊ priō talia ma-
lefacē. utputa pp̄ vana gl̄ia. aut ali-
quē aliū malū sine peccat⁹ p̄ usurpa-
tione iudicij. Idcirco i his seruāda ē
regla: que ponit in glo. Ro. 14. sub
illis vbiā. Qui nō māducat: mādu-
catē nō iudicet. vbi dicit. Dubia sūt
in meliore ptē interpretāda. Et q̄ ita
fit: p̄bari pot̄ tripl̄. Primo aucto-
ritate. ⁊ rōe. ⁊ exēplo. Primo
p̄batur auctoritate. Quia dicit. c. ha-
buisse. In reb⁹ ābiguis absolutū non
deby esse iudiciū. ⁊ ii. q. 2. in agraue.
Draue latis est vt in re. dubia certa
des. Inia. Et. 20. q. 5. c. incerta. Incer-
ta nullaten⁹ iudicem⁹: quousq; veni-
at dñs: qui latēna pducit i lucē. ⁊
illumiabit abscondita tenebrarū. ⁊ ma-
nifestabit cōsilia cordiū. Ad hoc facit
ibidē c. nullū. ⁊ c. iudicatē. ⁊ idē po-
nit in glo. sup. c. nauigati. de vsuri. ⁊
i. c. ex litterj. de p̄batoib⁹. Ad idē est
illud dictū ex de regl. iur. Eitote in-
quit misericordes ⁊c. hoc loco nihil
aliud precipi existimo. nisi ut ea facta

que dubiū ē quo aio fiāt: in meliores
ptē interpretentur. Et p̄bas q̄ du-
bia sūt in meliore parte interpretāda
rōe. Et hoc tripl̄. Primo pp̄ di-
uinā maiestatem. ⁊ 2. pp̄tē primi ca-
ritatē. Tertio propter propriam.
utilitatem. Primo propter diui-
nam maiestatem. Dubiorū. n. ⁊ secre-
torū iudiciū deus sibi reſeruat: q̄ di-
xit Hier. 17. Prāuū est cor hoīs: ⁊
inſcrutabile. q̄ cognoscet illud. Ego
dñs scrutās cor ⁊ p̄bas renes: q̄ do-
mū q̄ fm viā suā. Et. 22. di. c. cru-
descat. Deus secretorū cogitor: ⁊ in-
dex est. Dic ē q̄ scribit. 2. q. 1. c. no-
mē p̄f byteri. Diuine pietatis pote-
stati facē viderer iniuriā. si illi⁹ iudici-
um meo velle in iudicio p̄uenire. Et
15. q. 6. c. si ascēdētib⁹. Nō possūt hu-
mano cōdēnari examine: quē deus
suo reſeruauit iudicio. Et rōē dicit.
pp̄tē primi caritatē. Et. 20. n. l. ho.
2. 2. q. 96. Et hoc ipso q̄ aliq̄ bēt
malā opinionē de aliquo absq; suffi-
ciētī cā iniuriā ei: ⁊ cōtēnit ipsum.
Nullus autē deby aliū contēnē absq;
cogēte cā. Nō vbi nō apparēt manu-
festa indicia de malicia alicui⁹: debe-
mus vt bonū hēre in meliore parte
interpretādo q̄ dubiū est. Et si dice-
ret q̄ iudiciū deby esse magis de eo
q̄ ut i p̄b⁹ accidit. Sed ut i pluri-
bus accidit ut male agāt: q̄ vt dicit
ecclesiastes. i. Stultorū infinit⁹ est nu-
merus. q̄ dubia magis debent⁹ inter-
pretari i malū q̄ in bonū. Et l. ho.
q̄ ille qui i meliore partē aliorū scā
interpretat: frequēt⁹ fallitur. Et me-
lius ē q̄ aliq̄ fallat habēs bonā fi-
dē ⁊ aliquo hoīe malo q̄ rari⁹ fallat.

hīs opinionē malā de aliq̄ bono: q̄
ex h⁹ fit iniuria alicui. n̄ at ex p̄. Iō Se-
neca li. 4. de bñficijs ait. Sadi⁹ ē pro-
desse et malis pp̄ bonos: q̄ bōis de-
esse pp̄ malos. Iō lex fauet ut patia-
tur poti⁹ inocētē absolui: q̄ nocētē
cōdenari. ff. de p̄cis. l. abūtē. i. p̄ncipio
Et rō ē pp̄tē pp̄az utilitate: q̄ sic
hō euitat iudiciū dei s̄ illd. Luc. 6.
Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini.
Notādū tñ s̄ Alex. 22. volumine sū
meo. Primo n̄ rōi scā dubia no-
bis p̄t ēē tripl̄. Primo ex ignorātia
p̄ncipij. Nā vt dicit ex de sen. exco. c.
tū volūtate. Volūtate ac p̄posito ma-
leficia vitiū gūat. Iō nescim⁹ sepeſime
ex q̄ p̄ncipio p̄cedāt aliorū opa. pp̄tē
ei i talib⁹ iudiciū curiosū cauē debe-
mus. Et pot̄ ēē aliq̄ dubiū ex igno-
rātia medij: q̄ mltōies mutat volū-
tas. Nā mlti aliq̄ bona exerceutes:
mala itēde mutari p̄t: ⁊ eōuēſo.
Et pot̄ aliq̄ dē dubiū ex ignorātia
finis. Iō dicit. ii. q. 1. c. accip. doctib⁹. Ne-
scim⁹ q̄s i terribili dei iudicio quis sit
futus. Et eni Paul⁹ exēplo iudicat⁹
dicit. Nolite an̄ tēp⁹ iudicare q̄ aduſq;
veniat dñs. Et p̄bas q̄ dubia sint i
meliore parte traſſerēda ex. Legi-
mus naq; q̄ fact⁹ frat Leo ſoci⁹ bea-
ti frāncisci dū iſfirmaret i loco ſācte
Marie de angelis vidit i viſione ml-
titudinē fratrū p̄ſionalit̄ iſcedētū
In quos vidit vnū a cui⁹ oculis ra-
di⁹ p̄cedebāt lucidiſſimi: ⁊ q̄rens ab
vno illoz q̄ eēt ille cui⁹ oculi ita ſplē-
debat. audiuit q̄ erat frat Bern⁹ de
gntaualle p̄m⁹ ſoci⁹ beati frāncisci: q̄
ſemp de his que videbat in alijs: in
melius indicabat. Quia n. videbat ali-

quos male indutos dicebat. Iūti me-
lus ſeruāt paupertatē: q̄ tu fr Bern⁹.
Cū vō iſpiciēbat diuites p̄cioſa idu-
mēta deſerētes cordis cōpūctōe di-
cebat. Forſā illi ſb veſtib⁹ delicatj. hu-
miliores sūt q̄ tu fr Bern⁹. Ac p̄ hūc
modū ſep i dubijs bñ de alijs ſctē-
bat. his vō dictū. niſio diſpuit.
Et n̄ peccat q̄ manifesta danat ma-
la: ⁊ iudicat: ⁊ q̄ primoz p̄cā non
ſūt curioſe explorāda. Capitulum 2.
Secundū iudiciū dicitur veritatis
Ipſū autē ē cū quis de mani-
festis. aut vtutib⁹: aut vitijs
primi ſui recte ſctit. De q̄ David in
pſal. ait. Recte iudicate filij hoīs. Et
Ar. l. ethi. Q̄nuſq; q̄ bñ iudicat: q̄ bñ
cognoscat. Et de regl. iur. c. Citote
miſericordes. Quia n̄ scriptū ē. Ex fru-
ctib⁹ eoz cognosceſtis eos. de mani-
festis dictū ē. Que n̄ p̄ bono aio ſie-
ri: vt ſtupz. blaſphemie. furta. ebue-
tates: ⁊ filia de qb⁹ nobis p̄mittitur
iudicā. Et. ii. q. 3. c. Si q̄s dixerit inia-
ſtū iuſtū: ⁊ iuſtū iniuſtū: q̄ abhoia-
bilis ē ap̄ d. I. Et ibidē. c. si q̄s ho-
minē ⁊ i. c. de uobis. iudicā illd. Iſa-
ie. 5. Ne vobis q̄ dicit. bonū malū: ⁊
malū bonū: ponētes tenebras lucē: ⁊
lucē tenebras. Verūtū ali⁹ ē alicū fa-
cta ſbrilit⁹ ⁊ curioſe. i. q̄ ⁊ iueſtigā
aliud eo q̄ māſta ſūt: ⁊ mala illa
cōdenā: Primū vitiū ē ⁊ rephēſibile
pp̄tē Bern⁹ ait. Noli ēē aliene uite
aut temerari⁹ iudex: aut curioſus ex-
plorator. ⁊ vō rñ nō ſit malū. tam
ita faciēdū ē: vt primo peccatōi. cu-
ius peccata ſūt manifeſta ⁊ paſſio ha-
beat. Nā multi reperit⁹ qui magis
aliēna scā q̄ ſua iudicare ⁊ tendunt.

De quibus dicit Seneca li. 2. de ira. Aliena vitia an oculos hem? a tergo nra. Et Marcialis cocus. Ad fratris culpa aequale tu lumina portas. Ad propria vero nulla: vel ceca geris. et Chryso? i li. de copudoe. In alienis delictis scueri et amarissimi indices residen? nras autē trabes oculis in fira ppiis nō videmus. Sed ut inquit Lullius li. 3. q. Tuscu. Proprie stulticie ē alioꝝ vicia cernē suoz obliuisci. Iō saluator nri Mar. 7. c. ait. Quid vides festuca i oculo fratris tui: et trabē i oculo tuo non vides? Aut quomō dicis fratri tuo. Sine ciccia festuca de oculo tuo, et ecce trabes ē in oculo tuo? Hypocrita. Cūce pmi trabē de oculo tuo: et tūc videbis cicce festuca de oculo fratris tui. Et hoc usitatu puerbiū est. Tollere festuca si vis de fratris oculo. Que tua cōturbat lumina tolle trabē. et Greg? i mor. dicit illud qd ponitur 3. q. 7. c. qui sine peccato. Qui sine pctō ē vīz pmi i illā lapidē mittat. Ad aliena qppe pctā puniēda ibant et sua reliquerāt. Reuocetur itaq; in tus ad sciaz: vt pus ppa corrigant: et tūc aliena reprehēdat. Est ad hoc ppositū illud qd scribit. 3. q. 7. c. iudic. 7. c. i. graub? et c. postulatus. et c. sacerdos. Solēt autem hoc uitio multū ifici laici et secularis: q; stiliē pscrutari querūt sacerdotū et religio loꝝ vitā. Et si peccatū aliq; veniale i eis viderit: vanat illos: spernūt doctrinā: cōtēnūt ipsoꝝ officia et ordēs: reputāt ipsoꝝ malos: ac aperto ore ubiq; crudelr detrahūt: nec cogitant quot ipietatibus ipsi sūt suoluti: qe

piurius: blasphemis: usuris: fortis: rapinis: fornicatōibus: adulteris: sodo mis: atq; sibus. Pro qbus. i. q. in. c. multi. Greg? ait. Multi seculariuz hoium cū plus sacerdotū vitā q; sua dicitant i magnū cōtēnēt diuinorū sacioꝝ crimē icurrūt. Magna. n. tra be vulneratos oculos habētes: caq; negligētes: festuca tennē in alioꝝ oculis cōspiciūt: quā tū incaute auellere festinat: in erroris foucā dilabūt. hec ille. Idcirco salubre ē documētū fructuosūq; ut quib; suis defectibus se accuset: et humiliet. nō autē alioꝝ pctā p̄suptuose p̄iudicet. Mā beat? fran. dicit i regula de fratrib? suis. Quos moneo et exhortor ne despiciāt neq; iudicēt hoies quos viderit mollib? vestimētis et coloratis iduotos. uti cibus et potib? delicatis: sed magis vnusq; iudicet: et despiciat semetipsū.

De temerariū ē indicare de prio malū p quodcūq; signū nisi est; sig? violetum.

Capitulu. 2. Tertū iudiciū quo quis aliū iudicat dicitur temeritatis.

Et est cū quis male scit de primo suo diffinitie ppter aliquod indeficiens signū suspicionis. de quo fit mentio. 2. q. c. multi. 7. ii. q. 2. c. temerarium. Notandum tñ f3 Alex. q; triplex ē suspitio: f3 quā quis pot malū de primo suo p̄sumē. P̄tia dī violeta. 2. leuis. 2. temeraria. P̄tima dī violeta suspitio. s. cū ap parent oīa signa mali: et nulla boni. vt si adulter habitaret euz adultera de quibus nō non videatur. quid faciāt. tñ p̄pē bi? signū cobabitatiōis

iudicare illos nō est peccatū propter talia iudicauit Salomō de filio illi? meretricis q; alia meretrix illa dormiētē abstulisset: de quib? dī. 2. regl. tertio. et ē d̄ p̄sūp. i. c. asserite. Nā cū dixisset Salomō. Asserite mihi gladiū. et diuidite isatē uiuū. et date dimidiā pte vni. et dimidiā alteri: qd n̄ dixit diffinido: sed pot? tēptando: et iquirēdo vitatē: vt dicit glo. sup dicto. c. asserite. Clamauit mulier cuius fili? erat viu? ad regē. Comota sūt qppe viscera ei? sup filio suo. Obsecro domine date illi isantē uiuū: et nō occidat. eō uerso illa dicebat. Nec mihi nec tibi. sed diuidat. r̄ndit rex: et ait. Date huic isatē uiuū: et nō occidat. hec est enī mat? ei? Secunda suspitio dī leuis qñ sūt leuia signa mali. et fortia ac plura boni: vt si mulier loquat cū aliquo viro religioso honeste: et i honesto loco ac cōdecēti. et similia. et sic iudicare malū peccatū ē. Sciēdū tñ f3 Tho. ubi sup. Aliq; est ex huiusmodi signis dubitare de malo primi. aliud illd affirmare. P̄tū p̄tūz ad humanā tēptationē: sine qua nō ducit ista vita fm illud Apli. i. cor. 10. Tēptatio vos nō apprehēdat: nisi humana. Affirmare vō et existimare p his signis malū de prio suo: peccatū ē. Mā Aug? sup illud. i. cor. 4. Nolite an tēp? ic. ait. Et si suspitōes vitare n̄ possumus: q; hoies sumus: iudicia tñ. i. diffinitiuas scētias cōtinē debem?. Notadū adhuc fm p̄fatū doctorē q; suspitio de malo alteri? pot triplicif puenire. P̄tūmo ex lōga experientia. Mā Ar. 2. li. c. thi dicit. Senes sūt maxime suspitiosi

eo q; multoties experti sūt alioꝝ defect? Senes. n. iquit cacoges sūt. Est enī cacogia i deterius existimare oīa. P̄tūmo puenit talis suspitio mali ex eo q; aliq; male officit ad alterū. Cū. quis aliū cōtēnit uel odit facile opinatur malū de ipso: q; vnusq; facile credit qd appetit. P̄tūmo puenit suspitio mali ex hoc q; aliq; in se ipso malus est. ex quo scius sue malicie facit malū de aliis opinat. p̄tūmo sapiens ecclesiastes. 10. c. ait. Stult? i via sua abūlas: cū ipse sit insipies: oēs stultos existimat. et Seneca i li. de moribus. Hoc hēt oīs affect? vt i q; ipse isanit: ceteros putet isanire. P̄tūmo tertia suspitio dī temeraria: cū quis oīa bona i malā pte trahit. Mā Chryso? i quodā sermone ait. Sūt quidā pueri qui de oib? male iudicat. Dicit. Nā quis studet et huilitati uacat hypocrita est. Si recreatōi gulosus ē. Si societati: secularis ē. Si simplicitati: fatuus ē. Si alioꝝ cōcedōi: p̄suptuosus est. Si silētio et paci: inuolator est. hec ille. Quis q; explicet q; multos lucretur diabolus p̄pē temeraria et p̄suptuosa iudicia? In qd? tāto mai? piculū iminet: q; to minoris culpe esse credunt. Cūtemus itaq; illa quātū possum? vt sic vere p̄niam agētes assequamur hoc i seculo dei gram: et in futuro sepiternā glām: in qua uiuit glifosus de? per ih̄nita secula seculozum. Amen. P̄tūmo quarta quartē ebdomade i quadragēima de sacratissimis idulgentiis: et relaxationibus: quas facit ecclesia i remissionem pene peccatoꝝ. Sermo 50.

140
Enit noꝝ quādo nemo pōt
operari. Redēptoris nri
vba sūt ista originalit Job.
p. c. 7. i euāgelio hodierno. Ostēdū
ē in superiore sermone q̄ grauis erit
q̄ne timēda purgatoꝝ pena: q̄ ser-
natur his qui i hac vita p suis p̄ss
satisfacē negligūt. Et qm̄ pleriq̄ ex-
cusare se possēt. d. vires aut tēpus il-
lis ad satisfaciēdū nō sufficere. Idcir-
co demētissime puidit dñs nri. Iesus
xps dēcedēs thesaurū ecclie ministris
suis p loco 7 tēpore peccatoꝝ vi-
spēdādū. sūt nāq̄ in ecclia per pla-
tos 7 superiores relaxatōes 7 idul-
gētias: in quib⁹ qui faciūt qd̄ debent:
peccatoꝝ suozū remissione lucrātur.
Et autē h̄ claris intelligatur: statui
hodierna vie de idulgētis vba facē
vt penitētes p̄tōres itelligētēs illa
rū vtutē iuigilēt cū studio eas acqui-
rere nō expectātes noctē mortis: 7
purgatoꝝ pene: qm̄ āpli⁹ nō poterūt
opari. De ipsis ḡ idulgētis tria my-
steria pncipalia pponim⁹ declarāda.
Prīmū dī diffinitio.
Secundum concessio.
Tertium fructificatio.
Quid sit idulgētia: 7 qualit̄ pdē
in foro dei ad diminationē pene pur-
gatoꝝ: 7 de clauib⁹ a xpo collatis
sacerdotibus. Caplm. i.
Prīmū mysteriū de idulgē-
tiis declarādū dī diffinitio.
in quo qd̄ sit idulgētia vide
am̄s. Et bet fran. de mar. i tracta-
tu de idulgētis. Idulgētia est re-
missio p̄tōꝝ: qd̄ itelligēdū est de re-
missione pene tēporalis: ad quā pec-
catoꝝ remanet obligat⁹ p̄ remissioēz

culpe 7 pene eterne. Ipsa nāq̄ pena
7 culpa eterna remittūt i cōtritoē
cū peccato: iustificat. Et q̄ ut tactū
ē f̄mone⁹. huius operis talis i bap-
tismo ois pena: q̄ p p̄tō debet: p̄ni-
tus relaxet merito passiois xpi: tū cū
hō p̄tā iterat reddit se idignū tāto
beneficio. Nō i cōtritoē nisi eēt multā ser-
uētissima nō remittit ei totā pena. s̄
minozaf vt dicit magister sen. di. 19.
tertū q̄tū decz 7 expedit salua vna
iustitia. Remanet itaq̄ ut i plib⁹ obli-
gatus p̄tō: ad tēpalr satisfaciēduz
penāq̄ tēpalē exoluēda. hac vō ta-
pare h̄ sacerdos i cōfessioē: q̄ vt di-
ctū ē i f̄mōe p arbitrio p̄nias pōt in-
iūgē. Et q̄ raro atigit vt q̄ totā pe-
nā tēpalē debitā excipē possit: 7 ad-
plei. iō q̄ eā in hac vita nō soluit in
purgatoꝝ acrif̄ puniēt. S̄z cū quis
fac̄ illd̄ p quo idulgētie dēcedūt: a di-
ctā p̄a liberat plus 7 min⁹ h̄ idlgē-
tie qlitatē. Notādū tñ f̄z Ric. 7 Do-
na. di. 20. q̄rti. q̄ fuerūt qdā q̄ uolu-
erūt distigūē forz dei 7 forz ecclie. Et
hi dixerūt idlgētias ualē q̄tū ad fo-
rū ecclie: n̄ q̄tū ad forz dei. Rō at̄ ipo-
tū erat: q̄ null⁹ inferior pōt absolue a
p̄a: ad quā ligat superior. S̄z de re-
mittēdo clpā ligat ad aliquā penā
tēpalē. ḡ vt q̄ null⁹ possit de illa ali-
qd̄ dimittē. Et pp̄tea vnt idulgēti-
as valē i foro ecclie: remittēdo p̄as
taxatas a iure l a iudice. n̄ tñ aliqd̄ re-
mittēdo de pena taxata a deo. Merū
tñ ista opio satisf̄ ipia ē. Et cōtra rōi
qd̄ si sic eēt: tūc ecclia absolouēdo a
p̄is satisf̄coꝝiis. trāsmutat a p̄as
purgatoꝝi: 7 ad ḡuioza supplicia.
Nō lip̄r dō ē q̄ relaxatō satisf̄coꝝi: q̄

fit i indulgētis valz ē i foro dei: q̄
deus hēt p̄ donato, qd̄ sic cōdona-
tur. Modus aut̄ itelligēdi qualit̄
fieri pōt talis ē. p̄supponēdū nāq̄ ē
q̄ bonū obtinē⁹ ex triplici merito.
Lex merito p̄p̄io: 7 ex merito capi-
tis: 7 ex merito ecclesiasticē vnitatis.
Et q̄ ita sit i se māifestū ē. q̄ quilibz
meretur sibi per gr̄az quā hēt. q̄ xps
meruerit nobis nemo dubitat: nū q̄
fide caret. Et ecclia mereat nobis.
7 eius merita pateat p vba. Aug. 20.
in li. de penitētia. Credēdū ē q̄ oēs
orōes i elemosine ecclie: 7 opa iusti-
tie succurrūt recognoscēti mo: talita-
tē suā p hūc modū: sicut triplex est
meritū obtinēdi bonū: sic 7 meritum
liberadi a malo. Meritū. l. p̄p̄ium.
Et hoc ē meritū nre cōtritois. 7 per
hoc mereatur liberari a pena eterna
ita q̄ s̄l̄ sūt hoc vno: sic i agelis gr̄a
7 glia. 2. ē meritū xpi. 7 hoc operaf
i sacris 7 potate clauū. 7 p hoc re-
mittit pars pene. 7 ē meritū ecclia-
stice vnitatis. 7 p illud adhuc sit re-
missio. Et sic scdm̄ triplex meritū sit
triplex pene cōdonatio: vt sic currat
misericordia cū iusticia. 7 in qualibz ē
mutatio maioris i min⁹. Nā pena et-
na pmo mutat i tēporalē cū remitti-
tur culpa. 2. tēporalis magna: 7 sup
uires cōmutatur i penā cōpetētē ui-
ribus i sacerdotis absolutōe: 7 quod
reliuū ē referuaf i purgatoꝝio. 3.
vō pena illa: ad quā quis tenet muta-
tur in minozē i indulgētis. hoc autē
pōt facē ecclia ex diuina auctoritate
Thesaurū. n. meritoꝝ. l. xpi martyꝝ
cōfessoz ac v̄ginū recomēdauit ecclie
dispeīdādū. cū ecclie i p̄latis tradi

dit clauēs regni celoz. Et p hoc sol-
ui pōt rō eozū qui dicit q̄ inferior nō
pōt absolue a pena ip̄oita a supio-
re. Nā licet nō possit auctoritate p-
p̄ia. pōt tñ auctoritate ip̄i superioris.
Nēl pōt dici q̄ p̄latis vas in-
dulgētias nō absoluit oio cōdonan-
do: sed soluēdo de thesauro ecclie.
Sed aliquis posset obiecre q̄ ecclie
nō sūt date clauēs: q̄ clauēs aut sūt
ad claudēdū: aut ad aperiēdū. Sed
dī apoc. 2. Xps apit 7 nemo claudit
claudit 7 nemo apit. ḡ ecclie nō sūt
date clauēs. Merū i cōtrariū est q̄
xps dixit Petro Mat. 16. Tibi da-
bo clauēs regni celoz. Et quib⁹ ver-
bis patet q̄ mediāte Petro ecclia
clauēs accepit. Qd̄ nō. 24. q̄. c. ma-
net. c. quodcūq̄. c. oibus cōsideratis.
Bet ḡ Ric. di. 18. q̄. 4. clauēs
regni celoz date sūt ecclie. Et accipi-
unt hic clauēs ad similitudinē clauū
materialū p quas hostiū clauditur
7 aperit. Clauēs. n. ecclie sūt quedā
potas data ecclie in platis suis ad
aperiēdū 7 ad claudēdū hoibus re-
gnū celoz: quod claudit hoī per pec-
catū. vel per obligationē ad pena p
p̄tō. 7 aperit p remotionē utriusq̄.
Est autē potas triplex aperiēdi celū
7 claudēdi. Prīmū est auctoritas q̄
est i solo deo: qui solus aperit effecti-
ue p iusione gre: 7 claudit pmissiue
pmittēdo iusto iudicio hominē rue-
re in peccatoꝝ gratia non cōferēdo.
Secūda ē clauis excellentē que ē ip̄
xpo rōe humāe nature: q̄ celū aperit
p meritū passionis sue. 7 claudit per
potatē iudicialē sibi traditā. Ter-
tia est clauis ministerii. l. in p̄latis

ecclesie: qui celū aperit ministrādo fa-
crā: ita: q̄ opant i merito passionis
xpi ⁊ v̄tute. **Ad auctoritatē ḡ apoc.**
10. clausura regni celoz pot̄ tri-
pliciter accipi: vel p̄ alia qua erat clau-
sū ḡūi hūmāo pp̄ p̄ctm̄ p̄moz parē
tū: vel p̄ illa qua claudet oib̄ rep̄o
bis i iudicio p̄ sniam diffinitūā: vel
p̄ illa qua claudis iterim hōi p̄ cul-
pā ⁊ penā remittēdas. **Pr̄ia** clausu-
ra fuit v̄l̄s. ⁊ n̄ perpetua. ⁊ hāc r̄ps
aperuit: merito passionis sue. **Et** de
hāc d̄r̄ aperit ⁊ nemo claudit. **Pr̄ia**
clausura similit̄ p̄petua de q̄ **Mat̄h.**
23. Clausa est ianua. ⁊ de hāc dicit̄
claudit ⁊ nemo ap̄it. **Alia** clausura ē
p̄icularis: ⁊ nō p̄petua. ⁊ hāc plati
ecclesie p̄nt̄ m̄sterialr̄ ap̄ire: p̄pterea
nō mediocriter errat̄ hī qui dicit̄ in-
dulgētias nō valere: cū tota ecclesia
r̄atoabilr̄ strariū asserat ⁊ affirmet
De auctoritate d̄cedēdi indulgē-
tias ⁊ illarum varia d̄cessione: ⁊ de
causis p̄ quib̄ cōcedūt. **Capl̄ 3.**
Secūdu m̄steriū de indulgē-
tiis declarādū d̄r̄ cōcessio: i
quo de ipsaz d̄cessione tria
considerem̄. **Pr̄io** auctoritatē ⁊
varietatē. **Pr̄o** cālitatē. **Pr̄io** cōsi-
derem̄ auctoritatē quis. s̄ hēt aucto-
ritatē indulgētias d̄cedēdi. **Et** r̄idēt
d̄d̄. **1.** **Don̄.** ⁊ **Ricubi. 5.** illi soli
p̄nt̄ indulgētias dare: quib̄ disp̄sa-
tio thesauri ecclesie cōmissa ē. ⁊ s̄z mē-
surā cōmissionis sue. **Et** q̄ xpi vica-
rio cōmissa est plenitudo potestatis
ab ipso xpo. vt p̄z c̄z de pe. ⁊ rec. cū
ex eo. **Io** pot̄ dare indulgētias p̄ totā
ecclesiā militatē. ⁊ tātas quātas sibi
dari placuerit si adsit r̄atoabilis cā.

Alii aut̄ tm̄ habēt de hac pot̄tate q̄-
tū eis a xpi vicario d̄cessū ē. **Ipse** at
p̄ ius cōe hoc nō d̄cessit nisi ep̄is vel
electis in ep̄os: ⁊ suis legatis. **Et** iō
nulli alii indulgētias p̄nt̄ dare: nisi
ex sp̄ali cōmissione: nec possūt legati
dare indulgētias: nisi i p̄uincia sua:
nec ep̄i nisi i suo ep̄atu. **Archiep̄i** tam̄
possūt eas dare i ep̄atib̄ suffragane-
ozū s̄noz: vt p̄z c̄z de pe. ⁊ rec. c̄nos
in ter. ⁊ in glo. **Isti** tm̄ i dedicatione
basilice siue d̄dicet̄ ab vno siue a pl̄i
bus nō debēt extēdē indulgētia v̄l
tra anū: nec i anuversario dedicatio-
nis ultra. **40.** dies. **Limitata** ē. n̄ eis
pot̄as a papa: ne p̄ imoderatas re-
missiones clausas ecclesie cōtēnerētur:
⁊ p̄nialis satisfactio eneruaret̄. c̄z d̄
pe. ⁊ rec. cū ex eo. **Et** si d̄iceret̄ q̄ ois
sacerdos hēt clausas ḡ pot̄ indulgē-
tias faciēdi concedere. **Ret̄ Don̄.** q̄
clausis non ē tota ratio v̄ntia idlgē-
tias faciēdi: sed potestas clausis cum
iurisdictione ⁊ auctoritate thesauri di-
sp̄sādi: q̄ ordinarie solis d̄cent ep̄is
⁊ sacerdotib̄ si eis ab ep̄is cōmittat̄
Pr̄o considerem̄ circa d̄cessiones in-
dulgētiaz varietatē. **Secūdu** n̄. q̄
apparet ex usu ecclesie solēt indulgētie
variari tripl̄r̄. **Cōcedūt** nāq̄ aut̄ s̄z
numez diez vel ānoz. **Aut** s̄m parte
peccatoz. **Aut** s̄m plenariā remissio-
nē. **Quā** d̄cedūt s̄z numez diez vel an-
noz: vtputa q̄ dāt̄ cētū dies vel cē-
tū anū de indulgētia. tūc qui illā lucrā-
tur absolūt̄ a p̄nia quā facē debuif-
sēt p̄ peccatis suis per cētū dies: vt
p̄ cētū ānos: s̄i i hac vita: s̄i i purga-
torio. **Quā** v̄o d̄cedūt indulgētie s̄z p̄
tē p̄ctōz: vtputa q̄ cōcedit̄ tertie ul̄

q̄rte p̄tis remissio p̄ctōz: tūc q̄ illas
lucrat̄ absolūt̄ a pena: quā tenebā-
tur exoluē p̄ illa p̄te s̄iū illa pena sit
cētū ānoz: siue mille: siue pluriū. **Quā**
aut̄ d̄cedūt indulgētie s̄m plenariā
remissionē: tūc qui illas lucrāt̄ absol-
uunt ab oī p̄ca: ita q̄ si tūc ex hac vi-
ta decederēt: stat i ad celū euolarent
⁊ inter ciues celi nullo obstaculo im-
pediti collocaret̄. **Tertio** cōsidere
mus circa d̄cessione indulgētiaz cāli-
tate: p̄ qua cā d̄cedi possūt ⁊ debēt
indulgētie. **Ret̄ Don̄.** sicut vi-
demus in polliticis ⁊ coitatis̄ hu-
manis: q̄ thesaur̄ reipub. pp̄ tuo
maxime d̄lucuit p̄ferri: ⁊ coicari ex-
teri. **Sic** i sp̄ualib̄ ē itelligēdū. pro-
ferri nāq̄ thesaur̄ ex̄ pp̄ gl̄iaz p̄nci-
pis: sicut faciūt reges curiales. quē-
admodū fec̄ rex d̄lucit̄: vt hēt **De**
ster. 1. c. **Alio** mō pp̄ utilitatē coita-
tis s̄iū necessitate. **Quā** quā ledit̄ coitas
p̄ferūt stipēdia ⁊ donatiua militib̄
vt eāt ad pugnā. **Sic** thesaur̄ ecclesie
ab his qui hēt disp̄sare duplici ex-
cā debz̄ aperiri. s̄. pp̄ gl̄iaz p̄ncipis:
⁊ laudē. **Laus** v̄o ⁊ honor d̄i ē i s̄a-
ctis suis. **Et** s̄acti honorāt̄ i cōstructi-
one basilicaz: visitatōe earūdē. cōme-
moratōe v̄tutū suaz. ⁊ idē fit i p̄di-
catōib̄ ⁊ s̄monib̄. **Io** p̄ his oib̄ in-
dulgētie recte fiūt. **Cois** aut̄ utilitas
est d̄fēsio terre s̄actē: d̄fēsio fidei.
p̄motio studiū: ⁊ s̄imilia: p̄ quibus
adhuc recte indulgētie d̄cedūt. **Et** si
d̄iceret̄ q̄ nō licet dare sp̄ualia p̄ tē-
poralib̄: q̄ illud eēt symoniaciū. **Sz**
i istis indulgētis dāt̄ sp̄ualia p̄ tē-
poralib̄. s̄. remissio pene p̄ pecuniis
⁊ aliis reb̄ loco elemosine oblati.

ḡ v̄ q̄ n̄lz cōcedē hī indulgētias.
Ret̄ Ric. ⁊ Don̄. q̄ nō dāt̄ sp̄ualia
p̄ tēporalib̄ nisi p̄ accidēs. **Cū** n̄ dāt̄
tur indulgētie p̄ ecclesis: vel hospitali-
bus cōstruendis: nō dāt̄ vt i illis tē-
poralib̄ s̄istat̄: sed pp̄ utilitatē spi-
ritualē cōsequētē. **Quā** nō dāt̄ p̄ tē-
poralib̄ nisi iqt̄ū ordināt̄ ad sp̄ualia.
Io quā plat̄ dāt̄ indulgētia: nō dat̄
eā p̄ elina exteriori nō cōsiderās va-
tū: sed fructū v̄z q̄ ex radice bone vo-
luntatis p̄cedit.
De fructu indulgētie respectu exi-
stetiū i mortali: ⁊ eoz q̄ sūt i purga-
torio: ⁊ illoz q̄ p̄ illaz acq̄sitōez erūt
pp̄ alia p̄cta d̄anādi. **Capl̄ 4.**
Tertiu m̄steriū de indulgē-
tiis declarādū d̄r̄ fructifica-
tio: i quo de fructu indulgē-
tie circa tria p̄cipue dubitat̄. **Pr̄io**
v̄trū indulgētie p̄sint ex̄tib̄ i morta-
li p̄ctō. **Secūdo** v̄trū p̄sint his q̄ sūt in
purgatorio. **Tertio** v̄trū p̄sint his q̄
illas lucrāt̄. ⁊ postea p̄pter alia sua
peccata d̄anāt̄ ad isernū. **Ad** p̄mū
dubii **Ret̄ Ric. ⁊ Don̄.** n̄ pot̄ fieri remis-
sio pene manēt culpa. **Et** cū p̄ indul-
gētias nō remittat̄ culpa ex̄tib̄ in
mortali peccato: nō remittit̄ eis per
indulgētia aliqd̄ de pena. **Si** tm̄ aliqs
ex̄tis in mortali p̄ctō: fac̄ illud qd̄ cō-
tinet̄ i forma indulgētie: p̄udēt̄ fa-
cit̄: q̄ bona sc̄a i p̄ctō mortali aliquo
mō peccatozē disponūt de v̄gruo: ad
penitentiā: ⁊ illa mediāte ad susce: p̄tō-
nē remissionis p̄ctōz p̄ diuinā m̄ficio
diā. **Ric. ⁊ Don̄.** v̄o dicit̄. **Ad** hoc
ut indulgētie valeant requiritur du-
plex cōditio. **Ex** parte dātis. s̄. pot̄as
uel auctoritas: de qua sup̄ dictū est.

Et honesta ac rōabilis cā. Nō ē esset
credēda indulgētia alicuius valoris :
si qd daret eā cūtib' vidē tormamē
ta. Similr ex pte accipientis duplex
editio regrif. Confessio cū vā p̄ritōe:
7 fides cū vā deuotōe: vt de pec
catis sit penitēs: 7 de v fides q̄ pa
storis indulgētia sibi valeat. **S**ecū
do d̄tigit dubitār vtz indulgētie ua
leat his q̄ sūt i purgatorio. Et q̄bul
dā vīlū ē q̄ sic: 7 arguit. **S**ed oēs aīe
facite aut sūt de ecclia triūphāte. q̄
militate. Sed aīe exīstēs in purg
torio facite sūt. nec sūt de ecclia triū
phāte: q̄ in eā nulla est pena. q̄ sūt de
ecclia militāte. Sed oibus habētib'
gratiā in ecclia militate p̄sūt indulgē
tie. q̄ p̄sūt illis q̄ sūt in purgatorio.
Alii vō tenēt strariū: q̄ vt scribitur
de pe. v. l. c. si cui s̄ ali' contra v̄s
par ius soluedi voluit esse 7 ligādū.
Si plati ecclie n̄ p̄t ligare illos q̄
sunt i purgatorio. q̄ nec eos soluerē.
Q̄ vtz n̄ cēt si illis p̄desēt indulgē
tie. **R**et Ric. **S**ed indulgētie nō p̄sunt
illis: q̄ nō sūt de iurisdictione illius
qui eas dedit: vt p̄ ex de pe. 7 re. c.
Sed aut. **N**ec illis q̄ nō faciūt illud
p̄ q̄ dāt indulgētie: quis volūtatē
habeat faciēdi. Nā licet nō potēt
opari volūtas reputē p̄ scō q̄tū ad
p̄mū effectiāle. nō tū d̄ vtz q̄tū ad
q̄bz p̄mū accidētale. Nā nec p̄ scō
reputat q̄tū ad remissionē pene per
indulgētiās obtinēde. Illi aut qui sūt
in purgatorio: n̄ sūt s̄ iurisdictione p̄
lator ecclie: q̄d satis dāt itelligi: cū
dixit v̄s Petro. Quodcūq̄ solūis
sup terrā. 7 cōcedēdo ei potatē sup
eos tū: qui sūt viuētēs i hac mortali

vita. Nō p̄t et hi q̄ sūt i purgatio
facere illud p̄ quo dāt indulgētia.
idcirco indulgētie eis n̄ p̄sūt dīrecte.
Indīrecte tū eis p̄sūt iquatū exīstēs i
hac vita faciūt p̄ eis illd q̄ d̄tinetur
in forma indulgētie: maxime si dētur
indulgētie s̄ hac forma. Quicūq̄ se
cerit h̄ v̄l illd p̄ se vel pro p̄re suo de
sūdo: v̄l alia p̄sona i purgatorio exi
stēte dāt tot v̄s indulgētie. Et sic
et s̄m cōm opinionē doctoꝝ p̄sunt
p̄ modū suffragiū: 7 nō per modū in
dulgētie. **S**ed arg' vō factū p̄ op
positōe cotraria dīc Ric. **S**ed illi qui
sūt i purgatorio cū ecclia militate q̄
dāmō coicāt i pena: 7 cū triūphate
cū impossibilitate peccādū v̄t q̄ ca
ritate. Et iō q̄ v̄ndi sūt cū militate
ecclia per caritatē: 7 maxime auxilio
indiget: q̄ nō sūt i statu i quo possūt
pena assumē volūtaria. per quā cit'
admitterēt ad visionē beata. ideo ec
clesia pōt eos iuuare coicādo eis me
rita viuoꝝ. nō tū p̄ modū auctorita
tis. per quā dīrecte iuuatur illi q̄b'
dīrecte p̄sūt indulgētie. **T**ertio
d̄tigit dubitare. **S**ed iū indulgētie pro
sūt his qui illas lucrātur si post illa
rū adeptiones p̄pter alia peccata p̄
eos d̄missa dāentur i inferno. Sed
ad intelligēdā hāc difficultatē ne
cesse ē scire an p̄ culpā sequentē pec
cata d̄missa redeāt. Et ad h̄ nos di
cimus ex s̄tēntia Ric. l. 4. 7 domi
ni Bon. di. 22. **S**ed peccata d̄missa re
dire intelligi pōt duplr. aut q̄tū ad
culpam. Aut quantum ad pena. **P**ri
mo modo peccata d̄missa redire nō
possunt: quia nulla res annihilata re
dire pōt eadē numero: nisi p̄ diuinā

potētiā. iū illd Auicēne. 2. meta.
Sed annihilatū ē: nō redit. Peccatū
aut cū remittit annihilat: 7 p̄ opera
tionē diuine potētie reuerti nō pōt.
q̄ vt ingt Aug. li. 82. q. deo aucto
re nō sit hō d̄terio. dīcūt tū pecca
ta d̄missa redire inquātū sequēs cul
pa magis quā q̄ si peccata illa non
fuisent d̄missa. **Q**uātū vō ad pe
nā. vtrūq̄ dānat' p̄ p̄dīs: q̄ omisit p'
peccata d̄missa: puniat tū p̄ illis:
p̄ quib' dānatus est: aut p̄ aliis d̄
missis. Et sic peccata redibūt quātū
ad pena. **S**ed Ric. **S**ed pena que de
betur p̄ peccatis cōmissis: aut ē tota
cōpleta. aut sequēs mortale peccatū
aut n̄. **S**i nō: tūc dico q̄ remanz obli
gatus peccator ad solutionē residui
penēs: i illo p̄dō mortali mortis p̄
peccatis illis rēmissis q̄ ad culpā: n̄ q̄
ad pena. Et iō p̄ illis in inferno pe
na eterna puniet. Sed p̄ accidēs: q̄
i peccato mortali nulla pena ē satis
factoria i d̄spectu dei. Et ideo q̄tū
cūq̄ puniat s̄p. remanēbit obligat'
ad pena. **N**lla tū pena erit minus itē
sa q̄ si illa peccata nō fuisent ei d̄
missa. **S**i vō pena ē soluta an sequēs
mortale: peccata rēmissa nō redeūt: ni
si iquatū aggrauāt sequēs peccatū
p̄pter quā aggrauatōem sibi maior
pena debet. p̄pter h̄ d̄ Raū. l. i. **N**ō
iudicabit de' bis i idipsū. Et de pe.
di. 7. **S**us finē. Diuina clemētia di
missa peccata: vltēri' i vltionē veni
re nō patit. **C**ū q̄ exītib' in carita
te p̄ indulgētiās remittat pena tpa
lis p̄ peccatis debita. si post propter
alia peccata sequētia: tales in infer
no dānēt: nō amplius puniet p̄ pec

catis illis: p̄ quib' iā remissionē pene
indulgētiās mediātib' obtinuerunt.
Ergo currat peccatores sciētēs ad
fōtē pietatis 7 clemētie d̄ni n̄i Jesu
xpi: 7 de suis peccatis v̄e d̄fessi peni
tēs: indulgētiās que d̄cedunt pen
rept acquirere: vt sic a pena liberati
scādere valeāt regna celozū: vbi xps
deus dei filius regnat cū p̄re: 7 spū
facto p̄ infinita seclā seculoz. Amen.
Serā gnta q̄rte ebdomade i qua
dragētima de viduitate fuāda: 7 de
ei' laudib' atq̄ p̄conū: q̄b' s̄blimat
Sermo. si.

Et vidua erat: 7 turba cū
tatis multa cū illa: quā cū
vidisset d̄ns misericordia mo
tus super illam: dixit illi. Noli flere.
Scribūt hec v̄ba Luc. 7. c. 7 i euan
gelio hodierno. **N**isus ē pietate mul
ta saluator n̄i erga viduā: vnicū fili
um suū morte iā extindū volenter 7
amare iugentē: ipsa quidē: vt enā ge
lica lectio testat. **S** Molatus est v̄bis:
demū suscitātū filiū ei benigne resti
tuit. Quo exēplo clarescit quāta sit
vidualis stat' gra: quātūque decor:
q̄tū ē 7 meritū. **S** q̄m multi sūt q̄
ignozāt p̄cū ei: iō ad iustitiam
penitētū hodierna die de viduitate
d̄ficiamus s̄monē. de q̄ tria mysteria
p̄ncipalia erūt declarāda.

Primū dīcīf obseruationis.

Secūdū cōmēdationis.

Tertū regulationis.

Qualr p̄ p̄mū maritū meli' ē te
nē 7 obfuarē viduitatē. q̄ denuo nu
bē. tū p̄t idiciū castitatis: tū p̄t fi
gnū caritatis: tū ēt p̄t er b̄ficiū li
bertatis. **C**apitulum. i.

Primū n̄ p̄l̄ cr̄iū d̄r̄ obserua
tionis: in quo declarādū ē
quare post p̄m̄ maritū me
lius est obseruare: 7 tenē uiduitatez:
q̄ ad secūdas nuptias trāsire. Et as
signari possūt tres principales ratōes
Prima est p̄pter iudiciū castitatis.
Secūda p̄pter signū caritatis. Ter
tia p̄pter beneficiū libertati. **Pr**
ma ratio ē p̄pter iudiciū castitatis.
Quādo. n. mulier nubit toties sig
ē magne incōtinētie. Unde Dier⁹
contra Iouinianū refert. **P**ortia
minor cū iudaret q̄d bene morige
rata: que secūda accepit virū r̄idit.
felix 7 pudica matrona n̄ q̄ p̄ter se
mel nubit. **U**aleri⁹. li. 2. Qui vno
fuerat cōte matrimonio corona pu
dicitie honorabā. **S**erius disputa
dū est. utrū secūde nuptie sint licite.
Et nonnulli arguūt q̄ nō. **N**ā Chry
so. 7 q̄ i. hac ratōe. ait. Secūda. s.
vxoꝝ accipere s̄m̄ s̄p̄tū apl̄ licitū ē.
s̄m̄ aut̄ vna ratōe fornicatō ē. Itē
rōe uidet̄. q̄ bigam⁹ nō p̄t̄ pmoue
ri ad sacros ordines. **S**pena nō in
fligit̄ n̄ p̄ culpa. q̄ i bigamia ē elpa
Secūda in contrariū ē n̄ d̄uitas Die
ro. 7 q̄. i. c. apiant. ait. **A**periat q̄ lo
cares obsecratores mei: 7 videant
me secūdas 7 tertias nuptias i d̄no
decessisse. 7 itē i codē. c. ait. **N**ō dā
no bigamos: imo nec trigamos: 7 si
dici p̄t̄ octogāos. **E**t Aug⁹. l. c. de
iquit. de masculū 7 femina p̄pagā
di ḡnis causa nuptiali castitate diun
git: 7 secūdas nuptias: que i vno q̄
testō p̄mittūt. licitas esse mōstrauit.
Et idē Aug⁹ exponēs illud apl̄. **S**i
dormieris. dicit. **S**i dormierit vir

eius: nō dicit p̄m⁹ vel secūd⁹ vel ter
ti⁹. nec nobis diffiniēdū ē q̄b̄ nō dis
finit apl̄. Unde nullas debeo dā
nare nuptias: nec eis vēcūdiā inferre
numerositate. **U**nde ḡ dōd. in. 4.
di. 4. s. Ric. Bon. Petr⁹ de palude
Tho. 7 ceteri. **N**ī t̄m̄ secūde nuptie
sed et. tertiē: 7 q̄rte: 7 p̄les sūt lici
te. **N**ō q̄ p̄ mortē alteri⁹ cōiugum
tollit ipedimētū primi matrimonii.
Unde dicit Petr⁹ de palude: q̄ si qs
resuscitaret a mortuis nō posset ad
vxoꝝ uicē redire: q̄ non amplius
sua vxoꝝ esset. nec ipse vir q̄. nūi de
nuo straheret. **N**ī t̄m̄ t̄m̄ apl̄
1. cor. 7. **S**i dormierit vir ei⁹ libera
ta est a lege viri: cui vult nubat t̄m̄ i
d̄no. **B**eatior t̄m̄ erit si sic p̄mālerit: s̄
m̄cū d̄l̄iū. **A**d dictū ḡ Chryso. r̄
deri p̄t̄. **N**ī p̄p̄ose 7 largissime for
nicationē sumit. s. p̄ nā lie de p̄s̄c̄en
tie ardore: qui maxime s̄c̄uēit moue
re ad secūdas nuptias estrahēdas.
Ad. 7. s. v. q̄. dicit Bon. q̄ non
posse ascēdē ad sacros ordines: non
ē pena: q̄ et. nec matris v̄l alius na
turalit̄ ipedit⁹ p̄t̄ ascēdē ad sacros
ordines: q̄b̄ nō fit ei in pena: sed q̄ n̄
est idoneus. **S**ūt ḡ licite secūde nup
tie 7 p̄les: 7 nō sūt ihonorabiles. **J**o
Dier⁹ ad Serutiā inq̄. **U**ide q̄lia
sunt secūda m̄rimonia: que lupanari
bus p̄ferūt. ait. n. s. apl̄. **D**eli⁹ ē nu
bere q̄ vri. **A**dolecētula vidua: que
ctinerē nō p̄t̄: maritū poti⁹ accipi
at: q̄ diabolū. **A**pl̄s v̄o. i. cor. 7. ait.
Dico in nuptis 7 viduis bonū est ill
si sic p̄maneat sicut 7 ego: q̄ si nō cō
tineat nubāt. melius est. n. nubere q̄
vri. **E**t Dier⁹ in epla ad Serutiā

de q̄da m
l̄m̄r̄ d̄i
f̄m̄m̄ b̄v̄o
q̄dam m̄m
et Chryso
ignōd̄no
v̄o. i. cor. 7.
h̄m̄m̄m̄
epta ad
viduam

narrat de quodā Rome qui habue
rat. 20. vxoꝝes: quas sepelierat. Et v̄
muliere que sepelierat. 22. maritos:
qui fuerūt copulati matrimonio: 7
fuit magna expeditio quis eorū ef
ferretur ad sepulchrum ab alio. 7 ui
cit marit⁹. **U**ā Dier⁹ sequit̄. **O**bsē
cro ut illa testimonia nō noueris. qui
bus icōtinētibus miseris subuenitur
sed poti⁹ lectis: q̄bus pudicitia coro
natur. facit insup ad viduitatis lau
dē q̄ 7 turtures illa seruāt. **Q**uod
Ambro⁹ in examerō ait. **D**icite mul
cres quāta sit viduitatis gr̄a: que ē
in aub⁹ p̄dicat. **S**ecūda rō quare
melius est obseruari viduitatē q̄ trā
sire ad secūdas nuptias ē p̄pter cari
tatis signū. **N**ā. **S**ōndat vxoꝝ quāta
caritate viz defūdū dilexerit. **U**nde
Virgili⁹. **A**ncidos. **U**lle meos p̄im⁹
qui me sibi iunxit amores **A**bitulit
ille heat secū. seruetq̄ sepulchro. **E**t
Dier⁹ c̄tra Iouinianū scribit. **C**ū
Galeria rogaret. 7 viz accipere. r̄
dit se hoc nō posse facere: q̄ p̄im⁹
adhuc viuebat. q̄ diu. n. inq̄ uixero:
vir meus p̄ amorē uiuet i corde meo
Et itēz ibidē recitat. **U**ā **M**artia
Catonis nollet itēz nubere: 7 virū
defūdū semper lugeret: iterrogata
quē diē h̄eret vltimū lūd⁹ ait. **Q**uē
7 vite. **Q**uerere t̄m̄ posset hic aliq̄.
Uiz secūde nuptie sint sacrales. **P**er
Bon. q̄ dupliciter ē loqui de secūdis
nuptijs: aut in se: aut in relatione. **A**d
p̄imas si in se sic. **S**ū sit ibi s̄elus ex
p̄fessus iter legitimas p̄sonas: ē vtiq̄
sac̄m̄. nec ē ibi carnis diuisio. s̄ unio
carnis viri 7 mulieris. **S**i aut̄ loqua
mur i cōparatōe ad p̄cedentes. sic

manet in eis sac̄i rō icōpleta p̄pter
carnis diuisionē: q̄ in p̄m̄ carne sua
vniuit cū vno. in secūdis cū alio. **E**t
talīs diuisio tollit de pl̄nitudine si
gnificationis. **T**ertia rō quare me
lius est viduitatē seruare ē p̄pter bi
ficiū libertatis. **U**idua. n. sua ē v̄ia:
7 i pace uiuit. 7 si viz accipiat v̄s̄cri
m̄m̄ se exponit: ut forte inu. niat iro
sū. litigiosū. 7 se tribulatē. **U**ā Dier⁹
c̄tra Iouinianū narrat. q̄ cū quedā
rogaretur ut secūdo nuberet. **R**edit
se hoc nō facere: q̄ bonū h̄erat viz
7 i secūda acciperet aut ille cēt bon⁹
aut mal⁹. **S**i bonus: s̄mp̄ esset in ti
more ne illa perderet. **S**i mal⁹ s̄p̄
esset i doloꝝ: q̄ post bonū viz aliq̄
n̄ q̄ sustineret: p̄pter assertiones iaz
tactas colligi potest quāta est p̄ce
minētia viduitatis. **U**erū: ut p̄edi
ctū ē si que mulieres post vxoꝝ mor
tē voluerit nubere faciāt aīo libero.
Notādū t̄m̄ q̄ alique leges. dicit̄ m̄
licere non posse nubere i s̄ra tēpus luy
tus. i. unus aīo post mortē viri. vt
patet. **C** de secūdis nuptijs. **L**i. **L**am̄
p̄ licetiā Apostoli 7 auctoritatē pot
id fieri imediatē post mortē. 7 infa
mia nubētis abolē: q̄a in his secula
res leges nō dedignatur sacros cano
nes imitari. vt p̄z̄ de secūdis nup
tjjs. c. super illa. 7. c. cū secūda.
Ualiter ē mēdabilis ē viduitas
tū p̄pter diuinā uisitationē: tū p̄pter
acceptationē: tū ē p̄pter diuinā p̄e
ceptionē. **C**aplm̄. 2.
Secūda mysteriū cōteplādū
de uiduitate dicit̄ cōmeda
tionis. **O**stēdit̄ q̄tū sit cō
mēdabilis triplici rōe. **P**rimo ratiōe

ca. 2 me
m̄p̄m̄
m̄b̄e

immocle
m̄d̄:

27
27

27
m̄b̄e
m̄d̄
27
m̄d̄

diuine uisitatiois. **S**ecundo rōe diuine
acceptationis. **T**ertio rōe diuine
pceptionis. **P**rimo rōe diuine vi-
sitationis. q̄ deus uiduas gratiosif-
sime uisitauit. **U**n̄. Reg. 7. **L**ēpo-
re famis missus ē a deo **V**ehias ad ui-
dua sareptana: que postq̄ dedit co-
medere. **V**elie iux̄ verbū eius. **V**y-
dria farine eius nō defecit miraculo-
se: et **lechi** olei nō est iminut⁹ oi-
bus illis diebus. **E**t **J**udith per totū
habetur q̄ grata fuerit uidua illa oī
potētī deo: cui tātā contulit grā: ut
proprijs manibus iterificeret **V**olo-
fernē: liberāretq̄ populū ab impetu
et furore illius. **L**uc. 10. 2. **C**rat
Anna prophetissa uidua usq̄ ad an-
nos. 84. que uixerat cū uiro suo an-
nis. 7. a uirginitate sua. **E**t hec nō di-
scedebat de tēplo: ieiunijs et obsecra-
tionib⁹ seruies deo die ac nocte. huic
Jesus paruulus sicut et **S**ymeoni p̄-
buit se uidēdū: illaq̄ dignat⁹ ē uisita-
re: que cōfitebatur dño: et loquebatur
de illo oībus qui expectabāt redem-
ptionē isrl. **S**ecundo dignitas uidui-
tatis apparet rōe diuine acceptiois
Luc. 10. 2. **S**cribit q̄tū accepta fuit
oblatio uidue paupercule. de qua ē
Vicero⁹ i epistola ad **J**ulianū sic lo-
quit. **P**aupercula uidua: q̄ duo era-
mūt i gazophilacium: cū dos in obla-
tione munez dei dicitur superasse lo-
cupletes: que nō pōdere sui: sed offe-
retū uolūtate p̄salf. **T**ertio rōe
diuine pceptionis: **D**edit nāq̄ de-
us pceptū oībus regibus. p̄cipib⁹
iudicibus et aduocatis: oībusq̄ hoī-
b⁹ ut uiduarū cās tuerent. neq̄ illas
oppumerēt et molestarēt. **U**n̄ **I**sa. i.

Dns ait. querite iudiciū: **S**eruite op-
presso. iudicate pupillo. defendite ui-
duam. **E**t exo. 22. ait. **U**idue et pu-
pillo nō nocebitis. **S**i leseritis eos uo-
ciferabūt ad me: et ego audia⁹ clamo-
rem eoz: et indignabif furor me⁹: pec-
tiamq̄ uos gladio. et erūt uozes ue-
stre uidue. et filij uiri pupilli. **E**t per
Vicere. 2. **F**acite iudiciū et iustitia. et
liberate ui oppressuz de manu cala-
niatoris. **A**duenā et pupillū et uiduā
nolite cōtristare. neq̄ opprimatis ini-
que. **E**t itez **V**icere. 5. **D**ns de his qui
uiduas spernūt et absciunt sic loqui-
tur. **P**reterierūt sermones meos p̄-
fime. **C**ām uidue nō iudicauerūt. eāz
pupilli nō direxerūt: et iudiciū paupe-
z nō iudicauerūt. **N**ūqd super his non
uisitabo dicit dñs: aut super gētem
huiuscemodi nō ulciscet aia mea. **E**t
Job. 22. ait. **U**iduas dimisisti nauas
et lacertos pupillozū cōminuisti: p̄-
perea circūdatus es laqueis: et cōtur-
bat te formido subira. **J**acob⁹ uos.
ca. ait. **R**eligio uero mūda et imacula-
ta apud deū et patrē hec est. uisitare
pupillos et uiduas in tribulatioe eoz
Sed hodierna die nō solū nō uis-
tatur. quinimo uerā: expoliātur: et
turbātur a multis: rapiūtur sua bōa
et querūt iustitia. nec inueniunt illam
Et qd̄ his deteri⁹ est. ultra dānū re-
rū patiūtur falsas grauesq̄ crimina-
tiones. **T**aceo reliquas molestias: q̄
eis inferūtur. **O** uiduaz persecuto-
rea. **O** lupi rapiētes illaz bona. **O**
crudeles aduocati et iudices. **O** falsi
notarij. **O** iniqui testes quis docebit
uos fugere a uētura ira. **U**n̄. n. patet
ex dictis. iter omnia peccata graua

maximū scelus est opprimer uiduas.
Uidue debēt esse mortificate et
alene a cōuersatioe hoīum: ac deuo-
tioni seruēter inuigilātes. **C**aplm. 2.
Ertū mysteriū declarādū
de uidualitate uicif regulato-
nis. in quo scire licet q̄ tres
sūt regule: quas uidue seruare tenēt
Prima dicit mortificatiois. **S**ecūda
cōuersationis. **T**ertia deuotionis.
Prima regula uiduaz uicif mor-
tificationis. **D**ebēt uidue esse mortifi-
cate: et castigatē. ieiunijs. uigilijs. et
disciplinis: aliter in eis pudicia tu-
ta esse nō pōt. **U**n̄ **P**aulus. i. thim. 2.
Uidua que in delictis est uinēs mor-
tua est. **V**icero⁹ i epistola ad furiā
ait. **O** filia si **A**postolus corpus suū
in seruitutē rededit. ne cū alijs predi-
casset: ipse reprob⁹ efficeret. quomō-
tu inuēcula adhuc in seruoze iuuetū-
tis pōita uapibus et uino plena: po-
teris esse de castitate securā. **I**llē.
Raphehēbiles itaq̄ sūt uidue ille:
que ocio uacātes comedūt et bibunt
splēdide. dormiūt satis: poliunt curē
et ornātur: licet se uidualib⁹ iduānt
uicimētis. **S**ecūda regula uiduaz
cōuersationis. **D**ebēt uitare. qua-
tū possūt cōuersationē hoīum. nō so-
lū seculariū: sed sacerdotū et religio-
sozū: ac quicūq̄ qui spiritalē uitam
p̄fētur: quoniā reuera nūllū cū ui-
ris q̄ mulieribus adeo ē periculosū:
sicut crebra et frequētata etiā s̄ spe-
cie boni cōuersatio et collocutio ma-
xime ubi etas cōfēt ad uitiū. **V**icere
Vicero⁹ ad **N**epotianū ait. **M**atres
ita tu uidue. ne per illā uidere cogar.
quarū uultus ita cordi inhercant. et

tacitū uiuat sub pectore uulnus. **E**t
Job. baptista sanctaz matrē habuit
pontificisq̄ fili⁹ erat. et cū nec matris
affectu nec patris opib⁹ uicebaf: ut i
domo pētū cū piculo uiuēt castitatē.
hec ille **E**t. 22. dicit. hospitoliū. **M**ospiti-
oliū tuū aut raro aut nūq̄ mulieraz
pedes terat: q̄ nō pōt toto corde ha-
bitare cū deo: qui feminaz accessibus
copulatur. **S**i igit piculosū est uiris
uolētibus seruire deo cū mulieribus
cōuersari: quāto magis et mulieribus
ipsiq̄ que debiles sunt animi. inferi-
orib⁹ nature. **D**ebēt. n. uidue cauere
de mala suspitōe. **V**icere. **V**icero⁹
ad **S**alumiā. **L**abes oīs suspitōes
et quicquid roabilif fingi potest: ne
fingatur an̄ depita. **D**ebēt adhuc ui-
due libēt inhabitare domū: audireq̄
Vicero⁹. **V**icere. **R**arus tibi sit
gressus in publicū: matres tibi que-
ratur in cubiculo. **E**t nō tū uiroz: s̄
et matronaz nō frequētare domos:
cū **V**icero⁹ dicit itez ad **C**asto. **N**o-
lo habere cōsortiū matronaz: nolo
ad nobiliū acceda s domos: nolo te
frequēt uideri. ut cōtēnas quod eē
nolūti. **C**ur facis iniuriā uiro tuo?
Ad hoī cōiugē dei spōsa qd̄ p̄pas:
Disce i hac parte sanctā supbia. **S**ci-
to te illis eē meliorē. hec ille. **T**er-
tia regula uiduaz uicif deuotionis.
Debēt itaq̄ eē deuote timētes. uil-
gētes. desiderātes. et colētes deum.
Un̄ et **A**plā. i. thim. 5. ait. **S**i qua uidua
filios aut nepotes hēt: uiscat primo
domū suā regē: et mutuā uicē redde-
re parētibus. **D**oc. n. acceptū est co-
raz deo. **Q**ue aut uere uidua ē: et de-
solata sperz i deū: et istet obfēt oīb⁹
i 2.

et orationibus die ac nocte: huiusmodi viduis copatis de? casq; consolatur tribuens in hoc seculo sua gratiam: et in futuro sempiterna gloria qua uiuit et regnat deus per infinita seculorum secula. Amen.

Sermones quarta ebdomade in quadragesima de diuinitate domini nostri Iesu christi: qui licet uerus fuit homo: fuerit et uerus deus eiusdem cum patre et spiritu sancto nature. **Sermones.**

Hes christus filius dei uini qui in hunc mundum uenisti. **Scribitur** hoc uerba **Iohannis** in euangelio hodierno. **De**ridet tamen a gentilibus quod a iudeis immaculata fides nostra: quoniam predicat. **De**us adoratur christum crucifixum tantum uerum deum dominatorem celi et terre. **Meritam** ueritas ista tam multipliciter est declarata: ut amplius merito negari non possit. **Ad** confusionem tamen omnium eorum qui contrarium tenent assertum: christum purum hominem fuisse non deum: per sermone curabimur ostendere. **Christus** est uerus deus dei filius ab eterno a patre genitus: eiusdem cum patre et spiritu sancto substantie siue nature. **Et** diffuse de sua diuinitate loquamur. **Nulla** ostendat deuotissima **Marta** cum dicebat uerba premissa in themata. **Quare** cum omnibus ueritas elucescat quod filius uirginis: qui pro nobis in cruce pepedit fuerit deus uerus diuinitate eius tripliciter insinuauius.

Primo auctoritate. **Secundo** experimeto. **Tertio** ratione. **Quo** auctoritas ueteris testamenti et **Sibyllarum** oraculorum christum uerum deum

et hominem fuisse. **Capitulum.**

Primo insinuemus auctoritate quod christus fuerit uerus deus. **Et** adduci possunt utriusque pagine scripture ueteris. **Et** noui testamenti. **Ubi** **Isaias** ait. **Paruum** natus est nobis: et filius datus est nobis: per hec uerba patris humanitatem. **De**us sequitur. **Et** uocabitur nomen eius ad mirabilem consiliarium. **Deus** fortis. **Pat**ter futuri seculi. **Princeps** pacis. **Et** ut dicit **Nicolaus** de lira: **Traslato** septuaginta interpretum habet et uocabitur nomen eius manens in secula **Messias**. **In** quibus uerbis expressis christi diuinitas. **Et** **Dieraz** scribitur. **Ecce** dies uenit dicit dominus: et suscitabo **Dauid**. **In** **Traslato** chaldaica habet statum **Messias** insitum. **Et** sequitur. **Et** hoc est nomen quod uocabatur cum dominus iussit. **Et** **Sanctus** **Nicolaus** de lira: ubi nos ponimur dominus: in eorum ponitur nomen dei. **Le**tragramato: quod est nomen significans sola essentia una diuina. ut dicit **Ra**bi **Salomon**. **Per** hec uerba diuinitas et humanitas christi manifestatur et **Baruch**. **Hic** est deus noster: et non existimabit alius ad illum. **post** hec in terra uisus est: et cum hominibus conuersatus est. **Et** **Sibylla** herichthrea: ut **Augustinus** in **1. de ciuitate dei**. **versus** quosdam coposuit de fine mundi. **Quo**rum prime littere iuncte sonant. **I**esus christus filius dei saluator. **Alie** etiam **Sibylla** nasciturum predicant christum filium dei de uirgine immaculata. **De** oes **1. I**do. **eth. 1. Et** **Lacina** diuina ista. **dece** fuerit. **Prima** pericia: que fuit

de pericia. **Secunda** libyca. **Tertia** delphica in templo delphici. **Apollinis** genita: que ante troiana bella uaticinata est. cuius plurimos uersus operi suo **Vomer** inscriuit. **Quarta** chymaria in Italia. **Quinta** herichthrea: de qua paulo ante tactum est. **Sexta** in Babylone orta: que grecis **Philon** petribus uaticinata est. **Pitu**ram esse Troia: et **Vomerum** medacia scripturam. **Dicta** autem herichthrea: quod in eadem insula eius inuenta sunt carmina. **Sexta** Samia a Samo insula. **unde** dicit cognominata. **Septima** cumana quod et cumea: de qua **Virgilius**. **Ultima** cumi uenit iam carnis etas. **Dicta** autem cumana a cumis ciuitate: que est in caponia: cuius sepulchrum adhuc est in Sicilia. **Octaua** despontina in agro troiano nata. **Nona** phrygia. **Decima** tibartina. **Ab** his omnibus diuinitas christi per multa ante tempora quod in ueteris uirginis descendit. **pphetata** fuit. **Quare** dicta si et simul collecta legeri. **tamen** quod originaliter uide fuisse et tracta inuenire non potui. **hic** minime uolui inserere. **preter** illud quod dictum est per **Augustinus** de **Sibylla** herichthrea. **De** mini et me legisse et uidisse in castro papiensi **pphetia** **Sibylle** delphice: quod de christo sic continebat. **In** ultima etate humiliabit deus: et humiliabit. **ples** diuina iunget humanitati deitas: et puellari officio educabit deus et homo. **Signa** preceperunt apud indeos mulier uetustissima. **s. Helisabeth** pueri **loci** piet: stella orbis mirabilis: uocatum prestat. **s. magis** ad ortum. **s. christi**. **hic** hinc pede a. **lanos. 22.** **Eliget** sibi de piscatoribus cecidit numquam duodenarium

No habet huc de Sibylla

unquam diabolus. **L. Iuda:** Non in gladio belloue **Encade** urbe: regesque subici et. **sed** in hamo piscatoris deiectione et pauperie supabit diuitias: et superbia coculcabit huic quattuor aialia. **ide** est euangeliste surget et testimonium sedentes in iustitia lege que inreprehensibile huic contradicet a bestia. **s. antipho:** et surget stella mira. **i. pau.** quattuor aialia habet imaginem. **Erit** at bestia horribilis. **s. Daugmeb** ab oriente uenientis: cui rugit? usque ad gentes punicas audietur. **Vuculq;** **Sibylla:** que satis aperte diuinitate christi pronuntiauit. **In** historijs uero romanorum legitur quod tempore **Constantini** imperatoris: et **Helene** matris eius: inuentum fuit in ciuitate **Constantinopolitana** sepulchrum quoddam in quo iacebat homo lamina aurea habens in pectore: in qua scriptum erat. **Iesus** christus filius dei nascetur de uirgine **Maria**. **Credo** in eum. **Sol** sub **Constantini** et **Helene** tempore inuentum me uidebitis. **Simile** exemplum inuenit in **Chronis** regum castelle. **dicat** n. ibi apud **Leletu** in quodam saxo inuentus est liber satis uetustus: qui scriptus erat littera hebraica. greca. et latina: loquens de triplici mundo mystico. **Et** in illo iter cetera dicebat. **in** principio tertij mundi christus filius dei nascetur de uirgine **Maria**. et per salute hominum patietur. **At** et **Chalcidius** super **zethum** **Platonis** de stella que apparuit magis in ortu christi sic loquitur. **Non** fuit stella illa mortuum et mortem denuntias: sed aduentum dei uenerabilis quam cum suspexisset **chaldeorum** pfecto uiri sapientes et in consideratione rerum celestium satis exercitati quesisse dicitur

re. ete ortu dei. Iosephus vo in. 18. antiquitatu li. de xpo ait. fuit aut p didis teporibus sapiens vir si uiz cu noiare fas e. Erat. n. mirabiliu opez effector. et doctor hominum eoz qui libeter que vera sut audiat. et multos quide in deoz multos quoz et geti libas sibi adiurit. Christus hic erat. huc accusatoe primoz nostre gentis viroz. cu. Pilatus in cruce agendu de creuisset. no deseruere hi qui ab initio dilexerut eu. Apparuit. n. eis tertia die itez viues fm q diuinit. inspirati pphe. uel hec uel alia de eo inuenera miracula predicta. Angelus aut qui uirgini conceptu nascituri dei nunciavit. Lucas. subdidit. Quod n. ex tenasce factu uocabit filii dei. Et Job. baptista de xpi diuinitate sic dixit. Uidi et testimoniu perhibui: qd hic e filii dei. Idipsum dixit Nathanael Job. 1. et Petrus. Marthas. audiamus itez. et Paulu. hebraei. Multifaria multa q modis oli; deus loquens pribus i. ppbis nouissime dieb. istis locutus est nobis in filio: que constituit herede uniuersoz: per que fecit et secula. Et Ro. 1. Quod an pmlerat per pphas in scripturis sanctis de filio suo. Et ad Thim. 2. Apparuit gra saluatori nri dei. Et ne pluritate dice di tediū audietib. ingeratur dimissis alijs testimonijs que xpm acclamant dei uerū subnotabim. uocē illā paternā: que isonuit i mote. ut p3. Mat. 17. Dic e filius me. dilect. in quo mihi bene coplacui ipsum audite. Et Job. 12. Cū xps dixisset. Pater clarifica filiu tuū: audita e uox de celo: et clarificauit: et itez clarificabo. Et gda

de fba xpusu sonu illi? uoc. audietes dicebat tonitruū factū eē. Alij autē dicebat āgelū illi fuisse locutū. S; n̄ desūt heretici maledicti. Cherimus Debiō. Pater. Samosetan? Fotimus et alij qui s; Th. 1. 4. sūme extra getiles tā pcedara validissimāq de xpi diuinitate testimonio infirmare: et deicere satagūt. Aūt. n. q. de filiis idē est iudiciū. Sed oēs illi i quibus deus inhabitat p grām uocant in scripturis filij dei p nicipatoez et adoptionē. et tū nō sūt eius de nature sūbstantie cū ipso deo. g. a fili dicef de xpo q e dei filii p participatoez p adoptionē: uel nicipatoez. nō aut p nām. Probare autē possum p scripturas q iusti uocāt dei filij et dī. Cū David i psal. ait. Ego dixi dñs: et filij cœli dē d. Et Job. 1. dedit eis potestatem filios dei fieri. b. g. c. in noie eius. Et Job. 10. illos deos dixit ad quos sermo dei fact. e. Et prime sue canonicæ. Videte qualē caritatem dedit nobis de. ut filij dei nominemur: et sim. Et Ro. 8. Ipsa. spiritus testimoniu reddit spū nro q si mus filij dei. Et Jac. 1. Volūtarie. n. genuit nos uerbo ueritatis. huiusmodi pbationib. heretici uenofii suuz virus effuderūt. Contra quos egregi. Aug. 1. de ecclesiasticis dog. de xpo ita loquit. Natus e fm ueritate nature: ex deo dei filii natus e fm ueritate nature: ex hoie hois filii: ut nō appellatoe: nō adoptoē sed natura i utraq natiuitate nascēdo filij nomē haberet. Et quo dicto uoc. theod. di. io. tertij li. colligūt vna ppositionez. b. locutō. xps filii dei p adoptoē

Thomae

nullo modo e admittēda: siue pferet simplicif. siue q determinatōe: ut pote si addat iquātū homo: q filiatio respicit psona eo q xps e vn̄ filii: et n̄ duo filij. licz i eo sūne due natiuitates. Leterna et teporaria. Adoptio autē p̄supponit quādā exneitate: q nullo mo uenire pot psonē xpi. Ad illud uo qd heretici obiciūt. s. de filiis idē e iudiciū: h̄c Th. 1. 4. sūme dē getiles. a. alr scriptura loqf de xpo q sit filii dei: alit de nobis. De ipso. dixit Job. 1. et Job. 6. q dedit de celo. g. erat aq̄ de celo de seē dñs: dixit eū unigenitū. Job. 1. et Job. 8. ipe dixit. Aq̄ Abraā fieri ego sū. Que oia diuinitatis ei ueritate ostēdūt. Experimento miraculoz xpi ostēdit ei diuinitas: tū pp̄ spēm operū: tū pp̄ modū p̄tē docuitū.

Capitulum. 2.

Cūdo inuenim. expiūto ul. exēplo q xps fuit uer. de. eiusde cū p̄ nature. Et de hoc ipse xps dicit in deis i tēplo i porticu. Salomonis q̄ circūdiderūt eū interrogates h̄c xpo. Aq̄r uobis: et nō creditis opa que ego facio i noie p̄ris mei. h̄ testimoniu p̄hibēt de me Jo. 10. Et cū pp̄ huiusmodi vba uolisset eū lapidare dixit. Mos dicitis q blasphemus: q filius dei sū. Si nō facio opa p̄ris mei. nolite credē mihi. Si aut facio et si nō creditis mihi: opibus credite ut cognoscatis et credatis: q p̄ i me e et ego i p̄re. Et h̄ dicit Th. 1. 3. p̄c. q. 4. miracula xpi fuerāt sufficiēs testimoniu diuinitat. sue p̄pter tria. Primo pp̄ speciem opoz. Secdo pp̄ modū. Tercio pp̄ dō

cumētū. H̄o p̄pter spēm operū q trācēdebat oēs potatē create nature: p̄p̄ta fieri n̄ poterat nisi ut tute diuina. Cū Job. 9. Cec̄ illamiat. dicebat. A seculo nō e auditū. q apuit qe oculos. ceci nati. nisi eēt hic a deo: nō poterat hec signa facē. Mira cula q fec̄ xps fuerāt sufficiēs testimoniu diuinitatis sue: q faciebat miracula p̄p̄ta ut tute et auctoritate. Unde Luc. 6. scriptū e. Uirt. de illo exibat et sanabat oēs. Et Luc. 7. Resuscitatio adolecētulū: impatiue locut. est. Adolecēs tibi dico surge. Et q̄ resuscitauit Lazari Job. 11. ait. Lazari ueni foras. Neq̄ audiēdi sūt q dixerūt aiām beatā. et p̄p̄ ue aiāz xpi uirtute p̄p̄ta posse miracula facē. Cū ut dicit. Ric. 1. 14. 3. li. Miracula nō possūt fieri aliq̄ creatā ut tute. Cū quis xps q e de. et hō: possit rōe diuine poterie miracula facē. hoc tū aiā. et n̄ p̄t. Cū Ric. 1. 1. de trinitate. 2. 2. ait. Illa prodigia et signa q fuerūt facta ad cōfirmatoez fidei nre. nō nisi p diuinam utatē fieri potuerūt: Et si dicat q in suscitatoe Lazari xps egit gras deo p̄ri: h̄ndes q aliud e gras referre: et aliud suffragiū sp̄trare: p̄p̄ta xps dixit loquēs ad p̄rem. Ego. n. scieba; q sepe me audis. sed pp̄ populū q circūstat dixi ut credat: q tu me nisi. Jo iperātia uoce clamauit. Lazari ueni foras. Alij uo q miracula fecerūt nō ea fecē ut tute p̄p̄ta: sed uirtute dei: uel uirtute ipsi. xpi icarnati. Cū 7. Petrus ut scribitur i actib. aploz dixit ei q. 40. anis iacuerat infirmus ad portā tēpli i noie Iesu surge et ambula. Tertio miracula sūt

Thomae

sufficiēs testimoniū xpi diuinitatis ppter documentū: qd filii dei se predixabat. Nā Ioh. 5. dixit. Pater me⁹ vsq; mō operatur: et ego operor. Et Ioh. 6. Sicut misit me uinēs pater: et ego uino ppter patrē. Et Ioh. 7. Si me sciretis foras et p̄z meū sciretis. Et Ioh. 8. Ego et p̄r vni sum. Et Ioh. 14. Eriū a p̄re et ueni i mūdū. itez relinquo mūdū: et uado ad patrē. nisi hoc fuisset vez nequaq; ei asstitisset eis diuina v̄tus i miraculoz patratiōe. Nā ipossibile ē ipsū deū tā seclēto mēdacio ferre testimoniū per opera infinite v̄tatis: que sūt miracula v̄a. et hoc Greg⁹ in omelia b̄ eph̄ia extra duos iudeos sic pulchre loquit. Oīa elem̄cia andōre suū venisse testata sūt. Et em̄z de his quasi quodā humano vsu loquar deū hūc celi esse cognouerūt: qd p̄m̄ stella mi serūt. Mare cognouit: qd sub ei⁹ plātis se calcabile p̄buit. Terra cognouit: qd cōtremuit. Sol cognouit: qd lucis sue radios abscondit. Luna et parietes cognouerūt: qd tēpore mortis eius scissa sūt. Infernus cognouit: qd hos quos tenebat captiuos reddidit. Et tū hūc quē deū oīa elementa insētibilia fēserūt: adhuc infidelīū iudeoz corda deū esse minime agnoscut: et duriora factis ad p̄niam sc̄ndi nolunt: eūq; cōstiteri. abnegāt: quē elem̄ta ut diximus aut signis aut sc̄sioni bus deū clamāt.

Apparet diuinitas xpi rōe sanctificatiōis aīaz. remissionis peccatorū. et p̄ductiōis mūdī. **Capitulum 3.**
Tertio inuicem diuinitatez xpi rōe. Quēcūq; n. attribu

untur fm̄ veritatē alicui illa que nō possūt uenire nisi soli deo. ille ē de⁹ Sed xpo attribuūtur fm̄ veritatez ea que ueniūt soli deo. q̄ ipse ē de⁹. Sunt autē illa p̄ncipalia tria. Pr̄mū ē aīaz sacrificatio. Sc̄m̄ peccatorū remissio. Tertiu mūdī p̄ductio. Pr̄mū qd deo cōuenit ē aīaz sacrificatio. Ioh̄ ipse leuit. 19. ait. Ego d̄ns qui sacrifico uos: hoc ipsū dicit de xpo. Nā heb. ultimo. Iesus ut sanctificaret per suū sanguine populū cōportā passus est. Sc̄m̄ quod deo d̄nū ē peccatorū remissio: p̄pterea per Iſa. 43. ipse sic loquit. Ego sū qui deleo iniquitates ur̄as. Et de xpo Mat. 2. Angelus dixit Ioseph. Ipse. n. saluū faciet populū suū a peccatis eoz. Et Iſa. 6. habet. Quidā quidā et scribia murmurat: ita se: qd xps dixerat paralitico. Cōfide fili remittūt tibi peccata tua. xps r̄ndit. Ne qd cogitatis mala i cordibus v̄ris. Quid ē facit⁹ dicē. remittunt tibi peccata tua: an dicē. surge et ambula. Et sciatis autē: qd filius hoīs h̄z potatē dimittēdi peccata. tūc ait paralitico. Surge tolle lectū tuū et uade i domū tuā. Tertiu qd deo cōuenit ē mūdī p̄ductio. h̄c ē qd p̄ Iſa. 48. c. ait. Ego ipse: ego p̄m̄: et ego nouissim⁹. Manus quoq; mea funda uit terrā: et terra mea ē mēsa celos. Sed de xpo et. dicit Ioh. 1. In p̄ncipio erat uerbu⁹ z. Oīa per ipsū facta sunt: et sine ipso factū ē nihil. Et mūdus p̄ ipsū fact⁹ ē. et mūdus eū nō cognouit. Nō cognouerūt iudei: qd i p̄ria uenit: et sui eū nō receperūt. Nō cognoscut infidelēs: qd ipsū p̄z hoīez

existimātes deū uez adorare recusat. Nō cognoscut et mali xp̄iani: qui ut dicit Paulus ad Titū. 2. Cōfitem̄ se nosse deū: factis autē negāt. O mūda nox supbia detestada. O temeraria metis humane curiositas. O deniq; Igratitudo maligna. Erte ille qui i cuna uaght i p̄sepio panis fuit inuolut⁹. in terris cū hoīb⁹ cōuersatus est. in cruce i medio latronū p̄pedit in sepulchro vsq; in diē tertiu latuit. ipse uer⁹ deus ē: qui a mortuis resurgens ascendit in celū: et sedet a dextris dei. Ipse p̄pter nūm̄ia caritate suā: q̄ dilexit nos cū in forma dei eēt. nō rapina arbitrat⁹ ē esse se eqlē deo. Ex inaniuit semetipsū formā serui accipiens: in filitū dīcē hoīz factus et habitu inuētus ut hō: ut dicit. phil. 2. O imēsa pietas. O ardentissima caritas p̄f̄is n̄ri dei: de quo dicit Ioh. 3. Sic deus dilexit mūdū ut filiu suū unigenitū daret: ut oīs qui credit in illū nō pereat: sed habeat uitā eternam. hoc Greg⁹ cōsideras xpm̄ i cruce nudatū. clauis cōfossū. v̄lneribus plentū: coronatū spinis: certinū morte crudeli cū admiratōe deū ac pietate clamabat. O iestimabilia dilectio caritatis: ut seruū redimēs. filiu tradidisti. Nos uero cū ipso tam seruū dū amorē recolētes referamus gr̄as bifactori n̄ro deo et d̄no Iesu xpo. cui sit laus et gl̄ia per īfinita seculozū secula. Amen.

Sabbato quarte ebdomade i q̄ dragesima de veritate: qualitate seu tēporealitate horribilis illi⁹ bestie. I. anti xp̄i: qui apparebit i vltimis tēporib⁹ cū cōsumpta fuerit iniquitas hoīz.

Sermo 53.

Ho sū lux mūdī. Qui sequitur me nō abulat i tenebris. Verba sūt redēptorū. n̄i ouī gualiter scripta Ioh. 8. c. et in euāgelio hodierno. In vltimis tēpōibus cū cōsummata erit iniquitas hoīum apparebit deo p̄mittēte horribilis illa bestia: que vocabulo cōmuni dicitur anti xp̄s. I. xpo cōtrari⁹. p̄pterea saluator n̄i p̄monuit oēs ut solidi essēt: atq; cōstātes in fide: neq; desererēt ipsū saluatorē: q̄ uerbo et exēplo salutē uia nobis ostēdit. Erat. n. lux v̄a: que illuminat oēs hoīez uenitē i hūc mūdū. Ioh. 1. Quī autē tpe persecutionis anti xp̄i multi deficiēt: qui xpm̄ derelinquētes: anti xp̄m̄ sequēt⁹ et colēt. curretq; luce relicta post tenebras errorū ac vitiōz. Idcirco in p̄fēti sermōe p̄ eruditōe p̄fētium de anti xp̄o erim⁹ tractaturi: eo qd nō ipse sed xps ē oī studio atq; conatu sequēdus. De ipso itaq; anti xp̄o tria mysteria p̄ncipalia declarabimus.

- Pr̄mū dicit veritas.
- Secundum qualitas.
- Tertium tēporalitas.

Pr̄mū p̄ auctoritates scripture et testimonia s̄ctoꝝ ostēdit futurus anti xp̄s.

Capitulum 1.

Pr̄mū mysteriū de anti xp̄o declarādū d̄r v̄itatē. in q̄ apte debemus ostēdere qualiter vez ē qd anti xp̄s sit uetur⁹: qd eccliam dei arcūis expugnabit: et xp̄ianos crudelissime p̄sequet⁹: qd fecerit unq̄ qdūq; alius xp̄iani noīs inimicus. Ad hoc autē p̄bādū sūt auctoritates scripture et s̄ctoꝝ testimonia que sequūt⁹

De Am̄n multa

Scribit namq; **Dei. 49. c. 2.** Jacob patriarcha in extremo uite sue predices filijs que ventura erant: dixit de Dan. sicut coluber i via cerastes in semita: mordens vngulas equi ut cadat assefor eius retro. Et licet vt dicit magister in historijs scholasticis intelligat indei hac ppbia de Sane: qui fuit de tribu Dan. vt p3 In die. Et indicauit populū. vt betur ibi. 16. c. Tamē glo. ordinaria dicit ibi sic. Dan nō solū coluber sed cerastes vocat: qui serpens esse conmut' perhibetur: quo digne antixpi aduet' asseritur: qm̄ cōtra factos mortu pestifero rō rō cornu p̄tatis armabit. Ambro' vō li. de b̄d̄ictōe patriarchay dicit prefata ppbiā de antixpo debere intelligi. Ait. Antixps futur' ē de tribu Dan. seuus iudex r tyrān' immanis: qui populū indicabit: r tanq; sedēs in via serpens deicere tēptabit eos qui viā ambulat veritatis. hec ille. Sicut. n. duodeci fuerūt apli: de quoz numero cecidit vnus: loco cui' succellit Mathias: sic in numero duodecim tribuū filioz isrl' vna trib' ruit. Danque in antixpo persequet r p3 loco cui' apoc. 7. i visione beati. Job Supplet trib' Danassen: qui fuit filius Joseph: vt dicit **Dei. 28.** Quare ppbia Jacob recte p̄nuntiauit antixpm̄ futurū. Danielis vō r̄c̄c̄ata inqt. Adhuc aliud tps erit. Antixpi. fm̄ Nicolāi de lira. r faciet rex. Antixps iux' volūtate suā: r cleuabitur: r magnificabit aduersū oēm deū: r aduersū deū deoz loquetur magnifica r diriget. i. p̄sperabitur donec cōpleatur iracūdia. s. dei: p̄pterea quāp

49. Antixpi
mag. Insuper
Antixpi q' sup
p. 13
De Trine
q' intelligit

Antixpi
de regibz
s. r̄y Dan
succellit
Dan
Danassen
p. 80 28

pe est definitio: quasi dicat sic est de terminari i dei p̄ficia. Et dū patz suoꝝ nō reputabit: r erit i cōcupiscē t̄ijs feminay: nec quēq; deoz curabit qz aduersū vniuersa cōsurgēt. Et Daniel. 8. c. Cū creuerit iniquitates: cōsurgēt rex ipudēs facie. s. antixps iuerecūsus ad oē malū et intelligēs p̄p̄o sitōes. Et roborabit fortitudo eius: sed nō i virib' suis. s. qz in virib' diaboli. Et supra quā credi pōt vniuersa vastabit. Et p̄sperabitur r faciet r interficiet robustos. s. illos qui inuictur firmi i lege dei volētes ei obedire r populū factoz fm̄ volūtatem suā: r diriget volas i manib' eius: r cor suū magnificabit. Et i copia rerū oīam occidet plurimos: r cōtra p̄ncipem p̄ncipū. s. deū cōsurgēt. Et sū manu cōteret. s. quibz de' interficiet: nō per manū hoīs: sed angelū. De ipō ē antixpo p̄phetauit. Job. 1. sua canonica. 62. Audistis qz antixps venit. i. veniet tpe suo fm̄ Nicolāi de lira. Et apoc. 13. Job ait. Vidi de mari bestia ascendēte: habētē capita septē: r cornua. 10. r sup cornua ei' 10. diademata: r sup capita eius noīa blasphemie. Et bestia quā vidi sillis erat pardo: r pedes ei' sicut pedes vrsi: r os eius sicut os leonis. r dedit illi draco virtutē suā: r potestātē magna. Et vidi vnū de capitib' suis: quasi occisū in morte r plaga eius mortis curata est. Et admirata est vniuersa terra post bestia. r adorauerūt draconē qui dedit potatē bestie. Et adoraauerūt bestia. r. Quis filius bestie: r qz poterit pugnare cū ea. Et datū ē ei os loquēs magna: r blasphemias.

Et data est ei potās facere m̄ses. 42. Et aperuit os suū i blasphemias ad deū blasphemare nomē eius: r tabernaculum eius: r eos qui in celis habitāt. Et datū est illi facere bellū cum s̄adris: r vincere illos. Et data est illi potestas in oēm tribum r populū r ligua r gētē. Et adorauerūt eā oēs qui habitant terram: quoz non sunt scripta noīa in libro vite agni qui ocisus est ab origiue mūdi. Sanct' et. Methodius: quē cōmēdat Hiero' in prologo sup Danielē. de quo etiā meminit magister historie scholasticę. 4. sup **Dei. ita de antixpo dicit i libro quoda suo in quo tradat de p̄mis r nouissimis tēpōib'.** Veniet filius p̄ditōis qui dicit antixps: r p̄tās qz sit deus exaltabit cornua eius nimis. Et Paulus. 2. thes. 2. c. Reuelabit ille iniquus: quē dominus. Iesus interficiet sp̄i oīs sui: r destruet illustratōe aduetus sui. Cuius aduetus est fm̄ operatōem sathane in oī virtute r signis r pdignis mēdaciibus: r in oī seductōe iniquitates his qui parent. De antixpo et. Dama. dixit in. 4. li. suay sniarum. Decet scribere qm̄ opz antixpm̄ venire. Et Aug' 20. li. de ci. dei. 19. Nō veniet ad viuos r mortuos iudicādos r̄ps: nisi p̄ us venerit ad seducēdos in aīa mortuos aduersarius ei' antixps. Sed in quo templo sessor sit icertū est. vtrū in illa ruina templi: quod a Salomone cōstructū est: an in ecclia. Et saluator noster Job. 5. ait. Ego veni in noīe patris mei: r nō accepist' me. Alius veniet in noīe suo: r illū accipietis. Et Math. 24. Cū videritis ab

hominatōnem desolationis: que dicta est a Daniele pp̄b̄a stantē in loco sancto qui legit intelligit. Predicēt quippe Daniel. 9. c. In dimidio ebdo madis deficiet hostia r sacrificiū: r i templo erit abhoiatio desolationis. Quod declamās Illari' super Math. dicit. Totū iudiciū aduet' futuri ponit. Cū videritis. r. De antixpi enī tēpōib' hec locut' est pp̄b̄a. Abhoiatio. n. ex eo dicta ē qz aduersus deū venies: nomē dei sibi v̄dicet. Desolatiois aut abhoiatio: qz bellis r cedibus terrā desolaturus sit. De p̄b̄edim' p̄ tot testimonia v̄qz esse qz antixps veniet. Sed nōnulli hac veritate s̄ber fugē q̄rūt. v. venisse iam antixpm̄. Nā aliqui sūt tenētes hereticos oēs antixpos fuisse. Alij opinantur illū fuisse. Nerone. Quidā v̄o arbitrat' qz fuerit spurcissim' Mangmeh. Sed p̄m̄ respōdem' nō eē negādū h̄eticos oēs mysticos antixpos posse vocari. Quia r Job. canonica. 2. Antixpi ait multi sūt. Et Hiero' super illo verbo Math. 24. Nō ti veniet i noīe meo. v. ego sū r̄ps inquit. Ego reoz oēs hereticos antixpos eē: r s̄bnoie r̄pi docē que r̄ r̄pm̄ sūt. Verūtū nō obstat quin v̄r' r̄ realis antixps venire debeat. Contra secūdos vō dicē possum' qz Nero nō fuit antixps v̄r'. tū qz p̄ ipsū iucti sūt r alij crudelissimi p̄secutores r̄p̄anoz: vt Domitianus: Antonius: Suerus: Maximian': Decius: Aurelian': Deodician': Maximinus r ceteri. tū qz antixps regnare debz p̄ tres annos cū dimidio: sicut patet in auctoritate superi' allegata apoc.

vbi dicit q̄ data est illi potestas facere mēses. 42. Et Daniel. 2. dicitur q̄ persecutio eius durabit per tps. i. p̄ anū 7 tpa. i. p̄ duos ānos 7 dimidiū tēporis. i. dimidiū āni fm̄ expositōez Viero. Nō autē fm̄. Dorothū 7 Eutropiū regnant ānis. 14. Nō potuit eti. Nō esse antiŕps: q̄ antiŕps inficiēdus ē ab angelo: 7 Nō interseſcit seip̄s. vt qui alijs crudelis extiterat in seip̄o crudelitas offū exerceſcit. Sed adhuc quidā dixerūt. Veronē resurrexerūt 7 futurū antiŕp̄m de quib⁹ dicit Aug⁹. li. 20. de ci. dei. Ad tū mihi mira hec opinatiō tāta p̄ſcriptio. Alios vero qui dixerūt. Dāng nec fuisse antiŕp̄m cōuicē possumus ex verbis xpi dicentis Mat. 24. Nō breuiati fuerit dies illi nō fieri salua oīs caro. Persecutio at̄ Mōn gmet̄ durauit iā p̄ ānos octingētos. Persecutio autē xpi licet grauior 7 terribilior fuerit fit qualibet alia: ab hēnadiē p̄pter electōs. Quare expectādus ē antiŕps. de q̄ Paul⁹. 2. thesa. 2. ait. Reuelabit̄ ille hō peccati. fili⁹ pditōis: qui aduersatur 7 extollit̄ sup̄ oēs q̄ dī de⁹.

De qualitatib⁹ seu pditōib⁹ antiŕpi quātū ad ei⁹ natiuitatē: malignitatē 7 potestatē. Capitulū. 2. Etūdū mysteriū declarādū de antiŕpo: dicit̄ qualitatē. in quo notare debemus triplicē eius cōditionē. Prima dicitur natiuitatis. Secūda. malignitatis. Tertia potestatis. Prima antiŕpi cōditio dicit̄ natiuitatis s̄z Methodiū nāscē i. Choroſaim. nutrit̄ in Bethasaida. Sed quibusdā vide

tur q̄ nascetur in Babylone: vt dicit glo. super. 2. thesa. 7 Viero⁹ sup̄ Danielē. Verūt̄ nec hoc uidet̄ cōsonum veritati. nisi itelligam⁹ Babylonem mystice: put significat cōfusiōnē eo q̄ Babylō illa magna cecidit: 7 scā est inhabitabilis. Et quo dubiū videtur in quo loco determinate sit nasciturus antiŕps. De gēte vō credibile est 7 v̄sile q̄ nascitur⁹ sit: vt Viero⁹ dicit sup̄. xi. c. Dan de populo iudeo r̄h. De mō autē licet quidā dicant q̄ ere demonis generabit̄ succubi. s̄z affūpto corpe i specie mulier. supponet se viro: 7 icubi qui. s. postea i specie viri cōmiscēbit se mulieri. Tū hoc nulla auctoritate probari pōt. Et vt Viero⁹ dicit ad Paulinū. Qd̄ de scripturis s̄ctis auctoritatē n̄ hēt eadē facilitate cōtēnēt qua pbat. Idcirco in herēdū ē sine dāma. q̄ ait. Non ex fornicatōe gñabit̄ 7 suscipiet omnes actū Sathane. Secūda cōditio antiŕpi dicit̄ malignitatis. Er̄t quidē hō mal⁹ vitiosus 7 neq̄. s̄z sic q̄ alijs fuerit i hac vita: s̄z ap̄d nōnullos dubiū v̄. At̄ antiŕps er̄t diabol⁹ icarnat⁹: quēadmodū xps fuit de⁹ incarnat⁹. Et quibusdā v̄ q̄ sic. Quia Grego. 16. mor. ait. Caput iniq̄z diabol⁹ ē q̄ vltimis t̄pib⁹ illd̄ vas pditōis ingressus antiŕps vocabit̄. Tertiam dicitur. expresse strariū dicit sup̄ illo v̄bo Danielis. 7. c. Ecce oculi hoīs erāt in cornu illo. Nō putem⁹ igit̄ iux̄ quo rūdā opinione illd̄ cōm. i. antiŕps diabolū ee v̄l demonē: s̄z vnū de hoīb⁹ i q̄ sathan hitatur⁹ ē corpali. Qd̄ dicit̄ itelligēdū ē non q̄ istud fiat p̄ assūptionē 7 ynicōnem in supposito

q̄ vt ruto icōuētiēs est suppositum quodcūq̄ creatū p̄ se natura exneā dilume. q̄ hoc ē p̄uilegiū singulare suppositi increati. Quare dō ē q̄ dia bolus i antiŕpo habitabit p̄ totalem illi hoīs possessionē. Et ad hūc itellectū trahēda sūt v̄ba Greg. Hoc ē ipsū sērire v̄ Joh. Dama. q̄ de antiŕpo ait. Presciēs deus inq̄tā tē future voluntatis ei⁹ dēcedet i eo hitar̄ sathana. Er̄t itaq̄ antiŕps hō pur⁹: 7 ver⁹: s̄z diabolo familiariss. m̄: ex cui⁹ cōmertio multa scire 7 facē poterit. Quā Greg⁹. 29. di. mor. ait. Si n̄ cedras arbuta cetera i altū crescēdo dēſcit. ita ē antiŕps mūdi glām tēporalē obtinēs: mēſuras hoīz. 7 homines culmie 7 signoz p̄tate trāscēdet. Spūs ḡppe i illo ē q̄ i s̄blimibus poit⁹ potētia nāse sue nō pdidit ul dūct⁹. Cui⁹ idcirco v̄t n̄c minime oñdī: q̄ dispēſatōe vine fortitudis ligat̄. Tertia antiŕpi cōditio dicit̄ potatis. Accipiet nāq̄ potestatē a deo: sinete 7 p̄mittēte sup̄ vniuersā terrā. Attrahēt nāq̄ paucis dūtarat exceptis ad se oēs gētes: facietq̄ nō solū obliuisci: verūcti. blasphemai nomē illud: qd̄ ē sup̄ oē nomē. nomē. s. dñi nri Iesu xpi. Multaq̄ ipia loquetur 7 dicit̄ cōtra honozē ei⁹: 7 v̄ginis m̄ris: ac oīuz s̄ctoz celi: inducetq̄ oēs populos ut ipsū colat p̄ deo. Et vt dicit̄ Mat. 24. c. Er̄t. n. tē tribulatio magna q̄lis nūq̄ fuit ab initio mūdi vsq̄ mō: neq̄ fiet. Inuadet sigdē ille hō p̄cti vniuersū orbē terraz manu armata: cōgregabitq̄ i p̄liū copias incredibiles: nec erit q̄ possit se defendē a furore illaz. Largiet̄ adhuc am

pla m̄ra: 7 largiffima dōa his q̄ ei spēte sua adhēbūt. Seducet 7 alios signis 7 pdigijs mēdaciō. Et ut dicit̄ Mat. 24. Surgent pseudo xpi: 7 pseudo pp̄dicē: 7 dabūt siḡ maḡ: ita ut i errore iducāt. si fieri pōt eti. electi. Cessabūt tūc deo p̄mittente oīa miracula v̄a. Cruciabūt p̄ xpo illi q̄ seruētēs erūt 7 nulla cōsolatōe v̄sita būt. Qd̄ erit tūc: tātas nouitates sp̄icē. Quāta horribilitas vidē di rui templa 7 ecclesias dei: religione de heri: cōtēni vtutes. p̄phanari sacra: 7 polui v̄gines: ac torq̄ri sine ulla pietate xpianos. Quāta ignominia occupabit tūc mūdi quādo licēbit vni cuiq̄ p̄ libito ad carnalitates ad sp̄ancitā oēm: 7 ad lasciuias laxare habēnas. Sed breue erit tēp⁹ illud i q̄ p̄sperabit̄ diabolic⁹ antiŕps. Quā vt p̄didit ē post tēp⁹ ānos cum dimidio deo iudicēte iudicē ab angelo.

fm̄ aliquo vicinū ē tēpus ātiŕpi. tū p̄p̄biar̄ p̄nūtiatōe. tū etatam anūmatione. tū etiā inq̄tātū cōsumatione.

Capitū. 2. Tertū mysteriū declarādum de antiŕpo dicit̄ tēporalitas in quo vidēdū ē an primuz sit 7 vicinū tēpus: quo apparē debeat pessim⁹ antiŕps. Et saluo iudicio meliore: dicit̄ qd̄ q̄ sic p̄p̄t̄ tria. Primo p̄pter p̄p̄biar̄ p̄nūtiatōem. Secūdo p̄pter etatū anūmationem. Tertio p̄pter inq̄tātū cōsumationem. Quarto p̄pter p̄p̄biar̄ p̄nūtiatōez. Aut. n. abbatē. Yoachi spū claruisse p̄p̄dico. Ipe vō papalīsta dep̄xit: in q̄ multa fusa d̄ statu ecclesie p̄nūtiavit v̄biq̄ poit̄ duos p̄ctū q̄ Paul⁹ sc̄s

Uocat sumos pontifices esse futuros.
post quos et tertio depigitur. **S**ed
na eribet antippono. **S**ed ego dico quod
licet multa predixerit. **I**ohanni sancta
Brigida Methodi? Derimus et ce
teri qui spiritum habuerunt per prophetiam ut
mihi uideret dicta eorum non intelliguntur
Na de Nicolao Calisto. Pio et Paulo
pontificibus maximis nihil inuentum
est. quod papalium sonet sine veritatem
Quod si uerum sit reliquo arbitrio sapien
tium dicenda. Et propterea reprehensibiles
potius in dicio quam laude dignos eos qui
per prophetiam quae scriptura sacra non habet
nimis curiose legere et interpretari stu
dent: quia sepe inueniuntur decepti. Scio
etiam et graues ac factos viros in ipso
defecisse. Na quidam egregius et
sanctus predicator dicitur arius catholico
sanctorum ascripto bono zelo dicitur pu
blice et sepius in predicatione: imo super
inde tractatum copiose de scriptura.
suo tempore natus antippono. habebat
ipse quaedam prophetias aliquosque ro
nes quibus inducitur. ut ita crederet
et predicaret. Sed reuera euidetia sa
cti declarat ipsum fuisse deceptum. Et sic
non audeo per aliquam prophetiam: quia non in
telligo temere diffundere quod tempus iam imi
neat antippono. **S**ed ratio quae mouit ali
quos ut diceret primum iam fore anti
ppono tempus est propter etatem annuatio
nem. Dicunt enim nos esse in sexta etate mu
di ex qua perierunt. 1466 anni. Et ex
deserenti in breui mundus habebit finem.
Et cum antippono ante quod mundus finiatur
uenturum sit. quod ueniet in breui. Sed quod
ad hoc dicendum sit diffusum habet in ser
mone de contemptu mundi. **T**ertia ratio
qua plerique astruere nituntur antippono

cito esse venturum est propter iniquitatum
summatorem. Dicunt enim impleta iam et
summata esse mensura iniquitatum et pec
catorum: ac per hoc instare tempus de quo
Liber 2. c. 1. In nouissimis diebus ista
bunt tempora periculosa et erunt homines se ipsos
amantes. cupidi. elati. superbi blasphemantes
penitentibus non obediens ingrati. scelerati.
sine affectu. sine pace. creatores. In
continentes. imites. sine benignitate. pro
ditores. perterui. tumidi. voluntatum
amatores magis quam dei. habentes quidem
spiritus pietatis. virtute autem et abnega
tes beati illi. Quia uero omnia superbia in
uoluerunt homines mortales miseris
et potissimum eos qui nomen christiani pro
ferunt. propterea et si ratio tertia non concludat
de facto quod uicini sit tempus antippono. satis
tamen efficaciter est ad nos monendum ut illud
timeamus tempus. ben. ben. Quis si in ho
rore cogitare queat quantum hodie su
gabundauit iniquitas et refrigerata est
caritas multorum. Quod christiana religio. o
deroga et inuoluta fides. persequitur te
hodie. detestatur et inficit non tamen aligige
nes. et tui quod fideles et christiani uocati glo
riantur. Illi sunt qui modicus aut nullam
habent ad dei cultum reuerentiam. Illi
qui ecclesiasticas dignitates per exple
do ambitionis suae appetitu furantur
et rapiunt. Illi sunt qui collocauerunt
uinea domini sabaoth. id est ecclesiarum sciam
non agricolis fidelibus: sed ut ita dicam
atrocissimis hostibus. Illi sunt qui ec
clesiarum bona lacerant: dissipant in uol
malos expendant et deuorant: sicut lu
pi. Illi sunt qui principantur ipsant.
et dominantur populis sine iustitia. sine
uirtute. sine clementia. Illi sunt qui precepta
dei uiuentes negligunt et contemunt.

Non colunt deum non amant non uenerant:
et blasphemant nomen eius factum: et in il
lo periurant: dies festos non seruant. pa
reces aspernant. inuidi sunt. iracundi. litigio
si. seditionis percussores. homicidae. humanum
sanguinem crudeliter effundentes. Non cru
bescunt quia iam publice adulterari. forni
cari. et quod his fedi? et contaminari se
tidissimum uitio sodomie. Auaritie at
locum dederunt ita ut nulla sit amplius
veritas: nulla fides: nulla caritas in
eis. Lucratur per usuras. fraudes. simu
lationes. deceptioes. et alios idebitos
modos. Licentiarum lingua ut loquar
criminationes. mendacia. testimonia fal
sa. detractioes. susurratioes. scurilita
tes. et contumelias. impropria et uuitia
aperit cor suum ad concupiscendum hu
ius seculi bona: et ad desiderandum de
lectari in peccatis carnis. Fregerunt mul
ti uotum quod deo fecerant. Furterunt
multi bonitatem uere. acceperunt omnium
uestimenta. intrinsecus autem sunt lupi rap
aces. Quanta peccata et quae enormi
tia latent sub ouina pelle. Quam uere
de? Quod sapientissime dicit. tu oia uides
tu oia denique nosti. Nos uero merito
propter tanta facinorosa timere debemus:
ne in nos desinat ira sua. finatque per
Antippono uexari mundum tempestate ma
gna. Na quod nos libet redemptor noster
preciosissimus: qui cum patre et spiritu sancto
uiuit et regnat per infinita secula secu
lorum. Amen.

Communica de passione in mane de
honore parentum et christi: qui in euangelio
suum patrem honorare se asserit. scilicet quo
ad dilectionem. subiectionem et conuersa
tionem.

Sermo 54.

Ho honorifico patre meo.
e Verba sunt redemptoris nostri
originali Job 2. et hodie
no euangelio annotata. **F**acti sunt
adeo ut plurimum impii filii ad paren
tes suos: ut merito quibus patrem aut mi
dicere possit illud Ista. i. filios nutriui et
exaltauit ipsi aut sperauerunt me. **S**ed igitur
etiam et ipsi iuuenes et adulescentes
ac pueri parentes colendo ad ueram pe
nitentiam reducatur in presertim sermone
de honore parentum dicitur statui. Nam
erod. 2. c. 1. **D**ominus deus dixit. **H**onora
patrem tuum et matrem tuam. ut sis lo ge
uus super terram. **S**ubitus uero in euan
gelio hodierno presertim se honorare sa
tes: ut sic nos et suo ex? instruet quid
agere debemus. De ipso itaque parentum
honore tria mysteria declarabimus.
Primum de dilectionis.
Secundum de subiectionis.
Tertium de conuersationis.
Honora deo parentes propter benefi
cium multipliciter: propter parentum
caritatem. et propter irrationabili exem
plaritate. **C**apitulum 1.
Primum mysterium declarandum
de parentum honore dicitur dile
ctionis. **D**ebet utique filii qui
parentes honorare uolunt illos dilige
re: et ex corde amare. propter tria. **P**ri
mo propter beneficium multipliciter.
2. propter parentum caritatem. **3.** propter
irrationabili aialium exemplaritate.
Primo filii debent parentes diligere
propter beneficium multipliciter. **Q**uia
explicet quot a parentibus filii beneficia
repperunt. **A**b illis egredere superserunt esse
quod bonum tam grande est. ut ipsum
sit fundamentum omnium aliorum bonorum

Nā qui nō habet: nullū aliō bonū
hic pot. nō diuitias. nō glām. nō fa-
mā. nō sciētā. nō virtutes. nō grām.
nō vitā eternā. Ipsū etē bonū: ab
hoib⁹ est desiderabile. Vñ Ar. 2. de
aia iquit. Vñ appetūt esse: et illi⁹ cā
agūt quecūq; agūt fm naturā: ppter
hoc bonū a parētib⁹ bitū libro de eb
domadibus Doctus ait. Qm bono
noz ipsū esse bonū est. hic etiā sapiēs
ecclesiasticus. 7. c. ait. Donora patrem
tuū: et genuitū mris tue ne obliuiscā-
ris. Memēto qm nū pillos nō fuif
sea. Et Hiero⁹ i epistola de honore
parētū ait. Honorādi sūt parentes:
q; primo sūt nobis cā nascēdi. hoc bñ
ficio motus. Coriolanus roman⁹ cō-
sul ab vrbis. Rome obsidione cessa-
uit. Scribit nāq; de illo. Eutropius
post q; vicerat volcos: et coriolof
eū postea nomē accepit. exul factus
Romanis ad vrbē i exiliū mittitū:
cū quibus gratiā facēs ab eis con-
tra Romanos durū factus ē. Et post
multas ciuitates: et tras ab eis adep-
tas ad fossā quiq; milliū passū ab
vrbe castra posuit. scōs post. L arg-
niū supbū: q; cōtra patriā durisset ex-
ercitū. populatur idē Romanū aq;
custodibus iter populares positis.
fm frontinū de re militari facie-
bat: vt discordia ostret iter ptes: et
populū. Multitudo tādē igēs patē
expectās: senatū mouit: vt ad Corio-
lanū oratores mitteret. Qui cū in
obtinuisset itez missi aliī nō recipiūt
in castris. Aditū postea sacerdo-
tes cū suis insignibus velati: q; min⁹
fecerūt q; pmi. Lūc matrone. vt scri-
bit Valerius sub Reia de pietate cr-

ga parētes ad Necturiā matrē. Co-
riolani. Volūtiāq; vxorē frequētes
conueniūt ut ipsa mater et vxor Co-
riolani duos ei⁹ filios i hostiū castra
ducerēt: et vrbe pab⁹ liberarēt: quā
armis tutari difficile erat. Cū g; ad ca-
stra vētū ē nūtiat. Coriolano adēē
igēs muliez agm: q; spreuit eas: mor-
quidā familiarū. nisi me igt decipi-
at oculi mī tua. cōiū: et liberi tui ad-
sūt. Lūc. Coriolan⁹ cū mī obuia am-
plexū ferret: dixit mī. Pmi q; aplexū
accipiā dic: an ad hostē: an ad filium
ueneri. et vtz capti i castris tuis sūz
In hoc me lōga vita et senect⁹ trahit
vt exulē te deū hostē viderē. Poti
isti populari hāc terrā: que te genu-
it et nutriuit. Siego te nō peperisē
Roma nō oppugnaret. Si filii non
hērem: libera i pta mortua eēs. Vxo-
ris deū ac liberorū aplex⁹ ab oi tur-
ba muliez strauē vix. Lūc ad mīem
versus ait. Expugnasti: et viciisti irā
meā. Pria; g; vfo tuo dono: ipēteq;
Romanū armis hostib⁹ libera-
uit. Recordat⁹ fuit g; Coriolan⁹ q; tū
mī debebat: i cui⁹ vtero suscepit eē.
Vñ Hiero⁹ de honorādis parētib⁹
ait. Prebeat pūz amoz iusta for-
mido: q; pmi sūt nobis cā nascēdi. Ex-
hibete pūz filij qd vos pās pini-
nois cogit: q; a deo ē eoz mētis attri-
buta: vt ipsa de vobis exigat qd nā
iubē n̄ potuit. Adrib⁹ q; debita ipē-
dite reuerētiā: q; vobis ucti liuore fr-
uictes: pōd⁹ corpis vfi tolerat: at q;
ignota portatē sitātis: famulatū que-
dā exhibēt: obstetricid. Illo tpe n̄ tm si-
bi mī esit: nec acceptos sola digēit
cibos. Adino nictu alit: et ille q; latet

et iusq; mēb: a alterius comestione pa-
scitur: vt homo futur⁹ alienis mori-
bus saturē. hec ille. Sūt et alia bñfi-
cia filijs a parētib⁹ oblata. Nā vt in
plurib⁹ ipsi filios nutriunt. aut nutrirī
faciūt ipsos i etate infatili cū magna
diligētia ab oibus cōtrarijs ptegūt:
et defēdūt. Ipsi eis puidēt de vita et
tegumēto. Ipsi eis alludūt: applau-
dūt et blādūt ut a plātū reuocent.
Ipsi eos docēt ut loqui sciāt: imo ut
sepissime ut bonos mores sequatur.
ppterca Hiero⁹ de honore parētū
ait. Memēto parētū: q; talis es: quo-
rū manibus incrementa suscipi. Et
filij debēt parētes diligē ppter pa-
rētū caritatē. Nā quātūcūq; filij di-
ligāt pūz et matrē: tm ab bis pl⁹ dili-
gātur. Et hoc fm Ar. 2. et bñ. proue-
nit ex triplici rōe. Prima rō ē. di-
turtutatis tēporis. Nā quāto amoz
magis durat: tāto vehemētiōz pfici-
tur. Amoz at parētū ad filios dicitur
mōz: q; filioz ad parētes. Statim
enī cū filij nascūtur parētes diligūt
eos: nō tamē statī filij diligūt paren-
tes: q; nō statī sunt tāte cognitiōis:
vt possint cognoscē quid sit diligen-
dū. diuturnior g; est amoz parētū ad
filios: q; eōuerso: et fortior est et ve-
hementior. Secda rō est certitudis
plis. Parētes igitur sūt magis certi
de sua ple: q; ipsa de parētib⁹. Et sic
mat: es plusq; patres. Tertia rō est
vniōis: q; filij vniūtur parētibus eo
q; ab ipsis habēt esse: et nō eōuerso.
Vñ dicit Alex. in 2. volumie sume. q;
de amore filijs exhibēdo nō datur p-
ceptū: sicut nec de amore sui ipsi⁹. ga
ad hoc sufficiēt iclmat nā. Vñ sic bñ

moz ascēdit a radice ad ramos: et nō
eōuerso. sic naturalis a parētibus
ascēdit amoz ad filios: et nō eōuer-
so. Idcirco amoz parētū ad filios est
naturalis. Amoz vero filioz ad parē-
tes debet esse gratuit⁹. hinc Hiero⁹ i
epistola de honorādis parētib⁹ ait.
Sūt tibi grata vita ipsoz: quib⁹ cari-
or est vita tua q; ppria. Redde amo-
ris vicē colēde pietatis. De hoc autē
amoz parētū ad filios est exēplū d
David clemētissimo. 2. regi. c. 18. Vñ
enī Absolon fili⁹ ei⁹ tēptasset eū pel-
lere regno: ac David cōtra eū mouif
set exercitū cū ipse David remansisset
i porta ciuitatis: pcepit Joab. et Abi-
sai quib⁹ cōmissa erat summa belli. v.
Seruate mibi pūz Absolon. Itaq;
egressus ē populus cōtra Absolonē
et suos in capū q; factū est pūz. De
bellata q; est absolonē David gēs
Absolonis. Absolonē ut Absolon
occurreret seruis David sedēs mulo
cūq; ingressus fuisset mulus subter-
dētā quercū adhefit caput ei⁹ quer-
cui. et illo per capillos suspēso mulus
cui sedebat ptrahitur. Qd cū nūtiatū
fuisset Joab tulit tres laceas in ma-
sua: et inhit eas in corde Absolonis.
Cūq; adhuc palpitaret cucurrerunt
decē iuuenes armigeri Joab: et iter-
fecerūt eum. Cū vero nuntius curre-
ret ad David. qui sedebat iter duas
portas: et speculatoz dicēt. Video ali-
quē veniētē: dixit David. Qd si bon⁹
est iste nūtius: et appropinquās nū-
tius ad David ait. Value rex. Vñ di-
ctus dñs deus: qui dispit oēs cōtra
rios regi meo. Et ait rex. Est ne par-
puero Absoloi? Qui rñdit q; itēd⁹

Firma lumen

erat. **D**avid pat pssime. **D** pat amantissime. **N**o cogitavit Absolouis rebellionē nō dixit. volebat fili' me' sbripere regnū meū. iō mēto ē inter sedus. imo patno amore deuictus. cōstrictus ē lachrymas fuder. et alce dit cenaculū potte. et fleuit. et sic loq' batur. fili mi Absolo. Absolon fili mi. quis mihi tribuat ut ego moriar. p te. Absolon fili mi. fili mi. Absolon. Dicebat q' patnus effectus Dauid aiaz. ut de mortuo filio. licet sibi inimicus nō ganderet. sed potius angustiareretur. **T**ertio filij debet patetes dilige ppe' huiusmodi. et irrationabili aialū crepliaratē. Ipse equidē seuisime fere et aialia filicestria: serpentes feroces. volucres rapaces ad parētes suo modo pietatē exhibēt et amozē. De ciconia. n. in libro d' natura aialū leg' s. senecēs pat: aut mater eius. ea nutritur. alis eōfouet. et ciconia filia quechūq' pot' bificia parētib' indulget. Quār ut dicit Ambro' i. exameron. Quis pia Romanoz atiquo moze appellari solebat. Sed tū hec loquimur admirari debemus. vñ ē q' i multis filijs tanta iniquitas reperitur. Nam usq' adeo pleriq' i patrē. aut i matrē crudeliter effecti sunt. ut nō solū eos odiāt. non solū nō amēt. s; moui illos desiderēt et affectēt. imo visū est tēporib' n'is. s. i. 470. i ciuitate Bari filū gladio interimere ppiā matrē. **G**enimia viperaz. **O**is humanitatis inimici. **I**erhonoratissimi filij. **S**ocij pro ditoris Jude. Et quid nequ' cogitari aut dici potest. vel audiri: q' erga parētes vestros vestra iniqua et ma-

la uoluta. Sed ut arbitrari possum triplex est cā. cur filij parētes exolos habēt. **P**rima cā est filioz superbia ppter quā egre ferūt si a parētib' corrigantur: si illoz reprimat' audacia si moneantur ut bene uiuāt. **C**ōtra ta les est aureum illud dictū Salomōis Audi fili mi disciplina patris tui: et ne dimittas legem matris tue: ut ad datur g'ra capiti tuo: et torques collo tuo. **S**ecūda cā quare filij odiunt parētes est auaritia. Cupiūt enī dominiū et potatem habē sup paternis et maternis bonis. et cū id assequi nō uallāt cōtra parētes cōcipiūt odiū. **N**onnulli dō uiduas matres et uetulas nūc precibus. nūc blādicis falsis inducūt. ut de sua uote libera eis faciāt donatōem. Qui tū cū id obtinēt nullā de matrib' curā gerūt. Et ppe' ea caute agēdū est ut q' diu quis pot esse bonoz suoz tūc nō uel alicui bona sua. **E**t hoc sapiēs eccl. 3. c. ait. filij et mulier. fratri et amico non des potestate sup te i uita tua. et no des alienis possessione tua. ne forte perit te: et d' p'ccatis tuis illis. **T**ertia cā est quare multi filij odiunt parētes illoz luxuria. ut n. d' Eldre. 4. c. Multi demites facti sunt cum propter uxores suas. propter illas quādoq' filij parentes molestant. expellūt de domo. et quasi amplius uide re non possunt. **F**ilij dilige uxores vestras. sed non imoderato amore: ut parentum uestroz omni obliuiscamini. **M**emento te sep. q' magis diligūt vos parētes vri q' uxores vre. **Q**uār filij debēt eē parētib' s'bie dī: et de triplici gradu supioritatis

spiritualis. temporalis. et corporalis. **C**apitulum. 2. **S**ecūdū mysteriū declarādū de honore parētū dicit s'bie dīo. **D**ebēt utiq' filij esse parētib' s'bditi. illisq' obedire. **E**t de hoc dicitur col. 3. filij obedite parētib' vris per oia. **E**t ep' s. filij obedite parētib' uestris in dño. **H**oc enī iustū ē. **H**onora p'cem tuā et matrē tuā: quod est mādatū primū i p' missione: ut bene sit tibi: et sis loq' super terrā. **E**t Hiero'li epistola de honorādis parētib' ait. **I**mitamini filiū **N**achabē: qui matri suadenti mortē obediuit. et uox imperiū graue tanē aggressus est. ne offenderet genitricē. **E**t redēptor noster humilitat' magister: ut dicitur Luc. 22. **E**t s'bditus illi. **J**oseph: et uir gini matri. **E**t deuter. 10. cū lex currebat seueritatis et iustitie dixit deus. **S**i genuerit homo filiū cōtumacē et pteruuz: qui nō audiat p'ris ac matris iperū: et coartatus obedire contēpserit: ap'prehēdet eum: et ducet ad seniores ciuitatis: et ad portā iudicij: dicetq' ad eos. **F**ilius noster iste proteruus et cōtumax est: monita nostra audire cōtēnit: comestationibus vacat: et luxurie atq' cōuiujs. lapidibus eū obruat populis ciuitatis: et moriet: ut auferat. malū de medio uestri: et uni uersus **I**sr' audies pertimescat. **N**o tādū tñ fm **Alex. 2. q.** triplex ē gradus supioritatis: fm quem debet esse ordinata obedientia. **P**rima ē supioritas spiritualis. **S**ecūda temporalis. **T**ertia corporalis. **P**rima ē supioritas spūalis: i qua ē plat' cui obe-

diēdū est i spūalib' et nō i tēpalibus nū p accidēs iqtū tēpalia quāq' ordinarī pnt ad aliqū finē spūalē. **E**t ē supioritas t'palis: i q' p'it dñs t'pal: qui mādere pot ea q' cocernūt publi cū et cōe bonū: eiq' sub pena peccati obediēdū est: ut dicit. 4. q. 2. c. g. res. sicut. c. si bonū. c. Julian'. **E**t di. 8. c. que cōtra mozes. **T**ertia est supioritas corporalis: in qua p'familias p'ce filijs. et oi domui sue. **E**t s; hac p' pot' p'iper ea que p'inet ad necessitatē uel utilitatē. **E**t s; hoc filij debēt parētib' obedire. **N**ī si parētes mādarēt illa que p'inet ad supiozes spūales: ut puta q' filij ieiunaret in pane et aqua: q' est offm' ofessorū aut mādarēt ea que p'inet ad supiores t'pales: sine ipsoz uolūtate et auctoritate nō esset eis obediēdū. **N**ō minus etiā nō debēt filij parentibus obedire in his que cederēt i detrimētū p'prie salutis: et esset contra diuinū honozē. **N**ī **D**ugo de sancto **U**ia. ait. **O**bedire debem' parētib' in oibus: et tēptis his: in quib' dei patris dilectio nō offenderet. **E**t Hiero' ad furia. **H**onora p'ez tuā: sed si te a dō patre nō separat: tādiu scito sanguis copula: q' diu ille suū nouerit cōditore. **A**liqñ tibi **D**avid p'ius clamat et dicit. **A**udi filia et uide: et obliuiscē populū tuū: et domū patris tui: et cōcupiscet rex decore tuū. hec illa. **E**t quib' oibus colligim' q' gra uiter errant hi qui filios aut filias nō ex leuitate: sed ex uolūtate bona deo seruire uolentes impediunt: ita proposito bono reuocare nituntur: de quibus diffusius in sermone de religione

capitulum
2
m filio
az q' om
matrem

dicimus. Nunc autem dicitur tibi suffi-
at iuuenes propter te in non dubitare
parcibus non obedire. Ipl. n. dixit.
Marth. 10. Qui amat patrem vel ma-
trem plusquam me non est me dignus. Sic
confortabat factus Sebastianus iuue-
nes illos fide et sanguine: ac passione
germanos. Marth. 1. et Marcellianum
vultu pro fide Christi discipuli debebat. Ad quos
adducere parentes: ut eos a facto pro-
posito reuocaret. Aduenit et primo
mater: que soluto crine scissisq; vesti-
bus ubera ostendens aiebat. O predul-
ces filij circumdat me iaudita mestitia
et intolerabilis luctus. Deum me mise-
ram: amitto filios ad mortem ultro te-
detes: quos si mihi hostes auferrent
per media sequeretur bella raptos. si
violenta iudicia concluderent: circiter
irruerent mortura. Noui hoc pericu-
di genus est: in quo carnis ferrogatur
ut feriat: vita optat ut pereat: mors
imitatur ut veniat. Noui hic luctus
noua miseria: in qua natoz iuuenis
sponte amittitur: et parentis misera
cogitur senectus ut veniat. Vix dicere
te matrem patrem senior adducitur mani-
bus scruiolorum: et puluere asperso capi-
te huiusmodi uoces dabat ad celum:
Ad mortem ultro proficiscens filijs
uale videtur adueni: ut que mee se-
pulture parauerat: in filioz sepul-
turas expedita isehit. O filij baculus
senectutis mee: et gemenum uiscerum meo-
rum lumem. Cur sic mortem diligitis? Ve-
nite huc iuuenes: et stete super iuue-
nes sponte percutes. Venite huc senes
et mecum super filios flagite meos. De-
ficate plorato oculi mei: ne uideam fili-
os meos gladio cedi. Aduenit et

ordo
Mo :-

conuincens cum filiis lamentantes. inter hec
ceperunt corda martyrum moleste: quos
tamen factus Sebastianus suis uerbis dul-
cissimis confortauit: adeo ut pro christo animo
se pati non dubitarent. Et sic decollati
sunt. Quo exemplo edocent iuuenes non
esse illis curandum: si in his que ad anime
salutem pertinent: et ad dei spectant hono-
rem: a parentibus contrarium precipi: et
ob hoc sint eis inobedientes: ut deo
pareant.

Pro filijs debent cum parentibus conser-
uari. cum benignitate. cum humilitate.
et cum pietate. **Capitulum 3.**

Eritium mysterium declaran-
du de honore parentum uicis
conuersationis. debet utique
filij cum parentibus conseruari ac debent
repperit tripliciter. Primo cum benig-
nitate. Secundo cum humilitate. Tertio cum pie-
tate. **P**rimo cum benignitate: ut sint
eis benigni ad consolandum eos: non ad
contristandum. Nam ut inquit Hieronymus
quandam senectus infans. Solet utique
senes esse tediosi. suspitiosi. querulo-
si. imundi. et in domo inutiles. Non tamen
propterea filij debent pro impatientia uer-
bis illos exasperare. **U**bi Hieronymus inquit.
Nemo parentes asperis uerbis ledat
hoc ora filioz aspernetur quod pa-
rentes ledat audire. Et idem Hieronymus
honorandis parentibus ait ad filios.
Audite filij salutiferam iussionem: et pro-
cepta legis affectu debiti amoris im-
plete. Seruite patribus: futuri patres
et matres uestras tenera diligite pie-
tate: et ut uestra conuincens increpentur
matrum nomine nuncupari. Nemo patrem
asperis uerbis ledat: ne fiat amara
dulcedo. Hoc tamen sit iter parentes et

filios que domino iubente natura continuit.
Affectus tamen sonet quicquid ligue
dixerint liberorum. Inter caros coniun-
ctasque personas pietatis iura seruent.
hoc filioz ora loquantur: quod delectat
parentes audire. Et iterum supra dicto
libello idem ait. **D**ereferentia. sue
libere supplicium: qui parentum uultus al-
torum uisum despicit: et clatis oculis
leserit pietatem. Si quicquam sapientis filij
eo animo uideat venerabiles facies:
quo nos ipsi conspiciunt. et eorum labris
dulcibus orationibus inherere: quod eorum os
la ad hoc habetis in membris. **S**enibus
seruire facile est: quos nemo potest
nemo uicis succo corporis sui fouea-
tur itaque parentum senectus: et factis eo-
rum uicissim reddatur. hoc ille. **S**o-
trarium autem facientibus multa mala eni-
nit. **U**bi idem Hieronymus ubi supra. **I**rruere
res autem filius quod a domino ipse meretur.
Salomonis dicta testatur. **C**ontume-
lia officiosus pater et contumens senectus
miseria: confusus et in obprobriis erit.
filij uerelinq; custodire disciplina
patris: meditabitur finem malicie. **M**a-
ledicenti patrem et matrem extinguit lu-
men: et pupille eorum eius uidebant
tenebras. **A**udi filij patrem que genuit te:
ne contrisieris que tenuerit mater tua.
parcat patri lingua quam genuit: et
matrem suam nemo crudeli uerbo percu-
tiat. Sic te rapiet filij iuuenilis etas.
audoritas ut noneris uisus si natus.
Demetrio scripture sacre: ubi spiritu sancto
loquente dictum est. **Q**ui maledixerit
patrem aut matrem morte moriatur. **H**ec
ille. **Q**ue omnia breuibus uerbis comprehen-
des sapiens ecclesiastici. **3.** ait. filij susci-
pe senectam patris tui: et non contristes

eam in omni uita tua. Si desererit senectus
ueniam da illi. Suscipe inquit senectam
laboriosam et onerosam recordas infan-
tie tue quando siebas: turbabas do-
mum: inquietabas dormientes: fatiga-
bas membra: fetebas panes: et alia faci-
ebas quibus infans etas solet esse
molesta. **S**icut enim tolerauit pater aut
mater imo suscepit: et adiuuit infantis
tua. sic et tu suscipe et non abhorreas se-
nectam illorum. **S**equitur sapiens in auctori-
tate preallegata. **D**e patris tui non alij
enim: non canis: non inimici: sed patris tui ca-
ri genitoris amatoris et benefactoris.
Omnis uulgo uocabuli pater aut mater.
Omnis gratia uerbi filius aut filia. **H**ic
Hieronymus ad matrem et filiam in **S**olis
comorates ait. **M**ater et filia nomina
pietatis officioz uocabula uincula na-
ture sunt. **H**ec ille. **C**aveat autem filij:
ne quod abest deficientes seculo parentum
uideant et maledicantur: sicut et **C**ha-
g maledictus fuit eo que. **N**ox pater suo
dormiente est deceptus: et irritus: ut **H**er-
Solus. **P**robo filij debent cum pa-
rentibus conseruari cum humilitate illos re-
uerendo atque imitando. **M**axime autem
filij debent timere ne sua culpa aut dese-
ctu a patre uel a matre maledicant. **E**t enim
hoc modo paterna aut materna maledi-
ctio sagitta vulneras. et penetras in-
tima cordis filioz malorum. **U**bi **A**ug-
22li. **D**e ci. **D**e i. narrat que apud **C**ele-
ria **C**apadocie quedam nobilis matro-
na fuit uiri destituta solatio. **10.** fili-
os habens: septem mares et tres feminas.
Quadam autem uice mater ab eis offendi-
tur: et maledictioz filijs imprecatur. **S**u-
bito imprecatione matris diuina uisus
obsequit: et ostensa horribili: et filij

29 gl
re de
re ym
de

29 p
Cano
culpa
tuz ag

feriunt. Na oēs tremore sūt horri-
bilitate percussī. Quapropter nimium dolē-
tes: et animū suoz oculos nō ferētes: p-
totū orbe vagari ceperūt. Et quōq;
ibant oīum in se puocabāt aspectuz.
Et his aut duo frater et soror. Pau-
lus et Palladia. Opponia venerunt:
et Augustio quod sibi aduenerat nar-
rauerūt. Cūq; iam. is. dieb; an pasca
ecclesia beati Stephani frequētes
sanitate ab ipso martyre multis sci-
bus postulasset in ipso die pasce. cū
frequēs populus pns esset orōe scā
ante altare scti Stephani ambo ff
et soror surrexerūt parī sanī. **¶** filij
superbi. **¶** filij parētib; vris infaltā-
tes. **¶** filij irrestrētes. inobediētes.
et cōtinuaces timete patnā et matrē
nā maledictionē. **¶** Timete in sup et vi-
uimū iudiciū. nā sicut longa vita spe-
randa est ab illis q; parētes honorat:
vt hētur exo. 20. c. 12. ita et breuis vi-
ta: et infelicitate plena a malis filijs ē
p̄tinēceda. **¶** Tertio debēt filij cū
parētibus cōuersari cū pietate illis
s. in infirmitatibus. necessitatibus. et
antiquitate pie s̄bueniendo eā facul-
tas adest. Unde Hiero; vbi sup ait.
Exolue fili quos debes et officia de-
bita qualicūq; exibe famulatu. parē-
tibus vō nemo reddē pot quātū te-
net. Et Ambro; sup Lu. ait. Si pau-
ris inquit matrē nō reddidisti ei. cru-
ciatus: quos p te passa est. non labo-
res quib; te gustauit. nō alimēta que
tibi ministravit. Audi et Hiero. **¶**
igrate fili vbi s. d. Quid ipsa memo-
re nutrimenta: et tēgere isāte dulces
iniurias: quas nutritoris affect; de
suis parabolis sumis. Quid cibos in

matre cōfectos: qui femineis manan-
tes ex mēbris lactē soluūt in succū
et iualidas fauces ligdo. sapore pfun-
dūt. Cogēte nā sumūt isātes de ma-
tre qd bibāt: et dēte n nato hoc sibi
currētibus labijs dicit: q non sit ne-
cesse morderē. Seruūt materna po-
steris pectora: seruūt ipsi in amabul
manus et terga mēbris deuoluta la-
dētū: gratos artus accipiūt. Optat
mater paruulū crecē: optat cō. vi-
dēre maiorē: quē min; iuuenē nutri-
festinat: nōq; sibi forētā seruūtū: his
tot tātib; pcedētib; factis parēti-
bus et matri: tota deb; alacritate ser-
uiri. hoc ille. **¶** prout fecit illa filia licet
paganā: quā laudat. Valeri; **¶** Rici b;
pietate ergā parētes. hoc mīrā adiu-
dicatā vt fame moriretur i carē per-
dies p̄mos: fugēs se vītatōis tan-
sa ad eā accedē velle: ipetrato a car-
ceris custode aditū. tā bā excussa: ne
sibi alimēta portaret. p̄pūo lacte. su-
stinauit. **¶** Qd tā iudici motuisset ma-
tri donauit vitā admirās filie p̄ta-
tem. Curēt igit seruare filij que vca
sūt: patres dō et m̄res cūcat ne ipis
p̄ quib; debet minimis defētib; male-
dicat. hoc iō dico q; solēt p̄res mulie-
res nō posse loq; absq; maledictōib;
et blasphemā. **¶** feroces m̄res cur
filios vros quos portastis i vso tot
maledictōibus ingulatis. Et tñ p̄pi-
tius sit deus oib; tā parētib; q; filijs
cōsulo: vt hac die q̄primū itrauerit.
domū: anq; comedē incipiatis oēs fi-
lij et filieq; orā p̄rib; et m̄ribus genuisse
xi veniā petāt et postulēt benedicti.
At et ipsi parētes eos amplectentes:
vultū osculēt et b̄dicāt: neq; acgrēt

et blasphemā dī

in hoc seculo dei gratias: et in futuro
eterna gloria: in qua uiuit et regnat
Marie virginis filij amozosus redē-
ptor noster. Iesus: qui vt nobis da-
ret ex: honorādū parētes: vt dicit Lu-
cas erat s̄ditus illis Ioseph: et Ma-
rie: vt dicit est supra. Amen.
¶ Dominica de passione Itra die de
maledictionib; diuersaz creaturaz
irratōabilū. et intellectūalū: et ipsi
dei oīam creatoris. **¶** Sermo 55.
¶ Emōiū hēs. Iudeoz blas-
phemātū xpm. Verba sunt
ista originalr Job. 2. c. et in
euāgelio hodierno. Cōtremisūt vi-
scera mea: et cor meū sit gelidū totū
tā cōndero detestabile horribilēq;
xpianoz abusi: qui p̄sēserunt tā pu-
blice relapare linguas suas ad male-
dictōes: et ad blasphemias dei: et s̄
doy cali. Est aut hoc malū adeo cō-
mune: adeo generale: adeoq; atiquū;
atq; ineratū: vt p̄p̄ca vidēt plē-
rūq; aut paruū: aut satis lenē. p̄nū
vel certe nullū quo sit ut iā in vicio.
in platēis. in domo. in foro. i ciuitate.
i agro redōet remedia dei summi: et
b̄dicat m̄ris eius: et alioz s̄doy. Et
licet nōnulli cōfiteat et accusēt se ma-
ledicēdo et blasphemādo peccasse. ni-
hilominus nobit credē peccati huius
granitate. Expropē in p̄fecti sermo-
ne b̄ peccato maledictionis: sub quo
et blasphemā intercludemus aliqua
necessaria studebim; declarare. vt sic
qui ad p̄niam verā voluerit redire:
intelligat q; tū ipsi cauēdū sit a ma-
ledictis. Na et iudei pessimi dño. Iesu
xpo maledicētes: merito vidētur ab
bonēdi: multo fori; et ipsi xpiani: q

fidē eius p̄fiteat. Distinguemus ḡ tri-
plicē maledictionē.
¶ Prima est facture irrationalis.
¶ Secunda creature intellectualis.
¶ Tercia nature diuinalis.
¶ Nō debēt xpiani maledicē crea-
turis irratōabilib;: eo q; ordinantur
ad hōiem p̄ s̄ductionē significationē:
et p̄ modū cōtēcti. **¶** Caplm. i.
¶ Rima maledictio est facture
irratōabilis: cū. s. quis maledi-
cit terre. lapidib;. arborib;. a-
liolib; p̄nū. vctia. soli. et lune. ac
s̄lib; et v̄s bac maledictōe factus
L. bo. 2. c. 12. q. 7. in q. maledicere
rebus irratōabilib;: iquā s̄ creat-
ture dei est peccatū blasphemie. mā-
ledicere aut eis fm se cōsideratio est
ociōsū et vanū: et per hoc quē illic
¶ Sed possit aliq; arguē ostēdēdo
nō esse illicitū maledicere creature
irratōabilib;. **¶** Prō q; vt hēs. 2. Re-
gū. i. Audis dāuid morte. Saul et
Jonathe maledixit motib; gētib;. **¶**
Secdo q; p̄p̄ vt hētur Mat. 23. et
Mat. 23. Maledixit ficibus: i qua
nō inuenit nisi folia. Tertio q; Job:
vt dicitur cū dē. 3. maledixit diei suo
et dicebat. Perent dies in qua nat;
sum: et nos in qua dicitur exoptus ē
hōmo: dies illa vertatur in tenebras
¶ Hēs L. bo. vbi supra q; b̄dictio et
maledictio p̄p̄ pot p̄tinere ad illam
re: cui pot bonū aut malū cōtingere.
L. rōali creature. Ipsis ḡ irratōabili-
bus dicit cōtingere bonū aut malū
in ordine ad creaturā ratōalē: p̄p̄
quā sūt. Ordinat aut creature irra-
tionales ad hōiem triplicē. primo p̄
modū s̄ductionis: in quantum p̄p̄ eis

liberit humane necessitati. 7 h mo a
deo. Deu. 32. peccatu primog paren
tu maledicta e terra. vt. s. p. ei iterili
tate ho puniret. Et deuterio. 28. ve
ditu. Si audire nolueri. voce dñi dei
tui. vt facias 7 custodias oia mada
ta ei 7 cerimonias qs ego pcpio ti
bi hodie. veniet sup te oes maledi
ctones iste 7 apprehedet te. Maledi
ctio eris i ciuitate. maledicta i agro:
maledictu horreū tuū. 7 maledicta re
lige tue. maledicta fructu vetricis tui:
7 fructu terre tue. arma bouū tuoz:
7 greges ouiu tuaz. Secdo ordina
tur creature irrationales ad hoicm p
modū significatiois: 7 sic sps maledi
ctie ficulnee in significatiōe syuago
ge: 7 iudaice gentis: que nō hēbat ni
si folia. vba. s. legis sū fructu. Et ppē
ea merito debet arefcē: 7 auferri
ab ea regnū dei: qd significatū fuit i
ficulnea a spō maledicta. Ordinaf
creature irrationales ad ipū hoiez p
pē modū cōtinētis: aut tps: aut loci.
Et sic Job maledixit diei i qua nat⁹
erat ppē culpā originalē: qua nascen
do cōparat. Ita q maledictio illa nō
arguit i eo aliqua ipatiētia: s. tm ar
guit 7 explicat q die q nat⁹ 7 ce
pt⁹ dicit originalē culpā: q radix est
oium passionū quas patimur i hac vi
ta. Dauid isup maledixit mōtib⁹ gel
boe ad explicandā cōdē: q i eis scā fue
rat. ppēa dicebat cū fletu 7 lachry
mis. Adōtes gelboe nec ros nec plu
uia veniat sup uos: i qbus ceciderunt
iditū isrl. Saul 7 Jonathas amabes
7 decori. aq̄is velociōres. leonib⁹ for
tiores. silie isrl sup Saul flete. Et
ego doleo sup te fr̄ mi Jonatha. qre

si ē bēdū i sēq̄itiā: vt unusq̄sq̄ pzo
suo libitu scūrl. irrationabil⁹ maledicat
ho nō nō d. maledicē creaturis itel
lectualib⁹. s. creature isernali. creatē
frestri 7 celesti. Caplm. 2.
Cōda maledictio ē creatē
intellectual: q̄ ad huc triplex.
Prima ē creatā itellectual
isernal: q̄ ē diabol⁹: cui inq̄tū creatā
dei ē. nō lz maledicē. In i epla. Jude
Cū alcāref Michael cū diabolo de
corpo. Moysi. nō fuit ausus i cū iudi
cū iserre blasphemie. Alcatio at illa
vt dicit glo. erat: q̄ diabol⁹ volebat in
uenire corp⁹ Moysi. qd p mōtē: vt
bēf deuterio. 22. Deo volēte vbi sit
ignorat: 7 diabol⁹ volebat vt sciref:
vt sic bēt populū ad idolatriā. S.
āgel⁹ phibeat. 7 tñ cū diabolo cō
dēs nolebat blasphemaf cū. Idcirco
Micro. 24. q. 3. si igif. ait. Si igif
Michael n̄ fuit ausus diabolo. 7 cer
te maledictiois dignissimo iudiciū in
feri blasphemie: q̄to magi. nos ab oī
maledictio puri ee debem⁹. Debaf
diabol⁹ maledictū b p os archangeli
blasphemia exire n̄ debuit. Creatura
itellectualis dici pōt frestris. s.
ho: cui pōt qs triplr maledicē. Prio
ex cōformatōe dei 7 amore iusticie. 7
de hac d. 24. q. 3. cū scī viri. Cū scī
viri maledictiois sniaz pferūt: n̄ i banc
ex voto vltiois: s. ex iusticie amore p
rūpūt. Sic Deu. 9. dixit Noe. Maledi
ctio p̄ Cham: fu sit fr̄ suoz. sic
ad. 8. Petr⁹ maledixit Symoni. d.
Pecūia tua tecū sit i pditōe. P. pot
qs hoī maledicē ex qdā leuitate vel
sēptōe sic solēt mlti facē: s. ociose
7 bestialr: q̄ nesciūt log cū socio sine

maledictioe. b. Sis suspēsus per gu
las. nascat tibi vermicis: 7 filia.
Pōt qs hoī maledicere ex liuore:
odio: 7 aīo malo. 7 b cū sit cōtra ca
ritate: peccatū est mortale. Tertia
creatura itellectualis dicit celestiaf
cui nullo pacto maledicē lz. S. bea
qd referā: nā tāta ē corruptela xpia
noz: vt p nihilo ducat blasphemare sā
ctos: 7 gl. osā vginē Mariā. Et sicut
bi q boni sūt venotōez hnt ad virgi
nē. 7 vltra illā suū patronū 7 adno
catū fecerūt factū Antonū. Aliq san
ctū fr̄ciscū. aliqui factū Nicolā. ali
qui factū Katerinā: 7 h̄ ita pessimi
7 maligni blasphematores blasphe
mat viginē beatā: 7 p sua mala de
uotōe. Aliq factū Antonū. aliq fr̄
ciscū. Clara. 7 h̄. O ingrattissimi pec
catores. O furētes ai. O venenosa
7 amarissima lingua. O deniq̄ pdi
tissimi hoies. Et quid mali fecere vo
bis factū? In q nocuerūt vobis? An n̄
assidue p vra salute itercedūt ad do
minū? Rōne 7 virgo illa p̄ssima mī
gre. sōs misericordie p nobis idefessa
et aduocata? Quid g blasphematis
illā 7 reliquos factos? Breuera si
seruares illud qd dicitur. castatim⁹. cē
de maledictis. q̄ publice blasphemā
tes deū vel viginē factissimi: vl ali
quē scōz publica pnia p. 7. tbdoma
das p̄uēret: i qz. l. q. 6. seria i pae 7
aq̄ icunaret. facerent q̄ alia q̄ cōtinēf
ibi. pfecto nō ita de leui prūperēt i
blasphemias. 7 lz pnie sint arbitrarie
vt tactū ē i pcedētib⁹. tñ laudo vt
bi q audiūt cōfessiones ipfos blasphe
mos n̄ ita de leui absoluat: q̄ facilitaf
venie tribuit icētiū deliquēdi: ppē

ea arguet illos aspe. increpēt dure: q
pniaz inuāgat saluterā 7 fructuosā
Quina nō videt q̄ta diligentia op⁹
fit ad blasphemos 7 maledicos emē
dadas. Difficile ē vtiq̄ malā cōsuetu
dinē derelinquē. O vte mala cōsuetu
do qua hoies xpiani iniuriāf deo: 7
factis ei⁹. In hac soli xpiani demerit
sūt: qm̄ n̄ ē aliqua natio neq̄ iudeoz
neq̄ gētiliū 7 paganoz: in q̄ tot sint
blasphemie 7 maledictioes sic i popu
lo xpiano.
Pctm maledictiois 7 blasphemie
dei ē gnetū rōe abboiatōis. tū rōe
supatōis. tū ē rōe cōtrariōis. Cap. 3.
Tertia maledictio ē nase di
uinalis. cū. s. qd de deo male
loq̄s. iustia 7 contumelias ma
testati sue iserēdo. 7 de b̄ dicit Ric. de
s. l. l. c. Sceleratissimū gen⁹ p̄t ē qm̄
qs in dei vituperiū detestaf. Et glo.
sup illo vbo Isa. 66. c. Ad populū ter
ribilē. x. De pctm blasphemie opa
tū leui⁹. Et itez ibi. Nihil ē horribi
li⁹ blasphemia: q̄ ponit os suū i celū.
q̄tū vō gnet sit pctm maledictiois. 7
blasphemie colligi pōt ex triplici rōe
Prima dicitur abboiatōis. 2. supatio
nis. 3. cōtrariōis. Pr̄a dicitur rōe
abboiatōis. In vcti sigdē testō ab
boiāf p̄es atiq̄ usq̄ adeo peccatū
blasphemie. q̄ ex mādato dei de blas
phemia dicitur lapidabāt. In Leuit. 24.
dixit dñs. Educ blasphemū ex
castra: 7 ponat oēs q̄ audierūt ma
nus suas sup caput ei⁹. 7 lapidet euz
ois popul⁹. Insup p̄ces illi p̄es au
dire detestabaf eos q̄ blasphemabāt
Jo ad. 9. Arbitrātes: lz falso. Ste
phanū blasphemare cū dicit. Video

in 10
10/2
manc
audire

celos apertos. **ii.** Cōtinuerūt aureas
suas ne. **lsz** glaudirēt blasphemātē
7 n̄ solū audire: s; etiā noiare nō au-
debat vocabulū maledictōis. **Un̄** cuz
accusaret. **Roboth**: vt hēc. **3. regl. 22.**
bndixit deo 7 Regi. **maledixit.** Et
Job: vt hēc eiusdē. **i.** Offerebat ho-
locusta p filijs suis. Dicebat. n. Re
forte peccauerit filij mei. 7 benedixe-
runt deo. **i.** maledixerit. Similit̄ 7 te-
poribus his abhominabilis ē blasphemā
apud infideles. nā q̄cūq; blasphemaz
deū i terris turchoz: aut sarracenoꝝ
gunt punire. **Ob** qd̄ aut nunq; aut
satis raro sc̄tiū ibi vba blasphemie
7 maledictōis. **Opiani** pncipes. **O**
potestates seclares. **O** cuius: **reipu.**
p̄res curate: 7 vos legib; hōctis pu-
nire blasphemos: ne deteriorēs infi-
delib; hēamini. **Secda** rō ostēdēs
grauitātē maledictōis: 7 blasphemie dei
v̄ supatōis. **Superat**. n. tria pecca-
ta grauiss̄ ma 7 execrāda. **Primum**
ē p̄t̄m paganoꝝ seu infidelū: q̄ ut ait
1. ho. 2. scd. q. 12. Infidelis ea de dō
dic̄. 7 loq; q; lz falsa sint. tū credit eē
v̄ xpian; v̄o blasphemās loq; tra-
ditatē: quā credit. **Scdm** ē p̄t̄m ho-
micidaz: vt. n. dic̄ **1. ho. 1. bidē** q̄tū ad
nocumtū mai; peccatū est homicidiū
q; blasphemā: eo q; magis noc; ho-
micida hōi interfecto: q; blasphemus
deo blasphemato. **Sed** q̄tū ad obie-
ctū mai; p̄t̄m est blasphemā: q; ho-
micidiū: q; homicida lz interficiendo
hominē offēdat deū. tū p̄ncipalr itē
dit offēdere hōim. **Sed** blasphem;
7 maledic; itēdit p̄ncipalr 7 vire
de offēdē ipsū deū. **Tertū** ē p̄t̄m
indeoꝝ crucifigentiū xpm. **Un̄** Aug;

ait. **Magl.** peccat blasphemātes deū
triūphātē i celis: q; q; crucifigerūt eū
ambulātē i terris. **Rō** hui; ē **13. Alex.**
in. 2. sūme. tū q; iudei nō cognouerūt
ipsū eē deū. **Un̄** Apollol; ait. **Si** co-
gnouisset: nāq; deū glie crucifigisset
Sed q; deū blasphemāt cognoscunt
illū esse deū. tū etiā q; iudei nō pmise-
rūt ei fidē i baptisimo: sic xpiani. tū q;
sit maior iniuria rōe maioris status.
Tertā rō ostēdēs grauitatē p̄t̄i
maledictōis 7 blasphemie dī tria-
tōis. **Cōtrariā** nāq; blasphemā 7
maledictio dei. **Primo** nature
7. 2. scripte. **7. creature.** **Primo** cōtriat
nature: q; vocat bifactorē suū eē cog-
scēdū. **Nā** 7 suo mō h; faciūt aues ce-
li 7 pisces maris 7 bestie terre: q̄to
magis ad id obligat hō rōalis. 7 tū
iter oia bificia: q; magna 7 multa sūt.
a bono deo hōi collata bificiū ligue
ē vnū singulare p̄t̄atissimū 7 egregiū.
O blasphemator ingrate. **O** feralis
mēs. **O** ipudica ligua. **Cur** n̄ solū dō
tuo grās si agis: s; qd̄ pe; ē illū crude-
liter maledicis! **Cur** n̄ solū bifactori
tuo laudes ipēdis. s; illū poti; turpē
vilipēdis! **Cur** tū bifactorē n̄ solū n̄
recognoscis: s; poti; ita ihoneste blas-
phemās! **Dedit** tibi ipse ligua: vt tu
cū illa laudares eū: 7 bndices nomen
sādū ei. **7. blasphemā** cōtrariatur
scripte. **Ipa** vtiq; admonet horraf-
nos: vt bndicam; deū. **Un̄** **1. thobie. 4.**
scribit. **O** tpe bndic deū. **Et** ecclī.
39. **Bndicite** dñi i oib; opib; suis. **Et**
David psal. **15.** **Bndicā** dñm q; tribuit
mibi intellectū. **Et** psal. **118.** **Bndicā.** **v. 1**
q. t. l. e. l. o. m. **Et** psal. **144.** **Per** sin-
glos. **v. b. r. 1. l. n. t. e. r. i. l. l. Et** **Rō.**

12. **Bndicite** 7 nolite maledicē. **7.**
blasphemia cōtrariat creature. ois. n.
creata laudat 7 bndicē deū. **Un̄** **Aug;**
i sermone vni; martyris iquit. **O**ia q;
cūq; fecit deus laudat deū. **Audistis**
in bndictionibus 7 audistis in oī so-
lennitate q̄ legūtur: qm̄ oia laudant
deū. celestia. terrestria. āgeli homies.
luminaria celi. arbores frē. flua. ma-
ria. **gcgd** de; creauit siue in celo: siue i
terra: siue in mari: laudat deū. **Dec** il-
le. 7 facta mat ecclīa i matutinis ca-
tat hymnū triū pueroꝝ: i camio ignis
oēs creaturas iuitatū ad laudes: 7
bndictōem dei. **Quid** respōdeti. **igif**
o blasphemij ad voces oium creatu-
raz. angeli celi laudat 7 dicūt damā-
tes. **Bndictus** deus. sol. luna. 7 stel-
le. 7 oia celestia corpora dicūt bene-
dictus deus. **Terra** aqua. aer. ignis.
7 cūcta que i eis sūt dicūt bndictus
deus. **Boni** 7 recti viri dicūt benedi-
ctus deus. 7 vos cōtra; moꝝe oium
aliar; rez maledicis: nisi forte dixerit-
is q; exemplū sumitis ab his qui sūt
dānati in inferno. de quib; dī apoc.
16. **blasphemauerūt** deū celi p̄e vo-
lūbus 7 vulneribus suis. **O** g; i fer-
nales hoies. **O** blasphemī diabolici:
q; nō nisi cū dānatis blasphemado: 7
maledicēdo cōformatis 7 cōcōdati.
Idcirco apparet q; gūe sit peccatum
vch; p̄pterea clamauit **1. sal. i. c.** **Ve**
genti peccatrici: populo graui imiga-
te. **semni** neq; filijs sceleratis. blas-
phemauerūt deū **1. srl.** abalienati sūt
retrosūm. 7 mēto p̄p̄ba coicat blas-
phemantib; 7 maledicētib;: q; p̄pter
blasphemias 7 maledictōes idigna-
tas de; eti. i p̄fecti seculo blasphemā

tozes flagellat 7 exterminat. **Est** de
hoc exēplū. **4. Re. 19.** de **Senachub.**
ob cui; blasphemā angelus vna no-
cte exercitū illius aggrediēs. **185.** mil-
lia hoium iteremit. **1. p̄lo** tādē **Senā**
cherib a p̄p̄ijs filijs iterempto. **Re-**
fert insup **1. Reg. in. 4.** **vial. l. 1. 1.** **Rō-**
mē puer. **3. anoz** blasphem; in brachi-
is p̄ris exis: iusto iudicio dei a diabo-
lo suffocat; ē. **ppf** h; peccatū etiā de;
mittit pestilētias. famē. 7 guerras:
vt dī **37. q. 2. c.** flagitia in glo. 7 in
aū. vt nō luxuriēt cōtra nām. 7 ut
ego vidi dieb; meis **Italia** sep; flagel-
lata est multis tribulatōib; 7 pesti-
lētis. **p̄uro** p̄pter fetozē sodomie: 7
ipietatē blasphemie nām licet multa
sint alia peccata q; cōmittūtur. **hec** q̄
duo cōtaminare vidēt quasi oēs ear-
nē: 7 vt de blasphemā dicit nō sunt
ab ea mūdi 7 puri. **dñi** nō ciues. n̄ ra-
stici. nō agricole. nō artifices. nō viri
nō mulieres: 7 qd̄ auditu horribile ē
nō sacerdotes. n̄ religiosi. **Et** oī nāq;
statu grādis multitudo extat: q; loq;
vba blasphemie. **O** **Italia** tāto vi-
tio deſuata. **O** populi tāto scelē de-
turpati: timeo ne deſeruiat cōtra nos
furō; dei. **Corrigat** **igif** vnusq; se
ipsū 7 refrenet lingua sua: oēsq; pari-
ter laudem; 7 bndicam; deū: q; bndi-
ctus est 7 laudabilis p; ifinita ſecula
ſeculorum.

ſeria ſecunda ante ebdomade de
peccato inuidie qua laborabat p̄bei
cōtra xpm **1. Iesum.** **Sermo** **36.**
ſerūt p̄ncipes 7 p̄bei mi-
nistros vt apprebēderēt **1e**
ſū. **Scribāt** **hec** verba **1ob.**
1. c. 7 in cui; gēho hodierno. **Como-**
t **4**

uebaf phei 7 scribe of pssimū Iesū
ex liuore 7 inuidia: q no poterat sus-
ferre: vt alicui maior honor: exhibere
tur q̄ ipsis. 7 p̄terea nō est miradū
si ita seueri fuerūt cōtra inocētissimū
filiū virginis. Jō Hilbertus por. ait.
Ita obliquat inuidia vt rectū nā nō
videat. Et Se. ad Luc. Perit oē iudi-
cū cū res i affectu tūsit. hoc aut vitū
fatis issest miseris mortales: adeo
vt uir possit aliq̄ imo null' euadere
laqueos iuidoz. Idcirco i p̄iti fmoē
de iuidia crim' dicituri. de q̄ tria my-
steria pponim' p̄ncipal' declarada.

Primum de diffinitio.

Secundum offensio.

Tertium cōditio.

Qual' diffinit' a doctoib' qd: sit
inuidia: 7 q̄ dolor ex bono alterius
pōt puenire ex timore: ex defectu: 7 ex
malignitate.

restat
inuidie
num:

Primum mysteria declarandū
de iuidia v̄ diffinitio. i q̄ vi-
dēdū ē qd sit inuidia. Et Jo.
Dama. l. 2. suaz iniaz ait. Inuidia ē
tristitia de alienis bonis. Pro c' de-
claratōe notādū s̄ Alex. 2. volumie
sūme. 7 Tho. 2. 2. q. 37. q. dolor de
alteri bono pōt tripl' puenire. P̄-
mo ex timore p̄po cū qd dolz de bo-
no alie'. qz v̄simil' timet sibi: vel alif
nocumtū isseri. Et hūc dolorē Ar. l.
2. rhet. dicit nō ē inuidia: s̄ effectū ti-
mor: de q̄ Br. l. 2. mor. ita ait. Que-
nire plerūq̄ solz: vt nō amissa caritate
7 inimici nos ruma letificz: 7 rurs' ei'
bonū sū inuidie culpa tristet: cū ruē
te eo: quosdā bñ erigi credim': 7 p̄fi-
cēte illo q̄sdā iuste oppmī formida'
roābl' nāq̄ vnusq̄q̄ magi. diligē d̄

scipz q̄ alios: 7 cōc bonū 7 mltor: q̄
ptelare ul' vni'. Sic letabā de ma-
lo pharaonis filii. Ar. l. 2. q. 15. dice-
bat. Tāc' dno. gl. o. e. n. honozificat'
ē: equū 7 asseforē piec' i mare: 7 duz
erāt i captiuitate i manu ei' dolebat
de p̄spitate illi'. Idip̄sū fecerūt de p̄-
spitate 7 aduersitate. Dolofernis ali-
oz: q̄ populū dei verare p̄sulerūt.
Pōt puenire dolor de alteri bono
ex defectu. cū. s. qd dolz nō q̄ prim' bo-
nū illd' hēat: s̄ q̄ illd' sibi deficit: 7 si
qd dolz ex defectu boni: qd nō ē v̄e bo-
num male agit sic dolendo: vt si qd
doleat: qz nō fornicat' sic mlti faciūt: 7
filia. Si vō doleat: qz nō h̄z bonū qd ē
v̄e bonū 7 honestū. recte agit: 7 cum
dolor tal' circa honesta vsq̄ s̄ Ar. l.
3. rhet. vocat zel' de h' dicebat Pan-
lus. 2. cor. 14. cōmulā i sp̄alia. 7 Die-
ro' ad Leta de sititudoē filie. hēat so-
cias: cū qd' a discat: qd' iuideat. qz lau-
dib' modēat. Pōt puenire dolor
de alteri bono ex malignitate 7 inig-
tate qn̄ displicz mlti. absq̄ ipsoz cōmo-
v̄ scomodo q̄ alif hēant bonū. 7 h'
vt p̄simū puenire solz ex mani glia. vñ
Dreg. 2. mor. ait. P̄ria nāq̄ sobo-
les ianis glē ē q̄ dū oppressā m̄tē cor-
rūpit: inuidia mor' gignit: qz dū vani-
nois potētia appetit: ne qd hāc aliuf
adipisci valeat: tabescit. 7 ex h' ē q̄ in-
uidia solz eē it' pes: qz vnusq̄q̄ appe-
tit alios i glia s̄z sūū statū: aut ḡdū
supat. Tū nūq̄ rustic' aut agricola in-
uidebit doctoū de scia: nec mult' inui-
debit militi de strenuitate: v̄ fortitudo
diē: nec mercator aut ciuis religioso
de fama sc̄ itatis. 7 sic de alijs. Sed
vnusq̄q̄ iuidz alfi de his bonis: q̄ al'

spe h̄z: h̄re itēdit. Et tū si h' fiat aio
deliberato cū sit cōtra caritatē: p̄m̄
ē mōtale. Caritas igt apls. i. cor. 13.
c. nō emulatur.

Secundum mysteria declarandū
de iuidia v̄ offensio. h. n. be-
stia maligna offēdit semper
virtuosos 7 sc̄os viros. vñ Valeri'
l. 4. de amore 7 dilectōe ait. Nulla
tā modesta facilitas ē q̄ malignitatē
dētes vitare poss' t. Et Sen. de sola-
tōe ad Paulinū. Inimica ē sēp aliēis
p̄fectib' inuidia. Et Quidi'. i. de re-
medio amor. Sūma petit liuor: per-
stāt altissimi vēti. Sūma petūt dex-
tera fulmina missa iouis. Et Oratius
Sepi' vētis agitaf ingēs pin'. 7 cel-
se grauiore casu decidūt turres: feri-
untq̄ sūmos fulgura mōtes. Et Die-
ro' i epitaphio sc̄e Paule. Sēp v̄tu-
tes plegf iuidia: ferūtq̄ sūmos ful-
gura mōtes. Et n. oēs sc̄i emulos ha-
buerūt. In paradiso qz serpens fuit: c'
iuidia mors itrauit i orbē fray. Ipe
quoq̄ dñs n̄. Iesus x̄ps zelo ē crucifi-
xus. hec ille. Dec ē. n. illa inuidia de q̄
v̄ sapie. 2. qd i auctoritate Hiero. ē
iā vidū. P. l. p̄ illam mors itrauit in
mūdū. hec ē illa fera pessima: p̄pter
quā fies. Ioseph cū iterficē tēptauē-
rūt. 7 tādē vēdiderūt h̄maditi. vi-
cētes p̄ri: qz fera pessima deuorass; cū
Dec ē p̄t quā Saul odio graui cō-
mor' fuit cōtra David: tēptās sepius
illū pimē: qd 7 sc̄iss; n̄s. Jonathan
premonuiss; eū. vt hēc. i. Reg. 18. Inui-
debat aut' ei Saul: qz p̄ infēdū Do-

liath: 7 debellatos philisteos ad euz
puelle catabat. Saul percussit mille:
7 David decē milia. Quid dicit de
antiqu' Romanis: q toto orbe clarif-
simi: 7 sue resp. xlatozes fuce p̄cipui
None inuidie morib' laniati extiterē
Partz b̄ i furio Camillo: de q̄ scribit
Dorozi' 7 Lit' Linius. qz cū Roma-
nus exeret' p̄ io. cōtinuos annos ma-
gnas clades accepiss; creat' dictator
cū caponeib' 7 salūcis maria cū p̄spi-
tate cōstitit. 7 viciis duob' populis:
p̄da iter milites p̄t' ē. Deū Sciētūz
ciuitate obsedit: quā tādē cepit. Ista
victoria fuit cū tata glia Romanoib'
qz dictator s̄blat' ad ecū manib' p̄ce-
cat' est qz si cui deoz. Romana felici-
tas nimia videret' ei' inuidia s̄ aliquo
suo icōmō sauciaret: atqz it' p̄ces s̄bi-
to lapsū dēdit. Qd omē s̄z Valeriū
ad sui dānationē: qua postea p̄sus ē
p̄tinuissē tradit. Nā postq̄ ad urbē
triūphās rediit: tribuni multiq̄ ciues
Camilli v̄tate emuli diffamabat glā
am ei' cōtēdētes hostilē p̄dā nō eq̄
iure fuisse diuisā. 7 ista p̄dēte inuidia
salisoz ciuitatē Romano s̄begit im-
perio. P' qd A. L. Apulegio tribūo
plebis accid' p̄pter seque Sciētūz
p̄de distributoz iterrurrēte illis die-
bus adolecēt. sui filij morte. vt h̄c i
publico 7 ide puato crutiaret icom-
mō: i c̄piliū pellif dānat'. is. millibus
eris. Camillus vō ab vrbe discedens
hūil' deos p̄cat' est: vt si h' iniuste pa-
teret: q̄pmū se ciuib' 7 igrate patrie
necessariū fieri vellet. Qd s̄blectū ē
Nā gallisenones obsēssā vrbe p̄ ca-
pitoliū cepē. Quare missū est ad Sa-
mellū p̄ auxilio: qz mor' venies igrata

de
bona f
m̄dad
remun

patria ab hostib' liberavit: vt dicit Aug' de ci. dei. c. 8. De Scipioe isup africo di' Valeri' mari' q' cu' p' plurimos triuphos uocaret ad red' ded'u coputu de pecunie quantitate: taq' idignat' tale fert' dedisse respo' su'. Cu' frat' meus tota vobis sbinga' uit Asia: et ego tota Africa nec opes Asiaticas frem meū nec africanas me vitate fecerūt. sed inuidia fecit vtrunq' gl'iosū. Et vt scribit Livi': tanta fuit inuidia ciuū cōtra Scipionē: q' cū accusaret a tribūis plebis nil aliud ad obiecta rēdit: sed dixit. Q'rites hoc die vici Carthaginē magnā speratē accipere leges nras iussi. Recordor tū hūc diē anuersariū illū eē: q' ante aliq' annos vici Hannibalē. Et vt scribit Valeri' de fiducia sui: Laureā suā capiti suo iposuit: et sbiurū. Equū ē diē hūc litib' et iurij sēp imūne eē. De q' i capitolū ad Iouē optimū et Minervā: ceterosq' deos: qui capitolio et arci p'fidēt eferā salutatōs: eo q' in die isto: et sepe ac felic' p' repu. dimicauit. Quosq' oēs horoz venire mecū: orareq' deos: ut nobis mei filij duces oi tpe largiā. His dictis et se natū totū. et vniuersū equestrē ordi nē: et cūda plebē comite habuit de eo q' paucissimi cū tribunis remanserūt. q' tadē: vt iqt Valeri' dolore an' f' atq' inuidia tabescētes: et pudore obruti: se turbis imiscuē: et cū ceteris p'secuti sūt reū. Scipio autē nō soluz capitolū. s' p' totā urbē oia deoz tē pla cū poplo romano circūiuit: nō mīo re honore re' triuphās de inuidis. q' victo: oli triuphauit de hostib'. et cū vidēt necesse eē aut succūbē emilis:

aut vlcisci: neutrū experiri decreuit: s' pot' volūtariū sibi elegit exiliū. abijt q' Linternū suā villulā asperā. souaria et iculā: abijt pcul a. Tunis ciuitate Sapanie. Dign' inuidia rapacissima. Virtutū emula. Pettulētissima oiu' vtuosoz inimica. Et dictis vtiq' claz ē qual' ipa vtuosis et scis gete aut pacē h're nec limit. nec pacē. De triplici mala dditōe inuidie. s' p' pua flagellatōe. caritativa oppositōe et diabolica assimilātōe. Caplm. 3. Et iū mysteriū declarādum de inuidia v' dditio. ē vtiq' triplex mala dditio: ppter quā inuidia ē abhoīnada. Pua v' p' pua flagellatio. Pua caritativa oppositio. Tertia diabolica assimilatio. Pua mala dditio inuidie v' p' pua flagellatio. Sit vtiq' oim' c' flagellare et affligē p' pua v' dditio. p' p' ea fido: li: discretiaz aiet. Inuidus aio medullit' est uas a semetipso liuoris p' p' sēp erigit penas. Et Diero' ad Afellā defid'is aicis exclamat. O inuidia p'mū tui mordax. et Socrates dicebat. Atinā inuidi i oib' ciuitatib' oculos et aures h'ēt: vt de oib' bus p'cedib' torquerēt. Quot. n. sūt hoium felicū gaudia: tot sūt inuidoz gemit'. et Orati'. Inuidia ficili n' inuenere tyrani. Mai' toumētū. De cūda mala dditio inuidie v' caritativa oppositio. Opponit' sigdē caritati p' ximi. Illa tū caritatē docēt nos facti et ipse fact' adoz xps Ies'. Vñ Paulus. i. cor. 13. ait. Sedamini caritatē. Et. i. cor. 13. ait. Oia opa v'ra fiāt in caritate. et ep. 3. In caritate radicati et fūdati. et. 4. In caritate sūt in'.

Etote imitatores dei: sic filij carissimi. et ambulate i dilectōe: sic et xps dilexit nos. et ad col. 3. Super oia caritate h'ites. et Job. i. cano. Qui nō diligit n' e' suū i tenebris manz. Et xps Iesus Job. 14. Dādātū nō uū do vobis: vt diligat' imicē. In b' cognoscēt hoies: q' mei discipuli est. si dilectōne h'ierit. ad inuicem. Aduertēt igit' sp'iales. cōsiderēt hi q' p' pniaz se affligūt: cogitēt religiosi: q' secl'z dereliquit' vt deo fuiāt q' tum malū sit inuidia: q' cū caritate stare nō pōt. Ipa egdē sola venenū est cuius: aiq' alterius boni. q' vt iqt Aug' sup Job. Dilectio sola discernit it' filios dei: et filios diaboli. Signēt se oēs si gno' crud. baptizēt: oēs cātēt allā: intrēt ecclias: ipleāt pietes basilicaz nō discernūt filij dei a filijs diaboli: nisi caritate. Mag' idicū. mag' discretō. Quicqd' vis h'eat: si nō h'ēt caritatē nō h'it b'ea. Alias v' tutes si nō h'ēt: h'ac habe: et legē ipleāt. B. Au. Mala dditō inuidie v' diabolica assimilātō. Ipa sigdē assilat hoies malignis spiritib'. Nā qd' aliū ē alteri inuidē felicitati: q' diaboli oim' exēcēt. Iō xps inuidis p'beis Job. 3. ait. Nos ex p'ie diabolo est. Nos vō cure' eē filij dei: oēs inuidia a cordib' nris expellētes: vt sic vale' i hoc seclō acgrē dei graz: et i futuro sepiternā gl'ia: i qua viuūt et regnat ipse h'ndit' de' p' i'finita seclā secloz. Tertia tertia gntē ebdomade i qua dragesima de pctō detractōis: a quo abstinē debēt q' verā pniaz deoz ac cepta agere volūt. Sermo. 57. Quidā n. dicebāt: q' bon' ē. alij at nō: seduc' fbas. Scri-

buntur hec verba Job. 7. c. 7. i euangelio hodierno: loq' vnusq' de altero s' q' ei afficit: ita q' q' diligit nō saturat laudib'. q' vō iudat aut odit libet' dēbit' et vitupat'. p' p' p'bei iudētes xpo sequacē: q' sui cā detractionū mōib' lacerabāt. Nec potuit p'issim' Iesus vitare oblocutoz dentes: gnimo ut p' i hodierno euāgelio publice a mltis accusatus est: et noia tus peccator et malus. Ista nāq' solz esse pessima inuidoz cōditio: vt oia i mala partē iterptēt: et trahāt: ac de oib' male dicāt. Venit igit' xps Luc. 7. Iō B. baptista non manducans nec bibens: et dicunt: demoniū h'ēt. Venit fili' hois māducās et bibēs: et dicit' potator vini est. Cum vero detractio apud q' plures minimū peccatuz esse reputet. Iō i hoc sermone de ipa aliqd' differam' oīdētes quātū expe diat penitentibus a tali vitio penit' abstinere: de quo tria mysteria pncipalia erāt declarāda. Primum dicit' malignatio. Secundum modificatio. Tertium offensio. Maligna sit detractio. tū respectu strictat'. tū respectu g'ralitatis. tū et. respectu crudelitatis. Caplm. 3. Rīmū mysteriū declarādū de detractōe v' malignatō. Est sigdē p' p' h' facti. malignū et g'ue triplici rōe. P' rōe cōtrarietatis. P' rōe generalitatis. P' rōe crudelitatis. P' rōe strictitatis. P' rōe fame: q' vt iqt Alex. in. 2. sume. Preciosissima ē oim' bonoz t'paliū bōa fama: Et h' xps dicit' sapiēs p'ca. 21. B' d'li' ē nomen

bonum q̄ dicitur malte. ⁊ eccle. 4°.
Curā habe de bono noie. Et Aug^o.
id psuadebat. ⁊ 2. q. 1. canolo. Qui
fide. sciaz. famā suā negligit crudel
ē. Est ḡ fama p̄iosa corona oīz hoīz
sive maioz. sū minoz. sū dīoz. sive ci
uīū. sive platoz. sive s̄ditoz. sive secu
larīū. sive religiosoz. sū viroz sū mu
lier. fama itaq; ḡd^o oēs nitore suo ne
nūst atq; decorat. Sū ḡ detractio
hac ipugnet. nō dī p̄m̄ leue censerī:
p̄p̄ea ab Alex. sic diffinit. Detractio ē
alīene fame p̄ occulta v̄ba denīgatio.
Notādū tū q̄ ē differētia int̄ contu
mēliā. cōuitiū. ip̄operiū. susurratōez
⁊ detractionē. Cōtumēlia s̄z K̄ho. 2^a.
2. q. 7. est c̄p̄ssio defect^o alteri^o co
rā co p̄ v̄ba ad ipsū debonozādū. Et
si fiat aīo corrigēdi nullū ē peccatū:
q̄ eti. ⁊ s̄cti h̄ fecerāt. Vñ Luc. 24.
r̄ps dixit discipulis c̄tib^o i C̄mans.
O stulti ⁊ tardi corde ad credēdum
z̄. Et Mat. 23. dixit p̄bis. Hypo
crite h̄i p̄phetavit de vobis. Isai. ⁊
Paul^o gal. 2. O is̄sati galathe quis
vos fascinauit. Si v̄o cōtumēlia fiat
aīo solatiā dī. aut nullū peccatū: aut
veniale ē: d̄mō fiat discrete: q̄ lud^o
nor^o ē i culpa. 2. q. 7. c̄qlis. Si autē
ctumēlia fiat aīo iniuriā dī: q̄ dī cari
tatē est: peccatū est mortale. Et hoc
Mat. 23. r̄ps dixit. Qui dixit fra
tri suo fatue: re^o erit geheme ignis.
Est ḡ cōtumēlia cū refert defect^o cul
pe: sive defect^o ille sit fm̄ vitatē: sū nō
in vituperiū alie^o. Cōuitiū ē cū refert
defect^o nase vel pene: vt q̄ dicit ceco
O ceco: ⁊ surdo. O surdo. ⁊ Claudio
O claudē. aīo iniuriā dī. Et sic. i. Re
g. 1. s̄c̄nā que m̄ltos hēbat filios:

amittit illos: q̄ ip̄operabat Anne: q̄
sterilis erat. Ip̄operiū eti. ē cū re
fert alicui b̄ficiū sibi collatū ad ipsū
p̄sūdēdū. Et de h̄ sapiēs eccle. 4. ait
Cū dederis ne ip̄operes: s̄z imiteris
deū. ⁊ 20. c. Datū īp̄iēs nō erit tibi
utile. nā oculi ei^o septēplices sūt: tri
gua dabit. m̄lta ip̄operabit. Idcir
co S̄nali. 2. de b̄ficiis ait. Qui de
dit b̄ficiū taceat: marret qui accepit.
Ista tū q̄z sumūf unā p̄ alio. Susur
ratio ē cū refert malū de alio i ei^o ab
sētia: vt ponat in discordia cū pri
mi. Et de hac plene dictū est i fmo
ne de discordia. Detractio v̄o ē cū dī
malū de alio i ab̄ntia ei^o: vt sua fama
denigret. Et vt igt K̄ho. 2^a. 2. q. 7.
Susurratio ⁊ detactio cōueniūt i m̄ā
⁊ forma. S̄z differūt i fine: q̄ m̄ā taz
susurratōis q̄ detractōis ē malū pri
mi. forma v̄o ē dīcē illud i ab̄ntia ei^o
h̄ finis susurratōis ē discordia. finis
v̄o detractōis ē ifamia. O q̄t docti
p̄p̄ detractōes credūt idōi. Quot
v̄gnes credūt corupte. Quot vidue
ctinētes ⁊ caste: luxuriose credūt ⁊
vane. Quot penitentes hypocrite.
Quot dīi iustitie amatores tyrāi.
Quot deniq; boni reputat mali. Vñ
ait Ambro^o. Tolerabiliētes sūt fures q̄
diripiūt bona n̄ra: q̄ detractōes q̄ la
cerat famā n̄ra. Et r̄o ondēs mali
gnitatē detractōis vocat ḡualitas.
Sunt namq; multa peccata: que r̄i
cōmittat: n̄ tū i oib^o locis: nec i oī tē
pore: nec ab oībus personis. Vitium
autē detractōis nullū excipit locū. nul
lū tēpus. nullūq; personā. Vñc ē q̄
glo. sup̄ illis v̄bis p̄er. 24. c. Cū de
trahentibus ne comisceris. ait. p̄p̄

hoc vitii p̄dicitat fere totū gen^o h̄u
nū. ⁊ Hiero^o ad Gelatiā. Raro iueni
es q̄ ita irrep̄hēbilē velit exhibē
vita suā: vt n̄ libet reprehendat alic
nā. Et r̄o ondēs malignitatē detra
ctōis dī crudelitas. Est. n. peccatū h̄
sati. crudele. p̄p̄ea dī. 6. q. 1. c. s̄ma
iniquitas. S̄mā ē iniquitas f̄res detra
hē ⁊ accusare: q̄ oīs q̄ dēbit s̄i suo
homicida ē. Q̄d itelligēdū ē p̄ quā
dā s̄ilitudinē: q̄ s̄ic hoīcīda extinguit
p̄mi corp^o: ita ⁊ famā detractōis.
Et h̄ op̄arat Leoni deuozati huma
nas carnes. Vñ Exch. 8. c. dī Leo fa
t^o ē didic̄ rape p̄dā: ⁊ comedē hoīes
⁊ H̄eg^o. 13. l. i. mo. exponēs illd̄ Job
Quare p̄segmīni me sic dē? ⁊ carni
b^o meis satamini. ait. Vñ sūt q̄ aliene
vite detractōe pascūt: ⁊ alioz p̄cul
dubio carnū saturāt. Et glo. super
illo v̄bo p̄er. 23. Noli eē i cōiūiis
peccatoz. nec i cōmestatiōibus corū q̄
portat carnes ad vescēdū. Carnes in
quit ad vescēdū est i locutōe deroga
tois: iucissim vitia p̄mi dicere. hoc
ḡ peccatū ferale fac hoīez: imo oī fe
ra peiorē. Quia vt dīc Jaco. 3. c. sue
cano. Oēs nāq; aialū uolucrū ⁊ ser
pētū nase ab hoīe domite sūt ⁊ do
matur. Ligua aut hoīum null^o unq;
domare potuit: neq; pot. O igit̄ det
ractio peccatū dānabile: tu nēpe es qui
m̄ltos ad tartara festinatissime p̄pel
lis. Quia vt Jac. 3. c. dī. Si qs̄ putat
se religiosū eē nō refrenās ligua suā.
S̄z seducēs cor suū. h̄ vana est religio.
In tribus modis cōmittit detra
ctōis vitii. s̄. p̄ modū iniquū. astutū.
⁊ simulatū. Caplm. 2.
Sc̄dū mysteriū declarādūz

de detractioe dicitur modificatio.
Solet equidem peccatum istud plu
ribus modis comitti: quos tū nos ad
tres p̄cipuos reducū? Pr̄m^o dī
iniquus. Sed̄s astut^o. Tert^o simla
tus. Pr̄m^o ē mod^o iniquus cum
qs̄ p̄mū ifamare studet cū iniquitate
Q̄d p̄t fieri tripl^o. Pr̄m^o reuelādo
peccata sua secreta: nō seruādo p̄e
ptū de si na cāitate: de quo r̄ps dixit
Mat. 17. Si peccauerit i te si tuus
vade ⁊ corripe eū i te ⁊ ipsū solum.
P̄m̄gēdo de primo mala que non
comiūt. Scribēdo c̄tra ipsū famo
sos libellos vel sicut hodie fieri solet
inuediūas lenocinio verborū fucatas
cōponēdo ⁊ cātilenas. Sed̄s mod^o
detractōis dicit astut^o. Sūt nāq; ali
cū astutia detrahētes p̄mo adhuc
tripl^o. Pr̄m^o tacēdo. Nā cū p̄terro
gat de alicuius v̄tutib^o s̄z nullū malū
dicat. tacēt tū verū ⁊ bonū q̄d sciunt
dicere: debent. Sic si qs̄ iterro
gat de aliq; puella nubili an est h̄e
sta: ⁊ ille sciret sic eē. tū aut tacēt aut
diceret. Non me iterropono de alienis
factis: talis utiq; r̄i nō directē: idire
ctē tū p̄mi sui famā ledēt. Vñ dice
bat Hilbert^o por. Grauis rapacitas
cū verā alteri^o gl̄iaz: r̄i m̄dacio n̄ cor
rūpis: s̄lētio p̄teris. Lino: n. excellen
tia p̄p̄a s̄p̄ cogitās: alienā obscurat.
Sed̄o astuti detrahūt negādo. cū. s̄.
r̄i malū n̄ dicat de p̄rio. negāt tū bo
nū q̄ de illo ab aliis narrāt ⁊ p̄dicāt.
Astuti detrahūt venēdo: cū. s̄. mul
tā bona dicit de aliq; venēdo cum
aliq; malo in̄posito. s̄ic pleriq; faciūt
s̄p̄ addentes sed vel si. Dicunt enim.
O si talis nō hēret illū defectū: vel

lib. 7. quot virtutibus quib' floret
laudare a cunctis: vel dicunt. Talis e
doct' vel probus: sed deficit i humi
litate: 7 huiusmodi. Sicq; detracto
res astuti ne videatur detrahē lau
dat vt tadē vituperēt. 7 simul cum
melle porrigūt ad bibēdū venenū.
Venena ait Hiero' ad Lethā n̄ dat
nū melle circumdata. Tertius mod'
detrahēdi dicit simular': qui ē ppi'
hypocritaz. Ipsi etenim detrahūt tri
pliciter. Primo dolēdo. Singūt namq;
voce vltu. verbis. gestu. suspirijs do
lēter 7 ex caritate referre criminatō
nes 7 diffamationes primoz suoz.
cū tñ id faciāt ex ipietate. Inoze. 7 in
uidia. Secūdo hypocrite detrahunt
augēdo cū narrat aliq' factuz mini
mū v̄bis suis aut factis apliātes illd
7 adaugētes. Tertio hypocrite de
trahūt noiando cū. i. nomināt mltos
cū laude: 7 p' alicui alii detrahūt. Vi
modi qñ nō hoc ordine. nihilominus
in sb̄stātia p' maiori parte ponūt ab
Alex. de ales in sc̄do volumie sūme:
7 a sc̄to Lho. 22. q. 7.

per detractōem offēdūt detra
hentes. audiētes. 7 patiētes. Cap. 3.
Tertiu' mysteriū cōtēplādum
de detractōe v̄ offēnsio.
Est etenim peccatū hoc offēsi
uum valde. Offēdit nāq; tria hoīum
genera. Primo sūt detrahētes. Se
cundi audiētes. Tertij patiētes.
Primo quos detractor offēdit sūt
ip̄i detrahentes. Nā vltra h' q' mor
talit' peccāt fm. Scotū in 4. di. 5. te
nent ad restitutionē fame qd' s̄z Ric
7 Lho. fieri h̄z. ad arbitriū boni vi
ri. Et de modo restituendū talē fa

nam ēt sat. āple scripsit factus. Ber
nardin' i qdragesimali de xp̄iana re
ligione. Ideo nō curauī hoc multum
hic ampliare. Verūtāme cū paucissi
mi reperiat q' fama velīt restituē his
qb' detrahūt magnū periculū ē det
here. Secūdo quos detractor offen
dit sūt audiētes. Illi. n. q' detrahēt'
benivolū p̄bet auditū. peccatū nō ef
fugit. Idcirco Bern. ad Eugenū in
quit velle detrahē 7 audire qd' hoz
dānabili' sit n̄ facile dixerī. Et Aug'
Ne accōmodes aures tuas detractō
ni. Detrahēt. n. aie 7 audiētī vtriq;
eica mortis ē detractio. Et. 21. q. 2.
nō solū. Nō solū ille re' est q' de alio
malū p̄fert. sed q' cito cribr' aurē p̄z
pp̄ta caute agēdū ē vt n̄ solū nō det
ham'. sed ne detrahētes qdē audire
velim'. Ad h' aut quiq; sūt opportu
na remedia. Primum est elōgatio: vt
si fieri pōt eloget se vnusq; ab his
quos detrahē uidet patos. Et de h'
sapiens prouer. 4. ait. Detrahentia
labia p̄cul sint a te. Secūdo remediū
est contristatio. Nā si quis nō pōt se
a detractōibus elōgare ostēdat eis
detrahēre volētibus vultū tristē si
gnificās se nō libēt audire: 7 cōfricā
do caput spuēdo in terram. p' tergū
respiciēdo: 7 faciēdo silia refrenet di
cētis audaciā. Quia ut inquit sapiēs
prouer. 25. Ventus aquilo dissipat
pluuias 7 vultus tristis linguam de
trahentem. Et Hiero'. ad Rusticū
monachū. Sicut sagitta si mitrat
in durā materiam. nōnūq; reuertitur
in mittentem: 7 vulnerat vulneratē
Ita 7 detractor cum tristē viderit
vultū audiētis: imo nō audiētis: s̄ ob

turātis aures suas ne audiat iudiciū
sā gumis: illico tricescit. pallet vult':
salua siccat. Et. 6. q. 1. c. Ex merito di
citur. Nemo iusto auditori libēt re
fert. Tertiu' remediū ē reprehēnsio: si
cut xps fecit v̄ discipuli detrahēbant
Magdalene: quib' dixit Mat. 26.
Quid molesti estis huic mulieri: bo
nū op'. 2. Et ad h' p̄positū Job. 29.
Dixit. Cōferebat molles iniq; 7 edēti
bus illis auferebat p̄dā. 4. remedi
um ē cordis stabilitio vt non credat
cito oē malū qd' dī: q' multi mltā lo
quūt: 7 sepi' falsa q' vera. Et ut dicit
eccl. 19. Qui cito credit leuis est cor
de. De xpo 7 de Job. baptista: vt ta
ctū ē mlti male loq̄bāt. Duo senes in
dices tanq' ad altera s̄ntien' acculabat
Susana: instātes vt lapidaret: vt p̄.
Daniel. 13. Sācta Marina virgo: q' i
bitu virili icognita alijs deo serue
bat i monasterio: ifamata fuit q' im
pregnasset iuuenulā quādā. Ob qd'
fere vsq; ad montē ex monasteriū ab
inde p̄niam egit. Hiero' etiā glōsus
i epla ad Mellā de fideis aicis cōque
rit valde sic. d. Si tibi p̄nti a me re
ferri grās posse n̄ sapiā. potēs ē deus
sup p̄sonā meā sc̄de aie tue restituē
qd' meret. Ego n̄ idign'. nec estima
re unq' potui nec optare: vt tñ mihi
i xpo largieris affectū. Et h' sceleratū
qdā me putēt. 7 oib' flagitij obz
tū: 7 p' peccatis meis etl. hec pua sint
tū tu bñ facis q' ex tua mente malos
p̄tius bonos. Periculosū q̄ppe ē de
seruo alteri' indicare. 7 nō facilis ve
nia praua dixisse de rectis. Veniet. ue
niet dies illa: 7 meū volebis ardore
nō parua. Ego p̄brosus: ego. vertipel

lis 7 lubricus: ego mendax 7 satha
ne arte decipiens. Quid. n. tuti' ē h'
uel credidisse: vel fuisse de infōribus
an etl. de noijis credē noluisse. Osci
labāf qdā mihi man' 7 ore uipeo dī
hebat. dolebat labijf. cōde gaudebat
Videbat dñus: 7 sublanabat illos:
7 miserum me seruū suum futuro cuz
eis iudicio reseruabat. Quātū reme
diū est cordis cōpassio: vt cū qs au
dit aliquos detrahentes. referentes
etiā veritatē cōpatiatur primis suis
peccatōib'. Vidētq; q' s̄z cōem legē
vt Lact. ait li. 6. Nemo pōt esse tam
circūspēct': tā prudēs: qui non aliqū
labatur. 7 ideo quilibet magis timē
dēt de suo lapsō q' de peccatis alie
nis gaudere. Tertij quos detctio
offendit: sunt patientes illi v̄z quib'
detrahitur. Nam vltra hoc q' illorū
fama denigratur cum sepius innotē
scat eis q' maledicunt de illis infligū
tur 7 contristantur: Sed reuera co
nari debēt vt potius letentur 7 iocū
dētur: quonia tales detractōes. cria
tōes 7 oblocutiones false faciūt ad
augmētum glorie. Unde xps Mat. 5.
Dicit. Beati eritis cum maledice
rint vobis homines: 7 persecuti vos
fuerint 7 dixerint omne malum ad
uersum vos mentientes propter me:
gaudete 7 exultate: quia merces ve
stra copiosa est in celis. Seruāda in
super est regula Gregorij: qui. 1. q.
3. ceter verba. ait. Inter v̄ba lauda
tū vel vitupantiū semp ad mētē est
recurrēdū. Et si nō iuenit in nobis
malū qd' de nobis homines dicūt: in
magna debemus leticiam proficere.
Et rursus si non inuenitur in nobis

Aug.
Gregory
1026

bona: quod de nobis hoies loquif :
magnam trititiam generare debet .
Videat itaq; detractores ⁊ biligues
quanta mala faciūt detrahendo. De
nitētes ḡ phibeant linguā suā a ma
lo. ⁊ labia sua non loquātur iniqua :
vt sic diuine gratie munera in seculo
hoc possint participare: ⁊ tandem p
uenire ad eternū regnū beatorū : i q
rps saluator nr cū patre ⁊ spiritu
sancto viuūt ⁊ regnāt per infinita se
cula seculorum. Amen.

Quarta q̄ta q̄te ebdomade i q̄dra
gesima de piuri vitio: a quo maxime
penitētes cauē debēt. **Sermo. 58.**

Quoniam estis ex ouib⁹ meis. **Uer** i d
ba sūt redēptoris nostri. oues
ginalr Job. io. c. ⁊ i euāgē
lio hodierno. Qd̄ de iudeis locut⁹
rps in v̄bis p̄missis hodie nō imerito
dice p̄t de xp̄ianis malis. Ipsi etenī
voce xp̄i cōtēnētes: diuina mandata
obseruare nō curāt: gnimo ḡm⁹ offen
dūt q̄ cetera natōes: que sua q̄cunq;
religione viuūt. Inf cetera autē mala
atq; peccata: que ab eis cōmitti solēt
est illud vnū ecrēdū ualde violatō
⁊ fractio iuramēti. Istud nāq; pec
catū ita inoleuit: vt a multi. ob publi
cā cōmunē p̄nitiosāq; cōsuetudinem
minimū esse credat. Ea pp̄t p̄ p̄tūz
eruditōe i h̄ sermōe de piurio verba
faciemus: qm̄ piuri ex ouib⁹ xp̄i esse n̄
p̄t. pponem⁹ ḡ de piurio p̄ncipaliter
tria mysteria declarāda.

Primū dicit diffinitio.

Secūndū cōmissio.

Tertū malignatio.

Quid sit piuriū: ⁊ an iurare sit li
citu: quot sūt iuramēti comites: ⁊ q̄

fit iuramēti forma. **Capit. i.**

Primū mysteriū declarandū
de periurio dī diffinitio: i q̄
videnda sunt quattuor. **P**rimū qd̄
est periuriū. **S**ecūdu vtrum iura
re sit licitū. **T**ertū quot sūt iura
menti comites. **Q**uartū que sit iu
ramēti forma. **P**rimū videndū est
quid est periuriū. **E**t r̄ndet Kay. in
sūma sua. d. Periuriū est mēdaciū
iuramento firmatum. **E**t q̄ dicit iura
mento notā dum fm̄ Alex. de ales in
summe. **D**uplex est iuramentum.
Vnū assertoriū: cū. i. iururādo asse
ritur aliquid sic esse vel nō esse. **S**ecū
dū est iuramentū p̄missoriū cū p̄mitti
tur aliqd̄ fieri vel nō fieri. ⁊ i vtroq;
mentiendo periuriū cōsistit. **S**ed h̄
plenius declarabitur in sequenti my
sterio. **H**ugo vero de sancto **D**icto
re quid sit periuriū expressius de
clarat sic. Periuriū est falsa vel idi
sceta iuratio seu iuramēti transgres
sio. **S**ecūdu vidēdu vtrum iura
re sit licitū: ⁊ q̄ sic videtur primo
exemplo dei. **I**psē etenim iurauit. **V**n̄
Sen. 22. **P**er me metipsū iurauit dī
domin⁹. **E**t psalmo. 109. **I**urauit do
minus ⁊ nō penitebit eū. **E**t **D**iere.
44. **E**cce ego iurauit in nomine meo
magno ait dñs. ⁊ **A**mos. 4. **I**urauit
dominus deus in sancto suo. **E**t **L**uc
i. **I**ururādū quod iurauit ad **A**bra
am patrē nostrū. **S**ecūdu q̄ iura
re sit licitū patet exemplo patrum tā
veteris q̄ noui testamēti. **S**cribit. n.
Iosue. 14. **I**urauit **M**oyse in die il
lo dicit. **T**erra quā calcasit pes tu⁹
erit possessio tua: ⁊ filiorū tuorū ieter
nū: q̄ secutus es dñm deum tuū. **E**t

Judic. 2. **I**urauerūt filij **I**sr̄l i mas
phat: ⁊ dixerunt. **N**ullus n̄m dabit
filij **B**eniamin de filiab⁹ suis. ⁊ 2.
regl. 2. **I**urauerūt viri **D**avid. d. **I**a n̄
egredier. nobiscū i bellū. ne extingual
lucernā **I**sr̄l. **E**t 2. palic. 5. d. de fili
is **I**uda ⁊ **B**eniamin: q̄ venerat i **J**e
rusalē iurauerūt dño voce mag⁹: ⁊ i
iubilo ⁊ i clāgorē tube. **E**t **R**oi. **I**u
rauit **P**au. d. **T**estis ē mihi deus: cui
fui i spū meo: ⁊ i euāgelio filij. q̄ sū
i s̄m̄l de memoriā ur̄i facio s̄p i orōi
bus meis. **E**t phili. **T**estis ē mihi de⁹
quō cupiā oēs uos i iuscib⁹ **J**esu xp̄i
Et **D**iero⁹ i descriptōe **P**auli p̄mi
heremite igt. **T**estor deū ⁊ angelos
ei⁹ uidisse mōachos. **E**t q̄ iurare sit
licitū p̄bat ex ordinatōe ecclie: ⁊ sa
croz cōcilior. **N**ā ordinata sūt iuramē
ta p̄ **R**omāos ipatores: vt p̄ i clem.
Romāi p̄ncipes. de iurciur. hēti ab
iurat̄ heliz. vt nō. de scē. di. 2. c. **E**go
Berlegari⁹. **E**t ex de heretic. c. **A**d
abolēda platōz: vt de elect. i. c. signi
ficasti. ⁊ sic de alijs iuramētis: q̄ sacri
canones ponūt. **E**t q̄ iurare sit lici
tū p̄bat auctoritate. **V**n̄ deuter. 6.
Dñs deū tuū timebis: ⁊ illi soli fues:
⁊ p̄ nom̄ illi⁹ iurabis. **E**t deuter. 10.
c. **I**urabis i noīe ei⁹. **E**t psal. 62. **L**au
dabūf oēs q̄ iurāt i eo. ⁊ **D**ier. 4.
iurauit. **V**niūt dñs i v̄itate ⁊ i iudicio
⁊ i iustitia. **A**d idē fac qd̄ scribit. 22.
q. 1. c. 2. c. nō ē. c. in nouo testō. c. vt
nouerit. c. ita. c. tu malū n̄ facis. c. ⁊
iurabūt. c. cōsidera. c. s̄i p̄m̄ eēt. **E**t p̄
bat q̄ sit licitū iurare rōe. **N**ā actus
latric est licitus. sed iurare p̄ deū est
actus latric: q̄ sic **D**iero⁹ i glo. super
illd̄ **D**at. 5. **R**eddes dño iuramēt.

tua. h̄ p̄ qd̄ ḡq; iurat venerat. **V**enē
rari autē deū ad latric ē. ḡ act⁹ iurā
di p̄ deū ē licit⁹. **S**ed arguit aliq
ex auctoritate saluatoris. d. **D**at. 5.
c. **E**go dico vobis: n̄ iurare oīo. ⁊ ex
auctoritate **I**ac. 5. c. s. sue canonice
ait. **N**ū oīa fratres mei nolite iurare.
Ret **A**ug. 1. li. de mēdacio. ⁊ i eplā
ad plebeculā. **I**n his auctoritatibus
p̄dictis nō phibet iuramētū in q̄cunq;
casu. **S**ed iudicāf imoderat⁹ ⁊ nimī⁹
usq; ei⁹. n̄ licet p̄ueniatur in piurium.
Et vidēdu quot sūt iuramenti co
mites: vt obito mō fiat. **R**et **D**iero⁹
22. q. 2. c. aduertēdū. **S**ūt tres. s.
veritas. iudiciū. ⁊ iustitia. **I**dē ponit
in. c. 2. si rps. ex de iurciur. **N**ā ad
tio vel comes iuramēti ē veritas: vt
s̄. fiat cū veritate. **S**ecūda ē iudiciū vt
fiat discrete. **T**ertia editio ē iusticia:
vt fiat de re iusta ⁊ licita. **Q**uar
tū vidēdu erat q̄ sit iuramēti forma.
Et r̄ndz **I**nno. ⁊ **K**ay. q̄ alia fuit for
ma iuramēti i veteri lege. in qua iu
rare solebāt. d. **V**niūt deus: viuūt aīa
mea: vt p̄ i regl. 24. ⁊ 25. **A**lia fuit
forma iuramēti i ecclia p̄mitiua. **L**ic
eni iurātēs dicebāt. **T**estis est mihi
deus: vt sup̄ dictū est de **P**aulo. **H**o
die vero forma iuramenti solet esse
ad sacra dei euāgelia. **O**ibus tñm
die quib⁹ deus iuratur iuramētū est.
Quot modis cōmittat iuramētū
⁊ q̄ quattuor sūt iuramēta indebita
s. falsa. iniusta. incauta. ⁊ omīssa.

Capitulu. 2.

Secundum mysteriū cōtēplā
dū de piurio dī cōmissio: i q̄
ex dictis notare debemus.
q̄ periuriū cōmitti p̄t q̄drupl̄ f3

quattuor: idebita iuramenta. **Primum**
est iuramentum falsum. **Secundo** iniustum.
Tertium incautum. **Quartum** omissum.
Primo committit perurium respectu iu-
ramenti: cum quis iurat falsum suum i iuram-
to assertorio: sicut promissorio. **Aduertē**
dum tamen secundum Augustinum. **Quod** aliquis potest iurare falsum cum intentione
fallendi: et talis peccat: et perurium est. **Ali-**
quis potest iurare falsum sine intentione
fallendi: et tunc si adhibuit diligentiam
debitam ne iuraret falsum: licet illud
inret: non peccat. **Quia** ut dicitur in
dicto. **Et** eam linguam non facit nisi
rea mens. **Potest** etiam quis iurare ve-
rum cum intentione fallendi: et talis peccat:
et quatuor in se est: perurus efficitur.
Secundo committitur perurium in iura-
mento iniusto vel illicito. **Et** tunc pec-
catum est sic iurare: et peccatum est tale
iuramentum observare. **Unde** Iudo in. **Et**
In malis. **Quod** In malis promissis re-
scide fidei. **In** turpi voto muta decretum
Quod incaute uouisti ne facias. **Impia**
promissio est que sceleris proleat. **Ad** idem est. **Et** si
aliquid est in solis. **Et** vnusquisque. **Et** commuta-
bilis. **Et** magna. **Et** in seipso. **Et** diffinitio. **Et** si ad
pactum: **Et** mulier. **Propterea** non excusaf
Herodes qui iussit amputari caput. **Io-**
baptiste: me violarum iuramentum. **Iura-**
mentum namque datur puellae saltati quod de pe-
tet: **Et** dimidium regni eius. **Et** illa petiit
Da mihi in disco caput Iob. **Bapti-**
ste: ut dicitur Marci. **Et** Iob dicit Ambrosio
lib. de officiis. **Herodes** saltatrici promi-
sit spiritum promissit: crudelis soluit. **Turpe**
est quod regnum per saltationem promittat. **Crude-**
le quod mors propter per iuramentum religio-
ne donat. **Committit** perurium i iuram-
to incauto sicut indiscretum: qui deest iudicium

sic solent facere multi: quod pro omnia re iur-
runt pro deo: pro sanctis sanctisque: pro corpore et sa-
guine christi: et huiusmodi: quod audire debet ubi
sapienter. **Et** ecclesiasticus. **Iuratoi** non assuecat
os tuum. **Unde** in istis casibus illa. **Et** ite-
rum ibi. **Unde** multi iuras implebis inigra-
te: et non discedas a domo eius pro plaga. **Qui**
autem sic fuerit iurare difficile corrigi
Unde et ego scio in ciuitate quodam. **Et** talis
episcopus quodam quod nesciebat loqui: nisi diceret
pro corpore christi. **Et** in nomine diaboli. **Unde** pro non
lus audet illum corrigere dominus ciuitatis: ca-
ritate motus huiusmodi in se suscepit. **Quare**
iurauit episcopus ut secum praederet: et fini-
to praedio dominus transiit episcopus ad pre-
santissimum reuerens et honeste dixit ei. **Pat-**
reuerentissime: multi de te auit quod non scia-
uisti perire sine iuramento et iuratione
diaboli. **Et** episcopus in ipiatieta versus ri-
dit. **In** nomine diaboli: quod de me ita dicit
Per corpore christi non est verum. **Unde** dominus. **Unde** a
te ipso testimonium accepi. **Et** quod episcopus ille
cum rubore decessit. **Unde** pro non siles plimi
iuenit: quod etiam dicitur obiuuandi lo-
ga consuetudine iurare non erubescunt.
Committit perurium i iuramento omis-
so. **Unde** in istis casibus ea que seruari debet et
pactum iuramento firmata. **Et** si seruarent
reges. principes. duces. comites. mar-
chiones. barones. officiales publici.
capitanei. potates. rectores. iudices.
aduocati. procuratores. monachi. **Et** certe
multi alii: qui iuramentum promiserunt: quod in
iusticie cessaret: quot impietates dees-
set: quod mala deficeret. **De** plat. **Et** ac
cura aiaz huiusmodi: nihil dico. **Tamen** vnus
sero. **Et** multi ex his qui in dignitatibus
sunt constituti: tam spiritualibus quam temporalibus
ex euidetia facti: ipsorum opibus
piuri esse cognoscuntur.

Periurium ostendit peccatum mali-
gnum et graue. **Tamen** propter transgressionem
tamen propter puocationem. **Tamen** propter assimilato-
nem. **Tamen** etiam propter puocationem. **Capitulum.**
Tertium mysterium de periurio
deklarandum de malignatio.
Est siquidem peccatum satis gra-
ue atque malignum quod duplici ratione. **Primo**
ratione transgressionis. **Secundo** ratione puo-
cationis. **Secundo** ratione assimilationis. **Quarto**
ratione puocationis. **Primo** ratio de transgres-
sionis. **Transgressus** siquidem ipsi periuri
receptum domini qui ait exo. **Non**
assimilas nomen dei tui in vanum. **Et** Le-
uiticus. **Non** iurabis in nomine meo. **Quod**
quatuor fundi debet christiani piurates
quod apud infideles tanta vis habet ius-
iurandum. **Unde** Mar. **Regulus** mori potius
elegit quam iurata pro illi violaret. **Inge-**
ni. **Augustinus** de illo libro de ci. dei. **Mar-**
cus **Regulus** imperator populi Roma-
ni captiuus apud carthagineles fuit:
qui dum sibi mallet a Romanis suos
reddi: quod eorum tenent captiuos ad hoc im-
petradum hunc precipue. **Regulum** Ro-
ma miserunt pro iuramento costringentem: si
quod volebat minime peregrinaret reditu-
rum esse carthagine. **Perrexit** ille atque in
senatu contraria persuasit: quod non videba-
tur esse utile Romane reipublice. **Mutat**
captiuos: nec a suis pro hostes re-
dire impulsus est. **Tamen** quod iurauerat id spo-
te compleuit. **Carthagineles** autem ut vi-
dit Valerius sub Roca de crudelitate
eius gradibus cruciatibus necau-
erunt: inclusum quippe angusto ligno: ubi
stare cogentur: clauis acutissimis re-
ferto: ut se in ulla parte sine penis atro-
cissimis inclinare non posset: et vigilan-
do peremerunt. **Christiani** piuri. **Et** vio-

h. p. m. j.
p. m. j.
p. m. j.

Ep. de manro
regulo.

latores fidei. **Et** fractores iuramenti.
Aduertite et considerate quod vitupabi-
le est: quod danabile pactum in vim: et in ep.
Marci **Reguli** discite quod diligentia
regi deat iusuradum. **Et** pactum piurij
est que atque maligna ratione puocationis. **Et**
illo namque puocat de ad indignationem et
ira: quod sic iuocates nomen eius pregit et
defedit. **Ita** illud falsificates et otene-
tes abhorz et psegf. **Dicit** n. **Ioel**. **Et**
c. **Dis** qui iuocauit nomen domini salu erit
Et p **David** i psal. **Propterea** eu: quod
cognouit nomen meum. **Et** puer. **Et** Kur-
ris fortissima nomen domini. **Sic** ecouerso
expugnat illos qui nomen eius irreuerenter
tardat. **Propterea** **Adrubal** a cartha-
ginensibus missus ad Romanos legatus
pro pace firmada. **Postquam** **Scipio** deui-
cit **Danubale**: ut dicit **Lit**. **Liu** cum
orasset in senatu: **Refluxit** ad musicum
dia presens eorum quod pro oib cartha-
ginensibus fraudes celarat dicenti. **Per**
quod deos iurabitis nobis: quos alis iu-
rado sefellistis? **Rndit** pro eisdem quod ta
aduersarios expimur et iurata frage-
tes. **Legit** etiam i vita sci. **Nicolai** qui uir
quod ab vno iudeo quada summa pecu-
nie mutuo accepit: iurans super altare
facti. **Nicolai** qui fecit possit: ea sibi red-
det. **Tene** illo diu pecunia: iude ea
expostulat. **Et** ille ea sibi reddidisse af-
firmat. **Ducit** res ad iudicium et iuram-
tum iudicij debitorum. **Et** ille baculum ca-
uat: que auro minuto impleuerat secum
detulit: ac si eius admiculo idiget. **Uo-**
les igitur facere sacramentum: iudeo ibidem
existenti baculum tenendum dedit.
Iurauit itaque quod pro reddiderat quod ac-
cepat: sic iuramento baculum suum repetit
que iude ignarastutie sibi reddidit.

Rediens autē qui fraudē fecerat in
quodā biuio oppresus sōno corruit
Currensq; cū impetu veniens eū neca-
uit: 7 plēnū auro baculū fregit: 7 au-
rū effudit. Audiens hoc iudeus cōci-
tus illuc venit. Cūq; volū vidisset: 7
a multis ei suggeretur vt aux recipe-
ret omnino renuit: nisi qui defūctus
fuerat ad p̄ces beati Nicolai ad ui-
tā rediret: asserēs si hoc fieret se bap-
tisma susceptur. Cōtinuo igit qui de-
fūctus fuerat surrexit: 7 iudeus impi-
noie baptizatus ē. In ciuitate vō Li-
tij fuit quidā: q Antonius pedul^o vi-
cebat: quem ego cognoui hic dū cō-
officialib^o iurasset falsū: addidissetq;
p̄ces deū celi ut si m̄tiar faciat me
morte s̄bita interire: statim cecidit in
eodē loco: 7 miserim^o expirauit. **S**
p̄iurū ē peccatū grāue atq; malignū
rōe assimilatōis. facit vtq; hominē
similē pditori. Iudei: q r̄pm ofculādo
7 salutando tradidit inimicis suis.
Sic periuri iuocātes nomē dei veri-
tatē 7 iustitiā opprimūt 7 occidunt
Quarto periuriū ē peccatū ḡue:
atq; malignū rōe punitōis. Nā p̄ ci-
uiles leges punit: vt patz ex textu m̄-
taz legum ciuiliū: quas cā breuitatis
omitto. Nā videm^o iuramētū violā-
tes trūcatōe manus affici: ita vt oib^o
sint eos vidētibus i exēplū: 7 vt sibi
caueant monimētū. Per leges autez
tanonicas punitur piuriū grauiū: vt
patet. 22. q. 5. c. qui piurat. c. si qs co-
actus. c. si quis cōuictus. licet hodie:
vt tactū est in precedentib^o p̄nie sint
arbitrarie. Sunt et̄ piuri infames:
vt patz. 6. q. 1. c. infames. Ex quib^o oi-
bus colligim^o quatū hi qui ad p̄niāz

venire volūt: curare debēt vt absti-
neant a periurio. Hoc siquidē pd̄m
est quo maxim^o r̄pianoꝝ numerus ad
tartara ruit. Hoc pd̄m est: quo na-
triū fraudes. deceptōes. simulatōes
7 iniustitie. Hoc peccatū ē: p̄p̄ qd
opprimūtur pauperes. vērā vidue.
pupilli 7 orphani tribulātur: q vt
superius dictū est. Si hi qui vel ec-
clesie vel reipublice p̄sūt seruant
iuramēta sua: cūcta recte s̄cte iustis-
simeq; fierēt: essentq; de ouibus Jēsu
x̄pi: q nobis oibus suā largiā grām
7 in fine sēpiternā gl̄am. Amē.

Seria. 5. post dominicā de passiōe
de Maria magdalena. l. de triplici
ei^o statu. v3 offensionis. cōuersionis. 7
gratificatiōis. **S**er. 59.
de m. mag. Emittuntur ei peccatū mul-
ta: qm dilexit multū 7 d̄t̄
ta bona. — ba sūt receptōis nōstri ori-
ginaliter Luc. 7. c. 37. in euāgelio ho-
dierno. Relucet i exēplo Marie mag-
dalene benignitas 7 clemētia salua-
toris nostri dei. Suscepit penitētē: 7
peccata oia r̄misi illi. Propterea s̄-
cta mater ecclia legit hodie euāgelium
in quo res tam pia: tamq; dulcis exp̄-
mit 7 narrat: vt sic peccatores n̄ dis-
fidat de clemētia Jēsu x̄pi benedicti.
Quare equū est ac ratōnabile vt 7
nos tota mente cōtemplamur Ma-
rie magdalene penitētiā 7 cōuersione-
nem. Ipsa est que i pd̄ris deum offen-
dēdo diutius fuerat imozata. Ipsa
est que corde cōpuncta x̄pm audiuit
peccata sua sibi remittētē. Ipsa est
in qua prius abādauit delictū: 7 po-
stremo superabādauit 7 grā. Qua-
pp̄ter de ea loqui uolētes i p̄senti

sermone triplicē eius statū cōsidere?
Ser. 59. de offensionis.
Ser. 59. de gratificationis.
Ser. 59. de statu offensionis Marie mag-
dalene. i quo vidēdū ē: an hec mulier
fuerit soror Lazari. 7 an peccatū eius
fuerit corde 7 ope p̄petrātū ac que po-
tuit esse cā peccati ei^o. **C**ap. 1. i.
Quā status Marie magda-
lene: quem considerare debe-
mus de offensionis. b notaf
in euāgelio: cū dicit. Ecce mulier que
erat in ciuitate peccatrix. l. notoria.
publica 7 ifamis. Virgili^o. 4. enei. fa-
ma malū: quo nō aliud veloci^o vllum
Mobilitate uig: uiresq; acgrit eūdo
parua metu pumo: mor sele attollit
in auras: Ingrediv^o solo: 7 caput iē
nubila d̄dit. Pro cui^o clarioꝝ notitia
tria dubia emergūt declarāda. Pri-
mū vtrū ita peccatrix: de qua Lucas
meminit fuerit Maria magdalena so-
ror Lazari. Scdm vtrū hui^o mulie-
ris peccatrix. peccatū fuerit tm̄ cor-
de: aut simul 7 opere p̄petrātū. Ter-
tiū que potuit eē cā ut Maria mag-
dalena rueret 7 peccaret. **A**d pri-
mū dubiū dixerūt aliqui q hec pecca-
trix cuius mētionē Lucas facit nō fu-
it Maria magdalena. sed qdam alia
tū q nomē eius nō exp̄m̄it. tū q vi-
detur eis icōueniens nobilissima mu-
liere: qualis fuit Maria magdalena
ad tatā ifamiā: ifamēq; vitā potuis-
se peruenire. Sed ego dico q q hāc
opinione sequūtur min^o bene sentiunt
Nā qsi Lucas nomē illi^o peccatricis
nō exp̄m̄it: hoc fecit ad venotādū
fm̄ morem scripture q in statu pecca-

ti nō deo erat cognita per approba-
tionē. Dicit. n. v. g. m. b. i. t. u. l. t. s. : iō qui
oia nouit cognitōe simplicis notitiē
Mat. 25. Nescio vos: q illas nō co-
gnoscebat: vt approbaret que ab eo
p̄ peccatū erat separate. Sic 7 Luce
16. exp̄m̄it nomen Lazari: qui erat
scriptus in libro vite. 7 tacef nomen
diuitis: qui erat reprobatus: sic a fili
dicim^o de Maria magdalena. Qua-
liter aut ipsa nobilis ḡite 7 soror La-
zari tanta potuit ifamia deturpari:
declaramus i tertio dubio. Dic ue-
ro p̄pe debe^o dicere q Lucas de ipsa
Maria magdalena vere 7 realit^o est
locutus. Ad hoc aut facit p̄mo aucto-
ritas Aug. qui i li. de cōsensu euāgeli-
staz asserit hāc peccatricē Mariam
magdalēnā fuisse. Et hoc ipsū asserit
Grego^o. qui i omelia p̄ntis euāgelij
sic ait. Cogitāti mihi de Marie peni-
tētia flere magis libet q̄ aliquid de-
cere: cui^o eni vel sapeū peccatū ille hui^o
peccatricis lachryme ad exēplū peni-
tēdi nō emoluit. cōsiderauit nāq; qd
fecit 7 noluit moderari quid faceret
super cōiuuātes ingressa est non iussa
uenit inter epulas nō erubescit. Nāc
vō quā Lucas peccatricē mulierē uo-
cat: Joānes Mariā noiat: illam esse
Mariā credi^o: de qua Marc^o. 7. de-
monia eiecta fuisse testat. Et quid p̄-
7. demonia nisi vniuersa vitia desi-
gnantur. hec ille. Joh. autē. xi. c. ait.
Maria erat que vnxit d̄m̄ vnguen-
to: 7 exsterit pedes ei^o capill^o ei^o: cui^o
si Lazarus infirmabatur. Marc^o et̄.
vltio. sic de ipsa scribit. Surgēs Je-
sus m̄e p̄ma sabbati: apparuit p̄mo
Marie magdalene: de qua eiecerat

7. demonia. In sup p3 hac peccatrice
Maria magdalena fuisse. eo q ecclia
i festo Marie magdalene legit eu-
gelii h^o peccatrice. Et i histoia beate
Marie magdalene hef qlr ipa suela
uit sacerdoti cuida q ea i heremo iue-
nit q ipsa fuisse famosa illa peccatrix
qren e dubiu q Lucas loqr de ipsa.
Et dubiu erat vtru h^o peccatrix
Marie magdalene pdm fuit tm
corde: aut sil ope ppetratu: 7 ad h e
triplex mod^o dicitur. Quidam. n. dicunt
ipsa fuisse vginē corpore 7 carne: sed
tatu mete corrupta. Coñ illos tm est
audovitas ecclie q in festo eius no fa-
cit offm virginu. cu tm fm oēs doct.
metalis virginitas recuperet p peni-
tētia. Coñ illos etiā e q ecclia no iu-
dicat de peccatis occultis 7 metali-
bus: sed de manifestis 7 ope ppetra-
tis. Cu g euagelista noiāt illa pecca-
tricē: 7 i civitate notā. sequitur q de
peccatis ei manifestis. 7 no secretis
scripserit. Alij doct. dicūt q Maria
magdalena fuerit publica meretrix:
qm de illa Criso^o super Marthā ait.
Tūc illa pstituta lupanar exiuit: qñ
discipulus gehēnā i trauit. Et Hiero
ad furia. Meretrix illa i euagelio: q
pedes dñi lachrymis lauit. 7 crine ve-
terit. 7 cōfessionis sue honorauit vn-
guēto. manifeste depingit eccliam de
gētib^o cōgregatā. Et idē in prologo
Osee. ppbe. Dec ē illa mulr mētrix
7 adultera: de qua loqr dñs ad iu-
deos dicens. Meretricos 7 publicā
pcedet vos i regno celoz. ppter h^o
verba dixerūt aliq pstatā scdm opi-
nionē: sed ego dico q satis vuz est:
imo nec credibile mulierē gñosa no-

bilissimis parētib^o ortam 7 diuitijs
abūdātē loca spurcissima p pretio in-
habitaſſe. Doct. aut Criso^o 7 Hiero^o
loquūt de ea: vt sup dictū est ad de-
notādū q vita ei^o. licet i ppa domo
tā lasciuā erat: tāq dissoluta: vt uide-
ref quasi vna ex meretricib^o. q solēt
i lupanarib^o imozari. Et p ptea ē ter-
tius modus dicitur: cui ego ad hēo te-
nēs viā mediā: q Maria magdalēa i
sua domo delitjs 7 ocio vacās usq
ad suā cōuersionē oē tps suū: oēm q
vitā voluptatib^o excoluit: ornando
caput: poliēdo crines: vngēdo faciē.
cōponēdo vestes. catādo vanas ca-
tilenas. loquēdo lasciuā. cōuersando
cū iuuenib^o. 7 ex consequēti de facili
alia faciēda: que nō h^o hōi loq. **E**t
dubiu erat que potuit eē cā: vt Ma-
ria magdalena rueret 7 peccaret. 7
vicio q potuerūt esse tres. **P**rimo cā
fuit ei^o fornicitas 7 plēbitudo. erat
siquidē pulchra 7 formosa nā fr: atq
plēbitudinē illā ampliabat cū orna-
tu vano ihonesto: ac meretricio. talis
vtiq pulchritudo cū ihonestate hōi^o
asped^o. uult^o. 7 gest^o sociata: i magnū
ponit discrimē mulieres: q vt iquit
Aureol^o theophrast^o. mulier plēbra
cito adamat: 7 difficile est custodire
quā multi amāt. Et sapiēs puer. **S**
iquit. fallax spēs 7 vana ē pulchritu-
do. **P**ropterea Hiero. repēdit acri-
ter ornātū ihōestū mulier. vñ ad fu-
riā ait. **O**natuſ iste nō dñi ē velamē
sz antiipi. aut loquēdū nobis vt ve-
stiti sum^o. aut vestiēdū vt loqrur. li-
gua psonat castitatē. 7 totū corpus
pferit ipudicitia. Et idē ad sacras vgi-
nes de cōtinētia vgināli pphetie ille

fermo nō pferat de vobis. filie eozū
cōposite circūonate: ut silitudo tēpli
7 dealbata ab extra: vt. monumēta:
que auro relucēt: it^o vō plena sūt offi-
bus mortuoz. **D**e nō filie regis xpi: s
regis Tyri. **D**e sepep i munerib^o vlt^o
7 pudicitia dices plebis 7 capiunt 7
capiūt. Impudicissim^o mulier affect^o.
semp i auro. sepep i gemis. sep i orna-
mētis extrisec^o gliaz ponūt. **N**ō suffic-
eis libido inata nate: sz occasione q
rūt explede libidis. Affectat pculdu-
bio vt oculi viroz aux cōtēplates: 7
gēmas tādē figant i faciē. 7 furtiuus
oculoz suoz nutib^o facili^o icitēt ad li-
bidinosū icēdiū. hec ille. **S**ic Maria
magdalena dissoluta 7 vaga vanita-
tib^o dedita: offerebat seipsā viris vi-
ligēda amore vano 7 vitioso: 7 ex cō-
sequēti sollicita. **E**t cā qre ad taz
lasciuā vitā deuenit: fuit vbertas 7
abūdātia bonoz tēporaliū: ob quam
satisfaciebat corpori i oib^o delitjs su-
is. pascebat illd iplēdide. bñ cōmede-
bat. bibebat. 7 dōmiebat: ifutabatq
qscūq labores. **E**t qñ piculi sit nō
solū mulierib^o: sz et i viris dēclarat de
p **E**zech. 33. **D**ec fuit iniquitas foro-
ris tue Sodome. saturitas panis. 7
abūdātia 7 ocū ipsi^o. 7 filiaz ei^o. **E**t
cā qre Maria magdalena tāta flagi-
tia enormia cōmisit fuit libertas. fm
n. Aug^o in li. de verē cordis: qttuoz
sūt custodie mulier. qb^o adiunaf: vt
boneste viuat. **P**ria ē timor dei. **S**e-
cūda timor legū adulteras puniētū.
Tertia societas viri. **Q**uarta vccun-
dia mūdi. de hac sic dicit Hiero^o ad fu-
riā. **L**enera res i feminis fama pudici-
tie ē: 7 qñ flos pulcherri^o cito ad le-

uē marcessit aurā. marie vbi etas cō-
sēt ad vitia. 7 marital^o deest aucto-
ritas: cui^o vmbra tutamē ē vrori. hec
ille. **C**ū g^o Magdalena nec deū nec le-
ges timēt: eēt q absq viro: 7 i liber-
tate sua: q primoniū diuisū erat inter
Lazar^o 7 ipsā 7 Marthā: facile ē cre-
dere. 7 opinari q frōtē fecēt mētri-
cis: q iū rubore ac verecūdia sue li-
bidinis satisfecit: ita vt p excellētiā vi-
ceret peccatrix. **M**aria magdale-
na q vilis ē i tali statu cōditio tuā.
Quātū dñigra ē fama tua. **Q**uā-
ta ignominia ppter tuā lubricā vitam
circūdidit parētē tuā. **S**z his oib^o
grau^o est: q facta es dei inimica: 7 ei^o
angelis ac factis oib^o odiosa valde.
Infelix 7 excecata. **M**iserria aia
cur tāto studio pcuras pdere celuz
offēdere deū: 7 i interitū currere dā-
natōis eterne. **E**t qd aliud ē esse pec-
catricē: nisi esse i piculo grādi vana-
tiōis future. **M**eritū qb^o audimus de
Magdalena: q peccatrix erat: hodie
dici pōt de innumerabilib^o quasi mu-
lierib^o adulteris. fornicarijs. icestuo-
sis: 7 oi flagitio ac vdecorē ifēdi. **I**n-
ipie creat^o. **C**ānales 7 lasciuē mlie-
res cognoscite statū vestrū: 7 scitote
q nihil magis pōt vos ledē q pdm
sicut p3 de Magdalena.

Qualr Maria magdalena cogno-
uit pdm suū: 7 corde dtriga ad pedes
Jesu humilr satisfecit. **C**aplm. 2.
Ecūdus status Marie mag-
dalene: quē cōsiderare debe^o
vt ouersionis. hunc explicat
Lucas cū dicit. **E**t cognouit: q Jesus
accubuit in domo pbei attulit alaba-
strum. 7 vbi ponuntur tria de ipsa

Magdalena. Primum est cognitio. Secundum satisfactio. Tertium contritio. Primum est cognitio: quod dicitur ut cognouit. Cognouit siquidem bona quae omisit. mala quae commisit. Vanam quae incurrit. Cognouit peccatorum suorum magnitudinem. turpitudinem. et multitudinem. Cognouit dei contra peccatores seueritatem. erga penitentes pietatem: et circa iustos liberalitatem. Quomodo ista cognouit cum propter peccatum aia ceca efficiat? Iuxta illud quod de peccatoribus dicitur sapiens. Exccecauit illos malitia cordis. Et Sophocles. Ambulabunt ut ceci: quod domino peccauerunt. et ut Aristoteles dicitur de aia. Nihil videtur nisi in lumine. Et dicitur postquam cognouit ac cepit omnem supradictorum per lumen irradiatis gratiae dei: qui et peccatoribus et malis quantum est de se offert claritatem. et splendorem gratiae suae. Quidam autem pie dicunt Magdalena audiuisse predicatam per se. quod satis verisimile est de testatorem peccata aie ad dei imaginem formate. Quae acuta: quae penetrabilia: quae ardentissima erant verba. Iesu christi predicantis. loquebat siquidem ex intimis cordis cum admiratione feruore bulliebat eius mens: ut aias eriperet de diaboli laqueis. Asperit ergo sic predicans et vidit Magdalena extrinsecus et intrinsecus clamare forte cepit. O aia mea: propter amorem deus homo factus sum. Cur me persequeris? cur mundum amplecteris? cur patrem omnium deum ita superbe contemnis? quid tibi in fine succedet pro vanitatibus tuis? Plena omnia miseria: cur non erubescis carnalem ducere vitam. An non consideras quod peccatorum finis interitus est? Vita proinde nihil est. mundum tuis bonis perditum et labilis est re-

di ad cor tuum et considera vias tuas. Reuertere reuertere a via tua mala: reuertere ad me qui te patienter expecto. dulcissime iuio: clementissimeque suscipio. Veni deponere peccata tua: et veni ad me secura. veni inquam o aia mea dilecta: et ego remittam tibi peccata cuncta que commisit. Non enim veni vocare iustos: sed peccatores ad penitentiam. Deum autem filibusque verbis potuit Christus peccatricem Magdalena excitare illuminare et inflammare: quare mentem mutauit mundum eternum cepit. et voluntatem propositum se emendandi: ac bene faciendi impleuit: quod mystice designat in alabastrum: id est in vase de alabastrum factum. Cirillus: quod attulit plenam vnguento precioso. Quod ponitur de Maria magdalena in eius uersione est satisfactio. Per que enim peccata peruenit per eorum opposita satisfacere curauit. secundum Gregorium in omelia. peccauerat siquidem per presumptum et audaciam. satisfecit cum verecundia: et erubescencia: quae ingressa domum prope non stetit ante: sed retro peruenit. Et stans igitur euangelista retro secus pedes. id est. Peccauerat per superbiam: satisfecit cum humilitate tota inclinata ad pedes Iesu. Peccauerat per vanum oculorum affectum: satisfecit cum lacrymarum inundatione. Peccauerat per ornatum capillorum decorum: satisfecit per illorum correptionem pedes Iesu cum illis abstergendo. O felix commutatio excelsi dextera facta: que paulo ante adeo erat aliena: nunc studiosissime illi conat adherere. Quod ponitur de Marie magdalene uersione est contritio. erat vitiosus abudans dolor: per peccatis eius corde illi: quem per lacrymas ostendebat. Totum namque oculis lacry-

me desinebat: ut sufficeret ad lauandum pedes Iesu. Sicque possumus correptari quod licet nihil dicitur: et verbo in corde tui suo loquebat ad dominum. O bone Iesu: o pastor aiaz. O spes unica salutis mee miserere mei. Ego sum illa infelix ingrataque peccatrix que te offendi. Ego sum illa: que lasciuo gestu. vano aspectu. nimioque ornatu multorum aias illaqueaui. Ego sum illa que mundum cum suis bonis magis dilexi quam te deum meum benefactorem meum. fonte indeficiente omni boni. Deum me miseram. heu me dolente nimium. heu me quod feci peccaui: inique egi: sed tu pius et misericors idulge mihi. Ecce pedes tuos tenet: quod me peregrinatio quaerit. Non venisti vocare iustos: sed peccatores ad penitentiam. Non despicias cor contritum et humiliatum. O Iesu dulcia. O Iesu clementissime. O fili dei benedicti: sana aiaz meam. suscipe penitentem. consolamur lacrymarum mater. ad te veni. ad te fugi. ad te totis visceribus clamo miserere mihi peccatrici: que parata sum de cetero obtemperare voluntati tue. Kaliam vel filiam in contrito corde Magdalene vocabat. Qualis per uersionem Maria magdalena multiplicem gratiam a domino Iesu Christo est consecuta. Capitulum. Tertius stat. Marie magdalene quem considerare debemus de gratificatione. Inuenit namque Magdalena contrita gratiam apud Christum qui tria beneficia ei exhibuit admiranda. Primum est desensionis. Secundum remissionis. Tertium solatiois. Primum beneficium est desensionis. factum etenim fuit Christus defensor eius: qui defendit illam a phario in se murmurante: ut patet in euangelio. a Martha sorore sua de illa quaerente

ut dicitur Lucio. et a discipulis idigne serentibus: cum vngeret caput eius: ut notatur Mattheo. 26. Beneficium est remissionis. Remittit dicitur Christus ei peccata multa. Et conuersus ad illam addidit. Remittit tibi peccata tua. O mellissimum verbum. O iocunda sententia. Et quod potuit audivi mei? quod vtilis? quod fructuosum? Beati ait psalmus. quomodo remisse sunt iniquitates: et quod et per. O felix penitentia Magdalene: que per se traxit. fecitque ut peccatrice aiaz a tea propter peccata deleta de libro vite iustificaret. et in numero describeret electorum suorum. Beneficium collatum a Christo Magdalene fuit et solatiois. factum etenim ea digna consolatioi bonis spiritualibus: ita ut merito dicere posset illud psalmus. Consolatio tua letificauerunt aiam meam. Quisnam explicet quod fuit solatio Magdalene quando stabat et audiebat verbum Christi. quod conuersabatur cum gloriosissima Maria matre eius. quoniam angelos vidit resurrectores suam illi annunciantes. quoniam prima resuscitatum Christum in specie hortulani asperit et vocata ab eo. Maria cognouit illum esse voluitque pedes eius tangere: et tunc non fuit permissa. Quoniam propter aliam mulierem tenuit pedes eius dum eis apparuit in via. quoniam propter exiliu penitentem cum Lazaro et Martha et cetero nato: quem Christus illuminauerat et beato martino: aliosque christianis miracula plura superne operationis audida asperimur huiusmodi petiit. et in loco angelicis manibus parato pro. annos incognita mansit: in quo nec aquarum fluenta. nec arborum. nec herbarum erant solatia: ut ex hoc manifestaret quod non terrenis refectionibus sed celestibus epulis

satiabatur. Qualibz. n. die septē ho-
ris canonicis ab angelis i cetera ele-
uabatur: et celestium agnitionis gloriosos can-
tū corporalibus auribus audiebat. Quā-
ta adhuc fuit eius iocunditas cum dispo-
sitione dei in extremo vite sue a sacer-
dote quodam inuenta est: quē ad bea-
tum Maximinū misit: ut die resurre-
ctionis dñice oratorum solus ingrede-
retur tempore quo ad matutinū surge-
re cōsueuerat: quōd fecit: videlicet i ora-
torio. Mariā magdalēnā spatio duo-
rū cubitoꝝ eleuatā a terra et statē in
medio angeloz. Quātū fuit. Mag-
dalene gaudiū quando postremo cō-
uocato vniuerso clero ab ipso epō sa-
cristissimū sacramētū cum multa lachry-
marū inundatōe suscepit: et ante alta-
re pstrata aīam emisit ad celos. O
admirabilis deus. O pater misericor-
diaz: qui obliuisceris omnium iniquita-
tū quas fecit ipius: si ad penitētiā reuer-
tatur. Ecce ostēdisti nobis i Mariā
magdalena quanta est bonitas tua.
quanta patiētia. quanta caritas. quan-
ta grā. Tu illā peccatē suppositasti: a
te fugiētē tenuisti: obaudiētē aduo-
casti: reuertētē suscepisti: et penitētē
iustificasti: atq; iustificasti i celo eē ius-
tisti. Cuius meritis maiestātē tuā sup-
plices deprecamur: ut nobis largia-
ris hic gram et in futuro sempiternā
gloriā Amen.

Sermones sexta quinde ebdomade i q-
dragesima de horredo peccato hoi-
cidij: ad quōd cōsequi solet desperatio
et ipenitētia.

Sermo 60.
Ogitauerūt ut interficerēt
eū. Scribūt uerba Joh. xi.
et in euangelio hodierno.

Nescit quiescere maligna mēs iuido-
rū: que sepe primo machinatur ma-
la: et exquirat dolos. Neq; pām ali-
quōd tā graue ē: ut sibi facile nō appa-
reat. Prop̄ea scribe et pbici statue-
rūt in cogitatu pessimo interficere xp̄m
quōd tādē ope p̄leuerūt. Sic et pleriq;
hoies neq; serales. atq; crudeles ad
suā irā explēdā sepissime suos prios
occidē nō formidat. Et qm̄ hoicidij
pām solz sequi desp̄atio. Idcirco ad
tū piculū deuitādū i p̄iti fr̄mone de
hoicidio erim locuturi: q; penitētib;
satis p̄desse pōt huiusmādie declaratō
de hoicidio ḡ tria p̄ncipalia myste-
ria pponem̄ aperienda.

Primum dī diffinitio.

Secundum modificatio.

Tertium punitio.

Quid sit hoicidij: et de his qui in-
terficunt seip̄os: et de occasione bruto-
rū. et q̄r qñz hoicidij fieri pōt absq;
p̄dō.

Capitulum.

Primum mysteriū de hoicidio
aperiendū dī diffinitio: i quo
quid sit hoicidij videam.

Et fm̄ Ray. i sūma sua: et Hosti. i ti.
de hoicidio. Hoicidij ē hois occisio
ab hoie facta. et dī ab hoie et cedo ce-
dis: q̄st hois cediū. Pro cuius cōclusio-
nis declaratōe tria sūt dubia decla-
rāda. Primum utrū sit licitū occidere
volucres pisces et hī. Et utrum hō
peccet interficere seip̄m. Et utrū ho-
micidij fieri possit absq; p̄dō. Ad
p̄mū dubiū r̄ndz Aug. l. i. de ci. de. d.
fuit et error manichoz tenētū
q; nō sit licitū hoi interficē bruta et ir-
ratiōabilia. Cuius erroris impietas appz
q; de b̄ndictōe oia sup̄ dicta ad vsum

hois deputauit. vñ Bēn. q. dixit de
Crescite et multiplicamini et replete
terram. et sit timor v̄i ac tremor sup̄ cum-
cta aialia fr̄e: et sup̄ oēs volucres ce-
li cū vniuersis q̄ mouēt i terra. Dēs pi-
sces mari. manui v̄re traditi sūt: et oē
quōd mouēt et viuūt erit vobis i cibū.
Prop̄ea Aug. vbi supra ait. Iustif-
sima ordinatōe creatoris et mors et
vita eoz n̄ris vsib; b̄ndict. Et q; inquit
Tho. 22. q. 64. nullus peccat̄ v̄tē
do re sua ad h̄: ad quōd ē ordiata. Ex
ordinatōe at v̄na ut p̄dictū ē ḡnāl̄
plāte sūt p̄p̄t aialia: et v̄traq; p̄pter
hoies. N̄lus aut̄ eoz i cibū maxie ne-
cessari; ē: quōd sine occasiōe fieri nō pōt
Vinc et Arlin. i. pollitice inquit q; ve-
natō ē quasi quoddā iustū bellū: quo
hō rōalis rebelles sibi beatias deun-
cit: et ad suū vsū cōuertit: p̄p̄t q; oia
i diffinitōe dī q; hoicidij ē hois: et
ū bruti. Ad 2. dubiū h̄c nō nulli q;
dixerūt q; nō peccat q; interficit seip̄m
q; iuētī sūt p̄tātissimi viri: q; subūptis
mortē itulerūt. Nā Sālon iffect se
ipsū. ut p̄ Judic. 6. Cato cēsorinus:
ut dī i speculo h̄ ipsū fec. Idē et Ca-
to v̄ticef: ut refert Lact. l. 3. l. i. idip̄m
cōfirmās de Cleate. de Crispo. de Te-
none. et de Empedocle. Curti arma-
tus equo i hyatū fr̄e se p̄cipitavit: ut
Aug. meminit l. 5. de ci. dei. Et dī
h̄c opionē ē v̄tas rei: q; ut igit Alex
in. 3. et Tho. 22. vbi s̄. Nulli s̄z subūpti
mortē iferre q; dupl̄ici rōe. Pr̄mo h̄
ē cōn̄ rōez nālē: q; vnaq; res nititur
conuare seip̄m. vñ Arlin. 2. de aia ait.
Dīa appetit esse: et illi cā agūt q̄qd
agūt fm̄ nām. Et Doct̄ in. 2. de co-
sola. Dē nāq; aial tucri salutē labo-

rat: mortem p̄nicēq; deuita. Secūda
rō est: q; ē cōn̄ caritatē: qua vnusq; q;
tenet se diligē. Tercia rō ē: q; ē cōn̄
coitatē: q; qlibz hō ē p̄ coitatis. 4.
q; ē cōtra deū: sicut qui alienū seruū
interfic. q̄re p̄ nullo casu d̄z se q; oc-
cidere. Neq; eti. occasione vitadi pe-
nā: q; fm̄ regulā Apl̄i nō sūt faciēda
mala ut in veniāt bona. De Sālonē
v̄o et v̄ginib; q̄busdā q̄ tpe p̄secutō-
nis se i casuz fluium p̄cipitarūt. et
tū iter sc̄os h̄nt ait Aug. l. i. de ci. de.
q; nō peccauerūt se occidēdo. q; fecerūt
illd̄ ex reuelatione et iudicū sp̄s
sādi. Cauēdū tū ē hodie ut n̄ credat
oī sp̄i: q; diabol; cōfigurans se i an-
gelū luc. mltos decipē cōsueuit. Ad
tertū dubiū cū q̄rebat utrū hoicidij
fieri pōt absq; p̄dō: dico q; sic i tripli-
ci actu. Pr̄mū dī casualitat. Secū-
dus necessitat. Tertū vtilitatis:
Pr̄mū act̄ dī casualitat. cū q; ali-
um interficit nō volūtate: sed casu. ut
inquit Ray. i sūma sua. Casu sit hoicidij.
ut cū quis p̄icit lapidē ad ayem
vel ad aial: et ali; t̄mies ex imperato
occidit. vel icidit arborē ad cui; casū
aligs opp̄mif. S̄z distiguēdū ē: q; in-
fficiēs casu: aut dabat operā rei lie-
te: aut illicite. Si illicite: utputa si p̄-
iciebat lapidē vsus loca: p̄ q; cōsueue-
rūt hoies trāitū facē et filia. hic hoicidij
reputatur: ut. is. q. i. c. merito. et
6. ex p̄missis. Nā si clic; ludo ul; exē-
citatōe viriū: vel venatione iaculum
mittēs aliū p̄mit: q; h̄ ab eo d̄z eē pe-
nitus alienū: hoicidij refficiat: ut p̄
sa. di. c. lico. et ex de p̄sūpti. c. i. Si
v̄o i fficiens casu dabat operā rei lie-
te: ut q; maḡ cā disciplic v̄berabat

discipulū: vel q̄ deponēbat aliq̄s fe-
nū de curru. vel arborē p̄pua sibi ne-
cessaria icidebat: 7 silia. hūc si adhibu-
it diligētia: quā potuit v3 respicien-
do 7 p̄clamādo nō nimis tarde: vel
remisiss̄ tpe 3gruo. 7 alte: ita q̄ si
aliquis erat ibi uel veniebat poreat
fugere 7 sibi cauere: 7 magi nō excef-
sit modū i verberādo discipulū n̄ im-
putab̄ ei homicidiū si casu cōtigat.
Si aut̄ dabat operā rei licite: 7 non
adhibuit diligētia debitā hoicidūz
imputab̄ ei. h̄i? distinctio ponit̄ di.
So. c̄. l̄. c̄. cōtingit: 7 c̄. si duo fratres
7 c̄. de homic. c̄. iohānea. 7. c̄. quidā
vt ass̄erit. **¶** D̄ct̄s actus i quo hoicidū
nō est p̄ctm̄ d̄r necessitatis: cum
quis aliū interficit: se defēdēdo ne oc-
cidat ab eo. Notādū tñ fm̄ Ray. in
sūma sua q̄ aut necessitas occidendi
fuit euitabil: q̄ poterat euadē absq̄
occisione. 7 tūc ē reus hoicidij. aut fu-
it necessitas inuitabil: q̄ occidit ho-
minē sine odij meditatōe: imo cū do-
lore animi se 7 sua liberando cū als
nō poterat euadē. 7 sic occidēs non
peccat: nec astringit̄ ad p̄niaz. nisi ad
cautelā p̄pter abigū duplicitat̄. vt
p̄. 23. q̄. 5. c̄. p̄coicatoz. 7 h̄ quidā di-
xerit q̄ istud itelligit̄ de laycis tñ: 7
n̄ de clericis: verūtū verior ē opio 7 cō-
muniōz q̄ clic̄ interficē p̄t̄ in necessi-
tate inuitabil: 7 nō peccat nec effici-
tur irregulari. sicut h̄c̄ ē de hoic. c̄.
significasti. 7 c̄. de sen. ext̄o. c̄. dile-
cto filio. l̄. 6. 7 in cle. si furiosus. de
hoic. q̄ vt dicitur. ff. de iusti. 7 iure. l̄.
vt vim vi. Dim̄ ui repellē licet cū mo-
deramē inculpate tutele. **¶** Tertius
actus in quo hoicidū nō est peccatū

dicif̄ vtilitatis. cū. s. quis aliu occidit
vel in bello iusto pugnādo. vel ex au-
thoritate officij iur. ordine seruato:
maleficos puniēdo. **¶** R̄a Crozz. di-
xit deus. Nō patieris maleficos vi-
uere sup̄ terra. Ex quo dicit Lho. 2.
2. vbi. s. s̄. sicut licitū ē occidē aia-
lia bruta: inquātū nāl̄ ordinant̄ ad
v̄sū hoium: sicut imp̄fectū ordinat̄ ad
p̄fectū. sic cū ois pars ordinat̄ ad to-
tū: sic imp̄fectū ad p̄fectū. **¶** Dis. n̄. pe-
nā l̄r est p̄pter totū. vnde 7 p̄ salute
totius corporis laudabil̄ p̄dit̄ mē
brū putridū. **¶** Idcirco cū quelz singla-
ris p̄sona cōparet̄ ad totā coitatem:
sicut ad totū vnus hō sit periculōs⁹
coitati: 7 corruptiu⁹ alioz: laudabil̄
7 salubriter occiditur: vt bonū cōe-
seruetur: quare nec inde peccat reos
ad mortē cōdēnando ex debito offi-
cij 7 amore iustitie. nec m̄ster peccat
si iussus a iudice occidat cōdēnatum:
vt h̄c̄ expresse. 23. q̄. 5. c̄. miles. c̄. cum
minister. c̄. officia. c̄. de eterna. 7. c̄. qui
percutit. Et vtinā h̄i? seueritas abū-
daret in illis: ad quos spectat alioz
trā punire. verūtū hodie puniunt̄ n̄
rei 7 malefactozes amore iustitie: s̄
illi tñ qui licet rei sint fautores tam̄
non habent.

¶ Nō solū manu sed etiā multis
alijs modis hoicidū dānab̄r. cōmit-
ti potest.

¶ Capitulū. 2.
Scādū mysteriū de hoicidū
aperiēdū d̄r modificatio: in
quo vidēdū est quot modis
homicidiū cōmittit̄. Et loquendo de
hoicidū pp̄rie dico q̄ cōmitti potest
tripliciter. **¶** Primo suāone. **¶** 2o au-
xiliatōe. **¶** 3o opatōe. **¶** Primo suāone

vel cōsilio. Et fm̄. **¶** Il. hoc itelligit̄
de cōsilio exhortatōe vel approba-
tionis: nō de cōsilio simplicis opina-
tionis. **¶** Si q̄ n̄ querēt̄ alicui i ḡie:
an licet p̄piano clico: vel layco paga-
nū occidē nō aīo p̄suadēdi: s̄ exponē
di quid h̄ casu s̄t̄ret̄. r̄iderz h̄ esse li-
citū nō s̄t̄t̄ irregulari: h̄z cui talis
r̄ndisset paganū postea inf̄ficet̄ ex ofi-
dētia illius r̄isionis. licet et̄. iste erras-
set i r̄ndēdo. Immo. v̄o i glo. sup̄. c̄. ad
audiētia. ex de hoici. dicit̄. Sic itelli-
git̄ cōsiliū v̄l mādātū dedisse i mor-
tē alicuius. q̄n̄ suāsit illud: vel roga-
uit: vel mādauit: vel als cōsuluit: vtili-
tatēq̄ seq̄ret̄ ex hoicidū ostendēdo.
¶ 2o cōmittit̄ hoicidū auxiliatōe. cū
i. quis auxiliat̄ occisori astādo. mini-
strando. arma mouēdo. cōfortādo. 7
h̄i? vt. n. d̄r. Ro. i. Nō solū qui faciūt
s̄z qui cōsētūt̄ faciēt̄ b̄ digni sūt mor-
te. **¶** 3o cōmittit̄ hoicidū opatōe. 7 b̄
m̄ltipl̄. **¶** Primo veneno aut veneno-
sis medicinis. Sic occiderūt Alexan-
drū magnū Cassader Philippus et
Solla filij atipris̄ s̄z. B. curtii. **¶** Dede-
rūt nāq̄ in potū venenū sibi: quo hau-
sto fm̄. Iustinū in media potōe velut
telo cōfossus i genuit̄: deportatusq̄
ē a cōuiuio semianimis. **¶** Aliuoli at
dicebat̄ eū ebrietate p̄ire: q̄rto itaq̄
die idubitata morte s̄ctiēs: tumultus
tes milites: q̄ rex occidebat̄ in s̄d̄is
pia oratōe sedauit. cūctiq̄ dexteraz
porugēs eos osculatus ē: sicq̄ defec-
t̄ nō etatis sue. 30. **¶** Venenosus insuper
herbis atq̄ medicinis carnales que-
dā 7 libidinosē m̄res filios suos ad-
huc i vtero latitātes p̄mūt. **¶** Medici
nāt̄ 7 aromatarij vel in cura: vel ne

gligētia: vel malitia dum venenosas
medicinas egrotis tribuit̄ in hūc er-
rorē plabūt̄. **¶** Taceo reliqua q̄ dicē
posse tā de mulierib⁹: q̄ de viris: q̄n̄
sufficē d̄z eis q̄ venenis vt̄f̄: stimul⁹
d̄scie sue. **¶** 2o cōmittit̄ hoicidū ope
re cū maleficijs 7 icatationib⁹. **¶** Sidi
ego Janne cōbusta 7 affixa palo qua-
dā sclauā: que suū d̄z ac d̄naz cū his
diabolicis sup̄stitōibus interfecerat.
¶ 3o cōmittit̄ hoicidū ope p̄cutiēdo
manu. Sic Cain interfecit̄ fr̄ez suum
Abel: vt d̄r Gen. 4. 7 hoc vtiq̄ pec-
catū satis graue ē atq̄ crudele: tū q̄
ē cōtra p̄ceptū dei: qui ait. Cro. 20.
Nō occidas. tū q̄ ē cōt̄ opificiū ei⁹
qui corpus 7 aiaz mirabili sapientia
sua vniuit. Est et̄. hoc peccatū cōtra
corpus primi. 7 sepe cōtra aiaz ei⁹: q̄ d̄z
interficatur nō ē cōt̄rit⁹. Est cōtra parē-
tes interfecit̄: qui excitat̄ 7 cōmouēt̄
ad odiū. Est cōtra repub. q̄ hoicida
oēs leges: oiaq̄ iura sp̄nit. Est cōtra
angelū custodiētē: qui nō pay de suo
custodito inf̄fecto dedignat̄. **¶** Digif̄
hoicida p̄tinat̄ 7 sup̄be. **¶** Peccator
nequissimus. **¶** crudelior: oī fera pesti-
ma. cōtine manū tuā. noli seuire in p̄-
rimos tuos. Si peccasti haēt̄: age
penitētia. Si i p̄posito es occidendi
desine ab ira: 7 derelique furozē. vin-
ce teipm̄: 7 noli peccatū tā horzēduz
tāq̄ deo exosū imortali cōmittere.
Noui nāq̄ q̄ plures: q̄ tadē leti facti
sūt: eo q̄ mutauerūt cōsiliū suū. **¶** Pro-
pterea dico 7 iterū dico. Nolite locū
dare diabolo. nolite effūdē sāguinez
hois: q̄n̄ i cetera p̄tā hoicidū ma-
ximi ē nocenti. vñ posito q̄ hoicida
b̄ret̄ i potate vel destrūē celū 7 fra-

et oia que in eis sūt: dūmō talis de-
structio nō veurit i dānū hoīum: vñ
iterficiēt hoīez: māi malū cōmitteret
illū ifficiēdo q̄ deuaistādo cūda cor-
pora celestia: et oīa alia q̄ sūt i h̄ mū-
do. Maiorē siquidē iniuriā facēt bo-
hoīez iterficiēs: q̄ qui sine hoīs dān-
no celū puaret lumiarib⁹ suis. ac rem
volucib⁹. frā arborib⁹. et mare ags.
Oēs leges tā dīne q̄ humaue
acriter et grauissime dānāt ac puniūt
hoīcidas.

Capitulum 7.

tertium mysterium aperiendum de
homicidio dei puniō. Punif
figdē homicidiū quif̄ triplici
pena. Pr̄mo pena legali. Pr̄mo pena cō-
sciētiali. Pr̄mo pena diuinali. Pr̄mo
punif̄ pena legali. Scriptū quippe est
in lege veteri. Exoz. Qui percussit
hoīez volēs occidē: morte moriāf̄
Idē dicit lex cōsciētial. L. cor. de sicca
l. 7. Cad. l. cor. de sicca. is qui cū
telo. fm̄ vō legē canonicā hoīcida ē
irregularis. et nō pōt̄ pmoueri et eūcīf̄
iā pmot⁹. sicut p̄. 50. dicit q̄s viduā
et si dicit aliquatos. et de peni. d. l. c.
periculosa. et ex de cl. vel mō. c. sniaz
sāguis. et ex de hoīci. c. sicut dignū. et
significasti. Punif̄ homicidiū pe-
na cōsciētiali. Nā in foro penitentie
fm̄ Ric. in 4. hoīcida astringi debet
ad satisfaciēdū: et quis nō possit re-
stituere vitā. obligat tñ ad restituē-
dū alia bona p̄ illo dāno: op̄esata q̄li-
tate lesi: et quatitate dāni: et possibili-
tate dānicatōis. et hāc restitutōez d̄z
facē ad arbitriū boni viri. Et q̄ tal
teneatur ad restitutōem p̄: q̄ quāto
hō aliū plus dānicat: tato maḡ. ad
restitutōem teneat. Bona autē corpo-

ris bona exteriora excedūt. Scot⁹ at
in 4. d. 5. dicit q̄ p̄ satisfaciēdo hoīci-
dij expedit hoīcide p̄mo q̄ exponat
vitā suā i cā iusta: vtpote cōi ecclie
inimicos: vel cōi h̄eticos seu alios iſi-
deles. et hoc ordinādo laborē et peri-
culū suū i satisfaciōne illi⁹ quē ipe oc-
cidit: vt si cui nō pōt̄ i corporalib⁹ sa-
tisfacē. satisfaciāt i spūalib⁹ bonis. Si
p̄dicti casus nō occurrat totā vitā
suā i orōe et p̄nia d̄z ordinare ad illi⁹
sbleuatōem quē ipe occidit. quoz
si interfect⁹ alios sultētabat. l. patrē ul
m̄ez: aut alios sibi pp̄inuos seu pau-
peres: obligat talis iſector oibus il-
lis ad tātā restitutōez: quātā illis ab-
stulit p̄ interfectōez illi⁹. Sed ego py-
to. Scotū oia supradicta intellexisse
de quadā cōgruitate: nō necessitate.
et p̄cipue p̄mū. s. de exponēda vitā
aīa interfecti. q̄ si ipse itelligi voluit
de necessitate exp̄dīre. Ego salua re-
uerētia sua id nō credo neq̄ teneo.
Quā vt inquit. Hiero⁹ ad Damasū
papā. Lex iustitie tenax clemētia nō
hēbat. S; gūq; adulter fraudator
hoīcida. et ut breuif̄ dicā q̄licūq; mor-
tali erie detinebat: nulla venia p̄nic-
laxabat a cric. oculū p̄ oculo: dētē p̄
dētē. aīam pro anima iubebat exol-
uere. S; misit deus filiū suū natū ex
muliere factū sub lege qui austerita-
tē legis eūa gelij grā tēperauit. hec il-
le. Et p̄p̄ea mihi vñ q̄ occisi peni-
tētī satisfaciāt quelz alia satisfaciō si
bi ipōita ad arbitriū discreti cōfesso-
ris absq; hoc q̄ vitā suā exponat pe-
riculo mortis: q̄ talis obligatio sat̄
esset dura atq; periculosa. Inducēt
nāq; quoslibet hoīcidas i despatōez

et deus benignus desperatōem mari-
me odit. q̄ vt ait. Hiero⁹ ad rusticū
mōchū. Nihil sic offēdit deū sic cor-
ipenitēs. Solū desperatōis crimē ē:
q̄b̄ veniā cōsequi nō potest. Ep̄u-
nif̄ hoīcidij pena diuinali. Est vtiq;
sepiissime deus hoīcidaz seuissim⁹ vl-
tor et robustissim⁹ p̄secutor: cui iudi-
cio sit vt hoīcide ferictes gladio gla-
dio feriat. et om̄ssis que in scripturis
habētur et notissima sūt. Patet etiā
hoc i exēplis gētiliū. Crudelis et hoī-
cida. Cyrus fm̄ Iustinū et Paulū ho-
rosiū i bello occisus fuit: cuiusq; caput
in vtrē humano sāguie plenū missū ē
Crudelis et hoīcida Nero: vt dixi in
sermone de at̄ip̄o interfecit semeti-
p̄m Domicianus fm̄ Eutropiū et horoliū
qui senatores nobilissimos occidit:
multos etiā cōsobrinos suos: a cubi-
cularijs suis occisus ē anno etatis sue
45. Hannibal carthaginēsis: qui ex
crudelitate captiuos Romanos one-
ribus et itinē fessos: vt dicit. Valeri⁹
sub. Rica de crudelitate succisa p̄ma
parte pedū reliquebat: quos dāq; fra-
tres et pp̄inuos ferro vsq; ad mor-
tē decertare cogebat: veneno se exti-
xit. Nā fugerat post carthaginē de-
uicta ad Antiochū regē: ad quē a sena-
tu Romano missi fuerat legati qui re-
gē ad pacē cogērēt: Hannibalēq; de-
poscerēt. et cū Hannibal de fuga atq;
salute oīo desperass; veneno hausto
q̄b̄ more regio s̄b̄ gēma ferebat inclu-
sū: obiit. sicq; ab his qui ad eū cōpre-
hēdēdū missi fuerat exanimif̄ ē iuēt⁹
fm̄ Eutropiū. De interfectōib⁹ etiāz
Celaris sic scribit Suetoni⁹. Nullus
sere triēnio supuixit: nullusq; natura-

li morte obiit. Nam pars naufragio
pars prelio defūcta est. Quidam se
illo pugione quo. Celarem vulnera-
uerat occiderūt. Diebus etiam nr̄is
multa nobis exempla monstrata sūt.
Ex quibus vnum tacendum minime
puto. In ciuitate Eugubij quidaz iu-
uenis nomine Petrus impedire vo-
lens testamentum patris iam defun-
cti: vnum de executoribus Laurenti-
um. s. de strotijs de Florentia filium
domini Pale manu propria interfe-
cit. Gram ego Padue: vbi et domin⁹
Palas supradict⁹ et morabat: egoq;
sibi nunciaui dolendum calum et ino-
pinatum filij hortans illum plurimū
ad patientiam. Sequenti vero qua-
dragesima cum Cenaz accessissem re-
peri ibi homicidam illum qui sepius
ad me veniens precabatur vt ab uxore
interfecti: que florētie tūc erat p̄
meas litteras sibi veniā ipetrarē. q̄b̄
cū obtinē nō valuisse ille miser i ciui-
tate Cenaz stare decreuit. et dū hita-
ret i quodā hospitiū venerūt duo ex
Florentia pretio ducti: qui hospitem
pecunia corrupētes: in eius celario p̄-
fatū iuuenē occiderūt: aputauerūtq;
digitū eius his qui illos miserāt pro
signo ferendū. Dū autē simul irēt i iti-
nere duo illi ceperūt cōtēdere: vnus
quisq; i sociū irruēs ipsū pemit. At et
ille captus est: et fm̄ iuri. regulas vita
puatus: in partēq; diuisus tāq; duo-
rū hoīcidioz perditissimus reus. Q̄
igif̄ terribilis iustitia dei: q̄ hoīcidis
etiā in hac vita recompenfat vicem.
Timeat igif̄ illam omnes qui p̄opti
estis ad rixas: et ab homicidio uobis
caueatis. vt sic valeatis acgrē in hoc

seculo dei gratia: et futuro gloria. **A**me
Sabbato quite ebdomade i qua
dragesima de sacratissima coione: ad
qua oēs fideles se debēt disponē et
preparare.

Sermo. 61.

Qui māducat meā carnē et bi
bit meū sāguinē i me manet

et ego in illo. **V**erba sūt re
deptōis nri origialr. **Jo. 6. c. Amph**
no ē differēdū dicē et log de sacrati
ma coione: qm̄ iā appropiat tēp
quo fideles cūcti ad illā deuote faciē
dā esse debēt expediti. **S**ūt tñ multi
q obliū salutis sue coicare aut negli
gūt. aut renūc: aut cōtēnūt: qb̄ in h
sermone ostēdē statui quāta sit neces
sitas suscipiēdi sacratissimū eucharistie
sacm̄. **O**p̄ equidē est cū verbis vi
tatis cōterere duritiem obstinatorū
qm̄ nihil periculosis aut danabili
ipsis pōt euenire q̄ separari ab amo
re. a beniuolētia et a grā dñi nri Iesu
xpi. **I**psē utiq; i v̄bis i t̄bmate alle
gatis se māsup pollicet cū eo: qui ei
carnē māducat et sāguinē bibit in sa
crāmēto altaris. **N**t igit rūpāt cor
da durissima eoz q coionē fugiūt: de
ip̄i necessitate locuturi tria mysteria
pponim̄ declarāda.

Primū dī obligatōis.

Secūdum excludōis.

Tertium conditionis.

Obligat̄ ad coionē hoies. tum
ob memoriā passionis xpi. tū pp̄ ce
lesie p̄ceptū. tū etl. pp̄ xpi comina
tione.

Capitulū. 1.

Rimū mystēū de coione de
clarādū dī obligatōis. **O**bli
gat̄ sigdē hoies ad coicādū
suscipiēdūq; sacratissimū sacm̄ dñi nri

Iesu xpi triplici rōe. **P**rimo rōe re
cordationis. **S**ecūdo rōe p̄ceptōis. **T**er
tōe cōminatōis. **P**rimo rōe recor
datōis. **I**nstitutum si quidē fuit sacm̄
altaris a domino Iesu xpo vt fideles
sui illud sumētes recordarētur amo
ris: quē nobis ondit̄ dū p nra salute
passionē acerbissimā. crudelēq; mor
tē patiētissime tolerauit. **Vñ Mat. 26. et**
Luc. 22. ipse ait. Doc facite in
meā cōmēmoratōem. Et Paul. 1. cor.
xi. ait. Quotiescumq; manducabitis
panem hunc et calicem bibetis mor
tē dñi amūtiabitis donec veniat. Et
idē ponit̄ snia de cōse. di. z. c. scriptu
ra. c. quia passus. c. semel xps. c. i. xpo.
et semel imolat. i. c. q; xpi corpus.
Eusebins ita loquit̄. **Q**uia corp̄ assū
ptū ablat̄ erat ab oculis: et illatu
rus syderib; necessariū erat ut die ce
ne faci; nobis sui corporis et sanguis
p̄secraret: vt colēt iugit̄ p mysteriū
q̄b̄ semel offerebat in p̄cū: vt q; q̄tri
diana et indefessa currebat p oīū sa
lute redēptio. p̄petua eēt redēptōis
oblatio: et p̄nisi vīctima illa iugiter
viuēt i memoriā: et sēp p̄ns esset i grā
bec ille. **C**um ḡ sacramētū hoc vene
rabilē fideliter et deuote sūptuz xpm̄
passum ad mentem reuocet: in gratissi
mi p̄fecto censē di sunt illi qui saltē
semel in anno communicare nolunt.
Obstinate mētes qui tanti benefa
ctoris: nec eēt praro recordari vultis.
O ipia aīa peccatrix: nō sic fecit erga
te fili; dei benedicti. **N**ūq; ip̄e te obli
uioni tradidit. **Q**uinimo sēp fuit me
mor tui nascēdo. sugēdo v̄bēa. i cuna
vagiēdo. pegrinā. vigiādo. ieiunā.
orādo. p̄dicādo. patiēdo. et moriēdo

pp̄ter te nāq; oīa ista fecit. sēper te
videbat. sēmp te diligebat. sēmp tecū
in corde suo colloquebat: q; dicebat
O aīa delicata. **O** aīa insignis et nō
bilis. pp̄ te sū factus hō: pp̄ te sū
carne v̄stut̄. pp̄ te fero quoscūq;
labores. pp̄ te veni; affixus i cruce
pendo. **Q**uare h̄ xps s̄bdit illd̄ tren.
3. Recordare paup̄tatis et tñsgressio
nus. i. afflictōis mee. potatōis fellis: et
abinthij. O ferrea mēs cur n̄ audis
vocē amorosi Iesu: **C**ur illū nō ispi
tis: et p suo amore ac cōmodo tuo ui
tia et peccata deponis? **C**ur faci; ei
i memoriā ip̄i? ut debes nō accipis?
Cur nō cōpateris dolorib; cruciativ
bus: et afflictōib; ei? **Q**uibus oib; gra
uior ē ingitudo tua. **A**udi i; 3 o pec
cator: audi iquā: audi de cruce ad te
clamantē et dicētē s̄m **De**. **Q**uid hō
q̄ p te patior. vide penas quib; affici
or. vide clauos quibus cofodior: nō
est dolor sicut quos crudior: cū sit tan
tus dolor exterior. it̄ tñ ē dolor gra
uior tā igratū dū te expior. **A**d hanc
ḡ igratitudinē euitāda facit cōmunio
altissimi sacri: q̄b̄ vt p̄dictū ē signū ē
memoratiū dñice passiois. **O**blig
gat̄ hoies ad coionē rōe p̄ceptōis.
Precepit nāq; sancta mater ecclesia
fidelib; cūctis vt coionē suscipiāt. **D**e
h̄ aut̄ p varietate tēporū varia facta
sunt statuta. **I**n ecclesia sigdē p̄mitia
dū sāguis xpi recēs seruebat i corde
credetiū coicabāt oēs quottidie: vt
patet act. 2. et de cōse. di. z. c. pa
da. **L**apsu vō t̄pis vsus coionis odu
ctus ē ad dies dñicos. et de h̄ dixit
Aug de se. di. z. c. quottidie. **Q**uot
tidie eucharistie coionē accipe nec lau

do nec vitupero. **D**ib; tū dieb; dñic.
coicādū hoitor. **S**uccedēte vō t̄pe
statutū fuit ut ter i āno hoies coica
rent. v; in pasca: dñi natali. et pent.
vt exp̄sse p; de cōse. di. z. c. acti nō fre
quetius. et c. seculares. **N**otandū tñ
q; quod dī de cōse. di. z. c. in cena
domini. q; coicādū erat in die cene:
intelligitur de consilio nō de p̄ce
pto. **T**ēporū vero in quo caritas re
frigit: ecclesia obligauit laycos ad cō
munionē tātū semel in āno: sicut pat; 3
e; de pen. et re. in. c. ois vtriusq; sex.
Et tñ tāta est in multis nequitia ma
leq; volūtati. obduratio: q; nō solū n̄
coicāt semel i āno: verūet sine coione
p anos et ānos p̄durāt. **O**bligat̄
tur ad coionē rōe cōminatōis. **D**icit
enī xps cōminat̄. **Jo. 6. c. N**isi man
ducaueritis carnē filij hominis: et bi
beritis eius sāguinem. non habebit.
vita in vobis.

Obligat̄ a peccato qui non cō
municant semel in āno pp̄ter puni
tione vel defectum. et de his qui indis
positi sunt.

Capitulū. 2.

Ecādū mysteriū declarādū
de cōmūione dī exclusio. **E**x
cludūtur etnī a coione nōn
li q coicare n̄ debēt iuz statutū eccle
s̄iatū. **S**emel i āno pp̄ tria. **P**rimo
pp̄ punitōes. **S**ecūdo pp̄ defectōes.
pp̄ter indispositionē. **P**rimo
punitōem. **N**am nōnullis inter
eēt cōmunio semel in anno: licet
ti sint et cōfessi propter
cedetiū peccator. **N**ā.
dic̄ de p̄nida aut
debet coicare usq;
vt dicit **R**icard

et manifestum ac infami peccatori cum ad
penam reuertitur: et statim eucharistia
ministranda. tum propter reuerentiam sacri
tanti ut probetur conuersio vera vel ficta.
tum ne alij puilli scandalizent. Possit tamen
contrarium fieri ubi articulus pietatis
vel necessitatis. aliquando aliter fieri sua
deret: puta quod esset tanta seruanda penitentia.
copunctio: et lachrymarum abundantia: quod
est alios ad deuotum puocaret: vel
mortis periculum imineret. Nam in extre
mo vite nulli penitentia est eucharistia
deneganda: ut probatur de. 50. c. penitens. et
26. q. 6. c. si per byter. et cognouimus
et de elec. l. c. 3. **P**ro quare aliqui exclu
dunt a coione dei defectum: sicut defectum
nis. quoniam salis deficiet sicut autem rone factu
itatis: aut rone etatis. **D**e etate autem in
qua quis ad coionem sit iducendus dicit
Alex. in. 4. sume quod standum est arbitrio
boni viri: qui potissime considerare habet
an ille qui coicare debet tantam habeat
fidem et discretionem: ut distinguere sciat
at iter facim in quo saliter continetur
spiritus: et materialis panem seu uinum.
Tertia ratio quare aliqui excludunt
a coione dei indispositiois: quod non sunt di
spositi cum firmo proposito a vitijs ab
stinere: qui ut dicitur in tertio myste
rio si sic coicauerint peccant. **E**t rursum
si non coicauerint semel in anno a peccato non
sunt immunis. **E**t si dicatur quod non videtur
coicare qui coione omittit: quod se ad
indispositum videt: cum habet accedat
ad tantam reuerentiam. **R**ideo et di
peccat propter reuerentiam
propter indispositum
peccator tenet dispo
em et emendationem
sume quod quoniam pecca-

tor cogitat de sua mala vita: et excita
tur irrisecus a dei gratia gratis data:
et exercitatus a verbis scripture: uo
ce predicatorum: ab exemplis bonorum vi
rorum: ut peccata deponat in tali actu
non agit opera ut dicitur: de nouo motali
peccat: peccato. s. negligentie: ad quod se
quuntur alia peccata. **C**onceptus uine gratie
obduratio cordis: et ipnia. **I**dem
frivola est atque piculosa excusatio illi
qui dicit coicare nolo: quod non sum di
spositus peccata relinquere. **N**am hoc non fit
cum peccato coicandum. tamen a peccato est abstinere
dum. **Q**uot detinet illaqueatos via
bolus. **Q**ui sunt fornicatores. adulte
ri. sodomite. usurarii. et filies: qui nul
lam in suo corde mentem faciunt de
emendatione sua. **I**nsensati. **R**epro
bi. **M**aligni inimici creatori. vestri
dei. **D**anandi cruciatibus eternis.
Cur duritia uisus uoluntateque in malo
pleuerat non inspicitis: sicut super
metipso: sicut in qua: quod in breui per
dilectione momentanea luetis penas eter
nas. **D**eu heu quanta crudelitas. quanta
spicetas. quanta ferocitas non copati per
prio periculo. proprio dano atque iactu
re. **L**uxuriosi domate uisam libidi
nem. **A**uari refrenate uisam cupidita
tem. **S**upbi depouite iras. rancores. et
odia. et nolite fugere. nolite contemneris
deum. **I**pe est qui ad nos uenit. **I**psa nobis
offert seipsum in sacro altari. **S**ed dicit ali
quis. et quis scire potest si sine peccato et
mundus sit? **I**ngt. n. sapiens ecclesiastes. 3.
Nemo scit utrum odio uel amore di
gnus sit. **E**t dauid in psalmo. **D**elicta
quis intelligit? **C**ui ego respondeo: quod
et si certitudinaliter de coione lege nullus
se sciat esse in caritate. tamen per dicituras

et signa potest unusquisque id credere atque
tenere. **S**unt autem hee dicituras dolor de
peccatis commissis propositum ab illis in po
stetate abstinendi. humilis et diligens confes
sio: propterea satisfactio. ad bonum opera
dum expedita uoluntas. **M**eritum ut pater
dum est in quod omnia se ad hoc indispositum uide
rit a sacra coione omnino abstinere.
De tribus conditionibus que preci
pue obseruari debent ab his qui san
ctissimum facim deuote sumere uolunt.
Capitulum 2.
Tertium mysterium declarandum
de coione dei dicitur. **C**oica
re siquidem uolentes debent cop
propi et deuote. fide. ac reuerentia sus
cipere: quibus necessaria sunt maxime tria.
Primum est munditia. **Z** secundum diligentia.
Reuerentia. **T**ertium quod coicatio
bus est necessarium de munditia: que est
triplex. **P**rima est munditia metalis: ut
sancus munda sit ab omni proposito malo
et ab omni actu cuiuscumque peccati morta
lis. **E**t de hac dicitur. **A**pl's. **L**cor. xii. c.
Probet autem seipsum homo: et sic de pane
illo edat: et de calice bibat. **Q**ui enim
manducat et bibit indigne: iudicium sibi
manducat et bibit. **N**ondum tamen quod potest
quis dici indignus? ito sacro dupliciter
aut rone proprie iniquitatis: et sic est indi
gnus omnis existens in peccato mortali. **A**ut
rone proprie paruitatis et infirmitatis. et
sic quilibet etiam quantumcumque factus indignus
est. **P**ropterea omnis coicas dicit. **D**ie non
sum dignus. **S**ed illi qui propter suam im
pietatem et malitiam indigni sunt: iudicium
sibi manducat et bibit: dum factissimum
facim suscipiunt. **S**acerdotes. **D**e re
ligiosi eucharistiam frequenter nosse
deba: signate mysteria. **D**e mundo a sca

dalibus. **E**t quis enumerat quot sunt qui
poluto ore presumunt accipere corpus
et. **M**eritum circa hoc dubium oritur utrum
peccet sacerdos dano eucharistiam
illi que scit esse in peccato mortali. **E**t
rident. **R**ic. in. 4. q. talis peccator: aut
non petit eucharistiam sibi dari: et tunc
sacerdos dano peccaret. **A**ut petit:
et tunc distinguo: quod aut suum peccatum est
occultum: aut manifestum. **S**i manifestum:
tunc sacerdos dano sibi eucharistiam
peccaret: quod legitima contra ipsum ha
bet exceptione: qua sibi publice obi
scere potest. **E**t accipio hic manifestum
non pro omni eo quod probari potest:
quod magis proprie dicitur manife
stabile quam manifestum. **U**nde si sacer
dos sciret parrochianum suum esse in
crimine: quod legitime contra eum pos
set probare: ita quod illud crimen nesci
rent cum ipso nisi duo uel tres testes
per quos hoc probare posset: non pro
pter hoc deberet eucharistiam nega
re illi in publico petenti: quia iam in
ferret sibi penam ante criminis pro
bationem: quod fieri non debet: ut
ponitur. **R**ic. q. 3. **C**eorum. **S**ed accipio
hic manifestum pro notorio. **E**st autem
peccatum notorium uel per sententiam
uel per confessionem factam in iudi
cio. **A**ut euidenciam rei: que tergiuer
satione aliqua celari non potest. **E**t
de choa. cle. 7. mu. c. ultimo. **S**i autem
peccatum suum est occultum: aut petit in occulto.
et tunc sacerdos sibi dano peccat: quod habet
et eum legitime exceptioes: qua sibi in
oculto obsequere potest. et ipsum dno monere ne
petat in publico: ut habet de ofe. di. 2. c. p
hibeat. aut petit in publico: et tunc est di
stinguendum. quod aut est de aliena prochia

pro
de
ff
india

et sic peccaret sibi dādo. Aut est de
prochia sua: et in tali casu sacerdos te-
net sibi dare: quod contra eum non habet
legitima exceptione: quia ei in publico
obscenere possit. Et de offi. iudic. ordi. c.
si sacerdos. Sic rps coicauit Judas:
quē sciebat pditorē: ne pdm ei oculi
tū paderet: vt dicitur i. q. i. c. rps. 7. 7. q.
i. c. aduerfitas. Illi q̄ cū pdō mor-
tali coicare p̄sumūt Jude filis effi-
giūtur. **S**cōda mūditiā necessaria
coicare volētibus dī confessionā. **D**z
nāq̄ quis ante sacri susceptionē mū-
dare se p̄ confessionē factam sacerdoti.
Sed hic dubitare cōtingit vtrū con-
tritō confessionis peccet mortalr coicā-
do. 7. r̄ndz Ric. q̄ distigūe? ē: q̄ aut
tal' h3 copia cōfessor. idē: 7. tps suffi-
ciēs ad cōfiteđū: 7. loquēda libera: aut
nō. Primo suscipiēdo h̄ sacm̄ mor-
taliter peccat: quia ad h̄ q̄ hō fit di-
gnus hoc sacramētū suscipere: requi-
ritur q̄ recōciliat deo 7. ecclie: que re-
cōciliatio est p̄ cōfessionē 7. absolutō-
nem. Scōdo modo subdistingūdū ē.
q̄ aut iminet scādālū p̄sōe sue: aut
cōis h̄ est populū: vt q̄ iam incepit sa-
crū mysteriū si sacerdos ē: 7. in quoz
istoz casuū licitū est coicare cū p̄pō-
tō cōfiteđi: si tñ nō adest aliquis pdi-
ctoz casuū tenet expectare quousq̄
habeat copiā cōfessorū. **T**ertia mū-
ditiā que requirit in volētibus coica-
re dī corporalī. Pro cuius intelligē-
tiā notādū ē 3. **D**ōn. 7. Ric. i. 4. di. 9.
Alia est imūditiā corporalī: que
est cōiūcta spūali: sicut pollutio pue-
niēs ex crapula: vel ex turpib' cogita-
tionibus p̄cedētibus. 7. cū hac non l3
ad sacm̄ accedere. **A**lia est imūditiā

pure corporalī nullum horrozē im-
munditiē in anima generās: vt imū-
ditiā in pede: 7. hec non impedit. **S**i
pollutio proueniens ex infirmitate: uel
debilitate nature non impedit vsū sa-
cramenti: licet laudabile sit ob reuerē-
tiam abstinere. Similit' imūditiā mē-
struoz nō p̄hibet mulierē coicare: q̄
est imūditiā pure naturalis. **S**imile
potest dici de illa infirmitate. que Le-
uit. 15. vocat fluxus seminis. Et si vi-
ceretur q̄ tales in veteri lege reputa-
bantur immūdi: 7. arcebantur ab in-
gressu in templum: 7. ab esu agni. **N**ō
dēt p̄fati vocē. q̄ istud non tenet ho-
die. q̄ lex data est in onus 7. in figu-
ra: 7. per illas immunditias significa-
bantur immunditiē spirituales. **D**icit
tamen **B**on. q̄ deus diligit munditiā
corporalem que excitat deuotionem
mentis: 7. abominatur immunditiā
corporalem: que est via ad irreueren-
tiam mentis. **U**nde qui imundis ma-
nibus tractaret corpus xpi p̄pter ir-
reuerentiā sacramēti: non esset imma-
nis a peccato. **S**cōd3 principale q̄
requiritur 7. est necessariū coicātibus
dī diligētiā: q̄ adhuc triplex eē pōt.
Prima ē diligētiā exaiatōis. **D**z qdē
q̄ q̄ vult coicare exaiare diligēt se-
ip̄: vt cōfiteat de oib' p̄ctis mortali-
bus: de q̄b' memor esse pōt: qm̄ figs
om̄isib' cōfiteri aliq̄b' p̄ctm̄ mortale
p̄pter suā voluntariā negligētiā: l3
p̄suadēt sibi q̄ p̄pter cōfessionē alioz
esset mundus: coicādo peccaret mor-
talit'. 7. si q̄s facta diligētiā sua nō re-
cordaret nisi de vno peccato: 7. de il-
lo dītarat cōfitef i particulari: 7. de
oblitis in generali coicādo grām xpi

obtinēt fm̄ **S**cotum in. 4. di. 9. imo
multoties oblita peccata virtute sa-
cramenti ad memoriā reducuntur.
Et tūc tenetur homo post susceptuz
corpus xpi q̄ citius potest cōfiteri de
illis in speciali: q̄ etiā tactū est a no-
bis: dum dicim' de reiteratōe confes-
sionis. **S**cōda diligētiā est feruentis
orationis. **D**ebent utiq̄ qui coicare
habent per aliquod spaciū ante ora-
re feruenter. **T**ertia diligētiā ē pie
meditationis. **D**ebent etiam pie me-
ditari 7. contēplari clementiā 7. amo-
rez domini noitri **I**esu xpi: qui nobis-
cū esse dignat in venerabili sacramen-
to. **T**ertū quod est necessariū coi-
cantibus dicitur reuerentia. **D**ebent
nanq̄ corpus xpi sumere cum reuerē-
tia 7. honore genuflexi v3 7. p̄ctora
sua rōdētes. **D**Centurionis verba
Mat. h. 8. Domine non sum dign' 7.
Et de hoc deuotiss. mū est exemplum
illud: menteq̄ sollicita speculādum:
quod de beato **V**iero. **E**usebius in
eius transitu narrat. scribit enim sic.
Quidam frater ad locum accedēs sā-
ctissimum corpus **I**esu christi secum
tulit: quod vbi **V**iero vir domini u i-
dere potuit: nobis ei auxiliātib' pro-
stravit se in terrā p̄tinus: 7. voce: 7.
lachrymis q̄tū poterat clamabat. **V**
Dne quis ego sum: vt sim dignus q̄
sub tectum meū intres. **D**eruit hoc
peccator homo. **C**erte dne nō sū di-
gnus. **N**ūquid ego melior: su3 q̄ oēs
patres mei. **L**u **M**oyse noluit vno
ictu oculi te monstrare. **C**ur nūc tñ
te humilias: vt patiaris ad hominez
descēdere publicanū 7. peccatorem.
Cūq̄ proximis esset sacerdos: erigēf

se vir gloriofus genibus flexis eū cō-
ctis tenētib' magnis lachrymis 7. su-
spirijs: 7. q̄ pluries pcutiēs pect' suū
dixit. **L**u es dñs me' 7. de me': qui p
me passus es. an forte alius. **C**erte tu
es ille: qui cū deus esset solus an tēpo-
ra 7. sū p̄n' genitus a deo p̄re etna 7.
inuestigabili gnātōe: q̄ cū ip̄o p̄re 7. spi-
ritu scōo vn' de'es p̄manēs illud q̄
eras 7. es. **I**ntra vni' puelle corpuscu-
lū te clausisti fact' h̄c. **L**u nepe es ille
quē **J**ordane baptizate **J**ohāne uoz
subito p̄na celit' itonuit. **V**ic igēs ē
filius me' dilect'. i quo mihi bñ cōpla-
cui: ip̄m audita. **E**t spūs fact' i te i co-
lūbe specie descēdēs te eē vnū cū p̄re
7. idē i s̄bitātia declarauit. **L**u bone
Iesu p me crucis tā grādis i tuo q̄b'
cerno p̄ns corpore sup̄tulisti supplici-
um: vt mortē quā meis icurrerā fla-
gitijs iterimeres: 7. aias atiquoz q̄s
vudu diabolica negtia infernalibus
mansionib' detinebat r̄cupares: 7. to-
tā humanā naturā: q̄ cōuerat i mor-
tē p̄petuā: tuo cū ip̄o pacificato p̄re:
ad vitā itmiabile reuocares. **L**u es
vita vital' 7. amabil': atq̄ iocūda. **D**
taq̄ alia addidit vba mysterijs deu-
tissimis plena: q̄b' finitū vir dñi glo-
sus sacm̄ suscipiēs ad frā supin' re-
dijt. **D**eiū man' i modū cruc. sup̄ pe-
ctus tenēs **S**ymēois p̄p̄e vaticiniū
decātauit. **Q**uo finito apparēte luce
qdā mirabili: ex hac vita miguit. **E**la-
boze itaq̄ oēs vt cū oi deuotōe qua
possi' facis h̄ frequēte: vt sic merca-
mur i h̄ seculo p̄cipies fieri vine grē:
7. i futuro sēpitne glie: i qua videbi'
deum sicuti est: qui viuit 7. regnat p
omnia secula seculoz. Amen.

Dominica oliuaz i mane de ptem
ptu mudi: ad que nos xps rex regu i
duxit vbo pis 7 exo. **Sermo. 62.**
Cce rex tuus venit tibi ma
suetus sed es sup afina. **Scri**
baf hec vba **Matth. 23. 7**
euagelio hodierno. **Inuigiladu e**: ac
accuratissime ab oib nobis: ne deci
piamur a blanditijs pditois mudi.
Allicit equide nos apparet i suauita
te: dulcis armonia bonoz teporalium
Cui si pberim aures metis: in memo
res facti gte celestis: ruem? i pelag?
vastissimu iferni tenebrosi: sicut illi q
syrenaz cat? no curat euitare. **De q**
bus sic dicit **Diero?** ad matrem 7 si
liam i galijs comozates. **Narrat** ge
tiliu fabule cantibus syrenaz nautas
i fara precipites: 7 ad **Ouphei** cytha
ram. arbores. bestiasq: vt silicu dura
mollita. **Dic** 7 ipse **Adro?** in plago
Iosue dicit. **Nos** ad patriam festina
tes mortiferos syrenaz cat? surda de
bem? aure pertrahere. **Proptea** salua
tor noster in oi vita sua verbo parit
7 ex? cotene mudi nos docuit. **Pro**
cuius cotceptu hac die mansuet? 7 hu
milis sedere voluit super afinam. **Et**
qm rarissimi sut qui eius exempli se
quantur: pluresq: iueniuntur dilecto
res q? cotepozes mundi. **Idcirco** in
presenti sermone de mundi cotceptu
dicemus: notabimusq: tres pncipales
roes quare sit cotenedus.
Prima ro dr diuine ordinatois.
Secunda finalis cosumationis.
Tertia maligne editois.
Primo mudi cotened? est: eo q de?
ita ordinauit: 7 de ca pductiua mun
di 7 tpe ac unitate. **Capitulum. i.**

Prima ro quare cotenedus
est mundus dr diuine ordina
tois. **Ordinauit. n. de vt bo**
diliget ipsu deu sumu bonu: no autē
mudu. vn magi sniaz. **Di. 2. li. ait.** fe
cit deus roale creatura vt sumu bo
nu itelliget. itelligedo amaret. aman
do possidet. possidedo frueref. **S. 3. p**
hui? ptis plen: ore itelligetia tria sut
de mudo declarada. **Pr**imum dr cali
tas. **Sec**om teporalitas. **Ter**tium
vnitas. **Pr**imum declaradu dr cau
salitas. vtru. **Causa** efficiens pductiua
fuerit ipse deus. **Et** circa hoc sut tres
opiones. **Pr**ima pboz: qui nescieret
itelligē quo aliqd fieret ex nihilo: ido
sūt multa falsa de mudo locuti. sicut
p. 3. de Democrito 7 Epicuro. **Qui** ut
Lactantius ait **li. di. isti.** dixerūt oia
fortuitu esse facta. **Con** quos licz alij
pbi dixerūt mudi esse factu: vt **p. 3. p**
de celo 7 mudo: 7 **2. mathau.** tamen
errauerūt aliqui asseretes illd factuz
esse a deo de sui essetia. **S. 3. b** positio
sequētib? pbis apparuit iprobabilis
q? dei eentia nobilissima 7 oio iuaria
bilis fiet corpaliu 7 variabiliu ma: q
de se e ipseda. nisi pficiat p formam.
Anaxagore aut opinio fuit vt dicit
Ar. i. phisicoz. 7. 2. de aia. 7 in. 1. de
gntatoe: q? mud? erat fact? ex pncipijs
existētibus. **Ma** 7 forma. **Sed** for
me latebat i materia anteq? itellect?
illas distingueret. **Platonici** vero po
suerūt mudi ex pncipijs existētib?
materia 7 forma: sed materia posue
runt per se 7 formas separatas. **Cha**
les milesius: vt refert **Lactantius li. 1.**
di. isti. dixit deu ex aq? cūda formasse
vnde materiam reā posuit i humorz

7 pncipiū causāq: nascēdi constituit i
deo. **Omitto** quid fēserit **Triippus:**
qd **Cleatis:** qd **emo:** qd **Empedocles**
7 ceteri q? io errauerūt: q? nescierūt
cotēplari oipotentia dei: q? ex nihilo
pōt facē aliqd. **Qu** ex nihilo creauit
angelos: ex nihilo mām pmā: ex nihilo
creat aias nras. **Propterea** dicit
magi **di. 2. li. 2. li.** **Creare** est de nihilo
aliqd facē. **Hoc** aut nos itelligim? ex
reuelatōe dei facta **Moysi** eximio p
phetaz: q? i pncipio **Deiata** scripsit.
In pncipio creauit de? i. ex nihilo p
duxit **f. 3. glo. celū 7 frā.** **Erq?** de pbis
dicit **illd Lactantij li. di. isti.** **Omissis**
terreis hi? pbie audōitatib? nihil cer
ti asserētib?: aggrediamur viā rectā:
quos eqdē si putarē saci. idoneos ad
bñ viuēdu duces eē: 7 ipse seqrer: 7
alios vt sequeret hortarer. **S. 3.** cum
magna if se dcertatōe dsideat: secūq:
ipsi: plerūq: discōdet: apparz corz iter
neq? eē drectū. **Signe** sibi q? vt ē
libitū pprias vias ipresserūt: cōfusio
neq? maxīma ingrētibus veritate re
liquerūt. **Nobis** aut qui saci? religio
nis accepim? cū sit veritas reuelata
dinit? oēs vtriusq: serus sine ullo di
scrimie ad celeste pabulū cōuocamus
hec ille. **Sileat** q? pbi 7 errozib? suis
circa pductōez mudi iponāt iā sinez.
Proptio ē hēticoz. **Nā** manichei vt
memorat **Aug? i. li. de nā boni.** po
nētes duo pncipia: vnū. s. deu oiz iui
sibiliū. **Aliud** diabolū oiz visibiliū:
dixerūt mudi istū visibilē factū fuis
se atq: pductū a diabolo tenebraruz
pncipe. **Hac** aut heresiz pditissima co
nant ipi pbare. audōitate. rōe. 7 exē
plo. **Audōitate** cotēdūt pbare. v.

Diabolus: i scriptur. vocat pnceps
7 deus mudi hui?. **Qu** **Joh. 12. 7. ps**
ait. **Nūc** iudiciū ē mundi: nūc pnceps
mudi huius ciuicē foras. **Et** **Joh. 13.**
Venit. n. pnceps huius mudi: 7 i me
no hz quicq. **Et** de se. **Joh. 19.** **Pila**
to dixit. **Regnū** meū no est de h mū
do. **Pr** arguit manichei rōe sic. **Nūl**
lū malum est a deo. q? vt hēf **Dei.**
Vidit deus cūda que fecerat: 7 erat
valde bona. **Et** **Dio. in li. de di. no**
bus: ait. **A** sumo bono no egreditur
nisi sumū bonuz: sed mudi ē malus.
q? no est a deo. **Aut** sit malus patz:
q? si esset bon?: esset diligēdus: q? fm
Dionysiu vbi supra. **Bonū** est nālē
diligibile: sed ois pdicat mundū fore
cotenedū. **Unde** **Joh. i. cano. 2. ca. 1.**
Nolite diligere mundum. neq: ea q? i
mudo sunt: q? si quis diligit munduz
no est caritas patris in eo. **Et** **Jaco.**
4. scribit. **Adulteri** an nescitis q? ai
citia huius mudi inimica ē deo. **Qui**
cunq; q? voluerit amicus huius seculi
esse: inimicus dei constituetur. **Et** **Jo.**
7. de mundo xps dixit. **Non** potest
mundus odisse vos: me autē odit: q?
testimoniū phibeo de illo: q? opa ei?
mala sūt. **Ter**tio superiducit mani
chei ad suū erroē cōfirmadu exēplū
qd **Matth. recitat:** 4. 6. qn ondit dia
bolus xpo oia regna mundi pmittēs
se ea illi daturz: si cadens adorassz eū
q? videtur q? ipse erat domin? mundi:
sed certe mētiuntur manichei: 7 scri
pturas corūpūt: distrahūtq: a veri
tate sensus. **Quonia** vt ait magister
historiaz scholasticaz i pncipio **Be**
nes. 7 Alex. i. 2. sume. 7 Bon. 7 Licā.
di. 1. 2. li. **Mudus** i scriptura mltiplr

accipi cōsuevit. Nā aliqñ accipit pro
deo: aliqñ p oi creatura seu oi crea-
ta natura. aliquādo p ipso hoic. ali-
quādo p vita p̄feti. aliquādo pro
vitiosa vita maloz. Probat hec ac-
ceptio multiplex satis clare. Nā Job
1. dicit de v̄bo dei. In mūdo erat. i. i
patre fm Aug. Et mūdus p ipsū fa-
ctus est. i. oē q̄b reperit siue in celo: si
ue i terra. Et mund. i. hō. Cū. l. v̄bū
īcarnatū nō cognouit: q̄b dictū ref.
tur ad iudeos. Et hō itelligat no-
mine mūdi p̄ per illd q̄b dicit Jo. 3.
Sic deus dilexit mūdū: vt filiū suū
vnigenitū daret: vt ois qui credit i il-
lū nō pereat: s; h̄eat vita eternā. Et
etiā mūdus accipiat p vita p̄nti p̄ in
v̄bis xpi. d. Job. 16. Triui a p̄re. 7 ve-
ni i mūdū. itez reliquo mūdū 7 va-
do ad p̄rem. Et mūdus accipiat p
vita maloz 7 iniquoz hoium colligi
tur ex v̄bis xpi Job. 15. Discipulus. d.
Quia de mūdo nō estis: sed ego ele-
gi vos de mūdo: p̄pterea odit vos
mūdus. Diabolus itaq; dicit p̄nceps
mūdi: nō q̄ ab ipso mūdus creatus sit: s;
q̄ ē oium maloz caput fm illd Bre.
16. mor. Caput iniquoz diabolus ē.
7 hoc modo mūdus d̄r malus: 7 me-
rito odiendus atq; sp̄nedus. Expli-
cauit hoc ipsū Job. cū s̄bdidit i aucto-
ritate p̄llegata. Nolite dilige mun-
dū. 2. De q̄d ē in mūdo cupiscētia
carnis est: 7 cupiscētia oculoꝝ 7 su-
perbia vite. D̄r itaq; diabolus p̄nceps
maloz rōe f̄tada. Et a Paulo uoca-
tur deus huius seculi nūc̄pativē. sicut
ab eodē. Phil. 3. Suloꝝ venter d̄r
deus. Et p̄ h̄ dicta sati. sufficiēter r̄-
sū est ad auctoritates: ac rōem. quas

Manicheus induerat. **Q**uod exēplū
v̄o dicimus q̄ diabolus qñ p̄mitte-
bat x̄po mēdaci loquebat. Voluiss;
vtiq; decipere cū mēdacio suo: sic de-
cepit in paradiso terrestri p̄mos ho-
mines: 7 quotidie decipit sibi credē-
tes. p̄p̄ea Job 8. x̄ps de ipso dixit.
In veritate nō stetit: q̄ veritas non
est in eo. Cū loquit mēdaciū ex p̄p̄i-
is loquitur: q̄ mēdax est 7 pater ei.
Stēt ḡ cōsili manichei cum diabolo
p̄e suo: 7 de mūdi p̄ductōe amplius
nō loquat. **T**ertia ē opinio vera
sanctoz q̄ mūdus est in esse p̄ductus
a deo: quā ecclia i simbolo aposto-
loꝝ p̄dicat. d. Creatorē celi 7 terre.
Et i simbolo patrū factorem celi 7
terre ui. om. 7 iui. Que vitas colligi-
tur ex dictis scripturē v̄triusq; testi.
Nā sapiēs ecclē. ait. Unus ē altiss;
creator oipotēs rex metuendus nimis
Et Judith. 12. B̄ndictus deus q̄ crea-
uit celū 7 terrā. Et David psal. 88.
Cui sunt celi: 7 tua est terra. orbē ter-
raz 7 plenitudinē tu fūdisti: aquilo-
nem 7 mare tu creasti. Et Isai. 48.
Ego primus 7 ego nouissimus. Ma-
nus mea fūdaui frā: 7 dextera mea
mēsa est celos. Et Job. 1. Omnia per
ipsū facta sūt. Et Sph. 3. In deo qui
creavit oia. Et col. 1. In ipso condita
sūt vniversa que sūt in celo 7 in tra:
visibilia 7 invisibilia. Et Hebr. 1. In
initio tu d̄ne terrā fūdisti. 7 opa ma-
nuū tuarū sūt celi. Et ad. 1. 4. D̄ne tu se-
cisti celū 7 terrā. Et. 1. 7. Deus qui fecit
mūdum 7 oia que i eis sūt. Et apoc.
10. Iuravit per viuētē in secula secu-
loꝝ: qui fecit celū 7 terrā. Hoc isup
vt p̄missū ē p̄bi q̄plures cōfirmant:

licet in modo p̄ducendi deficiat. vii
Lact. li. i. di. mlti. Orpheus inquit vetu-
tissim; poetaz deū vez 7 magnū pi-
mogenitū appellat: eo q̄ an ipsū nihil
sit genitū: sed ab ipso sūt cūcta ḡnata
Et Macrobius li. de sonio Scipio-
nis ait. Deus qui prima cā est: uocat
vnus oium que sūt: queq; vidēt esse
p̄nceps 7 origo est. Et vt ingt Aug.
li. xi. de ci. dei. exceptis p̄phetiis vo-
cibus mūdus ipse ordinatissima sui mu-
tabilitate 7 mobilitate: 7 rez oium
pulcherrima specie: quodāmo tacite:
7 factū se esse. 7 nisi a deo ineffabili
atq; inuisibili se fieri potuisse p̄cla-
mat. Et idē li. io. cōfē. Interrogavi
de deo celū. solē. lunā. 7 stellas.
7 r̄derūt. Neq; nō s̄ sum? q̄b q̄ris.
Et dixi oibus que circūstāt fous car-
nis mee. Dicite de deo meo aliqd 7 ex-
clamauerunt voce magna. Ipse fecit
hos. Interrogatio mea: intētio mea:
7 r̄sio eoz species eoz. hec ille. Et q̄
bus oibus cōsiderare debem; q̄ ad-
mirāda sit sapiētia creatoris q̄ timē-
da 7 venerāda potētia: que laudā-
da ac b̄ndicēda bonitas: que nobis
fiunt notissima dum inspiciam; mūdū
istū ab illo productū de nihilo: i quo
oia sūt ordinatissima 7 nihil est sup-
flus ac diminutum. **S**ecundū de
mundo declarādū dicitur temporali-
tas. Et hic vidēdū est v̄trū mūdus
fuerit a deo productus ex tēpore: aut
ab eterno. Et q̄busdā visū ē Aristo-
telē tenuisse q̄ mundus fuerit ab eter-
no: p̄pterea q̄ primo physicoꝝ dicit
q̄ materia est ingēnita. Et i p̄mo de
celo 7 mūdo q̄ celū ē ingēnitū: 7 nul-
lū ingēnitū incipit esse. ḡ vniversitas

297
rez nō incipit eē. **P**roptea Bon. i. di.
2. li. ait. Excellentior inter p̄bos Ari-
stoteles fm q̄ facti ei imponūt: 7 cō-
mētatores exponūt: 7 v̄ba eius p̄te-
dūt in hūc erroꝝē dila p̄sus fuit. Qui
datū moderni dicūt illū nequa; sen-
sisse neq; intēdisse p̄bare q̄ mūdus q̄io
nō ceperit: sed q̄ nō cepit motu nāli
hec Bon. Et sanctus Tho. q. 45. p̄me-
ptis dicit. Nō pōt p̄bari demōstra-
tiue mūdū sep̄ fuisse. nec rōes quas
ad hoc Ari. inducit sunt demōstrati-
simpl̄: sed fm quid: ad cōdicēdum
positionibus atiquoz ponētū incipe-
fm quosdā modos i veritate ipossi-
biles. Et q̄ ita sit apparet ex tribus.
Primo q̄ tā m. 8. physicoꝝ: q̄ in p̄-
mo de celo 7 mūdo p̄mittit q̄sdam
opiones. vt Anaragoꝝ 7. Empedo-
clis. 7 Platonis. cōi quos rōes cōi-
dictorias iducit. Et q̄ v̄bicūq; de hac
materia loquitur inducit testimonia
antiquoz: q̄ non est demōstrati-
sed persuadentia. Et q̄ expresse dicit
i primo thopicoꝝ q̄ q̄dā sunt p̄bleu-
mata dialectica: de quib; rōes nō ha-
bem;: v̄trū mundus sit eternus. Et cu-
pbat materia ingēnita h̄ facit ideo: q̄
materia nō habet subiectū de quo sit
7 sic pbat celū ingēnitā: q̄ nō habet
subiectū ex quo generet ideo mat̄ia
7 celū nō inceperūt p̄ ḡnatiōē: vt q̄
dā ponebāt. Sed quicq; Ari. fēserit
7 ceteri p̄bi de eternitate mūdi a no-
bis p̄uasiēdū est: qm̄ scriptura sacra
testat mundū non fuisse ab eterno.
Nā puer. 8. Sapiētia dei deus dei fi-
lius cū patre eternus 7 cū sp̄i sancto
ait. D̄ns possedit me in initio viarū
suarū: atq; quicq; facit a p̄ncipio. ab

eterno ordinat^o sum: et ex atiqs anq̄
terra fieret. Ipse adhuc Iesus bñdi-
ctus deus incarnat^o Job. 17. inquit.
Pater clarifica filiū tuū claritate qua
habui anq̄ mūd^o fieret. vñ apte inu-
it mūdū ab eterno nō fuisse. Rō autē
est fm Tho. vbi supra. Quia volun-
tas dei ē cā rerū: vt nō. de cōse. di. 2.
in. c. creuera. 7. c. oia. Sic ḡ necesse est
oīa esse sicut necesse ē deū velle: cū ne-
cessitas effectus ex necessitate cāe de-
pendeat: vt dī. 5. metaphy. Absolu-
te ḡ loquēdo n̄ est necesse deū aliqd
velle nisi seipsū. Nū nō ē necessariū de-
um velle q̄ mūd^o temp fuerit: s; cate-
nus mūdus ē q̄ten^o deus vult ipsū eē
cū eē unū ex dei volūrate depende-
at sicut ex sua cā. Et si dicat cur deus
nō cōdidit mūdū anq̄ cōdēt. Rñdet
Aug^o li. 1. sup. Gen. cōn. manicheos: q̄
noluit. Et si adhuc petat cur noluit
Adhuc rñdet q̄ non possu^o assignare
cām volūtatē dīne: q̄ tūc esset dare
aliquid mains volūtatē diuina: q̄b ē
falsū. Ideo Magister sen. i. di. 2. 1. ait
Volūtatē dei cā querēda nō ē. Tūc
ḡ deus mūdū pduxit cū voluit. 7. sibi
placuit: q̄b et. cōfirmat Macrobius
li. 2. de somio Scipionis. v. Quis nō
hinc estimet ipsū mūdū cepisse. 7. nec
lōgā retro ei^o etatē cū ab hinc ultra
duo retro anoz milia de excellētū re-
rū gestaz memoria. nec greca quidez
extet historia. Nā sup. Rñdū nihil. i. li-
bros pelaz redactū ē. Si. n. ab initio
imo an̄ initū fuit mūdus. cur p̄ inu-
merabiliū seriē sculoz nō fuerit cul-
tus: quo nūc vtimar iuēt^o. nō litera-
rum usū: quo solo fulcif eternitas?
Diuisimodi oīa vidēt eternitati rez

repugnare. dū opinari nō faciūt cer-
to mūdū pncipio paulati singula q̄q̄
reperisse. **13°** de mūdō declarandū
vñ vnitas. Circa q̄b querit vtrū mū-
dus sit vnus aut ples. Et 13 Anara-
goras 7 Democrit^o dixerit esse ifini-
tos mūdōs: tñ scriptura mūdū noiāt
in singulari. q̄ vnus ē 7 nō ples. Rō
ē fm Tho. vbi sup. Quia vnus ē or-
do in reb^o creatis existēs: p̄ptera mū-
dus vñ vnus vnitate ordinis: fm q̄
qdā ad alia ordinat. Nā quēcūq̄ sut
a deo: ordinē hñt ad inuicē: 7 ad ipm
deū. Quare necesse est q̄ oīa ad vnū
mūdū ptineāt. Dic Ari. xi. metha. Ex
vnitate ordinis in reb^o existēt. con-
cludit vnitatē dei gubernātis. fecit ḡ
deus vnū mūdū: licet cōstet ex diuer-
sis distinctisq̄ partib^o 7 naturis. oīum
vero que sūt finē voluit esse hoiez ra-
tionale fm illud pbi. Sum^o quodā
modo finis oīum eoz que sūt. Sic tñ
Doñ. i. di. 2. q̄ homo dicit finis sibi
ne. Sed de^o est finis pncipalis 7 vlti-
mus: qm̄ oē offm oem motū: oēmq̄
operatōez cuiuscūq̄ create nature de-
us ad vsū hois deputauit. Illi nanq̄
seruiūt elemēta obsequiū celestia eoz
pora. 7 assistūt ad custodia āgeli. Et
cur ista nisi vt oīa diligāt. benignissi-
mū dei: qui n̄ ideo fecit mūdū ad ho-
minis vsū vt inde ipse cōtēneret: s; po-
tius vt ab hoie cognosceret 7 ama-
ret. p̄p̄ tot exhibita bñficia? Q̄d igit
igratissima aīa que creaturā i amo-
re p̄ponis creatori tuo: bonū sūmā 7
īcreatū negligis atq̄ spernis p̄ bono
vilissimo 7 creato. Rō sic aīa pecca-
trix: nō sic. Euigila 7 suscipe celū cō-
plare ibi deū creatorē bifactorē 7

ḡificatorē tuū tibi dicētē atq̄ clāmā-
tē. Noli diligere mūdū: dilige me qui
illū ad te tā ordiate creauī. Noli me
obliuioni tradere. Noli p̄ momēta-
nea dilectione pdere eterna gaudia.
7 obligare te ad eterna supplicia.

14° mūdus est cōtēnedus: q̄ finief
7 cōsumabit: 7 quid cognosci potest
a nobis de h^o mūdū 7 cōsumatōe. Ca. 2.

Secunda rō q̄re cōtēned^o est
mundus vñ finalis cōsuma-
tōis. Hēbit nāq̄ mund^o iste
cōsumationē 7 finē: nec durabit sēp̄
Ad cuius clariorē itellectū i hac pte
circa tria dubitare cōtigit. Primo
circa notitiā gñalē. **1°** circa notitiā
certitudinalē. **2°** circa notitiā conie-
cturalē. **3°** circa cōtigit dubitare de
fine mūdū circa notitiā gñalē. **1°**
in gñali cognoscere possū^o 7 scire. eo
mūdus hēbit finē. Et rideo q̄ sic. eo
q̄ sōctē scripture: oēs q̄ doct. id tenēt
7 cōfiteant. Nū 7o. ca. 2. ait. Trā-
sit mūdus 7 cōcupiscētia eius. Et. i.
cor. 7. Dau. ait. P̄terit figura hui^o
mūdū. Et xps Luc. 21. 7 Marci. 13. 7
Matth. 24. Celū 7 terra trāsibunt.
Et David in psal. Opera manū tu-
arū sunt celi. Ipsi peribūt: tu autē per-
manebis: 7 oēs sicut vestimētū vete-
rascēt. 7 velut amictū mutabis eos:
7 mutabū. Et sapiēs eccl. 2. Oīa
tēpus habēt: 7 suis spatijs trāsēunt
vniuersa sub sole. Et Aug^o li. 9. noui 7
veteris testamētī. 7. 12. sup. Gen. ad
litterā. Incōueniēs est mūdū eternū
dicere: quē cū videm^o passioni sibiectū
7 per singla senectute deficē credi^o 7
finiri. Et Dze. in mor. exponens illud
Job. 4. c. Rō resurget homo donec

alteratur celū. 7 nisi hui^o mundi finis
aducnerit. Dumanū genus a somno
mortis nō euigilabit. Sed posset ali-
quis arguē cōtra ex vidis p̄hoz 7
etiā factoz. Nā Plinius li. i. historie
naturalis ait. Mūdū minime eē cre-
di par est eternū inēsu neq̄ genitum
neq̄ iterituz vnq̄. Et Ari. li. i. de pla-
netis. Mūdū totalis est p̄petu^o sepif-
nus. nec cessabit vnq̄ gnari aīalia 7
plātas 7 oēs suas species. Et idē i. 2.
de generatōe. Sēper cōtinua erit ge-
neratio 7 corruptio 7 nūq̄ deficiet.
Ricetiā in. 4. 4. 2. di. di. q̄ fuit opi-
nio quozūda p̄hoz: q̄ cū oīa nālia p̄
influentiā cozpoz celestū disponant.
q̄n oēs partes celi redibūt ad primū
sue creatōis locū: tūc oīa gñabilia 7
corruptibilia eadē numero que. ante
fuerat reuertētur. Et hoc p̄ naturā
vniuersalē: que sicut dicit Auicē. i. 6.
meta. est vñs infusa i s̄stātias celo-
rū gubernās vniuersitatē gnationū.
Illa autē celi dispositio erit in cōplem-
to. 77. milia annoz ab illo istāti quo
creatū ē firmamētū. Vāc vō opio-
nē deridēdo cōmēmorat Aug^o 12. de
ci. dei. 13. d. q̄ qui sic tennerūt p̄fite
bāf Platonē itez lecturū i achade-
mia: easdēq̄ futuras scholas: illosq̄
p̄hos qui an̄ fuerūt. Merūtū oēs p̄bi
qui de mūdū eternitate loquunt: aut
ex parte an̄: aut ex parte post. vt igit
Aug^o 9. c. p̄fati li. 12. dicūt q̄b putant
nō q̄b sciūt. Et cōn. ponētes anoz re-
rūq̄ illā reuolutōem sup. dicto. c. 13. in-
quit. Abit vt nos ista credam^o. Se-
mel. n. xps mortuus est pro peccatis
nris. surgēs aut a mortuis iā nō mo-
rif: mors ei ultra nō vñabitur: 7 nos

post resurrectionem sepe cum domino erit.
hec ille. Sicut tamen nonnulli obficietes ex
dictis sacre scripture. Nam eccle. i. di.
Generatio proterit et generatio adue-
nit: terra autem et eternum manet. Et de so-
le luna stellis ceterisque celestibus corporibus
David psal. 148. ait. Statuit ea in ete-
num: et in seculum seculi. quod non deficiet: et ex
consequenti mundus durabit in eternum:
et sepe erunt terra. clemens. et celestia
corporum. Cui obiecto respondere possu-
m ex dictis Scoti in. 4. di. 4. q. 1. ratio
ne ad secundum argumentum: cum quo deo-
dat ceteri theologo in. 4. di. 48. Dicit
magister quod mundus potest considerari dupliciter
scilicet quantum ad suam substantiam sive essentiam:
et quantum ad suas operationes. Mundus
ergo manebit quantum ad substantiam: sed non quan-
tum ad operationem. Unde Ricardus dicit quod ces-
sabit motus corporum celestium: quod ut habet
apoc. 10. angelus iuravit quod tempus am-
plius non erit: sed impossibile est esse mo-
tum sine tempore. ergo motus cessabit non qui-
dem per naturam: sed per voluntatem intel-
ligentiarum moventium obedientium volunta-
ti creatoris in definendo movetur: sicut
ex amore eius modo sibi obediunt in
movendo. quapropter conveniunt a philo-
sopho. 12. meta. di. Ca prima movetur in ratione
amati et desiderati. Si tamen philosophus in suo
verbo sanus habuit intellectum. tunc autem pla-
cebit creatori ut apostolus intelligentie cor-
porum celestia non moveantur: quod tunc habe-
bit finis motus corporum illorum. Intelli-
gentie enim movetur illa corpora ut per mo-
tum eorum fiat renovatio influentiarum: et
conterperantia: que requiritur ad genera-
tionem et corruptionem quousque impleat
numerus electorum. Quod autem quod per aliquem
finem movetur illo sine hito: rationabile est

quod ab illo motu quiescat. Thoetiam in
4. sume. contra gentes. c. ultimo ait.
Quia omnia corporalia quodammodo sunt
propter hominem consumato electorum nu-
mero necesse est ut totius creature cor-
porum status immutetur et congruat statui
hominum qui tunc erunt. Et quod tunc homines
corruptibiles erunt a tota creatura
corporea tollentur generatiois et corrup-
tionis statum. Et sic non germinabit am-
plius terra. non abulabunt in silvis aui-
lia. non volabunt aves in aere. non fiet in-
cassitudo temporum. non alteratio diei et
noctis. non videbunt homines inhabitare
terram. non reperient civitates castella et
oppida. non edificia. non agriculture. non
exercitia et artes. non erunt domus princi-
palium et regna. Si autem quereret. ergo quod
erit? Respondeo quod in fine seculi omnes homines
moriuntur: et omnes postea resurgunt. Sur-
get autem flamma conflagratiois: et dilu-
vium ignis sicut illud prophetarum. In fine autem ipsi
precedet. Et de illo dicit glossa super 2. c.
2. Thesal. et Beda in glossa super secunda
Petri. c. 3. tamen ascendet quantum aqua
diluviis fuit altior: super omnes montes ter-
re. Et licet aliqui voluerint concedere quod
diluviis illud fiet naturaliter: eo quod illius
ignis generatio erit naturalis: quod virtute
ignis elementis et corporum celestium generabi-
tur in materia terrestri aquea et ae-
rea. Et allegat Bernardus in libro de quibus
naturalibus. et Aristoteles in 12. meta. qui aiunt.
Dicit Empedocles arsuram esse terram
cum universa sidera conveniunt in signo
canceri: et universalem inundationem fu-
tura cum eadem turba siderum conveniunt in
capricornio. Tamen Ricardus in 4. di. dicit quod sic
purgatio mundi per aquam diluvis fuit
supernaturalis ad purgandum mundum de

hominibus malis. sed quod manifeste innuit
ter. sacre scripture: ita et illi ignis per
ductio erit supernalis: nec est inconveniens
quod eius perductionem precedat vehementer sic
citatis naturalis generata illi ignis perductio
concordans. non tamen sicut dispositio neces-
saria: sed congrua. Quare autem prima pur-
gatio mundi fuit per aquam: secunda erit
per ignem. Dicit Bernardus in 4. di. 4. q. 1. quod
sic in principio ardor regnavit concupi-
scentie: sic in senectute mundi frigus avari-
tie. Refrigescet enim caritas multorum. et
ideo quod purgatio debet fieri per contrarium sicut
purgatio ardois concupiscentie facta
est per aquam. sic et purgatio frigiditatis ma-
litiarum et avaritie fiet per ignem. Per resurre-
ctionem vero erit per alicuius dei dies longis-
sima iocundissima atque letitia: quod nunquam habet no-
tam. quoniam quidem omnes electi cum aia simul et
corpore coregnabunt. hic cum christo. Pro-
danatis autem reprobis fiet nox amara
et tenebrosa: que per infinita secula per-
trahet: in qua nunquam deerit luctus. ge-
mitus. suspiria. et ve. quoniam et ipsi cum
aia simul et corpore tremedas penas
inferni luctent. Et contigit dubitare cir-
ca notitiam certitudinalis. utrum possit
aliquis certitudinaliter scire quantum tempus
sit usque ad consummationem seculi. Et ri-
det Ricardus in 4. di. 4. q. 1. quod non: quod ut taciturnum
est superius summatum seculi non dependet
a causa naturali: sed a voluntate divina. Ideo
christus dicit Mattheo 25. Nolite. die neque
hora. et Marci 13. De die autem illa et
hora nemo scit: neque homo neque angelus ce-
lorum neque filius. Et secundum Augustinum sumitur
hic filius per capite ratione membrorum. et non
ratione proprie persone: quoniam christus novit omnia
omniumque sciam habuit. ut dicitur in 2. sen. sed
nulli membro suo declaravit quantum diu erit

mundus duraturus. Sic Luc. 12. dixit.
Citote parati: quod quia hora non puta-
tis filius hominis veniet. Et Marci
13. Videte vigilate et orate: nescitis enim
quoniam tempus sit. Tertio contigit dubita-
re circa notitiam coniecturalis. Utrum scilicet per
coniecturas aliquas posset quis asserere
modico tempore mundum fore duraturum
et quodam dicitur quod sic inducentes suo mo-
dum tres principales coniecturas. Prima est
etate antiquitatis. Dicitur enim etates mundi
etate hominis comparari: quod Augustinus sentire
videt super Iob. 22. ubi dicitur de ci. dei in fine.
Sicut gressus sunt etates hominis. et in sexta
non potest diu vivere. ita et in sexta etate diu
durare nequit. Prima etas hominis est in
infantia: que durat usque ad septimum annum
est pueritia usque ad 14. annum.
Est adolescentia usque ad 25. annum.
Est iuventus usque ad 50. annum. Est
senectus usque ad 80. annum. 62. est decrepitas
usque ad mortem. cum autem ad illam pervenit
certus est quod mors non multum tardabit.
Et licet quoniam senes confortentur seipos vi-
cat: quod adolescenter etiam moriuntur allega-
tes illud dictum Cullij in libro de senectute
te. frustra sperat adolescenter se diu vi-
durum. Quid enim stulti? quod incerta per cer-
tis hinc: quoniam et illa etas multo plures quam
senectus mortis habet casus. facilius enim ad
lescentes in moribus incidit. gravius egro-
tat. tristi curatur. tamen vrbana con-
futatio habet et etate est quam facit facta. Mar-
cella: de qua Hieronymus in epistola ad Prin-
cipiam ait. Quibata prorsus morte: viro quod
per nuptias septimo mense puata est. Cuius
etate cerealis In clauso iter consules nomen
est propter etate et antiquitatem familie: et in
figura: quod maxime viris placere consuevit.
docere corporis ac morum temperantiam

ambitiosus perēt: suasq; longcu⁹ pol
lucres diuitias. sed nō quāi in vro
re: 7 quasi in filiā vell; donatōes tñs
funderē. **A**lmaq; mater tam clarū
pīdiū viduitate dom⁹ vitro appetet
illa ridit. Si vellē nubē 7 non etne
me pudicit: dedicare. vtiq; marituz
quererē nō hereditatē. Illoq; māda
te poile 7 senes diu viuē 7 iuuenes
atō mori. elegāter lu'it: iuuenis qdē
pōt cito mori: s' senex diu viuere non
pōt. hec ille. Si g' mors vicina ē sene
ctuti. g' finis iminet mudo iā senescē
ti. Et equidē pzia etas ei⁹ ab Adā
vsq; ad Noe. Secūda a Noe vsq;
ad Abrahā. Tertia ab Abrahā vsq;
ad David. Quarta a David vsq;
ad captiuitatē Babilonis. Quinta
a captiuitate Babilonis vsq; ad xp̄i.
Sexta a xp̄o vsq; ad finē mūdi. Ex
ista autē sexta etate fluerūt. 1466. an
ni: qre videt q; paz ē illud qd̄ lūpēt
Scda cōiectura quā assumūt alij de
ppinquitate finis mundi est. Antix p̄i
vicinitas. Niserūt. n. fm. pphetias an
tixpm fore de primo ventuz. post e⁹
aduētū nō multū durabit mundus.
Tertia cōiectura est peccatoz cōsu
mata iniquitas. Refriguit quippe ca
ritas multoz: 7 ex oi parte supabū
dat malitia: 7 igratitudo occupauit
cūctos hitatores terre. Nerūtū cū cō
iectur: s' hi⁹ aut filij⁹ non audeo ego
affirmare qd̄ de vicinitate finis mū
di sequēs in hoc Aug⁹ qui li. 18. de ci.
dei. c. 3. ait. frustra annos qui rema
nēt huic seculo cōputare ac diffinire
conamur: cū hoc scire nō ē nostrū ex
ore veritatē audiuī. Quos tñ alij q̄
dringētos: alij quingētos: alij et mil

le ab ascēione dñi usq; ad vltimū ei⁹
aduētū cōpleri posse dixerūt. Quē ad
modū autē quisq; eoz astruat opionē
suā lōgū est demonstrare: 7 nō ē neces
sariū. Coniecturis q̄ppe vtrūq; huma
nis n̄ ab eis aliqd certū de scripture
canonice auctoritate p̄fct. Quiz vō
de hac re calculatiū digito resoluit:
7 quiescē iubet ille qui dicit. Non est
vstrū nosse tēpora uel momēta que
pat̄ posuit in sua ptate. hec ille. Qua
re vt optime hāc partē cōcludam oi
curiositate dimissa. dico q; satis debz
eē oib⁹ nobis: q; cito deficiē: 7 i bre
ui rapiet nos violentissima mors. Tūc
g' nobis deficiet qñ vita presenti pu
nabimur.

Quē dēdus est mūdus: q; ē fals⁹
7 vanitate plen⁹: sicut apparet i exē
plis eoz qui dilexerūt illū: 7 q; dile
ctores suos ducit in dānatōz. Ca. 3.
Tertū m̄p̄terū iū tertia rō
qre cōtenēdus ē mūd⁹ dicit
m̄ iligne cōditōis. Reperē
siquidē in hui⁹ mūdi tēporalib⁹ bonis
triplex mala cōditio. **P**rima dicit
falsitatis. **S**ecda vnitatis. **T**ertia
dānabilitatis. **P**rima cōditio bo
noz hui⁹ mūdi dicit falsitatis. Sūt nāq;
hec bona hui⁹ mūdi falsa nō vera: si i
eis finis cōstituat: qm̄ ad veritatem
boni qd̄ nos beatos facē d; requirif
excludit oīs mali: 7 cuiuscūq; cōtrarij
Sed in hac vita nullus cuitare pōt
labores. dolores. angustias. calamita
tes 7 erinas: quibus p̄mitur mor
taliū genus. Ex quo Hiero⁹ ad Veli
odorū de vita Repotiani ait. Vbiq;
ludus: vbiq; gemit⁹: 7 plurima mor
tis imago. Et Doctus li. 2. de cōso.

Quis est inq; tā cōposite felicitatis:
vt nō aliqua ex parte cū stat⁹ sui q̄li
tate rixet? Anxia. n. res est humanoq;
bonoz cōditio. 7 que nūq; tota pue
niat: vel nūq; tota perpetua s̄sistat:
huic cēsus exuberat: sed est sibi p̄do
ri degener saguis. Hūc nobilitas no
tū facit. sed agustia rei familiaris in
clusus mallet esse ignot⁹. Ille vtroq;
circūfusulū vitā celibē deslet. Ille nu
ptijs felix: orbis liberis alieno cēsum
nutrit heredi. Ali⁹ ple letat filij filie
ue delictis mest⁹ illachrymat. Idcir
co nemo facile cū fortune sue cōditōe
cōcordat. hec ille. Quare quasi p mi
raculo narraf felicitas. **Q**uē Metelli:
de quo Valer⁹ li. 7. ru. de felicitate
ait. **Q**uē Metellū nasci i orbe terrarū
p̄ncipē voluit fortuna parētes ei no
bilissimos dedit: adiecit animi ratissi
mas vires 7 corporis vires: vt suffi
cere laborib⁹ posset: vrozē pudicitia
7 fecūditate cōspiciuā cōsular⁹ decus
īperatoriā ptatē speciosissimi trium
phi p̄textū largita ē. fecit vt eodem
tēpore tres filios cōsulares: vnū etl.
cēlorē triūphalē vidēt. 7 quartū p̄
torē: vtz tres filias nuptui daret: ea
rūq; sobolē sinu suo exciperet. Hunc
vite actū ei⁹ finis cōsentane⁹ excepit.
Nā vltimo senectutis spatio defūctū
leniq; genere mortis iter oscula: com
plexusq; carissimoz p̄gnoz extindū
filij 7 gieri humeris suis p vrbē latū
rogo iposuerūt. hec ille. Sed rarissi
ma sūt hi⁹ exē. p̄p̄ea dixit Lucanus
felix qui potuit mūdi cuitare ruinas.
Quinimo audūf oium regū: oium
p̄ncipū: oiumq; m̄gratoz sepius de
Rēde qrele. Nec pōt aliquis diu per

sistere qui tñ clamet 7 dicat. Deu mi
hi q; circūdiderūt me mala. Patz h i
ex⁹ illo qd̄ Kull⁹ refert i li. de finib⁹
bonoz 7 maloz. Qd̄ et recitat. Na
lerius de mutatoe moz 7 fortune. Et
Plinius i historia naturali: Polyra
tes inquit Samioz tyrā: adeo for
tunā sibi oblegosā habuit: q; oia desi
derata perficiebat. Ad moderādam
igif fortune inuidiā sūpto i manu an
nulo: quē p̄colū possidebat i mare ie
cit: s' inopinate illū repēte recupauit.
Nā p⁹ dies paucos a piscatorib⁹ pi
scis captus qui anulū forbuerat tyrā
no donatus ē. Accidit tadē q; aduer
sus Dariū p̄faz regē dixit exercituz:
7 q; Ozūthes p̄fct⁹ Darij illum acie
fudēt: cepitq; 7 in sūmo magalensis
mōtis vertice suspēdi iusserit. Et reli
ctus aub⁹ lacerādus: qui ubiq; felicif
sime i terra vixerat: in aere miserrie
expirauit. Quid de ifelicitate aliozū
referā: qui se beatos crediderūt. Le
gatur historie qui vt plurimū illos in
felici dolorosaq; morte ac violentia ex
tindos esse describūt. Rin⁹ rex assy
rioz qui bella finitimis itulit. 50. an
nis: vt refert Pau. Doros⁹ li. 1. p⁹ de
uidā Asia Scythiā. 7 Koroastrē dū
deficiētē a se oppugnat vrbē sagitte
idu iterijt. Baldafer rex Babilois:
vt ait Iosephus. io. antiq̄tatū li. 2. b/
sella Babilone a Medis: 7 Persis
Dario. 1. 7 Cyro intm̄ venit in obliui
onem sui: vt celeberrimū iniret cōiui
um: 7 in vasis tēpli liberet. 7 obses⁹
vacaret epulis: vnde i noctē captus
est 7 iugulatus. Cyrus rex p̄faz: vt
Dorosius vbi sup̄ commemorat: qui
Eangē fluuū in quo miles s̄mcri⁹

fuerat in quadringētos. l. alueos cō
minuit: a Chamari Massagetarū re-
gina superat? occidit? Xerxes ille rex
potētissimus qui sūuertit mōtes: vt
Diero? ait ad Deliodorū de vita Ne-
potiani: 7 maria cōstrauit: bello i gre-
cia infelicē gēto cōtēptibilis suis fa-
ctus: fm Iustinū per Arthabanū pre-
fectū suū occidit. Dari? vt cōmemo-
rat. Q. Curti? ab Alex. magno supe-
ratus a suis capt? apud Charā oppi-
dū Parthie detētus: in vehiculo ca-
thenis 7 cōpedib? aurcis vulnerib?
confossus: 7 letaliter vlnerat? dimis-
sus: sicq? miserabil? expirauit. Alex.
mag? post tot celeb. es: gloriofasq?
victorias. sbeditionē. p. vnuerse Asiē
imo pene toti? orbis: p. Cassādrū fi-
liū antipis: vt. Q. Curti? dicit vene-
natus est. Nā Cassāder ille 7 Philip-
pus 7 Sola fies eius ministrare regi
solebāt: qui in potu illi venenū dede-
rūt: quo hausto fm Iustinū in media
potione velut telo cōfossus igemuit:
deportatusq? ē a cōiunio semianimis
Maliuoli aut dicebant eū ebrietate
perire: qd? 7 Solinus scēit i li. de mi-
rabilib? mūdi. Cōtra quē ē Culli? li.
i. de diuinatōe. 7 Iustin? 7. Q. Cur-
tius. Quarto itaq? die Alex. indubi-
tata morte scētis tumultuātes mili-
tes: q? rex occidebat insidijs: pia orō-
ne sedauit: cunctisq? dextera porrigē-
tis osculatus ē. radē mox? āno eta-
tis sue. 22. 7 mēse vno cū regnāss? an-
nis. 22. p. out p. 31. Dac? i. c. Romu-
lus fundator vrbis Rome: vt ponit
Tit? Livi? apud paludē capree tem-
pestate magna orā 7 tonitruis cir-
cūdatus nube nūsq? apparuit: 7 noie

Quirini iter deos cōsecrat? est. Ser-
uius Tullus sextus Romanorū rex a
Carquino supbo occisus est. Pyr?
Rex Epyrotarū: qui Romanis bella
tulit i fauorē Carētiarū: vntq? Ro-
mam vsq? pnestre a Romanis tādē
victus ad patriā rediēs fm Iustinū
Sparthanis indixit bellū: quib? reli-
ctis Argos inuasit vbi ferude: magl:
q? caute pugnas ictu saxi: e muris i
cti madat? est. Hannibal penorū dux
qui ānis. 14. i Italia Romanos vtri-
uit: postea i Aphrica a Scipione de-
vict? pfugus: 7 vānat? exilio ad An-
tiochū magnū regē Syrie veniēs. ut
Iustinus meminit: q? a Romanis pe-
tebat: fugereq? nequiret: veneno rī-
ptim hausto: qd? moze regio sub gē-
ma ferebat iculū obijt. Sicq? ab his
qui ad eū pprehēdēdū missi fuerant
exanimis iuētus est. Pōpeius magni
Pompei genitor fm Doro iū fulnie
pculsus perijt. Pōpei? magnus filius
eius: qui 22. reges orientales: vt ait
Doro? i? supauerat: a Cesare devict?
cū fugisset i Alexandria ad Ptolomeū
regē: cui teste Eutropio Pōpeius a
senatu tutor datus fuerat ppter iu-
uenilē etatē eius: cuiq? regnū sūma fi-
de seruauerat: 7 paterna pietate re-
stituerat. conilio Theodoti sotni 7
Achille siue timoze: ne Pōpeius Ale-
xādriā occuparet: seu despecta ifelici-
tate eius: iue credēs placē multū vi-
cto: i Cesari per Achillā pfectū regni
occisus ē. Florus aut dicit i. 4. li. Pō-
peius suo gladio trucidatus s? o. is
vxois sue: liberorū. p. suoz mortur.
Cesar vt Suetonius narrat: moztuo
Pōpeio in eodē mēse: sed interiecti.

dieb? quinges triūphauit. Pzio de
Galia 7 Britania. 2. de Egypto. 3.
de Pharnace 7 Pto. 4. de Iuba 7
Aphrica. 7 5. de Hispania. fuitq? illi
gloria multa in vsurpato iperio an-
nis tribus: 7 mēib? septē. Eadē Sa-
io Cassio. 7 M. Brutō cōtra eū vspi-
rantib? pnceps orbis. 23. plagis cō-
fossus occubuit anno. 56. etatis sue.
Marcus Antonius nepos Iulij Ce-
saris ex sorore Julia ab Octauiano
Augusto vict? in Alexandria ab eodē
Cesare obfessa fm Plutarchū gladio
se peremit dū ānū ageret etatis. 56.
Caius Gallicia imperator Roman?
terti? ab Octauiano sceleratiss? aua-
rus 7 libidinosus: adeo vt duab? so-
roribus stuprū intulerit: crudelis oi-
bus 7 exosus Rome in palatio occi-
sus est: vt hēt in cronica Martinia-
na cū regnasset ānis trib? mēib?. 10.
diebus octo. Nero imperator quitus
ab Augusto: qui nat? ē pmissis pedi-
bus. vt scribit Plini? li. 7. historie na-
turalis vitiosus: auarus 7 lasciu? ab
vrbe fugiēs f? Eutropiū. 22. āno eta-
tis sue. 7 imperij. 14. seipm infecit.
Domicianus imperator f? Suetoniū
7 Eutropiū a cubicularijs suis. 7. v.
nerib? occisus ē āno etatis sue. 26. 7
cū dedecore sepult? Veli? ptnar? ipe-
rator: vulnerib? obrūcat? ē. Mauri-
tius imperator ob iuidiā occisus ē. cū
iperasset āno vno. Antoni? imperator
tertio iperij sui āno interfect? ē a tum-
tu militari Rome cū mīe sua. Dari-
manus imperator cū iperasset ānis tri-
bus apud Aquilegiā deserētib? cum
suis militib?: cū filio suo adhuc puero
occisus est. Gordian? imperator. 6.

iperij sui āno postq? de Persis trium-
phauit veniēs Roma ppe vrbe: frau-
de: Philippi occisus est. Dcci? impa-
tor cū iperasset ānis duobus in bello
barbaro perēpt? est. Valeri? impera-
tor a rege Persarū devict? est: 7 i ser-
uitutem redact?. Nā qdū vixit rex
eiusdē puicē pedē ceruicibus ei? im-
ponēdo: solit? erat equū alcedē. Au-
relian? imperator fraude sui serui oc-
cidit. Tacitus imperator septio mense
iperij sui sbita morte poccupat? est.
Probus imperator sexto āno iperij sui
militari tumulto vctat? est. Clar? im-
perator fulmie perijt. Dioclitian? ipe-
rator veneno extinct? est. Cōstātin?
filius Cōstātini magni a ducibus fris
sui Cōstātij perēpt? ē. Julianus apo-
stata a factō Mercurio milite mira-
culose occisus ē. Valēs imperator. 4.
iperij sui āno a Gortis i bello perem-
ptus ē. Et ne si oia h? ex? dicerem?
tediū dū rēf i mētibus auditorū. Con-
clindim? breuit? q? cūcta h? seculi blādi-
mēta amar. tudie sūt permitta. Nec
pōt hō ab illa se liberare. p. libito vo-
lūtatis sue. Nō. n. potuere pādi po-
tētes iperatores 7 reges cuitare illā
cū oi potētia sua. nō valuerūt se ab il-
la defēdē viri fortes. Nō Antheus.
nō Hercules. nō Sālon. nō Hector.
nō Achilles. nō veniq? quilibz alij. ne-
querūt etl. 7 ipsi pbi cū pbia sua ve-
clinare malignitatē seculi. Quinimo
passi sūt 7 ipsi icomoda multa. psecu-
tiones. captiuitates. exilia. cruitatus.
7 vāna rerū ppf que oia merito mū-
dus ē puipēdēdus. Cōtāda cōditō
bonorū hui? mūdi or? vanitas. Pōitō
eni q? cūcta felicit? vilectorib? eius ad

votu succederet. tu vana sunt: caduca:
7 breuia nullusq pot i illis diuti im
morari. Oia naq q i mudo fut: cito i
breui oficiat. Jo ait Dugo li. i. de aia
Dic mihi vbi fut amatores mudi: q
an pauca tpa nobiscu fuerut: nihil ex
eis mast nisi cineres: 7 vermes: hoies
fuerut sicut tu: comederut: biberut: ri
serut: duxerut i bonis apparentibus
dies suos: in pueto aut descenderunt
ad iferna. Sic caro coz vermibus: il
lic aia coz eternis deputat supplicis
donec rursus ifelici collegio colligati
sepiternis iuoluaf incendijs. hec ille.
Qui cofonat sita Baruth pphe. c. 3.
v. vbi fut pncipes getiu: 7 qui do
minatur sup beitas q fut sup terraz:
qui ludat i auib' celi: q argetu thesau
rizat: 7 auru in quo cofidut homies:
7 no est finis acqfitois coz qui argē
tu fabricat: 7 solliciti fut: nec e iuetio
opez illoz? Extermiati fut: 7 ad infe
ros descenderut. Dicite igif o amato
res mudi. vbi fut tot clari viri: qui re
putabantur beati? vbi fut reges. As
syrion. Bellus. Rin. Semiramie La
menus. Arius. Athalius. Kerses. Ara
metres. Dolchus. Daleus. Achadas.
Danuchus. Nathalen. Sper. Ma
nulus. Sparethus. Aminites. Dolo
thus. Doloipari. Lapredes. Solofes.
Dithzeus. Chatanes. Chimeus. Cu
pales. Ostratenes. Hazpes. Sarda
napallus: qui regnauerut cu tata glo
ria: successiue fz Pau. Doroiiu li. an
nis mille ceti. 60. usq ad Sardana
pallu. vbi fut reges Persaz atq me
doz. Rex Darius rex Cyrus Cambi
ses. Kerses. Artaxerxes. 7 ceteri. vbi
fut reges Atheniensiu. Cecrops. Dia

uaus Amphitriou Erichthoni? Pa
cleon Erichtheus Panchyon Egeus
Theseus Menestes Demofon Nichi
tes Obfides Themistes Melapus
Chodrus Archipus Thecip Fabias
Mageres Digeni? Agamestor El
chillus. vbi fut reges Lacedemioz
Verascheus Egis 7 Lhetrat? Labo
tes Doustus Agefelleus Archilans
Lheletus Calchamines. vbi fut re
ges Siccionoz. Hespilus Egialch?
Europs Lhelcinus Apis Egialcha
Lhelson Elgiorus Melapus Gra
thus Oratus Orthopolus Dara
tus Polybus Siccyon Innachus.
vbi fut Ptholomei 7 Pbaones: q
regnauerut in Egypto. Ptholome?
pmus: a quo fm Iustinu alij dicti fut
Ptholomei ppter claritate noie ei?
Ptholomeus Philadelphus Ptho
lomens Euergetes Ptholome? Phi
lopat Ptholome? Epiphanes Ptho
lome? Philometoz Ptholome? phy
ton Ptholomeus Euergetes seruus
Ptholomeus Alexander Ptholome?
Dionysius l. vbi fut iudices 7 reges
iudeoz. Moyses Josue Othoniel
Apoth Sangara Delbora Barach
Bedeon Abimelech Lhola de Ifa
char Nyair Saladites Iethe Abe
sa Deloica Abdō Salsō Veli 7 Sa
muel. Vi oēs fuerut iudices successi
ue. Regū at pm' fuit Saul: p' que re
gnauerut David Salomō Roboam
Abias Asa Josaphat Jorā Ochoy
as Iohas Iohata Amasyas Ozy
as Achā Ezechias Manasses Amō
Ioachi Sedechias Aristobol? Ale
xader. Herodes. vbi fut reges. Latio
rū. Jan? Saturn? P' graunus 7 La

reges alba
no in ny

reges roma
no in ny

senatores

poete
ceteri

tinus. vbi fut Reges Albanoz: quo
rū pm' fuit Alcani? Eneae fili?: qui co
didit Albā fm Titū Liuiū cui succes
serut postu? Siluius fili? eius sic dict?
q i silua 7 veatōe nutrit? E. Eneas fil
ui? Latin? silui? Alba silui? Egip? silui?
Capi silui? Carpetus silui? Tyberi?
q suffocat? i tyberi flauio nom' dedit
Nā an Albula dicebat Agrippa sil
uius Aremulus Auētin? peas Amu
li? vbi fut reges Romanoz? pūm?
Romulus? Nūma pōpili? tertius
Lullus hostilius. quart? Anch? qui
tus Tarquinius pūscus. sext? Scru
tullus. septimus Tarquinius supbus
vbi tot gliosi senatores cōsules vi
ctatores iudicisimiq duces qui floz
erut in vrbe. Brutus Lucius Tarqui
nus Collatinus Spuri? Cassius Co
riolan? Hai? flauius Lucius Vergi
ni? Lucius qntus Cincinatus furius
Camillus Appius Claudius. Q. Ce
cilius Metellus Balcharicus Sci
pio afina Scipio aphricanus Scipio
emylanus Curius dētar? Q. fabi?
Gaius flaminius 7 ceteri. vbi fut tot
iperatores qui ibi regnauerut: quoz
aliquos i pcedētib' noiaui. vbi
fut tot sapiētes seculi pbi astrologi
historiographi oratores 7 poete. vbi
Lhales milesius Chylo lacedemoni?
Solon atheniēsis Periader corithi?
Pithac? mithileneus Hyas priēne?
Pythagoras sami? Plato Soctes
Aristoteles Diogenes Anaxiales Le
no Empedocles Epycur? Anaxago
ras Democrit? Heraclit? Leucippus
Pyppar? hi oēs pbi. Haliabragel
Albumasar Ptholome? hi astrologi
Hierony? egypti? Hierosus caldeus

Danetham Sutozius Chalimicus
Dyodoxus Possidonius Theon. An
dronicus Aphricanus Tertulianus
Phrygius Dares Crogus Pompe
ius Iustinus abreuator ei? Ioseph?
iudeus Titus Liuius. hi historiogra
phi. Lysias Demosthenes. Vegetias
Cyreneus. Anthiochus. Ascalonita
Apollonius Niconius Cicero Cato
censorinus. hi oratores. Quidius Ju
uenalis Lucanus Virgilius Oratius
Terentius Persius Tibullus. hi poe
te. vbi sunt deniq omnes quos etiaz
diebus nostris 7 vidimus 7 cogno
uimus: quos mundus tulerat in sbl
mi. Perit certe memoria eorum cum
sonitu: vt ait propheta: 7 dominus
in eternum permanet. Q q cito que
repente euanescent velut fumus: om
nia que in hoc mudo credūt 7 repu
taf bona. Q d cōsideras Salomon
in z. e. c. l. c. dixit. Magnificau opera
mea. edificau domos. plātaui vine
as. feci hortos 7 pomeria: 7 oleui ca
cuncti generis arboribus. Extruxi mi
hi piscinas aquaz: vt irrigarē siluas
lignoz germinatiū. Possedi seruos 7
acillas multaz q familiā habui: armē
taq 7 magnos ouiu greges vlt oēs
qui fuerut an me in Hierusalem. Co
aceruau mihi argētū 7 aurū 7 sban
tias regū ac puiciaz. feci mihi cāto
res 7 catatrices 7 delicias filioz ho
minū. Syphos 7 vrceos i misterio
ad vna fundēda: 7 super grellus suz
opibus omnes qui fuerunt ante me i
Hierusalē. Sapiētia quoq pseuera
uit meū. 7 oia q desiderauerut oculi
mei nō negaui eis: nec pbibui cor meū
qn oi voluptate frueret 7 oblectaret

se i his que parauerat. Et hinc rat^o su
 parte mea si viderer labore meo: cuius
 me conuertisse ad vniuersa opera que
 fecerat manus mee: et ad labores: i q
 bus frustra defudauerat: vidi in oib⁹
 vanitate et afflictione spiritus et animi
 et nihil permanere sub sole. Quarta aut
 fuerit magnificentia et gloria Salomons
 p. 3. Primo si consideret eius potentia: et
 diuitiarum copia: et fame claritas. ac de
 lictiarum alicutia. Nam vt hinc. 2. Re. 4.
 Quate David pre et ipso ipeate et
 volente vnde fuit in Reg. et dixit ois
 populus. viuat rex. Salomo. Et ascē
 dit vniuersa multitudo post eum: et po
 pulus canentium tibis: et letantium gau
 dio magno: et insonuit terra a clamo
 re eorum. Et vt dicit. 3. Re. 4. c. Regnavit
 fuis oem Israel: et erat i ditoe sua ha
 bes oia signa secum a flumie terre Phi
 listini vsq; ad terram Egypti offerentium
 sibi muncera: et seruientium ei cunctis
 diebus uite eius. Erat aut cibus Salo
 mouis per singulos dies. 20. choui se
 mule: et 40. choui farie. 10. boues pin
 guas. et 20. boues pasuales: et ceterum
 arietes: cetera venatoe ceruorum et ca
 p. 22. atq; bubalor et auium altiliu. Va
 bebant. 40. milia psepia equorum curiali
 um. et 12. milia equestriu. Et vt scribitur.
 10. c. p. f. li. Regina Sabba do
 nauit ei. 30. talēta auri: et arōata mul
 ta nimis et gemas preciosas. Secundū
 aut. Catholicū apud aliquos ē. 50. li
 brarum: fm alios. 72. In 2. vo. li. palle.
 c. 2. narrat qliter Salomon volens
 edificare domū dei et palatiū suū nu
 merauit. 70. millia viroz potētū hu
 meris suis. et 80. millia q cederēt lapi
 des in mōtib⁹. Prepositosq; eorum tria

millia sexcentos: fecitq; fieri edificia
 speciosa valde. diuidebatq; fama ei⁹
 p vniuersū orbē: et tū opauatū ē cor
 eius: vt adamaret mulieres alienige
 nas. Dabuntq; oem delectatoem i q
 buscūq; fm seualē appetitum: nihilo
 minus oia pferit et defecerūt. Jo ipse
 dicit i. 1. eccle. v. Vanitas vanitatum et
 oia vanitas. Ob qd Criso. sup Job.
 ita pchre loqf. Vanitas vanitatum in
 qt Salomo et oia vanitas. Vñc vñ
 culū si saperēt q i potētia vsq; i pari
 etib⁹ suis oib⁹ et vestibulis scriberēt.
 i. domo. in foro. et i egressib⁹. et an oia
 i cōsuetudinibus suis vt sep eū oculis cer
 nerēt et corde fetirēt: qm multe sunt
 rez facies et imagines false: q decipiūt
 incautos. Istud opz quotidie carne
 salutare: et in p. adns et in cenis: et in
 oib⁹ vñtib⁹ libet vñquēq; p. suo
 canē a p. suo libet audir: q uāital
 vñtatū et oia vanitas. hec ille. Que
 vba nō imerito ponderanda sunt: ut
 sic cognoscat mūdi miseria. Tertia
 conditio bonorū huius mundi dicit
 vñatio. Ipsa etenim se diligētes du
 cit i vñatioem eterne mortis. Et ut
 dicit. ait. Domentancū est qd dele
 ctat: sed qd cruciat est eternū. Ideo
 Aug⁹ in quodā sermone ingt. Nulla
 maior infania: q p. delectatione
 momētanea perdere eterna gaudia:
 et obligare se ad eterna supplicia. Au
 dite gō mortales hoies: et cōsidera
 te q vñta sūt. ad mētēq; usq; currite
 et reducite cor: et aiuz ad amorē dei:
 et ad beatitudinē eius: inardescat vñ
 deriū vñm. reuocate affectū a p. ditorē
 mundo: illūq; spernite: vt sic poss. tis i
 hoc seculo adipisci dei gratiam: et in

futuro sepiternā glām. Amen.
Quarta scda ebdomade sacre de my
 sterijs sacri eucharistie: quoz notitia
 fideles excitat et inflammat ad feruore
 et deuotionē. **S**ermo. 63.
Emotiā fecit mirabiliū suoz
 misericors et miserator dñs
 esca dedit timētib⁹ se. Illū
 nati pphe vba sūt ista origialr psal.
 110. Dedit nobis dñs Iesus xps ar
 detissimā caritatē suā nō solū in crū
 ce et passione: verū etiā et mltis alijs
 diuersisq; modis: et potissimū cū isti
 tuit sacillimū sacm p. oisimū corpo
 ris et sanguis sui. Quoniā aut tanto
 feruētius xpianoz aie cū reuerētia et
 deuotōe ad illd suscipiēdū aīari pnt
 qto clari⁹ eius mysteria cognoscūt et
 intelligūt. Id circo in p. sermōe de
 eo aliqua aperie: qm si xps illud fec
 i memoriā eius et suoz mirabiliū. nū
 nos tāti bificij recozdaremur: merito
 de ingratiudine vitiū venire? culpan
 di. De ipso itaq; sacro venerabili tria
 mysteria erūt a nobis declarāda.
Primū de institutōis.
Secūm figuratōis.
Tertū fructificatōis.
Qualr xps instituit sacm eucha
 ristie in cena: et ordinauit aplos sacer
 dotes: et quare h sacm cōfici i spe
 cie panis et vini: et sb duplici specie: et
 an sb vtraq; debeat sumi. **C**aplm. i.
Rimū mysteriū declarādū
 p dñi institutōis: In quo cōtin
 git dubitare circa septem.
Primo circa tēpus. 2° circa psonaz.
Circa ordinē. 4° circa materiam.
Circa spēm. 6° circa additōez aq.
Circa obligatōem. 7° primo cir

ca tēpus dubitat. Quare hoc sacm
 institutū fuit tpe legis gratie: et nō aī
 ad qd ridet Alex. i. 4. sume et Doñ.
 di. 3. 4. Illud fuit conueniens ppter
 duo. Primo propter re tēta: que ē
 corpus xpi vez: vt plenius declarabi
 tur i sequenti sermone. Secūdo fuit cō
 ueniens ppter efficaciam: que est cari
 tatis vinculū: que in noua lege appa
 rere et abūdare debuit. Et ex hoc in
 stitutū est iminēte passione in signū
 amoris: que xps ad genus humanū
 hebāt. Nam nō solū voluit dare no
 bis sua. lo blequū oīum creaturarū
 et suos. i. angelos in adiutorū: sed et
 seipsū dedit in filiū per carnis assūpti
 onē: fm illud Isa. 9. filius datus est
 nobis. Dedit se in sociū p nature nre
 cōformatōem fm illud Ap. phil. 2.
 Vabitu inuentus ut hō. Dedit se in
 magistrū p doctrine predicatōem: fm
 illud Job. 12. Nos vocatis me magi
 ster et die: et bñ dicitis: sum eteni. De
 dit se in lucem per exempli operatōe;
 fm illud Job. 13. Exēplū. n. dedi vo
 bis: vt queadmodum ego feci: ita et
 vos faciatis. Dedit se in patrē p gre
 regeneratōem: fm illud Job. 1. Quot
 quot aut receperūt eū: dedit eis p. tē
 te filios dei fieri his qui credūt i no
 mine eius. Dedit se i holocaustū me
 dullatū per passionē: et tādē dedit se
 ipsū i cibū ad spūalē refectōem. O
 inflamata caritas Iesu xpi. O ardēs
 amor clemētissimi cordis sui. Super
 abūdā pfecto ostēdit nobis quatu
 nos ipse dilexit. et ppta tūc sacm est
 institutū: cuz amor eius buliebat atq;
 seruebat. vñ Jo. 13. dñ. Cū dilexiss⁹ su
 os q erant in mundo: in finem dilexit

29
 21 gic 117
 117
 leg 52

eos. i. fm glo. maiora signa dilectōis
 ostēdit. **¶** Dubitatur circa horā. 7
 vt colligit ex dictis euāgelistaz sps
 h̄ sacri m̄ instituit hora cenę qñ iā com-
 mēderat ipse 7 apli agnū paschalen.
 Et q̄ pleriq; nō bene itelligētes vicē
 voluerūt q̄ hoc sacri m̄ nō d̄ cōfici añ
 prāditiū. s̄ post cenā. Arguit̄. n. sic. In
 operādo debem̄ nos cōformare s̄po
 tāq̄ creplari. Iux̄ illud Ero. 25. In
 spice 7 fac fm̄ creplari: qd̄ tibi i mō-
 te mōstratū ē. sed s̄ps hoc sacri 3° ce-
 nā cōfecit. q̄ 7 a nobis debz cōfici p^o ce-
 nā. Cōtra istos vō ē tex. de cōsec̄.
 Di. i. in. c. sacra. Sacra inq̄ altaris nō
 nisi a ieiunio hoibz celebrētur. Rō est
 fm̄ Ric. i. 4. d. 8. ppter maiore solē-
 nitate: 7 sobrietate mynisterij: 7 ma-
 iore reuerētia sacri. Nec valet obie-
 ctū eo q̄ s̄ps rōabilis cōsecr̄ post ce-
 nā: q̄ voluit terminare figurā 7 legē i
 esu agni paschalis: 7 introduce verita-
 tē i institutōe sacri. Di^o aut̄ rāō non
 cōuenit ad hoc vt a nobis debeat p^o
 cenā cōfici: 7 sic hoc sacramētū cōfi-
 ci d̄ a ieiunio: vt patz de conse. di. 2.
 in. c. ligdo. 7 fm̄ Ric. ubi sup: sumitur
 hic ieiunij p̄ puatōe cuiuslibz alumē-
 ti ante. s̄. q̄ q̄s sumat cibū vel potum
 si etiā postea in die plies cōmesturus
 sit. i. casu tñ necessitat. iminēte mort. i.
 piculo pot̄ hoc sacri 3 post alios cibos
 sumi. etiā si sacerdos añ missaz lauet
 os suum: 7 casu aliquo gutta illius
 aque itrauerit i stomachū. non p̄p̄ h̄
 tenetur dimittē missā: p̄cipue in die
 solēni: q̄ hoc non videtur impedire
 dignam p̄paratōem s̄b̄yteri. nec re-
 uerētia sacri: 7 de iilibus idē. iudiciū
 h̄eaf. **¶** Cōtigit dubitare circa or-

dinē. qñ. s̄. apli fuerūt a s̄po cōdinati
 sacerdotēs: 7 acceperunt cōsecrandi
 potestate. Ad qd̄ rīdet Ric. in. 4. di.
 2°. 24. q. 1. Quērit in quo actu cuiusq;
 ordius iprimas character i rāōne ad
 argumētū. q̄ s̄ps ordinauit aplos sa-
 cerdotes: cū dedit eis potestate cōfi-
 ciedi. Luc. 22. 7 Math. 26°. dicens.
 Hoc facite in meā cōmēmoratōem.
 3° Quarto dubitat̄ circa materiam
 i qua sacri m̄ est cōficiēdū. Et rīdent
 doct. in. 4. di. xi. q̄ materia congrua
 huic sacro est panis de frumētō: 7 ui-
 tū de vite: eo q̄ s̄ps ita instituit: 7 h̄
 rōabilē. Primum quidē quātū ad usū
 hui^o sacri: qui ē maducatio. sicut. n.
 aqua assumit̄ in sacramēto baptisimi
 ad vsū spūalis ablutōis: q̄ corpora-
 lis ablutio cōueniēter fit in aqua: ita
 panis 7 vinū quibz coiter hoies refi-
 ciuntur i hoc sacro assumūtur ad usū
 spūalis maducatiōis. 2° quātū ad ef-
 fectū cōsideratū i vnoquoq; sumētū
 Quia vt Ambro^o dicit sup. r. eplam
 ad Corin. hoc sacramētum valet ad
 tuitionē cōporis 7 anime. Ideo caro
 s̄pi sub specie panis: pro salute corpo-
 ris. Sanguis vero sub specie vini pro
 salute anime offertur. Tertio quātū
 ad effectū respectu ecclesie que cōsti-
 tuit̄ ex diuersis fidelibz: sic panis cōfi-
 cit̄ ex diuersis gñis: 7 vinū fluit ex
 diuersis uuis. Notādū tñ s̄ Thō. in
 3. pte. q. 24. ar. 2. in rāione ad etium
 argumētū. q̄ si farine triticee admi-
 scēt̄ aliq̄ quātitas modica 7 pua alte-
 ri^o farie poterit ex iii. fici panis: q̄ est
 materia hui^o sacramēti: q̄ modica p̄
 mixtio nō soluit speciem. secus vero
 si esset magna. Quinto dubitatur

4° circa specie: q̄re. s̄. sacri m̄ cōficiē s̄b
 duabz sp̄ibus. Ad qd̄ rīdet Alex. de
 ales. q̄ hoc principal̄ sit duplici rōe.
 Primo ppter duplicis nature nostre
 a s̄po s̄ptionē. ad vtriusq; redēptio-
 nē. vt oīderet s̄ps totā humana na-
 turā. i. aīaz 7 corp^o assūpsisse vt vtrq;
 redimēt. Panis. n. ad corp^o refertur.
 vinū ad aīam. Secūda rō ē p̄p̄ dupli-
 cē s̄pi imolatoem. s̄. in vita: 7 in mor-
 te. Nā expectatio 7 p̄paratō ad mor-
 tē fuit mors qdā. que ḡ fuit i vita re-
 presētā sp̄e panis. que aut̄ in morte
 specie vini. Sexto circa additōem
 aque. Vtrū aqua sit de s̄bitaria s̄u in-
 tēgritate sacri. Ad qd̄ rīdz Bon. i. 4.
 di. xi. d. q̄ de integritate hui^o sacri
 s̄nt quattuor. s̄. materia. forma. ordo.
 7 intētio cōsecratis. De cōgruitate
 aut̄ 7 bñ esse s̄nt que s̄nt his annexa.
 Aqua ḡ cū nō sit aliq̄d horū nō ē de
 necessitate sacri: sed anexū ē materie
 s̄. vino: q̄ adiungit̄ vino: 7 in ipsū cō-
 uertit̄. 7 postmodū in sāguinē: 7 iō ē
 de cōgruitate appōnēda. tñ admiscē-
 da ē vino: vt d̄ ex de cele. mil. c. vlti-
 mo. Cui^o rō multiplex ē s̄ Alex. Pri-
 ma ppter creplū domini. Probabil-
 .n. creditur q̄ domin^o hoc sacri m̄ isti-
 tuit in vino aqua permixto: vt dicit
 Dama. 7 Cyprian^o de cōse. di. 2. c. scri-
 ptura. Secūda rō ē p̄p̄ signū vniōis
 corporis mystici cū capite. vñ de cōse.
 di. 2. c. tñ omne. dicit. Cū in calice vi-
 no aqua miscetur: s̄po popul^o aduna-
 tur: 7 credētū plebs ei in quē credit
 copulatur 7 iungit̄. i. copulāda 7 iū-
 gēda significat per fidē 7 dignā sacri
 susceptionē. Ex quo Ric. i. 4. di. xi. re-
 fert q̄ ppter h̄ significatōem tñ d̄

apponi de aqua 7 de vino: q̄ aq̄ pos-
 sit trahi ad naturā vini. Popul^o. n.
 trahēdus est ad s̄pm. 7 ideo multaz
 s̄nt illi reprehēsbiles qui plus ponūt
 de aqua q̄ de vino. Est quidē permi-
 tiosus abusus: vt d̄ in. c. permissiosus
 ex de cele. mil. Rō quare aqua ad-
 miscet̄ vino ē ppter fluxū aque de la-
 tere s̄pi. a quo lacteato: vt h̄eaf Job.
 19. continuo exiuit sāguis 7 aqua. Iō
 de cōse. di. 2. c. in sacro oblatōibz d̄
 Nō debet i calice dñi aut̄ vinū solū:
 aut aqua sola offerri: sed vtrūq; per-
 mixtū: q̄ vtrūq; ex latere s̄pi i passio-
 ne sua pfluxisse legit̄. Notādū tñ fm̄
 magistrū sen. c. penultimo. xi. di. 4. q̄
 si sacerdos cōsecrēt vinū sine aqua ne-
 re cōuertitur in sanguinē. Nam 7 gre-
 corū ecclesia dicit aquā nō apponere
 sacro: vt ait Inno. de offō misse parte
 3. c. 26. 7 tñ ecclesia nō negat ipos cō-
 ficere sanguinem s̄pi. Ille tñ q̄ aquaz
 non apponeret reprehendendus esset
 ppter rationes iam dictas. Septimo
 dubitat̄ circa obligatōez. vtrū
 s̄. popul^o debeat coicare sup vtraq;
 specie. Ad quod rīdet s̄ctus Tho. 3.
 parte. q. 80. q̄ circa vsū huius sacri
 duo possūt considerari. vnū ex pte sa-
 cramēti ipsi^o: aliud ex parte sumētū.
 Ex pte ipsi^o sacri cōuenit q̄ vtrūq; su-
 mas. s̄. corp^o 7 sāguis: q̄ i vtroq; cōfi-
 sit. pfectio sacri. Et iō q̄ ad sacerdo-
 tē ptinet hoc sacramētū cōsecrare 7
 p̄ficē. nullo modo debet corpus s̄pi
 sumē sine sāguine: put̄ plene patz de
 cōse. di. 2. i. c. operim^o. Ex pte autē su-
 mētum requiritur summa reuerētia.
 7 cautela. ne aliquid accidat qd̄ ver-
 gat in iniuriā tāti sacri. Qd̄ p̄cipue

H. g. s. r.
 q. p. cal.

posset accedere i sanguis luptoe: q qde
si incaute sumeret de facili possz effun
di. Et q crescite multitudi popul
xpiani i qua cotinet senes 7 iuuenes:
quoz quida no sut rate discretiois:
vt cautela debita circa vsu hui? sacri
adhiberet. Io puidet obnuat vt po
pulo sanguis sumed? no def: sed soluz
sumat a sacerdotet: etiā 7 fm aliqs n
pat sub vtraq? specie ppter piculum
erroris. ne Leois populus credet xps
no ee totu sub vtraq? specie.

De figuris que pcesserut sacz eu
charistie: 7 de septē ppietatib? man
ne appropatis huic sacro. Caplm. 24
Secūdu mysteriū declarādū
de sacro eucharistie dī figur
ratis. sūt nāq? congruū h
sacm pfigurari fm Alex 7 Don. i
4. d. ppf tria. Pmo ppf dignitatē:
q: p dīcādū 7 expectādū erat sicut
donū dei excellētissimū. iō figure h
sacri pīre debuerūt i quibus colūre
hui? sacramēti famosior ostēderetur
Unde figuraz pmissio nō sūt aliō q
fame ci? diuulgatio. Scda rō est ppf
difficultatē. Inter cetera. n. sacra h ē
difficillimū ad credēdū: imo int? ceta
credibilia ideo hoies debuerūt ad h
assuefieri quadam figurarum manu
ductōe. Tertia ratio sūt ppf signifi
cationē: quia hoc sacro xps passus si
gnificat 7 continet. Congruēbat autē
xpm passum aliqua figura psignari.
Sifr autē 7 hoc sacm q significatur
7 cotinet. pcesserūt aut nō vna s plu
res figure. q sic dīc? Aug? 4. de tri.
Opotebat: q p multa eram? a deo
deciū. q multa vitā venturam cōcla

marēt. s. xpm. Et fm Alex licet res p
figurata tātis figuris sit vna fm sb
statiā. tū illius sūt multi effect? 7 ml
te ppietates siue conditiones: quaz
multiplicitatem respiciunt ipse figur
diuersē. Magister vero sen. dimissis
alijs figuris que assignari possent tm
q̄ttuor enumerat. sacrificiū. Mel
chisedech. agnū paschalē. māna. 7 sā
guinē: qui fluxit de latere xpi. Que si
gure sufficiēter enumerantur duplici
rōe. Prima est respectus siue relatio
figurarum ad legem nature moysayce
7 enangelice. vlt. per oblatioez. Mel
chisedech ostendatur fuisse pfigura
tū sacramentum in lege nature. Per
agnū paschalē 7 māna i lege scri
pture. Et per sanguinē qui fluxit de
latere xpi in lege gratie. Scda ratio
est si attendamus ad ea que psignā
tur. Nam in hoc sacramento est vñ
bilis forma: 7 hec pfigurata est in
sacrificio Melchisedech: 7 est res cō
tenta: 7 hec figurata est in agno pa
schali. 7 res significata tatum: 7 hoc
in māna. Et virtus dans efficaciam.
7 hoc i sanguine q defluxit de latē xpi.
Verūtm sōlter est aduertēdū q in
manna qd pluit dñs pībus in deser
to. Et de septē cōditōes reperit cō
ueniētes huic sacro ieffabili. Prima ē
modus gñatōis. Scda est locus de
scētiōis. Tertia tēp? recollectōis.
Quarta termin? mensuratōis. Qui
ta ritus preparatōis. Sexta autē re
seruationis. Septia gustus saporatō
nis. Prima cōditio erat mod? ge
nerationis: q in nocte inuisibil? de ce
lo descendebat. Qui d. n. designatur
per noctem. nisi fidei nostre status?

1116. 6. g. d. i. o. s. q. z
v. o. u. e. s. i. m. e. s.

Sicut n. i regno celoz nulla ē obscu
ritas tenebrosa: 7 in inferno nulla pōt
luciditas apparere. sic in pnti pegri
natōe nō ē lux clara vñionis. Deifice
sicut i celo nō obscura tenebrositas cf
ne vñatōis: sic i inferno. S. 3. nocturna
fidei lux stellari 7 lunari nō qdē sola
ri lumie illustrata qd? lumib? videm?
7 cognoscim? hoc sacm. Scda cō
ditio illi? māne erat locus descēsiōis
q? descēdebat in deserto circa castra
filioz Israel solum: atq? descēdit cū in
traerit terrā pmissionis. sic hoc sa
cramentum nō nisi in ecclesia: 7 in ei?
de veracit? consecratur atq? in deser
to pntis vite tātūmodo frequentat.
Cū autē ad repromissā viuētū terrā
ventū fuerit: iā nō ampli? sacrificiū
offerret: sed glōsus Jesus i cōsuma
to felicitati. loco cōspiciet ineffabilit?
exaltatus. Tertia cōditio erat tē
pus recollectōis. Ser. n. dieb? pote
rat reperiri: pceptiq? Moyses ex
parte dñi feria sexta pro sabbato col
ligi. Sabbato autē egressi quidam de
populo vt colligerēt nō iuenerūt. sic
7 istud viuificū sacramētū nō nisi sex
diebus pntis peregrinatōis reficē hz
s3 sabbato sēpiterne getis iueniet rex
noster Jesus xps nō mystice sacro ue
lat? sed manifest? 7 decore regio glō
sus. Quarta cōditio ē terminus
mēsuratōis: q p singla capita mēsu
ra gomoz ex parte dñi Moyses col
ligi instituerat. nec qui plus collegit
plus habuit. nec qui min? minus iue
nit. Sic qdē istud mirabile sacm ne
qua q cotinet minorē Jessū in minorū
hostia q i maiorū. nec plus i plib? q i
vna. Quinta cōditio erat rit? pre

paratōis: q illud māna ignē optime
sustinebat. nā māna liquidū collige
bat sile couādro: 7 ppe ignē poneba
tur: 7 efficiebat vuz: deinde tritabat
7 ex eius farina cōficiēbat panis. S. 3.
si ponebat ad solē liquefiebat: 7 con
tābescēbat. Sic istud bñdīctū sacm
pfecte ignē sustinet deuoti 7 feruētis
amoris: atq? rōes ob amoris forna
ce pcedētes pfecte eludūt hui? sacri
irrefragabile veritatē. Sed sol curi
ositate humane 7 fatāstice rōis ad
pseruationē sacri p pñdiā cū lique
scere facit. Sexta cōditio ē auius
reseruatōis. Nā pceptiq? Moyses
q nullus seruarēt ex eo vsq? in mane
q voluerūt reseruare iuenerūt q sca
turire cepit vermib? atq? cōputruit.
sic hoc sacm reseruatū ab his: q ad
illud nolūt accedere scātet vñib?: ga
ipsi tales deteriorātur 7 indurāf: vt
p. 32. vi. l. c. presbyter. Septima
cōditio erat gustus saporatōis. q
unicuiq? sapiebat iuxta desiderij sui
appetitum. Aliqui n. cū summa dele
ctatōe vescebāf cibo illo sapidissimo
nōnulli vō murmurātes dicebant.
Nā nra nauseat sup cibo isto leuissi
mo. sic hoc sacratissimū sacm sūmen
tibus diuersimode sapit: fm diuersas
dispositōes q̄s i eis format vel desi
deriū caritati. vñ i deuotio malignita
tis. Q̄t sūt obitinati p̄dōres 7 p
suptuosi: q corp? xpi sumētes nullum
ex eo capiūt gustū. Alii vō q mirabi
lī ppf deuotōez 7 fidē recreat 7 cō
solat: de quo 7 si multa possēt exem
pla narrari. vñ tm refera qd? Rome
euenit. Tpe nāq? Eugenij qrti qdam
nōbil? 7 spūalis dñi deo deuotissima

es

fratrica noie de potianis: singlis die
bus scilicet sacramenti coione de manu
sacerdotis reuerēdissime suscipiebat:
fentiebatur delectatōem admirabile
adeo ut sepius post coionē p mag^o
tēpos. spatium raperet i extaiz. Quo
dā vō die dū in ecclesia fācte. Cecilie
trās Liberim expectaret accipe coio
nē: sacerdos ille qui celebrabat aut le
uitate duct^o: aut diabolica tēptatōe
deuid^o tēptauit sibi dare hostiā non
cōsecratā. Aliq̄ ou ei^o appropinquas
set reculauit illa sumē dicens. Parcat
tibi deus o pī sacerdos: qui me nō so
lū decipē credidisti: s; etiā idolatriā
facē voluisti: qbus v̄bis cōmoe^o sacer
dos veniā petiit: 7 peccatum postea
cōfessus rē alijs studuit renarrare.

**De septē fructibus quos acgrunt
hi q̄ fidelit̄ 7 deuote factā coionē su
scipiūt.**

Capitulum 2.

Prīmū mysteriū declarādum
de sc̄dissimo sacri o dī fructi
ficatōis. Deuote. n. coicātel
multos fructus cōsequūtur: 7 preci
pue septē. **Prīmū** dī gratificatio.

Secūdo remissio. **Tertius** satisfactio.
Quartus defensio. **Quintus** rele
uatio. **Sextus** abatio. **Septim^o** gl̄
ficatio. **Prīm^o** fructus dī gr̄ficatio.

Cōfert. n. faci 3 deuote coicātib^o gr̄ā
Ratio ē h; **Lho. 3. parte. q. 79.** Tū q̄
i eo stinet xps: qui sicut veniēs i mū
do: sic venit cū gr̄ā fm illud **Job. 4.**

Gratia 7 veritas p̄ Iesū xpm facta
est: ita veniēs in isto sacri o. Tū q̄ rep̄
setat passio eius: q̄ fuit gr̄e effectiua.
Tū q̄ sumit sub specie cibi nutriētis
vñ sicut abus p̄stat vitam: ita 7 h̄
sacramētū: p̄pterea vocat̄ eucharis

tia. bona gratia. Nā dicit sacrifi
ciū respectu p̄teriti. s. passiois xpi quā
reperetate: Et dī coio respectu p̄t̄.
quali cois vnio: q̄ vnit mēbra cū cor
pore: vel in corpore mystico. 7 dicit
viaticū respectu futuri: q̄ ē p̄figu
ratiuū uite. 7 q̄ passio vnio 7 gl̄oria
sūt ex gr̄ā iō noia eucharistia. **Secū
dus** fruct^o deuote coicātiū dī remis
sio. Remittuntur namq; p̄ hoc sacra
mētū peccata venialia: vt hēf de cōse
c. 2. c. cū omne. c. i. quotiēs 7. c. an bñ
dictōem. Quātū autē sit istud. s. re
missio venialū hēre patē p̄t̄ si cō
sideret̄ q̄tū ipsa aīā ledāt. Nā licet
eternā vānatōēz n̄ inducāt. tñ iherūt
duo p̄cipua nocūta. Prīmū ē q̄ dī
minuit feruorē caritatis. Secūdū q̄
obligāt ad penā tēporalem. Ex quo
dicit **Doñm 4. d. 20.** q̄ si quis mo
riē tantū venialia habens vadit ad
purgatoriū. **Tertius** fruct^o deuote
coicātiū dī satisfactio. Hoc sigdez
sacriū satisfaciō pro peccatis. **Sc̄dū**
n. Lho. 2. parte. q. 79. hoc sacriū si
mul est sacrificiū 7 sacramētum:
Sed rōem sacrificij habet inquantū
offertur. Rationē vero sacramēti in
quantum sumit. 7 ideo effectum sac̄
menti habet in eo qui sumit. effectūz
autem sacrificij in eo qui offert: vel i
his pro quibus offertur. Si ergo cō
sideretur vt sacramētum: habet du
plicem effectum: vno modo directe
ex vi sacramēti. Alio modo quasi
ex qdā cōcomitantia. Ex vi qdē sacri
directe h; illū effectū ad quē ē istitu
tū. n̄ ē autē institutū ad satisfaciēdū: s;
ad spūalr nutriēdū p̄ vnionē ad xpm
7 ad mēbra eius sicut 7 nutrimentum

vnitur nutritio. Sed q̄ h̄ vnitas fit
per caritatē: ex cui^o feruore aliq̄ dīe
quif remissio nō solū culpe: s; etiā
pene. Inde ē q̄ ex cōsequēti per quā
dā cōcomitantia ad principalē esse
dū hō cōsequet remissio nē pene: non
quidē totius: sed fm modū sue deuo
tionis atq; feruoris. Si autē cōsidere
tur inquantū est sacrificiū hēt vim sa
tisfactiua: 7 p̄dest his p̄ quib^o offert
tam viuus q̄ defūctus. Sed in satisfi
cōne magis attēdit affect^o offerētis
q̄ qualitas oblatōis. Quis ergo hec
oblatio ex sui quātitate sufficiat ad
satisfaciēdū p̄ oī penā. tñ sit satisfacto
ria illis p̄ q̄b^o offert. vel ē p̄ offeren
tibus s; q̄ titatē sue deuotōis: 7 n̄ p̄
tota penā. **Hic Alex. papa de cōse. vi.**
2. i. c. nihil ait. Nihil i sacrificijs ma
ius ē cepit q̄ corp^o 7 sāguis xpi: nec
vlla oblatio hac potior ē. s; oēs p̄cel
lit que pura cōscia dño est offerenda.

Quartus fruct^o deuote coicātiūz
dī defensio. Defēdit vtiq; h̄ sacriū p̄
seruando a peccatis futuris. vt. n. ait
Lho. vbi sup. Peccatū ē qdā mors
spūalis aīe. vñ h̄ mō p̄seruat aliq̄
a peccato futuro quo p̄seruat corp^o
a morte futura. qd̄ qdē sit dupliciter
vno mō inquantū hoīs natura iteri^o
roborat cōtra iteriora corruptiua: 7
sic p̄seruat a morte p̄ cibū 7 medici
nā. Alio mō p̄ h̄ q̄ munit cōtra exte
riores ipugnatōes. 7 sic p̄seruat per
arma: q̄b^o munif corp^o. vtroq; autē mō
h̄ sacriū cōseruat a peccato. Nā p̄mo
qdē p̄ hoc q̄ xpo cōiūgit per gr̄āz ro
borat spūalē vitā hoīs tāq; spūalis
cibus 7 spūalis medicina s; illd̄ psal.
Panis cor hoīs cōfirmat. Et Aug^o

ab hunc
celere

sup **Job. ait.** Securus accede panis
est nō venenū. Sc̄do inquantū ē lignū
passionis xpi p̄ quā vici sūt demōēs
repellit ipsoz ipugnatōem. vñ **Crifo
sup Job. ait.** Ut leones flāmā spiran
tes: de mēsa dñi recedim^o terribiles
demonib^o facti. Notādū tñ q̄ licet h̄
sacriū quātū est de se hēat virtutē
p̄seruatiua a peccato. nō tñ auertit ho
mīnī possibilitatē peccādi: eo q̄ hō
mō i statu vie est huius conditōis q̄
pōt flecti in bonū 7 i malū. **Quin
tus** fruct^o deuote coicātiū dī releua
tio. Si n. hō post deuotā coionē in
peccatū rueret facili^o ab illo surgere
pōt: q̄ si aī illud nō coicasset. Ratio
ē q̄ vt dicit^o per sacriū coionē aīā ro
borat 7 fortificat: 7 ideo facili^o e for
ti resurgere q̄ debili. **Sext^o** fruct^o
deuote coicātiū dī abatio. Cibae
utiq; hoc sacriū spūaliter aīam: 7 m̄
totiēs miraculose reficit ipsū corpus
Dicit. n. de beata Kateria de Senis
q̄ sepi^o coione suscepta p̄ dies plimos
line cibo 7 potu p̄sistebat^o absq; aliq̄
sui corporis lesione. **Septim^o** fru
ctus dī gl̄ficatio. fecit etiā hoc faci^o
ad augmentum gl̄orie que sequit^o ad
augmentū gratie. quāto. n. anima p̄si
cit 7 crescit in gratia. tāto copiosiorē
gl̄oriā p̄meretur. Sed qui deuote 7
humiliter suscipit sacramētū eucharis
tie p̄ficiat in gratia: vt tactū est supe
rius. Idcirco abūdātius gl̄oriā obti
nebit. Currite igit oēs 7 cōfictijs a
peccatis emūdatis sacriū coionem ac
cipite. q̄ saluator noster dicit **Job. 6.**
Si quis māducauerit ex hoc pane ui
uet in eternū. hic p̄ gratiā 7 i futuro
p̄ gl̄iaz: i qua uiuit 7 regnat ip̄e Ies^o

110
29 m. 20

dei filius cum patre et spiritu sancto
per cuncta secula seculorum. Amen.
Feria tertia ebdomade sancte de
veritate sacramenti eucharistie: i quo
vere et realiter continet ipse xps.

Sermo 64.

Pro mea vtre est cibus et sa-
guis meus vere est potus.
Verba sunt redemptoris nri
originali Joh. 6. Inter cetera fidei
noitre credibilia maximu et admira-
bile est realis ac va existetia corporis
et sanguinis xpi in sacramento altaris
sub speciebus panis et vini: hoc vtiq
nisi fides credat sermo non explicat.
Verutu ad confudenda pfidia infidelium
consolatio q fideles: qui id credunt
in hoc sermone de veritate altissimi
sacramenti verba facimus. Est etenim
necessaria simplr credere et firmiter
confiteri q a domino Iesu xpo audi-
uimus dictu carne. s. suam vere esse ci-
bum: et suu sanguinem vere esse potu
s. in sacramento altaris: in quo vere et
realiter continetur. Ad quod pbadu
et fideliter persuadendu procedemus,
tripliciter.

Primo per auctoritates.
Secundo per rationes.
Tertio per exempla.

Omnes taz theologi q sacra co-
clia: et doctores antiqui tenet et confi-
tentur dnm Iesum xpm realiter esse
in sacramento altaris sub speciebus pa-
nis et vini.

Capitulu.

Primo probada est veritas
corporis et sanguinis xpi in
sacro altaris per auctori-
tates. **Primo theologoz.** Secdo con-
alioz. **Tertio doct.** **Primo itaq**

theologi oes. Ric. L. Don. Tho. Sco.
et ceteri dno. quarti li. dicunt q opio
quorunda fuit et error pessimus q xpi
non esset in altari. nisi tñ sic in signo.
et dñ māducari: q signu eius tantum
accipitur. Sed iste error cōtra pieta-
te fidei est. q rātum bificiu sibi a deo
datu recognoscat et gratias agit: q in
carne sua et natura ppria sit nobiliss
Est etiā cōn facti dignitate per excel-
lentiam: in quo reuocet diuina poten-
tia et bonitas altius ceteris sacramē-
tis. nā cetera sacramēta excellit: et q
si cōsumatiuū est alioz oium: sicut ca-
ritas oium virtutu. Manifestat nā q
hic q potētia dei in operis singulari
tate. **Primo** in corpore xpi vere
et **secundo** in altari bus cōuer-
tis nulla **ante** cōi ostēdit se de-
posse supra omnem potētia operati-
uā i conuersione. Et per hoc q idē in
plibus locis supra imaginatiuā: et p
hoc q tā magnū et integrū in tā pua
specie facit existere nō cōtractū: ostē-
dit se posse supra potētia intellecti-
uā. Error igit p̄rad⁹ detractus est
a quodā Berlegario Rome coram
iuz. epis: vt hctur de se. vi. z. i. c. ego
Berlegarius. Ideo catholice dicen-
dū est fm Fran. de marone in quodā
sermone de corpore xpi. q sub specie
panis que videt in hostia quattuor
esse creduntur. **Primo** quidē credif
ibi esse corpus xpi ex vi vboz: q ver-
ba consecrationis de solo corpore faci-
unt mentionē. **Secdo** est ibi sanguis
xpi ex cōcomitātia imediata: q sa-
guis immediate disponit corpus ad
vitam. **Tertio** est ibi anima xpi ex cō-
comitātia p̄p̄ia: q licet anima nō

viuificet corpus: nisi mediāte sagine
tū pertinet ad eadē naturā. et iō cō-
mitat ipsū p̄pinque. Quarto ē ibi di-
uinitas verbi ex cōcomitātia remota
q licet diuinitas cū tribus p̄cedēti-
bus faciat vnū suppositū: tñ nō p̄tinē
ad vnā naturā. Similr ēt i calice ista
quattuor esse credif: sed alio ordine.
Primo est ibi sanguis ex vi vboz
deo q vba cōsecratiois calicis de so-
lo sanguine faciūt mētionē. **Secdo** ē
ibi corpus ex cōcomitātia imediata:
q corpus sanguis est imediatū rece-
ptaculū. **Tertio** est ibi anima ex cōco-
mitātia p̄p̄inqua: q pertinet ad eadē
naturā humanā. **Quarto** est ibi diu-
initas ex cōcomitātia remota: q non
p̄tinē ad eadē naturā. Quis ad idē
suppositum: et ista quattuor significauit
saluator: noster ibi esse. **Jo. 6. Ego**
sū panis per hoc vāns intelligi corp?
Et s̄biūgit viuus: per hoc denotans
animā p̄ quā corpus viuificat: et quia
aia sine corporeo sagine viuificari nō
pōt: ideo s̄biū intelligif hic sanguis. De
inde addit qui de celo descēdi prop̄
diuinitatē. Quare totus xps cōtine-
tur sub specie panis: et totus sub spe-
cie vini. **Ad** oīdēdā veritatē sa-
cramenti facit auctoritas sacroz cō-
clioz. **Scribif. n. ex de cele. mis. in. e. cū**
marthe. de hoc sacm̄ mysteriū fidei:
qm̄ aliud ibi credif q̄ cernaf. et aliud
ibi cernis q̄ credaf. **Spēs panis** et
vini cernitur et credif veritas carnis
et sanguinis xpi. et in. c. de sū. tri. et si-
ca. sic scribif. **Una** est fidelium vniuersa-
lis ecclia extra quā nullus oīo saluaf
in qua idē ipse sacerdos est et sacrifi-
cū Iesus xps: cuius corpus et sanguis

in vobis
congruentia
in mediat
ia ex con
comitātia
p̄p̄inqua
p̄p̄inqua
p̄p̄inqua
p̄p̄inqua
p̄p̄inqua

in sacro altaris sub spēbus panis et
vini veracif cōtinet trāsubstantiatis
pane in corpus et vino i sanguinē vtu-
te diuina: vt ad pficiēdū mysterium
vnitatis accipiam⁹ ipsi de suo qb ac-
cepit ipse de nostro: sed ppter dicta i
pall. cū marthe notada sūt f. Fran.
de marone quattuor documēta. **Primo**
qm̄ q in hoc sacro ppue nō videt xps
oculo corporali: q accidentia que ibi
cernif nō sūt in corpore xpi sicut in
b̄iecto. Et si querat qre xps in hoc
sacro corpus suū dedit nobis velatū
sub accidentibus. **Rūderi** pōt q id fecit
pp̄ter quattuor rōes. **Prima** est pp̄
humilitatē: vt. s. hoies i hoc sacro hu-
militatē credēs ea que sūt supra
intellectū. in hoc. n. sacro valde neces-
saria est captiuatio intellectus in ob-
sequiū xpi. **Secda** ratio est ppter fide-
litatē: vt. s. fides hēat meritum: q ut
dicit in omelia. fides nō h̄z meri-
tū ubi humana rō p̄ebet experimētū
Tertia rō est pp̄t idignitatē. s. q ad
malos qui indigni sūt clare cōspicere
corpus dñi Iesu xpi. **Quarta** rō ē p-
pter ibecillitatē quo ad oēs: q clari-
tatē corporis Iesu xpi nullus viator
naturaliter posset ispicē. **Secudum**
documētū q licet ppue ibi nō videat-
tur xps: tñ nō errat fideles qui dicūt
dominū se vidisse in manib⁹ sacerdo-
tis: q nullus errat: cuius vba possunt
verificari eo mō quo verificatur scri-
ptura dīna. in qua dicitur q aliqui ui-
derūt deum oculo corporali: sicut de
Moysē dicit. vidi dnm cernēdo cor-
poralē rubū. **Proz.** nō q ibi viderit
diuinitatē: sed q dominus assistebat
illi rubo: et ita corpus xpi suo modo

in vobis
congruentia
in mediat
ia ex con
comitātia
p̄p̄inqua
p̄p̄inqua
p̄p̄inqua
p̄p̄inqua

assistit sp̄ibus que in hoc sacro cernū
 tur. Tertium documētū q̄ in hoc sa-
 cramento adoratio nō ē dirigēda ad
 illud qd̄ cernitur: s̄ ad illud qd̄ credi-
 tur tm̄. q̄ illud ē dignū adoratione.
 Quartū documētū: q̄ an̄ cōpleat
 vba cōsecratōis hostia nō ē adorandū
 donec eluaf̄ a sacerdote vel adoraf̄
 q̄ nō dū ibi cōstat eē corpus xpi. **S**
 ad ostēdēda vitatē sacri sūt auctori-
 tates sacrorū doctōrū. Ex quibus oī-
 bus quattuor tm̄ iducim̄ notatissi-
 mos et famosos doct̄s. Ambro. Au-
 gu. Hier. et Illarius. Ambro. n. i. li. de
 sacris. et ponit de cōse. di. z. in. cap. p̄is
 ait. Panis est in altari v̄sitar. an̄ uer-
 ba sacri or. vbi aut̄ accessit cōsecratio
 de pane fit corp⁹ xpi. Et idem in li. de
 officiis. et h̄c in. can. b̄ndictōem. de
 cōse. di. z. An̄ b̄ndictōem alia sp̄s no-
 miraf̄. post b̄ndictōem corpus signifi-
 catur. et idē de cōse. di. z. i. c. reuera.
 ait. Hoc qd̄ cōficiat⁹ corp⁹ ex virgine
 est. et idē de cōse. di. z. c. oia ita pul-
 chre loquit. Cū quecūq; voluit do-
 minus fecit in celo et in terra. et q̄ uo-
 luit sic factū est. Ita licet figura p̄is
 et vini videaf̄: nihil tm̄ aliud q̄ caro
 xpi: et s̄guis post cōsecratōem credē-
 da sūt. vñ ipsa vitas ad discipulos b̄
 inquit. Caro mea est p̄ mūdi vita: et
 ut mirabili loquar nō alia caro q̄
 nata ē de Maria: et passa ē in cruce:
 et resurrexit de sepulchro. Et Aug⁹
 de cōse. di. z. c. nos aut̄ dicit. Nos at
 in specie panis et vini: quā videmus
 res inuisibiles. i. carnē et s̄guinē hono-
 ramus. et idē i. c. nō ois. Nō ois pa-
 nis sed accipiens b̄ndictōem xpi: fit cor-
 pus xpi. Et idē in epla ad Hyrencū.

Perfect⁹ panis de celo: corp⁹ ē ex vir-
 gine. Hier. aut̄ i omelia paschali. et h̄c
 tur i. c. qd̄ sit de cōse. di. z. **S**uper
 fidei or qd̄ credere debes q̄ ibi salus
 nra cōsistat. puidēs. n. nobis dñs de-
 dit hoc facim salutis: vt q̄ nos quot
 tidie peccam⁹: et ille iā moui non pōt
 p̄ illud faci remissionē cōsequamur.
 Quotidie. n. ipse comeditur et bibit
 in vitate: sed integer et viuus atq; im-
 maculat⁹ pmanet. et iō magnū et pa-
 uendū m̄pterū est: q̄ aliud videt: et
 aliud intelligit. Illarius adhuc de cō-
 se. di. z. c. corp⁹ ita loquit. Corp⁹ xpi
 qd̄ sumit⁹ de altari figura est: dū pa-
 nis et v. nū ex videt. vitas aut̄ dū cor-
 pus et s̄guis xpi i veritate iteri⁹ cre-
 dit. Confiteri igit̄ debem⁹ et indubie
 credere dñm Jesū xpm in sacro alta-
 ris vere et realit̄ contineri.
Contrib⁹ fidelib⁹ pbari pōt q̄ nō
 demonstratiuis veritas carnis et san-
 guinis xpi i sacro eucharistie. Cap. z.
 Cūdo pb̄ada ē veritas cor-
 poris et s̄guinis xpi i sacro
 admirabili eucharistie p̄ rō-
 nes. n̄ quidē nales et demonstratiuas:
 s̄ fideles ac persuasiuas. et colligi p̄nt
 p̄cipalit̄ tres. Prima dicit distatiua
Secūda cōceptia. Tertia cōmutati-
 ua. **C**ontra dī distatiua. Maior. n.
 distatiua ē vt dicit **T**ertio. di. quarti
 inf̄ ens et nō ens: q̄ inf̄ ens et ens. **S**i
 ḡ deus potuit de nihilo pducē oia q̄
 sūt in celo et in fra: cur nō poterit mu-
 tare vñ ens in aliud ens. et cōuertē
 panē in carnē: et vinū in s̄guinē. **I**ō
 Ambro. n. i. li. de sacris ait. De totius
 mūdi operib⁹ legis: q̄ ipse dixit: et
 facta sūt: ipse mādauit et creata sunt

Sermo igit̄ qui potuit ex nihilo face-
 re quod nō erat: nō poterat ea que sūt
 i id mutare qd̄ erat? Nō est. n. min⁹
 dare q̄ mutare nouas naturas reb⁹.
Secūda rō dī cōceptiua. **S**i corpus
 xpi sup̄nālr̄ et miraculose potuit a v̄-
 gine cōcipi cur nō poterit in sacro ex
 miraculo reali cōtineri. **I**ō ait Am-
 bro. ubi supra. Quid hic queris nate
 ordine in xpi corpore cū p̄ter nam
 sit ipse dñs natus ex virgine. Sed nō
 immerito dubitari pōt vtrū nobilioz
 sit virtus trāsubstitiadi panē i car-
 nē et vinū in s̄guinē xpi virtute vir-
 ginis ipm̄ cōcipiētis. Et nōnulli tenē
 voluerūt q̄ sic. tū q̄ sacerdos cōficiat
 corpus xpi paucioribus verbis q̄ cō-
 ceperit virgo. tū q̄ virtus cōceptōis
 in virgine terminata ad corp⁹ xpi im-
 passibile fuit et imortale. **C**ontra istos
 tm̄ sic asserētes dicit **D**ominio. di. quar-
 ti. q̄ duplr̄ est loqui de virtute tran-
 substantiātē et de cōcipiētē. vno mō-
 do sūt in suo sōte et p̄mo p̄ncipio: ut
 dicit virtus cōcipiēdi: que opata ē
 cōceptiōne p̄ncipalit̄ et p̄a auctorita-
 te: et sumit virt⁹ trāsubstitiadi: et sic
 nō ē cōparatiō s̄ magis: et min⁹ in se
 cū sit vna et eadē virt⁹ diuina nō itē
 sa nec remissa. Sed si ipsa cōparetur
 ad manifestatiōne factā per hos esse-
 ctus iudicādū ē q̄ se habēt sicut ecce-
 dētia et excessa. licet. n. vtrūq; sit no-
 bilissimū et ostēdat potētiā esse sum-
 mā. in cōceptōe tm̄ magis laudaf̄ ma-
 iestas diuina. et in trāsubstitiatiōne
 magis captiuaf̄ rō nra. **S**ecūdo modo
 possim⁹ loq̄ de hac duplici virtute p̄
 ut dicit cōitari creature fm̄ q̄ dicit
 q̄ virgini data est potēs cōcipiēdi.

Augustinus
 dicitur:

sacerdoti p̄ vba p̄as cōficiēdi: et sic
 loquēdo simplicif̄ virtus cōcipiēdi
 dignior excellētiō: et nobilioz ē tū q̄
 sbiectū magis nobilitat. **M**aius. n. ē
 esse matrē dei. q̄ esse sacerdotē. tum
 q̄ actio est singularis: et p̄cedariōz.
Maius. n. est cōcipere q̄ cōficiē: quia
 terminus actionis plus accipit a cōci-
 piētē matrē q̄ a cōficiētē sacerdotē.
Accipit. n. a matrē humanitatē et esse
In cōsecratōe vero corporis xpi nō
 accipit esse. **I**dcirco r̄ndēdū ē his qui
 cōtrariū tenere voluere dicētes vir-
 ginē cōcepisse xpm̄ mediātibus pluri-
 bus verbis s̄ sacerdos cōficiat: quos
 nescio si infanos aut ignozēs nomi-
 nē. eo q̄ cōparatiō ita nulla est: quia
 vba sūt de necessitate cōsecratōis. nō
 aut̄ cōceptōis. vñ si sacerdos nunq̄ p̄
 ferret vba nūq̄ cōsecraret. **D**eatusi-
 ma autē virgo nō cōcepit xpm̄ ex vi-
 verboz: sed ex merito virtutū suarū:
 ob qd̄ posito q̄ cū dixit. **E**cce ancilla
 domini obmutuisset remanētib⁹ i ea
 tm̄ virtutibus sup̄radictis adhuc con-
 cepisset xpm̄. **S**ic male itelligit̄ qui
 virtutē trāsubstitiadi h̄ modo p̄-
 ferūt virtuti cōcipiēdi: q̄ illa termi-
 tur ad corpus impassibile et imortale
 ē. **N**ā arguūt quasi corpus xpi cōse-
 cratōe fieret: sed certe nō sit. nā non
 fit eius humanitas: q̄ facta est in con-
 ceptione. nō sit gloria corporis: q̄ fa-
 cta est i resurrectōe. non sit perfecta
 etas. q̄ etas. 33. añoz spatio ē p̄fecta.
 vnde argumētū deficit vt dixim⁹: q̄
 arguit ac si facēt: sed p̄ cōsecrationēz
 nihil nouū fit: sed hoc solū fit. vt q̄
 erat in celo p̄fectū et gloriozū idē sua
 mutatione sui fit in sacramento virtute

per p̄p̄ta
 et
 ✠

transubstantiadi. Tertia rō manu
dens ros vt firmi creda corp' xpi eē
i sacro altari. vī comutatio. Nā legi
mus sepi' fuisse per diuinā virtutē im
mutata naturā. Io Ambro' i. creue
ra. de se. dicit. igit. forte dices aliud
video quō tu mihi asseris q' corpus
xpi accipias! Et h' nobis adhuc supest
vt pbem' quātis igit vtimur exem
plus. vt pbem' h' nō esse qd nā forma
uit. s' qd bndictio cōsecrauit: maiorē q'
vim esse bndictōis q' nature: q' bndi
ctōe est. nā ipa mutat. Virgā tenebat
Moyses p̄icit eā ⁊ facta ē serpens.
Rursus app' hēdit caudā serpēt. ⁊
in virge naturā reuertit. Vides ḡ p
phetica grā bis mutata esse natura:
⁊ serpētis ⁊ virge. Curribat egypti
flumia puro meatu aquaz subito de
fōtiū venis sāguis cepit erupē. n̄ erat
pot' in fluuīis. Rursus ad pphe pces
crucor cessauit fluminū aqz nā remea
uit. Circūclusus erat vndiqz populus
hebreoz. Sic egyptiis vallat' in ma
ri clausus. Virgā leuauit Moyses se
parauit se aqua: ⁊ i muroz spēz se cō
gelauit atqz inf' vndas via pedestris
apparuit. Jordanis retroz sū ducit'
cōn naturā: i sui fōt' reuertit exordiu'
Nōne claret naturā vel maritimozū
fluctuū: vel fluuialis cursus eē muta
tam. Siciebat pop' ul' pi um. Tetigit
Moyses petra: ⁊ aqua de petra flu
xit. Rūgd nō pter naturā opata est
grā: vt aquā vomēt petra: quā n̄ hē
bat nā! Marath fluu' amarissimus
erat vt scitiēs pop' bibē nō posset.
Misit Moyses lignū i aquā: ⁊ ama
ritudinē suā aquaz nā depōsuit: quā
infusa sbito grā tēperauit. Sub Ely

seo ppba vni ex filijs ppbaz excussū
est ferz de securi: ⁊ itati iherusalem: ro
gavit Elyseū qui amiserat ferz. Mi
sit Elyseus lignū i aquā ⁊ natauit fer
rū: vtiqz ⁊ h' p' naturā factū esse co
gnouim'. Haurior ē ferri spēz q' aqz
liquoz. Aduert' ḡ maiorē eē grā q'
naturā. ⁊ adhuc tñ ppheticē bndictō
nis miramur grā. q' si tñ valuit hu
mana bndictio vt naturā cōuerteret
qd dicem' de ipsa cōsecratōe diuina
vbi ipsa vba dñi saluatoris operant'
Nā sacz istud qd accipis xpi sermōe
cōfici. hec Ambro'. Qui i talib' ⁊ si
milib' exēplis nobis oñdit quāta pot'
magn' ⁊ excelsus deus: c' p'atī atqz
virtuti imēse ⁊ infinite ascribū oīa mi
racula sacri altari.

Qual' miracula ⁊ ex' opata: i sa
cro altari. oñdūt v' ibi eē corp' xpi.

Capitulum 3.

Tertio pbada ē vitas sacri q'
ex'. Nā deus bndict' q' nō
sēp qnqz tñ ad cōfusione cor
diū istatoz multa de h' sacri ostēdit
mira atqz stupēda. Inē que illd unū
est cel. berrimū ac memoria dignū qd
euēit dū sād' Antoni' de Padua Ari
mini p̄dicabat. Ibi nāqz heretic' qui
dā aderat: qui male sciebat de coz
pore xpi: atqz in cōceptū cozpoz. xpi
hostias nō cōsecratas sepi' alino suo
prebebat i cibū. Cum vō h' inouisset
Antonio fidei defensori acerrimo: il
lū ad le vocatū dure redarguit: veri
tatē q' sacri ei fidelr p̄suasit. Cū vero
ille p̄tinax i suo sēsu manēt: asserētqz
asinū suū p̄sepe tali cibo fore depastū
Cōuenit cū eo Antoni': vt de h' cpe
riētia fieret. ⁊ p' dies tres asinus sine

cibo trāsiret: ⁊ die tertia Antonius i
foro celebrata missa: ⁊ i seruato sacro
illud intra hostias nō cōsecratas re
poneret atqz illo modo asinus fameli
cus iuitaret ad pabulū: qd cū factuz
fuiss; cozā multitudine maxima: aial
illud appropinquās sponte i q' corpus
xpi itra hostias nō cōsecratas reue
rēt recōditū erat ex miraculo dei co
gnouit dñm suū. ⁊ caput ⁊ pedes in
clinās humilr adorauit: meqz cura si
bi fuit de cibo: quo idigebat. cūqz uer
beribus ab illo hērico angēf trahēt
⁊ volueret: sēp faciebat vt pius: ob
quod hēricus ille ⁊ alij q' plurimi oi
errore cōposito ad verā fidē redierūt
Antonius aut' deo grās referēs sacz
honouice in loco debito posuit ⁊ cō
seruauit. De multis et. cōpertū est q'
ex' p̄uilegio spāli corpus xpi viderūt:
aut i spē pueri: aut carnis: aut sāguis
Qd sit s'm Lho. 3. p. 2. q. 76. p. imuta
tionē oculoꝝ eoz qui sic videt: quoz
oculi imutant' ac si expresse viderent
exterius carnē aut sāguinē vel puerū
nulla trāsmutatōe facta ex pte sacri.
Qd p' ex eo q' alij v' sb spē panis
hec tñ id pertinet ad aliquā deceptō
nē: q' talis spēz diuinit' formaf i ocn
lo ad aliquā veritatē figurādā: ad h'
Lq' manifestet vere corp' xpi esse sub
hoc sacro. sicut ēt xps absqz deceptōe
apparuit discipulis cūtib' i Emaus.
Dicit. n. Aug' in li. q. euāgelij. q' cum
fictio nra referet' ad aliquā significatō
nem nō ē mendaciū: s' aliqua figura.
Sūt itaqz multa huius sacri p̄clarissi
ma testimōia: q' tñ oīa si deesset suffice
re nobis vj verbū xpi dicētis. Hoc ē
corpus meū. de quo dicere possu' q'

Isaac dixit dñi filiū tāgebatur. Uor q'
dē uoz Jacob ē: s' man' man' sūr Esau
Nā in tactu ⁊ in odoratu Esau cum
reputabat: in voce tñ Jacob eū cōfite
batur. Sic i hoc admirabili sacro sē
sibus nris. s. visui. odoratu. gustui. ⁊
tactu accidētia panis se offerūt: s' ipi
auditiū veritas carnis xpi. Oigitur
seffabile sacm. O iexplicabile signum
amoris Iesu xpi. O deniqz triūphale
p̄uilegiū nobis exhibitū. Non. ē. n. aut
fuit aliqñ tā grādis natio: que hēat
deos appropinquātes sibi: sicut adest
nobis deus nr. Ergo omni deuotiōe
qua possum' celebem' hui' sacri my
steria. quo nobis adueniat grā. ⁊ tā
dē perenis ⁊ eterna gloria: in q' ipse
dñs Iesus viuūt ⁊ regnat cū patre ⁊
spū scō p' ifinita secula seculoz. Amē:
Terta quarta ebdomade sancte de
sacro eucharistie: ad quod deuote su
icipiēdum fideles inuigilare debent.

Sermo 65.

Ccepit panē ⁊ grās agens
fregit ⁊ dixit. Accipite ⁊ mā
ducate. hoc ē corp' meū: qd
p vobis tradet: hoc facite i meā cō
memoratōem. Doctozis gētū verba
sūt ista. i. cor. in. xi. c. Satis vile ⁊ pfi
tū eē arbitrat' sū: si adhuc de sacro
ineffabili eucharistie nōnulla dixerō:
qm quāto magis illi' p̄conia fidelib'
imotescūt: tāto ardetius excitāf ad
illi' v'sū: deuotāqz susceptōem. Idcir
co p̄f ea que dicta sūt adhuc vide
bin': qdā nō i merito de hoc bndictō
sacro vilucidāda. pponem' itaqz tria
p̄ncipalia mysteria: que Apłs in v'bis
palleгатis exp̄licauit: ⁊ anōtauit. vj.
Prīmū v' trāsūstantiacionis.

Secm māducatōis.

Terū cōsecratōis:

De trāsūbitatiōe panis i carne
7 vini in sāguine xpi: 7 de cōditōib?
admirādis ipsi? trāsūbitatiōnis.

Capitulum. i.

Amū mysteriū ānotatū ab
Aplo de trāsūbitatiōnis
Quia xps panē accipēs: 7
grās agēs: panē illū bñdixit 7 cōsecr-
uit: cōuertēs substatia eius i subām
corpous sui: sic 7 i sacriō isto subitan-
tia panis i sbitatiā corpous xpi: 7 sbit-
atiā vini i sbitatiā sāguis ei? cō-
uertit. Ad qd pleni? itelligēdū qtu-
or sūt dubia declarāda. Primum
vtrū i cōsecratōe sit vā tñ mutatio.
sive cōuersio panis in corp? xpi: an pa-
nis simul maneat cū corpore. Ad qd
rīdet Alex. i. 4. su. voluic. qd aliq er-
rātes dixerūt qd i hoc sacriō nō ē aliq
cōuersio. s ad platōem vboz sine cō-
uersione aliq sit diuina virtute: vt cor-
pus xpi sit ibi. Tñ hec positio ē cōtra-
ria factoz auctoritati: vt p3. Est etiā
cōtra cōgruitatē sacri: dimiuitq? uti-
litatē mēti. Nā mltiplex ē rō qre cō-
gruit vt panis cōuertat i corpus xpi
7 nō maneat sū. Secūda est vitatio
idolatrie. Sū. sub sacriō manēt pāis
fortassis qnq? idistēte adoraret cum
dño. Tercia rō ē efficacior deductio
ad ipm xpm cōprehēdēdū. Spes. n.
panis que mō deducit imēdiate ad do-
minū xpm cōprehēdēdū 7 vefcēdū:
tūc mediāte deducēt: q pmo deduce-
ret ad cōprehēsiōne panis: 7 p ad cō-
phēsiōne dñi. Tercia rō ē spūalioz
refectio. mō. n. illa refectio est spūalis
oīo: tūc cēt et carnalis: q tūc cib? car-

nalis assumere: 7 nō solum spūalis.
Quarta rō est veritatis infinuato. s.
vt credat q sit tñ ab? aic: 7 nō cor-
pous: 7 hoc cibo sit vno spūalis:
nō corpous. Opio ad h? ptracta mi-
nuit vtilitatē meriti: q pōnēdo q ac-
cidētia nō possūt esse sine sbitō in-
tēdo rōibus hūanis meritū fidei di-
minuit. Iō dō q tota substatia pāis
cōuertit in substatia corpous xpi re-
manētib? accidētib? sine sbitō. Et
dubii declarādū vtrū i ista cōuersio
ne ānihilat subā panis. Et ad hoc rī-
det Ric. i. 4. d. xi. d. q quis post cō-
uersionē sbitatiē panis i sbitatiā cor-
pous xpi nihil de substatia pāis rema-
neat. tñ q subā corpous xpi in quā cō-
uersa est aliqd est: ānihilata nō est. vñ
substatia panis nō ē in nihilū redacta
s in meli? cōmutata. s in corp? xpi. non
tñ fm Alex. de pane illo accipit eē cor-
pus xpi. s ipsa eētia panis sine omni
mutatōe facta i corpus xpi mutatur
i illud. Iō Dugo l. 2. de sacris pte. 8.
c. 9. ait. Nō sic corpus xpi i pane cō-
secrari dicim?: vt de pane corpus xpi
esse accipiat: nec quasi corpus nouum
subito i actū de mutata essētia: s in ip-
sū vez corp? mutata essētia. nec ipsam
substatia panis 7 vini i nihilū redac-
tā. q dicit esse qd fuit: sed mutatam
pōt?: q cepit esse aliud qd non fuit.
Et dubii declarādū vtrū illa cō-
uersio fiat in istati uel successiue. Et
rīdet Ric. vbi sup. q sit i instanti. q
vt accipi pot a cōmetatoze. 4. meta.
Dis successio i mutatōe causaf. vñ ex
resistētia mobilis ad motorē: vel me-
dij ad motorē: vñ rōc vtriusq? 7 pu-
ta q sub resistētia ipsi? medij debeat

cōprehēdi diuībilitas spath p cōpa-
tionē ad limitatōem virtutis in motorē
re. vñ quis corpousale mediū angulo nō
resulat. tñ q limitate virtutis est: nō
posset se trāsferre ab oīēte i occidē-
tē p trāsēctōe spath i istati. Virtus
aut cōuertēs subām panis in corpus
xpi nō est limitata. Illa. n. cōuersio fit
p vtutē diuinā: que infinita est: nec si
bi resistit sbitatiā panis: q tota natu-
ra pfecte subdit vtuti diuine: nec ē ali-
quod mediū p qd ista cōuersio fiat.
h. n. nō hēt locū pprie loquendo: nisi
de mutatōe locali. Panē. n. nō eē cor-
pus xpi nihil positiuū dicit: 7 tñ si eēt
mediū nō oporēret q caret susceptō-
nē i vna operatōe. De. n. vñ lapi-
dē trāsferre possz ab oīēte i occidē-
tē p totū mediū i istati. Nō. n. opertz
q diuībilitas medij causet susceptō-
nē i mutatōe: nisi cū h? mutas sit limi-
tate virtutis. Quartū dubii de-
clarādū vtrū virtus trāsūbitatiā
principali? respiciat sacerdotē q vba
Et rīdet Ric. d. 3. 4. vñ vtus pdicta
pncipali? respicit sacerdotē: q qñ dñs
operat aliqē effectū mediāte instrō-
aiato: cuiusmōi ē seruus fm p h m p
politicoz: 7 inaiato. vtus dñi pncipa-
lius respicit instrū aiatū q iaiatū. In
trāsūbitatiōe aut sacerdos se habz
sicut instrū aiatū: 7 vba sicut iaima-
tū. iō virt? dñi pncipali? opati. pncipa-
lius respicit sacerdotē q vba. Et rō
est q qñ plura instrā p ordinē se hñtia
cōcurrūt ad eūdē effectū: vt manus 7
pēna ad scripturā. virtus pncipalis
motoris pncipali? respicit illud instrū
qd est sibi ppinqu? 7 mediāte q aliū
instrū mouet. vñ vtus scribētis pnci-

palis respicit manū q pēnā. Ad trā-
substatatiōe n aut cōcurrūt plura in-
strumēta p ordinē se hñtia. s. sacerdos
7 vba quoz sacerdos ē pprioz pnci-
pali agēt: q sibi est simlioz 7 eius
repatat pōna. Et etiā platōis vboz
rū cā: iō vtus trāsūbitatiā pncipa-
li? respicit sacerdotē q vba. Tercia
rō est q virtus trāsūbitatiā sa-
cerdotē respicit permanēte ratōe ca-
radēris: q in sacerdote pmanet. vba
aut sicut sūt trāsēctia respiciūt trāsē-
untē nō p aliqē trāsītū ex pte virtu-
tis: put est in pncipali agēt: s p trās-
ītū ipsoz verboz fm quid. Tñ pdicta
virtus respicit pncipali? verba q sa-
cerdotē: quātū verba magis de ppi
quo se habēt ad effectū q sacerdos:
fm quē modū etiā dici pot q virtus
scribētis pncipali? respicit pennam
q manum.

De multiplici māducatōe corpous
xpi: 7 de dubijs que circa illā haberi
possunt.

Capitulum. 2.

Secūdu mysteriū qd ānota-
uit Aplos i themate dī mādu-
catōis: asserēs qd xps dixit.
Accipite 7 māducate: h est corp? mēū
Ad qd pleni? itelligēdū qtuor: sūt du-
bia declaranda. Primum quot sunt
modi māducati corpus xpi. Et rīdz
m 3r in. 4. d. 9. q est duplex: vn? sacra-
lis: ali? spūalis. que dīstīctio s3 Bon-
oīf vno mō a d. dispositōe sumētium:
q quidā accedūt male dispositi: 7 hi
māducat sacrali: quid ā bene: 7 hi spi-
ritualiter. Secūdo accipitur a modo
sumendi: q quidā suscipiunt o. ē cor-
pous: 7 non cordis: 7 hi sacramentali
Quidā vero ore cordis: 7 hi spūali

Comede igitur facrum spiritualiter est illud suscipere cum fide informata caritate. Comedere autem sacramentaliter est illud suscipere cum fide sine caritate. Qui manducat sacramentaliter tantum suscipit facrum: et non effectum illius. Qui vero manducat spiritualiter effectum gratie consequitur. **Secundum** dubium utrum mali sumat corpus christi ut raciter. Et respondet **Thomas** 3. parte. q. 80. et **Donatus** in 4. di. 9. circa hoc quod dicitur antiqui errauerunt dicentes quod corpus christi vere a malis non sumitur: quod non decet tantam maiestatem et carnem tam sanctam et puram in corpus peccatis sordidum intrare. Ideo asserunt quod corpus christi verum a spiritibus abscedit. et quod peccator ipsius labijs et ore polluto contingit. sed hoc est erroneum: eo quod manentibus spiritibus corpus christi sibi esse non desinit. Spiritus autem manet quod diu substantia panis manet: et sibi adhaeret. Manifestum est autem quod substantia panis assumpta a peccatore non statim esse desinit: sed manet quod diu per calorem naturaliter digeratur. Sicut tamen diu corpus christi sub spiritibus sacramentalibus manet etiam a peccatoribus sumptum. Quare dicitur. oes dicunt quod peccatores veraciter et sacramentaliter licet non spiritualiter corpus christi suscipiant quod carat ecclesia in parte in seculo corporis christi dicitur. Sumunt boni: sumunt mali forte tamen in equali vite vel iterit. Et **Augustinus** super **Ioan.** ait. Multi de altari accipiunt: et accipiunt de mortuis. Ad idem est **Actus** **Judas**. c. 7. facta. de coele. vi. 2. **Tertium** dubium utrum peccator quod cum certa scientia in peccato sumit corpus christi: sumat illud vanabiliter: et sic per 3. dicitur **Appl.** d. 1. iudicium sibi manducat et bibit: quod non est secundum **Donatum** quod ipsum corpus aliquam maculam det aie. sed quod peccator ipse

contemnit dum se preparare non vult et manducare. Sed aliquis obijcit potest si manducare corpus christi cum peccato peccatum est: ergo a filio et videre. ergo quotiescumque creditur in peccato mortali videtur corpus christi peccat mortaliter. Respondet **Thomas** 1. 2. di. 1. q. 1. visus non pertingit ad substantiam corporis christi: sed solum ad spiritus sacramentales: sed ille qui manducat non solum sumit spiritus sacramentales: sed etiam christum qui est substantia et ideo a visione corporis christi nullus baptizatus prohibet. non baptizati autem non sunt admittendi: etiam ad inspectionem huius sacramenti. Unde per **Dionysium** li. 4. gelice hierar. sed ad manducandum non debet accedere: nisi illi qui bene dispositi et mundati sunt: quare non est simile videre et sumere hoc sacramentum. **Quartum** dubium est utrum accedere ad hoc sacramentum cum conscientia peccati sit grauius simum oium peccatorum. Et quibusdam videtur sic. primo quod glo. super illud primo corinthios. Qui manducauerit. etc. de idigne manducate autem ac si christum occiderit punietur: peccatum christum occiderit videtur fuisse grauissimum. ergo et hoc peccatum. **Secundo** arguitur: quod **Dionysius** dicit in quadam epistola. Cuid tibi cum femis qui ad altare cum quo fabularis. Dic sacerdos. dic clericus. quod aliter cum eis de labijs filii dei oscularis: quibus oscularis filiam meretricis. **Tertio** **Juda** osculo filium hominis tradidit. **Quarto** quibus vobis videtur quod fornicator accedens ad mensam christi peccat sicut peccauit **Judas** peccato enormi et grauissimo. Respondet tamen **Thomas** 1. 2. di. 1. q. 1. ubi super: quod aliquod peccatum potest dici grauius alio dupliciter. vno modo per se. alio modo per accidens. **Per se** quidem secundum rationem sue speciei: que attenditur ex parte obiecti. et secundum hoc quod

id contra quod peccatum est maius: tanto peccatum est grauius. et quod diuinitas christi est maior: humanitate ipsius: et ipsa humanitas est potior: quod sacra humanitatis. Unde est quod grauius peccata sunt quod committuntur in ipsa diuinitate: sicut est peccatum infidelitatis et blasphemie. **Secundario** autem sunt grauius peccata que committuntur in humanitate christi. **Tertio** autem loco sunt peccata que committuntur contra sacra que pertinent ad humanitatem christi. Et post hoc sunt alia peccata contra puras creaturas. **Per accidens** autem vnum peccatum est grauius alio ex parte peccatis: puta peccatum quod est ex ignorantia vel infirmitate leuius est peccato ex contemptu: vel ex certa scientia. Et cadet ratio de aliis circumstantijs. **Secundo** hoc ergo coicere in peccato mortali in quibusdam potest esse grauius: sicut in his qui ex actuali contemptu in conscientia peccati ad hoc sacramentum accedunt. In quibusdam vero minus graue: puta in his qui ex quodam timore ne deprehendantur in peccato cum conscientia peccati hoc sacramentum suscipiant. Sic ergo per 3. quod hoc peccatum est maius alijs grauius secundum suam speciem: non tamen oium grauissimum. **Ad primum** ergo dicitur quod peccatum indigne sumendum hoc sacramentum comparatur peccato occidendi christum secundum similitudinem: quod utrumque committitur contra corpus christi. non tamen in criminis quantitate. peccatum enim occidendi christum fuit maius grauius. **Primo** quidem quia illud peccatum fuit contra corpus christi in sua specie propria. hoc autem est contra corpus christi in specie sacramenti. **Secundo** quod illud peccatum peccat ex intentione non accedi christo: non autem hoc peccatum. Similiter

fornicator accipiens corpus christi comparatur: Iude osculanti christum quantum ad similitudinem criminis: quod utrumque est signo caritatis christum offendit. non tamen quantum ad criminis quantitate. **De tamen similitudo** non minus competit alijs peccatoribus quod fornicatoribus. nam et per alia peccata mortalia agitur contra caritatem christi: cuiusmodi est hoc sacramentum: tanto magis. quanto peccata sunt grauiora: secundum quid tamen peccatum fornicationis magis reddit hominem ineptum ad perceptionem huius sacri in quantum. s. per hoc peccatum spiritus maxime carni sibi icitur. et ita impeditur seruos dilectionis qui requiritur in hoc sacro. Plus tamen ponderat impedimentum ipsius caritatis quod seruos eius. unde etiam peccatum infidelitatis: quod fundit separatur hominem ab ecclesie unitate simpliciter loquendo maxime hominem ineptum reddit ad susceptionem huius sacramenti. unde grauius peccat infidelis accipiens hoc sacramentum quod peccator fidelis. et magis contemnit christum secundum quod est sub hoc sacramento presertim si non credat christum vere sub hoc sacramento esse quantum est in se diminuit sanctitatem huius sacri: et virtutem christi operantis in hoc sacramento: quod est contemere ipsum sacrum in se ipso. fidelis autem qui cum conscientia peccati sumit contemnit hoc sacramentum non in seipso: sed quantum ad usum indigne accipiens. **De potestate** consecrandi concessa sacerdotibus rite ordinatis secundum formam ecclesie: quod soli officio preest. **Capitulum** 3. **Tertium** mysterium quod **Appl.** annotauit de consecrationis. ibi.

hoc facte in meā cōmemoratōem. In quibus verbis s̄m. s̄rā. data fuit potestas cōsecrandi aplis. qui ut videtur est in p̄cedētibz fuerūt tunc a x̄po ordinati sacerdotes. Sed hic quattuor dubia adhuc occurrūt aperienda. **P**rimū vtrū angeli habeāt potestē cōsecrādi. Et rīdet Alex̄ in 4. q. n̄ eo q. deus talē potestātē ipsis nō dedit et hoc cōgrue. Primo q. v̄tus trās substantiādi elemētū in corpus x̄pi et sanguinē data est verbo sensibili. unde cuius ē p̄ferre verbū sensibile. eius est ministeriā. mediātē verbo tali cōsecrare. Inquit. Aug. i. q. i. in c. de trah. Accedit verbū ad elemētū et fit factus. **S**ecūda rō est: q. si sacra ministrarēt homini per āgelos. esset homo in sua reparatōe s̄biectus angelice naturę. et sic nō esset per x̄pm solū restitutus in p̄sistinā dignitatē. **S**ecūda dubium vtrū aliquis non sacerdos possit cōsecrare. et rīdeo q. nō. imo si oēs homines mūdi non sacerdotes essent facti et iusti: et per ānos et ānos dicerēt verba cōsecratōis sup debita māsia cū itētione cōsecrādi. nūq̄ cōsecrarēt. Ideo scribit de s̄ūtri. et s̄. ca. vi. Hoc utiq̄ sacri m̄ nemo pōt cōficere nisi sacerdos: qui rite fuerit ordinat⁹. et claves ecclesie: quas ipse cōcessit aplis eorūq̄ successoribus. Iesus x̄ps: et ecclesia cātat. sic sacrificiū istud instituit: cui⁹ oēs cōmitti voluit solis p̄sbyteris quibus sic cōgruit: vt sumant et dent ceteris. et 25. di. in c. per lectis d̄r. Ad p̄sbyterz pertinet sacri m̄ corporis et sanguinis d̄i in altare dei cōficere. **T**ertū dubiū est vtrū sacerdotes mali et peccatores possint cōsecrare.

Et rīdet Doñ. in 4. di. 3. q. sic: q. officii cōsecrādi non est ex p̄pria factitate: vt quidā heretici dicūt. sed ex auctoritate. Tho. vero in 3. p̄te. q. 87. ait. Nō ex hoc ipso aliquis definit eē minister x̄pi q. est mal⁹: q. dñs h̄z bonos et malos ministros: qui cū auctoritatez habēt cōsecrādi. cōsecrare p̄t. Unde Aug. i. q. i. c. in tra. ait. Intra catholica ecclesia in misterio corporis et sanguinis d̄i: nihil a bono maius: nihil a malo minus p̄ficiat sacerdotē: q. n̄ merito cōsecrātis: s̄z i v̄bo p̄ficiat creator. et in virtute sp̄s facti. Ad idem est. c. vt euidēter. c. pp̄be. c. cū scriptura. c. mlti seculariū. et c. sacerdotes. **Q**uartū dubiū vtrū sacerdotes heretici. scilicet matici. excoicati v̄l degradati possint cōficere. et rīdet Doñ. in 4. di. 3. q. aliqui uoluerūt distinguē q. sacerdotes mali quidā occulti sunt mali: et tales possunt cōsecrare. Alij vero sūt manifeste mali: et ab ecclesia p̄cisi: sicut heretici: et alij predicti: et tales nō possunt. Et ad hoc allegat dictū Aug. i. q. i. c. de trah. catholica. Extra catholica ecclesia nō est locus veri sacrificij. Et Die rō. m. c. odit. q. dicit. Odit dñs sacrificia hereticorū: et a se p̄icit. et quoties in noīe eius cōgregati fuerint delectatur fetore eorū: et claudit auras suas. habēt etiā ibi. c. non oportet. sed tam p̄positio ista falsa est: vt patebit. Ideo dō et melius q. sacerdotes oēs p̄nominati cōsecrare possūt: q. potestas cōsecrādi eucharistia: vt inquit Tho. et oēs theologi pertinz ad caracterē sacerdotalis ordinis. Character autēz indelebilis ē. Nō dō q. i sacro duo atēdūtur. Sacramēti veritas: que con-

sistit quātū ad rē p̄m̄m: et sacramēti utilitas: que cōsistit quātū ad rē vltimā: que est icorporatio vel vnio: quātū ad corpus myticū si de veritate sacramēti loquamur veritas saluatur: vbi ex parte ministri est ordo et intentio. et verbi p̄latio: cū ad est debitum elemētū. Si autē loquamur quātū ad utilitatē dicēdū q. sacerdos bon⁹ cōficiat ad utilitatē suā et assistētū. Da- lus occultus ad dānū suū tñ: nihilominus ad utilitatē assistētū qui de uote audiūt missā. Sed p̄sūs et hēticus ad dānatōem suā: et oīum assistētium. q. ergo in p̄cisiis et hereticis manifestis p̄uatur sacramētū omni fructu. quous sit ibi corpus x̄pi verū. Nō loquū sacri cōnes ipoz sacrificia detritates non ratione operati operis: sed dānū. Ric. vero in 4. di. c. dicit q. p̄satos sacerdotes posse hoc sacrificiū cōficere intelligitur dupliciter: aut de iure aut de facto. Primo mō nō oīs sacerdos pōt hoc sacri m̄ cōficere: q. nec irregularis nec suspēsus. nec iterdictus. nec excoicatus: nec scismatic⁹ nec hereticus. nec degradatus hoc sacramētū pōt de iure cōficere: q. quilibet predictoz prohibitus est potestatis sacerdotalis vsus. vnde cōficiēdo grauissime peccat. Secundo modo. de facto quilibet ipozū pōt vt predictū est. Cōsiderēt itaq̄ layci quata est sacerdotalis dignitas: quanta sacerdotibus data est potestas. Non sint ipsi sacerdotū iudices: et ex consequēti sacramētoz contemptores. de q. plenius diximus in opere de virtutibus. Neneretur et colāt illos vt patres: vt dños et tāti sacramēti ministros

Preparēt se oēs cū oī humilitate et reuerentia ad sacram cōionē de illoz manibus suscipiendā. Ipsi vero sacerdotes studeant pro viribus nitorem mentis et anime cōseruare: viuereq̄ munde et caste: vt sic digne cōficere possint et dispēsare fidelibus absq̄ p̄p̄uo detrimēto: immo cū merito et benedictione dei sacratissimū corpus filij eius domini nostri Iesu x̄pi: qui est benedictus et laudabilis per infinita secula seculoz. Amē.

seria sequita in cena domini de exemplis a x̄po nobis exhibitis: in quibus eum seq̄ debemus et p̄cipue tempore sacre eucharistie cōmunionis.

Sermo. 66.

Replū. n. dedi vobis vt quē admodū ego feci: ita et vos faciatis. **D**issimili Iesu verba sunt ista Jo. 13. et in euāgelio hodierno. Suscepturi sanctissimū sacramētū hodierna die vel in proxima solenitate pascale diligēter ac sollicitē m̄ uigilare debemus: vt ad illud accedamus cum omni munditia: puritate: ac reuerentia. Id autēz facere poterim⁹ si voluerimus imitari exempla virtutum: que docuit nos ipse x̄ps in vltima sua cena. In illa naq̄ docuit nos omnes quid cōmunicādo essemus facturi. Idcirco in p̄senti sermone p̄o morali declaratione euāgelij de p̄sulis moralibus spirituali in eo cōtēntis: et a domio Iesu x̄po nobis oblati erimus tractaturi: quonā ad illa x̄ps Iesus nos in verbis in thēmate p̄missis inuitat. In quib⁹ totū euāgelium hodiernum complectēdo septem exēpla deuotissima declarabimus.

Primum de memorade mortalitati.
Secundum de memorade caritatis.
Tertium de memorade aduersitatis.
Quartum de memorade prosperitatis.
Quintum de memorade castitatis.
Sextum de memorade humilitatis.
Septimum de memorade felicitatis.
Qualiter xps docuit nos exemplo suo memores esse mortis acerbissime: quia p nobis peccatoribus ex caritate et amore patientissime tolerauit. Ca. l.
Primum exple qd xps nobis exhibuit dicitur memorade mortalitatis. Ipse etenim memor erat mortis sue: qd enagelista ex primit. d. Ante die festu pasce sciens Iesus quia venit hora eius vt traserat ex hoc mundo ad patre. Pro quoz verboru declaratione tria sunt notanda. **Primum** quid per hoc nome pascha intelligatur. Et ad hoc sic dicit Aug⁹ super Job. Pasca no sicut qda estimant grecu nomen est: sed hebreu oportunit. me tñ occurrit in hoc no mine quedā cōgruētia vtraruq; linguaz. qd enī pati grece paschi dicitur ideo pasca passio putata est: vel hō nomen a passioe sic appellatū. In sua vero lingua hoc est in hebreu pasca trāsitus dicitur: ppterca qd tunc primuz pasca celebrauit populus dei quādo ex Egypto fugiēs rubrū mare ptransiuit. fm autem Nicolaum de lyra dicit pasca iudeoz trāsitus: eo qd tūc angelus trāsitus per Egyptū interficiēs p̄uogēna egyptioz: et filios Israel saluas. **Secundum** notādū qd pascale festum apud iudeos incipiebat a vespera die: in qua Luna erat. i. d. Dies aut festu apud iudeos incipit a vespe

ra vnus diei. et durat vsq; ad vesperā sequētis diei. vñ Leuitici. 23. c. vñ a deo. A vespere vsq; ad vesperā celebrabitis sabbata vestra. et sic dies pasce solennis erat luna. i. s. ppter quod eundē die: quē Jo. nominat ante diē festū pasce p̄p̄ nālē distinguit dicitur. Marcus noiat p̄mū diē azimoz: qd a vespere precedētis diei incipiebat comedere azima. Quare fm Hiero⁹ oēs q; theologos di. xi. quarti tenēdū est qd Iesus fecit cenā luna. i. 4. et passus est luna cristete. i. s. **Tertium** notādū qd sicut xps recordabatur mortis de primo sibi iminētis: ita et qui vult coicare mortem xpi ad suam mētē reuocare debet. Hoc docuit ap̄ls cū dixit. i. corin. xi. Quotiescūq; manducabitis panē hūc et calicē bibetis: mortē dñi annūciabitis. donec veniat.
Qualiter xps nos docuit ex^o suo vt memores sim⁹ imēse caritati. sue: quia nos dilexit. **Capitulum. 2.**
Cādū exple qd docuit nos xps de cōsumade caritatis. i. de q; euagelista scribit. Cum dilexisset suos et erat in mundo: in fine dilexit eos. i. fm glo. maiora signa dilectōis ostēdit. Dilexit namq; dominus seruos suos iustos et sanctos: reos et peccatores: pro eis patiēdo et moriēdo. Ob quod Hieronym⁹ ad Damasū papā de filio prodigo ait. Que maior pot esse clemētia: qd vt dei fili⁹ hoīs putaret decē mēsu fastidia sustinet partus expectaret aduētū per singulas adolecēt etates: et p⁹ cōtumelias vocū alaphas et flagella crud. pro nobis fieret maledict⁹: vt nos a maledictō legis absolueret. Et ap̄ls

Ro. 5. igt. Comēdat suā caritatē de⁹ in nobis: qm cū adhuc peccatores essem⁹: xps p nobis mortu⁹. Si ḡ xps tm dilexit nos: vt sanguinē suū et vitā daret p nobis: nos deb⁹ et illū diligere: ac p eius amore primo odia deponere. An nō heretici vel ingrati habēdi sūt illi qd xpm nō diligūt: p qbus mori dignatus est. Propterea scribit sic de cōsa. di. 2. in cāterat. Sēper xpi mors per seculi vitā posteris est nunc. āda: vt discat qua caritate diligat suos: qd eis mori dignat⁹ est. Qui oēs debem⁹ vicē repēde caritatis: qd ad hō prioz dilexit nos cū essem⁹ gehēne filij. vt eū diligerem⁹ a morte iam liberat. Et Cassio in li. de dilectione dei ait alloquens aiām sic. Audi aiā mea et aurib⁹ cape diuinā clemētiā. Quis abyssū tā ineffabilis grē cōsiderauit? Quis de fote tāte dilectōis gustauit et nō amauit? Quare nō dimittis i deū vniuersos affect⁹ quos dirigit ad vanitates et insanias falsas? Cur q̄so diligis aliqd p̄ illū: qd tā benignetā misericordis a tot miserijs te redemit? Iugi scrutinio: et assidua meditacōe reuolue q̄liter vnigenit⁹ dei patris cū esset splendor et figura sbitātie eius post exinanitōem vsq; ad formā serui. post lachrymas. p⁹ labores. p⁹ sudores. p⁹ cōtumelias. p⁹ flagella. post spūta. p⁹ iuores. p⁹ coronā spineā p te assūti cruce q̄nq; pepēdit. Danaus eleuabat ad patre in sacrificiū vt sp̄tinū: vt te ad amplex⁹ aicabiles iuitaret. vide aiā mea: ne ingrata sis i tāto cumulo bñficioz. Ingratitudo. n. ē pemptoria salutis. hec ille. Quādo ḡ xps cōspicit hoīez qd nō diligūt: con

querit de illo: vt. Aug⁹ ingt in li. extra. s. hereses. d. Cū esse vnic⁹ p̄ris mei recōciliaui te. cū iter mōtes et siluas exares q̄siui te. humeris meis portauite. laboraui. sudau. caput meū spinis apposui. manus meas et pedes clauis abieci. lācea lat⁹ meū apui: vt te mibi cōplare: et tu diuideris a me.
Qualiter xps nos exemplo suo docuit aduersa libeti aio tolerare: et i tribulationibus esse patientes. **Capitulum. 3.**
Tertium ex^o qd nobis xps docuit de tolerade aduersitatis.
Tolerauit. n. Judā pditorē suū equo et patiēti aio. quē in cena retinuit: cōmunicauit qd eū cū alijs discipulis: ne eius peccatū occultū faceret manifestū vt hētur. i. q. i. in. c. xps. et hō euāgelista expressit cū dixit. Et cena facta. s. quātū ad esū agni paschalis. nō tñ cōpleta q̄tū ad alia cibaria. Seq⁹ cū diabolus iam misisset in cor: vt traderet eū Judas Symonis scariotis. s. fm Nicolāū de lira: qd die pcedēti eū vēdiderat suggestione diaboli: hanc pditionē in cor ipsi⁹ mittētis. Seq⁹ ter. Sciēs qd oia dedit ei pater i manus: et qd a deo exiuit: et ad deū vadit. Que verba exponēs Greg⁹. 4. mor. ait. Sciebat. n. qd in manu sua ipos ēt persecutores acceperat: vt ipse i se ad vsū sum pietatis intōrqueret quicquid eoz contra se malitia permisa sciret. Quata erat patiētia et loganimitas bñdicti Iesu xpi: qm in cena illa respiciebat pditorē. videbat qd cor ei⁹ malignū. et tñ nō efficiebat eū: nō ostēdebat sibi turbulentā faciē: non iferebat cōtumelias illi et cōiicia: sed modis oibus mansuetissimis quātū in se

erat: querebat reuocare illū a cogita-
tu maligno. **O** patientia iudicissimi xpi
Iesu bndicti. **H**ac docuit nos verbo
cū dixit Luce. 21. In patientia vestra
possidebitis aias vestras. **E**t Mat. 5.
Necati q psecutōem patiat̄ xpi in-
sticia: qm̄ ipsoꝝ ē regnū celoꝝ. **D**e pa-
tiente autē laudibus multa dicta sūt a
nobis in opere de virtutibus. iō pau-
ca hec sufficiant.

Qualiter xps nos exēplo suo do-
cuit cōtenere prospera mundi huius.
7 ne in illis fiduciam habeamus.

Capitulum 4.

Quartū exēplū qd̄ xps nobis
dedit fuit cōtenēde prosperita-
tis. **D**e q̄ euāgelista scribit.

Surgit a cena 7 ponit vestimēta sua
7 deponit p̄ h̄ inuēs deponēdū eē oēs
seculi huius affectū: neq̄ cōfidēdū esse
in bonis p̄ntis vite. **Q**uod **V**ero dī-
xit sic scribēs i ep̄la ad **E**xupantium.
Si fieri pōt imitare **I**oseph 7 **E**gy-
ptie dñe palū derelinque nudus 7 m-
nudū sequē. nec solū a xpi o: eiusq̄ san-
ctis: verūcti a gētib⁹ sepe monemur
vt hui⁹ vite gaudia quipēda⁹: respua-
musq̄ oia bona eius. **U**ñ 7 **S**ene. ad
Lualliu ait. **N**oli huic tranquillitati
cōfidere. **E**t iterū ad eūdē. **C**lamor ui-
tate que vulgo placēt q̄ casus ad oē
fortitū bonū suspitiosi pauidiq̄ sibi
stite. **E**t fera 7 piscis sepe aliqua oble-
tate recipit: in uera ista fortitū pu-
tatis insidie sūt. **Q**uisq̄s vi u3 tutam
agē vitā uolet: ista fiscata bñficia de-
uitet q̄ plurimū: in qb⁹ quoq̄ n̄ iser-
rimi fallimur: qd̄ tū hēre putam⁹ in p̄-
cipitia cursus iste deducit: 7 hui⁹ emi-
nētis vite exitus cadere est.

Qualiter xps exēplo suo nos do-
cuit obseruare 7 cū odire sibi valde
acceptam virtutem castitatis.

Capitulum 5.

Uitū exēplū a xpo nobis da-
tū fuit obseruade castitatis.

Qd̄ euāgelista explicauit cū
dixit. **E**t cū accepiss̄ iudēu p̄c̄it se.
Nos etiā liberos p̄c̄itos habere debe⁹
fm̄ illud Luce. 12. **S**int libi veitri p̄-
c̄inti: q̄ vba exponēs **D**ic. in omelia.
ait. **L**iberos enī precingimus cū carnis
luxuriā p̄ cōtinētia cobartam⁹. **S**ed
vt dicit **A**ug⁹: quē allegauim⁹ in **I**er-
monē de luxuria. **I**nt oia xpianorum
certamia duriora sūt plia castitati. in
quibus quotidiana est pugna 7 ra-
ra victoria. **Q**uāta multitudo dāna-
tur p̄ vitia carnis. **E**t quis explicet
quot sūt illi qui vt p̄stāt i miseris 7
turpitudinē cōsiteri 7 coicare postpo-
nūt. **Q**uis et enumeret quot inueniūt
q̄ p̄p̄etrata nefādissima ac fctidissi-
ma peccata carnalia: p̄ vā uia illa
n̄ cōstēt. 7 sine vā emēdatōe cōsciētie
accedūt ad sacrā coionē. **Q**uī infelix cō-
ditio talū sic faciētū: qui iudiciū dei
māducant 7 bibunt.

Qualiter xps exēplo suo nos do-
cuit vt hūilitatis exercitia n̄ recusēm⁹

Capitulum 6.

Exū exēplū qd̄ xps nobis
tribuit dī exercēde hūilitatē.
De quo euāgelista s̄dit. **D**e
inde misit aquā i peluim: 7 cepit lau-
are pedes discipuloꝝ: 7 ext̄ gē libeo q̄
erat p̄c̄it⁹. **Q**d̄ erat vidē regē āge-
loꝝ 7 dñz ali 7 t̄re genuflexū an̄ pe-
des discipuloꝝ: 7 manib⁹ p̄p̄is c̄tre
c̄tātē 7 lauātē pedes illos sordidos.

7 lutosos. **I**ntrōga eū aia mea: 7 dic
illi. **C**ur o bone Iesu t̄m̄ te hūilias: ut
defatigatus 7 madefactus sudore pe-
des discipulis tuis laues. **E**t r̄ndebit
tibi p̄tinus. **O** aia mea. **S**aritas que
me traxit usq̄ ad exinanitōem usq̄ ad
formā seruū: ipsa me sic hūiliare cōpel-
lit. **Q**uinimo 7 maiora hūilitatis offi-
cia suscipere coget. cū die crastina cru-
cisus 7 nud⁹ cū latronib⁹ deputabor
7 discite a me dēs: q̄ mit. sū 7 hu-
milis corde.

Qualiter xps exēplo suo nos docuit vt
desiderem⁹ supernā felicitatē. **Capitulum 7.**

Eptimū exēplū qd̄ xps nobis
dedit dī desiderade felicitate:
tis: q̄ **P**etrū iduxit vt desi-
deraret hie p̄tē secū. **D**icit ḡ **I**o. **V**e-
nit ḡ ad **S**ymonē **P**etrū. **E**t dixit ei
Petr. **D**ñe tu mihi lauas pedes. **I**n pas-
su h̄ dubitare solēt qd̄ vtrū xps la-
uerit pedes discipuloꝝ alioꝝ p̄usq̄ **P**e-
tri. **E**t **O**rigen. dīc q̄ sic: q̄ icēpit la-
uare a miorib⁹: s̄ n̄ v̄ v̄sile: vt dicit
Nico. de lira. si trāsisset p̄ oēs alios:
qn̄ aliq̄s eoz vel p̄les recusasset hanc
lotionē: sicut 7 **P**etr⁹. **E**t iō alij doct.
dicit q̄ p̄mo venit ad **P**e. p̄pter qd̄
alij discipuli audita rephēsiōe **P**etri
nō fuerūt ausi vltra iā recusare. **Q**d̄ ḡ
euāgelista dīc cepit lauare. 22. 7 post
ea s̄dit. **V**enit ḡ ad **S**ymonē: n̄ ē p̄ h̄
intelligēdū q̄ alios lauēt an̄ ip̄s. **E**uā-
gelista p̄us dixit factū i gēniali: postea
explicat modū i particulari incipiens
a **P**etro: qui dixit. **D**ñe tu mihi lauas
pedes. **I**dest vis lauare pedes mihi
peccatoꝝ tu qui es fil⁹ dī: quasi dicat
nullo mō deest. **S**ic v̄bū dixit i p̄nci-
pio sue cōuersionis **L**uce. 5. **E**t i a me

21
dīc: q̄ hō peccatoꝝ sū. **A**ndit **I**esus 7
dixit ei. **Q**d̄ ego facio tu nescis mō.
scies aut̄ postea. **I**fm̄ **C**riso. hūmil-
tate huius doct̄ine. **E**t quomō hūili-
tas sufficit i deū uocare. **D**icit ei **P**e.
Nō lauas mihi pedes i cternū. **I**nūq̄
fm̄ **A**ug⁹: ac si dicēt. **N**ūq̄ instinebo
vt tu laues pedes meos. **E**t s̄ **N**ico.
de lira licet **P**etr⁹ h̄ faceret bono zelo:
tū idiscrete h̄ faciebat: q̄ cū xps n̄ pos-
set errare nō debebat volūtati ei⁹ ali-
quo mō resistē. **I**dcirco r̄ndit ei **I**es⁹
si nō lauero te nō hēbis partē me-
cū: qd̄ moralr 7 l̄ralit̄ intelligi potest.
Moralit̄ quippe intelligēdo: nullus
pōt h̄re partē cū xpo in gl̄ia celesti: mi-
si lotus fuerit a macula peccati. **I**n
illud **A**po. 21. **N**ō intrabit in ea ali-
quid conquinatū. **S**i aut̄ intelligat̄
de lotōe corporali l̄ralit̄ tūc fm̄ **O**ri-
gen. dubiū est quomodo ille qui ob re-
uerētia Iesu nō p̄mittebat lauare pe-
des suos. nō habebit partē cum filio
dei. **E**t r̄ndit **N**ico. de lira. q̄ sicut ali-
qd̄ est illicitū nō ex sui natura: s̄ t̄m̄ q̄
phibitū: vt p̄ de ligno vite p̄mo pa-
rēt: ita similit̄ aliqd̄ est necessariū ad
salutē: nō ex natura sui: s̄ p̄pter p̄ce-
ptū dei vel plati. 7 sic erat i p̄posito.
Ex q̄. n̄ xps uolebat simplr h̄ facē **P**e-
tr⁹ de necessitate salutis tenebat h̄ susti-
nē. **S**3 cū a xpo fuit reprehēsi⁹ r̄ndit.
Dñe n̄ t̄m̄ pedes meos: 7 man⁹ 7 ca-
put. q̄. v̄pus sustinerē a te p̄ totū cor-
p̄ lauari: q̄ a te separari: q̄ quīc eēt du-
rū sibi vt magister su⁹ ei fuirz. t̄m̄ ḡ in
illi erat ab ip̄o separari. **I**nde ḡ in
itinerario **C**lementi. q̄ quācūq̄ **P**etrus
memor erat dulcissime societatis xpi:
resoluebat in lacrymas: ita q̄ facies

et adusta videbat ex frequenti lachry
mag fluxu. Dixit ei Jesus q lo⁹ e. s. p
baptismu no idiget nisi vt pedes la
uet. i. affect⁹: q vt dicit Aug⁹ in expo
sitione huius passus. Si aliquis bapti
zatus statim moriat euolat ad patri
am. nec idiget aliqua alia lotione: s si
supuiuat idiget lotioe pedu. i. affectio
na meti. Subdit adhuc xps. Vos mi
di estis. s no oes. vbi Aug⁹ qd sit ne
qrem ipe euagelista patefecit ad figes
Crebat. n. qna eet q tradet eum. 7
Quig⁹. qd g die vos mundi estis res
serf ad. xi. qd vero subdit. s no oes.
vt ppter Iuda existere imadu. Seg
tur euagelista. Post q g lauit pedes
discipuloz suoz accepit vestimenta sua
7 ca recubuisse itez dixit eis. Scitis
quid fecerit vobis? Vos vocatis me
magister 7 dñe. sū eteni. Si g laui pe
des vobis ego dñs 7 mgi. 7 vos de
betis alter alterius lauare pedes. i.
pietatis. benignitatis. 7 humilitatis
oblega iuicē exhibē: qm hec est via p
qua acquirif beata vita. Ergo vt sa
era coio nobis pficiat dem⁹ opera vt
in his septē pmissis exēplis imitemur
dñm Jesu xpm: vt sic tadē admitta
mur ad cēna illā magnā: in qua oēs
electi pascūf reficiūf q beata visione
dei: qui ē bñdīct⁹ i secula secloz. Amē.
Tertia quinta i cena dñi de celebra
tione missae ac eius significatione. nec
non 7 illius auditione. Sermo. 67.

Acrifitate sacrificii iustitie:
7 sperate i domino. Illumina
ti pp be vba sūt ista psalmo
4. Dñs ac debet oēs fideles sperare
vbere fructū se fore sacrificios ex fre
quenti oblatōe sacrificij imaculati dei

nostri. Jesu xpi: qui quotienscūq mis
se debite celebrat offerit p vniū atq
defūctia. Et licet non oēs esse possint
parati sepe 7 quotidiē sādissimuz
sacramētū suscipere. verū tamen nō p
batur suauissimo eius fructu cum assu
stūf fideliter 7 deuote qñ a sacerdo
tibus consecratur. Unde Aug⁹ de cō
sa. 2. in. c. vt quid ait. Sit quid pa
ras dētem aut ventrem: crede 7 mā
ducasti. Quoniam autē pleriqz eos
habētes audū 7 in deuotū negligēt
suo tēpe ad missas audiedas cōveni
unt: aut illas audiūt minus reuerent.
Idcirco in hoc sermone de missa loq
mur ad quā nos inuitat ppba in ver
bis propositis exhortas etiā eos q n
sūt sacerdotes vt velint adesse in ob
lebratōe tāti mysterij. sperātes ob id
cōsequi copiosa munera grē dei. De
missa itaq tractaturi tria mysteria
pncipalia declarabim⁹.

Primū erit de celebratōe.

Secundū de significatione.

Tertiū de auditione.

Triplex regula est obseruāda i
celebratione missae. i. loci tēporis. 7 mo
di.

Capitulum. i.

Primū mysteriū de missa de
clarādū est de ei⁹ celebratōe
Nam licet ut ait Hugo li.
de sacris. Missa nil aliud ē q selectō
eucharistie: q iō dī missa: q mittit ho
stra vel oblatio. Vel sic dicit m gr di.
3. 4. Missa dī q mittitur celest. mis
sus: qui vt exponit Inno. est magni cō
siliū angelus. Iste inq mittitur ad cō
secrandum: quia ille est sacerdos inui
sibilis vbi Jesus xps: qui consecrat 7
cōficiat hoc sacrificiū vbi dicitur.

vel dī missa: q populū fidelis p mi
nisteriū sacerdotū. pces 7 vota 7 obla
tiones deo mittit. tñ celebrāda ē cum
obseruatōe triplicis regule. Prima
est loci. 7 tēporis. 7 modū. Prima
regula obseruāda in celebratione
missae est loci. vt. n. i. quit Ric. in. 4. di.
3. Cōiter nō hz missa celebrare in lo
co nō sacro. q sic instituit ecclia: vt p
de cōse. di. i. c. sicut. c. missaz. c. hic g 7
. c. nullus p sbyter. Cui⁹ institutiois rō
fuit q i sacro altari. qd in missa cōsecr
cōtinet ille qui ē sume sādus 7 toti⁹
prie sanitat. cā effectiue i quātū deus:
7 meritoze in quātū hō. In casu tam
magne necessitatis pmittūt iura cele
brari i loco nō sacro: si tñ tabla sit cō
secrata: si cetera q sādā mysteria ad
illud offiū pertinentia ibi affuerit: sicut
cū ecclie oēs fuerit icēse. vel cū hoies
essēt i itinē: vel cū adesset alia aliq le
gitima 7 rōabilis cā. i. quib⁹ casib⁹ cū
licētia epi celebrare licet in loco nō sa
cro. Cōcedit tñ srib⁹ p dicatoribus 7
minoribus exigēte legitima cā: vtpu
ta dū eēt p dicatorē vbi dei i public.
cāpis vel plateis: aut i silib⁹ celebrare
cū altari viatico absq licētia ab epo
postulata vel ipetrata. qd patz ex de
puile. 7 puile. ex. c. i. his: vbi sic hēt.
In his q ad cultū diuinū facē digno
scūf nō maligna: s benigna essz poti⁹
iterpratio faciēda. Nō mirari copelli
mur q cū fratrib⁹ p dicatorib⁹ 7 mi
norib⁹ duxerim⁹ idulgēdū: vt ubiqz
fuerit sine prochia l iur. p iudicio: cui
altari valeat viatico celebrare. Qui
dā nimis stricte iterprēdo idulge
tia nram nitūf asserere: q per eā vidi
fres pzet platoz assēlū facē h nō pnt

propter quod eos celebrare iur⁹ idul
gētia apostolica nō permittūt. Cum
autē nihil eis cōferret memorata in
dulgētia: sine qua prelati annuētib⁹
id liceret eis dē: fraternitati tue māda
mus qtenus iterprētoe huiusmōi
reprobata: dū tñ ab alijs que iuri p
rochiali pueniūt pzoisus abstineant.
Datā eis sic licētia celebrādi auctori
tate nra nō differas publicare: ita q
vidi fratres aliqui ex indulgētia no
stra videāf in hoc gratiā cōsecuti. S
ibi. que verba sūt Donozij tertij. Et
sicut in loco sacro vt dictū est cōiter
missae sunt celebrāde. ita et. celebrari
debēt super altari consecrato. Notā
dū tamē hz Ric. vbi supra q quīs an
tēpus Siluestri celebraref super alta
re lignēū: qd cito poterat trāfferri: qz
propter persecutoem nō erat fidelib⁹
certus locus ad manēdū. tñ postea in
stituit ecclia vt celebraref sup altare
lapideū. vñ de cōse. di. i. in. c. altaria.
di. Altaria si non sunt lapidea chris
matis vñctioe non cōsecrēf. Cuius
ratio fuit: q altare debet esse de ma
teria forti: qz consecrari debet. 7 iō nō
debet esse de terra. Et quia i ecclia
debet esse copia altarium: vt hoc my
steriū frequentetur: ideo altare non
debet esse de auro: vel de argēto: q nō
faciliter possunt haberi. In veteri au
tem lege: q nō sic multiplicabāf alta
ria: nihil opus erat si de auro fierent
Conuenientius etiā est altaria fieri
de lapide q de ligno propter signifi
cationem: quia vt dicit glo. in dicto
. c. altaria. Altare significat Christuz:
qui dī petra. s occasioe dictoz apud
multos dubitat. Strū celebrās super

altare si cōsecrāt aut factū sit irregula-
ria. Et rīdet Ric. q̄ nō: eo q̄ irregula-
ritas est de iure positio: et hoc nō ē
in iure positū. Scīet̄ tñ celebrās su-
per altare nō cōsecratū grauit̄ pec-
cat: et si hoc faciat ex ignorātia cras-
sa q̄ quis minus grauit̄ q̄ si h̄ facit sci-
enter: q̄ ecclesia o: dimittit sup altare
cōsecratū d. bere celebrari. vt p̄ de
cōse. di. i. c. ecclesie. 7 c̄ de cōse. eccle.
vel alta. ci. 7. c. q̄b in dubijs. **Se-**
cunda regula seruāda i celebratione
misse di tēpōis. De quo sciendū fm
Ric. q̄ hoc facim̄ p̄inet ad temp̄
ḡ: q̄ per diē significat. Iuxta illud
Apl̄. Ro. 12. Non precessit: dies aut̄
appropin̄ quauit. iō cōiter loquendo
missa debet cel. bari in die artificiali
7 nō i nocte icipiēdo diē artificialem
nō tñ ab ascēsu solis sup orizontē no-
strū. sed ab illa parte tēpōis. q̄ p̄t
perpēdi esse sup orizontē nostrū aliq̄
neris illustratio p̄ aliquos radios so-
lis: que illustratio ē manifestatio so-
lis orituri. In nocte tñ natiuitati. dñi
media nocte vel circa horam illā cele-
bratur missa. 7 antiquit̄ celebrabat i
principio noctis resurrectōis. Et h̄
p̄pter priuilegiū illaz noctium. 7 de
hoc dicitur de cōse. di. i. in. c. nocte
sancta. Noctē sancta natiuitatis dñi
saluatoris missas celebrēt p̄sbyteri
7 h̄ymnū āgelicū in eis solēniter de-
cantēt: qm̄ etiā eadē nocte ab āgelo
pastorib̄ ē r̄turiat. Et subito facta ē
cū angelo multitudo celestis exercit̄
laudēt̄ dñū 7 dicēt̄. Gloria i ex-
cel̄s̄ deo: 7 in. c. p̄. b. x. Quare aut̄
celebrāt tres misse in die natalis dñi
rō ē f̄z Arch̄. i. c. data que fec̄ de offi.

eccle: q̄ vna missa. f. añ diē significat
tēp̄: an legē qm̄ eram? in tenebris. **E-**
missa in auroza significat tps sub le-
ge qm̄ nō dū plena dei cognitio h̄ba-
tur: in die significat tps gr̄e qm̄ iā
plena cognitio habet. **De hora aut̄**
misse sciendū est q̄ instituta est fieri cō-
muniter trib̄ hōis. f. hora tertia sex-
ta 7 nona. Celebratio. n. misse est me-
moriale passiois xpi: q̄ f̄z Augu. in li.
de cōcordia euāgelistar̄. Crucifixus
fuit hora tertia liguis iudeoz. hora
sexta manibus militū. 7 hora nona ex-
pirauit. Cōsuetudo tñ est vt nō dica-
tur solēnis missa hora nona nisi i die
b̄ ieiunioz: 7 marie qm̄ ep̄i faciūt or-
dinatōes. Misse aut̄ p̄uate dici p̄it
ab auroza vsq̄ ad k̄rtā. S; dubium
orib̄ ap̄b̄ plerōq̄ q̄re i parafecne nō
celebrat missa. Et rīdet q̄ id rōabil̄
sit: q̄ duplici i p̄t̄at ab ecclesia passio
xpi. Vno mō iquātū fuit in xpo fm se
7 absolute: ut moueas corda cor̄ ad
cōpassionē: 7 q̄ ipse dicit i qua pass̄
fuit ipsa passioē sat̄ efficaciter rep̄n-
tat: statuit ecclesia vt illa die nō s̄kre-
tur corpus xpi. sed q̄b i p̄cedēti die
reseruatū est sumat. Saguus tñ nō re-
suat p̄p̄ estufionis periculū. Quia
aut̄ etiā passiois illi? seu ifluenti: ad
nos cōtinue proueniunt seu i nos de-
scēdūt. iō statuit ecclesia vt excepta die
p̄dicta q̄tidie i eccles̄is missa celebrēt
H̄. regula seruāda in celebratione
misse di modi: qui cōsideratur aut re-
spectu calicis: aut respectu lumis: aut
respectu idumitorum. Si respectu ca-
licis 7 tñ aduertēdū ē vt dicit Ric. q̄
nō licet celebrare in calice lapideo. p̄-
pter eius septitudinē: nec ligneo p̄p̄

humiditate: nec vitreo p̄p̄ fragilita-
te: nec creto ul' de auricalco: q̄ ob uini
cōtūte erugine colligēt: 7 vomitū p̄-
nocare possēt: s; d̄ esse calix de auro
vel de argēto. 7 si q̄s tā paup̄ est q̄ n̄
possit h̄re calicē aureū vel argēteum
h̄eat stagnē: vt p̄z exp̄sse de cōse. di.
i. c. vasa. 7. c. Et calix. **Sec̄do cōside-**
rat̄ mod̄ i celebratōe misse respectu
lumis. Nā sacerdos nō d̄z celebrare
sine igne seu lumie. 7 hoc primo p̄p̄
eccleie cōstitutōem: que reprehēdit ce-
lebrates sine igne. ex de cele. mis. c. vl-
timo. **Sec̄do p̄p̄ ipsi? ignis significa-**
tionē. Significat. n. dilectōis seruoze
p̄ que xps p̄ nobis passus hoc facim̄
institūe uoluit. Etia eius lumē 7 ca-
lo: significat q̄ facim̄ op̄as in celebra-
te digne: 7 suscipiēte augmētū illumi-
natōis i intellectu: 7 seruoze carita-
tis i affectu. **Tertio cōsiderat̄ mo-**
dus celebradi respectu idumentozū.
Nullus vtiq̄ celebrare d̄z sine vesti-
bus ab ep̄o b̄ndictis: de quib̄ sic dicit
de cōse. di. i. c. vestimēta. Vestimenta
eccleie quib̄ dño ministrat̄ 7 sacrata
esse debēt 7 honesta: quib̄ i alijs ufi-
bus n̄ debēt frui q̄ eccl̄iasticis 7 deo
dignis officijs: que nec ab alijs debēt
cōtingi aut offerri. nisi a sacratis hōi-
bus: ne ultio que Balthasar regē per-
cussit sup h̄ tñsgrediētes ueniat: 7 cor-
ruere eos faciat ad ima. Et vt dicit
glo. i. c. se. sup v̄bo pollūtur. Et ue-
ste alicui? diē uel alteri? nō d̄z fieri ca-
sula vel alius ornatus eccleie. Que at̄
7 q̄t sint ille uestes que regrūt̄ur ad
celebratōem misse refert. Inno. in li.
de offi. misse. p̄t. i. c. i. d. Ser̄ sūt in-
dumenta cois ep̄is 7 p̄sbyteris. v̄.

q̄ ser̄ iudicēto
regrūt̄ in missa

227
amict̄. alba. cingul̄. stola. manipul̄. 7
casula. In multis tñ locis iualuit con-
suetudo vt cingul̄ nō b̄ndicaf. Qui-
cūq̄ ḡ celebraret sine huiusmodi ve-
stib̄ grauit̄ peccaret. Sit ḡ sacerdo-
tes diligētes 7 solliciti: ne omittant
quicq̄ de his q̄ ordinata sūt ab ecclesia
De illoz que regrūt̄ i celebratione
q̄da significat p̄tinētia ad icarnatōez
quēda ad passionē: quēda ad re-
surrectionē. **Capit̄. 2.**

Ecūdū mysteriū de missa de
clarādū est de eius significa-
tione: in quo videre debem̄
qd̄ significēt illa que regrūt̄ ad misse
celebratōem ultra ea que regrūt̄ ad
essētia sacri. Et rīdet Ric. q̄ p̄p̄ illa
significat̄ tria. **Primo** quēda perti-
nētia ad icarnatōem. **Sec̄do** quēda
pertinētia ad passionē. **Tertio** q̄da
pertinētia ad resurrectōem. **Primo**
significatur quēda pertinētia ad icar-
natōez 7 natiuitatē xpi. Nā sacerdo-
tis calciatio icarnatōis est represēta-
tio. In persona. n. filij dei d̄r in psal.
In idumea exēdā calciamētū meum
i. humanā naturā: quā assumā. Nā sa-
cerdos cū xpm̄ rep̄ntet missā nō debz
dicē discalciat̄. Amictus in capite re-
presētat diuinitatē amictū humani-
tate. **Caput. n. xpi est deus. Alba ca-**
misia nouitatē vite significat: quam
xps habuit 7 docuit 7 tribuit in bap-
tismo. **30ma** siue cingulus significat xpi
iustitiā. Iuxta illud p̄phicū. Et erit
iustitia cingulum lumborum ei. **Ma-**
nipulus positus in leua per quā vita
p̄is designat̄ significat q̄ xps in via
manipulum portauit virtutum 7 me-
ritozū. **Stola** que collo sacerdotis

23 q̄ f̄
Amictus

In cubit significat obediētā . quā xps
ppter salutē humani generis subijt
factus obediēs usq; ad mortē. Casu
la que alijs vestimetis superponitur
xpi caritatē significat: que oēs alias
virtutes excellit. Introitus sacerdotis
ad altare aduentū xpi significat: et in
troitus misse desiderū aduentus eius
significat. Et ideo i missa solēni non
debet intrare sacerdos quousq; ice
ptus sit introitus misse: q; ante xps fu
it desideratus q; veniret. Et q; i ad
uentū xpi fuit aperta vena misericor
die: ideo post introitū seditur Kyriel.
q; interpretat dñe miserere: q; non
es dī cōpūtādo ibi xpel: vt per mise
ricordiā xpi nouē associemur ordini
bus angeloz. Post hoc subiungitur.
Gloria i excelsis deo ad representādū
hymnū: que angeli pastozibus nato
domio cōcinerūt: quem sacerdos in
choat q; agelū magni cōsiliū represē
tat. Et chorus cōcinedo psequitur:
q; subito facta est cū angelo multitu
do militie celest. laudatiū. i. c. Oros
aut que subsequit representat orōes
quas xps post suā natiuitatē fecit p
populo. Epistola que fmittitur euā
gelio significat p̄dicationē p̄cursoris
Baptiste. Graduale significat lamen
tum penitētie: q; Job. penitētiā pre
dicabat. Et q; post laudū sequitur cō
solatio. Ita illud Mat h. s. Beati
qui lugēt. i. c. Ideo post graduale cā
tatur alleluia: q; significat ineffabile
gaudiū angeloz et hoium i eterna fe
licitate laudatiū deū. Diaconus susci
piēs codicem euāgelij benedictionem
a sacerdote postulat ad significandū
q; nullus debet predicare nisi mittat

lectō. n. euāgelij p̄dicationem xpi signi
ficat. Et debet legi i loco mag. eminē
ti q; ep̄la. iuxta illud. Super montes
excelsus alcedē tu q; euāgelijas sion.
et q; corde credis ad iustitiā: ore autē
cōfessio fit ad salutem. vt ostēdat ec
clesia q; euāgelij vbu; corde recipit.
mo; post euāgelij fidei symbolū. ore
decatat: q; tñ sacerdos incipit vt si
gnificet q; xps ore p̄prio xpianā fidez
docuit. Offer toriū q; cantat signifi
cat sacerdotē oblatuz sacrificiū lau
dis. Qui anteq; dicat ore m. p̄mit
tit. Dominus vobiscū ad significandū
q; nisi dominus sit nobiscū ad salutē
nostrā ore nō possumus. Secūdo
significat in missa quedam p̄metia
ad xpi passionem. Nam post offerro
riū fit silētiū: et dicitur orōes tacite:
ad representādū illud tēpus quo xps n̄
ambulabat palā inter iudeos. et eum
interficere cogitarēt: q; tñ appopin
quate passione itez palaz ambulauit:
ad hoc significandū exclamat sacerdos
Per oia secula seculoz. Prefatio autē
est quedā gratiaz actio et diuine lau
dis cōfessio: representas illā gratiarū
actionē: quā facti reddūt xpo in celo
Sactus representat laudē quā sibi ce
cinerūt pueri hebreoz i dominica pal
maz. eleuatiō corporis xpi representat
elevationē xpi i cruce: demissio tēpo
sitionē eius de cruce. positio sup palā
auolutionē in syndone mūda. pala. n.
syndone representat. iō dicit de cose.
di. c. cōsulto. Cōsulto oīum cōstitui
mus vt sacrificiū altaris non in scri
co pāno aut tincto quisq; celebrare p̄
sumat: sed in puro linteo ab ep̄o cōse
crato terreno. s. lino procreato: atq;

cōtecto. sicut corpus dñi nostri. Iesu
xpi in syndone linea mūda sepultū fu
it. hec ibi. Qui autē sacerdos dicit. No
bis q; p̄dōib; r̄p̄ntat trinitatē et cō
fessioez latrois atq; icrepāt. et mise
ricordiā petētis: eo q; Cetero et qui
cū eo erat reuertebāt p̄cipientes pe
dora sua. Qui sacerdos exclamās di
cit. P̄ n̄. i. c. reditio ē ad memoriā
illius clamor: que emittit xps i hora
mortis. d. Pater in man. i. c. Altare
cruce significat. Galij sepulchri. Pa
rena lapidē quo sepulchri fuit clausū.
Tertio significat in missa quedam
p̄metia ad xpi resurrectionem. Nam
cū sacerdos dicit. Pax dñi. i. c. Insinu
at q; vna sabbatoz stetit Iesus i me
dio discipuloz suoz et dixit eis. Pax
vobis. Et q; tūc dedit eis p̄tatem re
mittēdi peccata: ideo chorus exclamat.
Agnus dei. i. c. q; ter repetit ad signifi
candū q; petim; nobis dimitti peccata.
cogitatis. locutōis: et operatōis: per
quoz remissionē veniem; ad etnā pa
cem. P̄coio significat gaudiū apostolo
rū de xpi resurrectione. Ite missa ē. re
presentat illd q; dicitū ē aplis p̄ ascē
sionē in celū. s. hic Iesus qui assūptus
est. i. c. Deo grās: r̄p̄ntat ap̄los regres
sos i Hierusalē cū gaudio mag; vna
nimis persuerates i orōe. Significat
et. q; p beneficio redēptōis n̄re c; my
steriū rep̄ntat i missa debet ēē i cōti
nua grāz actōe. Si q; s̄o q̄reret: cur
nō dī. Ite missa ē in qual; missa. In
det. Bon. di. 13. q̄rti in declaratiōe s̄re.
d. qdā misse celebrat sp̄s ad hono
rē factoz: et q; ipsi sūt beati: et coram
deo. iō in talib; licētiā popul;: et dī.
ite. i. c. q̄n festinate i gredi in illā regē

Quedā misse sp̄s celebrat ad salu
tē viū: et q; nō sum; certi de salu
te n̄ra: iō debent; t̄nue solliciti esse:
vt p̄ n̄ram ignauā in nobis misse emi
cacia depereat. Ideo dī in missa. b̄n
dicam; dño. Quedā misse sp̄s dicit
ad regem defūctoz: et in illis dicitur:
Requiescāt i pace. Si autē adhuc ali
quis q̄reret q; adinuenit ritū celebra
di missa cū tot; d̄ditōib; audiat Ric.
d. in declaratiōe s̄re. di. 13. q̄rti. Ad
s̄a beat; Petr; ap̄s p̄m; oīum Antio
chie dī celebrasse: s̄m q; dicit Hugo
liz. de sacris p̄te. 8. c. vitio. et de sc̄c.
di. 6. Jacob; dī. Jacob; fī dñi s̄z car
nem: cui p̄mū tradita ē Ierosolimita
na ecclesia: et Basil; celiariēsis ep̄s tra
diderūt nobis misse celebratōez. i. mis
se celebratōe ordinē s̄m glo. ibidē. Et
p̄ alij alia addiderūt ad solēnitatē et
decore: vt h̄c di. xi. c. ecclesiasticarum.
An sit melior missa sacerdotis bo
ni q; mali: et an sit de obligatiōe audir
missa: et q̄r missa sit audiēda hūil; re
uerēt; et deuote. Caplm. 7.
Tertū mysteriū declarādū
de missa dī auditio: i quo cō
siderabi; adhuc tria v; dī
mo melioratōem. Secūdo obligatio
nē. Tertio deuotionē. Primo dī
derem; melioratōez. vtz melior sit mis
sa boni sacerdot. q; mali. Et q̄busdā
dī q; nō p̄p̄ vba dī. qui in registro
ait. Deu in q; magnū laqueū incidit
qui diuina et occulta mysteria plus ab
alijs s̄a d̄ficata fieri posse credūt: cum
unus idē sp̄s s̄a d̄ ea mysteria ocu
te atq; inuisiblr operādo. s̄a d̄ ficer: s̄
in cōtrariū ē illd q; scribit. i. q. i. c. p
si sacerdotes. vbi sic habet. Quanto

est festi
p^o audire
.

sacerdotes fuerint digniores: tãto facilius in necessitatib⁹ p^o q^o exclamãt audiãt. Ad idẽ facit. e. ibidẽ sacerdotẽs. 7. e. sacrosãcta. Rãdet Tho. 3. pte. q. 82. q. i. missa duo sũt cõsiderãda. s. ipm sacrm: q^o est p^oncipale: 7 orões: q^o in missa sũt p^o viuis 7 mortuis. Quãtũ g^o ad faciã non minus valet missa mali sacerdotis q^o boni: q^o vtrobicq^o idẽ officii facit. Ad q^o facit. e. c. scrip^optura. i. q. i. 7. e. significasti. 7. e. non quales. 7. e. dñs. 7. e. nõ nocet. De orõ ne autẽ que fit i missa: v^o q^o p^ot cõsiderari dupl^o. Vno m^o inquãtũ h^oz effica^ociã ex deuotõẽ sacerdoti orãti. 7 sic n^o ẽ dubiũ q^o missa melioris sacerdotis ẽ magis fructuosa. Alio m^o orõ p^ot cõsiderari inquãtũ p^oferã a sacerdote in p^osona toti⁹ ecclesie: cui⁹ sacerdos est minister: q^o q^o dẽ misterũ et i peccatoribus manet. Vn quãtũ ad hoc ẽ fructuosa nõ solũ orõ sacerdotis peccatoris 7 missa: s^o et oẽs alie ei⁹ orõnes quas facit in ecclesiasticis officijs: i q^o gerit p^osonã ecclesie. Orões tũ ei⁹ p^ouate nõ sũt fructuose. Greg. g^o loq^o de veritate sacri i auctoritate p^oallegata ad partẽ cõntrã. Ex quo Bon. dicit. Si quis libentius audiat missã melioris sacerdotis: credo q^o bñ facit. dũ tũ credat ipsũ i s^obtãtialib⁹ n^o sup^ocedẽ peccatorẽ: alioquĩ periculose erraret. **C**õsiderem⁹ missẽ obligatõẽ de qua sic loquit. e. missas. de cose. di. i. Missas die dñico secularib⁹ audire totas spãli ordie p^ocipi⁹: ita vt añ bñ dicitõẽ sacerdoti. egredi popul⁹ non p^osumat: vbi circa tria dubitare contingit. Vt vtrũ dñici teneãt 7 religioũ seruare hoc statutũ: q^o d^o secu

larib⁹. Et rãdet Jo. an. in rosario sup dicto. e. q^o si ad h^o tenent layci: multo magis 7 clerici: q^o totali⁹ dediti sũt diuino cultui. vt p^oiz. q. i. duo sũt gĩa. **D**ubitat vtrũ eadẽ sit obligatio audire missã alijs dieb⁹ festiuis: que 7 diebus dñicis. Et v^o q^o sic: q^o de h^olib⁹ idẽ ẽ iudiciũ. Nã statutũ de auditiõẽ missẽ factũ fuit: vt saltẽ p^o illo tpe va careat diuinis. Ex quo p^ocipi⁹ q^o tota missa audiat: vt patz i p^oallegato. missas. 7. in. c. oẽs fideles. 7. i. e. c. ad celebrãdas. S^o alia festa ab ecclesia p^ocepta sũt sup^oaddita dieb⁹ dñicis: vt i illis vacet diuinis. i. o popul⁹ in illis festis p^odicãt audir missas tenet. Et hoc colligit ex his que dicũt ex de prochiãis i. e. vt dñicis dieb⁹ 7 festiuis. **C**õtingit dubitare vtrũ peccet qui n^o audit missã a p^oprio prochiãno. Et dicũt cõiter doct. q^o nõ: dũ m^o nõ fiat ex cõtẽptu 7 p^oprii sacerdos nõ requirat: q^o si regeret id i secrete 7 indebite nõ esset audiẽd⁹: puta si requireret ipediens deuotõẽ 7 salutẽ prochiãnoz: puta si regeret aliquẽ prochiãnũ: vt audir missã suã: dũ ille vellz p^ogriari v^o p^o iplẽ aliq^o voto: vel p^o cõsequenda aliq^o idulgẽtia. Nã regitio sacerdotis i tali casu irroabilis eẽt 7 iniusta. S^o i^o et i. c. i. popul⁹ ire vellat ad audicẽdũ v^o bñ dei ab aliq^o illd⁹ p^odicãte: q^o auctoritatẽ hẽat p^odicãti: sicut habẽ solet religioũ medicãtes: iniquũ p^ocul dubio eẽt si sacerdotes astringe vellẽt suos s^obditos: vt omisso verbo tã missas audirẽt i prochiã. in quo etiã casu s^obditi ei nõ obediẽtes meo iudicio nõ peccãt: q^o vt iquit Ber. in li. de p^oceptione 7 dispensatione. Iniquum

p^oculdubio foret. si ea q^o sũt p^o sola caritate instituta cõtra caritatẽ tenerẽtur: sed obseruare statutũ de auditiõẽ ne missẽ i p^opria prochiã ẽ institutũ p^o caritatẽ: g^o nõ debet seruari cõtra caritatẽ. Eset autẽ cõtra caritatẽ si populus cois ipediret ne possit cibari: 7 recreari spãli doctrina: 7 maxime q^o vt in pluribus i p^osi curati 7 prochiãni aut nõ p^odicãt: aut p^odicare nesciũt 7 tũ vt dicim⁹ in sermone de v^obo dei 7 hẽt ex de offi. iudic. ordi. e. inter cetera. Int cetera que ad salutẽ spectãt populi xpiani pabulũ v^obi dei maxime noscãt necessariũ. q^o sicut corpus materialitã spãli cibo nutritur. Si g^o necessitas corporalis aut t^opialis excusat a peccato nõ audiẽtes simpli⁹ missã. 7 ex dñici si illã nõ audiãt i prochiã multo forti⁹ necessitas spãlis excusabit: que vt dictũ ẽ iest populo coi ad audicẽdũ v^obũ dei. Hortãdi tũ sũt oẽgãtã viri q^o mulieres: vt suos prochiãnos reuerẽtã: cõsuetãq^o faciat oblatões: 7 cũ eoz bñditiõẽ se trãsferant cũ adit legitia cã ad missas alibi audicẽdũ. imo laudãrẽ si ipsi patres sacerdotẽs cũ p^odicãt verbũ dei ab aliquo famoso viro surgerẽt bono mane: 7 celebrata missã populos suos admonerẽt: vt cõfluere ad p^odicãtiones: ipsiq^o p^o bono ex^o vna cũ illis idẽ facerẽt: qm⁹ vt dictũ est satis idigẽt secularẽ dirigi per v^obũ dei i viã salutis. **C**õsiderem⁹ missẽ deuotionẽ. audicẽda eteni ẽ humil⁹ reuerẽter: ac deuote. Sũt tũ multi qui dum missã celebrãt ponũt se p^oprie os sacerdoti p^ospiciẽtes si de illo pasceres exant ac misce. Alij sacerdotẽ pueniunt

fortit damãtes. Gloria i excelsis. Cre do 7 filia. Nã dũ sacerdos facit pau^osa. postq^o dixit vñbilũ 7 iubilium ante q^o sequãt. Et in vñũ dñm Jesum xpũ: 7 illi s^obm: i^omurãtes dicũt. Et in vñũ dñm 7c. Multi adhuc nõ curant audire ea que sacerdos in missã dicit sed suas orões 7 officia genusteri dicũt: qui tũ q^odñm sacerdos alte loquit aut catat altare debet missẽ cũ silẽtõ 7 intẽte audire: vt d^o de cose. di. i. c. applica. Quã vero sacerdos secretas orões 7 canone dicit. tũc possũt 7 ipi dicere orões 7 ozare. nõ tũ cũ strepitu faciẽdo pis. pis. pis. 7 turban⁹ mẽtem sacerdotis. Clericq^o etiã volũt audire missas quasdã peculiãres omissa p^opria missã diei dñici aut festi p^ocepti. qui si scãter id faciũt nõ excusant a peccato nisi audiãt missã p^opriã. vñ d^o ex de cose. missa. c. quida. Quidã laycoz habet in cõsuetudine vt p^o singulos dies audiat euãgeliũ. In p^oncipio erat v^obũ 7 missas peculiãres. h^o ẽ de factã trinitate. 7 de factõ Michãele. Et iõ statutũ ẽ vt vltorius hoc n^o fiat nisi suo tpe. Et nisi aliquis velit p^opp^o reuerẽtiã factã trinitatis nõ pro alia deuotõẽ audire: sed si voluerint vt missẽ sibi catẽt de eodẽ die missas audiat p^o salute vnoz ac etiam defũctoũ. hẽc ibi. Quare vt sũt huic sermoni venus audicẽde sunt missẽ cum omni mãsuetudie 7 seruoze, quoniaz sic audicẽtes cõsequũt in h^o seculo dei gram. 7 in futuro. g. in. q. v. 7 re. a. per eterna. Amen. **C**erta gnta i cena dñi de sacro baptis matis: p^o q^o efficiũt hoies dei filij p^o mittẽtes in illo abrenũciare diabolo

7 ei' pomis. **Sermo 88.**
 Si lotus c'no indiget nisi ut
 pedes lauet: sed e' mudus to-
 tus. Verba sunt redemptoris
 nri Jo. 13. c. 7 in euangelio hodierno.
Multa d' esse muditia metis oib' q'
 p' sacm baptismi regenerati facti s'nt
 p'ticipes 7 h'edes celestis regni domi-
 ni Jesu xpi. Per baptismu' namq' filij
 dei efficiuntur. in illo p'mittentes abre-
 nunciare diabolo: 7 oibus p'p'is eius
 vt no. de cose. di. 4. c. p'ma igif. 7. c. p'
 mu' interroget. Qm' aut' pleriq' tati
 bisich' imenozes: o'e cor' suu' ad m'nda
 na atq' frena co'uertit p'p'edentes n'
 solu' repromissa beatitudine: veriet.
 habita dignitate: 7 graz p' baptismu'
 Idcirco de ipso in p'nti sermone aliq'
 discutiem' vt itelligentes tati sacra-
 ti virtute' p'eminentia 7 limitate' co-
 nemur iux' saluatoris nri sniaz i' v'bis
 allegati. p' themate lauare pedes. i.
 metis affectos mudare ab oi' ignam'
 to 7 turpitudine inordiatu' amoris cu-
 iuscuq' boi' creati. De ipso itaq' baptis-
 mate locuturi tria mysteria p'ponim'
 declarada.
Primum d' diffinitiois.
Secundum obligationis.
Tertium fructificatiois.
Quid sit baptism' 7 de ei' institu-
 tione ac materie determinatione: necnon
 7 forme obseruatoe. **Capitulum i.**
Rimu' mysteriu' de baptismo
 p' declaradu' d' diffinitiois: in q'
 qd' sit baptism' videat'. Et l3
 Dugo liz. de sacris p'te. 6. c. 2. vicit:
 Baptism' e' aq' dilu'edis crib' factifi-
 cata p' v'bu' del. Tn' conuenientior e' diffi-
 nitio m'gri: q' l. 4. di. 3. ait. Baptism' e'

ablutio corporis exterior: facta s' b' for-
 ma p'scripta v'boz. fm. n. Ric. sup' p'fa-
 ta diffinitioe duplex e' ma' baptismi. s.
 remota: que e' aqua. 7 p'p'iqua: que e'
 ablutio in aqua. Diffinitio g' Dugois
 exprimit mat'ia remota: 7 illa magistri
 materia' p'p'iqua. Pro declaratione at-
 clarior' h' p'tis: tria adhuc de baptis-
 mo consideremus. **Primo** eius institu-
 tionem. **Secundo** materie determinationem
Tertio forme obseruatoem. **Primo**
 eius institutioem consideremus. qm' l.
 baptism' fuit institut'. Et aliqui dixe-
 runt q' fuit institut' p' resurrex'oem qm'
 dixit ap'lis Mat' h. vltimo. C'etes do-
 cete o'es g'etes baptizates eos in noie
 p'ris. x. Alij aut' dicit q' fuit institut'
 ab illo t'pe: quo x'ps ip'su' sacrificauit: s'
 vt dicit dama. l. 4. l. c. i. X'ps sacrifi-
 cauit baptismu' qm' fuit baptizat'. g' t'
 fuit institutus. Et glo. sup' illud Luc. 3.
 Jesu baptizato. x. Baptizat' inquit e'
 d'ns mudari no' idig'es: s' tactu' m'nde
 carnis aquas mudas ut ui' heat ablu-
 endi. S3 Ric. i. 4. dicit q' X'ps baptismi
 sacri p'mo instituedu' i'nnauit. secundo
 instituit. tertio institutu' obseruari p'ce-
 pit. **Primo** sec' factu' 7 v'bo. factu' qm'
 a Joh'ane baptizat' fuit: i' quo baptis-
 mo insinuauit baptismu' fore i' aqua si
 endu': q' ipse i' aqua baptizatus fuit: 7
 in noie trinitatis i'quatu' i' suo baptis-
 mo apparuit persona p'ris i' voce: 7 p'
 sona filij in carne: 7 p' sona sp'us facti
 in colu'be specie. nec tuc' aliqua virtu-
 tem regeneradis contulit aqua: nisi q'
 ext'nc ordinata fuit aqua ad h' vt i' ea
 sititueret reguatois sacm. Si t'n' ha-
 beret illa aqua que corp' ei' tetigit ser-
 uari deberet cu' mat'ia reuerena' p'p'e

mudissima 7 sanctissima carne qua te-
 tigit. Verbo et insinuauit baptismus
 qm' Jo. dixit Nicodemo. Nisi q's re-
 natu' fuerit ex aq' 7 sp'u s'cto no' pot'
 int'roire in regnu' dei. **Secundo** x'ps ba-
 ptismu' instituit qd' fecit factu' 7 v'bo
 factu' qm' vt d' Job. 10. Baptizauit p'
 discipulos suos qui de mandato ei' ba-
 ptizare ceperunt. Et ut dicit Rico. de
 lira sequedo Dugo. D'no ipse x'ps ba-
 ptizauit discipulos suos baptismu' suo
 i' aqua 7 sp'u s'cto. qd' et' ponit de
 col'ra. di. 4. c. qm' ab hierosolimis. 7
 c. si eos. Deinde v'bo instituit qm' mi-
 sit discipulos suos v'bo ad p'dicadu' 7
 baptizadu': de qua missione h'et Luc.
 10. **Tertio** x'ps institutu' baptismu' ob-
 seruari precepit qm' post resurrex'oem
 dixit discipulis. C'etes. x. **Sanda** v'o
 Tho. in 2. p'te. q. 66. dicit q' baptism'
 institutus fuit ante passionem x'pi: sed
 necessitas vt e' di hoc sacro idic'ia fuit
 post passionem 7 resurrex'oem. tu' q' i'
 passione x'pi terminata sunt figuralia
 sacra q'bus succedit baptismus: 7 alia
 sacra noue legis: tu' etia' q' per bap-
 tismu' cofigurat homo passioni 7 resur-
 rex'oem x'pi inquat' mouitur p'do: 7 in-
 cipit nouam iustitie vita. 7 i'o oportu'
 it x'pm pati p'ius 7 resurg'e q' hoib'
 indicet necessitas se cofiguradi mor-
 ti 7 resurrex'oem. Et licet ap'li baptizaf
 sent vt dictu' est an' passionem x'pi. t'n' s3
 Ric. adhuc no' publicabat baptismuz
 vt necessariu' ad salute: 7 lex no' obli-
 gat quousq' sit p'mulgata. **Secundo**
 consideremus circa baptismu' materie
 determinationem. **Sic** n. baptismi ma-
 aqua: vt ait Ric. 7 o'es doct. ta' theo-
 logi q' canouiste copreh'dendo sub

aqua ablutione: que fit in ea. Et loqui
 do de baptismo fm q' distiguif a ba-
 ptismo sanguis: 7 flamis: de quib' di-
 cemus in sequenti mysterio. **Ro** est fm
 Dugo in li. de sacris: q' o'e sacm' sili-
 tudine' quada' h3 ad ipsa rem: cui' est
 sacm'. **Aqua** n. est representatiua esse-
 ctu' baptismi: 7 roe nature 7 roe vi'
 Na' aqua est nali' frigida roe cui' re-
 pres'etat fomitis repressionem. **Et** etia'
 naturalis humida hu'ditate apta ad
 ablu'edu'. roe cuius rep'itat a fordid'
 peccati purgatoem. **Et** etia' nali' ter
 diaphana 7 clara. roe cuius rep'itat
 gre' illuminatoem: q' etia' q'tu' ad usuz
 est multu' vtilis: rep'itat sacm' bap-
 tism' esse in effectu valde vtile. **Et** q' e'
 ad habedu' valde facilis: representat
 sacm' baptismi esse quatu' ad obser-
 uatiam facile. **Et** q' etia' q'tu' ad usuz
 est multu' cois rep'itat sacm' bap-
 tism' quatu' ad necessitate' esse coe. **Nec**
 potest ee' aliqua artificialis aqua ma-
 baptismi. s' nalis t'n': q' baptism' insti-
 tutus fuit sacramentu' necessitatis qua
 tu' ad omnes. **Et** ideo x'ps ip'su' institu-
 ere noluit: nisi in aqua: que facili' pos-
 set haberi. 7 coiter ab oibus ta' pau-
 peribus q' diuitib': qd' no' est vez de
 aliqua aqua. nisi naturali. **Et** si dicet
 q' ignis esset conueniens materia bap-
 tism': qm' fm Dionysiu' 7 dama. h3 vim
 illuminadi. **Et** Job. baptista Mat' h.
 3. p'ntias x'pi baptismum dixit. **Ille**
 vos baptizabit in sp'u s'cto 7 igne.
Andet Tho. q' p'pter roes ia' tactas
 aqua 7 no' ignis est materia bap-
 tism'. **Dictu'** v'o. Job. fm expositionem
 Hiero. refert ad sp'm s'ctu': qui sup'
 discipulos in lingua ignis apparuit

et of aduuz. z. vel per ignem potest
intelligi tribulatio: vt Criso. dicit sup
Mat. Quia tribulatio peccata pur
gat et concupiscetia. que ignis accipit
ibi metaphozice. Quia aut vt superi
comemorauim. ma ppiqua baptismi
est ablutio i aqua: vñ baptizare i gre
co tñ valet quatū lauare in latino s3
illud Judith. 12. Descēdebat i vallem
Betulie et baptizabat se. Propterea
apud nōnullos de immersione i aq̄ du
bitatur vtrū. s. sit necessaria. Et rñdet
Tho. in 4. pte. q. 66. et Bon. et Ric. in
4. di. 2. q. 2. q̄uis tñ sit baptizare p
modum immersionis: q̄ hoc hēt coior
vñus. p̄t tñ baptismi fieri p modum
aspersionis: vel p modū effusionis s̄m il
lud Ex. 26. Gñada sup vos aqua m̄s
da. Sic ap̄i baptizauerūt tria milia
hominū vna die: nō immergēdo. s. asp
gēdo. Et beat⁹ Laurenti⁹ baptizauit
Romanū effūdēdo. Quā ḡ immēt ne
cessitas vñ p̄t paucitate aq̄: vel p̄t
debilitate mistri: q̄ nō p̄t sustētare
baptizadū: vel p̄t vñū q̄ bapti
zadus ex immersione timēt et vñlī du
bitaret: p̄t baptismi sine immersione ce
lebrari: q̄ h3 ablutio aque sit de neces
sitate sacri: mod⁹ tñ ablutiois p acci
dens se hēt ad sacm. s̄m vñ Ric. cuz
totū corp⁹ nō possēt abluī abluēda
est pars pncipalior. vt caput et mari
ne facies: q̄ in ea vigēt s̄sus: vñ cre
do q̄ si caput pueri baptizaret añq̄
pars corporis crearet: q̄ aliquādo fa
ciēdū est p̄t periculū mortis. puer
baptizaret. Si vñ man⁹ vel pes ablu
atur añq̄ aliqua pars alia appareat:
volūt aliqui dicē q̄ puer baptizaret
et: q̄ aia est i qualz pte corporis to

ta. Coius tñ tenet q̄ de lege coi n̄ es
set baptizaret: q̄uis forte diuina pietas
in tali casu vicē suppleat baptismi. et
iō sepe qñ piculū mortis imin3 ablu
endū est illud de puero: q̄d p̄t abluī
siue sit par3 siue sit multū. Et Ric. du
bitatur adhuc a multis an imersio: et
fusio: vel aspsio debeat esse vna vñ tri
na. Et rñdet doct. supi. noiat q̄ uni
tas vel multitudo immersionū nō ē de
s̄ba baptismi: s. solū de bñ eē. iō utq̄
licite fieri p̄t. s. semel et ter immergere
q̄ vnica immersione significat vnitas
mortis xpi: et vnitas diuinitatis. Per
trinā aut immersionē significat tridūz
sepulture xpi: et etiā trinitas psonaz
Sed vt dicit Tho. diuersis ex causis
s̄m ordinatōem ecclie qñq̄ institut⁹ ē
vnus mod⁹: qñq̄ ali⁹: q. n. a principio
nascētis ecclie qdā de trinitate ma
le s̄tiebat: xpm puz hoīem estimātes
nec dei filiū didit s̄m veritatē nature
h3 tñ p̄t meritū ei⁹. q̄d p̄cipue fuit
in morte. iō nō baptizabāt i noie tri
nitatis: sed i cōfiguratōe mortis xpi:
et vna immersione: q̄d reprobātū fuit i
p̄mitina ecclia: statutūq̄ vt baptizare
tur i noie pris. 2c. et tñ immergēdo sic
p3 de conse. di. 4. c. post q̄ uos. et c. si
quis eps aut ps byter. et c. de trina. et
c. eode mo: et c. multi. Postmodū ve
ro ioleuit quorūdā heticoz et scisma
ticoz error. q̄ s̄m Aug⁹ sup Io. h. ma
le s̄tiebat de vnitate diuinitatis. ideo
in detestationē erroris eoz fuit statu
tū in cōcilio Tholetano vt vna tātūz
fieret imersio. sicut hēt de cōse. di. 4.
c. p̄t vītādū: s. cessate tali cā coi
feruat in baptismi trina imersio:
vt p̄t colligi ex de baptismi et eius

effectū. c. 1. iō grauit peccaret aliter
baptizās qñ ritū ecclie nō obseruas.
nihilomin⁹ tñ esset baptism⁹. Occur
rit aut p̄t vñ dubitare circa ta
lē casū. Quidā existēs sup p̄t ē n̄ po
tens habē aquā ad baptizadū puerū
et verisim̄ timēs eū cito mouituz intē
dēs puidere saluti pueri: p̄icit eū in
aqua cū intētōe baptizadi. p̄ferēs uer
ba: in quibus cōsistit debita forma:
postea puer euadit aliquo casu: vtrū
tal̄ obbeat reputari baptizat⁹. Et aliq
bus vñ q̄ sic: q̄ ibi currūt debita for
ma: debita materia: et debita intētio.
Ric. aut di. 4. q̄rti tenz cōtrariū. qm̄
cū prima mā baptismi sit ablutio in
aqua: q̄d aqua abluī. p̄tio aqua co
operif in toto vel i parte: postea dis
cooperif. vñ p̄t p̄m baptism⁹ rep̄i
cat xpi sepultura: et p̄t secūdū resur
rectionē: q̄uis aut puer i casu p̄t cō
p̄ actū illius: qui ipm picat i aqua im
mergat: nō tñ ē actus ordinat⁹ ex sui
natura ad hoc vt puer abluat: s. ad h̄
vt s̄mergat. Et iō si aliq̄ casu puer
extrahat de aqua puer esset baptiza
dus: qm̄ illa imersio quatū fuit ex sui
natura nō ordinabat ad eleuatōem
pueri de aqua: sed ad s̄mergionem.
Et circa baptismū cōsiderem forme
obseruatōem. Et n. forma baptismi
Ego te baptizo. In noie pris et filij:
et spūs s̄cti: vt hēt ex de baptismi.
c. 1. Et vt dicit doct. nulli licet muta
re aliquid quantū ad illud q̄d est de
essentia forme. et si mutat nihil agitur
et ultra hoc culpa incurrif. Si aut ali
quid q̄d pertinet ad formā ex sola de
terminatōe ecclie mutat: nihilomin⁹ ē
sacm: sed culpa incurrif: vñ ab aplis

qui baptizabāt. In noie dñi Iesu: vt
hētur actū. 8. c. nō fuit mutata for
ma quatū ad intellectū. q̄ in noie xpi
tota trinitas intelligit. s. solū quatuz
ad vocē. nec hoc ipsi potuisset nisi ex
familiari cōcilio. s. 1. Et hoc fuit vt di
cit Tho. vt nomē xpi q̄derat odiosū
iudeis et getibus honorabile reddēt.
Nec p̄t dari baptism⁹ dicēs. In no
mine trinitatis nō exprūedo psonas
nec in noie vñi p̄sone nō exprūedo
alias: qm̄ sacra habēt efficacā ab in
stitutoe xpi: et ideo si p̄mittat ali
quid eoz que xps instituit circa aliq̄
sacm̄ efficacā carz. nūi ex spālī dispē
satione eius qui virtutē suā sacris non
alligauit. Xps aut instituit sacm̄ ba
ptismi dari cū inuocatōe trinitatis: et iō
q̄qd dicit ad inuocatōe plenā trinitatē
collit integritatē baptismi: nec obitat
q̄ i noie vñi p̄sone intelligat alia sicut i
noie patris intelligit fili⁹: aut q̄ ille q̄
noiat vñā solā psonā p̄t habē rectā
fidē de trib⁹: q̄ ad sacm̄ sicut regis
materia s̄sibilis: ita et forma s̄sibilis
vñ nō sufficit intelled⁹ vel fides trini
tatis ad perfectōem sacri nisi s̄sibili
bus verbis trinitas expr̄mas. vñ et in
baptismo xpi vbi fuit origo sacrificia
tio nri baptismi affuit trinitas s̄sibili
bus signis. s. pater in voce. fili⁹ in hū
ana nā. et s̄s̄m colūba. Notādū tñ vt
inquit Tho. qñ greci baptizāt. In no
mine pris et filij et spūs s̄cti: tñ dicit
baptizet seruus xpi: et non ego te ba
ptizo: q̄d ipsi faciūt ad euitādū atiq̄
errore qui virtutē baptismi baptiste
attribuebāt. v. Ego sum Pauli. ego
Cephe. et nihilomin⁹ q̄ in illa forma
exprūim⁹ adus. exercitatus p ministrz

cum invocatioe plena trinitatis veq
 pficiat sacrm. qm̄ ego nō ē de sba for
 me: s̄ ponit ad maiorē expressioē in
 tētois. nec sufficit verba corde cogi
 tare nisi vocat̄ expm̄as: q̄ ut igt̄ Bo
 na. In uocali exp̄sione v̄boz signifi
 cat̄ p̄fecta fidei p̄fessio: que cōsistit in
 verbo 7 in corde. Significat̄ eti. q̄ ve
 generatio facta est p̄ v̄bū icarnatum:
 qd̄ optime significat̄ per v̄bū voce in
 ductū. Hinc Auḡ ait. i. q. c. detrahe.
 Detrahe v̄bū. aqua quid erit nisi aq̄?
 Accedit verbum ad elementum: 7 sit
 fact̄: v̄ ista tāta virt̄ aque vt corp̄
 tāgat: 7 cor abluat nisi faciēte v̄bo.
 Et idē Auḡ. Baptism̄ igt̄ est t̄ctio
 in aq̄ v̄bo vice sac̄ificata. p̄p̄ p̄ca
 vt plenior hēat̄ cognitio de forma ba
 ptismi. sciēdū ē fm̄ Ric. 7 Bon̄. q̄ for
 ma pōt variari lex modis. Primo s̄
 probēdo. Secūdo addēdo. Tertio int̄
 trahēdo. Quarto corrupēdo. Quin
 to v̄bū p̄ v̄bo ponēdo. Sexto t̄mpo
 nēdo. Primo variat̄ forma s̄tra
 hēdo: 7 quātū ad hoc sciēdū q̄ si s̄
 trahit̄ aliqd̄ de essētia forme n̄ rema
 net virt̄ baptismi. Et q̄ tota ista p̄.
 In noie p̄ris 7. f. 7. s. s. per quā exp̄i
 mis̄ p̄ncipalis baptizās: 7 sac̄ificatur
 elemētū est de essētia forme. iō si de
 hoc s̄trahatur aliquid non remanet
 virt̄ baptismi. In alia aut̄ pte forme
 que ē. Ego te baptizo: sūt aliq̄ p̄tinē
 tia ad essētia forme. s. exp̄sio ad̄ ba
 ptizādi: 7 p̄one baptizate. eo q̄ illam
 terminat̄ baptizādi ad̄. v̄n si aliq̄
 p̄dic̄oz s̄trahat̄ nō remanet v̄t̄ ba
 ptismi. Exp̄sio aut̄ m̄stri non v̄ esse
 de essētia forme: quā p̄p̄ tradidit in
 baptismi institutioe: q̄ a m̄stro baptif

bt. m. p. t.
 do mod.

mus nō hēt v̄tutē. **Q**uarto variat̄ forma
 addēdo. Et ut ait Ric. circa h̄ s̄side
 rāda sūt duo: v̄nū ex pte addēt̄. aliō
 ex pte addit̄. Si. n. addēs illd̄ qd̄ ad
 dit̄ itēdit̄ eē de cēn̄ forme volēs ba
 ptizare in alia forma q̄ baptizaret ec
 clētia tollit̄ v̄t̄ baptismi ad quā req̄
 rit̄: q̄ baptizās intēdat̄ facē qd̄ facit
 ecclētia. si eti. illud qd̄ addit̄ est corrup
 ptiuū forme nō remanet virt̄ baptismi.
 vt si post̄ qd̄ dictū ē. 7. s. s. addatur
 h̄i v̄t̄ determinatio creati vel minoris q̄
 p̄r 7 fili 7 h̄i. Si aut̄ addēs nō itē
 dat̄ mutare ritū v̄l formā ecclē. 7 illd̄
 qd̄ addit̄ nō ē corruptiuū forme: non
 tollit̄ per h̄ v̄tus baptismi. v̄n si bapti
 zās terminata forma qua v̄t̄ ecclētia
 sup̄addit̄ istud: 7 beata virgo adiu
 uet̄ te: aut aliqd̄ cōs̄le. vel si i p̄ncipio
 forme addat̄ nomē p̄p̄uū: poit̄ h̄ p̄o
 nomē ego. d. Ego Iohānes baptizo
 te. 7c. nō tollit̄ virt̄ baptismi. **T**er
 tio variat̄ forma it̄ponēdo seu it̄rum
 pēdo. 7 circa h̄ aduertēdū q̄ cū ad̄
 baptizādi sit ad̄ v̄nū: si fiat it̄rposi
 tio talis que corrupat̄ v̄nitatē actus
 7 maxie si corrupat̄ cōmunitatē it̄en
 tionis baptizātis nō remanet virtus
 baptismi. v̄n si baptizās post̄ qd̄ dicit̄.
 Ego te baptizo in noie p̄ris: it̄rpoat̄
 v̄nā lōgā narratōem: vel vadat̄ ad
 faciēdū aliqd̄ negociū: 7 postea reuer
 taf̄ 7 dicat̄. 7. f. 7. s. s. nō ē p̄uer bapti
 zar̄. Si aut̄ it̄rpositio sit modica: ita
 .s. q̄ nō d̄s̄ cōtinuet̄ it̄tēoz baptizan
 tie: neq̄ actū fm̄ v̄sū cōem. 7 it̄rpo
 sitū nō sit forme corrupiuū. nō p̄p̄ h̄
 ipedit̄ virt̄ baptismi. v̄n si baptizās
 post̄ qd̄ it̄cepit̄ actū t̄s̄ciat̄: vel dicat̄ ta
 ceatio. vel aliqd̄ s̄le: 7 postea pficiat̄:

non p̄p̄ h̄ ipeditur virtus baptismi.
Quarto variat̄ forma corrupēdo
 7 tūc si corruptio verbor̄ sit talis q̄ si
 remaneat eadē significatio nec fm̄ in
 stitutōem p̄rie ipositōis: nec fm̄ accō
 modatioē vsus ipedit̄ v̄t̄ baptismi.
 Si aut̄ sit talis q̄ quis nō remaneat
 significatio fm̄ institutioem p̄rie iposi
 tois: remanet tū fm̄ accōmodatioē
 vsus. Tūc si n̄ fiat talis corruptio ex
 malitia v̄l derisione: s̄ ex ignoratia v̄l
 defectu liguenō p̄p̄ h̄ ipeditur vir
 tus baptismi. v̄n de sic. vi. 4. c. retu
 lerūt Zacharias papa Bonifacio ex
 ita scribit̄. Retulerūt nūq̄ q̄ fuerit i
 eadē puicia sacerdos q̄ latina signā
 penit̄ ignorabat: 7 tū baptizaret ne
 scia: loqui latie isrigēs lingua dicit̄.
 Baptizo te i noie p̄ris: 7 filia: 7 sp̄s
 s̄ctia. 7 p̄ h̄ tua reuerēda s̄ctitas cō
 siderant̄ eos baptizare: s̄ sac̄issime si
 si ille qui baptizant̄ nō erroze iducea
 aut̄ h̄sim: s̄ sola ignoratia rōe loca
 tois isringēdo ligua. vt sup̄ diximus
 h̄ baptizās dixisset: nō possum̄ cōs̄cti
 re vt denuo baptizet̄. **Q**uinto vari
 at̄ forma v̄bū p̄ v̄bo ponēdo: 7 tunc
 si accipiat̄ verbū p̄ sua m̄a: que ē uoz.
 ponē verbū p̄ verbo nō ipedit̄ virtu
 tē baptismi: q̄ i q̄l; ligua licitū ē ba
 ptizār̄ quis male facit̄ latinū h̄ bapti
 zar̄ i ligua greca l̄hebraea: nisi ex aliq̄
 casu ip̄titiā ligua latine icurrisset: 7 i
 liguis alijs̄ est̄ p̄rit̄. Si aut̄ accipia
 tur verbū p̄ sua m̄a 7 forma simul: ut
 sua forma t̄m̄: cū forma verbi sit signi
 ficatio ponē verbū p̄ verbo ex̄istēt̄
 de essētia forme: ipedit̄ v̄tutē baptis
 mi: q̄ talis mutatio corrupit̄ formam.
 tū h̄ dicit̄. In noie genitoria. 7 geni

ti nō esset baptism̄: eo q̄ p̄ nomē p̄ris
 7 nomē filij significat̄ ipse p̄sone p̄nci
 palr. p̄ genitorē aut̄: 7 genitū signifi
 cat̄ actus notōales. **S**ecundo variat̄ forma
 trāspōnēdo: 7 tūc si fiat talis trāspo
 sitio que mutet̄ s̄sū orōis: quā h̄z ex
 vi orōis verbor̄ ipedit̄ virt̄ baptismi.
 vt h̄ dicit̄. Ego p̄ris 7 filij bapti
 zo te in noie sp̄s s̄cti. q̄ ex vi ist̄ or
 d̄inis verbor̄ s̄sū ē. Ego q̄ s̄ p̄ris 7
 filij. 7c. 7 h̄ qd̄ dico in noie nō accipit̄
 nisi respectu sp̄s s̄cti. Si aut̄ trāspo
 sitio nō mutat̄ significatōem orōis:
 quā h̄t̄ ex vi orōis verbor̄. tūc dico
 q̄ si nō fiat ex malitia: s̄ ex ignoratia
 nō ipedit̄ virt̄ baptismi. Si aut̄ fiat
 ex malitia ipedit̄ p̄p̄ defectū it̄ctōis
 in baptizate.
Qualit̄ oēs tenēt̄ baptizari de no
 cessitate: 7 de p̄tate baptismi. ac de
 d̄itōib̄ q̄ suat̄ debēt̄ i baptism̄o.
Capitulum 2.
Secūda mysteriū de bap̄ de
 clarādū d̄ obligatōis: i quo
 tria ad h̄c h̄m̄ nō in merito
 erigere 7 s̄iderār̄ ad h̄ vt p̄ ista vi
 lucidior̄ appeat̄. **P**rimo s̄iderabim̄
 p̄tate 7 necessitatē 7 qualitatē.
Primo considerem̄ baptismi p̄tatez.
 q̄. i. p̄tate h̄cat̄ baptizādi. 7 circa h̄
 gn̄q̄ dubia solēt̄ emergē. **P**rimū. utz
 ad diaconū p̄tineat̄ baptizare. Et ar
 gn̄t̄ quida q̄ sic. p̄mo q̄ simul m̄iūgi
 tur a d̄no offiū baptizādi 7 p̄dicādi
 s̄ illd̄ mar. ultio. **S**ecūdo docet̄. 7c. s̄;
 ad offiū diaconi p̄tinē eū aḡd̄iār̄ q̄ ur
 q̄ eti ad offiū diaconi p̄tineat̄ bapti
 zare. **S**ecūdo arguit̄ q̄ beatus Laurē
 tius cū esset̄ diacon̄ p̄tice baptizant̄.
Sed contra est̄ quod dicit̄ Isidorus

papa. qz. di. c. diacones. ubi ait. Diacones p[ro]p[ri]a c[on]stitutio[n]e observare m[en]su-
ra: nec ultra tenore paternis canoni-
bus d[is]putat[ur] quippiam t[er]rare permit-
tim[us]: et infra ab[is]q[ue] ep[iscop]o vel p[re]sbytero ba-
ptizare n[on] audeat. nec p[re]dictis ordib[us]
soutasse loq[ui]t[ur] c[on]stitut[ur] necessitas exte-
ma c[on]pellat: ad id[em] e[st] tex. de c[on]se. di.
4. c. costat. Pro solutoe q[ue] p[er]tinet dubij
r[ati]o[n]e. Tho. 2. p[ar]t. q. 67. q. sic celestiu[m]
ordinu[m] p[ro]p[ri]etates et eor[um] officia ex co-
ra nobis accipiunt: ut dicit Dio in li.
de cele. hier. ita et ex nobis ecclesiasti-
cor[um] ordinu[m] accipi p[otes]t quid ad unu[m]
quodq[ue] p[er]tineat ordinu[m]. Dicitur aut[em]
diacones quasi ministri: q[ui] ad eos si p[er]-
tinet aliq[ui]d sac[ra]m[en]ti p[ri]ncipalit[er]: et quasi ex
p[ro]p[ri]o officio p[ro]f[er]unt: sed ministeria ubi
bere alijs maiorib[us] in sac[ra]m[en]to exhibito
necessit[er] h[ab]et. qz. di. c. diaconi. in. c. si
operat[ur] et in alio. c. diaconi. et in. c. de
gim[us]. et in. c. d[omi]n[us]. Quare ad diaconu[m]
n[on] pertinet quasi ex p[ro]p[ri]o officio tra-
dere sac[ra]m[en]tu[m] baptismi: s[ed] in collatoe h[ab]et
sacram[en]tu[m] et alio[rum] assistere et ministra-
re maiorib[us]. Dicit Iudo. 2. de offi-
c[is] aut[em]. Ad diaconu[m] p[er]tinet assistere
et ministrare maiorib[us] sacerdotib[us] in
obis que agunt in sacram[en]tis xpi i
baptismo. s[ed] in chrismate. in patena. et
calice. Ad p[ri]m[us] q[ue] d[icit] q[ue] ad diaconu[m]
p[er]tinet recitare eu[an]geliu[m] i[n] ecclesia: et p[re]-
dicare ipsu[m]. postmodu[m] cathetizadis. v[er]u[m]
et Dio dicit q[ue] diaconi h[ab]ent officiu[m]
super imandos. iter quos ponit cathe-
caminos: sed voc[ati] e[st] ex p[ro]p[ri]o eu[an]gelii
p[er]tinet p[ro]p[ri]e ad ep[iscop]u[m]. v[er]u[m] n[on] sequit[ur] q[ue]
ad diacones p[er]tineat officiu[m] baptizadi.
Beatus vero Laurentius baptizavit ne-
cessitatis ca[us]a. Sed dubiu[m] est utra

baptizare sit officiu[m] p[re]sbytero[rum]. Et r[ati]-
o[n]e Tho. q. sic. 20 q. sacerdotes ad b[ap]-
tizand[um] ut sac[ra]m[en]tu[m] corpus xpi c[on]fici-
ant. Illud aut[em] e[st] sac[ra]m[en]tu[m] ecclesie unitatis
Per baptismu[m] aut[em] aliquis sit p[ro]p[ri]e
ecclesie unitati. q[ui] ianna est et fundam[en]-
tu[m] alio[rum] sacram[en]to[rum]: ut dicitur de
c[on]se. di. 4. c. ita. q. v[er]u[m] i[n] baptizand[um]
cipit ius accedendi ad mensa[m] domini:
q[ui] sine baptismate alia sacram[en]ta c[on]fer-
ri n[on] p[otes]t: ut habet. i. q. i. c. h[ab]et q[ui] p[er] igno-
ranci[am]. Ideo sicut ad sacerdotu[m] p[er]-
tinet d[omi]n[us] eucharistia: ad q[ui]d p[ri]ncipalit[er]
ordinat[ur] sacerdotu[m]: ita ad p[ro]p[ri]u[m] officiu[m]
sacerdotis p[er]tinet baptizare. Sicut d[icit]
A. videt esse operari totu[m] et parte[m]
in toto disponere. Et si diceret q[ue] solu[m]
ep[iscop]o[rum] est baptizare: q[ui] ipso[rum] e[st] vocere
ut dicit Dio in li. ecclesiastice hierar.
R[ati]o[n]e Tho. q. officiu[m] vocedi et bap-
tizandi domini ap[osto]lis iniur[is]: quoz vice
gerit ep[iscop]i. alii t[ame]n et alii. Na[m] officiu[m] do-
cedi comisit eis xps: ut ipsi per se illud
exerceret ta[m]q[ua]m p[ri]ncipalissimu[m]. vnde et
ipsi apli dixerunt ad u[er]u[m]. 6. No[n] e[st] equu[m]
nos derelinquere verbu[m] dei: et minist[er]-
strare mensis. Officiu[m] aut[em] baptizadi co[m]-
misit aplis ut per alios exercenduz.
v[er]u[m] i. c. Corin. i. dicit apl[us]. Non enim mi-
sit me xps baptizare: s[ed] eu[an]gelizare. et
b[ap]tizo q[ui] in baptizado nihil operatur
meritu[m]. et sapiencie ministri: sicut i[n] do-
cedo. nec t[ame]n p[er] h[oc] excludit quin ep[iscop]i pos-
sint baptizare. Nam et apl[us] dicit se
quosda[m] baptizasse in ep[ist]ola ubi supra.
Tertiu[m] dubiu[m] utz layc[us] possit bap-
tizare. Et r[ati]o[n]e q[ue] ad misericordi[am] ei[us]
qui vult o[mn]es hoies salvos fieri p[er]tin[et]
ut in his que s[un]t de necessitate salut[is]
h[ab]et de facili remedi[u]m inveniat. Int[er] o[mn]ia

aut[em] alia sac[ra]m[en]ta maxime necessitatis e[st]
baptismus: qui e[st] regeneratio hois in
vita sp[irit]uale: q[ui] pueris aliter subueniri
n[on] p[otes]t: et adulti non possunt aliter q[ua]m
p[er] bap[ti]smu[m] plena remission[em] consequi: et
quatu[m] ad culpa[m]. et quatu[m] ad penam.
Et io[n]e ut homo circa remedi[u]m ta[m] ne-
cessariu[m] defectu[m] pati n[on] possit. insti-
tutu[m] e[st] et etia[m] layc[us] imminete necessita-
te baptizare possit: ut h[ab]etur de c[on]se.
di. 4. c. costat. et c. in necessitate. Non
debet t[ame]n laycus facere illa sac[ra]m[en]ta ba-
ptismi que faciunt sacerdotes: que p[er]-
tinet ad solennitate[m]: n[on] aut[em] ad necessita-
te[m] baptismi. et ideo solu[m] a sacerdote
fieri debet. cui[us] e[st] solennit[er] celebrare.
Sicut dicitur dubiu[m] est utra[m] mulier pos-
sit baptizare. Et r[ati]o[n]e Tho. q. sic nec
laycus debet baptizare p[ro]p[ri]e d[omi]no: nec
clericus p[ro]p[ri]e sacerdote: ita et scia[n]s n[on]
debet baptizare n[isi] solu[m] p[ro]p[ri]e cl[er]ico ul
sacerdote: s[ed] nec etia[m] p[ro]p[ri]e viro sine ma-
sculo. In necessitatis t[ame]n articulo p[otes]t
ab[is]q[ue] solennitate[m] baptizare: ut h[ab]et de
c[on]se. di. 4. c. mulier. Quatu[m] dubiu[m] e[st]
utru[m] ille qui n[on] e[st] baptizatus possit ba-
ptizare. R[ati]o[n]e Tho. q. p[er] ecclesiam de-
terminatu[m] e[st] q[ue] n[on] baptizati sine sint
iudei sine pagani possunt baptismi sa-
c[ra]m[en]tu[m] c[on]ferre. d[omi]no modo in forma ecclesie
baptizet: ut patet de c[on]se. di. 4. c. i. c. ro-
mannus pontifex: et in. c. a quoda[m]. Si
aut[em] forma ecclesie n[on] fuerit observata
sac[ra]m[en]tu[m] baptismi n[on] c[on]feret. Et sic itelli-
gedu[m] est illud Greg[or]ii sc[ilicet] in. c. quos a
paganis: de c[on]se. di. 4. Quos a paga-
nis baptizatos asseruisti. s[ed] ecclesie for-
ma n[on] observata: ut venio baptizet
in nomine trinitatis ma[ri]am. Notan-
dum aut[em] q[ue] si talis baptism[us] a pagano

sive infideli suscipitur necessitate vr-
gete debite sit. Si vero extra articu-
lu[m] necessitatis h[ab]eretur: uterq[ue] gravit[er]
peccaret. s[ed] baptizans et baptizatus: et
p[ro] hoc impediret baptismi effectus: licet
non tolleretur ipsu[m] sacram[en]tu[m]. Et
si diceretur quod ille qui n[on] e[st] bap-
tizatus cum non sit minister ecclesie p[otes]t
baptizare. R[ati]o[n]e q[ue] ille qui n[on] e[st] ba-
ptizatus qu[is] non pertineat ad eccle-
siam re vel sacram[en]to. potest tamen
ad eam pertinere intentione et simili-
tudine actus. in quantum. s[ed] intendit fa-
cere quod facit ecclesia. et forma[m] eccle-
siae servat in baptizado: et sic operat[ur] t[ame]n
exterius ut minister xpi: qui interius
baptizatur: ut notat de c[on]se. di. 4. c. si in-
ter bonos. et c. baptism[us]. et c. c[on]tra bap-
tizat. Secundo consideremus bap-
tismi necessitate[m]: et circa hoc quinq[ue] ad-
huc dubia s[un]t aperienda. Primo utz
o[mn]es teneantur ad susceptione[m] bap-
tismi. Et r[ati]o[n]e q[ue] post divulgatione[m] in-
stitutionis eius o[mn]es tenentur baptizari.
v[er]u[m] Aug[ustinus] de fide ad p[er] dicit illud q[ue]
scribit. i. q. i. in. c. velis firmissime. fir-
missime tenet: et nullaten[us] dubites: ex-
ceptis illis q[ui] p[ro]p[ri]o xpi n[on] s[un]t sa[n]cti ba-
ptizati nullu[m] hoie[m] acceptuz vita[m] et-
nam: qui non hic amabilis suis fuerit
per penitentiam fidemq[ue] conversus.
et per sacram[en]tu[m] fidei et peniten-
tie: id est per baptismu[m] liberatus.
Et Crisostimus idem dicit in senten-
tia de consecratione di. 4. c. non po-
test. Late aut[em] dignitat[is] e[st] bap[ti]sm[us]: q[ui] etia[m]
sac[ra]m[en]tu[m] i[n] v[er]o debet baptizari ut
igitur Do[n]i. i. q. di. 6. et h[ab]et triplici rati[on]e
Primario est p[ro]p[ter] bonu[m] obediencie:
q[ue] de p[re]cepto ut omnes renascantur.

q[ue] p[er] totu[m]
baptizans
con p[er]
baptizans

aqua. **S**cōda ē ppter humilitatē: q̄
vniūsq; d̄ se reputare peccatōrē: ⁊
idigē sp̄i redēptōis. **T**ertia rō ē p̄p̄
vnitate: vt ab alijs mēbris sp̄i bō n̄
discordet. **Q**uartū vtrū sine baptis
mo possit q̄ saluari. **E**t rīdet **T**ho.
q̄ sacm̄ baptis̄mi dupl̄r p̄t̄ alicui de
esse. vno mō ⁊ re ⁊ voto. q̄d cōtigit
illis q̄ nec baptizāt nec baptizari vo
lūt: q̄d manifeste ad cōceptū sacri p̄t̄
ner: quātū qd illos qui b̄t vsū liberi
arbitrii: ⁊ tales salutē cōsequi n̄ possūt.
Aliq̄ mō p̄t̄ sacri baptis̄mi alicui de
esse res nō voto: sicut cū aliq̄s deside
rat baptizari: s̄ aliquo casu puenitur
morte aūq̄ baptis̄m̄ suscipiat. tal̄ at
sine baptis̄mo actuali salutē cōsequi p̄t̄
Sū Ambro^{us} dicit de **M**alētiniano qui
cathecumin^{us} mortuus fuit: quē rege
neratur^{us} erā amittit. vtrū ille gr̄az quā
poposcit nō amittit. **E**t de h̄ **A**ug^{ustinus} de
cōf. di. 4. in c. baptis̄mi ita ait. **B**aptis
mi vicē aliq̄n̄ implere passionē de latro
ne illo cui nō baptizato vidit̄ est. **D**o
dic meū eris i paradiso. **B**eat^{us} **C**ipa
nus nō lenē argumētū assumit: q̄d ē
atq; eti cōsidera inuenio nō tū passi
onē p̄ note sp̄i id q̄d baptis̄mo de
rat posse supplere: s̄ eti fidē ⁊ cōuersio
nē cordis si forte ad celebrādū myste
riū baptis̄mi i agustij tēporē succur
ri nō p̄t̄. hec ibi. **Q**ui cōnat nōbile
vidit̄ **I**uno. tertij. in c. aplicā: c̄ de p̄
sbytero nō baptizato. **P**rop̄ ista aut
magister sētentiāz ceteris theologi
dixit quāt̄ tria baptis̄mata. **P**rimū uo
cāt flām̄. s̄ sp̄s facti: quo baptizāt
b̄i qui baptizari vellēt: vt vidit̄ ē ⁊ n̄
possūt. **S**ecūdū vocāt baptis̄m̄ flā
minis. i. aque. de quo loquit̄ **T**ertū

dicat̄ baptis̄m̄ s̄ ḡuis cū quis nō. va
lēs baptizari aq̄. patitur p̄ fide sp̄i ⁊
mōit̄ p̄ cōfessionē eius: cui ianua celi
aperit̄: vt d̄ de cōf. di. 4. cathecum
inū. **E**t si obiectet̄ q̄ nō ē nisi vnū
baptis̄ma n̄ illi apl̄i ep̄d̄. **S**ecūda
de: vna fides: vna baptis̄ma. **R**īdet
Tho. q̄ tria baptis̄mata p̄d̄icta vnū
p̄ci possūt p̄ vnitatē sp̄s facti: a q̄
habet v̄tutē ⁊ gr̄az: vel potest dici q̄
vnum est baptis̄ma sacm̄. s̄. fluminis
s̄. aque. alia vero duo licet cōferant
salutē. tū nō sūt sacm̄ vt dicit **B**on.
in quarto di. 4. **T**ertū dubiū vtrū
baptis̄mus sit differēdus v̄l accedat
d̄ns. **E**t rīdet **T**ho. q̄ tria hoc ē v̄l
r̄nguedū de baptizadis. **N**ā aut s̄
pueri aut adulti: si sūt pueri nō est dif
ferendum baptis̄ma. **P**rimo quidē q̄
nō expectatur in eis maior instructio
aut plenior cōuersio. **S**ecūdo ppter
periculū mortis: q̄ eis nō p̄t̄ alio re
medio **B**ueniri nisi per sacm̄ baptis
m̄: quib^{us} bap^{us} p̄dest ppter fidē offe
rētū ⁊ eccl̄ie. dicit **A**ug^{ustinus} de cōf. di. 4.
callid̄ perscrutari. **E**t **I**sid^{us} ibidē.
in c. paruuli. **S**i autem argueretur
q̄ actus adinquinū sunt in patiente ⁊
disposito secundum **A**ristotelē in 2°
de anima. **S**ed in paruulis nulla pre
cessit dispositio ad susceptionem effe
ctus baptis̄mi. **E**rgo baptis̄mus non
potest causare suū effectum in par
ualis: **R**espondet **R**icard^{us} q̄ illa pro
positio debet intelligi de actiuo limi
tate virtutis. **D**eus autem a quo sūt
principaliter effectus baptis̄mi a gēe ē
is̄uite virtutis. minor etiā argumenta
repl̄iter intellecta falsa est: quia fides
eccl̄ie aliquo modo ad susceptionem

baptis̄mi disponit. q̄re pueri q̄ citius
omode fieri p̄t̄ sūt baptizadi. **S**i v̄o
de adultis loquimur: q̄b^{us} **B**ueniri po
test per baptis̄mi desiderū: vt sup̄ vi
dit̄ est: tūc eis. vt ait **T**ho. nō statim cū
cōuertit̄ est sacm̄ baptis̄mi cōferēdū
s̄ op̄z differre vsq; ad aliq̄d certū tē
pus. **P**rimo qdē p̄p̄ cautela eccl̄ie:
ne decipiat cōferēs sacm̄ a credētib^{us}
fide. v̄n̄ de cōf. di. 4. in c. iudei dicit.
Iudei quoz p̄fidia frequēter ad vo
mitū redit̄. si ad leges catholicas ve
nire voluerit: odo mēbris eccl̄ie
venire noscūt: tūc d̄m̄ baptis̄mi gra
tia increat̄. **S**cōda rō dilatois ē v̄tili
tas eoz q̄ baptizāt: qui aliq̄ t̄p̄is spa
tio idiget ad hoc q̄ plene instruat̄ de
fide: ⁊ cōuertēt̄ his q̄ p̄tinet ad xp̄ia
nā vitā. **T**ertia rō ē sacri reuerentia:
ob quā atiq; adl̄ti baptizabāt i dua
bus p̄cipuis solemnitatib^{us}. pasca. s̄. ⁊
p̄t̄i vt h̄c de cōf. di. 4. c. de cath
ecumis. ⁊. c. duo t̄p̄a. ⁊. c. venerabilis.
p̄t̄ tū omitti dilatio p̄d̄icta: aut p̄p̄
necessitatē: puta cū aliq̄s baptizari cu
piēs es̄t i articulo mortis p̄secutōis
⁊ naufragij. vt exp̄s̄ h̄c de cōf. di.
4. in c. di qui. **A**ut q̄n̄ illi qui sūt ba
ptizadi apparēt̄ p̄fecte instructi i fide
⁊ ad baptis̄m̄ idonei. sicut **P**hilipp^{us}
ap̄l̄s̄ statim baptizauit **E**unuchū. vt h̄c
ad 1. 8. c. ⁊ **P**etr^{us} **C**orneliū: ⁊ eos q̄ cū
peccatores ad baptis̄m̄ accedentes
teneat̄ sua peccata cōfiteri. **R**īd̄z **T**ho
q̄ duplex ē peccatoz cōfessio. vna que
fit interi^{us} deo: ⁊ hec requirit̄ aū bap
tis̄m̄. vt. s̄. homo peccata sua recogitās de
eis doleat. **N**ō n̄ p̄t̄ i choare nouaz

22
vitam. nisi eū peniteat neteris vite: ut
Aug^{ustinus} dicit in li. de penitētia. **A**lia v̄o
est cōfessio peccatoz exterior: que fit
sacerdoti. ⁊ talis cōfessio nō requirit̄
aū baptis̄m̄. **P**rimo quidem q̄ talis
cōfessio cum respiciat persona mini
stri pertinet ad penitentiē faciē: q̄d
non requiritur ante baptis̄m̄: q̄ ē
ianua oium sacramentoz. **S**ecundo
q̄ cōfessio exterior: que fit sacerdoti
ordinatur ad hoc q̄ sacerdos confitē
tem absoluat a peccati. ⁊ ligz ad ope
ra satisfactoria: que baptizandis non
sunt imponenda s̄m̄ illud **A**mbro. in
glo. Ro. xi. **S**ratia dei in baptis̄mo
non requirit gemitum neq; plandū:
vel etiam opus aliq̄d: s̄ sola fidē. ⁊
oia gratis cōdonat: que v̄ba nōnt̄ de
cōf. di. 4. in c. sine penitētia. **B**apti
zadi etiā nō indiget remissione peccato
rū per clauēs eccl̄ie: quibus omnia
remittuntur per baptis̄m̄. **S**ufficit ḡ
his qui baptizāt cōfessio generalis:
quam faciūt s̄m̄ ritū eccl̄ie abrenun
tiantes satane: ⁊ oibus operib^{us} eius.
Si tū ex sua deuotōe vellēt confiteri
audiēdi sūt. non ad hoc q̄ satisfactio
eis iponaf̄: s̄ ut oīra peccata cōsuetā
eis sp̄ualis vite is̄formatio tradatur.
Quartū dubiū vtrū pueri iudeoz ⁊ infide
liū sint iuiti parētib^{us} baptizadi. **E**t
rīdet s̄m̄ sētentiā **R**ic. di. 4. ⁊ **T**ho.
22. q. 10. ⁊. 3. pte. q. 68. q̄ si h̄ infidelīū
aut habent vsū ratōis ⁊ anos discre
tionis: aut nō. si sic quoniam quantum
ad ea que sūt iuris diuini vel natural̄
incipiūt sue pr̄atis esse: iō pp̄ria volū
tate iuitis parentibus baptizari pos
sunt. **S**i vero nondum habent vsū
liberi arbitrii: baptizari nō debent:

qm̄ nūq̄ h̄ fecit eccl̄a. 7 h̄ duplici rōe
 vna quidē ē pp̄ piculū fidei. si. n. pue
 r̄ nō dū vsū rōis hēntes baptisimū su
 sciperēt: postmodū cū ad p̄fectā eta
 tē puenirēt: de facili posset a parētī
 bus induci vt relinquerēt q̄d̄ ignorā
 ter susceperūt: q̄d̄ v̄rgeret in fidei de
 trimētū. Alia rō est q̄ repugnat iusti
 tie nālī. sili. n. ē aliquid patris: 7 p̄ q̄
 dem a parētīb̄ nō distiguit fm̄ coz
 pus q̄ diu i m̄is vtero cōtinet. Post
 modū vō postq̄ a m̄is v̄fo egredif
 p̄nq̄ h̄eat vsū liberi arbitrii cōtietur
 sub parentum cura: sicut sub quodaz
 sp̄rituali vtero. q̄ diu enim vsūz rōis
 nō h̄z puer: n̄ d̄ffert ab aīali irratōali
 vñ sic bos v̄l equ⁹ alie ē: vt v̄tateo cū
 voluēt sic p̄po istrō s̄z iara cilia. ita
 de iure nālī est q̄ fili⁹ anq̄ h̄eat vsūz
 rōis sit sub cura p̄ris. q̄re iuitis parē
 tib̄ n̄ v̄z filijs baptisima dari. sp̄i etī
 infideles aditī nullo mō coacti sūt ba
 ptizadi: vt d̄. 45. d̄. c. de iudeis: q̄ ut
 ibi h̄ēf tales nō sūt iuiti saluādi: s̄ uo
 lētēs. vt itegra sit forma iustitie. Sic
 enī pp̄z n̄ arbitrii volūtate hō serpēti
 obediēs perhit: sic vocāte se gr̄a dei p
 p̄ia mētis cōuersione gl̄q̄ credendo
 saluat. Rōndū tñ s̄z Ric. sequēdo sen
 tētī Inno. tertij in. c. maiores: c̄x̄ de
 baptisimo 7 eius effectū: q̄ aliqs pōt
 cogi ad baptisimū suscipiendū duplici
 coactōe. Pr̄ia est coactō absoluta: qm̄
 quis baptizet inuit⁹ 7 penit⁹ cōtradi
 ces: qui lz abluat exterius 7 baptizet
 s̄z debita formā: tñ nec rē nec caracte
 rē suscipit sacri. Sc̄da est coactio con
 ditionalis: q̄ n̄ quis terroib̄ atq̄ sup
 plicij violēt attrahit: 7 ne detrimē
 tū scurrat baptisimū suscipit sacm̄: tal

lic 7 is qui fide ad baptisimū accedit
 caractere suscipit sp̄ianitatis ip̄essū:
 7 ipse tāq̄ cōditōalī volēs: licz abso
 lute nō velit cogēdus ē ad obser
 uatiā fidei sp̄iane. Tertio cōsidere
 m̄ baptisimū q̄litatē. v̄z nāq̄ baptisim⁹
 cōferri qm̄ a ministris eccl̄e val cū qm̄
 cōditōib̄. Pr̄ima v̄ vnitatē. Sc̄da
 simultatē. Tertia modalitatis. Quar
 ta p̄nitatis. Quinta sacralis solēnita
 tis. Pr̄ia cōditio q̄ obseruari debz in
 baptisimo v̄ vnitas. nā vn⁹ v̄z bap
 tizare 7 nō ples: qm̄ si plures baptiza
 rēt: aut dicerēt. nos te baptizam⁹. 7
 h̄ nō esset cōueniēs: qm̄ hō nō bap
 tizat nisi vt minister xp̄i: 7 vicē ei⁹ gerēt
 Cū vn⁹ ē xp̄s. ita opz vnū esse m̄ltz:
 qui xp̄m̄ rep̄tet: 7 iō cōn̄ria itētio ni
 def excludere baptisimū sacm̄. Aut plu
 res baptizārēt vnū gl̄q̄ dicit. ego te
 baptizo. 7 sic ql̄bet exp̄mēt suā itēto
 nē: q̄ ipse singulariter baptisimū cōfer
 ret: 7 tūc manifestū est q̄ ille qui p̄us
 v̄ba p̄ferret daret baptisimū sacm̄.
 Alius vō quārtūcūq̄ ius baptizandi
 h̄eret si v̄ba p̄nūciare p̄sumēt: effz pu
 niēdus tāq̄ rebaptizator. Si aut̄ oīo
 simul v̄ba p̄ferret: aut hōiem imerge
 rent: vel aspergerēt essēt puniēdi de
 iordinato mō baptizadi. 7 n̄ de itatō
 ne baptisimū: q̄ ql̄z q̄tū i se baptizaz:
 nec tradēt aliud 7 aliud sacm̄: s̄ xp̄s
 q̄ est vn⁹ iter⁹ baptizās vnū sacm̄ p
 iōēs cōferret. Si aut̄ quereret an pos
 sit vn⁹ ples h̄l baptizare d̄b̄ q̄ in casu
 necessitatis sic s̄b hac forma. Ego uof
 baptizo. 7. nec p̄ h̄ diuersificaret for
 ma eccl̄e: q̄ plurale nō ē nisi singlarē
 gemiatū: p̄fertī cū pluraliter dicatur
 Dat. vltio. baptizates eos: 7. h̄. t̄. h̄. o

Secūda cōditio que i baptisimo cō
 serēdo requir̄ d̄r similtas. vt. l. simul
 sint verba plata cū ipsa ablūtōe. Dic
 tū Ric. d̄. 2. q̄rti q̄ verba 7 ablūtōez
 simul esse pōt itelligi tripliciter: aut p
 reale existētia vñ in alio. aut p̄ coz
 coexistētia in itētoe: aut i tēpore. Si
 multas fm̄ modū primū nō requirif
 q̄ nec possibilis est: eo q̄ verba nō sūt
 nata eis in ablūtōe: nec ecouerso. Si
 multas modo sc̄do requirif de neces
 sitate explicite: in quātū necessariū est
 q̄ abluas 7 v̄ba p̄ferēs itēdat circa
 baptizadū facere q̄d̄ facit eccl̄a. Si
 multas autē tertio mō aliquo mō re
 grif de necessitate: 7 aliquo mō non.
 Necessariū. n. ē q̄ baptizās sic abluat
 7 verba p̄ferat: q̄ fm̄ cōem vsum illa
 duo videat̄ pertinere ad actū vnū: q̄d̄
 nō esset v̄z si in mane ablueret: 7 in
 sero verba p̄ferret: vel ecouerso: nō ē
 tñ necessariū q̄ simul punctualit̄ vtzq̄
 incipiat 7 terminet. s̄ sufficit q̄ platio
 verborū icipiat̄ anteq̄ ablūtio termi
 netur: vel ecouerso. Debz tñ baptizās
 illa facere simul: quātō magis pōt bo
 no modo. Tertia cōditio que i ba
 ptisimo ē seruāda v̄ modalitas. Naz
 vt inquit Ric. 7 Bon. Sacerdos de
 bet puez tenere p̄ latera: 7 versa fa
 cie ad aquā v̄z imergere. Quare aut̄
 faciē magis ad aquā: 7 nō ad celū ba
 ptizadus tene t̄ debet esse i signū hu
 militatis 7 reuerētie. Quarta cōdi
 tio: que i baptisimo seruāda est dicit̄
 p̄nitatis debet nāq̄ aliquis adesse: q̄
 baptisimū leuet de sacro fōte: vt Dio?
 dicit. in li. de eccl̄e. hierar. Ratio ē fm̄
 Tho. q̄ sp̄ialis regeneratio: que fit p
 baptisimū assimilatur quodammodo

generacioni carnali. vñ dicitur p̄m̄
 Petri. 2. Sicut modo geniti infantes
 ratōabiles: sine dolo lac cōcupiscite.
 In generatōe aut̄ carnali paruul⁹ nu
 per natus indiget nutrice 7 pedago
 go. vnde etiā i sp̄iali generatione ba
 ptisimū requirif aliqs qui fūgatur vice
 nutricis 7 pedagogi. instruēdo euz: q̄
 est nouitius in fide: de his que p̄tinet
 ad vitā sp̄iana: ad quod plati vaca
 re nō possunt circa oēm curā populi
 occupati. 7 debet esse vnus qui leuat
 de sacro fōte: vt dicit̄ de cōse. di. 4. c.
 nō plures. Si tamen plures essent cū
 oibus cōtrahitur cognatio sp̄ialis:
 vt h̄ēf eī de cognatōe sp̄iali. c. quis
 li. 6. 7 qui leuat etī. debet esse seculari.
 nō religiosus. aut monachus: vt dicit̄
 de cōse. di. 4. c. nō licet. 7. c. mōachi.
 v̄z etī. esse fidelis nō infidelis: vt patz
 de cōse. di. 4. c. i baptisimate. Rō est
 fm̄ Tho. quia infidelis nō est mēbrū
 eccl̄e: cui⁹ personā gerit tenēs ad sac
 mēta. Et si de factō suū in necessitate
 leuat v̄l tenz. seu baptizat: non cōtra
 hit aliquā cognationē sp̄iale: q̄ autē
 leuat de sacro fonte aliq̄: ei⁹ p̄. sp̄i
 ritualis d̄r. vt patz. 30. q. 1. c. ad limi
 na. i. 6. filia. 7 in. c. oēs. 7. 3. q. 3. c. a. t̄
 vbi d̄r. Ita dilige debz hō cum qui se
 susceperit de sacro fōte sicut patre. 7
 de cōse. di. 4. in. c. vos an oia. de hoc
 Aug⁹ ita loquit̄. Vos an oia tā viros
 q̄ mulieres: qui filios in baptisimo su
 scipistis moneo vt uos cognoscāt̄ si
 deiussores apud deū existisse pro illis
 q̄s v̄si estis de sacro fonte suscipē. iō
 eos sp̄ admōete vt castitatē custodi
 at: iustitiā diligat: caritatē tēant. di ē
 tñ tho. q̄ p̄f̄ sp̄ialis modēno tpe ad

hō nō ita stricte obligā: q̄ ut plurimū
hi qui baptizāt parētes habet xp̄ia-
nos: de quib⁹ presūmēdū ē q̄ suos fi-
lios diligēt instruat. Si tñ quocunq̄
mō sentirēt cōtrariū tenētur h̄ suum
modū saluti sp̄ialiū filiorū curā ip̄edē
s̄ nō licet effari quot mala: quot frau-
des: quotue lenocinia sub noie cōpa-
ternitatis 7 cōmaternitatis fiat: taceo
illa ne scādalizēt hi qui deū timentes
dū cōpatres sūt sacm̄ baptismi fide-
lī reuerēt: vniūsq̄q̄ iudicet se ip̄sū 7
videat si quis ille ē q̄ cōpaternitatis
iura fidē q̄ polluat: 7 q̄ ḡue nefādūq̄
scelus cōmittat. **Quinta cōditio** q̄
in baptismo seruāri debz dī sacramē-
taliū solēnitās. Nā vt inquit Tho. h̄
sacralia nō sūt de s̄ba sacri. sūt tñ ad
h̄ esse ad excitādū deuotōez fideliū:
7 reuerentiā ad sacra. h̄ vō Doñ. di.
6.4. **Ordo eorū q̄ sūt ad solēnitates**
sacri baptismi h̄ cōem ecclie s̄uetudi-
nē hic ē. **Primo** exufflat: 7 h̄ fit vt dī
diaboli exterior expellat 7 interior ex-
pellēda significetur: sic p̄z ex dīcō Ra-
bani de institutiōe c̄licoz. 7 Aug⁹ i li.
de simbolo: de sc̄. di. 4. a. post q̄. 7
c. sicut nostis. **Secundo** signū crucis
fit in pedore 7 in frōte: vt demō co-
gnoscat se pellēdū tā i occulto cordis
q̄ i apto cōfessionis. Raban⁹ aut̄ vbi
supra: 7 i. c. postea dīc. **Postea** signa-
tur baptizād⁹ signaculo sac̄te crucis:
tā in frōte q̄ in corde: vt ab eo tēpore
apostata diabol⁹ i suo vase p̄stio sue
iterēptōis cognoscēs signaculū iā si-
bi deiceps illd̄ sciat eē aliēnū. **Sal** i
ore ponit. vt seq̄ Raban⁹ l. c. ex h̄m̄.
vt p̄ sal typicū sapie sale odit⁹ fetore
careat ungtati. ne a v̄mb⁹ peccatorū

oltra putrefiat: s̄ magi illesus seruet
ad maiore grām p̄cipiēdā. significat
q̄ sal q̄ p̄ baptismū sapie sapor p̄pa-
rat: 7 fetor somitis restrigif. 4. sic h̄
nitio aurū 7 nariū cū sp̄uto. 7 de hoc
dīc Raban⁹ vbi sup̄ in. c. postea. **Pos-**
tea tagūf ei nares 7 aures salina: 7
dī verbū euāgelicū q̄d Iesus qm̄ sur-
dū 7 mutū sanauit tagēs cū sp̄uto li-
guā eius: 7 mittēs digitos i auriculā
ei⁹ dixit. **Effusa**: q̄d ē ad ap̄ire. h̄. n. sa-
cim̄ hic agit vt p̄ salinā typicā: 7 sa-
cerdotis tactū sapia 7 vt diuina sa-
lutē eiusdem cathecumini operet: vt
aperiant ei nares ad accipiēdū odo-
re noticie dei: vt aperiat ei aures ad
audiēdū mādata dei. **Quito** fit iun-
ctio in pedore 7 spatulis: vt significetur
grā vnctōis ad deū amādū: 7 ad
bona opa faciēdū: de quo et̄ loquitur
Raban⁹ in. c. de iuda. **Sexto** post ba-
ptismū fit iunctio ch̄risti. i v̄tice:
vt dicit ibidē Rabanus in. c. post q̄ vt
xp̄i regni baptizāt⁹ particeps fiat: ut
a xp̄o xp̄ian⁹ vocari possit: 7 talis vn-
ctio fiat a capite: q̄ vt iquit Ambro⁹
in li. de sacramētia. **Baptizētis** sc̄lus in
capite ei⁹. p̄ caput q̄ fm̄ Doñāia deī
gnat: que per baptismū i putribil red-
dit ad cōtēplādū eterna. **Ch̄risti** m̄.
cōfēctū est ex oleo lucēte 7 balsamo
cōseruātē. **Septimo** baptizatus ve-
stitur vestimēto cādido: de quo Ra-
ban⁹ in. c. post baptismū inquit. p̄ ba-
ptismū tradit xp̄iano vestimēto cādido:
que significat inocētā 7 puritatē xp̄i-
anā: quā post ablutas veteres macu-
las studio sac̄te ouersatōis imaclatā
fuare debz ad repitādū an̄ tribunal
xp̄i. Ambro⁹ vō in. c. accepisti sic ait.

229
Accipisti post baptismū vestimēta cā-
dida: vt eēt iudiciū q̄ exueri volūtate
peccator. 7 idueris inocētie caste uc-
lamia. **Nec** p̄p̄tea tenē ut ait Tho.
q̄ nō liceat xp̄ianis alijs vestib⁹ vti:
qm̄ ueti illa: ut dicitū ē daf. p̄ tē i my-
sterio spiritualis significatōis. **Ultio**
ponit cereus in manib⁹ ut sit lucerna
pedibus eius verbū dī 7 lamē semi-
tis ei⁹. **Debēt** q̄ cū necessitas nō cōtra-
dicit sacra p̄dicta deuote celebrari cū
aliquis baptizaf: quoz et̄. nō imemo-
res esse debent hi qui sunt baptizati.
Recordare o anima xp̄iana qualiter
in sacro fonte diabolo abrenūtiās Je-
su xp̄i membrū effecta es. **Recordare**
quē admodū i baptismo grā tibi cōces-
sa est: vt fm̄ virtutem 7 voluntatem
dei viuere posses. **Recordare** insuper
quomodo in baptismo viam ingressa
es eterne salutis. **Noli** o infelix pecca-
trix tātozum beneficiorū obluta diabo-
lo cōiccare. **Noli** opera bona negligē.
Noli viam paradisi deserere: sed cur-
re post xp̄m in odore vnguetoz illi⁹:
cuius nomē est oleū effusū. a quo xp̄o
xp̄iani dicit. vt dī c̄ de sacra vnctō
nec cū venisset.
Per baptismum deletur culpa:
remittitur pena: 7 confertur grā.

Capitulum 7.

Triū mysteriū declarādum
de baptismō dicitur fructifi-
catio: in quo de fructibus si-
ue effectibus baptismi libz dicere. Et
notari possunt tres principales effe-
ctus. **Primus** dicitur deletio culpe.
Secundus remissio pene. **Tertius**
collatio gratie. **Primus** effect⁹ ba-
ptismi dicitur deletio culpe. Per ip̄m

etiam deletur omnis culpa tā original
q̄ actualis. vt docet magister sen. in
4. di. 4. Et de hoc dīc Aug⁹ de cōse-
di. 4. i. c. a puulo. A puulo recēter na-
to vsq̄ ad decrepitum senem. sicut nī-
lus prohibendus est a baptismo: ita
nullus est qui non peccato moriatur
in baptismo: sed paruuli tantū origi-
nali. maiores autem omnibus etiam
moriuntur peccatis que male viuēdo
addiderunt originali. Et idem Aug⁹
in. c. ut ostenderet ait. Nullo excepto
dictum est. **Ab** Ap̄lo. Quicunq̄ ba-
ptizati sumus in xp̄o: in morte ipsius
baptizati sumus. Et ideo dicitū est vt
p̄barz nos mortuos esse peccato. Et
glo. super illud. **Exo. 14.** Unus ex eis
non remāsit inquit: omnia peccata ab-
lata sunt in baptismo: potētia diabo-
lica ē submersa. **Dicit** q̄ dom⁹ Doñ.
q̄ in baptismo omnis culpa deletur:
7 restituit homo in pristina inocētā
quātum ad animam. Si autem que-
ratur rō h̄ dicit q̄ est diuina liberali-
tas: q̄ tāta huic sacro otulit efficaciā.
h̄z posset aliq̄ arguē sic. **Diuerzorū**
morborū diuerse sūt medicie. q̄ cū c̄pe
sint diuerse: n̄ tñ specie: s̄ ḡie: vt potē
originalis: 7 actualis: 7 venial: 7 mo-
talis. q̄ ad hoc q̄ curētur necesse ē q̄
diuerse adhibeantur spirituales me-
dicine. **Respondet** Doñ. q̄ remedium
potest morbum respicere dupliciter.
aut q̄ p̄ncipaliter sit ad hoc: aut quia
hoc curat tanq̄ anērū. **Scdm̄** q̄ q̄ di-
uersi sunt morbi spirituales: diuerse
sunt etiam medicie sacramētales p̄n-
cipaliter ad illos ordinate. Si autem
morbus habeat aliū morbū cōiūctū:
7 medicina p̄fectam habeat uirtutem

curadi nō tātū curat pncipalē: s̄ etiā
ānerā: 7 sic facit baptis̄m. **¶** **S**ed
baptis̄mi effectus ē remissio pene. **¶** **R**e
mittit siquidē baptizato ois pēa pec
tato debita. vnde Aug^m in l. de bap^o
paruloz: 7 hēf de cōsa di. 4. in. c. p
baptis̄mum inquit. Quicquid ab ho
mine dictum factū 7 cogitatū est: ro
tum aboletur: 7 quasi non factū hēf
Et glo. super illo vbo psal. quoz te
da sūt peccata: dicit. Ita sūt tecta pec
cata in baptis̄mo: q̄ deus ea nō vult
punire. Si autē diceretur q̄ hoc n̄ v̄
cōsonū eo q̄ Ansel. i. licur de homo.
ait. Si peccatū nō punif inordinatū
dimittit. 7 deus nihil inordinatū reli
quit. Rndet Ric. q̄ x̄ps per passionē
suā sufficienter exoluit penā peccatis
debitā: que in baptis̄mo remittuntur
Sed adhuc nonnulli arguūt ostenden
tes q̄ per baptis̄mū non remittat ois
penā. **¶** **P**rimo q̄ vt habetur de cōse.
di. 4. in. c. ne q̄ absit. iudeis veniētib⁹
ad baptis̄mū indicēna est penitētia
7 abstinentia. 40. dieruz. **¶** **S**ecundo q̄
videmus paruulos baptizatos q̄ nul
lum peccatum cōmiserūt post bap
tis̄mum multis penalitatibus s̄biacere.
7 cōstat q̄ non iniuste. s̄ baptis̄mus
nō remouet omnē penā. Inquit enim
Aug^m. 12. de trinitate. c. 16. Omnia hui
us seculi mala: dolores: labores: q̄ ho
minū veniunt de peccatorum: 7 mari
me dei peccati originalis mēitis. Ter
tio arguūt q̄ baptiza tus ante x̄pi pas
sionem abhuc paradisū nō intrabat:
sed clausura illa erat pena peccati. s̄
per baptis̄mum nō remittit illa pena.
¶ **A**d primū respōd̄ Ric. q̄ illa penitē
tia non indicitur iudeis p̄opt̄er facti

efficaciam. s̄ p̄opt̄ eius reuerentiā: 7
iudeorum r̄cipiētū baptis̄mū p̄baro
nē. vñ eis non idicebat̄ poit susceptō
nez baptis̄mi: s̄ añ. 7 quis sic obserua
retur quōdam. tamē modo non op̄z
obseruari: s̄ quod innuit glo. in p̄zal
legato. c. ne abit. nisi esset contraria
consuetudo. **¶** **A**d sc̄dm̄ respond̄ **B**on.
dices q̄ distinguedum est de penis.
¶ **Q**uedam. n. sunt pene et̄nales: 7 que
dam tēporales: ab omni et̄nali ab
soluit baptis̄m⁹ delēdo oēm culpam.
de pēis autē tēporalibus adhuc est
distinguedum: q̄ quedam contrahūf
vt fames sitis: passiones: q̄ contempo
raneē vite. **¶** **Q**uedā iponuntur 7 assu
munt: vt ieiunia corporalia 7 sp̄alia
exēcicia: 7 laboriosa opa. baptis̄m⁹ s̄
vt dictum ē absoluit ab omni pēa et̄
nali: 7 ab oī pena tēporali satisfacto
ria s̄ū assumpta. non autē ab omni cō
tracta: vt pote a fame siti 7 ceteris si
milibus. rō autē ē: q̄ ad hoc ipsū non
ordinauit. 7 ratio quare non ordina
uit ē: q̄ cōgruum fuit q̄ huiusmodi
pēalitates in nobis p̄p̄ tria reliquet
¶ **P**rimo p̄p̄ manifestādam equitatē
d̄ni iudicij. vt illa s̄tētia qua dicta
uerat de morte Ade 7 poiteroz ei⁹
immobilis p̄manet: vñ ab illa nemo
et̄adit. **¶** **S**ecōda rō fuit ad ostēdēdū fru
ctum passionis x̄pi: a qua virtutū sa
c̄m h̄z: vt pēas imittat p̄sōales si nā
les: q̄ remediū respicit p̄sōnā si natu
rā. **¶** **T**ertia rō fuit p̄p̄ hominē adiu
uādū. p̄ huiusmodi et̄ni pēalitates ad
iuuatur homo: vt sp̄aliū viuat: 7 p̄
gnās coronetur. **¶** **T**hō. 60. q̄ 69. tertie
partis dicit: q̄ baptis̄mus habet vir
tutem auferendi penalitates p̄sētis

vite. nō tū eas auferit i p̄nti vita: q̄
fit tū vt baptizati cōsōmēt x̄po: qui
l̄z a p̄ncipio sue cōceptōis fuerit plen⁹
grā 7 vitate. habuit tū corp⁹ passibi
le: quod p̄ passionē 7 mortē est ad ui
tā glōsa resuscitatū: ita 7 x̄pian⁹ i ba
ptis̄mo grām cōsegr̄ quātū ad aīaz: h̄z
tū corpus passibile: in quo primo pos
sit pati: sed tādē resuscitabit ad ipas
sibile vitā. vñ 7 ap̄ls Ro. 8. ait. Qui
suscitauit Iesū x̄pm a mortuis viuifi
cabit 7 mortalia corpora n̄ra p̄ inha
bitatē sp̄m̄ ei⁹ in nobis. Penalitates
s̄ virtute baptis̄mi auferent a iustis i
resurrectōe quādo mortale corp⁹ h̄
īduet icorruptōē: 7 immortalitē. **¶** **A**d
tertū argumētū respōd̄ Ric. q̄ bap
tis̄mus modo aperit celi ianuā bap
tizato quātū ad efficacīā: q̄ quis hoc nō
posset facere añ passionē: q̄ p̄ticularif
remotō clausionis p̄dicte quātū ad
efficaciā dep̄det ex vniuersali imotō
ne illius clausionis quātū ad sufficiē
tiā: que p̄ x̄pi passionē facta ē. **¶** **T**er
tius baptis̄mi effectus est collatio gra
tie: vt. n. inquit glo. ad Titum. 4. c. i. ex
positione verboruz Apostoli dicent̄.
Saluos nos fecit per lauacrū regene
rationis 7 renouatōis sp̄s s̄cti: que
effudit in nobis abūde. Lauacrū rege
nerationis est sacramētū baptis̄mi: in
quo datur gratia spiritus s̄cti 7 co
pia virtutū. **¶** **S**ed nonnulli dubitat̄ an
pueri in baptis̄mo cōsequantur grati
am 7 virtutes cum nondum habeant
vsum liberi arbitrij. **¶** **E**t dicit **T**hō. 3.
parte. q̄ 69. q̄ quidam antiqui posue
runt q̄ pueris in baptis̄mo non dant̄
gratie 7 virtutes: sed imprimis eis ca
racter x̄pi: cuius vtute cum ad perfe

ctam etate venerit cōsequatur gra
tiam 7 virtutes. **¶** **S**ed hoc patet esse
falsum dupliciter. **¶** **P**rimo quidē q̄ pue
ri sicut 7 adulti in baptis̄mo efficiunt̄
mēbra x̄pi. vnde necesse est q̄ a capite
recipiant influxum gratie 7 virtutis.
¶ **S**ecundo q̄ s̄m hoc pueri decedentes
post baptis̄mū non peruenirent ad vi
tam et̄nā: q̄ vt dicit ad Ro. 6. **S**er
tia dei vita et̄na. **¶** **S**ā autē erroris
fuit: q̄ nescierūt distingūē inter habi
tum 7 actum. 7 sic vidētes pueros in
habiles ad actus virtutū: crediderūt
eos post baptis̄mū nullatenus virtu
tē habere: sed ista impotētia operādi
non accidit pueris ex defectu habitu
um. sed ex impedimēto corporali: si
cut 7 dormiētes: quia habeat habit⁹
virtutū. impediuntur tū ab actib⁹ p̄p̄
somnia hec **T**hō. **¶** **E**t quibus oibus
colligimus quātū debeamus deo nos
qui baptizati sumus: quibus tā libera
liter sua dona dignatus est impartiri
conari insuper omni studio tenemur
virtutes ap̄lecti: ad quas nos faciles
reddidit in susceptione baptis̄mi: vt
sic mereamur in hoc seculo gratie p̄
fectum: 7 in futuro et̄ne vite premi
um. **¶** **A**men.
¶ **S**erua sexta in parasceue de dolo
ribus. anxietatibus. 7 amaritudinibus
x̄pi Iesu: quos i sua passione p̄o toti⁹
humani generis salute sustinuit.
¶ **S**ermo. 69.
¶ **D**olores n̄ros ipse portauit.
¶ **I**saie p̄p̄be vba sunt ista. s̄z.
p̄ passionē d̄ni n̄ri Iesu x̄pi
tā acerbissimā q̄ ignomiōsa hodie re
colētes a lachrymis et̄nē minie obē⁹
gnimo s̄tētes iuitare debē⁹ isēribiles

creaturas vt mō suo cōpatiātur filio
v̄gis i cruce p̄dētī. v. illd Senece in
p̄ma trage. Augeat ether: magni q̄ pa
rēs etheris alti. Cellulq̄ ferax: 7 va
ga p̄ōti mobilis vnda: Lucq̄ an̄ oēs:
q̄ p̄ fr̄as tractusq̄ maris fūdis radi
os. Noctemq̄ fugas odoze decoro.
Quidna flebili? cōmōzari p̄ōt: q̄
mōz illa seuffima dei 7 saluatori n̄ri
Iesu xp̄i. Talis memoria inquit Ber.
requirit lachrymas: ad illas etenim nos
puocat sc̄ta mat̄ eccl̄ia hodie nigris
induta: ad illas nos excitat xp̄s Je
sus in dolorib⁹ suis. Ad illas insuper
nos trahit v̄go illa p̄iffima: spes uni
ca mūdi. Nā si pie volum⁹ cōtēplari
videbim⁹ ea vultu mesto. facie squali
da. sparso crine: ac scissis vestib⁹. Itate
an̄ crucē: 7 q̄rula voce dicēte. **¶** fili
mi: quē de sp̄u sc̄to accepti deū verū
7 hoīem peperī: video te int̄ duos la
trones cruci affixū 7 vulnerib⁹ plenū.
¶ fili mi quē ad orat̄ āgelici: caput spi
ritus tenēs coronatū. **¶** fili mi: quē tā
ta diligētia dū tenellus eras nutriui
quē sēp dilexi: sēp amauī: q̄ tu me di
lexisti 7 amasti genetricē tuā: ecce in
cruce mortuus es 7 extind⁹. **¶** pater
eterne cōpatē mibi sue miserrime mī
7 plāge mecū tuū ac meū filiū. Et ga
id tue nature nō uenit: p̄cipe illd cre
aturis tuis. **¶** āgelici sp̄us 7 vos mō
v̄ro plāgite mecū. **¶** celestia corpora
q̄ pulchritudinē v̄iebat decora fa
cies filij mei. plāgite illū ista die i star
leprosi deformē factū. **¶** insensibilia
elementa. **¶** terra cū tuis arborib⁹ 7
plātis. **¶** aqua cū tua claritate 7 ad
mirabili fluru. **¶** aer cū tua facilitate
¶ ardēs ignis cū tua viuacitate: plā

gite mecū factore v̄m filiū meū. **¶**
reges terre: p̄cipēs: 7 glibet domini
plāgite mecū dñz dñantū filiū meū. **¶**
populi oēs: 7 tu p̄cipue o pople: xp̄i
ane quos xp̄s tm̄ amauit: vt 7 mox p̄
vobis eligeret: plāgite illū mecū tā dire
mortuū filiū meū. **¶** v̄gines. o vidue.
o cōtinētes. o senes. o paruuli lugite
mecū benignissimū dñm v̄m. **¶** m̄res
que filios genuistis soluite crinē: 7 p̄
mesta colla capilli fluat implētes ae
rē vocib⁹: 7 dicētes mecū. fili mi Iesu
Iesu fili mi: hodie pro peccatoribus
passus 7 mortuus es. **¶** lumē oculo
rū meū. **¶** spes 7 solatiū vite mee. **¶**
gaudiū 7 iocūditas mea: quomō fa
ctus es mibi amaritudo 7 dolor: v̄
nerasti cor meū: 7 trāssodisti illud p̄
gētī gladio. **¶** Vis aut̄ filib⁹ v̄bis p̄iffi
ma virgo n̄ram duriciē rūpē satagit:
sed q̄ nō sum⁹ a nobis sufficiētes ho
rū mysterioz vt debem⁹ cū deuotioē:
cōpūctōē: fletu: 7 lachrymis recorda
ri: opus est vt sup̄nū iplozem⁹ auxiliū.
Et lz in oibus alijs predicationib⁹ cō
sueueri? v̄ginū v̄ginē iterpellare. tñ q̄
hodie circa filij lamēta est occupata:
gaudiūq̄ angelice salutatiois cōuersū
est illi in tristitiā 7 merore. iō ad cru
cē humili cōfugiem⁹: illāq̄ salutabi⁹
v̄ba quibus eccl̄. a v̄tis referētes. **¶**
crux ane spes vnica hoc passionis tpe
Auge p̄hs iustitiā: reiq̄ dona vniciā
Et tu pater de celis deus cōcede no
bis oibus: vt p̄ merita crucis filij tui
corda nostra fletere mollireq̄ valca
mus: quatenus cū lachrymis loq̄r au
dire possim⁹ passionē eius. hac itaq̄
suscepta fiducia de ipsa passione locu
turi ad xp̄i dolores cōuertem⁹. **¶** mōnē

quos in verbis i ni o themate allega
tis. **¶** Iaias p̄cūntiauit. vt aut̄ ordina
te incedam⁹ distinguem⁹ in tres. p̄m
cipales articulos hodiernā p̄dicatōez:
in quoz quoz quattuor dolores xp̄i
pie cōteplabimur.

¶ In p̄mo articulo quattuor dolores
p̄m dolor d̄ orōis.

¶ Secs cōprehensionis.

¶ Tert⁹ deductōis.

¶ Quartus tradidionis.

¶ In 2º articulo quattuor.

¶ Primus p̄nitentionis.

¶ Secs sc̄tētiationis.

¶ Tert⁹ crucifixionis.

¶ Quartus inspectōis.

¶ In 3º articulo quattuor.

¶ Primus illusionis.

¶ Secs collocutōis.

¶ Tert⁹ incōpassionis.

¶ Quartus separatōis.

¶ Quasi xp̄s in orōe vehemēter do
luit p̄p̄ cōtristatōem: p̄p̄ petitōez:
7 p̄pter cōfortatōem.

¶ Primi articuli dolor p̄m.

¶ Primus dolor quē xp̄s Ies⁹
p̄ pro nobis tulit. 7 nos pie il
lū meditari hēmus: d̄ orōis

Doluit nāq̄ dei fili⁹ in laboriosa orōe
quā post cenam fecit ad patrem: cui⁹
dolorū vehemētia colligi potest ex

tribus. **¶** Primo ex contristatōe
et petitione. **¶** Et cōfortatōe.

¶ Primo apparet vehemētia dolori xp̄i ad
orandū euntis ex contristatione. Ad
quod intelligēdum notare debemus
q̄ Jo. 18. d̄ q̄ post cenā egressus ē Je
sus cū discipulis suis trās torretētem
Credo vbi erat ortus in quē itroivit
ipse 7 discipuli eius. Et licet Mat. B.

26. Marti. 14. 7 Luc. 22. narretur q̄
hymno dicto ererūt i mōtē oliuarū.
Lū Aug⁹ de Iesu euāgelistaz dicit.
q̄ idē ē loc⁹. **¶** Ortus n. ille erat trās
torretētem. Credo ad pedes mōtis oli
ueti. Ibi postq̄ discipulis dixit sc̄da
lū q̄ passuri erāt: p̄monuissetq̄ de
trū i se nimū d̄idētē q̄r̄ euz ter an̄q̄
gall⁹ bis catarz ellz negatur⁹. Venit cū
eis i villā: q̄ d̄ Bethsemani: 7 dixit
discipulis suis. Sedete hic donec va
dā illuc 7 orē. Et assūpto Petro 7
duob⁹ filijs Iebedei cepit cōtristari 7
melt⁹: 7 ait illis. Tristis ē aīa mea
vsq̄ ad mortē. S; hic theologi q̄rūt
vtz i aīa xp̄i: fuerit passio tristitie. Et
arguūt qda q̄ nō. Nā sapiēs eccl̄. 20.
c. tristitia dissuadet dicēs. Tristitiaz
nō des aīe tue: 7 nō affligas te metip
sū in cōsilio tuo. Et itez ibi. Tristitia
longe expelle a te. multos .n. occidit
tristitia: 7 nō est vtilitas in illa. Ar.
isup. 2. th. opicoz ait. Gadē sūt magl.
eligēda sū tristitia q̄ cū tristitia. Sa
piens isup. puerbioz. 2. ait. Nō cōtri
stabit instū q̄qd ei acciderit. S; Luc.
7. Don. di. 15. tertij r̄idēt. **¶** absq̄ du
bio sicut m̄gr⁹ sen. refert. 7 tex. euāgeli
cus cōfirmat i aīa xp̄i fuit passio tristi
tie. Sicut. n. ex d̄idētōe rei amate euz
apprehēsiōe eiusdē cas̄ in appetitu
sc̄tōis passio velect̄ atōis. sic ex cōm
dōe rei odite cū apprehēsiōe eiusdem
cas̄ i appetitu passio tristitie. 7 quia
res de p̄rio 7 certitudinali futura cō
siderat q̄si iā p̄ns p̄p̄ euēt⁹ istatē p̄
pingatē 7 infallibilitatē: iō nō solum
respectu rei odite cū ē p̄ns: et respectu
rei odite infallibilis 7 de p̄rio v̄tū
re ē passio tristitie. **¶** Sū fm̄ p̄m in. 2.

hero. Illi q̄ iā decapitat̄ nō timent
vidētes sibi necessitatē iminē: sed tri-
stas. Et iō q̄ sēualitatē aie xpi mortē
recusabat cū apprehendit ipsā. vt de
primo infallibil̄ nēturā. tāta fuit in
eius appetitu passio tristitie. Aliē tū
fuit i eo tristitia q̄ in nobis. In nobis
enī frequēt cās cōtra 7 p̄ter iperius
rōis: q̄d utuperabile est: vt patz per
audōitates super allegatas. In xpo
uero nō fuit nisi scdm iperiu rōis: que
operabat sēualitatē tristitari modera-
te. fm erigētā sue nature: 7 iō in ipō
nō fuit tristitia rōem p̄uertēs neq̄ cō-
turbās: nec de necessitate. Ob quod
Dierō super Mat̄. ait. Dñs noster
vt veritatē p̄baret affūpti hoīs vere
quidē contristat̄ est. Sed ne passio i
animo illi? dñares per passionē cepit
cōtristari. Aliud. n. ē cōtristari: aliud
incipere cōtristari. hec ille. Cōsidere?
ḡ q̄ benigne domin' orbis tribus illis
discipulis aduocatis eos forte ample-
xādo: 7 nūc supra vnū. nunc supra ali-
um dexteraz extendendo cū suspirijs
7 anxietate multa dicebat. Veu fili
mei: discipuli mei carissimi. Tristis est
anima mea vsq̄ ad mortē fm. Rico.
de lira: dicitio vsq̄ accipi pōt duplici
vno mō intēsiue: q̄ tū itēsa erat quā
tū poterat esse. alio modo extēsiue: q̄
durant vsq̄ ad horam mortis. ¶
apparet vehemētia doloris xpi ex pe-
titiōe. Dimissis vtiq̄ trib' illis quib'
dixit. Sustinete hic 7 vigilate mecum
Auulsus est ab eis quātū iactus ē la-
pidis: vt Lucas meminit. 7 postiq̄ ge-
nibus orabat dicens. P̄mi si possibile
est trāseat a me calix iste: verūtū non
sicut ego volo. sed sicut tu. Et venit

ad discipulos suos 7 inuenit eos dor-
mientes: 7 dixit Petro sic. Nō potui
sti vna hora vigilare mecum. Vigilate
7 orate ne intretis in tēptatōez: spūs
quidē p̄mp̄tē. caro autē infirma. Te-
rū. 2. abijt: 7 orauit vt prius. Et ve-
nit itez 7 inuenit discipulos dormiē-
tes p̄ tristitia. 7 sicut ill' itez. 2. abijt:
7 orauit: vbi dicit. theo. quātū vtrum
illa orō fuit a rōe: aut a sēualitate.
Et rīdet Bon. di. iz. tertij. q̄ de ipsa
dupliciter possum loqui. aut quātū
ad materiā: aut quātū ad formā. Si
loquimur de ipsa quātū ad materiā:
cū mā orōis respiciat desiderii petē-
tis talis fuit petitiō sēualitatē. cuius
desideriū erat ad nō mouēdū: vt ma-
gister sen. dicit i lra. Si autē loquimur
de p̄dicta orōe quātū ad formā: sicut
cū forma petitiōis respiciat discretio-
nē p̄ponētis. 7 talis mod' proponen-
di sit a discretōe rōis: cōcedēdū est q̄
talis orō fuit volūtati rōalis. Ad q̄d
melius intelligēdū notādū fm. Bon.
7 Ric. q̄ cū in xpo sint plēs nature in
tellectuales. v3 diuina 7 humana ne-
cesse est in xpo plēs eē volūtates: q̄d
magister in ter. per multimodas au-
dōitates factoz oñdit. Nū si numerē
tur volūtates xpi s3 naturas due sūt
.i. diuina 7 humana. sed s3 plōas trei
sūt. i. volūtas diuina 7 volūtas aie
rōalis. 7 volūtas appetitiua sēsiua
que extēso noie volūtatis voluntas
dicit: q̄ mouet post apprehēsiōe: q̄
pprie loquēdo de noie volūtati uo-
lūtas nō inuenit. nisi in pte aie rōali:
fm p̄bm. 3. de aia. Igit̄ tāq̄ vus hō
rogitās imo clare videns. dñs Iesus
xps que sibi parabat i p̄rio passiōes

que martyria in suo corpore toleratu-
rus erat: volūtas quadā pietatis di-
cebat. Pater si possibile ē trāfer a me
calicē istū. verūtū q̄ sic ē volūtas tua
vt p̄ humano genere moriēdo 7 pa-
tien' satisfaciā: ecce me p̄optissimū 7
paratū. fiat non quod ego volo volū-
tate sēualitatis. sed q̄d tu: ego idē
volo volūtatē rōis. Ob bone Iesu do-
ctoz veritatis qui cepisti facere 7 do-
cere. tu nobis dixisti vt orātes loque-
remur patri tuo verbum hoc: q̄d tu i
tua agonia sepi' replicasti. fiat volū-
tas tua. Ob quod Leo papa i sermo-
ne de passione ait. Nec vox oēs fide-
les instruxit. oēs cōfessores accēdit.
oēs martyres coronauit. Nā q̄s mū-
di odia. quis tēptationū turbines. q̄s
posset persecutorū superare terrores:
vbi xps in oibus 7 p̄ oibus p̄i dicit.
fiat volūtas tua. Discat ḡ hāc voces
oēs ecclie filij: vt cū aduersitas violen-
ter alicui tēptationis icūbit separa-
tō tremore formidīs accipiāt tolerā-
tia passionis. hec ille. ¶ Apparet ue-
hemētia doloris xpi in lua orōe ex cō-
solatione. tā vrgēs. n. erat dolor q̄
et 7 angelus ad eū cōfortādū mittēt
Apparuit inquit Lucas ei angel' cōfor-
tas eū. Apparitio autē illa s3 Rico. de
lira fuit in visione corporali: vbi ostē-
dit q̄ in eo erat vera humanitas: que
cōfortabat cōtra tristitia surgetem
in parte sēsiua ex apprehēsiōe mor-
tis in. inētī. Et factus i agonia plix'
orabat. Erat autē hec agonia: relucta-
tio sēualitatē. mortē horētis 7 rōis
ipsā acceptatis: q̄ vtate vna quelibz
ps p̄mutebat agē 7 pati. q̄d erat sibi
ppriū. 7 fact' ē sudor ei' sicut gutte sū

guis decurrēt in trā. ex vehemēti. n.
anxietate fiebat: vt non solū humores
exirēt per sudorē: sed et aliquid de sa-
guine sudorē tigeat. Sed vō opinio
nē aliquoz hoc supnaturalit̄ factū ē:
vt sic xps suū sanguinē iā p̄ salute nra
effūdē icupēt. S3 nō merito q̄rere q̄s
posset: vtz dolor xpi patiens fuit do-
lor: acerbissim'. ita q̄ excessit oēs volo-
rē quozicūq̄ patiens. Et rīdet Ric.
in trōis: 7 Bon. di. 6. 7 Tho. 3. tra pte.
q̄. 66. q̄. quis dolor xpi n̄ fuit mari-
mus oium dolorū simplr. cū dolor vā-
natorū sit eo maior. fuit tū mari' oium
dolorū h' vite p̄p̄ tria. P̄tio p̄pter
cām passionis. 2. p̄pter modū patien-
di. 3. p̄pter dicitōem patiens. P̄ti-
mo si cōsideret cā ob quā xps passus
fuit in eo doloris afflictio magna fuit
Nō. n. patiebat p̄ culpa ppria: imo p̄
aliena: nō p̄ aicis: s3 p̄ inimicis: 7 etiā
p̄ his quos videbat ingratos. P̄ti-
si cōsideret mod' patiens fuit i eo dolor
acerbissim'. tū p̄pter ḡnialitatē: q̄ i oi-
bus mēbus affligēbat: tū et p̄pter cō-
tinuitatē: q̄ suspediū ei' cōtinuabat
7 clauī adeo affligēbat p̄dētē. Ob
quod mors cōfitorū in cruce est acer-
bissima: q̄ cōfigur' in locis neruosis 7
maxime sēsiuilib'. P̄ti- cōsideret q̄li-
tas siue cōditio patiens maxima fuit
in eo afflictio p̄pter maximā cōplexi-
onis equalitatē: 7 p̄pter sēlus viuaci-
tatē. Nū q̄ null' potuit ei eq̄ri nec in
equalitate cōplexionis: nec in viuaci-
tate sensus dolor illi fuit oium dolorū
acutissim'. Addit et Tho. q̄ si cōside-
retur puritas doloris xpi: dolor iste
fuit maxi'. Nam in alijs patientibus
mitigat tristitia interior: 7 etiā dolor

exterior: ex aliqua consideratōe rōnis per quādā derivatōez seu reddāntiā a superiorib' virib' ad vires inferiores: qd̄ i xpo patiete n̄ fuit. Anicuius .n. viriū pmisit agē: qd̄ ē sibi ppuū h̄z Dama. Iō xps Kreml. ait. **D** vos oēs q̄ trāitis p viā attēdite et vide te si est dolor silis sicut dolor meus. Cui' magnitudinē nos colligē possu' cū vide' xpm suā passionē cogitātem sudorē sāguineū emittē. Ubi es o aīa rōalis. Quid a gis? Uīgnita imagi ne dei tui. Uelis obsecro xpo Iesu oīa te iudāti. gemēti. lachrymati. et agoni zati p salute tua assistē misericordit' Noli dormire illi qui nō dormiuit ip se tibi. Inspice mētis oculo cōpassiōe quāta p te passus ē a die natiuitatis sue usq; ad horā pite: et nūc vigilans et oīas frequēt p̄i seip̄s offert. mortē acerbissimā hodie fore passuz. Et qd̄ homo ē cogitat i seip̄o et sibi p̄si lo qd̄. Deu me filiū m̄is mee hic ad modicū capt' ero. ligat'. flagellat'. delin sus. spinis coronat'. et inter duos latrones i cruce cōfigus. faciā oīa libēt vt obediā p̄i meo: et redimā humanū gen'. Sed heu me quāta sustinebo tormēta. Quāta est tristitia mea et amaritudo cordis mei. Cōpatere illi aīa dura: et collige in corde tuo guttulas illas sāguis quas sudādo p te sudit in terram.

In cōprehensione vehemēter doluit ppter Jude dānatōem. ppter suā ligationē. et ppter discipuloz turbatōnem.

Primo articuli dolor. **S**cūdus dolor: quē xps p no bis sustinuit vt cōphēns. qm̄ s. mistri iudeoz cōprehēde

rūt eū: et velut mācipiū vilissimū ligauerūt. fuit autē tūc vehemēs dolor ei' ppter tria. **P**rimo ppter Jude dānatōnem. **S**cundo ppter suā ligationē. **T**ertio ppter discipuloz turbatōem. **P**rimo fuit vehemēs dolor xpi ppter Jude dānatōnem. Ipse uāq; turba duxit ad locū in quo xps orauerat: postq̄ erat cum discipulis suis. Sciebat. n. ipse locū illū: qd̄ frequēter uenerat illuc cū discipulis suis. Dederat autē signū bis qd̄ p̄p̄ cōprehēsurū erat. **Q**uēcuq; osculatus fuero: ipse ē: tenete eū. Hoc autē signū fm̄ glo. dedit eis ne loco xpi caperet Jacobū minorē: qui erat similis xpo in facie. Accedēs ḡ Judas ad xps osculat' ē eū: et dixit. **U**e rabbi. Cui Iesus. **A**mice sicut ad quid venisti? Quasi dicat fm̄ alijs. tu oīdis aicitia signo: et pditōem agis de facto. v' meli' fm̄ alios. **J**uda aīcē mi quem ego dilexi: quē ad ap̄latū vocaui: cui familiarē me dedi. cui pedes in cena laui. cui nūq; displicui: osculo me ēdis? **C**ur ista cōtra me facis? **A**īcē mi Judas: cui si ad p̄nāz redire voluēs: veniā sū prestare parat'. **C**ur me dereli quis? **C**ur a tuo pposito malo aīum tuū nō reuocas. **A**īcē mi si adhuc me aīcū h̄re volueris: h̄z me trādas i manus inimicōz meoz: reuertē tū ad me et ego suscipiā te. **V**ere benignissimū et māsuētissimū dīm: qui licet doleret de iniuria quā sibi Judas iferebat. magis tū ac magi affligebatur de dānatōe eius. **N**ā licet xps qui videbat oīa dolere n̄ modico afficeretur. qm̄ Judas cepit aīo illū v̄dere. quādo Judas ad p̄ncipes sacerdotū accessit. et 30. argēteos in manu recepit. qm̄

Et

a cena ep̄nit: et ad colligēdū cohortē et ministros sollicitus pperauit: insup suo fetido ore ausus ēit pditorie osculari faciem Iesu deco: am: et os ei' preciosissimū. plus tū angustiabatur cum videbat Judā ppter suā obstinationē fore dānadū. **S**ed hic dubitat vtz si Judas non tradidisset xpm et iudici nō crucifixissent eū fuisset humanū genus redēptū. **E**t ridet Alex. in 3. volumine sūme qd̄ sic: qd̄ in tali casu sola volūtas patiedi sufficisset ad redemptionē sine ad deliberationē. iō n̄ excusat Judas a peccato: neq; iudei. **E**t si dicatur Ro. 8. Pro p̄o filio suo non peccit deus: sed p nobis oib' tradidit illū. **E**t Ias. 3. Tradidit in morte aīam suā. ḡ sicut p̄r et fili' nō peccauerūt: a sū nō peccauerit Judas neq; iudei. **R**idet Choz. parte. q. 47. **E**adē actio diuersimode iudicat i bono vel in malo: fm̄ qd̄ ex diuersa radice perdit. **P**ater. n. tradidit xps passioni et caritate. qd̄ itelligi potest. **U**no quidē mō fm̄ qd̄ sua etna volūrate p̄ordinanit passionē xpi ad humani generis liberationē h̄z illud Ias. 3. **D**ns posuit i eo inigritatē oīum nīm. **S**cūdo nō p̄tegēdo eū a passionē: exponēdo persequētibus: vt Aug' dicit. **I**pse vo fili' tradidit seip̄s passioni ppter humilitatē: et ex obediētia factus p nobis obediēs vsq; ad mortē vt dr̄ Phil. 2. **J**udas cooperat' ē passioni xpi ex cupiditate et inigritate: **P**hilatus ex humano timore: **E**t p̄ci ex timore et inuidia. iō xpi vituperāf: et potissimuz i gratissim' Judas: de quo sic exclamāt **B**er. **J**uda mercator pessime. **P**ditor auarissime. **C**ur si

petiisti a matre. 30. allos argēteos? **E**t qd̄ pauperula erat aut medicasset aut seipsa potius vendidisset: v̄disszq; tibi p̄ci. ne filiū suū pderes innocētē? **S**icut vehemēs dolor xpi ppter suā cōprehensionē et ligatōem. qm̄. I. a ministris illis ligatus fuit. **A**d qd̄ plenius itelligēdū querēdū pus nobis ē. vtz ipse filius dei benedicti volēs passio nē sustinuit. **E**t r̄ideo qd̄ sic. qd̄ p̄ tri pliciter. **P**rimo ex scripture cōfirmatōe. vñ Ias. 3. **O**blat' ēit qd̄ ipse uoluit. **S**cundo ex p̄ncipatōe: p̄ncipauit qd̄ de passionē sua qm̄ dixit **M**atth. 26. qd̄ oīz ire **D**ierlāz et multa pati a senioribus et scribis et p̄cipib' sacerdotū: et tertia die resurgere. **E**t **M**atth. 20. qm̄ assūpsit. i. z. discipulos suos secreto: et ait illis. **E**cce ascēdimus **D**ierlāz et filius hoīs tradet p̄ncipib' sacerdotūz et scribis et dēnabūt eū morte. et tradent eū gētibus ad illudēdū et flagellādū: et crucifigēdū. **E**t p̄ qd̄ volūtarie xps se obtulit passioni ex facti p̄batione. **N**ā iudeos et eos qd̄ cū ipis erat solo v̄bo v̄tute sua i terrā p̄trauit. quippe cū interrogass̄ eos. quem queritis? illiq; r̄dissent. **I**esū. **N**aza renū: vt eis dixit. **E**go s̄a. abierūt retroz et ceciderūt in terrā: vt sic declararet v̄tus diuinitati ei'. **O**b qd̄ Aug' sup **J**ob. inquit. **U**bi nūc militū cohortē: **U**bi terro: et murmur armorū? **U**bi vox turbā od̄is ferocē: armisq; terribilē. sine telo ullo percussit repulit. **S**trauit. **D**ns. n. latebat i carne

7 sempiternus dies: ita mēbris ocul
tabat humanis 7 lateris 7 facibus
querēt a tenebris. hec ille. Et vt Cri
so? seq? demū ne quis dicat qm̄ ipse
indeos ad hoc idurix vt ipsū occide
rēt: seipsū in manib? eoz tradēs mani
feste oīdit eis oīa q̄ sufficiebat cos re
uocare. Sed q̄ pmanebāt in malicia
7 nullā hēbāt excusatiōem: tūc seipsū
in manib? eoz tradidit. iō itēz iterro
gavit cos post q̄ a trā surrexerūt. Et
illi rīderūt sicut pī? Quib? ipse. Di
xi vobis q̄ ego sūsi q̄ me q̄ritis finite
hos abire. Tūc Symō Petrus gla
diol percussit Balcū serūū pōtificis: ab
sciditq̄ auriculā ei? dextera. Si quis
autē q̄reret vñ gladi? erat Petro. Cri
so? dicit q̄ audiēs Iudeos trā ipsū
cōspirasse armauerat se. Theophilus
vō ait. q̄ habuerat ipsū in cena p̄ usu
agnū. Sed xps auriculā illi sanata: ut
Lucas refert Petrū caritative redar
guit. v. Mitte gladiū tuū in vaginaz
An putas q̄ n̄ possū rogare p̄ez me
um: 7 exhibebit mihi modo plusq̄. i. z.
legiones angeloz? Vbi Diero? q̄n. v.
Nō idigeo. i. z. ap̄ loz auxilio. Et si oēs
me defēderēt q̄ possū h̄re. i. z. legiones
ā gelici exercit? Vñ legio apud veses
sc̄r millibus hōiū cōplebat. De. i. z. le
gionib? 7z. millia angeloz fuit i quot
gen? hōiū l̄gua diuisa est. hec ille.
Subdidit xps. Quomō ḡ implebitur
scripture p̄phaz? Calicē quē dedit
mihi p̄ nō uis vt bibā illū? Deinde di
xit turbis tā q̄ ad latrone exiistis cuz
gladiis 7 fustib? comprehēdere me.
Quotidie apud vos trā dōctōs i tē
pio: 7 nō me tenuistis. Sed hec ē ho
ra v̄ra 7 ptās tenebrāz. hora v̄ra di

cit. i. vobis concessa ad me cōprehē
dēdū: 7 ptās tenebrāz: q̄z diabolus
tenebrāz p̄nceps eos ad hoc icitabat
Tūc illi cōprehēderūt Jesū: 7 ligau
erūt eum. O flebile spectaculū. O do
lēdū malū. O lachrymabile factū vi
dere illos in xpm̄ sc̄uētes. Nā vt pie
possumus cōtēplari irruerūt in eū fre
mētes 7 rugiētes leonū more. Alij ce
perūt eū per capillos suos: 7 violentē
i terrā p̄icerūt. Alij gratias man?
suas capiētes retro v̄terūt. Alij funi
bus variis illas ligauerūt. Alij cathe
nā collo ei? iposuerūt. Alij cōtumelio
sis v̄bis iuriabāt v̄bi. Alij deniq̄ pu
gnis 7 pomis suoz enisū percusserūt eū.
Quid vides o aīa mea? Quid audis
Quid loqr? de q̄ dicit? q̄ tāta patieba
tur. q̄ ligat? erat: 7 tā vilis opprēssus
7 fatigatus: nōne ipse est Jesus dei?
7 v̄ginis filius? Nōne rex hōiū 7 an
geloz? Nōne creator. gubernator. re
dēptor. gl̄ficator. 7 b̄nifactor tuus?
Cur igit̄ n̄ ploras: cur n̄ clamas ad sy
dera? O Jesu mi salus aīe mee aīce p̄
pter me miserā peccatricē: tā dire vi
ctus es 7 cathenatus. Emoli cor: tuū
ad pietatē: 7 cōmiseratiōem: 7 seq̄re
illā meditatione deuota quocūq̄ de
tetero perget. **E**t tūc vehemēs vo
loz xpi p̄pter discipuloz turbatiōem
Discipuli etenim talia que i xpm̄ fiebat
cōspiciebāt: 7 ex hoc territi fugierūt
eo relicto. 7 hoc p̄dixit Zacharias p̄
pheta. i. z. Percutiā pastorē 7 disp
gēt oues gregis. Sed hic icidit qo:
vtrū p̄phē p̄dixerūt mortē xpi 7 pas
sionē. Et rideo q̄ sic. Nā Lact. li. 4.
iducit v̄ba Sibylle. v. Et i manus im
pias ifidētiū postea veniet. dabit autē

deco alphas incestis manib?: 7 ipura
to ore expuent venenatos sputos.
Dabit vō ad v̄bera simplicit̄ factum
dorū. 7 colaphos accipiēs tacebit:
ne quis agnoscat q̄ v̄bū sit: vel vñ ue
mat vt iseris loquat. 7 corona spinea
coronet. Ipsa n̄ aspiciēs gēs deū tuū
nō cognouisti: s̄ spinis eū coronasti: 7
horridū illi sel miscuisti. hec ibi. S. z. c.
p̄esse ad hoc facti p̄phē passionē xpi
multipliciter p̄nūciarūt. Sic nāq̄ Isa.
5. c. Incuruabit hō 7 humiliabit vir.
Sic. Rabi Salom dicit. Inclina bit hō
7 hūliabit alē: vel robust? viroz. Et
idē exponēs illd̄ deuto. 22. Deū qui
te genuit dereliquisti. dicit in hebreo.
Thesi. i. debilitas 7 obliuiscaris deū.
Vobis ele ele mole lecha. i. v̄lneratū
ul' ocaū tuū afflictiū. Et t̄m. i. c. Die
remias dicit. Ploras plorauit i nocte
7 lachryme illi? in maxillis ei? glo. ra
bi. Moyt̄ b. z. Ploras erit. i. ipsa Die
rusale: 7 plorare faciet deū factū. Et
t̄m. z. Hieremias inquit. Dabit pec
tūcti se. maxillā saturabit obprobrijs
quibus v̄bis cōsonat dicit̄ Mich. 5.
c. In virga iquit p̄cutiet maxillā in
did. i. r. xpi. Nā Isa. 22. d. Adonai
iudex nr̄. Ado. dator nr̄. Ado. rex nr̄:
ipse saluabit nos. Et Isa. 53. c. de xpo
passaro ita locutus est. Dne quis cre
didit auditui nr̄o. i. passionis xpi my
sterio: q̄ ego 7 alij p̄phē audinim? a
spiritu factō? Et brachiā dñi cui reue
latum ē? quasi dicat paucis. Et ascen
det sicut vir gultū corā eo. i. xps corā
deo p̄fē: 7 sic radix. i. surfū fructificā
de terra sitiēt. i. de virgine nō hūme
data vel secūdata humano seie. Et n̄
est ei spēs neq̄ decoz. i. in passione. 7

vidimus eū: 7 nō erat aspect? 7 des
derauim? eū despectū 7 nouissimū vi
roz: vix doloū 7 scientē ifirmitatez:
7 quali obscōditus vult? ei: 7 despe
ctus. i. p̄re verecūdia. vñ nec reputau
imus eū. Merc̄ lagnozes nr̄os ipse tu
lit: 7 dolozes nr̄os ipse p̄tāuit: 7 nos
reputauim? eū quasi leproū 7 percussū
a deo 7 humiliatū. Ipse autē vulnera
tus ē p̄p̄ iniquitates nr̄as. 7 attrit?
est p̄pter scelera nr̄a. Disciplina pacis
nr̄e sup eū 7 luore eius sanati sumus
Oēs nos quasi oues errauim?. vñ l
ḡsq̄ in via suā declinauit: 7 dñs posu
it in eo iniquitatē oīum nr̄m. hec ille. **Q**
autē predicta p̄pheta ad l̄raz̄ intelligi
tur de xpo p̄z p̄ Rabi. Adoyē q̄ hoc
tenet: vt dicit. i. Rabi. de lira. de tribu
laroe etiā xpi exponit voc. iudei. i. l
lud. i. i. Timozis dñi q̄ sequitur
ad illa v̄ba. Regesct sup eū spūs ti
moris dñi. i. z. Nā in li. Labedri ip̄hec
i. disti. helacy talr̄ scriptū est. Maba
ribo. i. 7 molestabit eū in timore dñs.
Vbi dicit Rabi Alexātri docz q̄ ho
noraret eū dñs p̄cepto tribulationū 7
tormentoz. Et David in psal. z. g. de
xpo fm̄ dico. de lira intelligit i p̄fōa
xpi ita dicit. Deus de? me? i. p̄ rōne
dinitati. 7 rōe hūanitati. respice i me.
i. p̄positū in afflictōe: q̄re me dereliqui
sti. i. in manibus iudeoz. loqe a salute
mea. i. corporali. v̄ba delictoz mozi. i.
populi que sua fecit sustinēdo p̄cis
penā. Deus me? clamabo p̄ die. i. cir
ca hora nona: 7 nō exaudies: q̄ ozo il
la p̄cedebat ut dictū est quātū ad suā
materiā a volūtate sc̄nūalitati. 7 nō
ad aspiciētā mihi. i. hoc cōtingit q̄ nō
sū exauditus: imo magis. i. sup. sapin
b b 4

h. n. m. r. 39 d. 9

fic redimere gen^o humanū. Tu autē i
 scō hitas .i. oia facte facis. In te spe
 rauerūt p̄cs nri: 7 liberali eos. s. de
 seruitute Egypti 7 captiuitate Ba
 bylonia. Que liberatōes fuerūt que
 dā figure liberationis hominū p̄pter
 mortē meā facte. Ego autē sū v̄mis .i.
 visus abhoiabilis: 7 nō homo. s. non
 vtēs rōe q̄tum ad opinionē iudeorū
 qui dicebant eū demoniacū obprobri
 um hoium. s. maior: 7 p̄beor: 7 abie
 ctio plebis. s. populi cois. Des vidē
 tes me deriserūt me: locuti sūt labijs
 7 mouerūt caput. s. dicētes. Sperauit
 in dño: eripiat eū: saluū faciat eū: qm̄
 vult eū. Qm̄ tu es qui extraxisti me
 de ventre. s. sup nā: fecisti me nasci de
 virgine. Spes mea: q̄ i xpo fuit spes
 future gl̄ie quo ad corpus. In te pie
 ctus sum et vtero. i. tibi in supposito
 vbi vnitus a cōceptōis p̄ncipio de uē
 tre miis mee deus me^o es tu. i. deum
 meū te cognoui. q̄ aia xpi ab istanti
 cōceptōis fuit repleta virtutib⁹. Re
 discesseris a me: qm̄ tribulatio prima
 est: 7 non est que adiuet. Circūdede
 rūt me vituli multi: tauri pingues. s.
 iudei petulātes: 7 avari obsederunt
 me. Aperuerūt sup me os suū: sic leo
 rapiēs 7 rugiēs. Sicut aqua effusus
 sum: 7 dispersa sūt oia ossa mea. i. di
 scipuli. factū est cor meū tāq̄ cera li
 quēs i medio vētris mei. Aruit tāq̄
 testa otus mea: 7 lingua mea adhesit
 faucibus meis: 7 in puluerem mortis
 deduxisti me. Qm̄ circūdederunt me
 canes multi: cōsilū malignatiū obse
 dit me. Soderunt manus meas 7 pe
 des meos dinumerauerūt omnia ossa
 mea: ipsi vō cōsiderauerūt 7 inspece

runt me. diuiserūt sibi vestimēta mea:
 7 super vestē meā miserūt sortē. Et
 itez psal. 2. que apli act. 4. c. de xpo
 itelligēdū teitati sūt de eius passione
 ita inquit. Quare fremuerūt gētes 7
 populi meditati sūt inania. Atiterūt
 reges terre. i. Herodes: qui uocabat
 rex Galilee. Marci. 6. 7 Math. 14.
 Et p̄otius Pilat⁹ qui tenebat p̄ tūc
 locū Imperatoris. Nū Ceturio s̄b eo
 cōstitut⁹ vocat regulus. Job. 4. Et
 p̄ncipes cōcuerūt in vñū aduers⁹ do
 minū: 7 aduers⁹ xpm̄ eius. Ad hoc et
 est p̄bia illa Zacharie. 12. dicēs. Si
 debūt in que trāfixerūt. Sūt 7 alie
 p̄les de xpi passiōe p̄bie: quas omit
 timus breuitati cā: 7 ad discipulos re
 uertimur in captione xpi p̄teritos 7
 fugiētes. Neq̄ credēdū e id fuisse sū
 angustia cordis m̄gri sui. et. 7 sine fle
 tu ac plāctu ipoz. Puto eteni q̄ post
 q̄ viderūt turba xpm̄ ligatē ab illo
 aliquatū dōgati fugiēdo cū eiulatu
 7 suspirijs dicebat. O m̄gr̄ clemētissi
 me oī melle suauior: quomō videmus
 in te seuire maliciā iudeoz. heu 7 nos
 miseri qd̄ faciem⁹ tā gratiosū patrem
 omittētes. Reliqui⁹ oia ut seq̄remur
 te: 7 nūc certificati sum⁹ q̄ p̄ntia tua
 puabimur: qm̄ occidēt te p̄bei. Dis
 silib⁹ q̄ relationibus discipuli mesti ma
 gistrū solū in persequetū manibus ac
 crudelissime eū tractatiū dereliquit.
 Q̄ xps vehementer voluit i dedu
 ctione p̄pter discipuli negationē: p̄p̄
 Anne ierrogatōem: 7 p̄pter alaphe
 percussione.
 Q̄ vni articuli dolor tertius.
 Tertius dolor: que xps p̄ no
 bis peccatorib⁹ supportauit:

de deductionis. qm̄ vt hētur Job. 18.
 blind⁹ ductus ē ad Annā p̄mū. i. pu
 mo. cuius causa s̄bitur. Erat enī so
 ter Caiphe. 7 q̄ eūdo ad domū Cai
 phe hēbant transire aū domum istius
 Anne. i. intrauerūt domū eius ob ip
 sius reuerētā. Beda vō dicit: q̄ for
 te dinitus factū ē: vt qui erat affines
 sanguine sotiaretur in scelē. Tūc autē
 fuit vehemēs dolor xpi p̄p̄t tria.
 Primo p̄p̄ negationē. 2. p̄p̄ int
 rogationē. 3. p̄p̄ percussione. Q̄
 mo fuit vehemēs dolor ille p̄pter ne
 gationē qm̄ a discipulo negatus fuit.
 vt est inq̄t Job. Sequēbat Iesū Sy
 mō Petr⁹ 7 alius discipul⁹. i. Jobes
 fm̄ Aug⁹. Discipulus autē ille erat no
 tus p̄ntifici. 7 introiuit cū Iesu i atriu
 p̄ntifici. Petr⁹ autē stabat ad hostium
 foris: que Jobes itroduxit. Cui acil
 la hostiaria dixit. Nūqd̄ tu ex disci
 pulis es hois ist⁹. Dicit ille. Nō sūz.
 Erat autē Symō petr⁹ nās: 7 calefa
 ciēs se. 7 ibi secūdo m̄stris dixit. Nō
 sum. Et t̄rio r̄ndit cognato ill⁹: cuius
 abscidit auricla d̄nti. Nōne ego te ni
 di in orto cū illo. Sed dubitat hic de
 hac negatōe petri: eo q̄ v̄ diuersimo
 de ab euāgelistis narrari. Nā Ma
 theus dicit secūda negatōem factam
 ad vocē acille. Et Jo. dicit ad vocē mi
 nistroz ad ignē stātū. S̄istr̄ Mat̄.
 dicit tertiā negatōem factā ad vocē
 illoz q̄ stabat: 7 Job. ad vocē cogna
 ti illi: cuius Petr⁹ abscidit auriculaz
 R̄ndet Nico. de lira sequēdo Aug⁹.
 de consensu euāgelistaz. q̄ p̄ncipalis
 itērio euāgelistaz erat exprimere ter
 tiam Petri negatōem. 7 i hoc oēs cō
 ueniant. De personis autē accusatib⁹

sue de negationis loco nō erat p̄nci
 palis intērio. 7 p̄babile est q̄ m̄lti ad
 verba Petri circa eū 7 silia v̄ba di
 cebant: ip̄operādo ei magistrū suum
 7 iō vñ⁹ euāgelistaz exp̄mit vñā plo
 nā accusatē. 7 ali⁹ alia. vñ s̄z veritatē
 hitorie p̄ma negatio fuit facta ad ho
 stiarie vocē p̄ncipalit. Secūda ad vo
 cē illoz qui stabat ad ignē. fuerūt t̄i
 exercitati ab alia ancilla: 7 tertia facta
 est multis cum accusantib⁹: int̄ quos
 p̄ncipalis erat cognatus ill⁹: cui⁹. Pe
 trus abscedit auriculam. De hac at
 negatioe Petri Criso⁹ i fmo ita ait.
 Idcirco autē d̄ne p̄uidētie secretū p̄
 misit: vt p̄m̄ ipse labēt Petr⁹: q̄ er ga
 peccātes duriozē sniam p̄p̄ij casus in
 tuitu tēparet. Petr⁹. n. orbis terraz
 doctoz 7 m̄gr̄ peccauit: 7 veniā ipe
 trauit: vt hec indulgētie norma 7 regu
 la iudicatib⁹ p̄beret. Idcirco nō āgel
 arbitroz cōmissū sacerdotij p̄tate: ne
 cum ipsi minime peccaret: in peccato
 ribus sūi misericordia iudicaret. homo
 passibilis sup hoies ordinaf: vt dum
 ipse i alijs suis recolit passiones mitē
 apud eos se prebeat 7 benignū. H̄ ille.
 fm̄ autē Nico. de lira quidā voluerunt
 tenē q̄ Petr⁹ nō negauit xpm̄ ex timo
 re motis: s̄ ex amore nolēs ab eo sepa
 rari. Sciebat. n. q̄ si v̄isset se eē disci
 pulū xpi statū fuisset cied⁹ 7 separat⁹
 ab eo. Sed h̄ p̄z eē falsū p̄p̄ v̄bū xpi
 q̄ p̄dicēs Petr⁹ q̄ eū eēt negatur⁹: 7
 videns q̄ esset de se multū p̄sumēs s̄
 didit. Sp̄s qd̄ p̄opt⁹ e: caro autē in
 firma. Et q̄ negatio sua ex timore p̄
 uenerit testatur Raban⁹: q̄ ait. Palaz
 corā oib⁹ negauit. q̄ se manifestari ex
 p̄p̄t. Et de hoc Leo papa sic dicit.
 b b 5

examine

Ob hoc autē hesitare permittus ē: ut in ecclesie pncipe remediū pñe recōde ret: 7 nemo audēt de sua virtute cōfidē. Et Hiero⁹ sic refert. Scio quosdā pio affectu erga aplm Petrū locū hunc ita interpretatos: vt dicerent Petrū hōiez negasse nō. deū: 7 esse sēsūm. Nescio hōiem: qz scō deū. hoc q̄ frī nolū sit pūdēs lector intelligit. Si n. iste nō negauit q̄ mētē est dñs: q dixerat. ter me negabis. Et itē Leo papa in quodā smone sic loq̄. Felices o ap̄le sancte lachryme tue: que ad diluendam culpā negatōis virtutē sacri humere baptismatis. Affuit enim dextera dñi Jesu xpi qui labentem te p̄ usq̄ defeceris excipit: 7 firmitatem standi in ipso cadēte periculo recepit. Sicut itaqz ad soliditatem rediit: peccata tāq̄ recipies fortitudinē: vt q̄ ruc in xpi expauerit: passionem in suo supplicio non timeret. Et Greg⁹ in 3. mor. ita scribit. Jō intus 7 caritatis calore Petrus torpuerat: 7 ad amorem patris vite quasi ad p̄secutorū puas infirmitate estuare recalcabat. Ex quibz cōstat q̄ Petr⁹ ex timore m̄griz negauit: que tñ ipse pie respexit: penitentēqz misericorditer ad se recepit. Quia tñ vebemēs dolor xpi p̄t infrogationē. Interrogabat eū nāqz pōtifer Anna de discipulis suis: 7 de doctrina eius sm Criso⁹: infrogabat eū vclut seditiosū: 7 nouaz rez factozē sedarguere volens. Sed hic dubium ouf vtrū iste Anna 7 ceteri p̄secutores xpi cognouerūt eū. Et q̄ n̄ p̄bari possit ex v̄bo apli. Leo. 2. c. dices. Si cognouissent nūqz dominū glorie crucifixissent. Et de hoc etiam actūz.

tu pot
causa

Petrus loquēs iudeis dixit. Scio q̄ per ignorantiam fecistis: sicut 7 p̄ncipes nostri. Hiero⁹ in Lho. 3. p̄c. q. 47. 7 Ricin. 2. dicunt q̄ iudei nō cognouerunt xpm̄ propter ignorantiam crassam 7 affectatam: qm̄ euidētia signa habebāt aduentus eius: 7 videbant miracula: que fiebant p̄r ipsum: sed p̄pter odium 7 inuidia noluerūt eū recipere. Ideo Job. 5. xps dixit. Si nō venissem 7 eis locutus non fuisset: peccatum nō haberent. Tertio fuit vebemēs dolor xpi p̄pter p̄cussionem. Narrat. n. euangelista q̄ p̄beo r̄ndit. Ego semper docui in synagoga 7 i tēplo: quo omnes Iudei cōueniunt: 7 i occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas: infroga eos qui tñ audi erant qd locut⁹ sū ipsi. Ecce bi scūt que dixerim ego. Hoc autem cū dixisset vnus assūtes ministroz dedit alaphā Jesu dicens. Sic ridens pontifici. Admiranda patiētia māluertissimi Jesu percussus in faciē ictū graui: manu furibunda: adeo vt fm̄ quosdā dētes oris eius remouerent: 7 os sanguinem expueret: nihil tamē cōtumeliose locutus est illi: sed sic magis inocētia suam defendit dicens. Si male locutus sum testimonium perhibe de malo: si autē bene: cur me cedis? ubi August⁹ ait. Quid ista r̄sione verius: manluetius: iustius? Sed hic dubitat. an xps sic ridēdo benefecerit cū ipse dixerit. Mat. 5. Si qs te p̄cussit i mailla dextera: p̄be ei 7 alterā. Ipse at hoc nō fecit: s̄ magis p̄cutiētē se corripuit. Ad qd r̄ndet Aug⁹ q̄ illd p̄ceptū nō v̄t absolute. s̄ magis p̄paratiōē al: q̄ homo debz habere animum

preparatum ad hoc faciendum vbi videt hoc expedire ad honorem dei 7 utilitatem ecclesie: alias autem nō: imo aliquādo expedit iniuriantibus respondere ad iporum: 7 aliorum in fructionem: sicut fecit hic xps: qui licet ita respōderit: tamen non solum alteram mailla iterū percussuro: sed totum corpus figendū parauit in crucis ligno.

Christus vebementer doluit in contradictione propter falsam testimoniationem: propter publicam criminationem: 7 propter sibi factam occisionem.

Primi articuli dolor quartus.

Quartus dolor que xps sustinuit in passione pro nobis d̄ d̄ditionis: qm̄ a domo Anne ligat⁹ missus ē ad domū Caiaphē p̄ntificis: i q̄ vebemēter voluit p̄pter trinitatis: p̄pter publicā criminationem. Tertio p̄pter falsā testimoniatōem. Quarto fuit vebemēs dolor xpi p̄pter falsā testimoniatōem. vt. n. dicit Matheus. Principes sacerdotum: 7 omne consilium querebant falsū testimoniu cōtra Jesum: ut eū morti traderēt: 7 non inueniūt cū multi falsi testes accessisset. Refert. n. Nicodemus in euāgelio suo. q̄ cū m̄ti surrexisset: aliqs corz dicebat. Ego vidi xpm̄ miracula facientē. Al̄ asse rebat. Et ego vidi eū: 7 audiui verba vitatis p̄dicatōem: 7 filia. pleriqz locuti sūt spū s̄cto mouētē linguā corum contra sanctitatem suam. Nouissime autē venerūt 7 duo falsi testes: 7 dixerūt. Sic dixit. Possūz destruere tēplū dei: 7 post triduum reedificāre il-

lud. Sed hic ouf qd: quo isti dicunt falsi testes: qm̄ Jo. 2. xps dixerat. Soluite templū hoc: 7 i tribus dieb⁹ erigabo illud. Ad qd r̄ndet Hiero⁹ sup Mat. 23. que lequit⁹ Nicolaus de lira q̄ illa v̄ba que dixit xps intelligit de tēplo corpus sui: vt ibidē dr̄. Et h̄ sonat v̄ba ibidē posita: que xps dixit: n̄ precipiēdo sed p̄dicēdo eis quid essent faciūz. Unde sēsus ē. Soluite. i. soluetis tēplū hoc. i. corpus meū per mortē: 7 in tribus dieb⁹ erigabo illud per resurrectionē: 7 nō destrua dicit vel possum destruere. Inquit ḡ Hiero⁹. falsus testis est qui non eodem sēsū dicta intelligit: quo dicuntur. possent etiam dici p̄dicti falsi testes ex falsa intentione: q̄ intendebant p̄curare mortē innocētis. Secundo fuit vebemēs dolor xpi p̄pter publicā criminationem. Nam cum taceret 7 nihil responderet ad ea q̄ sibi obijciēbāt: qm̄ respōsione idigna p̄nceps sacerdotum q̄ ex ipatiētia de tribunali surrexerat ait illi. Adiuro te p̄ deum viuū: vt dicas nobis si tu es xps filius dei. Dicit ei. Jesus. Tu dixisti. Ad qd r̄ndet p̄pter reuerētia dñi nominis inuocari. Et s̄didit. Hiero⁹ dico vobis. amodo videbitis filiū hominis sedente a dextis dei: 7 veniētē in nubibus celi. Lic̄ p̄nceps sacerdotū scidit vestimēta sua dices. Blasphemia ut: qd adhuc egem⁹ testib⁹? Audistis blasphemiam? Quid vobis videtur? vbi Hiero⁹ ait. Pōtifice que de solio sacerdotali furoz excusserat: eadem rabies ad scindēdas vestes puocat. Et Crisostim⁹ in omel. inquit. hoc fecit: vt accusationē redderet grauiorē: 7

quod verbis dicebat: factis extolleret. Qui autem crant cum pontifice fremetes dixerunt: Quis est mortis: vbi Orige ait. quod tum putas fuit erroris ipsa principalis oium vitia reu mortis pnuiciare et p tatoz resurgentiu testimoniu non respicere fontem vite: de quo in ois viuetes vita fluctat. hec ille. Quis vero falso illi violenta morte dignum acclamassent xpm: tamen tubium hic incidit. vtru in ipso necessitas fuit ad moriendum morte naturali. Et rident Ric. in. 2. di. 16. q. in xpo fuit necessitas moriendi quod tum ad humana na: que necessitas no fuit extracta nec ppter peccatu debita: sed fuit voluntarie assumpta. Voluntarie. n. filius dei talem assumpsit natura humanam: q nisi eam miraculose conseruaret. necessariu erat q corpus eius resolubile et mortale senio defecisset: quous valde diu durasset ppter excellentissimam complexionem, fuit g i eo necessitas moriendi roe nate assupte relicte suo regimini nali. no tu fuit necessariu illu mori morte q mortuus est. nisi p coparationem ad diuinam pordinatione. Sed adhuc nonnulli dubitant vtrum necessitas moriendi in xpo subiecta fuerit eius voluntati humane: et quida tenent q sic. **Q**uomodo q fin Anselm. in. l. cur deus homo. Sapie et iustitie dei repugnat cogere morte pati sine culpa illu que iustum ad eterna fecit beatitudine: sed homo xps nuq hnt culpam. et fuit factus iustus ad eterna beatitudine. g repugnans sapie et iustitie dei q xps morte sustinisset si voluisset. Alij vero contrariu asserunt qm mori ex ordioe nate et posse mori nuq aliqua creata vtu-

te repugnare videret: sed in xpo fuit necessitas moriendi ex conditione nate g cu voluntas huana sit creata no potuit illa voluntate fieri immortalis. rident Ric. ad istam. q. q. vt tactu est aliqui dicunt q necessitas moriendi in xpo subiecta fuit voluntati humane. Dicit n. q per coparationem ad necessitatem moriendi xps inqum ho tenuit mediu it statu inocetie et nae lapsu. In p. n. statu nec na nec voluntas sberat necessitati moriendi. sed in nobis ta na q voluntas sbsunt necessitati moriendi no sic intelligendo q necessariu sit voluntate mori: q corpus a morte pseruari no pot. In na autem humana xpi natura sberat necessitati moriendi s voluntas pserat ita q si potuisset mori: nisi voluisset. Cui opinioni videt concordari Damascen. 2. cap. 2. di. q. no precedebant i dno voluntate nalia. Nihil. n. coacti i ipso consideratur: sed oia voluntaria. Alij autem dicunt contrariu: q ille solus pot mutare cursu et lege nate: qui natura instituit et ordinauit. cu g i na humana xpi fuit necessitas moriendi ex conditione nature. g p aliqua voluntate creata taq p cam efficiete no potuisset pseruari a morte. si tu ex deliberatione mori voluisset: diuina voluntas eum a morte pseruasset. huic opinioni secunde magis q pme Ric. in berere vtr: vtraq sit sustetabilis. nihilominus ppter vtra alia sbois qd vtru xps p voluntate sepauerit miraculose aiaz sua a suo corpore: an vero fuerit separata vi afflictionu ei illataz. Et rident Ric. q xps mortuus fuit p violentia afflictionu ei illataz: deueniente vehementia doloris compassionis

que morte accelerauit. vbi et de act. 2. dixit iudeis de xpo. Nunc per manus iniqz affligentes iteremitis. Et dicit Auctore vo uite iterfecit. Et si argueret ex dicto Aug. in. 4. de trini. 2. vbi ait. Logo morte cruciabat ligno suspens. Unde latronib? ut iam morerentur de ligno ia an sabbatum deponerent crura cofracta sunt. xps aut q mortuus iuet? est miraculo. fuit g si fuit mortu? miraculo: no p violentia mortu? e afflictionu illataz. Rident Ric. q ibi Aug? accipit miraculu pro mirabili: q mirabat Pilat? et sui quo modo ita cito esset mortuus. eo q caz accelerationis mortis eius non considerabant. Cui? accelerationis ca fuit vehementia doloris compassionis: et tenerria plexio: qua hēbat: et pretea p tota nocte fuerat afflictu: et in crucifigedo ei crucifigetes graui? extenderunt mēbra ei? q illoz qui crucifigi fuerunt cu eo: q plus ei odiebant. fuit it tu aliquo modo mors illa miraculosa: q nisi dispētiue dina potētia? p. bibuisset beatitudine aie xpi in suum corp? redūdare: corp? xpi nulla inueniente morte glificatu fuisset. Qd si fuisset factu nulla vtute creata potuisset illa aia a cope suo separari. h Ric. ex qb? oib? colligi? dicit n. 3. Jesu xpm pro caritate sua voluisse vnire aie sue corpus passibile et mortale: vt sic p nobis peccatorib? patiedo et moriedo p nostris debitis satisfaceret. Iudei aut criminabatur ei fore rei mortu taq maleficioz. seductoz. et blasphemū. H? fuit vehemens dolor xpi ppter derisioez quā. vbi mane dimissus e i man? seruo? uilissimoz q exuerūt i facie ei?.

et colaphis eū cederūt. Alij autem palmas i facie eius dederūt. d. Prophecia nobis xpe quis e qui te percussit. Et vt igit dicit? uclauerūt facie ei?: et hoc fecerūt fm aliquos: ne vidētes dignissimā facie illā pietate vincerēt. **Q** Jesu būdicte q dura nox: hec e in qua a principio usq ad finē quietez ne scis. sed nūc vno mō: nūc alio corpore et aio fatigari. **Q** amatissime iuuenis quom me peccatorē dilexisti: que cur tot laboribus passionib? et cruciatib? redimere voluisti. **Q** mens humana cur tā dura es vt dno tuo copati negligas: qui p copassione tua spūi deturpas. alaphis ceditur: et ab indignis istis psonis viliter pertractat. **Q** Veni me quid erat inspicere illos seculentes in eum. alios trabentes capillos eius nonnullos sudariū leuātes spūere i os eius. quosdā ipōrtunis vocib? clamare in aures ei?. **Q** Vos pugnis pcutere pectus eius. illos extēsa manu vbera re collū eius. **Q** Jesu mi quantū nos dilexisti. Sed nos miser te no diligim? **Q** Nūc o humanū cor: uite torpore tuum genus humanū: et oēs affectū tuū porrige Jesu xpo. **E**cce q ia appropinquat dies et mors de primo p amore tuo sibi parat. **Q** vbi es o Maria mat? **U**bi habitas? **A**n ignoras q circa dilectissimū filiū tuū geris. **D**icunt nāq qdā q Iobes euāgelista dimisso Jesu in domo Caiphe cucurrit verus Bethaniam ad domum Magdalenę. vbi virgo remāserat qm xps cum discipulis suis venit. **D**icunt ierusalem ad cenam faciendam: et ibi clamans ad hostium: a virgine ozante tremante: et attonita audit? est. **A**duocauit mor-

mi
li no
oro

com

mi

to

2

Magdalenā. d. Surge filia & videā
 qd nobis de filio meo significat. Ap-
 ta fuce hostia dom? & intravit Job
 euilas. Hens. & lachrymans. dicit q
 Deu me venerāda mater q dur? tibi
 nūc? aduenio: & cu; pte singulib? vir
 loqui valet: interrogabatur a virgine
 collachrymate. ubi est fili? me? ubi
 est Iesus meus? Quid actū est de illo
 Quis adhuc an iudei interfecerūt eū?
 Deu me dolētē nimitū. Et Job. rādē
 poterat atq; dicē. nōdū mortuus est.
 s puto hodie morti erit tradēd?. Cō
 pcedēdēt. n. illū in nocte mīstri iude
 orū. & detinēt eū vidū in domo Cai-
 pbe: afferuntq; neq; illi pbei & scribe
 debere morti ad iudicari. Qd gelidū
 tūc factū ē cor illd vginē: q; tūc vo-
 loze repleta fuit aig ei? que statim exi-
 uit domū cum Iobe & Magdalena:
 alisq; comitantibus. Hierusalē festina
 petens. Cū autē intravit civitatē tūc
 tes quosdā interrogabat. d. illud cāt?
 2. Nō quā diligēt anima mea vidi
 stis filiū meū vnicū? Et illi interroga-
 bāt. qualis est dilectus tuus? Et illa.
 Dilectus meus cādidus & rubicūdus
 filius meus pulcher & decorus: sāt?
 3. Digeratus: virtutibus redimitus:
 gratia plenus: etatis. 22. annoz: & mi-
 bi carissimus. Qd fili mi Iesu vbi te in-
 ueniam? Circuibō civitatē per viros
 & plateas vt te querā. vt te iueniam.
 vt te videā: vt opletar: vt alloqr pti
 usq; mouari. Perrexit tadē usq; ad
 domū pōtificis vbi multitudine con-
 gregatā iuenit: qm ad Pilatū Iesus
 xps mittend? erat. L. Computabat ad fili-
 um properare: & non permittebatur.
 Clamabat altifona voce. fili mi Iesu:

maga
 mib
 1769

Iesu fili mi. Audiebat tūc forte filius
 lamentantē matrem: & adaugebatur
 angustia mētis eius. Nam quanto in-
 ter eos amor erat vehementior: tāto
 vtriusq; dolor cōpassionis intensior.
 Compatiebatur vtiq; mī filio: cōpa-
 tiebatur fili? cōpassione mī. S; vt de
 motus hanc partem exoluamus que-
 rendam ē: vtz vgo glorioza magi. di-
 lexit filium suū q; aliqua alia mater fi-
 lios suos. Ad qd ego rīdeo q; sic: &
 pbo hoc multiplici ratione. Primo
 rōe claritatis. Clare. n. virgo cogno-
 scebat. & certissima erat q; a filio sum-
 me diligebat. & cū firmē credēt ipsū
 eē deū i suo vtero incarnatū. sciebat il-
 lum eam diligere pte ceteris creatur.
 & humanis & angelicis: quare cor eū
 inflammabatur vt illum diligeret: a
 quo sciebat magnōpe se fore dilectā.
 2. Secūdo hoc pbo rōe sādītatis. Di-
 ligebat virgo filium suum copiosissi-
 me: que pleniū sādītate. q; a: oīq; vir-
 tute diligēdū. sciebat. P. hoc pbo
 rōe totalitatis. fuit. n. beata vgo ita
 mī xpi: vt ab ea sola spū sātō coope-
 rate corpulētā sām acciperz. Quār-
 amor qui debet esse patris & matris
 ad filium: erat in vginē sola ad xpm
 4. ab ea genitū. P. hoc pbo rōe diutur-
 nitatis. Amor. n. quāto diuturnior:
 tāto vehementior. Cum g filium suū
 virgo dilexerit per annos. 22. absq; ul-
 la perturbatione cōsequēs est q; eam
 diligebat in etate florentiā cōstitutū
 5. vltra q; vici possū. Quito hoc pbo
 rōe familiaritatis. nūq; enim iuuent?
 est aliquis filius qui ita blande: ita re-
 uerenter: ita valenter: ita familiarit?
 conuersaretur cum parentib? suis: sū

xps faciebat cum virgine matre. Non
 eni dubitare quispiā posset q; per tot
 anos quib? xps cū matre cōiurit non
 fuerit liquefactū cor eius in amorem
 illius a quo totiens vocari matrē se
 fēcit: que & ipsa filium sepe noīabat.
 Quare firmē teneo q; virginis amor
 ad xpm vincebat oēm amōz quozū:
 cuiq; parētū: qui tenerit suos filios
 diligunt: aut dilexerūt.
 6. P. xps in presentatione vehemen-
 ter voluit ppter accusationem. pro-
 pter flagellationem: & propter coro-
 nationem.
 7. Secūdi articuli prim? dolor.
 8. Terti articuli prim? dolor.
 Iesu xpi dī presentationis.
 Cum. n. Pilato fuit presenta-
 tus voluit uehēmē & pcpue ppter tria
 1. Primo ppter accusationē. Secū-
 do propter flagellationem. Tertio
 ppter coronationem. Primo doli-
 it uehementer ppter accusationem.
 Ad quod intelligendum cōmemoran-
 dum est quod euāgeliste tradunt v;
 q; mane adductus fuit Iesus a domo
 Caipe. ad domum Pilati pcedis i
 pretorium. Erat autem pretorium lo-
 cus vbi audiebantur & examinabant
 rei: & ipsi non introierunt iudei in pre-
 torium: & non contaminarentur ex in-
 gressu domus hominis gentilis: sed
 manducarent pascha. Iaximos panes
 qui a iudeis per dies. 2. comedebatur
 3. Impia cecitas alienigine iudicū pre-
 torio cōtaminari timebant: & fratris
 innocētis sāguinē non timebant. Exi-
 iuit g Pilatus ad eos foras. d. Quam
 accusationem assertis aduersus homi-
 nē istum? Rēderūt. Si nō est hic ma-

lesactor: nō tibi tradidissē eū. Vbi
 Aug?. Inrogēt atq; rīdicat ab imū-
 dis spiritib? liberati. ecci vidētēs. mō.
 tui resurgētēs: vtz sit malefactor. Ad-
 diderūt ēr qd Lucas dicit. Dic iuuen?
 s; uertētē getē nra; & pphibētē tribu-
 ta dari Celari: & dicētē se xpi regē ef-
 se. Dixit eis Pilat?. Accipite eū vos:
 & s; legē vram iudicate eū. qsi dicat.
 si sufficit vīa examinatio: sufficiat &
 vīa snia. Nā vt dicit Rico. de lira Ro-
 mani aliqua miora iudicādi pmiserāt
 Iudeis retinentes sibi penā mortis:
 & causam sanguinis. Ideo p hanc rī-
 sionē ihibebat ne xpo mors iheret.
 Et iō illi intēdētēs eū morti adiudi-
 cari rīdebant. Nobis non licz inficē
 quēq;. Introiuit g iterum in ptozium
 Rex Iudeoz: & interrogauit Iesum. Tu es
 Rex Iudeoz? Vbi queritur quare
 Pilatus sic eum interrogabat. Et rī-
 det Nicolaus de lira. q; cum iudei ac-
 culasset eū de trib? vīa: quia sub-
 uerterat getē: & prohiberet tribu-
 ta dari Celari. & dixerat se esse regē.
 De duobus prius Pilatus non cu-
 rauerit inquirere. Nō de primo: q; ipse
 gētilis erat: & non iudeus. non ēt de
 secundo: quia sciebat illud eē fallum.
 s; tūc de ttio: eo q; romāi nom? fgiū a
 iudeis abstulerāt. Rādīt ihs. a temet
 ipō h dicit an alii tibi dixerūt de me?
 .q. d. cōcepisti hāc opionē de me p te
 metipsū. vbi Criso? ait. Nō ignoras i-
 frogat. s; ab ipō accusari iudeos no-
 lēs. vñ legē euāgelista. Rādīt Pilat?
 Nūqd ego iude? sū? Hēs tua & pon-
 tifices tui rādiderūt te mihi. Quid se-
 cisti? Rādīt Iesus. Regnum meum nō
 est de hoc mundo. Quasi dicat. non

quero tpalem dñatione. Dixit ei Pila-
 tus Ergo rex es tu? Rñdit Iesus. Tu
 dicis: q rex sum ego. Ego in hoc na-
 tus sū: 7 ad hoc veni i mūdo: vt testi-
 moniū perhibeā veritati. Qis qui est
 ex veritate audit vocē meā. Dicit ei
 Pilatus. Quid est vīt. isrl. Et nō expe-
 ctato rīso exiit ad Iudeos. v. Ego
 nullā in eo inuenio cām: 7 vt liberaret
 eū v. furore ipsoꝝ. 7 posuit fm osue-
 tudinē quā hēbant. s. in solēnitatē pa-
 sce vt vñū reū morte petrēt liberan-
 dū: an vcllet xpm esse illū. vcl Barra-
 bā: qui in carceribꝰ pp̄t maleficia sua
 detinebatur: 7 populo erat odiosus.
 Clamauerūt autē oēs. Nō hūc s; Bar-
 rabā. Quali gaudio scriebatur tūc
 cor vīr gūinis mīis qñ audiebat horri-
 biles illos clamores iudeoꝝ petētium
 potius liberationē Barrabe latronis
 q̄ filij sui i noē: tūc mī. Dixit Pilatus
 Iudeis. Quid vultis facia de Iesu: q
 dixit xps? Oēs crucifigat. Et il-
 le quid inquit mali fecit? Rñderunt.
 Comouit poplꝰ p̄ uniuersā iudeā in-
 cipiēs a Galilea vsq; huc. Quare Pi-
 latus misit Iesū ad Herodē Galilee
 tetrarchā: qui illis diebꝰ Hierlīs erat
 Et cū Iesus bñdīd̄ nullū verbū corā
 eo dixisset sprenit illū Herodes cū ex-
 ercitu suo: 7 illē sit indutū veste alba
 7 remisit ad Pilatū. Pilatus autē cō-
 vocatis p̄ncipibꝰ sacerdotū dixit eis
 volēs eripere xpm de manibus eorū?
 Ego nullā cām inuenio i hoīe isto ex
 his in quibus eū accusatis. Sed neq;
 Herodes. Nā remisit eū ad nos: 7
 ecce nihil dignū morte actū est ei. At
 illi clamabāt. Nos legē hēmus 7 fm
 legē vꝰ mou. Dixit eis Pilatꝰ. Corri-

piā eū 7 dimittā. Pilate si innocēs
 est: cur corripies? Si reus: cur dimit-
 tes? Laboriosa fuit mors Iesu xpi
 tā diu malignis cōsilijs. criationibus.
 accusatōibus. 7 clamoribus exgita.
 Voluit xps vehemētē ppter fla-
 gellatōem. qñ vt refert Marcꝰ Pilatꝰ
 tradidit Iesū militibus flagellandū.
 Ut. n. doct. dicūt ligauerūt illi Iesum
 venudatū ad collinā quādā: 7 flagel-
 lauerūt eū a plāt. pedis vsq; ad ver-
 ticē. Et vt ait Gregoꝝ Nazanzus: ca-
 ro xpi flagellata p̄ linozes sāguinem
 ex oi parte scaturiebat: q̄ eti. terra sb
 pedibus Iesu 7 colūna ipa atq; flagel-
 la madescebāt. Et vt arbitro: p̄ cru-
 delē illaz flagellationē cū soluisset eū
 p̄re debilitate nimia 7 doloris imēsi-
 tate in terrā cecidit sanguine suo irri-
 gata dominus noster Iesus. Sed hic
 theologi querūt. vtrū i xpo fuit vera
 doloris passio: 7 quidā licet non dice-
 re voluerūt q̄ nō arguētēs vīt p̄ ex
 dicto Hilarij. v. in. 4. li. de trinitate.
 Virtus corporis sine sēsu pene. vꝰ pe-
 ne in se deficiētis excepit: verꝰ aut do-
 lor nō est sine sensu pene. q̄ v. scdo
 adducit dictum Dionysij: qui ad Jo-
 hānē euāgelistā ita scribit. Absit vt
 ita insariā vt credam sanctos aliquid
 pati fm corporis passiones: sed solum
 credo nos iudicare ipso sentire. Si ḡ
 sancti non sentiūt passiones nisi secun-
 dum iudicium: 7 non fm experientia.
 ergo patiendo non habent dolorem
 verum: 7 p̄ sequeq; multominꝰ nec
 sanctus sanctorum. Christꝰ. Tertio
 conantur probare opinionem suam
 exemplo Moysi qui ieiunauit. 40. di-
 ebus 7. 40. noctibus sine aliq; corpis

lesione ppter cōtinuam cōtēplatiōem
 Si ḡ perfectio cōtēplationis aufert
 passionē 7 sensū famus: pari rōe vide-
 tur q̄ aufert sensum doloris in carne
 passibili. Sed in xpo fuit continua cō-
 templatio 7 perfectissima. ḡ videtur
 q̄ nulla fuit in eo doloris experientia
 Sed cōtra hāc opinionē est ois scri-
 ptura sacra. Vñ in psal. in psōa xpi di-
 cit. Afflictus sū 7 humiliatꝰ sū nimis.
 Et itez. Ego sū pauper 7 dolēs. Et
 itez. Super dolozē vulnez meoꝝ ad-
 diderūt. Propterea dicūt theo. vi. 16.
 tertij libri. Vera doloris passio fu-
 it i xpo: qm̄ i eo fuit caro passibilis 7
 pforabilis. fuit etiā virtus sentiendi
 fm quā aia opatit exozoi lesio. Et
 qm̄ hec duo verum dolozē faciūt. s.
 vera lesio 7 verꝰ lesionis sēsus. 7 hec
 duo vere fuerūt in xpo indubitanter
 tenendum est q̄ in ipso vera fuit do-
 loꝝ passio. Ad dictum aut Hilarij
 rñdet q̄ fm quosdā dictū illud retra-
 ctauit. Vel pot̄ dici q̄ Hilariꝰ i vbo
 pdicto nō excludit sensum doloris a
 xpo fm humanā naturam: sed scdm
 diuinā. Unde illa verba referēda sūt
 ad psonam xpi. Vel vt magister sen-
 exponit dicere possumus q̄ Hilarius
 non vult ostēdere xpm non habuisse
 verum dolozē: sed nō habuisse eaz do-
 loꝝ: qm̄ passus est ppter delicta nra
 Ad scdm vero. s. verbū Dionysij di-
 cit Bon. q̄ Dionysius non vult diceꝝ
 nec sensit q̄ beatus Job. 7 alij sancti
 non experiat̄ur dolorem in tormenti
 sed vult cōmēdare cōstātiām mentis
 que non magis cōmouebat ex experi-
 entia sensus q̄ cōmoueret ex sola con-
 sideratione 7 iudicio rationis. Ad

trium vero quod obijciebat de Moysi
 se dō q̄ eti dulcedo cōtēplatiōis
 quodammodo ipsum reficeret 7 a sen-
 sibus exterioribus abstineret: adeo
 vt naturalēs virtutes quodammodo
 cōsopiret: vt non ita conlumerentur.
 7 cibū requirerent. tñ q̄ tāto tpe icui
 nauit sine sui lesione hoc fuit per spā-
 le bñficiū 7 diuinum miraculum. 7 iō
 non habz locū in proposito: q̄ xps in
 passione sua non exercuit miracla po-
 tentie: sed potius vsus est armis pa-
 tētie. Tertio voluit vehemēter
 xps ppter coronatiōem qm̄ milites du-
 xerūt eū in atrijū p̄torij. 7 induerūt
 eū purpura: 7 iposuerūt capiti eiꝰ co-
 ronam spineā: 7 circūdederūt eum: 7
 uēiebāt ad eū illudētes: 7. d. Ave rex
 iudeoꝝ: 7 expuebat in eum: 7 dabāt
 ei alaphas: 7 pcutiebāt caput eiꝰ. Et
 caput illud angelicis spiritibus trem-
 dū: vt Bern. ait spinaz dēstare pun-
 gebat. Nā corona illa p̄iuncta mari-
 nis a modū spinarū. Quis erat con-
 fecta: vt dicit Rico. de lra. At Pila-
 tus fecit Iesū sic coronatum 7 purpu-
 ra vestitū velut d̄ceptibile 7 abiectū
 expire. Dixitq; iudeis. Ecce homo: qñ
 dicat: punitus est. iō debet vobis suf-
 ficere. At illi magis clamabant. Cru-
 cifige. crucifige eum. Et post multa
 addiderunt. Si hūc dimittis non es
 amicus Celsari. Dia. n. qui se regem
 facit cōtradicit Celsari. Et dum talia
 agitarēf misit ad Pilatū vro: eiꝰ. d.
 Nihil tibi 7 iusto illi. Quasi dicat.
 nullo modo eū dēnes: s; magi dimit-
 te. Multa enim sum hodie passa per
 vīsum ppter eū. q̄ vt dicit Rabanus
 diabolꝰ apparuerat ei mouēs eā ter-

ii

rouibus ad liberatōez xpi: volens sic impedire boiuz salutem. **S**3 dubitaf vtrū visio p̄dā facta fuerit i sono ul' vigilia. Et ridet. **N**ico. de lira q̄ hoc nō h̄t exp̄sse: credit t̄m magis q̄ fuerit i sono.

Hic xps in s̄ntiatōe vebemēter voluit p̄p̄t ocratōne associatōez: p̄ p̄t lamitōem.

Sc̄d̄o articuli dolor sc̄d̄a.

Ec̄d̄us dolor sc̄d̄i articuli d̄i sc̄t̄iatōis. **M**idēs nanq̄ Dilatus n̄ posse iudeoz furōrē sedar nec mitigare: quinimo audiebat eos maḡ cū tumultu clamātes. **S**i hūc dimittis nō es aicus Celsaris: accepta aqua lauit manus corā populo. **I**anocēs ego sū a sagume iusti h̄ vlos viderit. vbi Remiḡ ait. **H**os erat apud ātīquos vt cū vellet quis oīdere se imūne ēē ab aliq̄ crimine accepta aqua lauare man̄ suas coram populo cōsueuerat. Et ridēs vn̄ius populus dixit. **S**a quis a sup̄ nos et super filios nostros. **Q**uare Dilat̄ humano timore vidus p̄ tribunali se dens fm̄ ordinē curie sue s̄ntiaz iniustā cōtra Jesū p̄tulit. ut crucifigēt. **T**unc amātissim̄ n̄r̄ Jesus cruciat̄ est p̄pter tria. **P**rimo p̄p̄t ocratōez. **S**c̄d̄o p̄p̄t associatōne. **T**ercio p̄pter lamitōem.

Primo cruciat̄ est p̄p̄t ocratōem. q̄n̄. **C**ruce onerosa et dura humeri suis fuit ip̄osita. **T**ūc. cū de domo P̄lāti vsus mōtē. **C**aluarie ducēt anq̄ de uenisset ad locū: vt d̄r̄ in quādā histo- ria: afflicta et mesta m̄ eius obuiā illi p̄cessit: volēs illū tangē et amplecti. **Q**uā vt filī aspexit merore cōfecta: cecidit fatigatus sub cruce. **I**psa est.

mater dulcissima quasi mortua in terram ruit. **O**b quod in loco illo in h̄ facti memora capella a fideiibus cōstruata fuit: que sc̄d̄a **M**aria de sp̄simo nuncupatur. **E**andem iudei angariauerunt hominem **C**yreñū noīe **S**ymonē ut tolleret crucez **J**esu. **Q**ui ut ait quidā cum sepius tēptasset ihs illā portare p̄re debilitate ferre apl̄ n̄ valebat. **C**urre o aīa mea curre velociter et h̄eros tuos subijce illi cruci: in qua **J**hs dei filius operabit salutem tuam: immo oīum saluandorum.

Hic doc̄. querūt. **Q**uare xps h̄i dicitus pati voluit mortem crucis. **E**t respondet **L**ho. 2. parte q̄ h̄ fecit p̄p̄t. **7** rationes. **P**rima rō est p̄pter ex̄t̄itatis. **D**icit enī **A**uḡ in li. 82. q̄. **S**apia dei hominē ad exemplū: quo recte viuere mus suscipit. **P**ertinet at̄ ad uitam rectam ea que non sūt metuenda non metueret. **S**ūt autē hoies q̄ quis mortē ipsam nō timeant genus mort̄ t̄m mortē horrescūt. **U**t ḡ nullū genus recte viuētī h̄i metue dū ēēt: illi hoīs cruce oīdē dū fuit. **N**ihil. n̄. erat inter oīa genera mort̄ illo ḡne execrabili et formidabili. **S**c̄d̄a rō est q̄ hoc gen̄ mortis maxie cōueniēs erat satisfactōni p̄ peccato p̄ni parētis. **U**nde **A**uḡ dicit i q̄dā fm̄oe de passione. **C**ōcepit **A**dā p̄ceptū at̄ capiēs ex arborē: q̄qd **A**dā p̄didit: xps i cruce iuenit. **E**t **A**mbrō de xpo ita ait. **D**e parētis proplasti fraude facta cōdolēs q̄i pomi noxiales mōte moīsu corruit. ipse lignum tunc nota- uit vanna ligni vt solueret. **D**oc op̄ nostre salutis ordo depopulerat multiformis proditoris ars: ut arbor

falleret et medela ferret inde hostis. vñ leserat. **E**t itez eccl̄ia dicit. **D**ip̄tes eterne de⁹ qui salutē humani ḡn̄is in ligno crucis cōstituit: vt vñ mors ouebat ide vita resurgēt: et qui in ligno vincebat i ligno quoq̄ vinceret. **T**ertia rō est: q̄ vt dicit **C**riso in sermone de passione. **I**n excello ligno: et nō sub tecto passus est: vt et ipsi acris nā mūdet. **S**ed et ipsa terra silebisicū sentiebat decurrētis de latere sanguinis stillatione mūdāta. **E**t idez **C**riso sup̄ **J**o. iquit. **A**ndiens suspensionē intelligas in altū: vt sacrificar̄ ac̄re qui sacrificauerat terrā ambulādo in ea. **Q**uarta rō est: q̄ per hoc q̄ xps in cruce moīf̄ alcesu nobis parat i celū: vt **C**riso dicit. **Q**uinta rō ē q̄ hoc cōpetit vniuersali saluationi toti mūdi. **N**am figura crucis: vt ait **B**reḡ nazāren̄ medio strata in q̄tuor extrema p̄tita. significat v̄tutē et p̄uidētā ei⁹ qui in ea pepedit vbiq̄ diffusā. **C**riso et̄ dicit q̄ in cruce expanis manib⁹ moīf̄: ut altera manu veterē populū: al̄ta eos q̄ ex gētibus sūt trahat. **S**c̄d̄o ē q̄ p̄ gen̄ mort̄. diuerse v̄tutes designat. **U**ñ **A**uḡ dicit i li. de gr̄a veter̄. et noui testi. **N**ō frustra tale gen̄ mort̄ elegit: vt latitudis et altitudis: et lōgitudis: et p̄funditatis: deq̄ ub⁹ apl̄s loq̄tur magister existeret. **N**ā latitudo est in eo lig⁹: q̄ d̄iuisiō desup̄ fiḡ h̄ ad bōa opa p̄tinet: q̄i b̄i extēdūt man⁹. **L**ongitudo est in eo ligno: q̄ usq̄ ad frā trahit: q̄ crux stat s̄st̄it et p̄scuerat q̄ b̄i lōganimitati tribuit. **A**ltitudo est in ea ligni p̄re: que ab illa q̄ trāuersa fiḡ vsus iursū reliquit: hoc ē ad ca-

put crucifigi: q̄ b̄i sperātū sup̄na ex-pectatio ē. **V**ā vero illud ex ligno q̄d̄ fixū occultat. vnde totū illud exurgit significat p̄funditatē gratuite gr̄e. **E**t sicut et̄. **A**uḡ dicit sup̄ **J**ob. **L**ignū in quo fixa erat mēbra patiētis ad ca- tedrā fuit magistri docētis. **S**c̄ptima rō est: q̄ hoc gen̄ mortis plurim̄ figuris ridet. **U**ñ. **A**uḡ dicit in sermone de passione: in diluuiū aquarū humanū gen̄ archa lignea liberauit. **D**e egypto dei poplo recedēte **M**oy ses mare uirga diuisit: et **P**haraonez prostrauit: ac populum dei redemit. **I**dem **M**oy ses lignū in aqua misit et amaritudinē eius in dulcedinē commutauit. **E**t lignea virga de spiritua li petra salutar̄ unda profert. **E**t ut **A**malech uinceretur contra virgam **M**oy ses expanis manibus extēdit. **E**t lex dei arche testamēti credif̄ lignee vt his omnibus ad lignū crucis p̄ quosdā gradus ueniat. **S**c̄d̄o cruciat̄ est xps ingēti dolore p̄pter associatōne. **A**ssociatus nāq̄ est cum duobus latronib⁹ sicut p̄dixerat **J**sa. **S**z. c. **E**t cum sceleratis deputatus ē. **U**bi doc̄. querūt vtrum hoc cōueniēter sit factū. **E**t ridēt q̄ in hoc alia fuit intentio iudeoz: alia ordinatio dei. quantum n̄ ad itentionē iudeoz sic dicit **C**riso. **D**uos latrōes utriq̄ crucifixerunt: vt eozum suspicionis fiet particeps: sed nō ita euenit. **N**am de illis nil dicitur. huius autem vbiq̄ crux honoraf̄. **R**eges diademata deponētes: assumūt cruce in purpura et diadematis marum̄ in mensa facta. vbiq̄ terraz crux emicat. **Q**uantum vero ad dei ordinationem xps

ann latronibus crucifixus e. **P**ro
q vt dicit Hiero super Matb. Si
cut pro nobis maledictu crucis fact
est. sic pro omnium salute iter noxiol
quasi noxius crucifigit. **S**ecundo vt
dicit Leo papa i sermone de passioe.
Duo latrones vnus ad dexterā: ali
ad sinistra crucifigunt ut in ipsa pati
buli specie denotaret illa que in iudi
cio ipsius hominū omniū faciēda est
discritio. Et Aug dicit sup Job. Ip
sa crux si attēdas tribunal fuit. in me
dio enim iudice constituto: vn^o qui cre
didit liberatus: alter qui insultauit dā
natus est. iam signabat quid factur^o ē
de viuīs 7 mortuis: alios positur^o ad
dexteram: 7 alios ad sinistra. **T**er
tio fm Hilariū: duo latrones leue
ac dextre affiguntur: vnicui ad sacra
mentū diuersitatem vocari ad sacra
mentū passionis domini ostendentes
sed quia per diuersitatem fidelū atq
infidelū fit omniū fm dexteram 7 si
nistrā diuisio: vnus ex duobus ad
dexteram situs fidei iustificatione sal
uatur. **T**ertio cruciatus est xp̄s
acerbo dolore propter lamētationē
quādo ut meminit Lucas sequebatur
illum multa turba populi 7 mulierū:
que plāgebant 7 lamentabatur eum.
Cum quibus etiam ipse compatiēdo
p̄dixit futurā illius ciuitatis calami
tatē 7 desolatōem. Sed vōd. hic q̄
runt cur Iesus xp̄s in Hierusalē pa
ti voluit. Et respondent q hoc conue
nienter factum est multiplici ratione.
Primo quidē q Hierusalē erat lo
cus a deo electus ad sacrificia sibi of
ferenda: que quidē figuralia sacrifi
cia figurabāt xp̄i passionē: que ē vez

sacrificiū in illd Ep̄s. Tradidit
semetipsū oblationē 7 hostiā pro in
odoro suauitatis. **S**ecundo q virt^o
passionis eius ad totū mundū diffun
dēda erat: ideo in medio terre habi
tabilis pati voluit. i. i. Hierusalē.
vñ dī i psal. Deus aut rex nī an secta
opar^o ē salutē i medio terre. **H**ieru
salē: q̄ dī ē tre habitabil^o ubil^o. **S**ec
hoc maxime sicut conueniebat humilitati
ei^o. vt. i. turpissimū mortis gen^o degit
ita et ad eius humilitatē p̄tinuit q in
loco tā celebri cōsufione pati nō recu
sant. Cū Leo papa dicit in sermone
ep̄bic. Qui forma sui suscepit Beth
leem p̄celegit natiuitati: 7 Hierusalē
passioni.

Pri crucifigione xp̄s vehemēt do
luit p̄ potatōem: 7 p̄ clauatōem
7 p̄pter eleuatōem.

Secū articuli dolor terti^o.

Tertius dolor sc̄bi articuli dī
crucifigionis. qñ crucifixerūt
eū i mōte caluarie. vbi nimio
dolore agitatus est p̄pter tria. **P**ri
mo p̄pter potatōem. **S**ecdo p̄pter cō
clauatōem. **T**er^o p̄pter eleuatōem. **P**ri
mo nimio dolore agitat^o ē xp̄s p̄pter
potatōem. q vt igt Matb. Dede
rūt ei vinum bibere cum felle mīrtum
vbi querendum est quare illo vino
sic amaro potauerunt eum. Et dicit
Nicolaus de lira. q̄ alig dicunt id fa
ctū fuisse. vt cit^o xp̄s moreretur: 7 sic
milites eius custodia citius expedire
tur: qui debebant eum custodire quo
usq̄ expirasset. Sed ipse Nicos. aliter
dicit. Nam legitur i quodā li. hebrai
co: qui apud eos ititulā liber iudiciū
ordinarioz: q q Salomon dixerat

parbioz. **D**ate sycera merētib^o
7 vinū his qui amaro sunt aio: vt bi
bant: 7 obliuiscat egeitatis sue: 7 iō
seniores iudcoz statuerāt vt odēna
tis ad mortē daret vinū aromaticum
ad bibēdū: vt facilius toleraret passi
onē. In hierusalē aut erant matrone
deuote 7 cōpassiue: que hoc vinū 7
sycera. i. potū inhebuatiū dabāt ex
deuotōe. Iudei ḡ ex nimia crudelita
te moti tale vinū datū p̄ xpo: 7 alijs
duob^o latronib^o acceperunt sibi fm q̄
didū erat Amos. Z. Minū dānatorū
bibebāt: 7 loco eius posuerant acetū
cū felle mīrtū. Tale potū cū gustasset
Iesus noluit bibere. Nec contradicit
Marcus cuius textus h^o. Et nō acce
pit: q nō accepit ad bibēdū: s̄ ad gu
stādū solū: vt sic implē i eo qd̄ dictū
ē i psal. Et dederūt i esca mea fel: 7 i
siti mea potauerūt me aceto. **S**imil
to dolore fatigat^o ē xp̄s p̄pter claua
tionē. qñ. cruce iā paratā atq̄ dispo
sita: 7 in terra collocata fm coem opi
nionē exētes neq̄ illi magno impetū
dominū Iesū xp̄m ad terra p̄cerunt
vt clavis eū cōfigeret. Et licz euāgeli
ste nō oia dicat: q̄ tm̄ cēntialia scribē
curauerūt. nihil omniū vñ. i. credē pos
sum: q̄ ita nudat^o 7 genuit^o. Iesus
vt se sup cruce extēdet oculis ad celū
leuatis i corde suo dixit. Suscipe san
cte pater. eterpe me dilectū filiū tuum
quē tibi offero in sacrificium immacū
tū p̄ salutē humani ḡnis: 7 remissione
peccatoz. Ecce iā nō offerūt tibi lega
lia sacrificia hircōz: aut agnoz vel li
milū. sed caro innocētis mei filiū tui.
Triginta 7 tres āni elapsi sūt quibus
hāc cruce sc̄per aspiciēs i illā mori p

humani ḡnis redēptōe cōcipiui 7 de
sideraui. **K**ādē p̄ficiēs se sup cruce:
maius suas 7 pedes liberalissimo ge
stu extēdit. Acceperūt aut clauos cru
cifigios: 7 cōfigerūt eū. **M**aleoz at
id^o 7 seuitus audiri poterāt a v̄gine
mīrcu: cor clavis illis acutissimis: q
manus 7 pedes: oia 7 carnes filij sui
rūpebāt ofigebat. Crucifigi sūt et i cū
eo duo latrones: quos pleriq̄ volue
rūt tenē fuisse crucib^o alligatos tātū.
Sed ego dico q̄ fuere cōclauati. quia
vt igt Aug^o sup Job. Pendētes i li
gno: clavis ad lignū manib^o cōfigi: p
ducta morte necabāt. **S**cripsit autē
7 titulū Pilatus 7 posuit sup crucez.
Erāt autē scriptū. Iesus. Nazarens.
Rex iudeoz: i. i. hebraic^o: grecis: 7 la
tinis. **U**bi querit^o a doctozib^o: cur hac
triplici lingua deo volēte titulus ille
fuerit scriptus. Et rād. Criso^o. Credi
bile ē mltos gētiles s̄l cū iudeis p̄pter
fessū dūenisse. 7 iō vt null^o ignoraz i
in vna lingua. sed i trib^o scripsit. Et Au
gu. dicit. Tres lingue ibi p̄e ceteri emi
nebat. hebraica p̄pter iudeos i dei lege
glouātes. greca p̄pter gētiū sapiētes.
latina p̄pter Romanos mltis ac pe
ne omnib^o tūc gētib^o imperātes. **L**he
opbilus vō igt. Significat autē su
p̄scriptio triplici sermone signata dñz
ēē Regē p̄dace. philosophice. necn̄
theologicē. **N**ā p̄ latinas iras figura
tur p̄dica: eo q̄ Romanū iperū potē
tissimū satisq̄ officiosū i expeditōibus
fuit. **P**er grecas vō philosophia figu
ratur. greci nanq̄ erga naturalū spe
culationem insudauerunt. **D**emuz p̄
hebraicas theologia p̄tenditur: cū
iudeis est credita rez dignaz a gūitio

22
Dicebant ergo Pilato pontifices iude
orum. Noli scribere Rex iudeorum. sed quia
dixit. Rex sum iudeorum. Rndit Pilatus.
Quod scripsi scripsi. Milites autem di-
miserunt sibi vestimenta sua: et tunicam
mittentes sortem. erat autem tunica inco-
luta. i. sine futura desuper cetera per
totum. super quam miserunt sortes. Et licet
Marcus dicat quod sortes miserunt super
eis. scilicet in dumentis christi. tunc secundum
Iacob de lira illud videtur intelligi per synodo-
phen. i. super aliquid eorum. i. super tu-
nicam. Tertio verpatas est Iesus mul-
to dolore quando crux fuit elevata a
terra: et posita in foramine atque plan-
tata. in qua iam natus erat fructus nostre
salvationis: antequam in morte Calvarie
desigeret. An ipso autem motu et eleva-
tione crucis: ac plantatione pedus cor-
poris per tres claves vel quatuor scilicet
quosdam sustinebat. Id membra illa de-
bilitata incredibili cruciabant dolore.
Sed et tunc mestissima mater filium in-
tuens contemptibilem. confusibilem. de-
spectum. deformem. grati angustia ple-
num. plagis attritum. in medio latronum
pedetere: adiutorio Magdalene et Jo-
hannis quantum potuit cruci propinquam
se fecit. Ubi mutata cernens aspectus
filii sui venustatem et elegantiam. confi-
deransque quod gravi supplicio detineba-
tur: lamentabiles voces emittebat. hoc
autem expressit Iob. quando dixit. Sta-
bat autem iuxta crucem Iesu matris eius: et
soror matris eius. Maria Cleophae et
Maria Magdalene. Sed dubium hic
est. quod Iacob dicitur. Stabant omnes
noti eius a longe. Sed dicit Nicolaus
de lira sequendo Augustinum in libro de con-
sensu evangelistarum. quod in tanto intervallo

erant: ut et iuxta dici possent: quod in con-
spectu eius presto aderat: et a longe re-
spectu turbe propinquius circumstantis
cum Ceterione et militibus. Preterea
verba autem blasphemabant eum mouen-
tes capita sua et dicentes. Hab qui de-
struis templum dei: et in triduo illud re-
edificas. Salva temetipsum si filius dei
es. descende nunc de cruce. Similiter et
principes sacerdotum illudentes eum scri-
bis et senioribus dicebant. Alios salvos
fecit: seipsum non potest salvum facere. Je-
sus autem in tot persecutionibus et male-
dictis dixit verbum illud primum in cru-
ce. Omnis patientie exemplum patitur
illis: quod nesciunt quid faciunt: opere
implet quod verbo docuit quando di-
xit. Orate pro persecutoribus et calum-
niatoribus vobis. Improprie etiam ei
latrones qui crucifigi erant cum eo. Lu-
cas vero dicit quod unus tantum blasphe-
mabat: quem alius reprehendit. Sed Augustinus
in libro de consensu evangelistarum dicit quod
Iob loquitur in plurali ponens plurale per
singularem secundum visitatum modum loquendi.
Vel potest dici secundum Hieronymum quod primum
vterque blasphemaverit. deinde unus cre-
didit in christum: et prioris negationem sequi
tationem confessionem emendaverit. Unde Die-
ronymus sequitur. In duobus latronibus utique
populus et gentium et iudeorum. primo
dominum blasphemavit: postea signo-
rum multitudine aliter exivit. egit peni-
tentiam: et versus hodie iudeos increpat
blasphemantes. hec ille. Dixit ergo latro
penitens. Domine memeto mei dum ve-
neris in regnum tuum. Respiciens autem Je-
sus benedixit huic latronis contritio-
nem. fide. spe. atque caritatem: ridit ei fecit
dum verbum: quod in cruce protulit. dicens.

21
Dodie mecum eris in paradiso. O felix
promissio. O brevis tante felicitati ad-
impletio. Nullus autem latronem hoc ver-
bum audivit. Promissa sigdum fuit pa-
tribus et prophetis eterna vita per christum
sed nulli sicut latroni ita brevi spatio
designata.

¶ In inspectioe christi vehementer do-
luit propter querelationem. propter reco-
rdationem. et propter commendationem.

¶ Secundi articuli dolor quartus.

¶ Dicitur dolor secundum articuli
dicitur inspectioe. Tu enim
de cruce insperisset matrem asp-
rimo dolore vulneratum est cor eius
et precipue propter tria. Primo propter
relationem. Secundo propter recorda-
tionem. Tertio propter commendationem.

¶ Primo voluit christus propter querela-
tionem. Audiebat namque querelas matris
gemmantem. et dicens sibi vocabulum
illud quod per triduum et tres annos cum
tanta dulcedine vtriusque commemoraverat.
In passione vero illud profere-
bat cum corde pleno dolore. merore.
et amaritudine. Poterat ergo virgo illa sa-
distima lamentari: et dicere. fili mi aie
mee olim consolatio et gaudium. nunc autem
gladius penetrabilior omni mucrone acu-
tissimo. fili mi quem novem menses in utero
tenui: quem puo lacte pavi: quem toti-
ens infante et parvulum panis involvi: qui
na reposui: et amorphosis amplexibus tri-
xi in verba mea: et osculata sum. ¶ Et
infelix mihi et tibi facta est dies ista. et
quis poterit mederi vulneribus do-
lorum meorum: et mitigare angustiam misel-
le matris tue: cum inspiciam te filium
meum ut leprosum factum: qui speciosus
eras pro filijs hominum: ut maleficum

et reum cum iniquis deputatum. Qui
sanctus sanctorum es. ut fatuum et itul-
tum cerno: in quo reconditi sunt omnes
thesauri sapientie dei: ut hostes et om-
nium inimicum qui omnibus affabilis be-
nignus et humanus sperantissimus. et su-
per omnia velut oblitum mei vidue matris
tue. Nam ecce iam moreris: et nil mi-
hi dicis. Et quid faciam ego sine te fi-
lio meo. Duo divertam. Ad quem com-
fugiam. Tu mihi pater. Tu mihi frater.
Tu mihi blandus filius eras. Tu mee
diuitie. Tu mee delitium. Tu mea glo-
ria. O me desolatam: que tantum filium in
cruce video desicere. O amantissime
fili loquere mihi matri tue: loquere ut
audiam vocem tuam cigno canore dul-
ciorum. Loquere inquam ut sic saltem au-
diens verba tua patientior: si ad to-
lerandam que me cruciat pro amore
tuo penam. Non deneges mihi quod
postulo. Traudi me et verbo tuo con-
solare ne deficiam in hac tribulatione.
O fili mi lumen oculorum meorum com-
descendisti latroni misericorditer lo-
quens ei. Acquiesce itaque voto matri
tue: et dic mihi quid factura sis. Cui
me orphanam dereliquisti. Vis autem
vel similibus querelis pullabat me-
stissima mater aures afflictissimi filii
sui: qui non minorem penam experieba-
tur in mente propter teneritudinem
matris quam sentiebat in corpore a plan-
ta pedis versus ad capitis verticem vul-
nerato. Ideo secundum quendam devotum:
tacitus in suo corde dicebat carmen
illud vulgare: siue eius sententiam.
Matrem meam benedictam molto te ideo
afflicta. Et tuo lachrymare e vna sa-
gitta. Et ille cuo: mio ha passato No

piā gere o matre mia. Et tuo lachry-
mare e pena mia. **S**uppōta infū chio
fia da morte resuscitato. **E**t doliuit
xps p̄p̄t recordationē. In talibus
naq̄ mysterijs recor dabat: et in seipo
conferbat. **D**omi mi q̄o oia gau-
dia: que de me suscepisti cōuerſa sunt
tibi i merore: et luctū. **U**bi sūt āge-
li i mea natiuitate cātāre sūt. **U**bi pasto-
res ad presepe veniētis. **U**bi orienta-
les reges i cuna me adorantes. **U**bi
grata p. 30. et tres ānos vtriusq̄ con-
uersatio et familiaritas. **U**bi tot et tā
ta de me predicata miracula: p̄pter q̄
oia letabaf filiū tuū. **D**eū me nūc vi-
des tātum colū tuū factū i versū om-
ni populo: et abiectissimā mortē pati.
Et doliuit xps p̄pter cōmēdationē
quā aperies os suū: in illius dixit ei.
Mulier ecce fili' tu'. **I**ohānes enā-
gelista: qui secū iuxta crucē altabat.
Et vt doc. dicit nō vocauit eā mī-
no note: s; cōi ne ex teneritudine nois
mansu: si exp̄meret aggrauaret anim'
eius. **D**einde cōmēdas eā discipulo dī-
xit. **E**cce mat' tua. q. d. **D**eputo te ad
eius obsequiū. **E**t ex illa hora accepit
eā discipulus in suā. **S**c. curā et diligētiā.
Quot doloꝝ aculei s p̄ctū fuit tūc
cor virginē ex vna parte cum mulie-
ris non matris audiuit vocabulū. **L**ic
ex parte altera aliqualiē cōsolaretur
q̄ filius amatissim' eius **I**esus eā cō-
mēdauerat dilecto discipulo. **I**o **A**u-
gu. ait sup hoc passu **J**ob. **E**t illa ho-
ra. **I**c. **D**ec nimis ē illa hora: de qua
Iesus aquā cōuersur' in vñū dixerat
matri. **Q**uid mihi et tibi ē mulier! nō
dū venit hora mea. **T**unc enim diuina
factur' non diuinitatis: sed infirmita-

tis matrē: velut incognitam repelle-
bat. **N**unc autē humana iam patiens
et quo fuerat factus hō: affectu cōmē-
dabat humano. **D**ozalis igit infimaf
locus et exēplo suo instruit p̄ceptoꝝ:
bonus: vt a filijs p̄his ipēdat cura pa-
rentib' tāq̄ lignū illud vbi erant fixa
membra mouētis: et cathedra magi-
stri docētis.

Ips xps vehemēter doliuit in clama-
tione p̄pter mūdi horroꝝ: p̄pter sui
confusionē: et p̄pter piis derelictōē.

Tertij articuli p̄m' doloꝝ.

Primus doloꝝ tertij articuli
dī clamatois. **O**ndit. n. i. clama-
tione suo imēstatē doloꝝ. et
potissimum p̄pter tria. **P**rimo p̄pter
mundi horroꝝ. **P**ropt̄ sui cōfusio-
nē. **P**ropt̄ patris derelictionem.

Primo ostendit xps immēstatē
doloꝝis in mūdi horroꝝ. quādo. s. in-
sensibiles creature crudelitātē: que in
ipsum fiebat horrentes modo suo pa-
tienti **I**esu compati vise sunt. **S**exta
nanq̄ hora tenebre facte sunt sup vni-
uersā terrā vsq̄ in horā nonā. **E**t ut
Lucas inquit. **S**ol obscurat' ē. et ve-
lū templi scissum ē i duas partes. a sū-
mo usq̄ deorsum. et petre scisse sūt: et
terra mota ē. **U**bi apparet p̄turbatio
corporū supior p̄mo: deinde inferiorū.
Qualis aut fuit illa tunc solis eclipsis
doctores varie sunt opinati. **D**iero'
nanq̄ dixit q̄ ille tenebre fuerūt sc̄e
p̄ retractōē radiōū solis diuina uir-
tute. **O**rigenes autē dixit q̄ hoc fa-
ctum ē p̄ impositionē nubium deſarū
s; in hoc magis credendum ē **D**iony-
sio ariopagite: qui dicit i epla ad **P**o-
licarpū hoc fuisse p̄ impositionē **L**une

inter terrā et solē: sicut fit in eclipsi so-
lis. **E**t ibidē dicit q̄ ipse hoc vidit tūc
cris in **E**gypto: vbi ē aeris puritas.
Vidit igit **L**una ab oriētē ascendētē
versus meridiē: et subponētē se soli.
Diero' aut et **O**rigēn. nō loquūt de
illa eclipsi asserēdo q̄ sic fuerit vt di-
cūt. **S**ed q̄ potuit sic fieri. **Q**uare se-
quēdo **D**iony' dicit. q̄ illa eclipsi ū
potuit esse nālis: s; miraculosa: et hoc
multiplicat. **P**rimo q̄ luna erat. **A**s. et
tunc distat a sole p̄ diametrum celi.
Eclypsis autē solis nō pot̄ fieri nālit
nisi tpe cōiunctionis solis et lune: p̄p̄
q̄ dicit **D**iony' q̄ mirabaf. q̄ non
erat tps cōuenēs ad talē cōiunctionē
Secundū miraculū fuit q̄ transacta
eclipsi luna rediit ad oriētē: ita q̄ in
vespere fuit in oriētē sole existente in
occidētē: et sic orbes eorū sunt ad pri-
stinam statum restituti. **T**ertius mi-
raculū fuit q̄ pars orientalis solis p̄-
mo fuit obscurata: et iterum vltio illa
minata. cōtrario autē mō fit i eclipsi
nāli. **Q**uartū miraculū fuit q̄ **L**una
fuit immobilis s; sole p̄ tres horas. **I**n
naturali vō eclipsi cōtinue mouetur
sub sole: vt et̄ refert **C**riso'. **Q**uintū
miraculū fuit q̄ illa eclipsi abstulit
lumen vniuersis partib' terre: licet ali-
qui hoc velint itelligi t̄m de terra **J**u-
de. **M**erūtū vt apparz ex dictis **D**io-
ny' s; i vit in **E**gypto: fuit in grecia: et
fuit **R**ome: et sic in alijs mundi parti-
bus. **U**nde **D**oro' ait. **C**ū dñs pati-
bulo affixus est maximo terremoto p̄
urbē **R**omam factō: saxa in montib'
scissa: maximatūq̄ urbū plurime par-
tes plus solita concussione ceciderunt
Eodemq̄ die ab hora vici. 6. sol i to

tū obscurat' est terra non subito obdu-
ta terris ē: adeo vt stellas tunc diur-
nis horis: vel potius in illa horrenda
nocte toto celo visas fuisse sserat. **E**n-
sebius et̄ in chronica asserit se legisse
q̄ tūc in **B**ithinia que ē i **A**siā fuit ma-
gnus terremot': et maior solis obscu-
ratio q̄ unq̄ fuerit: et q̄ dies ho. q̄ se-
pta i tenebrosa noctem versus sit. ita
vt stelle viderēt in celo: et q̄ in **R**icea
que ē vrbis **B**ithinie multas edes ter-
remot' subuertit. **D**e illi' eclipsi mi-
raculo **D**iony' in epla ad apolophani-
um qui secum erat i **E**gypto illo tē-
pore poitea sic scripsit. **S**um reperi':
q̄ et erat norissimū solē pati molesti-
as: non debere animo ad te vaste pe-
ritie sacrariū: adhuc nescim' tate rei
myterium. **Q**uid inq̄ speculum do-
ctrine **A**polophani his secretis ascri-
bis: atq̄ tu mihi ore diuino. et nō hu-
mani s; sermone. **D** bone **D**iony-
sij diuina permutaciones sūt rerū.
In historia vero scholastica legitur:
q̄ p̄hi ad hoc adducti sūt vt dicerēt
Aut deus nature patif: aut ordo na-
ture p̄uertit. **D**e turbatiōē corporū
inferior clarā sunt omnia tātū. **D**e ue-
lo sciēdum ē s; **N**ico. de lira. q̄ erat
iuxta templū inter factū et factū factō-
rū. **L**uius scissio significauit impletio-
nē veritat. in morte xpi: que latebat
in figuris veteris testi. **S**ecūdo fa-
it imensus doloꝝ xpi p̄pter sui confu-
sionē: quādo cōsiderabat q̄ suscipi-
patiebatur: quia p̄cedenti domini-
ca ab omni populo ita venerabiliter
fuerat susceptus. **E**rat etenim passio et
ignominiosissima: et v̄p̄ecta valde: de
alio vō tate suo loco dicem'. **I**ps

inēsus fuit dolor xpi ppter patris de-
relictionē. **I**ō clamās circa horā no-
nā voce mag^o dixit. Dely hely. lama
zabathanū. **Q**uō ē interpretatum hely. i.
deus me^o lama. i. quare. zabathan. i.
dereliquisti me. **U**bi glōsa. **U** de^o cū
deseruisse i morte: q^o p^oatī psequētū
cū p^oposuit. **S**ubtrahit. n. p^oedione:
sed non solutionē. **Q**uidam autē illic
stantes. s. milites Romani s^om. **D**iero.
ideoma hebraicū ignorātes dicebant
Delyam vocat iste. **A**t mater ver-
ba illa audiens et intelligēs. illozūq^o
nim considerās vndiq^o experiebatur
merore.

Ips vebemēt voluit in potatō
nē ppter amaricationē: ppter pecca-
torū obstinationē: ppterq^o matris la-
mētationem.

Tertij articuli scōs dolor.

Scūdus dolor tertij articuli
v^o potatōis: q^o itez clamās
dixit. **S**itio: oblatāq^o fuit ozi
eius spōgia potu amarissimo repleta.
Lunc voluit xps ppter tria. **P**rio
ppter amaricationē. **Z**o ppter pecca-
torū obstinationē. **P**ropter matris
lamētationē. **P**rimo voluit xpus
ppter amaricationē: q^o spōgia illa ozi
eius sic appōita am aricauit labia et
eius lingua. **Q**uare itez clamans di-
xit. **C**ōsumatū ē. **L**totū iā corp^o meū
doloribus: et passionib^o circūdatū est.
Nā lingua que sine lēione hucusq^o fu-
erat seruata mō amaritudine ē re-
pleta. **N**el cōsumatū est mystice itelli-
gēdo op^o redēptionis humane. **E**t
voluit vebemēt xps ppter peccato-
rum obstinationē. **N**ō. n. min^o furebat
peccatorū salutē: q^o corporis sui in cru-

ce extēsi: et fatigati recreationē. **D**ice-
bat etenim sitio. i. salutē oium: q^o pro
oibus patio: p oibus sāguinē meum
patri offero: p omnib^o morioz. **V**eni-
te ad me omnes corde cōpuncti: et em-
datione ac correctione vīa recreate
mētē meam. **Q**uā gravis tūc illius
aiuz dolor vrgēbat cū videbat innūe-
ros eē: q^o a peccatis ad penitētā nūq^o
redirēt: quibus nec passionis sue vir-
tus ppter eoz duritiā eēt in aliq^o pzo
futura. **U**t. n. dicit theologū licet xpi
passio sufficiētissima fuerit pzo salute
oium. tamē illi^o effectū nō cōsequūtur
illi qui peccata deponē nolūt. **Q**uare
cū omnib^o p^oosuit sufficiētē: nō tū oib^o
efficient. **N**ā sicut erga xpm crudeles
fuerunt illi q^o eū potauerūt felle et ace-
to: ita peccatores qui ad penitētiam
redire nolunt. **A**udite illū: audite o
peccatrices aie p vobis clamat amo-
rosissim^o Iesus: p vobis dicit. **S**itio.
Cur g^o sāpca corda nō rūpitis. **C**ur tā
dēmētissimo domino nō cōpatimini?
Vec Berait. **A**scēdit i altū crucis ut
ab omnibus videre: voce magna cla-
manit: vt ab oibus audiret: clamori
lachrymas addidit: vt ei homo cōpa-
teret. **Q**ui ad eius vocē nō excitatur
ad clamorē non cōpūgit: gravior est
terra et fetidior sepulchris. **T**ertio
voluit xps vebemēt ppter matris la-
mētationē. **P**otuit igitur tūc virgo be-
nigna filium audiens in cruce dicentē.
Sitio multis singultib^o lachrymis ac
suspirijs dicere. **D**eu heu me. quid vi-
deo. **Q**uid audio. **Q**uā vniuersē creatu-
re celi et terre admirāmini paupertā-
tem filij mei. **I**ps. n. qui diuinitati sue
potentia satiat angelos: pascit etiam

prudentia sua volucres celi et pisces
maris: bestias ac vniuersa pecora cā-
pi: atq^o hoib^o cūctis quotidianū pa-
nē distribuit. clamat in cruce. sitio: et
vneq^oat sibi paululū aque: imo tribui-
tur sibi pot^o amarissim^o. **Q**uā fili fili fili
mi amorosiss^o me. **C**ur tibi de meo pe-
dore lac illud porrigere nō valco: q^o
totiens dū pululus eras suscitū. **Q**uā fili
mi cur non possū tibi ministrare i cru-
te sitienti cibū et potū: quē colo et acu-
ita diligētē dū i etate isatili eras ac
quierebā: poterat etiā tūc illa seruen-
tissima **M**agdalenā et ipsa flendo vi-
cere. **Q**uā magister careo magister bo-
ne. **E**t cur ego indigna tua discipula
in hac tāta necessitate tibi sbuenire nō
possū. **Q**uā dānata sententia iudeoz: cur
sāto furore islāmario aduersus dñm
et magist^o meū. **Q**ue omnia ipsi dño
Iesu ad dolorē accēdebant.

Ips vebemēt voluit cognoscēs
generalē scādālizationē. iudeoz igra-
tudinē. et multoz icōpassionē.

Tertij articuli tertio dolor.

Tertio dolor tertij articuli v^o
cognitionis. **D**oluit et. sum-
mopere Iesus nō amorosissi-
mus ppter suā sciētā et cognitionē: q^o
vt inquit sapiēs ecclesiastes pmo. **Q**ui
addit sciētā: addit et dolorē. **E**t licet
omnia xps cognosceret p^ota pteri ta-
et futura. **V**erū tamē in cruce positus
cognoscebat et cōsiderabat p^ota p^ota
vnde tristabat atq^o volebat. **P**rio
generalē scādālizationē. **E**t iudeoz
ingratificationē. **E**t multoz icōpassi-
onē. **P**rimo cognoscebat generalē
scādālizationē. **V**idebat vtiq^o q^o vir-
gine matre dūtaxat exceptā in q^o sola

vt docē. dicit remāsit fides diuinita-
tis sue: ceteri oēs a fide defecerāt. nā
ap^o et oēs discipuli vidētes ignomini-
am crucis: putauerūt eū puz hominē
et nō deū. **C**ōsiderabat xps et co-
gnoscebat iudeoz ingratificationē: de
quoz ingratitudine dolēs in seipso:
dicebat illud q^o ecclesia hodie decan-
tar. **P**opule meus quid feci tibi: aut i
quo stritavi te: rīde mibi. **E**go ppter
te flagellavi **E**gyptū cū p^ogenitis
suis: et tu me flagellatum tradidisti.
Ego te eduxi de **E**gypto omēs o. **P**ha-
raone in mare rubi: et tu me tradidi-
sti p^oncipibus sacerdotū. **E**go ante te
p^oui in colūna nubis: et tu me adduxi-
sti ad pretorium **P**ilati. **E**go te p^oui
mana p desertū: et tu me cecidisti ala-
p^ois et flagellis. **E**go ddi tibi scēptz
regale: et tu mō capiti meo coronā spi-
neā. **E**go ppter te **C**hananeoz reges
percussisti: et tu percussisti arādie caput
meū. **E**go te exaltavi magna virtute:
et tu me suspēdisti in patibulo crucis

Tertio cognoscebat et cōsiderabat
xps in cruce multozū icōpassionem
Sciebat et nō quotquot futuri erāt
qui nō solū sibi compati nō debebat
verū et cruce ipsā et passionē ipsā
fozent verisuri. **V**erbum nanq^o crucis
vt ap^o ingt perētib^o quidē stultitia
est. **Q**uot innumerabiles vt sic dicō
viri et mulieres int^o xpianos reperit^o:
qui hodie passionē xpi recolentes nec
minima pietate flectunt: nec curāt va-
re opera vt in cōmēoratione tanti
mysterij: nō oculis corporis: saltē
oculis mentis flectant et lachrymentur
Quāto multi sunt qui aut luxuria
aut auaritia. aut supbia excecati dñm

Iesu xpm habet in verisimilitudine sibi crucifigentes filium dei pro quibus omnibus ipse nihil suavitatis sua caritate dolere attraheret vehementer.

¶ Ipsi verberatus voluit dum inclinatus capite emittere spiritum. et de lamentatione matris eius.

¶ Quartus articulus dolor quartus.

¶ Quartus dolor tertii articuli de separatione. Doluit dominus Iesus xps dum clamans ad patrem dicens. In manus commendo spiritum meum. Inclinato capite tradidit spiritum. ubi Crisostomus ait. Per hoc quod moriens vocem emisit magna: aptissime se verum deum esse ostendit. Quam homines cum moriturus vir tenere vocem emittere possunt. Caput autem inclinavit: ut ex modo moriendi ostenderet quod moriebatur ex obedientia patris. Probata autem fuit veritas mortis eius ut patet ex textu euangelii. Iudei enim qui parasocue erat. id est dies veneris: id est vespera incipit solennitas sequenti sabbati: ut non remaneret in cruce corpora sabbato. Erat enim magnus dies ille sabbati: et propter se: et propter pasche solennitatem. Rogaverunt Pilatum ut frangerent crucifixorum crura: et de cruce tollerent eorum corpora. Menerunt ergo milites et frangerunt crura latronum. Ad Iesum autem cum venissent ut viderent eum iam mortuum: non frangerunt eius crura. Sed in unum militum lancea latere eius aperuit: et continuo exiit sanguis et aqua. Sanguis ad naturam redemptorem. Aqua ad peccatorum ablationem. Sciendum tamen secundum Theodosium. quod aqua illa non fuit humor sicut maticus. ut quidam dixerunt. sed aqua miraculose egrediens a corpore mor-

tuo: sicut et miraculose prodixit sanguis ad comprobanda veritatem omni corporis contra Manicheorum errorem: ut scilicet per aquam que est unum ex quatuor elementorum numero: corpus christi vere fuisse compositum ex quatuor elementis. Per sanguinem vero ostenderetur esse compositum ex quatuor humoribus. Itaque post tot labores cruciat: et penas reus angelorum et dominus in crucis supplicio fuit extinctus. ¶ Quale novum. Quo merito pro amore et pietate tanti domini omnes homines laquei debent senes et iuvenes. mulieres et viri. Moveri siquidem debet eorum corda: cum intuentur mortuum in latrones benignum Iesum. et matrem semini inter brachia Magdalene: et Johannis ac aliarum mulierum devotarum cadentem. ¶ Quod durus esset qui temperaret a lachrymis: videtur virgine illam iuxta crucem interfecit filium lamentantem. Puto quod pro lachrymis: et clamoribus precedentibus rauce facte fuerat fauces eius. tamen voce que poterat clamans dicebat. ¶ Fili mi vita angelorum: quomodo extinctus es: et amplius non loqueris. ¶ Fili mi lumen oculorum meorum: quis mihi det ut moriar pro te? ¶ Fili mi in cuius corde parta partu et ortu tantam suscepi letitiam: quomodo omnia mihi versa sunt in tristitia. ¶ Pater eterne desce. et plango unigenitum filium tuum ac matrem: et pro dolore mortue mihi succurre. ¶ Gabriel angele. Et ubi sunt verba que mihi dixisti: Dixisti namque mihi. Ave. in fine: et hodie circumdederunt me angustie undique. Dixisti mihi quod terra plena gratia:

et hodie plena sunt tot tribulationibus. Dixisti mihi quod terra in mulieribus benedicta: et hodie terra a iudeis maledicta. Dixisti mihi quod terra benedicta fructus ventris mei: et ecce factus est hodie crucis maledictus. ¶ Me miseram tot penis atrocissimis agitatam. Fleuit ergo hodie xps salvator: noster in cruce. Fleuit matris Maria peccatorum omnium advocata. Fleuit Magdalena. fleuit Johannes. fleuit Petrus. flevere discipuli ceteri: fleuit sol dum obscuratus est. fleuit terra dum contremuit. fleuit templum velum dum scissum est. fleverunt sara dum fuit scissa. flevere sepulchra dum sunt aperta. Plange ergo et tu popule christiane: et dum passionem christi commemoras: age ei quas potes totis viribus gratias: ut sic ipse participes nos efficiat meritis facillime passionis sue: qui cum patre et spiritu sancto regnat deus in immortalia seculorum secula. Amen. ¶ Sabbato sancto de sepultura corporis christi: et eius morte. quae semper animo revolvenda debent. ¶ Sermo. 70. ¶ Rat enim magnus dies ille sabbati. Scribitur haec verba Iob. ¶ Deuotissimum hic dies sabbati pia devotioe a nobis est recolenda: in quo dominus noster Iesu christi mors occurrit non immerito contemplanda. Diximus namque in precedenti sermone quatuor doloribus agitat: xps crucem pro nobis conscendit. Ibi tradidit spiritum. Nunc vero ad declaranda sue mortis mysteria dirigendus est stilus. Requies nunc quae aut devotius aut convenientius meditari hodie fideles possent. Propterea magnus dies iste sabbati non solum sed litteralem intellectum iudeorum: verum et mysticum spiritualeque intellectum. Magnifica

uit. n. illi xps benedictus pro morte et sepultura sua. de qua loqui volentibus tria mysteria se ingerunt declaranda.

¶ Primum est ex parte carnis. ¶ Secundum ex parte anime. ¶ Tertium ex parte sepulture.

¶ In quo christi fuerit mortua: et an fuerit a divinitate separata. et utrum pro morte carnis sit mors attribuenda personae verbi. ¶ Capitulum.

¶ Simul mysterium declarandum de morte christi est ex parte carnis: circa quam tripliciter dubitare contingit. Primum circa mortificationem: secundum circa separationem. Tertium attribuit oem. Primum contigit dubitare circa mortificationem. verum scilicet per separationem anime a corpore christi: caro eius fuit mortua. Et quod sic patet. quod in symbolo dicitur de christo quod mortuus est et resurrexit. Et hoc carat ecclesia cum dicit. Ipse enim verus est agnus: qui abstulit peccata mundi: qui mortem nostram moriendo destruxit: et vitam resurgendo reparavit. Dominus autem Dominus dicitur. tertium dicit quod caro illa fuit mortua: eo quod caruit visu et complemento vite. Res enim corporalis non est vivificabilis: nisi ab aliquo solum a spirituali ipsa complectere et sibi proportionabili. Quam ergo in ipsa separatione anime: caro christi caruit huiusmodi forma. id est vite mortua fuit. Et quis habere divinitatem vitam. non tamen ab ea vivificabatur: non propter defectum a parte vivificantis: sed propter imperfectionem a parte vivificabilis. ¶ Secundo contingit dubitare circa separationem. Et in morte caro christi fuerit a divinitate separata. Et respondent doctor. quod non. Sicut Leo papa in sermone inquit. Cata

est unio dei et hominis: ut nec supplicio: posset dirimi: nec morte disiungi. Et Aug⁹ contra Felicianum Chrusti in septimo libro carne sua non deseruit. Que verba magister sen. ponit in lra di. z. tertij. que autem non fuit diuinitas a carne separata secundum Bonaventuram potest esse ratio triplex: vix liberalitas ex parte assumptionis: dignitas ex parte assumptionis: quia quoniam deus dat aliquod donum: non subtrahit illud sine culpa. Si ergo nulla culpa interuenit: non decuit diuinam liberalitatem carnem quam sibi liberaliter uniuersa a se separare. Dignitas etiam ex parte assumptibilis fuit in ea: quia sicut caro illa propter sui dignitatem: non debuit videre corruptionem: ita nec ipsa decuit a verbo separari. Utilitas autem ex parte assumptionis ad hoc ipsum faciebat. Ad hoc enim fiebat illa unio diuinitatis ad humanam naturam et carnis ad animam: ut procuraret nostra salus. Et quoniam separatio anime a carne ordinabatur ad hoc ut nostra salus procuraretur: separatio anime a carne a diuinitate ad nihil utilis erat. Ideo firmiter est tenendum quod non quod diuinitas fuit a carne illa sanctissima separata. Tertio contingit dubitare circa attributionem. Nihil scilicet propter mortem carnis sit mors persone uerbi attributione. Et videtur docere theologi: quod absque dubio concedendum est filium dei pro nobis fuisse mortuum: put in symbolo dicitur. Quod etiam Ambrosius expresse testatur. Tantum fuit peccatum nostrum ut saluari non possemus: nisi unigenitus dei filius moreretur pro nobis debito: ribus mortis. Hoc autem sibi uere at

tribuitur: non secundum naturam diuinam: sed secundum humanam. non per essentiam: aut per inherentiam: sed per ideomatum communicationem. et hoc in nullo derogat diuine dignitati: et multum consolatur pietati. Nullum enim uerbum maioris dignitatis et clementie resonare potest in auribus cordis nostri: quam quod unigenitus dei filius pro nobis sit mortuus quod ut predictum est intelligi debet non secundum naturam diuinam: sed humanam per ideomatum communicationem quia ut inquit Aug⁹: quem magister inducit in textu. Si quis dixerit atque crediderit deum passum anathema sit. **¶** An anima christi fuerit a carne separata: etiam separata diuinitate: et an pro instanti separationis sit effecta impassibilis. et an ex benignitate descendit ad inferos.

Capitulum 2.

Secundum mysterium declaratum de morte christi est ex parte anime. Circa quam adhuc contingit tripliciter dubitare. Primo circa separabilitatem. Secundo circa impassibilitatem. Tertio circa benignitatem. Primo contingit dubitare circa separabilitatem. An scilicet anima christi a carne separata fuerit etiam separata diuinitate. Et respondet magister sen. que sequuntur ceteri theologi dicitur. quod sic nunquam fuit diuinitas separata a carne ita nec ab anima. Unde Iob. Dama. inquit. Si mortuus est ut homo et sancta illa anima ab eius corpore diuisa est. diuinitas tamen inseparabilis ab utroque permansit. Ratio autem huius inseparabilitatis secundum Bonaventuram potest esse triplex. Prima quod deum non decebat qui indissolubili matrimonio animam illam sibi copulauerat. Quia sic

non decebat uix reliquere uxorem: sic non decebat uerbum ab anima separari. Ratio est: quia non bis non expediebat: eo quod si facta fuisset separatio: anima illa non habuisset potentiam ad eripiendum genus captiuum: nec mediator esse contra ad reconciliandum: et neutrum erat nobis expediebat. Ratio est: quia anima illi non agnuebat tunc quod erat inoccensissima: tunc quod erat beatissima. Quia beatissima erat uolebat a uerbo separari: et quia inoccensissima non poterat esse uoluntate sua separari ab eo: quia iam purita fuerat sine culpa. hic Dama. ait. Anathema sit quod dicit uerbum deposuisse quod se assumpsit. **¶** Extra hoc aliqui istat obijciunt illud Iob. 10. Partem habeo ponendi animam meam: et iterum sumedi eam. Si iste sermo est prole filij dei: uerum filij dei animam deposuit in morte. Si in morte anima fuit a uerbo separata. Ad hoc respondit Aug⁹: quod uerbum illud est prole filij dei: ratio carnis assumpte. Erat enim parte eius separare animam a corpore. et iterum copiam illam reunire. Iob aliter est ibi deponens: aliud unde deponit. deponens est uirtus diuina. unde deponit est corpus. **¶** Et sic contingit dubitare circa impassibilitatem. utrum anima christi post istam separationis impassibilis sit effecta. Ad hoc respondit Bonaventura ubi supra. ex certitudine audientis. hoc non est determinatum. sic est magister tamen agit l. 3. di. 18. uerbum pbabile est et ratio magister sonum quod statim post separationem habuit impassibilitatem. Si enim non patiebatur anima christi nisi dispensatione: et propter nostram salutem: si iam non erat tempus et locus merendi iam anima christi non debebat nec poterat pati: nec solui de anima christi pbabile est quod statim post separationem a corpore facta sit impassibilis. sed est de quilibet anima uiri facti in qua non reperit realiter pati. Et si diceretur cur caro christi non fuit impassibilis facta ante resurrectionem: sicut et anima. **¶** An

det Bonaventura hoc fuit ex duplici causa. Prima quidem: quia anima proppingto: erat glorie quam caro. Erat enim beata secundum aliquam sui partem. Secunda uero causa: quia dilatio impassibilitatis in carne faciebat ad fidei nostre confirmationem. vix ut ostenderetur christus ueraciter passus et mortuus fuisse: non sic dilatio impassibilitatis in anima. Ideo magis dilata fuit impassibilitas corporis quam impassibilitas anime ex dispensatione diuina. **¶** Tertio contingit dubitare circa benignitatem. utrum. Lex benignitatis anima christi descendit ad inferos. Et quod sic patet. quod in symbolo apostolorum dicitur. Descendit ad inferos et ait illis. **¶** Dunc deus suscitauit soluti doloribus inferni. Et Iob. Dama. ait. Descendit ad inferna anima deificata: ut quem admodum his qui in terra sunt ita et his qui in tenebris et umbra mortis sedet superluciscat. Sciendum tamen secundum Bonaventuram di. z. tertij li. q. nomine inferni aliquando intelligitur pena. aliquando locus pene: et secundum hoc dupliciter potest aliquis dici descendere ad inferos: aut quia descendit ad penam: aut quia descendit ad locum pene. Primo modo non conuenit christo. In eo enim non fuit pena damni: nec fuit pena sensus. **¶** Secundo modo competit christo. Descendit enim quantum ad illam partem in qua erant illi qui detinebantur merito peccati primi parentis: que quidem pars conuenit libere appellari. Ad illam inquam parte descendit non propter necessitatem: sed sua uoluntate et parte. Ratio autem que uoluit descendere ad eripiendos illos quod detinebant ibi: conuenit cum etiam posset facere hoc non descendendo fuit duplex vix propter

consolatione viduam: et propter confusionem
aduersariorum: propter consolationem vin-
ctorum: quia magna fuit eis consolatio de
pccatis ipsorum: aie Iesu xpi: et maria fuit
signatoris ostio: id est quod ipse personam
habet descendere ad eos. fecit etiam hoc pro-
pter confusionem aduersariorum: ut ipsi de-
mones confunderentur ex sua pccata. et sicut
vicerat eos in terra in natiuitate: sic aia
eius de eis descendit triumpharet apud infe-
ros de eisdem ipsos inuitos expoliando
descendit itaque aia illa ad solandos sa-
ctos pccatos: ad letificandos: et benefican-
dos. Miderunt namque quoniam illis se pccati-
tate dicitur: vbi in loco infernali con-
stituta fuerunt paradisi et apta dei visio-
ne: quod non est aliud quam vita eterna. Sed
adhuc quod querere possit: ut quia xpi mo-
ra traxit in inferno visum quod hoc refer-
retur. Et rursus: Bonum est sic vbi sup.
et libro 3. p. q. 87. ubi sic xps vbi nra
penas in se suscipit voluit corpus su-
um in sepulchro ponere: ita et voluit ani-
ma sua ad inferna descendere: ex quo ante
triduum mansit in sepulchro pro die integro:
et duas noctes ad probanda verita-
te mortis sue. Non est tantum credendum
est aiam eius fuisse in inferno: ut filia
eius educeat de inferno: et corpus de se-
pulchro. Ex quo Aug. in li. de ci. dei
4. ait. Prophecia in ventre ceti tri-
duo fuit: et tamen illa significauit in pro-
fundo inferni triduo futurum qui deus
est oium prophetarum. Et in li. de fide ad
hebraeos de aia xpi loquens dicit. Ipsa
de inferis die tertio reuertente id est de
fina carne qua in sepulchro iacuit: de
sepulchro resurrexit. Sed nonnulli ar-
guunt: quod Lucas 22. xps dixit latroni.
Hodie mecum eris in paradiso. et vbi

aia xpi illa die qua mortuus est fuit in pa-
radiso: et sic descendens ad inferna nul-
la mora ibi contraxit. Ad quod rident
Aug. exponens verbum predictum quod non
mine paradisi non intelligit ibi locum
pirae: nec locum paradisi terrestri: sed
ipsa aperta et clara visio ipsius dei.
De hoc vero descensu xpi ad inferos
sic pulchre loquitur Aug. in quodam ser-
mone. Hic vbi xps spiritus tradidit uni-
tae suae diuinitati anima ad inferna
profunda descendit. Cuius tenebrarum
terminum quasi quidam depredator
spredidit ac terribilis attigisset aspi-
cietes cum impio ac tartareae legiones
territi inquirere ceperunt. Unde est
iste tam fortis: tam terribilis: tam splen-
didus: tam preclarus! Mundus ille qui
nobis subditus fuit: nunquam nobis tale
mortuum misit: nunquam inferis talia mu-
nera destinauit. Quis ergo iste qui sic in-
ter rapidus nra fines ingreditur: et non so-
lam nostra supplicia non ueretur: verum
etiam et alios de vinculis nostris absol-
uit. Ecce ipsi qui sub nris solebant su-
spirare tormentis insultant nobis de pro-
cepto salutis. Et non solum iam nihil ve-
rentur: sed insuper nobis minant. Nunquam hic
sic mortui superbiunt: nec aliquan-
do sic leti potuerunt esse captiui. Et
quid hoc istum adducere voluisti. O
princeps nobis. Perijt omnis letitia
tua: in ludum conuersa sunt gaudia
tua: dum tu Christum suspendis in li-
geo: ignoras quanta damna sustineas
in inferno. Post istas crudelium vo-
ces infernalium: ecce innumerabiles
sanctorum populi lachrymabili voce
clamabant. Aduenisti redemptor: mi-
serere. Aduenisti quem desiderantes sperant

expectabam. Descendisti pro nobis
ad inferos: noli nobis desistere. cum reuer-
sus fueris ad superos. Accede domine Je-
su inferno spoliato et auctore mortis
suis vinculis irretito: et redde iam leti-
tiam mundo. Succurre inquit: iam se-
nas extingue penas: et miserando resol-
ue captiuos: dum hic es absolue reos
cum descenderis descende tuos. hec ille
in ingenti letitia animarum in lyombo
existentium tunc metes perfuse sunt cum
viderunt benignissimum Iesum tam diu
expectatum: tam diu desideratum: tam diu de-
uotum acclamatum. Miderunt inquam aiam eius
et diuinitatem: cui erat vnita. Mide-
runt xpm redemptorem mediatorum et gli-
ficatorem suum neque hoc ille est. luce cor-
porali ex pccata aie xpi illustratus: ut
Ric. dicit erat eis apertus penitus. Ex-
pectauerunt ergo ut predictum est aie ille sa-
de cum summa letitia in eodem loco tempore
resurrectionis xpi.

Qualis xps depositus fuit de cru-
ce: et de afflictione misis eius: necnon et de
eius sepelitione.

Capitulum 3.
Erit mysterium declarandum
de morte xpi et ex parte sepel-
ture. Ad quam pie volentes at-
tendere tria considerare debe-
re: primo in sbuentione: 2. afflictione: 3. se-
pelitione. Primo considerare debe-
re: Ioseph ab Arama-
thia: et Nicodemum licentia a Pilato ob-
tenta deposuerunt xpm de cruce. Ipsi
enim qui erant discipuli occulti Iesu: se-
rentes secum instra uenerunt ad crucem
ad cuius pedes iacebat melta mater
eius Maria Magdalena: et Maria
Jacobi: et matre filiorum iudei: et eu-
gelista Iohanne: ceterisque mulieribus

que secum fuerant Iesus a galilea mu-
nistrates ei: ut Mathaeus refert. Cuius
autem Ioseph et Nicodemus virginem re-
nerent salutassent lachrymibus ocu-
lis ei dixerunt. Neminus o melta: melta:
ut filium tuum et magistrum nostrum depo-
namus de cruce: recodamusque ut moris
est honorifice in sepulchro. O pietas
comendabilis horum virorum nobilium. O
deuotio digna laudem Ioseph ab Ara-
mathia: qui a Pilato petijt ut sepeli-
re posset preciosum corpus Iesu. Sed si quod
quereret quod per hunc licentia nullus ex-
cessit: sed solum iste Ioseph. Rident
Grifo. quod nullus audebat sicut iste: qui
inignus iudeorum erat: et Pilato notus
dicebatur etiam ille Ioseph ab Arama-
thia: ex quo iam dixerat: ut ait Beda
ipsa est ciuitas: que per Re. de Rama-
thia: de qua fuit Samuel. Secundo
considerem afflictione surgens Ma-
ria mater cum arictate multa brachia
extendebat: ut uideret filium tangere
posset. Et cum anulis fuerunt clauis de
manibus et pedibus suscepit cum con-
tristantium auxilio eum iter brachia
sua: ideoque in terra positum adorabat eum.
Deinde cum multa caritate dolore mixta
extendebat sua sacrissima membra: tangebat
caput: et spineam coronam exhibebat ab il-
lo. osculabatur illud multiplex perforatum: et
cruore respuit. atque dicebat. O caput
digne diademate: et coram ipiali: quod tur-
piter coronatum te uidi hucusque coram
spinea inspiciebat livida facie: et in illa
merens et ruens osculabatur eam atque sub-
debat. O decora facies: et speciosa ni-
mis: et qua per tot annos tunc gaudium
suscepi: quo facta es ut leprosa. Susci-
piebat deinde perforatas manus amoro-

ofculas illas iferes sp piffima vba co
patiede qrele. Sic et 7 lar aptu rage
bat manu ofq illi applicabat. Jili igef
mi q vira fuit crudelisq manus illa :
que te lacea perforavit. nec puto pos
set aliq plene inuelligare qliter vgo
depositu de cruce filiu doleret lamen
tabat. Magdalena etia 7 Jofeph 7
Nicodem: ceteriq astates p copassi
one flebat 7 ipsi. 2. considerem? sepeli
tionē qualis hora copletozh ia imine
te Jofeph 7 Nicodem? itabat vt corp?
sepeliret. Quare Nicodem? ptilit mi
xura mare 7 aloes quasi libras cen
tum: 7 licet tali vndoe a putrefactoe
pfermatia xps no idiget: qm corp? ei?
corrupti no poterat nec debebat. tñ
Nicodem? h no itelliges ex deuote
qua ad vngedu corp? xpi tulit vndoez
pdicta. Acceperit g corp? Jesu: 7 liga
uerit eu licheis. i. panis lineis involue
rit cu aromatis: ac mos e in deis se
pelire. Erat autē loco vbi crucifixus
est out? 7 i orto monumentu nouu: i q
nodu qf? posit? fuerat. Ibi g pp? pa
rasceue indeoz: q iuxta erat monum
tu posuere Jesu: que oia i mysterio sca
sunt. Na vt inquit Tho. sepeliri uolu
it xps ratuabil? Primo qdē ad edo
probada veritate mortis. No. n. ali
quis in sepulchro ponit nisi qui ia ue
re mortu? e. Unde Pilatus qui hatur
Marci. 15. anq? dederet xpm sepeliri:
diligeti inquisitione cognouit eu esse
mortuu. Et q p hoc q xps de sepul
chro resurrexit dat spes resurgedi p
ipz his qui sut i sepulchro fm illd Jo.
5. Des qui in monumentis sunt audi
unt vocē filij dei: 7 q audierint uiuat
Tertio ad creplu locu qui per mor

te xpi spualr moriuntur. peccatis: q. f.
abscōdunt a turbatoe hoiz. An dr
colz. Mortui estis 7 vita vra abscō
dita e cu xpo. Modus etiam sepelien
di rationabilis fuit. Na in orto sepul
tus est ad deignadum q per morte
vt sepulturam ipsius liberamur a mor
te: quam incurrimus ppter peccatu:
Ade in orto paradisi comissu. In alie
na etiam positus est sepultura: vt dic
Aug? in quoda sermone: q p aliena
moriebatur salute: 7 etia pp? abuda
tia paupertatis p nobis suscepte. Na
qui domu in vita non habuit vt The
ophilus refert: post morte quoq in
alio sepulchro recoditur: 7 nudus
existēs a Jofeph cooperitur. Erat in
super monumentu nouu: vt Hierony
m? ait: ne post resurrectionem ceteris
corpoub? remanētibus surrexisse ali?
finget. Et vt Aug? dic. Sic i Marie
virgiuis vtero: nemo an illa: nemo p?
illu cōcept? e. ita i hoc monumento:
nemo ante illum: nemo post illum se
pultus est. Aduolutum etiam fuit sa
rum magnu ad monumenti hostium:
vt sic apparet omnimoda veritas
sepulture sue. Quare vt participes
simus mortis 7 sepulture xpi sepelia?
7 nos vitia nra atq peccata: sicq co
surgemus cu ipso accipietes hic gra:
7 in futuro beata glam. Amen.
Quarta resurrectionis dni nri Jesu
xpi de iocunditate piculari: gñali: 7
minali resurrectionis eius.

Sermo 71.

Et dies qua fecit dñs exult
m? 7 letamur i ea. Scribunt
hoc vba psal. 17. Sicut ama
ra fuit credentib? in Jesu xpm passio

eius ita iocunda debz esse resurrectio
illi? ppfa gaudere vnusq; 7 letari
debet ac iocudari: cum audit vere ex
mortuis xpm surrexisse. Doc. n. docz
nos 7 instruit facta ma? ecclesia dum
sepies replicat ppheticu dictu a no
bis assuptu p themate. In dinis naq
officijs diurnis nocturnisq hoiz h?
xepous exultadu esse pdicat p victo
ria: p gloria: pq magnificētia xpi re
surgētis. Letabudu pfecto nouu ab
aigo nutiatu e: cu dixit. Surrexit no
e hic. Surrexit ip ille q p amore nro
pati 7 mori no recusauit: vt nos mor
tuos peccato resuscitaret ad vitam.

Qua pp? ut die istu cu spuali letitia
opleam? in hoc smone de resurrecti
onis xpi iocunditate vba facie. Sub
distinguemus q smone in tres pncipa
les partes triplice iocunditate.

Prima vt particularis.

Secunda generalis.

Tertia materialis.

De iocunditate qua hūit ipse xps
i resurrectione: 7 de mirabilib? actibus
operat. a potētia dina i ipso xpo re
surgēte.

Capitulum.

Ria iocunditas resurrectōis
xpi vt piculari que fuit in
aia bñdicta ipsi Jesu xpi: duz
corpus suū itez sibi vnuit efficiēs il
lud ppetuo gloriosū. Ad q d pleni? itelli
gedu nondū e q in ipso xpo resurgen
te qttuoz ad? mirabiles operata e uir
tus 7 potētia dei. Primum fuit sāgui
nis reasumptio. Scds corpous muta
tio. Tertius aie vnio. Quart? sept
chū penetratio. Primum ad? fuit san
guinis reasumptio. Na rassūpit corp?
xpi clausū exis in sepulchro sāguinem

ppu: q ex erat disperfus: q d nonisi p
vina vtutē fieri potuit. Ratio autē
pstate reasumptionis sanguinis f3 Tho.
in 2. pte. q. 54. e: q qquid ad natura
corpous humani pertinet: totū fuit i
corpe xpi resurgētis. Manifestū ē at
q ad nam corpous humani pertinet
carnes 7 ossa 7 sanguis: 7 alia hi? iō
oia ista i corpore xpi resurgētis fue
runt. Dicūt et pbi q sāguis ē sedes
aie: 7 aia viuificat corp? sāguine medi
ante. Quare idubitate sanguinē su
um resurgēs xps ad suū corpus redu
xit. Atū aut totū sāguinē assūperit:
ita q nulla pticula siue guttula de il
lo i terra remāserit due sūt opiones.
Prima e scđi Tho. qui vbi. ā. ar. 2. in
risione ad arg. 2. dicit. q tot? sāguis
q de corpore xpi fluxit cu ad veritate
humane nature ptineat in xpi corpo
re resurrexit. Sāguis aut ille qui i q
busdā ecclesijs p religis cōseruat n̄ fluxit
de corpore xpi. 6 miraclose vt est u
risse de quadam imagine xpi p̄cassa.
Alia est opinio fran. de marone: qui
ait. Non est iconueniēs si aliquid de
sanguine xpi fuso dicatur esse in aliq
bus ecclesijs. q forte corpus i vita in
corruptibili non indiget tanto sangui
ne sicut i vita mortali. Et licet vtraq
opinio sit sustentabilis. tamen secūda
maiozem firmitatem videtur habere
tum quia totus sanguis nō pertinet
ad veritatem humane nature. Unde:
7 sanctus Tho. i suo quolibet. 50. q.
2. dicit. Cum g xps ante passionēz co
mederet 7 biberet: nihil phibz i eo fu
isse aliquē sāguinē nutritiāle: qui
ad vitatē humane nāe non pertinz: 7
quō nō opz in resurrectione ad corp?

eius redire: tū q̄ in plerisq̄ solēnissi-
mīs locis oīdīs verus xpi s̄guis.
Nā in capella regis s̄racie est de san-
guine xpi: 7 de spinea corona s̄guine
tincta. In puicia puicie apud sanctū
Mariminū in uētū frat̄z p̄dicatoz
i festo s̄ctē Marie Magdalene oīdīs
āpulla cū s̄guine xpi. Apud esculam
i uētū s̄z p̄dicatoz ē spina cū s̄guie
Christi. Alia insuper spina cū s̄guie
ē racaneti i uētū frat̄z heremitarū.
In ciuitate vō Datue i abbacia s̄cti
bndicti i ecclia s̄cti Andree ē de s̄gui-
ne xpi quē asportauit Longin⁹ cuius
corp⁹ regescit ibidē. In Almania vō
i ciuitate Nureberge est ferz cū quo
Longinus laceauit latus xpi s̄guine
respersum. 7 sic in multis p̄tib⁹ xpia-
noz ver⁹ oīdīs sanguis xpi. facit etiā
ad cōfirmationē secūde opinionis au-
dōritas sumi p̄tificis. Nā per p̄m̄
maximum scriptum est vt sequit. P̄
ys episcopus seruus seruoꝝ dei dile-
ctis filijs abbati mōasterij beate Ma-
rie Kantonensis Diocesis: 7 cātoꝝ ec-
clesie Kanton. ac p̄oꝝ potatus sancti
Eutropij extra muros Kantonē sa-
lute 7 apostolice benedictionē. Illius
qui se pro dñici saluatione gregis i p̄-
cū imolari nō abnuī vices: quīs im-
meriti gerentes in terris ad ea curis
urgemur indefessis. per que cūctorum
xpi fidelibus erga saluatoꝝ suū cre-
scat deuotio: ac ipsoꝝ quib⁹ sit ab eis
dubietatis semotis scrupulis p̄ apli⁹
succedat salus animarū. Exhibita sig-
dem nobis nuper parte dilectoꝝ filio
rū guardiani 7 couēt⁹ dom⁹ velle Ras-
pelle: ordinis frat̄z minorū Kantonē
diocesis petitis cōtinebat. 7 l̄ 7 tā

to tēpore: cuius memoria nō extitit i
ecclia vōte dom⁹: vt pie credis que
dam portuicula pretiosissimi s̄guis
domini nri Iesu xpi in ligno crucis p̄
redēptionē humani generis salubris
effusi: 7 p̄ colēdē guardiani: 7 couētū
certis anni tēpōrib⁹ xpi fidelibus so-
lēnīs oīdīs: ac mihi ab eodē tēpore ci-
tra ab eisdē fidelibus venerari cōsue-
ta fore inhibeat. 7 honozifice cōserue-
tur. Nonnulli tñ curiosi plusq̄ oportet
at sapere fatagētes quo spū ducti ne-
scis: publice ac p̄uate asserere nō ve-
rētes q̄ nil de p̄fato s̄guine reman-
sit in terris: fideles ipsos a pia eoz de-
uotione quā hactenus gesserūt ad p̄-
fatā s̄guinis portuiculā i dicta ecclia
colendam retrahere conantur: in non
modicā incoloz partiū illarū ac guar-
diani 7 conuentus predictoꝝ scādālā
atq̄ grauamē. Quare pro parte vi-
ctoꝝ guardiani 7 couēt⁹ nobis
fuit humiliter supplicatum vt super
his sibi 7 fidelibus eisdē oportune p̄-
uidere benignitate apostolica dignar-
mur. Nos igit qui de p̄missis certā
notitiā non hēmus: attēdentes q̄ ue-
ritati fidei nullatenus repugnat affir-
mare redēptōꝝ nostrū de sanguine p̄-
fato ob ipi⁹ passiōis memoriā aliqua
ptē in terris reliquisse: ac p̄pterea de-
uotionē ipsoꝝ fidelis plurimū cōserua-
ri: 7 scādālā ipis q̄tū i nobis ē obui-
are cupientes: huiusmodi supplicatio-
nibus inclinati discretionē vestre per
aplica scripta mādā: quaten⁹ uos
vel dno aut vn⁹ vestrum si 7 postq̄
vocatīs qui fuerint euocādi de p̄m̄-
sis nobis legitime cōtiterit oibus 7
singulis tā exemptis q̄ non exemptis

causāq̄ p̄eminētē status dignita-
tis: gradus ordinis v̄l cōditōis fuerint
audōritate nra s̄b penis 7 cēsuris ec-
clesiasticis. ne dōs fideles ab oi pia
eoz deuotioē. quā hactenus gesserūt
ad p̄fatā sanguinis hī portuiculā in
eadē ecclia venerāda: vt p̄ferat q̄q̄
mō retrahere. Guardiano quoq̄ 7
couētū p̄d. dñ. ne p̄ illatas eis retroa-
ctis t̄pibus p̄missioꝝ occasione iniuri-
as quasus p̄sonas ad iudiciū euocari
facere p̄sumat dicta audōritate v̄l tri-
ctus inhibere curet. contradictoꝝ es
p̄ cēsuram ecclesiasticam appellatiōē
p̄tposita cōmpeccēdo nō obstanti-
bus constitutionibus 7 ordinationi-
bus apostolicis: memon domus 7 or-
dinis predictoꝝ iuramēto cōfirmatō-
ne apostolica: vel quīs firmitate alia:
roboratis statutis 7 consuetudinib⁹
ceterisq̄ contrarijs quibuscunq̄: aut
aliquibus coiter vel diuisus ab apo-
stolica sede indultū existat. q̄ iudici.
suspēdi. vel excoicari nō possit p̄ las
aplicas nō faciētes plena 7 exp̄sa de
v̄bo ad v̄bum de indulto hī mētio-
nē. Datū Rome apud sanctū Petrū
anno incarnationis dñice. i. 461. quinto
decimo Kalāugusti. Pontificat⁹ nri
āno tertio. p̄opt que omnia satis ra-
tionabile eē uidetur. q̄ aliquid de v̄o
xpi sanguine effuso iueniatur in tra.
Otrū vō talis sanguis sit tanta vene-
ratione dignus: q̄ta s̄guis qui ē i eu-
charistia apud plerosq̄ dubiū ē: qm̄
si unitus ē diuinitati: adorandus esset
a dozatōē latric. Si vō nō ē vnitus
diuinitati: tūc honoz latric nō debet
ei: sicut sanguini in eucharistia. Quid
autē temēdum sit an. la s̄guine fuso

24
sit separata diuinitas vel vnita non ē
dīnitū vel determinatum cum alia
opinionum sustineri possit. vt patet p̄
constitutionē nouam factā a sumo p̄-
tifice Pio secundo: qui p̄disputatam
mām istā i sui p̄nā p̄ doctissimos vi-
ros statuit 7 ordinauit. q̄ nullus de
cetero sub pena excoicatiois auderet
dānare quācunq̄ opinioē predictā
cū vtraq̄ sustineri possit absq̄ errore
Ego vō adhero opinioni doct. mei
frā. q̄ ait. q̄ laia xpi 7 caro nūq̄ fue-
rit a diuinitate sepate. S̄guis tñ sepa-
tus a corpore: 7 sequēti erat separa-
tus a diuinitate. Qui signū ē: q̄ l̄ dicit⁹
fili⁹ dei fuit sepultus: 7 fili⁹ dei descen-
dit ad inferos. n̄ tñ dicit⁹ fili⁹ dei fuit
effusus sup terrā. Ista autē ideoma-
tū coicatio est nota talis vnionis fm̄
Aug⁹ i primo de trini. Scds ad⁹
que operata ē virtus diuina in xpo
resurgente fuit corpus mutatio: 7 si
corpus non sit mutatū fm̄ s̄bstantiam:
q̄ eiusdem nature resurrexit. fuit tñ
mutatū fm̄ qualitatem. Erat. n. fm̄
Eze. in omel. eiusdē nature: sed alte-
rius glie. Nō potuit ḡ fieri creata uir-
tute vt corpus exanime an⁹ v̄herib⁹
plēnū sanaretur impassibilis additis
alijs dotib⁹ corporis gliosi. Tert⁹
actus fuit anime ad corpus v̄nio. non
enim potest nisi diuina virtute anima
separata eidem corpore vniri: quod
melius 7 diffusius explicabitur i ope-
re de virtutibus: in sermone de resur-
rectione generali. Quartus actus
fuit sepulchri penetratio. Triuit nāq̄
xps de sepulchro clauso: si gillato: 7 cu-
stodito. Sed nonnulli circa h̄ dubitat
propter verbum Dat. b. o. Angelus

aut dñi descendit de celo: et accedens re-
voluit lapidē. Ad qđ rñd; Beša. d.
Accedens revoluit lapidē nō vt egres-
suro dño ianuā pādat: sed vt egress^o
eius iā facti hoib⁹ p̄stet iudiciū. Qui
enī mortal. clauso v̄ginis vtero potu-
it nascēdo mūdū ingredi: ipse fact⁹ in
mortalis clauso sepulchro potuit re-
surgendo exire de mundo. Cōsidere⁹
q̄ quanta letitia fuit mēs xpi pfusa cū
de sepulchro exiens: qui pus passibilis
fuerat glōsū et ipassibilē se cōspexit.
Ut puto q̄ primū eleuatis i celū ocul⁹
grās retulit patri: qui eū de morte iā
fecerat triumphare.

De iocunditate quā habuerūt ex re-
surrectione xpi iūdi. discipuli. muli-
eres. et angeli. **Caplm. 2.**

Secunda iocunditas dē gñal
que q̄drupliciter subdisti-
gi pot. **Prīa** videt⁹ q̄ disci-
puloz **2^a** mulier⁹. **3^a** angeloz. **4^a** **Prī-**
ma iocunditas fuit videt⁹ coz. i. q̄ iū-
di detēti fuerāt i lymbo: quos idere
surgēs xps penit⁹ eduxit: et liberauit.
put Zacharias pp̄ba p̄nūciauerat i
oc. d. Tu quoq; in sanguine testi tui
emisti vindos tuos de lacu: in quo
non erat aqua. Que verba fm̄ Nico.
de lira ad litterā itelligūt de xpo: cui
pp̄beta loquit in secūda persona: de q̄
ante dixerat in tertia persona. **3^a** du-
biū hic orit⁹: vtz xps oēs aīas q̄ erāt i
inferno liberauerit. Ad qđ rñdet **Bo-**
na. di. 22. tertij li. xps n̄ libēauit ni-
si aīas electoz suoz: et eoz q̄ erāt mē-
bra ipsi. q̄uis. n. passio xpi oib⁹ suffe-
cerit. nō tñ influit nisi in eius mēbra.
et iō illi soli per passiōē xpi saluati
unt: qui vel erāt eius membra quan-

do passus est: vel futuri erāt per con-
uersionē ad ipsū. Quī igit multi erāt
in inferno: qui nec mēbra xpi erāt: nec
futuri erāt: q̄ non erāt in statu merē-
di: non omnes dñs eripuit de inferno
sed tñ electos. Unde **Bego.** in qua
dā omel. infra octauā pasce ait. q̄ añ
passiōē suā dixit in resurrectione sua
dñs iplēuit. **Si exaltatus fuero a frā-**
trabit q̄ de electis suis apud inferos
nullū reliquit. Omnia abstulit vtiq;
electa. Unde etiam recte per os Dicit
dicit. Ero mors tua mors: morsus tu-
us ero inferne. quia enim in electis su-
is funditus occidit mortē: mors mor-
tis extitit: q̄ vero in inferno partem
abstulit: p̄tē reliquit nō occidit fūdi-
tus: s̄ momozdit infernū. B. ille. Non fu-
erunt q̄ ab inferno liberati per. Chri-
stū dānati per sniam dīnitūam: siue
propter peccatū actuale: siue etiaz p̄-
pter peccatū originale. Nam vt ingt
Xho. 2. parte. 9. 22. Pueri qui cū ori-
ginali decesserāt: nullo mō fuerāt cō-
iūdi passiōi xpi per fidem: et dile-
ctiōē. ideo nō fuerunt ab inferno li-
berati: et licet s̄t i patres adhuc tene-
rentur astricti reatu originalis peccati
i quātum respicit humanam naturā:
tñ erāt liberati per fidem xpi ab om-
ni macla peccati: et ideo capaces erāt
illi liberatōis quā xps attulit descē-
dens ad inferos. Paruuli vero qui n̄
fuerant a peccato originali mūdati:
neq; per fidē propriam: quia nondum
habuerant vsū liberi arbitrij: neq;
per fidem parentum: aut per aliquod
si dei sacramētum: quia nō erant i sta-
tu in quo esset capaces gratie ch̄isti:

nec merita xpi poterant eis suffraga-
ri: nec satisfactio eius p̄ peccato. Ade-
ad eos hēbat extēdi liberati nequa q̄
fuere. **3^a** adhuc dubiū ē an liberate
fuerūt anime: que erāt in purgatorio
Et rñdet **Lho.** vbi sup. **Passio xpi**
nō habuit tuuc maiorē efficacā q̄ ha-
beat nunc. et iō illi qui fuerunt tales:
quales nūc sunt illi qui in purgatorio
cruciatur: liberati nō fuerūt. Sig autē
inueti sunt ibi tales quales et. nūc sa-
tisfactione cōpleta liberantur: nūc pro-
hibz eos a purgatorio fuisse liberatos
fuit q̄ iocunditas illa omnū patrum
qui in lymbo detinebant: quibus gau-
diuz accidētale accreuit locum illū de-
relinquēdo: in quo tam diu habitare
rāt in tenebris et meroze. Secun-
da fuit iocunditas discipuloz. Ipsa et-
enī resurrectionis die apparuit xpus
discipulis euntib⁹ in Emauz: vt patet
Luce vltimo. Itē apparuit discipulis
congregatis in vniū: vt dicit **Jo. 20.**
Et tunc non aderat **Lho. Apparuit**
adhuc et Synoni. s̄ vbi aut qñ nescit
nisi forte quādo redibat a monumen-
to cum **Jo. Luce vltimo. Del vt dicit**
in historia ecclesiastica apparuit ei i ca-
uerna i qua s̄dō manebat. nā post q̄
negauit xpm in cauerna quādā intra-
uit: q̄ modo dicitur gallicatus: vbi se
totū ad lamētā p̄nē. cōuertit. Ibi vt
q̄busdā placz in ipsa resurrectionis die
mgr benigniss⁹ visitauit eū: certificās
illū de sui remissione peccati. Ob qđ
Petrus miro gaudis fuit affect⁹. Si
milit letatus ē ex resurrectione xpi **Jo**
seph ab arimathia: Legit nāq; in euā-
gelio Nicodemi q̄ iudei indignati cō-
tra ipsum: eo q̄ xpi sepelierat. ceperūt

29
ipsū: et i quodā cubiculo diligēt clau-
so et sigillato eū recluserūt: volentes
post sabbatū eū occidē. Et ecce xpus
in ipsa nocte resurrectionis ad eū itra-
uit: et osculū ei dedit: et inde saluis si-
gillis eū inducēs in domum suam: in
Arimathia ipsū adduxit. **Tertia**
fuit iocunditas mulierū: q̄ ipsa die re-
surrectionis uiderunt eū. Vidit nāq;
illū Maria Magdalena i spe ortula-
ni: vt dicit **Jo. 20. Vidit illū secū**
postea et alie marie: quibus a monumē-
to redētib⁹ apparuit Iesus occur-
rens illis: et dices. Aucte. Ille autē ac-
cesse ut et tenuerūt pedes eius: et ado-
rauerūt eum: vt patz **Mat. 28. vltio. 2.**
Quarta fuit iocunditas angeloz
q̄bus accidētale gaudiū accreuit pro-
glia xpi resurrectionis. p̄ liberatōē p̄uz
de lymbo. etiam q̄ pro totius letitia
eccle. militantis.

De iocunditate quā hūit mat^r Jesu
xpi ex resurrectione eius: sicut multipli-
citer probat. **Caplm. 3.**

Tertia iocunditas p̄ncipalis di-
cī mat̄na. **Sup** cet os et cni
p̄ xpo iusucitato letificatū ē
coz v̄ginis matris. Sibi nāq; vt pie
credit⁹ p̄s⁹ ceteris benedictus filius
eius apparuit: qđ probari pot̄ q̄dru-
pliciter. **Primo** ex certificatione. **2°** ex
extrā confutatione. **3°** ex cele-
bratione. **4°** ex cōueniēti rōe.
Primo probari potest ex certifica-
tione. **Testaf. n. hoc. Ambro⁹ in li. de**
v̄ginib⁹. d. Vidit Maria resurrectio-
nē dñi. Et p̄mo vidit et credidit. vidit
Maria magdalena: quīs ista dubita-
ret. Secundo probatur ex contra-
rī confutatione. **Viunt enim nonnulli**

Christum virgini matri ideo non ap-
 paruisse. q. nullus euangelistarum hoc
 asserit. Sed ad hoc docet. dicit q. ca-
 gelistarum officium fuit solimodo re-
 surrectionis testes inducere. matrem
 autem ad testificandū pro filio indu-
 cere eos non deceat. Si enī verba ex-
 tranearum seminarū deliramenta vi-
 sa sunt. quomodo non magis matres
 pro filij amore crederēt delirare? No-
 scripserunt ergo euangeliste q. xpus
 apparuerit virgini matri. sed pro co-
 stanti dereliquerunt illud. **Tertio**
 probatur ex celebratione. Ad insinua-
 dum namq. q. Christus resurgens a
 mortuis appareret virgini matri san-
 cta Romana ecclesia ipsa resurrectio-
 nis die stationem celebrat apud san-
 ctā Mariam maiorem. ubi tempore
 magni Regi. dum ipse in die pasce
 missam cantaret. et par domini pronū-
 tiaret. Angelus domini alta voce re-
 spondit. Et cui spū tuo. Ob quod cū
 ipsa die papa ibidem celebrat in huius
 miraculi testimoniū. nil sibi cum dicit.
 par. ic. respondetur. **Quarto** pba-
 tur ex conuenienti ratione. Rationa-
 bile etenim fuit vt filius resurrectione
 sua prius matrem letificaret. q. ampli-
 us ceteris voluisse constat. **Contem-
 plari** ergo deuote possumus q. factis-
 sima illa virgo ipsa resurrectōis nocte
 orōibus intēta filium suum. quē sepl-
 chro clausū reliquat vidē ardēssime
 cupiebat. Neq. enī ignara erat illum
 die tertia a mortuis resurrecturū. Ob
 quod vel corde vel ore dicere pote-
 rat. **Ob** pater eterne ecce iam tempus
 instat. vt filium tuum et meū a mor-
 tuis reuocet. **Suscita** ergo. illius. et

ad me mitte tato meror. p. sua passio-
 ne contritam. **O** fili mi dulcissime. o
 fili mi amantissime. quem vidi plagis
 repletum. spūis coronatum. crudeli
 morte extindum. et in sepulchro repo-
 situm. quando videbo te ex mortuis
 triumphasse. Dixisti o fili mi. et toties
 dixisti. Die tertia resurgam. Ecce iam
 dies tertia imminet. Surge domine
 in requiem tuam. et veni ut videā te
 solatum anime mee. **Et** dum hec et si-
 milia virgo gloriosa rogaret. ecce cū
 ingēti lumine. decora facie. aspectus
 ineffabili apparuit ei filius. **Salue** in-
 gens mat. et de celo. misericordie regna.
Cesset amodo dolorosa suspiria. ama-
 ra lamēta. et copiose lachryme. **Ecce**
ego ipse sum. qui in vfo tuo steti. quē
 pepisti. quē paup. lacte virgine. quē
 terrime educaſti. quem tantopere
 dilexisti. quem deniq. deflexisti trāssi-
 ra doloris gladio. **Ego** sum Iesus fi-
 lius tuus. qui infernum expoliavi. In-
 de patres eduxi. et eternitatis additū
 venida morte referavi. **Gaude** o ma-
 ter venerada. ga. data est mibi omnis
 potestas in celo et in terra. et in nomi-
 ne meo flectetur omne genu. Tu vero
 post me in regno celorum super om-
 nes homines et angelos esaltaberis.
Non poss. profecto mēs nostra iuue-
 stigare q. benigna fuit vilitatio illa.
 q. blanda et amabilia verba matris
 et filij. q. gratiosi et iocundi vtriusq. i
 calterum aspectus. q. etiam reuerētes
 moueratiq. tepitoci gestus. post q.
 omnia decessit filius mie in letitia et
 desiderijs simul remanēte. **Letetur**
 et nos cum illa desideratē uide su-
 m. dilectum filium segetē ad optēs

patris cū quo et. **U**iuuit et regnat p
 eterna secula. Amen.
Secunda scōa post vnicā resurrectōis
 de tpalitate. qualitate. et necessitate
 resurrectōis xpi. **Sermo. 72.**
Resurrexit dñs vere. **Scribā**
 hec vba **Luce** ultimo. c. et in
 euāgelio hodierno. **Jocun-**
dissima resurrectōis dñi nri Iesu xpi
 sacra a fidelib. cūctis diligētissime pa-
 riter et deuote ad mētē sūt reuocan-
 qm p illa exurgē pōt cūctoz aius ad
 spē future et immortalis vite. **Idcirco**
 p̄ ea q. vctā sūt i smone pcedēti. re-
 stāt adhuc plura nō imerito aperie-
 da. **Ipsē** etenī xps mortis peccatiq.
 destrudoz. multifaria resurrectōis
 sue veritatē patefacē voluit mundo.
 vt sic nullus q. i eū credē noll. secula-
 bil reddēt. **Et** vt euāgelica lectio pā-
 tis dia h3 discipulis cūctib. **Emans.**
 in spē pegrini se ondit. quē i fractione
 panis cognouerūt ex mortuis ve sur-
 rexisse. **De** igit. de hac resurrectōe g h
 oſa clara beāt. notitia. de ipsa i b ser-
 mone locuturi tria mysteria pponem.
Primum dī tpalitatis.
Secundum qualitatis.
Tertium veritatis.
Quare xps accelerauit resurrectō-
 ne suā. nec illā distulit vsq. ad. gūalē
 oium resurrectōez. **Capitū.**
Primum mysteriū declarādum
 de resurrectione dī tpalita-
 tis. in quo poss. s. b. d. i. s. t. i. n. g. u. e.
 triplex tps. **Primum** dī tps accelera-
 tū. **Secundum** dī tps retardatū. **Tertium** dī tps desina-
 tū. **Primum** dī tps acceleratū. **Acce-**
 lerauit. n. xps resurrectionē suā. nec il

lā distulit vsq. ad resurrectōem gñs
 le roabr. p̄p̄ tria. **Prima** rō fuit p̄p̄
 corpis dignitatē. **Cum**. illud corpus
 dignissimū foret ex eo q. erat deifica-
 tū siue diuitati unitū. nō fuit decēs ut
 tā diu s̄b puluē iacēt. **Ob** p̄nūciaue-
 rat p̄p̄ba. d. nō dabis sanctū tuū. i.
 corp. i. d. i. f. i. c. a. tū. q. i. o. i. f. d. i. t. a. t. e. o. c. c. p. t. ū
 et cū diuitate vntū videre corruptio
 nē. **Secundo** fuit p̄p̄tē firmitatē.
Si. nō resurrexisset fides perisset. nec
 vez dñi cū aliquis credidisset. sic p3 i
 discipulis. de gō. nūc euāgelista loq̄.
Ipsi etenī in ua tristes et dolētes col-
 loquebāt de bis q. acciderāt. nō qua-
 si credētes. vt **Theophilus** ait. sicut
 stupētes i reb. et̄neis. p̄p̄tea xps re-
 p̄bēdit eos. vt p3 i lra euāgelij. **Secundo**
 fuit p̄p̄tē resurrectōis nre ex p̄p̄tē
 tē. **Si**. nō xps resurrexit. g. et nos spe-
 rare possum. resurrectōis nra. vnde
Pau. cor. ait. **Si** xps p̄dīcāt q. resur-
 rexit a mortuis. quo gda in nobis di-
 cunt q. resurrectio mortuoz nō ē. **Et**
Greg. in omel. igt. **Ex** p̄lo dñs mon-
 strauit qd p̄mīsit in p̄mio. vt sicut illū
 fideles resurrexisset cognoscūt. ita i se
 ipse sū mūdi p̄mia resurrectōis spera-
 ret. **Et** idē itez ait. **Nō** plusq. tridu-
 ana morte eē voluit. ne si i illo resur-
 rectio differet in nobis oīo desperet.
Sed circa hoc dubitare o tingit. vtz
 xps p̄mus fuerit resurgētū. **Et** q. sic
 v̄r eo q. apoc. i. uocaf. p̄mogenit. mor-
 tuoz. et. cor. is. apls ait. **Xps** resurre-
 xit a mortuis p̄mitte dormientū. vbi
 glo. q. p̄us tpe et dignitate. **Contrariū**
 tame v̄r. q. i vesi teitō p̄ **Deysam** et
Deysēu aliqui resuscitati legunt. **Si**
 militer et xps an passionem suam tres

mortuos suscitauit. In sup Mat h. 27.
dicitur quod inter cetera miracula in passione christi
visa monumenta aperta sunt: et multa corpora
piorum factorum qui dormierant surrexerunt.
Sed non videtur quod christus fuerit post mortem
resurgens. Unde et hoc est propter quod
resurrectio est reparatio a morte in vi-
ta. Duplicitur autem aliquis eripit a morte.
vno modo in actu. ut viuere incipiat qui
terciaque et post mortem. Alio modo ut ali-
quis liberetur non solum a morte. sed et a ne-
cessitate. et quod plus est a possibilitate
mouendi: et hec est via et perfecta resurre-
ctio: cuius respectu prima dicitur imperfecta. Lo-
quendo ergo de resurrectione perfecta christus est
post mortem resurgens: quod ipse resurgendo pri-
mo puenit ad vitam penitus immortalis. Et
illa Resurrectio. Christus resurrexit ex mortuis:
ita non mouit. mors illi non dominabitur. Sed resur-
rectio est imperfecta quodammodo alij surrexerunt ante
christum ad demonstrandum quod in quodam signo
resurrectionis ipsi. De illis autem de quibus
dicit Mat h. varie loquitur doctor. Nam
Videro super Mat h. sentire videtur quod surre-
xerunt ante christum inter mortuos. In sermone
vero de assumptione virginis habet sub dubio de
reliquit. Remigius vero ait idubitate credere
debeo ut qui resurgente primo a mortuis
surrexerunt. ascendente illo ad celos
pater et ipsi ascendunt. Et hoc sustineri pos-
set opinando quod resurrexerit ante christum inter
mortuos. tamen magister consonus est pietati quod
resurrexerit post christum inter mortuos: tamen
quod mors est pena peccati. et ipsi erant ab
omni peccato ultimate purgati: tamen quod cor-
poribus eorum vnite fuerunt anime glificatae. Ex
qua vnione et Augustinus in epistola ad Diosco-
rum efficaciter corpora impassibilia et gloriosa.
Resurrectio autem illorum ponitur ab euangelista
lista ante resurrectionem christi per quadam anti-

cipationem. propterea ipse ait. Et exiit
de monumento post resurrectionem eius. id est christi
sermo. Nemo de lira uenerunt in facta cui-
tate et apparuerunt multi. Christus
notatum in resurrectione christi dicitur retardatum.
Licet enim surrexerit ante resurrectionem
generalem. non tamen statim ut mortuus est resurre-
xit: sed distulit usque in die tertium: et hoc ratio-
abiliter propter tria. Primo propter significatio-
nem. ut scilicet hoc significaret quod lux sue mor-
tis curauit non duas duplicem mortem. et ideo
vna die integra: et quodammodo noctibus iacuit
in sepulchro: ut per die intelligat lux sue
mortis. per duas noctes nostra duplex mor-
tis. Hanc rationem assignat glossa super illud Luc. ul-
timo. Opportuit christum pati. et Christo fu-
it propter restaurandorum figurandorum. qua-
taginta Petrus. Rauen. dicitur. Tres dies vo-
luit christus esse sepultus: qui in celo sunt resan-
raturus: qui in terra reparaturus: que apud Ise-
ros redempturus. Christo fuit propter probato-
nem: ut scilicet probaretur veritas resurrectionis eius.
Christus anotationem de resurrectione christi dicitur
determinatum. Surrexit enim die tertia quod
predixerat Mat h. 12. Sicut igitur Ionas
fuit in ventre ceti tribus diebus: et tribus
noctibus. sic erit filius hominis in corde terre. id est
sepulchro: o glossa. tribus diebus et tribus no-
ctibus. Respondit tamen sermo Augustinus li. 4. de
trinitate hoc intelligit per sinodoche: ut per
ma dies accipiat et per te sui postrema
2. dies sermo se tota et integra. 3. sermo per te
sui prima. et sic erunt tres dies: 3. sermo per te
noctibus. Beda mutat est ordo: et cursus
dies: ac noctibus. Antea enim dies precedebat
et noctes sequebatur. per passionem autem
hic ordo mutat est: ita quod noctes precedunt
et dies sequuntur: et hoc mysterio

congruit: quoniam homo primo de die gratie cecidit
in nocte culpe. post passionem autem christi et
resurrectionem de nocte culpe rediit ad
diem gratie. De hora vero resurrectionis
varie loquitur doctor. Nam quidam videtur
dicere quod surrexit media nocte. quodammodo
quod surrexit in auroa. Ratio autem huius di-
uersitatis est pro eo quod considerat diuersi-
mode in illa dilatoe congruentia quantum
ad numerum horarum. Nam aliqui incipiunt tempus
computare ab hora sexta: qua crucifixus est
et tenebre facte sunt super uniuersam terram
et isti preterdunt tempus usque ad media noctem
inter die sabbati et die dominicam. et sic com-
putat. 26. horas: quod tunc erat egnodum
vernale quoniam christus dominus passus est. Alii in-
ceperunt computare a sero in quo positus
fuit in sepulchro: et preterdunt tempus usque ad
dilucula diei dominice. et tamen isti quod illi tan-
dem considerat congruentia rate dilatiois
Iohannes. dominus distulit per 26. horas: ut in hoc
significet liberatio et victoria perfecta.
Ille enim numerus est ex senario numero in se
ducto: quod quidem numerus est numerus perfe-
ctus et arithmeticus. Est et alia conueni-
entia. quod in 26. horis sunt due noctes: et
vnus dies: ita quod salua est ibi proportio
simplicis ad duplicem ut significet sicut
predicatum est quod christus vna simplici sua vetu-
tate abtulit duas nostras vetustates.
Licet ergo ut ait Doctor. di. 2. certis li. p.
dicte opiniones videantur differre. tamen con-
ueniunt in assignando temporis congruentia: et
posset dici quod in hora sibi non contradic-
tur. quod dupliciter videtur fieri. aut quod sit sermo
veritate: aut quod non inorescit. et illi quod ho-
ra media noctis assignat resurrectionis
tempus determinat quoniam primo fuit. quodammodo
ne assignat tempus determinat quoniam innotuit.
Sed certe resurrectio fuit inter horam

247
medie noctis: et mane dominice: et quod medi-
um denotat ab extremis. ideo aliqui di-
cunt fuisse in media nocte. aliqui vero in
mane.

Christus resurrexit inuisibiliter. vaciter
et feliciter.

Capitulum 2.
Secundum mysterium declarandum
de resurrectione christi dicitur quod
in quo sciendum est quod christus resur-
gere voluit a mortuis cum triplici quali-
tate et condicione. Surrexit enim primo in-
uisibiliter. 2. veraciter. 3. feliciter. Primo
mo surrexit inuisibiliter: quod nullus mor-
taliu cum vidit resurgente. Ad quod intelli-
gendum querunt doctor. ut quod resurrectio christi
in suo actu debuit omnibus manifestari.
Et quibusdam videtur quod sic. sed quod si publico
peccato debet publica pena sermo illud
Lithi. s. peccate coram omnibus argue: ita
merito publico debet publicum manifestari
sed claritas resurrectionis est publicum huius
tatis passionis: ut Augustinus dicit super Ioh.
Cum ergo passio christi omnibus fuerit manife-
stata eo publice patiente: videtur quod gloria re-
surrectionis ipsi debuit omnibus manife-
stari. Et arguitur: quod discipuli viderunt
christum actu ascendente in celo: iuxta illud
actum. Videtur illis eleuatus est. ergo si si-
mili debuerunt ipsum videre actu a mortuis
is resurgente. Et arguitur quod illi quibus
fuit manifestata resurrectio christi testes
fuerunt resurrectionis: quod testimonium se-
rebatur publice predicando: quod non conue-
nit mulieribus. ergo videtur quod inconuenienter primo
illis quod ceteris fuerit manifestata. Nam
dicit Iohannes. 3. pte. 2. q. 5. q. cor. que co-
gnoscitur: queda cognoscitur cori lege
nate. queda vero ex spali munere gratie
cut ea quod dicitur reuelat: quoz ut dicitur
dicit in li. cele. hierar. Dec est lex dominice

instituta. ut a deo immediate supioribus
 reuelat. quibz mediariis deferatur
 ad inferiores. sicut p i ordinator e cele
 stiu spium. Et vo que p tnet ad futu
 ra gliam coem hoium cognidex cete
 ra gliam coem hoium cognidex cete
 dnt fm illud Iai. 64. Oculis no vi
 dit vens absq te que pparasti expe
 ctantibus te. Io hi? ab hoie no cogno
 scit nisi diuinit? reuelata. qz rps re
 surgens no resurrexit ad vita morta
 le s imortale r gliosa. i. resurrexio
 illi? debuit ordinate pus angelis. v. de
 p agetos hoib? reuelari. In Valarius
 sup. Mar. d. dicit q io angelus pus re
 surrexiois e inder. ut quoda famula
 tu patne volutari resurrexio amitia
 ref. r ut v. ad. i. o. Dedit cu manife
 sti fieri no oi populo. s testib? pzo
 dinatis a deo. Ad pnu s arg. v. o.
 q passio rpi peracta e i corpore ad
 huc hnt nam passibile. q coi lege no
 ta e oib?. r io passio rpi oi populo im
 mediate manifestari potuit. Ista aut
 resurrexio simplr supnas r miracu
 losa fuit. Ad 2. arg. v. o. q accessio
 rpi qru ad finiu a quo no trafebat
 bat hoistioem notna. sed solum ad
 terminu ad que. Et io vscipuli potue
 runt vide accessioe rpi quatu ad finiu
 nu a quo. s. q e lenab. a fra. no ar
 viderit ipsu qru ad terminu ad que.
 q no viderit quo recipere in celo. s
 resurrexio rpi trafebat coem no
 titia. r quatu ad finiu a quo. fm q
 aia redit ab inferis. r corp? de sepul
 chro clauso erit. r quatu ad termi
 nu ad que. fm q e a deo. v. d. glia. s.
 Et io no debuit rpi r. r. v. d. f. i. o. s.
 ab hoie videri. Ad 3. arg. v. o. q
 q mulieri no pmittit voce in ecclesia

publice: s bi pmittit aliquos domesti
 ca admonitoe struere. Appuit q rps
 pmo Marie Magdalene ut sicut mu
 lier pma fuit nacia mortis: ita eet na
 tia vite. Ex quo Cirill? ait. femia que
 quodamo fuit mortis mistra: venera
 de resurrexiois mysteriu pma pcepte
 r nnciat. Adepta e g femineu genus r
 ignominie absolutem r maledictio
 nis repudia. Sicut et p b ondis q q
 tu ad statu gl. e ptinet nullu detrimen
 tu patit sep? femine. Quid et r rpi
 q ia no venerat vocare iustos s pec
 catores. r q peccatores r meretrices
 ad pnia redentes pcedet in regno ce
 loz. Superest ad huc r alia ratio qre
 mulierib? pus apparuit: eo q ipse rps
 ardentissime amauerit item ut ab eius
 sepulchro discipulis recedeb? no re
 cedarer: r pcepte ipsa serantissima
 Magdalena: que stabat ad monumē
 tu fouis ploras: ut v. Jo. 20. q a rpo
 sibi apparere mro gata. mulier quid
 ploras: existimas q ortulan? eet mde
 bat. Culerit vnm meum: r nescio vbi
 posuerit eu. Dne si tu sustulisti eu
 cito mibi vbi posuisti eu: r ego cu tol
 la. Quid e amor Marie magdalene
 Colloquebat magistro suo de seipso
 cu tanta affectione. qre rps bndict? eaz
 nominado Maria se cognoscetis illi
 dedit atq voluit pusq? vscipulis sibi
 apparere. Et surrexit rps veraciter
 q vez corp? habuit. Contra qd aliq
 arguit. Primo q vez corp? no pot et
 se cu alio corpore i eode loco. sic erat
 corp? rpi na traxit ad vscipulos ia
 mulo clauso: ut v. Jo. 20. Et q vnu
 corpus no emisset ab alio iunctu
 m. forte corpu? s corp? rpi emanat

ab oculis discipuloz est ituetiu. ut d
 Luc. vltio. Et cuilibz vi corpis e
 determinata figura. s. corp? rpi appa
 ruit discipulis i alia effigie: ut p3. Mar
 ci vlt. g. ut q rps p? resurrexioez non
 hnt vez corp? huanu. Ad pnu ar?
 rud: Tho. q corp? rpi p? resurrexioez
 no ex miraculo: s ex ordioe glie sic q
 da dicit clausis ianuis ad discipulos
 itrauit sil eu alio corpore i eode loco eri
 stes. Mel v. o. q no ex na corpis: s po
 tius ex vtu diuinitatis vnite illud
 corpus ad discipulos: h vez eet ianu
 is clausis itrauit. In Aug? sup. Jo. v.
 Solli corpis vbi diuinitas erat cla
 usa hostia no obstiterit. Ille quippe n
 eis apt. itrare potuit: q nascere vgi
 nitas mris iuiolata pmasit. Ad 2.
 ar? dicit Tho. q qcuqz hz corp? glifi
 catu i pte sua hz videri qn vult: r n
 videri qn no vlt. h tu rps hnt no so
 lu ex ordioe corpous glia: s et vtu
 te diuinitatis. sue. euauit q ab oculis vi
 scipuloz: no q corpu? est aut resoluēt
 i aliqua inuisibilia. s q sua volutate de
 sijn ab eis videri. vel eo pte: v. l. eo ab
 scedete p dotē agilitati. Et si ad huc
 qretur cur p? resurrexioem n ouersaba
 tur cu discipulis sicut au? otinue. r. dicit
 Tho. q circa refractioez rpi duo erāt
 discipulis declarada. lapsa vitas re
 surrexiois: r glia resurgētis. Ad v.
 tate aut resurrexiois manifestadam:
 sufficit q eis pluries apparuit: vt dice
 tur in tertio mysterio. Ad glia aut re
 surrexiois manifestada noluit otinue
 ouersari cu eis: sicut pus fecerat: ne vi
 deret eis ad tale vita resurrexisse: qle
 pus huerat. Ad 3. v. o. q appuit di
 scipulis sicut voluit sine sui mutatioe:

q sicut erat in pte eius. Et quibus
 deludim? q vez corp? hnt r veracis
 resurrexit. Surrexit rps felicit: q i
 resurrexioe corp? hnt glia: qd ap
 paret triplici roe. Pmo quide q re
 surrexio rpi sicut explar r ca nre re
 surrexiois. Sicut at i resurrexioe hē
 bit corpora glia: vt dicit apsa. i. cor.
 15. In cu ca sit potior: cato: r explar
 explat. multo magi corp? rpi glia
 fuit cu resurrexit. Et apparz q per
 hūilitate passionis meruit gliaz resur
 rexiois. P q aia rpi a p? sue cepto
 nis fuit glia p fruitoem r visionem
 diuinitatis. Et aut dispelatōe factū vt
 ab aia glia no rdūdaret i corp? ad h
 q mysteriu nre redemptōis sua passio
 ne spleret: r io pacto h mysterio aia
 rpi itati i corp? i resurrexioe reassum
 ptu sua gliam deriuauit: r ita scm est
 illd corp? glia: de quo Phil. 3. Aplos
 dicit. Reformabit corp? hūilitati nre
 cōfiguratu corpi claritatis sue. Sed
 nonnulli obijciūt ppter cicatrices quas i
 corpore p? resurrexioem retinuit: que
 ad quāda corruptoem ptine videtur
 Ad qd ridet Tho. q cicatrices ille
 erat in corpore rpi p? resurrexioem n
 ad corruptioem r desomatatē: s ad
 dignitate r decore: vt Aug? dicit. 22.
 li. de ci. dei. qre autē cu cicatricib? re
 surrexit ples a doct. assignat rades.
 Summa rō e ppter gliam rpi. In Beda
 sup. Luc. No ingt ex iporetia curandi
 cicatrices seruauit: s ut i ppetuū victo
 rie sue circūferat triumphū. rō fu
 it ad firmada fidē circa resurrexioez
 Caro vt pti p nobis supplicas qua
 le gen? mortis p hoie pulerit sep? oū
 dat. Et ratio vt illas in iudicio ad

confusionē reproboꝝ demōstrat. Unde Aug⁹ in li. de sym. ait. Inimici. vulnera demōstratur. ē sua. vt dicitur eos vitas dicat. Ecce hoies que crucifixi. videte vulnera q̄ infirmitis: agnoscat. latus q̄ pupugit. qm̄ p vos: 7 pp̄ vos aptū ē nec itrare voluistis.

Sufficiēt xps declarauit resurrectōez sua vbo. nūcio. 7 arg⁹. **Cap⁹ 3.** **S**ertū mysteriū dclardū de resurrectōe xpi dī vitati. voluit nāq̄ clemētissim⁹ saluator n̄ vitatē resurrectōis sue declarare sufficiēt. qd̄ fec̄ trip̄l̄. **P**rimo vbo. **N**ūcio. **A**rgum̄to. **D**uo decla- rauit xps vitatē resurrectōis sue vbo qm̄. s. an̄ passionē p̄ntianit illā. Unde **Mat⁹ 27.** p̄ t̄n̄ figuratōez sua dixit. **N**emini dixerit. visionē hāc: donec a mortuis fili⁹ hois res̄z̄at. **Et Mat⁹ 20.** postq̄ dixit q̄ fili⁹ hois erat crucifiged⁹. **Abdidit** 7 tertia die resurḡ. **Et Mat⁹ 26.** passionē sua iā de prio iminēte dixit. **Postq̄ resurrexero** p̄cedā vos i galilea. **D**eclearauit vita tē resurrectōis sue nūcio. qm̄. s. ipso uolēte āgel⁹ dixit mulierib⁹. **S**urrexit: n̄ est hic **Mar. vlt.** 7 **Mat⁹ 28.** **P**riū decla- rauit argum̄to. vñ acti. **P**rebuit scip̄s viuū i argum̄tū mlti. p̄ passio- nē sua. **N**ōndū tñ vt iqt **Lho. 3.** pte. q̄ arg⁹ dī dupl̄. **N**ō mō q̄cūq̄ rō rei dubie faciēs fidē. **A**lio mō aliq̄d̄ sc̄i- bile signū: qd̄ iduc̄ ad alic⁹ vitatē. ma- nifestatōez. **D**uo mō xps n̄ pbauit dī scipulis resurrectōez: q̄ tal⁹ pbatio ar- gumētatiā p̄cedit ex aliq̄b⁹ p̄ncipijs: que si nō eent nota discipulis: nihil p̄ ea eis manifestaref: q̄ ex ignotū. n̄ pot̄ aliq̄d̄ fieri notū. **S**i aut̄ eent eis nota

nō t̄ ascēder̄ et rōem humanā. 7 iō n̄ eent efficacia ad fidē resurrectōis aitra- endā: q̄ rōez humanā excedit. **Op̄ 3.** p̄ncipia ex eodē ḡne assumit: ut dī. i. p̄o- sterioꝝ. **S**i aut̄ accipiat arg⁹ 2° mō: sic xps resurrectōem suā dī argum̄tū. declarasse iquātū p̄ qd̄ā signa euidē- tissima v̄e se resurrexisse oñdit. **O**ñdit aut̄ illa pp̄ duo. **P**riū q̄ nō erat cor- da eoz disposita ad h̄ q̄ d̄ facili fidē resurrectōis acciperēt. **S**i dixit eis **Luc. vlt.** **S**isti 7 tardi eodē ad credēdū. **Et Marci vlt.** **S**pprobauit icrudeli- tatē illoꝝ. 2° vt p̄ h̄ signa eis oīsa effi- ca⁹ testimoniū illoꝝ reddēt. **I**psa at̄ arg⁹ vel signa oīa s̄l̄ supra oñdit v̄- rā 7 glōsā resurrectōem. q̄ v̄a fuerit resurrectio ostēdit xps ex pte corpis: 7 ex pte aie. **P**riū ex pte corpis: cir- ca qd̄ tria oñdit. **P**riū q̄ eēt v̄ez 7 so- lidū nō fatasticū v̄l̄ rax sic aer. p̄ h̄ q̄ palpabile pbuit. vñ ipse dixit **Luc. vlt.** **Palpate 7 videte:** q̄ sp̄s carnē 7 of- fa nō h̄z̄: sicut me videt. **H**ic **O**ñdit q̄ eēt corp⁹ humanū oñdēdo q̄s verā effigē: quā oculis ituerēt. **O**ñdit q̄ eēt idē corp⁹ numero oñdēdo vulnez- cicatrices: ob qd̄ dixit **Luc. vlt.** **Uide- te manus meas:** 7 pedes meos: q̄ ego ipse sū. **O**ñdit vitatē resurrectōis ex pte aie iterato corpou vnite: 7 h̄ p̄ opera triplicis vite. **P**riū qd̄ p̄ opul- vite nutritie. i hoc q̄ cū discipulis mā- ducavit 7 bibit: vt legis **Luc. vlt.** **Et si** dicēt q̄ āgeli i assūpti corpib⁹ comedē rūt 7 biberūt: vt p̄ **Gen. 3.** de āgelis quos **Abraa** suscepit hospitiū: 7 tñ ex h̄ n̄ cludif q̄ āgeli h̄eant v̄a corpo- ra nā s̄ sibi vnita. **S**ic n̄ p̄ hoc q̄ xpus comedit poss̄ argui q̄ h̄uerit suā v̄ez

corp̄us itez aie vnitū. **R**ūdet **Lho. q̄** ē alia rō de angelis. alia de xpo. **N**az angeli apparētes nō asserebat se ho- mines esse. et. alit̄ xps māducavit: 7 alit̄ angeli. **N**am q̄ corpa ab angelis assūpta: nō erāt corpora mīa vel aīa: tñ nō erat vera cōmestio: licz̄ esset v̄a abī cōmestio: 7 inestio i interiorē pte corpis assūpti. **S**i angelus dixit **Lho. bic. 10.** **Cū** esē vobiscū videbar quidē māducare 7 bibere vobiscū: s̄ ego ci- bo inuisibili utoz. **S**i q̄ corpus xpi v̄e fuit aliatū: v̄a fuit et̄ cōmestio: q̄a vt **Aug⁹ iqt.** **N**ō ptas s̄ egeitas edendi corpou resurgētis auferi: q̄re xpus vere māducavit p̄tate: s̄ egeitate. **I**ō **Decda ingt.** **M**āducavit p̄ resurrectō- nē nō qm̄ cibo idigēs: nec qm̄ nos i re- surrectōe quā expectam⁹ cibis egere si- gnificas: s̄ vt eo mō nām corpis resur- gētis as̄rnet. **O**ñdit vitatē resurre- ctōis p̄ opa vite sc̄ntifici: hoc q̄ disci- plis ad itrogata r̄debat: 7 p̄ntes sa- lutabat: i q̄ oñdebat se 7 vidē 7 audi- re. 7 p̄ opa vite itelledit: i h̄ q̄ cū eo loquebat. 7 de scripturis diserebat. 7 ne qd̄ deesset ad p̄fectionē manife- statiōis: oñdit se h̄re v̄inā nāz p̄ mira- culū: qd̄ fecit i captura piscū. 7 v̄l̄te- rius p̄ h̄ q̄ eis vidētib⁹ ascēdit i celoz. **S**icq̄ adhuc oñdit itras ianuis clau- sis p̄mittēs se videri 7 nō videri. **S**i **Dieg. in omel.** **Palpādā carnē** dñus p̄buit: quam clausis ianuis intro- duxit: vt et̄ p̄ resurrectōez oñdēt cor- pus suū eisdē nāe: 7 alteri⁹ glie. **I**psē itaq̄ redēptor mūdi q̄ tot argumētis vitatē sue resurrectōis: vt tactū ē cō- firmavit. voluit tā dē de illa certiores

nos r̄ddē cū ad se attraxit oēs popu- los: oēs q̄ natoēs falsoꝝ d̄oz clu pe- nitus extincto. **Q**uō nāq̄ nūi viueret de⁹ 7 bō sedēs iḡ lia p̄ is credidissent in eū. nō solū populares 7 rudes: v̄- r̄et 7 docti p̄bū: 7 potētissimi reges 7 p̄ncipes. **O** v̄e efficacissimū signū ad credēdū i xpi resuscitatū: quē ad orāt vt dī p̄ tot milia milia eoz q̄ credunt 7 sperāt i illū. **I**psē igit̄ ē i cui⁹ p̄mone erat scriptū. **D**ic ē rex regū: 7 dñs do- minatiū. **A**poc. 9. **I**psē ē cui data est oīs ptas i celo 7 i fra: q̄ surrexit vere regnatur⁹ cū p̄te 7. **L. i. eternā.** **T**ertia t̄tia p̄ oīcā resurrectōis de resurrectōe oīuz ḡniali an̄ iudicium tra illos: qd̄ h̄ v̄ vitas i possibilib⁹. **S**ermo. 73. **I**dc̄te manus meas 7 pedes meos: q̄ ego ipse sū. verba sūt redēptori. n̄i **Luc. 24. c. 7** i euāgelio hodie. **Cū** audim⁹ a mortuis suscitātū dñz̄ Jesū xpi: sp̄ n̄az s̄ ble- uare debem⁹ ad futurā oīum resurre- ctionē. **Q**m̄ aut̄ pleriq̄ incredulis 7 curiosis impossibile v̄r̄: ac nullo pacto v̄sile q̄ rurius aie suis corpib⁹ reuini- tur: sicq̄ oēs hoies tā dē resurgēt. **I**d circo i p̄iti p̄mone de ḡnialū resurrecti- one aliqua discutiem⁹: qm̄ hāc salua- tor n̄ resurgēs idē nūcro p̄mōstrauit i scip̄o: n̄c p̄ i v̄bis allegat i thema- te: i qd̄ ad ḡnialē resurrectōez aīuz re- uocates tria mysteria declarabimus. **P**rimū dī vitatis. **S**ecūdum ḡnialitatis. **T**ertium qualitatis. **V**eritas resurrectōis ḡnialis p̄- batur p̄ auctōitates. rōes. 7 exēpla. **C**apitū. i. **d d 4**

p. **R**imū mysteriū de resurrectōe
 generali d. clarādū dī. veri-
 tatis: i quo ponit talis solu-
 tio: q̄ numero electōz completo oēs
 aīe rānīcē corpōib⁹ suis: ⁊ resurgēt
 hoīes illi idē fm nām qui p̄s fuerūt
 probatur aut hoc tripliciter. **P**ri-
 mo auctōitate. **R**oe. **E**xemplo.
Pri-
 mo auctōitate. **S**cribit. n. **J**ob
 19. **S**cio. n. q̄ redēptor meus uiuit: ⁊
 in d. d. t. s. s. ⁊ rur. c. pel. m. ⁊ in c. m.
 u. s. m. que u. l. e. i. ⁊ i. a. ⁊ o. m. c. s. p.
 pter que uerba **D**icō dicit de **J**ob
 ad **P**aulinū. **E**t de ceteris fileam re-
 surrectionē corpōz sic pp̄bat: vt nul-
 lus de ea uel manifestus uel clarius
 scripserit. **E**t **E**z. 7. **D**e. ait. **E**cce ego
 itromittā in uos sp̄m: ⁊ uiuetis: ⁊
 dabo sup uos neruos: ⁊ succrescē fa-
 ciā super uos carnē: ⁊ superēdā i uo-
 bis cutem: ⁊ dabo uobis sp̄m: ⁊ ui-
 uetis: ⁊ scietis q̄ ego dñs. **E**t **I**sa. 26.
 dicit. **Q**uēt mor: tui. infectiq̄ vri res-
 gent. **E**t **D**anie. 12. **M**ulti de his qui
 dormiūt i terre puluere cuiuiglabunt:
 alij in uitā eternā: alij i obprobrium:
 vt uideāt semper. **E**t **S**opho. 3. **E**t
 pecta me in die resurrectōis. **E**t **J**oi.
 3. **S**ubleuabit de co ruptioē uitam
 meā. **E**t **p**sal. 138. **E**cce cognouisti sessio-
 nē meam: ⁊ resurrectōem meā. **E**t. 2.
Machabe. 7. **E**t mūdi defūctos nos
 p̄ suis legibus in eterne uite resurre-
 ctioē suscitabit. **E**t. i. cor. 15. **D**ēs qdē
 resurgem⁹. **E**t ibidem. **S**tella distert
 a stella in claritate: sic erit. ⁊ resurre-
 ctio mōtuoz. **E**t. i. thes. 4. **N**olum⁹
 uos ignorare de dōmītib⁹. vt nō. c. s.
 ⁊. c. q. s. i. h. **S**im. c. q. **J**esum. m. c. ⁊. r. i. s.
 ⁊. d. e. q. u. i. d. q. **J**esum ad. c. h. e. o. r. i. l. i. c.

14. **R**etribuetur tibi in resurrectione
 iustoz. **E**t **J**o. s. **P**rocedēt quib⁹. in
 resurrectōem uite: qui uo m. e. i. r. i. u.
 dicit. **E**t **M**at. 22. **I**n resurrectione
 neq̄ nubēt neq̄ nubēt. **E**t ne mīsa di-
 ca⁹ in utroq̄ symbolo resurrectio mor-
 tuoz decetatur. **D**e qua et̄ in. c. i. de
 s. i. r. i. ⁊ s. i. c. a. **I**nocētī tertius ait sic.
Dēs cum suis pp̄ijs resurgēt corpo-
 ribus: que nūc gerūt vt recipiant fm
 opera sua: siue bona fuerint: siue mala.
 illi cū diabolo pens p̄petuā. ⁊ isti cū
 xpo gl̄ia sēpiternā. **E**t extra hāc ue-
 ritatē arguūt nōmlli multiplici. **P**ri-
 mo ifirmāt testimoniū scripturaz as-
 serētēs q̄ quicq̄ in eis dī de resurre-
 ctioē est sp̄ualit̄ intelligēdū: h̄ et̄. cor. pa-
 liter loqui uideat. sic cū dīcū⁹ multa
 de deo cōpōzalia: qui s̄cōpōzē: que
 p̄ metaphōzā aliqd sp̄uale designant:
2 arguūt: q̄ i. cor. 15. dī. **C**aro ⁊ san-
 guis regnū dei nō possidebūt. **T**ertio
 arguūt: q̄ dicit **A**uicēna. **M**etha. qd̄
 ānihilatū ē nō reducīf: s̄ forme corpo-
 rā humanoz ad vltimū ānihilāf: q̄ ni-
 hil de eis remanet: nisi mā p̄ma. q̄ ille
 forme eedē numero nūq̄ reuertētur.
Quarto arguūt: qm̄ at̄ngit vt aliqñ
 hoīes carnib⁹ uelcāf humanis: ⁊ solū
 tali nutrīcō nutrīāf. **C**aro q̄ eadē
 in pl̄ibus hoīb⁹ reperīf. **N**ō ē aut̄ pos-
 sibile q̄ in pl̄ibus resurgat: nec alī v̄f
 v̄lis resurrectio ⁊ itēgra: si vnicuiq̄ n̄
 restitueref qd̄ habuit. v̄f q̄ ipossibile
 q̄ holuz resurrectio sit futura. **A**d p̄-
 mū argumētū rīdet **T**ho. in. 4. **S**ūme
 contra gētilēs. **D**icit **P**hilet⁹ qdā ⁊ hi
 m̄neus tenuerūt sp̄ual̄ intelligēda
 vūtarat v̄ba scripturaz de resurrectōe
 q̄s ap̄s. **2**. **I**bi. **2**. **r**eprobat. **D**. **P**hile-

tus ⁊ **V**imene⁹ exciderāt a vitate. **D**.
 resurrectōes iā cē factā. **C**ōtra eoz igit̄
 opionē ē euāgēlicus t̄r. **J**o. s. vbi de
 v̄traq̄ resurrectōe sp̄ualī. ⁊ cōpōzā-
 li ep̄ile dñs ē locut⁹. **A**it. n. a. m. e. a. m. e.
 dico uobis q̄ uenit. h. ⁊ nunc ē. q. m.
 a. n. s. i. d. e. i. ⁊ qui a. u. a. i. **Q**uod ad resur-
 rectionē sp̄uale aīaz p̄tīnere videtur:
 que iā tūc fieri incipiebat: cū aliqui p̄
 fidē xpo adhibebat. **S**ed postmodū
 cōpōzale resurrectōes exp̄mit. **D**. **D**e
 nit hora in q̄. o. q. a. n. m. d. u. n. t. a. u. u. o. s. i.
 d. e. i. **M**anifestū ē aut̄ q̄ in monumēt.
 nō sūt aīe: s̄ corpa. q̄ p̄dicat̄ resurrectō
 cōpōz. **A**d. 2. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**.
4. **3**. **q** ap̄s loquit̄ ibi de carne ⁊ san-
 guine quātū ad cōruptōem: nō quā-
 tū ad s̄bam: vt intelligat q̄ q̄ carnalit̄
 uiuūt regnū dei possidere nō poterūt
 ⁊ sūmīf ibi caro p̄ homine p̄ l̄ynodo-
 chen. **A**d tertiū argumētū rīdet **R**ic.
 in. 4. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**. **2**.
4. **3**. **q** **A**uicēna loquit̄ de po-
 testate nāc q̄ ē limitata ⁊ finita. v̄tus
 autē diuina cū sit infinita pōt idē cor-
 pus in numero reformare: ⁊ anime sue
 vnire. **A**d quartū argumētū respon-
 det **T**ho. in. 4. **S**ūme tra gētilēs. **18**.
 q̄ non est necessariū q̄ quicq̄ fuit in
 hoīe m̄alit̄ resurgat i co. **E**t itēz si ali-
 quid deest suppletur per potētā dei
Ad hoc q̄ resurgat hō idē numero
 nō requiritur q̄ quicquid fuit matia-
 liter in eo fm totū tēpus uite sue resu-
 matur: s̄ tm̄ quantū sufficit ad cōple-
 mentū debite quantitatis: ⁊ precipus
 illd̄ iassūmū ūf qd̄ p̄fectū fuit s̄b for-
 ma ⁊ sp̄e humanitatis s̄sistēs. **C**aro
 q̄ comesta resurgat i eo i quo pus fuit
 nā rōalis p̄fecta. i l̄cō quo si nō so-
 lū carnibus humanis pastus est: sed ⁊

24
 alijs cibis poterit resumere tantū de
 alio qd̄ ei materialit̄ aduenit: qd̄ erit
 necessariū ad debitā quāt. tatē corpo-
 ris ritaurādā. **S**i uero solū humanis
 carnib⁹ sit past⁹: i f̄get i eo qd̄ a giān-
 tib⁹ trahit: qd̄ defuit suppl. b̄i. o. i. p. o.
 tētia creatoris. q̄ si parētēs ex solū
 hūanis carnibus partī fuerāt: vt ut
 eoz semē: qd̄ ē supflūū alimētū ex car-
 nibus alienis generatum sit. **R**esurgit
 qdē semē i eo qui natus est ex semine
 loco eius cui⁹ carnes comēte sūt sup-
 plebif aliūde. **H**. n. i resurrectōe serua-
 bit: qd̄ si aliqd̄ materialit̄ fuit in pluri-
 bus hoīb⁹: resurgat in eo: ad cui⁹ per-
 fectionē magis p̄tinebat. **U**nde ⁊ i fu-
 it i vno vt radicale semē i quo ē gene-
 ratus. in alio uero sicut supplemētum
 superueniēs resurgat in eo qui est ge-
 neratus ex hoc licet ex semine. **S**i uo
 in vno fuerit vt pertinēs ad perfectō-
 nē indiuidui: in alio ut deputat⁹ ad
 perfectionem speciei. resurgat in eo ad
 quē p̄tinebat fm p̄fectionē indiuidui.
 vñ semē resurgat in genito: ⁊ nō i ge-
 neratē. **E**t costa **A**d resurgat i **E**ua:
 nō in **A**dā in quo fuit: sic vt in nāc p̄-
 cipio. **S**i aut̄ fm eadē p̄fectōis modū
 fuit in utroq̄: resurgat in eo in quo p̄-
 mitus fuit: que oīa sicut virtutē illius
 cui nihil ē ipossibile. **D**ic **A**ng. 2. **2**.
 de ci. **D**e. i. c. o. a. i. t. **A**d. i. t. vt ad resusci-
 tādā corpa viteq̄ reddēda nō pos-
 sūt oīporetia creatoris oīa reuocare:
 que uis bestie v̄f ignis aīūp̄it: uel in
 palauerē cinerē uel collapsum: uel in
 morē solutū: i auras ē exalatū. **A**d
 sit ut s̄m̄ nullus secretūq̄ nāc ita reci-
 piat aliqd̄ s̄tractū s̄cīb⁹ nris: vt oīuz
 creatoris aut cognitionem lateat: aut

refugiat p̄tate. h̄ ille. **P**rob̄at̄ vital
ḡialis resurrectōis rōe: que triplex es
se pot̄. **P**rima dī reparatōis. **S**e
cūda p̄fectōis. **T**ercio completionis. **P**ri
ma rō oñdes futurā corpoz̄ resurre
ctiōne dī reparatōis. **S**icut dicit Ansel
m̄ li. cur deus hō. **S**i hō nō peccasset
nūq̄ mouret̄: s̄ cū aīa simul ⁊ corpore
ad beatā gl̄iaz̄ assumēt̄. ḡ si sp̄s p̄ctē
reparauit hōic̄ lapsū debuit illuz̄ ad
talē statū reducere: i quo sil̄ aīa ⁊ cor
pus gl̄ificaret̄. **S**i aut̄ h̄ nō fiat i p̄nti
q̄ omnes morimur. ḡ aut̄ oēs resurge
mus p̄ mortē: aut̄ humani generis re
paratio fuit minus sufficiens: quod ē
falsum. **I**dc̄rco saluator noster volu
it a mortuis resurgere: vt̄ vidū ē i p̄
cedētibus quaten⁹ ⁊ nos de resurre
ctiōne nostra sp̄ez̄ hēam⁹ idubitataz̄.
Ende ⁊ **Paul.** **1. cor.** **15.** ait. **S**i aut̄ sp̄s
p̄dicat̄ q̄ resurrexit a mortuis: quo q̄
dam dicunt i nobis q̄ resurrectio mor
tuoz̄ non est. **S**i autē resurrectō mor
tuoz̄ non est: neq̄ **Christus** resur
rexit. **S**icut dī perfectionis. vt̄ n. in
quit **Aug.** resurrectio corpoz̄ facit ad
perfectionē vn̄uersi. **E**st. n. triplex s̄
stātia. s̄ pure corpoz̄alis: ⁊ pure sp̄ual
⁊ corpoz̄ali: ⁊ sp̄uali cōposita. **S**i aīe ḡ
a corpoz̄ib⁹ separaret̄ nūq̄ corpoz̄ibus
itē vn̄iret̄: sequearetur q̄ in hac parte
vn̄uersi perpetuo sua perfectione ca
reret. **P**reterea anima nata est vt̄ sit
p̄ substantie compositae ⁊ corpoz̄ali: ⁊
spirituali natura. pars autē hēt de cō
muni lege ip̄fectū esse extra totū. **I**n
cōueniēs autē ē vt̄ tā nobilis s̄stantia
p̄petuo carcat naturali perfectiōe sui
esse. **I**nsup̄ cuz̄ aīa sit corpoz̄is forma: ⁊
forma naturalē inclinatioem beat̄ ad

materia: aīa ex cōsequēti nalē inclina
tionē h̄z̄ ad p̄ficiēdū humanū corpus
⁊ regēdū: s̄ nulla naturalis inclinatio
ē frustra. q̄ vt̄ dī in s̄. de anima: na
tura nihil facit frustra. **E**t in. i. de celo
⁊ mūdo. **N**atura nō facit aliquid fa
ctū vacuum. ⁊ si hoc est verum de na
tura naturata: multo fortius de natu
ra naturata: h̄ est de istitutorē. create
nate: q̄ ip̄s n̄ nāl̄ nec de necessitate: s̄
libera volūcate istituit. **F**rustra at̄
vana eēt in aīa sepata p̄dicta s̄clatio
si nūq̄ eēt hūano corpi iterum vn̄ica.
Tercia rō dī p̄lectōis. **N**am ut ait
Thodor⁹ in p̄mo de summo bono. c. 29.
Qui m̄te tradaverūt q̄ p̄ficerēt cō
pore sil̄ ⁊ aīo p̄uictur ⁊ corpore. **P**e
dat ḡ ad p̄lectā rōez̄ p̄uictōis in q̄
⁊ manifestatōez̄ diuine iusticie: vt̄ mali
cū suis p̄p̄is corpoz̄ib⁹ p̄petuo p̄uictur.
Sic etiam requirit̄ superabundāti
ma demētia ⁊ liberalitas summi dei:
⁊ electi sui cum p̄p̄is corpoz̄ib⁹ eterna
l̄ letētur ⁊ gaudeant. fuerunt namq̄
corpa ipsa iustā ⁊ organa aīarum ad
virtutū opa exercenda. **I**psi. n. sancti
p̄p̄i amore carnē suā crucifixerūt cū
vitis ⁊ cōsp̄icētis. **E**t vt̄ ait **Paul.**
heb. **11.** **A**lii distēti sūt nō suscipientes
redēptionē: vt̄ meliorē inueniret̄ res
redōem. **A**lii vō ludibria ⁊ v̄bera ex
pertis: sup̄ ⁊ vicula ⁊ carceres. **L**api
dati sūt. s̄cti sūt. rēptati sūt. i. occisiōe
gladii mortui sūt. **C**ircuierūt i mello
tis: ⁊ in pelibus capris egētes. an
gustati. afflicti: quibus dign⁹ nō erat
mund⁹. **I**n solitudinibus errantes in
montib⁹ ⁊ spelis ⁊ cauernis terre.
Tercio probat̄ exēplo veritas re
surrectiōis generalis. **E**t **Aug.** li. 22.

de ci. dei refert ex illud qd Valerius
recitat li. i. i. dāca de miraculis. **E**t **Ada
erobius** li. i. de somnio Scipionis. **E**t
Plato in li. de repub. **Q**uidam **P**he
retres natione. **P**aphis miles officio
cū vulneribus in p̄elio acceptis: vitā
cessidisse credēt. cū. i. z. die iter ceteros
vna pemptos iacēs tadē ess̄ honora
das igne s̄bito seu recepta aīa seu re
tēta q̄cqd emeris dieb⁹ egerat: vide
ratue taq̄ publicū p̄fessus iudiciū hu
mano ḡni enūciavit. faciunt adhuc ad
resurrectōez̄ corpoz̄ approbādā exē
pla eoz̄ q̄ surrexerūt p̄ solā v̄tutē dei
tā i veti q̄ i nouo teito. **S**crib̄nā q̄
3. **1. 1. 7. 9.** **Delias** precibus suis filiū
vidue suscitauit: q̄ iā mortu⁹ erat: ⁊
de ipso dicit **Diero⁹** in p̄logo in **Jo
nam.** **S**anctum **Jonam** **Debrei** affir
mat filiū fuisse mulieris vidue. **S**are
ptane: que **Delias** p̄p̄a mortuū susci
tauit: m̄r̄ postea dicente ad eū. **N**ōc
cognoui q̄ vir dei es tu: ⁊ verbū dei i
ore tuo v̄x est. **E**t. 4. **Re. 4. c.** habet
q̄ **Deliseus** extitū filiū mulier. p̄cib⁹
suis ad vitā renouauit. **L**uc. 7. 11. **C**
ponit̄ resurrectio adolecēt. ⁊ **Mat.**
9. resurrectio filie archisyna gogi. **E**t
Jo. 11. resurrectio **Lazar**i quattuor di
es i monumēto iā h̄ntis. **E**t ad. 1. 20. c.
narrat de **Danlo** qui dum predicaret
apud **Troadē**: quidā adolecēs noīe
Eutychus super fenestrā cum merge
retur somno graui cecidit de. 3. cena
culo deorsum: ⁊ sublatus oblatu est
mortuus. **A**d quem cū descendisset
Paulus: incubuisset q̄ super euz̄: ado
lescēs ille p̄tin⁹ viuēs ⁊ i columinis res
rexit: ⁊ vt̄ d̄eum⁹ p̄tē istā cōcludamus
omissis alijs in mediū adducimus me

246
morabile illud creplū de. 7. **Dormieu
tib⁹**. qd **Theodor⁹** ⁊ **Ruffin⁹** iuss̄ scri
pserūt. **I**n ciuitate ḡ **Ephesi** orti sunt
S. Marimian⁹ **Dale** **Martian⁹** **Jo
hānes** **Seraphiō** ⁊ **Cōstātin⁹**. **V**i cū
accusati eēt **Decio**. tūc **Eph.** s̄i exiit
q̄ sp̄iani essent: dato eis rescipiscendi
spatio v̄tq̄ ad reditū **Deci**: ḡ p̄uincia
visitaturus erat dimittuntur. **A**t illi
interim patrimoniū suū i pauperes
expēdentes: inuio cōsilio in montem
Celion secesserūt: ⁊ ibi esse secreti de
creuerunt. **S**uū ḡ latentibus sic: vnus
eoz̄. **Malchus** mutato hitu ne co
gnosceretur ad emēdū panes ciuitatē
it̄abat. **S**um autem **Decius** rediisset
⁊ eos ad sacrificandum p̄quiri iuss̄
s̄cti **Malchus** territus ad socios redi
it: qui sedentes ⁊ colloquentes i luctu
⁊ lachrymis sicut deus voluit dormi
erūt. **D**ane autē factō cū innotuisset
Decio illos in spelunca latē: iuss̄ os
spelunce lapidibus obstrui: vt̄ ibi fa
me morerentur. **M**ortuo ḡ **Decio** p̄
annos. 195. tpe **Theodosii** imperator.
pullulauit heresis eoz̄ qui negabāt re
surrectōem mortuoz̄. **C**ū **Christatus**
Theodosii indutus cilitio per singu
los dies flebat. **Q**uō misericors deus
videns: th̄saurum sue pietatis apuit.
iuss̄ q̄ in cor cuiusdā burgēsis. **E**phē
si: vt̄ in illo mote edificaret stabulam
pastouibus suis. **I**tem ē r̄hs ḡ spelun
cā aperiētibus surrexerūt sancti. ⁊ pu
tabat se vna nocte tm̄ dormisse. **M**al
ch⁹ vero ad vr̄bem descendere dispo
suit: vt̄ panes emerēt: ⁊ quid de ip̄s
diceretur sentiret: ⁊ cuz̄ decessisset ad
os spelunce videns lapides miratus
est. **V**eniens at̄ ad portā vr̄bis v̄ldi.

signū crucis superius depictū. In spe-
rit cū admiratione et timore p̄ urbe
ingred̄ in qua nemine cognoscebat:
audiebatur hoīes colloquētes de x̄po
sicq̄ stupēdū et attonitū accessit ad
eos q̄ panes vēdebāt. et cū argēteos
ptulisset mirati vēditores dicebant
ad iūcē. q̄ ille inuenis atiquū thesau-
rū inuenisset. Malchus vero eos ad in-
nicem loqui videns territus rogabat
eos vt ip̄ sū dimitterēt: et panes et pe-
cuniā retinerēt. At illi tenētes cū dixe-
rūt. Nū es tu qui thesauros impatorū
inuenisti? Indica nobis et erimus socij
teci: et celabim⁹ te. At ille quasi insan⁹
stabat. Illi vero clamare ceperunt. q̄
thesaurū absconditū inuenisset: adduce-
rēt cū ad ep̄m ciuitatj nomine Ma-
mertinū: et ad p̄osulē noīe antip̄rem
qui v̄ vidissent argēteos: iterrogas-
setq̄ Malchū vbi illos reperisset: p̄ci-
dēs aū eos Malchus dixit. Deo deo
dicite mihi vbi est Decius ip̄ator: q̄
heri fuit i hac ciuitate. Ep̄s dixit. fili
non est hodie in terra qui Decius im-
perator nomine. Dic fuit ante logū
tempus. Malchus dixit. In hoc ego
stupeo: et nemo mihi credit. Sed seq-
mini me: et ostendā vobis locos me-
os q̄ sunt in mōte Sclion. et ipsis cre-
dite. Hoc enī scio q̄ a facie Decij Im-
peratoris nos fugimus: et heri sero
vidi q̄ ingressus est Decius hanc vr-
bem. si tū h̄ ē ciuitas Ep̄hesi. Tūc ep̄s
dixit p̄osuli. Nisio ē: quā vult dñs
cōdere i iuvene isto. Perrexit ḡ cū
eo et populi plurima multitudo: et in-
uenerūt sicut Malchus dixerat. vidē-
tesq̄ facies factozum glorificauere do-
minum: nuntiaueruntq̄ rem tam grā

dem Imperatorū qui mor̄ ex Consta-
tinopoli Ep̄hesū veniens iuit ad locū
vbi sancti morabantur: amplexatusq̄
illos dicebat. Sic video vos tanqua-
si viderem dominum resuscitantē La-
zarum. Tūc dixit sanctus Marimianus.
Crede nobis q̄ propter te resurrexi-
mus et viuimus: et sicut infans ē i uero
matris non sentiens lesionem et uiuit.
sic fuimus viuētes iacentes et dormi-
entes. et non sentientes. Et bis dicit.
Solatus totus populus fuit xp̄iano-
rū: et cunctis vidētib⁹ inclinantes ca-
pita sua in terrā sp̄m dño tradide-
runt. Surgēs autē ip̄ator ecceidit. In-
per eos flens: et deosculans eos. Et cū
iussisset fieri loculos aureos: in quib⁹
mitterent. in ipsa nocte apparuerunt
imperatorū. v. vt sicut hadēans in ter-
ra iacuerat: et de terra surrexerat. ita
eos dimitter: donec illos deus iterū
suscitaret. Iussit ḡ ip̄ator locū illū in
honorē et memoriam eoz ornatis la-
pidibus decorari.

¶ An resurrectio erit gūalis i spēdu
electoz. dānatoz. et puuloz. Cap. 2.
Quandū mysteriū de resurre-
ctione generali declarādū v̄
generalitati. in quo aperien-
dū ē an resurrectio erit general: et b̄
triplici spēdu. Primo spēdu ele-
ctoz. 2. dānatoz. 3. puuloz. **¶** Pri-
mo vidēdū ē si resurget electi. et h̄ ex
p̄cedētib⁹ firmis beas q̄ sūt. tñ nonnulli
arguūt icōtrariū. Et p̄mo q̄ liberioz
ē aīa ad contemplandam deum a cor-
pore exuta. q̄ corpi diuicta: s̄ nihil ex
fieri quo aīa electozum sint minus li-
bere ad contemplādū deū. ḡ electoz

anime itez corpōibus non reuincitur
¶ Secūdo arguit. q̄ nō v̄ p̄cipare
i p̄mo q̄ p̄stat ipedimētū merito.
sed corpus p̄stat ipedimētū aīe i meri-
to: q̄ vt v̄ ad gal. caro cōcupiscit ad-
uersus sp̄m. ḡ nō v̄ p̄cipare cū aīa i
p̄mo. p̄ciparet aīe si iterū aīe vnire-
tur electe. **¶** Arguit q̄ nō potest eē
resurrectio. nisi a morte i vitā repara-
tio: s̄ nō oēs homines mouētur. ḡ nō
oēs resurget. **¶** Dicit. n. in simbolo. q̄
x̄ps vētarus ē iudicare viuos et mor-
tuos. ḡ aliqui iudicabāt qui nāq̄ mo-
riētur. **¶** Et Dier⁹ ad Adarcellā ait.
Quosdā in fine seculi adueniēte x̄po
nō esse mortuos. s̄ viuos: reptos in
immortalitate repete mutandos. **¶** Et
Aug. li. 2. de baptismo puuloz dicit.
Quibusdā in fine largiet. vt mouem-
istā repētina cōmūatione nō sentiat.
¶ Ad p̄mū argumētū rōdet Ric. q̄ h̄
aīa vnita corpōi tali quali h̄z mo nō
fit ita libera ad cōtēplādū deū sic a
corpore exuta. tñ hoc nō ē v̄z de corpore
glorificato. quale hēbēt electi de resur-
rectione. **¶** Ad 2. dicit dñs Ric. q̄ in
corpore mo tuo sūt. L. n. et hoc nō p̄-
stat ipedimētū. et immobilitas que p̄stat
ipedimētū merito. et iō in electis non
resurget v̄tiositas corpōi. s̄ natura.
¶ Ad 3. refert Ric. q̄ falsū ē dicē q̄ n̄
oēs hoīes mouēt cū dicat Beas. ad
Adā. Puluis es et in puluere reuer-
tis: que s̄mā cecidit sup oēs qui h̄z te-
gē nature ab eo erāt delectari. Unde
P̄a. Ro. 5. d. Sicut per v̄nū hoīem
p̄cātū in hūc mūdū intravit: et p̄ peccā-
tū mortuata i oēs hoīes mortū p̄tran-
sūt: in quo oēs peccauerūt. **¶** Et heb. 9.
ait. Statutū ē oīsbus sancti. mori. q̄re

dicēdū ē q̄ ad solū dñū debitū origi-
nalis peccati oēs homines mouētur.
In simbolo v̄o dicit q̄ x̄ps iudicabit
mortuos: qui iā mortui sūt: et viuos:
qui. s̄. viuūt. in p̄nti licet sint mortui.
Dier⁹ et p̄ tato dixit quosdā si mo-
rituros: q̄ post mortē quasi statim re-
surgēt. Aug. aīe dicit sū coxer. t. li.
2. tradationū. c. 23. **¶** Sed vidēdū
ē si resurget oēs adulti dānati. **¶** Et h̄
p̄p̄ v̄bū p̄p̄. d. Nō resurget ip̄s
in iudicio. Ad q̄ rōdet Ric. q̄ aliud
uerbū itelligit vel de resurrectoe spi-
rituali in p̄senti iudicio iustificōdie. v̄
de resurrectoe corpōali gloriosa: q̄ p̄
ex verbis sequētib⁹ ubi subdit. **¶** Res-
peccatores in consilio iustozū. **¶** Cer-
tio vidēdū est an resurgent paruuli:
qui cū solo originali decesserūt. **¶** Et q̄
busdā videtur q̄ nō x̄o q̄ resurrectio
erit p̄pter plena retributōem merito-
rū: s̄ paruuli tā purgati a peccato ori-
ginali q̄ illi qui i peccato originali de-
cedunt: non manerunt nec demer-
erunt. ḡ nec illi nec illi resurget. **¶** Sed
icōtrariū ē s̄mā oīz theologoz: Jo-
Ric. dicit q̄ paruuli qui cū originali
decesserūt resurget. **¶** Rō ē: q̄ p̄o pec-
cato originali obligat homo ad p̄ntiā
dāni. p̄m aut originale strabit illa
aīa per sui vnionē cū infecta carne. et
iō uenies ē ut aīe paruuloz carētia
visionis dei p̄p̄tuo patiatur sus cor-
pōib⁹ vnite: p̄ quoz stragōne icurre-
rūt obligatione ad penā. **¶** Ad rōm ḡ
icōtrariū dicit dñs q̄ p̄nti i p̄nti s̄
sūt adūs merēdi: vel demerēdi: in illis
tñ in quibus remissū est peccatū origi-
nale est radix merēdi. **¶** Gratia grati-
faciens: et in illis quib⁹ nō ē remissū est

radix demerēdi. s. hitual' occupētia
7 iō resurgēt tā istī q̄ illi. Et quibus
omnib' cōcludi' resurreōez corpōuz
futurā ad oēs hoies se exēdere.

**Qualit' mortui resurgēt. respectu
loci dispositōis 7 finis.** Caplm. 3.

Terū mysteriū de resurre-
ctōe ḡrali dī qualitatis: in q̄
aperiēdū est qualit' mortui

resurgēt: 7 hoc triplici respectu. Pri-

mo respectu loci. 2o respectu dispositi-
tionis. 3o respectu finis. 1o vī-

dēdū ē qualit' mortui resurgēt respe-
ctu loci: in quibus. Locis resurrecturi

sūt. Et dicit Ric. q̄ si corpa mortuorū
sue illoz pulueres fuerint i monumē-

tis ibidē reformabūf 7 surgēt. Juxta
illud 1 Cor. 7. Ecce ego aperīa tumlo

vros: 7 educā vos de sepulchris ve-
stris popule meus. Et glo. super illud

Mat. 27. Monumenta apta sunt. 2o.
Monumēta apta sūt in typū resur-

rectōis future. Si autē corpa nō erūt
in monumētis resurgēt i illis locis: in

quib' tpe resurrectōis erit pars prin-
cipalior corpōis. Si autē illo tēpore

cōtingat alicui' corpōi. partes esse in
plurib' locis: vtpote q̄ medietas cor-

dis esset i vno loco: 7 medietas i alio
7 sic de capite 7 alijs mēbris: tūc re-

frēctō fiet i loco ubi deuolet. Si autē
i vno loco cēt cor totū: 7 i alio totūz

caput: tūc quidā dicit q̄ resurrectio
fiet in eo loco: vbi erit cor: q̄ ipm for-
maf pūsq̄ ceta mēbra: vt dicit Arl. in

so ē pma origo spūz qui sūt delatiui
influetie ipsi' aie. Circa cor et alia mē-

bra cōgregāf. sicut cōtra cētū: 7 est
illud qd vltimo morit in boie. Alij

dicit q̄ hō resurgēt vbi tūc erit caput
q̄ vt hēf. ff. de reli. 7 sump. fun. l. Cū

in diuersis. Vbi est boie sepultura: vbi
est caput ei' sepulcū. Ambro' et i glo.

sup illud psal. Nide humilitatē meā 7
cripe me: dicit q̄ caput totū corp' di-

rigit 7 scīb' iplet 7 ibi exp̄lle videt
attribuē sibi p̄matū iter oēs ptes to-

tius corpōis. Quicqd autē de hoc sit:
relinquamus ipsi deo. cuius v̄tute: vt

dictum est resurrectio mortuoz fiet.
Secūdo vidēdū ē qualr mortui re-

surgēt respectu dispositōis: 7 b̄ quā
tū ad tria. 1o quātū ad etatem.

2o quātū ad q̄ritatē. 3o quātū ad dīfor-

mitatē. 1o quātū ad etatē q̄ritur
Si oēs resurgēt i eadē etate. Et rīdē

Ric. 4. di. 4. q̄ etas pōt accipi du-

pliatē. Vno mō pro toto tpe q̄ vixit
hō ab istāti sue formatōis usq̄ ad in-

stas sue reformatois. 7 sic nō oēs in
eadē etate resurgēt. Alio mō p sta-

tu corpōis. 7 v̄tutē. q̄ ex ānis i hūano
corpore reliq̄f: s̄z quē modū accipiēdi

etate dicit q̄. Adā fuit fact' i etate viri-

li. Et sic oēs i eadē etate r̄f̄gēt: q̄ oēs
resgēt i statu corpōis 7 nālis v̄tutē.

quā hīfī erāt si tūm vixisset 7 hūerūt q̄
tūm vixerūt: que ē i tpe ad qd f̄minat

cōmémorauerit apls de mēsurā etatē.
plenitudinis xpi. sic accipiēd' dictum

vt nec vltra nec infra iuuenilē formā
resurgāt corpa mortuoz. s̄ i ea etate

ad quā xpm puenisse cognouim'. 2o
quātū ad quātitatē querūt vōd. v̄tq̄

oēs resurgēt i eadē formā. Et rīdēt
Ric. q̄ nō: sed quib' resurgēt i ea quā

titate 7 mēsurā siue itafa: q̄ vnicuiq̄
idiuiduo debebat i f̄mīo mot' p̄ficiē-

di fm naturālē v̄tutē calorē extēden-

tis humidū 7 humidū suscipiētē. exten-

sione. Si autē p̄ errore nature vel per
nimia supabūdatiā m̄tie cēt idēbit'

q̄ritatē excessus: v̄l diminutio siue de-

fect' dīna potētia supplebit v̄l rese-

cabit p̄tē plene pōit Aug' li. 2. de ci-

de. c. 20. q̄ cicatrice in corpore xpi:
7 in corpōib' martyz: ut etī tactum ē

i f̄mōe p̄cedēti nō erūt ad deformita-

tē: s̄ ad dignitatē 7 decorē. Ad. 2. 2.
argumētū notādum q̄ vt Aug' dicit

2. de ci. dei. c. 7. Aliqui voluerūt dī-

cere q̄ omnes resurgēt i sexu virili p̄-

pter v̄bū apli: qui ait Ep̄b. 4. Donec
omnes occurrāmus i virum perfectū

Et sic Aug' exponit. Vir dicitur ibi s̄
a sexu sed a virtute. nō corpōis: s̄ mē-

atur dīformitas nullo pacto erit i cor-

pōib' electoz. Corpa autē dānatorūz
resurgēt sine deformitate: q̄ ē ex pte

diminutōis p̄tū: q̄ ut apls dicit. i. cor.

15. Mortui resurgēt icorrupti. i. sine
diminutione s̄z glo. Sed v̄trū resur-

gāt sine deformitatibus alijs dubiūz
est. Et quidā dicunt q̄ deformitates

alie manebūt in eis ad maiorē confu-

sionem illoz. Alij vero dicunt q̄ resur-

gēt sine illis: q̄ in reparatōe corpōis
resurgētis magis attēdet nature p̄fe-

ctio: q̄ cōditio: que p̄tē fuit. Voc tū
Aug' in encl. relinquit indetermiatū

. d. q̄ nos fatigare non v̄z eoz incerta
bitudo uel pulchritudo: quoz erit cer-

ta 7 sempiterna damnatio. Ad p̄mū
ḡ argumētum rīdēt Aug' 2. de ci-

dei. c. 20. q̄ cicatrice in corpore xpi:
7 in corpōib' martyz: ut etī tactum ē

i f̄mōe p̄cedēti nō erūt ad deformita-

tē: s̄ ad dignitatē 7 decorē. Ad. 2. 2.
argumētū notādum q̄ vt Aug' dicit

2. de ci. dei. c. 7. Aliqui voluerūt dī-

cere q̄ omnes resurgēt i sexu virili p̄-

pter v̄bū apli: qui ait Ep̄b. 4. Donec
omnes occurrāmus i virum perfectū

Et sic Aug' exponit. Vir dicitur ibi s̄
a sexu sed a virtute. nō corpōis: s̄ mē-

de
f. ab
1. 1. 1. 1.

aspicientis concupiscētia: q̄ nulla erit
 s̄ dei laude s̄ sapia atq̄ clemētia. Quis
 igit̄ mulier genēs p̄ itentōem nāc p̄
 gularis. ē tñ de itētōe nāc v̄lis: que
 vtrūq̄ sexū regit ad p̄fectōez huma-
 ne sp̄ci: nec erit p̄ resurrectōez i illo se-
 tu cōsulio. q̄ sic dicit Aug⁹ nō erit ibi li-
 bido. q̄ cōsuliois cā ē. Nā pus q̄ peccat
 s̄t audi crāt: 7 nō cōsuebat uir 7 fe-
 mia. Nū nec p̄ resurrectōem vestibus
 op̄ erit. **¶** Vidēdū ē q̄l mortui re-
 surgēt respectu finis. Et ad h̄ vicim⁹
 q̄ vt ex p̄cedētib⁹ colligi p̄t: finis dā-
 natoz erit: vt cū corpib⁹ cōnalr cruciē-
 tur. finis aut̄ dēctoz erit: vt cū corpi-
 bus ip̄perpetuū letēt 7 cōsolēt. S̄z tu-
 biū i h̄ ouis: vtz electoz beatitudo ma-
 ior erit p̄ iudiciū q̄ aū. Et rīdet Ric.
 di. 4. q̄ maior erit extēsiue: eo q̄ mō
 nō h̄nt nisi beatitudinē aie. tūc aut̄ erūt
 beati: 7 in aia 7 in corpore. **¶** Titudo
 et̄ cuiuslibz aie erit maior extēsiue: q̄
 nūc gaudet de bono p̄po. tūc aut̄ gau-
 debit 7 de suo: 7 de corpis bono. Ali-
 qui tñ dicūt q̄ nō erit maior itēsiue.
 Sed cōtra eos est auctoritas mgri. d.
 in textu. **¶** Peractō iudicio āpliorē gl̄ia
 sue claritatis de mōstrabit electi. non
 q̄ aia sit receptura maiorē gl̄ie hitum
 sed q̄ angelib⁹ p̄fectio sue nālis v̄tu-
 tis. **¶** Vto aut̄ p̄fectior ē nālis aie v̄t⁹
 tāto cū eq̄li adiutorio sup̄nāli deū cla-
 ri⁹ videt. q̄ aut̄ p̄fectior futura sit per
 corpis resurrectōez nāl aie v̄t⁹. Ric. p̄-
 bat sic. **¶** Vto res h̄z p̄fectiorē essendi
 modū: tāto p̄fecti⁹ p̄t h̄re sue v̄tutis
 opatio. S̄z aia beata p̄ sui corpis re-
 sūptionē h̄bit p̄fectiorē essendi modū
 q̄ mō: q̄ ois p̄ h̄z p̄fectiorē modum
 essendi i toto q̄ sepata. iō h̄bit p̄fe-

ctiorē nālē v̄tutē q̄ mō. **¶** Preterea nā
 recta nō appetit nālre h̄re aliqd quo
 bito nō fieret p̄fectior: s̄z modū cēndi
 nec fm virtutē: s̄ si cuiuslibz aie beate ē
 nā recta: 7 quilibz nālre appetit re-
 sūptionē corpis p̄p̄ri. s̄ p̄ illam resū-
 ptionē quilibet fiet p̄fectior fm esse-
 di modū: vel fm v̄tutem. **¶** P̄fectiorē
 s̄ habebunt aie essendi modū 7 v̄tu-
 tē post reassūptionē corpis q̄ ante:
 7 per cōsequēs maiorē beatitudinē.
¶ autē aia in corpore cōruptibili im-
 p̄fectiorē h̄eat suā operationē nālē
 q̄ separata: hoc ē per accidēs. s̄. rōne
 corruptibilitatis corpis. Quia vt
 dicit sapia. **¶** Corp⁹ q̄ cōrūp̄it ag-
 grauāt animā. Sed vt dicit Aug⁹. **¶** i. z.
 super Gen. versus finē. Cū aia h̄ cor-
 pus iā nō aiale: sed per futurā cōmu-
 tationē sp̄uale receperit: p̄fectū h̄-
 bit nature sue modū obediēs 7 impe-
 rans viuificata: 7 viuificans tam iesta-
 bili facilitate: vt sit ei gl̄orie quod fuit
 sarcine. **¶** Vt itaq̄ in illa generali re-
 surrectōe sup̄admirāda letitia 7 iocū-
 ditas amicōz dei: qui ex affectu expe-
 rientur q̄ fructuosum est p̄pter xpm
 quoscūq̄ s̄bire labores. **¶** Cōuersio v̄o
 damnati miseri ex pene acerbitate co-
 gnoscēt quāta ē stultitia: quāta dem-
 tia negligē aiaz: 7 sōnē corp⁹: cōtēnē
 celū: 7 q̄rē mūdū: resistē deo 7 seruire
 diabolo. **¶** Sollicite igit̄ p̄uidēdū ē: ut
 ab ip̄sis ip̄sis separati p̄ bona opera
 7 verā penitētia anumerari ualeam⁹
 āgelicis choris: ordinibusq̄ s̄ctoz:
 collaudātes 7 b̄dicētes deū p̄ imoz
 talia seculoz secula. Amen.

¶ Finis quadragesimalis

¶ Sermo in festo anūciatōis v̄ginis
 Marie: 7 eiusdē Roberti cū alijs ser-
 monibus sequētib⁹. **¶** De p̄dētinatōz
 numero: 7 dānatōz. 7 de cathenis: 7
 sic de alijs q̄ sequūtur.

¶ Timeas Maria. inueni-
 sti. **¶** grāz apud deū. Luc. i
 Sacratissime solēnitatis
 hōiēne p̄conia digna
 laude igemoli puitatē deterrēt: 7 in-
 de loquē facultas fandi vbi adest rō
 nō tacēdi: q̄ oēs h̄i seculi hōies v̄gi-
 nē deū 7 hominē in vtero suo recipiē-
 tem in hac die p̄cipua reuerētia ex-
 tollere debent: q̄ obzē 7 loqui difficilē
 7 tacere videtur ingrātum. **¶** Seruū
 sicut possu⁹ in meritis beatissime v̄nē
 cōsiderātes sacratissime anūciatōis sue
 mysteria enarrē. si quid ibi fuerit i
 dicēdo diuinitus cōpaties: 7 ipsa fra-
 gilitati n̄re. **¶** Audacter itaq̄ ad n̄ram
 deuotōem circa hui⁹ diei solēnitatem
 dirigimus sermonē. **¶** Dic siquidē dies
 est: i qua p̄ humani generis salute dei
 filius virginalē ingressus ē vter. **¶** Dic
 dies ē in qua āgeli leti facti exultauē-
 rūt in iubilo. **¶** Dic dies ē i qua p̄ diuer-
 sū mūdū melliflui facti sunt celi. **¶** Qua-
 re vt possu⁹ mētes n̄ras seruēt⁹ de
 uotioi subijciam⁹: q̄ vt melius 7 de-
 uotius facē possitis de hac b̄dic̄ta so-
 lenitate dicere statui: que anūciatio
 v̄ginis gl̄oriose ab ecclia nūcupat: eo
 q̄ ipsa virgo inuenit hodie grām. non
 solum sibi s̄ cūctis gētibus: sicut verba
 p̄posita dicunt: in quib⁹ de hac annū-
 ciatōe aliqd loqui cupiētes tria pos-
 sumus mysteria cōtemplari.

¶ Primum d̄ missionis.
¶ Secundū d̄ anūciationis.

¶ Tertiu d̄ ascensionis.

¶ Primum mysteriu d̄ cōtemplādū dicitur
 missionis: de q̄ Luc. i. c. di. In mente. **¶**
 missus est angelus Gabriel a deo in
 ciuitatē Saluzē ad v̄ginē d̄cōp̄sata
 viro: cui nomē erat Ioseph de domo
 David: 7 nomē v̄ginis Maria: in qui-
 bus verbis licet multa possint cōide-
 rari: nihilomin⁹ cā breuitati. quinq̄ cō-
 siderationes de hac missione poterint
 notari.

¶ Prima d̄ quādō.

¶ Secūda d̄ quis.

¶ Tercia d̄ a quo.

¶ Quarta d̄ ad quē locū.

¶ Quinta d̄ ad quam p̄sonam.

¶ Prima cōsideratio d̄ q̄. 7 d̄ i eua/
 gello in mēse. **¶** S̄z Nico. de lira. **¶** Ia cō-
 ceptu p̄cursori: q̄ fuit cepta i septē
 bu circa finē mēsis. **¶** Saluator aut̄ cir-
 ca finē Marcij. **¶** 25. die fm **¶** Ber. **¶** fuit
 aut̄ hic mēsis oueniēs: vt in eo filij d̄i
 fueret incarnatio p̄pter tria.

¶ Primo p̄pter nouitatē.

¶ Secūdo p̄pter deliciofitatem.

¶ Tertio p̄pter cōformitatem.

¶ Primum fuit oueniēs hic mēsis p̄pter
 nouitatē. **¶** Nā vt Isid. **¶** S̄. i. c. **¶** q̄ mar-
 tius appellat p̄pter Martē Romāe
 gētis ductōz: 7 d̄r quasi mēsis noua
 rū. **¶** Oueniēt̄ ḡ tali tpe debuit d̄cipi: q̄
 ductōz ē mūdi. in cui⁹ cōceptione facta
 sunt a deo q̄ttuo: noua. **¶** Primum. **¶** mo-
 na āgeli salutatio. vñ **¶** Ber. **¶** in sermōne
 de anūciatōe inūgit̄ nona legatio an-
 gelo: 7 noua virgo p̄fessa virtutē no-
 ue salutatōis honozatur obsecratio. **¶** B
 ille. **¶** 7. **¶** Dico. **¶** in f̄mone de assūptione
 Cogitis me. **¶** 2. **¶** Nō simplex v̄l: **¶** sueta
 h̄uit ita salutatio: s̄ omni admiratiōe

digna. **S**ecūda. facta est noua sine ui-
ro v̄ginalis cōceptio. Ideo Ber. i. quo-
dā sermone de pentec. ait s̄baliter ute-
ro v̄ginis elapsus: de spū sancto con-
ceptus est x̄ps. **M**agna miracula cō-
ceptus fuit sine pudore. Partus sine
dolore. mater sine corruptione. **T**er-
tiū. facta est noua tante inuestit̄ ab-
brenuatio. q̄ Ber. supermissus est igit.
In conceptu partus v̄ginali nona ac
mira p̄fecto inspicit qui diligenter inq̄-
rit: Porro ibi agnoscat lōgitudo bre-
uitas. latitudo angusta. altitudo s̄bita
et v̄cio ad Pau. et Suito. verū no-
uū et omniū nouitatū superueniēs no-
uitas. q̄ deus quē ferre non poterat
mundus: neq̄ videre aliquis vt uiuere
possit: sic ingressus hospitium ventri.
et corporis claustra nescire: sic gestat
vt totus deus i eo esset. hec ille. **F**acta
est noua omnis creature renoua-
tio. quippe omnis creatura antiquata
erat: et a pp̄rio usu elongata: q̄ post p̄-
m̄i peccatū nulla creatura habuit usū
suum debitū. facta est enim vt homi-
ni seruiret existenti sine peccato: et s̄-
dito deo. q̄n̄ ḡ hō peccauit: et iam my-
steriū creaturaz renouationis: creatura
debito vsu caruit. Nunc aut̄ est resti-
tuta: q̄ x̄po homini ois natura myste-
rium exhibebat seruitutem. et sic im-
pletum illū. Apoc. 21. Ecce noua facio
omnia. **F**uit ibi mensis conueniēs
p̄pter delitiositatē. Nā tpe veris et
mense nouoz solēt quedā flumina p̄n-
cipalia inundare. et Syfor et Tigris. s̄.
modo fluētia spūaliū ch̄ismatū et do-
noz. v̄i Eccl. 28. Ego sapientia effu-
di flumina. s̄. gratie. et scie. s̄. igit. s̄.
et bi. dicit. ver̄ dictū q̄ viret: tūc post

hyemē vestitur tellus herbis: et flore
cuncta rumpunt. et p̄bs dicit q̄ v̄c̄r ē
p̄ictor terre: itud tepoz iē cōuenit
post hyemē: et p̄. ita arruit herba et
formitatem. tali. n. mense veritas Adā
est de limo format: et i paradiso col-
locatus: et inde p̄pter p̄uarcatōez ex-
pulsus. Tali ḡ mense fieri debuit repa-
tio per nouum Adā. v̄i et tūc est x̄ps
incarnatus: et in paradiso v̄teri virgi-
nalis collocatus. vt m̄s̄o melius ope-
rare: et custodiret illud. **S**odem insu-
per die quo ver̄ Adā suos per lignū
dānavit: nouus Adā eos per lignū
reparauit. Dicit. n. q̄ Adā i mane crea-
tus hora nona peccauit. **A**dā v̄bi
es. **A**dā ecce iā incarnatōe filij s̄
tua oia mala finiuntur. **S**ecūda cō-
ditio d̄r quis. s̄. missus est: et dicit An-
gelus Gabriel. quare aut̄ per angelū
facta sit ista saluatio triplex ratio. s̄
mi potest.

Prima ex parte dei.

Secūda ex parte angeli.

Tertia ex parte v̄ginis.

Prima resumit ex p̄te dei: vt serua-
retur ordo quē ipse statuit: quo medi-
antib⁹ angelis diuina hominib⁹ mani-
festrant. **H**ec est regula Dionysii in li.
de angelica hierar. qui ait. **P**er v̄nicū
benignitatis mysteriū āgelū p̄mū edo-
cti sunt: postea p̄ ipsos ad nos cogni-
tiōis gratia transfuit. s̄. n. 3. h. 7. et hi.
angeli grece vocantur. hebraice **M**o-
laboth. latine vero nunth̄ interpretant̄
ab eo q̄ domini voluntatem populis
nuntiarunt. Angelorum autē vocabu-
lum officij nomē est non nature. **S**ep̄-
enī spūs sunt: sed cū nuntiant vocat̄

angeli quib⁹ ideo pictaz licentia pen-
nas facit: vt celere eoz in cunctis di-
scursum significet. **A**ngelus ḡ nuntius
dicit q̄ ad v̄ginē missus est ad anū-
tiantū mysteriū incarnatōis filij dei:
sed extra hoc v̄ci possit: q̄ nō fuit cō-
gruū. **N**ā vt dicit Diony. i celest. hier-
archie supremis angelis fit reuelatio
immediate a deo propter ipoz dignita-
tē: sed mater dei ē sup̄ oēs āgelos ex-
altata. ḡ vt q̄ immediate a deo debue-
rit sibi anūciari incarnatōis mysteriū:
et n̄ p̄ āgelū. **A**d q̄ d̄r dicit beat⁹ Tho-
mas. p̄ter q̄ q̄ mater dei supior erat
quātū ad dignitatē: ad quā diuinitus
eligebat: s̄ quātū ad statū p̄ntis vite
inferior: erat angelus: q̄ ipse x̄ps rone
passibilis vite modico ab angelis mio-
ratus est. vt d̄r hebrez. **S** t̄n quia
x̄ps fuit simul viator et cōprehensor
quātū ad cognitiōē diuinor nō in-
digeat ab angelis im̄trui: s̄ mat̄ dei
non erat in statu cōprehensor. **I**deo
de diuino cōceptu per āgelos intruē-
da erat. et si ad hoc officia q̄ beata
virgo ex lumine gr̄e et fidei cognosce-
bat dei filiū incarnatū: et credebatur hoc
fidelissime quē in utero matris fuerat s̄-
ch̄ficata. **I**deo nō videt q̄ tale myste-
rium debebat a per angelū reuelari.
Ego dico q̄ licet fide n̄ de mediatore
v̄go habuerit anūtiatōem angeli.
verū t̄n ex humilitate cordis sui nunq̄
cogitauit se ad tale mysteriū sublima-
dam. igit̄ ant̄ hoc d̄: b̄uit p̄moneri.
Secūda rō sumit ex parte angeli:
vt oñderet se inuare humanā naturā
et salutē. sicut diabolus ipulerat ad p̄-
ditionē: et sicut p̄ma suggestio fuit a
diabolo. sic anūtiatio saluato: is fieri

ab angelo: et hāc rōem posuit **D**eda i
oibus li. **A**ptū humane reitauratiōis
principiū vt angelus a deo mittētur
ad v̄ginē partu cōsecrādā d̄mo:
q̄ p̄ma perditionis humane causa fu-
it. **S**i serpens a diabolo mittebatur
ad mulierē partu spū superbie decapi-
endam. **T**ertia ratio sumitur ex p̄-
te v̄ginis. **P**riō vt ex tali nūcio mēs
eius eleuaret in d̄m: et sic ardenti ca-
ritate flāmesceret: vt p̄s p̄ amorez
eum cōciperet mēte q̄ cōpore. v̄i Au-
gu. li. de v̄ginitate ait. **B**eatior erat
maria cōcipiēdo fidem x̄pi: q̄ concipi-
endo carnē x̄pi. **E**t post s̄bit̄ m̄ma
p̄mitas nihil **M**arie p̄fuisse: nisi se-
licia: s̄m corde q̄ carne gestasset. **E**t
vt eius puritas oitē d̄ret. **J**o. **D**iero
in sermone de assūptōe ad Paulinā et
Eustochiū. **B**ene angelus ad v̄ginem
missus. q̄ s̄per ē angelus cognata v̄gi-
nitas. **T**ertio vt esset certior testis
huius sacramēti. quando sup̄ hoc sac̄-
mentum erat instructa. **D**icebatur ḡ
nuntius angelus. s̄. nūcius Gabriel s̄z
Diero. hoc nomē Gabriel potest
multiplicat̄ interpretari. **P**rimo virt⁹
nostra deus. **S**ecūdo fortitudo dei
Tertio cōfortauit me deus. **Q**uar-
to cōfirmatio dei. **S**imilis est ḡ ange-
lus Gabriel: quia virtute diuina con-
cepit virgo non humana. **S**ecundo
q̄ diuina fortitudo magis videt̄ ene-
ra fuisse in ista annūciatōe: q̄ in mun-
di creatione. **P**lus enim distat deus
a qualibet creatura sua q̄ creatura a
nibilo. **I**deo dicit i. c. dānamus. et de
sum. tri. et si. catho. **I**nter creatorē et
creaturam non potest tanta dissimili-
tudo notari: quin inter eos sit maior

et similitudo notanda. Plus g̃ fuit facere hominē deū q̃ pducere de nihilo mundū. **E**angelus cōfortauit virginem. **E**per eius anūtiatōem cōfirmatū est cor virginis. **T**ertia cōsideratio dī a quo dicitur tē. euangelij: a deo: s̃ pie mēs humana dubitare pōt cur n̄ statim post peccatū operat̄ ē deus salutem humanā: et carnē non assumpsit. de virgine: ad quod assignari possunt tres rōes.

Prima ppter punitiōem.

Secunda ppter morbi curatiōem.

Tertia ppter xpi honoratiōem.

Prima rō quā: tñ distulit icarnari filius dei dī ppter peccati punitiōem. Nā in hoc manifestat diuine vltionis feneritas: que tātos clamores et lud̄ boiū tāto tpe substinuit anteq̃ uellet descēdere: et ipse Adā cū posteritate sua tāto tpe expectauit i ligno exulans a paradiso: quia diuina iustitia nihil inultū relinquit. **S**ecunda rō est ppter morbi curatiōem. Nam peccatum qd̄ homo cōmisit ex superbia peruenerat. Ideo per humilitatē liberandum erat: quod fieri debuit ut homo se infirmum agnosceret: et libertate indigeret. **U**bi glo. sup. 3. ad galat. Magna cōsilio factum est: ut post hoīs casti nō illico dei filius mitteretur. Reliquit. n. de hoīem prius in libertate arbitrij in lege nāli. ut sic vires nāe vitio ut ita cognitas infirmitate clamaret ad medicū: et grē quereret auxiliū. hec ibi. **P**er totū itaq̃ tps illud q̄ venire distulit cū mīca hūilitate sancti patres et amici eius aduētum ipsius precibus multiplicatis rogabant facta. n. erat ipse pmissio et incarna-

tionē filij dei: et in fide mediatiōis uiebant. Quisnā non cogitet Adam et Euam post peccatū cōmissum ad penitentiam lamēta se cōuertisse: qm̄ ecclesia sancta illos cōfiteretur: et ponit i numero electōz: quod esse nō posset sine fide mediatoriis. Ideo Auḡ in li. de corceptione et gratia dicit. **I**lla fides sana est: quam credim̄ nullū hoīem siue uiatoriis: siue parue etatis liberare a cōtagione mortis: et obligatione peccati: nisi per unū mediatorē dei et hominum Iesū xpm̄. **P**otes etiā rōabiliter credere q̄ prim̄ pater Adam: qui ita sapientia conditus fuerat post lamentum pnie et recognitionis salutis sue i Iesu nascituro de carne sua magna et mira reuerentia deū coluit: et colendū generatōi electōz mādanit ad Iesum in carne venturū: et p salute nra mortuū ardentissimo suspirauit affectu: et alios docuit suspirare. **C**ū. Adaz nonagētis et triginta ānis uixerit: sic patet Gene. 5. Quāta putas documta salut. de fide mediatoriis dedit posteris. **Q**uid Noe uir iust̄ atq̃ perfectus fecit quādo inundate diluuiū saluum se recepit i archa. **Q**uid Abraā pater cui facta est de xpo pmissio. **Q**uid Moyses legis lator. **Q**uid facti patres ceteri oēs et pphete. **N**epe hi omnes agnouerūt morbū suū: imo oīum hoīum: qui p xpm̄ curari debebant. **Q**uāti dū uiderent in hoc seculo erant illozū gemitus. **Q**uanta suspiria. **Q**uā uehementissima et ardentissima desideria post mortē corporis huius. cum illum tenebrosū limbum inhabitarent: sperantes inde per xpm̄ reuocari ad lucem glorie per tot-

267
milia annoz. **Q**uā deuoti erāt ipsoz clamores. **N**eni dicebat: ueni ad liberandum nos domine deus virtutum. **O**stende faciem tuam: et salui erimus. **S**ed pudeat ex hoc deuotam animā iam xpi morte redemptam: et i suo sanguine lotam non delectari: et non quiescere in recepto munere: quod sancti patres ita uolebāt: et nihil aliud uideantur nec cupere nec uelle: nisi solum sibi exhiberi dilectum Iesum de miseratione promissum. unde **B**er. sermo. 2. super cantica ait. **A**rdozem desiderij patrum suspirantium xpi i carne presentiam frequentissime cogitās cōpango: et confundor in memetipso: et uix continuo lacrymas tēpous torporis: q̄ miserabiliū temporoz hoz qui nunq̄ nostrum tantum ingerat gaudium gratie huius exhibitio: quantum sanctis ueteribus antecederat desiderium promissorum. hec ille. **P**atet itaq̄ non inconuenienter foret factum: ut per hominum humilitatē tardaret filius dei incarnationem suam. **T**ertia ratio quare tantū distulit incarnare filius dei. dī propter xpi honoratiōnem. Magna quippe dignitas et utilitas erat uerbi incarnati: quam merito unusquisq̄ cognosceret per longā preconum seriem. Ideo i glo. super. 3. ad galat. dī. **Q**uanto maior iudex ueniebat: tanto preconum series longior pcedere debebat. hec ibi. **D**ebuerunt itaq̄ pcedere de illo incarnato uerbo figure pphete: et alia que in ueteri testamento relatu digna sunt: et uerbi incarnati excellētiam oēs aspicerent. **C**um ḡ omnia cōpleta esset dī demencia humano generi subuenire

distulit: quinimo distinito consilio angelum aduocauit cui ambaiatam uirgini exponēdā iposuit. dicitq̃ pater. **M**ade ad uirginē illam immaculatam puram et sanctam: q̄ illā in sponsā eligo. **S**ūmptū filius. et ego eam in meam matrem eligo: de cuius purissimis sanguinibus passibilem carnē assumam. **E**rogāci unicus filius: ipsaq̃ mihi dilectissima mater. **S**pūs sanctus sup̄ addidit. **E**t ego inhabitator: ero suus gratiosissimus: et operatione mea uirgo in eternum concipiet filium. **Q**uis dubitabit sine errore mirabili stupendaq̃ letitia exultasse celestes hierarchias et angelicos choros: qm̄ uidebāt totum mundum ad penitentiā i beui rediturū pro incarnatione filij. **S**i ipsis gaudium est sup̄ uno peccatore penitentiā agēte. **L**etabant ḡ gaudebant: et exultabant hōdicentes deum. **I**n quā gaudium suauissimū: que p tot milia annozum in dānatōem delicta fuerat humana natura iam assumitur in unione persōe a filio dei: q̄re angelus a domino mittitur ad suam sponsam: cui tam sublimia sacramēta referre deberet.

Quarta cōsideratio dī ad quē locum: q̄ in ciuitate Galilee: cui nomen Nazaret: ponitur hic nomen loci ad denotandam certitudinē historie. **N**ico. de lira. **I**n sup̄ ut adimpleretur ppheta **I**sa. 71. que dicit. **E**gredietur uirga de radice Iesse et flos de radice eius ascēdet. ubi s̄ ueritatē hebraicā hētur: et Nazareus de radice eius ascēdet. **I**ste loc̄ fuit conueniens ut i eo annuntiet̄ v̄gini diuinū ppositū: **N**azareth interpretatur flos: et flosus

ē triplex cōditio: que virgini cōpetit.

Prima pulchritudo.

Secunda redolentia.

Tercia fructuositas.

Prima dicitur de notis. **S**er. in sermone de assumptō. **C**omendas flores pulchritudo suavis redolentia et spes fructus grā triplex. **P**rima gōditio dicitur pulchritudo quā flores sūt pulcherrimi: sic et beata virgo in oib⁹ suis actionib⁹ ex parte corporis: et ex parte mētis. **S**ū. **C**an. 4. **T**ota plēbra es amica mea et macula nō est in te. super que vba **D**ugo de sancto **V**icto. dicit. pulchra in corpore. plēbra i. mēte. corpore vnica. mēte sincera. **S**ecunda cōditio floris ē redolētia et suauitas odoris. hinc et beata virgo suauissimū reddere suauitū odorē. ideo in persona ei⁹ dicitur **Eccl.** 24. **I**n plantis sic cinamomū et balsamū aromatizans odorē dedit: quasi mira electa de di suauitate odoris. fuit hic odor beate virginis et ēplaris et immaculata uita. vñ **Ambro.** li. i. de virginitate: vt uirgula sumi ex aromatib⁹ mirre: quia multis erat repleta vītutū odoubus māna ex ea flagrabat suauissim⁹ odor: in spiritalib⁹ angelicia. **S**er. **V**iero. ad **P**au. et **G**usto. in sermone de assumptō. **V**ere ortus diuinitatis beata virgo in quo cōstita sūt oīa flōz grā et ordinamenta virtutū. **T**ercia cōditio floris ē fructuositas. sic et a virgine florētissima fructus ille dulcissim⁹ exiit **I**esus benedictus: per cui⁹ gustū oēs electi salui sūt. et **Eccl.** 24. dicit. **E**go mater pulchra dilectionis timoris et magnitudinis et sancte spei: in me omnis gratia vit et veritatis. in me oīs spes vite et

vt ut. **T**ransite ad me omnes qui cupi scitis me: et a generatōib⁹ meis adimpleremini. spūs meus super mel dulcis: et hereditas mea super mel et fauē. **I**psa virgo flos est cāpi: de qua ortū est p̄ciosum lilium cōuallium: qua delect et cōpa sū. **A**ug⁹ in ser. de natiuita. virginis.

Quinta cōsideratio dicitur ad quā p̄sonā: quā ad virginē desponsata viro: cui nomē erat **I**oseph de domo **D**avid: et nomē virginis **M**aria. in quibus uerbis tres huius sponsae conditiones nominantur.

Prima dicitur de virginitate.

Secunda dicitur de societate.

Tercia dicitur de nobilitate.

Prima dicitur de sponse ad quā angelus mittitur dicitur de virginitate. **E**rat. n. i. la puella: que in dei matre eligebatur virgo purissima. cōgruebat. n. sic ē p̄pter tria. **P**rimo p̄pter dignitatem patris seruadam. **C**um. n. ipse sit ver⁹ deus nō fuit cōueniens vt aliū patrem haberet q̄ deū. ne dignitas transferretur ad alium. **S**ecundo p̄pter puritatem filij. nā filius est verbum. verbum autem absq̄ omni corruptōe cordis concipitur: quā caro sic fuit a virgine dei assumpta vt esset caro verbi dei: cōueniens fuit vt et ipse sine corruptione matris cōciperetur. **T**ercio fuit cōueniens p̄pter incarnationis finē. **N**ā ad hoc fit incarnatio vt hoies transferrent in filios dei. vñ **I**ob. dicitur. **D**edit eis potestatem filios dei fieri his qui credunt in uomine ei⁹: qui non ex sanguinibus neq̄ ex voluntate carnis: neq̄ ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. per carnē sū **N**icolaū de lira intelligitur b̄ mulier **S**ca. 2. **O**s ex ossibus meis: et

† raro de carne mea: quā seia pax particeps patet de rōe respectu viri. filij gō dei nō debebat generari nasci voluntate carnis: et viri. cognitōe maris et femine ob quā causā ipse de virgine nasci debebat. **I**deo **A**ug⁹ li. de v̄ginitate. **S**ponsa: tēbat caput nostrū insigni miraculo s̄ corpus nasci de virgine: vt sacrificari sua mēbra sū spiritu de v̄gine ē nascitur⁹ **B.** **C**ho. 2. p̄te. q. 27. **S**editio p̄fōe ad quā angelus mittit dicitur de societate: quā v̄go hec factissima erat desponsata viro: quā triplici rōe cōuenienter factū esse cognoscimus. **P**rima rō sumit ex parte ipse: vt. s. geneologie eius consuetudo modo tereret per virum. vt **A**mbro⁹ dicit super **L**uc. **S**ed vt partus eius diabolo celaret sū **V**iero et **C**riso⁹ sup **M**at. **S**ed vt puer natus a **I**oseph nutretur. vñ et pater ei⁹ dicitur ē: quā nostri⁹ etus fuit. **S**ecunda rō sumit ex parte maris: vt. s. liberaret ab infamia: ne tāq̄ adultera lapidaretur: et adiutoriuū heret a **I**oseph lanctissimo: vt dicit **V**iero et **A**mbro⁹. **T**ercia ratio sumit ex parte nostra. et prima est vt certi⁹ testimoniū hēremus ex ipso: quā de virgine fuit nat⁹. vñ dicit. **A**mbro⁹ sup **L**uc. **L**ocupletior testis pudoris maritus adhibetur: quā posset delere iniuriā: et medicare obprobriū si non agnosceretur sacramentum. **S**ecunda fuit que cū ipsa desponsata esset: et virgo in persona ipsi sumit virginitas et matrimoniuū honoraret contra hereticos alteri istoz detrahētes. **T**ercia conditio sponse ad quā angelus mittit dicitur de nobilitate: p̄pter b̄ subūgī. **D**e domo **D**avid: ad ostendendum quā ipse descedit de semine **D**avid

sicut fuerat per prophetas p̄dicatū. **L**icet enim **I**oseph nō fuerit pater saluatori. tñ virgo **M**aria: de qua ipse carnem assūpsit: fuit de eadē tribu cū **I**oseph: quod pbatur per hoc quā mulieres in hereditate paterna succedētēs: nō poterant cōtrahere matrimoniu nisi cū viris veteribus: ne fieret cōfusio sortium: vt hētur dictum inia numeri. 26. **B**eata virgo fuit vnica **I**oachi patri suo succedens ei i hereditate. **E**x quo sequitur quā ipsa et **I**oseph fuerūt ex eadē tribu. s. **D**avid. ex quo aperte monstrat nobilitas virginis. **E**quidē **M**atth. ponit ter quaterne generatōnes ab **A**braā vsq̄ ad ipm: in quibus describit quā brā virgo fuisset nata. i. patriarchis. 2. i. ducibus. 2. i. regibus sū quā dicit **R**ico. de lira: et distinguit quidē hoc factū erat: et que nobilissima erat v̄tute et gratia nobilis esset et progenie. **I**ta fuit illa benedicta virgo ad quā celestis nūci⁹ celo mitterebat a deo. **S**ed quā iocūdū nouū sciet s̄ breui aia tua virgo benedicta. **S**ed quā mirabile gratiā cōsequeris. **S**ed puella sanctissima: que tantū apud deū meruisti vt te solā eligeret: de qua pro salute mūdi assumeret humanā carnē. **S**ed stinat itaq̄ angelus: et tota angelica natura letante fidelissim⁹ nūti⁹ ad v̄ginem p̄perat.

Secūdū mysteriū cōtēplandū dicitur de anūtiatio: et de hoc subditur. **I**ngressus angelus ad eā dicit. **A**ue gratia plena dñs tecū benedicta tu in mulierib⁹: que cū audisset turbata est in sermone eius: et cogitabat qualis esset ista saluatio. et ait angelus ei. **N**e timeas **M**aria. immani

enim gratiam apud deum. Ecce concipies in utero et paries filium: et vocabis nomen eius Iesum. hic erit magnus: et filius altissimi vocabitur: et dabitur illi dominus deus sedes David patris sui: et regna eius non erit finis. In quibus verbis quinque considerationes per ordinem sunt declarande.

Prima de apparitionis.

Secunda de occupatois.

Tertia de salutatiois.

Quarta de cognitiois.

Quinta de confortatiois.

Prima consideratio de apparitionis quod de ingressus angelus. circa quod fuerunt doctores an angelus ille apparere debuerit virgini visione corporali. et respondet quod sic. secundum quod Crisostomus ait super Mattheum. et hoc congruum fuisse monstrat triplici ratione:

Prima propter similitudinem.

Secunda propter magnitudinem.

Tercia propter certitudinem.

Prima ratio propter similitudinem: quod id quod annuntiabat erat incarnatio dei invisibilis vix conveniens fuit ut ad huius rei declarationem invisibilis creature formam assumeret: in qua visibiliter appareret. Tunc est omnis apparitio veteri testi ad hanc ordinatur qua filius dei apparuit in carne. **S**ecunda ratio propter magnitudinem: quod hoc congruum fuit dignitati matris dei: que non solum in mente: sed et in corporeo ventre erat dei filium receptura: et ideo non solum mens eius: sed et sensus corporis erat angelica visione refouendi. Sed obijci potest quod magis videtur pertinere ad dignitatem virginis si angelus ei apparuisset visione intellectuali tantum. Nam ut inquit

Augustinus super Genesim. Dignior est intellectualis visio quam corporalis: et precipue ipsi angelo magis conveniens. Nam visio ne intellectuali ut angelus in sui substantia. Visione autem corporali ut in assumpta figura corporea. sicut ad annunciandum conceptum divinum decebat venire summi nunciu. ita ut quod etiam decebat esse summi genus visionis. ergo ut quod angelus annuntians debuerit apparere visione intellectuali. Ad hoc ridet beatus Thomas in parte quarta. quod intellectualis visio est potior quam imaginaria vel corporalis: si sit sola. Sed Augustinus dicit quod est excellentior prophetia: que habet intellectualis et imaginaria visionem quam illa que habet alterutrum tantum. Ita virgo igitur non solum percipit visionem corporalem in angeli apparitione sed etiam intellectualis illuminationem. vix apparitio nobilior fuit. fuisse tamen nobilior si ipsi angelum intellectuali visione in sui substantia vidisset: hoc non patitur statim victoris: ut angelus per essentiam videat. **T**ercia ratio propter certitudinem. conveniebat in hoc certitudini eius quod annuntiabat. et enim que imaginamur: propter ista. Augustinus in quodam sermone qui legitur in festo annuntiationis sic introducit loquentem beatam virginem. Audite fratres: audite Mariam nobiscum loquentem carne absentem: spiritu patris: verecundia virginitatis vultu avertentem a collocatione: et indicantem: quod impregnata sit a creatore etiam inquit Maria. In domo mea puella iudea David regis generata: adulta sum et desponsata: desponsata sum coniugi: et placui alteri: non interveniente adulterio. sed interveniente spiritu sancto. desponsata sum homini iudeo: et placui altissimo deo. Desponsavit me vir in-

deus. et amavit me Iesus deus. Ignoravit Ioseph sponsus meus quod me ad amasset deus meus: et putavit quod de adulterio impregnatus esset venter meus. Namque ignorante Ioseph sponso meo: venit ad me quidam paranimphus Christi: non patriarcha primus aut propheta egregius: sed Gabriel archangelus: facie rutilans: veste coruscans: gressu mirabilis: qui visitavit. salutavit: et gravidavit me. hec ille.

Secunda consideratio dicitur occupationis: propter quod subdit ad tam. Sed quid facientem: ad quid occupata: quidue agentem exercitij. namque et docet dicunt. Ingressus est ad eam.

Primo orationem.

Secundo suspirationem.

Tercio lachrymantem.

Primo est ingressus angelus ad eam orationem. quod illa hora orationi ardentissime inigilabat. unde dicitur super mattheum. et igitur. Duo ingressus in secreto cubiculo: ubi clauso super se hostio orabat pro: in abscondito. **S**ecunda occupatio procursoris fuit denuntiata pro occupato in sacro officio: multo probabilius est quod occupatio salvatoris fuerit denuntiata virgini in oratione et devotione actualiter existens. **I**ngressus est ad eam suspirationem. Namque totus impletus sanctificatione: prime impleat mentem huius sacratissime virginis ad desiderium incarnationis filii dei et salutis omnium electorum: unde omnis virtutis mentis sue in id quod postea in ea factum fuit toto conatu precedebat. **D**ecimum fuit felix clausula totius expectationis et desiderij et postulationis adventus boni Iesu. in qua omnia desideria sanctorum patrum preedictorum consumari et terminari videtur.

propter quod omnia est inexpressibile nobis illud ferendum desiderium: ut orationis virtuose suspirium: quo suspirabat ad deum: ut filium suum mittere dignaret ad nostram assumendam naturam. Non credas autem quod ad ipsum recipiendum in carne sua reputaret se dignum: quod gratia sanctificationis: que tam omni virtute replebit: sic a principio ipsam mentem virginis in omnium virtutum radice. facta humilitate abyssavit profundum. quod sicut nulla post filium creatura tantum ascendit in humilitatis perfectissime recognitione: nec alicui pure creature datum est in via tantum gustare nihilum esse: nec tantum. **P**roterea anibile sub uolito maiestatis divine. propter quod non minus si oratio talis humilitatis non solum penetrabat nubes: sed etiam omnes angelicas cohortes: et continuo listebat ante acceptabilissimum consistorium sanctissime trinitatis. In ipsa ergo hora sue annuntiationis cum suspirijs multis filium dei ad incarnandum deprecabatur. **I**ngressus est angelus ad eam lachrymantem pro devotione: pro dulcedine: quam concipiebat cum cogitabat deum hominibus adeo fore propitium. quod pro eis carne assumeret. Lachrymantem insuper pro compassione totius humani generis sauciati et vlnirati et captivati sub iugo tenebrarum. **S**i si vidisses virginem pauloante adventum angeli in hac oratione feruida forte et cor tuum mollires dulcedine devotionis. **E**rat quidem ipsa et puto in hac oratione plus solito fructissima mentali elevationi intentissima et diligentissima ad percrutanda devote myteria incarnationis. **T**unc humiliter corde devoto plagentibus oculis: et visu ad celestia

4
3

euocato dicebat ad deū. **O** demētis
sine domine deus rex regū: qui boni-
tate tua mūdū creasti de nihilo. **7** p^o
āgelos hominē ad tuam imaginē for-
matū deū cōstitūisti creaturaz: vbi ti-
bi seruiret: vt te diligeret: tibi q̄ i om-
nibus obtemperaret. **M**iserere ei iam
perdito per peccatū: miserere bonita-
te tua: miserere clemētia **7** caritate tua
Aperi celos **7** descende: iam tot anno-
rū milia pcurrerūt: **7** sancti patres: **7**
ppbete patriarche **7** amici tui in te-
nebris habitant expectātes lumē tuū
Veni obsecro pater benignissime veni
7 ne respicias peccata hominū: descē-
de de celis ver^o deus: ver^o lumē. gau-
dium. solatiū. dulcedo. **7** cōsolatio af-
flictorū. **O** si oculis pprijs tam grāde
mysterium aspicerem. **O** q̄ letarer cū
deum in carne viderem. **O** q̄ sancti pa-
tres gaudiū susciperent. **R**umpe mo-
ras creator optime. **7** veni ad liberan-
dum nos in huiusmodi meditationib⁹
occupans angelum lumen refulgentē
conspexit oīa: quid aspectas: qd que-
ris: quid ploras. ecce iam in breui per-
ficietur in te quod didū est a domio.
Ecce angelus ad te venit nūciare salu-
tem mundi. **T**ertia consideratio vi-
ditur saluatoris: **7** de hoc s̄d̄if dixit
s̄angel⁹ ad eā. **A**ue gratta plena do-
minus tecū benedicta tu in mulierib⁹
in qua salute triplex v̄ginis excellētia
notatur.

Prima nature.

Secūda gratie.

Tertia glorie.

Prima excellētia v̄ginis que i hac
saluatoris nōf v̄i nāc: q̄s quidā tripli-
ci modo demōstrat. **P**rimo mō aue. i.

sine ve: **7** hoc triplici veni s̄biac to-
tum femineū genus. s. ve pudoris. la-
bous. **7** doloris. **I**psa aut fuit sine ve
pudoris in cōceptione. sine ve dolori.
in gestatione. sine ve laboris in puri-
tione. **N**am teste **Ber.** fuit sine corru-
ptione secūda: sine grauatione graui-
da: sine dolore puerpera. **R**atio autē
quare fuit sine ve pudoris ē. q̄ ei⁹ cō-
ceptus fuit sine corruptione no hūano
semine: s̄ mystico spiramine. **S**oli enī
pncipi porta illa seruata est: quā non
violauit egrediēis sicut mystice ponit
Ex. 44. hac triplici maledictione nul-
la mulier imunis natura fuit: nisi in so-
la v̄gine benedicta. v̄i **Eue** **Gen. 3.** di-
ctum est. **M**ultiplicabo erinas tuas:
7 cōceptus tuos paries in dolore fili-
os tuos. **S**ecundo mō in virgine p
aue excellētia nature d̄mōstrat. q̄ ab
alio triplici ve imunis fuit. s. concupi-
scentie. culpe. **7** pene: de quo **Apoc. 8.**
Aquila clamabat. **ve. ve. ve.** habitanti-
bus in terra. fuit ḡ beata virgo sine p
mo ve erine cōcupiscentie peccati ori-
ginalis: q̄ sine eo cōcepta est. **Can. 4.**
Tota pulchra es amica mea: **7** macula
nō est in te. aut in ea oīs fuit extincta
per spiritus sancti sanctificationē. v̄i
psal. **S**anctificauit tabernaculū suum
altissimus. i. beatam uirginē in qua no-
uam mensibus habitauit. **E** fuit s̄i
sc̄do ve. s. culpe **7** venialis **7** mortalis
v̄i **Aug.** in li. de natura **7** gratia cum
de culpa agit nullam de matre domi-
ni volo fieri questionē. **E** fuit sine s̄
ve pene: que. s. est in separatiōe anime
7 corporis: que ē incineratio **7** corpo-
ris dissolutio. **N**am sicut dominus n̄
dedit sanctum suū: vidē corruptionē

267
i. xpm. sic nec facta suā: de qua natus
est factus: sed corpore **7** anima in ce-
lum assumpta est. **T**ertio insup mo-
do p ve. i. v̄gine nature excellētia de-
monstrat. q̄. s. fuit sine alio triplici ve
de quo **Iob. 1. c. 2.** dicit. **O**mnē q̄ est
i mundo **7** avaritia nāc cōclūit p
paupertate. luxuria per v̄ginitatem.
diabolum vero salicet superbiā p hu-
militatem: q̄ has virtutes in se perfe-
ctissime habuit.

Secunda excellētia virginis que i
hac salutatione declarat v̄i gratie. **7**
de hac subd̄if grā plena. **7** vere plena
q̄ vt **Hiero.** inquit ad **Paū. 7** **Culto.**
Ceteris per partes prestat. **M**arie
vero totum se infudit gratie plentu-
do. **Q**uisnā explicet etiam benedictē
monibus gratiā virginis benedictē
O armariū spūs sancti. **O** archa do-
mini. **O** virgo glorioza: quid mai⁹ di-
ci potest matre dei! quid tale! quidue
equale! **T**ertia excellētia dicit glo-
rie cū subd̄if domin⁹ tecū. dominus. n.
est pater: dñs filius. dominus spiritus
sanctus. **T**ecū domin⁹ pater: q̄ tu es
sponsa patris. tecū dñs filius: q̄ tu ma-
ter filij. tecum dominus spiritus san-
ctus: q̄ in camera spūs sancti compro-
baris: **7** tamē non tres domini incar-
nati in te: s̄ vnus est dominus. s. filius
incarnat⁹: q̄ verbū caro factū est. **I**deo
benedicta tu in mulierib⁹. i. a mulieri-
bus: vel oēs mulieres benedicētur in
te: sic mat⁹ i filio: **N**ā sicut **Aug.** dicit
i smone. **A**udrix peccati **E**ua: audrix
meriti **M**aria. **E**ua occidendo obfuit
Maria viuificando profuit. percussit
illa: sanauit ista. **O** q̄ benedicta. ideo
benedicenda est virgo ista dignissima

benedictionibus replens humanū ge-
nus. **Q**uarta consideratio dicitur
cognitionis: **7** de hac adiungit. **Q**ue
cum audisset turbata est in sermōe ei⁹
7 cogitauit qualis esset ista saluatio
in quibus verbis triplex actus bone-
fissimus v̄ginis glorioze denotatur.

Primus auditionis.

Secūdos turbationis.

Tertius cogitationis.

Prim⁹ ad⁹ ad quē v̄go dignissima
mota ē fuit auditiōis: q̄ attentissime
audiuit nūtiū sūmi dei. dulcissime illā
salutationē magnificatiōe b̄dicētē:
quid auditis o virgo p̄ssima: quid ti-
bi refer⁹ ab angelo! quid contrarium
facies cum sentis angelicā vocē. **S**e-
cūd⁹ ad⁹ fuit turbatiōis: q̄ turbata ē
non turbatione incredulitatis sic **Ta-
charias**: s̄ turbatiōe admiratiōis: sicut
Rico. de lira dicit. **N**am beata virgo
solita erat videre angelos: **7** ideo de
apparitiōe angeli nō fuit mira ta. i. tur-
bata: s̄ de salutatione insolita. q̄ nihil
mirabilius est vere humili. q̄ sua exal-
tatio: **7** ideo cū beata virgo esset hu-
millima audiēs salutatōem tante ex-
cellentie turbata est in sermone non i
apparitione. **T**ertius actus virginis
benedictē fuit cogitationis. **N**am uul-
tu verecundo cepit mysterium prudē-
tissimeq̄ ponderare. **Q**uinta cōsi-
deratio v̄i cōsolationis: de qua s̄bin
fertur. **E**t ait angelus ei. **N**e timeas
Maria. iuuenisti. gratiā apud deum
Ecce cōcipies i vtero: **7** paries filium
7 vocabis nomē ei⁹ **I**esū. hic erit ma-
gnus: **7** altissimi filius vocabit⁹: **7** va-
bit illi dñs deus sedem **D**avid patris
eius: **7** regnabit i domo **I**acob ic̄nā.

et regni eius non erit finis: in quibus
verbis triplex noui angelus annuntiauit.

Primum de conceptione.

Secundum de noiatione.

Tertium de magnificatione.

Primum fuit noui conceptio. **M**aria inquit angelus noli timere de salu-
tione. In solita. Inuenisti. n. gratia apud
deum: non solum per te sed per toto humano
genere: ecce concipies in utero: et pari-
es filium. **Secundum** fuit noui noiationis
Et vocabis inquit nomen eius Iesum.
fm. **Nico.** de lira non dicitur impones
quod hoc nomen non fuit impositum a
patre secundum quod fuerat predictum
ab **Isa.** propheta. **62. c.** vocabitur tibi
nomen nouum: quod os domini nomi-
nauit: sed istud nomen fuit divulgatum
per angelum ipsi **Mariae**: et **Ioseph**:
et per eos alius nomen etiam impositum
est secundum proprietatem futuram:
quia salus humani generis erat futu-
ra per **Christum**. **Iesus** enim salus interpre-
tabatur fm. **Viero.** **Tertium** fuit no-
uum magnificationis. quando dixit. hic
erit magnus: semper enim fuit magnus
deus: sed futurus erat magnus homo
et magnus propheta: sicut **Luc. 7. c.** de
propheta magnus surrexit in nobis:
et filius altissimi vocabitur. **1. p. 1. v.** dei:
qui solus est altissimus. **Homo.** n. alius
est inter creaturas corporales: sed an-
gelus altior: deus autem altissimus. **Ista**
est filiationis dei fm. **Nico.** de lira decipi-
tur hic per naturam. In omnibus au-
tem alijs quantiscumque sanctis est tantum
filiationis dei per adoptionem: et dabit
illi dominus deus secundum **Dauid**. sed
contrarium per hoc quod dicitur. **Die**
re. 12. de Ieconia rege Iuda. **Scribe**

istum uirum sterilem: nec erit de semine eius
sedeat super thronum **Dauid**. **Beata** autem
uirgo **Maria** de qua natus est **Iesus**
descendit de **Ieconia**: ut patet **Mat.**
quia ponitur in christi genealogia. **Ad**
quod dicitur fm. **Nico.** de lira. **q. Viero.**
loquitur de regno temporali ipsi **Da-**
uid: in quo nullus postea regnauit de
semine **Ieconie**: et aliqui alij qui reser-
uerunt regni nomen in **Iudea** ante **De-**
rodem ascalonitum non fuerat de tribu re-
gia: sed de tribu sacerdotum. **Christus** enim qui
descendit de **Ieconia** fm. carne per uir-
ginem **Mariam** non sedit super thronum **Da-**
uid: loquedo de temporali regno: imo istud
negauit coram **Pilato** dicens **Job. 18.**
Regnum meum non est de hoc mundo. tamen
potestatem accepit post resurrectionem
etiam in quantum homo super omnem crea-
turam fm. **q. ipse** dicit **Mat. 28.** **Da-**
ta est mihi potestas in celo: et in terra.
Nam in quantum deus non accepit ali-
quam potestatem de nouo siue in tempore
angelis. **Angelus B.** loquitur de regno
spirituali et celesti: quod figuratum fuit per
regnum **Dauid** temporale. sicut et celesti. **Die**
rusale per temporalem. **vi. et 17. dicit.** **Et** re-
gnabit in domo **Jacob** in eternum. **s. sup.**
electos de domo etiam **Abraam** et **Isaac**.
Aliqui fuerunt reprobatum sicut **Ysmael**
et **Elau** de domo **Jacob** ius filij a sa-
ctis doctoribus inter electos sunt con-
putati: quod si aliqui peccauerunt et ege-
runt penitentiam. **De** **Nico.** de lira. **Et** re-
gni eius non erit finis: quod ipse non solum
in quantum deus. sed etiam in quantum
homo regnabit eternum super omnes:
et super angelos. **Quid** est hoc de uirgo
regia quod tibi angelus loquitur. **vere** no-
uum: quod alij tot annis expectauerunt

sancti patres et electi dei sentire: quod in
his uerbis imutat cor tuum? **Q**uod uirgo
audi obsecro anima mea: quia celesti
nuntius ex parte dei uirgini declarat sa-
lutem mundi per sui filij concipiendi fu-
turam. quid fecisti o puella: quid fecisti
ut deum inclinares ad tuum factum amorem
Ecce angelus ex parte summe trinitatis.
tibi reuelat te in matrem illius assumen-
dam: que paulo ante ut descendere de-
uotissime rogabas. satisfactum est in pe-
titioni tua. **Q**uod uirgo sacratissima en sal-
uator mundi tuum ad habitandum requirit
ut ex uirginali. fecit ille quod postulaba-
bas. **fac** et tu etiam quod ipse querit. **Qu**erit
te in matrem. querit de te carne accipere:
sed non sine causa rem tuam gratam ad-
huc poterat uirgo pia. **Idcirco** ad ter-
tium mysterium procedam?

Tertium mysterium de prepladum dei
et de deo: per quod addit in euan-
gelio. dixit autem **Maria** ad an-
gelum. quomodo fiet istud. quoniam uirum non cognosco?
et respondens angelus dixit ei. **Spiritus**
sanctus supueniet in te: et uirtus altis-
sima obumbrabit tibi: ideo et quod nascetur
ex te sanctum uocabis filius dei. **Et**
ecce **Helisabeth** cognata tua: et ipsa ce-
pit filium in senectute sua: et hic mens est
sextus illi que uocatur sterilis: quod non erit
impossibile apud deum omne uerbum. **Dixit** autem
Maria. **Ecce** ancilla domini fiat mihi fm
uermum tuum. **In** quibus uerbis. **5. consi-**
derationes erunt denotanda.

- Prima** dicit uirginitatis aplexio.
- Secunda** de spiritus sancti cooperatio.
- Tertia** de exempli admiratio.
- Quarta** de humilis ratio.
- Quinta** de uerbi dei incarnatio.
- Prima** consideratio de uirginitate. am

plexio. **Maria** sigde deuotione glorio-
sa uirgo amplectabatur uirginitatem. **De** **uorem**:
quod probari potest tripliter.
Primo ex suo proposito.
Secundo ex suo uoto.
Tertio ex sua confirmatione.
Primo in qua per ex suo proposito dicit
magister **sen. 4. di. 20. et confirmat per**
Aug. 27. q. 2. c. beata Maria. **Beata**
Maria proposuit se obseruaturam uotum
castitatis. uel uirginitatis in corde: sed
ipsam uirginitatem uotum non expressit ore:
sicut se diuine dispositio uoluntate
se obseruaturam uirginitatem: nisi deus
aliter reuelaret: nec sic factum est co-
tra legem **deuter. 7.** **Non** erit ipsa ite-
rilis utriusque sexus. **q. ipsa** in hac uice non
simpliciter uirginitate uouit. **sed** additi-
one si deo placuerit. **2. p. 3. ex suo vo-**
to. **Nam** accepto sponso **Ioseph** factis-
simo: et cognoscens deum uoluntate: simul
cum uiro labijs expressis uirginitatem
uouit: sic per in precepto. **c. beata Maria** et id
confirmat per **Aug. 2. li. de uirg. q. 9.** ait an-
nuntians angelo **Maria** respondet. **Quo**
fiet istud quoniam uirum non cognosco: quod
perfecto non diceretur: nisi uirginitatem
deum ante uouisset. **2. p. 3. ex sua confir-**
matione quoniam angelo dicebat. quoniam uirum
non cognosco. **in** cognoscere propono. **ut**
ligeat itaque uirginitatem uirgo: **7. modum**
diligenter interrogabat de suo conceptu.
Secunda consideratio de spiritus sancti coo-
peratio. **nam** quod ut audiuit angelus risum
uigilans: **let** retulit ei. **spiritus sanctus. etc.** in qua
relatio tria uirgini promittit.
Primo spiritum sanctum.
Secundo humanitatem.
Tertio sanctificationem.
Primo pronuntio uirgini spiritus sancti

superuentionē. qñ dicit. spūs sct̄ sup
ueniet in te. Id est nō cōcipies hūano
modo sed diuino: q nō uirtute sc̄mis
uirilis: sed uirtute spiritus sancti: 7 bñ
dicit superueniet in te. q prius uene-
rat super uirginem adhuc i utero ma-
tris existerentem: ipsa a peccato origi-
nali p̄seruando. vel fm̄ alios purgā-
do. Sed in conceptōe filij dei sup̄uēit
spiritus sanctus. i. iterū uenit ad cōfir-
mādū 7 cōfrendum maiorē gratie
plenitudinē: quē non solum factifica-
uit mentem: s̄ etiā uentrem nec p̄pter
hoc dicendum ē xpm̄ eē filiū spūs sct̄
dī duplici rōe s̄. **Primo** p̄pter uirtutē circa gēnera-
tionē tp̄alē: q̄ fm̄ illā dī xpm̄ conce-
ptus de uirgine 7 spūs sancto si diceret
spūs eius pater: sicut uirgo eius mat̄.
Nā ut ex hoc xps natus ex Maria 7
7 spūs sancto: sicut nascit̄ p̄les ex mu-
liere: 7 uiro. q si hoc falsū ē q̄ p̄les p̄-
tem accepit a patre: 7 p̄tem accepit a
matre: in qua assimilaf̄ patri 7 matri
in eadē natura 7 forma: 7 hoc nō est
reperire in xpo quātū ad eius conceptō-
nē: imo soli matri assimilatur in nasa
assumpta. **Primo** nō debz̄ admitti xpm̄ eē
filium spiritus sancti. sed solius uirginis
matris ad manifestādā 7 confirman-
dā uirtutē 7 p̄prietatē tēporalis
generationis. **Secūdo** rōe sumit̄ ex p̄te
generationis eterne ne cōfusio fiet et̄
narū relationū 7 p̄prietatū. vñ cū p̄-
prium sit p̄sone patris generare respe-
ctu p̄sone filij: nullat̄ nus admittit̄
xpm̄ esse filium spiritus sct̄i: in quo
non est alia p̄sona: uel hypostasis q̄
illa quam ab eterno pater genuit̄. **Quarto**
angelus p̄misit filij uirgini humanatio-

nem cū dicit. **Et** uirtus altissimi obū-
brabit tibi. i. dei filius: qui est dei p̄ is
sapiētie 7 uirtus: ut dicit̄ i. cor. **Primo**
obumbrabit tibi: q̄ sub umbra carnis
latebit uirtus diuinitatis. **Secundo**
sit ei filij sanctificationē dī. **Idēoq̄** 7
q̄ nō nascetur ex te sanctū uocabit̄ filiū
dei. fm̄ **Nico.** de lira. dicit̄ factū abso-
lute absq̄ determinatione: q̄ si dixisset
sanctus deus: uel sanctus homo: uel
aliquid cōsimile. nō expressisset sancti-
tatem eius cōplete: q̄ in eo est sancti-
tas diuina 7 humana: 7 quicquid sa-
ctitatis potest cogitari i quēcuq̄ cre-
atura eminētius est in xpo. ideo dicit̄
sanctum absq̄ determinatione: 7 uo-
cabit̄ inquit filius dei. **Accelera** uirgo
respōsi: 7 expedias nuntiu: expedat
adhuc cum modestia 7 audit. **Attēde**
non iterumpit uerba angeli: s̄ illa su-
scipit cū multa reuerētia.

Tercia cōsideratio dī exēpli admi-
ratio. Angelus. n. ut uirginē clarū in
formaret exēplū sibi p̄ponit: q̄d fuit
efficacissimū triplici ratione.

Primo rōe claritatis.

Secundo rōe fecunditatis.

Tercio rōe possibilitatis.

Primo fuit exēplū illd̄ efficacissimū rōe
claritatis: q̄ nō erat obscurū nō de p̄so-
na icognita. nec de c̄nea seu p̄grina:
s̄ de p̄sona notissima 7 diuicta. **Ecce** in-
quit **Elisabeth** cognata tua. **Secundo** fuit
efficacissimū rōe fecunditatis. **mir** q̄ppe
uidetur si sterlis cōcipiat: s̄ multo ma-
ius si concipiat in senectute. p̄pterea
dicit̄ angelus. ipsa cōcipiet̄ filiū in sene-
ctute sua: 7 hic mensis est scriptus illi. s̄
mensis: in quo ipsa concepit: que uo-
catur sterlis. **Quia** eius sterilitas

hic erat nota ut uocaret̄ sterlis. **Primo**
fuit efficacissimū rōe possibilitatis. cū
n. maius sit uirgine cōcipere q̄ sterilem.
Primo angelus inducit rōis efficaciam ex
dei omnipotētia: q̄ nō erit impossibile ap̄
deū oē uerba: qui dixit 7 facta sūt.

Quarta cōsideratio fuit humilis
respōsiō. dixit aut̄ **Maria** ad angelū
fiat̄ mihi fm̄ uerbum tuū: que respō-
siō fuit gratissima.

Primo deo.

Secundo angelis.

Tercio hominibus.

Primo fuit hec rōis gratissima deo
qui ad suā uirtutē descendere statim di-
gnatus est: 7 quē celi 7 terra capere
non poterat uerbis istis **Maria** clau-
sit in suo uentre. **In** cogitabilis uirtus
Marię uirginis. **In** ineffabilis clemētia
creatoris. **In** icōprehēnsibilis altitudo
mysteriorū dei. **Una** mulier hebreica fecit
inuationē in domo regis eterni. **Una**
puella 7 sic diuina sapiētia circūuenit
p̄pterea de ea conqueritur deus di-
cēs **Can. 4.** **Vulnerasti** cor meū: foroz
mea sponsa mea. **vulnerasti** cor meū:
in vno crine colli tui: 7 in vno oculoꝝ
tuorū. **Ubi** glo. pro amore tuo carnem
assūpsi: 7 vulneribus p̄mis in cruce
vulnerasti cor meū. nā p̄mo genita fi-
lij sui fuit: plusq̄ pro ea redimēda in
mundum uenit q̄ pro omni alia crea-
tura. ex uirginis ḡ carne deus filius di-
ti summam altitudinē uestiuit humi-
litate. sumā uolūtatē uestiuit p̄alitate.
summam opulētiam uelēuit pauper-
tate. summam lucem uestiuit tenebris
summam honorē uestiuit obprobrijs
summam amabilem uestiuit flagellis. qd
plura! **Hodie** uirgo sacratissima di-

266
dit. **Congratulamini** mihi omnes qui
diligitis me: q̄ cum essem paruula pla-
cui altissimo. **Placuit** certe: quia dixit
Ecce ancilla domini. non dixit ecce re-
gina. ecce mater. sed ecce ancilla. **hu-**
millima uirginis oblatio: qua se in an-
cillam dei totam obsequiosam redde-
bat. **Secundo** fuit hec respōsiō gra-
tissima angelis qui uirginē cōsensum
expedebat. quā exp̄licet q̄to gau-
dio sine repleti cuꝝ iam uirginem audi-
ebant dicētē. **Ecce** ancilla domini. le-
tabantur quidē iocundabant 7 epul-
tabat̄. **Secundo** fuit hec rōis gratissima homi-
nibus quibz̄ per **Marię** salutē mittebat̄
a dno. **Adam.** **Sua** patres gene-
ris humani. **Abraam.** **Isaac.** **Jacob.** **Isaia.** **Jeremia.** **san-**
cti patriarche 7 p̄phete. **Dicite** mihi
quēso. dicite cum uirgo locuta est uer-
ba salutis nostre: sensitis ne aliquid
inuidiuitis. p̄tō enī q̄ angeli ad uos
descendentes uoce amena dixerunt.
Gaudete patres sancti: q̄ hodie pud-
la una illa quaz̄ p̄phetauit: 7 in figu-
ris pronūciastis a domo requisita re-
spōsum p̄buit. **Ecce** ancilla domini
7 tā incarnatū est i ea uerba diuinū.
puto etiā claritatis insolite radiuz̄ ei
apparuisse: nūc se trahendo: nūc se red-
dendo. **Qualis** fuit 7 q̄ magna in-
bilatio tunc illorū qui sedebant i te-
nebris. **Quinta** cōsideratio dicit̄ uer-
bi diuini incarnatio. **Secūdo** n. **Job.**
Dama. post uirginē cōsensum facta
sūt tria simul 7 semel. **Primo** corpo-
ris xpi organizatio. **Secundo** anime creato-
ris xpi 7 aie cū diuinitate unio
Assūpit. n. uerba totum hominem 7 nō
prius corpus q̄ animam: s̄ simul ut docet

magister i tertio di. 4. Et qua vniōe
 deus homo factus est in vtero virgi-
 nis: 7 virgo facta est mater dei: quod
 dicere stupo. certe nec valco expu-
 re rem tam grandem. quid factum est
 in te o virgo gloriofa cum fenfisti tuū
 vterum tali filio decoratum. Quā
 ta fuit tunc omnium tuorum fenfuum
 interiorum 7 exteriorum mutatio. Nil
 lum certe habebas: qui in celis cū pa-
 tre regnabat. Nilum tenebas: qui li-
 mul cum patre spiritum fanctum in spi-
 rabat. secum iam famus: 7 ampli non
 desperabimus. Iuna nos virgo pūffi-
 ma: 7 ad tuum filium pro nobis por-
 rige preces: vt nobis gratiam sua lar-
 giri dignetur: qua valeamus sua co-
 gnoscere beneficia. 7 sibi possumus ac
 filio in hac vie gratias condignas re-
 ferre: qui hūmālem se tibi dedit: qui ē
 benedictus in secula feculorum. Amē.
Sermo de pcedestinatorum numero
 7 damnatorum.

Ulti sunt vocati: panti vtro
 electi. Mat h. 20. Verba q̄
 reuerētis vī is sunt pposita
 dilectissimi in xpo Jesu: sunt ipfi vni
 Jesu. que si omnes vani attente penfa-
 rent ac subtiliter discurreēt timendi
 deum causam haberent. quid. n. pōt
 tanta efficacia timorem incutere: q̄ p-
 fata verba ore veritatis ineffabilis p-
 lata consideraret. Quis enī non pau-
 ret? Quis non obstupesceret? qui vide-
 ret suum regem populos sibi dedit os
 omnes sine defecto coram se adubtan-
 te: 7 ex tanta multitudine paucos ad
 gloriā eligentes. Reliquos autem i
 confusione ignominia 7 tormento re-
 linquentem. Quā? timor. Quā?

fletus. Quā? quātus gemit? tales cōpae
 benderēt. Sed que infania hominum
 patz mic cōtraria. Nam si figulati oēs
 interrogantur infideles an sint electi
 ad salutē: quāsi oēs dicerēt. sum. Si
 milt et iudei idē dicerēt. vez quidem
 quid xpianis loquar: quoz fides ē me-
 ritissima. nōne iō 7 ipi i oibus malis
 viuētes: tū credidit se misericordiā dei
 consecuturos. **Interroga queso i om-**
ni sexu: 7 in oī etate aditōe gradu ac
dignitate: neminē fere inuenies etiam
si in malo persecuerēt: qui se non putet
electus: 7 hoc euenit: q̄ parti ignorat
lumē veritatis: partim q̄ p pū amo-
ris fallacia decipiuntur: partim demo-
nis: q̄ diabolica suggestione fallatur.
Nam plerūq̄ etiam fatui se sapientes
existimant: 7 q̄ claros non habēt oculo-
los vmbra iterioze p veritate recipi-
unt: 7 sepe somnācie pūtatē se vigila-
re: 7 esse vera que somnāci. Sic mul-
tis vocatis a deo euenit: qui nunc cre-
dunt se saluari: 7 vanabuntur: q̄ dicit
saluator. Multi sunt vocati: pauci ve-
ro electi. nōne vides in omnibus reb?
ex? q̄ illud qd ē veteri? plus habun-
dat: 7 in fine sermonis dicit. nunc ea
pe exemplum in piscatorib? q̄ ut plu-
rimū plus amūdicit: 7 piscium mū-
lium in retbe capiūt q̄ sint boni piscis
hoc confirmat dōna auctoritas. Ma-
th. 4. Simile est regnum celozū se-
igne mūse in mari usq̄ i cōmū ignis
Ecce q̄ beati ponuntur in vasto quo-
si in modico loco moantes. propter
paucitatem: sed. malū pōhūantur in
 vasto mari: propter multitudinem.
peccator conuertere 7 considera
quid significet. Multi sunt vocati x.

Sed licet nequeat mētiri. tū q̄ ei? sa-
 tratissima vicia ab ignorantibus male
 intellecta sepe numero aberrare deci-
 piuntur. Ideo pro luculentiori the-
 matis nostri declaratione tria in hoc
 sermone notabim?

- Prima vī oppositio.**
- Secunda vī declaratio.**
- Tertium vī cōfirmatio.**

Prima vī oppositio. qui-
 da. n. videtur opponere q̄ non pauci
 sed multi sunt electi: 7 hoc triplici opi-
 nione probare videntur.
Prima vī inclinatiois.
Secunda vī reuelatiois.
Tertia vī pcedestinatōis.
Prima opinio dicit inclinatiois: q̄
 est talis. Omnia que sunt inclināf ad
 agēdo fm bonitatē sue nature lo-
 quēdo natural: vt patet in creaturā
 insensibilib? 7 sensibilib? q̄ magi q̄ nos se
 quūt nē sue icliationē. vñ p b. 4. ob.
 ait. Innotsq̄ dirigit opa sua f3 opti-
 mum eozū que sūt in ipo: 7 **Boch. 4.**
de cōsol. profa. 4. inqt. agit. n. cuiusq̄
natura qd propūū est ei vīfmire. q̄
de? cui? esse ē pceditūū iclinat a bo-
nitate sue nature: vt agat fm eam. nā
si alia agunt hoc a fortiori deus. hoc
patet. 2. metha. vbi dī. Qd ē cā alio
rum vt sint talia illud maxime ē tale.
creplū. Ignis qui cū sit cā calefaciēdi
aquā vel alia agūt fm iclinatōez sue
nature. ipse d3 agere fm suā imo ma-
gis: q̄ teste pocalo qui dicit de cau-
lis auctoz. Quicquid pōt cā scba: pōt
cā prima nobilitati 7 altiori modo. ad
hoc cōmentatōz. 2. metha. ait. Prima
cā ē magis digna i cē? vī tute q̄ oia
alia entia. q̄ oia alia entia acgrūt esse

7 virtutē a prima: sed que est iclina-
 tio nature dei misericordia. hinc dicit
 in psal. Apud dñm misericordia: 7 co-
 piofa apud eū redēptio: 7 26. q. 3. 7
 allegat de peni. di. 1. Misericordie do-
 mini nec mēsuras ponere possum? nec
 ope vīfmire. Ecce q̄ iclinat ad mise-
 rendū fm naturā. q̄ debz plurib? mise-
 reri: 7 cōsequēter plures eligē q̄ dā-
 nare. vez rīdere quis potēt q̄ et hō
 iclinat ad misericordiā testate Jaco. 1.
 2. lue cā. vbi ait. Super exaltat autē
 misericordia iudiciū. 7 de peni. di. 1. q̄
 deitatis: 7 sunt vba Hiero. vbi dicit.
 Deitatis nā clemens est: 7 pia. magi ad
 indulgētiā q̄ ad vindictā pna. q̄ nul-
 lūm vult mōre pceditōz: f vt ma-
 gis cōuertat 7 vīfmire. **Secunda vī**
reuelatiois. arguēdo nā q̄ p talib? di-
 eo q̄ ples saluatur: q̄ in diuinis scri-
 pturis inuenit q̄ ples saluant. Nam
 omnes electi significant i pmissionib?
 factis ad Abram a deo: sic sancta ma-
 ter ecclesia canit. Signifer sanct? Mi-
 chael repūter eas i lucē sanctā: quam
 olim Abrae promissisti 7 semini eius:
 sed semē electoz ē amplissimū. Nam
 Deū dicit deus Abrae. Egredere
 de terra tua: 7 de domo patris tui: 7
 intulit di. faciam te recrefē in gente
 magna. Itē. 2. ceterz di. faciā semē tu-
 um sicut puluere terre: quē 7 si homo
 pōt numerare: semē quoq̄ tuū nume-
 rare poterit. 7 is. canteq̄ Abraā filiū
 haberz educēs eum foras dixit. Su-
 spice celū: 7 numera stellas si potes: 7
 dixit ei. sic erit semē tuū. Ecce quot sūt
 electi significati i semē Abrae. Vñ
 Job. 1. di. Nūquid numer? militā ei?
 quā. Non. 7 Dauid inducit q̄.

patri di. Numerabo eos: et sup are
 nā multiplicabuntur. **Sic** Jo. apod.
 7b restatur di. Audiu numer signa
 toz. 14.4000. signati ex oi tribu filioz
 ru isrl. Ex tribu Iuda. 12000. signati:
 vsqz ibi stantes ante tronū dei. **Ecce**
 quata ē electoz multitudo: prop̄ea
 doctores facti in suis opinionib⁹ licet
 sint varie. tñ ostendunt multos salaā
 dos. **Magister** nāqz sen. in 2 di. dicit
 hominē esse factū inf alias causas p
 restoratione nature āgelice: vñ 7 in
 di. allegat **Ex** di. **Superna** illa ci
 uitas ex angelis 7 hoibus cōstat: ad
 quā tātos humani generis ascendere
 quātos illic cōtingit angelos remāsis
 se. sicut scriptū est. cōstituiti terminos
 populozū iuxta numerz filioz: siue an
 geloz. 7 hoc exponit ipse magister di
 cēs. **Nō** iuxta numeruz eoz qui cecide
 runt: s eoz qui remāserūt: 7 iuxta istā
 opinionē cum sint angeli penē inume
 rabiles sequit q tot erūt hoies q sal
 uabuntur. **Nā** de angelis dicit Jo. in
 apod. **Millia** milliū ministrabāt ei 7
 decies centena milliū assistebāt ei. **Itē**
 di. 40. magister ponit aliā opinionem
 que ē **Augu. 22. li. de ci. dei di. De** mō
 tali progenie iuxtaqz dānata tñ po
 pulū sua gratia collegit: vt tantū stir
 pe restauret: partēqz lapsa angelozū
 ac si illa dilecta ac supna ciuitas non
 fraudetur suoz numero ciuū. qñ est
 fortassis: 7 habūdātia letē. **Itē** ibi
 dem ponit aliā opinionē dicens q sa
 lus ruine āgelice per v̄gines restau
 rabitur. de ceteri. aut hoibus sit tot
 saluādi: quot sunt angeli qui remāse
 runt. **Itē**. **Est** alia opinio **Donā. in 2 di.**
 9. que v̄ oibus verior. ait. n. q cā sine

9. angeloz ordies debēt ad ipsos ho
 mines assumi p meritoz cōditōe. 7 iō
 non tñ assumunt ad ipsos v̄gines cū
 etiā multi corrupti carne in merito m̄
 tis v̄ginibus preferūt sicut patz in be
 ata **Maria** magdalena: 7 **Petro** aplo
 qui multis v̄ginibus v̄triusqz sexus p̄
 ferūtur: p̄pterea v̄ q mlti dū fuerūt
 in hac vita. non fuerūt tanti meriti ut
 possent assumi ad angeloz ordines: q
 tamē saluati sunt merito passiōis xpi
 7 de ipsis sit. io. ordo: sicut oib⁹ signi
 ficatū ē tpe **Ex** regi Iude qñ a dō im
 petrauit ne moreretur: tunc sol i sig^{no}
 exauditōis decē gradib⁹ descēdēs re
 tro gradiens in horologio ad iā: sicut
 patet. 4. regū. 20. c. **Sic** xps sol iusti
 tie nouē relictis angeloz ordinib⁹ ad
 decimū generis humani descēdit: qō i
 decima diagma designatur: de q **Luc.**
 12. dī q mulier: si veitas sine v̄ina na
 tura admittā iquisiuit domū. i. huma
 nā naturā passioe s̄buertēs. **Ecce** istī
 opinionib⁹ adhuc p̄posito saluādi nu
 mera eos si potes. q non pauci vocati
 siue electi. q multi. quomo q̄ intelligen
 da est veritas. **Multi** sunt. **Itē** **Ter**
 tia opinio v̄ p̄destinatōis: 7 arguit
 sic. **Aut** deus p̄destinavit oēs: aut p
 tem. **Si** oēs. q̄ omnes saluabūtur: q
 p̄destinatio est origo 7 fundamētum
 habens salutē. vt colligif. di. 25. primi
 sentē. 1. 22. q. 4. c. **Nabuchodonosoz**
 p̄pterea arguitur. **De** ē imutabilis.
 si q̄ oēs p̄destinavit: oēs saluabit. q
 eius voluntas non pōt mutari. iuxta
 illud qō v̄ de regi. iur. li. 6. **Quō** sem
 placuit amplius displicē non potest.
Si autem dicis q non omnes p̄de
 stinavit sed partem: 7 ego: q nō oēs

Et probatur q non sit verum **Itē**
 mo si sic esse videt q deus est p̄loaz
 acceptoz: 7 hoc negat scriptura. vnde
 aduū **Petrus** ait. In veritate cōperi
 qm̄ deus nō ē p̄sonaz acceptoz. **Item**
 22. q. 4. c. sicut. 7 de cōsec. nequa q.
 7 c. de p̄ben. c. venerabilis li. 6. v̄.
Nā generis virtutū nobilitas viteqz
 bonitas gratū deo faciūt 7 idoneuz
 seruitozē. ad cuius regimē nonnullos
 nobiles 7 ignobiles: pauperes etiā po
 tentes amittit. eo q nō est apud deum
 personaz acceptio etiā scribit **Jo. 2. c.**
Non est p̄sonaz acceptio apud deū.
 7 **lap. 2.** **Equalit** est ei cura de oibus.
 7 **Mat. 23.** **Solē** suā oziri facit super
 bonos 7 malos. **Secūdo** p̄bat: q oēs
 ad p̄niam uocat: sicut dicit **Apo. 1. thi.**
 p. q deus vult oēs hoies saluos fieri.
Mult q̄ oēs: 7 nō partē. vñ idē **apof.**
Ro. 8. ait. **Scim⁹** qm̄ diligētibus deū
 oia cooperat in bonū his qui s̄z p̄po
 sitū vocati sunt sancti. **Nā** quos p̄e
 sciuit: 7 p̄destinavit conformes fieri
 imaginis filij sui: vt ipse p̄mogeni
 tus in multis fratribus: quos aut p̄e
 destinavit: hos 7 vocauit. 7 quos vo
 cauit: hos 7 iustificauit. 7 quos iusti
 ficauit: eos 7 magnificauit. **Quid** q̄ di
 cemus ad hec. **Si** deus p nobis: q̄s cō
 tra nos: qui etiā p̄po filio nō peperit
 sed p nobis oib⁹ tradidit illū. quo et
 tū illo oia nobis donauit.
Secūdo mysteriū v̄ declarā
 tio. **Ne** q̄ in errore mens paz
 intelligētū permaneat ex p̄
 fatis videbimus tres cōditiones cō
 tra p̄mas tres opinionēs quarū.
Prima contra inclināōem.
Secūda contra reuelatōem.

Tertia contra p̄destinatōem.
Prima cōtra inclināōem dicebatur
 q deus debebat plures saluare q̄ dā
 nare: q̄ etiā nā magl. inclinata est ad mi
 serendum q̄ puniendū. **Indeo** q̄ ve
 rum est quātū ad effectū. non q̄tū ad
 sām: q nō ē v̄rus i nā: s̄ tñ nō sequit
 q oēs uel plures saluētur: q̄ reglā in
 telligif stātib⁹ terminis ipsi nāe. **Secūda**
 nāqz est q̄ de saluaret oēs siue mul
 tos si ipsi se disponerēt. sed q̄ non se
 disponūt. iō natura nō saluātur: patz
 hoc ex mltiplici. **Nam** cib⁹ nālr habz
 p̄bere nutrimentū. s̄ tñ nō. p̄bz in illo q
 nō bz digestione: lumē bz illuminare.
 s̄ tamē nō illuminat ceoz oculos: me
 dicinā bz sanitatē disponere: nō tñ ca
 rat moritur: 7 b nō ex culpa adiuoz:
 sed ex defectu passiōis. q̄ nō sunt di
 spositi. vñ hoc idē cōfirmat **p̄bz. de**
ala. di. **Actus** adiuoz sūt in patiente
 bene disposito. **Sic** dico q̄ dei natura
 licet de se sit inclinata oibus misereri.
 tñ nō oibus miseretur: q̄ nō sūt dispo
 siti ad susceptionē ipsius. hinc auctoz
 de causis ait: **p̄zia** cā ē superior: 7 se
 per ē sine varietate. sed cāe lēde nō re
 cipit v̄tutē p̄mē nūi s̄z attigētā. q̄ nō
 valet ar⁹. **Itē** **Secūda** declaratio ē
 p̄tra reuelatōem. **Nā** dicebat q̄ p̄les
 ex reuelatōe demōstrāf saluari q̄ dā
 nari. **Indeo** q̄ de electis ē loqui du
 pliciter. **Ab**olute 7 respectiue siue cō
 paratiue. **Primo** mō electozū ē maria
 multitudo. nōne tibi videtur multi
 tot p̄p̄be. tot martyres. tot cōfessores.
 tot v̄gnes. tot cōmunes. 7 casti. 7
 sic habent intelligi iste auctozitates:
 doctozū opinioes. **Secūdo** in cōpa
 ratōe siue comparatīe loquēdo. dico

q̄ electi sunt paucissimi: si boni malis
 cōparat̄ paucissimi inueniūt. Nā si q̄
 ex magno mōte harena: vel ex littoze
 maris sum: r̄ pu gillū harena: harena
 illa gr̄adis dicer̄: f̄ absolute: q̄ grana
 illa cōtēta esset ifinita: sed cōparādo
 ad illa que sunt i mōte: siue in littoze
 maris dicent̄ pauca: sic ē de electis: nā
 multi sunt absolute: s̄ in cōparatione
 vānatoz pauci: r̄ iō deus absolute: lo
 quēdo dicit ad Abrahā: q̄ semē suum
 multiplicaret sicut puluere: r̄ sic stel
 las celi. r̄ in cōparatōe loquēdo fuit
 dictū deuterō. **Ecce oēs electi in
 manu dei sunt: tam pauci sunt vt pos
 sint stare.** Dicit sap. **Justoz aie i
 manu dei sunt. r̄ sic patet. 2^a solutio.**
**Tertia declaratio ē cōtra p̄destia
 toem: vbi dicebat q̄ aut de^o oēs ele
 git: aut p̄destinauit: aut partē. r̄ si
 oēs. ḡ omnes erant saluādi. r̄ si partē
 hoc erat falsum: tū q̄ nō ē personarū
 acceptoz: tū et̄ q̄ vult oēs hoies sal
 uos fieri: r̄ deo dō q̄ non omnes p̄
 destinauit. Nam p̄destinatio est tm̄
 bonoz. vñ mgt̄ i. di. 40. ait. **P̄de
 stinatio est quedā cōparatio qua ele
 git quos voluit añ mūdi cōstitutōem.**
**Sed dicit ḡ ē personaz acceptoz. s̄ si
 ter et̄ sequit̄ q̄ nō oēs vocat̄: vt dicit
 Apo. Dico q̄ nō sequit̄. Nam ipse ex
 hoc nō acceptat p̄sonas: sed merita: r̄
 dānat demerita. r̄ ideo nō omnes p̄
 destinauit: q̄ p̄didit quosdā in pecca
 to duraturos: illos tm̄ p̄destinauit
 quos beatificādos cognouit. **Uñ. 2^a
 4. c. Nabuchodonosor. Aug^o ait.
 Vires obediētē nō iō cuiusq̄ subtra
 huntur: q̄ cum non p̄destinauit. S̄
 ideo cū nō p̄destinauit: q̄ necessarū******

ab ipsa obedientia p̄uidit. **Et idem
 dicit q̄ p̄sciti sūt casturi: non sunt p̄desti
 nati si essent reuersuri. Ecce ḡ q̄ deus
 nō cōsiderat in p̄destinatōe p̄sonas
 s̄ merita. Q̄d aut̄ dicebat s̄m̄ Apol.
 deus vult oēs hoies saluos fieri.
 r̄. **Indeo s̄m̄ vocat̄. r̄ maxime s̄m̄ Jo.
 Dama. r̄ Alex. de ales. q̄ in deo dicit
 esse duplex voluntas: nō respectu volē
 tis: s̄ respectu voliti. Una dicit̄ atcedē
 altera cōsequēs siue cōditionata vo
 luntas. Antecedens est in qua vult
 deus oibus misereri. r̄ vult oēs salua
 ri. vocat̄. n. nos cū illa ad p̄niam oēs
 iudeos. paganos. sarracenos. r̄ q̄
 cūq̄ peccatores clamat in vitā eternā
 s̄ illa non sequit̄ effectū suū p̄pter re
 bellionē liberi arbitrii nostri. Clamat
 deus volens saluare aiam meā. r̄ libe
 rū arbitrium r̄ndit. nolo. **Exemplū ē
 Rege qui p̄tū soluit p̄ liberatōe iuo
 rū ciuū: r̄ parat naues: vt in patriam
 eos reducat a captiuitate: r̄ oēs a vin
 culis liberare ac soluere. Sed quidā
 cōtēnunt. ecce q̄ sarraceni. iudei. r̄ ce
 tēri obstinati peccatores nolūt exire
 de carcere infidelitat̄: r̄ male volūta
 tis: s̄ tm̄ deus p̄tū p̄ oibus soluit re
 dempturis: r̄ omnibus vult misereri.
 vñ Apo. tefaloni. **Sac^o est oibus ob
 tēperātibus cā salutis r̄ absolute vo
 luntatis. Idem. apoi. Thi. p̄ ait. Voc
 bonum r̄ acceptū corā saluatore no
 stro. Ideo qui vult oēs saluos fieri
 ad agnitionē veritatis peruenire qui
 vedit semetipsū pro omnibus. **Alia
 volūtas dicit̄ cōsequens: r̄ s̄m̄ istam vo
 luntatem nō vult oēs hoies saluos:
 q̄ cōtradicit diuine iusticie: q̄ vult oēs
 saluare q̄ gradū p̄ semitā mādatoz**********

suoz. r̄ damnare eos qui ambulant p̄
 vias non bonas nisi retrahāt pedem.
**Exēplum de Rege qui suos ciues di
 ligit: r̄ oibus salutem optat: r̄ quāq̄
 vult oēs saluos esse. tm̄ vult quosdā
 qui nefanda cōmiserūt supplicij tra
 dere: sic est de deo: sed dicit aliqs no
 lo aliquid boni agere: q̄ si sum p̄desti
 natus omnino saluabor. **Tace stulte:
 q̄ deus te p̄destinauit: q̄ tm̄ vult te
 laborare vt salueris. vñ magister in p̄
 di. 46. ait. **P̄destinatio est salus ex
 inductōe meritoz. r̄ 2^a q̄ 4. c. obtine
 dicit̄. Ipsa quoq̄ perēnis regis p̄desti
 natio ita ab oipotēti deo posita est:
 vt ad hanc electi non nisi labore pue
 niant quatenus laborans deus ab eis
 no disposuit dare. Itē sicut spectatoz
 ostēdet viā bonā trāseuntibus: r̄ ne
 mala via: que est a sinistris teneat. nō
 est causa vt in ea occidatur a latroni
 bus: sic deus p̄ p̄destinatōem nō ē cā
 vānationis alicuius. Nam stultus es
 set ille qui velit dicē. **Si debeo mori
 moriar: r̄ si uiuere vinā. vnde Aug.
 2^a q̄ 4. c. Nabuchodonosor. ait. **Ma
 sis ire nunq̄ deus reddēt interitū: nisi
 spōtancū inueniret homo habere pec
 catū: q̄ nec deus peccati homini iuste
 inferret irā. si homo ex p̄destinatione
 dei cecidisset in culpa. r̄ idē infra in. e.
 non gravis. ait. **Non ḡ necessitas fac
 correctōis: vel obduratōis diuina p̄
 destinatio siue p̄scia: tūz boni p̄ gram
 corrigantur libero arbitrio: mali pere
 unt. **Deo satis patet: q̄ non sequit̄
 q̄ deus debeat multos vel omnes p̄
 p̄ter p̄destinatōē saluare: s̄ bñ vine
 da ē operando.**************

**Tertiu mysterium dicitur cō
 firmatio. Annūcio vobis ma
 la noua: q̄ verificatur sermo
 Iesu Christi: qui dicit. Multi sunt vo
 cati. r̄. q̄ vt certū confirmetur: tertia
 confirmatione demonstrabitur.**
Prima dicitur exemplificatiois.
Secda dicitur testificationis.
Tertia dicitur malignationis.
**Prima cōfirmatio dicitur exēpli
 cationis. Nam si inueniuntur omnia
 exempla tam naturalia q̄ diuinalia r̄
 moralia. inueniremus q̄ plures r̄ndēt
 ad penā q̄ ad gliam. **Primo enim con
 sideremus nālia exē. **videmus. n. q̄ in
 istis que naturaliter sunt plus mali
 cie habundet q̄ bonitatis. vñ facilius
 est destruere q̄ edificare. perdere q̄
 inuenire. occidere q̄ resuscitare. Nam
 vno āno conficitur panis: r̄ vno mo
 mento quasi deuoratur. multis annis
 homo perficitur: r̄ modica hora p̄d̄
 r̄ occidit. **Quare hoc quia natura eo
 rum facilius ducitur ad malum. **Item
 videmus q̄ plus est terra inculta q̄ c̄
 ta: plus aque mar̄ q̄ dulces. plus sūt
 immandite que ex frumento vino r̄
 oleo creant̄ q̄ ipsi fructus. plus lapi
 des edificiorum q̄ p̄ciosi: sic reprobi
 q̄ electi. **Item cernimus q̄ in his reb^o
 que vni nature sunt difficilia ad ha
 bendum pauca perueniunt: vt in scis
 dignitatibus r̄ huiusmodi: r̄ hoc q̄
 re: q̄ p̄ciosa difficillime possidentur.
 Sic ḡ. r̄ gloria celestis a paucis eripit̄
 q̄ gloriofissima est. **Unde ait philoso
 phus. **Nalium est facile: difficile ē bo
 num. **Secūdo consideremus diuina
 exempla: que sūt in figura saluādoz
 paucitatis. **Ex. 7. c. Inuenio q̄********************

tp̄e diluuij pauci. i. octo aie utriusq; se
r̄hois saluate sūt in archa Noe. In lu
per Sc̄ia. Similit̄ inuenies q; ex So
moza 7 Sodoma sol^o Loth cū uxo
re sua: que retrosperit in statuā salis
mor̄ cōuersa fuit. Itē si bene legis iue
nies q; ex mille excepti paruulis 7 mu
lieribus: 7 nemo eoz. zo. ānis nisi Ca
leph 7 Josue intrauerūt terrā pmissio
nis. Peccator cōuertere: q; multus:
Imo oibus terra uiuētū promissa est:
7 tū pauci intrāt: pauci effugiūt interi
tū huius seculi: q; nolūt sibi p̄uidē.
Cōsideremus exempla materialia.
Nam legis q; sanctus Bernardus. 15.
dies post mortē suā apparuit cuidāz
monacho: cui inter alia interroganti
dicit si difficile esset saluari ut scriptu
ra testat. Respondit q; uerē. 7 intulit. o.
q; ea die q; ex hac uita miguit. 43000
hoiū recesserūt. 7 solūm ego cum
quodā heremita uita celestē intrauī.
7 quidā bon^o seculari. pena purgato
riū saluādus intrauit. Refert etiā qdāz
hystoricus q; quidā monach^o Lugdu
nensis: qui fuerat in heremo p̄ annos
tres in magna p̄nia post suā mortem
apparuit ep̄o ciuitatis Lugdunij di.
Vaba o iustitia dei q; terribilis es q;
subtilis. q; acuta. q; aspera. 7 mirans
ep̄s istum adiurauit: ut diceret quis es.
Iohānes age p̄niam. grādis. n. tibi restat uia: eo die
quo ego discessi: ex hac uita trāserūt
etiā. 8. millia aie: que oēs dānate fue
runt: excepti. 5. duo eternā gl̄iaz: 7 tres
purgatorū intrauerunt: 7 his dictis
disparuit. Vabes 7 in cronicis ordis
nostri. Vū quidā frater noster de
uotus 7 sanctus p̄dicaret p̄tibz Ale

manie: populo ipsū audiēte: 7 vidēt
miraculose quedā mulier peccatrix cō
puncta tunc diuina grā mortua ē: ex
dolore occubuit: 7 cum finē predica
tor: sermoni fecisset: indixit populo: ut
vna secū dño funderēt preces. ut si bo
nū foret quid actū sit in muliere appa
reret. Mirabile dictū illa que mor
tua fuerat sana resurrexit. rogat fratē
ut si quid uidisset aperiret. Deū sci
ant homines q; mortui mille hoiū q;
oēs dānati sunt: exceptis. 4. q; ad pur
gatorium descēderūt. Obocati pec
catores agite penitētiā: quia iustitia
dei ē strictior q; credis: 7 quid mirū
q; creditur: 7 quid mirū si tot dānāt
cum totus mund^o sit laqueis plenus.
Nōne sanctus Anton^o abbas raptus
in spū vidit totū mūdum spinis 7 lan
cis plenum: 7 flens exclamauit dicēs
Dñe quis euadet hos laqueos. 7 dñs
r̄ndit. Sola humilitas. Ecce q; nemo
potest saluari: nisi fuerit humilis: 7 tū
paucos videmus qui illā v̄tutē sequū
tur. hoc cōfirmat dñs Mat^o 23. Nisi
cōuersi fueritis. 7 efficiamini sicut par
uuli. nō intrabitis in regnū celozū. g. 2c.
Secunda cōfirmatio dicit testifica
tio. Nam hoc testatur omnes scriptu
re: 7 doctores: 7 et pagani. Virgilius
enī ait. i. eneidos. Pauci quos equus
amauit Iuppiter. Et Valer^o maxim^o
Multi enim laboribus susceptis: uix
eorum compotes fieri contingit. 7 Au
gustinus. 2. de ciui. dei. Plures homi
nes currunt in penis q; in gloriā. Adē
2. c. 2. ait. Si omnes a tenebris trā
sretantur ad lucem: in nullo apparet
veritas v̄tionis: in quibus p̄optea
multo plēs q; millia sunt: ut sic oīdaf

quid hominibus redderetur iustitia
iudicantis. nemo recte reprehēderet.
Item libro de uero culto anteq; adue
niret in mundum de mundo transiuit
plusq; quinque millia anni: quibus oēs
dānabatur: dēptis paucis de poplo
Ifr̄. 7 idem eodē libro. Arbitro: enī
tres mūdi partes fore dānandas: eo
q; in ipsis regnant infideles: de quar
ta aut parte quid dicā. nisi q; Job ait
Totus mundus in maligno positus ē
7 Ego sup̄ omes. Mat^o dicit. Ad
fidem plures ueniunt: sed ad celeste re
gnū pauci conuaduntur. pleriq; enī
uocibus domini sequuntur: sed mori
bus fugiunt. Veniamus ad campū di
uinarum scripturarum. Quid dicit tu
o Iac^o. Multiplicasti gentem. sed
non magnificasti leticiam. p̄ma Petri
4. c. 17. Si iustus uix saluabitur: im
pius autē peccator ubi apparebit. O
mifer peccator mala nouella: s̄ forte di
cis. Non credo prediatis testibus: q;
fortassis ut homines sunt locuti saltē
p̄o crede qd dicit dñe Iesu audi. Da
t^o 7. Intrate inquit per angustā por
tam. q; lata porta 7 spetiosa est uia q;
ducit ad perditionē: 7 multi sunt qui
intrāt per eam. Peccator pauper
le q; male nouelle. tu uelles q; dicerem
q; omnes saluantur: ego non possū: q;
veritas mibi contradicit. Certe si illa
non essent uera 7 uilla: p̄o ea non p̄
dieasset. Nam ut etiam salutis uiam
arduam ostenderet dicit eodē. c. 10.
Nō oīs qui dicit dñe domine intrabit
in regnū celozū: sed qui fecerit uolū
tatem patris mei: qui in celis est: ipse
intrabit in regnū celozū. Multi mi
bi dicunt in illa die. Dñe nōne in noie

27
tuo p̄phetauimus: nōne in nomie tuo
demonia eiecim^o: multa q; v̄tutes fe
cimus: 7 tunc cōfitebor illis: q; nunq;
nouī eos. Discedite omnes qui opera
mini iniquitatē. 7 thema dicit. Multi
sunt uocati. 2c. Tercia confirma
tio dicitur malignatio. Tanta est ho
minū malignitas q; non mirari debe
si pauci saluentur. Licet. n. ut p̄bs ait.
De futuris contingētibus nō est def
minata ueritas: tū sepiissime ex quali
tibus rerum quedam futurarum iu
dicia cuncta percipimus. sicut dicimus
de sero rubrū celū: mane idicat esse se
renum: 7 hoc plurimum uerū est. Co
gnoscimus etiam q; nubū dēnitatē: uē
toz fulgurum 7 tonitruoz: ex multi
tudine: q; magnā testantur futuram
tempestatem. M̄ 7 ipse saluator cum
de tribulatione: que in orbe uentura
erat loqueretur. discipulis intulit di
cens. Ab arborē autē sici dēnitē para
bolam. Dec autē dico q; ex precedēti
bus signis multotiens exitum cogno
scimus futuroz. Cum. n. totū pene ma
lum cernamus de tali uulnere peccati
lauciatū: 7 plurima mortis signa q; ui
de cernamus: quid aliud de ipso iudi
care possumus q; malum. nōne attēto
sermone p̄ouerbiū dicimus q; ipos
sibile est male uivere: 7 bene mori: 7
conuersio. Nōne uerū est: quod Be
ne. descriptum ē. sensus 7 cogitatioes
hois p̄oni sūt ad malū. 7. iz. q. i. e. om
nis etas uicitur. Oīs etas ab adole
scētia sua p̄na ē ad malū. g. hoies qui
p̄ni sunt 7 prompti p̄cēt. V̄nt Jo.
1. c. 2. Totus mundus in maligno po
situs est. 2c. Cum g; plura mala signa
damnationis in mundo cognoscimus

ut dixi q̄ salutis. quid possumus dice
re nisi q̄ multi sunt vocati: pauci v̄o
electi. Die deus quo vadunt iudici
oēs et infidèles. ad infernū: si q̄ alii
credet et eet hereticus. quo tendūt pue
ri qui sine baptismo decedūt: ad lim
bum. quo et vadūt tot heretici q̄ sunt
in mūdo. Quent des. Europe. Libye.
pene oēs greci. Sosenēses. et mlti alij
varijs heresib⁹ implicati: et pene nō in
uicinis castellū. ciuitas nulla ē: que nō
habeat aliquos hereticos occultos et
publicos. Nā alij non credūt aīa esse
imortalē. alij dicūt nō ēē aliā uita nec
infernū. nec paradīsū. alij asserūt luxu
riam non esse peccatū. alij putāt stella
rū fatū sup liberū arbitriū hēre pta
tem. alij credūt mulieres in gattas: et
hoies i lupos mutari. alij tenēt q̄ spi
ritus humani ingrediuntur corpora
aliena. Alij credunt q̄ facē incatatio
nes nō sit peccatū: et multi alij errores
inueniuntur: a quibus nolūt hoies con
uerti. Oēs hi⁹ in errore suo obstinati
peruicaces sūt excoicati ab ecclia: vt
patz. Sicut q̄ non credūt sacramēta ec
clesie. Considera quot sunt viri et mu
lieres in his errorib⁹ implicati. multi
publici: s̄ plures occultī. Isti ḡ vadūt
in infernū. Sic modo de igno:antibus
doctrinam pccatorū. confessorū et sub
ditorū. quanta ē multitudo: quoz gl̄
tenetur scire que ad eozum spectat sa
lutem et officium vt de alijs taceam.
Sunt tot qui ignorāt penitus articu
los fidei. io. pcepta: et pleriq̄ ozōem
diuicam: et quod deterius confessores
eoz et plati et ipsi pleni ignorātia mo
riuntur: quo isti vadūt ad infernum.
Quo scis frat̄ Roberte! Nā q̄ oēs

doctores et canonici: et oēs theologi
dicunt: et p̄cipue E. ho. in 2. pte. q. 76.
Ignorantia iuris non excusat in his q̄
sūt voli capaces. p̄zet eē de vi. et ho.
de. vt quisq̄. et de regl. iur. li. 6. et 7.
Dico. prohibet in glo. ibi. et de se. di.
4. c. vos aut oīa. Itē quo tendūt mlti
qui mouētur desperati: multi mor
te subitanea qui non habet spaciū pe
nitendi. heu quia portantur ad infer
num. Duo insuper tendūt predones.
extortores. fures. lufores. danificato
res. vsurarij. tps venditores. et hi⁹: et
qui salibus prebuerūt auxiliū. fauorē.
consiliū: qui omnes tenent ad resti
tutionē. Ad infernū. Oēs eē de furti.
c. p̄oz. et in glo. ibi sup v. satisfacē.
et de vsur. c. cū tu. Itē li. 6. de regl. iur.
et. Itē 4. q. 6. c. res. et 2. q. 2. c. ali
gat. et de p̄dib. c. nemini. quo ḡ mi
seri uadunt: ad infernū. Quo vadunt
mali religiosi: qui non seruant reglam
suā: ad infernū. Quot peccatores mo
riuntur eē caritatē ppter odium cum
primo suo. aut ppter amorē peccādi
vel errorē satisfaciēdi. aut et. alia fili
de causa: sed tñ penitēt ppter timorē
gehēne. heu q̄ rapiuntur ad tartarū:
q̄ scriptum est de peni. di. 3. c. conuer
siones. Et sunt verba Aug. di. Scri
ptū est cōuersionē sine caritate saluā
non esse. Non itaq̄ in solo timore vi
uit hō. nec solū opz timere iudicē: sed
diligere. nō solū timere penā: sed desi
derare pro gl̄a. O igitur captiui dia
boli reuertimini ad misericordiam dñi
temp⁹ est. O miseri sp̄iani renegati: re
uocate vitā vram ad dñm nostrū: et
euitate consortia danatorū. Redite ḡ
q̄ nemo dānat nisi p̄ p̄uā culpam: et

deus nō est inculpānus: s̄ potius nra
malignitas. Nā deus nō vult quēpiā
vile et magnū peccatorē perire: s̄ itat
extensis in cruce brachijs patiens pec
catis et dominatōi nre: vt oib⁹ largia
tur future sue infinite misericordie vi
tā eternam: ad quam ipse nos condu
cat. qui in secula seculozum uiuit et re
gnat. Amen.

Sermo de cathenis.

Idi angelū descendente de ce
lo habentem clauē abyssi: et ca
thenā magnam in manu sua.
Apo. io. Infirmities curā de dilectis
sini in xpo Iesu: non alit curatur: nisi
per medicinas eis cōtrarias. vtputa
infirmities calide p̄ medicinas frigi
das: et ecōuērio. et hoc firmat Ari.
2. c. 1. d. Medicinē habēt fieri p̄ tra
ria. et c. Cōtraria cōtrarijs curatur.
Quare aliquis ille serpens giūs hu
mani inimic⁹ vidēs hoīem illuc posse
conscendere p̄ humilitatē: vnde ipse p̄
superbiā conuerat et firmat⁹ i di odio
et noītri inuidia: sēp querit nos p̄cipi
tare: et ad baratrū vbi ipse ē deduce
re per frequentationē peccatorū morta
lium. et quia scit nos per pauiam i hac
vita posse resurgē: conatur multū mo
dis in ipsis nos ligare ne resurgamus
vt in his mouendo eternalit̄ peream⁹
ppter hoc dicit thema nostrum. v. 3.
Vidi angelum. i. diabolum descendē
tem de celo. i. per superbiā cadētem
habentē clauem abyssi: et cathenā ma
gnā in manu sua. i. ligamēta ad ligan
dum animas ne vere peniteant. Et ne
eternaliter pereat. que volentes dis
solvare et animab⁹ nris extirpare: vt

270
possumus penitere. necesse est malleos
fortes habere: qui ipsas cathenas dis
rumpant: ligamenta dissoluāt. S; q̄
opposita iuxta se posita magis eluce
scunt. Videamus primo cathenā et li
gamenta: que si gillatim per medicam
ta contraria dissoluemus. Et scriptu
ra. n. sacra: ut percipere potui cathena
ista magna habet nouē nodos: quos
necesse est soluē: et tot alr̄ destruerent
a peccatis soluiam⁹. v. 3.

Prima dicit infidelitas.

Secunda desperabilitas.

Tertia dicit horribilitas.

Quarta dicit difficultas.

Quinta dicit exēplartas.

Sexta dicit delectabilitas.

Septima dicit timiditas.

Octaua dicit p̄suptuositas.

Nonna dicit ioganitas.

Prima ḡ cathena magna et terribi
lis est infidelitas. Errari in soleo tan
tam diuersitatē hoīuz tā diuersē ope
rantū. quidā bene: quidā melius. qui
dam vero optime. Quidā male. aliq̄
peius. nonnulli pessime. Sed finaliter
inuenio q̄ ista diuersitas nō causatur
nisi ex defectu fidei. aut a diuersitate:
et quis dicat oēs se credere. nō tñ oēs
illa que credūt considerāt et uestigāt.
Aut sit vob̄ pbaf per rōem. Per
auctoritatē et per exēplū. Catoe
sic fundat̄ snia Ari. in pncipio de sen
su et sēlato. Nihil ē i intellectu q̄n pus
fuerit in sētu: q̄ per intellectu non co
gnoscit: nec et. p̄ volūtate amat. sicut
ipse ait in 3. de aīa. Diuītas non fert
nisi in p̄cognitum. et Aug. 10. de trici.
1. firmillime nouim⁹. nō nisi nota ama
re posse: q̄ si non amantur: nec etiam

propter illud aliquid boni operatur. si
g volumus bene agere: et in uirtutibus
iudicare: necesse est bonum et premium
propter quod operamur cognoscere: quod finis mo-
uet operantem ad agendum. **2° p^o h^o** ipsius
boni superni: et felicitate eterna non
possumus naturaliter cognoscere. g ne-
cesse est ut supernaturaliter cognosca-
mus: et hoc est per fidem. quanta ergo erit
fides: tanta erit cognitio. quanta erit co-
gnitio: tanta erit affectio. et quanta erit af-
fectio: tanta erit uirtuti operatio. g s
pro ad ultimum quanta erit fides: tanta erit
operatio. **Rursum** per eadem rationem pena et
na malum esse acerbissimum naturaliter cognosce-
re non possumus. g supra naturaliter per fidem. **Si** ergo uolu-
mus peccata deuitare: necesse est penam ad
qua peccata iducunt nos cognoscere: et tanta
erit cognitio: quanta erit peccata deuitatio: et tanta
erit peccata deuitatio: quanta erit peccata
cognitio. **Si** ergo non est nisi per fidem: quanta
erit fides: tanta erit peccata deuitatio: et tanta
erit peccata deuitatio: quanta erit peccata
cognitio. **Et** per hanc ergo rationem per opera
bona et mala procedere a profectu et
defectu fidei. **Probat** per auctorita-
tem **Angustini** fides mentiorat actus
et iuxta illud **Lactantii** diuinarum instituta-
tionum aduersus gentes circa principium.
Nam dum existimant deo nonnulli deo-
nos esse curant: post mortem nihil esse
saturum. totos se libidibus addiciunt
et uix licere sibi putant hauriendis
voluptatibus: scilicet incidunt per quod
spontentes laqueos mortis incurrunt.
Ignorant enim que sit hominis ratio: quam
si temere uellent. in primis deum suum
agnoscerent: uirtute iustitiamque seque-
rentur: terrenis signis aia sua non
subdicerent: mortiferis libidinis fau-
tibus non appeterent: hoc ille. **Pro-**
bat etiam auctoritate sacre scripture

et primo **Mosis** dicentis 28 numeri.
quia non credidisti mihi ut sanctifica-
retis me coram filiis israel. non intro-
ducetis hos populos in terram quam
dabo eis. **Item** et **Paralipomenon**
16. Probat fortitudinem his qui re-
cto sunt corde: et corde perfecto cre-
dunt in eu. et idem est **Chobie** 2. **Et** ui-
tam illam expectamus: quam dominus
daturus est his: qui per fidem suam nunquam
mutant ab eo: **Et** **1^a 6.** Si non credi-
deris non permanebis: quia in pecca-
tum rucis. **10° de** **Abacuch** 2. **Iustus**
in fide sua uiuit et bene operatur. postea
de **Matthaeo** et **Luc** 6. **Confide** filia: fi-
des tua salua te fecit. **Et** **Matthaeo** 6. **Se-**
cundum fidem nostram fiat nobis. **et** 15.
Q mulier magna est fides tua: fiat ti-
bi sicut vis. **et** **Matthaeo** 9. **Omnia** sunt pos-
sibilia credenti etiam maxima et ardua.
et **10° 2.** Qui credit in eu non iudica-
bitur: quoniam non creditur iudicatus est: et
iterum. **Qui** credit in filium dei habet
vitam eternam. qui autem incredulus
est filio non uidebit vitam eternam: ira
dei manebit super eu. **Item** **Paulus**
Magnificat fides nostram dicens. **Et** ego
ago deo: quod fides nostra annuntiatu-
r uerso mundo. **ad** **Ro** 1. **Item** **ad** **cori-**
thios 6. **Corde** non creditur ad iustitiam: ore
autem fit confessio ad salutem. **Dicit** **in** scri-
ptura. **Qui** credit in illum non confu-
detur. **et** **2^a ad** **corinthios** 13. **Si** estis in fi-
de christi uos probate per opera. **et** **ad**
Galatas 3. **Nullus** iustificatur ex operi-
bus legis nisi per fidem. **et** **ad** **Ephe-**
2. **Gratia** saluati estis per fidem. **Et**
6. **In** oibus sumite fructus fidei: ut possi-
tis oia tela inimici extirpare. **Item** **ad** **He-**
braeos 11. **Operati** sunt: sed iusti et prae-

sunt: in occasione gladii mortui sunt.
Circue runt in melotis: et in pellibus cap-
nis: egentes. angustiati. afflicti: quibus
dignus non erat mundus: et hec omnia
per fidem. **Item** **Iacob** 2. **Quid** proderit
fratres si fide quis dicat se habere. opa
autem fidei non habet: at: nunquid fides po-
terit saluare eum. **Item** **1^a 10° 5.** **Hec**
est uictoria que uicit mundum: fides no-
stra. patet ergo predicta per auctoritates.
Tertio probat per exemplum quod qui-
dam transiens per uiam: et occurrat ei unus
amicus eius dicens. **Ne** transias uite-
rius. quonia inimici tui prope parati
sunt cum gladiis interficere te. **Ille** autem
si credit aufugiet: sin autem transiens in-
terficietur. **Sic** **na** nobis euenit per ui-
am peccatorum transiens uenerunt
prophete. martyres. et apostoli. demum ipse
christus nobis amicum suum: et clamauerunt
omnibus peccatoribus dicentes. **Ne** tra-
seatis o superbi per uiam superbie. **Q** aua-
ri per uiam auaritie: quod inimicus uos diabolo
interficiet. **vos** i. ducet uos ad in-
fernum in illas tenebras exteriores. quod
re non fugimur? quare istam uiam non
deuitamus? **Non** ob aliud. quod non cre-
dimus? **Rursum** si ponatur quod unus cupi-
dus et auarus querens uitam nuntios
habeat dicentes sibi. **Perge** ad illam ci-
uitatem: et multas pecunias lucrabe-
ris: nunquid si credit ibi uino cursu
uolocissimo: et non tardabit: sic a nobis
naturaliter desideratur? et non tardanti-
bus: quibus dictum est solum felicitatem
in alia uita: et ibi sumum bonum adesse:
non ob aliam causam euenit: ut illud sumum
bonum totum contemnat: nisi quod annuntiatibus
non credimus? et sic per predicta conclusio:
per rationem: per auctoritatem. et exemplum.

272
Si autem queritur a me propter quid
fidei nostre tantis signis approbata non
credit hominum multitudo maxima: di-
cedum quod propter cupiditatem: et inor-
dinatam terrenarum affectionem. huius rei
solam causam esse probando finem meam
per auctoritatem **Lactantii** in li. 7. diuina-
rum institutorum aduersus gentes. **Interi-**
necessarium puto admonere lecturos. quod
hec nostra que tradimus prae uicio
seque mentes: aut oio non intelligentes.
Obectatur **na** aies terrenis cupiditatibus
que sensus omnes grauant: ibi cunctis
reddunt. **Aut** etiam si intelligeret. uis
simulabunt tamen quod hec uera esse no-
lent. quia trahuntur a uitijs: et scientes
suis: malis fauet quorum suauita-
te capiuntur: et ueritatis uiam deserunt
cuius acerbitate offenduntur. **Na** quod
auaritia inreplebili quadam siti fragrat
quod non possunt. **Uendunt** autem: dilargi-
tisque amant tenui cultu uitam degere
sine dubio malunt id esse fictum: quo
desiderijs suis renunciare coguntur.
Item qui libidinum stimulis incitati:
ut ait poeta: in furias ignemque ruunt
utique incredibilia nos auferre debent
quia uulnecat aures eorum prece-
pta continentie: que illos a volupta-
tibus suis prohibent. quibus animarum
suam cum corpore adiudicauerunt.
Qui uero ambitione inflati: aut amo-
re potentie inflammati os suum ad acq-
rendos honores contulerunt: nec si so-
lem ipsum in manibus gerentem fidem acco-
modabunt ei doctrinam: que illos iubet
oipotentia et honore contempro: humili-
les uiuere: atque ita humiles ut accipere
iniuriam possent: et referre nolunt si ac-
ceperit. **Hi** sunt homines: qui a uita

clausis oculis quoque modo latrat: qui autem sanierunt. non ita utris inersu ut insanabiles sint: et credent his que libenter recolent. et quecumque dicimus supra plana et simplicia: et maxima opus est. vera inexplugnabilia illis videbunt nemo virtuti fauet nisi qui sequi potest. sequi autem non facile est. oibus: hi pnt quos paupertas et reru exigentia exercuit: et virtutis capaces efficit. **De ille:** et sic habem pma cathenam. **Contra istam cathenam** ad ipsa totaliter dissolvendam duplici mallo laborabimus. **S**rationis et exemplaritatis. **P**rimo mallo ratiois. presupponat q res omnes creatas habuisse pncipiū et mundū esse factum: vt dicit p bsa. **metaphro.** in 2. de celo et mundo. s; non ab alio: nisi ab ipso deo. et p hac cognitionē venimus in cognitionē vī causę efficientis: quare ē deuenire ad vnam causā: que est causa vltima omnium: et non habeat causā supra se. q; aliter esset processus in infinitum: qd a nullo conceditur. **S**ecundo via motus quia nihil mouetur a seipso. et intellige hic moueri: educi de potentia ad actum. est q; deuenire ad vnam imobile: quod faciat omnia moueri. et iste ē deus: de quo dicit **Boet.** Qui perpetua mundū rōe gubernas: Terrarum ceteriq; fator: qui tempus ab euo Ire iubes: stabilisq; manes dans cuncta moueri. hoc propter presumptionē. **N**ō q; iste deus est summa sapientia et intelligentia: et ideo oia fecit propter aliquē finem. quare omnia agens fm rationem agit. propter finē. vt dicit p bsa. **zophy.** et **zophy.** **S**i q; queramus: quare sō

elementa et fructus terre: et oia alia animalia. non ob aliud nisi vt ostēderet sua potentia: et ad hoīs utilitatē: qui eis vtitur patet. **P**ropter qd dicit **Ar.** in 2. **zophy.** et m. 2. de aia finis quodā modo ē homo: et ex hoc sequit hoīs esse nobiliozem oium reru naturaliu propter ipsū adozē. **R**ursus si querat quare fecit hoīem: et velimus dicere q; ad hoc solū vt in hac vita comedat et bibat. et uiuat. et finaliter moriatur vt videmus per experientia: et vltimō non sit de iplo memoria: sequeret hoc falsissimū incōueniēs: terra etia; arbores. et etia; elementa et bestias nobiliozes esse iplo hoīe: et q; hoc est incōueniens et nullatenus verū: et cōtra oēm pbiam naturalē: que vult sine nobilitatem esse his que sunt ad finē ordinata: vt ait **Ar.** in 2. **zophy.** **I**deo ordinet concludere finem nostrū esse alibi: et in vita futura: et hominem futurū esse immortalē et ppetuum: q; frustra alif esset conditus a deo. et sic de ceteris creaturis maior cura fuisset q; de nobis rōabilibus: qd falsū est. et hec oia trahuntur ab illo pulcherrimo textu **Lacti.** in 7. li. diuinaz institutio: qui ait. **Q**uis n. tam ineptus: tam ociosus vt aggrediat aliquid facere frustra. ex quo nullā comoditatē nullūq; comodū speret. **Q**ui domū edificat nō ideo edificat. vt tm̄ domus sit: sed vt in ea possit habitare. **Q**ui nasē febei cat. non ideo insumit operā vt tatum natis appareat. s; vt in ea nauiget. **I**tem qui vas aliquod instruit ac format. nō ppter illud facit vt tm̄ fecisse videat: s; vt vas illud effectū capiat aliquo necessitate sunt cetera quecumq; sūt. nō

vtiq; in supnacū: s; ad vsus aliquos vtilēs laboratur. **Q**uid q; adeo factū ē nō vtiq; propter ipsū mūdū. **N**on. a calore solis aut lune: aut aspiratione vētoz: aut humoz imbriū: aut alimonia frugū cū sensu careat: aut idigeat sine illud qd vici potest q; deus p se ipsū fecerit mūdū: qm̄ potest esse sine mūdo sicut fuit antea: et rōibus que i eo sunt queq; generalit̄ deus ipse nō vti tur. **A**pparet q; aiantium causa mundum esse constitutū: qm̄ rebus his q; bus cōstat animantes fruuntur: que ut viuere et cōstare possint omnia his necessaria tpibus ceteris subministrant. **R**ursus ceteros animates cā hoīs eē factos: et eo claz q; homini seruiant: et tutele eius: atq; vñibus data sunt. et infra. **S**ic q; mūdū nō propter se de se fecit: q; eius comodis nō indiget: s; ppter hoīem qui eo utitur: ita hominē nō propter se: que utilitas deo? **I**n eodē igit **Epicurus** vt cū propter se hoīem faceret. **V**t esset qui opera eius intelligeret: q; puidetiā disponēdi rōe faciendi. virtutē consumandi. et sensu admirari. **V**t voce ploqui posset: quoz oium summa bec est: vt deum colat. **I**s n. colit qui cum intelligit. **I**s artifex rez oium. is rez patrem suū debita veneratōe psequit: qui virtutē maiestatis eius de suoz operū inētoe. inceptōe. pfectiōe. metitur: qd planius argumētū pferri potest: et mūdū hoīs: et hoīs sua cā deū fecisse q; in oibus et aiantibus solus ita format: vt oculi ad cellū dirigeret: facies ad deum spectās multis cum parētibus cois sit: videaturq; **B**hoīem deus quasi porrecta manu adleuatum ad cōtēplatoē sui excitasse.

Malleo exemplaritatis. **N**ā videtur per experientiam tot et tanta miracula esse facta: que non nisi per deum fieri potuerūt. vnde **Ar.** et **Ar.** et **Ar.** ait. **D**omine si decepti nō uisi p te decepti sumus. **N**am tātis signis firmata sūt: que nō nisi per te fieri potuerūt et hoc pbat p **Ar.** in postpred. qui dicit. q; a pūatōe ad habitum nō ē regressus per naturam. **S**i q; homo pūatus est visu: nō potest illuminari. nisi p opus supnaturalē et diuinum. **S**i milif mortuus non potest resuscitari nisi p miraculū. **Q**uare q; dubitamus gremio fidei credē: et ei totaliter adberere: cum sit tot et tantis miraculis pbatum et affirmatum. **S**i si dixit miracula facta non esse: **Ar.** **Aug.** **z.** de trinitate. **D**ei dices. **S**i ista miracula facta eē nō credis: vnum grāde nobis miraculū fuit. q; iā sine vllis miraculis totus mundus credidit: quod similit̄ dici potest de miraculis veb' nostris factis p inelytum confessozē. **A**ntoniiū **P**aduanum nostrum: que tot et tāta fuerunt. vt vehementem stuporē toti mundo induxerunt. **O** fides sancta. o fides catholica. o fides orthodoxa. o fides roborata: quis dubitet amplius tibi credē? certe nullus: nisi a sefū et ratione alienatus. **N**am miracula tot facta vidim'. audiuim'. palpanimus. nullatenus negare possumus. q; si quidā veneno spetino necabūt. **U**num grande miraculum miraculorum ē q; tot' mund' vt ita loquar pedibus vnus paupis fratris mortui prosternitur et inclinat. ipsum adozat **R**eges. domini. plati. et summi pōtifices. **C**redam' q; indubitanter: et credendo amen'. et

amando deo fideliter serviam. et finaliter salui. et salvati erim. et sic patet prima cathena.

Secunda cathena vocatur desperabilis. Nam hec est consuetudo demonis ex fallacia sua ut antequam peccatores peccet eis suggerat deum esse misericordem. Sed postquam peccaverunt subgerit ipsi esse crudeles et sic desperatio de misericordia dei: vt nunquam peniteant. Sicut fecit Cain homicida q. d. Gen. 4. Maior est iniquitas mea: quam vt veniam merear. Idcirco Salomō ait puer. 18. Impius cum in profundum peccatorum venerit: venia conuenit. Itē in persona iniquorum. Hieronimus. Sicut factus est dolor meus perpetuus: et plaga mea renuit curari: sicut fecit Iudas. Mat. 27. Abiecit argentis in templo laqueum suspēdit: et hoc sequitur illud malus: quia nunc de peccato in peccatum et in dies efficiuntur deteriores. v. illud ad ep. 4. Desperantes semetipso tradiderunt. Sed cathena ista facile disrupta auctoritate scripturę et exemplo. Nam ois scriptura clamat quod deus est misericors. Inter alia Salomon ait Eccl. 2. Pius et misericors est dominus: et remittit in die tribulationis peccata. et idē. 7. Magna est misericordia dei et propitiatio eius. Itē. 18. Quis adficiet enarrare misericordiam dei? Itē. Ezech. 2. Couerti mini ad me in toto corde vestro ad dominum deum vestrum: quoniam benignus et misericors est. patiens et in misericordia et p̄stabilis super malitia. Itē. psal. 139. Audiuit dominus: et miseratus est mei: et in pluribus alijs locis ita vt videatur scriptura non aliud facere quam preconizare mi-

sericordiā et iusticiā dei. Peccatores indurate. o peccatores obstinate. quare ergo desperas: quare non conuertis ad dominum: quia dominus semper est paratus te recipere et acceptare. Non ergo credere diabolo: quia dicit deum esse crudelem: quia certe vult te decipere: et in eternum te damnare. Et dicitur etiam: quoniam nullus unquam conuersus est ad deum: et ab eo repulsus est sine misericordia. patet de latrone: patet de adultera seu de peccatrice deprehensa in adulterio: et in alijs: de quibus dicit Hieronimus in sermone. 22. super Cantici. Omnino propter mansuetudinē quam in te predicam: currimus ad te domine Iesu audientes quod non spernis pauperem peccatorem. Non horruisti contentam latronem: non deprehensam in adulterio: non supplicatē publicanum: non negantem discipulam: non persecutorem discipulorum: certe in odore vnguentorum tuorum curramus. Quid ergo dubitatis o peccatores scelerati. ad illam misericordiam recurramus: quia certe est misericordie: vt oēs velit saluos facere: et propter hoc voluit filium suum carnem assumere: et deum sanguinem suum preciosissimum effundere. et ideo ille barbatus Hieronimus in epistola ad Sabianum exhortatoria ad penitentiam dicit. Samuel quodam iugebat Saulem: quia penituerat quod violasset eum Regē super Hieronimus: vsque cui oia elementa seruirent.

Tertia cathena dicitur horribilissima. Satisfaciedi: et voco satisfactionē pro restitucōe famę pro reconciliacōe inimicorū: pro remissione iniuriarū: pro obfuarōe votorū: pro exequacōe testorū: pro emendacōe peccatorū:

nequō recessione causa earū iuxta illud Aug. de p̄nia scriptū dicitur circa principium. Satisfactio est peccatorum causa excludere. nec eorum suggestionibus aditū indulgere: sed oia ista horrent facere peccatores. Constat namque et comunicatur: sed nunquam restituunt. nunquam inimicis reconciliantur: nunquam occasione peccandi deiciantur: et sic eternaliter puniuntur et danantur. hec est cathena ferrea. hec est cathena plūbea. hec est mola grauis ad collum peccatorū. demerges ad profundum inferni. Et clamat ergo ad usurarios: ad auaros: ad peccatores: et ad omnes subas aliorum rapietorū: siue per malos contractus: siue per fallas iniam: siue per fallas aduocationes: siue per aliquem alium modum peritum danauerunt: ut restituant. quod aliter non remittit peccatum nisi restituat male ablatū. et de reg. t. lib. 6. ca. 4. q. 6. c. 1. res. et est Aug. i. epistola. ad Macedonium. Hec audire horret. ista aures eorum offendunt nullatenus satisfacere volunt. sed ista cathena diabolica quantos demerit: quotos ligat et ligauit. quatos in barathrum inferni demerit. Non nulle errauit: qui dixit. Decem oia obediunt. propterea spiritus sanctus Baruth. 3. oēs istos esse danatos dicit. Ibi sunt qui argentū thesaurizant et aurū. in quo confidunt homines. Rndit. Ad inferna. Ad inferna omnes descēderunt. horrent etiam multos ad mouere a se superfluas vanitates: superflua iocalia: et adsteruos capillos. vt alienos diabolica fomēta et reliquas: quas ois se penitere nolunt. Horrent partiales renuntiare partialitatibus. indulgere inimicis. remittere iniurias: que tamen facere obligant. Voz

rent detractores restituere famam: quam iniuste tulerunt. non absolui debet nec possunt: nisi hoc faciant. Istis oibus cathenis ferreis profecto ligati sunt: ita vt p̄nia eorum vana sit et vacua: nec potius deo grata et accepta. Sed tra qua cathena solus vnus malleus proficit: qui continet in bis vbis Hieronimus. Temporalis est quod delectat: eternum vero quod cruciat. Ecce considera ergo gaudium quod habes de oibus supradictis temporalibus esse et instantaneum: et ois transitivum. pena vero nisi satisfacias: vt predictum est futura esse perpetua et eternam. Quia nam tam ignarus: tam insipientis: vt modicum quid habeat gaudium et delectationis: infinitas habeat penas: et eterna supplicia sustineat. Magna huius mentis alienatio: que non considerat istud euangelicum dictū. Quid enim prodest homini si uniuersum mundum lucratur: anima vero sua detrimētum patiatur? Mat. 20 et sic patet tertia cathena.

Quarta cathena vocatur difficilissima. Suggestit diabolus mentis peccatori. quia nullatenus a peccato resurgat. nec in bonum proficiat: quia hoc est difficile: et quodammodo impossibile. Ad quam cathenam dissolueda et facilitati nostre per palanda: et demonstranda mouet quedam plebs quod si deus creaturam premiat sola bona voluntate absque operibus. et si necesse est bona operatio adiūda volūtatibus. Qui tur ergo ista questio ex auctoritatibus sibi inuicem contrariis. ab vna parte probatur quod non. Nam dicit Hieronimus in libro de libero arbitrio. Intentio sufficit ad meritum. bona actio requiritur ad exemplum. ergo videtur

quantum ad meritū vite eterne non sit necessaria bonitas actionis exteriori. Item sup psal. Dixi cōfitebor. x. dicit glo. vorū pro operatōe iudicaf. Con firmat hoc Grego. sup Mat. h. i. omel. dices. Non est vacua manus a mūre tum archa cordis repleta fuerit bona volūtate. Itē habet ad hoc tex. est de sen. exco. c. cum volūtate: qui dicit. Am plius respicit deus: et ad spontaneas volūtates q̄ ad ad. Ad iūgitur. 9. q. 6. c. ult. furtū aut nō tā in quantita te rei q̄ in effectu furtū considerat. et in eo. c. Diero. ait. Non n. p. furto oblatū: sed mens furātis attenditur. et dicit. q. 6. c. Magis deus spectat q̄ est cōditō q̄ operis. 2. q. 5. c. q. per iuramē qui iurare paratus est anteq̄ per iurā per iurā esse videt. q̄ deus ex operi bus non iudicat: sed ex cogitationib⁹. et ex corde. 2. q. 1. c. codi. Et si holo cabita obtulerit: vt ieiunare. elemosi nas dare. pudicitia seruare: que sunt vere holocausta: non vere ea suscipit deus. Nam nō sacrificiōū magnitudi nē sed offerētū merita causaf q̄ diu dicat. vñ et vidua que in corona duo minuta miserat oibus a saluatore pie fertur. 2. d. l. c. periculoſe. et c. quo cunctis. et c. obertimul. q̄ ait. Volūtas p. fco iputat. Itē vt auctūtas testaf volūtas remunerat nō man. probaf nūm vna ratione sic. Deroi vitam eternam est in potestate nostra. q̄ ipsa non est necessaria ad merēdum. Et ex alia parte arguitur q̄ sic: et primo per tex. Ambro. in li. de offi. tranſum ptue vero. 26. dicit. nō satis. Non sa tis est bene velle: nisi sit et bene facere et Jaco. 2. fides sine operib⁹ mortua

est. et Jo. 7. Mar. 2. Omnis arbor q̄ non facit fructum bonum excidetur: et in ignem mittetur. et ad coll. 2. c. Audiuimus quosdam inter vos inquit etc ambulare nihil operātes: quasi di ceret. mala facitis. et 2. Petri. c. Sa pienter agite: vt per bona opera ve ſtra certam vocatiōem et cetera. et faciatis. Et quib⁹ oib⁹ vt concludi ne cessaria esse opera cū bona voluntate ad meritum vite eterne: quod est. p. batur vna ratione. q̄ si intentio et vo luntas sola sufficeret ad meritū: facilli mum esset mereri vitā eternā: q̄ eō cō tra saluato: ē dicentem Mat. h. 7. Via est via que ducit ad vitam. Et via q̄ cōstricitatib⁹ dicitur illa quæstio: ad quā rōdēf. fm. Alex. de alio. in. 2. q. te sue sunt. Et Bonau. in. 2. di. q. or. tu. q. 2. q. duobus modis loqui possu mus de operibus bonis: aut de illis q̄ sunt de supererogatione: aut de illis que sunt in obligatione. De primis di co voluntatem non esse sine merito: im mo p. mīari et si sit facultas ad operā dum. Et nō q̄ si i his eēt impossibilitas tñ meretur bona voluntas q̄rum si ei esset adiuncta bona operatio cū ista facultate possibilitatis: et hoc est verum de premio essentiali: non tamē accidē tali. Nam mulier impta desiderās eē virginē quīs istud desiderium p. mīet premio essentiali: tamē nō de aureola et accidentalī premio. Similit. dicit pōe de martyrio: et de alijs operibus sup erogatiōis. De illis vero operibus: q̄ sunt in obligatione dicit d. 2. aut ille q̄ habet intentionē habet facultatem: ve he operandi: aut non. Si non habet facultatem: bona voluntatē et rēss

intentōem: tunc plenitudo sola volun tatis sufficit ad meritum vite absq̄ exteriori opere: et sic habent intelligi oēs ille auctoritates: et rōes que pu mo fuerunt adducte. Si autē adit fa cultas. voluntas. et potestas: intentio nō pot. sufficē ad meritū absq̄ ope: et hoc p. h. rōe. auctoritate. et exemplo. Prō p. h. rōe. tribus rōib⁹ fm. Bon. d. 1. s. Prō p. p. dinoz. mādatoz. obli gatōem. et p. p. virtutis p. fcoem. et p. p. volūtati. p. l. t. o. et. Prō p. p. propter diuinorū mandatorū obli gatōem: q̄ diuini mandati obligatio: vt intentio opere et nō sufficit cum se offert oportunitas et facultas. Ad data. n. de nō solā obligat ad volē dum: et ad faciendum. vñ Diero. ad Galto. ait. Eterna vita nō nisi per di uinorū mādatozū obseruatōem acqui ritur: et veritas in euangelio Mat. h. 23. Si vis ad vitā ingredi serua mā data. et p. p. virtutis. p. fcoem: q̄ virtus ē vltimū potētīe: et ideo ele uat potētīa ad aliq̄ magnū et ardu um. Potētīe autē nō habēt suā ope rationē siue p. fcoem incōpletā: nisi extant in opera sibi debita q̄i adest facultas et libertas atq̄ oportunitas vt ait Ar. in. 2. ethi. Ad perfectionem otutis tria requiruntur. scire. velle. et operari. et p. p. voluntatis cōple tionē. Quoniam plena voluntas pōit effectū si abit facultas. Alioquin non dicitur homo plene aliquid velle si nō fac cū possit: s. semiplene: et pigre. et p. p. probatur per auctoritates. Nam Aug. in sermone de dedicatione templi. Sicut. n. malis operib⁹ q̄i quibusdāz satis ac vctib⁹ vite ianus clauditur.

Ita bonis operibus vite ianua nobis aperit. et 1. Joh. 3. filii mei: non vili gamus verbo neq̄ lingua: sed opere et veritate. Itē Grego. in quadā omel. penthe. ait. Amor dei nunq̄ est ocio sus operatur magna si est. Si autem operari negligit: amor non est. q̄ si nō ad sunt opera nō est veritas amoris. p. h. p. euageliū Mat. h. 25. Esuriui et non dedistis mihi māducare. et dicit dominus reprobis: et propter hoc faciet iniam damnatiōis cōtra eos. Si q̄ propter defectum bonorū operū q̄s vanaf. q̄ p. p. bonorū opez opatōez q̄ saluabitur. q̄ opera necessaria sunt ad meritū semper intelligēdo cum adest facultas et oportunitas. et sic itelligē tur omnes iste auctoritates cōtrario adducte. et p. batur per exēplum. Certe amatores dei fuerunt Petrus et Paulus: et reliqui apostoli q̄ quib⁹ nostrū. Si q̄ ipsi coronati sunt p. opa bona: p. et q̄ nos sine operib⁹ a deo nō coronabimur. et hoc spāliter ostendit deus Petro passionē fugiēti: cui ap parens in via dicit. Vado Romā ite rum crucifigi. Viden. et p. per experitū ta hoies mortales p. p. lucra tpalia vehementer laborare et isudare. Qua re q̄ nos credere debemus propter il lam sūmā felicitatez: vbi omne gaudiū ois iocunditas. oēs diuitie. ois p. h. i: tudo reperit. Vigilate laborate: nec virtutibus habundate. Nam Ber. de quintaualle: dum staret in choro ad missā et leuaretur corpus xpi cecidit et extasim vsq̄ ad nonas. deniq̄ confur gens clamauit ad fratres. O fratres mei agamus bonum pluries: nec pote rat ista dicens saturari. et hec reddēs

rationem subiungebat. Quanta gloria. o quanta beatitudo. o quanta incunctitas bene operantibus preparata. Agam? qd bonu: qd cetera oia comitimus: sola bona opera nobiscu portamus dicente Job in Apoc. 4. Opera nulloz sequuntur illos. et sic p3 quarta cathena.

Quinta cathena est que vocatur exēplaritas. Quid. n. dicit diabolus in corde hoium secularium in peccatis existentiū: vt in ipsis permaneat: ne per verā pñiam resurgat quādo illud qd uulgus cois dicit. Peccata nō sūt ita graua: vt p dicitur: diabolus nō ē ita turpis vt pingit. Et vt istis marie adbereat añ oculos eoz exēpla alioz doctoꝝ supioꝝ sacerdotū: et religioꝝ. et isto mō ligat alas adeo vt totus mūdus sic ligat? pereat. Cathena terribilis tu es illa que: vt ita loquar: deū ipsi sibi bilem lachrymare facis: et plorare: et per os sui creatois exclamare: et dicere. factus sum tāq vas perditū. per foratum: quod ab vna parte cadit: ab alia p dicit. et subiungit dñs rōem dices Quoniam audini vituperatōem multo rū cōmorantū in circuitu. In circuitu enī cōmorātur hoies mundani. auari. lurarios: et reliqui peccatoꝝ: qui clamant et dicūt. Si licet doctoꝝ? qui leges noscūt: si sacerdotib? peccare: et religioꝝ: qui quotidie diuina legūt. quare nō et. nobis? Profecto si vera essent que predicāt: nō male agerēt: n̄ in vitis pmanerēt: et istis diabolicis cogitatōibus retēti: et in peccatis per seuerāt: et de peccato in peccatū ruūt tāq per pñiam resurgunt: et hec est

ratio maria: quare scriptura ita hortatur ad bonū exēplū: et vehemēter reprehēdit pusillos scādalizātes occasionē peccandi prestantes per malum exēplum. Quā autē hortet ad bonū exēplū pbatur. Nā in testō veteri dicit. Qd me facere videbitis facite Iudith. 7. Sit hec mulier in exēplum veritatis. In efrata Ruth. 4. Dñs tētatoꝝ promittit deus euenire beato Job: vt posteris daretur exēplū patiētie Job et exēplo didici disciplinā. puer. 24. florete flores quasi lilii: et date odorem. Habētes duplicē munditiā. In terioꝝ et exteriorē: et quasi liban? frō dete. et gratia. per bonā famā. Eccl. 29. Itē in euāgelio Mat. 5. dicit. Non potest ciuitas ab. sup. mon. posita neq. i. infra. Sic luceat lux v̄sa corā hoibus: vt videat vestra bona opera: et gliscēt p̄m v̄m qui in celis est. et Luc. xi. Nemo accēdit lucernā et ponit eam sub modio: s̄ super cādelabū: vt luceat oibus qui i domo sūt. Et. iz. Sint lumbi vestri p̄cincti: et lucerne ardētes i manibus v̄ris. Et Io. 17. Exēplū. n. dedi vobis: vt quēadmodū ego feci: ita et vos faciatis. Ad hoc hortat ap. i. ad cor. xi. di. Imitatoꝝ mei estote sicut filij carissimi. et ad Ro. 12. Proidentēs bonū nō solum coram deo: sed etiam corā oib? hoibus. et ad Cor. 8. In omnib? exhibea? nosmetipsos sicut dei mistros. et ad Phil. 2. Sitis sine deprehensōe in medio natōis prauē et puerse: inē quas lugetis sicut luminaria in mūdo et ibidē. et. 2. Modestia vestra nota sit coram omnibus hominibus. Et p̄ma ad I. b. 4. Rogamus vos fr̄es

vt digne ambuletis ad eos qui foris sunt. et i. ad I. b. 4. Exēplū cito fidelium in vno et conuersione. in caritate in fide. et in castitate. et ad Tit. 2. In omnib? prebe te exēplū bonoꝝ operū in doctrina et integritate. et Iaco. 4. Qui sapiēs et disciplinatus inter vos oñdat et bōa ouersatōe: opa i māsuetudine. et quibus oibus apparz qd laudabile: qd optimū ē inferioribus bonū prebere exēplū. et iō eadē scriptura reprehendat malos prebētes. mala exēpla. Nā Moyses dicit Leuiti. 19. Coram ceco non ponas ostendiculum. Et deut. 27. Maledictus qui errare facit cecū i itinere. De his ouebat Dauid in psal. dices. Iuxta iter scādaliū posuerunt mihi. s. per malū exēplū hos reprehēdit Sapiēs. Eccl. 27. Qui laqum aliquādo ponit peribit in illo. Si milit? I. a. dicit. Peccatū suū quasi sodoma predicauerūt. et. 26. ait. Aufer te ostendicula de medio populi mei. i. mala exēpla. Et Zach. 12. Confortastis manus impij: vt nō reuertere a via sua mala: et hoc ppter mala exēpla. Propterea saluator: Mat. 5. oñdit quantum sit detestabile alijs prebere malū exēplum dices. Si oculus tuus scādalizet te: erue eū et proice eū abs te. et si pes tuus. et. et Mat. 18. et Mat. 9. Qui scādalizauerit vnū de pusillis istis minimis qui i me credunt expedit ei vt suspēdat mola asinaria in collo eius: et demergat in profundum maris. Ne mundo a scādalis et. ve aut homini illi p que scādalu venit. hos reprehendit Pau. ad Ro. 14. Noli tibi perdere illum pro quo passus est x̄p̄s. propterea de se ipso dicit

ne alios scādalizaret. et i. ad Cor. 10. Oia mihi licent: s̄ nō oia edificant. et ad Cor. xi. Qui scādalizat et ego n̄ vroz. Propterea Hiero? ait. Dimittē dū est propter scādalu oē qd pretermitti potest. Qui autē mali exēpli detestatio non ob aliud facta esse creditur: nisi qd inimicus humani generis multos inducit propter malū exēplū: et maxime illoꝝ qui bono exēplo splēdescere deberēt: necnō ligatos i p̄dō tenz ne per pñiam resurgat. et hec est illa cathena terribilis: de quo dictū est. Ad quā dissoluēdam duob? malleis utemur. P̄mo sic. et hec ē snia theologia. et maxime sancti Tho. 2. 2. q. 72. Magnitudo peccantis aggrauat peccatū. et hoc pbatur quattuor rōibus. Primo qd facilius maioris: vt doctores sacerdotes et religioꝝ possunt resistere peccato cum excedunt i scia et virtute. vnde Luc. 12. Seru? sciens voluntatem domini sui. et nō faciens plagis vapulabit multis. Et ppter igratitudinē: qd omne bonū quod quis magnificatur siue sit bonū tpale: siue spūale: siue sit scia aut dignitas dei beneficium est: cur. s. deo homo sit ingratus peccando: et quantū ad hoc quelibet maioritas que est in tpalib? bonis aggrauat peccatū. Et ppe spūale spūgnatiū ad? p̄dī: ac magnitudiez persone. si princeps iustitiam violet: gponitur iustitie cultos: magis peccat qd alius: et si sacerdos fornicetur qui castitatem vouit: et alios adhortari debet. Quarto propter exēplū siue scādalu. Quare vt dicit Greg. in pastoraliū exēplū culpa vberius ostenditur: qd pro reuerētia peccatoꝝ

honoratur. Ad plurimū et notitiā p
ueniūt peccata maior: et magis ea homi
nes indigne ferunt. id grauiora sunt et
maiorē penā et dānatōem hēbunt.
Si ergo peccator videri maior: i pecc
catis perseverat: noli exēplo illorū
tu peccare: nec in peccatis p̄seuerare:
quod si peccatū eorū grauius sit et maiori
pena dignū tuo: propter hęc penā tuā
non effugabit. et sic cum his in inferno
dānaberis propter multitudinē nō mi
nus ardens: imo magis: cuius rōnem
assignat Aug. 2. q. 1. c. An multi non
propterea nō minus ardebit: imo magis.
quod quanta plura in igne sunt ligna: tā
tō magis inualefcit ignis. propterea sap.
eccl. 7. Nō pecces in multitudinē civi
tatis: sed peccator: qui se per maiorū
exēpla defendit: hic non ob aliud fac
nisi quod a peccato resurgere negligit: et
in ipso permāere satagit. et iō huius
effugatio ipsū non excusabit. iuxta il
lud eccl. 22. Homo peccator vitabit
corruptionē: et sicut voluntatē suā inue
niet cōparatōem. Et p̄dicta cathena
sic dissoluit. Nam si solū esset malum
exemplum p̄bētes: et nō cōterfo bo
nū conferentes excusati essent peccato
res: et si non a toto: tñ a tanto. quod ergo in
vnoquoque genere boni et mali sunt se
quenda bona exēpla: et mala evitanda
propter quod ait Hiero. in eplā ad Ce
lantiam de modo recte viuēdi. Ideo
timēdū est ne quos duces recti huius
itineris habere nos credimus: hos co
mites habeamus erroris. Si ergo inveni
untur exēpla que nos per hanc viā
ducant: et rectum euangeliū tramitem
teneant sequēda sunt. sicut autē ea que
deficiūt vel deficere putantur aposto

lorum forma vniuersis posita est cla
mat vas electionis Paulus. Nos quoque
iter ad angulum hęc inter cōuocans
dicit. Imitatores mei estote sicut et ego
sicut et p̄i. Certe quod amplius omnibus ipsius
sicut et p̄i relucet exēplum: qui in euangelio
ait. Venite ad me omnes qui labora
tis et honorati estis: et ego reficiā nos
Collite iugū meū super vos: et discite
a me: quia mitis sum et humilis corde
si periculōsū est imitari illos: de quibus
dubitas: an imitandi sunt. hunc certe
imitari tutissimum est atque eius vesti
gia insequi: qui dicit. Ego sum via ve
ritas et vita: nunquam errat imitatio que
sequitur veritatem. et infra. Auferant
peccandi feda solatia: nihil oīo agimur
qui nos per multitudinis exēpla de
fendimus: et ad consolationem nostrā
aliena sepe numerantes vitia in nobis
dicimus quos debeamus sequi: ad cuius
exēplū imitamur quod omnes fate
mur imitandum. atque ideo precipue ti
bi cura sit legem nolē diuinam: per
quam possis quasi p̄sentia cernere exē
pla sanctorum.

Etia cathena vocatur de
stabilitas. Adeo multis mo
dis caro spiritui dominatur
adeo oblectamentum mundi et carnis
ab ipsis amatur: et peccatorum carnis
species fantasie impunitur. adeo dia
bolus suis deceptionibus super ipsos
dominatur: ut quotiens recordetur
se penitere nolunt: nō amplius debēt
delectari ut hactenus delectati sunt:
aliam vitam minime esse putantes in
placabilibus huius miserime vite licet
cum offēsis multis: et sceleribus quasi

in sua beatitudine cōquiescūt: qua de
re ne huius oblectamenta dimittat de
eorū peccatis p̄niam non solū sumere
rēnuūt. verū et ut mundo isto gaude
ant de peccato in peccatum ludendo:
ac beneficiēdo differūt. Ad quam
dissoluēdā primo occurrit illud Hiero.
facile cōtenit omnia qui semp cog
itat se moritur. Cogitate ergo mortem
o iuvenes: sepe horam eius ad mētem
reuoluite: quod mundi delectatōes toto
conamine spernetis. Ad hęc vtiq; dis
soluēdā plurimum valz memoria pas
sionis sicut et p̄i: quod de seipso testat Hiero.
dices in eplā ad Galo. Quia im
possibile est in sēsu hominis non irruē
motum medullarū caloz. ille laudat
ille predicatur beatus: qui statim ut
teperit cogitare interficit cogitatōez
et allidit eos ad petram. Petra autē
erat sicut et p̄s: vtiq; in odorem unguētorū
currimus: et quod hoc sit vix i seipso p̄bas
se fateat ibidem dices. Quotiens in
beremo constitutus.

Optima vero cathena vocat
timiditas. Dicit. n. intra se. in
sensatus peccator diabolica
suggestione deceptus. Quid. n. p̄dest
cōfiteri quō potero in bonis inceptis
p̄seuerare: et a peccato in futurū me ab
stinere: iterū incidā in illa: et sic nihil p̄
dest p̄niam acta. et illius timiditate ca
thenatus nō resurgit. Ad quā dissol
uēdam mouetur vna pulchra questio
et utilis et inaudita. Si peccata semel
dimissa per verā p̄niam possint iterū
redire. Et non dico falsum: quod sic non
oportet dubitare quod possunt redire et
tam ad numerū quod ad culpam p̄ conse

217
quē p̄niam mortale commissum. Pro
batur primo quod sic p̄ illam parabolā scri
ptam. Mat. 18. Ideo assimilatum ē
regnū celoz homini Regi qui voluit
ratōem ponē cum seruis suis. vbi hęc
quod rex ille seruum suum inueniēs debi
torē decē millia talentoz. i. c. die totaz
hystoziam. sic et pat̄ vester celestis fa
ciet vobis si non remiseritis vnusquisque
fratri suo de cordibus vris: quod nō
ē aliud dicere: nisi quod deus vobis pe
nitētiis multa peccata dimisit: et pri
mo nobis offēdētī vtiq; dimisit
timus ista eadē p̄niam ab eo nobis di
missa: iterū sunt nobis ab ipso imputa
ta et punita. ergo simili ē in omnib; alijs
p̄niam. quod et probatur p̄ Augusti. i
li. de baptismo contra donatistas di
cētē. Redire dimissa p̄niam vbi frastra
caritas non ē. Optissime dominus docet
de illo seruo quē cuius dominus inuēit
set debitorē. i. o. millia talentoz depre
canti omnia dimisit. Ille autē cui ser
uū suū qui ei debebat cētū denarios
suffocabat. et cuius misericors non fuisse
iussit cuius dñs reddere quod ei dimise
rat. vñ Ambro. super epistolā ad ep̄
5. c. in glo. et ponit a magistro sniarū
in. 4. di. 20. q. 1. Vide ibi donatē inui
cem si alter in alterū peccet alioquin
repetit dimissa. Si enim in his cōtem
ptus fuerit. dominus sine dubio reuo
cabit sententiam: per quam misericor
diam dederat. Hoc idem dicit magi
ster in. 4. di. 22. c. 1. et habetur de pe.
di. 4. c. cōsiderā. vbi dicit Grego. in
4. dialo. 2. Ex vicijs angelicis con
sistit quod si nō ex corde dimittimus quod
in nos delinquit illud rursus erigit
quod iam nobis per p̄niam dimissum

g iudebam? Sed contra hoc optimū
p3 per Auic. 2. sue meth. 4. ait. Quod
annihilatū est non reducit. s. cū p d m
remittit ānihilat. g. 2. Exēplū hēs de
beato Aug. qui vidit in manu diabo
li librū in quo scriptū erat q̄ beatus
Aug. dimiserat cōfessionē. qui statim
cōfessus ē respexit librū 7 nihil inuēit
scriptum. Similiter de seruo qui fece
rat adulterium cum vrozē domini sui
Cum uellet dominus suos per quēdā
incantatorē certificari. 7 seruus hoc
senties cōfessus est peccatū suū. 7 dia
bolus interrogatus rīdit de hoc se pe
nit. nihil scire. Itē de vrozē cuiusdam
que cōmīsit adulterium. 7 eaz t r p o
bzaretur de viro suo illa p r o s u s ne
gabatur: tūc dixit vir ei? q̄ si tenēt ferz
ignitū in māu sua sū lesioe credēt ei: q̄
confessa est peccatū suū: 7 postea deo
volēte tenuit pite viro ferrū ignitum
in manibus suis absq̄ lesione. Pretea
nullū successiue corruptum potest re
dire idem numero. aliter duo cōtraria
possūt esse simul vera: quod est falsū
non enim hora p r e t e r i t a potest reuer
ti. nec aliq̄d p r o l a t ū verbum: 7 reliq̄
successiua. Ex his ḡ contrarietatibus
oritur predicta questio. ad quā rīdē
dum est s m s n i a m d o c t o r i s s u b t i l i s .
I o . S c o . i n . 4 . d i . 2 2 . q . i . s . peccatum
dimissū siue originale: siue veniale: siue
mortale idē numero redire nō potest
q̄rū ad culpā. i. q̄ si post p n i a m v n u m
peccatū mortale cōmutatur: p p f q d
a i a d a n e f s o l u m d e i l l o p u n i r e f : 7 nō
de alijs. i. per p n i a m d i m i s s i s .
P n i a s a n c t a q u a n t a e s t b o n i t a s t u a 7 e f f i
cacia: de qua bene p p b a E x e . h . c i . 8 .
S i i m p i u s e g e r i t p n i a m : 7 c o n c l u d i t

q̄ oium iniquitatū suaz non recorda
bor. Ratio hui' positōis est ista. q̄ s m
s n i a m o i u m t h e o l o g o r . 7 s n i a r u m .
44. vbi loquūf de resurrectōe nulla
res annihilata pōt redire idē numero
nisi per diuina potētia. Tunc sic p sen
tētia oium theologoz in. z. s n i a r u m .
d i . 2 4 . Deus nō est causa alicuius pec
cati: q̄ non eēt facē: s. potius deficere:
quod absurdū ē in deo ponere. Unde
Aug. in l. 8. q̄ nū. q. 2. Deo auctore
nō fit homo deterior. Restat ḡ q̄ pec
catum per p n i a m d i m i s s i m : 7 t o t a l i t
annihilatū aliter redire non potest: m
si per diuinam potētiam: 7 hoc ē im
possibile. vt probatum ē. ḡ peccata d i
missa non possūt ampli' redire. facien
da est ḡ p n i a : nec reciduatō timēda
ē. p p t e r r o n e m i a m d i c t a m . D i c a s ḡ
ad rōem v3 ad parabolā: 7 ad aucto
ritates iam adductas s m R i c . v t . s . i
r i s i o n e p r i m i a r g u m e n t i : q̄ p r o t a n t o
in illis auctoritatibus peccata dicunt
redire: q̄ per ea sequēs culpa grauaf.
S i . n . m i b i p e c c a t i c o n t r a t e i n d u l g i
s t i : 7 p o s t e a c o n t r a t e p e c c o . e x h o c i s t d
peccatū grauius reddif. hinc ē q̄ p d i
ctus doctor vbi. s. q. 5. q̄rit. Si maior
ē ingratitudo in casu ab innocētia q̄
in casu a vera penitētia. q̄ ex his p d i
ctis sequitur q̄ maior fit ingratitudo
in casu a vera p n i a : q̄ peccatum seq̄s
grauatur per peccata dimissa prius p
p n i a z : s e d p e c c a t ū i q u o d c a d i t h o m o
ab innocētia per nullū aliud peccatū
p r e d e n s a g g r a u a t u r . A d h r i n d i i p s e
doctor dices q̄ gratiaz actio duo re
spicere debz. quantitātē doni: 7 gra
tuitē donationis motum. R e s p i c i e d o
a n t e a d q u a n t i t a t e m d o n i m a g i s e s t

īctus innocēs peccādo q̄ penitēs: ga
ceteris parib' maius donū est seruare
hoiez ne peccet: q̄ illi qui peccat idul
gere. Ceteris. n. paribus nobilioz sta
tus est innocētie q̄ p n i e . S e d c o n s i d e
rādo modū g r u i t e d o n a t o i s m a g i . e s t
ingratus penitēs cū peccat q̄ innocēs
q̄ q̄to magi q̄s elongaf a debito reci
picdi bñficiū. tato ē modus donatōis
magi gratuitus cū beneficiū sibi ofert
Magi aut elongaf acceptiōe gratie
quantū est ex parte sua ille qui pecca
uit q̄ ille qui non a gratie consuato
ne: oibus tñ cōpēfatis si cōpenset ag
grauatio que ē sequēti peccato p p f
p r e c e d e n t i a i a z d i m i s s a . M a i o r ē i g r a
tutudo eadē a v a p n i a q̄ innocētia: 7
ideo viciunt doctores q̄ peccatoibus
s c i d i u a t i b u s p p t e r e o z i g r a t i t u d i n e
d z m a i o r p e n a i p o n i : q̄ peccatū eozū
grauius: 7 sic habēt itelligi p d i c t e a u
d o r i t a t e s : 7 nō a l i t e r . f a c i a t ḡ p n i a m
nec timeam' reciduatō: q̄ ex assūpto
inimicus factus ē debilior: 7 ideo mi
nime timēdus ē. q̄ s m D i e r o . 2 . P a r ū
timēdus est hostis: qui non pōt vicē
nūi volūtātē. In sup exīte scie liber
tate hō fit robustior: cōtra īsidias dia
boli tāq̄ fortis armat': 7 a carcere li
beratus: q̄ p n i a ē armatura dei. de q̄
ad Ep b . 6 . A p o . a i t . I n d u i t e v o s a r
maturā dei vt possitis resistere aduer
sus īsidias diaboli. Preterea p n i a m
agēs fit particips oium custodiētūz
mandata tua. Appropinquat. n. dñs
penitētibus protectōe 7 illuminatōe.
i n t i l l u d i n p s a l . D ñ s i l l u m i n a t i o m e a
7 s a l u s m e a : q u e t i m e b o : d ñ s p r e d t o r
v i t e m e a : q u o t r e p i d a b o q ū d i c e n s .
h a d ñ o : n e c a b a l i q u a p o t e n t i a . 7 J o b

27.
28°. Donec me iuxta te: 7 cuius vis
manus pugnat contra me: q̄si dicat.
non curo. 7 ad Ro. 2. Si deus pro no
bis: q̄s cōtra nos? O r p i a n i . o m u n d i
amatores. o tardi. o pigri ad peniten
tiam. Ad penitētiā dico cōuertimi
ni. faciam' p n i a m q̄ oīs defensor 7 p
rector nī ē cōtra īsidias diaboli: 7 tē
ptatores inimici. 7 sic p3 ista cathena.

Grana cathena vocaf presū
o p t u o s i t a f . P r e s u m ū t . n . p e c c a
tores de misericordia dei dicē
tes q̄ male viuēdo deus misereaf sui
q̄d est dominū iudicare iniustū. nec nō
blasphemare eū: sic in persona talium
psal. ait. Nō iudicabit deus nec itelli
get deus Jacob. Cōtra quos dī Eccl
4. c. Ne dicas miseratio domini ma
gna est: q̄ de spe rues in presūptōez te
meraria 7 supbā 7 absq̄ timore i pec
catis firmā faciēs hitationē. Ad quā
cathenam q̄ritur ista q̄d. Altrū in deo
fit iustitia. 7 vī q̄ nō: q̄ quicūq̄ facit
omnia p libito sue volūtatis: nō s m
iustitia operaf: s. sicut dicit Apo. ad
Ep b . 6 . Ne oīa opaf s3 cōsiliū sue vo
luntatis. Nō ḡ iustitia d3 ei attribui.
Pretea actus iustitie ē reddere debi
tū. s. deus nulli est debitor. ḡ deo nō
spēdat iustitia. Sed contra hoc obj
ctur. Tota scriptura clamat deū esse
iustissimū. Nā ap l. z. ad L h . 4 . dicit
q̄ de' ē iudex iust'. s. nō ē iudex iustus
in quo nō ē iustitia. x. Et psal. ad dñz
clamat. Iustitia plena est dextera tua
Et alibi. Iustus dominus. Ad hanc
q̄dem respōdet L h . i n . i . p a r t e . q . 2 .
articulo. 7 Ricar. in . 4 . d i . 4 6 . a r t i .

q. i. dicit q duplex e spes iustitie. vna comutativa. alia distributiva. **I**ustitia consistit in mutua datoe et acceptioe vtriusque emptoe et veditoe et alijs comutationib. hoc dicit **Et h. s.** Iustitia comutativa. et hoc non potest esse i deo. q nullus dedit ei ratu qd mereatur vt illi retribuatur. **N**u aposto. ad **Ro. 2. c.** Quis prior dedit illi et retribuaf eis. quasi diceret nulli. **S**ecda consistit in distribuedo fm qua alijs gubernat vt dispofat. dat vnicuiq; fz dignitate sua. **S**icut g ordo cogitatus familie vel cuiuscunq; multitudinis gubernare demonstrat h iustitia in gubernante. ita ordo vniuersi qui apparet tam in rebus naturalibus q in rebus voluntarijs demonstrat iustitiam vni dicit **Dio. c. 4. de diuinoib.** Opz videre natura esse de iustitia q oib; tribuit. **P**reterea fm vniuersum q existentiu dignitate: et vniuersum q nam natura in pprio salua ordine. et sic pz q no est iustitia distributiva: que distribuit bonu et malu. pena et gloria. **D**icas g ad argumetu i oppositum fm **Iho. vbi. s.** q quis deus operet oia fm consiliu sue voluntatis. tñ h no obstat quin operet fm iustitia: q ipofibile est q deus nolet qd ratio sue sapientie dicitur: que quide est sicut lex iustitie: fm qua eius voluntas recta et iusta est. vñ quodcumq; facit fm voluntate sua iuste facit: sicut illud qd fm legem facim? iuste facim?. **S**z nos fm legem alicuius superioris de? e lex. **A**d aliud vero dicas fm **Ric. in rñone quarti argumenti.** q si deus nulli creature debitor sit: excepto tñ debitor est ex promisso. **P**romissu. n. glo

riam dare beneficiis: nulli est debitor nisi q voluit. **S**i aut queratur quare voluit. no rideo nisi q vult: q voluntas sua est causa prima. et sic pz predicta qd. **N**oli g psume de misericordia dei: q tm e iustitia qtu misericordia. vñ **Drego?** ait. **M**isericordia dei debemus erubescere si iustitia ei nolu? formidare. et **Diero?** Magna est misericordia dei: imo maior q credimus: s non minor est iustitia. et **Diero?** Potius iustitia est timeda: q misericordia sine penitencia presumeda. vñ **deut. c. 10. d.** Deus magnus et potens et terribilis: qui persona no accipit nec munera. **E**t **Job. 9. d.** Si iustificare me volueris os meum comedabit me. et si innocet me ostendero prauum me coprobabit. **I**tem **puera. c. 1. d.** et furoz vni non parcer in die vidende nec acquiescet cuiusq; precibus: nec recipiat p redemptoe dona plura. et **ibi dem. 10. dicitur.** No pderut thesauri impietatis in die ultiois. ppterca dñs p **Isa. loq. 4. 7. c.** Dis presumptuosa dices reuelabit ignomia tua: et videbis obprobriu tuu: ultoem capia: et no resisti mihi homo. **E**t per **Diero. 4. 8. c.** ait. **C**or fortiu moab erit in die illa sicut cor mulieris parturietis. et per **Ex. 7. c.** et **Sophonie p ait.** Argentu et aux eoz n poterit eos liberare: s penitencia age: q no poterit de? iustitia pterire. **E**t sic pz cathena octaua. **O**na cathena et vltima vocatur loganitas. pleriq; peccatores missi sut: q vita nram corporale nuq; sine hie credat. dicunt **Isra se. Daudea?** et eplamur sotes et videtes sum? q nobis male face potest

vio

Contra quos est scriptura sacra: expientia expressa: et euangelij parabola. **S**criptura sacra dicens: q **Iaco. 4. c.** scribit. **Q**ue est vita vapor est modicum parens: et deinceps extermiabif. et **Job. 2. dicit.** **D**omo natus de muliere breui viues tpe. et **2. c. 2. inquit.** **S**audium peccatoris ad instar puchi si ascenderit vsq; ad celos supbia ei: et caput eius nubes tetigerit qñ sterquiliniu in fine pdet. et **Dauid in psal.** **V**idi impiu super exaltatu sicut cedri libani. et dñs in euagelio tales comonet dices. **M**atth. 23. **N**igilate nescitis enim qñ dñs veniet an sero an media nocte: an gallicatu: an mane: ne cu venerit repete inueniat uos dormietes. **C**ontra ipsos exclamat expientia. **V**idem? iuuenes mori et frequentius. **N**oni g iuuenes milite vñ terrarum malitaz in paucis dieb; morte repentina deficiete: cui in quadam ciuitate predictaru uidi dñam filiam militis cum sonitu tubaz et maguis popis ad nuptias euntem vno die dominico. sed l alia ebdomada sequeti cu lachrymis ad tumulu sociata e. **O** iuuenes effrenati. o iuuenes ilefati. o iuuenes qui felicitate ponitis in rebus vestris et trafitorijs emedate vos dico: q nescitis vtrum vsq; ad horam crisis viui eme

date vos: dico q videtis experientiaz quottidie. et sic videmus vbiq; et quicunq; in iuuetute: vel in media etate: vel senectute mori. **C**lamat euagelij parabola contra predictos viuere sperantes: que scripta e **Luc. 12. de illo diuite qui aie sue dicebat.** **A**nima mea multa habes bona reposita in annos plurimos requiesce: comede: bibe: et epulare. **C**ui dixit deus. **S**ulte hae nocte animam tuam repetet a te: que aut parasti cuius erunt? **I**deo infert dominus dices. **E**stote parati: q quahora no putatis filius hois veniet. et sic patet qualiter dissoluif ista cathena terribilis et amara. **R**ogemus g deum omnipotete vt concedat nobis gratia predictas soluendi cathenas: vt hic gratia: et in futuro gloziam ab eo consequamur: qui viuit et regnat i secula seculoru. Amen.

Celeberrimi Theologie magistris: necno sacri eloquij pconis fratris **Roberti Epi Agri.** ordis minoru pffessoris **Quadragesimalis** cu ceteris trib; sermonib; ei anexis: susi hic ondit finem. **Venetijsq; impressu e** ipensis **Johannis de Colonia:** ac socij ei **Johannis Dathan de Herretzen.** **Mccc. lxxvi.**

Sermo de spe bona :

Ustate et videte : quoniam suavis est dominus. beatus uir qui sperat in eo. psalmus 27. Statuerunt multi ceco errore induci nisi

habet aliud querere et desiderare quam bona breuissima huius seculi : et res perdituras mundi. quod si scirent et intelligerent quod multa et magna promisit deus diligentibus. haec omnia terrena et caduca velut sterquilium reputaret. Sed ut omnes ad regnum dei peruenire valeat affectus suos : in primis de virtute spei et de modo in persona cuiusdam in hac vita et in uobis in mundum. Quia dominus. scilicet. amicus et amator est bonorum. et bona largitur. qui sperat in eo. In quibus tria in materia concurrunt ceterum. plada. 23.

De sua diffinitione.

De sua diffinitione.

De sua diffinitione. Quia non est per se in se. ubi est videndum quod... Circa prima querit. verum possibile sit homini viatori sperare beatitudinem seipsum. et videtur quod non. quod dicit Augustinus. Inuisa diligere possumus : incognita nequaquam. Sed non cognoscimus beatitudinem : quod transcendit intellectum. sicut oculum sol. in illud. I. cor. 2. Oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. ergo. nec diligitur nec speratur. Sicut solet quibus sensuales dicit. Quis vidit paradisum. quid possumus scire de ista beatitudine nisi videamus. nihil nisi temporalia bona. hic facimus paradisum. hic constitutum sine nobis. Quibus sic dicit. rident. Et pro angelis dicit. I. ho. 2.

2. q. 2. 7. 1. 2. q. 1. 7. Doñ. 1. 4. 7. Sc. 1.

licet in eodem loco. Quia vera beatitudo potest dupliciter considerari. In generali et particulari. Si consideratur in generali in quantum est bonum sufficientissimum cognoscibile ex se. In particulari vero in quantum consistit in visione clara. non est cognoscibile illud bonum : quod dominus largitur sanctis suis. Nullus namque posset cogitare : nullus audire quod excellens sit : et sublimis gloria illa. omnia bona temporalia nihil sunt in respectu illius. Que omnia probantur in exemplis factorum : quibus illud per accidens incurrit : quod dicitur in epistola ad Cyrillum. Hieronymus ubi ait. Sed Hieronymus in Hiero. non late. Quia illa est diuina clementia auerentia. Quod fuit obitusque die accidit. Quare. Quod dicitur namque die et hora quo erit putredine atque immundicie carnis toga Hieronymus sanctus vestimenta perpetue immortalitatis et inestimabilis gloriae et letitiae induit : positus in cellula mea quiescens : auidet cogitans qualis inesset animabus beatorum qui cum christo gaudent glorie et letitiae quantitas : cupiens inde ex hac materia breuiter componere tractatum. precibus ipsius nostri Severi quondam venerabilis Martini Turonensis episcopi discipuli charta et calamo pugillariis in manibus susceptis breuiter videtur scribere epistolam sanctissimo Hieronymo destinanda : ut quicquid ex se sentiret responderet. Sciebat enim vitam difficili quae a nullo alio vincitium me posse euidenter edoceri. Cum iam inciperet salutatio exordium Hieronymo ineffabili subito lumine nostris inuisionibus

nisiq; linzuis minime declaradu. Quia
ineffabili in iudicia celoz fragrantia
cellula in qua stabat intravit ia hora
opletio. Duo a me viso stupore ad
miratoeq; comot' animi 7 mebroruz
virtutes amisi. Nesciebā. n. tūc q; dex
tera dei exaltass; seruū suū: notas fa
ciēs in populis virtutes suas. Nescie
bā eteni q; deus antiquae miseratiōis
seruū fidelē a carnis inūdicij soluis;
7 tam sublimē ei in celo sedē parasset
Nesciebā certe inestigabiles vias do
mini. nesciebā thesauros infinite dei sa
piētiae: 7 sciētiae. Sācta 7 occulta dei
iudicia nō cognoscebā: quā quos vult
faciē ineffabili sapiētia ad sui cognitio
nē venire. Quos autē vocat pdestinat
iustificat 7 bificat. pat decreuit con
venire. Itaq; q; talē mē oclū nūq; pre
sumpserat lucē: talē olfāt: me' odorē
nōn fenserat: tam novis: tam inauditis
signis obstupebā. Int' hec in me pscrū
tātibus cogitātibusq;: quid h' ess; de
luce dicēs vba vox emicuit. Augustine
Augustine qd' qris. Putas ne i breui
imittere vasculo mare totū breui scū
dere pugillo: terrarūq; orbem celū fir
mare. ne vltatos exerceat cursus. que
anris nulla p sonū hausit: audiat tua.
Que oculus nullius hoīum vidē po
tuit tuus videbit. Que cor humanum
nullatenus intellet: nec et; cogitavit
existimas te posse intelligere infinite rei
qui erit finis: poti' totū mare in artis
simo claudē vasculo: potius terraruz
orbē pndus teneat pugillus: poti' a
motu cōtinuo celū desistēt: q; gaudio
rū 7 glorie quib' bōz aie sine fine po
tionur minimā intelligeres p'iculum
nūi vti ego verā experientia doceret.

Et sequit' ad hec. Ego stupens pau
re admiratōe tam inuisa pene amens:
omni quasi vigore carēs his v'bis ali
qualē sumens audaciā tremebūda vo
ce dixi. fas vtinā mihi foret quis tam
felix est 7 gloriofus tā honorifice ad
illa pperas gaudia: qui tā dulcia do
quia faris mō gutturi nō ambigerem
At ille nomē inquit meū queri. Vico
nymi illi' p'byti: cui tūsmittēdā epla
ia scribēs iccepisti sū aia q; i hac hora
Bethlēc Iude carnis onere de
xpo omniq; celesti comitata cō
cū decorata pulchritudine: illa
strata splendēte p'prietati
tatis deauratā. Quāmi
dā omniū bonoz p'prietate varie
tate sonoz omniū b'prietate cum ty
demate coronata. 7 omni beatitudie
7 f'licitate vallata tam gloriose: tam
ineffabiliter pergo ad regna celorum
sine fine mansura. Nullū enī glorie ex
pecto defectū: s' augmētū. Sed iterū
augur corpori gloriā cō 7 nullate
nus morituro: sed gloriā quā nūc solā
habebā h'itura in illa. s' vniuersa carnis
resurrectōis dominice cū xpo. Et seqt'
Ihra. Placeat autē uolūtati tue aliqua
mihi interrogāti respōdere. quid' op
tas dicito me omni uolūtati tue scias
responsuram. Mellem inquā intellige:
vtrū beatorū anime quedaz uelle pos
sint q; optinere nequeat. At illa. Nunq;
Augustine nouer' q; factoz aie in illa
eterna gloria ita sunt solidate: 7 fir
mate in deo q; nulla sibi inest alia vo
luntas nisi dei: i quo nihil uelle aliud
possunt nisi que deus vult. iō que vō
lūt optinere possūt. Et nūc quātiēq;
volunt: deus vult 7 adimplet. Remo

cul quippe nostrā suis frandas deside
rijs: q; nihil pter deū aliquis nrm op
tat. Qu' vō sep vt volum' dno hem'
nra sep desideria sūt plenissime adim
pleta. Male. Vito q; mō null' uiuēs po
test cognoscē altitudinē glie factoz
tū nō ē parupēdēdū tale bonū: q; fa
tuus est; q; nihil credant nisi qd' vidēt
Nā multi carnales 7 sensuales: q; nō
viderūt factoz ghaz illā negat 7 pui
pendunt. De qd' ait Erego. 7 dialo.
in plogo. Carnales quis: q; inuisibi
lia illa scie nō ualēt p experitū dubi
tāt vtrū nescit qd' cōpōz alibus oclis
n' vī. Itaq; p'prietate de muliere signā
te. 2. App'et' p'prietate hēt. 3. Re. 10. 6
de figura Sabba q; audita fama Sa
lomonis. 2. dixit. Coia rege b'ri viri
tut: 7 beati seruū tui bi qui stāt coram
te sep: 7 audist' sapiētia tuā. glo. Re
gina admirādo in laudē Salomonis
erūp'it dicens. Beati viri tui. 2. Vere
beati sūt quoz rex est xps: 7 q; eterna
eius uisione. p'ru merēt: 7 glam quā
habēt cū p're 7 spū s'cto cōspicē. 7 sa
piētia quā mūdis corde se oñdit ppe
tual' p'prietate letant. hec ille. Et oia que
dicta sūt de p'iculiū cognitioe dicta
sūt. 2. S; cōsiderādo b'itudinē in
generalī oēs possūt illā appetē: q; ad
hac nālr mouēt: vt ait Aug'. 12. d' tri.
ci. Oium certa snia ē qui rōe quoq;
mō vti possūt beatos esse oēs hoies
velle. Et eodē licet. Nā indidit no
bis vt beati: imortalesq; esse cupiam'
Qd' pbari pōt p id qd' dicit Ar. 2. to
pi. Maximū bonū oēs maxime appe
tuut. 7 hoc. 3. de cōso. Ois mortaliū
cura q; multipliciū studiōz labor exer
cet diuerso quidē calle pcedit: s; tū ad

vnu b'itudinis sine nitif puenire: quo
adepto nil aliud desiderare qat. b' ibi
Oēs igit' i exercitijs 7 laborib' nil ali
ud qrit q; aliqd' bonū: in quo possint
letari 7 quietari. Et quoniam multi
credunt illud bonum esse in diuitijs.
multi in honoribus. multi in magni
ficentijs. iō ibi constituūt finez suū: q;
tū possūt cognoscere erroz suū tripli
ci rōe. Vno rōe coitatis. 2. rōe sa
crabilitati. 3. rōe exēplari. Vno
mo rōe coitatis pōt quis cognoscē in
nullo tpaliū bonoz esse beatitudinem
istā. Nā cum beatitudo sit quoddam
ens per se bonū nō cōpatit' secū aliqd'
malū. s'm Ihoz. 2. q. 2. Sed oia
bona tpalia sūt coia bonis 7 malis. Iō
i ipis nō ē vā b'itudo. Quis nāq; ex
corz est vt nō indicet eē malos hoīc;
das. latrones. v'pelles. 7 files. Et tū
hi sepe h' mūdi bōa h'nt iniq' 7 mali s'
diuites. 2. Iō ait Aug'. 1. de ciui. c. 2.
In fine placuit quippe diuine puiden
tie pparare i postez bona iustis: qd'
nō fruerēt inuisa: 7 mala ipijs: quib'
nō exerutiabūt boni. Iō. c. 9. Ista vō
bona tpalia: 7 mala utriusq; noluit es
se coia. vt nec bona cupidi' appetant:
que mali quoq; h're cernūtur: nec ma
la turpiter euitēt: quib' 7 boni plezq;
afficiūt. Inest autē plurimū quā sit ul'
7 eaz rerū que p'spere uel eaz rerū q;
dicuntur aduerse. hec ibi. S; vt forti'
dicam'. Quid pōt dici i hoie sūmum
bonū q; belue 7 bruta participāt. Iō
ait Lactan. 2. insti. aduersus gētes cuz
de offō hoīs agat an sūmū bonū in eo
constitui q; cōe cum alijs aialib' esse nō
possit. S; vt feris dētes veniētes coa
nua volucrib' peme proprie sūt. Ita
h b z

Ammy man... normal

hōi suū aliquid describi: sū quo ra
 toem sue cōditōis amittit. Nam q̄
 viuēdi aut gūandi cā datū ē omnib⁹
 equidē ē naturale. sūmū tñ n̄ ē nisi q̄
 est vnicūq; ppriū: hec sibi. nec est bona
 anime sūt hoīs beatitudo: vt puta scie
 7 virtutes. Idcirco q; nec ista p se ac
 quirūtur: sed pp̄ aliud. Nō Lactā. co
 dē loco ait. Qui sciam sūmū bonū fac
 aliqd hōi ppriū dedit. f sciam alteri
 rei grās hoīs appetūt nō pp̄ seip̄s
 Quis enī scie cōtētus est: nō expe
 ctat aliq̄ scie fructū. Artes iō ad
 scuntur vt exerceantur aut ad s̄bia
 vite: vel ad voluptatē: vel ad glām.
 hec ibi. De virtute aut q; nō sit bonū
 hoīs sūmū: idem subdit. Superest etiaz
 vt refellam q; virtutē ipsū sūmū bonū
 putauerūt. In qua opinione est. Mar
 cus Tullius. In quo multa icōsiderate
 fuerunt. Nō est virt⁹ ipsa nō ē sūmū
 bonū. f effectrix: 7 m̄ sūmū bonū ē. quō
 perueniē ad illud sine virtute n̄ pōt
 hec ibi. Ep̄ot oīdi i nullo bono tē
 porali esse sūmū bonū rōe faciabilita
 tis. Est n̄ beatitudo secūdū Bonauē
 turam. in 4. di. 49. finis facians appe
 titū. Sed nihil ē in hoc mūdo q̄ sa
 tiare possit appetitū hominis: nō di
 uitienō honores: nō magnificētie. 7 si
 milia. g. 7. Iō ait Sene. in vna episto
 larū ad Lucillū. Cogregatū i te qcqd
 multi locupletes possidēt vltra p̄ua
 tū pecunie modum fortunate perueni
 at. auro tegat. purpura vestiāt. 7 ad
 h̄ mod⁹ delitiaz 7 opum te perducāt
 vt terram marmoribus abscondas. h̄
 tantum tibi hinc liceat. f. calcare diui
 tias: accedāt statue aut picture. 7 q̄
 quid alias vlla lux nec laborant ma

iora capere his discas. Naturalia enī
 dei dēria infinita sūt 7 falsa opinione
 nascētia: at vbi desinat nō habent. h̄
 ibi. Et quo patere pōt de Alexandro
 magno: qui postq; adeptus ē q̄si toti⁹
 mundi imperiū dicebat. Mund⁹ non
 iussit mibi. g. In istis n̄ est beatitudo.
 f i gloria dei: sicut ait psal. Sacerdot
 cum apparuerit gloria tua. Et Aug⁹.
 li. cōfessionū. Reddite prevaricatores
 ad cor: 7 inherete illi solū qui fac nos
 stare in eū: 7 stabitis: quiescite in eum
 requiescētis quo itis in aspera: q̄ istō
 bonum quod queritis vel amatis ab
 illo est.

Tertio id probat rōe exemplarita
 tis. Omnes nāq; facti exhibēt nobis
 huius veritatis testimoniu: qui nō so
 lum huius mundi vanitates: 7 volu
 ptates n̄ quēserūt: vtz et ipsas anfu
 gerunt usq; ad mortē. 7 pbat duplici
 auctoritate. Prima est Pauli exēplū
 cādo de patribus veteris testamenti
 ad Hebr. xi. sic dicētis. Facti p fidē
 vicerūt regna adepti sunt repromissio
 nes: obturauerūt ora leonum: extinxe
 runt impetum ignis: effugarunt aciem
 gladii. Non ualuerūt de firmitate: for
 tes facti sūt in bello. castra verterūt.
 ceteroz acceperunt mulieres. de re
 surrectione mortuos suos. Alij autem
 distēti sunt nō suscipiētes redēptōez
 vt meliorem inuenirēt resurrectōem.
 Alij vero ludibria 7 vbera expti sūt:
 7 vincula 7 carceres: lapidati sūt: se
 pti sunt temptati sunt: in occisione gla
 dii mortui sunt. Circuerūt in melotis
 in pellib; capitis egētes a gustiati. af
 flicti: quibus dign. non erat mundus
 In solitudinibus errātes: in mōtib;

7 speluncis: 7 in cauenis terre. hec
 ibi. 7. Alia est Rabani in sermōe oīuz
 factozū qui exēplificat de factis no
 ui testamenti dicēs aplis. Subiect⁹
 est triūphale martyrii nomē: qui per
 vicia tormētōz genera xpi passioez
 imitabatur. Alij nāq; ferro pempti:
 Alij flāmē cruci. Alij flagris vbera
 ti. Alij in vedib; pforati. Alij cruciati
 patibulo. alij plagaz periculo. alij vi
 ni decoziati. alij vinculis mancipati.
 alij linguis puuati. alij lapidib; obru
 ti: alij frigore afflicti. alij fame cruciati
 alij vero trūctis manibus suis cētis
 mēbris cētis. Spēd aculū cōrumelic
 populis nudi ppter nomē domini por
 tauerūt. hec ibi. Quid tūc de spōg
 semper ostēdit in hac vita nō ē bea
 titudinē: 7 amaritudinē hūit usq; ad
 crucis mortē. de quo firmian⁹ Lactā
 7. di. in h. aduersus gentes sic ait.
 Pater noster ac dominus. qui condi
 dit formamq; pēclū: qui solē euz ceteri:
 syderibus indaxit: qui libans magni
 tudine sua terrā vallauit montibus:
 mare circūdidit: annib; q; distinxit.
 Et quicquid est in hoc opere mundi
 cōflauit atq; perfcit ex nābilo perspe
 ctis erroribus hominū: tūcē nūstiq;
 nobis iustissima via panderet. hunc se
 quamur omnes: hunc audiamus: hūc
 duotillie pea: qm̄ sol⁹: ut ait Lueret⁹.
 Meridid hōiuz purgavit pēora vels
 Et sine statuit torpedis atq; timor.
 Erposuitq; bonū sūmū q̄ tēdū: oēs
 Quid forz atq; vīa mōstrauit: limite
 parno. Quo possemus i id redōtē
 dere cursu. Nec monstrauit: cū: ut
 p̄cessit nō quis difficultatis gratia
 iter virtutis honorēt. hec ibi. Claves

tur igitur ex his cordis vestri studia
 ad cognoscēdū regnū celozū: 7 in fla
 mentur affect⁹ ad amorē glorie: q; ibi
 vere 7 perfectissime iocunda requies
 inuenitur.

Secūda regula monstranda dicitur
 vārietas. in qua videndū est que dif
 ferentia sit inter fidem 7 spē. Respon
 detur fm̄ Aug⁹: in enche. q; est triplex
 Prima q; spes uon est nisi bonarū re
 rum. fides vero malarum 7 bonarū.
 Secūda q; spes est futurorum tantum.
 fides est futurorum p̄teritorum: 7
 presentiu. Tertia quia spes est de bo
 nis tātūz sibi. fides vero de bonis tā
 sibi q; alijs.

Tertia regula dicitur veritas: in
 qua tres veritates notari possūt. Pri
 ma fm̄. L. hoz. 2. q. 18. q; in beatis
 non est spes: q; iam habent quicquid
 volunt. vnde ad Ro. 8. q; videt qcqd
 sperat. Et Aug⁹. io. de ci. dei. c. 25. ait.
 Spes. n. que videtur non est spes: tan
 ta est in ipsis certitudo beatitudinis.
 q; nullam spem habere coguntur. Si
 vero dicatur q; sancti in patria expe
 ctant resurrectionem: 7 glorificatio
 nem. g. sperant. Respondetur f; Bō.
 q; nec anime beatorum nec angeli. p̄
 prie habent spem. Et ratio est q; spes
 ē expectatio premij substantialis. Om
 nes autē h i premium substantiale ha
 bent: 7 ideo carent spe proprie dicta.
 Alia est ratio: quia spes habet an
 xam fidem. fides autem cognitio eni
 gmatica ē. Et q; claritas visionis diui
 ne tollit omnia enigmata: per se que
 enacuat ipsam spem. Et ob hanc rem
 dicitur q; nec anima nec angeli habēt
 spem. Potest tamen dici q; licz in eis n̄

ponat spes prope dicta: sed quod est expectatio premij subilis. Est tamen spes large pro quacumq; expectatioe se vide stote 7 gaudij accidentalis. **¶** Veritas e q; in vanatis no e spes. Na s; Ch. ubi sup. Sicut ad vera beati tudine spectat vt aliquis cert? sit de sue beatitudinis ppetuitate. Alioqul voluptates no quietaret. Sic etiam perpetuitas pene no pertinet ad pena. no. n. ve habet ratione pene dam nati si perpetuitatez damnatois igno rarent. Et hoc est quod dicit Iohis. Non credita. qui est damnatus q; re neri possit de tenebris ad luce. Et si quis petat quare? respondit glo. sicut in solutis tenebris luce desperat. **¶** Tertia veritas q; spes sperit i his qui sunt in purgatorio: 7 in his q; sunt in hac vita. De his qui sunt in purga torio patet per magistrum scetiaru in quarto di. **¶** Sancti patres felici spe ingressum ianne celestis expecta bant. Si q; diceretur q; ipsi sunt certi q; si possunt vanari. q; non indiget ful cimenta spei. Dicendum fm Ioh. q; h no est propter afflictionem glorie: sed propter confirmatione liberi arbitrij quod est extra statum increndi: atq; demerendi. Et illa confirmatio non enacuat spem quia ponat extra statu stabilitatis liberi arbitrij. De his vo qui sunt in hoc mundo vobium est an spes possit esse in peccatoribus. videt q; non: q; secundum magistrum in 2. di. 2. **¶** Sine meritis aliquid sperare: non spes sed presumptio dici potest. Sed dicas. Omnes peccat 7 omnes sperant. **¶** Respondet Bon. q; qua drupliciter aliquis potest exire i acti

speradi. Aut enim sperat habedo me rita in proposito in radice 7 i effectu Sicut homo iustus qui viu domino seruiuit. Aut sperat habedo meri ta in proposito 7 in radice: non in ef fectu. Sicut ille ante bonum usum iur tutum postq; suscepit gratiam expe dat beatitudinem per illaz sperat saluari. Aut sperat non habendo merita nec in proposito: nec in radice: nec in effectu. Sicut ille qui facit malum p seuerare intendens credit per sola mi sericordiaz saluari neglecta diuina iu stitia. **¶** Prima pars spei iam forma te 7 exercitate. **¶** Secda formate 7 p infuse. **¶** Tertius spei ibormis. **¶** Quar tus pceptionis: q; pceptio e ca. q; in malo sine emedatione sperat posse saluari. vnde Grego. Qui vestigia ppi vedigantur sequi qua tameritate sperat ad eius claritatis gaudia puenire: hec ibi. Sed si peccator dispo neret se conuerti: licet sit peccator. ta sperare potest 7 debet vita eternam: q; vt ait Hiero? ad rusticuz monachu nihil sic offendit deum q; desperatio. hec ibi. 7 sic patet primo pncipale.

¶ Secundo contemplerur spei disti ctione. Na triplex spes potest disti nui. **¶**

- ¶** Prima dicitur bona.
 - ¶** Secunda dicitur vana.
 - ¶** Tertia dicitur falsa.
- ¶** Prima dicit bona que est in deum vel ratione gratie: q; in omni necessita te sperat homo gratiam a deo inueni re. vel ratione venie: q; sperat conseq utriam delictoru suorum. vel ratione glorie: q; homo sperat omne gloriam suam a deo. Et de hac dulcissima spe

ait sapiens eccl. 2. Respicite filij natio nes hominu: 7 scitote q; nullus spera uit in domino: 7 consulus est. Et pro uer. 16. Qui sperat in domino beatus est. 7 psal. Beat? vir qui sperat i do mino. Et beatus vir cui? e nome dñi spes eius. Et psal. 30. In te dñe spera ui. **¶** Q; firmu e stabiliteta spera re in domino vere nil in hoc mudo se curius fieri potest.

¶ Secunda spes dicitur vana: 7 hec est illorum qui spem suam ponunt in vanitatibus mundi. Vozu itaq; spes vana dr. Ioh. i. canoica. Adus tra sit atq; concupiscentia eius. Quid est enim q; non in breui transeat 7 euane scat vt fumus? **¶** Misera humana au di quid de se ipso loquit sapiens eccl. 2. Magnificauit opera mea: edifica ui mibi domos: plantau mibi vineas feci ortos 7 pomeria: 7 coseui ea cum his g. neribus arborum: 7 construxi mibi piscinas a quaru: vt irrigar e sil uam lignozu germinantium. possedi seruos 7 ancillas: multamq; familiaz habui armenta quoq; 7 agnos: ouiuq; greges vltra omnes qui fuerant ante me in Hierusalē. Coaceruau mibi ar gentum 7 aurum 7 substantiam regu 7 prouinciarum feci mibi cantores 7 cantatrices: 7 delicias hominum ha bui. Scyphos 7 vrceolos in manu: 7 supra gref sus dum apibus omnes qui fuerat ante me in Hierusalem. Sapientia q; q; perseverauit mecum: 7 omnia que de siderauerunt oculi mei no negau eis nec prohibui cor quin omni volupta te frueretur: 7 oblectaret se in his q; preparauerat. 7 hinc ratus sum parte

meam si vterer labori meo. Cumq; co uertissem ad vniuersa opera que fece runt manus mee: 7 ad labores in qb? frustra sudauerat: vidi in omnibus va nitate 7 afflictionem animi: 7 nil pma nens sub sole. hec ibi. **¶** Exemplifica de senectute hominis. **¶** Ideo Grego? omel. 6. super Job. ait. Vanitas vani tatum: 7 omnia vanitas. Vnde vico lum si saperent qui in potentia versa tur in parietibus suis omnibus 7 va sculis scriberent in domo 7 in foro: 7 ante omnia illa consciens suis: vt se per 7 id oculis cernerent 7 corde ten tirent. quoniam enim multa sunt earu facies 7 imagines vane que decipiunt incautos: op; istud carnem quotidie salutare. 7 in prandij: cenis. conuerti busq; omnibus: unsq; propro suo ca nere libenter: 7 proximo suo audire li benter q; vanitas vanitatum 7 omnia vanitas. hec ibi.

¶ Tertia spes dr falsa: 7 hec e illoru q; nuq; credit se ee mortuoro. Verifi tatur. de his illud Enllij de senectu te dictu. Nemo e ta senex q; se putat an num non posse viuere. Cui concordas Hiero? ad An. Nemo e sic fracti vi ribus: 7 decrepitate senectutis: vt non se putat adhuc annum superesse uictu rum. **¶** Unde subripit obliuio conditio nis sue: vtputa vnu al: 7 iam tanq; sol uendum erigitur i superbia vt animo celum tangat. hec ibi. Patet. n. sat. eni denter hac spem esse falsam. **¶** Et sic patet secundum pncipale.

¶ Tertio contemplerur spei fructifica tionem. Possumus autē in hoc myste rio triplicē spei fructum ponē.

¶ Primus dicitur fortificatio.

Secds dī confortatio.
tertius dī assurance.

Spe p̄i ḡit p̄: q̄ spes f̄tificat hoies
in laborib' suis. **I**urta illd' **O**rigeni. su
per cro. **S**pes futuroꝝ laborib' regez
parit. **N**ā si vna spe bonoꝝ tēporaliū
tot grauiā ⁊ onera ardua mortales
tolerant infelices: quō laborare vsq̄
ad mortē difficile videri potest his q̄
sperāt regnū celoꝝ. **Q**uar' dieb' ac no
ctibus varijs curis homies mūdi in
desesse sudent: nisi q̄ aliquid sperant
adipisci. laborāt deinde sperātes ma
gnifice diari. laborāt milites speran
tes gloriā tēporalē acquirere. labor
rāt mercatoꝝes sperātes diuitias adi
pisci. laborāt artifices ⁊ agricole vi
ctū vestitūq̄ sperātes recipere. **S**z ml
to fortius laborib' insistat si finalr vi
tā eternā speraret. hec ibi. **A**nde **E**z
go' in moral'. **E**t ponit in decreti di. 4.
omnes. **O**ēs huius seculi dilecto
res in terrenis rebus fortes sunt. in ce
lestibus autē debiles. **N**am tempoꝝa
li gloriā desudare vsq̄ ad mortē ap
petunt. ⁊ p̄spera p̄petua nec paz qui
dem in labore subsistūt. **P**ro terrenis
lucris iniurias qualibet tolerāt: ⁊ p.
celesti mercede cōtumelias ferre recu
sant. **T**erreno iudici toto etl. die assi
stere fortes sunt. in orōe nō corā do
mino uel hore vni' momēto laentur.
Sepe nuditatē: diecōdem fame p̄ ac
quirendis diuitijs atq̄ honoꝝib' tole
rant: ceterarū rez sepe per se abstinē
tiā cruciāt: ad quas adipiscēdas festi
nant. **S**uperna etl. laboriose querere
tanto magis dissimulat: quāto magis
ea tribui tardius putāt. hec ibi. **P**atꝝ

quomodo sancti iugū dñi firmiter pos
tauerunt: ⁊ non infirmi mortales.

Secds spei fruct' dī confortatio. **I**p
sa. n. solatiū ē tribulatoꝝ ⁊ afflictioꝝ
in hac vita: qm̄ ipossibile ē qui sperat
i dño ut subcubat: ⁊ exēplifica in p̄spi
tate ⁊ afflictōe. **I**ō **H**iero' in eplā
ad **L**yrasiū eū reprehēdēdo scribit. eo
q̄ nimis doluit de dormitōe filie. ait
enim. **C**aritatis tue scripta p̄ceptū in q̄
bus animū tuū dolore ⁊ motū de filie
dormitōe cognoui. **N**ō aliud p̄ncipa
liter admirat' sū q̄ xpiani peccatoris
in te virtutē ablata fuisse: vt aiūm fle
dices ad dolorē. **S**tupro mag' fidei
penetratū vulneribus orbitatis q̄ so
pire debuerat spea rōis. ⁊ regni cele
stis nunq̄ spes cū dolore concordat: nec
fides aliquādo sēsit quācūq̄ iacturā
Resurgere credim' mortuos n̄os: ⁊
plangimus. **Q**uid facerem' si mori tm̄
mō p̄cipet de'. volūtas c' sola sufficet
ad solatiū: cui nullū p̄ponē iubemur
affectū cū qd̄ dederat abstulit dñs q̄
creauerat. **Q**uis ē ille qui plāgat qd̄
ad tēp' acceperat. **C**ōmodauerat vt
h̄ies quātocūq̄ tpe voluisset: ⁊ cū uel
let rursus auferri: **N**ihil abstulit tuo
qui dignat' est recipere p̄puiū. **C**redi
tū suū recipē decuit creditoꝝ: ⁊ nihil
aliud decet q̄ creditoꝝi suo gr̄as agē
mutuatē. sic **J**ob legim': quē seq̄mur:
duotissima voce dices. **D**omin' dedit
dñs abstulit: sicut domino placuit: ita
factū ē. **S**it nomē domini benedictūz
hec ibi. fecisset ḡ **L**yrasiū sicut **J**ob si
redē sperasset in dño. **I**ī.

tertius spei fructus dicit assurance

tio: q̄ hec virtus reddit hominē secu
rum i morte: quā oēs hoies ita timēt
Pater de paulo ad phi. p̄. **C**upio dis
solui: ⁊ esse cū xp̄o. **P**atꝝ de s̄cto **A**n
drea in cruce pedēte: de quo ait **A**ug'
li. de pe. **N**e permittas me dñe descen
dere vinū: s̄ tempus est vt cōmendes
terre corpus maū: tam diu chi iā por
taui. terre iam illud comedā: ⁊ ampli'
me uigilare n̄ permittas. hec ibi. **A**ga
mus ⁊ nos similit' vt digne sperare il
lā gloriā possum' hic per gr̄am: ⁊ i fa
turo p̄ gl̄am. **A**men.

Incipit sermo de miseria
conditionis humane.

Comparatus sum into: ⁊ affi
milat' sū fanille: ⁊ cineri. **J**ob
i. c. **S**uperba mortaliū mēs
dilectissimi in xp̄o **J**esu. nulli iudicioꝝ
dei meditatioe emēdata: nulla pprie
miserie discussione depressa sepenume
ro absq̄ sui ultimi finis discussione tū
iudicio demergit in p̄fundo. **E**t si pec
cator: funibus irretita ad ultimū dis
solui non ualet: qd̄ periculum timens
beatus **A**nselm' in li' meditatioem ait.
Ledat me vita mea: nāq̄ diligēter
discussa apparz mihi. aut peccatū aut
sterilitas fere tota vita mea. ⁊ si quid
fruct' in ea v̄ sic ē ut simulatū aut im
perfectū: aut aliquo modo corruptūz
vt possit aut non placē deo: aut displi
cē deo. hec ibi. ḡ o peccator cōsidera vi
tam tuā: q̄ in peccato est. **A**ut est ifru
ctuosā: ⁊ si infructuosā: in peccato est.

ḡ dānaberis: q̄ digna dānatione est.
Constat. n. ⁊ veruz ē q̄ veritas dixit
Ois arbor que nō facit fructū bonūz
excidē: ⁊ in ignē mittet: ⁊ ardet. **D**e
niq̄ si quid ego vtile facio proz' mal
latenus illud cōpenso alimētis corpo
ris quib' abuto. **S**i qd̄ possit pacē
quod nec tamen prodest quantū con
sumit. **E**t tamen tu benignus deus ex
peccatū tuū inutilem vermem ⁊ fetē
tem peccatoꝝem q̄ itolerabilis carnis
putridus fetet hominibus: q̄ anima
peccatū infelicius deo. ista q̄ illa ho
minibus. hēu non hominē sed obp̄ci
būū hominis vilis peccatoꝝe: peius
i cadauere. **L**edet aīaz meā vite mee tē
uiuer' erubescō: mori p̄timefco. **Q**uid
ḡ restat tibi o peccator: nisi vt tota vi
ta tua ploꝝes totā uitam tuam: ut ip̄a
se tota ploꝝet se totam. **S**ed est quo
q̄ in hac miseria anima mea misera
biliter miserabilis: quia non tantū do
let quātum nescit: sed sic secuta torpet
vt velut quid patiat' ignoret. **O** aīa
considera quid agis: quid torpes aīa
peccatū: dies iudicij venit. **I**urta est
dies domini: dies calamitatis ⁊ mise
rie. dies tenebray ⁊ caliginis. dies ne
bule ⁊ turbinis. **O** vox diei domini
amara. **Q**uid dormitas: qui non exp
giseit: qui non tremit ad tantum to
nitruum dum dormit. sed mortuus ē.
hec ibi. **S**altem ḡ o anima peccatūz si
tuam non vis. considerare miserabilē
conditionem iudicia dei pertimesce: ⁊
esto in timore: quia vita hac cito pri
uaberis. **E**t quia sepe homo per sui
cognitionem ad dei cognitionem per
uenit. hic ē q̄ itē dēs dare aliquā no
titiā n̄re misie. sūp̄i thēa n̄z ex li' dñi

Job. 20. c. ait. Copat' sū luto. vt. s. c.
In quibus v'bis beatus Job describit
miseriam cōditōis humane tripliciter. v. 3.

Primo ex pte principij.

Secundo ex parte medij.

Tertio ex parte finis.

Et triplici respectu occurrunt tria
mysteria circa hanc miseriam vidē-
dam. v. 3.

Primo utilitas luctuosa.

Secundo mutabilitas lachrymosa.

Tertio penalitas dolorosa.

Primo ḡ ex parte principij homo
habet vilitatem luctuosā. q' de luto
formatus. Unde dicit. Comparatus
sum. Ideo Innocentius de miseria cō-
ditionis humane. c. 2. dicit. Formauit
igitur deus hominē de limo terre: ḡ
ceteris est elementis indignior. plane-
tas ḡ stellas fecit ex igne. status ḡ uē-
tas ex aere fecit. Volucres ḡ volucres
fecit ex aqua. Homines ḡ iumenta fe-
cit de terra. Considerans ḡ aquatica
se vilē inueniat. Considerans aerea:
vilissimū se putabit: nec audebit se pa-
rificare celestibus: nec valebit se pfer-
re terrenis: q' parum se iumentis inue-
niet: ḡ similem recognoscat. Unus est
ḡ hominum ḡ iumentorum interitus:
ḡ equa vilisq' conditio: ḡ nihil habz
iumento homo amplius. de ortu orta
sunt ḡ in terram parit' reuertantur.
ḡ ba sū ista nō cuiuslibz hominis: s; la-
piciissimi Salomonis. Quid ē ḡ hō
hūi lutū: ḡ cinis. hīc ḡ dīc' ad deū. De
mēto q' sic lutū fecis me: ḡ i puluere
reduces me. Vīc ḡ dīc' ad deū. Quis es
ḡ in cinere reuertens. Copat' sū: in quo ait Job. Lutū efficit
ex aqua: ḡ puluere vtroq' manēt. Ci-

nis aut' sit ex ligno ḡ igne vtroq' vbi
ciente exp'sum mysterium: sed alias
exp'rimendū. Quid ḡ lutum superbis
de quo pl' extolleris: vnde cinis glo-
riaris. Vide pl' libro. 7. ante omnia
ḡ dātes libro de purgatorio. 27. O
superbi christiani. x. Vnde vnde igit'
gloriamdam cum tā vilem mīn' p'ci-
piā. Considerem' ḡ ḡ videam' humanā
miseriā hominū mortaliū. Unde nō
dū ē q' hō sit fact' de quatuor ele-
mentis tū in compositione humani cor-
poris par' posuit de trib' elemētis: ḡ
multū de luto siue terra. Elemētū qui-
dem aque manifestat in ipsis humor
bus. Elemētū ignis i calore naturali: ḡ
in luce vīna. Elemētū aeris in respiratōe
flatus. Elemētū terre in carne ḡ os-
sibus. Et sic deus posuit multū de ter-
ra: vt patet: ḡ parū de ceteris alijs.
Parū enim deus posuit de igne concu-
piscētie auaritie ḡ iracundie. Et tamē
vidēt' aliqui esse de igne facti. quia
nimis sūt sup' dco igni inflamati. O sa-
pbe. o elate. o abitiose. o auare male-
dicte. o crudelis canis. o lupe iracunde.
o bestia fera: cur tantū extollis. Unde
de te verificatur illud Job. 5. Cor' mū-
dus positus est in maligno. ḡ i malij
igne. parum sibi posuit de aere: vt hō
parum habeat de elatōe superbie. ḡ
tamē aliqui videntur de aere facti: q'
nimis sunt superbi: non fuit mirum si
p'm angelus sup'biuit: q' nihil de luto
hūit. Sed mirum ē quādo homo est
vile lutū ḡ tumescit. O sup'bia repro-
bata. o detestanda mutatio Luciferi:
o vile aial: qd' inflaris. Audi Salo-
monē de scerpantē. Eccl'ia. Quid su-
perbis terra: ḡ cinis i. Calces pascunt

uēto. Dec'iz. Sfram pascit nentum.
hec ibi. Nentus tamen nō pascit: s; in-
flat. Sed q' sunt inflati: ideo aliqua
breui febre pūcti protinus detumescunt.
Parū sibi posuit de aqua: vt ex h' par'
habeat de lenitate ḡ inconstantia. Et
tū aliqui videntur facti de aqua: quia
lenitate nimia agitati hī quotidie tē-
dunt ad corruptionē per inconstanti-
am lasciuie. O carnalis. o lasciuie emē-
dare vitā tuam ne sis leuis ḡ incōstās
sicut aqua. Unde Job. 24. loquēs de
talib' ait. Leuis est super facies aque
Eccl'ia. Stultus sicut luna mutatur.
hec ibi. Nāz luna modo est plena: mo-
do mediā. modo minus q' mediā: mo-
do vacua. multi sunt qui scipiunt ab-
stinē a vitijs. deuote orare. ḡ largis
elemosynas facere. isti sunt luna plena
postmodū dimittūt benefacē: ḡ nū-
las faciunt orōes. tū dant elemos. isti
sunt luna min' media. deinde dimittūt
totū. isti sunt luna. oio vacua. Et ideo
bene dicit. Stultus sicut luna mutatur.
Multū autē deus in cōpōsitione hoīs
posuit de terreno elemēto. Nā terra
est elemētū frigidū. infimū. ḡ firmum.
sicut dicit i ecclesia. Terra in eternum
stat. elys autē inuētur q' homo debz
habē frigiditatē cōtra estū concupiscē-
tie auaritie ḡ incōstātie. vt est. hēre iseri-
ouitatē cōtra tumorē sup'bie. ḡ debet
habere firmitatē cōtra lenitatē incō-
stantie. Vō dicit eccl'ia. Non vtilis
in omnē vētū. ecce q' non debet habē
relatōnē superbie. Esto firmus in uia
domini. Ecce q' habere debz firmi-
tatem constantie. Esto māfuer' ad audi-
endū verbum dei: vt intelligas. Ecce
quia non debet esse iracūdia. inflama-

286
tus: s; patiens ḡ māfuerus. Ad hec for-
sitā respondebis. Q' solus p'm' Adū
fuit formatus: nos alij ex seichominū
peractis. Sed heu quicquid obicris
ad nostre miserie cōfessionem deueni-
et. Audi igitur quid ipse Innocent'
de miseria conditionis humane dicit
c. 2. Ad illud forsitan respondebis.
q' Adāz ipse fuit de limo terre forma-
tus: tu autem ex humano semine pro-
creatus. At ille fuit formatus de ter-
ra sed virgine: tu vero procreatus de
semine: sed immundo. Quis enim face-
re potest mundum de immundo con-
ceptum semine. Quis est homo ut im-
maculatus sit natus de muliere: vt in
Rus asserit. Ecce enim in iniquitatib'
conceptus sum. x. Non in vna tantū
iniquitate: non in vno tantum delicto
sed in multis iniquitatibus: ḡ in mul-
tis delictis. In delictis ḡ iniquitatib'
propt'is. In delictis ḡ iniquitatibus
alienis. Est enim duplex cōceptio vna
seminum: altera naturarū. Prima fit
in cōmissis. secunda in cōtractis. parē-
tes cōmittunt in prima. Proles con-
trahit in secunda. Quis enīz nescit cō-
cubitum etiam coniugalem. nūq' ani-
mo committitur sine pruzitu coniuga-
li: sine fetore libidinis. sine fetore luxu-
rie. Unde semine concepte sedantur.
maculantur ḡ vitiantur. Et quib' tā-
dem anima infusa contrahit labē pec-
cati: maculam culpe: fordem iniquita-
tis: sicut ex vase corrupto liquor infu-
sus corrumpitur: ḡ pollutū ex ipso cō-
tingens pollutur contractu. habet. n.
animas tres naturales potentias: siue
naturales vires. rationalem vt dicitur:
nāz inter bonū ḡ malū. Irascibilem

ut respuat malum concupiscibilem: ut expectat bonum. Iste tres vires tribus vitiis oppositis corumpuntur. Iste rationalis p ignoratiã. vis irascibilis bonũ respicendo. vis concupiscibilis per concupiscetiã: vt appetat malum. Prima gignit delictum. vltima parit peccatum. media delictum generat et peccatum. Est enim delictum nõ face- re faciendã. peccatum agere non agen- da: hec tria vicia cõtrahantur ex car- ne corrupta per tres naturales illece- bras. In carne quippe comertio rõis sopitur incautus vt ignoratiã fomem libidinis. tradetur puritus vt iracun- dia prouocetur voluptatis. socius esse- ctus vt concupiscetiã contrahatur hic tyrannus carnis. rex mambrosus fomes peccati: lãguor nature. pabulaz mortis. sũ quo nemo nascitur. sũ quod nullus moritur: qui si quãdo transi- reat. tamen semper remansit actus. Si dixerimus qd peccatum non habemus ipsi nos seducimus. Et veritas in no- bis non est. Quãtis necessitas et in- felix conditio anteq peccamus pecca- to astringimur: et ante qd delinquam⁹ peccato trahimur per vnum hominem mors intravit: et per peccatum mors in omnes homines pertransit. Na nõ patres comederent vnam acerbam et dentes filiorum obtupefiant. hec ibi. Deu igitur miser homo considera hõ- gressum tue miserabilis conditionis: et tuam. deplora miseriam. Et hãc ha- buit consideratiõem ille eximius pro- phetarum David dicens. Deu mihi: incollatus meus prolongatus est: per- ingressum huius misere peregrinatio- nis. Nam moralium conditionem p-

dictus Innocentius considerans eo- dem li. ci. ait. Consideravi cum lachry- mis de quo factus sit homo: quid fa- ciat homo: quid facturus sit homo: sa- ne formatus est de terra: conceptus i culpa: natus ad penam: agit prava q non licent: tarpia que non decet: va- na que non expediunt. hec ibi. Idcirco deplorando hanc miseriam superius eodem. ait. Quare de vulua egres- sus vt viderem laborem et dolorem: et consumentur in confusione dies mei. Si talia locutus est de se ille que do- minus sanctificauit in vtero qualia lo- quar ego de me quem. mater mea ge- nuit in peccato. Deu me viderim mat- rix mea quid me genuisti filium amari- tudinis et laboris. Quare non in vulua mortuus sum ex vtero egressus non statim perii. Cur exceptus genibus la- tatus yberibus natus in combustio- nem acerbis ignis vtiã interfect⁹ fuisset in vtero vt fuisset mihi mater mea sepulchrũ: et vulua eius concept⁹ eternus fuisset: quasi non esse de ute- ro trãslatus ad tumulũ. hec ibi. Et sic habes primum mysteriũ: qd confide- ratur ex parte principij. v3 vtilitatez luduofam: in qua vtilitate homo mi- serabiliter cõparatus luto. Ideo bene videtur est. Comparatus sum luto. et.

Secundo namq ex parte medi ha- bet homo mutabilitate lachrymosaz qd multiplicitate sanitate circundat⁹: qd notat cum dicitur. Assimilatus suz fa- uille. Nec est secunda hominis mise- ria: que attenditur ex parte medi: et ipsius vite: que media est inter nati- vitatez et morte. In qua quidem vita

homo habet mutabilitate lachrymo- sam. et ideo assimilaf fauille. Sicut. n. fauilla est leuis: et leui flatu porrigit: et dispergit. Sic vita hominis est in- stabili: et multiplici varietate mutat iurt: illud Job. 13. c. Homo natus de muliere dicit totum. Et. 14. Breues di- es hominis sunt: et numer⁹ mēsum ei⁹ apud te est. Quam breuitate lachry- mosã mutabilit cõsiderat beatus Vie- ro: sicut in transitu scribit Eusebi⁹ ad Damascenu. n ep̄m portuensem: et ad Theodoniu senatorẽ Romanou. Vita mundi: non vita: sed mors. vita fallax: vita honesta tristitijs: imbecill- ac vmbatica vita mēdar. nũc flores: et statim arefcis. vita puas vita: cui in est vita fragilis: vita momentanea et caduca: qd quãto magis crescis: tanto magis decrefcis: cum plus procedis: ad mortẽ appropinquas. Vita ple- na laqueis: quot i mũdo hoies illaq- as: quot per te iam sustinet tormẽta infernalial. beat⁹ qui agnoscat tuas fallacias: beatior qui de tuis non cu- rat blanditijs. beatissim⁹ qui te be- nepriuat⁹ est. hec ibi. Istam autẽ la- chrymosã mutabilitate habet homo in corpore: in mente: in operatiõẽ. Pri- ma ad similitudinẽ herbe. Secõda ad si- militudinẽ statue. Tertia ad similitu- dinẽ vmbre. Prima nãq mutabilitas lachrymosa est in corpore: que fit ad similitudinẽ herbe. herba quidẽ prio- viret: deinde floret. deinde arefcit. vl- timo marcescit. Sic corpus hominis primo viret in sanitate. floret in iuuen- tute. arefcit in senedute. marcescit in morte. Isai. 4. Omnis caro fenem: et omnis gloria eius quasi flos agri: et

ficcatũ est fenem: et cecidit flos. Et Ia- cobi. Ortus est sol cũ ardoz: et are- scit fenũ: et flos decidet: et decoz vul- tus eius deperijt. Secõda mutabili- tas lachrymosa est: que cum lachry- mis deducenda est in mente. Nam s3 Bern. mens nostra habet a mũdo co- gitationes curiosas: a carne uoluptuo- sas. a dyabolo malitiosas: a deo gra- tiosas. hec ibi. Cogitationes autẽ gra- tiosas sunt quando quis cogitat quõ quis placere deo possit per contem- plationem: et proprio p edificatiõem. Co- gitationes autẽ curiosas sunt quando magis se ipsa deserta transit ad inue- stigandũ aliena facta. Cogitatiões vo- luptuosas sunt quando homo carnali- bus delectationibus pascit. Cogitati- ones malitiosas sunt quando homo cõ- tra innocẽtes fraudes molit. Magna g mutabilitas: et lachrymosa misera- bilis quãdo mēs humana mutatur. Est ista miserabilis mutabilitas ad si- militudinẽ statue. Nã Nabucodono- sor: vt scribit Danielis. 2. caput eius erat ex auro optimo: brachia ex argẽ- to. venter ex ere: tibia ferree: pedes de luto. Exemplifica de cogitationibus. Tertia deplorãda mutabilitate la- chrymosa est in operatione. opa enim sũt hominũ i acqitõẽ diuitiaz et ho- nor. Et i hac acqitõẽ valde culpabilẽ hũmãe ouersatiõis pgressus: p ma- gna multitudie criminũ commissio: et p cõsequens dignus punitione: nec hec aduertunt homines. Nam vt Innocẽ- tius ait libro. 22 de miseria conditiõis humane. 2. Tria solent hoies maxie affectare. scilicet opes voluptates. et hono- res. De opib⁹ praua. De voluptatib⁹

turpia. De honoub' vana procedūt. Vnde enī Iob. apłs ait. Nolite dilige mūdū. neq; ea que in mūdo sunt: q; ge quid ē in mūdo concupiscētia carnis est concupiscētia oculoꝝ ⁊ supbia vite. concupiscētia carnis ad voluptates. concupiscētia oculoꝝ ad opes. Supbia vite ad honores p̄tinz. opes ḡnant cupiditātē ⁊ auaritiā. voluptates p̄iūt gula ⁊ luxuriā. honores nutriūt supbiā ⁊ iactantiā. hec ibi. Et ista mutabilitas est ad similitudinē vmbre. Nam s̄bia hoīs alī apphēdit. alī s̄begf alī qñ comitatur illa que p̄cedit: nō pōt homo apphēdere illa que s̄bequit nō pōt homo auferre illa que comitat a latere cito p̄dit. Sic ē de vitij ⁊ honoub' mūdū. Qui aliquādo peccant ⁊ fugiūt ita q; homo nō potest eas apphēdere sine magno labore. Aliquādo s̄bequit ⁊ se ingerūt: ⁊ tē nō possūt possideri sine meritis turbatione ⁊ timore. p̄p̄ ista duo v̄r ecclī. Si diues fueris non eris imunis a delicto. Si n̄ secur' fueris nō apprehēdes: ⁊ nō effugies si p̄curreris. Aliqñ comitantur: s̄ cito perdunt: nec perdisi possunt sine dolore. Ecclī. 8. Diuitie cōseruate in malū domini sui. pereūt enī in afflictōe pessima. hec ibi. Ecce quantā instabilitas ⁊ honoubus ⁊ diuitijs inueniē qñ nō hite regnūt labore hite s̄gerūt mētē turbatoꝝ ⁊ labore p̄tite adducūt dolore. Cupide. o auare. o mundane. o ifatiabilis. o isefate. o iue totz tue p̄ditōis. o amator tue dānatōis. applica icrepādo. Nis scire cupide q̄re nō potes ipleri: audi Inno. l. 2. de miseria humane cōditōis. c. 1. g. ait. Nis scire cupide q̄re s̄p es vacuus: ⁊

nūq; ipleri. Aduerte nō ē plena mna s̄ura: que quantumcunq; teneat capax est amplioris. Sed humanus animus capax est dei: quoniam qui adberet deo vnus est spiritus cū eo quātum h̄ ḡ contineat nūq; est plenus nisi deum habeat: cuius semper ē capax. Si vis ḡ cupide faciri desinas esse cupidus. q; dum cupidus fueris faciri non poteris. Non enim est conuentio lucis ad tenebras: nec xp̄i ad belial: q; nemo potest seruire deo ⁊ mamone. hec ibi. Et sic h̄s secundum mysterium quod consideratur ex parte medij. v3 mutabilitatem lachrymosam. ideo dicitur assimilatus sum fauille. 2c. Tertio vero ex parte finis homo habet penalitatem dolorosam: q; i cinerem redigēdus est: quod notat euz dicitur. Et cineri. Hec tertia est hoīs miseria: que attenditur ex parte finis ⁊ ipsius mortis vbi homo futurus ē cinis. Vnde propheta. Gloriam meā in puluerem ducat. i. deducat. Et sapiens ecclesiastici. 12. Reuertatur puluis in terram suam. vnde erat. Vnde igitur gloriaris o homo: cum sis in pluerem redigendus. Igitur finem tuaz considerans esse tam miserabile. rel. ⁊ dare cōtra malā consuetudinē peccādi. tota s̄tute repugna. vince vsū carnalem etl cum dolore: cum caro sit in puluere redigenda p̄ delitiosa s̄uetudinē. nice q̄uis cū dolor vsui malo s̄istere. proponatur aduersus carnis ardores futuri supplicij: ignis superat estum libidis. Recordatio eterni supplicij memoria ardoꝝ gehēne ardo rem excludit. luxuriam fornicationis pene metas grauioris supplicij uicat.

fortior dolor minorē dolore erupat: patiēter leniora portabis si grauiora fueris recordatus. versa etl an oculos tuos imago futuri iudicij. Perinde q; postmodū eris passur': futuraꝝ dei s̄tētā cogita. s̄usa tū iudicia sup te formida. treat te gehenne met': treat te iudicij futuri s̄nia: reuocet te penaruz terroꝝ a culpa uite tue quottidie s̄mi nū sture: oī hora h̄to mortē p̄e oculis. An oculos tuos tenebrāz s̄p versel aduētus. de morte tua cogita q̄tti die: ⁊ de facili oīa supabis. Veu peccator cōsidera finē tuū: q; mors q̄tti die te iseguit. Nā melius ē bñ mori q; male viuē. Esto igitur pat': q; mors coīl ē oibus: s̄ dispar ē exitus. Inno. nāq; li. 2. de vniacitate ipsius mort. sic inquit. S̄p vltim' dies p̄m': ⁊ p̄mus nūq; vltim' reputat. Cum tā s̄p viuē deat tāq; mori s̄p oporteat. Scrip̄tū est enī. Scito q; mors n̄ tardat: tps p̄terit: ⁊ mors appropiat. mille ani an oculos mouēt. sicut dies he sterna q; p̄terit. S̄p. n. futura nascūt s̄p p̄tia mortuū. Et q̄qd ē p̄teritum totū ē mortuū. morimur ḡ s̄p dū viuim'. ⁊ tūc tāto desini' mori cū desini m' viuē. Mel' ē ḡ mori vite: q; viuē mortu: q; nihil ē vita mortuā. nisi mortuū viuēs. laudauī magi mortuos q; viuē t' s: ⁊ vtroq; felicioꝝ cogitauī q; nec dū nar' ē vita felicioꝝ fugit: ⁊ ipe dū nō pōt. mors autē istā occurrit: ⁊ ipe dū nō valz. h̄ ē illud mirabile: q; q̄to pl' crescit tāto magi. decrescit: q; q̄to pl' vita p̄cedit: tāto magi ad finē accedit hec illa. In memoria autē istius dolorose p̄salaritatis. v3 mort. ea nos i ducere debet que coīl hoīs mūdani ap

petūt. Desiderat. n. v3 p̄ diuitias accumulare. ⁊ sup alios ascēdē. ⁊ corp' de liciose pascē. ⁊ aiaz in voluptatibus nutrire. Hec oīa autē p̄ v̄p̄loꝝ rapiunt quattuor heredes. s. parentes. bestie. vmes. demones. Primo parentes diuitias rapiūt: ⁊ ideo stultū est cū tanto labore diuitias accipē: quas v3 alij dimittent: ⁊ nil secū portare ecclī. 4. Sicut nud' egressus ē de vtero mris sue: sic reuertat: ⁊ nihil afferat de labore suo. Veu igit p̄tōꝝ excluda te auaritiā. Secundi heredes sunt bestie que sup foveā ascendunt: ⁊ stercoꝝa ibi faciunt: ⁊ oīa pedibus frangunt. Stultum est igitur super alios velle ascendere per honore ⁊ excellentiam. quādo postmodū bestie ascēdant sup eorum faciē. Tertij heredes sunt vermes qui corpus comedūt. Iob. 21. c. Sil' in puluere dormiāt: ⁊ vmes aperiant eos. 2c. Stultū est igitur suam impugna: e. que debet postmodū cibus vermium esse. Quarti heredes sūt demones q; animā rapiūt: sicut patet de illo qui animā suam tenebat in delitjs dices. Nā mea habes multa bona. applica. Et sic patet quanta sit misera ⁊ caduca vita hominis. Rogem' ḡ deum vt nobis conferat que ē sine fine iocunda.

De elemosyna.

Range esurienti panē tuum: ⁊ egenos vagosq; induc i domū tuā. Cū videris nudum operi eū: ⁊ carnem tuam ne despereris ait dominus oipotens Isai. 58. Nā si fidelis existēs in missa audis dominū ei suadentem

2mo de blaz m

ad elemosynā dāda: vt illaz existimat
ad salutē fore necessariam. Nō relata
missa vent ad me: p sui declaratōe
qri tubium vidē. scū triplex sit ps sa
tisfactōis pāi. s. ieiunū. orō. 7 elemo
syna. Querit vtz elemosyna sit poti
or pars satisfactōis ceteri. Que est
rō h' qriti. O aia nōne edocerī ecclī. 3.
Ignē ardētē extiguit aq: 7 elemosy
na extiguit pccm. 7 hec mōtio n̄ sit o ele
mosyna. nisi de eā solū. ḡ potior pars
Quid ḡ me itterogas? Rō q̄ me mo
uet p̄ ē. Nā vī dāt h'is. q̄ h' genus
demonioz nō cicit nisi orōe 7 ieiunio.
7 hic nulla ē mōtio de elina. ḡ nō vī eē
potior ps satisfactōis ceteri. Nā aia
h'z Tho. in. 4. sen. d'is. ar. 2. vbi dicit
q̄ efficacia satisfactōis repit i trib' pti
bus. s. ieiunio. orōe. 7 elina. s. effiacior
ps satisfactōis cōstitit i elina. Et hoc p
batur tripliciter. 1. Ratio. 2. Exemplo.
3. Auctoritate. Ratio quidē sic. Il
la est potior ps satisfactōis: q̄ cōtinet
i se oēs alias ptes satisfactōis: s. h' fa
cit elina. ḡ ē potior ps. mior pbat. q̄
cū elina alicui daf cōstituit illū debito
rē suū ad ieiunādū. orādū. 7 alia bōa
faciēdū: qd nō facit ieiunū: 7 orō. ḡ est
potior pars. Exemplo pbat sic.
Nā Daniel coluit: Nabuchodonō
sor: vt peccata sua elemosynis redime
ret: vt patet Danielis. 4. c. Aucto
ritate etj probatur. Aug' dicit. Bonū
ē ieiunū: s. meli' ē elina dare. Itz Au.
Mōdat peccata: 7 ipa interpellat p
nobis ad dñm: q̄ quicquid pauperib'
dederim' ipm̄ integre possidemus. Et
Thobie. 4. fiducia magis est corā sū
mo deo elina oibus faciētib' eam. Et
Luc. 7. Qd̄ supēst dare elinā: vt oīa

māda sint vobis: 7 sic p̄ q̄ elina ē po
tior ps satisfactōis. vñ de' d' d' d' s. b
eē vez ad illā nos psuat. Verba su
peri' sup̄ta. frāge. 2. Ad qua vādā
nos iducit dno. v3.
Primo necessitas.
Secundo vtilitas.
Primo ad elinā vādā nos iducē ne
cessitas vādā. Nā dāe elinā ē de neces
sitate salutē pbat. Nā i oī lege p̄ce
ptū dñi ē: 7 p̄ declaratōe nō q̄ est tri
plex lex. s. nāe scripture 7 gre. 2. Prō i
lege nāe. Qd̄ tibi vis fieri alijs facias
s. nō ē i necessitate cōstitit' q̄ n̄ velle
sustētari sufragio alii'. ḡ 7 tu fac sistr
q̄ nā fr lex mādāt primū diligē. n̄ tm̄
affectu: s. etj effectu: q̄ oē aial diligit
sibi sile. Qd̄ at idigē primū nō opatit:
aut n̄ vī diligit. vñ Joh. i sua can. ait.
filioli nō diliga' vōbo s. ope. vñ Greg'
dicit. q̄ p̄batio dilectōis exhibitio est
opis. Et sic nāle ē primū diligē: ita na
turale ē ei' necessitati sbuere. Et
lex scripture mādāt elinā dare: vt pa
tuit s. frāge. 2. Et lex euāgelica mā
dat elinā dare: vt p̄ dāt h' 2. facite
elinā. Sup̄ quib' vōbis ait Criso'. Tu
ḡ quādo venis ad ecclesiā ad orandū
ad dominū munera tecū i manib' por
ta. va nō habētib': 7 pete ab illo q̄ h'z
vt orō tua bonis opib' cōmīd3. Infir
ma. n. ē orō q̄ elinaz largitate n̄ ē mu
nita. ḡ necesse est dare e' inam: q̄ in oī
lege dei p̄ceptū est. p̄batur. Nam
domin' nō p̄cipit. nisi qd̄ est de neces
sitate salutis. Sed in omni lege illam p̄
cipit dare de: vt oīsū est. ḡ dare eli
nā ē de necessitate salutē. 7 sic p̄ p̄.
Prō q̄ elina erat vādā. p̄p̄ vti
litate dantis. Et p̄ declaratōe huius

nota alijs vtilitates dantis elemosy
nā. Primum nā p̄ eliaz illuminat hō
ad bñ uicēdū. vt p̄ d' Ceterioe Cor
nelio. Actio. Qui cū eēt gentilis nec
aliqd de cōdigno apō dei merēt: tū
q̄ opib' mie iūtebat orate Cornelio
Angel' dñi affuit. Cornelio timore cor
rept' ait. q̄ es dñi. Et angel' dñi mīl
f'uz ad te: ut renūciē tibi q̄ elye tue
ascenderis in d'p̄cū dñi: s. vade 7 ac
ceris Symonē q̄ cognouit Petrus: 7
dicit tibi quid te oporteat facē: qd̄
7 scē q̄ illuminat cū fide: 7 sic sua elya
mediate saluat'. Nō ps dāt' vir q̄
icelligit sup̄ egonū 2. Et Aug'. Nāq̄
vidi hoīes p̄ia mala morte p̄ire. Et b
ā p̄ia vtilitas. Prōda vtilitas ē
q̄ a morte liberat. Tho. 17. c. Elia a
morte eterna liberat 2. Et vtilitas
q̄ ip̄traxit oēs grām. patz de Anna 7
Joachin steriles q̄ trīs p̄tē s'ozq̄ be
nou' expulserit elya 7 gratiā grām
diacepunt. ḡ istis cōsideratis p̄ceptū
dñi ē imitādū de elya vādā. Tūc aia
faciā qd̄ bonari: s. q̄o quicq̄ dubia
mibi declarare.
Et qd̄ modis sit elya vādā vt sit deo
accepta.
Et vtrū cadat sub p̄cepto.
Et vtrū i peccato mortali scā valeat.
Et vtrū de illicite acquisitis sit vādā
Et vtrū de p̄po aut alieno faciēda sit.
Prima p̄mū nota q̄ ut elya sit deo
accepta quicq̄ d'z habet. Et p̄ q̄ sit gra
tiosa. i. q̄ iocūdo alici def. 2. ad Cor
9. Nō ex tristitia aut necitate. bilare
eni dātoz diligit deus. Et rō: quia
de' q̄ ē scrutator cordū. respicit ad i
tentōē dantis: hō aut qd̄ fouis ē. vñ
de ipsa hilaritate. d' p̄. 2. Nā dicit

amico tuo vade 7 cras dabo tibi cū
statim dare possis. Qd̄ aut de' respici
et intēriōnem patz. Luc. 12. de vidua
paupcula q̄ minuta in templo dedit.
ḡ 7 tu aia. Et qd̄ regif in dando
elyaz deo sit accepta ē q̄ largo mō
def: 7 nō parco: fm̄ tū possibilitatez
dantia: q̄ multū habē 7 parum dare
vitiōsa est: nec eōario: q̄ extrema sē
vitiōsa. Jo vī Thobie. 4. Si multū
tibi fuerit habūdant' tribue: 7 si parū
parū impire. Nō apla. 2. ad Cor. 9. c.
Qui p̄ce semiat: p̄ce 7 metet. Et solz
queri. Unde ē q̄ paupes pl' recipiūt
a paupib' vris q̄ a diuitib'. Terre
malā signū ē q̄ arbor nō ita bñ fructū
facit iuxta frā irrigata aqua. Sicut
facit in frā arida 7 sicca: 7 ē malum
signū arboris. Ita est signū rep: obo
rū diuitū qui nō dāt elyam: de q̄bus
log' rps dāt h'is. c. facili' ē cape
lū p̄ foramē acus trāfire. q̄ diuīe in
trare i regnū celoz. Et vt elya sit
deo accepta regif bonitas rei vādē
ne sit elya Thym: q̄ de peiorib' fru
gib' terre deo dabat. vnde ipe 7 sua
fuit a deo reprobat'. Et vt elya sit
deo accepta: regif ut def ad dei ho
norē 7 p̄mū vtilitate: 7 nō vanitate
mūdi: teste saluatore. Itz. 6. c. Si fa
cis elyam noli tuba canē an̄ tēfic by
pocrite faciūs. Et te faciēte elyaz: ne
sciat sinistra tua: qd̄ faciat dexta tua
7 p̄ tu' reddat tibi. Et vt elya sit
deo grata: est ut def ad vtilitatē re
cipientis: 7 nō dantis: vt plurimū sit
q̄ daf elya egenis: ut seruiant sibi: 7
p̄mū recipiūt a paupib'. ḡ aia ut tua
elya sit deo accepta: vādā est ut sup̄
dictis modis. Et hec de p̄mū.

Ami mupri hco tenoz La p̄mū d

Circa secundū dubiū nō bñm Tho. 22. q. 2. art. 1. dicit q cadit s̄ p̄cepto: qd̄ p̄bat. Nullus puniſ pena et na: nisi p̄ obmissioe alie: qd̄ cadit s̄ p̄cepto. Sed alig puniſ pena eterna p̄ obmissioe elyaru: qd̄ cadit s̄ p̄cepto: vt ptz Bar. 2. c. 1. Foriui 7 n̄ dedistis mihi manducare ic. iō seqf Ite maledicti ic. iō cadit sub p̄cepto. Ad hoc ut alig cadat s̄ p̄cepto duo requir̄. vñ ex pte dantis: aliud ex pte recipiētis. Ex pte dantis pmuz est supfluitas. vt d̄ Luch. 6. Qd̄ sup est vobis date elyaz. Et h̄ rationale: q̄ prima caritas accipit a se ipso. Et iō bono debet subtrahē qd̄ sibi 7 familie sue est ncciaz. Cū s̄ p̄bm sine necessarijs impossibile ē viuē. nisi forſitan talis casus iminēt: vbi subthen do daret alicui magne p̄sone: p̄ quaz ecclia vel respublica s̄bſtētarēt: q̄ p̄ liberatioe seipſū 7 sua laudabilē p̄iculo mortis exponēt: cū bonū cōe p̄terēdū ē primo. Secūdū qd̄ requir̄ ad h̄ ut elya cadat s̄ p̄cepto ē ex pte nccitatis: q̄ alie nulla rō eēt vadi elyam semota nccitate. Et istis duobus modis sic cōsideratis s̄p̄ elya cadit s̄ p̄cepto. qd̄ p̄bo. Dilectio pri s̄p̄ cadit s̄ p̄cepto. necesse ē oīa ea s̄ p̄cepto cadē q̄ s̄t ad nccitatē p̄rini 7 egentis. sine necessarijs impossibīle ē s̄bſtēntari. ḡ s̄bſtēntio: p̄ri cadit s̄ p̄cepto. Si at̄ dicat̄ habēs supfluum temp nō vado illō supflūū 7 illō retinēdo. vtruz peccet mortalit̄: dico si occurrat sibi nccitas patientis: 7 retinet illud supflūū: peccat retinēdo. Si aut̄ nō occurrat sibi nccitas patientis q̄sp̄ia in nccitate s̄t̄itū? non pec

cat illud retinēdo: q̄ nō obligat sub p̄cepto querē nccitate patiētis: q̄ nimis hone: osū eēt. S̄ 3 q̄ est in nccitate s̄t̄itū? tenet illū que ut supflūū recipiat dantis 7 suaz nccitate exponē hec Tho. in quodlibetis qōne. 13. in corpe qōnis. Et sic patz n̄s̄o ad 2°. Ad tertiu r̄idet Tho. 2. q. 2. vlt. arti. vlt. 7. 3. pte. q. vlt. arti. 5. 7. 4. sniaz. di. 17. arti. 8. dicit q̄ oē bonū factū in p̄cō mortali valet fm qd̄ 7 nō simplr: q̄ non valet ad vitā etnā. S̄ 3 cū deus nullū bonū irremuneratū committat nec malū ipunitū: hinc ē q̄ t̄le bonū factū in p̄cō mortali: q̄ est de gr̄ie bonozū nō dimittit irremuneratū. Et q̄ ū meret̄ p̄miū etnū: q̄ ē mortificatum a elya mortali remunerat̄ p̄mio tpali: aut tuendā vitā: aut multiplicatē tpaliū: aut sanitatē: aut filios. 7 filia. Sicut legit̄ Cro. 2. de obſtrictib? ic. 7 de reddidit eis bonū tpale. ḡ licet hō sit in p̄cō mortali sp̄ v̄z facē bonū: q̄ ille q̄ accipit obligat̄ ad oīa v̄ p̄te. Et sic illuiaris ad gr̄az Exēplo p̄z de Costantino: q̄ nāli pietati pepit pueris p̄ salute sua occidēdis. ob quā cām de illuiavit euz inductione sci Siluestri ad gr̄am baptisimi. Et sic ptz q̄ bonū factū in p̄cō mortali. s̄ elya: valet fm qd̄: ab ipsa iō nullo v̄sistēdū ē. Et sic p̄z̄tium. **C**irca q̄rtū v̄rū de illicitis acq̄sitis vada sit: q̄ d̄ i x̄bis saluatoris. facite vobis amicos de mamona in igtatis Mamona s̄t̄ diuitie male acq̄site. ḡ videt̄ ex h̄ q̄ de illis vada sit Nota bñm Tho. 2. q. 2. art. 7. vbi dicit. q̄ aligs illicitē dat vel acq̄rit triplicif. p̄ modo q̄n aligs ab aliquo

illicite 7 male acq̄rit 7 debet ei a quo est acq̄sitū: sicut est de rapina furto 7 vsura. Et de h̄ male acq̄sito nō p̄t fieri elyna. p̄v. 3°. Vono: a diuina s̄ba 7 nō de alieno. Alig d̄ male acq̄sitū: q̄n ille q̄ acq̄rit retinere nō p̄t nec tñ debet ei a quo acq̄sinit sicut p̄z ḡ symonias acq̄sinit. vñ ille q̄ dedit meret̄ p̄uari nec ei. debz s̄ci restitutio: s̄ paupibus v̄z erogari. nec etiā q̄ accipit debet retinē: q̄ cōi lege accept: s̄ in paupib? vel in pios cōuertē. Cōmō d̄ alig illicitē acq̄sitū nō q̄ ipsa acq̄sita s̄t̄ illicitē: s̄ mod? acq̄rēdi d̄ illicitē: sicut d̄ eo qd̄ meretrix acq̄rit. S̄n talis meretrix p̄t illō lucrū retinē 7 pauperib? erogare. Ad v̄lētissimi cōsiderate ad quāta remētia p̄uenerit vsurarij: 7 iniuste bona aliorū possidētes: q̄ meretricē p̄t facē elyam: vsurarij v̄o non. bñ ḡ eis loq̄ r̄ps Bar. 2. q. 2. p̄cōres 7 meretrices p̄cedēt vos i regno xpi 7 dei. Si aut̄ dicat̄ q̄ r̄ps dicat oppoſitū: facite vobis amicos de mamona migratis ic glo. i. aliena restituēdo i iurati applica. **C**irca q̄rtū bñm Tho. 2. q. 2. art. 2. dicit q̄ elya v̄z fieri de p̄p̄o 7 nō de alieno. S̄ 3 si s̄b diti facerēt elyam: nō de p̄p̄io facerēt. ḡ facē nō possūt. S̄ 3 qd̄ de v̄r̄e n̄deo fm Ray. i. sūma sua liz. c. 3. 7 Albert. 4. sniaz q̄ de panē 7 vino 7 alijs bonis que sp̄dāt ad disp̄sationē v̄rois p̄t facē elyam v̄nō cōignoscat q̄ nō disp̄licet viro suo. de alijs aut̄ bonis nō p̄t: sicut dicit Albertus. Si mulier sit lucrosa de lucro suo dare p̄t: s̄ caueant mulieres mēdaciū cū dederit elyam q̄ mētiā

se nō dedisse cū interrogate fuerit au dederit p̄p̄t̄ metū virozū ne forte et̄ ma remuneratō quā meruerūt p̄ elya cōmutet̄ i tpalē ex mēdacō. S̄ 3 qd̄ d̄ filio emācipato dico q̄ filius emācipatus aut acq̄rit aliquid ex malicia aut ex publico officio: sic dare p̄t. Et nō q̄ emācipat? q̄ q̄qd̄ acq̄rit istis duobus modis dare p̄t. Quid d̄ monacho dico q̄ nō pot̄ dare nisi sit disp̄sator rez tpaliū. Sed quid de seruo dico q̄ nō p̄t seruitioz suozū sui dare p̄t. S̄ 3 quō vada sit elya p̄s dat modū illa dare in euagelio hōdierno. **C**irca facis elyam poli tuba canere at̄e testat̄ hypocrite tristes faciūt. Et sic b̄b̄ gr̄az i p̄iti 7 i su. gl. A

Sermo de honore sacerdotum.

Secū q̄ dixerint: seruate 7 facite Mat. 23. Criso ait. frequēter de homine malo bona doctrina p̄cedit. Ecce terra vilis p̄ciosum aurū p̄ducit: nūqd̄ p̄p̄t̄ trā vilē p̄ciosū aurū cōtēnit. n̄. s̄ sic auz eligat̄ a trā 7 fr̄a religē. Sic 7 nos doctrinā accipe de b̄m? 7 vitā 7 mores reliquere. h̄ ibi. Et q̄n sacerdotes orant p̄ nobis. iō venerādī s̄t̄: ut ita bona opa eozum accipiam? 7 mala s̄gnam? Nam inē oēs ofones sacerdotū s̄t̄ deo meliores 7 gratiores. vt b̄ in decretis. Et s̄t̄ v̄ba Dregl. q̄ d̄ vbi d̄ q̄ ipi sacerdotes interpellant p̄o populo: 7 peccata populi comedat: q̄ suis peccibus eaz delēt atz cōsumat. Quia q̄to digniores fuerint tāto facili? in nccitatibus p̄ quibus clamat exaudiūtur.

hec sibi. Et q. i. c. nulli dubitū ē. 2. 10. q. 1. 2. Quia sacerdotes. q. 1. c. sacerdotib. vbi dicit q. pprius ipsis debitas reuerentiā impendat. 2. 1. 1. circa hoc no. ē sacerdotibus exhibendam tria notabimus.

Primo venerationē.

Secundo potestatem.

Tercio obligationem.

Circa p̄ncipale pōit. Pr̄ p̄ncipale q. i. c. oues vbi dicit. Oues pastorem suū nō reprobēdāt: plebs episcopi nō accusat: nec vulg' eū arguat: q. non est discipulus sup' magistrū. hec ibi. Nam ex sacri codicibus ut potui carpere: sex colliguntur rōnes quare venerandi sunt sacerdotes quas i p̄ncipio in mediū adducā. **Pr̄** rōne dignitatis. Sunt enī vicarij dei in terris ut animal xpi sanguine redemptas fuerunt ut autem pascant. In cuius signum ait dñs Petro. Yo. 21. Symon Ioannis diligis me? Cui Petrus. Dñe tu scis q. amo te. Cui dñs. Pisce oues meas. Ecce quō a dño comissa est cura animarum in persona aliorū sacerdotum q. vicē domini in animabus pascendis gerunt in terris: p̄pterea Eccl. 7. dicit. In tota aīa tua time deū: 7. sacerdotes illius sanctifica. honora deū: ex tota anima tua 7. scifica sacerdotes. h. ibi. Et eos spernētes dicit dominus. Luc. 11. Qui vos spernit me spernit 2. nam ut narrat magister historiarum. Cū Alexander capta Babilonia irret Jerusalem sūm' sacerdos orabat p. gēte sua. Cui dñs ait ut cōficeret 7. civitatem fertis honoraret 7. pontificali bus indutus obuiā pergeret. Alexander qd' 7. fecit cū sacerdotib' 7. multitudine magna. Cū cum Alexan. videret pontificali bus indutū 7. sibi dari lamina in qua erat scriptūz nomē domini thethagrāmatbon: descedit d' equo solus qui abijt 7. nomē dñi adoravit 7. veneratus est. Detētib' autē quare sacerdotem iudeorum adorasset dixit. Non hunc adoravi: s. deū cuius p̄ncipatum tenet. Nam per somnū vidi deum in tali habitu q. mibi p̄ncipatum perferā se vaturū pmisit in visione. **Pr̄** bono: andi sūt sacerdotes 7. venerandi ratione mediantis. Sūt enī mediatores inter populū 7. ipsū deū. Nā Malach. 2. Sacerdos angelus dñi nuncupatus est. Sicut enī angelus medius est inter deū 7. ipsam animā: sic sacerdos medietatis tenet officiū. hic dicit sacerdos quasi sacerdans. quia a domino sacra suscipit q. postmodū populo tribuit. Et lēz ille peccator: sit: tamē gratiā in alios effūdit. ut ponit magister in. 4. di. 9. ubi ait Aug. dictū est a domino in libro numeri ad Moysen 7. Aarō. Sacerdotes vos ponite nomē domini sup' filios israel. Ego dominus benedicam eos ut gratiam per mysteriū ordinati transfūdant hominib'. nec voluntas sacerdotis abesse v' prodesse possit: sed meritum poscentis. h. ibi. **Pr̄** venerant sacerdotes ratiōe p̄ncipalitatis. Officiū nempe capitis habent qd' membris vitā 7. sensum cōtinuē administrat. Nam sacerdos sensum dei 7. vitā gratie populo suo dispensat: p̄pterea dicit sacerdos quasi sacra dol. Et si diceret quādo caput dolet cetera membra laeguet. hoc est si bēn' malū sacerdotē oēs laeguet.

vine magna. Cū cum Alexan. videret pontificali bus indutū 7. sibi dari lamina in qua erat scriptūz nomē domini thethagrāmatbon: descedit d' equo solus qui abijt 7. nomē dñi adoravit 7. veneratus est. Detētib' autē quare sacerdotem iudeorum adorasset dixit. Non hunc adoravi: s. deū cuius p̄ncipatum tenet. Nam per somnū vidi deum in tali habitu q. mibi p̄ncipatum perferā se vaturū pmisit in visione. **Pr̄** bono: andi sūt sacerdotes 7. venerandi ratione mediantis. Sūt enī mediatores inter populū 7. ipsū deū. Nā Malach. 2. Sacerdos angelus dñi nuncupatus est. Sicut enī angelus medius est inter deū 7. ipsam animā: sic sacerdos medietatis tenet officiū. hic dicit sacerdos quasi sacerdans. quia a domino sacra suscipit q. postmodū populo tribuit. Et lēz ille peccator: sit: tamē gratiā in alios effūdit. ut ponit magister in. 4. di. 9. ubi ait Aug. dictū est a domino in libro numeri ad Moysen 7. Aarō. Sacerdotes vos ponite nomē domini sup' filios israel. Ego dominus benedicam eos ut gratiam per mysteriū ordinati transfūdant hominib'. nec voluntas sacerdotis abesse v' prodesse possit: sed meritum poscentis. h. ibi.

Pr̄ venerant sacerdotes ratiōe p̄ncipalitatis. Officiū nempe capitis habent qd' membris vitā 7. sensum cōtinuē administrat. Nam sacerdos sensum dei 7. vitā gratie populo suo dispensat: p̄pterea dicit sacerdos quasi sacra dol. Et si diceret quādo caput dolet cetera membra laeguet. hoc est si bēn' malū sacerdotē oēs laeguet.

pp̄ capitis defectū: melius est habē caput fractū q. nō habē. hoc ē meli' est habere tales q. nullū simpliciter: nec p̄pterea debet cōnullā venerationē ipso: q. ut dicit. 16. q. 6. c. Si formosus prelatis inutilis ē debita reuerentiā exhibēda. Nā ad mēbra nō pertinet caput ledere vel impugnare: sed a lesiōe p̄tegē 7. defendere. **Pr̄** venerandi sūt sacerdotes rōne utilitatis. Sacerdos nanq. pp̄lm per absolutiōne purgat: 7. tanq. sp̄nalis medicus a varijs laegorib' sanat. hic Eccl. 7. scriptū ē. Honoris medicū pp̄ necessitate creatū enī illū dñs. Et p. 1. dicit dñs. Quēcuq. ligaverit 2. hōi q. magna utilitas consequit a sacerdotibus. **Pr̄** venerandi sūt sacerdotes rōne nobilitatis. Sūt enī reges 7. dñi 7. eterni regis filij pp̄ gradū quē hēt sicut ait pp̄ba. Ego dixi dñi estis 7. filij excelsi oēs. in cuius signū coronam q. coronā gestat i capite. ut p. 3. 2. q. 1. 2. duo. 7. Eccl. 10. c. Sup' facies scribe. i. cuiuslibet sacerdotis sponet de nobis sui: ut p. 3. de beo. dñico: cui de' stel lam micantē i fronte posuit 2. **Pr̄** venerandi sūt sacerdotes rōne exemplaritatis. vbi bona opera. bona religio vbi scitas. vbi orōnes. vbi deuotio. nes. vbi oīa bona exēplam i sacerdotib' 7. clericis. Ideo p. 3. d. d. d. Sic luceat lux v'ra ut videant bona vestra opa 7. glificet patrē vestrū q. in celis est.

Circa secūda p̄ncipale nōndū est q. magna est ptas sacerdotū: q. ipsi solū hēt ptatē corp' dñicū cōsecrare ut h' de cōsecratione. d. i. c. sicut ubi dicit. Sicut nō alij q. sacerdotes dñi

sacrati debēt missas celebrare: nec sacrificia sup' altare offerre. Sic nō in alijs q. dñi sacrificiis locis missas cantare aut sacrificia offerre. hec ibi. Et 6. q. 1. c. sacerdotes vbi dicit. Sacerdotes qui pp̄rio ore corp' dñicū cōficiūt ab oībus sūt obediēdi timēdi 7. non lacerandi aut detrahēdi: q. a quibus solum popul' iudici saluari 7. instrui cupit: nullatenus d' eos arguere: nec vulg' in eorū accusatiōne suscipi. pp̄s enī ab eis vocēd' ē 7. corripēd'. nō ipsi ab eo: q. nō ē discipulus sup' magistrū. Dei q. ordinatiōne: accusant q. eos qui ab eo constitutū sacerdotes accusat vel dānare cupit. Et hi q. nō sūt idonei nō suscipiūt i accusatiōne. Et oēs q. aduersus p̄f' 7. sacerdotes sūt venerandi: nō respūēdi aut accusandi vel insidiandi vel infamādi. hec est tanta ptas q. supat.

Potestatem demonum.

Potestatem angelorum.

Potestatem virginis gloriose.

Circa p̄ncipale supat ptatē demonum q. demones toto suo studio ac conata dāt opam claudē celū hōib'. ipos in varios rēpētiōes inducēdo. ut p. 3. d. 2. c. Invidia dyaboli mors inf' mit in orbē fratū. Sed sacerdotes sacramenta eccle hōib' ministrādo dyabolos superat: 7. p̄tōtib' cōfirētib' ianuās paradisi aperit i cuius signum cū sacerdotes ordinat ab epō recipi ut ptatē clauū 7. character eis offeret ut p. 3. 4. sniaz. d. 1. 9. hec claus p. ep̄i mysteriū alicui in p̄mōtione sacerdotum dāt q. recipiūt ad ordinē sacerdotale simul 7. claus apicandi celum accipiūt. hec ibi. **Pr̄** supat potestates

angelo: ū. licet vn⁹ angel⁹ possit vnū
celozū mouere iuxta sniam deoz i se
cūdo sniaz: tñ nō pōt vnū celozū ad
terrā tā cito trāsferre sicut rad⁹ sol⁹
emittit ab ipso sole. Sacerdotes vō
suo mysterio trāsferūt verūcop⁹ xpi
de celo empyreoz vsq; ad locū altarīs
⁹ in tā bzni spacio tps scit ē dīsmi-
sio solaris: sic dī sniaz dī. 8. vbi po-
nit q. platis illis gnq; verbis imedia-
te est in altari corp⁹ xpi. Supat pta-
tē archangeloz. Nā vt hī de angeli-
ca hierachia Archangeli pnt mittere
vnū angelū ad frā. Sacerdos eos
enocare de tra pōt: cū dīna celebrat
sacramēta: vt ponit Greg⁹ ⁊ allegat
a mro sniaz in dī. xi. vbi dī. Quis
fidelū habē dñiū possit i ipsa mun-
dationis hora ad sacerdotis vocem
celos apire in illo xpi mysterio ange-
lozū choro adesse sūma ima sociari
hec ibi. Supat pta tē vgnis. Nā
licet vō glorioza suscepi in se filiūz
dei: hoc fuit semel: ⁊ nūq; ampl⁹ erit
Sed sacerdos oī die ⁊ citi⁹ facit: qd
vō gō mediantib⁹ octo vbi: sacerdos
mediantib⁹ gnq; ic. Applicat. S; ne-
mo debet vitupare virgīnē glīosam:
nec archangelos nec angelos ⁊ scōs
⁹ nec sacerdotē. Et hī de pncipal.
Circā frū pncipale pla sūt q; iudā
nt nos ad honorādū sacerdotes.
Obligat pceptū dīniū.
Exemplū dyabolicū:
Iudiciū humanū.
Precepit nāq; deus Moysi ut p3
Nūmer. 31. q. i. Labia sacerdoti cu-
stodiūt sciam. iusticiā: ⁊ legē require
de ore eius: qd angelus dñi exercitūz
est. Et in eodē libro. dñiāno dētēs

sacerdotib⁹. Et p ppham. Nolite
tangē rōpōs meos: ⁊ i eos nolite ma-
lignari. Obligat nos exemplum
dyabolicū. Nā tpe bti Remigij cum
semel deferret corp⁹ xpi cui dā ifirmo
obuiavit ei dyabol⁹ quē intūēs subī-
to se pstravit in frā. postq; aut reuer-
tebas: cui itēū occurrit ei dyabol⁹: quē
intūēs nō pstravit se in terrā: s; genu
flexit. Cui beat⁹ Remigij. Cur pmo
prostratus ⁊ nūc vero genu flexisti?
Cui dyabol⁹: qñ ibas. deū meū dese-
rebas: cū me pstrare debeo. Nūc vō
tibi tanq; eius minūtro genu flecto.
hec ibi. peiores ḡ sum⁹ dyabolo. Cū
nō dico q; ipsos sacerdotes honora-
mus: s; vitupam⁹ ic. Obligat nos
exemplū humanū. Nā vt hī. r. q. i. c.
sacerdotib⁹ ponit exemplū de Con-
stantino corā quo versabāt lites q;
dā: ⁊ discordie intē sacerdotes ⁊ epi-
scopos: quos audiens Cōstātiū dī-
xit. Itē ⁊ inter vos cās vras dispo-
nere: qd dignū nō est ut iudicem deos
hec ibi. Cū ex his p3 magnā obliga-
tionē ad honorādū sacerdotes. Jo
dixit xps. Quicqd vobis dixerit ser-
uate ⁊ facite hic p gratiā ⁊ in futuro
p gloriā ad quā nos pducet summus
sacerdos Iesus. Amen.

Sermo de virginitate.

Memam⁹ dñs nro regi vgnē
q 3 Regi. Solet queri a docto-
rib⁹. Sapud mozales ppos:
vtrū seruare vgnitatē sit licitūz. Et
vī gbuldā q; nō. Et rō ipsozum erat
Oē qd rariat pcepto legis nō est
licitū. S; vgnitas ē hī. q. ic. Nā pce-
ptū legi hāc ē. h. dñi. z. De ol ligno
qd ē in paradiso comedē ut cōseruare

valeas. Sillr hoc ē pceptū legis nāe.
Deū. p. Crescite ⁊ multiplicamī. Cū
quēadmodū ēēt illicitū se nō abstinē
⁹ edo: sic nō ē licitū seruare vgnita-
tem: qd ē cōtū pceptūz legis nāe. E
⁹ ē talis. oē qd recedit a medio vir-
tutis est viciōsū. Cū pbs. z. et hī. dī.
q. q. d. voluntate vtili. nec ab vno se
abstinet itē p. 2. q. autem oēs fugit
⁹ p. 2. q. s. q. seruat vgnitatē ab-
stī delectatōne se abstinet venerea. ḡ
licitū ē. Et sic apud illos erāt vitūz
⁹ nō vnas. Nā qd ridet bti Eho.
2. 2. q. 2. art. 2. q. m. humanis ad
bus illud ē viciōsū qd ē pte rectam
rōnē h; aut hoc rō recta. In hī que
sūt ad finē vitē aliq; s; ea mēsurā q;
cōgnit sūt. Et hōs triplex bonū
vt bti pbs h. et hī. q. 2. q. 2. art. 2. q. m.
qd sūt in reb⁹ viciōsū pta de vi-
ciōsū. Cū dī ē qd cōsistit in bonis
⁹ pte rectam. Sic sanitas pulchritudo
⁹ sūt viciōsū. Cū dī ē qd cōsistit in reb⁹
sūt in pncipal viciōsū cōtēplatiua
qd ē potior viciōsū: vt dī. q. et hī.
⁹ Lucio. Maria optimā pte elegit.
Cū bonoz extēoz ordinant⁹
ad ea q; sūt viciōsū cōtēplatiue ptiūet ḡ
ad rectitudinē bonis vt aliq; viciōsū
cōtēplatiue bonis sūt ea mēsurā q; ope
rū corp⁹: ⁊ sillr de alio potit cōtē-
plari hoc nō ē viciōsū. Sillr si aliquis
abstinet se a delectatōsū corp⁹ lib⁹
vt libēt⁹ possit vacare vite cōtēpla-
tiue hī nō ē viciōsū. Et q; vgnitas re-
linq; venerea delectatōne vt possit
vacare vite cōtēplatiue. Jo viciōsū
nō ē imo magis viciōsū. iō vgnitas
licita. Circā quā vtute qtuoz nō bti
mā rōtēplatiua. videt hī. vgnitas

tis pfectiōe ⁊ vgnitatis exaltati-
ōne. ⁊ vgnitatis cōseruatōne. ⁊
vgnitatis cōseruatōne. Cū
mā notādū sūt hō. z. q. 2. q. 2. ar. 9.
⁹ in vgnitate duo sūt cōsideranda.
vnū. s. formale. ⁊ aliud māle. forma-
le est firmū ppositū. s. velle nāq; ex-
piri delectatōes carnales et hī si pos-
set. Māle ē corp⁹ integritas. Et iō
triplex est vgnitas. Cū q est corp⁹
⁹ nō mētis q; mēte fornicat ⁹ nō cor-
pore: vt p. 2. q. 2. ar. si Paulus. ⁊
ē mētis ⁹ nō corp⁹: q; violatē sūt. ⁊
q. s. c. tollera bil⁹: tñ iste nō amittunt
vgnitatē vel vgnitatis cōseruatōne non
sūt tñ cōseruatōne intē alias vgnis. vt
p. 2. q. 2. ar. vti. Et mētis ⁹ corp⁹
⁹ hī ē glīosa. ⁊ q. s. c. l. c. ⁊ o Aug.
Virginitas est i carne cōtēplatiua
⁹ pte rectam mētis cōtēplatiua. Cū
bet aut ē pfectissima ⁹ hī de hī.
secundū. s. suā exaltatōne. Nō vgnis
cū oē exaltatōne. Et hī. ⁹ ange-
lozū formitas. nā dī scit ea in celo
sūt agelozū. Nā oēs angeli vgnis
sūt creati. Cū Amb. 1. 3. vgn. aut. Cū
pcedit vgnitas cōtēplatiue humane
nāe: p; quā hōles angelis assimulant⁹
bet id. Nā ut dī. Cypan. q est ange-
lozū formis. Inquit enī vgnitas ē age-
lozū formis. viciōsū libidinis. regina v
tūtū ⁹ possessio oīz bonoz. Et ideo
Dier. aut. Cū in carne pter carnē
agedū ē ⁹ nō hōiz. Cū oīs viciā-
runt. Mat. 22. Neq; nubet neq; nu-
dēt. ⁹ erunt files angelis dei in celis
⁹ qd quō genuissent ⁹ fuissent v-
gnis in statu inocētie. Rūdet Aug.
⁹ qd genuissent salua pudoris itēri-
tate ⁹ pepissent sūt dolore. Et rō

est xpi societas. Na licz in p^o oēs sint
 beati ⁊ videat dīna eētia: tñ vginel
 magis sūt deo cōiūcte. Nū Apocli. 4.
 Vi sunt q cū mulierib⁹ nō sūt coing
 nati. vginel. n. sūt. hi sequūf agnum
 q̄cūq̄ ierit. Et Amb. d. Quocūq̄
 gunt vginel sequūf atq̄ laudib⁹ xpi
 semp xpm associat. **S** e pōitras Na
 vginetas ordinata fuit i statu inocē
 tie: q̄ hō. d. terra vgineta fuit creatus
 Gen. 2. ⁊ m̄fimonū p^o Gen. 2. 24.
 q. 2. c. in principio. **S** e mētis digni
 tas. due sūt vite. ut. d. Tho. 2. 2. q. 18.
 arti. p. 1. vita adīua ⁊ vita cōtēplati
 ua. Cōtēplatiua ē dignior: vt. d. p. h. a.
 2. c. h. vginetas p̄finet ad vitā cōtē
 platiua. q̄ ē dignior. figura fuit Ma
 ria q̄ stabat sec⁹ pedes dñi Luc. 7.
Est v̄tutis raritas. Na illa q̄ raro
 repiunt sūt p̄ciosiora. sic lapides p̄cio
 si. s. vginetas raro repif. q̄ z. **E**st
 p̄ditionis irrecupabilitas. tanta ē ex
 cellētia hui⁹ v̄tutis q̄ p̄dita nullo pōt
 r̄p̄i⁹ recuperari. vt. d. Hiero. Cuz cesa
 de pōssit nō pōt ruina v̄ginitatis re
 cupare. intellige de v̄ginitate corpali
 ⁊ hōne sue p̄ciositatis: q̄ sic non sit
 de alhs v̄tutib⁹. s. caritate. fide. ⁊ spe
 ⁊ sic de alhs q̄ pōt recuperari. **S** e ita
 tus sublimitas. In ecclia dei sūt tres
 status: vt p. 2. 2. q. 15. arti. p. 1. status
 v̄ginitatis matrimonij ⁊ viduitatis
 s̄limior oib⁹ istis est v̄ginitas q̄ fuit
 p̄ior m̄fimonio. ⁊ q. 1. c. nuptie. **S** e
 ⁊ vltima ē fruct⁹ s̄limitas. Na illa
 v̄tas dī eē tanto nobilior: ac p̄fectior
 quāto ei magis premiū daf: s. magis
 p̄miū daf v̄ginitati. q̄ z. d. n. Hiero.
 q̄ nuptie replenerūt fr̄ab̄ginitas celū.
 Et sic patet secundum p̄ncipale.

Circa tertiū. s. eius cōseruationē nota
 septē nēcia p̄ cōseruationē hui⁹ v̄tutis.
 Et p̄ma ē sobrietas. Nam vt dī p̄ v
 ⁊ Luxuriōsa res est vinū. iō aplus
 ad Eph. 5. ait. Nolite inebriari vino
 in quo ē luxuria. dicit Hiero. Mēter
 vino estuās facile in libidine spumat
 sicut p̄tz de Loth q̄ vino replet⁹ doz
 m̄iuit cū duab⁹ filiab⁹ suis Gen. 19.
S e rō ē sollicitudo. Na ociū inducit
 marie ad carnis tēptationē. vt dicit
 Ezech. 16. c. Nec fuit sigtas sodomē:
 abūdantia panis ⁊ ociū. hec ibi. sicut
 accidit etiā Dauid. 2. Regl. 11. d. Ber
 sabe 2c. Exēplū etiā de scā Justina a
 dyabolo tēptata: q̄ erat sine exerci
 tio. 10. d. Hiero. Semp aliquid bonū
 facito: ut dyabol⁹ sp̄ occupatū in
 ueniat. notaf de colē. di. vlti. c. a. q̄.
S e est habit⁹ honestas. Na sup̄flui
 tas hīcus dicit ad lascīuā. Gude. p.
 Petri. 2. Nō in tortis crīmb⁹: aut au
 ro: aut veste p̄ciosā: s. qd̄ decet mu
 lieres p̄mittētes pietatē p̄ bona opa
 Nū Aug. ad Cācianū mulitē ait. Ho
 mines ⁊ mulieres q̄ luico ⁊ purpura
 induūt xpm induē difficile ē. iō cōsu
 lim⁹ i xpo pie viuē volētib⁹ vt mode
 rate induat. hec ibi. Exēplū de Iudic
 q̄ conata decipit Olofermē: vt patet
 Judith. Et Cypriā. d. Sirico ⁊ pur
 pura idute: xpm induē nō p̄it. **S** e
 est custodia sensū. vñ intelligēda est
 magna pte inocētie esse cecitatē. sicut
 fuit Dyna op̄ssa a Sychen Gen. 7.
S e est modestia sermonis. vñ Hiero.
 Sermo v̄ginis prudēs ⁊ rarus. vñ
 2. Petri. 4. Si qs loquit q̄si sermōes
 dei. **S** e timor vt vgo sp̄ sit timoro
 sa. Nū Bern. Solēt v̄ginel que vere

v̄ginel sunt semp eē pauide. exēplū
 p̄ de brā v̄gine Luc. p. 7 vltima
 ē fuga occasionū. Nū Hiero. Solus
 cuz sola secrete nō sedeat: qm̄ ut ait
 Ber. Stare cū mulierib⁹ ⁊ imūez se
 cōseruare maius est q̄ mortuos re
 suscitare. Et ideo d. Hiero. Postio
 lum tuū raro aut nūq̄ muliez pedes
 pergant: quoniam ⁊ ipse dicit mētes
 ferrea libido domat. Exēplū patz
 de beato Bernardo clamate latro
 nes latrones applica. Exēplū māle
 de duobus lapidibus si ad inuicē cō
 primant demittunt ignē. Nam Aug.
 volebat stare cū p̄p̄ia sorore cōside
 rans periculum: sicut Amon q̄ opp̄ssit
 Khamar sorore suam. 2. Regl. 3. Et
 sic patet tertium p̄ncipale.
Circa quartū ⁊ vltimū. s. corruptōez
 Nam quinq̄ sunt que habent corū
 pere v̄ginitatē. Prīmū ē sup̄bia. Nū
 Aug. libro de v̄ginitate. Non solū
 p̄dicanda est v̄ginitas ut ametur
 verū etiā amonēda ē ne inleſ. facili⁹
 enī sequūf agnū: iugate humiles q̄
 v̄ginel sup̄bientes. Na de⁹ nō solū
 respicit v̄ginitatem Marie: s. magis
 humilitate vt p̄ Luc. p. **S** e cū d⁹
 p̄fecta caritate. Exēplū de illis q̄
 v̄gnib⁹ fatuis Mat. 23. Nū Bern. Ca
 stitas sine caritate est lapas sine oleo
 tolle caritatē: castitas v̄o deo placet
Tertiū est macula peccati: nihil enī
 valet castitas cū peccato: q̄ ē forma
 p̄iuata. Nū Hiero. illa v̄ginitas ho
 stia xpi ē que nec mentē nec carnem
 libidine maculat. ille v̄ginel q̄ i peccā
 moriūt: deo nō placet. **Q**uartum
 est diuisio cordis. Unde Aug. 11. de v̄
 gnib⁹ ait. Coruz vobis i corde sigaf

q̄ p nobis fixus ē i cruce. diuisū ē cor
 v̄ginis cū deo cum mundo studeat
 placē. hec ibi. **Q**uintū est stabilitas
 vñ Aug. vt sup̄ deū segmur ne v̄gini
 tatis bonū a nobis perdat. hic p̄ gra
 tiam ⁊ in futuro per gloriā. Amen.
Sermo de iudicio pestilentie.
 Iudicia dei abyssus mul
 ta. psal. 35. Ezech. 14. c. di
 cit dominus. Si misero
 pestilentiam super terrā
 illam ⁊ effundero indigna
 tionem meam super eam
 in sanguinem: ⁊ auferam ex
 ea hominē ⁊ iumentū ⁊ Noe ⁊
 Dauid ⁊ Job fuerunt in medio eius:
 vno ego dicit dominus deus: q̄ filiū
 ⁊ filiam non liberabunt sed ipsa iusti
 cia sua liberabūt animās suas. hec ibi
 in quibus verbis notabim⁹ triginta
 peccata per que deus glorioſus pesti
 lentiam mandat.
Primū est peccatum originale d
 quo dicit. Ro. 5. c. Per vnum hoīez
 peccatū in hunc mundū intrauit: ⁊ p
 peccatū mors. Nam sicut remouēt
 colōnā per accidens remouet lapidē
 sibi sup̄positū sic ille qui est causa p
 ditionis columnae originalis iusticie ē
 causa p̄iuationis vite ⁊ sanitate q̄
 cōseruabantur in homine per origi
 nale iusticiā: sed quia peccatum
 p̄mi hominis fuit causa p̄ditionis
 originalis iusticie. ideo decidit ipse
 cum tota sua posteritate i infirmi
 tates ⁊ mortem inēuitabilem. Unde
 oēs subijamur mo: a eo q̄ sibi dicitū
 fuit pro omnibus. Gen. 3. Puluis es
 ⁊ in puluerē reuertēris ex quo p̄dō
 exorta ē pestis ⁊ alia iudicia pessima

genti quingenta. Et hec pestis con-
rauit. 40 annis: oborbuit quolibet
anno quoddecim millia octoginta octo
viros excepto vno anno in quo mortui
sunt. 15. millia centum decem et octo computa-
do vnum annum cum alio. **Decimum** tertium
peccatum est incredulitas. I. non credere di-
uine potestatis in mirabilibus eius. vñ Nu-
meri. 20. c. 2. q. cum populus hebreorum
murmurasset contra Moysen ob dese-
ctum aquam et bis percussisset siliem. d. Audi-
te rebelles et increduli. Nam de petra
hec poterim? eicere vobis aquam: vi-
ditque dominus ad Moysen et Aaron. Quia
toto credidistis mihi ut scificaretis me
coram filiis israel: non introducatis hos
populos in terram quam dabo eis. hec est
aqua et tradidit eis vbi iurgati sunt
filiis israel contra dominum. **Decimum** quartum
peccatum est supbia. vñ dicitur. 2. Reg. 24.
c. 2. Quid ob supbia fecit diuine
rare populum suum. sermo domini factus est
ad Bad propheta dicens. Bla le et loquere
ad David. hec dicit dominus. trium tibi
dabitur digiti quibus volueris. et his ut faciam
tibi. Cunctis venisset Bad ad David
nunciavit ei dicens: aut septem annis ueni-
at tibi fames in terra tua: aut tribus
mensibus fugies aduersarios tuos et illi
prequeris te: aut certe tribus diebus erit
pestilentia in terra tua. nunc ergo delibera et
vide quid ruderam ei quod me misit: imisitque
dominus pestilentiam in israel a mane usque ad
hospitium et mortui sunt septuaginta
millia viros. **Decimum** quintum peccatum est
auaricia. vñ dicitur. 4. Reg. 6. c. 2. facta
est fames magna in samaria propter auaricia
et oppressionem quam fecerat diuites
contra pauperes in terra ut nichil comederent
filios suos. vñ non solum fame: sed etiam

peste multi conuerterunt. **Decimum** se-
xtum peccatum est usura quam multum iualuit
in ciuitatibus: secundum illud psalmi. *Tota die*
circudabit eam super muros eius iniquitas
et labor in medio eius et iniusticia. et non
defecit de plateis eius usura et dolus.
ideo Ezechiel. 7. c. 2. d. *Terra cuius mea super*
uniuersum populum eius gladius: foris pe-
stis: et fames intrinsecus. Qui in agro
sunt gladio morientur: et qui in ciuitate pe-
stilentia: et fame deuorabuntur: et in tre-
pidi unusquisque iniquitate. **Decimum** se-
ptimum est uisuratio. vñ Ezechiel. 34. c.
d. *Aliquid ad sumenda spolia tu uenit*
ecce ad diripiendum predam congregati
multitudine tua ut tollat argentum
et aurum et auferas suppellectilem atque
stram et diripias manubias infinitas
Idcirco gladius uniuersumque in frum
suum dirigam et iudicabo eos peste et
sanguine et imbibe uentrem ignem et sul-
phur plura super eos et sciam: ego dominus
hec ibi. **Decimum** octauum peccatum est
fraus emptio et uenditio. applica
de illis qui vendunt plus quam debet et etiam
decipiunt in pondere. vñ uisitat propheta
Apoclypticus. *Et faciet omnes pusillos*
et magnos diuites et pauperes: liberos
et seruos habere caracterem in manu de-
xtera aut in frontibus suis ut neque possit
uendere aut emere nisi qui habet caracterem
nois bestie. I. fraudum aut numerum no-
minis eius. Et. 16. c. 2. d. *angelus effu-*
dit phialam suam in terram et factum est uulnus
secundum et pessimum. I. pestis in homines qui ha-
bent caracterem bestie et eos qui adora-
uerunt imaginem eius. hec ibi. **Decimum**
nonum peccatum est opprobrium in acceptioe pro-
phanorum diebus dicitur dicitur in ueritate in iudi-
cio et iniusticia: et benedicant cum gentes

29
effusione et filia. ideo dicitur **Decimum**
17. c. *Consurget gens in gentem: et re-*
gnabit aduersus regnum: et erunt pesti-
lentie et fames et terremotus per loca.
Decimum undecimum est peruersitas iudiciorum. vñ
dicitur. *Isa. 1. Quod facta est meretrix fidel-*
ciuitas plena iudicij iusticia habita-
uit in ea. nunc autem homicida. argenteum
tuum uersum est in sordem. uinum tuum mi-
xtum est aqua. principes tui infideles
socij furum. omnes uiligunt munera. se-
cantur retributiones pupillo non iudi-
cantur causa uidue non gradif ad eos
Et. 10. c. 2. Ne qui condant leges iniq-
ue scribentes iniusticia: scripserunt ut op-
primerent in iudicio pauperes: et uim
facerent contra humilium populi mei. ut
essent uidue preda eorum et pupillos de-
cipiant. Et. 2. Ne qui contumigitis do-
minum ad domum: et agnum ad agnam copu-
lans usque ad terminum loci. Numquid ha-
bitatis uos soli in medio terre domus?
multe deserte sicut gradus et pulchre
absque habitatione scilicet propter pestem.
Decimum duodecimum peccatum est nego-
ciatio uolosa. vñ dicitur. *Ezechiel. 28. dicit.*
In sapientia et prudentia tua fecisti tibi
fortitudinem et acquisisti tibi aurum et
argentum: et thesauris tuis in multitu-
dine sapientie tue et in negociatione
tua multiplicasti tibi fortitudinem et
elevatum est cor tuum in robore tuo. pro-
pter hoc dicit dominus deus. imitta
eum et pestilentiam et sanguinem in plateis
eius et conuertet interfecit in medio eius
gladio per circuitum ut sciam: quia ego dominus
hec ibi. **Decimum** decimum peccatum
est periurium. vñ dicitur. *1. d. Et*
iurabis dicit dominus in ueritate in iudi-
cio et iniusticia: et benedicant cum gentes

ipsi qui laudabunt: laua a malicia cor-
tuam a periurio: ut saluum fias. Alioquin
ut dicitur. *2. debellabo ego uos in ma-*
nu extenta et in brachijs forti et in fu-
rore et indignatione mea: et in ira gra-
ui et percutiam habitatores ciuitatis huius
homines et bestie pestilentia magna
*morientur. hec ibi. **Decimum** tertium*
peccatum est blasphemia. vñ dicitur. 1. d. p.
De genti peccatrici populo graui ini-
quitate semen nequam filij sceleratis
deliquerunt dominum. blasphemauerunt
sanctum israel abalienati sunt retro: sicut
super quo percussit uos ultra addetes
peruocationem. ideo dicit psalmus. Inue-
nies manus tua omnibus inimicis tuis
dertera tua inueniat omnes qui te ode-
runt quousque non poterunt stabilire.
Decimum quartum peccatum est consensus in
malum applica de matre consentiente filio
peccare: sicut de matre filium. *Et bene-*
de illis qui habent gubernare. vñ dicitur. 1. d. 7.
Nonne uides quod isti faciunt in ciuitati-
bibus iuda: et in plateis hierusalem filij
colligunt ligna et patres succedunt ignem
et mulieres aspergunt adipe: ut faciant
placentas regine celi. Ecce quod conue-
niunt in peccatis quasi omnes de una fa-
milia. ideo sequitur. Ecce furor meus et
indignatio mea inflata super locum super
uiros et iumenta. h. p. pestem. hec ibi.
Decimum quintum peccatum est ne-
gligentia correctionis. Nam ut habet
1. d. 4. c. 2. ecce dicit Augustinus. Quot
quot habetis iter uos qui ad habetis amorem
seculi pregranant auaros. periuros.
adulteros inspectores nugarum. con-
sultores. mathematici phanati. augu-
rum aurispici. ebriosos. luruiolos
quicquid in uos malorum esse uostis

q̄tū potestis improbare ⁊ corde reco
 latis ⁊ redarguite ut exeat inde ⁊
 nolite ⁊ sentire ⁊ in iudū nō tangatis
 hec ibi. Et q̄ b̄ facē nolim⁹. Nō ḡ mi
 rū si de⁹ punit p̄ festē iustos cū misis
 Unde Aug⁹ p̄ d̄ civi. dei dic. plerūq̄
 ab eis enī docēdis admonēdis: aliqui
 etiā obiurgādīs ⁊ corumpēdis male
 dissimulat: vel cū laborib⁹ piget vel
 cū os eoz̄ v̄cūdamur ostēdere: v̄l cū
 eo: ū inimicitias deuitam⁹: vel ne ipe
 diat ⁊ noceat inuisis tēpalib⁹ reb⁹
 siue q̄s adipisci adhuc appetit res nra
 cupiditas: sine q̄s admittē formidat
 infirmitas: ita ut q̄uis bonis malo: ū
 vita displiceat: ⁊ ideo cū eis nō in
 dāt in illā vanationē q̄ talib⁹ p̄pat p̄
 pter hāc vitā: tū q̄cūt p̄p̄ p̄ca vā
 nabilia dū ea licet i suis leuib⁹ ⁊ ve
 malib⁹ metuūt iure tū cū eis t̄p̄aliter
 affligunt q̄uis iueñū mīme p̄niat
 iure: tū ista vitā quā dicitur flagellat
 cū eis amorē sentiūt cū amādo dulce
 dīe peccatib⁹ eis amari eē noluerūt
 hec ibi. Et iō. Isa. 44. c. d̄. Amen
 to Jacob qm̄ seru⁹ me⁹ es tu. nō ob
 liscaris mei: deleui ut nubē inq̄tates
 tuas: ⁊ q̄si ut nebula p̄ca tua: reuer
 tere ad me qm̄ redemi te: ⁊ negligē
 tes sum⁹. iō seq̄t Isa. 27. c. veniet sup
 te malū ⁊ nescias ortū ei⁹ ⁊ iri nec sup
 te calamitas quā nō potis expiare.
 v̄iet sup te i p̄ete misia q̄ nescies oia
 cū incantatioib⁹ tuis: ⁊ cū multitudine
 v̄ine maleficior̄ tuoz̄: i quib⁹ laborio
 sa ab adolescētia tua stent ⁊ saluent
 te augures celi q̄ cōreplāt sydera ⁊
 supponebāt tibi n. c̄sel v̄ exris anū
 tiarent tibi ventura. Ecce facta sunt
 q̄ si stipula ignis cōbussit eos: nō libe

rabit aiaz d̄mana flame. i. pestilētie.
 Successū sextū p̄c̄m. est ino: dina
 ta dilectio. Na de⁹ volens flagellare
 p̄cozē p̄c̄it eum i oib⁹ q̄ ipse amat
 Qui v̄o amat bona nalia: vt filios:
 non punit de⁹ eū in filiis sicut Cham
 peccate: maledict̄ fili⁹ n̄. Canaā. B̄s
 .9. Successū septimū est rapina. s.
 iuste detinēdo bona defūoz̄ q̄ ipi
 mādanerūt i suis testamētis. Clamat
 enī aie eoz̄ in purgatorio dicētes mā
 seremi mei miseremē mei. Gregorius
 octauū p̄c̄m. ē vana gloria: vt b̄. z.
 Regl. q̄ cū David fecisset numerare
 pplm̄ suū ⁊ fuisse i vana gliaz v̄edu
 a. Hoc v̄t d̄ns David p̄. p̄baz. Vad
 elige tibi de trib⁹ v̄rā: aut p̄leg trib⁹
 anis ab iniiciis tuis: aut v̄erari fame
 trib⁹ anis: aut trib⁹ dieb⁹ p̄ste flagel
 lari: q̄ elegit tertiu: ⁊ mortui s̄t p̄ q̄
 sepegita milia hoīz. Successū nō
 nū p̄c̄m. fuit infidelitatis q̄ p̄c̄m. ma
 xime de⁹ p̄nimit hic: cari totius or̄e
 tis ruit sp̄s: hic hierusalē circa famu
 latus euertit: hic ciuitas athenēsis i
 nihilū reuenit: hic roma p̄sternitur
 ⁊ p̄cipitat: hic tot estu siones sangui
 nū euenerūt. Gregorius p̄c̄m. ē p̄c̄z
 i gratitudinis: de quo b̄. Isaie q̄ cū
 Ezechias ostitisset i liū aduersus re
 gē assyrioz̄ ⁊ eiecisset eum i furore
 maxio nō retulit gr̄as deo: p̄p̄ q̄
 factū ē v̄bū d̄ni ad Isaia p̄bam. Na
 de ⁊ dic Ezechie dispone domū tue
 q̄ mōneris tu ⁊ non viues. Auerta
 mul corda ab his p̄c̄is: ut de nec pe
 stilētiās nec fames emittat: nisi vt so
 lū in hoc mūdo puniamur s̄tate sua
 iusticia in eternū vanemur.
 finis.

Registrum. Concilium.
 Vacat. Erubescerent.
 Hec est tabula. Semper.
 Sacre theologie. Quia.
 Arbitrii. Non vnum.
 Volle non. Dicentem.
 Agnare orare. Oraciones.
 Quia faciles. Deus.
 Et alia similia. Quis.
 Per infinita. Quisq̄.
 Et par a deo. Populos.
 Accipiunt. Aduentus.
 Scribit. Quomū dicitur.
 Creationis. In lege.
 Potuisset. Reperiretur.
 Iacobus. Posti. in.
 Sudario. Plena.
 In hoc. Vocatur.
 Quia propter. Illi. mo.
 Impiūmens. Plurima.
 Prefata. Est o q̄.
 Post hanc. Et ibi.
 Tartareis. Non hanc.
 Donachi. Primo sumit.
 Impulsus. Qui in iudicio.
 Iudicio. Appetit.
 Ille diues. Edificia.
 Estiam car ntia. Cūctus.
 Est longissima. In.
 Illius ignis. In.
 Perleuerant. Spectaculū.
 In ecclesia.
 Qui aut. Primo q̄.
 Eccl. 2. c. Miseri ordias.

Vel consilio. Quis.
 Licet in. Quis.
 Plouificationem. Quis.
 Quis est. Quis.
 Dicitur. Quis.
 Similiter. Quis.
 Sermo igitur. Quis.
 Labo transiret. Quis.
 Comprehendi. Quis.
 Ad contra. Quis.
 Conterto. Quis.
 Proculdubio. Quis.
 Sanctissimam. Quis.
 Hec. Quis.
 Non propter. Quis.
 Quos in. Quis.
 Que martyria. Quis.
 Aena. Quis.
 Deo alaphas. Quis.
 Dicit reductois. Quis.
 Proverbiorum. Quis.
 Hodie mecum. Quis.
 Inter terra. Quis.
 Prouidencia. Quis.
 Et hodie plena. Quis.
 Patri. Quis.
 Congruit. Quis.
 Ab oculis. Quis.
 Corpus. Quis.
 Sermo. Quis.
 Sermo non. Quis.
 De defuebat. Quis.
 Quis optauit. Quis.

Enormo sen la
mi seno en el ar

Enormo sen la
mi seno en el ar

Enormo sen la
mi seno en el ar